

Куллиёти
Маъдан-ул Ҳол

ШАВЛАБИ ҚИҲУНИ

Душанбе 2006

ББК 83.3(0)9+83.31

М-13

Номи Китоб: Куллиёти Маъдан ул-ҳол

Баргардонанда: Асадуллои Абдухон

Мухарир: Толиби Дидор

Тарроҳ: Бурҳони Сидиқ

Макони чоп: «Ҷ.Д.М.М Сафват»

Ба матбаа 9.03.2009 супорида шуд.

Ба чоп 17.04. 2009 имзо шуд.

Андозаи 60x84 1/24. Коғазӣ офсетӣ. Ҳуруфи адабӣ.

Чопи офсетӣ. Ҷузъи шартии чопӣ 6.5.

Адади нашр 200.

Супориши № 7

Бисмиллоҳир Раҳмонир Раҳим

Алҳамду лиллоҳи Раббил њоламин вассалоту вассалому њало Расулиҳи Муҳаммад ва олиҳи ва саҳбиҳи аҷмаъин.

Шукр ва сипоси бепоён Худои Бузургро, ки бо гузашти солҳо ва фароҳам омадани шароити мусоид баъзе аз осори мардони роҳи ҳақ, ки бо сабабҳои маълум зери пардаи китмон қарор доштанд, аз нав эҳё, зинда ва пешниҳоди хонандаи заки ва миллати фарҳангдусту тамаддунпарвари тоҷик мегарданд. Мавлавӣ Ҷунунӣ аз зумраи ҳамин гуна мардони роҳи ҳақ буд, ки зери пардаи китмон қарор дошт ва имрӯз бо хости Худо ин парда дарид ва ин хуршеди ирфонӣ аз таҷаллии худ мухлисонро пайравонашро баҳравар месозад.

Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ – соҳиби ҳамин китоб - дар ҷойе аз девони худ ҷунин фармудаанд:

*Мардони ҳақ ба пардаи китмон гузаштаанд,
Бо ранҷу фақру фоқа азизон гузаштаанд.*

Ҳақро, ки ин марди Худо ва ин орифи биллоҳ, ҷунон ки худӣ ӯ гуфтааст, то кунун зери пардаи китмон будааст. Сипос Худойро, ки ин ганҷи солҳо нухуфта бо лутфи Рабби Якто ва талоши баъзе аз бародарони исломӣ бо хатти сириллик баргардон шуд ва барои ташнагони сухани нобу каломи ирфонӣ пешниҳод гардид. Ин китобе, ки алҳол шумо – хонандагони гиромӣ дар даст доред, яке аз осори гаронқадри ин Шайдои Худо аст, ки «Маъданул ҳол» ном дорад.

Номи аслии ин бузургвор Сайид Қаландар бинн Шоҳсоҳиб буда, дар деҳаи Пушунги вилояти Қандаҳори Ҷумҳурии Ислामी Афғонистон, дар хонадоне аз сайидоти аҳли тариқат ба дунё омадааст. Вай қисмати зиёди умри худро дар водии Ҳисори Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронидааст.

Таркиби «Мавлавӣ Ҷунунӣ» ишора ба мартабаи он шахс дар олами руҳоният ва таҳаллуси эшон дар шеър аст:

**Ин Ҷунун Сайид Қаландар ном дошт,
Аз азал завқи ҳузури ҷом дошт.
Ин Шоҳсоҳиб - азизи бодануш,
Бобу аҷдодаш дар ин раҳ хирқапуш.
Аз сайидоти Пушунги Қандаҳор,
Шуд ватан маҷрои умраш дар Ҳисор.**

Бино ба шаҳодати Ҳазрати Мавлавӣ, падарашон, ки дар синни навадсолагӣ аз олам чашм пушид, уро ҳамчун ҷонишини худ ва раҳнамои «Аҳли шакку яқин», яъне пири тариқат таъин карда буданд:

**Дар навадсолагӣ падар марҳум шуд,
Нахлаш аз боғи ҷаҳон маъдум шуд.
Бо падар шуд ин Ҷунунӣ ҷонишин,
Раҳнамо шуд аҳли шакро бо яқин.**

Сайид Қаландаршоҳ пас аз даргузашти падар, ки он ҳангом соҳиби хона ва зану фарзанд буд, ба байти Зулманнан – Макка ва Мадина, Равзаи пайғамбарон ва авлиё, Бағдод, Шом ва дигар шаҳру кишварҳо сафар намуд ва умри худро барои нӯш кардани ҷом аз баҳри бепоёни ишқи Ҳақ ва баҳра бардоштан аз ганҷинаҳои бениҳоят ва тавофи хоки азизони роҳи тариқат, аз қабилӣ Абдулқодири Гелонӣ – бунёдгузори равияи Қодирия сарф кардааст.

Аз ишораҳои ҳазрати Мавлавӣ чунин бармеояд, ки вай ба сафар аз мулки Ҳисор баромада буд. Агар чунин намебуд, ӯ Ҳисорро ватан намегуфт ва аз муридони ҳисориашон ба ҳайси ҳамватанони чашминтизор ёд намеовард.

**Шаб даромад, як азизе дар назар,
Пеш омад, кард огушаш чун падар.
Буса карда, гирявар шуд пеши у,
Рехт милҳи тозае дар риши у.**

**Гуфт: «Кун азми ватан, эй чони ман,
Интизоронанд суят дар Хутан.
Хуми май пур шуд, биё, аз ҷой хез,
Қатрае дар коми ҳар муштоқ рез.
Гар ту фарзандӣ кунӣ бо Мустафо,
Дар тариқат гумраҳонро раҳнамо.
Мекунӣ хушнуд гар руҳи Расул,
Рав, бикун суҳбат ба ҳар аҳли Расул.
Нури Ҳақ дар суҳбатат пайдо шавад,
Соликон дар нолаат шайдо шавад».
З-он башорат кард у азми ватан,
Шуд ҳисориҳо ба ҳусраш дар чаман.**

Тибқи гуфтаҳои боло, ҳамчунин далели ғайримустақим бар он аст, ки агарчи бобо ва аҷдоди ҳазрати Мавлавӣ қаландарҳои асл буданд, вале ҳуди ӯ ва падараш Ҳисорро ватан қарор доданд. Вай пас аз бозгашт аз сафар дар деҳаи Нилкон (ҷамоати деҳоти Роҳати ноҳияи Рӯдакӣ) иқомат дошт ва дар корхонае, ки барои муридонашон – ҷуяндагони Ҳақ - дуруст карда буд, аз ҷаҳр ва хуфия таълим меод:

**Қаряи Нилкон иқомат кард у,
Корхона карда, бар ҷуёни Ҳу.
Омада аз ҳар тараф ҷуяндагон,
Баҳраҳо бурданд аз файзи дугон.
Шарбате аз ҷаҳру хуфия карда нуш,
Ҳар тараф девонагон рафта зи ҳуш.**

Онҳое, ки аз сӯҳбати ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ баҳраманд гардиданд, шаҳодат додаанд, ки дар ҳалқаи вай ба ҷуз ҳисориҳо, сокинони Ромит, Яғноб, Бойсун ва дигар минтақаҳо низ ҳузур доштанд.

Соҳиби китоби «Маъданул ҳол» дар бораи санаи таваллудашон чизе нагуфтаанд, аммо он чи аз ривояти ҳазрати Эшони Тӯраҷон (руҳашон шод ва манзили охираташон обод бод), ки яке аз пайравони номбардори

он кас ба шумор мераванд, маълум шуд, ки ҳазрати Мавлавӣ тақрибан дар соли 1216 -- и ҳиҷрии қамарӣ ё мутобиқ ба соли 1800 мелодӣ чашм ба ҷаҳон кушодааст. Айёми туфулият ва оғози ҷавонии хешро бо таҳсили улуми исломӣ, ибтидо дар назди падарашон ва сипас дар Бухорои Шариф сипарӣ намуданд ва мулаққаб ба «Мавлавӣ» шуданд. Баъд аз тай намудани марҳилаи илмомӯзӣ боқимондаи ҳаёти худро бо касби тариқат ва хидмати машоих ва пирони комил ва таҳзиби нафс гузаронидаанд. Вай дар ин ҷода саранҷом ба мақоми иршод расид ва каъбаи аҳли дил гардид.

Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ на таңҳо ҳолати орифонро ҷустуҷӯ карда ва ба асрори онҳо пай бурд, балки ҳуди ӯ як умр дар роҳи ирфон сайру сулук карда ва дар оташи ишқи Илоҳӣ сӯхта ва аз ин роҳ уфуқи ирфон тобида ва монанди машъале бар сари роҳи муридон ва мухлисонашон нур мепошид.

Падарашон аз зодгоҳи хеш ҳиҷрат карданд. Аввал дар шаҳри Деҳнав (Ўзбекистон) сукунат ихтиёр карданд ва пас аз он, ки падарашон дар он ҷо вафот кард, деҳаи Роҳатӣ дар водии Ҳисорро макони иқомати худ қарор дод ва дар соли 1295 – и ҳиҷрии қамарӣ мутобиқ ба соли 1877 мелодӣ дар сини 77 - солагӣ дар деҳаи Роҳатӣ аз дорулфано ба дорулбақо реҳлат кард.

Теъдодои таълифоти Мавлавӣ Ҷунунӣ ба ёздаҳ мерасад, аммо, мутаассифона, имрӯз фақат ҳафт осори ӯ боқӣ мондааст, ки инҳоанд:

1. «Ҷунунӣ (Ғазалиёт)», вай ғазалиёти худро дар 25 – солагӣ дар Бухорои Шариф таълиф кардааст;

2. «Нодирӣ (Маснавӣ)», ин асарро дар сини 30 – солагӣ дар хидмати пири аршади худ – Халифа Абулҳасани Панҷакентӣ ба қалам оварда, дар он Нодирӣ таҳаллус кардааст;

3. «Завқул муҳибб», маснавиест бо забони туркӣ, ки дар Деҳнав таълиф кардааст;

4. «Мухаммасот»;

5. «Ганҷул ошиқин», рисолаест манзум ва мансур, ки

аз боби таълими мақомот ва сайри сулуки тариқат сӯҳбат мекунад;

6. «Маъданул ҳол»;

7. «Васиятнома», ки онро барои фарзандонаш навиштааст.

Тавре аз номгӯи осори Мавлавӣ бармеояд, ӯ зӯлисонайн будааст, яъне бо ду забон асар таълиф кардааст.

Китоби «Маъданул ҳол» аз ҷумлаи осори асосӣ ва номии ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ аст. Ҳоло панҷ нусхаи қаламии ин асар мавҷуд аст. Чопи ин китоб аз рӯи нусхаи қаламии Мулло Носир ном котиб аз минтақаи Ромит, ки онро дар соли 1306 ҳиҷрии қамарӣ мутобиқ ба 1889 мелодӣ китобат кардааст, омода ва нашр шудааст.

Таърихи таълифи китоби «Маъданул ҳол» бевосита зикр нашудааст, вале аз як ишораи соҳиби он, ки асари мазкурро дар панҷоҳу ду солағӣ ба итмом расонидааст, соли таълифаширо 1269 ҳиҷрӣ мутобиқ ба 1852 мелодӣ тахмин кардан мумкин аст:

***Рафт аз умри Ҷунун панҷоҳу ду,
Маъданул ҳоле бигуфт аз ишқи Ҳу.
Ин китоби файзбахши Мавлавӣ,
То қиёмат бод бар шайху сабӣ.***

Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ китоби «Маъданул ҳол» - ро девон низ ном бурдааст. Агар мо ин масъаларо назаррасӣ бошем, пас бояд иқрор шуд, ки эшон девони ба зоти худ камназирро офаридаанд. Зеро ин китоб аз силсилаи маснавипораҳои ҷудогона буда, гоҳе дар миёнашон ғазале ҳам ҷой дода шудааст, ки аз лиҳози муҳтаво он маснавипораҳоро аз якнавохтӣ ҷудо мекунад.

Мавлавӣ Ҷунунӣ ин девонашонро ба ҷаҳор бахш, ки ҳар якеро «дафтар» номидааст, тақсим намуда, ҳар бахшро ба зикри ҳолати ҷаҳор ёр – ҳазрати Абубакр, ҳазрати Умар, ҳазрати Усмон ва ҳазрати Алӣ разияллоҳу анҳум аҷмаин ҷудо кардааст. Вай дар ин бора дар фасле

аз девон зери унвони «Сабаби чаҳор дафтар шудани китоби Маъданул ҳол» чунин ишора кардааст:

**Чор дафтар шуд китоби «Маъданам»,
То ки шамъи чор раҳ равшан кунам.
Баҳра то бахшад ба ҳар аҳли сулук,
Хоҳ мискин бошад, хоҳе мулук.
Ҳам муносиб шуд ба табъи чор ёр,
Ҳамду наъти васфи асҳоби кибор.
Ҳам ба вақфи чор мазҳаб кардамаш,
Файз гурад аҳли ҳар чор аз дамаш.**

Девони ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ - «Маъданул ҳол» - тибқи суннат аз ҳамди Воҷибалвучуд ва наъти Султони анбиё алайҳис салоту вассалом, дар баёни хилқати оламу одам шуруъ гардида, сипас дар чаҳор дафтари он ба таъбири эшон, воқеоти анбиё, вазъи сирри авлиё, зикри суфиёни номӣ ва қиссаи шайхони орифро дарҷ ва касбу тариқи роҳравони роҳи ҳақиқат ва навъи рафтори сулуки солиқони тариқатро баён намудааст.

Ҳазрати Мавлавӣ дар ин китоби худ дар сайри тариқати «Қодирия» бидуни ҳеҷ гуна мулоҳизае ин тариқатро бартар доништааст. Чунонки эшон дар оғози китоби «Маъданул ҳол» на танҳо фаслери дар баёни нисбати силсилаи азизони нақшбандия ҷудо карда аз онҳо бо иродат ва ихлос ном бурдааст, балки қисмате аз дафтари чаҳоруми девонашро ба муаррифии муассиси ин равия – Хоҷа Баҳоуддини Нақшбандӣ бахшидааст.

Равияи Қодирия маҳз ба шарофати ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ дар водии Ҳисор ва Сурхандарё густариш ёфта, дар дигар шаҳрҳо ва деҳаҳои Қосиёи Марказӣ шӯҳрат пайдо мекунад:

**Ҷунун, ҳар ҷо равам захми дили садҷок мечуям,
Бихамдиллоҳ ба ишқ олуда кардам қавми турконро.**

Ривояте мавҷуд аст, ки Амир Музаффар – подшоҳи вақти давлати Бухоро аз ҷумлаи муридони ҳазрати

Мавлавӣ будааст. Сабаби дар ҳалқаи ҳазрати Мавлавӣ даромадани Амир Музаффар он будааст, ки гурӯҳе аз муллоҳои ғаммози Ҳисор ба афкор ва осори эшон аз таассуб ва ҳасад рашк оварданд ва назди Амир Музаффар шикоят бурданд. Амир Музаффар ҳазрати Мавлавиро барои огоҳӣ аз чигунагии масъала ба дарбораш хост ва китобҳояшро барои баррасӣ дар ихтиёри ҳайате аз донишмандони замонаш гузошт. Хушбахтона, ин ҳайати уламо дар таълифоти ҳазрати Мавлавӣ на танҳо чизеро хилофи шаръ наёфтанд, балки осори афкори эшонро дар тарғиб ва ташвиқи шариат ва тариқат ба сифати мабдаи асл пазируфтанд ва Амир Музаффар аз ин ба баъд муриди ҳазрати Мавлавӣ шуд.

Шоҳ аз Мавлавӣ Ҷунунӣ дар Бухоро монданашонро тақозо кард, аммо ҳазрати Мавлавӣ бо пеш овардани узре ин дархости Амиро рад намуд. Он замон Амир Музаффар ба нишони қадрдонӣ ва иродату ихлос хирочӣ деҳаҳои Сабзикор, Роҳатӣ ва баъзе аз деҳаҳои атрофро ба ҳазрати Мавлавӣ бахшид.

Шояд дар он ҳангом бар асари озурдагии ҳамдавраҳои гумроҳаш ҳазрати Мавлавӣ ин байтро гуфта бошад:

Ҷунунӣ дар ҳаёт меҳурд санги маломатро,

Ба мардум қадри ин шайдо пас аз мурдан шавад пайдо.

Ҳаққо, ки қадри ин бузургмарди шайдо, тавре ки худаш пешбинӣ кардааст, пас аз мурданааш пайдо шуд ва аз он рӯз то ба ҳол мазори муборакашон дар деҳаи Роҳатӣ зиёратгоҳи хосу ом аст.

Умед бар он дорем, ки бо нашри китоби «Маъданул ҳол» шумораи алоқамандони ин авлиёи замон афзунтар мегардад. Бешак нашри ин осори гаронбаҳои ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ чашмаи сафобахше ҳақад буд барои ташнагони маърифат ва ҷӯяндагони ҳақиқат.

Мавлавӣ: Маҳмудхон Тӯраҷонзода

Пешгуфтор

Ҳамди бөҳад Парвардигори азимушаъро, ки холиқи мураббии кулли мавҷудот аст ва дуруд пайғамбари охируззамон Муҳаммади Мустафоро. Аммо баъд Ислом барои аҳли башар чун раҳнамои зиндагӣ, қонуни муносибату муомилот, доду гирифт, оиладорӣ, замонату ғайраву ғайра аз ҷониби Худованд фиристода шудааст ва ҳамон аркону аҳкоми он бар китоби илоҳии Қуръон ва аҳодиси Набавӣ танзим шудаанд.

Дар зери партави дини мубини Ислом ва таъсири он ба тафаккур, ҳаёти иҷтимоӣ – моддии одамон, илм дар қитъае аз олам, ки то Ислом онро «Ҷоҳилия» меномиданд, бо қисмату қиръҳои гуногун раванқ ёфт. Дар бораи оламу ҳастӣ, раванқу таназзул, муомилоту муносибати мардум дар асоси китоби осмонии Қуръон баҳо меодагӣ шуданд. Оламу одам ва ҳодисоти зиндагиро ба шариати Ислом назар намуданд. Агар донишмандон саҳобиҳову тобеъин дар улуми қироату таҷвид тафсиру ҳадис муҳокимарониҳо мекарданд, дар замони баъди онҳо илмҳои исломӣ ва слимони исломӣ ба фаръҳо ҷудо шуданд. Гуруҳе дар ақида, гуруҳе дар таҷвиду тафсир, гуруҳе дар ҳадис ё таърих ва ғайра. Дар баробари ин Ислом ҳар фардиро ихтиёран иҷтиҳод дод, то аркону аҳкоми шариат ва дар шарҳу баён озод бошад. Ин буд, ки дар Ислом фирқаву мазҳаби гуногун пайдо шуданд, ҳарчанд ки мақсади аксари кулли онҳо дурусттару хубтар дарк кардани Ислом ва ба ҷо овардани аҳкоми Ислом буд.

Яке аз ин ривоятҳои зухурёфта сӯфия буд. Сӯфия дар тариқи ибодату зиндагӣ роҳу усулҳои хоссаи худро иншо кард ва амалӣ гардонид. Муттаффакирони зиёди ин роҳро ихтиёр карданд ва эҷодиёти хешро дар ин роҳу мазмун танзим мекарданд. Яке аз талаботҳои асосии сӯфия зикри Оллоҳ дар ҳама ҳолат, дунёбездорӣ, зиндагии одди беолоиш, муҳаббати беандоза ба Худо, пайғамбарону бузургони дин буд ва Ҷунунӣ яке аз он шермандони асри

XIX тасаввуфи Осиёи Миёна аст. Чунон ки таърих гувоҳи медиҳад, адади зиёди шуъарои удабои минтақаи Мовароуннаҳр тариқаи сӯфияро ихтиёр намуда, дар ин равия асарҳо эҷод кардаанд ва чун давраи Шӯравӣ дар мамлакати мо оғоз шуд, ному амал ва эҷодиёти онҳо ба саҳифаи фаромӯшӣ гузошта шуд. Дар рӯзномаю маҷаллаҳо ва корҳои эҷодии мутаффакирон, дар китобҳои дарсӣ ва маҷлисҳо умуман аз онҳо ном бурда намешуд, магар шахсияте бошад чун Ҷалолуддини Румию Ҷомӣ баринҳо, ки аз онҳо ёдрас накардан ғайри имкон буд. Аз ҳама бадтараш ин шуд, ки бо баҳонаи «мушкилии хати арабӣ» алифбои ниёғони моро ба алифбои кириллӣ бадал намуданд, ки гӯё осон аст ва ба ин восита моро аз сарчашмаи маънавию аҷдодонамон ҷудо намуданд. Дар натиҷа ҳазорҳо ҷавононамон то имрӯз аз он ганҷи бебаҳои маънавӣ маҳрум буданд. Илова бар он чизеро ҳам ки табъу наشري он имкон медод, зикри Худою расулониш, Қуръону ҳадису аҳкоми шариаташ аз варақҳо зудуда мешуд, ҳатто аз асари динии муттаффакир ё умуман номбар намешуд ё ихтисор мешуд ва ё бо калимаи дигар иваз карда шуда, баъдан ба дасти хонанда қариб бе обу намак мерасид. Натиҷа ин шуд, ки мо аз ёдгориҳои ғании адабӣ, илмӣ, таърихӣ ва фарҳангии гузаштагонамон дур мондем ва ин масъала ҳам тасодуфӣ набуд, яъне қасдан моро аз мероси гузаштагонамон дур нигоҳ доштан, то даъвои маданиятдориву давлатдорӣ накунем ва бо он ки шикамҳо серу танҳо пӯшида қонеъ бошем ва ҳарчӣ зудтар урфу одат, фарҳангу адаби бегонаро хубӣ пиндорем. Чунон ки мебинем, то дараҷае ба ин мақсад муваффақ ҳам шуданд. Таърихи ривочу равнақи равияҳои мухталифи тасаввуф дар Осиёи Марказӣ дар дусадсолаи охир таълифоти намояндагони барҷастаи он шахсиятҳои шинохта фақат маълуми аҳолии минтақаҳои худ буданд ва пайравон доштанд. Муттаассифона, чун имрӯза на дастгоҳҳои китобнашркунӣ буд, ки ҳазорҳо нусха ба табъ расад ва на хаттотоне, ки он эҷодно хаттотӣ намоянд.

Ҳазрати Чунунӣ, ки ҳоло шумо ин китобашро ба даст доред, яке аз он сӯфиёни эҷодкор аст, ки мисли қисме аз орифони минтақа чун Абдулҳайи Дарбандӣ шабона ба зикр машғул буду рӯзона килки қаламаш фикру зикру уро рӯйи коғаз сабт мекард. Чунон ки худ гуфтааст:

***Мардони ҳақ ба партаи катмон гузаштаанд,
Бо ранҷи фақру фоқа азизон гузаштаанд.***

Номи ин бузургвор Саидқаландар ибни Шоҳсоҳиб буда дар деҳаи аз деҳоти Қандаҳори Афғонистони имрӯза дар хонадони Саидзода таваллуд шудааст. Аз аҳли тариқат ба дунё омада силсилаи хонадонашон ба хонадони поки нубувват рафта мерасад. Ҳарчанд ки дар Қандаҳор таваллуд шуда бошад ҳам, аксари умри худро дар водии Ҳисори шодмон гузаронидааст ва мақбараи ӯ дар деҳаи Нелокони деҳоти Роҳати ноҳияи Рӯдакӣ воқеъ аст.

***Аз саидоти Пушанги Қандаҳор,
Шуд Ватан – маҷрои умраш дар Ҳисор.***

Аз ашъораш маълум мешавад, ки аз модар яке буда, бародарони дигараш аз дигар модар будаанд ва бо сабаби илмдонӣ маҳбуи падар гаштааст ва падар ӯро дар вақти дар қайди ҳаёт буданаш уро ҷонишини худ барои шогирдонаш муааррифӣ мекунад ва хосатан яке аз бародаронашро саҳт расида, ба ӯ ҷафоҳо раво медорад.

***Чунунӣ дошт як ҷоҳил бародар,
Падар яке ҷудой аз рӯйи модар...***

Қаландаршоҳ бо вучуди хонаву зану фарзанд доштан баъди вафоти падар ба сафари Маккаву Мадина равзаи пайғамбарони авлиё Бағдоду Димишқ ва шаҳри кишварҳои дигар рафтанд, ва умри худро сарфи баҳри бепоеӣ ишқи Ҳақ ва баҳрабардории хоки поки азизони роҳи Тариқат сарф менамоянд.

Дар бораи таваллудаш гарчанде дар ин китоб чизе нагуфтааст, аммо ба гуфти пайраваш эшони Тураҷон маълум мешавад, ки Ҷунунӣ тақрибан дар соли 1800 милодӣ чашм ба олам кушодааст ва дар назди падар таълими илм карда, сипас дар Бухорои Шариф такмил намудааст ва ба «Мавлавӣ» мулаққаб шудааст. Баъд аз марҳилаи илмомӯзӣ ҳаёти худро бо касби Тариқат ва хизмати машоиху пирони комил гузаронидаанд ва дар ин ҷода саранҷом ба мақоми иршод расиданд ва ҳолоти орифонро ҷустанд ва дар роҳи орифон сайрусулук карданд. Дар ғазале мегӯяд:

***Аз он рӯзе ки хӯрдам ҷуръае ҷоми муҳаббатро,
Ба деги ишқ ҷӯшам, то даме ҷон дар бадан дорам.
Кушодам хуш ба мифтоҳи муҳаббат ин дари дилро
Ба ҳамдуллоҳ! Ба дил ганҷе зи ишқи Зулманон дорам.***

Ниҳоят дар соли 1877 милодӣ дар деҳаи Роҳатӣ аз дорулфано ба дорулбақо сафар карданд.

Адади таълифоти Мавлавӣ Ҷунуниро ёздаҳ гӯянд. Аммо чунон ки аз маъхазҳо бармеояд (як китоби Ҳазрати Мавлавӣ «Маъдани ҳол» бо кӯшиши Акбарҷон Тураҷонзода дар Эрон ба таърифи расидааст), ҳафт китоби ӯ ба дасти Тураҷонзодаҳо маҳфуз аст, ки инҳоянд: 1. «Ғазалиёт» (дар 25-солагӣ дар Бухорои Шариф таълиф шуда) 2. «Нодирӣ» (Маснавиёт) 3. «Завқу – л-муҳиб» (бо забони туркӣ) 4. «Муҳаммасот» 5. «Ганҷу- л-ошиқин» (Рисолаи манзуму манзур дар таълими мақомот ва сайру сулуки тариқат) 6. «Маъдану-л-ҳол» 7. «Васиятнома».

Китоби (девон) «Маъдану-л-ҳол» аз ҷаҳор дафтар ибораи буда, тибқи суннати китобнигории он замон аз ҳамди Худованд, наъти пайғамбар, хилқати оламу одам, сипас воқеоти анбиёи киром, вазъи сирри авлиё, зикри сӯфиёни номӣ, ҳиссаҳои шайхони ориф, касбу тариқи зоҳидони роҳи тариқат, ғазалҳои орифонаи муаллиф ҷой дода шудаанд.

Ҷавҳари назариёти хешро Мавлавӣ ба ин тариқа баён кардааст, зеро ин роҳи баёни мақсад дар адабиёти беш аз

ҳазорсолаи мо ва хосатан таълифоти ирфонӣ будааст ва ин роҳ басо муассир аст, зеро мардуми мо аз қадиммулайём қиссаи ривоят, ҳикоят саргузаштҳоро дӯст медоштанд ва ба наслҳои баъдина ё бевосита тавассути иловаҳои хеш қисса мекарданд.

Девони ӯ таҷаллои ишқи Ҳақ мебошад ва ишқ барои орифон воситаи аслиро муносибати расидан ба Ҳақ аст.

**Ҷуши ишқ аст назми девонаам,
З-он Ҷунунист маҳви ҷононаам.**

Ҷунон ки аз ашъораш бармеояд, Ҷунунӣ аввал дар тариқати Нақшбандия будааст, ва оҳиста-оҳиста ба Қадария таваҷҷӯҳ намудааст. Ҷунон ки дар урфият меғӯянд, бо «ҳалво» гуфтан даҳон ширин намешавад. Ҳарчӣ дар бораи Мавлавӣ Ҷунунӣ ва китоби ӯ «Маъдану-л- ҳол» бигӯям, арзиши бевосита хондану лаззат бардоштан аз ҳуди китобро надорад. Бинобар афзал он аст, ки хонандаи мӯҳтарам ба китоб муроҷиат кунад ва шукри Худованди якҷаҳид бигӯем, ки имконияти бо асари ҷунин орифонанаву ошиқонаи роҳи Ҳақ Таъоло шинос шуданро ба мо муяссар гардонид. Инҷунин дуо бикунем онҳоро, ки ин гуна ганҷҳои беҳамторо муддати солҳо нигоҳдорӣ намуданд ва имрӯз дастраси мо гардонидаанд, аз қироати кутуби онҳо файз бардорем ва битавонем фарзандонамонро дар роҳи муҳаббат ба Худову Расулониш, ростиву ҳалол, муҳаббатӣ посух доштани дину мазҳабу оину урфу одати бобой, дар баробари ҳуҷумҳои маънавии ба Ислому ба миллату Ватанамон бегона тарбия намоем, обрӯ ва эҳтироми сарзамину миллатамонро қадр кунем ва ба ҷаҳониён муаррифӣ намоем.

Раҳмати Худованд низ ин бародаронро, ки заҳмат кашида онро ба хатти кириллӣ баргардониданд, то шумори хонандагону дӯстдоронаш васеътар бошад. Боқӣ Аллоҳу аълам би-с-савоб.

СУХАНОНИ ТАҲИЯКУНАНДА

**Ба номи Худое, ки ҳастӣ аз ӯст,
Баландиву боло, болову пастӣ аз ӯст.**

Бо ҳамди беадад ба Офаридгори Оламу Одам ва дуруди бепоён ба фиристодаи ростини ӯ ҳазрати Муҳаммад (с) ва бар олу асҳобу азвочу зурриёту ёрони гиромиаш ва бо арзи салом ба шумо - хонандагони азиз. Инак, бо лутфи Худованд осори гаронмояи яке аз соликони роҳи тариқат - Мавлавии Ҷунунӣ бо хати маъмули имрӯз ба дасти шумо расид.

Аз шахсият ва рӯзгори ин бузургвор сухан намегӯям, зеро муқарризони мӯхтарам сари зиндагиномаи ӯ муфасссал баёни андеша кардаанд ва ҳоҷат ба такрор нест.

Солҳо боз дӯстон дар нишасту сӯҳбатҳо ибрази ақида менамуданд, ки воқиф набудани мардуми мо аз осори ин ҳамдиёри бузургвори худ беаҳмиятист ва бояд ҳарчӣ зудтар осори гаронмояи ӯ ба хати маъмули имрӯз баргардонида шавад. Банда тасмим гирифтам, ки бо даст додани имконият ин ниёзи ҳамдиёрони хешро бароварда созам. Солҳо мегузашт, аммо ин орзу амалӣ намешуд ва худ низ аз ин бироҳат будам. Билохира, дари лутфу инояти холиқамро ба рӯи хеш боз дидам ва шуруъ кардам ба кори баргардонӣ. Гарчанде кори сахл набуд, вале бо тавфиқи илоҳӣ муяссарам шуд, ки онро ба поён расонам ва инак, девони Мавлавии Ҷунунӣ бо хати барои ҳама мардуми диёр ошно рӯи чоп омад.

Осори Мавлавии Ҷунунӣ, ки аз зумраи шоирони ориф ва дар олами тасаввуф будааст, бештар дар қолаби маснавӣ нигошта шуда, манбаи воқеӣ дорад. Гоҳе манбаи илҳомаш қиссаҳои қуръонӣ ва гоҳи дигар дидаҳову шунидаҳе ва гоҳе васфи шахсиятҳои бузурги тасаввуф буда, бар асоси мӯҳтавои худ номгузорӣ шудаанд, ба мисли «Баёни имон овардани чанд кас ба Иброҳим алайҳиссалом», «Воқеаи ҳиҷрат намудани ҳазрати Муҳаммад (с)», «Муноҷоти Боязид ба даргоҳи Қозиюлҳочот», «Воқеаи подшоҳ шудани Иброҳими Адҳам ва тарки дунё кардани ӯст», «Дӯст доштани муридро Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ», «Дар баёни мақоми орифон ва ошиқони Ҳақ» ва ғайра.

Мавлавӣ Ҷунунӣ бо осори гаронмояи хеш, ки саршор аз панду андарзу насиҳату ҳикмат аст, хонандаро барои дарёфти ҳисоли ҳамидаи инсонӣ чун ростӣ, ҳалимӣ, сабру шикебой, тавозӯю фурутанӣ, вафо ба аҳд, таваккул, масъулияти бандагӣ ва ғайра ҳидоят менамояд, ки бидуни муболиға мо имрӯзиён ба доштанашон саҳт ниёз дорем ва буданашон дар ҳар фард мояи саодати дорайн хоҳад буд.

Муттаассифона, ахлоқ имрӯз ба касолат рӯёрусту эҳтиёҷ ва ислоҳу муолиҷа дорад. Аминам, ки осори ин бузургвор метавонад ҳамчун марҳам барои ислоҳи ахлоқу рафтору гуфтору кирдори имрӯзиён ва ҳидояти эшон ба сироталмустақим хидмат намояд.

Асадуллоҳи Абдухон

БИСМИЛЛОҲИР РАҲМОНИР РАҲИМ

Бихамдиллох, ки шуд фатҳ дари ганҷ,
Ба мизони муҳаббат ин гуҳар санҷ.
Чаҳон чун Тур дон дар чилваи Зот,
Муҳити нафӣ гардидаст исбот.
Аз он май қоми гардунҳо табақ шуд,
Замин дар зери килкаш чун варақ шуд.
Ба қуёни суроғаш сар кашид Арш,
Ба роҳаш хокафшон шуд ба сар фарш.
Аз он рузе, ки шуд ишқаш дилафруз,
Намепушад қабои шаб дили руз.
Наёсояд хур аз ранҷи такопу,
Каму беши қамар аз ранҷи канад ру.
Бишуд мижғони гардун ашкбораш,
Кавокиб дида гашт аз интизораш.
Зи буйи гунчааш маъмур гулшан,
Зи дона хусни у гардид хирман.
Найи гулшан зи ҳичраш шуд ба афғон,
Бизад оташ ба қони андалебон.
Чаконид аз намақдони қарам нур,
Бишуд деги чаҳон аз завқ пуршур.
Умед аз нафхи меҳраш лутфи дилдор,
Чу маҳшар шуд чаҳони хуфта бедор.
Ба хусни худ зи ишва ишқ бозид,
Дар ин ҳангома ушшоқон гудозид.
Наёз аз дардмандонаш, аз У ноз,
Ба шамъи У ҳама парвона дамсоз.
Гурури хусни мустағни зи агёр,
Ҳама муҳтоҷ аз ин маънист бемор.
Кулоҳи ишқи Уро сар чӣ ҳоҷат,
Ба нахли беи маҷнун барг чӣ ҳоҷат.
Кунад бесар, ки то сардор гардӣ,
Барад бар дор, то бардор гардӣ.
Дихад дар марғ умри зиндагиरो,
Чу султони ту бахшад бандагиро.
Зи лутфи бениҳоят Эзиди Пок,
Қарам фармуд бар ин қабзаи хок.
Ҳама чун гунҷаи гул сар кашидан,
Гиребони таҳаммулро даридан.
Зи қазби У кашид, аз ту давидан,

Хаами пистон ба тифлон дар макидан.
Бихонад У туро бар хони Лоҳут,
Чӣ дармондӣ дар ин гирдобӣ носут?
Бикун, эй ишқ, суйи сина майлон,
Бикун паймонаи мо гили Гелон.
Бидам бар мурдагони хаста з-он рух,
Ки дил қорӣ шавад чун киштии Нух.
Зи лавҳи синаи мо лавҳ хонад,
Зи килки мо қалам сад нукта ронад.
Зи бемори ғамат гар ҳол бипурсӣ,
Ба хидмат рост хезад Арши курсӣ.
Ба захми дил агар бахшӣ давоӣ,
Ба сад Лукмон намояд раҳнамоӣ.
Чашонӣ қатраи оби бақоро,
Ҳама хизрона мечуянд моро.
Ба гардун хоки одам моҳвора,
Занад гардун ба шайтон сангпора.
Хашаб бар таъи Мусо асо шуд,
Суйи Фиръавни қавмаш аждаҳо шуд.
Яди байзони Мусо ҷухди Фиръавн,
Ба килки қудраташ нақше ба ҳар лавн.
Чу бе нутфа зи фазлат шуд муҳайё,
Зи қудрат санги хора ҷашра ҷайно.
Муҳиббонат ба эҳёи нафасҳо,
Ҳалоки душманон омад мағасҳо.
Ба чеҳра бадри Буҷаҳлон қазар шуд,
Муҳаммад аз қарам шаққул қамар шуд.
Қасеро хондаӣ, рондан надорад,
Ҳамон, ки рондаӣ, хондан надорад.
Зи фазлат гар барад Ифрит буйе,
Шуъайбосо кунад аз дида чуйе.
Набахшӣ гар аз он дарёи эҳсон,
Бизояд аз нубувват хона Қанъон.
Якero қардаӣ бар ишқ вола,
Яке шуд гови Сомирро гусола.
Ниҳода нақши имконро ба ҳар хайл,
Ба ҳар фикру ба ҳар қасбу ба ҳар майл.
Занӣ гоҳо ғадоро тоҷ бар сар,
Қанӣ чун мурғи шоҳонро гаҳе пар.
Умар дар сачдаи бут буд, хондӣ,

Зи сачдаи Хеш Балъамро бирондӣ.
Хирад дар роҳи тақдират хари ланг,
Флотунон ба ҳикматхонаат данг.
Наёбад роҳи борат ҳеч идрок,
Кучо иқлими нуру дониши хок.
Ба меъроҷат пари Ҷибрил маъзур,
Таҷаллои Ту дакко пораи Тур.
Шавад покии нопокон зи номат,
Шавад соқӣ ҳама сармасти чомат.
Зи шавқат мусиён дар Раббӣ аронӣ,
Бигуянд зокиронат, ло тазарнӣ.
Ба амвоҷ аст доим баҳри чувдат,
Бибахшӣ суд, аз кас нест судат.
Ба авҷи кибриёӣ, бениёзӣ,
Ба нафъи оқизон, хуш корсозӣ.
Кашӣ аз санги хора лаъл аз сабр,
Заминро мемаконӣ шир аз абр.
Ба урёнон диҳӣ аз лутф чома,
Ба сармойи шито аз шамс чома.
Зи қатра оби хуш сарви хиромон,
Зи боди қудратат шул мург тайрон.
Заминро сатҳ гардонида фарх,
Ба руяш ҳафт гардун мезанад чарх.
Бувад Уммон ҳама дар ҷустуҷуят,
Ба сар доим давон гардида суят.
Яке булбулсифат андар фиғонат,
Яке шурида беҳон шул зи хонат.
Яке дар тури дил шул дар муноҷот,
Бифазлик, ё Илоҳӣ, тақиз ҳочот.
Ба ҳар кас килки қисмат сирри хат дод,
Яке гумроҳ шул, дигар ба иршод.
Мабош эмин зи макраш, то ба ҷаннат,
Нигар шайхи фалакро зери лаънат.
Ба ҷурми пур машав маъюси ғуфрон,
Саводи хатт ҷӣ тоби баҳри Уммон?
Мухити раҳмати У гар занад ҷуш,
Кунад ҳаммол аз бораш фаромуш.
Зи ранҷи нукс гар ҷуйи саломат,
Бичуяд доруйи лутфаш надомат.
Сафар дорӣ, равӣ роҳи дақиқе,

Надорӣ чуз амал, он чо рафиқе.
Ҳама мушқил зи лутфи У шавад ҳал,
Зи фазли У шифо хоҳанд мурсал.
Дурри ҳамдаш ба наъти Шоҳи лавлок,
Чӣ имкон суфтани ин қабзаи хок?

ДАР БАЁНИ НАЪТИ СУЛТОНИ АНБИЁ (А) ИҶМОЛАН ҚАТРАЕ АЗ ДАРЁ

Муҳаммад, нури у собиқ зи олам,
Ба ташрифаш ҷаҳон шуд фарши хотам.
Ба аввал шуълаи нураш ҷаҳонгир,
Бизад кӯси нубуватро ба охир.
Бифармуда, ҳама мурсал сарире,
Ки меояд паси мо як амире.
Ба ин зулматсаро нураш алам зад,
Саводи куфрро теғаш қалам зад.
Чароғи ҷисми у дар дори дунё,
Фуруғи у ба фарқи Арши аъло.
Зи ташрифаш гиребони блис чок,
Бутон аз тоқи киср афтода дар хок.
Зи нури у гирифта моҳ анҷум,
Мунаввар мекунад, доди тазаллум.
Ба хирмангоҳи ҳусни дилнишинаш,
Ҳазорон Юсуф омад хушачинаш.
Набуда ғайри меҳри Зот майлаш,
Аз ин маънӣ ҷаҳон омад туфайлаш.
Ҳабибуллоҳ, маҳбуби Илоҳӣ,
Забон дар мадҳаш аз маҳ, то ба моҳӣ.
Хушилҳон, андалеби гулшани қудс,
Дилаш ойинадори вачҳати судс.
Мақомаш рӯи тахти лӣ маъаллоҳ,
Хиромаш ҳар нафас тайри илаллоҳ.
Ба дарси илми ваҳдат таът дамсоз,
Бинуд анқошикори сидрапарвоз.
Русалро хоғаму муҳру нигин шуд,
Аз он ру, Раҳматан дилъоламин шуд.
Ба Масҷидул Ҳаром кардӣ иқомат,
Ҳамонсоз аст, то даври қиёмат.
Кунад Ваппаис васфи нури руяи,
Дихад мушқи хутан пайгоми буяи.
Баваллайл аз нишони ҷаъди гесу,

Зи мозоғаш ба ҳасрат чашми оҳу.
Баваннаҷм аст, меъроҷу буроқаш,
Фарози фарқи арш омад ба соқаш.
Қамар, хуршед дар куяш давида,
Кавокиб чашм дар роҳаш дарида.
Малак андар тамошояш зада саф,
Ҳама ҳурупу гилмон чом бар каф.
Накарда, ҷониби ҳурон нигоҳе,
Зи шавқи васли дидори Илоҳӣ.
Ҷаҳон шуд аз гули руяш гулистон,
Зи буяш маст гашта, андалебон.
Ба побуси қудуми Шоҳи лавлок,
Зи шодӣ кард гунча пираҳан чок.
Ба ҳам афтод соқӣ бодаи нуш,
Хуми тавҳид омад боз дар чуш.
Биёмад ҷуръанушонаш зи ҳар су,
Бишуд румӣ саводи холи ҳинду.
Бари ваҳйаш суфайри боли Ҷибрил,
Каломи Ҳақ шуда, ҳамма танзил.
Ҳама дайри мугон меҳроби мо шуд,
Зи зарби бозуӣ он маҳлиқо шуд.
Тамоми бутпарастон бутшикан шуд,
Чу хора санғҳо дурри адан шуд.
Ба даври у фалак зад кӯси Ислом,
Ба субҳи ин бадал шуд зулмати шом.
Ҷаҳон зад сикка бар тасхири номаш,
Ба побусӣ ҷаҳон гашта гуломаш.
Ба гирди моҳи у субҳаш ситора,
Чу абр Буҷаҳл шуд, пора — пора.
Шабе чун бадр бар зулмат гузар шуд,
Сари ангишти у шаққул қамар шуд.
Бу буси мақдамаш Ясрибу Батҳо,
Ба фатҳи маркабаш инно фатаҳно.
Ба Фурқон номи у Тоҳо Ёсин,
Муҳаммад Аҳмади аср ба пешин.
Ба ҷумла комилон гашта мукаммал,
Ба маҷмуи русул дар рутба афзал.
Мақоми қавси у адност ҷояш,
Музаммил гуяд авсофи қабояш.
Чу гунча сар бипечад он ҷаҳонгир,
Зи Эзид ваҳй омад: Қум фаанзир!

Кашид сар аз гиребонаш чу хуршед,
Ба шoми куфр дода, субҳи уммед.
Кудумаш бар сари олам муборак,
Ҳабиби Ҳазрати Эзид Таборак.
Ба қаддаш чомаи лавлок лойиқ,
Ба фавқаш тоҷи каррамно мувофиқ.
Зи фарри хеш бар шоҳон ниҳад тоҷ,
Зи куҳи ҳусн бар ҳубон ниҳад тоҷ.
Зи модар в-аз падар аз баҳри уммат,
Гузашт, эй уммато, ку вифқи суннат.
Зи Макка ҳичраташ моҳи мадан шуд,
Зи авранги гулаш олам чаман шуд.
Агар гул рафт, чуён шав гулобаш,
Бифаҳмӣ рамз аз уммулкитобаш.
Малоҳатҳо ниҳад деги ҳироро,
Кунад сероб, Кавсар ташнаҳоро.
Худо қозӣ шавад андар адолат,
Ниҳад фатво Муҳаммад дар шафоат.
Бигуянд, гарчи вонафсӣ расулон,
Бигуяд уммат у, аз дилу ҷон.
Дил аз касби тариқат ҷом хоҳад,
Китобам дар китобат ном хоҳад.
Ба лавҳи мусхафи дил чун задам фол,
Ки шуд ин Бoми китобам «Маъданул ҳол» .

ДАР БАЁНИ МЕЪРОҶИ ОН ҲАЗРАТ (С)

Ба субҳоналлазий сиррӣ назар кун,
Зи васфи лайли меъроҷаш хабар кун.
Ки аксар гуфтаанд, аз аҳли таҳқиқ,
Муҳаммад буд ба шаб, бо бинги Сиддик.
Биёмад Ҷабраил аз амри Субҳон,
Сари болини он хатми расулон.
Ду чашми наргисаш пушида, хомуш,
Дилаш дар зикр чун дарё задӣ чуш.
Кашид Ҷибрил чун ҷон дар канораш,
Ба он Шаҳбози қудсӣ, мири шикораш.
Бирафт аз ҷойи хобаш суйи Раҳмон,
Зи ихроҷаш дару занҷир чунбон.
Зи Масҷидул Ҳаром омад ба Аксо,
Бирафт аз санги ақдас суйи боло.
Гузашт аз ҷумла гардунӣ равоқаш,

Малойик сафзанон дар иштиёқаш.
Расид Цирил дар ҳадди мақомаш,
Таваққуф кард, кутаҳ шуд каломаш.
Таваққуф чист? Аҳмад гуфт дар ҳол,
Бигуфт, аз чилвааш сузад пару бол.
Аз он ҷо беш гар муйе занам пар,
Шавад болу парам аз нураш аҳгар.
Хиром, эй Шоҳ, ки дар Қурайш ҳабибе,
Худо кардаст, меъроҷат насибе.
Чу Микоил ба амри Ҳақ Таъоло,
Бишуд ёри чилавдораш ба боло.
Ба ҳадди хеш карда, у ҳам ором,
Маҷолаш беҳ, ки то шибре занад гом.
Таваққуф карду гуфт, эй масти Аллоҳ,
Масузонам, ба қурби чилваи Шоҳ.
Бирав, эй андалеби гулшани роз,
Туйй дар боргоҳи қурб дамсоз.
Чу Исрофил омад дар инонаш,
Қаловезӣ намуда, то маконаш.
Бикард он ҳам ба ҳадди худ таъаллул,
Чудо мегардад акнун булбул аз гул.
Бигуфт Аҳмад, ки чун мондӣ дар ин роҳ?
Нарафта, то ба қурби лӣ маъаллоҳ.
Бигуфто, гар бияндозам яке гом,
Бисузад дар замон ҳам нақшу ҳам ном.
Бирав, дар қурби Ҳақ, ки Мустафойӣ,
Шафоваътоҳи уммат дар ҷазойӣ.
Шуд Атроил чилавдори буроқаш,
Бирафт, то манзиле, ки буд тоқаш.
Бимонд, дар ҳадди худ он ҳам ба охир,
Таваққуф чист? Гуфт Аҳмад ба ҷонгир.
Надорам, гуфт дигар тобу тоқат,
Ки созам ҳамрахӣ, то рубӣи соат.
Бирав, ки бандаи хоси Худойӣ,
Ки маҳбубӣ, ҳабиби Кибриёӣ.
Туфайли ту сиришт нух чархи афлок,
Муносиб бар қадат шуд, ту би лавлок.
Аз он пас дар инонаш буд раф-раф,
Зи шодӣ хуру гилмон мезадӣ каф.

Шуда дар гулгула, аҳли малакҳо,
Ки гирем аз милҳосо намакҳо.
Расид дар боргоҳи порасойи,
Ки бошад қурби Эвид ло таноҳи.
Таҳиёту салавогаш, сано хонд,
Саломун талайк, гуфт Зоти Субҳон.
Миёни қавс ав адио бидодаш,
Ба фарқаш тоҷи қарримо ниҳодаш.
Ба қаддаш хилъати лиллок пушонд,
Зи қоми чуръан таъхид пушонд.
Бигуфташ, эй Муҳаммад андир ин бор,
Чӣ овардӣ зи тухфа назди Диндор?
Бигуфт, аҷзу шикасту чурму исён,
Гуноҳи умматону бори нуқсон.
Надорам ғайри ин тухфа ба Даргоҳ,
Пушаймонӣ, надомат, полаву оҳ.
Бигуфташ, эй Муҳаммад, ту ҳабибам,
Туро ҳар ранҷ пеш ояд, табибам.
Биёмузед аҳволи тариқат,
Рамузи илми асрори ҳақиқат.
Чу аксар рафтаанд, аз аҳли таҳқиқ,
Ҳабибуллоҳ ликойи Вочибӣ дид.
Кушойӣ гар сари ин баста хумро,
Нигар боби таравна раббахумро.
Бикард аз лутфу эҳсон сарфарозаш,
Кушода шуд, дари тумору розаш.
Гузашт аз он уруҷаш сол ҳаждах,
Таваққуфҳош бар шерони он раҳ.
Биёмад боз дар он чоғаи нарма,
Ҳамон лаҳза, ҳамон дам, бистараш гарм.
Ҳануз занҷири бобаш дошт, чунбиш,
Ба ҳикматҳо хари ланг аст, дониш.

Баён кард аз уручи худ ба асҳоб,
Зи кони ҳикмати Ҳақ дуррфишон шуд,
Қаболушии лавлокаш аён шуд.
Қабули ҷумла шуд, бирраъсу алъайн,
Қолув, саддақта қавлака, қурратулъайн.

Воқеаи исрор намудани ҳазрати Алӣ ба он Ҳазрат аз илми асрор

Алӣ гуфташ, баён кун, илми асрор,
Шавад бар гардани ин хаста тумор.
Мухҳаммад гуфт, эй кони саховат,
Нағунҷонад варо сарфи вилоят.
Надорӣ тоқати ин бор, эй ёр,
Чӣ гун аз Бечигуна гуям асрор?
Бигуфт, аз ҳад фузун шуд иштиёқам,
Аз ин шаккар ҳамехоҳад, мазоқам.
Майи лутфаш даромад боз дар чуш,
Бигуфташ, то Алиро шуд шакар нуш.
Аз он бода бизад деги дилаш чуш,
Фитод аз зарби чуш, аз деги сарпуш.
Гирифт солори ишқ уро гиребон,
Кашидаш қазба бо сӯйи биёбон.
Зи дуди дил кашида, зикри ё Ҳу,
Ба ҷуёнаш чу кумрӣ гуфта ку-ку.
Нигар дар ишқи ранги зарди шерон,
Гудози бутуробии далерон.
Ҳарорат дар дил аз доғи ҷигар шуд,
Муборак риши Ё аз гиря тар шуд.
Бигаштӣ Ё ба саҳрои Мадина,
Кашида оҳи сард аз сузи сина.
Инони сабру тоқат рафт аз даст,
Зи нуши чуръаи асрор шуд маст.
Чу илми сирр ба гуфтан кард оғоз,
Бидид, аз парда берун мешавад роз.
Гузораи шуд баногаҳ назди чоҳе,
Зи ҳикматҳойи тақдири Илоҳӣ.
Фуру карда, сари худро дар он чаҳ,
Зи асрораш баён фармуд он шах.
Ба худ бозомада, омад ба хона,
Валии шери даргоҳи Ягона.

Чакид хунобаи дил аз даҳонаш,
Бишуд сокин дил аз сузи ниҳонаш.
Аз он хуноби дил аз қудрати Ҳай,
Зи ҳикматҳо язиди сабз шуд най.
Ба саҳро буд саргадон шубоне,
Зи сузи атши дил ҳар су давоне.
Расид андар сари чоҳ аз бари об,
Расида, диданиро ҳолате тоб.
Буридаш кард, нафху нағмаи най.
Бишуд чун шури маҳшар нолаи вай.
Агар ҳар қон бонгаширо шунидӣ,
Пайи шубон ба сад афғон давидӣ.
Бадал шуд, ҳоли шубон рафт аз даст,
Зи илми сирр шуда, қону дилаш маст.
Давон инсону ҳайвон аз қафояш,
Ҳама дар нолаи шайдо адояш.
Чунон аз нолаи най шуд аломат,
Ба дунё шуд магар шури қиёмат.
Хабар шуд Мустафо ногаҳ зи он шур,
Барошuftанамо шуд, Маъдани нур.
Бигуфто, ин аруси илми асрор,
Чӣ гуна шуд, ба ҳар номаҳрам изҳор?
Биёварданд назди Ё шубонро,
Гирифтанд аз кафаш созу фиғонро.
Ҳамон лаҳза ҳама бигрифт ором,
Тамоми мурғи дил фориг шуд аз дом.
Намонд дар нағмаи най завқи он суз,
Аз он маънӣ самоъ омад ҷигарсуз.
Ғизои ошиқон гардид мазоқаш,
Кабутар мешавад дил дар фироқаш.
Чунон афтод сулҳ аз ишқи Борӣ,
Гаҳе хомуш, гаҳ гирён ба зорӣ.
Агар он ҳолро доим бимондӣ,
Ҳама даст аз ду олам барфишондӣ.
Аз он най Мавлавӣ аввал сухан кард,
Ғизои тифли қонҳо з-он лабан кард.

Воқсеи Хулафои рошиднӣ, шаммаёе аз авсофи ҳар кадом

Аввал Бубакри Сиддиқ аст ёраш,
Ба саҳрои Ҷабал шуд ёри ғораш.
Зи сидқаш дар ҳузури ҷамъи зиндиқ,
Набиरो кард безъҷоз тасдиқ.
Бинушид аз хуми ваҳдат аввали ҷом,
Кушод аввал дари масҷид дар Ислом.
Қабули боргоҳи ломакон шуд,
Сархайли ҷамиъи орифон шуд.
Пас аз Ҳазрат, яқин ҳукми хилофат,
Мар уро буд, даврони имомат.
Зи баъди Ё Умар шуд, ибни Хаттоб,
Халифа дуввуму сардори асҳоб.
Ба ҳизби Ё накардӣ мушрикон тоб,
Зи адлаш гулшани Ислом сероб.
Аз Ё равнақ ба ин ойину дин шуд,
Дами теғаш вабойи мушрикин шуд.
Ба майдон мубориз шаҳсаворе,
Барои қуввати дин дуррадор.
Миёни ҳаққу ботил буд Форук,
Ба Фиръавни ҷаҳлӣ гашта хорук.
Ба давраш буд ҷори фулки иршод,
Ки ҳафтоду ду минбар гашта бунёд.
Ба асраш гарм шуд бозори Ислом,
Зи юмнаш орифон мастона аз ҷом.
Даҳони душманони Ё пур аз хок,
Забоншон бод бо теғ ду дами чок.
Нағунҷад, варна бар рағми қизил бош,
Бигуям, то ҷазо мадҳи муаллош.
Зи баъди Ё халифа гашт, Усмон,
Чу ёри саввум омад, ибни Уффон.
Бизад дар асри худ кӯси хилофат,
Ба аъмоён шуда, шамъи ҳидоят.
Амри давр, бо сад фарри шоҳӣ,
Ба дарёи ҳаёву ҳилм моҳӣ.
Наёзурда, дили шайху сабиरो,
Бидодӣ равнақ дини Набиरो.
Аз Ё шуд ҷамъ оятҳои Қуръон,
Бишуд равшан ба аҳдаш шамъи имон.

Пас аз Ӯ шуд халифа Шоҳи мардон,
 Амралмуъминин шуд, шери Яздон.
 Бишуд ёри чаҳорум бо Паёмбар,
 Ба лашкарҳо босолору сафдар,
 Зада дар хок фарқи Амру Антар,
 Биканд аз зарби бозу боби Хайбар.
 Таҳамтанвор андар руйи дулдул,
 Шудӣ аз наърааш ҷон дар таназзул.
 Муқобил гар шудӣ, душман ҳазораш,
 Шудӣ мақтули теги зулфиқораш.
 Касе гуфтӣ, ки омад боз каррор,
 Шудӣ куффор ҳар саф нақши девор.
 Ба фақраш, Ҳотамосо дар саҳо буд,
 Зи завқи ҷон, валии Кибриё буд.
 Гирифт амлоки дунёи ба синон,
 Гирифт иқлими уқбойи ба се нон.
 Валии Ҳақ чу аз фонӣ ба дар шуд,
 Ҳасан дар маснади ҷойи падар шуд,
 Ба аҳди худ ба роҳи шаръ кушид,
 Зи эъдоаш либоси сабз пушид.
 Зи баъди Ӯ Ҳусайни болиқо шуд,
 Ба охир, Ӯ шаҳиди Карбало шуд.
 Ба ҳарби хориҷӣ чун шер кушид,
 Ба майдонаш, қабойи сурх пушид.
 Чаҳон ҷойи гудози дустон аст,
 Зи дуниҳо ба душман бустон аст.
 Надид Фиръавни кофир дарди сарро,
 Надид шаддодиёнаш чашми тарро.
 Ба Одам нолаи «Инно заламно»,
 Нигар Нуҳаш ба навҳа ранҷи дарё.
 Бибин Ҷирҷисро ҳар рӯз куштан,
 Халилуллоҳро дар байни гулхан.
 Тани Айюб бо кирмон гирифтор,
 Ҷӣ сон бо Лут қавмаш дод озор.
 Нигар Яъқубро дар байтулиҳзон,
 Ба шамъи Юсуфаш, фонуси зиндон.
 Ба фарқи Зикриёаш арраи тез,
 Баёзи гардани Яҳёш хунрез.
 Бишуд зиндон ба Юнус батни моҳӣ,
 Биёбон шуд кашан дар пойи Мусӣ.

Ҳабибашро кунад хунрез дандон,
Адуёнро кунад чун калб хандон.
Муҳиббонаш сипар тири балоро,
Зи роҳи дард мебахшад даворо.
Касеро, ки кунад бар ишқ вола.
Барад майлаш сӯи афғону нола.
Ҳамон рӯзе, ки пайдо шуд туро ранҷ,
Бикун сабре, ки лутфаш медиҳад ганҷ.
Ки ин ҷо ганҷҳо бо аждаҳор аст,
Ба ҳар ҷо гул қарини неши хор аст.
Макони лаълҳо андар дили санг,
Дили дуррхост дар батни садаф танг.
Муҳаббат аз ту ранги зард хоҳад,
Ду чашми тар, дили пурдари хоҳад.
Чу лаъли кон чигархун бош доим,
Алифсурат ба хидмат бош доим.
Ба ёди ғунчааш булбулнамо шав,
Чу парвона, ба сузаш ошно шав.
Шавд меъморат, эй шайдо, харобӣ,
Ки нури ботин аз дида пуробе.
Агар дорӣ ғами андешаи пеш,
Мазан захми ситам бар синаи хеш.
Сари андешаро бар сӯи мақсуд,
Набинӣ, то пушаймонӣ ба ҷуз суд.
Чунон нахле, то ҳосил диҳад бар,
Тарош муйе, ки гар хораш кунад сар.
Чаро оқил кунад ҷуз суд исён,
Кунад коре, ки бозорад пушаймон.
Бибар дар ишқи огоҳӣ ҳаёлат,
Ба ғафлат магзарон айёми солат.
Забони ҷону дил бо зикр дам соз,
Кунӣ мурғи тафаккур, Арш парвоз.
Ба ҳар исме забону дил кунад хуй,
Ҳамон хосият охир медиҳад руй.
Сафо ё қабзи дил аксар зи қавл аст.
Агар носӣ, макаш носе, ки бавл аст.

Дар баёни нисбати силсилаи азизони нақшбандия

Биё, занчири нисбатро бичунбон,
Бигу аз роҳу расми нақшбандон.
Яқин медон, ба назди аҳли таҳқиқ,
Расид аз Мустафо нисбат ба Сиддиқ.
Зи Бубакри тақӣ омад ба Салмон,
Аз Ў Қосим гирифт, анвори ирфон.
Зи Қосим шуд миёни аҳли таҳқиқ,
Имомчаъфар, ки дорад васфи содиқ.
Зи Чаъфар Боязид шайхи Бастом,
Зи эшон Булҳасан нушид ин ҷом.
Ғанӣ шуд, аз ҳусни 3-у Хоҷа Юсуф,
Аз Ў шоҳи қаҳон шуд дар тасаввуф.
Зи эшон Хоҷа Ориф моҳи тобон,
Зи эшон Хоҷа Маҳмуд аст, эй ҷон.
Зи эшон дон Алии Роматанро,
Аз Ў пур кард, самосии лаганро.
Пас аз Бобо, яқин Мири калон аст,
Зи эшон нақшбанди бокамол аст.
Зи эшон Хоҷа Зоҳид шуд, сафокеш,
Зи зоҳид ёфт рухсат Хоҷа Дарвеш.
Зи дарвешӣ тақӣ шуд, Хоҷа Биҳиллоҳ,
Зи боқӣ, шайхи муҷаддад Раҳматуллоҳ.
Зи Аҳмад бинни Ў шуд, шайх Маъсум,
Зи Маъсум аст, Сайфуддини марҳум.
Зи эшон Нурмуҳаммад Бедавонӣ,
Зи эшон ҳазрати Мирзои Ҷонӣ.
Зи Мирзоҷон ба Темурхон расид хатт,
Ба Сайидшоҳ Муҳаммад дод нисбат.
Расид ин нисбати Шоҳи диловар,
Ба ибни фақри Ў Сайид Қаландар.
Ҳазорон раҳмати Ҳақ бар равоншон,
Мунаввар бод доим ин ҷисму ҷоншон.
Зи руҳи Мустафо ин файз нисбат,
Расад бар боданушон, то қиёмат.
Ҳамеша ҷуръаи тавҳид дар ҷуш,
Ба худ олукта, 3-он ҷуръа кун ҷуш.
Зи буйи бодааш пур шомаи мушк,
Зи ғафлатҳо чаройӣ бо лаби хушк?
Зи баҳри лутф дорад дуррфишонӣ,

Ту муфлис монда, дар хоби гаронӣ.
Туро ӯ кард аз лутфаш дар оғуш,
Зи хамри ғафлати худ рафтӣ аз ҳуш.
Аз ӯ пайванд тори ошноӣ,
Зи нуқси ҷурм дар кандан чароӣ?
Зи ҷайби ҷазба дилро мекашад пеш,
Ту аз ғафлат ба ҳар су мезанӣ хеш.
Куҷо оқил шавад, бо дӯст душман?
Куҷо деҳқон занад, оташ ба хирман?
Мазан з-ин беш андар чашми дил хок,
Замин дар ҳоли марги туст дилчок.
Агар булбул кунӣ мурғи қафасро,
Ба он гулшан барӣ тори нафасро.
Ҳамеша улфате гирад ба дам ҳуш,
Шавад андар қабу чун гурбаву муш.
Ҳузури дил ба огоҳист, мавқуф,
Ба шамъи дил шамоли хатра чун пуф.
Сафо ёбад зи ишғоли тазаккур,
Бигардад лаъл ин санг аз тафаккур.
Ба меъроҷаш буроқ андеша бояд,
Ки анқойи туро ин байза зояд.
Ба ҷуз Мақсуд агар андеша дорӣ,
Ба пойи ҷон зи ҷаҳлат теша дорӣ.
Хироми соликон рабти хаёл аст,
Заволаш дар ҳузури безавол аст.
Кунӣ нафӣи вучуди ҷамъи имкон,
Шавад исбот, то ҳасти Субҳон.
Агар аз доми худбинӣ нарастӣ,
Ба меҳробӣ таманно худпарастӣ.
Агар нағзӣ, биё ин ҷавз бишкан,
Агар нағзӣ, бурун шав аз мноман.
Фурусар бош в-аз ҷайби тафаккур,
Ғубореро куҷо лойиқ такаббур?
Кафи хоки ту охир мушти хок аст,
Зи сар то по гиребони ту чок аст.
Чӣ дорӣ, эй фано, бунёди ҳастӣ,
Магар аз хатраи иблис мастӣ?
Ду қатра оби ту, аз роҳи ду бавл,
Бидон, гидро барор аз нахвату савл.
Шаҳонро рафт, нақшу ном аз санг,

Барои шуҳрате номи ту дар ҷанг.
Тихӣ гардида, он паймонаи пур,
Ҳануз ҳуши дилат чун хар ба охур.
Кунӣ фарбеҳ тани худро бари мур,
Даҳан воз аст, эй луқма, туро гур.
Найрзад айши дун бар як дами марг,
Зи сарват, ки даме резад хазонбарг.
Чу пеш аз чашмпӯшӣ, дида во кун,
Ба аҳди рӯзи мисоқат вафо кун.
Ба сар дорӣ, ҳаёли шоли Кирмон,
Надонӣ, ки шавӣ маъкули кирмон.
Бирез ашку чу рӯ овар ба дарбор,
Надомат гар бувад, ашк аст дар бор.
Ба хошоки гунаҳ зан оташи оҳ,
Барор зери сиёҳи ҷурм чун моҳ.
Либоси ҷурмо тавба аст собун,
Шавад ин ҷо сафед шир аз хун.
Зи ҳиммат чун Насуҳо тавбатан гӯй,
Зи хуни дил бикун тар дидаву руй.
Бизан дасти талаб бар домани пир,
Бичунбад, то Расулуллоҳ занҷир.
Аз он занҷир нисбат гуфтаам беш,
Намесозам мукаррар гуфтаи хеш.
Ба мақсад мерасӣ аз зикри Субҳон,
Шунав таълими зикри нақшбандон.

Дар баёни латоифи хамса гӯяд Мавлавӣ

Бувад хамса латоифи олами амр,
Ба соқи Арш машъалҳои чун қамар.
Ҳамон рӯзе, ки Одам буд қолаб,
Набудӣ ҷоми руҳаш мойили лаб.
Латифа қалбро бо амри Субҳон,
Ниҳоданд сӯйи чап, дар зери пистон.
Чу нури зард дорад ин хазина,
Ду ангӯшт зертар мойил ба сина.
Занад гар ҳар кас аз зери қадам дам,
Бигу, зери қадам он қадди Одам.
Касеро гар дар ин шуд бахшиши Рабб,
Бигуянд, одамии будаст машраб.
Ки нури шамъи ин з-он шамъдон аст,

Ба ранги зард бар толиб аён аст.
Чунон кун шуғли зикраш, эй раванда,
Дили мурда шавад дар зикр зинда.
Латифи руҳро дон бекаму кост,
Ба мисли қолаб, аммо ҷониби рост.
Ба нури сурх мегардад муҷалло,
Кунад шуғле ба зикри Ҳақ Таъоло.
Халилу Нухро зери қадам дон,
Ба солиқ партави нураш алам дон.
Бигу зикраш, диҳад тавфиқ Борӣ,
Зи шуғл пур шавад ин зикри ҷорӣ.
Касеро гар расад ин нисбати руҳ,
Бувад ҳаммашраби Иброҳиму Нух.
Чу зикраш роҳати руҳу равон аст,
Мусаммо кардани руҳаш аз он аст.
Латифа сар ба фавқи синаи чап,
Ду ангӯшт фавқтар, аз ҳикмати Рабб.
Ба амри Ҳақ ниҳода майли сина,
Дари ганҷи Илоҳӣ шуд дафина.
Ҳамеша шуғлаи нураш сафед аст,
Ба солиқ ҳосили ганҷи умед аст.
Битобад партаве аз нури Яздон,
Ба солиқ бо сафедӣ гашт аъён.
Чу зери мақдами Мусо Тур аст,
Дил аз завқи намақдонаш ба шур аст.
Касеро гар насибе бошад аз сирр,
Бигуянд, мусавил машраб шуд иксир.
Хуфӣ бошад ба фавқи синаи рост,
Ду ангӯшт фавқи майли синаро хост.
Шуъои нури Ё бошад сияҳпуш,
Дили солиқ зи зикраш мекунад чуш.
Агар солиқ мувоқиқ кард оҳанг,
Намояд партави нураш сияҳранг.
Хуфӣ зери қадам бошад ба Исо,
Дами зикраш бисозад мурда эҳё.
Касеро шуд вазифа, 3-ин латифа,
Варо шуд машраби Исо вазифа.
Чу Исо боядат парвози рафъат,
Ба зикри ин латифа кун иқомат.
Миёни сина дон ихфо латифа,

Ки дорад пардаи сабзи шарифа.
Ба ранги сабз бар солик намояд,
Ҳазорон уқдаро файзаш кушояд.
Ки ӯ зери қадам шуд Мустафоро,
Шафоъатхоҳи он рӯзи қазоро.
Касе гар з-ин латифа ёфт мақсад,
Чу ӯ ҳаммашраб омад бо Муҳаммад.
Латифа олами амр аст ин панҷ,
Ба синаи одамӣ мадфун шуда ганҷ.
Ба фавқи Арш дорад доира ном,
Ба сина болатофат баст эҳром.

Дар баёни латоифи олами халқ

Бувад ин ду латоиф олами халқ,
Ба ин ду зикр гу, эй соҳиби далқ.
Зи фавқи сар бувад, то нохуни по,
Бичунбад қисми солик ҳамчу дарё.
Чу баъзе зикри султони бинроманд,
Ки ин ширу шакар доим ба ҷоманд.
Пас аз рӯзе агар қолаб шавад хок,
Бимонад зикри ӯ дар сафҳаи пок.
Ту, эй олуда, пок аз зикри покӣ,
Вагарна, лоҷарм дар тира хокӣ.
Бизан сайқал ба зикр ойинаи дил,
Фишон доман аз ин лоёбаи гил.
Шавӣ аз зикр, эй усфур, анқо,
Кунӣ парвози фавқи Арши аъло.
Кушояд зикр қуфли кимиёро,
Кунад зар шуълааш охир симёро.
Ба ҷуш аз зикр меояд хуми ишқ,
Аз ин оташ бисузад хирмани фисқ.
Яқин медон, ки рубоҳон каноре,
Шуданд аз зикр шерони шикорӣ.
Зи нураш мешавӣ, эй зарра, хуршед,
Биёбӣ ҳосил аз ин роҳи уммед.
Ба ҳар кореву ё дар руйи фаршӣ,
Бикун андешаро товуси Аршӣ.
Чу зикри хуфя гу бо хаёл аст,
Ба дил номахрам алфози мақол аст.
Пазад солик агар дар чушиши зикр,

Биёбад дар муруқиб лаззати фикр.
Хузури дил ба огоҳист мавқуф,
Аз ин май маст шайдоёни маъруф.
Мазан нештар ба ғафлат бар раги қон,
Аз ин бо дасти ларзон нахли имон.
Саводи дил зи ғафлати зикр сайқал,
Шавад оташ туро з-ин боди манқал.
Зи сузи ишқ деги дил занад чуш,
Шавд дар нола ин булбул, бикун гӯш.
Занӣ наъра чу абри навбаҳорон,
Бирезонӣ зи абри мижа борон.
Ба қазба мекашад дилро чу занҷир,
Нишона дорад, андар дил занад тир.
Равад селоб аз ҷайбат ба домон,
Ҷунунат мекашад сӯйи биёбон.
Ба ин ҳолат агар доим бимонӣ,
Яқин, анқойи қудси ошёнӣ.
Дареғо, ки бигирад чуш ором,
Фитад анқойи қудсӣ боз дари дом.
Дарояд шамси қон дар абри ташвиш,
Зи доғи лаззаташ ошиқ кунад реш.
Чунин омад салоҳи кори инсон,
Баҳори даҳр набвад бе зимистон.
Ба ҳоли баст қабз ояд зи дунбол,
Ба моҳи қонат ин зангӣ шуда холл.
Ба ҳар ҳоле бикун ин ҳуш дар дам,
Бигу зикраш зи файзи дил, махур ғам.
Ки шабро субҳ доим дар канор аст,
Шукуфти гул ҳамеша назди хор аст.
Ба ҳар солиқ агарчи қабз сахт аст,
Чу басташ он қадар фирӯзбахт аст.
Биёзмояд агар фаҳми дақиқсанҷ,
Наёяд ҳеҷ қойе ганҷ бе ранҷ.
Надорад гуфтугӯи ҳол поён,
Зи таълими раҳи солиқ сухан рон.

Дар баёни таълими нафӣи исботи Вочиб Таъоло

Ба солиқ гар латоифҳо шавад тай,
Нафӣи исбот месозад паёпай.
Зи се, то панҷу ҳафту бисту як дон,

Барӣ аз касрати мақсуд як дон.
Бикан аз лавҳи сина нафӣи ашё,
Нависон, сархати исботи Якто.
Ба теғи ло бизан сар, мурғи имкон,
Ба иллаллоҳ бикун исботи Субҳон.
Чӣ мастӣ дорад ин нақши харобе,
Намонад каф ба руйи ҳеҷ обе.
Зи нақши ин нигоҳатро ниғаҳ дор,
Гули мақсуд чу берун аз ин хор.
Яқин донӣ, ки ҳастӣ, ҳастии Уст,
Майи ҷоми муҳаббат мастии Уст.
Ҳамеша ҳастиаш қоим ба зот аст,
Қадиму зот доим босифот аст.
Талаб кун мағз, берун шав ту аз пуст,
Макун майлон ба душманҳо, бичу Дуст.
Ба истиғност Ў чуяндаи ту,
Ки Ў мавлост, оқиз бандаи ту.
Ба тан, то зиндаи ин тори уммед,
Шавӣ, эй зарра, то пайванди хуршед.
Агарчанде ба фазли Ў шавад кор,
Сабаб касб аст, рав дарёб зинҳор.
Ба зикри нафӣ исботи батаҳлил,
Кунӣ, шояд ҳузури қалб ҳосил.
Гар огоҳе шавад завқи ҳузурат,
Шавад дил зинда ҳамчун нафхи сурат.
Пас аз ин зикрҳо, дар фикр мекуш,
Шакар меҳурдай, акнун асап нуш.

Дар баёни таълими мувоқиба гуянд

Мувоқиб бош дар нафӣи вучудат,
Ба истиғроқ ҳайрон аст судат.
Бикун нафӣ вучуди мосиворо,
Зи фонӣ гар раҳӣ, ёбӣ бақоро.
Ликойи файзро кун интизорӣ,
Шикасте кун, ки ояд раҳми Борӣ.
Шунидам, ки Чунайд шайхи Бағдод,
Чунин фармуд, сӯйи аҳли иршод.
Маро шуд дар мувоқиб гурбаи пир,
Ки буд андар шикофи муддаё гир.
Назар кардам ман андар интизораш,

Ки ҳушаш буд, дар сайди шикораш.
Ду дида дар шикофӣ духта, ҳуш,
Ба ҷони дил кунад наззораи муш.
Ба дил гуфтам, аз ин сурохи холӣ,
Кунад ин гурба уммеди маҳоле.
Кучо уммед, мақсад аз кучоҳо,
Ба дар истодай, ҳамчун гадоҳо.
Ба ногаҳ дидамаш аз интизорӣ,
Баромад муш, бигрифташ ба хорӣ.
Аз он таълим шуд уммеди дил том,
Гирифтам аз шароби файзи Ҳақ ҷом.
Ҳусули сидқ ёбӣ, муддаё дон,
Таваҷҷӯҳои дил оҳанрабо дон.
Агар сидқ дорӣ, интизорӣ,
Ба ҷуш ояд ҷу қулзум файзи Борӣ.
Шавӣ дар баҳри истиғроқи Ў ғарқ,
Давомат баъди асру фаҷр, то шарқ.
Ҷу баъзе соликон хонад дугона,
Барии марзояи Яктойи ягона.
Ғараз, дар бандагиҳо бош қоим,
Ба фикру зикри Эзид бош доим.
Ҳамеша бош дар фармони Маъбуд,
Мадон, эй банда, ғайри бандагӣ суд.
Набошад гар ба Ў мумкин расидан,
Бувад шартӣ талаб, дар роҳ мурдан.
Ба ҷуянда муносиб хоксорӣ,
Ба гуянда фиғону оҳу зорӣ.
Ба ошиқ рези ашки сузи сина,
Ба ҳоҷӣ тавфи Каъба, то Мадина.
Дар ин ҷо толибон Уро бигуянд,
Ҷу зикр аз истилоҳи худ бигуянд.
Касе ин ҷо намеёбад суроғаш,
Ба ғайр аз дарди ишқи сузи доғаш.

Дар баёни суоли азизе аз Арш, ки магар ту восилӣ

Азизе буд ҷуён дар тақопу,
Наметобид аз ҷуяндагӣ ру.
Бигуфт рӯзе ба сӯйи Арши аъло,
Бигу бо ман суроғи Ҳақ Таъоло.
Ки Арраҳмон ғалаларш, гуфт Субҳон,

Магар ту воџилї, эй Арши Раҳмон?
Кашид аз сина оҳе Арши аъзам,
Бигуфт, эй бандаи Мавлоїи олам.
Манам ҳастам ба сони бандагонаш,
Яке чуянда аз чуяндагонаш.
Агарчи қримам доим ба хидмат,
Нахурдам аз шароби васл шурбат.
Манам ҳамчун ту доим дар суроғам,
Барои матлаби ноёб доғам.
Агар дорї суроғи ӯ, ба ман гу,
Ки дорам ҳамчу қумрисоз ку-ку.
Чу дарди ишқи Ҳақро бедаво дон,
Ба бораи ҷумла оламо гадо дон.
Ки васли моҳи ӯ чуяндатар шав,
Касеро банда гӯяд, бандатар шав.
Зи нуши бодааш атшон зиёда,
Зи дору шуд маризи ӯ фитода.

Дар баёни дуъо хостани Ҳазрати Расул (с) аз очизон

Шунидам ман ҳадиси Мустафой,
Зи очизҳо талаб кардї дуъоїе.
Ки, эй очиз, дуъо кун бар Муҳаммад,
Ки Мавлоям кунад раҳме ба Аҳмад.
Ба он қурби мақомоти ҳабибї,
Дуъо меҳостї, аз ҳар ғарибе.
Шуд истиғноїи ту осори дурї,
Ки худбинист ин ҷо айни қурї.
Саводи дил бувад аз ранги ғафлат,
Зи пурхурист ғолиб нафси шахват.
Зи чашми ҳирс дар дил меҳри дунё,
Аз ин нисёни марғу тарки уқбо.
Такаббур, беадаб будан ба Эзид,
Надидї, ки Азозил з-ин чиҳо дид?
Мударрис буд бар фавҷи малакҳо,
Задї хуршедваш чарху фалакҳо.
Ба зери тавқи лаънат сарнагун шуд,
Сазовориш лаъни лоъинун шуд.
Фитод аз авҷи гардун руйи ин хок,
Гиребонаш ба лаънат, то абад чок.
Ғараз, ибратғаҳ аст, ин дори имкон,

Чу пешин бар пасини аҳли инсон.
Агар пеши фарас дар роҳ афтод,
Пасинро эҳтиёт аз умқи Ў бод.
Зи ақли нестӣ месозад идрок,
Бизан дар чашми худбинӣ кафи хок.
Ки бе фонӣ раҳи боқӣ наёбӣ,
Раҳӣ аз хеш, то соқӣ биёбӣ.

Дар боби он, ки солик ба пир бояд чун тифл ба доя

Гар аввал нуши солик бода бошад,
Чу тифл андар ҳузури доя бошад.
Агар меш аз шубонаш кард дурӣ,
Бигардад Ў ҳалоки гурги буре.
Чу туфонҳост, дар ин кулзуми руҳ,
Ғанимат дон ба киштӣ, сӯҳбати Нух.
Ки бе раҳбар нагардад неку бад фарқ,
Дар ин гирдоб шуд сад корвон фарқ.
Агарчанде асас қазбу чунун аст,
Зи теги раҳзанон сад сина хун аст.
Мизоқи ҳоли дилро имтиҳон кун,
Тафаккур дар пайи саҳви зиён кун.
Зи бахти дил шавад чун тифл бемор,
Бипурс аҳволи қалби худ падарвор.
Зи феълу қавли неку соз дору,
Ба парҳез он шавад аз ранҷ неку.
Нигаҳдораш зи афъолоти самдор,
Шавад аз зикри Ҳақ ин мурда дамдор.
Аз ин маънӣ сафо меёбӣ, эй тин,
Зи нури файз сузад шамъи ботин.
Бигардад ҷисм чун фонус дар фарш,
Барорад нури шамъаш ҷониби Арш.
Ба ҳар мулки диле, ки ишқ мераст,
Чунуну қазба дар паҳлуву зер аст.
Чу ҳукми Ў бувад, зоҳирхаробӣ,
Ба сузи доғи дил дида пуробӣ.
Вазирон раҳнамо сӯйи биёбон,
Ба нола дар тақопуҳо ба афгон.
Ба дил ғӯяд, танури сухтан бош,
Ба сӯйи чашм ғӯяд, обро пош.
Ба по ғӯяд, зи сайраш обила кун,

Нарафтӣ гар ба даргоҳаш, гила кун.
Ба сӯи ранг гӯяд, каҳрабо шав,
Ба У пайванд, аз хешон ҷудо шав.
Зи доғи Юсуфӣ кун байтул аҳзон,
Агар аъмо шавӣ, ёбӣ чароғон.
Чунунваш кун, қиёми шаб ба меҳроб,
Кавокибваш бигир аз дидаҳо хоб.
Фуру кун сар ба сони беди маҷнун,
Ба боғи умр чун гул шав ҷигархун.
Ба ёди ғунчааш булбулнаво бош,
Чу парвона, пайи шамъи зиё бош.
Камар барбанд ҳамчун най ба нола,
Зи доғи ҳиҷр шав шайдову вола.
Зари васлаш бичу, монанди симоб,
Бишав дар роҳи У ду ҷуй чун об.
Чу Маҷнун бош ҷуёни васли Лайлӣ,
Ки то дилбар кунад сӯи ту майле.
Бихоҳӣ ёри ширин, кӯҳкан бош,
Дурри васлаш бичую дар адан бош
Ту худ дар ҳастии У музмаҳил кун,
Сафар сӯи Вай аз ин обу гил кун.
Ки пеш аз бурдани У пештар рав,
Расӣ гандум, агар монӣ, шавӣ ҷав.
Пайи кишти амал фурсат ғанимат,
Бикун ҷаҳде, ки ноёб аст фурсат.
Рафиқон рафтаанд, мондӣ ба роҳе,
Намон аз тушаи фазли Илоҳӣ.
Зи хоби ғафлати худ чашм во кун,
Ба каф рав, домани марди Худо кун.
Ба восил гар рафиқи васл ёбӣ,
Ба ғофил ҳамраҳи доим ба хобӣ.
Аз ин гуямт, рав ар бо пир,
Ки дорад нахли сӯҳбат мева таъсир.
Зи ҷон гуфтам, шунав аз гӯши ҷонат,
Намонӣ, эй мис, аз дуқонат.
Ба хидмат шав, ҳақи сӯҳбат ниғаҳ дор,
Ба назди хирманаш рух ҳамчу каҳ дор.

Дар баёни шир хостан ва ҳаққи сӯҳбат ва хидмат ба чо овардан

Ки хидмат дар уруҷат нардбон аст,
Аз ин мизроб оҳанги фиғон аст.

Ба аъмоён набошад гар асокаш,
Миёни роҳ ҳайронанд, покаш.
Набошад дар сафи уштур расангир,
Ба раҳ монанд, чун тирхурда нахчир
Баланду пасти раҳ-раҳ дида донад,
Куҷо аъмойи дилхуфтида донад.
Нигар оҳанги сайри раммаи меш,
Ба сайраш омили роҳат аз пеш.
Ба роҳи рафтаи худ мебарад роҳ,
Туро раҳ дида, то қурбан илаллоҳ.
Зи шахди хурдаи худ мечашонад,
Ба маҳбуби ҳақиқӣ мерасонад.
Чу байза зери он боли ҳумо бош,
Ки шахбозе шавӣ андар қаҳон бош.
Хашабваш раҳти дил каш сӯйи оташ,
Чу зар ҳамранги ӯ, то бошӣ беғаш.
Зи меҳри ғайри Эзид дил ниғаҳ дор,
Зи пойи ҷон бурун кун ин сари хор.
Зи меҳри ғайр гумроҳон ҳалоканд,
Ба теғи куфри хизлон синачоканд.
Зи меҳраш хоки одам гашт Аршӣ,
Зи бемеҳрӣ нахават дид фаршӣ.
Ба муршид сӯҳбати забти адаб кун,
Зи ойинаи дил-ш Ҳақро талаб кун.
Агарчи пир гӯяд мир, мираш,
Муриди мурдари Исост, пираш.
Ту, эй мис, синаи уро маҳак дон,
Ба дарбори вафо худ кам зи санг дон.
Агар дорӣ, бикун арзи саволат,
Табиби ҳол медонад зи ҳолат.
Зи ҳар ҷо файз гар ёбӣ, аз ӯ дон,
Таҳорат дорад ин раҳ, аз вузу дон.
Макун дар феълу қавли ӯ хилофат,
Бувад дар орифон осори ҳикмат.
Чу маҷзубони ҳақ риндона бошанд,
Зи соқии азал мастона бошанд.
Ба зоҳир дар сухан гар шахд резанд,
Ба ботин беибо, шамшери тезанд.
Ба зоҳир гар кунад тезӣ, наранҷӣ,
Ки бошад аждаҳо дар руйи ганҷе.

Чу теша метарошад, то шавӣ рост,
 Сутунро рост дида, хонақаҳ хост.
 Агарчанде қаҳрашро кунад рад,
 Ба пояш ҳеш афкан, дил макун бад.
 Ки қараш шаҳду меҳраш суд дорад,
 Дилаш пуроташ асту дуд дорад.
 Кунад аз гулхани дил дурат оҳаш,
 Зи махмурист, мастона нигоҳаш.
 Зи дарди дил шавад гоҳе ба нола,
 Сиришк аз дида резонад, чу жола.
 Чу ғунча, гар зи ҳичронаш чигархун.
 Ба сайри водии Лайлӣ чу Маҷнун.
 Намак андар тариқатҳост шураш,
 Зи шури ишқи базми ошиқон хваш.
 Зи пирон дар равишҳои тариқат,
 Зи Аҳмад монд, мероси ҳидоят.

Дар баёни мазмуни ҳадиси Набӣ (С) «Алуламоу ворисул анбиё»

Вилоят қоим аз тифли нубуват,
 Ки пайрав бо Набӣ шуд дар шариат.
 Зи роҳи шаръи Сарвар ёфт ин ганҷ,
 Ҳамон, ки дар раҳи ваҳдат кашид ранҷ.
 Кунад ҷаҳду шавад лойиқ ба ҳамроҳ,
 Расонад ҳамраҳонашро ба даргоҳ.
 Ба сӯҳбат суд дорад, касрати ҷамъ,
 Физояд нур гар афзун шавад шамъ.
 Ғанимат дор дар ин раҳ рафиқро,
 Амал кун, аррафиқ сумма тариқро.
 Ҳамон солиқ, ки дар роҳ берафиқ аст,
 Ҳалоки захми қиттоъут тариқ аст.
 Ба нафъи омма бошӣ доим, эй хос,
 Ки хайруннос шуд, май янфаъуннос.
 Ба чуши ҷамъи дил кун азми даргоҳ,
 Зи ҷон мастона кун сайри илаллоҳ.
 Ба фикру зикр фармо толибонро,
 Бикун огоҳи мақсад ғофилонро.
 Ба Ё бегонагонро ошно кун,
 Бикарда, бенаворо дар наво кун.
 Зу хуми масти ботин май бинушон,

Қабойи маърифаторо бипушон.
Бикун сарфи раҳи Ҳақ нашъаи кайф,
Ба беҳайфиву китмонӣ макун ҳайф.
Зи мардӣ гар шудӣ, дурри ягона,
Ту ҳам дурр кун ба ҷойи худ нишона.
Ки охир, байза ҷойи боз гирад,
Гирифтаст борҳову боз гирад.

Дар баёни бақойи Вочиб Таъоло ва фано ёфтани соликон

Ба аввал, тавбаву тарки сиво дон,
Ба охир, дар қазойи Ҳақ ризо дон.
Фано се қисм шуд дар роҳи тавҳид,
Фано фишшайхро хоҳад аввал дид.
Фанойи соликон дар пир бояд,
Ба шамъаш сина чун парвона шояд.
Ба дарбораш вафо чун калб созад,
Ки то анқойи қудси қалб созад.
Шиносӣ қадри нури дида, эй кур,
Ки ёбӣ роҳ андар нафҳаи сур.
Фано-дуввум, фанойи фиррасул аст,
Аз ин роҳи боз дарбори қабул аст.
Бинуш аз ишқи Аҳмад ҷоми Вайсӣ,
Яманро бахш бар кӯҳи Қабисӣ.
Ба ҷуени зараши бошӣ чу симоб,
Ту, эй оҳан, биеб аз буттааш тоб.
Фанойи саввумин фонист филлоҳ,
Аз ин сайрат кунӣ тайран илаллоҳ.
Фано ёбӣ кунун дар Зоти Ваҳдат,
Раҳӣ аз ин гирифтории касрат.
Биеяд шурбати тавҳид гар пеш,
Шавӣ он гаҳ халос аз заҳри ҳар неш.
Агар андар шуҳуди зот маҳвӣ,
Халос аз фикри баҳси сарфу наҳвӣ.
Ба меҳри доғдораш сина кун реш,
Зи ҳайрат, то надонӣ ҳастии хеш,
Зи ҳастихо яқин дон, ҳастии Уст,
Гирифтӣ мағзро, берун шав аз пушт.
Агар маҳви бақо бошӣ, бақойӣ,
Гирифтори фано бошӣ, фанойӣ.

Дили мурда шавад восил ба он ваҳй,
Намирад нашъаманди чуръаи Вай.
Даме оби бақояш гар бинушӣ,
Дар ин зулмат ба оби ҳай бикушӣ.
Ба бозори қаҳон бин колаҳоро,
Шинос, эй муштарӣ, он муддаъоро.
Ба чуз мақсад, ҳама кола фиреб аст,
Кучо ҳар мосивояш нақди чайб аст.

Дар баёни ақсоми олам гӯяд Мавлавӣ

Бидон ақсоми оламо, чаҳор аст,
Чу соле чаҳор фасли навбаҳор аст.
Қаҳонро олами носут номанд,
Фалакҳо то самак чун май ба ҷоманд.
Самовӣ, олами малакут медон,
Чу бар сабъа самовоташ ҳамехон.
Ба тоъат саф зада, ҷамъи малакҳо,
Ба ҳар зикранд, дар фавқи фалакҳо.
Чу саввум, олами ҷабарут бошад,
Сифоти асмойи он лоҳут бошад.
Сифоти асмову Зоти Ё қадим аст,
Ки ло ҳу ғайри Ҳу васфи азим аст.
Бизан андар даҳони фалсафӣ хок,
Агар ҳодис бигӯяд васфи Он пок.
Чаҳорум, олами лоҳут гӯӣ,
Дар ин олам биёбӣ, гар бичуӣ.
Ба солиқ ин равиш охир мақом аст,
Қарори бодаи ваҳдат ба ҷом аст.
Зи имкон аст, сайри ту илаллоҳ,
Ба лоҳут омадӣ, боқӣ маъаллоҳ.
Ҳузури оғаҳӣ суку ҳайрат,
Камол омад, мақоми ҷазби ҳайрат.
Шавӣ он ҷо ҳалос аз фикри фосид,
Сипаҳ ёбиву бигрезӣ зи косид.
Барояд поят, эй озода, аз гил,
Расӣ бо дилрабо аз шаҳари дил.
Надорад интиҳое сайри лоҳут,
Чу ғаввосон ба баҳраш мезанӣ гут.
Зи мавҷи файзи Ё гавҳарфишон бош,
Зи ҳар су тири ишқ ояд, нишон бош.

Ба ӯ гар нест, имкони расидан,
Бувад шарти талаб, аз ҷон тапидан.
Чу нури ланг бошӣ, сайри ӯ дон,
Зи ту рафтан, расонидан аз ӯ дон.
Ба деги дил мабин сӯи сиёҳӣ,
Ба шасти дӯст кун майлон чу моҳӣ.
Ба шасти ӯ расӣ, кун шаст, то шаст,
Зи шаст афтода, дар ҳафтод дил хаст.
Ғараз, чун зарра шав, дар тоби хуршед,
Бикун пайванд рабту тори умед.
Ғубори тирай, эй қабзаи хок,
Ба зикру номи поки ӯ шавӣ пок.
Бикун андешаро товуси лоҳут,
Баро аз болиши садранги носут.
Надорад ҷуз фано бунёд имкон,
Дилу ҷонро сӯи ишқи бақо хон.
Шинос ин ҷо бародар ҳар баду нек,
Сияҳ ҳаргиз макун руро ба ҳар дег.
Бикун тафриқаи ҳар душман аз дуст,
Ба мағзи ҷон нигар, берун шав аз пушт.
Макун чун моҳӣ аз баҳраш ҷудойӣ,
Бимонӣ гар аз ӯ, пас ту кироӣ?
Ки охир рӯи ту монад ба он дар,
Зи ғафлатҳо чаро ҳар су занӣ сар?
Ба охир интизори фазли Уйӣ,
Чаро имрӯз Уро менаҷуӣ?
Бигӯӣ бандаам, ку бандагиҳо?
Ҳаётам гӯӣ, ку дилзиндагиҳо?
Зи даргоҳи карам чун мегурезӣ?
Чу тифлон дар пайи ҷавзу мавизӣ.
Ту тифлӣ, мосиво ҷавзу мавиз аст,
Худочу шав, ба ақлат гар тамиз аст.
Ба ғайри Зоти Бечунӣ, ҳама ҳеҷ,
Чаро бар гирди ҳеҷон мезанӣ печ?
Фано дониста, меҳоҳӣ фаноро,
Бақо дониву бигзорӣ бақоро.
Зарархоҳон гузар соӣ аз он суд,
Зи будаш ғофилӣ дар шуғли нобуд.
Ба дасти худ куҷо оқил хурад заҳр?
Бисузад хешро дар оташи қаҳр.

Чаро бо меҳрубон номеҳрубонӣ?
Гули ваҳдат шукуфта, ту хазонӣ.
Гирифта, шаш ҷиҳат аз нури Аллоҳ,
Ту аз ғафлат чу кур афтода дар чоҳ.
Зи нури хур гурезонӣ чу хуффош,
Чу охир сирри аъмоён шавад фош.
Бигӯй, ки дами охир шавам нек,
Чаро руйи дилат мойил ба ҳар дег.
Барояд ҳар даме, медон ахир аст,
Намегуям ба худ, таълими пир аст.
Ба умрат кай гирифтӣ, ту хату муҳр?
Надонӣ субҳ мемириву ё зуҳр.
Ба касби бандагӣ фурсат ғанимат,
Ба фардо чун кунӣ имрӯз хидмат?
Шавӣ толиб, ҳама ҳарфам шавад пар,
Макӣ чун тифл аз ҳар мисраам шир.
Бихур ширу мазан бар қони худ тир,
Ҷавоно, нек бишнавад гуфтаи пир.
Дар ин зулмат бичу оби бақояш,
Ба маҳшар, то бибинӣ он лиқояш.
Агар дунё фано медонӣ, эй дун,
Макун худро ба ҳар дуне ҷигархун.
Ҷигар бояд зи доғи Ё шавад хун,
Сазад гар ашк гардад сели Ҷайхун.
Ба қойи ашк, рез аз дида хуноб,
Ба рӯз аз худ бимону лайл аз хоб.
Бисузад дил зи ишқаш чун Самандар,
Кашад бо дуди оҳ аз гулхан аҳгар.
Чу парвона ба шамъаш қону дил суз,
Чу булбул нолаҳо созад шабу рӯз.
Бичунбон зуд занҷири чунунро,
Бирезам, чун аналҳақ гӯй хунро.
Бараҳна соз теғи Карбалойӣ,
Кунам ҳам аз тану аз қон ҷудойӣ.
Ба роҳат гар ба хоку хун ғитад сар,
Ба ошиқ беҳ бувад аз тоҷи Қайсар.
Ба шайдоёни ту далқӣ гадойӣ,
Бувад беҳ аз қабойи подшоҳӣ.
Касеро, ки зи сирри ишқ хуш аст,
Ба қонбозии ту хунаш ба чуш аст.

Зи меҳри Уст, меҳри дардмандон,
Юҳиббуҳум юҳиббувна, гуфт Субҳон.
Касеро, ки насозад ишқи У майл,
Чу каланъом гардад бадтар аз хайл.
Нашуд бад ҳеҷ доғ аз доғ дурӣ,
Нашуд ранҷе бадтар аз ранҷи курӣ.
Ту бедардӣ, чӣ донӣ қадри дору,
Зи ком менадонӣ мушки оху.
Зи беранҷӣ наёӣ сӯи ҳозиқ,
Маҷозиву надорӣ майли таҳқиқ.
Чи донӣ лаззати бедорӣ, эй хоб,
Даҳанталхе найӣ воқиф зи шаҳдоб.
Чӣ донад мурда айши зиндагонӣ,
Нанушӣ, то аз ин шаккар, чӣ донӣ?
Кушо мижгон зи ғафлат, хоб то кай,
Ба майхона даро, дар нашъаи Вай.
Қавоно, хидмати пири муғон кун,
Зулайхойи умедро қавон кун.

Дар баёни он, ки руҳи дӯст ҳамчу Мусо ва нафси душман ҳамчу Фиръавн

Дихӣ ёрӣ ба нафсу мекашӣ руҳ,
Шудӣ ҳамбазми Канъон, душмани Нуҳ.
Чаро бо нафси Фиръавнат шавӣ ёр,
Ки Мусойи азизатро кунӣ хор.
Ба ботин дуст, бо душман ба ҷанг аст,
Нигини ҷон ба дасти дев танг аст.
Барои ёрии девон машав ёр,
Зи боғи макри ӯ ҳосил махур рев.
Ки бо девон шаҳи ҷонро макун танг,
Ниҳоли мевадоратро мазан санг.
Раҳон ин аҳло аз дасти ноаҳл,
Шавад, то ғолиб Аҳмад бар Абиҷаҳл.
Бикаш хуршедро аз зери ин меғ,
Дигар сӯи ҳусайни ҷон макаш тег.
Чу шаҳбозӣ миёни зоғи ҳисҳо,
Чу зар вобастаи ин ғашши мисҳо.
Зи акси хеш ба ин ойинаи ҷисм,
Зи нури Арш ин ҷо руҳ шуд исм.
Ки қандили тан аз руҳ аст мунаввар,

Кашидї аз дами ин Исавї сар.
Ба охир ин Масеҳ аз ин ҷухудон,
Равад нолида, сўи чархи гардон.
Шаҳе, ки меравад ранҷида аз мулк,
Ба мисли Нуҳ дида, кулфате фулк.
Зи соҳибхона чун озурда меҳмон,
Зи арзи беҳусул ошуфта деҳқон.
Бикун киште, ки то ҳосил диҳад бар,
Мазан бо дасти худ дар сина ханҷар.
Чаро шаҳбози худро меканї пар,
Ба пойи худ равї, дар коми аждар.
Муяссар гар шавад бе аждаҳо бар,
Шавад, то ганҷи қону дил пур аз нвар.
Барояд аз ниқоби абр моҳат,
Мунаввар мешавад, лайли сиёҳат.
Барояд Юсуф он гаҳ зи зиндон,
Ба руяш кун мунаввар Мисри Канъон.
Шавад бино зи буяш чашми Яъқуб,
Шавад ихвони ҳасад толиъи марғуб.
Ба мисри дил бисозад подшоҳї,
Зи фазли бениҳоёти Илоҳї.
Шавад шодоби ҷувдаш оммаи нос,
Ки хайруннос шуд, май янфаъуннос.
Бихур ҳар субҳу шом аз қоми соғар,
Чу қон хоҳї, агар оғуши дилбар.
Зи меҳраш Ў туро дар бар гирифта,
Чу ҳар сўие равонї, сар гирифта.
Ба абри нафс гар маҳ нопадид шуд,
Ҳусайн аст, дон, ки мақтули Язид шуд.
Ба сурат зинда, дар маъно ҳалоқї,
Ки дур аз файзи он Субҳони покї.
Зи бори лутфи эҳсонаш машав дур,
Машав аз кимийе, эй хок маҳҷур.
Аз Ў гар мондї, эй пайкар, ки дорї,
Зи гулзораш шудї маҳруми хорї.
Сазойи хорҳо шуд, сузи оташ,
Биё, хори фироқ аз пойи қон каш.
Макун парво зи қони худ аз ин беш,
Ки аз ту доғҳо дорад, макун реш.

Дар баёни он, ки рух чун подшоҳ аст, ақл вазир

Шаҳи руҳат ба мулки тан амир аст,
Раиятҳо ҳасад фармонпазир аст.
Нишемангоҳи тахти шаҳ бувад дил,
Ба фармонаш бувад гар қалб таҳвил.
Чу филбонон далели ақл бар сар,
Кунад ин имтиёзи нафъ аз зарр.
Туйй, эй нозанин, нури латифа,
Гирифтори адуҳойи касифа.
Ки лашкарҳои хасмон беҳисоб аст,
Вазиру шаҳ пайи баҳсу ҷаваб аст.
Ба лашкарҳои душман деви сардор,
Шуда, нафси Абуҷаҳлаш ҷилавдор.
Ба гирди шаҳ пайи ҳамла зада саф,
Бари ғорат ба ҳар соат занад каф.
Дурри имони шаҳ андар хазина,
Ба маъданҳои султони дафина.
Бари ин ганҷи душманҳо канад ҷон,
Ки то созад талаф, ин ганҷи имон.
Ба ҷанги душманон шаҳ худ шуда танг,
Чӣ инсоф аст, аз ғафлат занӣ санг?
Дар ин ҳангома гар аз лутфи Борӣ,
Фиристад лашкари тавфиқи ёрӣ.
Аз ин нусрат кунад шаҳ тарки тозӣ,
Гурезад рӯбаҳон, аз зарби тозӣ.
Кунад Буҷаҳро пора Аливор,
Кашад иблисро чун дузд бар дор.
Бисозад лашкари ҳисро мусаххар,
Бигирад мулки танро чун Сикандар.
Хавосоти башар гардад қадамбус,
Занад андешааш, то ломакон кӯс.
Ба марги мулки тан ин шаҳ намирад,
Чу маҳ нураш ҷаҳонро бигирад.
Равад аз ин хароботободи дунё,
Зи фазли Ҳақ бигирад мулки уқбо.
Зи ҳиҷрон меравад дар васли Дилдор,
Бибинад, лаззати пурзавқи дидор.
Ба баҳри бандагӣ меронд киштӣ,
Аз ин мераст дар тахти биҳиштӣ.
Ҳаётӣ шуд, бад-у зиндон гирифтор,

Яке ҳабси тану дунёи мурдор.
Чаро Юсуф ниҳад дилро ба зиндон,
Агарчи афканад, хуша марохон.
Чӣ нозӣ, бар касифгоҳи наҷосат,
Ки Юсуфҳо аз ин гарданд, нафрат.
Бувад дунё, касифи ибни Одам,
Шунав ҳукми ҳадиси Шоҳи хотам.
Чу Ё рад кард, чун созӣ қабулаш?
Зи ҳирси бад занӣ, чун мурғ нулаш.
Ба дунё меҳр агар дорӣ, килобӣ,
Ба нури Арш рав, чун офтобӣ.
Мунаввар шав зи зикри Ёри аршӣ,
Бикун парҳез аз ин мори фаршӣ.
Ба зикри қудси ному пок-поқӣ,
Вагарна, нутфаи ин обу хокӣ.
Бихур аз васли ӯ, эй зарра, нуре,
Шудӣ маҳчур, чун хуффоши куре.
Шавӣ қон, гар расӣ он ҷо ба Ҷонон,
Агар лаълӣ, машав берун аз ин кон.
Шинос, эй одамай, қадри каромат,
Машав маҳрум аз ин ганҷи саодат.
Ба нақши меҳри кирмон аст номат,
Ба дасти соқии давр аст ҷомат.
Кушода боби файзи Ҳақ Таъоло,
Чаройӣ ғофил, эй банда, зи Мавло?
Ба даври фурсати худ ҷом гирӣ,
Ба донаи доми Ё ором гирӣ.
Бигу, ё Раббано инно заламно,
Ки пайрав шав, нолаи қадди аъло.
Набуд иблисро тавфиқи зорӣ,
Ки шуд маҳрум аз даргоҳи Борӣ.

Дар баёни халқ шудани ҷисми Одам

Ҳамон рӯзе, ки он Халлоқи олам,
Ирода кард, халқи ҷисми Одам.
Ки аз як қабзаи хоки касифа,
Кунам халқ аз яди қудрат халифа.
Бикард ин машваратро бо малоик,
Нарафт зеҳни малак дар роҳи борик.
Малоик ҷумла гуфтанд, ё Илоҳӣ,

Чаро созӣ гурӯҳи пургуноҳе?
Шароратпешаву хунрезихоро,
Фасодандеша, ясфикуддиморо.
Туро гӯйем мо зики ба покӣ,
Чӣ созӣ хилқати ин ҷинси хокӣ.
Бигуфт Эзид, ки Ман донам, надонед,
Куҷо воқиф ба асрори ниҳонед?
Фиристонд Ҷабраилро Эзиди пок,
Ба сӯйи арз, гирӣ қабзаи хок,
Бишуд хоки заъиф аз ғам ба нола,
Сиришк аз дида резондӣ чу жола.
Қасам додаш ба номи поки Субҳон,
Макун ин қабзаи хокам парешон.
Зи раҳмаш ногирифта, рафт холӣ,
Ба Микоил расид, ин амри Олӣ.
Биёмад Ё ба зудӣ ҷониби хок,
Бикард ин хок пеши Ё қабо чок.
Қасам дода ба ин ҳам, кард зорӣ,
Чу ин ҳам рафт холӣ, сӯйи Борӣ.
Ба Исрофил шуд фармони он Нур,
Ба сӯйи хок рав, эй соҳиби сур.
Аз он фармон ба хок омад Срофил,
Ки гирад қабзаи хоке, канад гил.
Бишуд ин хок дар нола ба афғон.
Қасам додаш, ба Зоти Поки Субҳон.
Макун аз ман ҷудо ҳаргиз кафи хок,
Чу ин ҳам ногирифта, рафт чолок.
Шуд он гаҳ сӯйи Азроил фармон,
Ба ёрии хок бари тахлиқи инсон.
Зи ҷон омад, шитобон карда парвоз,
Ба Ё ҳам хок зорӣ кард оғоз.
Ба чандин гиряҳову нолаи зор,
Қасам додаш, ба Зоти Поки Ҷаббор.
Тараҳҳум кун ба ҳолам, чун дигарҳо,
Зи тири нолааш хун шуд чигарҳо.
Накард Ё нолаҳойи хокро гуш,
Бигуфт, эй хоки мазлуми сияҳпуш.
Ки ман фармонбарам, қоим ба фармон,
Тағайюр кай тавонам ҳукми Субҳон?
Гирифт охир ба зур қабзаи хок,

Бибурд андар ҷаноби Эзиди Пок.
 Бигуфт Эзид, чаройи пайки бохуш,
 Накардӣ нолаи зори замин ғуш.
 Накардӣ раҳми нолаи зори арз,
 Ситонидӣ ба сони аҳзи арз.
 Бигуфт, эй Ҳазрати Поки Муъаззам,
 Зи зораш доштам, амрат муқаддам.
 Ба хидмат қоимам, тобеъ ба фармон,
 Ки ман фармонпазирам аз дилу ҷон.
 Накардам ғуш қавлаш чун дигарҳо,
 Агарчи пеши поям монд сарҳо.
 Бигуфт Эзид, ки қабзи руҳи Одам,
 Накардӣ раҳм, дар дасти ту додам.
 Бигуфт қобиз, ки эй Султони Бодод,
 Маро душман бигирад одамизод.
 Бигуфт Эзид, дами сақлу сабабҳо,
 Зи тири обу оташ, ранҷу табҳо.
 Аз Ё донанд, на аз ту ҳалокат,
 Бигуянд, мурд бо навъе фалокат.
 Чу Азроил шуда қобиз ба арвоҳ,
 Ба фатҳи қуфли ҷонҳо баст мифтоҳ.
 Бувад дар қасди ҷони ҷумла зӣ руҳ,
 Кунад, то рӯзи маҳшар боб мафтуҳ.

Дар баёни хилқати қолиби ҳазрати Одам ва боридани борони ғам

Ба абре Зоти Борӣ кард фармон,
 Ба руйи хоки Одам бор борон.
 Ду кам чил рӯз борид бориши ғам,
 Ду рӯз борони шодӣ шуд ба Одам.
 Ба он чил рӯзи бориш хок гил шуд,
 Ҳумо маснунӣ буёи дил шуд.
 Зи гил сурат сириштанд, чун кулопе,
 Дуруст шуд, қолаби ковоки холӣ.
 Вазид боду бо Ё тофт хуршед,
 Чу калфаххор шуд, он нахли уммед.
 Миёни Маккаву Тоиф чиҳил сол,
 Фитода буд қолиб ҳамчу сафол.
 Ба сӯи Каъба сар, по сӯи Тоиф.
 Ки бечон буд, бе нури латоиф.

Биёмад чон ба амри Зоти Иззат.
Зи зулматхонаи тан кард ваҳшат.
Бувад арвоҳи ӯ анвори Аршӣ,
Баданҳо аз аносирҳои фаршӣ.
Сафойи лутф зи анвори латифа,
Тани хокӣ зи аҷзойи касифа.
Зи нозуктабъии худ кард нафрат,
Наёмад қониби қолаб зи ваҳшат.

Дар баёни дохил шудани руҳи Одам

Духули руҳ шуд бо чанд ақвол,
Шунав, то ман дар ин ниҳам бол.
Яке, он ки ба нағма дар тараб шуд,
Чу май дар беҳудӣ мойил ба лаб шуд.
Дигар қавле, ки дохил шуд ба зурӣ,
Ки удхул фил ҷасада, ухруҷ ба зурӣ.
Ба назди суфия дар қавли солис,
Ки анвори латоиф гашт боис.
Зи соқи Арш омад панҷ машъал,
Мунаввар гашт қолаб, уқда шуд ҳал.
Чу бода кард аз роҳи даҳан нуш,
Ба фарқи Одам омад ақл боҳуш.
Ки қон дар косаи сар монд сад сол,
Бизад чун мурғ он гаҳ сӯйи тан бол.
Ба ҳар қойе, ки омад, сабз шуд гушт,
Рағу хун, устухон, пайдо шудаш пуст.
Димоғашро шамоли Арш хорид,
Ба атса хост аз қойе, ки хобид.
Пас аз атса бигуфт, алҳамду лиллоҳ,
Малоик гуфтанд, ярҳамакаллоҳ.
Зи лутфи Ҳақ сафо пушид хилъат,
Бикардаш тоҷи каррамно каромат.
Бикардаш шоҳ рӯйи тахти ҷаннат.
Рухаш чун моҳ шуд аз нури рафъат.
Ба атрофаш малакҳо сад ҳазораш,
Бикардандӣ зи шодӣ зарнисораш.
Малакҳо ном кард он рӯзро ид,
Ки рӯзи иди Фитри аҳли тавҳид.
Пас аз он рӯз шуд, ду моҳу даҳ рӯз,
Ҳавво аз сӯйи чап шуд чехраафрӯз.

Малоик боз шуд дар зарнисорӣ,
Зи шодӣ ид шуд, аз лутфи Борӣ.
Биномиданд номаш иди Қурбон,
Чу ҳар ду ид воҷиб шуд ба фармон.
Чу Одам андар он хулди хушоҳанг,
Зи ҷинси худ надида, гашт дилтанг.
Зи Ӯзид мунис аз ҷинси худ хост,
Зи паҳлуи чапаш Ҳақ мунис ороост.
Ба ҳар ҷинс аст, ин ҷо улфату майл,
Парранда бо парранда, хайл бо хайл.
Ту ҳам, эй аҳли дил, ҷинсе талаб кун,
Гуноҳи рӯзро узре ба шаб кун.
Ба сузи гиряат ҳамнола бояд,
Ба боронат мувофиқ жола ояд.
Куҷо бедард донад сузиши доғ,
Намесозад ба булбул пайравӣ зоғ,
Надорад моҷароӣ ишқ поён,
Зи одам, эй дили тутӣ суханрон.
Бишуд фармон ба Одам ҳам ба Ҳавво,
Шуморо кардаам, фирдавс маъво.
Ба лаб аз шарбати фирдавс нушед,
Ба бар аз ҳуллаҳои нек пушед.
Хуред аз меваҳои шаҳду ширин,
Ба ҳам бошед он ҷо ишрати ин.
Кунед парҳез аз ин нахли гандум,
Ҳазар созед аз ин неши каждум.
Гузорам қадди худро дар хиромон,
Бигуям қиссаи мардуди шайтон.

Дар баёни мардуд шудани иблис алайҳи лаъна

Зи аввал зоҳиди рӯи замин буд,
Зи шухрат байни олимҳо нигин буд.
Ҳама рӯи замин шуд сачдагоҳаш,
Ба хидмат буд доим бо Илоҳаш.
Ба тоъат буд У ҳафтсад ҳазор сол,
Чу каргас сӯи гардун мезадӣ бол.
Зи илмаш шуд мударрис бар малакҳо,
Азозил буд номаш бар фалакҳо.
Валекин буд бар табъаш такаббур,
Пайи он нафъҳо ғофил аз ин зурр.

Ба сурат гашта ҳамчинси малоик,
Надонист риштаи тақдири борик.
Азозил бо малоик ҳамнишин буд,
Чу Одам хушдам аз хулди барин буд.
Ба ногаҳ амр шуд аз Шоҳи олам,
Кунед сачда, малоикҳо ба Одам.
Ҳама дар сачда шуд, аз ғайри иблис,
Такаббур кард, шайтон шуд ба талбис.
Бигуфт Эзид, чаро сачда накардӣ?
Бигуфт, ман аз оташам, Ё хоки гарде.
Бигуфт Ҳақ, фахруҷ мин раҳматиллоҳ,
Ба ту то ҳашр бодо, лаънатуллоҳ.
Фитод дар гардани Ё тавқи лаънат,
Бишуд маҳрум аз даргоҳи раҳмат.
Малоик тавқ аз худ дур диданд,
Дубора сачдаи шукрона карданд.
Блис аз нафъ монда, шуд пайи зурр,
Дилаш аз кинаи Одам шуда пур.
Бигуфт ё Рабб, ба умрам бахш муҳлат,
Бибинам умр, то баъси қиёмат.
Шудам мардуди раҳмат аз маниҳо,
Кунам акнун ба Одам душманиҳо.
Барам аз роҳ Одамо зи роҳаш,
Чу ман мардуд гардад аз Илоҳаш.
Бигуфт Эзид, туву аҳли ту бо ҳам,
Ба ҷамъи ту ло малъан ҷаҳаннам.
Ба дунё кардамат ман сангсора,
Ба уқбо қарри дӯзах бо ҳаҷора.
Касе, ки аз Ман аст, аз ту нагардад,
Ки мушки Ман дигар бадбу нагардад.
Ҳамон, ки пайрави ту лаънатизод,
Зи ту зодааст, на аз одамизод.
Зи кибраш шуд Азозил радди даргоҳ,
Зи аҷзааш шуд кафи хоки Осифуллоҳ.
Агар насли вайӣ, касби падар кун,
Ба ин кимё биёр, эй хок, зар кун.
Дар ин аҷзи ту аз файзаш сурур аст,
Агар лаънат бихоҳӣ, дар ғурур аст.
Ҳазар кун доиман аз аз макри душман,
Аз ин оташ ниғаҳ медор хирман.

Аду ҳаргиз набошад дар пайи суд,
Хусус, ин душмани зотии мардуд.
Фуру бодо аду дар лаънату ғам,
Бигуям қиссаи ихроҷи Одам.

Дар баёни хориҷ шудани Одам аз ҷаннат

Ба ҳам буд, Одаму Ҳавво ба ҷаннат,
Ба завқи комрониҳои ишрат.
Бишуд душман пайи мақри ҳалокӣ,
Ки аз нурам чаро шуд фавқ ҳокӣ.
Аввал кибру ҳасад шуд феъли иблис,
Дар ин дубута гардад ҳар заре мис.
Ба найранге даромад пеши Ҳавво,
Бихур гуфто, ту гандумро чу ҳалво.
Бихурд Ҳаввову Одам нахли гандум,
Ғазид иблис ҳар дуру чу каҷдум.
Шуданд аз мақри душман ҳар ду урён,
Давон гаштанд ҳар сӯе ба афғон.
Аз он хориҷ шуд аз ҷаннат ба зорӣ,
Ғирифтор андар ин зиндони хорӣ.
Ба ҷандин тавбаву оҳу надамно,
Қашидӣ, наъраи инно заламно.
Қабули Ҳақ шуд он афғону зорӣ,
Бизад амвоҷ баҳри лутфи Борӣ.
Қашида солҳо ранҷи надомат,
Зи ранҷи ин аду, то шуд саломат.
Чунон ҷадди сафо кишт ба ҷаннат,
Ба сина дошт, з-ин душман ҷароҳат.
Чароӣ эмин аз ин деви маккор?
Ту, эй пунба, худ аз оташ ниғаҳ дор.
Чу гурге дар қабуят ҳаст, эй меш,
Ниғаҳ дор аз даҳонаш дунбаи хеш.
Ниҳон кун қиссаи эмон аз ин дузд,
Ба ҳаммоли гунаҳ эмон макун музд.
Ба ҷадди ту чӣ кард андар сари тахт,
Чаро монӣ ба назди хоине рахт?
Марав чун соилон дар пеши ин сағ,
Ту одамзодаву ин деви бадрағ.
Бидон чун баҳр қадри гавҳари хеш,
Ба ин ғашҳо наёлоии зари хеш.

Ба қасди нури моҳат ҳаст ин абр,
Ба фикри қатли ҳар муъмин бувад габр.
Ту дар фикри зиёи шамъи имон,
Ки ин дар куштани он меканад ҷон.
Ту дар зоди раҳ аз роҳравонӣ,
Чу дуздон аст, ин дар роҳбонӣ.
Ту ҳам дар фикри роҳат бош ҳушёр,
Ки он ҳам дар паят чолоку тайёр.
Ба пешинон чӣ кард, ин деви айёр?
Чаро хоҳӣ асал аз коми ин мор.
Зи макраш Одам аз Ҳавво шуда фарқ,
Ба туфон қавми Нух аз дасти ин ғарқ.
Кӣ зад Нухи набиро ғайри ин санг,
Кӣ меандохт Канъонро ба Нух ҷанг.
Ба пойи ноқаи Солеҳ кӣ зад пай,
Кӣ бе модар ниҳон шуд бутай вай.
Ба Иброҳим зи макраш оташу дуд,
Зи шарраш рехт мағз аз фарқи Намруд.
Аз ин, зеру забар шуд кишвари Лут,
Аз ин, Айюб бо кирмон шуда қут.
Аз ин дев, дид Юсуф ранҷи зиндон,
Хилофи ранҷи озорӣ зи ихвон.
Аз ин, арра ба фарқи Зикриё шуд,
Сари Яҳё зи макри ин ҷудо шуд.
Аз ин, фиръавниён гумроҳи дин шуд,
Фуру Қоруну молаш дар замин шуд.
Зи васвосаш зи дин бегона Балъам,
Ба Мусо шуд биёбон манзили ғам.
Аз ин шуд фитна бар Исо ҷухудон,
Бирафт сӯи само, аз қавм нолон.
Ба пойи Мустафо Буҷаҳл шуд хор,
Зи як сӯи дигар шуд Булаҳаб мор.
Ба гумроҳон зи макраш роҳ баста,
Аз ин дандони Аҳмад шуд шикаста.
Ба кофарҳо намуд игво дубора,
Аз ин шуд Ҳамза ҳафтоду ду пора.
Ба Сиддиқ кард ошуби дигаргун,
Бирехт аз Уммару Усмону Али хун.
Ҳасан аз заҳри ин аждар ҳалок аст,
Ҳусайн аз ханҷари ин синачок аст.

Тамоми фитнаву ошуби гардун,
Зи макри ин тамом резиши хун.
Агарчанде ки тақдири Илоҳ аст,
Вале боис лаъин дар ҳар гуноҳ аст.
Ки ин он душман аст, эй одамизод,
Чу Одон дода чандин қавм барбод.
Шунидастӣ, валекин ношиносӣ,
Ба қасди кишти ту бигрифт досе.
Махур заҳри фиребашро аз ин беш,
Ба ҳарби ӯ медон қотили хеш.
Ба ту омода доим доми кинро,
Бихон дар оя, адуввум мубинро.
Ту худро дар паноҳи лутфи Ҳақ гир,
Ки то ёбӣ халос аз захми ин тир.

Дар баёни ибрат гирифтани оқил аҳволи фиребхурдахоро

Паноҳи ӯ наҷоти корвоне,
Аз ин раҳзан баранд раҳти амонӣ.
Ғараз, ибратгаҳ аст, ин дори фонӣ,
Ҳама рафтори пешина ба сонӣ.
Назар кун ҷониби аҳволи пешин,
Чиҳо шуд пайравони дузди бедин.
Кӣ шуд ёри Набию гашт масъуд,
Кӣ биншонид андар боғи дин уд.
Кӣ аз ҷоми Набӣ шахду асал хурд,
Кӣ заҳри душман аз радду бадал хурд.
Киро бахти саодатхош шуд ёр,
Киро гардид умри зиндагӣ бор.
Кӣ рафт аз роҳи факраш сӯйи Дилбар,
Киро зад тоҷи шоҳӣ санг бар сар.
Кӣ дар майдони ирфониш шуд мир,
Кӣ хурд аз ҷаҳли худ чун Буҷаҳл тир.
Кӣ шуд аз меҳри Ҳақ хуршеди афлок,
Кӣ монд аз меҳри дун дар зулмату хок.
Кӣ шуд ёри Худо бо Мустафо аҳл,
Кӣ шуд бо амри шайтон ёри Буҷаҳл.
Шунидӣ борҳову боз бишнава,
Ба гуши кӯҳнаат кун ҳалқаи нав.
Ту худ донӣ, вале аз ҷон амал кун,

Ба зоди роҳ кишт дар маҳал кун.
 Ба худ гар омадӣ, вақти маҳал дон,
 Бидонӣ зудтар, пеш аз аҷал дон.
 Ба ҳар доне, ки машғули ту дом аст,
 Ба доми ҳастии кори ту хом аст.
 Баро аз хомиву даркаш майи ҷом,
 Ба ин нашъа ба васлаш гирӣ ором.
 Бишуд ойнаам роми дилором,
 Дар Ё фарқ аст, ҷону қалбу ҳам ном.
 Макун бар худ зи ному нанг занҷир,
 Маҷунбон сар, ки ҳастӣ мезанад тир.
 Хурӣ гар тир аз пайкони Ё хур,
 Шакар хурдӣ чу найҳо, то гулу хур.
 Ситора з-ин хураш гардид хуршед,
 Мунаввар шуд аз Ё ҳар аҳли уммед.
 Ба нури дӯст кун хуршедваш ху,
 Макун мурдори дунро чун сагон бу.
 Ту, эй саг, рав саги марди Худо бош,
 Пайи асҳоб аз дунон ҷудо бош.
 Саги асҳоби Каҳф одам шуд аз қабл,
 Шавад одам аз ин дилмурдагӣ калб.
 Агар ту одамӣ, худ айнаи дил дон,
 Дигар аҷзояи танро обу гил дон.
 Каманди дил бувад андешаи руҳ,
 Макун ин фулкро зинҳор бӯ Нух.
 Ба арши дил занӣ чун Ҷабраил пар,
 Наёяд пояи ин зина то сар.
 Дароғ, эй банда, аз ин Арши Раҳмон,
 Харобаш кардӣ аз фикри парешон.
 Ки Байтуллоҳ қарибу ту бадирӣ,
 Ҳама бо Ёст, ту дар фикри ғайрӣ.
 Зи ғайри муддаё кун машқи парҳез,
 Кафи хоке ба фарқи мосиво рез.
 Ба ғайри Ё агар донистаи ҳеч,
 Чаро дар гирди ҳар ҳеҷе занӣ печ?
 Забонат мекунад нафӣу дил исбот,
 Ба зоҳир Ҳақ ҳамеҳақӣ, ба дил лот.
 Худӣ то маст боқӣ худпарастӣ,
 Ки ин бутро Халилосо шикастӣ.
 Бикун дар ҳастияш ҳастии худ гум,

Шавӣ, то маҳви хуршедаш чу анҷум.
Шавӣ шабнамсифат аз партаваш ло,
Насозӣ фарқ аз ҳайрат саропо.
Зи базми нашъаҳои ҷом мастӣ,
Расӣ 3-ин беҳудӣ дар бори ҳастӣ.
Туро гар ҳастиаш созад ба худ ҳаст,
Аз ин нашъа шавад дил доимо маст.
Надорам рухсати 3-ин беш гуфтан,
Вагарна, ганҷу дурр дорам ба суфтан.

Дар баёни тоқ будани хилқати нури Муҳаммад(с)

Ба хилқат нури Аҳмад буд аввал,
Ба охир шуд вучудааш хатми мурсал.
Ки рӯзе Ҷабраили пайки Субҳон,
Ба назди Мустафо омад ба фармон.
Ду гул бишкуфта андар як чаман шуд,
Зи собиқ будани ҳар як сухан шуд.
Муҳаммад гуфт, ту бо худ бияндеш,
Ба дунё омадам ман аз ҳама пеш.
Бигуфташ Ҷабраили сидрапарвоз,
Шунав, эй хотами пайғамбарон, роз.
Ҷамон рӯзе, ки Халлоқи ду олам,
Ба килки қудраташ будӣ мураққам.
Шудам халқу бидидам пешу пасро,
Ба ғайри худ надидам ҳеҷ касро.
Агарчи пешвойи инсу ҷонӣ,
Вале пайғамбари охирзамонӣ.
Ту хотам бар ҷамиъи анбиёӣ,
Чӣ гуна ту калонсолтар зи мойӣ?
Муҳаммад гуфт он руҳуламикро,
Табассум карда, ёри дилниширо.
Ба дунё гар омадӣ пеш аз ман,
Чӣ дидӣ аз аломатҳои равшан?
Бигуфто, буд равшан як ситора,
Зи шарқаш синаи моҳ буд пора.
Мунаввар буд оламҳо зи нураш,
Дурахшон буд, медидам зи дураш.
Бигуфт Аҳмад, ситора нури мо буд,
Зи шамъам хонаи дунё зиё буд.
Ба аввал партави нураш алам зад,

Ба охир бар сари дунё қадам зад.
Дареғ, аз шуълаи он гавҳари пок,
Ба охир шуд асири қабзаи хок.
Ба ин дунё агар будӣ вафойе,
Намекардӣ аз он Ҳазрат ҷудойӣ.
Ману ту дар ҷӣ савдоем, эй хок,
Ки меҷуем аз ин бевафо ком.

Воқеаи роз гуфтаи Мусо (а), ки ӯ Раббман бо Ту қарибам ӯ Муҳаммад (с)

Ба рӯзе Мусо андар хилвати роз,
Ки рози дил ба Эзид кард оғоз.
Суханҳои бадарду ошиқона,
Ҳамагуфти ба он Зоти Ягона.
Зи фазли хеш, лутфи беҳисобаш,
Калимуллоҳро додӣ ҷавобаш.
Калимуллоҳ шуд соил зи Борӣ,
Ба даргоҳат кунам, ӯ Рабб, ҷӣ коре.
Шавам, то бар висоли Ту қарибтар,
Ба қурби кимиёворат шавам зар.
Бигуфт Эзид, ки хоҳӣ қурби беҳад,
Дурудхон шав ба арвоҳи Муҳаммад.
Бигуфт Мусо ба он Шоҳи муаззам,
Надонам ман, ҷӣ зот аст он мукаррам.
Ки ёбам роҳ дар қурби Ту ӯ Ҳай,
Пайи дуруду салавотхонии вай.
Бизад дарёи лутфи Эзидӣ ҷуш,
Бигуфт, эй Мусои Имрон, бикун гуш.
Туфайли ӯ сириштам одам аз хок,
Ба завоқи ӯ бувад дар чарх афлок.
Ливойи фарри лавлоқӣ ба номаш,
Майи тавҳид пур дорам ба ҷомаш.
Туфайли ӯ зуҳури канзи махфӣ,
Ҷаҳон дар лавҳи мадҳи уст ҳарфе.
Бигуфт Мусо ба Зоти Поки Беҳад,
Муқаррабтар ман ҳастам ӯ Муҳаммад?
Худо гуфт, ту калиму ӯ ҳабиб аст,
Ба ҳар ду қурби Субҳонӣ насиб аст.
Тафовутхост андар қурби Борӣ,
Ки дорад мартаба ҳар шаҳриёре.

Диҳам бар ҳар саре, лойиқ кулоҳе,
Бари ҳар тахти давлат подшоҳе.
Калим шахсе, ки бо Ман метанад тор,
Ҳабиб шахсе, марзояш кунам кор.
Калимуллоҳ воқиф шуд зи Аҳмад,
Дурудхон шуд ба арвоҳи Муҳаммад.
Чигуна ту бад-ин ношустаруй,
Ту худро уммати он Шоҳ гуй.
Накардӣ хонаи динро иморат,
Намозӣ нестӣ, эй бетаҳорат.
Ба роҳи шаръи Ё на пайравиҳо,
Ба роҳи нафс дорӣ раҳдавиҳо.
Бикун, эй уммат, аз ин умматӣ шарм,
Маҷушон мағзи сар дар маҳшари гарм.
Мутеъи раҳматан лилоламин бош,
Ба хуршеди само қони замин бош.
Чӣ қонҳо канд, то ту ёфтӣ роҳ,
Санам бигзоштӣ, бигзидӣ Аллоҳ.
Ба шукри неъматӣ Султони дин куш,
Раҳи бутхонаро кардӣ фаромуш.

Воқеаи таваллуд ёфтани он Ҳазрат (с)

Ки аксар гуфтаанд аҳли ривоят,
Душанбешаб таваллуд ёфт Ҳазрат.
Ба рӯ афтод, сар бо сӯйи қибла,
Ба сачда буд, айнӣ дид ҷумла.
Фитод аз ларзаи Ё тоқи Кисро,
Мунаввар шуд қаҳон аз Тури Сино.
Шуда доғи ҳасад, зад нола иблис,
Фиғону нола кард он кони талбис.
Ҳама шайтон зи ҳар қониб шуда ҷамъ,
Чӣ шуд гуфтанд, эй модар, бикун самъ.
Бигуфт шайтон, сияҳ моро ҷабин шуд,
Таваллуд раҳматан лилмуъминин шуд.
Бигуфтанд, ғам махур, моён ба игво,
Бисозем умматонаш зишту расво.
Барорем умматонаш зуд аз роҳ,
Шаванд маҳрум аз даргоҳи Аллоҳ.
Ба дунё ҳамчу мо бошанд сангсор,
Ба мо бошанд андар уқбаи нор.

Чу кард иблис фарёди дубора,
Бигуфт сӯи гуруҳи сангсора.
Агарчи умматаш созад гунаҳ беш,
Фиристодаст Ҳақ ин раҳмати хеш.
Ба дасти ин диҳад меҳри шафоъат,
Ба фарқаш мениҳад тоҷи каромат.
Равад бо умматонаш сӯи ҷаннат,
Ману ту ҷониби дузаҳ ба ҳасрат.
Ҳама булбулсифат дар айши бустон,
Ки мо ҳезумсифат дар нори сузон.
Ҳама сероб аз дарёи раҳмат,
Лаби мо хушк дар рӯзи қиёмат.
Бигуфтам бо ту рамзи қиссаи пеш,
Шинос, эй ибни Одам, душмани хеш.
Шавӣ одам, бувад гар хуш дар дам,
Макаш гардан, даме кун гарданат хам.
Бидонад хушдории туро дам,
Шиносад доғи дилро чашми пурнам.
Ғами динро шиносад чеҳраи зард,
Шукӯҳи хуснро донад дили дард.
Бувад Маҳбуб воқиф аз ҳабибон,
Набошад дард махфӣ аз табибон.
Пайи нафъат бикун фарқ аз зарар суд,
Чу оҳангар сияҳ чунӣ ба ҳар дуд?
Чу тифлон меравӣ роҳи ҳалокӣ,
Намедонам, чӣ гуна ақлноӣ?
Ба кори худ шав, эй девона, хушёр,
Ки ман рӯ оварам бо Шоҳи мухтор.

Воқеаи дояи Ҳалима ба он Ҳазрат (с)

Ба тифлӣ он дурри қудсӣ ятим шуд,
Ба дасти доя ширхури муқим шуд.
Ҳалима буд номи он заифа,
Фузуд аз файзи дил уро вазифа.
Бигуфтӣ, хуш муборак тифл омад,
Ки чун маҳ дар канори ман даромад.
Бишуд аз рӯи моҳаш моҳ пора,
Ба назди моҳи тан маҳ чун ситора.
Гирифтӣ ҳамчу ҷон доим дар оғуш,
Бикардӣ аз шамоли саҳт рупуш.

Ки рӯзе оварид уро зи ҳаддаш,
Супорад, то амонатро ба ҷаддаш.
Даромад дар ҳарам дар омади роҳ,
Барои қасди тавфи байти Аллоҳ.
Даровард дар ҳатим дурри ятимро,
Шунид аз ғайб сад бонги азимро.
Зи ҳар су аз ҳаво бархост овоз,
Самовӣ гуфт бо сӯи замин роз.
Ба нури Аҳмадӣ гаштӣ мунаввар,
Муборак бодат ин оғуши дилбар.
Ба ту хуршеди ин қони қаҳон тофт,
Ки ҷайбат гавҳаре аз нақди кон ёфт.
Кунун ту тавфгоҳи ғайбиёнӣ,
Зиёратгоҳи ҷумла инсу қонӣ.
Ба ту омад, ҳатимо, Шоҳи лавлок,
Шиҳа аср аст нуру маъдани хок.
Агарчи дар барат ин дурр ятим аст,
Хироми мақдамаш Арши азим аст.
Чунин овоз омад аз чапу рост,
Бишуд ҳайрон Ҳалима, кард қад рост.
Ба ҳар сӯие назар мекард ҳайрон,
Надида ҳеҷ касро, шуд парешон.
Ниҳода Мустафоро бар замин ӯ,
Бикард ӯ қониби соҳибсадо ру.
Ба гирди Каъба гашт, омад ба зам-зам,
Зи пешу пас надид осори одам.
Бигуфт, ҳайронам аз бонги садоҳ,
Ки беодам зи ҳар суям нидоҳ.
На кас сӯи қафо биам на дар пеш,
Парешонам ман аз ин ҳолати хеш.
Ба ваҳм афтод ӯ, чун беи ларзон,
Даромад дар ҳатиму гашт ҳайрон.
Надида Мустафоро шуд ба афғон,
Ки ғойиб гашта буд бо амри Субҳон.
Зи сузи доғи дил шуд дар фиғонаш,
Тапидӣ дил зи ғам дар ҷисму қонаш.
Қаҳон торик шуд дар чашми равшан,
Надид он тутии қонро ба гулшан.
Давон шуд ҳар тараф монанди симоб,
Ба қойи ашқҳо резиди хуноб.

Ба сад шуру фиғон шуд тифл чуён,
Суроғашро зи ҳар кас буд пуён.

Воқеаи суолн пири бутпараст Ҳалмаро, ки чаро дар шуру фиғонӣ

Ба ногаҳ пире омад бо асойе,
Бигуфт, эй модаро, дар чӣ садойӣ?
Чаро дар шуришу афғону зорӣ,
Ситам аз кӣ расидат, беқарорӣ?
Цигарҳо сухта зи оҳи оташинат,
Чӣ боис ашкрезӣ аз ҷабинат?
Бигуфто, ман Муҳаммадро рафиқам,
Бари он дурри ноёбам хурам ғам.
Чудо кардам варо аз додани шир,
Биёвардам, супорам бо ҷади пир.
Ба ҷаддаш, то супорам он гуҳарро,
Бигирам ҳадяҳои симу зарро.
Бибурдам дар ҳатим баҳри тавофаш,
Кунам чун май ба ҷом аз дарди софаш.
Баромад дар ҳатим аз ҳар су овоз,
Бигуфташ ғайбиён аз шаш ҷиҳат роз.
Ниҳодам тифли худро бар заминаш,
Ки хотам буд з-он кардам нигинаш.
Надидам ман аз он Сарвар нишоне,
Заминӣ гашт ё шуд осмонӣ.
Чудо шуд, то зи чашм он нури дида,
Ба ғайри нури Ё дида чӣ дида?
Намеебад кунун андар танам ҷон,
Наёяд, то ба дастам гавҳари кон.
Бигуфташ пир, фарзандо, махур ғам,
Туро ман як раҳи неку намоям.
Барам андар ҳузури шахриёре,
Ки ҳаст қавми арабро тоҷдоре.
Ҳамон шах донад аз ахбори кудак,
Баён созад зи аҳволаш якояк.
Ҳалима гуфт, эй ҷонам фидоят,
Кунам ман тутиё аз хоки поят.
Маро бар зудтар дар назди он шах,
Кунад воқиф маро аз ҳоли он маҳ.
Бибурдаш пир назди Лоти Иззӣ,

Бигуфташ, эй санам, бот уст арзе.
Ҳама аҳли арабро пешвойй,
Ба ин гумкарда роҳон раҳнамойй.
Ҳазорон гумшуда шуд аз ту мавҷуд,
Ки муҳтоҷем бо ту маъдани ҷувд.
Фитод дар сачда пир андар муноҷот,
Зи боби бастайе меҳост ҳоҷот.
Ниҳон гаштаст тифли ин заифа,
Ту ро шуд ғайбгӯйиҳо вазифа.
Зи ҳоли он дари ғайбӣ хабар кун,
Дубора нури чашме дар басар кун.
Ки буда номи он кудак Муҳаммад,
Ба ӯ ҳосияти эҳсони беҳад.

Воқеаи дар сачда афтодани бутон шунида исми Муҳаммад (с)-ро

Муҳаммад гуфт, то пир, ки садо дод,
Ҳама бутҳо ба ҳам дар сачда афтод.
Ки эй пири Абравон, ин чӣ суроғ аст,
Ки моён зулматему ӯ чароғ аст.
Зи бут чун пурсӣ ҳоли бутшиканро,
Зи симурғаш чӣ мепурсӣ зағанро?
Зи беморон чӣ меҷуӣ аҷалро,
Зи заҳри мо наёбӣ он асалро.
Тулуъе кард хуршеди ироқаш,
Шавем помол дар суми буроқаш.
Чӣ мепурсӣ таяммумро зи дарё,
Кучо донад нишеб ахбори боло.
Бирав аз назди мо, шав дур эй пир,
Мазан моро зи рашки Аҳмадӣ тир.
Дили дарёву макон шуд 3-ин хабар хун,
Биларзид арзи ҳафтум чархи гардун.
Шунид аз санғҳо пир ин суҳанро,
Гирифташ ларза он пири кӯҳанро.
Задӣ дандон ба ҳам он пири ларзон,
Асо андохт аз гап монд ҳайрон.
Ҳалима дид ҳоли зори он пир,
Ба рӯи заҳми дил боз омадаш тир.
Бигуфто, тифли ҷонам ғайбиён бурд,
Гуруҳе сабзпуши осмон бурд.

Чй гуям, ин даворо аз кй чуям,
 Дигар рафта, ғами худ бо кй гуям.
 Бигуфташ пир, фарзандо махур ғам,
 Шавад мавҷуд он тифли муқаррам.
 Намози сачдаи шукронайе кун,
 Макан дигар ту руйи худ ба нохун.
 Шавад олам дар ӯ гум, уст пайдо,
 Зи нури ӯ муҳиббон аст шайдо.
 Ҳазорон посбон дар гирди ӯ дон,
 Ҳамаро ҳамчу худ дар ҷустуҷу дон.
 Зи номаш дидаам сирре аҷибро,
 Зи ҳасрат мегазам, то ҳашр лабро.
 Надидӣ он бутонро ҳол чун шуд?
 Ки аз номи хуши ӯ сарнагун шуд.
 Бутон чун суд дар номаш ҷабинро,
 Шукӯҳе ёфт з-у мар беҳтаринро.
 Ба таъзимаш бутон суда ҷабинро,
 Шудам пайрав, надидам инчунинро.
 Барои тифли худ дилро макун бад,
 Ки андар ғайбиён нураш алам зад.

Воқеан хабар шудани Абдулмуталлиб аз нопадид шудани Муҳаммад (с)

Хабар карданд ҷадди Мустафоро,
 Ниҳон гардидани он маҳлиқоро.
 Бишуд Абдулмуталлиб музтарибҳол,
 Шуда дар ҷустуҷу бо гиряву нол.
 Ба шаҳри Макка гаштӣ тифл ҷуён,
 Зи сузи дил ба руйи сина кубон.
 Биёмад бар дари Каъба ба афғон,
 Бигуфт, эй байти рабби поки Субҳон.
 Надорам ман сари сачда ба даргоҳ,
 Накардам бандагиву тушаи роҳ.
 Надорам обруйи қадри ин дар,
 Нашуд бар сачдагоҳат лойиқ ин сар.
 Надорам ман зи қадри хеш уммед,
 Ниҳолам бесамар афтод чун бед.
 Вале дар пирӣ ин тифли ятимат,
 Бишуд осор аз фазли азимат.
 Намемонад ба мо, гарчи зи мо шуд,

Миёни миси мо Ў кимие шуд.
 Шафеъ орам ба ту он кимиёро,
 Бикун воқиф аз он гумгашта моро.
 Биёмад аз даруни Каъба овоз,
 Равад он дурр ба суят, эй садаф, боз.
 Ки Ў андар паноҳи Мост маҳфуз,
 Шаби олам кунад аз талъаташ рӯз.
 Ниғаҳбон кардаам фавҷи малакро,
 Зада саф гирди он моҳи фалакро.
 Ба сояи лутфи Мо Ў бо ҳузур аст,
 Ба зоҳир одаму маънош нур аст.
 Нишон меҷуйӣ, Ў аз бенишон аст,
 Аз ин дукон мадон, Ў зари кон аст.
 Ки мо дорем бо Ў ишқбозӣ,
 Чу Ў дар ҳукми тақдир аст розӣ.
 Шавад аз ҷоми Ў руҳониюн маст,
 Ба дунё хондааш дар охират раст.
 Ҳазорон ошиқон чун дег дар чуш,
 Дар ин майхона риндон масту мадхуш.
 Дар ин гумгашта оламхост пайдо,
 Тағофулҳо зи буяш масту шайдо.
 Ҷаҳонорост ин ҷоми ҷаҳонбин,
 Ки оройед ба нураш хонаи дин.
 Чӣ ҳикматхост дар эҷоди ин тифл,
 Мақомаш дар Алоқӣ мешавад сифл.
 Ба ҳар ду кавн он сарв аст озода,
 Ду олам аз туфайли уст бунёда.
 Ба Ў гардад ҷаҳони хуфта бедор,
 Аз Ў нушанд мастон ҷоми саршор.
 Бутон аз мақдамаш гардад нагунсор,
 Муғон андар инони Ў ҷилавдор.
 Бипушад Ў қабои Мустафойӣ,
 Мариз онро табиби хушдавойе.
 Бигуфт Абдулмуталлиб аз маконаш,
 Ту доноиву донон аз нишонаш.

Воқеан пидои ҳотифе аз даруни Каъба

Зи Каъба ҳотифе гуфт аз нишонаш,
 Агар меҷуйӣ кудакро нишонаш.
 Фалон водист дар зери дарахте,

Саодатманд тифли некбахте.
Дар он ҷо ёб он дурри ятимро,
Сафар кун, то биёбӣ он муқимро.
Шуда Абулмуталлиб шоду хандон,
Равон шуд сӯи водӣ боа мирон.
Ки ҷаддаш буд зи аъёни арабҳо,
Ба хидмат буд қавмаш рӯзу шабҳо.
Зи асри даври Одам, то ба хотам,
Ҳама аҷдоди Ё шоҳу мукаррам.
Равон шуд пир андар савлати мир,
Давон шуд он замон қавмаш чу шотир.
Бирафт шодоб сӯи он гиромӣ,
Зи мо бодо дуруду ҳам саломе.
Чу ғунча ёфт дар гулшан шукуфта,
Чу дурр дар кони тавҳидӣ нухуфта.
Сараш дар қудакӣ доим ба сачда,
Ба тифли карда чандин тавфи Каъба.
Ту чу уммат шудӣ пайрав ба он нур,
Насозӣ сачда баҳри тушаи гур.
Надорӣ завқи тавфи Каъбатуллоҳ,
На шавқӣ чустучуӣ васли Аллоҳ.
На авроди шабу на тоъати рӯз,
На оби дидаву на дар ҷигар суз.
Гузашт умрат ба фикри хобу хурдан,
Намеорӣ ба хотир рӯзи мурдан.
Бикун, эй одамӣ, з-ин зиндагӣ шарм,
Ба ҷон доим намонад ин тани гарм.
Бикун коре, ки бошад бенадомат,
Бирав роҳе, ки боз оӣ саломат.

Воқеи нопадид шудани Ҳазрат дар ҷабали Нур

Ба сӯи шарқи Макка кӯҳи Нур аст,
Ки нисфи соате аз шаҳр дур аст.
Ки рӯзе Мустафо бо ҷамъи тифлон,
Ба сайраш сӯи он кӯҳ кард майлон.
Ба ногаҳ қойиле мазҳар аҷойиб,
Зи байни қудакон гардид ғойиб.
Биёмад Ҷабраил бо амри Субҳон,
Гирифташ дар канори хеш чун ҷон.
Ба дасташ обдаста пур зи обе,

Зи баҳри лутф хушбу аз гулобе.
Дар оғушаш ба ҷилва буд он нур,
Ба шаққи синааш шуд он ҷабал тур,
Дилаш шустанд аз тан карда берун,
Намонд аз кинаву буғзу ҳасад хун.
Равон шуд кудакон з-он музтарибҳол,
Ҳалимаро хабар карданд дарҳол.
Равон шуд сӯйи саҳро бе сару по,
Ду дасташ дар гиребони тавалло.
Наёяд гар ба оғушам ҳамон нур,
Зи ашку ғам шавад ду дидаам кур.
Ки бе нураш ду чашмам кур беҳтар,
Чу бе он ҷон бадан дар гур беҳтар.
Қучо шуд аз канорам нури ҷонӣ,
Бибурдаш сабзпуши осмонӣ.
Расид дар зери кӯҳу пеши тифлон,
Муҳаммад гашт пайдо дар хиромон.
Гули рухсор чун шабнам арақрез,
Қадам сӯйи Ҳалима мезадӣ тез.
Чу ҷон бигрифт модар дар канораш,
Задӣ буса зи лаъли обдораш.
Шамид аз гулшани рухсорааш бу,
Ниҳод аз иштиёқаш руй бар ру.
Зи васлаш зад ба доғи дил кафи хок,
Расид бо зар тасалло ёфт симоб,
Туйи гуфто ба чашми равшанам нур,
Машав дигар зи пеши дидаам дур.
Зи ғайби худ макун дигар дилам реш,
Туро дар ғайб нуш асту маро неш.
Ба васлат хуш зи пистонам бихур шир,
Мазан аз фирқатат дар синаам тир.

Дар баёни ба ҳангоми ҷавонӣ расидани Ҳазрат

Ниҳоли қоматаш шуд ҳамчу шамшод,
Зи тифлӣ шуд магар он сарв озод.
Чу тубо шуд қадаш андар дамидан,
Ҳилоли абрувонаш дар хамидан.
Сари ду абруяш пайваста гашта,
Ду рухсори гулаш гулдаста гашта.
Саводи наргисаш рашки ғизолон,

Ба табъи ӯ сияҳ пушид мижгон.
Дамид хат гирди ораз ҳамчу паргор,
Ба лаъли лаб аён шуд хатти зангор.
Фаромад ҳалқаҳои чатри гесу,
Муаттар шуд зи буяш мушки оху.
Ба чоҳи ғабғабаш сад ҳусни Юсуф,
Нагардад тира шамъи ӯ ба ҳар пуф.
Ниҳоли қадрасида дар ҷавонӣ,
Абутолиб аммаш боғбоне.
Ба рӯзе гуфт, эй ҷони нури дида,
Тааллуқ ёбӣ ту, эй баргузида.
Расидӣ ту ба ҳангоми ҷавонӣ,
Надорам аз зару моли ҷаҳонӣ.
Кунам ҳамроҳи сарват ғунҷаву гул,
Ки гул лозим бувад дар базми булбул.
Ба хотир маслиҳат дорам, бигуям,
Ба шамшоди қадат сарве бичуям.
Ки сардори араб - Хадичахотун,
Варо мол аст аз андоза берун.
Бигирад мол аз вай қорвонӣ,
Ба ҳар соле ба савдо суд донӣ.
Равона қорвон бо Мисру Шом аст,
Зи савдойи ҳама суде тамои аст.
Равем ҳар ду ба ҳам бо сӯйи бону,
Занем чун наҷм пеши моҳ зону.
Барои ту бихоҳем моли савдо,
Шавад шояд зи савдо суд пайдо.
Кунам, эй ҷони амм, то хонадорат,
Ту хуршедиву маҳ гирад қанорат.
Чунин гуфту гирифт он ҷо зи дасташ,
Наҳанги баҳри қудс омад ба шасташ.
Даромад ҳар ду назди он қамарру,
Бишуд ӯ воқифи мақсуди ҳар ду.
Бигуфт, хуб аст, бахшам молу зевар,
Ба ин сарви равон аз ҷумла беҳтар.
Гумони нек мекард он гули тар,
Ки гардад ин ҷавон охир ҳамсар.
Аломатҳои аз ному нишонаш,
Шунидӣ аз таворихҳо баёнаш.
Бидод аз завқи дил моли гаронаш,

Бикард аз чон амини корвонаш.
 Лақаб шуд з-ин Муҳаммадро амин ном,
 Чу кабке шуд Хадича моили дом.
 Мубашшир ном будаш бандаи хос,
 Нависон аз Муҳаммад, гуфт хаввос.
 Агар дидӣ зи ҳар воқеа дар роҳ,
 Нависон ҳар аломат, бош огоҳ.
 Макун дар хидматаш зинҳор тақсир,
 Мабодойе шавад ин Шаҳ ҷаҳонгир.
 Мувофиқ шуд ба Ё чандин нишона,
 Шавад пайғамбари охирзамона.
 Наёзорӣ ба сад зинҳор-зинҳор,
 Ба нақди чон варо ҳастам харидор.
 Ба ҳар коре ризойи Ё талаб кун,
 Қиёму дар ҷулуси Ё адаб кун.
 Супориш кард ёри дилнишинро,
 Муҳаммад-раҳматан лилоламинро.
 Ба гашти корвон карда таинро,
 Фиристон бар сӯи он чӣ ин аминро.
 Баромад корвону шуд равона,
 Аминаш хотами охирзамона.
 Ба болои сараш шуд соябон абр,
 Чу шайтон дар ҳасад шуд, Буҷаҳли габр.
 Чу Буҷаҳлу Лаҳаб – габрони гумроҳ,
 Миёни корвон буданд ҳамроҳ.
 Ба атрофи гулаш сад нештар хор,
 Ҳамеша фикрашон дар қасди озор.

Воқеаи васият намудани Исо (а) ба пир Абулхайр аз хуруҷи Муҳаммад(с)

Абулхайр исми Ё як пири доно,
 Зи қавми уммати хоси Масеҳо.
 Бигуфт Исо ба Ё, умрат дароз аст,
 Ба ту гуям, ки ин пушида роз аст.
 Бибинӣ Аҳмади охирзамонро,
 Бидеҳ ҷону бигир, он ҷони ҷаҳонро.
 Зи Макка бо гурӯҳи корвоне,
 Ба сӯи Шом гардонад иноне.
 Ба фарқаш соябон абри сафед аст,
 Ба каф кун доманаш ганҷи умед аст.

Ба Ӯ имон биёрӣ зуд зинҳор,
Бигу аз мо дуъои хайри бисёр.
Ба ту пайғамбару бо мо бародар,
Шавӣ, эй хок, аз манзури Ӯ зар.
Ба он уммед андар роҳ он пир,
Иқомат карда будӣ, карда таъмир.
Ниҳода буд дар роҳ дидабоне,
Назар мекард бар ҳар корвоне.
Намедидӣ ба рӯи ҳеҷ кас абр,
Ба уммеди башорат доштӣ сабр.
Ба ногаҳ дид чанги корвоне,
Давид раҳло ба ҷойи дидабоне.
Бидид Ӯ корвони бекарене,
Ба руяш абр дорад соябоне.
Зи хурсандӣ давон шуд ҳамчунон тайр,
Сӯи он чи хост аз пири Абулхайр.
Ки хез, эй пир, ҳосил шуд муродат,
Дамид ин лаҳза он субҳи саодат.
Ба сӯи дида меомад ҳамон нур,
Чӣ мебояд ба ғайри дида бо кур.
Ба сӯи мардҳо омад, нигар ҷон,
Зи нураш дар гиронӣ шамъи имон.
Шунид ин муждари пир шодмон шуд,
Зулайховор аз шодӣ ҷавон шуд.
Ба меҳмонхонаи худ дод зиннат,
Муҳайё кард анвоъи зиёфат.
Фароварда ба саҳро корвонро,
Ки то бишносад он сарви равонро.
Ба меҳмонхонааш як-як талаб кард,
Ба сӯи ҳар касе навъе адаб кард.
Надид бар ҳеҷ кас Ӯ он аломат,
Зи ғам шуд пир сарсони қиёмат.
Кучо шуд, эй Худо, он соҳиби абр?
Намонд андар дили ман тоқату сабр.
Ба қушбонӣ Муҳаммад буд дар қуш,
Зи ҳиҷронаш дили он пир дар ҷуш.
Ба ҳар су бингаридӣ ҳар замоне,
Намедидӣ аз он Ҳазрат нишоне.
Ба аҳли қофила гуфт он қадаҳнуш,
Касе нест аз шумо пасмонда дар қуш?

Абуцаҳл гуфт, он ҷо як ятим аст,
 Ки рахту молро аз дузд бим аст.
 Ки ӯ ин ҷо ба арзи омадан нест,
 Чу ҳар ғунча сазойи ҳар чаман нест.
 Бигуфт Сиддиқ, гарчи ӯ ятим аст,
 Дили мо аз фироқи ӯ ду ним аст.
 Намеарзад ҷаҳон дар базми ҷомаш,
 Ятиме, ки шаҳон гашта ғуломаш.
 Ба симояш нишони некбахтӣ,
 Ниҳоданд аз ҳасадҳо назди рахте.
 Вагарна уст аз моён зиёда,
 Ба рутба ӯ савору мо пиёда.
 Каси дигар равад, то ӯ биёяд,
 Чу ҷони нав дар ин қолаб дарояд.
 Бувад лозим миёни аҳли ин ҷамъ,
 Ба зулматхона бошад нур он шамъ.
 Абулхайр гуфт, эй қавмони гумроҳ,
 Чаро ғофил шудед аз нури он моҳ?

Воқеаи мулоқоти Абулхайр бо Муҳаммад (с) ва байъати намудани ӯ

Туфайли уст ин хони зиёфат,
 Чаро дуред аз он кони шарофат?
 Дар ин роҳам муқими интизораш,
 Ки то биам ду ҷуъди мушкбораш.
 Бикардам сарф умреро дар ин роҳ,
 Барои тавфи он маҳбуби Аллоҳ.
 Қадам дар интизориҳо дуто шуд,
 Ба ранҷи кӯҳнаи ман нав даво шуд.
 Шумо хешон дар фикри ҷудой,
 Мани бегона доғи ошноӣ.
 Ба ранҷи роҳи ӯ муям сафед аст,
 Зи ишқаш гарм бозори умед аст.
 Бари ӯ гашта аз хешони худ дур,
 Ки то рӯзе бибинам ҷилваи нур.
 На аз ҷинси шумо, ӯ лаъли кон аст,
 Нубувватхонаи охирзамон аст.
 Дар ин ҳангом шуд хуршеди ҷон шарқ,
 Чу шуъла нури рухсораш задӣ барқ.
 Ду гесу бар гули руяш чу сунбул,

Зи руйи навхаташ карда тасалсул.
 Ба фарқаш маснади тоҷи лаумрак,
 Даромад дар миёни қавми пур шак.
 Ба дар чун ходимон истода шуд абр,
 Бишуд аз шавқи руяш пир бесабр.
 Фиканд дар пойи ӯ худро зи ҷояш,
 Ба дида мекашид аз хоки пояш.
 Ба хоки мақдамаш зад аз мижъа об,
 Кучо дорад ситора бар қамар тоб?
 Якояк фош карда арзи ҳолаш,
 Зи ранҷи интизори моху солаш.
 Намуд арзи дуъогӯйии Исо,
 Башорат додани қавли Масеҳо.
 Зи ҷон бо Мустафо овард имон,
 Ба дини Аҳмадӣ гашта мусалмон.
 Ба гирди шамъи ӯ парвона шуд пир,
 Мусаххар шуд ба он шоҳи ҷаҳонгир.
 Зи доғи дил зи чашмаш об мерехт,
 Бари оғуши зар симоб мерехт.
 Биҳамдиллоҳ, ки шуд васлаш муяссар,
 Ҷабин судам ба хоки пойи Сарвар.
 Бидодам дил, бидидам муддаоро,
 Гирифтам домани хуш дилраборо.
 Кашидам гарчи ранҷу интизорӣ,
 Ба ҳангоми хазон дидам баҳорё.
 Бигуфт, эй Аҳмади мурсал кунам арз,
 Вафойи аҳди пайғом аст чун қарз.
 Ба рӯзи маргам ин ҷо бош пайдо,
 Бикун руҳи маро аз васл шайдо.
 Нигар он пир уммат буд ба Исо,
 Ҷӣ сонаш волаҳо шуд масту шайдо.
 Ҷӣ гуна уммати ту, эй хунукруй,
 Набурдӣ аз гулоби ишқи ӯ буй.
 Ба шаръаш чун намесозӣ иқомат,
 Напардозӣ ба ойини диёнат.
 Бари исломи ту ӯ канд сад ҷон,
 Ба ҳарби дин нигар, бишкаст дандон.
 Гузашт аз волидайнаш, гуфт уммат,
 Агар ту умматӣ, ку вифқу суннат?
 Чаро ҷонро намесозӣ нисораш,

Кабутар чун набошӣ дар мазораш.
Чу Вайс аз ишқи Ё кун нолаи зор.
Зи мижгонҳо ба ҷойи ашк хун бор.
Малакҳо дар фалак хонад дурудаш,
Бикаш оҳе, расад дар чарх дудаш.
Санадосо ба сузи меҳри Ё бош,
Ба доғи дил зи мижгон лолагун бош.
Гудоз ин ҷо ба меҳри ишқи Ҳазрат,
Ки то он ҷо кунад меҳраш шафоат.
Бишарм, эй нохалаф, з-ин уммати ном,
Ба ғафлат чун гузорӣ субҳу ҳам шом.
На фикри бандагии Ҳақ Таъоло,
На зикри пайравӣ дар шаръи аъло.
На ваҳми маҳшару на фикри мурдан,
На ёди рӯзи сахту ҷон супурдан.
На хавфи хотима аз ғорати дев,
Кунад ҳамла ба имон медиҳад рев.
На фикри танги тори хонаи гур,
Ду чашми равшанатро меҳурад мур.
На ёди рӯзи пурсаъби қиёмат,
Кучо тоъот, ку қалби саломат.
Ба худ олукта, эй қабзаи хок,
Надорӣ чун аз он рӯзи сияҳ бок.
Шудӣ аз хок, хоки раҳ шавӣ боз,
Ғубоеро нашоёд ишваву ноз.
Надонӣ, донӣ ё кардӣ фаромуш,
Шунидиву накардӣ ҳалқаи гӯш.
Зи гӯшат пунбаро бардору бишнав,
Ба гӯши кӯҳна бояд ҳалқаи нав.
Ба мотамхона доим нола беҳтар,
Ки абри дил сияҳ шуд, жола беҳтар.
Зи гиря абри гул гардид хандон,
Ба кабкон ханда орад тири сузон.
Зи бедорӣ қамар гардид пурнур,
Ки зулматҳои ғафлатро кунад дур.
Надорад нуктаи ин роҳ поён,
Бигуям қиссаи хатми расулон.
Бирафт қофила сӯи суду савдо,
Мукаммал шуд ҳама савдои ашӯ.

Воқеаи тамошои бозор он Ҳазрат (с) ва игвон чухудон

Ҳамеша буд Ҳазрат сокини куш,
Дилаш аз ишқи яздонӣ зада чуш.
Бигуфт, рӯзе равам бо қониби шаҳр,
Ки то аз сайри бозораш кунам баҳр.
Аз ин андеша рафта, сӯйи бозор,
Набудӣ ҳеҷ чизеро харидор.
Гузар кард аз дукони назди гулхан,
Чухуди оҳангаре мекуфт оҳан.
Зи зарби вазни путке чун табарҳо,
Задӣ оташ ба ҳар қониб шарарҳо.
Бигуфт, эй шобб, шав з-ин оташам дур,
Бикун доман зи сузи нор маҳчур.
Бигуфташ, оташат моро насузад,
Туйи ҳезум, ки ҳар шуъла бисузад.
Чухудак тез-тез кардаш назора,
Бипурсид ном аз хешу табора.
Шунид аз Мустафо ному нишона,
Бигуфт, ин Аҳмади охирзамона.
Бизад наъра, ки гиредаш чухудон,
Кунад дини шумо ин шахс вайрон.
Даводав шуд зи ҳар су дар пайи шур,
Бишуд ғоиб зи чашми қуршон нур.
Мубашшир буд бо он нур ҳамроҳ,
Расид дар қорвон, афтод дар роҳ.
Ба сӯйи Макка буд манзил ба манзил,
Наҷоташ дод Ҳақ з-он қавми қоҳил.
Расида ҷумла дар қойи нишона,
Савинчагир мекардӣ равона.
Мубашшир гуфт сӯйи қавми гумроҳ,
Муҳаммадро ба ман фармуд он моҳ.
Амини қорвонамро фиристон,
Расонад муждае аз хайру эҳсон.
Ки пеш аз ҷумла аҳли қорвонӣ,
Ба ман ояд ҳамон сарви равоне.
Шуда ранги Абучаҳл аз ҳасад зард,
Даромад дар дили пуркинааш дард.
Ба манъи Ё набудааш ҳеҷ чора,
Дилаш аз ханҷари ғам буд пора.

Муҳаммад шуд равона сӯи Макка,
Раҳи пурхавф танҳо рафт ба Макка.

Воқеаи маҳори ноқаи Муҳаммад (с)-ро аз роҳ гирифта сӯи биёбон бурдани иблис

Шабе мерафт танҳо руйи уштур,
Ду чашми масти Ў аз хоб шуд пур.
Бишуд иблис бар талбис пайдо,
Ба як навъе шутурро ронд боло.
Шутур боло равон шуд дар биёбон,
Намедонист раҳро, буд ҳайрон.
Биёмад Ҷабраил бо амри Субҳон,
Ба роҳ андохт уштурро шитобон.
Зи хоби хуш Муҳаммад чашм бикшод,
Бидид руҳуламинро, гашт дилшод.
Бигуфташ кистӣ? Эй ҳамраҳи роҳ,
Рафиқи хушҷамолу нек дилхоҳ.
Бигуфто, пайки Раббул оламинам,
Ба фармони Худо андар заминам.
Шудӣ дар хоб, омад деви гумроҳ,
Маҳори ноқаатро бурд аз роҳ.
Бишуд амри Худо аз лутфи Беҳад,
Бирав, эй Ҷабраил, сӯи Муҳаммад.
Маҳори ноқаш дар роҳ андоз,
Шаби тор аст, бо Ў бош ҳамроз.
Шутурро ман аз он руйи биёбон,
Ба роҳ овардам ин лаҳза ба фармон.
Гирифт шайтон маҳори Мустафойӣ,
Ту эмин аз маҳори худ чаройӣ?
Бикун андешаи ин хасми ғолиб,
Ки шуд помоли ин Буҷаҳл толиб.
Ту худро дар паноҳи лутфи Ҳақ гир,
Зи дарси илми тавҳидӣ сабақ гир.
Бигу дар рӯз хуфя зикри Мавло,
Ба шаб дар қаҳр, дар зорӣ тавалло.
Ба ҳар тоъат зи макри Ў бияндеш,
Ба ҳар фикре чу ақраб мезанад неш.
Ба ботин мекунад иғвову васвос,
Ҳазар кун аз судурат, айюҳан нос.

Воқеан ҳамроҳи намудани Ҷабраил (а) бо Муҳаммад (с)

Надорад макри ин маккора поён,
Бигуям қиссаи хатми расулон.
Муҳаммад гуфт сӯи пайки Даргоҳ,
Сухан кун, то шавад ин роҳ кутоҳ.
Чунин фармуд он соҳибривоят,
Даромад Ҷабраил андар ҳикоят.
Бигуфташ, бишнава, эй Шоҳи Ҷаҳонгир,
Бипурсидам зи Азроили ҷонгир.
Кашидӣ ҷони махлуқот саросар,
Касеро раҳмат омад, эй бародар?
Бигуфто, раҳми ман н-омад ба ҷоне,
Бикардам қабз ҳам пиру ҷавоне.
Валекин раҳми ман омад ба ду кас,
Надорад чора дар ҳукми Худо кас.
Яке, киштӣ шикаст, аҳлаш шуда ғарқ,
Ба руйи тахтае як тифл шуда фарқ.
Бимонд танҳо ба руйи мавҷи дарё,
Талотум буд амвоҷаш саропо.
Ба руйи тахта он кудак ба афғон,
Набудаш дастгир аз ғайри Раҳмон.
Ба ҳоли зори он кудак дилам сухт,
Гиребони ҷигарро нолааш духт.
Дуввум, кардам раҳм бар ҳоли Шаддод,
Ба чандин ранҷ боғе кард бунёд.
Ба охир омаду баҳри тамошо,
Фаромад, дар рикобаш буд як по.
Бикардам қабзи руҳи Ё ба фармон,
Бирафт аз дори фонӣ бо сад ормон.
Бигуфт Аҳмад, надорад раҳм бемор,
Ба як кас чун бикардаст раҳм ду бор.
Ҷамон кудак ба охир гашт Шаддод,
Ба Ё мулки ҷаҳониро Худо дод.
Ҷамон тифле, ки будӣ қути моҳӣ,
Расид аз доди ҳақ бо фарри шоҳӣ.
Ба дунё нафси Ё шуд аждаҳой,
Бимурд охир ба даъвои худой.
Махур ҳаргиз фиреби ишваи дун,
Бирезад охир ин ханҷар зи ту хун.

Барои меҳри дунё меравад дин,
Ки ҷамъи дину дунё нест мумкин.
Барои мол ояд бар сарат теғ,
Фуру гирад ҳамеша шамсро меғ.
Ба ҳар дил гар кунад ҷо меҳри дунё,
Шавад маҳруми ишқи Ҳақ Таъоло.
Ки табъи Ў бичуяд ганҷ чун мор,
Шавад бо заҳр Ў охир гирифтор.
Нагардад оқибат заҳраш ба афсун,
Надорад доруйе чун лутфи Бечун.
Наяфзояд зи ризқат дона ин ҷо,
Чаро часпидай дар ишқи дунё?
В ё ҳастӣ барои ғайр ҳаммол,
Ки хурдан аз дигарҳову зи ту мол.
Бибин, кӣ мекунад ҷамъаш ба сузан,
Кӣ созад беибо тороҷ хирман.
Зи ҳирс омад ду чашми ибратат кур,
Набинӣ ҳоли марги наздику дур.
Бибин имрӯз, ки дигар набинӣ,
Шуда ҳоил миёни чашму бинӣ.
Зи шоҳон шуд нишону ном барҳам,
Бимонд, то ҳашр номи Ибни Адҳам.
Надорад ошиқи зоти Худо марг,
Ба ишқи пок кард ин ҷифаро тарк.
Аз ин муҳдас дубора кун таҳорат,
Шавад, то хонаи дин хуш иморат.
Куҷо бе фазли Ҳақ дунё гузорӣ,
Бари дуздони дин дунёст дорё.
Зи ҷоми кӯҳна нушӣ ҷуръаи нав,
Нагирӣ нақди оламро ба як ҷав.
Агар гусолаи Сомир кунад бонг,
Намегирӣ зари ўро ба як донг.
Зи ишқи Ҳақ маҳи афлоки Ҳорун,
Зи меҳри дун ба қатъи арз Қорун.
Абубакр аз камоли фақр шуд аҳл,
Фузуд аз меҳри дун бар Булҳакам ҷаҳл.
Зи ишқи гул бувад булбул ба гулшан,
Шуда зоғи сияҳ дар ҷифа азған.
Агар ту оқилӣ, бас ин ишорат,
Гузашт ин аз ишорат, шуд ҳикоят.

Ҳама гуфтанд, мо гӯйем чандон,
Чӣ суд гар нашнавад ин мустамион.
Бимонам аз сухан з-ин доғи ҳасрат,
Бигуям қиссаи рафтори Ҳазрат.
Бирафт Ҷабраил, Аҳмад шуд ба Макка,
Расид дар Макка ӯ танҳову якка.
Аз он мужда Ҳадича гашт масрур,
Хусус, аз офиятмандии он нур.

Воқеаи хабар додани мубашшир аз воқеот ва аломоти Муҳаммад (с)

Ба шаҳри Макка омад корвоне,
Ҳама дар хонаи худ комроне.
Мубашшир бо Ҳадича воқеа гуфт,
Дурри асрори Аҳмадро ҳамесуфт.
Аз он абри сафеду аз Абулхайр,
Зи иғвои ҷухудон қиссаи ғайр.
Ҳамаро бо Ҳадича кард маълум,
Дили он моҳ аз шодӣ задӣ гум.
Бидод учра ба ҳар як корвонӣ,
Зи эҳсонаш ҳама дар шодмонӣ.
Шуда дар учраи Аҳмад таҳаммул,
Ба худ печид ҳамчун ғунҷаи гул.
Зи боби учраи Ҳазрат назад дам,
Дили Бутолиб аз кин гашт пурғам.
Зи ғайрат омад охир пеши он моҳ,
Бигуфто, эй Ҳадича, бош огоҳ!
Маро фаҳмидай нодору бемол,
Кунӣ моро аз ин рӯ хору помол?
Ҳамаро додай сармояи нек,
Чаро аз мо сияҳ гардидӣ чун дег?
Набошем мо зи ҳар тухме зи ту кам,
Чаро дар интизорӣ медиҳӣ ғам?
Ки дорам ихтиёри хайр коре,
Расонам, то Муҳаммадро ба ёре.
Ки таҷрид аст он сарви равонам,
Хароб аз баҳри ободиш қонам.
Ки он шаҳ аз бари уммед ганҷе,

Кашид дар ин сафар бисёр ранҷе.
Чаро дар учрааш сози тааллул?
Ки бахшам, то сарвам ғунҷаи гул.

Воқеаи пазҳори Хадича талабгории Ҳазратро(с)

Хадича шуд чу ғунҷа дар табассум,
Ба нозу ишва шуд андар такаллум.
Набитвон рози дил нухуфтан,
Набудааш чорае аз ғайри гуфтан.
Зи сузи доғи дил шуд бетаҳаммул,
Даромад дар суҳан охир чу булбул.
Муҳити ишқ мезад дар дилаш ҷуш,
Куҷо монад аруси ишқ рупуш.
Чу зулфи сунбулаш бо худ зада печ,
Наёфт аз ғайри гуфтан чорае ҳеҷ.
Бигуфто, эй пири қавми арабҳо,
Маранҷон хотири худ з-ин сабабҳо.
Наям бар молу сими ҳеш мағрур,
Вале дар дидаам шуд ҳоҷат он нур.
Ба дил дорам, ки бошам қадхудояш,
Бисозам молу қони худ фидояш.
Надидам лоиқи Ў зари қонро,
Нисори Ў кунам ин нақди қонро.
Чӣ лоиқ бар руҳи хуршеди Ў пул,
Фидои сарви Ў сад ҳамчу ман гул.
Қабулам гар кунад дастобрезе,
Кунам аз қону дил бо Ў қанзӣ.
Ҳама ганҷинаҳои мулку молам,
Фидои он маҳи абуҳилолам.
Куҷо дорам дарег аз музди Ў мол,
Ки ман дил додам бо Ў маҳу сол.
Ба тири Мустафо худро нишон кард,
Нухуфта буд, рози дил аён кард.
Ҳама асрор охир мешавад фош,
Кунад гул оқибат ҳар тухми худ фош.
Абутолиб бигуфт, эй донаи дурр,
Макун з-ин бештар моро тамасхур.
Нагаштӣ мойили ақди амирон,
Куҷо мойил шавӣ сӯи фақирон?
Муҳаммадро ба сарбонӣ падар нест,

Барои хеш олам симу зар нест.
Расида нахли қудсӣ дар ҷавонӣ,
Надорад моли беҳтар комронӣ.
Зи тифлӣ то ба ин дам ин ятим аст,
Дили зорам барои ӯ ду ним аст.
Ту бо ин дастгоҳи комронӣ,
Қучо уро ба ақди худ бихонӣ?
Магар дидӣ маро дар тангдастӣ,
Мазоҳу ҳазл месозӣ ба мастӣ.
Надорам тоқати оҳанги мазмун,
Ту масти давлативу мо ҷигархун.
Гузар аз мастиву аз ин мазоҳик,
Дилам шуд аз ғубори фақр торик.
Ба бахти давлатат мағрурӣ чандон,
Занӣ моро паёпай захи дандон.
Гузор, эй шухдил, оҳанги найранг,
Мазан ҳар дам дар ин ойнаам санг.
Бидеҳ чизеву кун хуш сарфарозам,
Гуле гирам барои сарви нозам.
Ба буйи гул машоми уст мойил,
Маро ин тангдастиҳост ҳойил.
Хадича хурд савганде, ки соф аст,
Қаломам сидқ, бекизбу хилоф аст.
Қи ман мойилтарам бар шаҳдаш аз шир,
Дилам хурдаст аз миҷғони ӯ тир.
Дилу ҷонам ба он дилбар асир аст,
Бишуд умре, қи фикраш дар замир аст.
Намедонӣ ту қадри он ғуҳарро,
Зи доғаш қардаам хунин ҷигарро.
Зари уро биҷуям ҳамчу симоб,
Қи муштоқам ба сони ташна бар об.
Бибинам ҳар ғаҳе он ҷуъдгесу,
Чу маҳ аз иштиёқаш меканам ру.
Намояд ҳар қучо парвин хиромаш,
Фитад мурғи дилам дар сайди домаш.
Ба ҳусни Юсуфаш гаштам Зулайхо,
Бибозам молу дини худ саропо.
Бихоҳам дар висоли ӯ ҷавонӣ,
Қи побусиш беҳ аз комронӣ.
Биҷуяд қолаби афсурдаам ҷон,

Диҳам, то ҷонро бар нури имон.
Бувад лозим ба ҷони торам он нур,
Набошад, то савод аз мардумак дур.
Ки бе тутӣ чӣ созам ин қафасро?
Чу ин дилмурда хоҳад он нафасро.
Чу Искандар пайи оби ҳаётам,
Ғанӣ мойему Ў бахшад закотам.
Чунон шоҳе шавад, шоҳон гадояш,
Ҳама чашминтизори хоки пояш.
Баҳона тан, барои Ў канам ҷон,
Барои абди Ў ҷонҳост қурбон.
Ту уро аз бари қурбат шиносӣ,
Аз Ў пушам ман аз ваҳдат либосе.
Ту аз шафқат шудӣ шайдояш, эй пуст,
Ки ҷони ман хароби маънии уст.
Чу сурат гар бусӣ нақши ҷабинро,
Бибинам ман ниҳони ойини динро.
Абутолиб шуда бисёр масрур,
Намуд тасдиқ ҷумла қавли он хур.

Воқеаи дар ақди он Ҳазрат даромадани Бибихадича

Ба шодиву тараб шуд қавми Ҳазрат,
Аз ин мотам ба Буҷаҳлон мусибат.
Ҳадича кард масраф хазона,
Бишуд ҳангоми туй шодиёна.
Даромад Ў ба ақди Мустафойӣ,
Ҳабиби боргоҳи Кибриӣ.
Ба он дурр муттасил ҳамчун садаф шуд,
Баромад аз касофат, бошараф шуд.
Ба шахди Ў ба сони шир омехт,
Зиёи нур аз хур бар қамар рехт.
Ба он шарбат ба сони ҷом пайваст,
Зи нуши бодаи тавҳид шуд маст.
Дигаргун гар шавад ҳоли тариқат,
Кашад ишқи маҷозӣ бар ҳақиқат.
Таноби ҷазбаи ин раҳ дароз аст,
Сараш ҷунбондани ишқи маҷоз аст.
Агар як ҳалқа ҷунбонӣ зи занҷир,
Расад ҷунбиш ба авҷи сақф охир.
Намози ишқ мевоҳад таҳорат,

Ки ин маъност холи аз ибодат.
Муҳаббат дар тариқат нардбон аст,
Аз ин мизроб оҳанги фиғон аст.
Аз ин боғи ибодат меҳурад об,
Ки солиқ моҳӣ асту ишқ гирдоб.
Дар ин дарё шавад солиқ наҳанге,
Агар деваш набардорад ба ҷанге.
Чароғи дил гиронӣ гар аз ин нор,
Шавад фориг зи зулматҳои ағёр.
Зи нураш ҷисму ҷон гардад мунаввар,
Шавад дар сайр чун хуршеди ховар.
Аз ин шуъла шавад фарши дилат арш,
Шавӣ улвӣ, насозӣ ёди ин фарш.
Кунӣ дилро зи ишқаш арши Раҳмон,
Барой аз гирифтории имкон.
Гирифтори бақо бошӣ, бақоӣ,
Сари меҳри фано дорӣ, фаноӣ.
Биёро тахти дилро аз барии шаҳ,
Зи чоки дил дарояд нури он маҳ.
Ба сузи доғи Ў бошӣ дилафгор,
Ба савдои тариқат гарм бозор.
Ниҳад ишқаш кулоҳи фақр бар сар,
Кунад вазъи туро тарҳи қаландар.
Бирав дар кучаҳои хоксорӣ,
Биёмузад русуми ашкборӣ.
Кунад мойил ба базми дардмандон,
Бигирёнад зи доғи ёр чандон.
Кашӣ аз худ оҳанги фиғонро,
Канӣ мастона мутрибвор ҷонро.
Зи оби чашмаи сар рӯ бишуйӣ,
Ба хуноби ҷигар созӣ вузуйе.
Ба базми ошиқон он гаҳ шавӣ мард,
Бисозӣ чеҳра аз сузи ҷигар зард.
Намегирам дигар дасти ҷунунро,
Бирезад гарчи бебокона хунро.
Ба қурбонгоҳи Ў хунам ҳалол аст,
Ба ин бадрафсаро мурдан вубол аст.
Биё, соқӣ, ба ҷоми бода лаб рез,
Бикун мастонаам чун Шамси Табрез.
Шавам маъруфи базми ишқ чун карх,

Занад дар сӯҳбатам сад мавлавӣ чарх.
Ба сина панҷи шамъ аз зикр сузад,
Зи нураш хонаи дил барфурӯзад.
Барам аз гулшани тавҳид буйе,
Биёбад синаи чокам руфуйе.

Дар басни хуӣи ошиқон ва ривои Ё дар дилҳои курои

Ҳамеша чун қарас бошам ба нола,
Зи ҳар нола бинушам ман пиёла.
Зари мақсуд меҳомам чу симоб,
Зи сузи дил ба худ печам чу гирдоб.
Чу Маҷнун дар биёбонҳо занам сар,
Ҳамеша рух ба хуноба кунам тар.
Ба шабҳо ҳамчу шаҳбуме кашам ҳу,
Ба ҷуёнаш шавам чун қумрӣ ку – ку.
Барорам ҳар нафас бо оҳи пурдари,
Зи дардаш рӯ шавад чун заъфарон зарди.
Ҳаҳо чун шуъла бар гардун кунам авҷ,
Ҳаҳо аз шавқ чун дарё занам мавҷ.
Ҳаҳо чун сел дар мавҷи талотум,
Ки то ёбам Варо худро кунам гум.
Ҳаҳо аз ҷазба оям сӯӣи ҳайрат,
Занам оташ ба қону дил зи ғайрат.
Бинушам бодаи тавҳид чандон,
Ба шавқи завқи дидораи диҳам қон.
Ба ин равнақ шавам девонаи у,
Шавам беболу пар парвонаи у.
Чӣ қор ояд ҷаҳон бе наштаи қайф?
Ки бе ин нашта умре зиндагӣ қайф.
Намак ишқ аст дар деги тариқат,
Кашад занҷири ҷазбаш бар ҳақиқат.
Каманди ҷазбааш шуд дар кашидан,
Бувад уммеи солиқро расидан.
Машав маҳрум аз ин милҳи ин шур,
Мабош аз ҷушҳои деги дил дур.
Ба охир мепазӣ аз қасрати ҷуш,
Давои заҳри неши дун ҳамин нуш.
Расонад нуши қомаш бар тақора,
Гиребони дилат, то ҳашр пора.

Барад дар сӯҳбати риндони бебок,
Барои рӯзи худ афкан ба сар хок.
Ки охир ҷониби гур аст роҳат,
Лаҳад бошад макони хобгоҳат.
Намонад бар кафат аз нақди дун ҳеч,
Ба зери хок меафтӣ кафанпеч.
Чӣ менозӣ ба ин бозуи пурзур?
Ки зери по хурад чашми туро мур.
Кафи хоко, ба аҷзат бош иқрор,
Машав чун мор андар қасди озор.
Туро зебад шикасту аҷзу нола,
Ба базми ошиқон нуши пиёла.
Ба меҳробӣ ибодатҳо дутоӣ,
Наво кардан зи доғи бенавой.
Муроқиб бош андар интизорӣ,
Ба ҳар ёре расидӣ, хоҳ ёрӣ.
Зи завқи Ё зи осоиш маёсо,
Гудоз имрӯз бар уммеди фардо.
Бизан ин зол бар пойи пуште,
Ба ёди ҷилваӣ ҳури биҳиштӣ.
Ба меҳробӣ ибодат гар занӣ об,
Шавад мифтоҳ фардо хулдро боб.
Ки ин фонист ҷойи кишту меҳнат,
Ҳусули хирмани ин кишт ҷаннат.
Зи тоъат шамъи имонро бувад нур,
Шавад равшан зи нураш хонаи гур.
Ба банда нест ҷуз ин пешаи суд,
Камар бандад ҷавон дар роҳи Маъбуд.
Ба огоҳӣ занад боли нафасро,
Бияфшонад ба худ гарди ҳавасро.
Кунад майлон чу зарра сӯйи хуршед,
Бипушад чашм, бинад нури уммед.
Надорад нури дин ин чашми худбин,
Ба сӯйи дин зи чашми беҳудӣ бин.
Надорад гуфтугӯӣ ҳол поён,
Бигуям боз аз хатми расулон.

Чинҳил сол рисолат ёфтани Султони анбиё (с)

Дувоздаҳ сол иблоғи шариат,
Бувад чил сол маблӯғи тариқат.

Расид Ҳазрат ба чил соли муборак,
Биёмад ваҳяш аз Эзид Таборак.
Назар карда сӯйи Хадичахотун,
Бигуфто, гашт аҳволам дигаргун.
Бипечонид ба сар ҷомаи хоб,
Биёмад Ҷабраил аз назди Ваҳҳоб.
Ба ваҳяш ояти «Айюҳал Мудассир»,
Бигуфт, эй марди хуфта, «Қум фаанзир».
Расондаш сураи амри ҳидоят,
Бикун, гуфташ ба гумроҳон ҳидоят.
Бизан, эй Шоҳи дин, кӯси ҳидоят,
Ба даври хеш кун ҳукми имомат.
Ту орояндаи меҳробу динӣ,
Расулу раҳматан лилоламинӣ.
Паёпай шуд ба ваҳяш пайки Ҷибрил,
Бишуд начман ҳама оёт танзил.
Зи ҳар су шуд ба Ҳазрат ҷамъ ёрон,
Амал карданд андар ҳукми Қуръон.
Чу маҳ бигрифт ҳукмаш рӯйи олам,
Ба атрофаш саҳоба ҳамчу анҷум.
Зи Фурқон муъмину кофар шуда фарқ,
Дар ин туфон ҳама куффор шуда ғарқ.
Даромад муъминон дар киштии дин,
Шуданд дар назди моҳи хеш парвин.
Чароғи Аҳмадиро Ҳақ бияфрухт,
Касе пуф кард, реши хешро сухт.
Дамид аз фазли Ҳақ субҳи нубувват,
Чу рӯз аз куфр гашта рафъ зулмат.
Ба хидмат ошиқони синабирён,
Ба сӯҳбат зоҳидони дидагирён.
Ба майдонаш ҳама парвона ҷонбоз,
Шаҳидонаш бикардӣ аз кафан ноз.
Ҷаҳон шуд фатҳ дар зери рикобаш,
Муҳиб ободу мункир шуд харобаш.
Ба асраш шуд хуми тавҳид дар ҷуш,
Ҳама сармаст шуд дилмаст аз нуш.
Гиребони дили ушшоқ пора,
Намонд касро маҳоли истихора.
Касеро, ки Худо бошад фатаҳно,
Бигирад чун ҷаҳонеро саропо.

Бишуд аз зарби теғаш куфр хаста,
Зи зарби из рамайту даст баста.
Шаҳи танҳосавор шуд ҷаҳонгир,
Ба душман шуд ба ҳарбаш бориши тир.
Ба имдодаш ҷунудан лам таравҳо,
Малак саф баста, зад хидмат саропо.
Мадад бахшад касеро қуввати Ҳақ,
Шавад, албатта, кори Ў ба равнақ.
Шикаст Мусо ба зарби як асоие,
Сафи сад фавҷи Фиръавну балойе.
Зи гумроҳӣ ба ҳарбаш рафт Намруд,
Бихурд мағзи сарашро пашшае зуд.
Ба зурӣ худ бинозиданд Оде,
Ҳама барбод шуд аз қаҳри боде.
Самудӣ сухт андар оташу барқ,
Вале дар об қавми Нух шуд ғарқ.
Тамоми обу оташ баҳри инсон,
Ба баъзе заҳру баъзе роҳати ҷон.
Ба ҳақ нор аст бе фикри мурдан,
Шавад аз ин қачиҳо дӯст душман.
Барорад лутфи Эзид гарчи дандон,
Ниҳад гар дард меорӣ ба лаб ҷон.
Худо гар лутф созад меҳрубонӣ,
Кунад меши туро гургон шубонӣ.
Ба ҷонат қаҳри Ў пайкон занад тир,
Зи лутфаш шир бахшад бо ту нахҷир.
Шавад, эй банда, гар Мавло ба озор,
Ҳама дар ҳар ду олам аз ту безор.
Агар хоҷа шавад аз банда розӣ,
Ба Ў ёр аст, истиқболу мозӣ.
Гузар аз душманон, шав мойили Дуст,
Бигирӣ мағзро, фориг шав аз пушт.
Намеёбӣ Варо аз рафтани роҳ,
Ба ҳар ҷойе, ки бошӣ, бош огоҳ.
Бикун поси нафас зинҳор — зинҳор,
Биебӣ аз раҳи дил охири кор.
Ба созаш сайқал аз ранги сивойӣ,
Бикун ойнаи оламнамойӣ.
Зи соқи нуш кун ҷоми ҷаҳонбин,
Шавад аз шавқ марги талх ширин.

Бари Ширини худ мебош Фарҳод,
Ки кӯҳҳо канд, ҷон дар бесутун дод.
Ба васлаш гарчи натвонӣ расидан,
Бувад шарти талаб дар роҳ мурдан.
Набошад олами ҳолро ниҳоят,
Бигуям қиссае аз мавти Ҳазрат.

Беморӣ ва вафот ёфтани Ҳазрат дар 63 - солагӣ

Дареғ, аз Тутии қудсии Даргоҳ,
Дареғ, аз нозанини лӣ маъаллоҳ.
Дареғ, аз Сарвари меъроҷи Лавлок,
Чу маҳ шуд зери абри пардаи хок.
Расид дар шасту се умри муборак,
Бишуд фармонаш аз Эзид Таборак.
Ба аъзои муборак зад шарар таб.
Бишуд воқиф Набӣ аз хондани Рабб.
Ҳама ҳозир ба сӯҳбат ҷамъи асҳоб,
Бигуфт Ҳазрат ба сӯи аҳли аҳбоб.
Ба мо ҳар кас агар дорад қасосе,
Бигирад, то шавам аз вай халосе.
Дихам ин ҷо ҳама ҳаққи амонат,
Намонад, то ба саҳрои қиёмат.
Ҳама гуфтанд, ғайр аз ҷонсупорӣ,
Надорем бо Ҷанобат ҳақғузорӣ.
Зи ҷо Аккоша хезад аз миёна,
Бихоҳам гуфт, зарби тозиёна.
Фалон вақте, ки кард азми лашкар,
Дар он ҷо буд ин асҳоб аксар.
Задӣ бо сӯи уштур тозиёна,
Расид он ҷо маро дар пушти шона.
Бигирам, эй Набӣ, он интиқомам,
Агарчанде, ки дар хидмат ғуломам.
Бигуфт Ҳазрат, биёред зуд қамчин,
Шавам фориф аз ин ҳаққи дораи дин.
Биёварданд он гаҳ тозиёна,
Гирифт Аккоша, қоим дар миёна.
Зи ҷо бархост гирён, гуфт Бубакр,
Дихам амволи худ беҳилаву макр.
Ҳама тоъоти умри хеш бахшам,
Мазан андар тани гулвори Хотам.

Бигуфт Аккоша, сӯи ёри аввал,
Нагардад мушкилат аз ин сухан ҳал.
Занам ман ҳамчунон, ки Мустафо зад,
Надорад суд бо ман узри беҳад.
Умар бархост, бигрифт тозиёнаш,
Чакида аз мижа ашки равонаш.
Ба Аккоша бигуфт, эй ёр, бишнав,
Савоби ҳам ғазои кӯҳнаву нав.
Дихам бо ту савоби ҷумлаи ҷон,
Бизан дар пушти ман гар хоҳӣ, чандон.
Мазан зинҳор бар хатми расулон,
Ки меларзад зи зарби Ё дилу ҷон.
Бигуфт Аккоша, сӯи ёри дуввум,
Надорад суд бо ман ин такаллум.
Зи ҷо бархост Зиннурайн Усмон,
Дихам гуфто, савоби хатми Қуръон.
Дихам моли хазина ҷумла яксар,
Мазан зинҳор дар пушти Паёмбар.
Чу Аккоша бигуфт, эй ёри саввум,
Ҳама доранд бар Ҳазрат тараҳҳум.
Валекин ман қасоси худ бихоҳам,
Набошад андар ин маънӣ гуноҳам.
Зи ҷо бархост он гаҳ Шеҳи мардон,
Валиву дар шуҷоат шери Яздон.
Дихам аҷру савоботи ғазоҳо,
Ҳама хайроту эҳсону саҳоҳо.
Бигир ин дулдули шаммоми қанбар,
Бизан қамчин маро сад бор бар сар.
Мазан зинҳор пушти Мустафоро,
Мақун озурда маҳбуи Худоро.
Бигуфт Аккоша, эй ёри чаҳорум.
Ба ҳақдоҳӣ намоёшад таваҳҳум.
Бигирам ман ба зоҳир интиқомам,
Агарчанде, ки дар маънӣ гуломам.
Нашуд мақбули узри ҷамъи асҳоб,
Фигон шуд дар миёни ҷамъи аҳбоб.

Воқеаи қасос хостани Аккоша барои муҳри пубувват

Шуд аз чашми ҳама аз доғ қорӣ,
Нузули ашк чун абри баҳорӣ.
Бигуфташ Мустафо, эй соҳиби ҳақ,
Бизан, гар хоҳӣ, душамро қунам шақ.
Макун таъхир андар ҳақғузорӣ,
Ки фурсат шуд қариб аз ҳукми Борӣ.
Бигуфт Аккоша, эй Хатми расулон,
Фидои мақдамот бодо дилу қон.
Ба вақти зарб будам ман бараҳна,
Ба урёнӣ задӣ ту тозиёна.
Шумо пушидаед, эй Мурсали Рабб,
Чигуна дар қасосам мезанам зарб.
Бараҳна кард души пок Ҳазрат,
Намоён шуд аён муҳри нубувват.
Бимолид руйи худ Аккоша бар он,
Бидиданд ҳозирон аз боиси он.
Бигуфташ узр, эй Сарвар, бубахшо,
Барои тавфи муҳрат буд даъво.
Ба зарби ту қучо бошад маро ҳад,
Ба ин густоҳии ман дил макун бад.
Ҳамон беҳтар, ки аз чашмам газад мор,
Ки дар поят, эй Сарвар, халад хор.
Муродам пеши поят қон супурдан,
Зи умри Хизр ба пеши ту мурдан.
Зи рӯят ҳаст андар чашми қон нур,
Шавад бе нури ту қони қаҳон кур.
Зи дунё меравӣ аз қисмати Рабб,
Ба ёрон бе ту гардад рӯз чун шаб.
Набошад моҳ дар байни кавокиб,
Фуру монад ба зулмат начми соқиб.
Ҳамон Нурулҳудо - маҳбуби Субҳон,
Барои ҳақғузорӣ гашт урён.
Ту, эй ношустару, бас дар чӣ корӣ,
Бари озори дилҳо заҳри морӣ.
Ба моли ғайр дандон мекунӣ тез,
Ба ҳоли худ ба сар хоки сияҳ рез.
Ҳақи мардум диҳад лаззат ба комат,
Гулугират дар рӯзи қиёмат.

Кунӣ бар ҳоли мардумон ситамро,
 Бисозӣ аз наҷосат пур шикамро.
 Хуру хоб аст мақсад мебарад хуш,
 Шудӣ гурба барои хурдани муш.
 Надорӣ тарси Ҳақ ҳам аз Расул шарм,
 Ба ҷойи ҳақ бичуӣ луқмаи гарм.
 Бичу Ҳақро, ки ҳастӣ луқмаи гур,
 Хироми косаи чашмат канад мур.
 Маҷу ризқе, ки доим ҳаст дар пай,
 Бичу, то рӯзи мурдан васли он Ҳай.
 Баро аз фикри пурошуби хурдан,
 Шав андар фикри рӯзи саҳти мурдан.
 Кунӣ ин нуктаҳоро ҳалқайи гӯш,
 Туро шаҳди биҳишӣ мешавад нуш.
 Туро 3-ин муддаё додам башорат,
 Кунам парвоз сӯйи куйи Ҳазрат.

Воқеаи талош намудани Ҳазрат дар заъфу нотавонӣ аз барои ҷамоат

Бишуд Ҳазрат маризи рӯйи бистар,
 Дилаш дар зикр андар болинаш сар.
 Расид дар гӯш овози азонаш,
 Ҳузуре кард ногаҳ ҷисму ҷонаш.
 Таҳорат кард бар оҳанги масҷид,
 Намуд сӯйи ҷавоби ҷомеон ҷид.
 Ба пешаш буд ҳозир Шери Ҷаббор,
 Маро гуфт, ё Алӣ, дар пушт бардор.
 Гирифт дар пушти худ он Шери Даргоҳ,
 Набӣ беҳуд шуд андар нимаи роҳ.
 Ба хона кард тоза Ў таҳорат,
 Алиро гуфт боз Ў ин иборат.
 Бибар моро ба зудӣ сӯйи меҳроб,
 Занам, то аз миҷжа меҳробро об.
 Алӣ бардошт Ҳазратро дубора,
 Ба Ў Шамси ду олам шуд савора.
 Ба нимароҳ шуд аз заъф беҳуд,
 Ба ҳукми шаръи Ў нақзи вузу шуд.
 Ба худ омад, ба хона кард риҷъат,
 Ба қасди боз таҷдиди таҳорат.
 Вузу карду сӯйи масҷид равон шуд,

Зи заъфаш боз он ҳолат аён шуд.
 Вузу карду бирафт охир ба меҳроб,
 Адо карда намози худ ба асҳоб.
 Чунон бадри дуҷо маҳбуи Маъбуд,
 Ба рафтан пойи ӯ бар арз месуд.
 Ба роҳи дин намонд аз бандагиҳо,
 Ту чун пайрав ба ин шармандагиҳо.
 Ба назди ҳар таъоме паҳлавонӣ,
 Ба вақти бандагӣ ранги занонӣ.
 Равӣ кӯҳҳо ба азми белдаста,
 Ба масҷид мешавад поят шикаста.
 Кашӣ чун гов доим бори дунё,
 Шавӣ дар хидмати Мавло касалҳо.
 Дугона кун ба марзои Ягона,
 Ҳама дар бандагӣ, ту дар баҳона.
 Чигуна бандай ту, эй хунукру?
 Чӣ суд он дам, ки аз лиҳя канӣ му.
 Пушаймонӣ дар ин ҷо мекунад суд,
 Надорад суд пеши оташу дуд.
 Ба рангу буйи ин мурдори мастӣ,
 Ба номи хоҷаи худ мепарастӣ.
 Дилу ҷонат ҳамеша ошиқи нон,
 Занӣ лофи забонӣ ишқи Субҳон.
 Гирифторӣ ба нафсу фикри меъда,
 Шикастӣ охир он дерина ваъда.
 Ба кори дин туро фармуд Сарвар,
 Чаро ҳар су бари нон мезанӣ сар?
 Бикан дар хидмати Раззоқи худ ҷон,
 Набахшад кам туро тақсим ӯ нон.
 Ғами ҷон хур, ки ҷон чун мебарояд,
 Ғами луқма махур, ки чун дарояд.
 Ту дон суду зиёни хеш, эй ҷон,
 Ки ман рафтам сӯи Хатми расулон.

Воқеаи омадани Азроил барои қабзи руҳи Муҳаммад (с)

Ба Азроил шуд фармони Субҳон,
 Ба изнаш аз Муҳаммад қабз кун ҷон.
 Ба ранҷи таб ба бистар буд Ҳазрат,
 Ба дар омад яке аъробисурат.

Бигуфто, эҳтиёҷам бо Расул аст,
Бувад изне, ки қасдам дар духул аст.
Расонид арз Оиша ба Сарвар,
Ки шахсе мунтазир истода бар дар.
Бигуфт Аҳмад, видоъ, эй донаи дурр,
Ки шуд паймонаи мо ин замон пур.
Баҳорам рафт, ҳангоми ҳазон аст,
Ки азми қобиз ин ҷо азми ҷон аст.
Кучо он шахс аз аъробиён аст,
Ки Ё маъмури қабзи инсу ҷон аст.
Дихедаш изн, то пешам дарояд,
Ризо дар қисматам чизе сарояд.
Чунин гуфта, ба ваҳяш мунтазир шуд,
Ба ногаҳ Ҷабараилаш дилпазир шуд.
Биёмад Ҷабраил аз амри Субҳон,
Ба назди Аҳмади хатми расулон.
Бигуфт Ҳазрат, ба сар карда ишорат,
Чӣ овардӣ зи Мавлоям башорат?
Бигуфташ, боби Фирдавсӣ кушода,
Ба дасти ҳуру гилмон ҷому бода.
Ба ташрифат ҳама дар интизорӣ,
Дуруд гӯяд малак раҳмат зи Борӣ.
Бигуфт Аҳмад ба сӯи пайки танҳо,
Намепурсам туро ман з-ин суҳанҳо.
Нагардад з-ин суҳан ҳал уқдаи ман,
Ба пайгоми дигар кун муждаи ман.
Яқин, ҷаннат бувад ҷойи расулон,
Ҳама зарҳо шавад роҷеъ ба он кон.
Бикун воқиф маро аз умматонам,
Чӣ бошад ҳоли ҷамъи осиянам?
Аз ин Ҷибрил шуд бо назди Субҳон,
Ки, то донад ба уммат чист фармон?
Худо гуфт, умматонаш осиянанд,
Ба оби маъсият гил хокиёнан.
Туфайли ҳурмати Аҳмад ҳабибам,
Ба дарди умматонаш Ман табибам.
Муҳаммадро диҳам муҳри шафоъат,
Ки Худо мавҷ орам баҳри раҳмат.
Бувад гар умматаш аҳли шаҳодат,
Бишуёнам ба оби баҳри раҳмат.

Кунад гар тавба бар Даргоҳи Бечун,
Кунам Ман тавбааш бар ҷурм собун.
Расонид Ҷабраилаш ин башорат,
Басо хушнуд шуд з-ин мужда Ҳазрат.
Ба Азроил дод он лаҳза дастур,
Ки шуд машғули қабзи руҳи он нур.
Ба вақти назъ лабҳояш задӣ ҷуш,
Фуру андохт як асҳоби Ё гуш.
Каломаш, умматӣ ё умматӣ буд,
Дар ин гуфтор ногаҳ чашм бикшуд.
Шунав гуфт, эй фалон, ҳарфи ниҳонам,
Саломамро расон бар умматонам.
Муҳаммад, гӯй, муштоқи шумо буд,
Бишуд вобастаи доми аҷал зуд.
Ки будаш орзуйи руйи уммат,
Дареғо, ки надодаш марг фурсат.
Чунин гуфта, зи олам чашм пушид,
Зи Азроил шароби марг нушид.
Ба ҷон додан набудӣ ғам зи ҷонаш,
Бихурдӣ ғам барои умматонаш.
Чӣ гуна умматӣ, эй кони асрор?
Ту мастӣ, ё ба хобӣ, ё ки бедор.
Куҷо шуд ҳурмати он дустдорӣ,
Куҷо шуд иззати он ҷонсупорӣ.
Ки ҷонҳо канда шуд ин равнақи дин,
Ба мулки дин, ки баст ин навъ ойин.
Зи ҷон бишнос қадри Мустафоро,
Ба сар кун пайравӣ, бигзор моро.
Ба шайдоаш чун Вайси Яман бош,
Ба ишқаш ҳамчу булбул дар чаман бош.
Ба шаръи Ё зи ҷон кун истиқомат,
Макун ҳаргиз сари муйе хилофат.
Тамоми умр сарфи пайравӣ кун,
Кунӣ гар меҳр бар Оли Набӣ кун.
Ки, то фардо шавӣ мақбули Ҳазрат,
Кунад дар рӯзи тангиҳо шафоъат.
Дар ин маънист лафзи растагорӣ,
Аз ин меъроҷ ёбӣ қурби Борӣ.
Нигар дар фақр хуйи пешвоят,
Кишен чун меҳри дунё шуд ба поят.

Ҳамеша буд кораш зухду тақво,
Чаро дода дилат бар фикс фатво?
Расулат буд андар гиря маҳзун,
Ту аз мастӣ чу кабкон хандазан чун.
Ба Ҳазрат буд доим ҳубби дарвеш,
Ту чун ақраб занӣ дарвешро неш.
Мухолиф хуӣи ту гар бо Набӣ шуд,
Чӣ гуна бо расулат пайравӣ шуд?
Аввал мекун амал феъли Набиरो,
Бикун таҳқиқ, он гаҳ пайравиро.
Мувофиқ шуд, шавад бегонаҳо аҳл,
Мухолиф шуд, шавад фарзанд ноаҳл.
Нашуд Канъон аз ин рӯ аҳл бо Нух,
Ба саъйи ӯ нашуд ин боб мафтӯх.
Билол аз пайравӣ шуд сурмаи чашм,
Бишуд Буҷаҳлиён сангсор аз хашм.
Мухолиф шуд, шавад ҳар хеш дилреш,
Занад ақрабсифат бар яқдигар неш.
Кунад ихлос гар бегона чун пир,
Мувофиқ бо шакар гардад ҳамон шир.
Дар ин раҳ шартӣ ҷинсият муҳаббат,
Набошад меҳр пеш ояд хилофат.
Ту, эӣ ноаҳл, аз аҳлон шавӣ аҳл,
Ба аҳлуллоҳ ҷуз хидмат макун ҷаҳл.
Камоли мард аз мардист ин ҷо,
Шавад аз бел касб ин ҷуӣи дарё.
Ба мардон аст ин нисбат амонат,
Амонат мерасад аз касби хидмат.
Ба қурби Ҳақ расонад бандагиҳо,
Биёбӣ мақсад аз ҷуяндагиҳо.

Дар баёни қиссаи ҳазрати Юсуф (а) ва подшоҳ шудани ӯ дар Миср

Ба огоҳӣ бизан доим нафасро,
Ки гуям қиссаи аҳсан қасаро.
Чу Юсуф байни ихвон моҳу ахтар,
Ки бо ӯ ёздаҳ будӣ бародар.
Ба ногаҳ дид Юсуф ончунон хоб,
Ки сачда кард уро шамсу маҳтоб,
Фуру дар сачдааш ёздаҳ ситора,

Бидид Юсуф ба хобаш ин наззора.
Ба Яъқуб гуфт, дидам инчунин хоб,
Сучуди наҷмҳо хуршеду маҳтоб.
Ба манн дар сачда шуд ёздаҳ ситора,
Ки будам байни эшон моҳпора.
Падар гуфташ, мағу зинҳор ин хоб,
Ба ихвон, ки шаванд аз рашк бетоб.
Ки шайтон душмани саҳт аст, эй ҷон,
Кунад иғвову шар бар аҳли инсон.
Мабодо қасди ту созанд ихвон,
Бимонӣ байни шерон чун ғизолон.
Насиҳат кард Яъқуб аз дили зор,
Чу булбул буд бар он гул гирифтор,
Набуд Яъқубро тоби маҷоле,
Вазад, то бар руҳи Юсуф шамоле.
Зи гул нозук тани он симрухсор,
На тоби об мекарду на озор.
Ки буда дар азал тақдири Ваҳҳоб,
Ба ихвон гуфт Юсуф охир он хоб.
Аз ин деги дили ихвон бизад ҷуш,
Фуру афтод аз андеша сарпуш.
Бикард иғво ба ҳар як деви шайтон,
Ки Юсуф мешавад фавқ аз шумоён.
Бигуфтандӣ ҳама, мо шеро бозу,
Ба пеши мо бувад Юсуф чу оху.
Ба моён кори хона, ҳам шубонӣ,
Падар орад ба Юсуф меҳрубонӣ.
Ба назди мо ҳама ӯ бо падар дуст,
Шуда ӯ мағзи ҷону мо ҳама пушт.
Шавад бо мо ҳама ӯ боз масҷуд,
Ҳамон беҳ, ки варо созем нобуд.
Бихоҳем аз падар уро ба найранг,
Занемаш дар биёбони ҷафо санг.
Баремаш сӯйи саҳро бар тамошо,
Кунемаш қатл пинҳонӣ ба саҳро.
Тифқи ҷумла шуд андар ҳалокаш,
Ки чун ғунча кунандаш синачокаш.
Ба ин фикр омаданд бо назди Яъқуб,
Ба зоҳир сулҳ, лекин қасди ошуб.
Бигуфтанд, эй падар, фасли баҳор аст,

Ба сахро гул шукуфта, лолазор аст.
Ба кӯҳсорон дамида сабзаву гул,
Ба назди ҳар гуле кард нола булбул.
Ҳамеша Юсуф андар хона дилтанг,
Зи истодан бигардад обро ранг.
Бидеҳ дастури уро сӯи сахро,
Кунад аз давлатат сайру тамошо.
Бигуфт Яъқуб, бим дорад биёбон,
Ки мегардад физолам сайди гургон.
Надорам тоқати доғи фироқаш,
Бисузад қону дил дар иштиёқаш.
Ҳама гуфтанд, мойем паҳлавонон,
Барад аз дасти мо шеру паланг қон?
Чӣ гуна гург сӯи Юсуф ояд,
Зи пеши мо ҳама уро рабояд?
Бидид Яъқуб ногаҳ сӯи Юсуф,
Барои сайр муштоқи тасаввуф.
Наёвард тоб аз он интизорӣ,
Ҷавобаш дод аз тақдири Борӣ.
Ба қони Яъқуб шуд оташи ҳаҷр,
Маҳи Юсуф ба завқи матлаъи фаҷр.
Нашуд он шаб ба ҳар ду роҳати хоб,
Ба ҳам дар беқарориҳо чу симоб.
Ба Юсуф завқу шавқи сайри сахро,
Ба Яъқуб дар ҷигар шуд доғ пайдо.
Ба худ чун зулфи Юсуф мезадӣ печ,
Набудаш чора дар ҳукми Худо ҳеҷ.
Дилаш будӣ зи доғи ҳаҷр дар суз,
Кашидӣ оҳи дудолуд, то рӯз.
Бирафт Юсуф чу маҳ бо он кавокиб,
Падар пурхузну пуркулфат зи оқиб.
Ба сатти роҳ пеш омад дарахте,
Бимонд Яъқуб зери он ба сахтӣ.
Видоъ афтод қонаш дар таназзул,
Ҷудо гардид он ҷо булбул аз гул.
Супорид Юсуфи худро ба ихвон,
Нашуд шоиста ин маънӣ ба Субҳон.
Ба ағёраш кунӣ гар ошноӣ,
Бибинӣ оқибат 3-у бевафой.
Худо некуст дар ҳифзи амонат,

Намегардад ҳаргиз як хиёнат.
Ба У кун гавҳари имон амонат,
Кунад аз хавфи дуздонаш саломат.
Ки он Юсуф хиёнат шуд зи ихвон,
Чаро ту эминӣ аз хавфи дуздон.

Дар баёни васият кардани Яъқуб (а) ба фарзандон аз барои супориши Юсуф

Супоришҳову зориҳои бисёр,
Таинҳо кард Яъқуби дилафгор.
Ки фарзандон, аз ин ғофил набошед,
Ба гирди ин қамар чун наҷм бошед.
Мабодое шумо дар айни ғафлат,
Кунад гурге ба Юсуф, то зи ғорат.
Чу Юсуфро бикард дилхаста падруд,
Баромад аз танури синааш дуд.
Зи пас медид сарвашро хиромон,
Чу сунбул қаъди гесуяш парешон.
Баёзи гарданаш субҳи қиёмат,
Ба Яъқуб омад аз ҳаҷраш надомат.
Нигоҳи гаштааш оҳу рамида,
Ҳилоли теғи абруяш хамида.
Зи души якдигар ихвон рабуда,
Тасалло бо падар ҳурмат намуда.
Бад-ин сон ин писарҳо роҳ мерафт,
Зи Яъқуб ашк бар ҳар роҳ мерафт.
Ба зери нахл будӣ дар нигоҳаш,
Фуру рафту ниҳон шуд зуд моҳаш.
Зада аз доғи дил бар ҳар нафас оҳ,
Ба сӯи хона шуд он хаста дар роҳ.
Ҳамерафт Юсуф андар души ихвон,
Шуд аз наззораи Яъқуб пинҳон.
Фиканданд аз ғазаб андар заминаш,
Ба хок олуда шуд симин қабинаш.
Пиёда рав, бигуфтанд, эй падардуст,
Падарро мағзи ҷон будиву мо пуст.
Кашемат дар биёбон ончунон зор,
Набинӣ бо падар, то ҳашр дидор.
Шуда пойи гулаш обила хуншор,
Гул аз гулшан чудо гардад, шавад хор.

Зи атшон хушк лаъли обдораш,
Ба худ печон чу зулфи тобдораш.
Ба зора нола бо ихвон биёвехт,
Зи ҳар мижгон сиришки дида мерехт.
Наёмад аз касе бо Ў тараҳҳум,
Зи бими қатл шуд ҷон дар таваҳҳум.
Бишуд афтону хезон соири роҳ,
Набудӣ дастгираш ғайри Аллоҳ.
Ҳама буданд дар фикри ҳалокаш,
Чӣ гуна қатъ месозем токаш.
Ба ҳам дар маслиҳат буданд дар роҳ,
Шуд охир иттифоқи раӣ дар чоҳ.
Ки будӣ чоҳ умқ, зери Ў об,
Набуд дар диданаш наззораро тоб.
Ҳама гуфтанд, андозем дар чоҳ,
Шавад нобуд дар чаҳ ҷисми ин моҳ.
Кашиданд аз бадан лубси лифофаш,
Чу хуршеде баромад аз ғилофаш.
Гиреҳ баста чу най банди миёнаш,
Зи бими чоҳ меларзид ҷонаш.
Чунин мекард бо ихвон такаллум,
Кунед он пири маҳзунро тараҳҳум.
Бисузад аз бари ҳоли мани зор,
Бигардад аз ғамам он хаста бемор.
Шудам ман аз канораш аз қадар дур,
Мабодое зи эҳзолам шавад кур.
Чунин гуфта, ба ҳукми Ҳақ ризо дод,
Тани худро ба тақдири қазо дод.
Фуру андохтанд ихвон ба чоҳаш,
Ба чоҳ пинҳон шуд охир рӯи моҳаш.
Накада раҳм бар чашми пуробаш,
Буриданд аз миёни банд танобаш.
Бирафтӣ чун муаллақ он кабутар,
Гирифташ Ҷабраил аз ҳукми Довар.
Ниҳодаш зери чаҳ бар рӯи санге,
Дилаш чун ғунчаҳо мекард тангӣ.
Ба чоҳ бигзор Юсуфро ба ошуб,
Бигу воқеаи ихвону Яъқуб.

Воқеаи дар чоҳ андохтани ихвон Юсуфро ва гирён омадапи онҳо пазди падар

Чу ихвон банди хешро буриданд,
Қабояшро чу гургона дариданд.
Ба хуни буз биёлуда ба такзиб,
Намуда ҳамчуноне, окала зиъб.
Ҳама вақти ишо шуд сӯйи хона,
Фиғону нолаҳо карда баҳона.
Ҳама рафтанд гирён назди Яъқуб,
Ба андуҳу мусибатҳо пурушуб.
Супурдандаш ба Яъқуб пираҳанро,
Ба хуни кизб чоки пираҳанро.
Ки мо дар сайру гашти кӯҳу саҳро,
Ба назди гала Юсуф буд танҳо.
Варо гург бихурду пираҳан монд,
Бирафтон мурда аз дунё, кафан монд.
Дили Яъқуб шуд чун пираҳан чок,
Ба нола шуд зи ҳузни чашм намнок.
Зи ғам бунёд карда, байтул аҳзон,
Дуто шуд аз фироқаш пири Канъон.
Чу шуд рухсори Юсуф аз назар дур,
Зи ашки ҳасраташ шуд дидааш кур.
Нигар бо анбиё ранҷи қаҳонро,
Ту кай танҳо кашӣ оҳу фиғонро?
Шуд аз маҳзунӣ Яъқуби набӣ кур,
Нигар дар чоҳ, Юсуф зинда дар гур.
Ба қиссаи анбиё килкам биҷунбад,
Валекин дар варақ ин чо нағунҷад.
Бихон дар сафҳа «Ашаддул бало»,
Бишуд мавқуфи ҷалал анбиё.
Ғараз дунё надорад базми роҳат,
Ба хосу ом бахшад ранҷу меҳнат.
Чаро хоҳӣ зи дунё роҳату баҳр,
Ба айшаш меҳуронад косаи захр.
Аз ин занбур асал хоҳӣ хурӣ неш,
Зи захми неш ин дилҳо ҳама реш.
Ба ранги зоҳири дунё машав ёр,
Ба зоҳир ганҷ, дар маъно бувад мор.
Намојд чун мунаққаш хона хушранг,
Ба охир бингарӣ дукони найранг.

Диҳад аввал нишон аз базми фағфур,
 Кунад охир нагун дар хонаи гур.
 Ту тифли хонай, дунёст рангин,
 Аз ин ру, гуямат гуфтори сангин.
 Куҷо дунё ба кас ҷойи сурур аст,
 Матоъи зиндагониаш ғурур аст.
 Худо фармуд, зиндони фиреб аст,
 Напиндорӣ, ки доим нақди ҷайб аст.
 Тилисмашро шикан чун шери мардон,
 Ба каф кун аз муҳаббат гавҳари кон.
 Ҳазар кун, эй писар, аз кони найранг,
 Занад дар шишаи уммеди ту санг.
 Зи дасташ домани дилро ҷудо кун,
 Инони меҳро сӯи Худо кун.
 Чу Яъқуб бош дар гиря ба эҳзон,
 Чу Юсуф зокири Ҳақ шав ба зиндон.
 Зи доғи дил сухан гуям саропо,
 Бигуям қиссаи ишқи Зулайхо.

Воқеаи гирифтор шудани Зулайхо ба ҳусни Юсуф(а)

Ба Дорулкуфр будӣ подшоҳе,
 Ба фарри давлаташ анҷум сипоҳе.
 Варо будӣ Зулайхо ном духтар,
 Рухаш дар ҳусн рашки моҳу ахтар.
 Гуле навруста будӣ дар мазораш,
 Тамошо буд рӯи лолазораш.
 Шудӣ сарви қадаш гар дар хиромон,
 Намак додӣ хиромаш бар гулистон.
 Зи чашми наргисаш ушшоқ бемор,
 Ба ҷоҳи ғабғабаш Юсуф гирифтор.
 Сафи неши хадангаш бар рағи ҷон,
 Дусад занҷир бар зулфаш намоён.
 Ба Шаҳ ҷуз У набудӣ ҳеҷ фарзанд,
 Ба ҷони Шаҳ зи меҳраш буд пайванд.
 Шабе он нозанин дар бистари хоб,
 Ба ногаҳ дид Юсуфро чу маҳтоб.
 Нигоҳе дид шаҳлои ҷигарсуз,
 Сафи мижгон чу Марям ҷоку дилдуз.
 Нигоҳи гарми махмурӣ ғизолаш,
 Бигардад офати ҷон дар заволаш.

Ба руйи ганҷ он симинузораш,
Хамида ҳар тараф абруйи мораш.
Ба гирди оразаш ду чатри сунбул,
Тамошояш кунад қон дар таназзул.
Ба ханда дид лаъли обдораш,
Парешон дид зулфи тобдораш.
Ниҳоли қоматаш чун рашки тубӣ,
Набудӣ дар қаҳон мислаш ба хубӣ.
Хиромон шуд чу сарв аз пеши он гул,
Бидид он ғунчаро, гул гашт булбул.
Зулайхо пеши моҳаш шуд ситора,
Дилаш аз теғи абруяш ду пора.
Шуда тири хадангаш дар чигар қой,
Бишуд бедор, гуфташ, ҳасратан вой.
Зи чашми нимхобаш ашк мерехт,
Ғубори дил ба дуди оҳ мебехт.
Аз он хоби муборак гашт бедор,
Тихӣ оғуши худро дид аз ёр.
Ду чашмаш чашмаи оби равон шуд,
Ду рухсори гулаш чун заъфарон шуд.
Гули айш аз баҳори худ намечид,
Даҳони ғунчааш ханда намедид.
Қадаш аз ҳам чу абру дар хамидан,
Нигоҳаш чун ғизола дар рамидан.
Зи тири ишқи дилбар шуд фитода,
Шудӣ ҳар лаҳза доғи Ў зиёда.
Зи дарди дил чу зулфонаш задӣ печ,
Ба чуз гиря набудӣ мойили ҳеҷ.
Ҳамеша буд кораш нолаи зор,
Зи дарди ишқи Юсуф гашт бемор.
Табибон очиз омад аз давояш,
Зи ғам пур шуд дили Шаҳ аз қафояш.
Зи сузи дил кашидӣ оҳи пурдard,
Чу заъфар руйи симинаш шуда зард.
Фигон карда, гаҳе аз қон задӣ оҳ,
Бикандӣ аз ғами дил руйи чун моҳ.
Бигуфтӣ ҳусн чун омад ба хобам?
Чунин ман аз ғами ишқаш харобам?
Парӣ буд, ё башар, ё худ малак буд?
Қамар буд, ё ки хуршеди фалак буд?

Напурсидам, дарего, ман зи қояш,
Насудам чашмро дар хоки пояш.
Нагуфтам дар кадом гулшан шукуфтӣ?
Ки дар қону дилам доғе нухуфтӣ.
Шаби дигар ба ногаҳ дид хобаш,
Чу кавкаб маҳв шуд дар офтобаш.
Чу тутӣ шуд ба базмаш дар такаллум,
Чу гунча сӯи якдигар табассум.
Сӯе дар шуълаваш Юсуф равон шуд,
Зулайхо аз қафояш дар фиғон шуд.
Ки қоно, аз куҷо қуям нишонат?
Биёбам аз куҷо роҳу маконат?
Бигуфт, аз Миср меёбӣ нишонам,
Ба гулшанҳои Ё сарви равонам.
Дар ин ҳасрат Зулайхо гашт бедор,
Газид аз рӯи доғи кӯҳнааш мор.
Бизад оташ ба хошоки вучудаш,
Баровардӣ ба оҳи сард дудаш.
Санадосо ба доғи дил ҳамесухт,
Ба чоки дил зи мижгон баҳя медухт.
Нагуфтӣ рози дил бар ҳолпурсон,
Ҳама шуд дар илоҷи кор ҳайрон.
Ба назди Ё муқарраб дояё буд,
Ба хуршедаш ба ҳам чун сояе буд.
Ба рӯзе гуфт, эй дар дидаам нур,
Шуд аз ашки ғами ту дидаҳо кур.
Ҳама аз ранҷи ту хуни ҷигар шуд,
Хазонат офати қони падар шуд.
Зи доруи ту оқиз шуд табибон,
Даҳан бикшо чу гул бар андалебон.
Бигу, дар дил чӣ гуна дард дорӣ?
Ки ранги заъфарони зард дорӣ?
Набитвонист доғи дил нухуфтан,
Набудаш чорае аз ғайри гуфтан.
Аруси ишқ гар шуд масту урен,
Касе пушида натвонад ба домон.
Чу мушкӯ мезанад бу аз лифофа,
Ба уренист тегаш бағилофа.
Куҷо гардад ниҳон шамъаш ба фонус,
Савори ишқ дорад, бо наво кӯс.

Шавад сирри муҳаббат ошкоро,
Зи лаълаш мегудозад санги хоро.
Бадан чун шишаву ишқаш чу қандил,
Фурӯғашро кучо пинҳон кунад дил?

Воқеан баён кардани Зулайхо рози худро ба дояш

Зулайхо гуфт, ҳусне дид хобам,
Зи доғи ишқи Ў доғу харобам.
Наёяд гар ҳамон дилбар дар оғуш,
Намеояд ба ман на ақлу на ҳуш.
Зи рӯяш гар наёяд бар нигаҳ нур,
Шавад аз гиряш ду дидаам кур.
Хиром орад агар сарви равонам,
Ба базми Ў шукуфта арғувонам.
Агар гирад канорам дар канора,
Ба оғушаш шавам зинда дубора.
Ки Ў шоҳ Азизи мисриён аст,
Ба мулки Миср он абрукамон аст.
Агар созад падар ин уқдаам ҳал,
Нагардад ангубини умри ман хал.
Агар моро падар фарзанд донад,
Гуламро андар он гулшан расонад.
Ки рангам бе гули рангаш хазон аст,
Чу булбул доиман корам фиғон аст.
Хабар шуд Шаҳ аз он таҳқиқи ахбор,
Ба шоҳи Миср шуд духташ гирифтор.
Дилаш хуш шуд, ки шуд маҳбуби шоҳе,
Нашуд сайди гадойи хоки роҳе.
Хушо ишқе, ки гардад моили чинс,
Парӣ сӯйи париву инс бо инс.
Ки насли шаҳ ба шаҳ бошад муносиб,
Чу аҳли ҳарф шуд ҳамчинси косиб.
Ҳамон дил, ки кунад парвоз бо фавқ,
Намегардад чу шайтон моили тавқ.
Мунаввар зарраҳо аз майли хуршед,
Зи меҳри дӯст баста тори уммед.
Шавад аз нози ишқи олӣ аъло,
Ту, эй сифлӣ, сафар кун сӯйи боло.
Шавӣ аз ҳастии ишқ, эй адам, ҳаст,
Зи нуши бодаи тавҳиди Ў маст.

Биё фонӣ бақо ҷуйй, бақо шав,
 Саводи лайл сӯйи маҳлиқо шав.
 Бигардад мурғи дил аз зикр анқо,
 Бувад сайраш ба фавқӣ Арши аъло.
 Барӣ аз ин макон дар ломакон бош,
 Биё масти шароби арғувон бош.
 Зулайховор дар пирӣ ҷавон шав,
 Зи хоки тан бари бозори кон шав.
 Аз ин меъроҷи Исо шуд ба афлок,
 Шуда чашми ҷухуди дун пур аз хок.
 Кулоҳи фақр бошад тоҷи рафъат,
 Хумои дил кунад парвози рафъат.
 Дар ин фонӣ зи меҳри Ҳақ бикаш пар,
 Ба завқӣ ҷазбҳо сӯйи бақо пар.
 Ба андеша занӣ тори нафасро,
 Зи шавқаш бишканад булбул қафасро.
 Касе гар сайд дар доми ҳавас шуд,
 Яқин донӣ, ба шаҳди дун магас шуд.
 Бад-у восил шавӣ Эзид фироқ аст,
 Ба Ҳақ восил шавӣ дунё мазоқ аст.
 Намоғунчад дуйе ҳаргиз ба як дил,
 Ба як нохун ҳали ду уқда мушкил.
 Худоро ёфти, ганҷат равон аст,
 Гурӯзониву дун аз пай давон аст.
 Ҳадиси он Расули ботаваккул,
 Бигуфто: «Ман лаҳу Мавло лаҳул кулл»,
 Нағунчад шарҳи роҳи ишқ ин ҷо,
 Бигуям қиссаи ишқӣ Зулайхо.

Воқеаи ба Азизи Миср сифат кардани мардум Зулайхоро

Азизи Мисрро карданд эълон,
 Ба шаҳ як духти ҳамчун моҳ гули хом.
 Бувад номи ҳамон зебо Зулайхо,
 Сафои зоҳири ӯ ботиноро.
 Азизи Мисрро дидаст дар хоб,
 Зи ишқӣ ӯ шуда, дар ранҷ бетоб.
 Зи ду ҷониб шуда, қосид равона,
 Барои азми тую шодиёна.
 Муроди яқдигар мақбули хотир,

Ба майли якдигар чун шакару шир.
Аз он ҷониб Азиз бо тую анҷом,
Аз ин су Шаҳ ба бинти чашмбодом.
Ба ҷойи ваъдашон карданд манзил,
Ду дилро мекунад аз завқ як дил.
Зулайхо буд бетоқат чу симоб,
Чу зулфи сунбулаш дар печу дар тоб.
Ба ҷо шуд хостҳои насяву нақд,
Зулайхоро ба шоҳи Миср шуд ақд.
Барои дидани шаҳ буд муштоқ,
Ки кай бошад ба шамси вақт ишроқ?
Чу кабк аз ҳар шикофе мекашад сар,
Ба завқи интизори рӯи дилбар.
Ба ногаҳ дид Ў ин дилрабо на,
Бипушид рӯи худ он маҳлиқо на.
Чу маҳ рӯро биканду кард нола,
Зи мижгон ашк резид, чу жола.
Чу зулфонаш ба худ печид ночор,
Ба ёр омад, бизад дар доми ағёр.
Ба килки қисмати Эзид ҷӣ чора?
Дили сад чокаш аз ғам шуд ду пора.
Ба дарди беилоҷи ишқ хаста,
Чу най доим камар дар нола баста.
Зи ғусса хуни дил шуд қути он моҳ,
Хабар гирам зи Юсуф, буд дар чоҳ.

Воқеаи аз хоб бедор шудан ва расани далвро гирифта аз чоҳ баромадан

Ба назди чоҳ будӣ роҳи манзил,
Фаромад корвон бо ҷамъи маҳмил.
Ба ногаҳ чашми Юсуф буд дар хоб,
Фуру шуд далв дар чоҳ аз бари об.
Ба хобаш гуфт шахсе, гир маҳкам,
Шавӣ, то фориғ аз ин зулмати ғам.
Шуда бедор, бигрифт аз танобаш,
Гумони ӯ, ки пур шуд зарфи обаш.
Кашида, дид як маҳваш ғулومه,
Чу моҳи бадр афтода ба доме.
Зи шодӣ дод ёронро башорат,
Зи хурсандӣ ба якдигар ишорат.

Дар ин ҳангома ихвон гашт пайдо,
Бигуфтанд, ин ғуломи мост бинмо.
Гурезӣ одате дорад, гурезад,
Майи ҷоми вафо доим бирезад.
Аз ин иллат каму арзон фурушем,
Ту азроилнамой ҷон фурушем.
Ба ҳаждаҳ носири дирҳам баҳо шуд,
Харидорон ғариқи кимийе шуд.
Ба рӯи уштуре карда савораш,
Равон шуд корвон бар пушти бораш.
Ба гуристонӣ Канъон шуд баробар,
Ба ногаҳ дид Юсуф қабри модар.
Дили ғамгинаш аз андуҳ бигдохт,
Ба рӯи хоки Ё худро бияндохт.
Бидидандаш, ки Юсуф дар шутур нест,
Садаф ҳолӣ равон бе қор дар нест.
Ҳама гуфтанд, садаф омад гурезиш,
Ки қард ин ҷо ба қори мо ситезиш.
Ҳама шуд дар суроғу ҷустуҷуаш,
Заданд чун гурбаи сайёд буяш.
Бидидандаш, ба гуре қарда оғуш,
Сиришк аз чашмаи чашмаш задӣ ҷуш.
Яке зад силӣ ногаҳ бар узораш,
Ба қард омад дили ҳузни фиғораш.
Бишуд торик ногаҳ рӯзи равшан,
Чу тӯфони тундбод, ваҳми мурдан.
Шутур бар қар заду қар заду ба устар,
Шуда ҳоли ҳама вайронӣ абтар.
Ҳама омад ба Юсуф узрхоҳӣ,
Надомат ҳову тавба аз ғуноҳе.
Ғирифт он тундбодӣ саҳт ором,
Бишуд рӯзи сафед он зулмати шом.
Ҳама донист Юсуфро муқаррам,
Шумориданд аз худҳо муқаддам.
Дили марди Худо ҳуни қигар шуд,
Ба қар қавми қаҳон зеру забар шуд.
Расид андар дили марди Худо қард,
Баромад аз димори Одиён қард.
Қаҳон пайдо магар шуд аз бари дил,
Бигардад қарҳи қардун аз сари дил.

Зи озори дили эшон ҳазар кун,
Дар ин иксир хоки ҷисм зар кун.
Ба Ҳақ гар ҷисму ҷонат музмаҳил шуд,
Бидонӣ қалбро он гаҳ, ки дил шуд.
Диле, ки нуш кард аз файзи Субҳон,
Наёяд дар мазоқаш оби ҳайвон.
Ту чун гарми дилат Арши муаззам,
Ба ду гетӣ шавӣ аз дил мукаррам.
Набошад васфи дилро ҳеҷ поён,
Расонам қиссаи Юсуф ба поён.

Воқеаи дар бозор андохтани Юсуф (а)

Ба мулки Миср Юсуфро расонданд,
Маҳораш сӯи шаҳри ҷон кашонданд.
Ба ҳар ҷо ҳусни Ў чун партави шамъ,
Ҳама парвонаваш дар гирди Ў ҷамъ.
Шудӣ ҳозир ба ҳар ҷо моҳвора,
Ба гирдаш аҳли олам чун ситора.
Магар шуд аз намақдони лабаш шур,
Ҷаҳон дар шур шуд чун нафҳаи сур.
Фитод дар мардумони шаҳр ғулғул,
Ғуломи мо ба рӯи савти булбул.
Ба оби Нил уро ғул доданд,
Ба фарқаш шоли кашмирий ниҳоданд.
Қабои атласи румӣ бипушид,
Чу май дар ҷоми ҷони роз чушид.
Зи рӯи лубсҳо заррин камар баст,
Чу лола, ошиқон хуни ҷигар баст.
Варо хоҷа бари савдош орошт,
Тамашои қадаш ҷашми ҷаҳон хост.
Ду рух афрухта чун моҳи тобон,
Ду гесу аз ду ҷониб сунбулистон.
Дуто ушшоқ аз сарвин хиромаш,
Ба ҳар дидан шудӣ ҳар кас ба домаш.
Ба ин дастур бурдандаш ба бозор,
Ба нақди ҷон ҳама уро харидор.
Харидорон зи ҳар су ҳарф ронданд,
Ба сад бадра зари сурхаш расонданд.
Ба дасташ шаш калоба як аҷуза,
Давон шуд аз барои музди муза.

Бигуфтандаш, чӣ хоҳӣ, аҳли бозор,
Ба нақди қон ҳама уро харидор.
Ба ханда гуфтанаши, эй пири нодон,
Ғаниҳо дар баҳои уст ҳайрон.
Баҳои ӯ нашуд моли ҳазина,
Калобаро ба худ, рав, кун кафина.
Чӣ гуна меҳарӣ, эй хаста кампир,
Баҳои доди он шамси қаҳонгир.
Аҷуза гуфт, гар нояд ба ин тор,
Намонам ман ҳам аз хайли харидор.
Ба рузи ҳашр гар шуд гарм бозор,
Шавам ман ҳам зи аҷноси харидор.
Агарчи нест қуз торе ба дастам,
Валекин дар харидориш мастам.
Агарчи оқиз аз нақди гаронам,
Зи меҳри дил харидораши ба қонам.
Агарчи ағниё ҳастанд ғолиб,
Мнам ҳастам қатори қамъи толиб.
Машав, эй толиби ин раҳ, кам аз зан,
Ба ҳар ҳоле зи раҳ дилро маяфкан.
Бувад шартӣ талаб дар роҳ мурдан,
Ба матлаб норасида, қон супурдан.
Ба ҳар нолоиқе бо толибон бош,
Агар дарё хурӣ, ташналабон бош.
Машав камтар зи меши ланги нимқон,
Намегардад ҷудо аз гусфандон.
Наёмеиз ба ғайри қинс, эй қон,
Набошӣ, то шикори доми шайтон.
Агар дорӣ, ба ғайри қинс омез,
Шавад қамъияти дил ғафлатангез.
Ба ҳар кас гар бибинӣ нолаи ӯ,
Бизан чун лола аз чоки дилаш бу.
Зи шамъи ишқ бошад сина фарх,
Чу парвона бизан аз гирди ӯ чарх.
Надорад лолаваши гар синааш буй,
Битоб аз ботини бефайзи ӯ руй.
Ба вақти зикру фикрат бош огоҳ,
Ба ҳар қойе, ки бошӣ, бош огоҳ.
Қаҳон пурсуфии охирзамон аст,
Чу анқо аҳли дил ҳар қо ниҳон аст.

Кам аст қудси ошёни Арш парвоз,
Макун сӯҳбат ту, эй қумрӣ, ба ҳар ғоз.
Мухолиф бод дар чашмат занад рег,
Сияҳ хоҳӣ шудан аз қурбати дег.

Воқеаи хабар ёфтани Зулайхо ва харидорӣ намудани Ў Юсуф (а)-ро

Чу гул будӣ шукуфта байни бозор,
Ҳама булбулсифат уро харидор.
Тарозуе ниҳоданд охири кор.
Юсуф як су, зи як су лаълу динор.
Харидорон ҳайрони баҳояш,
Ҳама дил дар баҳои дилрабояш.
Дар ин ҳангома воқиф шуд Зулайхо,
Ки омад як ғуломи моҳбарно.
Зи милҳи ҳусни Ў дар шур бозор,
Шуда аз қиматаш очиз харидор.
Дурри уро садаф гашта тарозу,
Чу хуршед аст рӯяш байни гесу.
Зулайхо з-ин хабар аз дил кашид оҳ,
Чу зулфонаш ба худ печид он моҳ.
Мабодо, гуфт бошад он ҷигарреш,
Ки зад тири хадангаш дар ҷигар реш.
Ба болохона, ҷойи манзаре буд,
Баромад аз сурури завқи дил зуд.
Назар андохт ногаҳ сӯйи бозор,
Бидид андар тарозу ҷилваи ёр.
Ба чашми зори муштоқаш задӣ барқ,
Ба баҳри шавқ шуд ҷону дилаш ғарқ.
Хуморӣ буд, аз худ рафт он кайф,
Кавокиб гуфт, аз ғам моҳ шуд ҳайф.
Ба дил ногаҳ хуми ишқаш зада чуш,
Аз он май ночашида, рафт аз ҳуш.
Ба худ омад бигуфт, ин аст дилдор,
Ки ман ҳастам ба нақди ҷон харидор.
Муносиб дар баҳояш зар ҷӣ бошад,
Бибахшам ҷону дил, гавҳар ҷӣ бошад.
Азизро гуфт, меҳар он ғуломам,
Мани ваҳшӣ ба ту з-он ваҷҳ ромам.
Шавад бо мову ту шояд чу фарзанд,

Зи хубиҳо цигарсуз аст дилбанд.
Азиз фармуд аз моли хазина,
Зи лаълу гавҳару симу заррина.
Пуру лабрез шуд қисми тарозу,
Начунбид аз замин он чашмоху.
Ки Ў бо лангари пайғамбарӣ буд,
Аз ин олудагҳо, Ў барӣ буд.
Навишт Юсуф калима, монд аз ру,
Гарон шуд қисми зардори тарозу.
Касе зар дод, гирад лаъли конро,
Касе чон дод, мегирад чаҳонро.
Харида, бурд Юсуфро Зулайхо,
Магар руҳаш ба тан омад саропо.
Шуда сармаст аз ҳоми висолаш,
Зулайхо боғбон шуд дар ниҳолаш.
Муяссар шуд ба боғи даҳр чун гул,
Ба базми Ў Зулайхо ҳамчу булбул.
Зи ҳаҷраш доғи васлаш шуд зиёда,
Ки укди сабру тоқат шуд кушода.
Ба дасти худ ба Юсуф дода оро,
Задӣ оташ ба қони худ Зулайхо.
Маро гуфти, ба дурри худ садаф кун,
Агар тират хаданг ояд, ҳадаф кун.
Ғараз будӣ муродаш базми оғуш,
Накардӣ Юсуф аз тақво ба Ў гӯш.
Аз ин ру, ҳоли он муштоқ шуд танг,
На аз сулҳаш ғараз ҳосил на аз чанг.
Чӣ мушқил ташналаб дар назди дарё,
Гурусна зиндагонӣ пеши ҳалво.
Набудаш дар илоҷи кор чора,
Дилаш дар бусаи лаълаш ду пора.
Зи ғам чун ҳалқаи зулфаш задӣ печ,
Зи рам фориғ нашуд оҳуи Ў ҳеҷ.
Бағоят дид маҳкам тоби занҷир,
Бишуд дар фикри чора, зикри тадбир.
Кафи зар дод бо устои начҷор,
Дарун кун гуфт, сабъа хона тайёр.
Шавад ҳафтум бағоят қойи дилкаш,
Кунад наққошҳо хубаш мунаққаш.
Кашад сурат дар он ду нақши зебо,

Яке чун Юсуфу дигар Зулайхо.
Чу дасти якдигарро сӯйи оғуш,
Ба ҳам омехта бошанд ҳар ду дар ҷуш.
Зи зарби бозуи устои наҷҷор,
Бишуд пайваста он таъмир тайёр.
Ҳама ораста зебову дилкаш,
Ба ҳафтум ончунон дода мунаққаш.
Кашиданд ҳар ду суратро ба як ҷо,
Ба ҳам машғул дар ишрат саропо.
Дар Ё густурда чандин фарши неку.
Ки то шояд ниҳад он сарв паҳлу.
Ба ҳафтум хонааш мебуд як дар,
Зи бими он, ки Юсуф мекашад сар.
Нигар солиқ фиреби макри занро,
Бикун андеша марги кӯҳканро.
Равад Юсуф зи макри зан ба зиндон,
Ҷудо аз тахт аз зан шуд Сулаймон.
Зи зан симурғ шуд дар кӯҳ пинҳон,
Зи зан Балъам ҷудо аз нури имон.
Ки рӯйи Барсисо аз зан сияҳ шуд,
Ки мардонро зи зан ҳоли табаҳ шуд.
Зи ранҷи зан расулон буд маҳзун,
Барои зан Алӣ шуд ғарқии хун.
Ҳасан бо заҳр аз зан мубтало шуд,
Ҳусайн аз ин шаҳиди Карбало шуд.
Бувад зан ноқисулақлу аддин,
Ҳамеша тавсину фитна кунад з-ин.
Зану фарзанд бошад душмани ҷон,
Шавад ҳоил миёни файзи Субҳон.
Намебинад касе з-инҳо вафойе,
Ки бошад оқибат кораш ҷудой.
Писар бегона дон шуд дар зақан муй,
Ғами ҷон оядат зан дар ғами шуй.
Ба маргат гиряшон аз номусу нанг,
Ба рӯйи молат аз шодӣ кунанд ҷанг.
Ту дар ҳасрат ба зери хок пинҳон,
Бувад тақсими молат базми хешон.
Чӣ мечӯӣ вафо з-ин бевафоён?
Даме кун фикр аз айёми поён.
Намемонӣ дар ин фонӣ навад сол,

Магар ҳастӣ барои ғайр ҳаммол?
На нуши ҷон кунӣ, на пушиши тан,
Гузори молро бо шавҳари зан.
Ба шуйи зан бимонад махзани ту,
Ба ҷони худ аҷоиб душманӣ ту.
Туро гуфтам зи шафқат нуктае сахт,
Ки зери сар намонӣ колаву рахт.
Бикун сарфи Худо моли Худоро,
Бичу, то зинда бошӣ Кибриёро.
Ба хидмат бош, ояд ризқи Раззоқ,
Вафо кун доиман дар аҳди мисоқ.
Шикастӣ нон, машкан аҳди баста,
Мазан дар ҷони худ ханҷар дудаства.
Ту медонӣ ахир суду зарарҳо,
Ки гуям қиссаи макри Зулайхо.

Воқеаи ба ҳафт хона бурдани Зулайхо Юсуф (а)-ро

Ба рӯзе гуфт бо Юсуф Зулайхо,
Кунем бо ҳам иморатро тамошо.
Аҷаб рангин иморатҳои дилкаш,
Ба сӯйи сайри ӯ ҷоно, қадам каш.
Зи истодан будӣ бисёр дилтанг,
Бигардад аз таваққуф обро ранг.
Шавад хурсанд, то табъи ҳазинат,
Надорам тоқати чини ҷабинат.
Бишуд ҳар ду чу сарв андар хиромон,
Зи пас мерафт як фавҷи канизон.
Ҷудо ҳар хонаро карда тамошо,
Даромад ҳафтумин қасри муалло.
Басе гулгун саройи хубу дилкаш,
Фараҳбахши тамошо ҳар мунаққаш.
Нишаст он ҷо Зулайхо пеши дилбар,
Канизон қуфлзан берун шуд аз дар.
Ҳама абвоб шуд мазбуту маҳкам,
Ба гулгунхона ду гул монд бо ҳам.
Зулайхо гуфт, бингар ҷон ба сурат,
Чӣ гуна ҳар ду дар оғушу ишрат.
Ба ҳам акси ману ту ҳаст моил,
Набошад дар миёна ҳеҷ ҳоил.

Чаро бо ҳам намесозем оғуш,
Ки ҳар ду шахд андар ҳолати нуш.
Ақоиб хонаи зебову дилкаш,
Бувад хилватсарои бемушавваш.
Ба айши мо набошад ҳеҷ монеъ,
Макун чоно, баҳори умр зоеъ.
Юсуф гуфташ, Худо биносту ҳозир,
Ба феълу қавли ҳар бандаст нозир.
Ба ҳар кас ду рафиқи котибин аст,
Ба мову ту шухуд чаҳорумин аст.
Худо ҳозир шухуди ин чор нозир,
Аз он Ҳазрат намегардад ниҳон сир.
Макун, айб аст чурму рафъи домон,
Ба назди хоҷаи худ чурму исён.
Ба хуршеди ҷазо бигзор чун ях,
Надорӣ тоқати таъзиби дӯзах.
Нашуд моил, Зулайхояш биёвехт,
Зи тарси Ҳақ Юсуф аз фитна бигрехт.
Юсуф пешу давон аз пас Зулайхо,
Кушод аз қудрати Ҳақ қуфли дарҳо.
Гирифт аз пас гиребонаш Зулайхо,
Гиребон чок шуд аз сӯи боло.
Раҳо шуд Юсуф, омад хориҷи боб,
Зулайхо кард шавкуне зи ҳар боб.
Ки ин абд аст нофармону саркаш,
Ба хоҷа хоини хотирмушавваш.
Хиёнат мекунад нақди амонам,
Зи дасти ин дилоро дар фиғонам.
Зулайхоро нашуд азбаски мақсуд,
Баромад аз димоғи ҳасраташ дуд.
Раво медошт бар Юсуф ҳалокат,
Ки гардад халоси захми офат.
Дар он ҷо аз худу бегона шуд ҷамъ,
Чу парвона ҳама дар гирди он шамъ.
Дили мардум зи қавли ҳар ду дар шак,
Ба гаҳвора, дар он ҷо буд кудак.
Юсуф гуфто, ки ин кудак гувоҳ аст,
Забонбахшандааш Зоти Илоҳ аст.
Зи сидқу кизби мо, то ин бигӯяд,
Ҳама асрори неку бад бичуяд.

Бигуяд, то шавад бар халқ маълум,
Шавад тафриқ ин ҷо ҷав зи гандум.
Бипурсиданд аз он тифли доно,
Зи сидқу кизби Юсуф бо Зулайхо.
Бишуд он тифл андар мадҳ гуё,
Бигуфт, гуяд қамис он ҷумла ин ҷо.
Агар бошад қамис аз пеш пора,
Бувад содиқ Зулайхо чун ситора.
Барояд гуфтаи Юсуф ба такзиб,
Сазовор аст он гаҳ У ба таъзиб.
Бувад ҷайби қамис гар аз қафо чок,
Яқин дар сидқи худ Юсуф бувад пок.
Дар ин ҷо гуфтаи ин зан дуруғ аст,
Саропо шамъи макраш беФурӯғ аст.
Ҳама диданд чокаш аз қафо буд,
Ки буйи гулшани Юсуф вафо буд.
Зулайхо аз дуруғи худ хиҷил шуд,
Зи макру ҳилаи худ мунфаил шуд.
Ҳама шармандагиҳо аз дуруғ аст,
Чароғи ростон доим Фурӯғ аст.
Ба дунё ин қадар дорад хиҷолат,
Чӣ бошад хиҷлати рӯзи қиёмат?
Машав қачрав, ба солиқ ростон бош,
Гиреҳ бикшо, чу най андар фиғон бош.
Ба хулд аз ростӣ сарв аст сиддиқ,
Алиф шав дар китоби аҳли таҳқиқ.
Ба хидмат шав, назар кун бандаҳоро,
Макун афъоли ин шармандаҳоро.
Ниҳоли қач шавад аз боғ берун,
Ба фарқаш санг меборад зи ҳар сун.
Думи ақраб бари озор шуд қач,
Барав гул шав, ки ин ҷо хор шуд қач.
Сутун аз ростӣ омад ба масҷид,
Хашабҳо аз қачӣ зарби табар дид.
Чу ойина ҳамеша ростгу бош,
Бигӯи айби ҳар кас рӯ ба рӯ бош.
Ту ҷоно, ёб роҳи ростонро,
Нависам таъни насваи мисриёнро.

Воқеаи чамъ намудани Зулайхо занони мисриро ва даст буридани занон аз ҳайрат

Занони қавми хоси Миср он ҷо,
Ҳама шуд таъназан сӯйи Зулайхо.
Ки шуд вола ба ишқи як ғулومه,
Зи дасти хеш дода нангу номе.
Қасе бошад Азизи Мисрро зан,
Ба ҳуснаш маҳсифат кардаст хирман.
Ба он ҳусну ба он шаклу шамоил,
Чӣ гуна шуд ба абди хеш моил?
Шунида, шуд Зулайхоро ба дил дард,
Зи дарди ишқ будӣ чеҳрааш зард.
Чу зулфаш гирди худ печида шуд зуд,
Баромад аз танури синааш дуд.
Ба рӯйи доғ шуд доғи дубора,
Намак шуд бар дили чоки ду пора.
Ҳама таъназанонашро талаб кард,
Ба ҳар як лоиқӣ ҳолаш адаб кард.
Муҳайё кард анвоъи зиёфат,
Мусаффо шишаҳо мамлуи шарбат.
Ба дасти тоинонаш дод сиккин,
Ки то бахшад ба доди таън таскин.
Таъом овард дар хони биринҷӣ,
Барои қатъи рӯйи ӯ турунҷе.
Пас, имо кард, Юсуфро биёред,
Ба леши чамъи меҳмонон дароред.
Даромад чун ҳамон хуршеди талъат,
Буриданд дастон нисвон ба ҳайрат.
Зи қатъи дастҳои худ хабар нест,
Ҳамегуфтанд, ин ҳаргиз башар нест.
Магар ин аз малакҳои карим аст,
Шукӯҳи ҳуснаш аз лутфи амим аст.
Зулайхо гуфт, тоинам чароед?
Чунин дар қатъҳои дасту пойед.
Нагашта воқифи садри фиғорам,
Зи бедардии шумо ман таънасорам.
Чу ман ошиқ шаву он гаҳ суҳан кун,
Шудӣ булбул фиғон андар чаман кун.
Машав дар таънаи шуридаи ишқ,
Ки аз курӣ набинӣ дидаи ишқ.

Чй донй сузу доғи синачокон,
 Зи нопок аст аксар таъни покон.
 Чй донад ҳоли бедардон зи дардам,
 Нишони доғ пурс аз ранги зардам.
 Наяфти, то чу Юсуф дар чаҳи ишқ,
 Нагардй воқиф аз расму раҳи ишқ.
 Ту то заҳрй, надонй таъми шакар,
 Надорй дил, чй донй қадри дилбар?
 Садаф гар нестй, аз дурр чй донй?
 Харй, эй беҳабар, чуз хар чй донй?
 Зи бедарди ту каланъом, эй хар,
 Бал аз хар ҳам зи ғафлат ҳастй камтар.
 Чй созй таънаи шаҳбози қудсй?
 Ту пеши охуру Ё фавқй карамнй.
 Ба ҷонбозист ошиқ назди он шаҳ,
 На чун тозй ба фики сайди рубаҳ.
 Ба фикри хурдани ин ҷифа зоғе,
 Чу булбул кай хабар дорад зи доғе.
 Равона корвон бо ҷониби Ҳақ,
 Гирифтй роҳро чун саг зи ҷақ—ҷақ.
 Ба роҳ гарчи саги ав-авкунонй,
 Намемонад зи рафтан корвоне.
 Аз ин инкор Канъон аст, то аҳл,
 Машав пайрав ба инкори Абуҷаҳл.
 Ба аҳлуллоҳ кун зинҳор ихлос,
 Баро аз ом, рав дар мазҳаби хос.
 Зи суҳби аҳли дард ояд ба дил дард,
 Даро дар осийи дил, нигар гард.
 Надорад ин каломи ишқ поён,
 Зулайхо монд бо занҳои меҳмон.

Воқеаи сарзаниш намудани Зулайхо занони Мисрро

Зулайхо гуфт гардонида дида,
 Бибинед, эй занони дастбурида.
 Маро кардед сангсори маломат,
 Ки ин ҳусн аст ё субҳи қиёмат.
 Маломат шуд ба ман аз ишқи ин моҳ,
 Кунам пинҳон ба амри зулмати чоҳ.
 Юсуф гуфташ, ба ман ин ранҷи зиндон,
 Бувад беҳтар зи саъйи фиску исён.

Бувад беҳтар ба оқил ранҷи дунё,
 Зи ранҷи дӯзаҳу таъзиби фардо.
 Ки ранҷи сиҷни дун беҳтар зи сиҷҷин,
 Аз ин ҷо собирин омад зи тамкин.
 Дубора рафт Юсуф сӯйи зиндон,
 Ба ҷоҳи Миср дохил шуд ҷу Канъон.
 Ҳамон ганҷи равон зери замин шуд,
 Ба ҷоми аҳли зиндон анғубин шуд.
 Зи нураш шуд мунаввар чашми он ҷамъ,
 Ба зулматхонашон гардид чун шамъ.
 Ба муъмин ҳаст дунё ҳабсу зиндон,
 Бувад зиндони дун зиндони зиндон.
 Ба зиндони дуввум гашта гирифтор,
 Нигар озори дунёи ситамгор.

Воқеаи хоб дидани ду ҷавон ва таъбир гуфтани Юсуф (а)

Ба ҷуши зикри Ҳақ дил чун хубобаш,
 Худо омухт аз таъбири хобаш.
 Ба зиндон дид рӯзе ду ҷавон хоб,
 Ки дида ҳар яке будӣ зи ҳар боб.
 Зи Юсуф ҳар дуйи Ӯ хост таъбир,
 Баён кун, ҳар чи бошад ҳукми тақдир.
 Яке гуфто, гирифтаи косаи ҳамр,
 Намедонам, ҷӣ бошад аз Худо амр.
 Дигар гуфташ, ба сар бардоштам нон,
 Зи фарқам он ҳама нон хурд мурғон.
 Юсуф гуфташ, кашандат бар сари дор,
 Хуранд мағзи сарат мурғони бозор.
 Дигарро гуфт, фардо мебаройӣ,
 Ба назди шоҳи мисрӣ мебаройӣ.
 Бипушонад туро аз лутф хилъат,
 Кунад дар қурби худ машғули хидмат.
 Кунад бо ту зи давлат бахту ёрӣ,
 Кунӣ бар шоҳи мисрӣ косадорӣ.
 Бибинӣ гар Азизи олиҷоро,
 Бигӯӣ бар ҳалосӣ арзи моро.
 Якеро бурд қисмат ҷониби дор,
 Дигар назди Азиз шуд косабардор.
 Зи ёдаш бурд Эзид арзи Юсуф,
 Шавад рӯзе ба Ӯ доғи таассуф.

Ба зиндон монд ҳамчун дар қафас тайр,
Зи Ҳақ таъхир шуд аз ёрии ғайр.
Зи ғайри Ҳақ касе гар хост ёрї,
Наёяд ёрии ӯ, монад ба зорї.
Ба ҳар тангї зи Ҳақ чу истиъонат,
Шавї аз офати даврон саломат.
Ба банда ғайри Мавло ёрї гар нест,
Аз ӯ нафъу зи ғайраш чуз зарар нест.
Зи ҳикмат риштаи ӯ бахяхо духт,
Ки то модар падарро дил ба ту сухт.
Зи ҳар кас суд гар бинї, аз ӯ дон,
Зи коса об гар нушї, зи чу дон.
Мадон ризкї муқассимро ҳавойї,
Вазифа хур аз хони худойї.
Зи қисмат ризкї мақсуму муқаддар,
Агарчаде ки меояд мукаррар.
Ғизои ошиқон файз аст ҳам нур,
Ғизои аҳли дун ҷифа аст ё мур.
Ғизои ҷон шавад анвори райён,
Ғизои тан шавад маъкули кирмон.
Зи огоҳї шавад пурнур ботин,
Зи тоъат кун иморат хонаи дин.
Ҳамеша ӯ ба ту, ту ҳам ба ӯ бош,
Гузар аз ғафлат, андар ҷустуҷу бош.
Ба ӯ доим кунї ором ҳам сайр,
Чаро месозї ҳушу гуш бар ғайр.
Агар худро ба Мавло банда дорї,
Дили худро ҳамеша зинда дорї.
Забон зоҳиру ботин ба зикраш,
Бикун андешаро доим ба фикраш.
Нафас ҳар дам ба огоҳї занад дам,
Кашад анқои ботин болу пар ҳам.
Ба ҳар ҷойе, ки монад боли Ҷибрил,
Макони ломакон кун сайру манзил.
Агар бо боз ҳам парвоз кардї,
Бувад рӯзе, ту ҳам шаҳбоз гардї.
Нишон додам калиди ганҷи мақсуд,
Расї аз касрати тақво ба Маъбуд.
Надорад гуфтугӯи ҳол поён,
Бигуям аз Зулайхо, буд гирён.

Воқеи пушаймон шудани Зулайхо аз маҳбус сохтани Юсуф (а)

Юсуфро чун Зулайхо кард зиндон,
Зи сузи дил бағоят шуд пушаймон.
Зи ғам гоҳо чу зулфонаш задӣ печ,
Нашуд сокин фиғону нолааш ҳеҷ.
Бурида доимо аз шуғли аҳбоб,
Ба руйи худ зи мижгон мезадӣ об.
Ҳама шаб, то саҳар аз оҳу ҳасрат,
Наёсудӣ даме аз хобу роҳат.
Ба худ кардӣ маломатҳо ба ҳар шур,
Чаро қонро бикардам аз бадан дур?
Ба назди моҳи Ў будам ситора,
Чаро кардам зи пеши худ канора?
Қаҳон тор аст бе хуршеди тобон.
Намебояд ба тан бе дӯст ин қон.
Накардам тоқати завқи висолаш,
Чӣ гуна мезиям ман бе қамолаш.
Висолаш гулхану ҳаҷраш кабоб аст.
Аз ин ру, хонаи ошиқ хароб аст.
Биё, эй ишқ, сӯйи аҳли нола,
Ки то нушам зи ҳар нола пиёла.
Бикун шабзиндадорам чун ситора,
Макун аз сузи доғи дил канора.
Ки то аз олоиши фонӣ шавам пок,
Ба қайби дил занам чун ғунча сад чок.
Кашам ҳу дар биёбонҳо чу Маҷнун,
Тапам чун мурғи бисмилкарда дар хун.
Ба қуёнаш ба ҳар сӯҳбат занам бу,
Суроғаш фоҳтасон карда ку-ку.
Сиришки дида резонам чу найсон,
Зи мижгонҳо кунам хуноба борон.
Бипечад дуди оҳам сӯйи гардун,
Чунон бошам саҳаргоҳон цигархун.
Бикун дар гулхани ишқат самандар,
Шавам қуёи васлаш чун қаландар.
Бурун оям зи мастӣ аз хуру хоб,
Зари дилро занам сайқал чу симоб.
Ки шояд, то раҳам аз қайди ҳастӣ,
Аз ин хум сар кашам чун май ба мастӣ.

Кабутарваш парам з-ин қайди носут,
Расам дар ошёни авҷи лоҳут.
Зи ҳиҷрон вораҳам дар васли дилбар,
Ки то он кимиё хокам қунад зар.
Нагардад, то гиребони ҷигар чок,
Наёбад дил хабар аз олами пок.
Ту, эй солиқ, зи роҳи дил кунӣ кор,
Равам ман қониби Юсуф дигар бор.

Воқеан хоб дидани Азизи Миср ва таъбир кардани Юсуф (а)

Азизи Миср хобе дид ногоҳ,
Кашид аз хоби дилошуфтааш оҳ.
Нашуд ҳал уқди таъбир аз тафаккур,
Фурусар монд дар чайби таҳайур.
Бихост таъбири хоб аз нуктадонон,
Дақиқасанҷ, маънимушикофон.
Ҳама оқиз шуд аз таъбири хобаш,
Нашуд гуё касе андар ҷавобаш.
Ба фикри ин хирадҳо сарнагун шуд,
Дил аз сарбастагӣ чун ғунча хун шуд.
Ҳама тутикаломон гашт хомуш,
Дар он гирдоби дарёи назад чуш.
Ба ногоҳ дар миени ҷамъи ҳозир,
Ба он кас омад аз Юсуф ба хотир.
Бигуфт ӯ ҳоли Юсуфро саросар,
Ба ҷоҳи тухмат аст, он тозагавҳар.
Ба ин таъбири хобат з-у фунун аст,
Дипам, аммо зи ҳабсаш ғарқи хун аст.
Ҳама шаб то саҳар чун шамъ қоим,
Ҳама абру ба мөҳроб аст доим.
Қади сарваш бувад зеби гулистон,
Чӣ лозим сарви фирдавсӣ ба зиндон?
Ба ин уқда агар ҳал хоҳӣ, эй Шоҳ,
Ситора шав даме дар базми он моҳ.
Азиз аз ин иборат шуд хабардор,
Зи хоби ҳасраташ гардид бедор.
Бишуд фармон ба сад эъзозу побус,
Кашиданд шамъи Юсуфро зи фонус.
Бароварданд аз зиндони бухтон,

Ҳазар бояд зи шарри макри нисвон.
Баромад зери зиндон моҳвора,
Азизон шуд ба пеши ӯ ситора.
Азиз аз хоби худ 3-у хост таъбир,
Бикун, гуфташ ба ман дарҳол тақзир.
Бигуфт, сабъа бақар ҳафт хуша гандум,
Тару тозаву сабз омода ҳафтум.
Зи баъди ӯ бидидам хушаи хушк,
Муаттар кун машомабро аз ин мушк.
Бигуфт, хурд говҳо ҳафт гови лоғар,
Наёбис хушк шуд ҳафт хушаи тар.

Воқеаи баъд аз таъбири хоб ва рӯ ба ибодат овардани Азизи Миср

Бигуфт, таъбири хоби хеш бишнав,
Ба ғуши кӯҳнаат кун ҳалқаи нав.
Шавад ҳафт соли ӯ чун сериву хуб,
Шавад арзони неъмат зи уҳбуб.
Зи баъди ӯ шавад ҳафт соли қаҳтӣ,
Равад нармиву ояд рӯзи саҳте.
Азизи Мисрро Юсуф азиз шуд,
Зулайхояш аз ин маънӣ каниз шуд.
Супорида қаҳонро, шуд ба меҳроб,
Зи миҷгонаш задӣ саҷҷодаро об.
Ба тоъат буд, то ҳангоми мурдан,
Азиз ҷони азизро, то супурдан.
Расид Юсуф ба тахти подшоҳӣ,
Зи зиндон рафт бар гардун чу моҳе.
Баромад рӯи тахти Миср моҳаш,
Ба атрофаш чу кавкабҳо сипоҳаш.
Ба осоиш зи адлаш шайху ҳам шоб,
Ба як ҷо мешу гургон гашт сероб.
Касе худро агар бо Ҳақ гузорад,
Зи зиндонаш ба султонӣ расонад.
Чу дил бандӣ ба ин зиндони дунё,
Бикун қаҳде, ки ёбӣ мулки уқбо.
Чаҳи торикро чун ғӯи равшан?
Кафанпушиву менозӣ ба ҷавшан.
Ба тобутиву мағрури таковар,
Кафи хокиву майлони дипловар.

Ба руйи тахтаи нозӣ ба тахтат,
Шавӣ дасти тихӣ аз молу рахтат.
Чаро майли дилат маркуби хуб аст,
Ки охир маркабат дар руйи чуб аст.
Бизан худро ба базми боданушон,
Зи ғайри Зоти Эзид чашм пушон.
Кунӣ гар тарк, тарки мосиво кун,
Зи чанги дев имонро ҷудо кун.
Раҳон шаҳбози руҳ аз зоғи фитрат,
Раҳад шояд дил аз ин занги зулмат.
Ба каф кун домани пири мукаммил,
Зи ранги буйи ин фонӣ бикан дил.
Ҳамон пире, ки шуд шайдову вола,
Ба ҳар гове машав аз пай гусола.
Нишони пир, оҳи оташангез,
Ба нола ҳамчу булбулҳо цигаррез.
Ба сина деги ишқаш мезанад ҷуш,
Ба худ ояд гаҳеву гоҳ мадҳуш.
Ки ҳар вола ба нола дар хуруш аст,
Зи сакри қазби субҳонӣ ба ҷуш аст.
Мақоми ҳайраташ дорад хамушӣ,
Бувад ҳангоми завқаш боданушӣ.
Бувад чашмаш чароғи ҷамъи касрат,
Шавад восил дилаш бар нури ваҳдат.
Каломаш мекунад буйи ҳидоят,
Аз ин маънӣ нишон дорад вилоят.
Чу калби қаҳф шав хоки дари ӯ,
Ба пояш рафтӣ, мангар бар сари ӯ.
Камар дар хидматаш барбанд чун най,
Ба нола бош, шав ҳамнолаи вай.
Зи ганҷи синаи ӯ баҳра бардор,
Зи тири коҳишаш худро нигаҳ дор.
Дили сангат аз мубтин шавад нарм,
Тани сарват аз ин гулхан шавад гарм.
Агар бо боз ҳампарвоз гардӣ,
Бувад рӯзе, ту ҳам шаҳбоз гардӣ.
Надорад ҳарфи ҳоли дил ниҳоят,
Инони дил кашам сӯйи ҳикоят.
Зулайхоро гузоридам ба оҳе,
Юсуфро бо шукӯҳи подшоҳӣ.

Расид бар хотирам як қиссаи нав,
Ба ғуши кӯҳнаат кун ҳалқаи нав.

Воқеи Бозна ва шунидани Ў сифати ҳусни Юсуф (а)

Зи насли Од шоҳи кишваре буд,
Варо зебо, аҷоиб духтаре буд.
Ба ҳуснаш ҳамчу маҳ гардид машҳур,
Зи рухсораш ҳувайдо партави нур.
Қадаш чун тубии ҷаннат дамида,
Нигоҳаш ҳамчу оҳуи рамида.
Ду зулфи анбаринаш чатри сунбул,
Ду рухсораш шукуфта ғунчаи гул.
Маҳи руяш зи парре карда хирман,
Лаби лаълаш саф дар карда доман.
Баёзи гарданаш субҳи қиёмат,
Кунад бо нуштари мижгон ҳиҷомат.
Адои ғамзааш будӣ ҷаҳонсуз.
Би тири ҷилвааш чоку чигардуз.
Шукуҳи шикваҳояш фитна ошуб,
Ба ҳайронии ҳар наззора марғуб.
Ба мирзои ғазал бедилнамо буд,
Ба мазмуни суҳан Зебуннисо буд.
Зи истиғно накардӣ майли шавҳар,
Набудӣ кас ба ҳусни Ў баробар.
Рухаш дар ойина дидӣ, паричеҳр,
Аз ин боис накардӣ бо касе меҳр.
Падар уро ниҳода Бозиа ном,
Шудӣ ҳар кас, ки дидӣ, бастаи дом.
Ба олам ҳусни Юсуф гашт машҳур,
Бирафт овозаҳо наздику ҳам дур.
Шунид он духтари зебо ба ногаҳ,
Ки Шоҳи Мисрро ҳуснест чун маҳ.
Ба ҳубӣ дар ҷаҳон мисле надорад,
Ба ҳар дил тухми меҳрашро бикорад.
Ба дилҳо аз сафи мижгон занад тир,
Зулайҳои ҷавон шуд аз ғамаш пир.
Бигуфтандаш, ки хуш, эй моҳпора,
Туйи дар назди моҳаш чун ситора.
Шунид аз аҳли олам ин фасона,
Кашид аз сина оҳи ошиқона.

Ба ҷон шуд ошиқи авсофи руяш,
Бишуд андар суроғу ҷустуҷуяш.
Бирафт сомон, омад беқарорӣ,
Ба дил доғу ба дида ашқборӣ.
Шуда волаву шайдо, ошиқона,
Ба сӯи Миср шуд азми равона.
Хазонаҳо ба ҳадя, дурру гавҳар,
Матои қиматеву махзани зар.
Канизони боҳашам карда муҳайё,
Равон шуд сӯи Миср он моҳи зебо.
Расид дар Миср он духтар ба он ҷамъ,
Чу парвона парида ҷониби шамъ.
Ҳамекарданд аз ҳар кас суроғаш,
Куҷо сузад, бигу, ҳусни чароғаш.
Бигуфтандаш, ки Юсуф шуд савора,
Ба роҳ истод он маҳ дар наззора.
Ба ногаҳ дид ёри ҷилвагарро,
Магар бирён намуд чоки ҷигарро.
Зи сузи дил ба ҳасрат рафт аз даст,
Фитод андар замин, он ошиқи маст.
Инонашро кашида аз таассуф,
Ба болои сараш истод Юсуф.
Ба худ омад, кушода ду хумораш,
Бидид, истода ёри гулӯзораш.
Бигуфт, эй дилбари сарвинхиромон,
Кӣ кард ин руйи ту чун моҳи тобон?
Кӣ кард ин чашми шаҳлоро ҷигарсуз?
Чаро шуд неши мижгонат ҷигардуз?
Ду теги абрувонатро кӣ пайваст?
Ба як дидан дилу ҷон рафт аз даст.
Ба рухсори ту рахшонӣ кӣ омухт?
Тапид дил дар бадан, ҷону ҷигар сухт.
Лаби лаълат кӣ карда аз шакар пур?
Чаро саф баст дар вай бесадаф дурр?
Кӣ кард ин гесувонат чатри сунбул?
Чӣ сон беҳор бишкуфтӣ ту, эй гул?
Кӣ омузидат ин сарвинхиромӣ?
Ниҳоли навраси боғи кадомӣ?
Тамоми ҳусн дар ин қадду болост,
Ба ин хубӣ ҷамолатро кӣ ороост?

Воқеаи ҷавоб гуфтани Юсуф (а) Бозиаро ва роҳ намудани Ў ба сӯи Ҳақ

Бигуфто, санъати он Подшоҳам,
Аз Ў ман чун гадоён ҳусн хоҳам.
Ба ваҳдат ло шарик асту Ягона,
Ман андар хирмани ҳуснаш чу дона.
Дар ин гулшан чу ман гул сад ҳазорон,
Бируёнад зи қудрат бе баҳорон.
Пас аз айёми умри зиндагонӣ,
Кунад тороҷ бар боди хазоне.
Хазон дорам чу гулҳо, шав хабардор,
Дил аз ин бевафоён зуд бардор.
Бичу ишқе ба ҳусни Лоязолӣ,
Агар ту ошиқӣ ҳусну ҷамолӣ.
Ки ҳусни бемисоли Уст боқӣ,
Ҳама лабташнагонашрост соқӣ.
Ба Ў кун меҳр, то ёбӣ аз Ў бар,
Ба даргоҳи қарам аз қон бизан сар.
Ки то аз ишқ бархурдор гардӣ,
Зи хоби ғафлатат бедор гардӣ.
Дар ин ҷо баҳра гирӣ аз висолаш,
Ба он ҷо, то шавӣ маҳви ҷамолаш.
Шунид он духти доно ин тақаллум,
Бигуфт, чун ёбамаш? Гу он тараннум.
Чӣ навъе мешавад васлаш муяссар?
Чӣ сон он кимиё хокам кунад зар?
Расад ин зарра чун бо васли хуршед,
Ки то чун най камар бандам ба уммед.
Бигуфташ, аввал ин, ки шав мусалмон,
Биёрӣ, то ба Зоти Пок имон.
Шудӣ банда, бикун хидмат ба Мавло,
Қаландар кун дили худро ба Мавло.
Қабул шуд панди Юсуф аз дилу қон,
Зи сидқӣ дил он ҷо шуд мусалмон.
Зи доғи ишқӣ Мавло кард дар дил,
Ҳама тороҷ кард он моли маҳмил.
Чу Иброҳим намуда тарки дунё,
Бишуд мискин ба ёди ишқӣ Мавло.
Ба ҷойи бастанӣ заррин асоба,

Ба сар печид лахти пойтоба.
Ба ҷойи ҷомаи дебои пурзар,
Маҳ чиркин хирқаро кард дар бар.
Ба ҷойи гавҳару ёкути зарбаф,
Чу Марям ашки марям сабҳа бар каф.
Ба ҷойи гӯшвори лаъл дар гӯш,
Мусалло жандаеро кард бар душ.
Ду абруяш хамида, сӯйи меҳроб,
Задӣ бар сачдагоҳаш аз мижжа об.
Ба меҳроби ибодат робиавор,
Чу най баста миён дар нолаи зор.
Шуда з-олоиши дунёи озод,
Бикард дар гӯшайе як кулба обод.
Ду рухсори гулаш чун заъфарон шуд,
Қади сарвинхиروми Ё хазон шуд.
Агарчи зоҳираш урён намуда,
Дилаш бо сӯйи Эзид дар кушода.
Ба баҳри ишқ шуд сойир чу моҳӣ,
Ҳама аъзош дар зикри Илоҳӣ.
Ҳамеша дар ибодат дасти баста,
Ба Ҳақ пайваставу аз хеш раста.
Бад-ин сон ишқбозӣ кард, то буд,
Бидод қон оқибат дар роҳи Маъбуд.
Напиндорӣ, ки қонро ройгон дод,
Фуруғи ҳусни Дилбар дид, қон дод.

Воқеаи ҳоли соикон дар сайри мақомот

Ту ҳам кун фикри худ, эй солики роҳ,
Бидеҳ қон инчунин дар роҳи Аллоҳ.
Зи дунё руй гардон сӯйи меҳроб,
Зи доғи рӯйи Ё рез аз мижжа об.
Бикаш аз ҳасраташ оҳе чу Маҷнун,
Чу ғунча бош, лаббаста цигархун.
Ба фикри андеша тарки мосиво кун,
Дил аз олоӣиши фонӣ ҷудо кун.
Муҳаббат аз ту ранги зард хоҳад,
Ду чашми тар дили пурдард хоҳад.
Барои тушаи раҳ гӯшае гир,
Ба фақри нестӣ пеш аз аҷал мир.
Бувад солиқ ҳамеша ҳуш дар дам,

Зи доғи ишқи ваҳдат дида пурнам.
 Ба дасташ кор, дил доим ба ёраш,
 Ба файзи қудс бошад интизораш.
 Ба ҳар вақте ҳамеша зикр рухсат,
 Бувад вақти мувоҷиб ҳини ҳайрат.
 Мақоми ҳайраташ фазли Илоҳӣ,
 Ба баҳри Ҳақ кунад сайрон чу моҳӣ.
 Варо гар ёфт, худро мекунад гум,
 Кунад тобеъ ба сӯи Ё табассум.
 Дар ин аҳвол солиқ барқарор аст,
 Дилаш аз файзи ҳасрат устувор аст.
 Бувад ҳар мунтаҳоро ҳол тамкин,
 Бувад дар мубтадиҳо ранг талвин.
 Ки талвин аст ранги беқарорӣ,
 Тақому, ҷустуҷуви интизорӣ.
 Ба тоъоти шабу вирди саҳаргоҳ,
 Ба зикру фикри Эзид мебарад роҳ.
 Ба сузи ҷазбаи Ҳақ беқарорӣ,
 Мижжа даррез чун абри баҳорӣ.
 Дил андар суҳтан гар шуд самандар,
 Бадан хоҳад ба худ далқӣ қаландар.
 Ба вақти ҷазба сакри боданушӣ,
 Ба деги ишқ, то хомӣ, биҷушӣ.
 Чу риндон гар зи ҳамраш ёфтӣ буй,
 Бихонад ишқи дил монад ба сар муй.
 Кашад ҷазби дилат сӯи харобот,
 Аз ин раҳ мерасӣ дар ҷилваи Зот.
 Бичу имрӯз ҷуё, кор ин аст,
 Ки фардо ҷойи ту се газ замин аст.

Ғазали Мавлавӣ Ҷунунӣ дар гузори шури ишқ

Ошиқ аз ҳасрати рухсори гулаш хор шавад,
 Ҳамчу Мансур зи вачдаш ба сари дор шавад.
 Хом бар дидаи зоҳид машавӣ, ки аъмош,
 Дидаи дил бикушо соҳиби асрор шавад.
 То кай аз ташвиши дун хуй кунӣ пургӯйӣ,
 Зикри дил кун ба ҳамушӣ, ки пуранвор шавад.
 Дил агар хуфта бувад, дидаи бедор ҷӣ суд,
 Ҳозир он аст, дили хуфтае бедор шавад.
 Суҳтанро ту зи парвона биёмуз, эй дил,

Ҳар кӣ восил шуд, аз ин зиндагӣ безор шавад.
 Нолаи доғи дил аз булбули шурида шунав,
 Дард ҳар ҷо, ки расад нолаи бисёр шавад.
 Ошиқ содиқӣ, бар нола камар банд чу най,
 Аз раҳи нола ба ту шафқати дилдор шавад.
 Аз ҳама ранҷи ҷаҳон офият он гаҳ ёбӣ,
 Ки тан аз доғи дили сухта бемор шавад.
 Лаззати бодаи тавҳид ба фирдавс мадеҳ,
 Ҷаннат он аст, ки ҷон восили дилдор шавад.
 То дурангист муваҳҳид ба ду олам нашавӣ,
 Дил шавад восили Ё фориғи ағёр шавад.
 Эй Ҷунунӣ, нашавӣ солики фирдавсталаб,
 Ошиқ он беҳ, ки ба ҷон толиби дидор шавад.

Воқеаи пир шудани Зулайхо дар гудози ишқи Юсуф(а)

Надорад гуфтугӯи ҳол поён,
 Равам сӯи Зулайхо, буд нолон.
 Зи ишқ он дам, ки хурд андар ҷигар тир,
 Шуд аз сузи гудози новакаш пир.
 Чу Яъқуб карда будӣ байтулаҳзон,
 Ҳамеша ҳоли зораш оҳу афғон.
 Ба садди роҳи Юсуф буд ҷояш,
 Ба уммеде, ки бусам хоки пояш.
 Ки то чашмаш шавад аз руш пурнур,
 Шавад бино ба руяш ё шавад кур.
 Ки дида бе ҷамолаш кур беҳтар,
 Бадан бе васли Ё дар гур беҳтар.
 Ба ҳар гоҳе, ки Юсуф даргузар буд,
 Аз Ё сибёни Мисрӣ бохабар буд.
 Давон аз ҳар су он чи бо Зулайхо,
 Ки омад ғорати дил, кун тамошо.
 Зи хурсандиш додӣ ҷумларо зар,
 Зи ёкуту зи лаълу дурру гавҳар.
 Хазонаҳо зи бахшишҳо тиҳӣ шуд,
 Ба охир, муфлис он сарви сиҳӣ шуд.
 Шуда бар бод он ганҷи ниҳонаш,
 Аҷуза гашт он умри ҷавонаш.
 Ҳамаро дар қимори ишқ Ё бохт,
 Ба мулки дил савори раҳнагар тохт.

Ба роҳаш бохт молу мулку динро,
Ба ёди пош бусидӣ заминро.
Ту ҳам солиқ, агар то ҷон набозӣ,
Ба сайри бевисоли худ манозӣ.
Ки ҷон ӯ дод, чун ҷонаш набахшӣ?
Ҳама аз Уст, ту беруҳу нақшӣ.
Бигардон рӯ зи дунё, рӯ ба ӯ кун,
Аз ин олоиши маҳдас вузу кун.
Кашидӣ гар ту пойи худ аз ин гил,
Яқин, ойинаи ҳақбин шавад дил.
Бикун қатъи назар маҳ, то намонӣ,
Нигар дар шаш ҷиҳат ваҷҳи Илоҳӣ.
Гузар аз мосивояш, дил ба ӯ банд.
Ба риши хоми дунё баъд аз он ханд.
Хабар ёбӣ зи ҳусни ишқи Мавло.
Шавӣ он гаҳ хабар аз қубҳи дунё.
Ба имон гар шавад куффор сархам,
Бидонад қубҳи куфрашро ҳамон дам.
Нагардад ғура гар пухта зи хоме,
Қучо ширин кунад аз шаҳд коме.
Зи акси номаат гаштӣ сияҳдил,
Мағу деги сияҳро баъд аз ин дил.
Шуда аз гарди исён чехраат зард,
Чаро ёбӣ ба дил аҳ ишқи ӯ дард.
Ҳамеша дар дилат фикри парешон,
Аз ин ғафлат набинӣ файзи Субҳон.
Дилатро кардаӣ бутхонаи дев,
Шудӣ сайди аду бо ҳилаву рев.
Забон муъмин, дилат бут мепарастад,
Санам хоҳиву Фурқоне ба дастат.

Воқеаи панди Мавлавӣ аз ҳазар кардани макри душман иблиси лаъин

Ало ё ибни Одам, шав хабардор,
Зи ғуши ғафлатат ин пунба бардор.
Бигардон зуд з-ин душман қабинро,
Надонӣ дӯст аъдои мубинро.
Ба аҷдодат ҷӣ кард ин аҳли лаънат,
Ки хориҷ кардашон аз садри ҷаннат.
Ба андуҳу ба ҳасрат гашт урён,

Фуру омад сӯи дунё ба афгон.
 Зи айши роҳати ҷаннат ҷудо шуд,
 Ба ранҷу дарди ин дун мубтало шуд.
 Шуда дар нолаи инно заламно,
 Ба чандин тавбаи инно надамно.
 Шуд охир фазли Бечун дастгираш,
 Бихурдӣ хун, ки то бахшид шираш.
 Шиносӣ душмани ирсии зотӣ,
 Ки то аз хатрааш ёбӣ наҷотӣ.
 Мудом бо ханҷари ло ҳавл зан сар,
 Ба чанги бози истиғфор кан пар.
 Ба гурзи аҷз кун гардан шикаста,
 Ба банди тавбааш кун дасти баста.
 Дилашро кун ба зикри дил ҷигархун,
 Зи андеша бизан дар руш нохун.
 Зи ашки мижжа зан ханҷар ба ҷонаш,
 Барояд дуди лаънат аз даҳонаш.
 Асои қавмаро бар фарқи Ё зан,
 Қадашро бар амуди ҷалса бишкан.
 Ба меҳроб ой, аз ғам кун дутояш,
 Ба ҳар сачда лагадҳо зан ба пояш.
 Ба оҳи шаб далерона бизан тир,
 Буроқи ҳимматат гардад ҷаҳонгир.
 Раҳо ёбӣ чу маҳ он гаҳ аз ин абр,
 Шавӣ муъмин, сиво гардӣ аз ин габр.
 Равӣ бо сӯи мақсад ҷасту чолок,
 Кунӣ тайрон ба авҷи фавқӣ афлок.
 Гузар созӣ зи манзилҳои носут,
 Расӣ дар боргоҳи қудси лохут.
 Мақоли ҳолҳо з-андоза берун,
 Бигуям аз Зулайҳои ҷигархун.

Воқеаи гудохтани Зулайҳо дар ишқи Юсуф (а)

Набудӣ васли маъшуқаш муяссар,
 Задӣ аз доғ бар девору дар сар.
 Зи дарди дил ҳамеша печу дар тоб,
 Барои мақсаду матлуби ноёб.
 Ба рӯзе буд Юсуф дар гузаргоҳ,
 Кашид он ҷо Зулайҳо аз ҷигар оҳ.
 Бигуфт, эй Подшоҳи моҳпайкар,

Намеебам кафи поят, ниҳам сар.
Шудӣ дар даҳр хуршеди ҷаҳонгир,
Гуноҳам чист, дар ҷонам задӣ тир?
Зи доғат бохтам умру ҷавонӣ,
Расид корам ба аҷзу нотавонӣ.
Ки шуд сарфи раҳат моли хазина,
Намурд ин оташи ишқат зи сина.
Дилу динам рабудӣ, шуҳи бебоқ,
Гиребони диламро кардаи ҷоқ.
Чу аждар мезанам аз дарди ту печ,
Насозӣ раҳм бар ҳолам, чаро ҳеҷ?
Қади сарви хиромат сайри ҳар боғ,
Чӣ мушқил лолаваши бошад дилам доғ.
Ба сузи дил санадосо гудозам,
Ба ин гулхан дигар тоқат насозам.
Агар то зиндаам, шайдои рӯят,
В-агар мурдам, зи ғам қурбони куят.
Агарчи гандаам, банда ба ишқат,
Бадан мурдаст, дил зинда ба ишқат.
Занӣ оташ ба ҷони зор, то кай?
Намеебад шифо бемор, то кай?
Зи дасти доғи ишқат доду фарёд,
Ба ранҷи ҳаҷр кандӣ беҳу бунёд.
Зи тири оҳи сузонам ҳазар кун,
Ба ҳоли зори маҳзунам назар кун.
Наеӣ гар даме суям хиромон,
Бидон дар ҳашр дастамро ба домон.

Воқеаи тарахҳум намудани Юсуф (а) ва далолат намудан ба Ислому Зулайхоро

Бигуфташ Юсуф, гар ҳолат чунин аст,
Чаро дар куфрат ин ойину дин аст?
Чаро аз ҷон намегардӣ мусалмон,
Шавӣ, то мустафиз аз ишқи Субҳон.
Бигуфто, дину ойинам ризоят,
Шуд, эй ҷон, мазҳабам меҳру вафоят.
Маро миллати зи ишқат гиряи зор,
Фиғону нолаҳо рӯзу шаби тор.
Туро марзо агар Ислому дин аст,
Маро ҳам орзуи дил ҳамин аст.

Калима арза карда, шуд мусалмон,
Ба қалбаш чо шуд он дам ишқи Субҳон.
Зи шафқат буд Юсуф дар ҳисораи,
Кашид бо сӯи худ он гулӯзораш.
Ба каф соқӣ, шароби арғувон кун,
Зулайҳои аҷузамро ҷавон кун.
Агарчи ишқ доғи ҷонгудоз аст,
Ба охир дилрабояш дилнавоз аст.
Барои имтиҳон созад харобат,
Гудоз, эй гул, ки то созад гулобат.

Воқеаи муноҷот намудани Зулайҳо ба даргоҳи Худо

Ба рӯзе шуд Зулайҳо дар муноҷот,
Ба даргоҳи Карим аз баҳри ҳоҷот.
Илоҳо, Қодиро, қудратнамоӣ,
Ба ҳар дарде кунад лутфат давоӣ.
Ҳама уқда зи фазлат мекушояд,
Адам аз қудратат рӯ менамояд.
Ба Ту осон бувад ҳар қисм душвор,
Зи илмат нест берун ҳеҷ асрор.
Ба назди қудратат ҳал ҷумла мушкил,
Зи Ту ёриталаб ҳар пой дар гил.
Зи мушти гил барорӣ соҳиби дил,
Дихӣ дар боргоҳи қудс манзил.
Гаҳе аз санг ноқа мебарорӣ,
Халилатро ба гулхан месупорӣ.
Ба Юнус додай чо батни моҳӣ,
Ба зикрат буд андар се сиёҳӣ.
Бикардӣ Закариёро дар шаҷар чо,
Ба душман арракаш кардӣ саропо.
Зи қудрат ҳафт гардун шуд муаллақ,
Замин, то ҳафтумин омад мутаббақ.
Ба сайрон кардӣ хуршеду кавокиб,
Наҳору лайл ҷорӣ бар маротиб.
Асои дасти Мусо кардӣ аждар,
Ки ларзидӣ зи ваҳмаш ҷумла кофар.
Кашӣ аз хори бад гулҳои хушранг,
Барорӣ оби сарде аз дили санг.
Зи қатра об кардӣ моҳи анвар,
Зи доғаш сухт ҷонам чун самандар.

Гиребони диламро кардай чок,
 Ба теги абруи ин шоҳи бебок.
 Бад-ин маънӣ, Худовандо, заифам,
 Ба ин хаста бикун лутф, эй Латифам.
 Дихӣ дар ҳашр пиронро ҷавонӣ,
 Ба ман ин ҷо бикун он меҳрубонӣ.
 Бикун зебоаруси навҷавонам,
 Ки бо Юсуф даме ишрат Биронам.
 Канизи пирро, ё Рабб, ҷавон кун,
 Чу гул марғуб бо сарви равон кун.
 Гурезам гар зи пай, уро давон кун,
 Зи ишқи ман ҳам уро дар фиғон кун.
 Бидонад, то гудози сухтанро,
 Насузад, кай бидонад қадри манро?
 Қасосам гирам аз ин масти бебок,
 Чиҳил сол аст, гардид ин дилам чок.
 Кашид дар ин муноҷоташ зи дил оҳ,
 Расид он дуду оҳи У ба Даргоҳ.

Воқеаи ба қудрати Худо ҷавон шудани Зулайхо ва интиқом гирифтани у

Зи юмни лутфи Субҳонӣ ҷавон шуд,
 Ба хубӣ чун маҳи бадри равон шуд.
 Ду рухсораш чу ғунча зуд бишкуфт,
 Ду лаъли обдораш дурр ҳамесуфт.
 Зи аввал руйи моҳаш шуд зиёда,
 Савори ҳусн дар пешаш пиёда.
 Ба ногаҳ дид Юсуф, гашт шайдо,
 Никоҳаш кард, бо тую тамошо.
 Зи меҳри дил ба шавқ ангез овехт,
 Зулайхо аз камоли ноз бигрехт.
 Даромад хона, дар баста маҳкам,
 Ба берун монд Юсуф зору сархам.
 Ба оҳу нола гирди хона мегашт,
 Палангосо, пайи оҳуш дар дашт.
 Ба рези ашку нола, оҳи дилсуз,
 Ба гирди хона гардон, то чиҳил рӯз.
 Зулайхоро чиҳилсола ҷафояш,
 Бикард андар чиҳилрӯзӣ адояш.
 Зи якдигар гирифта, ҳосили ком,

Ба лабхошон шакар нушид бе ҷом.
 Баи долик, ту ҳам дар ишқи Яздон,
 Чунки дун саъй, то ояд ба лаб ҷон.
 Чунки солаш кашид ишқи маҷозӣ,
 Ту ки восил шавӣ, то ҷон набозӣ.
 Ба ҷамидони муҳаббат бош ҷонбоз,
 Ҷавори ишқ бошӣ, сӯи ӯ тоз.
 Чӣ давлат он, ки бошӣ толиби ӯ,
 Ба замири ҳақ биғӯи зикри ё ху,
 Ки то умр аст, бошӣ соири роҳ,
 Ба роҳи мири, шаҳиди роҳи Аллоҳ.
 Набавони агар бо ӯ расидан,
 Чӣ ки давлат ба роҳи дӯст мурдан.
 Чунки солаш хунбаҳо, панди шаҳидон,
 Бидеҳад ҷон, чӣ метарсӣ зи як ҷон.
 Чу ӯро ба қурбонгаҳ равон шав,
 Ба шаҳри ӯ Зулайховаш ҷавон шав.
 Ба ҷони гар миён барбандӣ чун най,
 Хури аз соғари тавҳиди ӯ май.
 Агар ҷундаи доим Варо ҷуй,
 Агар гулдаи, доим аз ӯ гӯй.
 Агар тардад касе сармасти ҷомаш,
 Ба ӯ аз ширини ширинтар каломаш.
 Ба шаҳри бешикон авсофи маҳбуб,
 Зи ҷумла баркушиҳо гашт марғуб.
 Зи гӯри зикри Эзид гӯш кар беҳ,
 Зи гуши ҳароғи ӯен, гӯши хар беҳ.
 Дили бешикон ӯ бодо кафида,
 Забони бе зикри ӯ бояд кашидида.
 Нарезад об дида, кур беҳтар,
 Тани бегоҳаташ ранҷур беҳтар.
 Бувад бар мурдаи ғофил кафан ҳайф,
 Ба ҳаҷри куштаи дунё расан ҳайф.
 Ба ишқи ӯ қоса мирад, бувад ҳай,
 Ба мардум мурда бошад, зинда бо Вай.
 Мамирад ҳаҷ гуна зиндаи ишқ,
 Шавад ҳаҷ ба охир бандаи ишқ.

Муноҷоти волаи ҳазрати Мавлави Ҷунуни

Биё соқӣ, ки боз омад хуморам,
Ба мастӣ, то дубора ҷон супорам.
Бидеҳ з-он май, ки ин мурда шавад ҳай,
Шавад сармаст андар нола чун най.
Ба сони гунча сар печам дубора,
Чу гул ҷазби диламро соз пора.
Кафамро обилаосо кун чу Маҷнун,
Тапад дил мурғи бисмилвор дар хун.
Шавад оҳам зи доғаш оташангез,
Ки мижгонам шавад аз нола хунрез.
Ҳамеша доғи дил хоҳам чу лола,
Ба ҳар нола ба каф гирам пиёла.
Дароям дар хуруш аз ҷон ба ҳар нуш,
Ба ҳар шуъла ба деги дил занам ҷуш.
Ба нола умр бигзорам чу булбул,
Наёрам дар назар ҷуз ҷилваи гул.
Зи нуши бодаи ваҳдат шавам маст,
Ба унф аз домани дунё кашам даст.
Битобам руҳ зи дунё сӯи меҳроб,
Занам меҳробро аз ҳар мижжа об.
Яқин дон, гиряи ошиқ зи шодист,
Муродаш доиман дар номуродист.
Дили зораш ба вақти гиря хандад,
Гусастӣ тори васлаш, боз бандад.
Назад, то шуъла ҳар ҷо оташи гарм,
Дили оҳаннамое кай шавад нарма?
Шавад аз сузиши дил шамъ гирён,
Надорад шуълаи доғаш гиребон.
Ба роҳаш шамъсон шав, сарбурида,
Зи сар, то по равон кун оби дида.
Санадосо ба нола сухтан бош,
Фигон карда, чу булбул дар чаман бош.
Чу сарв озод аз ин обу гил шав,
Зи ранги ҳастӣ бигзар, аҳли дил шав.
Мабин бар сурату шав аҳли ботин,
Ба ин иксир ин ҷо зар шав, эй тин.
Зи тасфи дил барорад байза шаҳбоз,
Кунад дар ошёнӣ қурб парвоз.
Надорад гуфтугӯи дил ниҳоят,
Ҳамон беҳ, ки равам сӯи ҳикоят.

Воқеаи қурбонӣ намудани Иброҳим Исмоил(а)-ро

Халилulloҳ ногаҳ дид дар хоб,
Ба қурбони валад шуд амри Ваҳҳоб.
Якё фарзанд будаи нури дида,
Зи тори риштаи қон баргузида.
Рухаш гулбарги тутӣ дар такаллум,
Лабаш чун гунча майлони табассум.
Ду гесу дар хиромаш чатри сунбул,
Ба гулзори Халилulloҳ булбул.
Бигуфт Эзид, ки қурбон кун валадро,
Зи меҳри Ё бикун фориг кабадро.
Ба як дил меҳри ду ҳаргиз нагунҷад,
Барои имтиҳон Дилдор санҷад.
Халилulloҳ шуд аз хоб бедор,
Бишуд қоим ба амри Зоти Қаббор.
Ба вифқи амри Ҳақ шуд сӯи хона,
Ба қону дил ба фармони Ягона.
Ба сӯи аҳли худ Ҳоҷар бифармуд,
Сару гесӯи Исмоил бишу зуд.
Бизан шона ба зулфи анбаринаш,
Бишу неку ду рӯи нозанинаш.
Шудӣ фориг зи бофи чуъду гесу,
Билушонаш либосо ранги неку,
Бидеҳ гусло, кунад тоза вузуро,
Ба назди дӯст хоҳам бурд уро.
Бибиҳоҷар зи шавҳар офт фармон,
Бишуд машғули хидмат аз дилу қон.
Чу оина ба сайқаҳош пардохт,
Чунони гунҷаи худро чаман сохт.
Чу Иброҳим бари қурбони фарзанд,
Гирифт алмоси тоз, бастани банд.
Зи Макка қониби Мино равон шуд,
Зи пай фарзанди ширинаш давон шуд.
Чу Исмоил ба рафтан буд дар роҳ,
Гирифт роҳаш магар иблиси гумроҳ.
Мисоли пирамарде омада пеш,
Чу ақраб аз барои кардани неш.
Бигуфташ, эй писар, азмат куҷо шуд,
Куҷо хоҳӣ равӣ, фикрат чиҳо шуд.
Паси бобо ба суръат мешитобӣ,

Таваққуф кун, бидеҳ бо ман ҷавобе.
Бигуфт Исмоил, ин рафтор некуст,
Равам ҳамроҳи бобо ҷониби Дуст.
Ки бо ҳам Дустро карда зиёрат,
Кунем дар баҳри тавҳидӣ таҳорат.

Воксаи роҳ гирифтари иблис Исмоил (а)-ро

Бигуфт иблис, қавли ман бикун гуш,
Вагарна, захри Азроил кунӣ нуш.
Туро кай мебарад бобот сӯи Дуст,
Кушад чун мешҳо, аз тан кашад пушт.
Марав сӯи падар, раҳме ба ҷон кун,
Ба як гуша бирав, худро ниҳон кун.
Чу гул наврустатифлӣ, ҷон ғанимат,
Камоли умр бар инсон ғанимат.
Туро қурбон кунад, бобо ба хорӣ,
Намегардӣ халос аз вай ба зорӣ.
Бигуфт Исмоилаш, эй пири раҳзан,
Кӣ фармудааст боборо ба куштан?
Падар кай розӣ бошад, бар шамоле,
Вазад дар боғи Ё дар навниҳоле.
Раво донад ба ҷонаш захри море,
Намехоҳад ба поям захми хоре.
Кӣ фармудааст уро дар биёбон,
Барои қардани фарзанд қурбон?
Бигуфт иблис, ки шуд фармони Маъбуд,
Бикун қурбон барои Мо валад зуд.
Ба дасташ банд бо як ханҷари тез,
Кунад он ҷо туро аз ҳалқ хунрез.
Бигуфт Исмоил, андар роҳи субҳон,
Дихам сад ҷон, наметарсам зи як ҷон.
Ба ҳар навъе, ки бошад амри Борӣ,
Ба амри дӯст дорам ҷонсупорӣ.
Бигуфто, эй падар, пир аст дар роҳ,
Ба бадҳоҳӣ маро ин мезанад роҳ,
Бигуфт Иброҳим, эй нури дида,
Ҳамон пире, ки дар пешат расида.
Магар иблиси малъун аст, мардуд,
Бигир аз сангҳо, уро бизан зуд.
Гирифта шасту се санги ҳиҷора,

Бикард иблисро он сангсора.
Ба ҳар санге бигуфт, эй лаънатӣ, рав,
Зи қурбонгоҳи ушшоқон бурун шав.
Гирифт Ӯ роҳи Исмоил се бор,
Барои раҳзанӣ, малъуни маккор.
Ба фармони падар бо сангпора,
Бизан он лаънатиरो чун ситора.
Ба он рами ҷимор иблис шуд дур,
Саломат монд Исмоил аз он шур.
Ба қурбонгаҳ расид бо ҷадди аъло,
Ризо дода, ба амри Ҳақ Таъоло.

Воқеаи васият намудани Исмоил (а) ба вақти қурбонии падар

Бигуфто, эй падар дорам васият,
Шунав арзам, ки дорам аз ту миннат.
Аввал он, ки макун таъхири фармон,
Маро кун дар ризои дӯст қурбон.
Валекин, банд дасту пойи ман сахт,
Ки ҷон аз дори фонӣ, то кашад рахт.
Мабодойе занам ман дасту пойе,
Ба Даргоҳи Худо гардад хатойе.
Шавам чун мурғи бисмил дар тапидан,
Бувад душвор ҷон аз тан кашидан.
Дигар он, ки ба вақти кордронӣ,
Нигоҳи худ ба руйи ман намонӣ.
Бигардон руйи худро, эй ҷигарреш,
Зи руйи ман бипушон дидаи хеш.
Падарро руйи фарзанд аст ширин,
Мабодоят фитад аз даст сиккин.
Бигардад бо ҷаноби дӯст тақсир,
Ризо бояд шудан дар кори тақдир.
Бигу бо модарам аз ман саломе,
Расон аз сӯи ин хаста паёме.
Мабодойе харошад аз ғамам руй,
Бигиряд зор аз маргам, канад муй.
Ризо бошад ба фармони Илоҳӣ,
Ба лавҳи синааш н-орад сиёҳӣ.
Ки ман хушнудам аз қурбонии Дуст,
Майи нуши бақо бо куштаи Уст.

Васиятҳокунон хобид чун меш,
Ризо дода, ба ҳукми Холиқи хеш.
Амал карда, Халилуллоҳ он дам,
Гирифта, дасту пояш баст маҳкам.
Бигардонида руро, корд меронд,
Ба зикри тасмия алҳамд мехонд.
Кашид андар гулуяш дашнаи тез,
Накардӣ, қатъи ҳалқаш теғи хунрез.
Ғазаб карда ба дашна, ғайрат оҳанг,
Бизад он кордро аз қаҳр бар санг.
Ба пешаш буд он ҷо санги хора,
Бишуд аз зарбати теғаш дупора.
Дар он дам Ҷабраили пайки Субҳон,
Бишуд аз ҷониби гардун намоён.
Фуру шуд аз само такбиргуён,
Ба Иброҳим расонид ваҳии Яздон.
Зи бустони биҳиште қучқоре,
Расонид он замон аз ҳукми Борӣ.
Ки фармудат чунин он Пок Субҳон,
Ба ҷойи ин бисозад кеш қурбон.
Қабули Мо шуд ин қурбонии ту,
Ба назди Мо муҳиббу ҷонии ту.
Кушо фарзандро аз кулфати банд,
Бикун қурбон ба ҷояш зуд гусфанд.
Шуд Исмоил ба сони сарв озод,
Забону дил ба ҳамди дӯст бикшод.
Нигар дар дустӣ собитқадамро,
Барои дӯст меҳоҳад адамро.

Дар воқеаи ҷон дода ҷонон ёфтани ошиқи ҳақиқӣ гӯяд Мавлавӣ

Биё солик, ту ҳам аз ҷон гузар кун,
Ба сӯи куштағони Ў назар кун.
Шаҳидон хурд оби зиндагиро,
Ба ҳеҷ хоҷа надода бандагиро.
Азизон рафт, акнун навбати туст,
Машав ғофил зи файзи нашъаи Дуст.
Бикун коре, ки орад оқибат суд,
Наёрад дар надомат оҳи пурдуд.
Ба худ раҳме бикун, эй қабзаи хок,

Ба сар печй кафан, доман ба фитрок.
Ба хотир ор ин дам манзили гур,
Ду чашми равшанатро меҳурад мур.
Ба айвони лаҳад бошй кафанпуш,
Кунй хоки хунукро сахт оғуш.
Чй лозим айшу нуши комронй,
Ки зери хок мушти устухонй.
Бихобад завчаат бо шуйи дигар,
Ятимони ту мемонад ба ҳар дар.
Бимонад молу симат назди ворис,
Ту сайди бевафоён, аз чй боис.
Фиребад дидаҳоро ҳамчу найранг,
Куҷо оқил хубоберо занад чанг.
Биё, аз чон ба каф кун домани пир,
Зи доғи ишқй Ҳақ зан бар чигар тир.
Зи сузи дил сиришки дил равон кун,
Чу булбул, бо гули рӯяш фиғон кун.
Шавй бо дӯст гар аз сидқ шайдо,
Шавад дар дидаи дил нур пайдо.
Аз ин ҳастй шавй дар ҳаст фонй,
Бақо ёбй, бақои ҷовидонй.
Чу соя маҳви хуршеди бақо шав,
Аз ин маънй ғубори кимиё шав.
Нафас ҳар дам ба огоҳй барояд,
Чу ғунча, ҳар дили баста кушояд.
Ба зикр ойинаи дил соз сайқал,
Дили торат ба ин нур аст муаттал.
Мабин бар дигарон, эй пой дар гил,
Ту дар роҳ мондай, ёрон ба манзил.
Ба ёди Ҳақ барорй ҳар нафасро,
Кунй шаҳбоз ин мурғи қафасро.
Агар аз бодаи ваҳдат бинушй,
Ба деги маърифат доим бичушй.
Шавй маҳрум аз ин чуръаи ҷом,
Ба деги умр монй, то абад хом.
Агар тарсо аз ин бода барад бу,
Малак пешаш занад дар ҷазба зону,
Ба шурон кардй худро, эй кафи хок,
Ба ҳар майхона андар чуръаи пок.
Машав ҳайвон, бихур з-ин оби ҳайвон,

Биё, эй қатра, сӯйи баҳри Уммон.
Бинуш, эй мурда, оби зиндагиरो,
Чу кумрӣ гир тавқи бандагиरो.
Туро гар бандагии ӯ диҳад даст,
Шавӣ аз бодаи тавҳид сармаст.
Кунад шоҳон ба даргоҳат гадоӣ,
Навобахшӣ кунӣ, з-ин бенавой.
Аз ин нур аст Одамро каромат,
Ки шуд масҷуд андар садри ҷаннат.
Аз ин май ҷоми Идрис аст сармаст,
Ки рафт дар хулд, аз шури ҷаҳон раст.
Аз ин дар навҳа омад Нух чандон,
Раҳой ёфт, то аз мавҷи туфон.
Аз ин дурр кард Иброҳим ба доман,
Зи ташрифаш гулистон гашт гулхан.
Бихурд Исмоил аз ин оби ҳайвон,
Бишуд аз шавқҳо мастона қурбон.
Дили Довуд аз ин шуъла шуд гарм,
Шуд оҳанҳо ба дасти шуълааш нарм.
Би гирдобаш Сулаймон шуд чу моҳӣ,
Расид охир ба тахти подшоҳӣ.
Ба ихзонаш агар Яъқуб шуд кур,
Аз ин бу ёфт охир дидааш нур.
Зи ишқаш хурд Юсуф дар ҷигар тир,
Шуда бедор, дид аз хоб таъбир.
Аз ин Мусо ба шавқӣ рози он нур,
Ки аз худ рафт, шуд пора дили Тур.
Чу шуд Ҷирҷис маст аз буйи ин май,
Бишуд ҳафт бор мақтул аз бари Ҳай.
Ба Закариё расид ин бу дубора,
Шуд андар роҳи тавҳидӣ ду пора.
Магар мастона шуд Яҳё аз ин бу,
Бишуд вақти ҷавонӣ куштаи ӯ.
Ба Юнус ҷуш зад завқи Илоҳӣ,
Бирафт мастона андар батни моҳӣ.
Шуъайб омад аз ин шураш ба фарёд,
Ду нури дидаро баҳри лиқо дод.
Аз ин завқ аст комил сабри Аюб,
Ба ҳар ранҷе ба шукри дӯст марғуб.
Чу Хизр нушид аз ин ҷоми даврон,

Наёмад дар мазоқаш оби ҳайвон.
Масеҳо шуд 3-ин нашъа чигархун,
Парид, шахбоз гашта, сӯйи гардун.
Аз ин гарм аст андар баҳр Илёс,
Ба амри Ҳақ кунад ёрӣ ба ҳар нос.
Муҳаммад 3-ин шараф олигуҳар шуд,
Сари ангушти ӯ шаққул қамар шуд.
Абубакр омад аз ин чуръа сиддиқ,
Гарав бурд аз миёни аҳли таҳқиқ.
Умар 3-ин бода зад кӯси адолат,
Бишуд Форук ойини диёнат.
Зи нури дил ду нур омад ба Усмон,
Ки қомеъ шуд ба аҷзоҳои Қуръон.
Аз ин шахдоби қон нушид Ҳайдар,
Ки шери Ҳақ шуду домоди Сарвар.
Ҳасан аз нашъаи ин бода нушид,
Баҳор аз қабои сабз пушид.
Ҳусайн аз ҳасрати ин шишаи мул,
Ба хун олуда шуд чун ғунчаи гул.
Ҳазорон рафт масти базми ин нуш,
Ба айвони лаҳад масти кафанпуш.

Воқеи таълим гирифтани соликон аз рафтор ва кирдори муҳиббонаш

Ҳама рафтанд ирфон масти Ваҳҳоб,
Ту чун ғофил гузорӣ умр дар хоб.
Ҳазорон раҳмати Ҳақ бар равонаш,
Шавад бар файзи қудсӣ қисму қонаш.
Ҳамеша файзи Субҳонӣ ба ҷуш аст,
Машавад ғофил, ки ин ҷо базми нуш аст.
Гузашт мардон ҳама бо қоми даврон,
Гузашт умри азизат дар ғами нон.
Ҳама дар баҳри ваҳдат шуд ҷу моҳӣ,
Зи касрат ту тапӣ дар дил сиёҳӣ.
Ба умри худ ҳама шодоби ирфон,
Чаро рӯро сияҳ кардӣ ба исён?
Ҳарифон масти шавқӣ васли Мавло,
Чаро рӯ кардӣ чун Қорун ба дунё?
Рафиқони ту шодоби пиёла,
Ту чун дар фикри нафсиву навола.

Бинуш бода, риндон дар пайи кайф,
Ту кардӣ фурсати ноёбро ҳайф.
Насозӣ ту агар з-ин зиндагӣ шарм,
Набинӣ дар ду олам синаи гарм.
Зи аввал мондӣ, охирро талаб кун,
Ба кушиш ҷоми давронро ба лаб кун.
Ҳамон ҷому ҳамон соқӣ, ҳамон нуш,
Ба майхона зи ғафлат рафтӣ аз хуш.
Чӣ хичлат ҷоми давронро нагирӣ,
Чӣ мушқил ғарқи баҳрӣ, ташна мирӣ.
Бинушӣ чуръа аз ҷоми ҷаҳонбин,
Ба сират мешавад раҳши фалак зин.
Кафи пойи аҷузи дун чӣ бусӣ,
Бие, шав булбули гулзори қудсӣ.
Бирав, дар роҳи Ҳақ чунбон ҷарасро,
Макун ҷамъи ҳуҷумаш ин наҷасро.
Бирав, рӯ ҷониби пири муғон кун,
Чу булбул андар ин гулшан фиғон кун.
Дар ин мотам маро най шав ба нола,
Дихад, то соқии мушфиқ пиёла.
Ба най гардад шакар аз нола ҳосил,
Ба гул булбул шавад аз нола восил.
Ба оҳанги ғамаш чун най камар банд,
Ба гиря бош, дар дил бедаҳон ханд.
Ту гар маҳзун шавӣ, дил мешавад шод,
Зи вайронии зоҳир ботин обод.
Шавӣ хомуш, дил ояд ба гуфтор,
Сиҳат ёбӣ, агар тан гашт бемор.
Кун ин ойинаро сайқал ба азкор,
Ба ҷилва, то бимонад акси дилдор.
Ба қасрат гар шавад пайдо сиёҳӣ,
Нагардад ҷонишини подшоҳе.
Ба «Ло» гар руб кардӣ ин сароро,
Ба «Иллаллоҳ» ёбӣ Кибриёро.
Натонам гуфт васфи қиссаи дил,
Ки дил ойинаи ҷон асту тан гил.

Дар воқеаи дили солик гӯяд, ки мунаввар аз нури

Арш аст

Ба гӯшам гуфт хуш пири хирадманд,
Бино кун қасри дил, эй нек фарзанд.
Зи хомихо ба деги дил бизан чуш,
Зи ҳастӣ миру оби зиндагӣ нуш.
Машав ғофил даме з-андешаи дил,
Агар хоҳӣ фароғ аз шуриши гил.
Ки қисми туст мушти хоки фаршӣ,
Бидон дилро чароғи нури Аршӣ.
Чароғи хуфтае дорӣ, гирон кун,
Ба сузиш қисму ҷонро дар фиғон кун.
Ба зикри Ҳақ бигирад шуълааш нур,
Саводи фикри фосид мешавад дур.
Кун ин ойина з-ин сайқал мусаффо,
Ки то гардад муҳити Арши аъло.
Дари дил гир, гар мечӯӣ дилбар,
Чӣ мекубӣ ба ҳар девору дар сар.
Аз ин дил ёфт восил васли дилдор,
Агар дилдор чӯӣ, рӯ ба дил ор.
Зу зуҳди хушк зоҳид ташнаи зор,
Бинушӣ ҷоми май, аз дил бикун кор.
Чӣ донӣ, то нанушӣ нашъаи дил,
Нагардӣ фориг аз ошуби ин гил.
Зи завқи май раҳӣ аз қайди носут,
Шавӣ булбулнавои боғи лохут.
Зи қоли мадраса ҳосил нашуд ком,
Зи ҳаҷқи умра ҳосил нест ҷуз ном.
Ба боли ҷазба гирди Арш парвоз,
Ба тури дил шавӣ бо дӯст ҳамроз.
Нағунҷад шарҳи дил дар ҳеҷ дафтар,
Занам ҳамчун қалам сӯи дигар сар.

Воқеаи Бибиробиан Басрӣ

Шунидам Робиахотуни Басрӣ,
Канизе буд бо сарҳанги асре.
Шудӣ рӯзона дар фармони мавло,
Ба шаб дар бандагии Ҳақ Таъоло.
Ба рӯзе хоҷааш фаҳмид асрор,

Ба чойи хобгоҳаш хуфт бедор.
Зи баъди хуфтану хуфтидани халқ,
Канизаш рафт бо сачҷодаву далқ,
Бирафт аз бадгумонӣ аз қафояш,
Ки то воқиф шавад аз сирру қояш.
Надонист хоҷа, Ӯ тоҷурриқол аст,
Ба Ӯ гулзори ҷаннат поймол аст.
Агарчанде, ки дар сурат ҳақир аст,
Ба маъно, ман ғулому Ӯ амир аст.
Надонист шоҳбози соири роҳ,
Расида дар мақоми «Лӣ маъаллоҳ»,
Фишонда гарди дунёро зи доман,
Ба сайри чарх чун маҳ карда хирман.
Рамида оҳуяш з-ин курраи хок,
Бигашта поймоли сайраш афлок.
Ба тоъат зинда шабҳо чун ситора,
Дилаш дар ҷилваҳо чун Тур пора.
Дамодам ҷомаш аз соқӣ кунад нуш,
Дилаш аз ишқи боқӣ мезанад ҷуш.
Сари ҳар му забон дар зикри Борӣ,
Зи доғи дил зи мижгон об ҷорӣ.
Руҳи зардаш ба шайдои нишона,
Ба сина доғ чун дурр дар хазона.
Ба сӯҳбат юмни ишқаш медиҳад ҷом,
Зи оҳи оташинаш мепазад хом.
Қади сарваш хамида сӯи меҳроб,
Зи дида мезадӣ меҳробро об.
Ба рафтораш ҳузури дил ба ҷо буд,
Ба пояш хоҷааш андар қафо буд.

Воқеаи Бибӣ ба ибодатхона рафтан ва хабар ёфтани шоҳ

Ба гуристон расид дар гурхона,
Ба ғуша, чор девори сағона.
Даромад андар он кулба ниҳон шуд,
Ба пояш, хоҷааш дар остон шуд.
Ба худ меғуфт, гирам боби ин дор,
Зи сирри доҳии худ бошам хабардор.
Хиёнат гар агар бошад зи ҳар боб,
Кунам пора ба теғи тези сероб.

Назар кардаш, ки дар руйи мусалло,
Дуто гашта, ба зикру фикри Якто.
Ба меҳробии ибодат дар намоз аст,
Дилаш шайдои ишқи Бениёз аст.
Зи доғи дил шуда, ду дидааш тар,
Ба даргоҳи Илоҳӣ мезанад сар.
Баромад бадгумон аз бадгумонӣ,
Дилаш мухлис шуд аз роҳ ниҳонӣ.
Шуд аз сахту дуруштиҳо пушаймон,
Зи бадхуӣ худ мекард армон.
Ки чун медодаш ҳар рӯз озор,
Чаро бо ғунҷаи исмат шудам хор?
Вай андар тоъату ин дар надомат,
Ба ҳар ду хавф аз рӯзи қиёмат.
Дар ин буданд, то вақти саҳаргоҳ,
Чу ҳар ду аз ғами дил мезадӣ оҳ.
Бишуд Робиа фориғ аз намозаш,
Ба нола шуд ба сӯи Бенаёзаш.
Бараҳна кард сарро аз асоба,
Ба гардан кард мубофи дутоба.
Кафи ҳоҷат кушод андар муноҷот,
Ба даргоҳи Карим аз баҳри ҳоҷот.
Ду дида кард аз ашки равон тар,
Бигуфт, эй Подшоҳи бандапарвар.
Ғании Ту ба авҷи бенаёзӣ,
Ба қор бастаи мо қорсозӣ.
Манам чун заррае, аз зарра камтар,
Ту Султони ҳама мо, заррапарвар.
Заифам, дардманди дилшикаста,
Хавотир, аз ғами айём хаста.
Халос аз бандагии бандагон кун,
Маро дар роҳат аз ҷуяндагон кун.
Зи қайди халқ гар ёбам раҳой,
Намӯсозам дигар аз Ту ҷудой.
Ба рӯзам хидмати махлуқ ночор,
Ба фармони каси дигар гирифтор.
Ба Ту хидмат натонам кард дар рӯз,
Аз ин ҳасрат дилам шуд оташафрӯз.
Кунӣ аз қайди банда гар халосам,
Манам ҳаққи накуй мешиносам.

Шабонарӯз бошам дар ибодат,
Гузoram умр дар меҳробу тоъат.
Ба шаб дар дида кай сурма кашам хоб,
Зи ҳар миҷгон занам меҳробро об.
Дуъо мекард, то субҳи азон шуд,
Чу ҳоҷа пештар аз вай равон шуд.

Воқеаи узр гуфтан ва озод кардани хоҷа Робиаро

Биёмад ҳар ду андар ҷойи ором,
Зи тоъат в-аз надомат бодаошом.
Адои фаҷр карда, вирди аврод,
Даромад хоҷа назди сарви озод.
Саломаш карда, гуфт, эй умматуллоҳ,
Ба зери пардаҳои исматуллоҳ.
Канизии боргоҳи Кибриёй,
Афифи рӯйи тахти порсой.
Ба меъроҷи ҳақоиқ аршпарвоз,
Ба тури дил ба шабҳо гулшани роз.
Туро кардам зи мулки хеш озод,
Шавӣ дар ҳар ду олам сарви озод.
Ба шартӣ он, ки бахшӣ гуноҳам,
Кунӣ раҳме ба ин ҳоли табоҳам.
Шунидӣ аз забони ман дурушті,
Бикардӣ сабр, эй ҳури биҳишті.
Туро нашнохтам, эй ганҷи пинҳон,
Газам ангушти ҳасратро ба дандон.
Ҳуқуқи яқдигар бахшиш намуда,
Чу гул шуд Робиа Басрӣ кушуда.
Шуда фориф зи ташвиши ҷаҳонӣ,
Ба тайрон шуд ба авҷи ломаконӣ.
Ба як гӯша намуда, байталаҳзон,
Ба нола буд чун Яъқуби Канъон.
Зи нола найсифат соҳибшакар шуд,
Зи мавҷи баҳри тавҳидӣ гуҳар шуд.
Ба ҳар гоҳе, ки ҳайрат мезадӣ чуш,
Зи худ растӣ, ба Ё пайвасти мадҳуш.
Ба сачда гар ба чашмаш мезадӣ хор,
Набудӣ Ё зи озораш хабардор.
Ту ҳам кун саъйи худ, эй толиби роҳ,
Бикӯш аз ҷону дил дар роҳи Аллоҳ.

Зи ҳиммат шуд нисо тоҷи риҷолон,
Зи хоб, эй мурда, чашми дил бимолон.

Воқеаи он, ки аз касрати зикр сафои дил ҳосил шавад

Риҷолуллоҳ ба зикруллоҳ мавқуф,
Сафо кун ойина бар руйи Юсуф.
Ба ҳар ҷойе, ки дарёбӣ дили реш,
Бикун ҳамсояву ҳамсӯҳбати хеш.
Қарини нек гар ёбӣ, шавӣ нек,
Сияҳ хоҳӣ шудан з-олоиши дег.
Аар мастӣ, ба сӯи кимие рав,
Агар курӣ, ба назди тутиё рав.
Ту, эй зулмат, пайи равшандилон шав,
Марав бо зоғ, ёри булбулон шав.
Чаро бар ҷифаи дунӣ зағанвор,
Ту меҳри ин хабис аз сина бардор.
Чу хар моил машав бар тудайи хок,
Бирав Исосифат бо сӯи афлок.
Набинӣ дар ҷаҳон ҷуз бевафой,
Пайи нон дар пайи дунон чарой.
Кушо баҳри Худо, ду чашми ибрат,
Нигар дар хок дуррҳои нубувват.
Куҷо шуд, Аҳмади мухтори лавлок,
Ба Ясриб рафт, зери пардаи хок.
Куҷо шуд, ошиқони синабирён,
Куҷо шуд, орифони дидагирён.
Чӣ шуд, шаҳбозҳои аршпарвоз,
Куҷо шуд, тутиёни гулшани роз.
Чӣ шуд соҳибдилони файзосор,
Куҷо шуд, гавҳарони ганҷи асрор.
Чӣ шуд, он олимони баҳрдониш,
Хушовозони булбулвор хониш.
Чӣ шуд, Юсуф зи хони моҳпайкар,
Куҷо шуд, сафшикан шерони сафдар.
Бибинӣ ҷумларо дар пардаи хок,
Чаро чун гул най бо синаи чок.
Чаро кардӣ ду чашми ибратат кур,
Кушода менамояд, лек бенур.
Рамад дар роҳ гар як маркабе пеш,

Қафоина кунад, албатта, андеш.
Ту чун ибрат зи пешинон нагирӣ,
Ба зиндони ҷаҳолат ташна мирӣ.
Зи гуши ғафлатат ин пунба бардор,
Чу фарзандон шунав, гуям падарвор.
Ту сомӣ бош, гуям ҳарфи дигар,
Ба зоҳир талх, маънӣ дурру гавҳар.

Воқеаи Адҳами гурбон ва зинда шудани духтари подшоҳ

Бигуям қиссае аз тарки дунё,
Ки то моил шавӣ бар кори уқбо.
Ба асре буд марди гурбоне,
Ба парҳези диёнат, навҷавоне.
Лақаб уро мусаммо буд Адҳам,
Зи ибрат мечаконид аз мижжа нам.
Ба гуристони шаҳри Балх мебуд,
Ба шаб аз посбонӣ менаёсуд.
Ба шоҳи Басра зебо духтаре буд,
Ба хубӣ булаҷаб маҳпайкаре буд.
Ба ғайри ӯ набудааш ҳеҷ фарзанд,
Раги қонаш ба ӯ пайваста дилбанд.
Ба сақли сакта, рӯзе мурд он моҳ,
Ба сузу доғ захмӣ шуд дили шоҳ,
Тавобиъҳо чу гардун шуд сияҳпуш,
Зи ғам днги дили ҷумла задӣ чуш.
Ба гуристони Адҳам гашт мадфун,
Дили он дустон шуд аз ғамаш хун.
Раги сакта ба амри Ҳақ шифо ёфт,
Ба ними шаб ба панҷа гур мекофт.
Баромад аз лаҳад, омад ба айвон,
Нашуд қодир ба он ихроҷи зиндон.
Шунид Адҳам садои нола аз дур,
Ба суръат омад он дам бар лаби гур.
Бидидаш, як парируйи кафанпеч,
Надорад қуввати хориҷ шудан ҳеҷ.
Бигуфт Адҳам, чӣ зотӣ, бо чӣ кора?
Бигуфт, шаҳзодаам, он моҳпора.
Зи лутфи Ҳақ раги сактам шифо ёфт,
Равони руҳ чун шамсу қамар бофт.

Шудам зинда зи тақдирам дубора,
 Канора шав, бароям чун ситора.
 Адаб варзида, Адҳам дур истод,
 Ҳаё пачида, рӯ сӯи қафо дод.
 Бикушид он ҳама он моҳпайкар,
 Нашуд ихроҷи айвонаш муяссар.
 Шуда очиз, бигуфт, эй гурбон, гир,
 Зи дастам, к-ин чунин будаст тақдир.
 Гирифта, Адҳам аз дасташ баровард,
 Фишонд чун ходимона аз кафан гард.
 Бигуфт он маҳ, маро дар хонаат бар,
 Мағу асрори ҳоламо ба дигар.
 Дарамро чун садаф дар ақди худ гир,
 Мабодое агар шоён шавад сир.
 Падар гар шаммаё воқиф шавад ҳол,
 Наёй дар суроғам гар занӣ бол.
 Маро бахшад ба як шаҳзоди дигар,
 Мабодое шавам расвои маҳшар.
 Расид аз қисматам дастат ба дастам,
 Кунун ман нанги шоҳиро шикастам.
 Гузаштам ман зи рангу буйи дунё,
 Шавад маъмур шояд дори уқбо.
 Расонидам ба айвони лаҳад сар,
 Намеҳоҳад дилам болини бистар.
 Бидидам дар ҳаётӣ зулмати гур,
 Наям бар сарвати фонӣ мағрур.
 Гузорам умри худ дар бенавой,
 Гадоӣ беҳтар аз ин подшоҳӣ.
 Чӣ суд аз тахт, боз оӣ ба тахта,
 Чаконанд об дар ҳалқат ба пахта.
 Даме кун фикри худ, эй ибни Одам,
 Пайи ихроҷ дар тан моталаб дам.
 Ба нахли умр ҳар дамро табар дон,
 Дар ин корвонсаро худ раҳгузар дон.
 Чу ҳар луқма таъоме мекуни зам,
 Зи хони қисмати ризқат шавад кам.
 Зи фикри дил бурун тули амал кун,
 Ба ҳар андешаат фикри аҷал кун.
 Дар ин дукон намонӣ гарм бозор,
 Кушода боби раҳмат, рӯ ба Ё ор.

Ба нори чурм зан оби надомат,
Бигардон ру, ба меҳроби ибодат.
Зи файзи сачда гар гирӣ ту ҳисса,
Бигуям ман зи Иброҳим қисса.

Воқеаи дар ақд даровардани Иброҳим духтари Подшоҳро

Зи қисмат шуд ба ақди Адҳам он моҳ,
Гадоро шуд муяссар духтари шоҳ.
Зи Адҳам ҳомила шуд моҳпора,
Аз ӯ фарзанд шуд ҳамчу ситора.
Ба тифлаш ном Иброҳим ниҳоданд,
Зи руяш укди кулфатро кушоданд.
Калон шуд он валад аз бахшиши Рабб,
Ба ҳафтумсолагӣ омад ба мактаб.
Ба духтар дояшире буд, ногоҳ,
Валадро дид рӯзе дар гузаргоҳ.
Ба мактаб дар хиром он зулфсунбул,
Камар баста, магар чун дастаи гул.
Ду рухсораш шафақсон гашта хунрез,
Мижжа дар ниғаҳаш ханҷар кунад тез.
Маҳи руяш зи паре карда хирман,
Лаби лаълаш саф даркарда доман.
Ба чоҳи ғабғабаш Юсуф гирифтор,
Зулайховор шуд доя харидор.
Кашид оҳе, гирифта дар канораш,
Бибусид аз ду лаъли обдораш.
Равон шуд аз ду чашмаш об ногоҳ,
Ба хотир омадаш он духтари шоҳ.
Ба он боғи хазон мемонд ин гул,
Такаллум кард бо ӯ бетаҳаммул.
Ки ибни кистӣ, эй нури дида,
Қучо дорӣ хиром, эй наврасида?
Бигуфто, ибни Адҳами гурбонам,
Ба мактаб меравам, то илм хонам.
Ба ҳар гоҳе, ки қалъа рафтӣ доя,
Ба мактаб бачаро медод моя.
Ба нону раставу бо ҷавзу бодом,
Ба доя шуд ғизоли ваҳшӣ чун ром.
Вале ошуби чархи фитнаангез,

Ба доя шуд забони ҳосидон тез.
 Ки дил додаст, дорад ошноӣ,
 Ба фарзандаш намояд ҷонфидой.
 Ки шуд дар байни занҳо гуфтугӯе,
 Ки дорад ин аҷуза майли шуйе.
 Равад дар гур, чуяд гурбоне,
 Зи худ кардаст нашлашро ба ноне.
 Ба духтар модаре будӣ азогир,
 Зи фавти моҳ хурда дар ҷигар тир.
 Чу гардун аз ғами духтар кабудпуш,
 Ба оҳаш мезадӣ об аз ниғаҳ чуш.
 Зи доғи дил задӣ чун зулфи худ печ,
 Ба ҷуз нола набудӣ чорааш ҳеҷ.
 Ба он бону ба рӯзе ҷамъи ғаммоз,
 Намуданд он каломи доя оғоз.
 Ки эй шаҳ, бонуи покизагавҳар,
 Магар шуд доя андар фикри шавҳар.
 Дихад нонҳо ба ибни гурбоне,
 Дили пирӣ гирифт аз сар ҷавонӣ.
 Падарро ҳар касе, ки дӯст дорад,
 Ба фарзандаш атоҳое нисорад.

Воксан маломат кардани занон дояро аз барои нон додан

Ба ҳашм овард бону рӯ доя,
 Бигуфташ, эй хунуктар зи соя.
 Чаро бар ибни Адҳам медиҳӣ нон,
 Кунун бар туст лоиқ гури зиндон.
 Надорӣ поси ин нону намакро,
 Асирӣ ту, магар ин нафси сагро.
 Бигуфт доя, машав, эй моҳ дар чуш,
 Макун дар ҳаққи ман қавли касон ғуш.
 Агар инсон шавад дар фитнаву шур,
 Зи макри Ё шавад иблис маъзур.
 Басо иблиси одамранги маккор,
 Ҷаҳонро кунад вайрон, ту ҳуш дор.
 Агар ман додам бо он писар нон,
 Ту гар уро бибинӣ, медиҳӣ ҷон.
 Ки Ё монанд бо он сарви нозат,
 Ки аз маргаш шуд ин сузу гудозат.

Зи доғи ҳасрати ӯ медиҳам нон,
Ту гар бинӣ, зи доғи дил диҳӣ ҷон.
Зи ҳарфи доя бону шуд ба нола,
Зи мижгон об резидӣ чу жола.
Шудаш тоза ҳамон доғи мусибат,
Ба дил чушид хуноби кудурат.
Бифармуд, зуд кудакро биёред,
Муҳиббоне, ки доим ҷонсупоред.
Давон шуд ходимон чун боди сар-сар,
Бари овардани он тозагавҳар.
Гирифта, ибни Адҳамро дар оғуш,
Зи якдигар рабуда, душ бар душ.
Чу Иброҳим даромад назди бону,
Бидид бону, нишондаш руйи зону.
Нигоҳаш кард, зад деги дилаш чуш,
Кашид аз доғи фарзандаш дар оғуш.
Бигуфт, ин хушписар монад ба моҳам,
Зи руяш лаззате ёбад нигоҳам.
Бидодаш қанду қандолоти раста,
Бағал пур аз мавизу ҷавзу писта.
Бигуфташ, эй валад, ҳар рӯз ойӣ,
Чу маҳ дар дидаи зорам намоӣ.
Ба нури дидаам мемонӣ, эй он,
Ба дарди синаам, руйи ту дармон.
Чунин гуфта, ба шафқат дод рухсат,
Аҷаб гарм аст бозори муҳаббат.
Зи мисл аз пай барӣ, ёбӣ мисолаш,
Ба дил резад муҳаббат аз хаёлаш.
Зи андеша давонӣ решаи ишқ,
Ба ӯ восил шавӣ, аз бешаи ишқ.
Намози бемуҳаббат нақши девор,
Шавӣ аз сурати берух безор.
Зи зуҳди хушк зоҳид ташна мирад,
Чароғаш, то қиёмат дар нагирад.
Самар дар нахли умр омад муҳаббат,
Нанушӣ, кай бидонӣ шахду шарбат?
Каманди ҷазбаи ӯ мекашонад,
Ба бори кибриёӣ мерасонад.
Шавад ишқаш ба шахбози дилат пар,
Ба ин парвона ёбӣ васли Дилбар.

Ба сузи синаву оҳи саҳаргоҳ,
Ба шайдоён шавад наздик ин роҳ.
Ҳамон ёре, ки шуд шайдову вола,
Бидон, У нуш дорад аз пиёла.
Ба дил оқил, ба тан девона гардад,
Ба ағёри Худо бегона гардад.
Ба ботин ҷамъ, дар зоҳир парешон,
Даҳан хушку ба дил сад баҳри уммон.
Набошад ҳолро қоли ниҳоят,
Ҳамон беҳтар равам сӯйи ҳикоят.

Воқеаи таклиф намудани бибӣ Иброҳимро аз ҷиҳати мушобиҳати писари у

Аз он дидан, ба он бону фузуд ғам,
Бигуфт, эй ходима, рав хони Адҳам.
Ба пешам модари Иброҳим ояд,
Ба фарзандам бувад монанд шояд.
Кашад шакли писар бо сӯйи модар,
Чунин фармуд бо ду дидаи тар.
Биёмад ходима дар назди он моҳ,
Бигуфт, таклиф кардат завҷаи шоҳ.
Ки будӣ моҳи моро духти зебо,
Ба хубӣ, чун шумо будӣ саропо.
Ҳазон шуд он гули навраста з-ин боғ,
Ниҳод андар дили мо - хастагон доғ.
Ба он маҳ руйи фарзанди ту монанд,
Аз ин ру, он ба руйи туст дилбанд.
Равон шав, то шавем бо ҳам равона,
Ба рафту ой бошем хуш дугона.
Бигуфташ, ман ба ин ҳоли гадоӣ,
Чӣ лоиқ дар сарои подшоҳӣ.
Нагузоредам ба ин ҳоли ғарибӣ,
Зи килки қисматам дар камнасибӣ.
Ба шабҳо шавҳарам дар гурбонӣ,
Ман андар ҳоли зори нотагонӣ.
Фақиронро ба султонон чӣ нисбат,
Чӣ лозим очизон бар аҳли рафъат.
Куҷо хоки замину авҷи гардун,
Куҷо санги сиёҳу дурри макнун.
Чӣ ҳоҷат бар руҳи моҳаш ғуборе,

Чӣ меҳоҳад гули рӯяш зи хоре.
Нарафта, гуфт бо Ё узри бисёр,
Ки аз рафтан маро маъзур медор.
Ба бону рафта, гуфтанд ин фасона,
Ки созад завҷаи Адҳам баҳона.
Бигуфт бону, магар Ё ҳаст урён,
Вагарна, Ё биёяд бо дилу ҷон.
Сару пойи мулукона фиристод,
Ки ояд зудтар бо хотири шод.
Либосҳоро бипушид он гуландом,
Баёзи гарданааш чун нуқраи хом.
Зи хурсандӣ шукуфти аргувон шуд,
Ба сӯи қалъаи шоҳӣ равон шуд.
Бирафт он гул бад-он шоҳӣ ба гулшан,
Ва ё ҷон меравад бо ҷониби тан.
Чӣ хуш бошад пас аз ранҷу расоӣ,
Ба коми дил расад гар бенавоя.
Руҳи духтар ба чашми модараш тофт,
Чу Яъқубе, ки буйи пираҳан ёфт.
Дурри худро садафваш кард оғуш,
Дилаш аз завқу шодӣ рафт аз хуш.
Бигуфт, ё Рабб, ба бедорист ё хоб,
Баромад аз қучо имрӯз маҳтоб.
Чӣ гуна омадӣ, эй ҷон, дубора,
Дилам буд аз ғами маргат ду пора.
Бибин уммедҳоро ноумедӣ,
Би риши дил занад охир сафедӣ.
Зи файзи сабр охир хун шавад шир,
Кунад дар санги хора об таъсир.
Барорад аз таҳаммул байза шаҳбоз,
Аз ин соҳибдилон шуд аршпарвоз.
Магардон рӯй зи уммеде, ки дорӣ,
Рассад уммед бар уммедворӣ.
Пас аз андуҳу ғусса шодмонист,
Пас аз ранҷи гадоӣ комронист.
Дар ин ҷо бандагӣ кун, хоҷагӣ бин,
Дар ин ҷо хор, он ҷо бош гулчин.
Чӣ меҳоҳӣ ту, эй гул, зуд дил ёб,
Ба сӯҳбат ҳамнишини музмаҳил ёб.
Дар ин вайрон ба ҳайрат бош ҳайрон,

Ба хомушон назар кун, бош нолон.
Макун коре, ки меорад пушаймон,
Махар он колае, ки ҳаст товон.
Надорад илми тавҳидӣ ниҳоят,
Зи Иброҳим кунам нақлу ривоят.

Воқеаи подшоҳ шудани Иброҳими Адҳам ва тарки дунё кардани у

Шаҳу бону ба ҳам тую тамошо,
Зи хушнудии фарзандони дилхоҳ.
Басе дар айшу нушу шодкомӣ,
Нашуд бе субҳ ин ҷо ҳеҷ шоме.
Расид Иброҳим андар навҷавонӣ,
Ваҷоҳат дошт аз соҳибқиронӣ.
Хувайдо дар ҷабинаш фарри шоҳӣ,
Муносиб дар сараш хусравкулоҳе.
Дар ин ҳангом шаҳи бобош фавтид,
Ба ҷойи У ба маснад шоҳ гардид.
Нишаста рӯи тахти комронӣ,
Ба фонуси хирадҳо нуктадоне.
Пас аз айём одат кард чандон,
Ба шаб меодод аспӣ хешро нон.
Шабе бархост, дид он тозагавҳар,
Касон истода дар болои манзар.
Бигуфто, кистӣ марди чӣ кора?
Ки истода қиём андар наззора?
Ба боло манзари рафъат чӣ ҷуед?
Ки он дам бастаи дасту ғулуед.
Бигуфтандӣ, шутурҷуяндагонем,
Ба Эзид аз камина бандагонем.
Бигуфт Иброҳим, эй ҷуёни нодон,
Шутур кай мебарояд фавқи айвон?
Бигуфтанд, гар шутурҷуӣ маҳол аст,
Туро ҳам инчунин абдӣ вубол аст.
Ба ин роҳат ба тахти комронӣ,
Чӣ гуна бандагиро метавонӣ?
Чунин гуфтанд, он аҳли манора,
Гиребони дилаш шуд пора-пора.
Кашида ху, бизад сар дар биёбон,
Ба рези ашк аз сар, то гиребон.

Савори ишқ зад дар дил шабохун,
Шуд андар кучаи лайлош маҷнун.
Гаҳе ҳамчун хамаи чавгон давида,
Бирафтӣ, ҳу зи доғи дил кашида.
Гаҳе данги тафаккур ҳайрат оҳанг,
Гаҳе симурғи қудсӣ, гаҳ кӯҳи ланг.
Гузашт аз тахту тоҷи подшоҳӣ,
Зи фарру нухвати заринкулоҳӣ.
Агарчанде, ки кард ин мулк барбод,
Ба худ мулки бақоро кард бунёд.
Намонд охир зи шоҳон як аломат,
Аз ӯ номест, то даври қиёмат.
Бинушид аз кафи соқӣ пиёла,
Ба куйи ишқ шуд шайдову вола.
Чу Иброҳим ба ғам ҳамдил хирад бош,
Бидон, андар тамизи неку бад бош.
Фаноро тарк кун, мулки бақо гир,
Ба носури лаҳад ин ҷо даво гир.
Бикун коре, ки бошад бенадомат,
Бирав роҳе, ки бозойӣ саломат.
Таъоме хур, ки дар меъда шавад ҳал,
Муваҳҳид шав, на андар дида аҳвал.
Бигир он, ки бар онат нагиранд,
Ба зинда, зинда шав, гар халқ миранд.
Бирав роҳе, ки ёбӣ ганҷи мақсуд,
Бикун коре, ки ёбӣ васли Маъбуд.
Либосе пуш урёнат насозад,
Бихур обе, ки дар чоҳат надозад.
Талаб ёре, ки доим ҳаст ҳамроҳ,
Ба ин қонун шавӣ мақбули даргоҳ.
Набошад ҳолро шарҳи ниҳоят,
Ҳамон беҳ, ки равам сӯйи ҳикоят.

Воқеи дар Макка иқомат намудани Иброҳими

Адҳам

Ки кард он ибни Адҳам тарки дунё,
Расид андар ҳарам, он масти шайдо.
Ба Макка кард ӯ азми иқомат,
Зи кӯҳ ҳезумкашӣ кардӣ давомат.
Фурухтӣ танг ҳезумро ба бозор,

Бари хайроту хушнудии Ҷаббор.
Ба ин равнақ ба фақри хоксорӣ,
Ба кӯҳи ишқ кардӣ ҷонсупорӣ.
Нигар шоҳон зи доғи Ў намадпуш,
Ба роҳи фақр шайдо, жанда бар душ.
Дил он дил, ки шавад шайдои куяш,
Хушо чашме, ки шуд бино ба руяш.
Чӣ хуш он сар, ки шуд қурбони роҳаш,
Чӣ хуш ранге, ки гардад барги коҳаш.
Бигу, эй дил, ки ҷон ҷуз Ў кӣ дорад,
Ҷаҳон ҷуз нашъаи ваҳдат чӣ дорад.
Ба ду гетӣ агар мақсуди дил Уст,
Чаро душман парастӣ, ғофил аз дуст.
Ҳама дорад фано, боқӣ Аҳад дон,
Ту худро туъмаи кирми лаҳад дон.
Чаро андар ғуруру нангу номӣ,
Ба зери хок пусида изомӣ.
Зи ҳирси бад чаро ҳар су занӣ сар,
Шавӣ дар хок рӯзе мушти аҳгар.
Чаро дорӣ ба як сар ин қадар шур,
Намеорӣ ба хотир манзили гур.
Чаро баҳри бародар меканӣ ҷон,
Варо баъд аз вафотат шуйи зан дон.
Чаро бар ишқи зан додӣ дилу хуш,
Шавад бар ғайри ту рӯзе ҳамоғуш.
Бикан пайванди меҳри бевафоён,
Тани мискини худ з-онҳо ҷудо дон.
Гурез аз душманон, рав ҷониби дуст,
Агар мағзӣ, баро берун зи ҳар пушт.
Бичу дилбар, ки дил кандан надорад,
Ба аҳёе, ки Ў мурдан надорад.
Вафо кун, то набинӣ бевафой,
Бувад васли мудомаш бечудой.
Каломи ишқро набвад ниҳоят,
Ҳамон беҳ, ки равам сӯйи ҳикоят.

Воқеаи азми Каъба намудани писари Иброҳими

Адҳам ва дар канори падар ҷон додани у

Ба Иброҳим як кудак писар буд,
Ба хубиву хунар ҳамчун падар буд.

Чу хуршеду қамар нури ҷабинаш,
Мусалсал ҷуъдҳои анбаринаш.
Ба тахти Балх ӯ кӯси падар куфт,
Ба ҷоруби адолат хона меофт.
Ба модар гуфт рӯзе, эй ҷигарреш,
Бигу бо ман гузашти қиссаи хеш.
Маро воқиф зи аҳволи падар кун,
Зи кору саргузашти ӯ хабар кун.
Куҷо шуд он амирлат - шоҳи кишвар,
Чӣ гуна шуд адам он тозагавҳар?
Бигуфташ, буд шоҳи боадолат,
Набуд дар даври ӯ зулму хиёнат.
Ба як ҷо об хурдӣ гург бо меш,
Ба мазлумон набуд аз ақрабон неш.
Ба ин хубӣ ниғаҳбони ҷаҳон шуд,
Шабе аз дидаи мардум ниҳон шуд.
Чу анқое намонд аз вай ба ҷуз ном,
Ба субҳи мо дамид аз фирқаташ шом.
Бигӯяд баъзе ҳаҷҷоҷи мусофир,
Ба байтуллоҳ шуда, султон муҷовир.
Ба ғайри ин хабар дигар хабар нест,
Ба ҷуз ту дар суроғи ӯ ҷигар нест.
Бигуфт шаҳзода, ман созам суроғаш,
Шавам парвона бар шуълаи чароғаш.
Саришта карда, анҷом бари роҳ,
Равон шуд чун падар дар роҳи Аллоҳ.
Ба қасди тавфи ду каъба равон шуд,
Халоиқ аз пасаш андар фиғон шуд.
Расид дар Макка, пурсон аз падар шуд,
Бари рӯи падар ҳоли дигар шуд.
Бигуфтандаш, ки он пири ҷафокаш,
Ба ҳезум рафт, андар сар савокаш.
Ба роҳаш бош, меояд зи саҳро,
Каси нурони хушқадду боло.
Гирифт роҳи гузори пири доно,
Ба завқу шавқӣ васлаш ҳамдхоно.
Нигоҳи оҳуяш дар интизорӣ,
Дилаш дар изтиробӣ беқарорӣ.
Ба ногаҳ дид пире бор бар душ,
Ҳамеомад, дилаш чун баҳр дар ҷуш.

Маҳосин дар сафедӣ субҳи уммед,
 Дутои қоматаш чун навдаи бед.
 Ду рухсораш шукуфта ғунчаи гул,
 Замираш дар ризои Ҳақ таваккул.
 Ба ҳар дам мекашидӣ зикри ё ҳу,
 Ба сони фохта ҷуён ба ку-ку.
 Хумои фикраташ дар сайри лохут.
 Раҳида аз каманди қайди носут.
 Чароғи ҷисми Ё гардони фарше,
 Сироҷаш мерасид бо нури аршӣ.
 Саломаш кард бо дасти алиф лом,
 Шуд аз тавфаш ба нашъа дардошом,
 Бигуфт, эй гул, зи гулзори кучой?
 Ба чашм аз шахд ширин менамоӣ.
 Зи боғи кӣ қади сарват хиромон,
 Лабат аз ганчи кӣ дар гарди домон?
 Ба таркибат нишони фарри шоҳӣ,
 Магар байни нуҷуми мулк моҳӣ.
 Бигуфт, шахзодаам меоям аз Балх,
 Бихурдам аз фироқат ғуссаи талх.
 Гули боғи туам, эй гулшани роз,
 Маро аз худ ҷудо дигар маяндоз.
 Зи шафқат зад магар деги дилаш чуш,
 Ғирифт фарзанди ширинро дар оғуш.
 Бибусидӣ зи руйи гулӯзораш,
 Бисудӣ каф ба зулфи мушкбораш.
 Бигуфт, ҷони падар чунӣ ба ҳиҷрон?
 Чӣ гуна ёфт аҳли Балх сомон?
 Дар ин буданд, шуд илҳоми қалбӣ,
 Ки меҳри ғайр аз дил соз салбӣ.
 Ту як дил дорӣ, як меҳр аст кофӣ,
 Ба меҳри ғайр дар ишқам чӣ лофӣ.
 Бигуфт Иброҳим, эй Донои асрор,
 Ҳиҷоби хешро аз пеш бардор.
 Ҳамон лаҳза зи ҳикматҳои Аллоҳ,
 Писар фавтид дар оғуши он шоҳ.
 Сари зону хазон шуд он гули тар,
 Баёзомез шуд рухсори аҳмар.
 Бидод андар канори ҳасраташ ҷон,
 Чу Иброҳим шуд фарзанд қурбон.

Канораш шуд аз он гулғунча ҳолӣ,
Намебудӣ ба ҷуз сабраш маҷоле.
Агар воқиф шавӣ аз илми асрор,
Нағунҷад дар ҳарими хос ағёр.

Дар воқеаи аҳволи тасаввуф гуяд Мавлавӣ

Нағунҷад меҳри ду ҳаргиз ба як дил,
Аз ин шаҳзода шуд бе тег бисмил.
Агар ӯ хостӣ, аз ғайр бигзар,
Агар дилдодай, рав сӯи Дилбар.
Яке бинӣ агар аҳвол чарой,
Далели иттиҳод набвад чудой.
Сарои дил бикун ҳолӣ зи ағёр,
Бувад хилватсарои ишқи Дилдор.
Аруси ишқ дар ойини дил бин,
Аз ин ҳолӣ бирав дар ҳулд гул чин.
Ҷаҳон чун оташ асту ишқ бустон,
Баро 3-ин оташу рав дар гулистон.
Ҳама воқиф зи Дилдору ту ғофил,
Ҳама озодаву ту пой дар гил.
Кавокиб дида бедору ту дар хоб,
Чӣ гуна ошиқӣ, эй шайхи дулоб?
Бикун баҳри Худо 3-ин бандагӣ шарм,
Ҳазар кун аз гудози оташи гарм.
Намеоҷд дубора зиндагонӣ,
Ба марзои Ягона кун дугонӣ.
Ба роҳе чун насозӣ тушаи роҳ,
Ғуломиву надорӣ ёди Аллоҳ.
Ғарибиву ба фикри истиқомат,
Ба тороҷиву уммеи саломат.
Ғубореро чӣ лозим тумтуроқӣ,
Чӣ лоиқ кибр дар ин бесиёқӣ.
Намешояд манӣ ҳаргиз маниро,
Чӣ лоиқ нухват ин лаҳми ҷуниро.
Ба мушти хок лозим хоксорӣ,
Ба мотамхонаи дун ашқборӣ.
Чаро дорӣ ба як сар ин қадар шур,
Намеоӣ ба хотир манзили гур.
Рафиқон рафт як-як сӯи манзил,
Ту бар ин хоктуда мондаи дил.

Ҳама андар лаҳад хуфта кафанпеч,
 Надорӣ фикри он ҳолат ба дил ҳеҷ.
 Расад рӯзе ба ту ин косаи давр,
 Бари моли ту созанд акрабо ғавр.
 Бигиряд гарчи зан бо марги шавҳар,
 Бувад дар фикрҳои шуйи дигар.
 Бародар гарчи менолад ба зорӣ,
 Кунад бар иддати зан интизорӣ.
 Канад оқил дил аз ин бевафоён,
 Кунад ҷонро фидои ишқи Ҷонон.
 Ҳамоне, ки гузори Ё дақиқ аст,
 Амал бо тоъату тақво рафиқ аст.
 Ба ту ёрест аз ин ҳамраҳи роҳ,
 Накуӣ кун, наку рав сӯи Аллоҳ.
 Бихар он колае, ки суд дорад,
 Марав дар оташе, ки дуд дорад.
 Чӣ дорад умр ғайр аз нашъаи май,
 Назебад зист ғайр аз нола чун най.
 Зи худ вораства шав, мақсуд дарёб,
 Зи касрат бигзар, аз ваҳдат хабар ёб.
 Зи худ гум шав, ки то Уро биёбӣ,
 Шавӣ ҷуёни содиқ рух натоӣ.
 Касе чун най дар ин раҳ гар камар баст,
 Саропо аз шароби дил шакар баст.
 Агар ҳарфи Ҷунуниро кунӣ гӯш,
 Машав маҳрум 3-ин майхона аз нуш.
 Гузар аз тоҷу ҷам, шав толиби ҷом,
 Барӣ бошӣ зи нангу номуси ном.
 Нанушӣ, дил набинад нашъаи нуш,
 Аз ин нуш аст Ҷонон дар оғуш.

Воқеаи рафтани Иброҳими Халилуллоҳ ба саҳро ва мулоқоти Ё бо зухди узлатӣ

Халилуллоҳ рӯзе рафт ба саҳро,
 Кунад, то санъати Эзид тамошо.
 Ба руйи тахтасанге роҳибе дид,
 Ба зикру фикри Ҳақ дил метарошид.
 Маҳосин пунбазору қад нагунсор,
 Зи мижгон ашкрезӣ, дида бедор.
 Ба меҳробӣ ибодат ҷабҳасо буд,

Зи дарди бедавоя дар наво буд.
Ду зониаш ба меҳроби адаб ҷуфт,
Ду лаб баста зи аклу шурб, аз гуфт.
Чу соя маҳви хуршеди таҷалло,
Шуда сайри мақомаш Арши аъло.
Халилulloҳ гуфт, эй соири роҳ,
Муқими саҳрай, эй шайх, чанд гоҳ?
Бигуфташ пир, ҳастам чорсад сол,
Шабонарӯз авқотам ба ин ҳол.
Бигуфташ, чун ба сар коза насозӣ,
Ки дар гармову сармо меғудозӣ.
Бигуфт, тарсам, ки дар ин умри кутӯҳ,
Ба шуғли ӯ равам ғофил зи Аллоҳ.
Талаф гардад ба ғафлат охири дам,
Равам бе зикри субҳонӣ зи олам.
Набитвонам кунам 3-ин ваҳм коза,
Тани пурмеҳнатамро қойи тоза.
Бигуфт Иброҳим, эй пири хирадманд,
Надорӣ дар дил аз тули амал банд,
Дилу қонро ба ҳайрат кардай гум,
Надорӣ дар ниҳодат хуӣ мардум.
Ба охир вақт умматҳои Аҳмад,
Ба умри андаке таъмири беҳад.
Ба умри бисту сиву чилу хамсийн,
Кунанд таъмирҳои хубу рангин.
Бисозанд қасрҳо дар авҷи рафъат,
Ба боғу бустон, айвону маснад.
Ту бо умри дарози чорсад сол,
Накарда козае, эй пири хушҳол.
Табассум карда, пир омад ба гуфтор,
Қасам бар Зоти он Доноӣ асрор.
Агар умрам чу умматҳои Аҳмад,
Будӣ, ман кардаме дар сачда маснад.
Ки мекардам ба як сачда тамомаш,
Ба рӯзи ҳашр мекардам саломаш.
Назебад кас ба ин дурӯза фурсат,
Гузорад тоъату созад иморат.
Ба обу гил масозӣ умро сарф,
Дилат, то файзи қудсино шавад зарф.
Ба як дил кардай сад фикру ташвиш,

Занах дар ҳарзагӯйиҳо кунад риш.
Ба ҳар сар дар ҷаҳон вобаста сад шур,
Ба ҳар бино ҳамехандад дусад кур.

Воқеаи гардонидани руйи дил аз дунё ба суйи Ҳақ Таъоло

Биё, эй ҷон, инони дил бигардон,
Бизан буса ба хоки пойи мардон.
Зи ҷуши хум ба фарқи сина мегир,
Ба доғаш нолаомузӣ зи най гир.
Ба ҳар ҷо сӯхбати марде биёбӣ,
Зи файзи сӯхбати Ё рух натоӣ.
Бувад душвор марди ҳақшиносе,
Дилаш пинҳон ба ҳар ранги либосе.
Ба зоҳир гар ҷу ранги об соф аст,
Ниҳони ботинаш ҷун кӯҳи Қоф аст.
Чароғи ҷисми Ё гардон ба дунё,
Сироҷаш бигзарад аз Арши аъло.
Миёни халқ андар сайри гардун,
Ба ҳар ҷойе, ки бошад назди Бечун.
Ба чашми зоҳир аз ботин надонӣ,
Надонӣ, то зи дарси дил нахонӣ.
Насозад ғофилон дарки муҳаббат,
Нанушад кас, ҷӣ донад таъми шарбат?
Аз ин шуд, лам язиқ лам ядрӣ, ин май,
Ба гуфтанҳо надонӣ лаззати вай.
Бидононад магар Донои асрор,
Дар ин маънӣ бигуям қисса, ҳуш дор.

Воқеаи мулоқоти Иброҳим (а) бо шубон ва об хостан аз ӯ

Халилуллоҳ рӯзе дар биёбон,
Бимонд дар ташнагӣ, дар дашт ҳайрон.
Дилаш моил ба шурби косаи об,
Ду чашмаш интизори лутфи Ваҳҳоб.
Ба ногаҳ дид дар саҳро шубоне,
Ба ранги зишт, ҳоли нотаवоне.
Зи ранги дег руйи Ё сияҳтар,
Сияҳпора гилеме зишт дар бар.

Ба Иброҳим салому марҳабо гуфт,
Халилро дил аз ӯ чун ғунча бишкуфт.
Бигуфташ, дорӣ айрон, эй шубонӣ,
Ки ҳаст ин расм дар гусфандбонӣ.
Бигуфт, айрон бихоҳӣ, ё хунук об,
Туро созам ба оби сард сероб.
Бигуфт Иброҳим, андар реғи тасфон,
Кучо оби хунукро ҳаст имкон?
Аз ин омад шубон чун чуш дар дег,
Бизад он чубдасти хеш дар реғ.
Баромад оби сарде аз пайи чуб,
Мусаффо чашмае, бар нуш марғуб.
Ба ҳайрат шуд Халилуллоҳ з-он ҳол,
Ба дил гуфт, ин чӣ сирр асту чӣ афъол?
Ба сурат, зангиву ҳиндинамойе,
Ба маъно, дар ҳақиқат порсойе.
Ба зоҳир, кас ба ӯ кай меҳурад нон,
Ба ботин, месазад гар бахшияш қон.
Ба сурат, зишт, дар ранг ҳақире,
Ба ботин, дар вилоятҳо амире.
Ба ҳусн, марди сиёҳи пираҳанчок,
Ба маъно, шоҳбози авҷи афлок.
Ба зоҳир, дар саводи ранг чун дуд,
Ба маъно, доимо ҳамроҳи Маъбуд.
Ба ранги зиллаташ андар табоҳӣ,
Дилаш дар иззи ҳукми Подшоҳе.
Ба дидан, як биёбонгарди маҷнун,
Ниҳонӣ по ниҳад дар фарқи гардун.
Ба зоҳир ҳарчи бошӣ, кори дил кун,
Ба дил шав нури худ, фориғ зи гил кун.
Дари дил гир, агар мақсуд ҷуйӣ,
Зи лавҳи дил ғубори ғайр шуйӣ.
Туро ин узвҳои тан зи хок аст,
Дилу қонат зи файзи нури пок аст.
Чаро дорӣ бинои ҷисми хокӣ?
Гурезонӣ зи файзи нур покӣ.
Ба ҳар дам зикр соӣ сайқали дил,
Парӣ бо боли қазба сӯйи манзил.
Ба деги дил зи ишқаш мезанӣ чуш,
Агар пухта шавӣ, дилбар дар оғуш.

Надорад илми тавҳидӣ ниҳоят,
Бигуям, то шавад охир ҳикоят.

Воқеаи ҳайрон мондани Халилulloҳ аз каромоти авлиё

Шубон гуфташ, чаро ҳайрон бимондӣ?
Ба ранг дидӣ, зи лавҳи дил нахондӣ.
Касе, ки бо Худояш ҷонсупор аст,
Кашидан об аз рӯге ҷӣ кор аст.
Агар ин кӯхро гӯяд равон шав,
Ба фармонаш бувад олам, ҳамон шав.
Аз имояш кӯҳи сангин равон шуд,
Зи боди тунд чун киштӣ давон шуд.
Бигуфт, ай кӯҳ, кун дар ҷой ором,
Ба Иброҳим кунам ман ҳарфи эълوم.
Қарор ҷард боз он кӯҳ дар ҷой,
Зи ҳайронӣ нишаст Иброҳим аз пой.
Даромад Ҷабраили сидрапарвоз,
Расид аз назди Ӯзид баҳри ин роз.
Ба сурат гарчи ин банда ҳақир аст,
Ба мулки дил шаҳаншоҳи амир аст.
Ба зоҳир назди ту бозътибор аст,
Ба майдони муҳаббат шаҳсавор аст.
Ба даргоҳам агар рӯзо кунад ноз,
Замину осмонатро барандоз.
Ба Ӯ вайрон кунам арзу саморо,
Ки Ӯ кардаст дар аҳдаш вафоро.
Халили Ҳақ надонист авлиёро,
Кучо донӣ, ту мардони Худоро.
Худо гуфт, авлиё таҳта қабойӣ,
Ва ло ғирифуҳум аслан сивой.
Ба зоҳир, гову ҳар ҳам ҳаст бино,
Ба ҷашми дил нигар гар ҳастӣ доно.

Ғазали ҳисрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бесадаф аз мавҷи баҳри дил гуҳар хоҳем мо,
Розиши зевар зи иксири дигар хоҳем мо.
Нақши зоҳирро ба зоҳид додаам дар роҳи ишқ,
Дуд аз доғи дилу хун аз ҷигар хоҳем мо.

Буйи гулзораш ба зогони ҳавой кай расад?
Булбули дар нолаи бе болу пар хоҳем мо.
Кай кулоҳи ишқ моили сарафрозон кунад,
Гар шавӣ хусравкулоҳу тарки сар хоҳем мо.
Гар маро хоҳӣ, зи дил меҳри сиворо дур кун,
Ошиқонро аз гирифторӣ ҳазар хоҳем мо.
Дардмандонро ба худ ғайр аз тапидан чора нест,
Ҳар замон аз доғи дил шури дигар хоҳем мо.
Ошиқонро зуд андозем дар гирдоби ғам.
Синаи ошиқ ба тири ғам сипар хоҳем мо.
Иллати маҳрумӣ аз файзи Худо тули амал,
Васл агар хоҳӣ ту, ҳоли муҳтазар хоҳем мо.
Фақр гар хоҳӣ, макаш сар аз гиребони кафан,
Ҷониби мақсуди дил ҳар дам сафар хоҳем мо.
Эй Ҷунун, дар касби дил сӯйи бародарҳо марав,
Волаву шурида шав, касби падар хоҳем мо.

Воқеаи нишони хуӣ солиқ аз аломатҳои ишқи Ҳақ

Чӣ гуям аз каломи ишқ ҳайҳот,
Замона пурфасоду шуру офот.
Ғубори дил гиреҳ шуд дар забонам,
Асири ҷуъдҳо шуд мурғи ҷонам.
Ба ҳар сӯҳбат ба уммеде задам пар,
Ки то ёбам нишони васли Дилбар.
Ҳамесозам ба дил ҳар синаро бу,
Ки то ёбам нишони шаммаи ӯ.
Намесозам назар ҳаргиз ба дастор,
Диле хоҳам, ки дорад доғи Дилдор.
Надидам нашъае аз худнамоён,
На маънӣ ёфтам аз нуктапуён.
Наво омад, задам ҳар гаҳ дари дил,
Шудам ман интизори манзари дил.
Аз ин ҷуёни файзи ошиқонам,
Гурезон аз шукӯҳи зоҳидонам.
Инони дил кашад сӯйи харобот,
Бихоҳам сирри ишқаш, на каромот.
Гадои дил рамад аз подшоҳӣ,
Сараш на моили хусравкулоҳӣ.
Зи тарки сар шуда, сардор ғофил,
Парад аз боли ҷазба сӯйи манзил.

Ба Арш аз фарш назди ишқ як гом,
 Масофат нест андар руҳ бо ҷом.
 Биё солиқ, ба сӯи ҷом биштоб,
 Бинуш нашъаи май, гом дарёб.
 Чӣ мепурсӣ зи айшу нуши бустон,
 Биё мастона, сӯи майпарастон.
 Ба бори ошиқон шав чун саги ғор,
 Занад чун, то аналҳақ бар сари дор.
 Шавӣ гар хоки пойи марди оқил,
 Бувад беҳтар, ки бошӣ фарқи ҷоҳил.
 Ба ту дашному силии азизон,
 Бувад беҳтар зи меҳри марди нодон.
 Агар ганда шавӣ, шав гандаи нек,
 Машав хуби бадон, ки дил шавад дег.
 Ба собун гар биёлой, шавӣ пок,
 Сияҳ гардӣ табаҳ аз улфати зок.
 Гузар э-ин касрату рав сӯи ваҳдат,
 Зи Аҳмад гир тумори шафоъат.
 Шафоъат гарчи тумори аласт аст,
 Дар ин ҷо хондааш бода ба даст аст.
 Бувад файзи ҳама асҳоби ҷаннат,
 Хироми қудсиён дорад аломат.
 Ба ҷону дил ба фазли Ҳақ бикун ру,
 Гирифтӣ домани фазлаш, макан му.
 Кашиш аз ӯ, баҳона касбу кор аст,
 Ҳусули муддаъо аз лутфи Ёр аст.

Воқеаи ахлоқи ошиқон ва соликони роҳи тариқат

Зи худ кай Боязид шуд пири Бастом?
 Нанушид, то зи соқӣ ҷуръаи ҷом.
 Ба ҳар давр аст ҷоми бода дар ҷуш,
 Ба даври худ машав гофил, аз ин нуш.
 Ба даври рафтагон ҳасрат чӣ дорӣ,
 Ба даври худ намон аз интизорӣ.
 Машав маҳруми файзи субҳ, хуш дор,
 Шаби ушшоқ бошад гарм бозор.
 Бидонӣ гар ту қадри зиндагиро,
 Ба ҳар дам пос дорӣ бандагиро.
 Сазои бандагӣ хидмат ба Мавло,
 Ризо андар ризои Ҳақ Таъоло.

Ба Мавло забт кун фармонбариро,
 Ба Аҳмад банд тори пайравиро.
 Ба хидмат нестӣ, хоҷа гурезӣ,
 Магар бар Холиқи худ меситеаӣ?
 Ба ҳоли аҳли истибза назар кун,
 Ба сӯйи хоки буҷаҳлон гузар кун.
 Фигон бишнава, нигар гурзи малакро,
 Кунад кар нолашон гӯши фалакро.
 Зи роҳи дустӣ гуям падарвор,
 Зи гӯши ғофилат ин пунба бардор.
 Агар дорӣ ба сар як заррае хуш,
 Бикун ин дурри суханҳо ҳалқаи гӯш.
 Чӣ хуш бошад гузорӣ хулду кавсар,
 Равӣ аз ҷаҳлҳо дар коми ажда.
 Чӣ дидӣ аз биҳишт, дорӣ баҳона,
 Чӣ нафъе аз сақар ҳастӣ равона.
 Чӣ дониш, ки фурушӣ нур бар нор,
 Чӣ фаҳме, ки харӣ норе ба гулзор.
 Ба ҷуз иблис ин савдо кӣ омухт,
 Ва ё бар нор нафси хирманат сухт.
 Бигуям гар манат борӣ, ту худ гӯӣ,
 Зи лавҳи сина ҳарфи маслиҳат чуй.
 Бикун коре, ки судаш безарарҳост,
 Бихар моле, ки лаълаш беҳаҷарҳост.
 Ба худ ойу макун аз худ шикоят,
 Маро омад ба хотир як ҳикоят.

Воқеаи Насуҳо ва сабаби тавба намудани Ё аз исён

Насуҳо ном марде буд даллок,
 Ба даллоқӣ ба фисқ олуда нопок.
 Ба ҳаммоме бо Ҷирра буд ходим,
 Ба хидмат бо занон дар фисқ озим.
 Набудааш риш, монанди занон буд,
 Камоли шаҳваташ чун дигарон буд.
 Ба шакли зан занонро буд даллок,
 Сару рӯ шустушу мекард чолок.
 Либоси зан ба тан пушида таррор,
 Ба сурат чун нисову нафс бедор.
 Бикарда тавбаҳову боз бишкаст,
 Дилаш аз хамри ғафлат буд сармаст.

Ки ходим буд Ў бо духтари шоҳ,
Ҳамеша сар ба Ў мешуст он моҳ.
Ба вақти саршу шуд гавҳараш гум,
Парешон шуд аз он дилҳои мардум.
Бишуд фармон, ки ҳар якро бичуед,
Чу урён карда, аз як сар бипуед.
Дарафтоданд ходимҳо ба ҷустан,
Ба ковиш роҳи урёнӣ гирифтанд.
Насуҳо шуд зи бими ҷон парешон,
Бизад дасти надомат дар гиребон.
Ба Ҳақ тавбакунон мекард зорӣ,
Ба сад аҷзу шикасту интизорӣ.
Зи сидқи дил зи кирдораи пушаймон,
Равон ашки надоматҳо зи мижгон.

Воқеаи муноҷот ва зории Насуҳо ба даргоҳи Қозиялҳочот

Илоҳо, мушкилавро зуд бикшо,
Тилисми бастаамро роҳ бинмо.
Ба уммедам, мабахшо ноумедӣ,
Саводи синаам бахшо сафедӣ.
Ба даргоҳи каримат шармсорам,
Шикасти аҳдҳо аз пас, ки дорам.
Хиҷолатманди дарғаҳро назар кун,
Маро з-ин хиҷлату тухмат бадар кун.
Макун расвои урёнӣ дар ин ҷо,
Бикардам тавба аз исён саропо.
Агар ин аҳд бишкастам дубора,
Сарамро кун ба ҳар теге ду пора.
Ба ман ёридиҳанда ҷуз Ту кас нест,
Ба фарёдам дигар фарёдрас нест.
Агар Ту раҳм бар ҳолам насозӣ,
Сарам созад ба теги тез бозӣ.
Қабули тавбаи сидқи Насуҳо,
Гуҳар аз як канизе гашт пайдо.
Зи расвой саломат монд он дам,
Бишуд фориг дилаш аз ғуссаву ғам.
Ту ҳам аз сидқ рӯ овар ба Даргоҳ,
Агар дарде ба дил дорӣ бикаш оҳ.
Ба кӯҳи ҷурм гар оӣ надомат,

Шавад муйе адам, монӣ саломат.
Пушаймон мир, аммо вақт дарёб,
Чӣ суд бар ташнамаргон косаи об.
Бинуш оби ҳаётӣ дар ҳаётӣ,
Агар оби бақо нушӣ, ҳаётӣ.
Агар азми бақо дорӣ, бақой,
Гирифтори фано бошӣ, фаной.
Бирав, эй зулматистон, ҷониби нур,
Мунаввар мекунӣ гар хонаи гур.
Бикаш, эй зарра, худро сӯи хуршед,
Машав маънос, рав дар куйи уммед.
Биё, ки ҳаст бозори карам гарм,
Шавад шояд дили сангинаат нарм.
Ба доводи замонат бош махдум,
Дили оҳаннамоят, то шавад мум.
Азизи асри худро дон ғанимат,
Ба хидмат бош, кун касби тариқат.
Чӣ суд афсус шайхони гузашта,
Намехонӣ зи эшон ҷуз навишта.
Намеебӣ аз онҳо сӯҳбати дил,
Ки карданд дар ҷавори қудс манзил.
Бидодам кудаки айёмро панд,
Ба хотир омад ин ҷо мисрае чанд.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Чу калби Каҳф, ё Рабб, остони ошиқон хоҳам,
Гузаштам аз макон худро ба авҷи ломакон хоҳам.
Гирифтам домани он лутфи беҳадро ба уммеде,
Ки аз душвории рӯзи сиёҳи худ амон хоҳам.
Зи тангии қафас симурғи руҳам дар тапиш доим,
Ба тайрони висолат ман биҳишти ҷовидон хоҳам.
Ба ҳиҷрони Ту рағҳои забонам сад гиреҳ бандад,
Ба базми гулшани васлат чу булбулҳо фиғон хоҳам.
Рафиқи зотӣ андар вақти реҳлат ҳамла меорад,
Дар он ҳолат ҳучуми раҳмататро посбон хоҳам.
Ба сар сад шур меояд зи саргардони гардун,
Ба дафъи дарди сар аз соқиям ратли гарон хоҳам.
Дили ҳар кас дар ин гулшан ба ҳар хоҳиш кашид охир,
Ман аз байни ҳама мақсудҳо пири муғон хоҳам.
Фироқи дун ба вақти назъ пайки васл меорад,

Баҳори ин гулистонро аз ин маънӣ хазон хоҳам.
Ки бинам бар асои зоҳидон ранги риё дорад,
Ба ҳар ранг, ки бошад соликон, доғи ниҳон хоҳам.
Чу парвона ба шамъи чилваи ӯ сухтан дорам,
Барои нафси сағ, кай чун ҳумоён устухон хоҳам?
Миёни ҷамъи бедардон, дилам чун ғунча пурхун шуд,
Чу Мусо аз барои рози дилгӯйӣ шубон хоҳам.
Надидам ҳеҷ ғайри қачравӣ з-ин чархи қачрафтор,
Чунун, худро ба васли дӯст қойи ростон хоҳам.

Воқеаи хилқати Одам(а) ва сокини биҳишт шудани ӯ

Бигуям андар ин ҷо қиссае, бишнавар,
Ба ғуши кӯҳнаат кун ҳалқаи нав.
Ирода қард қилки Шоҳи Аъзам,
Ба қудрат, то нависад нақши Одам.
Барои машварат сӯйи малакҳо,
Бишуд илҳами Эзид бар фалакҳо.
Ба қудрат, бар замин орам халифа,
Ба ӯ бо насли ӯ созам вазифа.
Малоик гуфт, оё мекунӣ халқ,
Гурӯҳ, ки бибрад бегунаҳ халқ?
Фасодпеша, бирезанд хуни мардум,
Ба ҷуз исён, надоранд феъли маъсум.
Ки мо зоти Ту бар покӣ бихонем,
Чу ҳаққи бандагиро нақ донем.
Худо гуфт, ончи Ман донам, надонед,
Ки то аз илми асрорам нахонед.
Зи обу боду хоку партави нор,
Бино шуд қолаби он ҷадди аброр.
Сараш бар Қатъаву по сӯйи Тоиф,
Халифа хоб будӣ бевазоиф.
Ба ногаҳ руҳро бо амри Яздон,
Дароварданд бо қолаб ба фармон.
Бизад атса, бигуфт, алҳамду лиллоҳ,
Муборақ зиндагӣ, эй абди даргоҳ.
Бишуд ӯ муттақӣ бар тахти ҷаннат,
Зи иззат бар сараш тоҷи қаромат.
Зи фазли Ҳақ шуда, олам ба асмо,
Қабои суфиаш шуд оламо.
Зи авҷи лутфи Эзид шуд сарафроз,

Мақомаш фавқи лавҳи Арш парвоз.
 Зи юмни ишқи мушти хоки Аршӣ,
 Зи кибраш шуд блис аз чарх фаршӣ.
 Ба Аршӣ дод Ҳақ, тоҷи каромат,
 Ба фаршӣ шуд муносиб тавқи лаънат.
 Агар меъроҷ меҳоҳӣ, ба Ё рав,
 Агар дӯзах талаб дорӣ, ба ин шав.
 Ба ин гар нестӣ, чунӣ ба фармон?
 Чаро пайрав равӣ дар нори сузон.
 Ба фарзандон сазад пайрав ба бобо,
 Шаванд дар тавбаи инно заламно.
 Зи ҷаннат бар замин бар гиря омад,
 Барои нола аз ҷаннат фаромад.
 Агар донӣ, туро Ё нола омӯхт,
 Бари ту шамъи ҳасратҳо барафрухт.
 Ту ҳам ҳамчу падар рав нола оғоз,
 Ба оҳи сарди оташ рез пардоз.
 Ба сони шамъ ашк аз сар ба по рез,
 Дилатро рав, ба иксири сафо рез.
 Чу калби Каҳф шав дарбори мастон,
 Вафодорони он аҳди аластон.
 Бигир аз сар димоғи дилхуширо,
 Нишот ин ҷо назебад одамиро.

Воқеаи он, ки Одам саропо гирифтори ғам аст, магар шодии васли Мақсуд

Аввал хокат зи обу ғам шуда гил,
 Дами охир ба исён кардӣ маҳмил.
 Зи ғам ашки ту бояд рехт хуноб,
 Дилат андар тапиш гардад чу симоб.
 Қиёматро чаман кун аз надомат,
 Чаман кардӣ, шавад гулшан қиёмат.
 Надонам, сирри инсон чун тилисм аст,
 Ҳазору ҳафтсаду ҳафтод қисм аст.
 Ба ҳар рангу ба ҳар вазъу ба ҳар ху,
 Ниҳода ҳар касе бар ҳар тараф ру.
 Яке дар ҷустуҷуи васли Мавло,
 Яке қорунсифат дар ҳирси дунё.
 Ки ҳар кас анкабутосо ба ҳар тор,
 Зи дил вобастагӣ гашта гирифтор.

Шуда бар айби худ чашми ҳама кур,
 Гирифтор сари ҳар кас ба ҳар шур.
 Магар алтофи Соқӣ даст гирад,
 Вагарна, шурхурҳо ташна мирад.
 Дар ин гирдоби шастӣ, ёр дарёб,
 Кушояд дидаи дил мижжа аз хоб.
 Бибинӣ айби қачрафториин чарх,
 Аруси дун кунӣ бар риштае нарх.
 Ҷаҳони кӯҳнаро ту кӯҳнатар дор,
 Зи ҳар макри нави ин шав хабардор.
 Раҳидӣ з-ин хатар, эй марди майдон,
 Бигардад уқбаҳои ҳашр осон.
 Ба хотир омад ин ҷо як ҳикоят,
 Зи арбоби қасас шуд ин ривоят.

Воқеаи ҳазрати Нух (а) ва гирифториин Ё бо қавми ҷафокор

Ба асри Нух ин дунёи барбод,
 Зи Шарқу Ғарб яксон буд обод.
 Қавиҳайкал ҳама дар куфри хизлон,
 Сияҳрую сияҳдил, будпарастон.
 Бишуд фармон ба Нух аз Эзиди Пок,
 Паёмбар бош байни қавми бебок.
 Бикун даъват ба сӯи дини Ислом,
 Бидеҳ аз шурбати тавҳиди Ман ҷом.
 Ҷамеша буд дар даъват шабу рӯз,
 Чароғи дин накардандӣ барафрӯз.
 Бидодандӣ ба Нух андуҳу озор,
 Зи ҳад бигзашт, он қавми ҷафокор.
 Ҷама андар иноди кинаву ҷанг,
 Ҷама ҷамъ омада, уро задӣ санг.
 Ниҳон гашта, ба зери санг чун моҳ,
 Шикаста узвҳо дар роҳи Аллоҳ.
 Ба ҳар шаб Ҷабраили пайки Ҷаббор,
 Кашидӣ Нухро з-он санги озор.
 Бимолидӣ параш бар ҳар ҷароҳат,
 Бадал кардӣ ҳамон заҳмат ба роҳат.
 Сабо кардӣ ба даъват боз оғоз,
 Ба он санги ҷафо қавмаш задӣ боз.
 Бад-ин сон буд панҷоҳ кам ҳазор сол,

Наёварданд имон қавми қаҳҳол.
Ба рӯзе габри пире бо асое,
Ба ибни қоҳилаш карда садое.
Бигуфто, эй писар, ҳуш дор зинҳор,
Мабодо, монӣ дини худ ба як бор.
Ба Нух байъат намуда, орий имон,
Кунӣ тарк ин мероси роҳи қаддон.
Аз ин ҳарфи падар он габри бадху,
Гирифт чуби падар, зад бар сари ӯ.
Кафид фарқи Набӣ, хунҳо равон шуд,
Ба даргоҳи Худо Нух дар фиғон шуд.
Бигуфт, эй Подшоҳи Аршу Курсӣ,
Кунун арзи мани оқиз бипурсӣ?
Ба дарди қавм месозам давоҳо,
Нигар, бар ҳоли ман қабру қафоҳо.
Хабисонро зи руйи арз бардор,
Касеро дар диёре зинда мағзор.
Дили марди Худоро гар расад дард,
Барорад қилзими Нил аз миён гард.
Қаҳон вайрона аз вайрони дил шуд,
Сарову боғҳо аз сар сабил шуд.
Зи ҳиммат чушиши туфон кунад дил,
Қаҳонро дар даме вайрон кунад дил.
Ба қавми Од сар-сар мешавад дил,
Ба меъроқи Расул пар мешавад дил.
Шавад дил пашша бар тороқи Намруд,
Фалоҳон санг мегардад ба Довуд,
Зи дил фиръавниён дар руди Нил ғарқ,
Зи дил қавми Самудӣ сухт, то Шарқ.
Зи дил он Лутиён зеру забар шуд,
Зи дил Қорун фуру бо молу зар шуд.
Зи дил Исо баромад фавқи гардун,
Бишуд Юсуф зи дил аз чоҳ берун.
Зи дил оташ ба Иброҳим гулистон,
Зи дил хуни самовӣ дар биёбон.
Зи дил Яъқуб буйи пираҳан ёфт,
Зи дил маҳи чилва кӯҳи Тур бишкофт.
Асо аз дил ба Мусо аждаҳо шуд,
Зи дил маҳ пора сӯйи Мустафо шуд.
Зи васфи дил бигуям нуктае чанд,

Ба гуши қону дил бишнав ту ин панд.
Дари дил зан ба оҳи оташангез,
Зи дида дар дили шаб хуни дил рез.
Ғанимат фурсати дил, эй муҳиббон,
Ба деги ишқи Ҳақ чушед чандон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (р)

Дили сайқалзада ойинаи дидор бувад,
Чашм бикшой, ки ӯ қилвағаҳи Ёр бувад.
Чун Сикандар ба назар қоми қаҳонбин гардад,
Қоми дил пур агар аз бодаи бедор бувад.
Ҷаннат он қост, ки дидор муяссар гардад,
Бе рухаш гулшани ҷаннат ба назар хор бувад.
Солик он аст, дилаш илми ниҳонӣ донад,
Хонаи дил агараш маъдани асрор бувад.
Толиб он аст, зи дил занги сиворо шуюд,
Дили олуда ба ҳар толиб ағёр бувад.
Дил муҳит аст, ки ин кавну макон нуқтаи уст.
Ки дар ӯ қилвағаҳи Ҳазрати Ҷаббор бувад.
Арши Раҳмон магар лоиқӣ Раҳмон бошад,
Сайқалаш машрабаи Хоҷаи Аҳрор бувад.
Қоми мастона гирифта, ба харобот биё,
Дилхаробон ҳама андар пайи меъмор бувад.
Қоми қон гир, Ҷунун, қуръаи Мансур бинуш,
Роҳати ошиқӣ сармаст, сари дор бувад.

Воқеаи ваҳйи Илоҳӣ аз барои бунёди киштӣ ба Нух(а)

Дуъои Нух шуд мақбули Даргоҳ,
Биёмад Ҷабраил аз амри Аллоҳ.
Чунин ваҳй, ки Эзид кард фармон,
Бари киштӣ, ниҳоли оқ биншон.
Шавад комил ниҳолаш, то чиҳил сол,
Сараш товусваш, кафтар чу дунбол.
Бикун киштӣ, фиристам оби туфон,
Канам беҳи тамоми кофиристон.
Дарой бо муъминон дар фулки қорӣ,
Бикун бо аҳли байти худ саворӣ.
Савора мекунам ман оқизонро,

Пиёда мекашам гарданкашонро.
 Ба туфон мекунамшон гури бехок,
 Ҷаҳонро з-ин хабисон мекунам пок.
 Раҳо созам туро аз ранҷу озор,
 Ки дидӣ з-ин лаинон ранҷи бисёр.
 Ки Нух он гаҳ ниҳоли оҷ биншонд,
 Ба анҷоми саришта ком меронд.
 Ба чуби обнуши оҷ пардохт,
 Мутаббақ ҳафт хона, киштие сохт.
 Ба мазмуни тамасхур гуфти куффор,
 Ки ин кишти, биёбонист бекор.
 Чӣ лозим кишти андар дашти беоб,
 Ба ҳушёрист ин кори ту ё хоб?
 Пайи ташниъи Ё будӣ зану мард,
 Аҷузи рӯз тан дар тоб мекард.

Воксаи баромадани об аз танури пуроташ ба кудрати Ҳақ Таъоло

Бигуфт, эй Нух, туфонат сарояд,
 Ҳамон об аз қучо хоҳад барояд?
 Бигуфташ, аз танури ту кашад сар,
 Ба авҷи чархи гардун мезанад пар.
 Бизад фаввора ногаҳ аз танураш,
 Зи авҷи кӯҳи саркаш буд зураш.
 Зи боло рехт, аз поён бичушид,
 Ҳама руйи заминро об пушид.
 Баромад аз сари кӯҳҳо чиҳил газ,
 Ҳалоку фарқ шуд ҳар кофири габр.
 Даромад Нух дар кишти ба аҳлаш,
 Нашуд дохил дар он Канъон зи ҷаҳлаш.
 Бигуфташ, эй писар, ой сӯйи бобо,
 Ба ҳам бошем дар кишти ба як ҷо.
 Бигуфт Канъон, ба кӯҳҳо мебароям,
 Пас аз туфон саломат мефароям.
 Бигуфт Нухаш, саломат нест имрӯз,
 Биё, бо мо чароғи дин бияфрӯз.
 Панаҳ қуз исмати Эзид наёбӣ,
 Чаро аз боби раҳмат рух битобӣ?
 Ба захми қаҳри Ё лутфаш чу марҳам,
 Асал ин қост, дар хазлон махур сам.

Бигуфт Канъон, кунам кай панди ту гуш,
Шудӣ пиру намонда дар сарат хуш.
Нахоҳам ёрии ту дар ду олам,
Расида дар камоли ақл солам.
Бигуфти борҳо ин гуфтаи сард,
Магу дигар, ки месозад дилам дард.
Чӣ кулфатҳо, ки дидӣ ту аз ин панд,
Ки ман умрест аз ту кандаам банд.
Бигуфт Нухаш, аз инам ман чигарреш,
Ки худро мекушӣ бо ханҷари хеш.
Дар ин бедодии ту чун кунам сабр?
Ки пеши чашми ман бар қон кунӣ қабр.
Нигар ин мавҷи туфони балоро,
Фуру бурда, чу аждар кӯҳҳоро.
Дарой дар киштии амни саломат,
Макаш з-ин беш дар куфрон маломат.
Биё, эй нохалаф, омад маҳал танг,
Дарой, дар шишаи толеъ мазан санг.
Дар ин буданд, ногаҳ авҷи туфон,
Бизад мавҷе, ки шуд ғарқӣ об Канъон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Уқди тақдир ба ангушти касе во нашавад,
Ҳеҷ хора чу зари сурх ба кимё нашавад.
Ҳар гилеме, ки азал ранги сияҳ бофта буд,
На фалак собун агар созӣ, мусаффо нашавад.
Бадгуҳарҳо ба насиҳат нашавад некниҳод,
Гар мулоим шавад имрӯз, ба фардо нашавад.
Дидаи кури азал ҳайф кунад доруро,
Пари Ҷибрил занад сурмаву бино нашавад.
Қаҷсириштон ҳама бар нақши қаҷи хоҳанд рафт,
Ин қаҷи рост ба афсуни Масеҳо нашавад.
Биму хавфи абад аз тарси азал хоҳад буд,
Уқда он ҷо агарат нест, дар ин ҷо нашавад.
Ба насаб ғарра машав, ҷониби Канъон бинигар,
Чӣ кунад суди насаб, уқда агар во накунад.
Дили олам ҳама з-ин ваҳми гунаҳ пурхун аст,
Ҳеҷ кас воқифи ин рамзи муаммо нашавад.
Шафқати дӯст ба ақз асту шикасте, дарёб,
Роҳёбии дари Ё ба таманно нашавад.

Эй Чунун, рӯзи қазо чашм ба гулшан макушой,
То ба наззораи дидор тамошо нашавад.

Воқеаи муноҷот намудани Нух (а)

Чу Канъон пеши Ў он ҷо адам шуд,
Дили Нух аз ҳалоки Ў ба ғам шуд.
Бигуфт, эй Подшоҳи кулли имкон,
Наҷотам ваъдаҳо кардӣ зи туфон.
Амон додӣ ба аҳлам з-ин ҳалокат,
Чӣ шуд мурд ин писар андар фалокат?
Бигуфт Эзид, ки аҳлат нест Канъон,
Набуд аз ҷинси ту он аҳли габрон.
Бувад аҳли ту, он кӣ пайрави туст,
Ба ҳам пайваста, чун мағз аст бо пушт.
Бирав, худро ба сӯҳбати аҳли дил зан,
Агар дандонат озорад, баркан.
Бувад ёри ту ҳар аҳли мувофиқ,
Ба рафторат шавад пайрав мутобиқ.
Бувад ҷинсият аз руйи муҳаббат,
Шавад бегона хеше нест шафқат.
Қарибе, ки надорад меҳр, дон дур,
Ҷазад аз хушай ҷонат чу занбур.
Билол аз меҳрҳо шуд аҳли ҳазрат,
Абичаҳлон зи кина аҳли лаънат.
Абубакр аз камоли сидқ сероб,
Ки Атба дар сақар, бо нуши захроб.
Аз инам ман ба аҳли дил гирифтор,
Кашидам аз бародар ранҷу озор.
Бародар дар насаб, бегона аз дил,
Надорад дар ду олам ҳеҷ ҳосил.
Бародарҳои мо аҳли тариқ аст,
Ба ҳар ду кавн аз шафқат рафиқ аст.
Дилам вола аст бар ин жандапушон,
Адои сӯҳбати ин боданушон.
Шавад ҳамроҳ дар рафтан ба роҳам,
Вучудаи шуъла афрӯзад зи оҳам.
Чу шамъ аз сӯҳбати парвонаам хуш,
Зи оқил дур, бо девонаам хуш.
Ба бозори муҳаббат ақл хор аст,
Хирад он ҷо чу тифли найсавор аст.

Шакар гар аз найи ботин бинушӣ,
Ба деги ишқ дар лаззат биҷушӣ.
Бувад ташвишҳо чун мавҷи туфон,
Ба Нухи асри худ кун даст ба домон.
Чу Канъон дар ҳалокат, то намирӣ,
Бидеҳ дасте ба дасти дастгирӣ.

Воқеаи даромадани шайтон бо ҳамроҳии маркаб ба киштии Нух

Ба ҳангоми духули фулк ин хар,
Нашуд дохил чу Канъон монд мустар.
Бигуфташ Нух, дохил шав ба фармон,
Агарчанде ки бо ту ҳаст шайтон.
Зи думи хар гирифта буд иблис,
Кашидӣ сӯи худ бо макру талбис.
Даромад маркабу иблис бо ҳам,
Ба қасди кардани он фулк бар ҳам.
Дароварданд бар вай аз ҳар аҷнос,
Зи нахли чорпо, ҳам донаи нос.
Блисро дид он ҷо Нух ба киштӣ,
Даруни киштӣ мегардад ба зиштӣ.
Бигуфт, эй лаънатӣ, чунӣ дар ин ҷо,
Пайи талбис мегардӣ саропо.
Ба амри кӣ шудӣ дохил ту, эй шум,
Баро аз киштии мо, тез шав гум.
Ба изни ту, бигуфто, дохилам ман,
Ба баъзе кори ин ҷо шоғилам ман.
Ба қасди Нух буд ихроҷи малъун,
Валекин монд аз тақдири Бечун.
Кашид иблис пузи хукро даст,
Бизад атса, зи бинӣ мушаке част.
Намуд суроҳ киштиро ду се ҷо,
Даромад об дар киштӣ зи ҳар ҷо.
Ба пузи шер Нух он дам кашид даст,
Бизад атса, зи бинӣ гурбае част.
Гирифт урову киштӣ шуд саломат,
Раҳид мардум зи туфони қиёмат.
Бари ҳар иллоте офат сириштанд,
Бари ҳар дард дармоне навиштанд.
Бари ҳар уқда нохун офариданд,

Бари ҳар чирк собун офариданд.
Ба ҳар захмест пайдо чанд марҳам,
Ба ҳар шахд аст он ҷо косаи сам.
Ба ҳар базми хуше пайдост мотам,
Пайи ҳар шодие сад ҷуръаи ғам.
Ба ҳар нахл аст пайдо меваву барг,
Бари ҳар зиндагӣ лозим бувад марг.
Бари ҳар нуш ин ҷо неш пайдост,
Ба ҳар тан як зилу сад реш пайдост.
Ба ҳар лайливаше сад гуна маҷнун,
Ба ҳар тозадимоғе сад ҷигархун.
Ба ҳар дилдор сад бедил гирифтор,
Ба як юсуфрухе олам харидор.
Ба ҳар сон аст ин дунё ба найранг,
Ба ҳар кас мекунад ҷилва ба ҳар ранг.
Яке мустағриқ андар ишқи Бечун,
Яке дар ҳирси дунёи ҷигархун.
Бипечид дар каманди ишқ ҳар шур,
Набинад руйи роҳат, то лаби гур.
Кунад наззораат, гар дилрабой,
Зи давлатхонаи ишқаш ҷудой.
Баро аз охуру кун фикри охир,
Дар ин ҷо ҷон бидеҳ, он ҷо ҷаҳон гир.
Амонатро бидеҳ, мулки бақо гир,
Гузар аз меҳри дун, ишқи Худо гир.
Макун уммеда нушаш чун сароб аст,
Ба лафз ободу дар маъно хароб аст.
Ба хотир омад ин ҷо чанд абёт,
Амал кун, то раҳӣ з-ин қайди офот.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (р)

Ҷавзи пуч аст ҷаҳон, бо Ў дилу ҷон мафуруш,
Ки ба зиндони алам Юсуфи Канъон мафуруш.
Ин работест, ки сад қофиларо созад хок,
Ту ба ин кӯҳнасаро равзаву ризвон мафуруш.
Васфи фирдавс зи тафсири каломаш бишнава,
Гулшани Ў ту ба ин реги биёбон мафуруш.
Дил саропардаи ишқ аст, ҳарими хосаш,
Нури тавҳид ба ин касрату зиндон мафуруш.
Дил шавад зинда ба огоҳии файзони азал,

Зиндагонит ба ин тобути ҳичрон мафуруш.
 Тахти дил маснади шоҳ аст, туйи ҳоҷиби ӯ,
 Даме хуш дор, ба дев мулки Сулаймон мафуруш.
 Хури фирдавс занад шона ба зулфони бари ту,
 Ту ба ин пири кӯҳан ҷилваи ҳурон мафуруш.
 Файзи ишқаш ҳама дам шарбати ноёб аст, нуш,
 Бари шуробаи дун ин шакаристон мафуруш.
 Нафси ту нонталабу ҷони ту ҷононталаб аст,
 Васли он ҷони қаҳон бар шиками нон мафуруш.
 Қавли тафоири шунав, аз пайи иблис марав,
 Дилу ойини дин аз хатраи шайтон мафуруш.
 Вақти охир расад он дев ба як косаи об,
 Ту ба он оби аду гавҳари имон мафуруш.
 Фурсати умр азиз аст, азизаш дорӣ,
 Ҳар нафас гавҳари ноёб, ту арзон мафуруш.
 Гулӯзорон ҳама дар саҳни гулистони биҳишт.
 Бари ин ҳори қаҳон чуши гулистон мафуруш.
 Эй Чунун, дарди муҳаббат ҷи муборак дар даст,
 Сузи ин доғи дилафруз ба дармон мафуруш.

Воқеаи ором гирифтани кишти дар сари кӯҳ ба фармони Ҳақ Таъоло

Пас аз туфони он мавҷи ғазабнок,
 Замин аз тухми аҳли куфр шуд пок.
 Гирифт кишти ба кӯҳи Ҷудӣ ором,
 Бурун шуд он мусалмонон зи адҳом.
 Қаҳон ҳолӣ шуд аз он аҳли туғён,
 Ба кишти монд чанде аз мусалмон.
 Чиҳил кас карда буд имон ирода,
 Ба ақволи дигар, аз ин зиёда.
 Ба Нух пайрав ба кишти сө писар буд,
 Мусалмон, хуш ба фармони падар буд.
 Ки Сому Ҳому Ёфис номашон буд,
 Ризои Нух доим комашон буд.
 Бифармуд Нух ба он аҳли неку,
 Ба ёди Ҳақ кунед бар ҳар тараф ру.
 Ба фарзандон бигуфт, эй аҳли имон,
 Шавед ҳар як ба ҳар сӯйе парешон.
 Ки то руйи замин обод гардад,
 Зи ҳар кас зуррияҳо бунёд гардад.

Ба фурқат дил зи якдигар намеканд,
Ҳама бар ҳамдигар дил карда пайванд.
Зи якдигар намекардӣ чудой,
Бинолид Нух ба Зоти Кибриёй.
Бикун ин ҷамъро, ё Рабб, парешон,
Бикун обод оламро зи эшон.
Ҳама хуфтид, он шаб шуд сабоҳе,
Ба ҳар кас дод Ҳақ як истилоҳе.
Зи лафзи мухталиф маълум нашуд роз,
Ба ҳар су бозваш карданд парвоз.
Наёбӣ гар ҳузури дил зи сӯҳбат,
Аз он сон сӯҳбат авло аст фурқат.
Талаб кун сӯҳбати марди Худоро,
Ба ранҷи кӯҳнаи дил кун даворо.
Ба ёри ошно кун доимо ху,
Бигардонӣ аз ин бегонаҳо ру.
Шинос, эй банда, ёри меҳрубонро,
Бидеҳ ҷон, ёб он ҷони ҷаҳонро.
Дукони ишқ доим гарми бозор,
Сари худро мазан, ҳар су ба девор.
Дару девори қасри дун хароб аст,
Ҷаҳон дар баҳри ваҳдат чун ҳубоб аст.
Биё, эй толиби давлат, шитобон,
Намири ташна, то дар ин биёбон.
Агар пирӣ, бинуш май, ҷавон шав,
Агар хизлӣ, мизоҷи арғувон шав.
Бари худ мурдагӣ, зинда диле кун,
Ба Мавлои қадимат бандагӣ кун.
Бувад ин бандагӣ беҳтар зи шоҳӣ,
Бигардон рӯи дил сӯи Илоҳӣ.
Ки ин ҳол аст илми бениҳоят,
Кунам итмом боқии ҳикоят.

Воқеаи амр кардани Худои Таъоло Нух (а)-ро ба сохтан ва шикастани кузаҳо

Биёмад Ҷабраил аз амри Субҳон,
Расонид ваҳйи Эзидро ба фармон.
Бигуфт, эй Нух, акнун кузаҳо соз,
Бикун пур даштҳо, то гуямат роз.
Бишуд У кузагар, ҳамчун кулолон,

Зи куза пур шуд он дашту биёбон.
Бишуд фармон, ки бишкан кузаҳоро,
Бикун зоеъ ту ранчу рӯзаҳоро.
Даромад Нух дар кӯза шикастан,
Ба ранчи хеш дил омад ба сухтан.
Ба касри кузаҳо шуд дилшикаста,
Ҳануз аз кулфати туфон нараста.
Зи дарди дил даромад дар муноҷот,
Бигуфт, эй Олими сиррул хуфийёт.
Чӣ ҳикмат буд, то кардӣ кулолам,
Гузашт дар ранчи куза моҳу солам.
Кашидам ман басте дар кузаҳо ранҷ,
Зи ранчи худ надидам баҳраи ганҷ.
Бифармудӣ, бикардам ман харобаш,
Чӣ суд аз ранчу таъмири ҷанобаш.
Бишуд ранҷам ҳама зоеъ саросар,
Чӣ бошад ҳикматат, эй Бандапарвар.
Бигуфт, эй Нух чун кардӣ ҳаёле,
Дилат восухт бар куза сафоле.
Ба хотир оварӣ мушти гилатро,
Барои У бисозонӣ дилатро.
Надонистӣ, ки кардам қавм бунёд,
Расонам бар камол қадди шамшод.
Бипарвардам ба нушу ноъмату ноз,
Ҳама будӣ зи ҷӯди Ман сарафроз.
Ҳама У аз дуъои ту адам шуд,
Надонистӣ, ки аз олам чӣ кам шуд.
Туро дил сухт бар ранҷи сафолон,
Чӣ шуд аз боғи Ман он навниҳолон?
Зи самъи ин хитоб дар навҳа шуд Нух,
Гирӣфт оташ дилаш, дар нола шуд руҳ.
Зи гирия нолааш чун раъди гардун,
Сиришкаш шуд равон чун мавҷи Ҷайхун.
Аз ин навҳа лақаб карданд Нухаш,
Фузун шуд з-он тазарруъҳо футуҳаш.
Вагарна, ном Яшкар дошт собиқ,
Мусамма шуд ба Нух з-ин алоиқ.
Нигар ғам додани меҳнатсароро,
Гудозу ранҷҳои анбиёро.
Касе, ки ҳаст қурби У ба Ҳақ беш,

Кунад ин акраб уро бештар неш.
Ба аҳлаш гарчи дун имрӯз хандад,
Ба фардо бо салосилҳош бандад.
Чӣ банди дил, ки мебандад дар охир,
Касе гиряд, кунун хандад дар охир.
Аз ин ханда саги хандон шавӣ ту,
Чу дузди ҷифаи дуздон шавӣ ту.
Ба хотир омад ин ҷо мисраи назм,
Наям сӯйи шакаррезе кунад азм.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Эй кафи хок, ба ин ҳастӣ таманно чӣ кунӣ,
Устухонтуда, назар бар қадду боло чӣ кунӣ.
Чашми шаҳлои ту рӯзе, ки хурад мури лаҳад,
Бар руҳи ойина ҳар лаҳза тамошо чӣ кунӣ.
Аслат аз қатра манӣ, лоиқӣ ту нест манӣ,
Аз раҳи бавл шудӣ, кибру маниҳо чӣ кунӣ.
Ту ҳамон ҷифай, ин хусну камоли ту аз Уст,
Бош хоки дари ӯ, майл ба боло чӣ кунӣ.
Лавҳи дил шуй зи агёр, бикаш қомати ёр,
Варақи ишқи Варо сарфи муаммо чӣ кунӣ.
Ишқ аз ошиқӣ содиқ дили шайдо талабад,
Дил ба дунёву ба сар тоғии шайдо чӣ кунӣ.
Ба дили мурда дами Исои вақтӣ дарёб,
Толиби дил нашавӣ, азми Масеҳо чӣ кунӣ.
Кори фардо бикун зуд, ки фурсат гузарад,
Кори имрӯз ту мавқуф ба фардо чӣ кунӣ.
Фониву боқӣ – ду зид ҳамчу никоҳи хоҳарон,
Гар бақо металабӣ, майл ба дунё чӣ кунӣ.
Сайр дар олами Лоҳут Ҷунунӣ дорад,
Солико, сайр ту дар Арши муалло чӣ кунӣ.

Воқеаи суоли Нух (а) аз Малакулмавт, ки аз барои зиёрат омадӣ?

Ба рӯзе Нух будӣ дар биёбон,
Чу Азроил расид аз амри Субҳон.
Бигуфт Нух, омадастӣ бо зиёрат?
Ва ё дорад ба ҷони хаста ғорат?
Бигуфташ, ихтиёри ҳар ду дорам,

Зиёрат карда, ҳам қон мебарорам.
 Бигуфташ, як замоне бахш муҳлат,
 Ба фарзандон кунам, рафта васият.
 Бигуфто, ки ба муҳлат нест фармон,
 Ки шуд паймона пур аз ҳукми Яздон.
 Бигуфташ Нух, пас акнун, ту медон,
 Ба сахтӣ қабз созӣ ё ки осон?
 Ба вақти қабз гуфт Азроил, эй Нух,
 Кашам аз қолаби ту ин замон руҳ.
 Зи ҷумла анбиё умри ту шуд беш,
 Чӣ дидӣ дар ҷаҳон аз ишрати хеш?
 Чи гуна ёфтӣ ин дори дунро?
 Ки дидӣ базми чархи нилгунро.
 Бигуфташ, ёфтам чун қасри дудар,
 Шудам дохил зи як, хориҷ зи дигар.
 Надидам ҳеҷ чизеро ба олам,
 Нахурда хушки лаб, з-ин по кашидам.
 Ба дандонам зи хурдан нест рангаш,
 Ба дастам аз гирифтани нест зангаш.
 Гузашт чун барқ, чун хобу хаёле,
 Ба хотир нест ҷуз ранҷу малоле.
 Ҳамин дам донаму ин талхӣ қон,
 Зи фазли Ҳақ шавад ин мушкил осон.
 На аввал Одаму на Нух сонӣ.
 Ту чун дорӣ ҳавои комронӣ.
 Зи умри рафтаат, бингар, чӣ дидӣ?
 Ту он обила аз аввал ҷакидӣ.
 Назар аввал зи ҳоли пешу пас кун,
 Пас аз вай давлати фонӣ ҳавас кун.
 Биё, эй фонӣ, рӯ сӯйи бақо кун,
 Аз ин олудагӣ худро ҷудо кун.
 Ба каф домони як соҳибназар гир,
 Ҳамеша ғайз аз оҳи саҳар гир.
 Машав аз хоки пойи ошиқон дур,
 Аз ин сурма бикардӣ чашми дил нур.
 Зи ҷоми ҷуръаи ваҳдат кунӣ нуш,
 Бигардад шарбати кавсар фаромуш.
 Дилат гар лаззати нола биёбад,
 Чу най аз нола ҳаргиз рух натобад.
 Зи ҳичрон нолам, аз васлаш нанолам,

Зи фурқат сухтам, доғи висолам.
Намегуям дигар, рамзаш зи дил ҷуй,
Намебинӣ, гули руяш бизан буй.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Нест дастуре ба рухсори Ту манзур маро,
Ҳар гудози алами ҷилваи чун Тур маро.
Ҷайби дил ғунчасифат чок занам дар ҷаннат,
Ғар наёяд ба назаргоҳи Ту дастур маро.
Гур то дар маю майхона дилу ҷон наканам,
Ҷӣ кунӣ, бурда ба айвони лаҳад гур маро.
Ин ҷӣ захм аст, ки пайваста ба марҳам нашавад,
Печад ин захми ҷигарков ба носур маро.
Ё бидеҳ бодаву ё соз шаҳиди ишқам,
Чун аналҳақ занад аз соғари Мансур маро.
Саҷдагоҳи кафанамро ҷӣ кунӣ хушбуйӣ,
Май бирезон бадали мучмару кофуо маро.
Он қадар рез, ки шуриши савдозадаам,
То дам ҳашр шавад доғии ин шур маро.
Баъд аз ин косаи сар пур кунам аз нашъаи ишқ,
Ибрате шуд магар аз косаи фағфур маро.
Ҷӣ кунам нашъаи имрӯза, ки фардо набувад,
Мастӣ он аст, ки бошад ба дами сур маро.
Эй Ҷунун, сайри ман аз кунгураи Арш гузашт,
Ғарчи меҳмон чу Сулаймон кунад ин мур маро.

Қиссаи ҳазрати Мусо (а) ва хоб дидани Фиръавн

Зи самъи ҷон бикун ин қиссаро гӯш,
Зи завқи ҳар каломам ҷуръае нуш.
Шабе Фиръавн дид хоби аламноқ,
Гиребони дилаш шуд, то ҷигар чок.
Баромад тифл, шуд ғоратгари дин,
Кашид аз фирқаи фиръавниён кин.
Дамид Ё аз Банӣ Исроилӣ зуд,
Баровард аз димоғи кофирон дуд.
Зи ғам Фиръавн чун афъӣ зада печ,
Надид чора, ба ҷуз изҳор, Ё ҳеҷ.
Зи сохир в-аз мунаҷҷим ҷонсупораш,
Ба хидмат буд доим се ҳазораш.

Бари ин машварат ҳозир намуданд,
Гиреҳ аз рози дил он ҷо кушоданд.
Бигуфт Фиръавн, хасме мебарояд,
Харобам карда, динамро рабояд.
Шуморо ганҷҳо додам ба эҳсон,
Ки то душвории ман гардад осон.
Ҳама гуфтанд, шоҳо, ҷон супорем,
Димор аз хасми ту хоҳад барорем.
Агар дафъаш насозем, дафъи мо кун,
Сари моро ба теги худ ҷудо кун.
Ҳама рафтанд андар қасди тадбир,
Бадал созанд, то андози тақдир.
Гилемҳои сияҳ ҳар як бипушид,
Ба илму сеҳри кавкабҳо бикушид.
Ба хулқат гар ирода кардӣ Бечун,
Бикардӣ машварат, то аҳли гардун.
Ба гардун деғу ҷин рафтӣ дар он дам,
Фалакҳоро бикардӣ сайр бо ҳам.
Сухан кардӣ ба яқдигар малакҳо,
Шунидӣ ин гурӯҳ андар фалакҳо.
Бикардӣ соҳиру коҳин хабардор,
Шудандӣ з-ин сабаб воқиф ба асрор.
Ба охир ҷаҳдҳо карданд чандон,
Нишони Мусавӣ аз илми пинҳон.
Дар он вақту дар он соат, дар ин шаб,
Равад дар раҳми умм аз сулбати абб.
Ҳама дар пеши Фиръавн омада шод,
Бигуфтанд, эй малик, умрат фузун бод.
Ҳамин шаб аз падар ояд ба модар,
Бикун тадбири кори ҳеш яксар.
Пайи тадбири тоҳир дар тамошо,
Бишуд Фиръавн ба сӯйи сайри саҳро.
Мунодӣ бар Банӣ Исроилӣ кард,
Ки имшаб аз занон гардад ҷудо мард.
Ҳама мардон сӯйи саҳро кунанд азм,
Атоҳо меदिҳам, бо ҳам кунанд базм.
Начуянд қурби зан зинҳор-зинҳор,
Ки имшаб ҳаст бими халқи ағёр.
Ҳама мардон дар он саҳро шуда ҷамъ,
Ба базми айшҳо дар шуълаи шамъ.

Малик дар қасри худ омад ба ором,
Ба пешаш буд Имрон бар кафаш ҷом.
Ба Имрон гуфт, дар пешам кунӣ хоб,
Зи ҳар ҳодиса воқиф шав зи ҳар боб.
Банӣ Исроилӣ буд асли Имрон,
Надонистӣ варо он шоҳ габрон.
Бихуфт Фиръавну Имрон монд бедор,
Ба каф шамъу ба чунбиш нафси ғаддор,
Зани Имрон зи қисмат гашт вола,
Бичустӣ гов Имрон чун гусола.
Гирифт оташ дилаш аз шавқи бисёр,
Давид парвонаваш ӯ сӯи дарбор.
Зи тақдири Худо дарҳо кушода,
Ҳама дарбон ба хоб андар фитода.
Давон омад, даромад назди Имрон,
Ба ҳам пайваст ҳар ду чун дилу ҷон.
Зи ҳар ду вола, то ҳосил бишуд ком,
Гирифт Мусо ба раҳми модар ором.
Бигуфт Имрон ба зан, ин сирр бипушон,
Ба шаҳ душман ҳамин фарзанди худ дон.
Хароби дини фиръавнӣ ҳамин аст,
Ки ин пайғамбари рӯи замин аст.
Бикун ҳуш, эй нисо, зинҳор - зинҳор,
Нагардад ҳеҷ кас 3-ин сирр хабардор.
Насиҳат карда, занро дод рухсат,
Нишаста буд андар ҷойи роҳат.
Ба ногаҳ аз мунаҷҷимҳо фиғон шуд,
Ба шураш ҳар касе ҳар су давон шуд.
Аз он ғавғо зи ҷо Фиръавн бархост,
Бигуфто, бингар, эй Имрон, чӣ ғавғост?
Бигуфт, шоҳо, бақои умри ту бод,
Банӣ Исроилӣ аз давлатат шод.
Ба якдигар ҳама дар айшу мастӣ,
Ки эшонро ту андар базм бастӣ.
Садои бозиву мастии онҳост,
Зи ҷуши давлатат ин нағма бархост.
Аз ин сокин шуда, Фиръавн осуд,
Баромад аз димоғи соҳирон дуд.
Сабо ҷамъи мунаҷҷим ҷомаҳо чок,
Фишонда соҳиру коҳин ба сар хок.

Ҳама омад, ки зоеъ ранчу тадбир,
Ки кори хеш кард он килки тақдир.
Қадар гар ҳар тараф тозӣ, давонад,
Илочи кас чу хар дар гил бимонад.
Қадар ҳар ҷо зи қавси амр зад тир,
Шавад ҳар пора чун бечора нахчир.
Ба тадбири ҳама тақдир хандад,
Қадар роҳи илочи банда бандад.
Машав ғофил аз ин ранҷи нухуфта,
Хазон кай монадат чун гул шукуфта.
Хирад дар фаҳми ин гусола гардад,
Аз ин ғам ашки гардун жола гардад.
Ҳавола бар қадар кун ҳар баду нек,
Ба чашми чораҷуӣҳо бизан рег.

Воқеаи ғазаб намудани Фиръавн ба соҳирони гумрох

Парид аз чеҳраи Фиръавни дун ранг,
Дилаш чун гури кофирҳо бишуд танг.
Чу сирка шуд ба хуми дил туршру,
Чу хамр ошуфта шуд, бадрангу бадху.
Баромад аз димоғи муфсидаш дуд,
Ҳақорат кард чандон хашмолуд.
Ки эй қавми сифя аблаҳу нодон,
Чӣ шуд даъвову лофи аҳду паймон.
Шикамхурони дун, беномусу нанг,
Задед охир ба хони неъматам санг.
Бипарвардам ба хону неъмату нуш,
Бидодам хилъати рангину зарпуш.
Бишуд сарфи шумо амволу инъом,
Ба дасти хеш додам шарбату ҷом.
Чӣ кардед оқибат, эй қавми лофӣ,
Чӣ шуд доноиву он мушикофӣ.
Бари хурдан тамоми ҳилаву ранг,
Нахоҳед обрӯву номусу нанг.
Шуморо байни оташ сухтан беҳ,
Ба пайкон чоки дилтон духтан беҳ.
Сазад ин хира сарҳо бар сари дор,
Ва ё созам ба зиндонҳо гирифтор.
Ва ё хоҳад гулутон ханҷари тез,

Супорамтон ба чаллодони хунрез.
Шавад ибрат ба аҳли ҳилаву макр,
Наёяд ин фиреб аз Зайду аз Бакр.
Бимонад ном, то даври қиёмат,
Бувад тухми мунаҷҷим дар надомат.

Воқеан узр гуфтан ва муҳлат хостани соҳирон

Ҳама соҳир бигуфт, эй шоҳи кишвар,
Бидеҳ муҳлат ба мо як бори дигар.
Кунем тадбир андар дафъи душман,
Варо тонем мо бо тег куштан.
Пас аз нуҳ маҳ валад ояд зи модар,
Писарро куш, бимон гар зод духтар.
Ба сад хорӣ бимирад андар он дам,
Бари як кудаке, шоҳо, махур ғам.
Шаҳон аз фавҷи лашкарҳост бебок,
Бари тифле мазан дар чашми мо хок.
Ба ин равнақ нашуд гар хасм нобуд,
Бикаш аз ин танури ҷони мо дуд.
Ба худ омад дили Фиръавн аз он қавл,
Баромад аз дили пурваҳми Ё ҳавл.
Бишуд з-ин сулҳ кони фитна хушҳол,
Бидод бар соҳиронаш хилъату мол.
Пас аз нуҳ маҳ баромад сайри саҳро,
Ба ботин фитнаву зоҳир тамошо.
Нидо, к-им сол омад навбати зан,
Ба майдон ойу бингар бахшиши ман,
Ҳамон зан, ки бизояд кудаки нав,
Ба кудак сӯйи шаҳ саҳро бурун шав.
Зани Исроилӣ зода намонад,
Ба саҳро тифлу гаҳвора кашонад.
Ки шоҳ хилъат диҳад бар тифлу модар,
Калону хурд дар эҳсон баробар.
Ҳама занҳо сӯйи саҳро давон шуд,
Зани навзода бо лулак кашон шуд.
Зи духтарҳо писарҳоро ҷудо кард,
Заминро ранги дашти Карбало кард.
Ба теғи зулм шуд дар сар буридан,
Ба ҷойи шир тифлон хун макидан.
Фиғони тифлу модар дар надомат,

Бишуд он рӯз чун субҳи қиёмат.
Дар он ҷо сад ҳазорон тифл зад сар,
Саломат Мусо андар батни модар.
Касеро, ки Худо бошад ниғаҳдор,
Куҷо ёбад кафи уро сари хор.
Ба зери пардаи исмат ниҳон аст,
Насибаш суд, фориғ аз зиён аст.
Фалак гирди сараш гардад чу сарпуш,
Ба комаш абрҳо бошад лабанчуш.

Воқеаи зодани Мусо (а)

Ба рӯзе зода шуд Мусо зи модар,
Бипечонид модар байни чодар.
Занони хонаков омад ба берун,
Зи ғам шуд модари маҳзун чигархун.
Танураш буд андар тоби оташ,
Зи ваҳм андохт он фарзанди дилкаш.
Танури оташинро бипушид,
Ба нодонӣ ба корӣ ғайр кушид.
Зи дар ногаҳ даромад аҳли ғаммоз,
Саги сайёдваш кованда шуд боз.
Ба батни он басте дасте кашиданд,
Зи осори ғамл он ҷо надиданд.
Надиданд аз валад дар хона осор,
Бурун рафтанд ғаммозони маккор.
Шуда фориғ зи ваҳмаш умми Мусо,
Валадро кард дар гулхан тамошо.
Чу Иброҳим саломат байни оташ,
Арақ афшонда руйи сурхи гулваш.
Макид ангӯшт қум-қум меҳурд шир,
Надорад оташи сузанда таъсир.
Гирифташ зуд аз оташ дар оғуш,
Зи меҳри модарӣ карда дилаш чуш.
Бигуфташ, эй саодатманд фарзанд,
Туро оташ насузид, эй чигарбанд.
Касеро, ки Худо бошад ниғаҳдор,
Намесозад шамоли даҳр озор.
Танури оташаш гаҳвора гардад,
Аду дар фикри Ё бечора гардад.
Ҷаҳон чуянда гардад ҳаст ноёб,

Зари уро наёбад ҳеҷ симоб.
Фалак гирад варо дар зери доман,
Бағал гирад малоик байни гулхан.
Тани худро ниҳон дар лутфи Ҳақ кун,
Зи дарси маҳви ҳайронӣ сабақ кун.
Зи нафсу мақри фиръавнӣ бияндеш,
Зи дунё кори уқборо бикун пеш.
Зи нори Ҳирсҳо монӣ саломат,
Набинӣ чашми ҳақро дар қиёмат.
Зи ғайри ёр ағёр аст, ҳуш дор,
Машав дар доми ағёре гирифтор.
Зи ваҳдат омадӣ гарчи ба касрат,
Рай охир зи касрат сӯйи ваҳдат.
Ба Ваҳдат афтад, эй очиз, туро кор,
Ҳамон беҳ, ки зи аввал бошияш ёр.
Ту чун куза, ба дасти кузагар бош,
Зи ҳукми Холиқи худ бохабар бош.
Мабодо, бехабар мирӣ ба ғафлат,
Тихикаф монӣ аз ганҷи саодат.
Надорад суд афсуси гузашта,
Мабодо, аз ясор ояд навишта.

Воқеи ваҳй шудан ба модари Мусо (а), ки ба об андоз Мусоро

Зи Эзид ваҳй шуд бар умми Мусо,
Бикун ин тифлро дар баҳр илқо.
Ба ту бозаш саломат мерасонам,
Зи шири синаи ту мечашонам.
Аз ин асрор Имронро хабар кард,
Ки ӯ сандуқ аз баҳри писар кард.
Дар он сандуқ мондаш модари зор,
Тараққоро ба мум олуд бисёр.
Ба духтар дод, гуфт, андоз дар ям,
Зи ваҳми душманонаш сина пурғам.
Фуру андохташ духтар ба дарё,
Супоридаш ба Зоти Ҳақ Таъоло.
Зи Нил чӯйе чудо мешуд равона,
Ба қасри қалъаи шоҳи замона.
Лаби ҷу доштӣ ҷойи нишман,
Ба пеши ӯ Бибиосия ҷу гулшан.

Дар он чу рафт он сандуқи Мусо,
Сӯйи душман ба амри Ҳақ Таъоло.
Ба Фиръавну Бибиосия гузар кард,
Ба он сандуқи хуш ҳар ду назар кард.
Талоши ҳар ду бо ҳам даст андохт,
Ба сӯйи Осия сандуқ пардохт.
Гирифт Осия, бигуфт, ин мулки ман шуд,
Ки дасти ман ба қайди ин каман шуд.
Кушода, дид тифли норасида,
Зи панҷаи хеш шири хуш макида.
Арақ шабнамсифат бар гулӯзораш,
Бидид Осия, шуд сайди шикорааш.
Чу дид Фиръавн, омад дар дилаш кин,
Мабодо, гуфт, бошад он писар ин.
Кунам вайрон ҳама ойину динам,
Кашад шамшери хунрезӣ ба кинам.
Бигуфт Осия, макун ин бадгумонӣ,
Ту андар салтанат, шоҳи ҷаҳонӣ.
Чӣ лозим бим аз тифле шаҳонро,
Мағу, айб аст, ваҳми худ касонро.
Бувад сайди шаҳон шери шикорӣ,
Чаро бар тифли обӣ беқарорӣ?
Ки хасми ту Банӣ Исроилӣ буд,
Ки тухмашро ба ханҷар кардӣ нобуд.
Бари як тифл куштӣ сад ҳазорон,
Ба чашми модарони интизорон.
Фиғонҳо шуд, баромад сӯйи гардун,
Бикуштӣ хасмро, дигар макун хун.
Чӣ донӣ, к-аз қучо овард обаш,
Машав зинҳор дар қасди харобаш.
Ба ҳам инро ба фарзандӣ бигирем,
Раҳи андешаи дигар нагирем.
Надорем мову ту дар насл фарзанд,
Ба мо ҳам лозим ин фарзанди дилбанд.
Дилу ҷонам ба ин фарзанд шайдо,
Ба фарзандам бикун як доя пайдо.
Қабул шуд қавли ӯ охир ба Фиръавн,
Ба фарзандӣ гузид он шоҳ беавн.
Бишуд Фиръавн он гаҳ доя ҷуён,
Ҳазорон буд доя синаҷунбон.

Ҳамеовард як-якро саропо,
Нахурдӣ шир онҳоро зи тақво.
Ҳамон дурр чун садаф хуфтида бо пушт,
Макидӣ шири шеронро зи ангушт.

Воқеи модари Мусо (а)-ро доя намудани Фиръавн ба Мусо

Биёмад модари Мусо дар он дам,
Ду пистон мечакид аз шир ҳар дам.
Дурри худро садафваш кард оғуш,
Чӣ хуш доя, ки шираш мезанад чуш.
Зи сина шири модар хурд қум-қум,
Дили Фиръавн аз шодӣ задӣ гум.
Ба кинаш он, кӣ оламро даронид,
Нигар, дар хона чун шираш маконид.
Ба оҳуйе, ки шуд лутфи ниҳонӣ,
Палангонаш кунад аз қон шубонӣ.
Ту ҳам аз лутфи пинҳонӣ талаб кун,
Насабро во гузор, аз қон ҳасаб кун.
Зи пистони азизе нуш кун шир,
Ба захми дил аз он новак бизан тир.
Ба дил аз баҳри Уммонаш бикан ҷуй,
Зи нофаи қудс аз бинӣ бикаш буй.
Ба сина мурғи маънӣ байзаваш бош,
Шудӣ шаҳбози қудсӣ, дардкаш бош.
Шудӣ ғаввос агар дар баҳри Уммон,
Дарояд ғавҳари ваҳдат ба домон.
Китоби ишқ бо оҳанги дил хон,
Ширинтар шарбаташ аз салсабил дон.
Бикун ху машраби зоҳирхаробӣ,
Бинуш аз чашмаи дида пуробе.
Дурустиро аз ин бишкастагӣ ёб,
Бирезонад шикастат аз мижжа об.
Бикаш доим зи ранги заъфарон бу,
Бикун дар талъати девонагӣ ху.
Бигу аз зикри Ғавсӣ ҳар саҳар ху,
Чунун гар ғолиб омад, мон ба сар му.
Ба дил гар дард ояд, беқарорӣ,
Умеда том бошад интизорӣ.
Кафи худ дар талаб обиласо кун,

Ҷаҳонро гар тавонӣ, пушти по кун.
Агар мардӣ, бикун дунро тасарруф,
Бидонӣ он замон шарҳи таъарруф.
Ҷаҳон чун ҳамр дорад кайфи ғафлат,
Бувад ҳам базми ҷомаш бетаҳорат.
Нагардад сер ҳаргиз косалесаш,
Нагардад пур ду коса чашми кесаш.
Ҷаҳон пур шуд, нашуд пур чашми ҳорис,
Ба ҷону дил шуда, ҳаммоли ворис.
Ҳама наззораҳоро мефиребад,
Шавӣ нек, он даме, ки биниаш бад.
Зи меҳри дун агар дил канда дорӣ,
Расӣ он гаҳ ба файзи ишқи Борӣ.
Фитад ҳар кас зи роҳи дида дар дом,
Нигоҳи худ ба ҳар ҷилва макун ром.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Мард он аст чу Адҳам ба ҷаҳон по бизанад,
Нақди ин дам ба қимори ғами фардо бизанад.
Бо ҳарифон зи пайи Хизри раҳи Субҳонӣ,
Андар ин зулмати дил бодаи эҳё бизанад.
Пмр аз нашъаи ин нуш ҷавон мегардад,
Ҷайбро чок агар ҳамчу Зулайхо бизанад.
Ҷоҳил аз иллати ҷаҳлаш бираҳад охири кор,
Сари худ гар ба кафи олими доно бизанад.
Гӯй бо муҳтасиби шаҳр, ки гӯйӣ бибарад,
Ҷилд бар худ зи дами ошиқӣ шайдо бизанад.
Олими дин зари худ аз ҳама беғаш созад,
Хидмати пири муғон омада, симо бизанад.
Толиби уммӣ чу аъмост дар ин роҳи дақиқ,
Ба кӣ ин ҳалқаи дар олими бино бизанад.
Чашми во дидаву дониста равад роҳи Набӣ,
Лек аъмо ба асо курақӣ ҳар ҷо бизанад.
Ҳосили маърифати Ҳақ бар ҳама кас лозим,
Зар шавад мис агар хеш ба кимӣ бизанад.
Ҳақ бичу, ризқ расад мурғсифат, дона мачу,
Нафизояд кас агар сар ба сурайё бизанад.
Эй Ҷунун, соз қаноат ба дами сояи ишқ,
Дами ин базм дам аз ҷаннати аъло бизанад.

Воқеае, ки банда ба ҳикматҳои Илоҳӣ нодон ва бечора хоҳад буд

Надорад гуфтугуи ҳол поён,
Бигуям қиссаи Мусои Имрон.
Даромад дар канори гарми модар,
Расид бар модараш аз ҳукми Довар.
Бигуфт Фиръавн, будӣ дояи хуб,
Ки фарзандам ба шири туст марғуб.
Бидодаш сад ато аз меҳрубонӣ,
Бикардаш сарфароз аз моли фонӣ.
Адуйе, ки зи кина мекашид пушт,
Нигар, чун меҳрубони дояи уст.
Ниҳон дар зери парда ҳикмати Уст,
Ба дасти душманаш парво кунад дуст.
Ҳамон сарвинқадеро, ки биёрошт,
Ба таъзимаш қади Тубо ба по хост.
Варо оташ бигирад дар канораш,
Насузад тори муйи мушкбораш.
Ту ҳам солиқ, муҳибби дустон бош,
Ба ҳар нолоиқе аз пайравон бош.
Ба ҳар ҷо аҳли дарде ҷустуҷу кун,
Агар ёфтӣ, фидо ҷонро ба У кун.
Дуёо гир аз азизи дилшикаста,
Бибусӣ аз кафи хокаш, нишаста.
Бинушӣ аз шароби косаи давр,
Макун танҳо шикори пашша чун бавр.
Гирифтӣ гар ба гардан бандагиро,
Яқин, нушидӣ оби зиндагиро.
Биё, эй толиби давлат, шитобон,
Ки дар авҷ аст мавҷи баҳри ғуфрон.
Ғаҳе оғуши Осия ғаҳ ба модар,
Бикардӣ парвариш алҳофи Довар.
Падар Фиръавну модар Осияхотун,
Мураббӣ гашта буд аз лутфи Бечун.

Воқеаи дар бағал гирифтани Фиръавн Мусо (а)-ро ва риши уро кандан

Зи Мусо ғунҷаи рухсор бишкуфт,
Ба рӯзе дар бағал Фиръавн бигрифт.

Бизад буса ба ногаҳ аз узораш,
 Гирифт Мусо, зи риши сангдораш,
 Бизад дар руйи ӯ як силии сахт,
 Биканда чанд тор аз муйи бадбахт.
 Ки раҳт аз тори муяш лаълу марҷон,
 Фикандаш аз бағал он габри нодон.
 Гирифт Осия ба зудӣ дар канораш,
 Зи шафқат қону дил карда нисораш.
 Бигуфт Фиръавн, он душман ҳамин аст,
 Ки аз тифли чунин дар қаҳру кин аст.
 Бидеҳ бо ман, ки то созам ҳалокаш,
 Бибурам нодавида зуд токаш.
 Илоҳи обу оташ аввали кор,
 Фузун гардид, гардад кор душвор.
 Агар як шуъла байни хас намирад.
 Ба як лаҳза ҳама олам бигирад.
 Ҳақиқи шири бачча заҳри мур аст,
 Калон шуд, аждаҳои филзур аст.
 Ки ин мур аст, рӯзо мешавад мор,
 Шавад афсуни заҳми мор душвор.
 Бигуфт Осия, ки ин тифл аст, нодон,
 Ба наирониет аксар хуйи тифлон.
 Хусусан, қандан аз риши бобо,
 Ба тифлон аст ин одат саропо.

Воқеаи оташ гирифтани Мусо ва сухтаи даст ва забони ӯ

Аввал дар аҷл қудрои биезмо,
 Бикун он гоҳ дар дил кинааш қо.
 Ба ташти кард пур аз чуғи оташ,
 Ба дигар, ташти зар бо лаъли дилкаш.
 Чу ҳар ду кард бар Мусо муқобил,
 Дили Мусо ба зевар буд моил.
 Дилаш, то ҳоҳ град лаъли дилкаш,
 Бибурд Чибрил дасташ сӯйи оташ.
 Гирифта, норро сӯйи даҳан бурд,
 Зи дасташ нор дар руйи забон хурд.
 Зи ҳикматҳои Ҳақ дасту забон сухт,
 Чу тифлон шамъи гиря зуд афрухт.
 Бигуфт Осия, нагуфтам ҳаст нодон,

Чаро кардӣ ба кудак қаҳр чандон.
 Кунад чандон ба бобо кудакон ноз,
 Куҷо созад падар аз ноз эъроз.
 Зи ту гоҳо канад ришу зи ман муй,
 Ту хушдил шав, ки бар тифлон бувад хуй.
 Аз ин шуд кини он ҷоҳил зи дил дур,
 Зи сар фориғ шудаи савдои ин шур.
 Дилаш аз кина сӯи меҳр пардохт,
 Дарег, он дустро аз ҷаҳл нашнохт.
 Надонад ҳеҷ санге қадри гавҳар,
 Куҷо зулмат шиносад қадри анвар.
 Надонад ҳоли нурӣ ҳеҷ норе,
 Чӣ донда ташна аҳврили хуморӣ.
 Надонад ғофилон асрори зокир,
 Напурсад кас ҳабисонро зи тоҳир.
 Заған доғи дили булбул чӣ донда,
 Ҳамаҷо қадри буйи гул чӣ донда.
 Ба бедардон зи дарди дил чӣ гуй,
 Шакар аз ҳосили ханҷар чӣ чуй.
 Аз ин шуд моили ҳар ҷинс бо ҷинс,
 Аҷина бо аҷина, инс бо инс.
 Расид Мусо ба ҳангоми ҷавонӣ,
 Ниҳоли қоматаш Туби нишонӣ.
 Ба рӯзе дар гузаргоҳаш ба бозор,
 Ба шахсе дод як бадхуй озор.
 Ки қабтӣ буд он бадҷаҳли золим,
 Задӣ исроилиро зарби қоим.
 Бигуфт Мусо, макун ин зулм, бигзор,
 Сухан нашнод, афзун кард озор.

Воқеаи задани Мусо (а) қабтиро ва ҳалок шудани ӯ

Зи ғайрат куфт Мусо бар сари ӯ,
 Баромад ҷони зишти кофири ӯ.
 Фитод он ҷо чу хирси тирхурда,
 Бимонд дар растаи бозор мурда.
 Баромад Мусои Имрон ба саҳро,
 Зи абри кофирон хуршедосо.
 Дилаш моил сӯи сайри биёбон,
 Зи ҳиммат бар миёнаш чида домон.
 Дили пурнураш аз зулмат рамида,

Ба сахро хуш ҳамерафтӣ давида.
Чу Мусо шав зи ҳар ҷоҳил фиророн.
Бичу доно, наёмезӣ ба нодон.
Саги дарбони он шерони даргоҳ,
Шараф дорад зи Кайхусрав дар ин роҳ.
Зи роҳи фақр кашкули гадоӣ,
Намебахшам ба тоҷи подшоҳӣ.
Ба ҷазби Ҳақ ба душам жандаи далқ,
Бувад беҳтар зи дебо атласи халқ.
Муроди хоксорон, хоки куяш,
Машоми андалебон доғи буяш.
Ҳузури дил зи ёди дӯст пайдо,
Шавад солиқ зи авҷи шавқ шайдо.
Нишоно, дар суроғи Бенишон бош,
Маконо, толиби он Бемакон бош.
Бинуш, эй мурдадил, аз чашмаи ҳай,
Намонӣ ташналаб аз шаҳди ин май.
Касе нушид з-ин май, бурд ормон,
Нанушида, бирафт аз ҳад пушаймон.
Мабодо, каф занӣ андар надомат,
Машав ин лаҳза бо фикри қиёмат.
Нишони оқилӣ, андешаи дур,
Камоли аблаҳӣ, имрӯза мағрур.
Ғузур имрӯз, фардоро нигаҳ дор,
Ба дил андешаи рӯзи сияҳ дор.
Дар ин зулмат ҷароғи дин бияфрӯз,
Шаби торики ту шояд шавад рӯз.
Ҷаро бегонаӣ, эй ошноранг,
Бие, дар шишаи толор мазан санг.
Насиҳат кардамаи чандон падарвор,
Зи гушат зудтар ин пунба бардор.

Воқеаи бар сари ҷоҳ қарор гирифтани Мусо (а)

Расид Мусо, ба нахле кард ором,
Ҷаҳи обӣ дар он ҷо баҳри ошом.
Кашидӣ далв з-он ҷаҳ ҷамъи инсон,
Ки то сероб гардад ҷорпоён.
Ҳама з-он ҷаҳ шуда сероб рафтанд,
Ба сӯйи хонаву аҳбоб рафтанд.

Ду духтар монд ҳайрон, чанд гусфанд,
 Басе лабташна гусфандони дилбанд.
 Бигуфт Мусо, ки чун ҳайрон бимондед?
 Чаро бар об моли худ нахондед?
 Бигуфтандаш, ки мо мазлуму хаста,
 Зи аҷзу нотавайн дасти баста.
 Падар дорем пиру чашм аъмо,
 • Мураббӣ несташ ҷуз Зоти Якто.
 Ки назъи оби чаҳ далви гарон аст,
 Ба Ё мавқуф чандин навҷавон аст.
 Ба ҳар рӯзе, ки гусфандон чаронем,
 Зи оби мондаи ҳар кас хуронем.
 Ки имрӯз об кам, пасмондае нест,
 Ба мо чокар ғулому бандае нест.
 Ду мазлумем, аз ғам монда музтарр,
 Ба мо ғамхор на, ҷуз лутфи Довар.
 Нигар, ранҷи нубувватзодагонро,
 Тамошо кун, ғами озодагонро.
 Шуъайб аз гиряи зораш шуда кур,
 Надорад ғайри ду мазлуми муздур.
 Ба зикраш Закариёро арра бар сар,
 Бурида шуд зи Яҳёи набӣ сар.
 Тани Аюб шуд туъма ба кирмон,
 Сафед шуд чашми Яъқубӣ ба эҳзон.
 Хазон шуд гулшани Юсуф ба зиндон,
 Ба чоҳи Миср, ҳам дар чоҳи Канъон.
 Юнусро дода ҷо дар батни моҳӣ,
 Сулаймон шуд ҷудо аз тахти шоҳӣ.
 Бишуд Мусо гирифтори биёбон,
 Чиҳил сол манзилаш номад ба поён.
 Ҷигархун шуд Халил аз ранҷи Намруд,
 Бари забҳи валад шуд амри Маъбуд.
 Ба Мино гашт Исмоил қурбон,
 Ба лола доғ аз хуни шаҳидон.
 Ба хун шуд ҳазрати Ҷирҷис гулгун,
 Масеҳ аз ранҷи аъдо шуд ба гардун.
 Ба кӯҳро нолаҳои зори Довуд,
 Ба Ҷ ҳамнола кӯҳ бо амри Маъбуд.
 Ҷудо шуд Одам аз фирдавси аъло,
 Бишуд дар нолаи инно заламно.

Ба навҳа Нух андар ранҷи туфон,
 Ҷафои қавму ранҷишҳои Канъон.
 Муҳаммадро шаҳид аз санг дандон,
 Ҷафои кофири Буҷаҳл чандон.
 Ҳасан аз заҳр чун маҳ рафт дар меғ,
 Кашид бар Шоххусайнаш Карбало теғ.
 Бигуфтам борҳову боз гуям,
 Зи дил чун лола, тоза доғ чуям.
 Муҳаббатпешагонро ранҷ ин аст,
 Агар асрор донӣ, ганҷ ин аст.
 Ки дун бар дустон ҷои гудоз аст,
 Накусорон ба ҷаннат сарфароз аст.
 Нагардад ҷамъи кас айши дуздон,
 Ки хулд аълоост, дунё чоҳу зиндон.
 Бигуям ҷои дигар шарҳи ин роз,
 Ба сӯйи қиссаи Мусо равам боз.

Воқеи об додани Мусо (а) мешони Шуъайб (а)-ро

Бигуфт Мусо, диҳам гусфандатон об,
 Кунам лабташнагонро нек сероб.
 Заифон гуфт, ин далв азим аст,
 Ту танҳой, ба мо аз аҷз бим аст.
 Зи ҷо бархоста, Мусои Имрон,
 Кашда, рехт об аз ҳукми Яздон.
 Ҳама сероб шуд з-он юмни соқӣ,
 Бимонд он ҷо зиёди об боқӣ.
 Шуда ҳар ду ба гусфандон равона,
 Ба хушнудӣ ба ҳам бо сӯйи хона.
 Шуъайб дар батни гусфандон кашид даст,
 Бигуфт, чун ин ҳама бисер сер аст?
 Бигуфтандаш, ҷавоно ҳаст имрӯз,
 Хувайдо аз ҷабинаш бахти фирӯз.
 Ба танҳой кашид далви гаронро,
 Бикард сероб ҳар пиру ҷавонро.
 Шуъайб фармуд, оредаш ба хона,
 Яке шуд баҳри таклифаш равона.
 Бигуфт, Шоҳо, туро бобом талабгор,
 Равон шав, рӯ ба сӯйи боби мо ор.
 Биёмад, ҳар ду сарвар шуд мулоқӣ,
 Шуда посил ба ҷинс аз лутфи Соқӣ.

Ба назди ҷинси ҷонӣ кард ором,
Ба ҳам нушид аз шаҳди азал ҷом.
Зи аввал ҷинсҳо моил ба ҳам шуд,
Шакар бо шаҳд, заҳр омези сам шуд.
Аз инам ман зи ноҷинсон гурезон,
Агар биншаст, мо ҳастем хезон.
Ба ҷинси нек худро рафта кун нек,
Чаро худро сияҳ созӣ ба ҳар дег.
Саги дарбори ин равшандилон бош,
Бинуш ҷуръае, бо дардкашон бош.
Агар 3-ин осие олуда гардӣ,
Зи дарди маъсият полуда гардӣ.
Ба мурғи кудс тухми зери пар бош.
Зи гармии дили ӯ бохабар бош.
К-аз ин гармӣ ту ҳам шаҳбоз гардӣ,
Ба асрори ниҳон ҳамроз гардӣ.
Расӣ 3-ин бол бар тахти Ҳумоюн,
Шавӣ сармасти шавқӣ ҷоми Бечун.
Зи нуши якдигар сармаст ушшоқ,
Зи машқӣ ҳамдигар хат кард мисоқ.
Саги Каҳфе, ки аз ҷаннат барад бу,
Ба ноҷинсон чароӣ, эй хунукру?
Чӣ шуд оҳандилон аз кулфати занг,
Чӣ бинад шиша аз бархурд бо санг.
Кунӣ гар аз қарини зишт парҳез,
Набошӣ рӯзи маҳшар обрурез.
Ғами дин хур, ки он ғам суди ҷон аст,
Ба ту ин суди ҷон беҳ аз ҷаҳон аст.
Ҷавоно, гӯш кун ин гуфтаи пир,
Ки додам бо ту аз пистони ҷон шир.
Дар ин ҷо мисрае омад ба хотир,
Дили худро ниғаҳ дор аз хавотир.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бисёр кас ба бад қарин шуд, бад шуд,
Бо гуфтаи мардуд бирафту рад шуд.
Бисёр баде, ки ёфт ҳамсӯҳбати нек,
3-ойинадилони уммати Аҳмад шуд.
Канъон зи қарини бад ба девони сиёҳ,
Омад зи Ҳабаш Билол дар маснад шуд.

Кун зулмати дил ба нури сӯҳбат равшан,
З-олоиши асвадон дилат осуд шуд.
Ёбӣ талабе зи ҳиммати ёфтагон,
Ҳосил зи дуъои аҳли дил мақсад шуд.
Он банда, ки шинохт ҳадди худро,
Дар ҳашр сазои раҳмати Беҳад шуд.
Аз доми худӣ барову Уро дарёб,
Ҳушёр Ҷунун, ки доми ҳастӣ сад шуд.

Воқеаи дар кобини духтари Шуъайб шубонӣ намудани Мусо (а)

Шуъайб гуфто ба Мусо, кун шубонӣ,
Дихам, то духтари худ, эй фалонӣ.
Шубонӣ кард Мусо чанд гоҳе,
Гирифт аз ҳукми Яздон духти моҳе.
Шуъайб гуфто ба Мусо, дор ин ёд,
Агар нар зод гусфандон, зи ту бод.
Ҳама нар зод гусфандон ҳамон сол,
Гирифт Мусову омад вақти иқбол.
Бигуфт, имсол зоянд, модаро гир,
Ҳама мода бизод аз ҳукми тақдир.
Гирифт Мусову шуд дар азми рафтан,
Ба кучу банд қасди раҳ гирифтан.
Шуъайб аз даст бар Мусо асо дод,
Ба некии сафар аз дил дуъо дод.
Ҳадафро зуд тири дил кунад кор,
Зи оҳи сина, то манзил кунад кор.
Зи мардони Худо доим дуъо гир,
Шавад шояд дили хунгаштаат шир.
Дуъои ошиқони дидагирен,
Зи сузи нолаи ҳар синабирен.
Дили мардони ҳақро гар расад дард,
Ба қойи мавҷи дарё афшурад гард.
Дуъои Нух орад мавҷу туфон,
Кашад Фиръавиро Мусо ба Уммон.
Дуъои Ҳуд орад боди Сар-сар,
Ки канд аз арзи дунё тухми кофар.
Дуъои Солоҳ ин ҷо оташ афрухт,
Самуд ҳазумосо дар қабал сухт.
Дуъо аз санг ноқа мебарорад,

Дуъо борон зи гардун мефарорад.
Замин чун аз дуъо зеру забар шуд,
Дили кӯҳ пора-пора з-ин асар шуд.
Зи некаш аз ҳама соҳиб дуъо гир,
Ҳазар кун аз бадаш, бар чон шавад тир.
Шиносӣ гар ин дарду даворо,
Бикун тафриқ ин ранчи шифоро.
Шунав аз нуктаи назм ин қасида,
Чу хома бош аз мижгон чакида.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Хокро дасти дуъо чун кимиё зар мекунад,
Кори ҳар кас нест юмн, кимиёгар мекунад.
Кай шавад шамшери дасти ҳар муҳаннас зулфиқор,
Зулфиқори сарфикан бозуи Ҳайдар мекунад.
Хостгорӣ, эй ҷавон, бар ин аҷуза дун макун,
Ту ҳақи худ ноғирифта, шуйи дигар мекунад.
Роҳрав эмин зи шарри душмани зотӣ мабод,
Шоҳбозонро ба теғи макрҳо пар мекунад.
Занги дунёро асар дар дасти Искандар намонд,
Ҷазбаам з-ин таъна бар мулки Сикандар мекунад.
Теғи ботин гар бигирад занг аз ошуби рӯз,
Зикри шабҳо аз насими субҳ ҷавҳар мекунад.
Ғута дар гирдоби дил хур, ки ҳуҷуми мавҷи ӯ,
Домани ғаввосҳоро пур зи гавҳар мекунад.
Аҳли ваҳдат интизори боргоҳи Ваҳдат аст,
Аҳли касрат кабксурат сар ба ҳар мекунад.
Дил ба куйи ёр моил, дида сӯи интизор,
Мақсади ин ду, надонам, аз куҷо сар мекунад.
Бода меҷуям, наёмад ҷоми фирдавс ба ёд,
Воизонам гарчи васфи оби Кавсар мекунад.
Гар биёроянд бозори қиёматро ба ҷуш,
Ин Ҷунунӣ ҷустуҷуи руйи Сарвар мекунад.

Воқеаи ба сӯи Миср сафар кардани Мусо (а)

Ба сӯи Миср шуд Мусо равона,
Ба молу рӯзгору аҳли хона.
Шабе дар водии эмин фаромад,
Шаби дилҷури пурзулмат даромад.

Бидид аз дур Мусо шуълаи нор,
Барои нор рафт он аҳли асрор.
Ба хохи нахл дидаш шуълаафруз,
Ки нури партаваш ҷону цигарсуз.
Чу Мусо сӯи оташ даст андохт,
Ба хохи фавқ оташ зуд пардохт.
Ки буд оташнамо нури таҷалло,
Ба оташ буд нури Ҳақ Таъоло.
Ба Мусо нур гуфт: «Иннӣ аналлоҳ»,
Бикаш наълайн, эй Мусо, ба даргоҳ.
Ки ин ҷоест, водии муқаддас,
Агар пеш омадӣ, наълайн мон пас.
Туро Ман хостам баҳри нубувват,
Шунав ваҳии Маро, додам рисолат.
Бихон Фиръавнро рафта, ба имон,
Насозад саркашиву куфру туғён.
Бигуфт Мусо, ки эй Халлоқи Бечун,
Ба ман ҳамроҳ кун дар ваҳй Ҳорун.
Ба ҳам хонем кофирро ба Ислои,
Ки шояд кофири ваҳшӣ шавад ром.
Бигуфт Эзид, равад Ё бо ту бо ҳам,
Ба захи куфри Ё монед марҳам.
Шавад аз дини куфри худ пушаймон,
Мусалмон гашта, бошад зери фармон.
Натарсед, эй расулони, Ман маъинам,
Ки сомеъ бо шумо ҳастам, бибинам.
Маро донед Худои кулли имкон,
Шуморо, то ки донанд ду расулони.
Канад аз гарданаи зуннори туғён,
Кунед дар бар қабони дини Ислои.
Пазонад, то туро чун хур ҳамон тоб,
Бичуйи, то зари васлаш чу симоб.
Ба носурии дилат ёбӣ даворо,
Кунӣ мафтуҳ боби кимиёро.
Зи ишқи Ё чу лола кун ба дил доғ,
Ба нола бош чун булбул дар ин боғ.
Ба остонбусии пири муғон бош,
Чу най дар нолаи сузи фиғон бош.
Бикун ху бар харобӣ дар харобот,
Шавӣ, то маҳви шавқӣ қилваи Зот.

Зи худ гар гум шавӣ, Уро биёбӣ,
 Зи шаш су баҳри Бесу рух битобӣ.
 Зи нури шамс гардад сояҳо маҳв,
 Дар ин илм аст яксон сарфу ҳам наҳв.
 Зи имкон рав ба сайри ломакон бош,
 Зи мижгонҳо ба ҳасрат хунчакон бош.
 Баро 3-ин олами пурмаҳву пуршур,
 Даро бо завқи ҷон дар олами нур.
 Фано ёбад бақо аз сайри боқӣ,
 Бувад мавқуф май дар базми соқӣ.
 Дар ин раҳ гар нагардад соликон хок,
 Таяммумро нашоёд хоки нопок.
 Шавӣ хоки раҳаш, то бишқуфад гул,
 Кушо дасти талаб бар ҷом расад мул.
 Аз ин нашъа расӣ дар қурби шоҳӣ,
 Шавӣ воқиф ба асрори Илоҳӣ.
 Шудӣ воқиф агар аз илми асрор,
 Ниғаҳ дораш, ниғаҳ дораш, ниғаҳ дор.
 Барои қатли ошиқ мекунад дор,
 Сари Мансур рафт аз кашфи асрор.
 Сарат дорад агар майли сари дор,
 Ту ҳам мастона хон ин рамзи тумор.
 Агар мастур дорӣ сирри шоҳӣ,
 Шавӣ дар сайри баҳри ишқ моҳӣ.
 Агарчи ишқ урёнӣ пазирад,
 Зи урёнӣ каси оқил намирад.
 Ки ишқ андар буришҳо теғи соф аст,
 Ҳаё бар рӯи ӯ ҳамчун ғилоф аст.
 Муҳаббат ҳар куҷо даррад гиребон,
 Ҳаёву ақл мепушад зи домон.
 Ба ҳар кас ишқ агар ҷома кунад чок,
 Ҳаёву ақл мепечад ба фитрок.

Дар рафтори хуӣ соликон гӯяд Мавлавӣ

Биё, эй толиби содиқ, дар ин роҳ,
 Зи ранҷ аз сузани ботин бикан чоҳ.
 Кафи маҳкам ба домони талаб зан,
 Ҳамеша муҳри хомушӣ ба лаб зан.
 Сари андешаро кун ҷониби Дуст,
 Ки андешаст мағз, ин бадан пуст.
 Ба ҳар ҷо мурғи андеша кунад сайр,

Дар он водӣ бидон худро ту чун тайр.
Бибар андешаро дар олами пок,
Гилолуда машав дар олами хок.
Зи оби маъсият пур кузаи тан,
Барои рези обаш куза бишкан.
Ҳумои фикрро қудси ошён кун,
Зи имкон рав, макон дар ломакон кун.
Бишуй аз лавҳи дил меҳри сиворо,
Кунӣ то нақш зикри Кибриёро.
Бируб ин қаср, эй фарроши Султон,
Бикан қон, то биёбӣ васли Қонон.
Бизан сайқал ба миротат зи ошуб,
Ки то бинӣ дар он ҷо акси Маҳбуб.
Ҳузури дил ба огоҳист мавқуф,
Дами ғафлат ба шамъи дил кунад пуф.
Кунад сузи дил андар тан сироят,
Дароӣ чун самак дар баҳри ваҳдат.
Бинушӣ гар зи қоми ишқи Яздон,
Намеорӣ ба хотир оби ҳайвон.
Ҳамоне, ки аз ин шахдоб нушид,
Рамақ то дошт, дар ин роҳ кушид.
Шавад афзун зи нуши Ӯ ҳарорат,
Зи марҳам мефизояд ин ҷароҳат.
Бисуз, эй дил, ки аз хомӣ бароӣ,
Ба базми пухтағони дил дароӣ.
Пазӣ дар ҷушиши ин дег чандон,
Пазирад дуди оҳат Бор Яздон.
Агар доғаш ба дил гулхан бигирад,
Раҳи андешаи дигар нагирад.
Аз ин дарё агар ваҳшӣ хурад об,
Зи дида об мерезад ба меҳроб.
Нигорам гар ба каф гирад пиёла,
Фарангистон дарояд хуш ба нола.
Даме, ки субҳи лутфаш рӯ намояд,
Гиреҳ аз шомӣ бадбахтон кушояд.
Намечуӣ чаро ин кимиёро?
Намесозӣ ба чашм ин тутиёро?
Бароӣ, то аз ин шуроба, эй кур,
Ба ҷуёни Сулаймон бош чун мур.
Зи шавқӣ ишқи бесомон кунам назм,
Дигар ҳаргиз бурун н-оям аз ин базм.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Баҳрест чуши ишқ, ки олам ҳубоби Уст,
Дилҳои аҳли шавқ ба ҳасрат каботи Уст.
Доғи нуҳуфта хонаи ошиқ қунад хароб,
З-ин қост қасри синаи шайдо хароби Уст.
Ғар қони ишқбоз ба ҳасрат ба лаб расид,
Ғуӣ, ки қон бирафту барояд қавоби Уст.
Ҳар қо равӣ, ба киштии тан боди қудрат аст,
Месоз ихтиёр, ба ғардан таноби Уст.
Васлаш биҳишти ошиқи шайдо бувад яқин,
Дар водии фироқ чу дузах азоби Уст.
Фонӣ шавӣ, ҳамеша бақояш муяссар аст,
Девори тан ба пардаи ҳастӣ ҳиҷоби Уст.
Танҳо наям чу булбули хушхон дар ин чаман,
Бар ҳар диле каботи фиғон қаноби Уст.
Шаб хез, ошиқо, ки дар халқ баста шуд,
Мафтуҳ сӯи тавбаи таввоб боби Уст.
Парҳези ҳирсу қасрати дунё кун, эй Ҷунун,
Медон, ки зарра-зарра ба маҳшар ҳисоби Уст.

Дар воқеаи мағзи олами имконӣ ғӯяд Мавлавӣ

Ҷаҳон қом асту ишқи дилрабо май,
Ба ғайри боданушонанд ло шай.
Ки олам ғайри завқи май қӣ дорад,
Ҷаҳоне ғайри Зоти Ҳай қӣ дорад.
Ҷаро хомӣ, бидон, эй қузаи хом,
Лаби ҳар қузаро лозим бувад қом.
Бинушӣ май, шавӣ ҳамбазми қоме,
Қунӣ барпо ливои неқномӣ.
Ба сайри роҳ шавӣ шаҳбози Аршӣ,
Нағардӣ ҳеҷ қуна сайди фаршӣ.
Зи дуниҳо набинӣ пушти поро,
Қунӣ олий назар давлат ҳуморо.
Расӣ дар лаҳзае бар Аршу Қурсӣ,
Дигар ранҷурии танро напурсӣ.
Шудӣ аз шавқи Қонон Аршпарвоз,
Зи Тури дил ба Эзид меқунӣ роз.
Биё, эй ишқ, ҳуни ошиқон рез,
Ба теги дасти худ зан ханҷари тез.
Зи қони ғайрҳо қатли Ту беҳтар,
Атои заҳри Ту хуштар зи шаққар.

Ба ошиқ дарди Ту беҳ аз давое,
Зи ганчи ғайр беҳ ин бенавой.
Зи истиғнои нозот қон супорам,
Ба қуз қон тухфае дигар надорам.
Наярзад гарчи қонҳо бар ниёзат,
Бибозад қонсупорон дар гудозат.
Ту соҳибхайр, мо арбоби ҳоҷат,
Бидонӣ ҳоҷатам, арза чӣ ҳоҷат?
Ба борат гардани қачро барам пеш,
Ба уммеде, ки лутфат аз ҳама беш.
Ту гар ронӣ маро, дигар кӣ хонад?
Маромамро каси дигар чӣ донад?
Агарчи зиштам, аз ҳар зишт бадтар,
Надорам қуз Ту Шоҳи зиштпарвар.
Сияҳ кардем гарчи руйи нома,
Ба умедам аз он алтофи омма.
Дутоям гарчи зери бори исён,
Ба умедам, ки гирад даст Ғуфрон.
Ба девонам надорам қуз сиёҳӣ,
Тасаллои дилам фазли Илоҳӣ.
Ба ақз овардаам рӯ сӯи Даргоҳ,
Ба рези ашки ҳасрат нолаву оҳ.
Ба баҳри раҳматат чурмам бишуйӣ,
Ба янбуи карам созам вузуе.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Илоҳӣ, аз карам бар бандагонат лутфу эҳсон кун,
Саводи номҳоро шустушу дар баҳри ғуфрон кун.
Мақун шармандаи рӯзи қазо ин хоки осиро,
Зи лутфи худ ба ин аҳли хиҷолат сатри исён кун.
Ба бемори гунаҳ набвад ба қуз лутфи Ту доруе,
Ҳакими ҳозикӣ, бар дарди ҳар дармонда дармон кун.
Ба вақти қон гирифтани, деви малъун ҳамла меорад,
Саломат бандагонро аз фиреби шарри шайтон кун.
Ба вақти қабз кардан қони ширин талхӣ дорад,
Ба фазли хеш, ё Рабб, мушкили моро Ту осон кун.
Малакҳо дар лаҳад бо гурзи оташбор меояд,
Саволашро ҷавоби босавоб аз лутф фармон кун.
Чу сабза сар кашад дар рӯзи маҳшар одамӣ аз хок,
Ба гармои қиёмат раҳм бар ин аҳли урён кун.

Ҳаросон дидаҳо дар интизори номабахшиҳо,
Зи фазли худ саодатномаро бар дасти имон кун.
Надорам аз амал ҷуз маъсият ҳангоми санҷидан,
Тарозуро гарон аз фазли худ дар вазни мизон кун.
Хуруши дӯзахи сузанда гар, ҳал ман мазид, гуяд,
Халос ин осиеъи хастаро з-он нори сузон кун.
Чунун аз ҳосили ҳар ду ҷаҳон дидор меҳоҳад,
Ба сӯи дидаи муштоқи мо дидор урён кун.

Воқеаи роз гуфтани Боязид дар хилвати роз

Шунидам Боязид – пири Бастом,
Танури синааш мепухт ҳар хом,
Шабе бо ишқ мегуфтӣ зи дил роз,
Ки аз рози нухуфта карда оғоз.
Ки эй Султони авҷи кибриёӣ,
Туйи олим ба илми раҳнамоӣ.
Бувад зоти Ту мустағнӣ зи ҳоҷат,
Ба даргоҳат чӣ орам аз ибодат?
Шавад мақбули марзои Ту ёбам,
Намо, ё Рабб, раҳи неку савобам.
Нидо омад ба Ё аз лутфи Борӣ,
Камоли ту надорад эътиборе.
Ки ин даргоҳи Мо фарши камол аст,
Саросар некиву ҳусну ҷамол аст.
Матои аҷз нуқс оварад дар ин дар,
Кулоҳи нестӣ ёб аз бари сар.
Харидори матои аҷз Моем,
Ба ҷуз аҷзу шикаст, Мо нахоҳем.
Ту ҳам солиқ ба роҳи нестӣ куш,
Ба зилли нафс доим жандае пуш.
Кафи хокиву худро хоки раҳ дон,
Зи исён номаи худро сияҳ дон.
Ту соҳибнуқсӣ, эй исёнсиришта,
Гузашти вақт дон, тухми накишта.
Ба хобу хур, ба ғафлат умр шуд, ҳайф,
Ба вақти марг ин нашъа кунад кайф.
Надорад суд афсуси дами марг,
Ниҳоли умрро резад хазонбарг.
Гузори умр чун ҷуи равон аст,
Ҳама андар равиш чун корвон аст.

Ҳамон рӯзе, ки мезодӣ зи модар,
 Муқаррар шуд бари марги ту чодар.
 Зи гушат пунбаи пиндор бардор,
 Намемонӣ ба охир гарми бозор.
 Ба дун дил додаву охир чӣ дидӣ,
 Шудӣ гар боғбон аз гул чӣ дидӣ.
 Ба ранги буйи дунёӣ маёмеz,
 Ки шуд паймонаи умри ту лабрез.
 Бирав, боре ба гуристон гузар кун,
 Ба сӯйи ақрабоёнат назар кун.
 Чӣ мегуянд доноёни хомуш,
 Ки гир ибрат аз ин ҷамъи кафанпуш.
 Ки шояд оташи ҳирси ту мирад,
 Найистони вучудат дар нагирад.
 Бигардон руй, ки дунё чун сароб аст,
 Ба таъмираш чӣ мекушӣ, хароб аст.
 Чу найранг аст дар дида фиребе,
 Зи нақдаш пур намонад ҳеҷ ҷайбе.
 Шавад мадҳи ту рӯзе турбати хок,
 Гиребони ҳаётиро бизан чок.
 Чу лола кун ба дил аз ишқи Ё доғ,
 Ҳусул ин аст аз сайрони ин боғ.
 Чу лола бишқуфӣ, то рӯзи маҳшар,
 Ба муштоқон равӣ дар васли Дилбар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Муҳаббати Ту бошад, баҳорро чӣ кунам?
 Димоғи сайри гулу марғзорро чӣ кунам?
 Зи сузи доғи Ту доим ба сайри лола равам,
 Вагарна сайргаҳи лолазорро чӣ кунам?
 Ба ёди ҷилваи Ту суди маҳвашон бинам,
 Ки бе Ту манзараи ҳар нигорро чӣ кунам?
 Ба сайри санъати Ту меравам сӯйи ҷабал,
 Ки бе мушоҳадаат, кӯҳсорро чӣ кунам?
 Зи иттиҳоди Ту дил мешавад аналҳақу,
 Вагарна ғулғулаи пойи дорро чӣ кунам?
 Сабуйи ишқи Ту нохурда, ҷоми май ҷуям,
 Ту масти худ кунӣ, ҷоми қаторро чӣ кунам?
 Ба интизори ҷамолат равам ба хоби лаҳад,
 Барои ҷилваи ҳури интизорро чӣ кунам?

Гузаштам аз ҳама касрат ба завқи ваҳдати Ту,
Ба як дил аст яке, сад ҳазорро чӣ кунам?
Зи ҳосили ду қаҳон васли Туст кори Чунун,
Ба кори васли Ту ҳар нобакорро чӣ кунам?

Воқеаи аҳволи орифон ва ошиқони роҳи Ў

Биё суфӣ, ба базми боданушон,
Аз он ҷоме, ки менушӣ, бинушон.
Маёсо, дар баҳори умр кун ҷуш,
Мадон ҳолӣ канори худ зи оғуш.
Бувад даври ту аз ҷурму ғафлат,
Саводи сина аз зангори касрат.
Бикун ойина сӯйи руйи Дилбар,
Бикун аз чашми ҷон, аз шавқ манзар.
Ҳама моҳисифат дар баҳри Ваҳдат,
Чаро ту мубталои занги касрат?
Фазои сина аз Маҳбуб кун пур,
Бидонӣ ҳар садафро пур зи он дурр.
Зи завқи ҷон шавӣ восил ба Ҷонон,
Зи нуфхи Дилрабо зинда шавад ҷон.
Ки дорад ин қаҳон таъсири сӯҳбат,
Муҳаббат ёбӣ аз аҳли муҳаббат.
Ба оташ дилнишину гарм гардӣ,
Ба аҳли нола бошӣ, нарм гардӣ.
Зи қурби дег олояд сиёҳӣ,
Саводи Ў бимонад дергоҳе.
Дили ҷамъиятат гардад парешон,
Парешонист доим базми хешон.
Бувад бегонахеши ғафлатоҳанг,
Туро аз ранги тинат медиҳад ранг.
Мадонаш хеш, хонаш душмани ҷон,
Адуи ҷони худро дӯст кам хон.
Агар бегонаи ҳамдард ёбӣ,
Зи базми хешии ҷон рух натобӣ.
Зи доғи синааш шуриш биёмуз,
Чу парвона ба шамъаш болу пар суз.
Бибинӣ некӣ аз он ҳамраҳи роҳ,
Дар ин дунёву дар уқбост ҳамроҳ.
Биёмузад ба дунё кимиёро,
Ба дунё медиҳад он хушлиқоро.

Бикун тай бо рафиқон сайри ин роҳ,
Марав танҳо, зи дуздон бош огоҳ.
Ба қасди ту дуздон дар камин аст,
Ки ҳомӣ Раҳнамои дилнишин аст.
Ба ҳар Искандаре як Хизр бояд,
Дар ин зулматсаро, то раҳ намояд.
Зи анвораш шавад зулмат мунаввар,
Димоғи ҷон зи файзи ӯ муаттар.
Машав ғофил зи ағёрон дар ин роҳ,
Зи буйи ғунчаи дил бош огоҳ.

Воқеаи дар хангоми пир зани порсо хостани Хоҷа Ҳотам

Шунидам Хоҷа Ҳотам шайх шуд пир,
Дуто шуд қоматаш аз ҳукми тақдир.
Муридонаш ба завҷа буд соеъ,
Худи шайх аз тааллуқ буд монеъ.
Ризо шуд оқибат он пири доно,
Ба ақди зан зи ҳукми Ҳақ Таъоло.
Зи ҷоғ ёфта, ёри мувофиқ,
Рафиқо, ки бурун буд аз халоиқ.
Ба ақди Хоҷа он зебо даромад,
Заро буду ба назди заргар омад.
Зани исматпаноҳу иффатоҳанг,
Гирифта роҳи тақворо ба худ танг.
Биёмад хони Хоҷа зан ба рӯза,
Бидида бурову нону куза.
Барошuftа шуда, гуфт, ин чӣ ҳол аст?
Чӣ гуна раҳ туро бо Ҳақ Таъол аст?
Ба хона дорӣ ҳар навъе алоиқ,
Чӣ гуна пешвой бо халоиқ?
Бигуфташ, зан набудӣ, мард будӣ,
Ба ишқи Ҳақ саропо дард будӣ.
Чӣ овардӣ қаҳиз, эй порсозан,
Зи дастоварз сӯйи хонаи ман.
Бигуфт зан, ин тани собир қаҳизам,
Дили пурдард, чашми ашкрезам.
Забони зокиру дил волаи Уст,
Гирифтам магаро бигзоштам пушт.
Бигуфт Хоҷа, чӣ дорӣ касб, эй зан,

Аён кун касбу корат, гӯй бо ман.
 Бигуфт зан, касби деҳқонист қорам,
 Ба меҳнат ҳосилашро мебарорам.
 Бигуфт Хоҷа, надорам гову асбоб,
 Чӣ гуна касб месозӣ аз ин боб?
 Бигуфт зан, ман тани худ гов созам,
 Ба арзи минбару масҷид битозам.
 Бикорам тухми ирфонӣ дар ин арз,
 Бикорам тухмҳои суннату фарз.
 Дарав созам варо бо доси марзо,
 Кунам хирман ба зери Арши аъло.
 Ба суми сабр хирманро биқубам,
 Ба қоруби нами мижгон бирубам.
 Ба боди шавқ уро мекунам бод,
 Ба меҳри Ҳақ кунам паймонаи дил шод.
 Ту ҳам кун андар ин роҳ инчунин кишт,
 Бари қасри бақо рез инчунин хишт.
 Бикун ин хирман аз боди риё дур,
 Намонӣ бенаво дар нафҳаи сур.
 Маҳал шуд, вақти киштат мағзаронӣ,
 Ба рӯзи саҳт фардо дарнамонӣ.
 Надомат вақти реҳлат кай кунад суд?
 Барояд аз димоғи ҳасратат дуд,
 Кушо имрӯз чашм аз ғафлати хоб,
 Ба тоъат рӯй гардон сӯйи меҳроб.
 Ба ҳар дам зикр гӯй номи покаш,
 Гиребони дили худ карда чокаш.
 Бувад лозим ҷиҳоди Ё кунад тан,
 Танури дил сазои ишқи гулхан.
 Ба огоҳӣ бувад андеша доим,
 Ниҳоли қад барои мева доим.
 Дарахти бесамар чун беи маҷнун,
 Зи хиҷлат сарнагун, аз ғам ҷигархун.
 Зи хушкӣ нахлҳо гардад табарқуб,
 Ба сузи уст доим нор марғуб.
 Шавӣ ҳезум, ки лоиқ бар танурӣ,
 Марав дар чоҳи ғафлатҳо зи курӣ.
 Вуқуди нор нос асту ҳиҷора,
 Марав дар нор бо ҳар санги хора.

Муноҷот ба даргоҳи Қозиилҳочот намудани ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Илоҳо, мо гурӯҳи оқизонем,
Бикун лутфе, ки он ҷо дарнамонем.
Ғубори хокаму исён сиришта,
Сияҳ аз ҷурм девони навишта.
Ҳамеша кори ман исёну нисён,
Хатову ҷурму зиллат, тарки фармон.
Хатоҳоро набитвонам шумурдан,
Ба хотир омад ин ҷо рӯзи мурдан.
Кушодам чашми худ аз хоби ғафлат,
Ба сӯи интизори боби раҳмат.
Зи бори ҷурм қадам гарчи нун аст,
Валекин раҳматат аз ҳад фузун аст.
Камина, бандаи Ту узрхоҳ аст,
Ба баҳри раҳматат кӯҳ ҳамчу коҳ аст.
Надорам ман ба ҷуз даргоҳи Ту дар,
Ба даргоҳи қарам бинҳодам сар.
Сари исёнсириштам хоки роҳат,
Равам афтону ҳезон дар паноҳат.
Бикун ин гӯмраҳонро раҳнамоӣ,
Ба сӯи нур бар аз ин сиеҳӣ.
Бикаш бар дидаҳо анвори ирфон,
Зи файзи қудс доҳ бар мурдаҳо қон.
Ки шояд пораҳам аз қайди ҳастӣ,
Бароом аз гурури танпарастӣ.
Ба қалби маълумон нуро равон кун,
Ба сӯи дустони худ даvon кун.
Ки то донем қадри марди ҳақро,
Зи дарси ишқи Ту хоном сабақро.
Бинафшонем даст аз гарди имкон,
Шавем маҳфи шухуди васли Ҷонон.
Бароом аз вабои завқи ҳастӣ,
Дароом дар муҳити шавқи мастӣ.
Ба сони мавҷ аз авҷаш бичушем,
Чу баҳри тезрави ҷуён хурушем.
Шавад то ҷуи мо восил ба Ҷайхун,
Фишонад мавҷи шавқам дурри макнун.
Битобидам чу нури хур ба девор,
Бишуд аъми ғурубам қониби Ёр.

Манн он бозам, ки Шоҳам ирҷиъй гуфт,
Барои риҷъатам табли аҷал куфт.
Бигу, эй Мавлавӣ, назми шакаррез,
Иборат шахду дар маъно чигаррез.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Эй ки чашми ошиқон Яҳёсифат гирёни Ту,
Ошиқон дар карбалои беҳудӣ қурбони Ту.
Ин ҷӣ шуриш буд андар ҷуши деги волаҳо,
Нолаву фарёдҳои дарди бедармони Ту.
Сад ҷу Мусо, Раббӣ арнӣгӯӣ андар кӯҳи шавқ,
Сад ҷу Яъқуб аст аъмо дар ғами эҳзони Ту.
Закариё аз доғи ишқат арра бар сар мекашад,
Қути кирмон шуд тани Аюб аз фармони Ту.
Юсуфи маҳ рӯ аз ин савдо ба ғурбатҳо ғудохт,
Шамъи рӯи ӯ ду бор афтод дар зиндони Ту.
Аз сари дарди Ту шуд дар нола Довуди набӣ,
Кӯҳ шуд дар нолаҳои зори ӯ нолони Ту.
Ҷони Иброҳим шуда дар оташи шавқӣ Ту гарм,
Хешро андохт андар гулхани сузони Ту.
Синаи Юнус зи доғи ишқи Ту омад ба дард,
Сар фуру дар батни моҳӣ рафт дар Уммони Ту.
Дар Уҳуд аз завқӣ Ту дандони Аҳмад шуд шаҳид,
Хуни дил хурда ба сузи доғҳо бирёни Ту.
Хоки пойи ошиқон кун сурма дар чашми Ҷунун,
То бибинам рӯзи маҳшар як назар ҷавлони Ту.

Воқеаи ҳидоят ёфтани Бушри Ҳофӣ (рах.)

Машав навмед, эй бадкори ҷофӣ,
Азизе буд номаш Бушри Ҳофӣ.
Ба аввал буд кораш фисқу исён,
Шароб андар хароби ҷурму нуқсон.
Ба кайфи хамр дар ҷурму хато буд,
Зи расвой ба ҷон кораш ҷафо буд.
Ҳамеша маст буд аз шурби бода,
Ба фисқ олуда буд аз ҳад зиёда.
Ба роҳе дид дар коғаз навишта,
Ба коғаз буд «Бисмиллоҳ» навишта.
Ба зери по ғуборолуда дар хок,

Гирифта, Бушри Ҳофӣ сохташ пок.
Фишонда, гарду хок аз вай ҷудо кард,
Ба чашми хеш суда, тутиё кард.
Бигуфто, номи поки Ҳазрати Пок,
Фитода, сад дарего, андар ин хок.
Бибусидаш, ба чашми хеш молид,
Ба иззатҳо миёни атр печид.
Ба ҳурмат монд андар тарқи девор,
Хуш омад феъли Ё бо Зоти Ҷаббор.
Даромад Ҳақ ба хоби шайхи Басрӣ,
Зи хобат хез, гуфт, эй шоҳи асрӣ.
Расон бо Бушри Ҳофӣ ин башорат,
Ба баҳри мағфират додам таҳорат.
Зи ҳурмат номи Мо бигрифт аз хок,
Варо кардам зи гарди маъсият пок.

Воқеаи башорат додани шайх Ҳасани Басрӣ Бушри Ҳофиро

Ба хоби худ Ҳасан ин воқеа дид,
Ба самъи қону дил ин амр бишнид.
Ба сӯйи фисқ гоҳе Бушр биштофт,
Касе уро ба қойи маст мөөфт.
Бигуфташ ин, ки омад Шайхи ирфон,
Ба истиқболи У рав, фисқро мон.
Ки овардам паёми Ҳақ бигӯяд,
Ба дар истодаасту Бушр чуяд.
Ба худ парзид, номи Шайх бишнид,
Суроғаш оқтисоби чурм, фаҳмид.
Ба тарсу биму хиҷлатҳо баромад,
Заре буду ба поши заргар омад.
Бигуфт, овардамат аз Ҳақ башорат,
Ба баҳри мағфират додат таҳорат.
Худо гуфт, исми Ман бардошт аз хок,
Зи ҳурмат кард аз олудаҳо пок.
Манам уро зи исён кардамаш пок,
Набошад аз барои чурм ғамнок.
Бибахшидат ҳама чурму хатоҳо,
Зи исён он чи мекардӣ қафоҳо.
Шунида ин башорат Бушр он рӯз,
Гирёбон пора кард аз оҳи дилсуз.

Кашид ӯ наъра аз он завқи фармон,
Ба завқи Ҳақ бизад сар дар биёбон.
Бигуфт, ё Рабб, зи ман нуқсу ҷафоҳо,
Ба ҳоли зори ман аз Ту атоҳо.
Бикардам аҳд, то рӯзе намирам,
Ду даст аз домани тоъат нагирам.
Ба роҳи хидматат сарро кунам хок,
Чу ғунча, аз ғамат ҷома кунам чок.
Камар бандам чу най доим ба нола,
Шавам сармаст аз завқи пиёла.
Зи ҷону дил биёрам рӯ ба меҳроб,
Занам аз ишқи Ту меҳробро об.
Ба кунҷи узлате дар зухд кушид,
Ба роҳи хоксорӣ далқ пушид.
Ту ҳам, эй осӣ, чун кӯҳ аст исён,
Набошӣ ноумед аз лутфи Субҳон.
Ба ҳар нолоиқиву шармсорӣ,
Набошӣ ноумед аз фазли Борӣ.
Дари раҳм аз калиди тавба бикшо,
Тазарруъ кун, дари раҳмат шавад во.
Ба ҳар ноқобиле аз раҳравон бош,
Дуъогиранда аз пиру ҷавон бош.
Яқин медон, дар ин раҳ шермардон,
Мададҳо хостанд аз аҳли дардон.
Агар андар заъифӣ мури лангӣ,
Намонӣ аз талаб, шеру палангӣ.
Агар натвонӣ бо васлаш расидан,
Бувад шартӣ талаб дар роҳ мурдан.
Аҷал ояд, шаҳиди роҳи ӯ бош,
Агар фурсат диҳад, дар ҷустуҷу бош.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Сарам он беҳ, ки дар роҳаш шавад хок,
Чу гул бар тан занам ҷайби кафан чок.
Ба рӯзи ҳашр аз шавқи ҷамолаш,
Шавад пора зи оҳам садри афлок.
Машомам интизори буйи васлаш,
Сарам зери ливои Шоҳи лавлок.
Дили чокам зи доғаш хун ҷаконад,
Ба ёди ҷилвааш ду дида намнок.

Зи аввал ханчари ишқ аст хунрез,
Ба қатли ошиқон урёни бёбок.
Бувад кори муҳаббат сар буридан,
Давидан аз шаҳидон аст чун ток.
Зи дилмастон маҷу ойини тартиб,
Хирад донад касби ақлу идрок.
Чу най ошиқ, ба сузи нола дил банд,
Ба зоҳид тақвию орои мисвок.
Чунунӣ, зоди ин раҳ қоми май гир,
Ба азми васл шав доман ба фитрок.

Воқеаи он ки банда ҳамеша аз хавфи уқбаҳои пеш тарсон бошад

Ки аввал, уқбаат талхии қон аст,
Саломат мондани имон гумон аст.
Зи як су қобиз андар қон занад чанг,
Зи як су дёв имонро кунад танг.
Миёни ин ду мушкил банда ночор,
Ба сад бечорагӣ гардад гирифтор.
Касо бар ёрии ту дастрас нест,
Ба ҷуз лутфи Худо фарёдрас нест.
Надонӣ қандани қонро, ки чун аст?
Дили олам аз ин ғам ғарқи хун аст.
Саволи ду малак дар гури торик,
Ба гурзи оташин пурсид наздик.
Зи ваҳми ҳайбаташ зуҳра шавад об,
Чӣ гуна банди оқиз кунад тоб.
Ба хотир чун намоёри аз он рӯз,
Нафас дар ғарғаи монӣ, назар дуз.
Пас аз пурсиш азоби ҳавли гур аст,
Аз ин ғусса дили олам ба шур аст.
Ба маҳшар саҳтии рӯзи қиёмат,
Ба пеш ояд дар он чандин аломат.
Ғами он рӯзро мөхур ҳамин дам,
Ситам бар қон макун, эй ибни Одам.
Бикун бар ҳоли зори худ тараҳҳум,
Махур аз рангу буйи дун тафаннум.
Бикун коре, ки ояд раҳми Субҳон,
Кунад душвори он рӯз осон.
Ба вақти хидмати Мавло қадал кун,

Маҳал нагзашта, кишти дармаҳал кун.
Намеояд маҳал гашта, дубора,
Занӣ сад бор сар бар санги хора.
Ба дам хушёр шав, ки дам ҳамин аст,
Дами фардо гумон, ин дам яқин аст.

Воқеаи фазилати дӯст доштани он Ҳазрат (С)

Касе будаст андар асри Мусо,
Ба фиску маъсият умраш саропо.
Ба расвоии исён шуҳраи халқ,
Фуру дар лойи исён буд, то халқ.
Гумони халқ, к-ин аз дин бурун аст,
Ба фардо дар қаҳаннам сарнагун аст.
Ба рӯзе мурд он марди гунаҳкор,
Ҳама гуфтанд, мо з-ин шахс безор.
Нашуемаш, насоземаш ҷаноза,
Чӣ лозим ғусл бар ҳар истиҳоза?
Ба ҷуз исён надорад ҳеҷ некӣ,
Ба дасти хеш рӯ карда чу деге.
Чӣ лозим бар шақӣ қонуни Ислом?
Аз ин ибрат шавад пухта дигар хом.
Бишуд ҳайрон Калимуллоҳ з-ин ҳол,
Расонид Ҷабраилаш ваҳй дар ҳол.
Ки эй Мусо, бишуд фармони Борӣ.
Набинад бандаамро кас ба хорӣ.
Ба эъзози тамоми расми Ислом,
Ба хубӣ дафн кун, зудаи саранҷом.
Пас аз мадфуни ӯ шуд дар муноҷот,
Ки эй Ҳоҷатбарори аҳли ҳоҷот.
Чӣ ҳикмат буд, фосиқро бихондӣ,
Зи абри лутф ёронаш чакондӣ.
Бигуфт Эзид, ки он банда гунаҳгор,
Фузун буд гарчи ҷурмаш аз хасу хор.
Ба рӯзе аз қазои осмонӣ,
Бишуд машғул дар Тавротхонӣ.
Назар андохт бар исми Муҳаммад,
Зи шафқат, буса кард аз номи Аҳмад.
Ба ҳаққи бусаи исми Паёмбар,
Гузаштам ҷурму исёнаш саросар.
Ҳабибамро касе, ки дӯст дорад,

Куҷо Молик варо дузах дарорад.
 Ба ҷону дил муҳибби Мустафо бош,
 Ба ёрони Муҳаммад ҷонфидо бош.
 Ба як каф гир домони шариат,
 Ба дасти дигаре касби тариқат.
 Ба ин ду бол хоҳӣ гашт шаҳбоз,
 Кунӣ бар олами Лоҳут парвоз.
 Расӣ ҷое, нарафта боли анқо,
 Бигардӣ фарқи нури Ҳақ Таъоло.
 Зи меҳри Мустафой зад дилам чуш,
 Зи наъти ӯ найи килкам шакар нуш.

Назми Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ дар наъти он Ҳазрат (с)

Ҷон бод фидои қадду болои Муҳаммад,
 Бо гесуи мушкини сумансои Муҳаммад.
 Ҷибрил ҷилавдори буроқаш шаби меъроҷ,
 Хурон сафи дар саф ба тамошои Муҳаммад.
 Арш аст сарафроз зи ташрифи қудумаш,
 Курсист ба болаш зи таманнои Муҳаммад.
 Хуршед гирифт хушае аз хирмани ҳуснаш,
 Маҳ руйканон буса зад аз пойи Муҳаммад.
 Ташрифи заминаш ҳамаро вола намуда,
 Ташрифи само, ҷумла ба ғавғои Муҳаммад.
 Шуд гулшани олам ба туфайли гули руяш,
 Аз шавқ ҳама булбули гуёи Муҳаммад.
 Омад ба қадаш хилъати лавлок мувофиқ,
 Тоҷе ба сараш қавси ӯ аднои Муҳаммад.
 ТоҲо лақабаш, васфи қабояш ба музаммил,
 Баҳри зафари ҳасми фатаҳнои Муҳаммад.
 Фардо, ки кунад ҷилва ба бозори қиёмат,
 Маҳшар шавад он рӯз ба тамошои Муҳаммад.
 Аз баҳри шафоат ба ҳама уммати осӣ,
 Бандад камари ҳиммату аълои Муҳаммад.
 Хоки қадамаш сурма ба чашмони Ҷунунӣ,
 К-у ҳаст ба ҷон волаву шайдои Муҳаммад.

Воқеаи Вайси Ямани ва ишқбозии Ў ба он Ҳазрат(с)

Чу Вайс аз ошиқони Мустафо буд,
Ба рутба, Ў хавоси авлиё буд.
Адои иштиёқи руйи Ҳазрат,
Хароби орзуи базми сӯҳбат.
Ки уро буд очиз модаре пир,
Ба хидмат буд Ў аз ҳурмати шир.
Аз ин побастагӣ он ошиқ зор,
Бимонд аз сӯҳбати Султони аброр.
Ба ёронаш васият кард Ҳазрат,
Барои Вайс дар Ҳангоми реҳлат.
Пас аз ман бо шумо созад мулоқот,
Ба вақти ҳаҷ сари кӯҳи Арофот.
Бигуедаш зи сӯйи мо саломе,
Расонедаш зи мо хуш ин паёме.
Кунад андар ҳақи Аҳмад дуъое,
Писандида аст андар ҷонфидой.
Хабар додаст бо ман Ҳайи Бечун,
Ки эй Аҳмад, бидон ин рамзи мазмун.
Ки Вайс андар ғами рӯзи қиёмат,
Кунад бар умматони ту шафоат.
Шумори муйи гусфандони калбӣ,
Барои Ў қунам аз нор салбӣ.
Ба қадри тори муйи гусфандон,
Раҳонам умматат аз нори сузон.
Ҳабиби Ман ту, Ў бо ту ҳабиб аст,
Туфайли қурби ту бо Ман қариб аст.
Шафоатро ба руйи қурб ёбад,
Қучо ҳар кас сари ин ришта тобад.
Муҳаббат, эй писар, айнаи камол аст,
Нишони қурби ишқи Зулҷалол аст.
Дарояд файзи ишқ аз равзани дил,
Зи нури Ў шавад ойнаи ин гил.
Аз он хур мерасад дар дил ҳарорат,
Зи доғи Ў шавад соҳиб ҷароҳат.
Зи дарди Ў давад сӯйи табибон,
Бичуяд аз барои дард дармон.
Бигирад оташ аз ҷонон аввал ҷон,
Шавад ҷон ҷониби дил оташафшон.
Зи дил оташ расад бар ҷумла аъзо,

Ба суз афтад вучуд он гаҳ саропо.
Аввал ҷазби муҳаббат аз сӯи ӯ,
Кашад в-он гаҳ ошиқ меканад ру.
Ба пойи мурғи дил ҷазбаш каманд аст,
Тапад бар худ, аз ин ки қайди банд аст.
Мадон чун хеш ҳоли мубталоро,
Мазан санг куштаи ин Карбалоро.
Шаҳидони муҳаббатро мазан тир,
Бикун парҳез хашми олимус сирр.

Воқеаи ғиряи Яҳё (а) аз хавфи Вочиб Таъоло

Умар ғӯяд, ки Яҳё буд паямбар,
Гиристӣ доимо аз хавфи Довар.
Бирав дар суҳби аҳли нола биншин,
Ба оби дида парвар хушай дин.
Чунон резид оби дидаи ӯ,
Лаби рухсори уро бурд чун чу.
Бишуд маҷруҳ, дандон гашт урён,
Ки шуд пора лабу дандон намоён.
Бигуфтӣ модараш, эй нури дида,
Ниҳам пора намад он ҷо сафеда.
Ки то дандони ту пушида гардад,
Дилам аз нолаат ҷушида гардад.
Ризо додӣ, намад мӯмондӣ модар,
Гиристӣ боз ӯ аз хавфи Довар.
Фишондӣ модараш он ду намадро,
Ба рези об сузидӣ кабадро.
Ба мардум зикр гар ё вазъ гуфтӣ,
Дурре дар будани Яҳё насуфтӣ.
Ки буд бетоқату шайдову вола,
Ба рези ашк чун борону жола.
Ба рӯзе ҷома бар сар буд Яҳё,
Назар кард Закариё бар шебу боло.
Надид фарзанду ваъзе кард оғоз,
Бигуфт, эй мардумон, донед ин роз.
Ки омад Ҷабраил аз назди Субҳон,
Хабар дод инчунин, он пайки Раҳмон.
Ба дузах водие ном аст Сакрон,
Дар он водӣ яке кӯҳ аст Ғазбон.
Набитвонад касе аз ӯ гузаштан,

Магар аз хавфи Бечунӣ гиристан.
 Ба дунё он, кӣ гирён аст бисёр,
 Дар он ҷо бигзарад з-он уқбаи нор.
 Шунда, дар хуруш афтод Яҳё,
 Хурушона равон шуд сӯи саҳро.
 Ба сар хокифишон сӯи биёбон,
 Ғирев афтод байни халқ чандон.
 Чунон бигрист Закариё дар он ҳол,
 Бишуд беҳуд забонаш дар даҳон лол.
 Биёварданд беҳушаш ба хона,
 Бипурсид Аҳлия з-оҳу фиғона.
 Ба худ омад, ба завҷа рози дил гуфт,
 Дурре, ки байни мардум суфта буд, суфт.
 Бипурсид модари Яҳё зи Яҳё,
 Ба завҷа гуфт, қиссаи ӯ саропо.
 Шунда ҳоли уро модари зор,
 Барои ҳоли Яҳё шуд дилафгор.
 Сиришкешон миёро зуд барбаст,
 Ба ҷуёнаш асо бигрифт бар даст.
 Ба дил ҳу-хузанон бо зикри Мавло,
 Забон ку-кузанон ҷуёни Яҳё.
 Зи дида ашкрезон рӯ ба саҳро,
 Ҳамегаштӣ биёбонро саропо.
 Наёфта буд, саргардон ба саҳро,
 Ба дил зорид бар даргоҳи Мавло.

Воқеаи модари Яҳё ва пурсидани хабари

Яҳё(а)-ро аз шубоне

Ба ногаҳ дид дар саҳро шубоне,
 Ба гусфандони худ дар посбонӣ.
 Бигуфташ, эй ҷавон, ин сӯй кун гӯш,
 Надидастӣ ҷавони пашминапуш.
 Ба гардан баста дорад тавқи оҳан,
 Ба сина оташу дил карда гулхан.
 Мисоли абри гардун дар фиғон аст,
 Сиришкеш абри найсонваш равон аст.
 Шубон гуфташ, чунин касро надидам,
 На аз кас номи некуяш шундаам.
 Валекин имшаб аз ин кӯҳдоман,

Ҳамеомад хуруши «Вой аз ман.
Надорам оташи сузандаро тоб,
Нагирад дасти ман гар лутфи Ваҳҳоб.
Чӣ вовайлост з-он водии Сакрон,
Чӣ гуна бигзарам з-он кӯҳи Ғазбон?»
Чунин овозу вовайло шунидам,
Ба чашми худ, вале руяш надидам.
Нишонаш дод, шуд гириён равона,
Намуда домани кӯхро нишона.
Расида, дид модар рӯи фарзанд,
Бикард оғуш он фарзанди дилбанд.
Ки ҳар ду соате он ҷо хурушид,
Ба як ҷо шахду шерона бичушид.
Гирифт дасти писарро шуд равона,
Ба ҳам нолакунон бо сӯйи хона.
Дили пайғамбарон з-ин сон, ки хун аст,
Ба мову ман бародар ҳол чун аст?
Каси оқил даме ғофил набошад,
Агар ғамин шавад, одам набошад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чупунӣ (рах.)

Ҳамон бех ки зи дида хун бигирям,
Зи хавфи Ҳазрати Бечун бигирям.
Зи доғи дил кунам рӯ дар биёбон,
Зи баҳри Лайли чун Маҷнун бигирям.
Дил аз ғам метапад ҳар дам ба хуноб,
Зи дил хунро кунам берун бигирям.
Ду чашм аз ҳасраташ ҷӯйи равон аст,
Би ёди чилвааш Ҷайхун бигирям.
Ғиғону гирияи гардун баҳорон,
Манам дар нола чун гардун бигирям.
Зи бими пеш лозим нолаи беш,
Ҳамон бех, ки зи ҳад афзун бигирям.
Либоси дил сияҳ аз чирки исён,
Зада аз тавбаҳо собун бигирям.
Дуто қаддам чу Яъқуб ба эҳзон,
Хамида, ҳамчу хони нун бигирям.
Надонад ҳеҷ кас фардо чӣ ҳол аст,
Зи ғам имрӯз з-ин мазмун бигирям.
Бимонд афсус расми ишқбозӣ,

Зи ноёбии ин қонун бигирям.
жунуно, уқбаҳои сахт дар пеш,
Аз ин андуҳи пурмаҳзун бигирям.

Воқеаи фақр ва риёзати он Ҳазрат (с)

Амиралмуъминин фармуд Умар,
Ки рафтам ман ба рӯзе назди Сарвар.
Ки нақши бурё дар тан нишаста,
Дили зорам бишуд з-он ҳол хаста.
Бикардам назди Сарвар гирияи зор,
Чаро мегирий, гуфт он Шоҳи аброр.
Бигуфтам, подшоҳони гузашта,
Ба руйи маснади заррин нишаста.
Шумо – Султони тахти ҳар ду олам,
Муборак тан ба нақши бурё зам.
Чӣ ҳол аст ин шуморо, Шоҳи меъроҷ?
Ки наълайни ту бар фарқи шаҳон тоҷ.
Бигуфт Ҳазрат, шаҳи дунёст онҳо,
Ки мо ҳастем Шоҳи мулки уқбо.
Амирон хостанд эъзози дунё,
Талаб кардем мо аз васли Мавло.
Ба аҳлуллоҳ нақши бурё хуб,
Ба роҳат ошиқи дунёст марғуб.
Ба Ҳазрат бурё бошад мувофиқ,
Ба мову ту мағелон аст лоиқ.
Тани худро фикан дар фақру хорӣ,
Муносиб, дида дар хуноба борӣ.
Фигон кун дар раҳи Эзид ҷарасвор,
Мазан худро ба шаҳди дун магасвор.
Зи ҳар ҷо буйи ишқ ояд, давон бош,
Зи доғи дил ба ранги заъфарон бош.
Кучо ҳаҷ меравӣ, бо Каъбаи гил?
Худо бо мост андар хонаи дил.
Ҳамон ки ёфт Мавлоро, зи дил ёфт,
Кучояш аз тавофи обу гил ёфт?
Биё дар суҳби дилдорон гузар кун,
Ба файзи сӯҳбати ҳар як назар кун.
Муҳаққиқ аз муқаллидро ҷудо кун,
Муҳаққиқ ёфти, ҷонро фидо кун.
Муҳаққиқ он, ки дорад завқи ҷонаш,

Ба ёди Ҳақ бувад шуру фиғонаш.
 Гаҳе дар олами ҳайрат шавад данг,
 Гаҳе аз сузи дил ояд ба оҳанг.
 Ба огоҳии дил андеша дорад,
 Ба пойи нафс зарби теша дорад.
 Зи домони ду олам даст кутоҳ,
 Ба завқи ишқи Эзид меравад роҳ.
 Ба як қазба агар ошиқ занад бол,
 Ба қояш кай расад зоҳид ба сад сол?
 Чу ин ин иксири Ҳақ олимақом аст,
 Ба ҳар кас дод кай пурсад чӣ ном аст?

Воқеаи ҳозир шудани Ҷабраил ва суол кардани Ў аз он Ҳазрат (с)

Ривоят кард Ҷобир ибни Ансор,
 Ки будам дар ҳузури Шоҳи аброр.
 Биёмад як ҷавони хушваҷоҳат,
 Саломе кард аз ҳурмат ба Ҳазрат.
 Бигуфт, эй Мустафо, дунё чӣ гун аст?
 Бигуфт Аҳмад, ки дун малъуни дун аст.
 Ба чашми зоҳирӣ ҳамчун сароб аст,
 Ки маъмураш ҳама охир хароб аст.
 Бипурсид боз, ки уқбо чӣ зайл аст?
 Азизонро ба Ў бисёр майл аст.
 Бигуфт Ҳазрат, ки уқбо қойи обод,
 Биҳишти анбарин пурайшу бунёд.
 Барои дустон гулзор ҷаннат,
 Барои душманон дӯзах ба мӯҳнат.
 Ки ҳар ду хона а-аҳлаш нест холӣ,
 Ки дӯзах қару ҷаннат қасри олӣ.
 Ки пурсид боз хайри умматат кист?
 Хоси уммататро хислате чист?
 Бигуфт, хоси умматам фармонпазир аст,
 Ки дар боби итоат беназир аст.
 Бигуфт, дар байни дунё, то ба уқбо,
 Чӣ миқдор аст роҳи ин саропо?
 Бигуфт Ҳазрат, мижжа бо ҳам ниҳодан,
 Масофат, турфатулҷайн аст, бе занн.
 Ҷавобҳоро шунида, гашт ғоиб,
 Аз он кас монд ёрон дар аҷоиб.

Пас он гаҳ рӯ ба ёрон кард Ҳазрат,
Шиносед гуфт, ин шоби басурат?
Ба Ҳазрат гуфт ҳар ёре надонем,
Надидастем, мо ҳайрон аз онем.
Бигуфт Ҳазрат, ки он кас Ҷабраил буд,
Саволи Ў шумоёнро далел буд.
Кунад воқиф аз аҳволи дунё,
Шумоёнро кунад моил ба уқбо.
Бувад аз оқилон рамзу ишорат,
Кунад идрок, то соҳиббасорат.
Биё солиқ, ту ҳам з-ин рамз кун гуш,
Зи ширинсӯҳбатонаш шарбате нуш.
Марав з-ин беш андар хоби ғафлат,
Ҳарифон рафт, омад бо ту набат.
Агар ту қадри умри худ бидонӣ,
Намесозӣ ба ин сон зиндагонӣ.
Ту умри хеш чун ҳамёни зар дон,
Даме, ки мебарояд, як гуҳар дон.
Намеояд дигар рафта дубора,
Агарчи сар занӣ бар санги хора.
Ки зояд модари айём як бор,
Бимирӣ, мурдаканҳо меканад ғор.

Воқеаи ҳасрат хурдани се тоифа дар рӯзи қиёмат

Ба худ ой ба зудӣ, дам ҳамин аст,
Ба фардо ҷойи ту се газ замин аст.
Ба рӯзе сӯйи ёрон гуфт Ҳазрат,
Ба се тоифа дар ҳашр аст ҳасрат.
Яке, он хоҷае бошад ба исён,
Ғуломи Ў ба тоъатҳои Субҳон.
Ғуломашро баранд бо сӯйи ҷаннат,
Ба дӯзах меравад хоҷа ба ҳасрат.
Дуввум, ин ки ғании мумсик бимирад,
Ҳама моли варо ворис бигирад.
Кунад ворис аз он хайру саховат,
Равад аз моли мумсик сӯйи ҷаннат.
Равад мумсик ба ҳасрат ҷониби нор,
Ба афсусу надомат, гирияи зор.
Саввум, он олиме, ки беамал шуд,
Ба тоъат коҳилу сусту касал шуд.

Ба илми Ў амал шогирди Ў кард,
Ибодат карда, Ҳақро ҷустуҷу кард.
Равад олим ба илмаш дар ҷаҳаннам,
Равад хулду барин шогирд бе ғам.
Амал мағз аст, эй олим, илм пушт,
Бувад илм, он ки созад восили дуст.
Агар нағзӣ, биё ин мағз дарёб,
Шавад розӣ зи кирдори ту Ваҳҳоб.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (р)

Аз илми беамал ба Азозил ҷӣ фоида,
Бори китоби доя ба маҳмил ҷӣ фоида.
Илм он, ки дар амал шавадат боли роҳи дуст,
Ҳамли китобҳои фуругил ҷӣ фоида.
Илму амал ҷу шамъ бувад дар раҳи ҳидо,
Гумроҳ шавӣ зи роҳи далоил ҷӣ фоида.
Рав илм ёд гир, ки восил кунад туро,
Дониш, ки норасост, ба манзил ҷӣ фоида.
Рав баҳра зи дарси ғаму сузи ишқ гир,
Аз қолу қилу баҳсу моҷодил ҷӣ фоида.
Дил то нагашт волаву шайдои доғи ишқ,
Сабҳа ба гардани ту ҳамоил ҷӣ фоида.
Илме, ки садди роҳ шавад, ҷаҳл аз Ў накуст,
Раҳ ёфт гар сукути маноқил ҷӣ фоида.
Илме биҷу, ки юмни дамаш буйи Ҳақ диҳад,
Бе қасди ишқ ҳифзи масоил ҷӣ фоида.
Тоғат бувад ҳамон, ки зи тарси Худо кунӣ,
Масҷид равӣ зи бими маҳосил ҷӣ фоида.
Чун думи рубаҳ аст, забони мунофиқон,
Нуки забон ба додани бодил ҷӣ фоида.
Андеша пос дор, Ҷунунӣ, ба куйи Дуст,
Аз зуҳди хушку вирди навофил ҷӣ фоида.

Воқеаи раҳмат хостани маломат бар зокирони Ҳақ

Ғаъло

Бишуд аз ҳазрати Сарвар ривоят,
Малакҳо офарида Зоти Иззат.
Ба онҳо ончунон шуд амри Мавло,
Бикаш тори сабҳат руйи дунё.

Бар ҳар маҷлис, ки бошад сӯҳбати зикр,
Бигирянд, охиратро карда дар фикр.
Малоикҳо дар он сӯҳбат зада саф,
Дуои хайрсозон во кунанд каф.
Раванд он гаҳ малакҳо сӯйи гардун,
Бипурсад аз малакҳо Ҳайи Бечун.
Ба дунё бандагонам дар чӣ коранд?
Чӣ гуна зиндагониро гузоранд?
Бигуянд он малакҳо, эй Худоё,
Ба илми сирр туйи доно ба ашё.
Ба зикру гиряи зор ҷигар реш,
Фуру дар ғам ҳама аз хиҷлати хеш.
Бигӯяд Ҳақ, зи кӣ тарсида гирянд,
Малоик гӯяд, аз тарси Худованд.
Худо гӯяд, гар ҷаннат бибинанд,
Аз ин гиря фаровонтар бигирянд.
Назар гар ҷониби дӯзах гузоранд,
Ба ҷойи оби дида, хун биборанд.
Гувоҳи ҳол бошед, эй малакҳо,
Муқими арз бошед, ё фалакҳо.
Биҳишти хеш бахшам зокиронро,
Кунам раҳмат, ман он бандагонро.
Сазойи раҳмати ман хоифон аст,
Ба васли каъбаам хуш тоифон аст.
Биё солиқ, ба базми зокирон бош,
Ба дили зикру мижжа ашки равон бош.
Ба ҳар сӯҳбат шакар дидӣ, бикун нуш,
Мағасҳо гар кунанд таъна, макун гӯш.
Агар гиряндаро бинӣ, шавӣ нарм,
Зи сузи синаи зораш шавӣ гарм.
Ки охир хомро гар мепазонад,
Касе, ки сухт қадри суз донад.

Воқеаи он, ки моили сӯҳбати некон шудан далели некбахтӣ аст

Чи донад ҳоли пухта ноқиси хом,
Мапурс таъми асал аз заҳрошом.
Зи дарду сӯҳбати мардон шавӣ мард,
Рави дар осиеи дил расад гард.
Агар ҷуянда бошӣ, ҷустуҷу кун,

Агар гуяндайӣ, рав зикри Ӯ кун.
Касе пурсид аз Султони аброр,
Шудам дармондаи ин амри душвор.
Надонам ман, Саидам, ё ки бадбахт,
Биҳиштиам ва ё дар уқбаи сахт.
Бигуфт ҳазрат, наёлой ба ҳар дег,
Дили худ арза кун дар сӯҳбати нек.
Агар мойил шавад дил, некбахтӣ,
Бикаш сӯйи азизон зуд рахте.
Дилат гар сӯҳбати некон бихоҳад,
Бидон, ки дӯзахи сузон бихоҳад.
Нишони сарнавишти бад ҳамин аст,
Сияҳдил дар ҷазо асвадҷабин аст.
Аз ин гуям, ба некон зуд омез,
Агар по дорӣ аз бад дур бигрез.
Зи суҳби неку бад пайдост таъсир,
Зи некон шахд нуш, аз бад махур тир.
Ки захми тири бад дорад ҳалоқӣ,
Бигардон аз ҳабисон рӯ ба покӣ.
Зи гирди домани покон шавӣ пок,
Дукони собунат ин ҷо, маҷу зок.
Даро дар кураи дил, то шавӣ зар,
Намонда то ба девори лаҳад сар.

Воқеаи саҳтани рӯзи марг ва талҳии ҷон қандаи

Чу калби қаҳф кун пос дар дил,
Зи роҳи дил расӣ охир ба манзил.
Шунидам ман зи юмни ишқӣ Исо,
Ба муъҷиз мурдари мекард аҳе.
Бигуфтанд кофирон, он хушлиқоро,
Кунӣ ту зинда ин нав мурдаҳоро.
Бирав, дар хоки Сому Нуҳ биншин,
Бикун зинда варо, созем таҳсин.
Ки Ӯ фавтида аз аҳди қадим аст,
Ҳама пусида аҷзояш раҳим аст.
Бирафт дар гури Ӯ Исои Марям,
Дуо карда, бихондаш исми Аъзам.
Бигуфташ, қум биизниллоҳ, эй Сом,
Ба номи Эзид баро аз ҷойи ором.
Ба фармони Илоҳӣ зинда шуд Сом,

Нишаста назди Исо, кард ором.
Шуда муяш сафеду қад хамида,
Чу пирон қад дуто, кулфат кашида.
Бигуфт Исо, ҷавонмардӣ ва ё пир,
Ки мую ришу руют гашта чун шир.
Бигуфто, мурда будам дар ҷавонӣ,
Ба вақти навхуруши комронӣ.
Ки будам хуфта фармон шуд, зи ҷо хез,
Шудам аз бими маҳшар парвона рез.
Зи ваҳми он, ки қоим шуд қиёмат,
Чӣ хоҳам кард, дар рӯзи надомат.
Зи марги ман гузашта чор ҳазор сол,
Шудам пусидаву резиди помол.
Ҳануз аз ман нарафта талхӣи ҷон,
Ба заҳр олуда дор, он кому дандон.
Бикун ин нуктаҳоро ҳалқаи гуш,
Макун саҳтии он дабро фаромуш.
Ҳама нушанд охир шарбати марг,
Зи ҳар нахле бирезонад ҳазон барг.
Аз он талхӣ, ки дидам ҳолати фавт,
Надорад шарҳ, гуям сакраи мавт.
Зи ҳоли рӯзи охир бош огоҳ,
Набошӣ лаҳзайе бе ёди Аллоҳ.
Бикун коре, ки он дам дар намонӣ,
Ба рӯзи саҳт оқиз нотавонӣ.
Ту мури ланг, ин раҳ дуру душвор,
Ту таъми хомӣ, кун андеша аз нор.
Надорӣ бар кафу по тоқати хор,
Далерӣ чун кунӣ дар гулхани нор?
Ту ҳасми хеш гардони адуро,
Шикаста ин каду, пур кун сабуро.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Эй лаҳми заъиф моили нор машав,
Коре куну бо сақар гирифтор машав.
Аз суду зарар туро хабар кард Худо,
Кун суд ба ҷон дар пайи озор машав.
Оқил зи кароҳат саломат монад,
Гар марди раҳи ҳаққӣ, гунаҳкор машав.

Аз нафъ чу гул расонӣ бар ҳар кас буйе,
Андар пайи озори каси хор машав.
Кун ҳалқаи гӯшу қону дил панду хирад,
Дар сӯҳбати воизон чу девор машав.
Коре куну худ ба корхона бирасон,
Андар сафи мардикор бекор машав.
Май нуш ба зери далқ аз нашъаи қом,
Дар орзуйи савлату дастор машав.
Кун бандагӣ аз завқи ҳузури дилу қон,
Овози азон шунидӣ бемор машав.
Дар дори хароб чун Чунун бош хароб,
Бо ёр мудом дам ба ағёр машав.

Воқеаи он, ки банда ҳамеша хоиф бошад

Азизе буд, ном Суфёни саврӣ,
Зи файзи қудс дар дил дошт нуре.
Ба ҳангоми ҷавонӣ қад дуто буд,
Зи хавфи ҳашр қону дил адо буд.
Касе гуфташ, ҷавоно, чун дутой?
Ба сурат шобу аз қад пир намойӣ?
Ба мӯйи ту сафедихо нараста,
Чаро қадат чу пирон шуд шикаста?
Бигуфт Суфён, шунав, эй соили хом,
Ба вақти касбу таҳсили саранҷом.
Муаллимам имоми зоҳид лақаб дошт,
Фузун дар сина илм аз ганҷи Рабб дошт.
Ба файзу маърифат чун баҳри Ҷайхун,
Зи файзу дониш аз андоза берун.
Ба охир сар ба болини аҷал шуд,
Ғирифтори қазои дармаҳал шуд.
Ба болинаш мани дилхаста будам,
Писарворе ба ӯ дил баста будам.
Ба нигаҳи ҷашми худ аз хоб бикшод,
Ба ман дида, ба ҳасрат кард фарёд.
Бигуфт, ҳафтод сол аз баҳри Субҳон,
Муаллим будаам бар аҳли илмон.
Надидӣ ту зи ман ҷурми кабира,
Нагардам қасди исёни сағира.
Аҷаб ҳайронам, эй фарзанд аз ин ҳол,
Намешой маро гуянд алҳол.

Нарав, эй абди ношойиста, бишав дур,
Намешойи ту бар ин дарғаҳи нур.
Аз он ҳайбат миёнам шуд шикаста,
Ба сина мезанам аз ғам дудада.
Дудо шуд қоматам аз ваҳми мурдан,
Чӣ бошад ҳол вақти қон супурдан?
Ту муллоатар набошӣ аз Азозил,
На бар шайх Барсасийсо муқобил.
Ба дониш нестӣ ҳаргиз чу Балъам,
Машав мағрури дониш, сар бикун ҳам.
Ба доми ибтилояш мубталойӣ,
Ба ранҷи кӯҳнаи дил кун давоӣ.
Чу соил кун ба даргоҳи қарам ру,
Ду рухсора зи оби дида кун чу.
Ба хоки куйи Ё кун хокборӣ,
Ба ёди руйи Ё кун ашкборӣ.
Зи доғи дил бикаш оҳи шарарнок,
Бикун дил то ба домони ҷигар чок.
Чу най дар роҳи Ё бастамиён бош,
Ба дил оташ бирезу дар фиғон бош.
Аз ин олудагӣ домони дил шуй,
Чу булбул дар суроғи дил бизан буй.
Ҳамеша бош дарбони дари дил,
Зи файзи дил расӣ охир ба манзил.
Дили огоҳ дорад сайри парвоз,
Ба дилбар аз забони дил кунад роз.
Дили худро ба зикри дӯст дил кун,
Бурун ойинаатро з-обу гил кун.
Либоси дил ба зикри Ҳақ нашуйӣ,
Макони девро ту дил нагӯӣ.
Шавад ойина дил аз зикри Борӣ,
Бибинӣ акси Ёр аз интизорӣ.
Ба дил кун доғ аз ишқаш чу лола,
Ба лаб кун доим аз завқаш пиёла.
Қаҳон майхона, дил чун қом лабрез,
Аз ин май доим андар коми қом рез.
Агар мастона тутӣ дар қарас шуд,
Зи тан фареду нола чун қарас шуд.
Бигу, эй Мавлавии маст қадаҳ нуш,
Ба деги дил ҳамеша мезанӣ чуш.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ғаҳе дар ишқи Мавло мезанам ҷуш,
Ғаҳе аз завқи саҳбо мезанам ҷуш.
Халоиқ рафт андар хоби ғафлат,
Бибинам базми шайдо мезанам ҷуш.
Ҳама дар ғуссаи имрӯза сарсон,
Ман аз андуҳи фардо мезанам ҷуш.
Ба ин шуриш равам гар ҷониби хок,
Миёни ҷумла танҳо мезанам ҷуш.
Кунам ҷайби кафан чун ҷайби дил чок,
Ба гуристон чу эҳё мезанам ҷуш.
Зи нори ишқ деги дил шавад гарм,
Расид оташ ба аъзо мезанам ҷуш.
Ба баҳри ваҳдатм моҳисифат ғарқ,
Барои шури дунё мезанам ҷуш.
Бигирад дилбарам гар ҷоми сармаст,
Зи нуши ҷуръа мағмо мезанам ҷуш.
Баҳорон гар равам дар сайри гулшан,
Ба базми мурғи гуё мезанам ҷуш.
Мағу шури Чунун, то хоби гур аст,
Ки ман то арши аъло мезанам ҷуш.

Воқеаи ҷавоне аз ҷаҳли тап ва васият намудани ӯ

Дар ин ҷо боз гуям қиссайе хуб,
Ба самъи ҷон шунав, ин рамзи марғуб.
Гурӯҳе қавм андар фулки дарё,
Ба ногаҳ шуру туфон шуд саропо.
Миёни қавм будӣ навҷавоне,
Зи ҷамъи авлиё асрордоне.
Расид аз ҳимматаш киштӣ ба соҳил,
Саломат шуд зи туфон он қавофил.
Ҳама дар хушкӣ аз киштӣ баромад,
Ҷавон андар миён чун сарв омад.
Ҷудо шуд аз ҳама, рафта ба беша,
Надонистанд, уро чист пеша.
Зи беша омаду баъд аз замоне,

Ғуравҳо дар кафи ӯ ногаҳоне.
Бигуфт, эй мардумон, бошед огоҳ,
Аҷал омад, равам бо сӯи Аллоҳ.
Пас аз маргам ғуравҳоро кушоед,
Ҳарире ҳаст, такфинам намоед.
Бимолид аз ғанутаи бар масоҷид,
Равам ман, эй ҷамоат, сӯи Воҳид.
Шуморо як ҷавоне ояд аз пеш,
Бибахшидам ба ӯ ман хирқаи хеш.
Бихоҳад аз шумо ин хирқаро ӯ,
Дихед, албата, бар он ёри неку.
Васият карда, дар беша даромад,
Бирафт қавм аз пасаш, то сир бидонад.
Бидидандаш, миёни беша мурда,
Ба Зоти пок ҷони худ супурда.
Варо бардошта, бо иззи икром,
Бидоданд ғусл бар ойини ислом.
Ғуравро карда во, диданд ногаҳ,
Ҳарире буд, аз ҷаннат фитода.
На уро тор пайдо буд, на пуд,
Баромад аз димоғи мардумон дуд.
Кушоданд, вар тайи дигар ғануте,
Набудӣ васфи буяшро субуте.
Ба такфину ҳарири хушмуаттар,
Бишуд мадфун он покизагавҳар.
Гирифта хирқаашро рафт он қавм,
Рафиқи авлиёро монда дар навм.
Зи пеш омад ба ногаҳ як ҷавоне,
Ба рух моҳе, ба қад сарви равоне.
Талаб кард, он амонатро ба ногаҳ,
Дихедам, хирқаро гуфта, гирифт раҳ.
Бидодандаш, гирифт мастона пушид,
Зи дил аз чуши завқи ҷон хурушид.
Зи дарси ишқонӣ шуд сабақро,
Зи лавҳи сина гардонда варақро.
Баровард аз тани худ қисвате пеш,
Бидод бар он ҷамоат аз кафи хеш.
Бигуфто, гар равед дар шаҳр 3-ин роҳ,
Дихед ин лубси ман дар роҳи Аллоҳ.
Бигуфт он қавм, эй сарви равона,

Ба ҳаққи Зоти Бечуни Ягона.
Ту киству ки буд он шахси марҳум,
Бигу ин сирр, ба ҳаққи Ҳайи Қайюм.

Воқеаи вафоти он ҷавон яке аз чиҳил тан ва ғайб баён кардани ӯ

Бигуфто, он ҷавон буд аз чиҳилтан,
Гуле нашкуфта, берун шуд зи гулшан.
Маро дар ҷойи ӯ карданд имрӯз,
Шудам ман бо чиҳилтан шуълаафрӯз.
Бимирад аз чиҳил тан, гар яке тан,
Кунад дар ҷойи ӯ насби дигар тан.
Ба ин қонун чиҳилтан ҳаст доим,
Ҷаҳон аз юмни мардон ҳаст қоим.
Нигар айши сутунҳои ҷаҳонро,
Ба ҳар дам нушиши ратли гаронро.
Ба зудӣ домани пири муғон гир,
Ба майхона даро, ратли гарон гир.
Шавӣ аз ҷилваи дун руйгардон,
Даройӣ дар қатори шермардон.
Дил аз олоиши меҳри ҷаҳон гир,
Макони фикри зикри ломакон гир.
Зи ғафлат дидаи дилро макун кур,
Ки ғофил ҳаст аз қурби Худо дур.
Каломи ҳарза бар ойинаи дил занг,
Зи пургӯй ба ҳар шиша мазан санг.
Бизан сайқал ба зикру фикри Субҳон,
Даро дар базми ҷоми май парастон.
Маризӣ ту, табиби ҳоли худ ҷу,
Давоӣ туст, зикри Ҳақ аз ӯ гу.
Бипарҳезӣ зи феълу қавли нофор,
Шикан парҳезро бо ҷоми саршор.
Бикаш оҳ аз дили пуршуълаи тез,
Зи мижгон об, гоҳе хуни дил рез.
Зи май дору хурад мастонаи ӯ,
Сихат шуд, дил шавад девонаи ӯ.
Ба нафъу хайр мизоҷи ҳоли дил санҷ,
Ки парҳез аст, мифтоҳи дари ганҷ.
Кунӣ гар имтиҳон нафъу зарарро,
Кушояд дидаи ботин басарро.

Биёмуз ҳолро, ки мағзи қол аст,
Лаби дил хушк зи-н шарбат вубол аст.

Воқеаи ҳазрати Имоми Аъзам ва ба тавофи Каъба рафтани ӯ

Бигуям қиссايе аз Буханифа,
Зи қисса ҳиссايе хоҳам вазифа.
Ба ҳақ Нуъмону Собит бо зиёрат,
Ба ҳам рафтанд бо соҳиббасорат.
Зиёрат кард ҳарду байти Раббро,
Баҷо овард қонуни адабро.
Ба Каъба дид Нуъмон ҷамъи касрат,
Шудӣ анбуҳ аз баҳри зиёрат.
Бидид нуронӣ марде дар миёна,
Ба дидан гарму ширин ошиқона.
Бигуфто, эй падар, чун аст ин ҷамъ?
Чӣ шахс аст, он каси нуронӣ чун шамъ?
Бигуфташ, ӯ зи асҳоби Расул аст,
Анас ном аст, аммо зулфузул аст.
Ки ҳар соле ба тавфи Каъба ояд,
Ба мардум аз ҳаводис лаб кушояд.
Халоиқ бар симоъи қавли Аҳмад,
Зи ҳар су ҷамъ меоянд беҳад.
Маро гуфт, эй падар, боло бибардор,
Гузoram назди он доноӣ ахбор.
Ҳавоӣ чун варо боло бардошт,
Ба пеши он саҳоба зуд бигзошт.
Бидид Нуъмон Собитро ба якбор,
Ба ёд омад ҳадиси Шоҳи аброр.
Анас гуфт, эй писар, гу номи худро,
Ба ман гу маскану ороми худро.
Бигуфто, Ибни Собит номи Нуъмон,
Ба кунят Буханифа шоҳи сибён.
Ба сайри ломакон аз аҳли Куфа,
Муаллам бар дақиқӣ ҳар хуруфа.
Анас гуфт, эй гурӯҳи байти аъло,
Маро бар фавқ бардоред боло.
Анасро ҳам ба фавқ бардошт он ҷамъ,
Баромад бар сари он ҷамъ чун шамъ.
Гувоҳ бошед, гуфто, эй халоиқ,

Ки ин кудак ба мазҳаб ҳаст лоиқ,
Саломи Аҳмади мурсал расондам,
Луобашро ба коми ин чакондам.
Шудам ман фориг аз ҳифзи амонат,
Биҳамдиллоҳ нашуд аз ман хиёнат.
Касеро, ки зи лутфи худ Худо дод,
Набӣ ҳар диле уро ато дод.
Ба сӯи бандайе гар У кунад қаҳр,
Ба комаш шахди гетӣ мешавад заҳр.
Ба домони карам дасти талаб зан,
Майи тавҳид бе шиша ба лаб зан.
Худоро ёфтӣ, гул шуд муссаллам,
Ту, эй қуз, ёфтӣ гулро махур ғам.
Шавӣ, эй қатра, гар побуси уммон,
Кунӣ пур гавҳари мақсад ба домон.
Ба қону дил бичу зинҳор дарёб,
Биёбӣ гавҳар аз ин ганҷи гирдоб.
Агар ту лаззати ваҳдат биёбӣ,
Аз ин лаззоти фонӣ рух битобӣ
Зи шарбатҳои субҳонӣ кунӣ нуш,
Шавад найранги ин фонӣ фаромуш.
Бичу ин шахдро, кам гу зи кавсар,
Шароби васл з-оби хулд бөҳтар.
Ба зиндон бошӣ, эй мурда, шавӣ ҳай,
Миён бандӣ ба доғи нола чун най.
Ту, эй олуда, сӯи пок биштоб,
Барои покии дил сайқале ёб.
Ба як нушаш шави сармасти он қом,
Ки масти Ҳақ раҳад аз қайди ҳар дом.

Ғазали ҳазрати Маюлавӣ Чунун раҳматуллоҳи алайҳ

Мабодо ҳеҷ дил маҳруми файзи зикри субҳонӣ,
Нагардад бенаво як соил аз даргоҳи раббонӣ.
Шароби ишқро онё, ки нушид, рафт мастона,
Ба баҳри раҳматаш моҳисифат ғарқоби чундонӣ.
Биё, эй толиби роҳи ҳақ, ин иксирро дарёб,
Кунад зар кимиёи ишқ дар бозори ҳайронӣ.
Башар дар ботин аз ошуби шарр сад фитна ангезад,
Бизан оташ ба доғи ишқ дар ҳангоми инсонӣ.

Бичу оби ҳаёт аз хизри вақт, эй ташналаб ин ҷо,
Намири талхкоме ташналаб дар дори зулмонӣ.
Ба оби чашму собуни надомат шувӣ исёнро,
Намеояд ба корат дар лаҳад ашки пешонӣ.
Биё андар дари майхона об аз чашми ҳасрат зан,
Бикун ҷоруб ин боби карам сафҳои мижгонӣ.
Ба гуристон гузар, якдам назар бар аҳли ҳасрат кун,
Сари ҳасрат бипечиданд дар чоки гиребонӣ.
Ба тоҷу тахту обу ранги ин фонӣ чӣ менозӣ,
Ки баъд аз фурсати андак ба хоби даҳр яксонӣ.
Гузар аз обу ранги дун бинойи хонаи дин кун,
Ҷаҳон н-ояд ба кор, аммо ба кор ояд мусалмонӣ.
Биё, дар базми хоси Мавлавӣ шури ҷунунӣ гир,
Ки шуд масти майи ваҳдат зи тавф Ғавси Ҷелонӣ.

Воқеаи қаромоти Хоҷа Ҳотам раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе гуфт васфи шайхи олам,
Ки ходим буд назди Хоҷа Ҳотам.
Бикардам солҳо аз файзаш идрок,
Надидам лаҳзайе уро ғазабнок.
Магар рӯзе миёни аҳли бозор,
Касе шогирди уро дод озор.
Ки будӣ вомхоҳаш дирҳаме чанд,
Ки кард хоҳони дирҳам роҳи Ё банд.
Шафоъат кард чандон Хоҷа Ҳотам,
Нашуд ҳаргиз қабули қаҳри Ё кам.
Аз ин карда дили шайхи замон дард,
Ридоро аз ғазаб афканд дар гард.
Бияфшонид аз вай реҳт зевар,
Бигуфташ, гир вомат, эй муқаддар.
Бигир миқдори вомат мон дигарро,
Бари пул кардаӣ пурхун ҷигарро.
Агар гирӣ зи воми худ зиёда,
Шавад дасти ту хушк аз ин ирода.
Ба қадри воми худ бигрифт з-он зар,
Зи ҳирсаш даст зад ногаҳ ба дигар.
Бишуд хушк он замон дасти дарозаш,
Пушаймон шуд, зи озори гудозаш.
Ба зинҳорӣ ба сад зинҳор, зинҳор,

Забон аз ранчиши мардон ниғаҳ дор.
 Ҳамон қавме ба офат мубтало шуд,
 Зи озори дили марди Худо шуд,
 Ки сад бор ин ҷаҳон аз оҳи дил сухт,
 Валекин беадаб ибрат наёмухт.
 Шинос, эй курдил оташи нафсро,
 Бикун андеша рӯзи пешу пасро.
 Зи аҳли дил зи ҳар андеша дил санҷ,
 Гузар аз мори дун, шав ёри ин ганҷ.
 Гурез аз заҳри ғафлат, шаҳди ин нуш,
 Назар бо чашми дил кун, чашми сар пуш.
 Ба мардон гар биёмеъӣ, шавӣ мард,
 Зи дарди дардмандон ояд ба дил дард.
 Биёву баҳра аз марди Худо гир,
 Ба Ё кун зиндагӣ, мирӣ ба Ё мир.
 Дили пурдард чун ганҷи равон аст,
 Ба солорӣ амири корвон аст.
 Ба ҳар мурда дили Исо нафасвор,
 Диҳад зиндадилонро май шакарвор.
 Ба сӯҳбат аз намақдонаш диҳад Шур,
 Чароғаш дилсиёҳонро диҳад нур.
 Мағасҳоро диҳад парвози анқо,
 Зи ҳиммат мөбарад бар Арши аъло.
 Раҳонад аз балойи қайди носут,
 Расонад бар сафойи авҷи лохут.
 Чу калби Каҳф дарбони дарах шав,
 Рамақ то ҳаст, аз ҷон чокараш шав.
 Ба сидқи софи худ з-ин посбонӣ,
 Расӣ дар боргоҳи ло маконӣ.
 Сағ аз ихлос омад ҷинси одам,
 Зи бөйхлосӣ одам шуд зи сағ кам.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Биё, эй дил, чу калби Каҳф бо марди Худо биншин,
 Гурезон шав зи ғофил, бо гурӯҳи порсо биншин.
 Зи заҳри сӯҳбати ноҷинс Канъон ғарқӣ туфон шуд,
 Баро аз ғофилон, назди ҳузури авлиё биншин.
 Чаро ранҷурии ин дарду ғафлатро намедонӣ,
 Табиби ҳозиқатро ёфта, назди даво биншин.
 Ба иксири муҳаббат хештанро чун намесойӣ,

Биё, эй хок, аз хокӣ ба назди кимиё биншин.
Шикаста аз дутойӣ қоматат аз маҳмили исён,
Ба тавба чун Насуҳо бош, назди мумиё биншин.
Зи зикру фикри Ҳақ бар дидаи дил сурма кун доим,
Агар чашми дилат кур аст, бо ин тутиё биншин.
Зи бедардӣ гирифторм ба қайди ғуссаи гардун,
Ба базми дардмандон рафта, бо қоми сафо биншин.
Ба ёри ошноии ҳамнишин бегона мегардӣ,
Баро аз мосиво, андар ҳузури маҳлиқо биншин.
Машав мағрури обу рангу тоҷу тахти ин фонӣ,
Ба майхона даро, қоме гирифта, чун гадо биншин.
Ливойи худ Муҳаммад бар мутеон мезанад фардо,
Мутеи шаръи сурур бош, дар зери ливо биншин.
Ба ин қазбу чунун гар Мавлавӣ сар дар лаҳад монад,
Бисозам нолаи дилсуз дар хокам биё биншин.

Воксаи он, ки ҳар банда амонати худ ба ҳақ супориш кунад

Ба асри Умари Хаттоб ду ёр,
Ба пешаш омада биншаст хушёр.
Ба рангу рую ҳусн ҳар ду баробар,
Тафовут на яке уро зи дигар.
Умар он ҳол дида, монд ҳайрон,
Ба ҳамрангию монандии ёрон.
Зи ҳайронӣ Умар гуфт ин тарона,
Ба ҳам пайванд хешӣ ҳаст, ё на?
Яке гуфт, ман падар, ин ҳаст фарзанд.
Мувофиқ бо ҳам афтодем дилбанд.
Умар гуфто, чунин ранги падарро,
Надида ҳеҷ кас чун ин писарро.
Падар гуфт, эй амир, бишнавар ин ҳол,
Ба ман бигзашт ин қисмат чунин сол.
Ки буд ин ибни ман дар ҳамли модар,
Ғазо ман рафта будам бо паямбар.
Супурдам бо Худо ин ҳамли хотун,
Амонат кардам андар ҳифзи Бечун.
Зи ғазва омадам аз ҳукми Яздон,
Ба ҳамлаш мурдааст он завҷа дар хон.
Фигонҳо кардам аз доғи ҷудойӣ,
Наво бардоштам з-он бенавойӣ.

Ба ҳасрат рафтам он шаб назди гураш,
Бидидам аз само борони нураш.
Ки дидам резнури Ҳақ дар он гур,
Шудам аз дарди дил дар гираву шур.
Бихуфта, синаи модар макида,
Ки шир аз синаи модар чакида.
Гиристам ман басе, он ҳол дидам,
Зи пёши мурда кудакро кашидам.
Ба ҳангоми гирифтан омад овоз,
Фасеҳ омад ба гуш аз ғайб ин роз.
Бигир ин кудаки худро саломат,
Ки бар мо кардааш будӣ амонат.
Ба мо гар модараш кардӣ амонат,
Ба ту биспурдаме ҳарду саломат.
Амонат ганҷи имонро ба Ё кун,
Зи роҳи дил Худоро ҷустуҷу кун.
Паноҳи Ҳақ ҳисори инсу ҷон аст,
Ниғаҳдорандаи кавну макон аст.
Хусусан, душмани зотист дар пай,
Ҷигархунам зи шарри фитнаи вай.
Ҷӣ шерон дар шикораш гашт рубаҳ,
Ниҳода дар рағи дил чун малаҳ заҳ.
Наҷот аз лутфи Ҳақ ёбӣ аз он дев,
Ки дорад ғораташ сад фитнаву рев.
Ба сина шуд, макони дев ханнос,
Кунад ҳар лаҳза чандин гуна васвос.
Чу сағ Ё дар даҳан дилро гирифта,
Кунад талбису васвоси наҳуфта.
Варо бо тӯғи ло ҳавлӣ бизан сар,
Ба зикру тавбаи субҳӣ кунаш пар.
Ба меҳробӣ ибодат оташаш зан,
Зи оҳи шаб даруни чоҳ афкан.
Зи дарди дил ба сӯйи Ҳақ кунӣ ру,
Ки то ин лаънатӣ аз ғам канад ру.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Худовандо, ниғаҳ дорӣ маро аз макри шайтонӣ,
Ҳидоят бо сиротал мустақим кун сӯйи раҳмонӣ.
Умеди том ҳар банда аз он лутфи азал дорад,

Нашуд, аммо касе воқиф аз он мактуби пешонӣ.
 Ба рӯзи саҳти маҳшар бандаи бечора дармонад,
 Ба ин дармондагон обир карамро зуд афшонӣ.
 Нашуд воқиф касе аз қисмати неку бади ин ҷо,
 Ман ин асрори пинҳонро намедонам, ту медонӣ?
 Ба ҳар дине, ки бошӣ, бош муъмин, рав дами охир,
 Чудо гардад ба вақти марг аз куфрон мусалмонӣ.
 Ба ҳоли очизон, ё Рабб, кунӣ дар муҳтазар раҳме,
 Ки байни қону эмон мубтало банда ба ҳайронӣ.
 Ба ҳар дарде агар ҳар бандаи бечора дармонад,
 Набошад ғайри фазли Ту ба ҳар дармонда дармоне.
 Диламро сӯйи Худ каш з-ин ғами гирдоби бепоён,
 Мабодо, ки дар ғафлат равам бо ин парешонӣ.
 Чунуниро дил аз андуҳи қон кандан тапад дар хун,
 Кушо ин уқдари, ё Рабб, ба фазли худ ба осонӣ.

Воқеаи нисфи шаб дар гуристон рафтан ва муноҷот кардани он Ҳазрат

Шабе Ҳазрат фироши Оиша буд,
 Ба ними шаб зи ҷо бархоста зуд.
 Ба гуристони Буқъа рафт он шаб,
 Фитод дар сачда андар дарғаҳи Рабб.
 Пас аз вақте бишуд Оиша бедор,
 Чу дид ҳолӣ фироши Шоҳи аброр.
 Магар паҳлуш дид аз ёр ҳолӣ,
 Ба шак афтод фикри ло иболоӣ.
 Зи ғусса розҳои дил ба дил гуфт,
 Бирафт Ҳазрат магар ҷойи дигар хуфт.
 Паси вай рафт уро гӯшаи дил,
 Ки дар шаб рафт, бо кӣ кард манзил.
 Барои ҷустани Ё шуд равона,
 Ба гуристон бирафт андар шабона.
 Ба сачда дида Ҳазратро фитода,
 Фигону гиряш аз ҳад зиёда.
 Шунида савти пойи Оиша ӯ,
 Сари худ кард боло ашк чун чу.
 Бигуфт, эй Оиша, ман шоҳи динам,
 Намесозам хиёнатро, аминам.
 Ту фаҳмидӣ, ки ман кардам хиёнат?
 Кунам то ҳашр ин ҳифзи амонат.

Маҷлаи э-ин бобҳо хотирпарешон,
Нашии осуда, хотирчамъ дар хон.
Бигуфт Сиша, эй Султони аброр,
Ҳабиби Ҳазрати Халлоқи Ҷаббор.
Ҷаҳонро Ҳақ бар ту офарида,
Ту ро баъни муҳиббон баргузида.
Ба фарқи ту муносиб тоҷи лавлок,
Ҷаро монди ба хорӣ руй дар хок.
Бигуфт Ҳазрат, ки эй аҳли фирошам,
Ҷигарро аз ғами дил метарошам.
Мисли хулди дузах ҳаст водӣ,
Аз ӯ кас мағзарад ҳаргиз ба шодӣ.
Халос аз ғай ба гиря метавон шуд,
Аз он ғам тифл пире метавон шуд.
Кунам гиря барои умматонам,
Ба гиря бигзарад э-он осиенам.
Бари уммат бигирям, на бари хеш,
Барои умматон шуд синаам реш.
Ҷаро аз ғам наҷфшонӣ ба сар хок,
Ки аз ҷурми ту гирён рафт он пок.
Сазад гиря ба мову ту шабу рӯз,
Ки лағли мо чӣ гуна мешавад рӯз.
Ба ҳоли дарғаҳи мардон бизан сар,
Бикун ду дида аз хуни ҷигар тар.
Ба маҷроби ибодат сарнагун бош,
Эй қанди офати ҳастӣ бурун бош.
Ҳамеша аз ғами фардо ҷигархун,
Бигаро, эй банда, аз Қаҳҳори Бечун.
Дилат ин ҷо бувад дар шодмонӣ,
Ба ғамҳо рӯзи маҳшар дар бимонӣ.
Дар ин ҷо гиряву ғамро ба худ гир,
Ки то он ҷо дили хунат шавад шир.
Бигу чун қадди худ «Инно заламно»,
Ба таваба бош дар «Инно надамно».
Ба нола, эй писар, касби падар гир,
Барои нола ҷунбон бош занҷир.
Ба нола дардманде гар хурушад,
Ҳамон дам раҳмати Эзид бичушад.
Бикун коре, ки раҳмонӣ шавӣ зуд,
Барояд аз димоғи ҳасми ҷон дуд.

Воқеаи хабар додани он Ҳазрат салаллоҳу алайҳи васалламаз омадани Билол разияллоҳу анҳу

Абудардо чунин кард ин ривоят,
Ки маъ будам нишаста назди Ҳазрат.
Ки ногаҳ Ҳазрати Султони аброр,
Чунин фармуд аз лаъли шакарбор.
Ки ҳоло як биҳиште медарояд,
Зи дил андуҳи кулфат мебарояд.
Шудам хориҷ зи масҷид сӯи саҳро,
Надидам ҳеҷ кас кардам тамошо.
Шудам дохил ба масҷид назди Ҳазрат,
Нишастам сӯҳбати он покгинат.
Ки ногаҳ як ҳабашзода даромад,
Салом карда, ба тавфи Сарвар омад.
Бигуфт Ҳазрат, Билоло ҳол чун аст,
Дилат аз қайди ҷисмонӣ бурун аст.
Билол гуфто, ки хуш бодо, лакал хайр,
Зи юмнат фавқи гардун мекунам сайр.
Бигуфт Ҳазрат, Билоли босафойе,
Бикун андар ҳақи Аҳмад дуойе.
Билол аз гуфтаи Ҳазрат шуда рост,
Дуъо карда, зи Эзид мағфират хост.
Абудардо бигуфт, рӯ сӯи мо кун,
Дубора дар ҳақи ман ҳам дуъо кун.
Ҷавоби ман нагуфта, гашт хомуш,
Дилаш аз завқи ишқи Ҳақ зада чуш.
Дубора гуфтамаш бо илтиҷоҳ,
Ба дардам аз дуъоят кун давоҳ.
Ба ман дида, ба Ҳазрат дид ногаҳ,
Ту аз ин розӣ ҳастӣ гуфт, эй Шаҳ?
Бигуфт Ҳазрат, ки розӣ ҳастам аз ин,
Дуъойе кун, дилашро соз таскин.
Дуъо карда ба ман аз дар бурун шуд,
Ҷаҳон дар дидаи дил сарнагун шуд.
Ту ҳам солиқ зи шайдоён дуъо гир,
Дилат дар хунтапиҳо то мақад шир.
Барои ҳаққи Муҳаммад хост ёрӣ,
Ба файзи қудс карда интизорӣ.
Ба ҳар ҷо ошиқи шайдо биёбӣ,

Ба шураш волаву ғавго биёбӣ.
Биёбӣ орифе бо дидаи тар,
Дуъо гири кафи хокат шавад зар.
Зи ҷумла ҳоли зори худ сияҳ дон,
Мағасро андар ин раҳ фили шаҳ дон.
Ту худро нест дон, то ҳаст гардӣ,
Зи нуши ҷоми ҳастӣ маст гардӣ.
Чу соя маҳви хуршеди бақо бош,
Ба чашми дил пайи завқи бақо бош.
Варо дарёб, то худро кунӣ гум,
Раҳӣ шояд зи нафси душмани шум.

Воқеаи суоли Абудардо аз Ҳазрат салаллоҳу алайҳи васаллам

Ба бораш аз ҳама худро батар дон,
Ҳама шабҳо зи худ бе болу пар дон.
Абудардо бигуфт, эй Соҳиби ҷуд,
Чаро чашмони У сӯйи шумо буд?
Бигуфт Ҳазрат, дилу ҳушаш ба Арш аст,
Агрчи ҷисми У гардон ба фарш аст.
Ту ҳам солиқ, агрчи ҳастӣ дар хок,
Бибар андошаро дар олами пок.
Бидон нури Худо дар ваҷҳати судс,
Ба дил кун сайр андар олами қудс.
Чароғи ҷисми солиқ дар замин аст,
Сироҷаш ғавқи сақфи ҳафтумин аст.
Шавад фонӣ агар ин сурати гил,
Намонад ишқи У дар ҷону дар дил.
Ту, эй оғуда, э-олойиш ҷудо шав,
Фано гардида, бо боқӣ боқо шав.
Бие оби ҳаёт аз баҳри Ҳақ нуш,
Гузор оби бақоро, ҷоми май нуш.
Баро аз домҳои шуру касрат,
Шавӣ мастона то аз ҷоми ваҳдат.
Тилисми дун ба меҳри Ҳақ бикун во,
Гиреҳ аз дил ба завқи қазба бикшо.
Муҳабатро дар ин раҳ болу пар дон,
Дили беишқи ҳақро бесамар дон.
Зи меҳри Уст дарди дардмандон,
Кашиш аз Уст қазби мустамандон.

Воқеаи роҳ мондани Иброҳими Адҳам ба сабаби як дона хурмо

Касеро лутфи Ў бо худ нахонад,
Кучо бо нола сўйи Худ давонад.
Шунидам ман, ки Иброҳими Адҳам,
Ба ҳаҷ мерафт Ў бо дидаи нам.
Шабе дар масҷиди Байтулмуқаддас,
Бимонд танҳо ба зикри Зоти Ақдас.
Зи гардун омад он ҷо ду фаришта,
Сухангӯён зи тақдири навишта.
Яке гуфт, он кас Иброҳими Балх аст,
Барои шаҳди уқбо айшталх аст.
Дигар гуфт, оре ин султони доно,
Барои Ҳақ намуда, тарки дунё.
Риёзатҳо кашид, аз ҳад зиёда,
Ба зуҳду тоъату тақво пиёда.
Вале аз мартаба афтод ногаҳ,
Ки дар бозори Басра рафт ин шаҳ.
Зи хурмоҳои мулки худ гумон кард,
Накард андешаву андар даҳон кард.
Чу он хурмо ба меъда кард ором,
Фитод аз мартаба, шуд бесаранҷом.
Аз ин бечора меҳнатҳо бишуд ҳайф,
Агарчанде ба хони Ҳақ шуда зайф.
Шуд аз масҷид ба оҳу нола берун,
Гирифт роҳи биёбонро чигархун.
Ба шаҳри Басра омад Ў хурушон,
Дилаш аз доғи ғам чун дег чушон.
Ба он хурмофурушаш дод хурмо,
Бигуфта узр, бахшондаш саропо.
Биёмад боз дар Байтулмуқаддас,
Бишуд машғули зикру фикри Ақдас.
Биёмад боз он ҷо он малакҳо,
Даромад байни масҷид аз фалакҳо.
Яке гуфто, биёяд буйи одам,
Дигар гуфташ, ки ҳаст он ибни Адҳам.
Ки аз як дона хурмо дур афтод,
Ба Басра рафта, бо молик иваз дод.
Мақоми аввалашро боз Ҳақ дод,

Шуд аз бори ғамаш чун сарв озод.
Ту, эй суфӣ, ки дар бар мекуни далқ,
Кун аввал эҳтиёт аз покии ҳалқ.
Агар ҳалқи касе олуда бошад,
Куҷо дар маърифат полуда бошад.
Саге, ки дар палидӣ мекунад ру,
Нигар, чун мекунад ҳар луқмаро бу.
Чаро ту бетавақуф мезанӣ даст,
Даҳан чун моҳӣ андозӣ ба ҳар шаст?
Гулугир аст ҳаққи ғайр, на кут,
Дил андар деги исён меҳурад ғут.
Гурезад доим аз нопок покӣ,
Куҷо ёбӣ сафедонро зи зокӣ.
Бихур куте, ки дар меъда шавад ош,
Махур оне, ки расвойӣ шавад фош.
Дами сарди ҳаромхурҳо бувад бад,
Равад гар сӯйи бечунӣ шавад дард.
Равад дар хоб, дам печад ба гардун,
Зи буйи бад малоикҳо цигархун.
Аз ин нафрат фиристонанду лаънат,
Барои баддаҳон аз ин касофат.
Агар чун мор бошад қути дил хок,
Ҳамон бӯхтар бувад аз ҳалқи нопок.

Ғазалҳои ҳазрати Маълави Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Чуз қаноат ганҷ андар кишвари дил кас надид,
Хуштар аз сабру таҳаммулҳо ба маҳмил кас надид.
Тушан роҳи қиёмат аз қаноат кардаанд,
Чуз ғубори факр дар сайри манозил кас надид.
Ҳалқи покон меҳидҳад аз покии Яздон хабар,
Покбозонро ба як олуда мойил кас надид.
Гар ту Зоти пок меҳохӣ, зи нопокон гурез,
Чунки ҳеҷ озодаро ғарқи сияҳгил кас надид.
Сад ҳазорон шуд дили ранҷур з-ин дору ҳалок,
Як дили зинда аз ин захри ҳалоҳил кас надид.
Чун шутур шав, хор хур, лекин махур ҳаққи касон,
Хорро беҳ аз шакар андар қавофил кас надид.
Рав ғизои ошиқон меҳур, ки буйи ҷон диҳад,
Ғайр аз ин дар хирмани айём ҳосил кас надид.

3-иштиёқи васли Ҷонон гар хурӣ хуни чигар,
Инчунин шахде ба коми ҷони бедил кас надид.
Шав, Ҷунунӣ, 3-иштиёқ аз қолаби ҳастӣ бурун,
Дар висоли дӯст ҷуз ин парда ҳоил кас надид.

Воқеаи суоли яке аз аҳли саҳв аз аҳли ишқ ва сукар

Яке пурсид аз шайдои вола,
Чаро дорӣ ту, эй дарвеш, нола?
Бувад наздиктар Ҳақ аз рағи ҷон,
Чӣ лозим ин қадар фарёду афғон?
Набошад зоти У аз ҳеҷ кас дур,
Мақун андар ҳузураш ин қадар шур.
Ба У маълум асрори ниҳонӣ,
Чаро уро ба ин фарёд хонӣ.
Бувад исми сифоташ Олимулғайб,
Ҳамеша олими сир аст, бе райб.
Ба ҳар дил, ҳар қасам андеша ногоҳ,
Гузар созад, аз он ҳол аст огоҳ.
Ба У неку бади ҳар кас аён аст,
Ба илми У ниҳонҳо чун аён аст.
Куҷо бошад адаб дар назди Султон,
Гадоеро, ки созад шуру афғон.
Ба зонуи адаб рав, сар фуру бош,
Ба дил дар интизори зикри У бош.
Ҳамеша машқӣ огоҳӣ ба дил кун,
Забон хомуш аз ҳар қолу қил кун.
Ҳузури дил ба солиқ дар хомушист,
Ниҳон аз чашми мардум боданушист.
Бигуфташ волаи ҳамроҳи бедард,
Куҷо оҳе барояд аз дили сард.
Туро Зот, ки дорад дар хамушӣ,
Маро чун дег медорад ба чуше.
Туро додаст, дар дил доғи савсан,
Маро додаст, андар сина гулхан.
Қарорат дод, ҳамчун косаи об,
Маро дар ҷуш медорад, ҷу гирдоб.
Набошӣ воқиф аз сузи ниҳонам,
Чӣ донӣ қадри ин оху фиғонам?
Аввал аз шарбати дилсузи ман нуш,
Нигар деги дилат чун мезанад ҷуш.

Дарег аз роҳати ин синаи пок,
 Надонад қадри Уро қавми бебок.
 Аввал шум аст ҷоми ишқ Бечун,
 Ки то донӣ фиғони ин ҷигархун.
 Маро аз нола ояд роҳати ҷон,
 Руфуи синаи чокам зи афғон.
 Ба ҳар нола бинушам шарбати май,
 Равам аз худ гузашта ҷониби Вай.
 Ба оҳи сард дуди дил барорам,
 Санадосо зи доғаш беқарорам.
 Ду зонуйи адаб бар солиқон аст,
 Фиғону нола кори ошиқон аст.
 Ба маҷнунон сазад шури биёбон,
 Ба доғи дил муносиб чашми гирён.
 Чу най пур аз шакар шав, нола ёбӣ,
 Агар булбул шавӣ, масти гулобӣ.
 Ба ҳар кас соқӣ май ранги дигар дод,
 Ба даври ошиқон хуни ҷигар дод.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунун раҳматуллоҳи алайҳ

Қадри доғи дили мо ошиқи шайдо донад,
 Қиммати шуриши маҷнуншуда Лайло донад.
 Дафтари дарди ғами ишқ ба бедард махон,
 Рамзи ин нуктаи дил доғи Зулайхо донад.
 Лаззати сузиши ин шамъ зи парвона бипурс,
 Ки ба ҳар сухтанаш роҳати дилҳо донад.
 Зағанонанд зи гулзори муҳаббат маҳрум,
 Завқи базми руҳи гул булбули гуё донад.
 Нест ҳар мурдадиге маҳрами ин зиндадилон,
 Магар аз ишқи ҳақ афсуни Масеҳо донад.
 Баҳр дар чуш, туйи ташналаб аз нодонӣ,
 Ҳосили шарбати ин майкада доно донад.
 Завқи сармастии ин шаҳд ба ҳар ташна магу,
 Таъми ин ҷуръа ҳамон ташнаи саҳбо донад.
 Мастии бодаи мо Хизр зи зулмот наёфт,
 Сукри ин ташна кучо чашмаи эҳё донад.
 Ё Рабб, ин бодаи завқин ба Чунунӣ омуз,
 То ба маҳшар зи ғамат шуриши ғавфо донад.

Суоли Хоча Абдуллоҳи Ансорӣ дар биёбон аз кӯдаки норасидаи доно

Шунидам ман, ки Абдуллоҳи Ансор,
Ба сахройе ҳамерафти ба якбор.
Бидид як кудакеро дар шубонӣ,
Ба гусфандон ба шуглу посбонӣ.
Ки омад раҳм гуфташ, эй сағира,
Чӣ гуна бандагӣ сози дар ин раҳ?
Ба хурдсолист гусфандон чаронӣ,
Ба пирӣ бандагиро ту чӣ донӣ?
Бигуфт, эй тифл, Ҳақро мешиносӣ?
Мутеъӣ, ё ба ғафлат носипосӣ?
Бигуфт, эй пешвойи аҳли ислом,
Агарчи кудакам наврасту хом.
Бигуфто, У шиносой ба ман дод,
Димоғамро нишон з-ин чаман дод.
Бигуфт, аз илм ҳам таҳсил кардӣ?
Чунин бо хушу дониш аҳли дардӣ.
Бигуфто, кудакам қоям биёбон,
Чӣ сон хонам сабақ аз илми Қурон?
Вале се масъала донистаам неқ,
Баён созам дар ин сахройи пуррег.
Бидонам масъала тан бо забонам,
Бидонам илми дилро дар ниҳонам.
Ба дил бишносам Эзидро ба ирфон,
Ба дил ҷо додаам меҳраш фаровон.
Шиносам Зоти Ҳақро бечигуна,
Надорад мислу монанду намуна.
Надорад қисми ҷавҳар Зоти Субҳон,
Намонад кас ба ӯ, на ӯ ба имкон.
Дигар илми забонро неқ донам,
Ба покӣ Ҳазрати Ҳақро бихонам.
Забонро аз бари зикр офарида,
На бар лағви каломе ношунуда.
Бигуям зикри Мавлоро фаровон,
Тиловат мекунам з-оёти Қуръон.
Нагуям ҳарзаи беҳуда ҳаргиз,
Худо ин имтиёзам медиҳад низ.
Чу илми тан ҳамон, ки Зоти Ваҳдат,
Маро додаст тан аз баҳри хидмат.

Зи тоъат маркаби танро кунам бор,
 Ки ин нафс ба бадхоҳам шавад ёр.
 Нигар он тифли маъниро ба идрок,
 Ба бемаънӣ сафедришон, ба сар хок.
 Сафеди дил ба кор ояд, на ҳар пашм,
 Сафед аст муйи дил, торик пур хашм.
 Калонсолӣ надорад эътиборе,
 Калонақлӣ бувад мақбули Борӣ.
 Атои фазли Ҳақ ақл аст тавфиқ,
 Ба фармони Худовандӣ мувофиқ.
 Сафеди ёли ҳар харро мағу пир,
 Бувад пир он, ки бар тифлон диҳад шир.
 Калонӣ хоҳӣ, рав маънӣ талаб кун,
 На ин ки дил ба ришу муйлаб кун.
 Бувад маънӣ раҳе хоҷапарастӣ,
 Чӣ маънӣ аҳди аввалро шикастӣ.
 Ки руҳат дар азал «қолув бало» гуфт,
 Танат дар бистари шайтон чаро хуфт?
 Ки руҳат ҳақшиносо буд аввал,
 Ба роҳи бандагӣ чунӣ чунин шал?
 Ба он аҳди азал ин дам вафо кун,
 Бимон кори ҷаҳон, кори Худо кун.
 Агарчи бандагӣ хидмат ба Аллоҳ.
 Ба худ дон роҳати ҷон тушаи роҳ.
 Барои нафъи ту Ў бандагӣ хост,
 Зи нафъу зарр вагарна Ў мубаррост.
 Чаро, эй банда, нафъи худ нахоҳӣ?
 Ба Ҳақ шармандаву гум карда роҳӣ.
 Намеорӣ ба даргоҳи карам руй,
 Намегирӣ, чаро дасти худоғӯй?
 Бирав, дар сӯҳбати ширини мардон,
 Бигирӣ лаззате аз аҳли дардон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бирав худро ғубори хоки пойи дардманд кун,
 Чу саг дар посбони ҳалқаи боби азизон кун.
 Ғаҳ зикру ғаҳ фикру ғаҳ дар нолаву зорӣ,
 Ҳама шаб оҳи оташбори борон зи мижгон кун.
 Зи занги ҳодиса ойинаат муҳтоҷи сайқал шуд,
 Саҳаргоҳон илоҷи Ў ба файзи зикри Субҳон кун.
 Дареғо, шохбози руҳ помоли заған кардӣ,
 Ба боли ҷазба сӯйи ошёнӣ Ў ту тайрон кун.

Чаро, эй талх, бо шакархурон ширин намегардӣ,
 Ки, эй занбур, бори раҳм бар ин хушаи ҷон кун.
 Дилат чун Юсуф дар ҳабси зиндони ватан то кай,
 Бибин хобе зи нури маърифат фориғ зи зиндон кун.
 Машав маънос нома сияҳ аз касрати исён,
 Талаб бар шустушуйи номаат аз баҳри ғуфрон кун.
 Чаройӣ ташналаб дар назди чуши баҳри тавҳидӣ,
 Гузар аз мосиво рух ҷониби дарёи уммон кун.
 Машав эмин, ки душман бар камин бар ғорати имон,
 Ҷигархун хешро андар дуъояе ҳифзи имон кун.
 Ҷунунро дил зи талхҳои ҷон кандан бувад пурхун,
 Худовандо, зи лутфат мушкили уро Ту осон кун.

Воқеаи шайх Абутуроби Нахшабӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе буд номаш Бутуробӣ,
 Ба ҳиммат ошиқи синакабобе.
 Зи ранҷи интизорӣ чеҳрааш зард,
 Дилаш аз доғи ишқи дӯст пурдard.
 Ба ҳар сӯҳбат ҳамон масти қадаҳнуш,
 Зи завқи дил чу дарё мезадӣ чуш.
 Бигуфто, ман талоқи дун бидодам,
 Ки будам он дам дар салби Одам.
 Ба ҷаннат кард Ризвон далолат,
 Яке то сад накардам майли ҷаннат.
 Пас аз саъйе ки бо ман кард бисёр,
 Бикарддам аҳд бар ҷаннат, ту ҳушдор.
 Ба шартӣ ин қабулат мекунам ман,
 Туро, эй ҷаннати зебои гулшан.
 Севанҷӣ медиҳам аз шавқи дидор,
 Туро бо Ҳазрати Мавлои Ҷаббор.
 Нигар ту ҳиммати шерони Даргоҳ,
 Намехоҳанд чуз дидори Аллоҳ.
 Зи домони ду олам каф кашиданд,
 Ки то дар мақсади ашраф расиданд.
 Дилу ҷоншон ҷунон пур гашта аз Ҳу,
 Нагунҷидӣ миёни тори як му.
 Чаро бо У насозӣ ишқбозӣ,
 Ба рангу буйи дун гардида розӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Эй дил, биё волаву шайдои ёр бош,
Зоти яке бичуву барӣ аз ҳазор бош.
Аз ин ҷаҳони ваҳм баро сӯи беҳудӣ,
Масти шароби завқи майи Кирдигор бош.
Ҷонат амонат аст равад сӯи соҳибаш,
Пеш аз аҷал ба роҳи висолаш нисор бош.
Охир бигу, ки дар ду ҷаҳон ғайри дӯст кист?
Аз мосиво ба ҳар ду ҷаҳон дар фирор бош.
Тан дар сучуди тоъату мижгон ба ашк рез,
Дар дил ҳузури зикр, ба садр фиғор бош.
То лутфи Ӯ чу доя бигирад туро бағал,
Аз файз шир нуш, ба завқи канор бош.
Кун сарфи умри хеш Чунунӣ, ба шури ишқ,
Доим қадаҳ бинуш ба кайфи хумор бош.

Воқеаи нидо кардани малоик дар гуристонҳо ҳар бегоҳ

Бидидам дар таворихҳои ахбор,
Чунин фармуд доноёни хушёр.
Ба ҳар рӯзе ба вақти бомдодӣ,
Ба гуристон малак созад мунодӣ.
Ки, эй шоҳони рӯи тахту тахта,
Гузоредед ҷумла молу рахта.
Ниҳон дар зери хоки бенавойӣ,
Асири зулмати гури сиёҳӣ.
Войи нозукҷавонони гуландом,
Ба зери хоки хорӣ карда ором.
Войи пирони пур меҳнат кашида,
Бихурдӣ шарбати рӯҳлат чашида.
Чӣ доред орзуи дил? Бигуед,
Дар ин хорӣ фуру аз обу рӯйед.
Ҳама гуянд дар дунёи фонӣ,
Надорем орзуи зиндагонӣ.
Валекин ҳасрати бисёру ормон,
Ба дил дорем аз садҳо фаровон.
Ки то зинда шавем як бори дигар,
Бигуем зикри поки номи Довар.
Ба ҷону дил ба зикри Ҳақ бикӯшем,

Ду чашм аз роҳати дунё бипушем.
Дареғо, нест дигар зиндагонӣ,
Ба ҳасрат хуфтаём дар хокдоне.
Бидон, эй банда, қадри зиндагиरो,
Мадеҳ аз даст касби бандагиरो.
Забон он дам ба зикри Ҳақ бикӯшон,
Ба деги дил майи ишқаш бичӯшон.
Зи завқаш ҳар саҳар кун нолаи зор,
Зи мижгон шаш қатора полагун бор.
Бикун меҳробро дар сачдааш тар,
Ба дил ҷуз Ҳақ наёвар фикри дигар.
Чу най дар нолааш баста миён бош,
Чу абри навбаҳорон дар фиғон бош.
Магардад то гирёбони дилат чок,
Ширин кай мешавад чун шарбати ток?
Саводи нома бо ашки надам шуй,
Ба истиғфору шабхезӣ кунӣ хуй.
Бигу зикру мағу ногуфтаниро,
Бикун амру макун нокарданиро.
Агар хоҳӣ, ки васли Ҳақ биёбӣ,
Магар руйи дилат аз ғайр битобӣ?

Воқеаи дуо намудани Мусо алаҳиссалом аз барон борон

Каломам шир аз пистони ҷон аст,
Ба коми тифл ҷуянда равон аст.
Чунин нақл аст андар асри Мусо,
Наборид абр, шуд қатъӣ саропо.
Зироатҳо ҳама хушку хазон шуд,
Ба олам нархи туъма пур гарон шуд.
Бишуд қавми Банӣ Исроилӣ танг,
Намонд аз бетаъомӣ қуввату ҳанг.
Ҳама дар назди Мусо ҷамъ омад,
Чу парвона ба назди шамъ омад.
Ба қавмаш рафт Мусо, сӯйи саҳро,
Ба борон хоستان аз Ҳақ Таъоло.
Дуъоҳо кард Мусо баҳри борон,
Нашуд мақбул бар Даргоҳи Субҳон.
Бигуфт Мусо, ки эй Халлоқи олам,
Чӣ сирр аст, ноқабули дар дуъоям.

Бигуфт Эзид, ба он Мусои Имрон,
Дили қавмат сияҳ аз фисқи исён.
Намесозанд тавба аз гуноҳон,
Надоранд сидқи дил ин русиёҳон.
Аз ин боис дуъоҳо ноқабул аст,
Кучо мақбули Мо ҳар булфузул аст?
Валекин дар фалон ҷо бандайе ҳаст,
Қабули мост, номаш Бурхи Сармаст.
Бирав, бо Ў бигу созад дуъоро,
Ба ҳукми Ў қунам абри саморо.
Фиристонам бари Ў зуд борон,
Мағу ин сирри ҳикматро ба ёрон.
Барои ҷустуҷуйи Бурхи Сармаст,
Бигашт Мусо баланд водиву паст.
Бипурсидӣ суроғи Ў зи ҳар кас,
Набудӣ воқиф аз он шахд ҳар хас.
Кучо ҳар кас шиносад марди Ҳақро,
Зи илми ишқ ноҳонда сабақро.
Ба зери пардаи Эзид ниҳон аст,
Ба Ў з-ин ваҷҳ мардум бадгумон аст.
Ҳама гуфтанд, мо уро надонем,
Вале мо ҳар гадоӣеро нахонем.
Ба ногаҳ масти Ҳақро ёфт Мусо,
Ба шуриш буд, ҳамчун мавҷи дарё.
Ба симойи вучуҳаш нури сачда,
Ба Мавлояш ба хидмат нек банда.
Варо бишнохт Мусо Бини Имрон,
Саломаш кард, гуфт, эй Бурхи мастон.
Алайкум гуфт, эй Мусо, биё зуд,
Туйи ҳамроз бо Донои Маъбуд.
Бигуфт Мусо, ҷӣ донистӣ маро ту,
Ки ҳастам Мусо ҳамроз бо Ё.
Бигуфт, он Ки туро бо ман фиристонд,
Зи аҳволи ту Ў бо ман хабар дод.
Магар меҳоҳӣ аз ман оби борон?
Ба борон аст қавмат интизорон?
Бигуфт Мусо, ки оре, ин чунин аст,
Чу авҷоти халоиқ аз замин аст.
Ба Даргоҳи Карам аз баҳри ҳочот,
Бикард он ошиқи содиқ муноҷот.

Ки, эй Саттори айби ин муъибон,
Бисозӣ мушкили ҳар банда осон.
Тараҳҳум кун, ба ҳоли ин ғарибон,
Насиб бахш Ту бо ин камнасибон.
Ба Мусо гуфт, сӯйи хона рав зуд,
Ки борон мерасад аз амри Маъбуд.
Ба хона кард, то Мусо қадам тез,
Бишуд борон ба фармони Худо рез.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ба даргоҳи карам андар дуоҳо дарди дил бояд,
Ба дилсузӣ ба мижгон об аз худӣ музмаҳил бояд.
Ғадои бенаво бар остонаш интизорӣ кун,
Ба ранҷи интизор гар туро аҷран ҷамил бояд.
Агар Фиръавнсурат даъвии гарданкашӣ дорӣ,
Зи қаҳри Ҳақ туро тӯфони мавҷи руди Нил бояд.
Гузар аз кибру даъво, хоки даргоҳи азизон шав,
Агар бар фарқи ту дасти тараҳҳум аз Ҳалил бояд.
Зи имкони вучудат гар ту азми ломакон дорӣ,
Ба сайри олами қуддус тарки обу гил бояд.
Ба нури шуълаи ишқаш мунаввар кун дилу ҷонро,
Ба дасти раҳравони роҳ дар зулмат далел бояд.
Ҷунунӣ, з-иштиёқӣ рӯйи У кун нолаи дилсуз,
Аз ин ҳасрат сиришки ошиқон доим сел бояд.

Об хостани ҷавоне аз шайх Абулҳасан

Азизе буд, шайх Булҳасан ном,
Ҷавонеро ба саҳро дид ноком.
Аҷоиб бомалоҳат навҷавоне,
Салом андохт бо шайхи замоне.
Бигуфт, эй шайх, мебояд маро об,
Вузу созам, кунам сачда ба Ваҳҳоб.
Ба даргоҳи Худо созам муноҷот,
Бихоҳам аз Худои хеш ҳоҷот.
Дихам аз сачда бар Зоти Аҳад ҷон,
Равам мастона хуш бо сӯйи Ҷонон.
Нахоҳам зиндагониро аз ин беш,
Ки шуд аз доғи муштоқӣ дилам реш.
Ҳасан гуфташ, ҷӣ донистӣ кай мерӣ,

Ҷавониву надида умри пирӣ.
 Аз ин гуфто, ки лабрез аст ҷомам,
 Ки ояд буйи васлаш дар машомам.
 Бигуфташ шайх, к-он ҷо чашмае ҳаст,
 Бирав он ҷо ту, эй шайдои сармаст.
 Ҷавон рафта, дар он чашма вузу кард,
 Намози шукур бар Даргоҳи Ё кард.
 Ба сачда сар ниҳода дар муноҷот,
 Супорид ҷони худ аз шавқи офот.
 Нигар ҷонбозии мастони Уро,
 Нигар муштоқи васли ҷустуҷуро.
 Бувад кори муҳиббон ҷонсупорӣ,
 Ба завқи нашъаи ҷон интизорӣ.
 Бихур солиқ ғами ҷон рӯзи мурдан,
 Макун андешаи нон фикри хурдан.
 Гузорӣ умрҳо гар дар хуру хоб,
 Ба гармои қиёмат чун кунӣ тоб?
 Надорӣ тоқати як захми сузан,
 Наметарсӣ чаро аз сузи гулхан?
 Надонистӣ ту қадри умри ноёб,
 Ба ғафлат додаӣ бе зикри Ваҳҳоб.
 Бикун суръат, ки шуд охир дам ин аст,
 Ғанимати дам ҳамин, фардо замин аст.
 Бихур аз синаам, эй ҷон, ин шир,
 Ба дасти худ мазан бар ҷони худ тир.
 Ба ту гар панди ҷонбахшам асар кард,
 Кафи хокат дар ин иксир зар кард.
 Ибодат талх дар маъноист, ширин,
 Ки гуфт алҳаққу марра он шаҳи дин.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҳуш дор, ки марг тири сузон дорад,
 Кун тавба зи ҷурмҳо, ки зиндон дорад.
 Дунё чу арус агарчи хандад имрӯз,
 Фардо ба ситам ҳалоки дандон дорад.
 Рав сӯйи ҳамушон, бипурс аз хоке,
 Аз тири аҷал ҳазор пайкон дорад.
 Рӯзе гираҳи дилат агар бикшояд,
 Шарбатнушон ҳаққи азизон дорад.
 Гар гавҳари маърифат зи ман мепурсӣ,

Ин сирри нахуфта синачокон дорад.
 Гар чуръаи тавҳид дилат меҳоҳад,
 Ин нашъа мудом базми мастон дорад.
 Аз ошиқи Ҳақ агар нишон меҷуйи,
 Аз ҳасрати дил ӯ чашми гирён дорад.
 Гар сӯҳбати аҳли дил ба ҷон дарёбӣ,
 Аз нури дилаш Фурӯғи ҷушон дорад.
 Хун гирия кун, эй Ҷунун, зи ваҳми дами марг,
 Душвор туро зи лутф осон дорад.

Воқеан Солеҳ алаҳиссалом ва ҳалоки қавми гумроҳ

Ба амри Ҳазрати Халлоқи Довар,
 Чу Солеҳ бар самуде шуд паёмбар.
 Расонид бо самудон амри Субҳон,
 Макардандӣ қабул аз ҷаҳли туғён.
 Зи нодонию ғафлат сар кашиданд,
 Ба хазлони шақоватҳо тапиданд.
 Накарда панди Солеҳро яке гуш,
 Накард аз шарбати Солеҳ яке нуш.
 Ҳама дар фиску куфру бутпарастӣ,
 Ба айшу маъсият, мағрури мастӣ.
 Самуде шуд зи Солеҳ муъҷизаҳо,
 Ҳама ҷамъ омаданд, он қавми гумроҳ.
 Бигуфт Солеҳ, агар муъҷиз намоям,
 Барорад ҳоҷатамро он Худоям.
 Зи баъди муъҷиза имон наёред,
 Ҳалок андар азоби Кирдигоред.
 Қабули қавм шуд ин ваъдаи хуб,
 Ҳама дар дидани муъҷиза марғуб.
 Ба баъди аҳд ҳама кофир саропо,
 Маъа Солеҳ равон сӯи мусалло.
 Миёни идғоҳ санги калон буд,
 Магар муъҷизнамоии кофирон буд.
 Ҳама гуфтанд, мо хоҳем з-ин санг,
 Шутури мода барорӣ ту ба ин ранг.
 Сияҳпешона бошад, ҳам сафедму,
 Бувад ҳомила, зояд баста зону.
 Кушод Солеҳ кафи худ дар муноҷот,
 Ки, эй Ҳоҷатбарори аҳли ҳоҷот.
 Биларзид кӯху саҳро, кафид санг,

Баромад уштуре ҳомил ба он ранг.
Ба назди халқ хобида бизойид,
Чу модар бутаи ӯ менамойид.
Ки ҳар ду пеши эшон мечариданд,
Ҳасадхурон гиребон медариданд.
Шутурро шир аз пистон чакон буд,
Ки ҳамчун чашмаи оби равон.
Агар ҳар зарф овардӣ, шудӣ пур,
Надонистанд қадраш мардуми мур.
Ба охир аз барои хурдани об,
Наёварданд андар навбаташ тоб.

Воқеаи ҳалок намудани қавми бебок ноқаро

Камин карданд бар қасди ҳалокаш,
Чудо карданд охир руҳи покаш.
Бикуштанд ноқатуллоҳро бари об,
Ба он қавм он гаҳ омад қаҳри Ваҳоб.
Ки Солеҳ буд андар хилвати дур,
Шунид, аз кофирон содир шуд ин шур.
Биёмад Солеҳу дид инчунин ҳол,
Бигуфт, эй қавми гумроҳи бадафъол.
Ба қаҳри Ҳақ шавед акнун гирифтор,
Пас аз се рӯз пайдо мешавад нор.
Ба аввал рӯз, руйҳотон шавад зард,
Ба навмедӣ бароред оҳи пурдари.
Ба дуввум рӯз, руйҳотон шавад сурх,
Бадал гашта ба сурхӣ ранги ҳар рух.
Шавад дар саввумин, руйҳо сияҳранг,
Халосӣ на, агар бар сар занед санг.
Шутурбача ба назди Солеҳ омад,
Ба нола аз бари модар даромад.
Ба афсусу фиғон гардида дилтанг,
Даромад боз ӯ рафта дар он санг.
Нихон шуд, рафта дар санги тасалло,
Ба амри Ҳазрати Эзид Таъоло.
Ба он қавм он илмҳо гашт зоҳир,
Шуданд охир ҳалок аз нори тақдир.
Бисухтанд з-оташи қаҳри Илоҳӣ,
Бирафтанд аз қаҳон бо русиёҳӣ.
Касе гар панди раҳбарро нагирад,

Магар фикри дилаш дӯзах пазирад.
 Ниҳоли мункири дӯзах диҳад бар,
 Ба ҷоми мухлисон лабрез Кавсар.
 Агар ин ду каломамро кунӣ фарқ,
 Ба нури маърифат хоҳӣ шудан ғарқ.
 Ғуломи ҷокари ҳодии дин бош,
 Гузар аз шак, ҳамеша дар яқин бош.
 Ба ҳар ҷоёе, ки марди ҳақ биёбӣ,
 Зи файзи сӯҳбати ӯ рух натобӣ.
 Бибинӣ ошиқӣ меҳнаткашида,
 Зи хоки пош кун сурма ба дида.
 Туро шайдо кунад, шайдоӣ Аллоҳ,
 Ба манзил мерасонад, бош ҳамроҳ.
 Шавӣ аз сӯҳбати марди Худо мард,
 Зи доғи синааш ёбад дилат дард.
 Дурустӣ аз шикасти дарди дил ёб,
 Зи тоби дарди дил тан гашт бетоб.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Рав назди роҳдон, ки туро раҳбарӣ кунад,
 Иксирвор хоки туро заргарӣ кунад.
 Дар ҷилваи нигор чу ойина рӯ ба ру,
 Эй дев, рав, ки сӯҳбати эшон парӣ кунад.
 Нуре зи файзи Ҳақ бирасонад ба дил ҷунон,
 Масти Аллоҳ карда, зи ғайраш барӣ кунад.
 Бе дардро зи ишқи Илоҳӣ насиб нест,
 Дар илтиҷо магар, ки ду чашмаш тарӣ кунад.
 Куффори нафс қалъаи дилро хароб кард,
 Қу ҷазба, ки наъра ба ӯ ҳайдарӣ кунад.
 Ҳар уммате ба ҳашр зи Ҳазрат кунад умед,
 То ҷон бувад ба тан, зи сидқ пайравӣ кунад.
 Бошад ба иштиёқи майи дӯст ташналаб,
 Гар орзуӣ шаҳди лаби кавсарӣ кунад.
 Ин ҷо касе, ки хоки раҳи куйи ишқ шуд,
 Дар мулки тахти боғи биҳишт сарварӣ кунад.
 Аз ҷаҳми интизор Ҷунун ашкрез бош,
 Шояд, ки вақти ҷилваӣ ӯ манзарӣ кунад.

Воқеаи васият намудани Ҳазрат хирқаро ба Вайс

Ба вақти реҳлати Султони аброр,
Чу пурсиданд аз асҳоби ахбор.
Ки, эй хоки кафи поят ба дида,
Ба хотирҳои мо арзе расида.
Киро бахшӣ мураққаъро пас аз марғ,
Зи нахли умри кӣ резад хазонбарғ.
Кушода чашми мо зоғалбасарро,
Фишонд аз ғунчаи ширин шакарро.
Бигуфт ҳазрат, ки як шайдо ҷавон аст,
Чу дура дар кисаи олам ниҳон аст.
Зи ишқи мо дилаш доим ҷигархун,
Камоли иштиёқаш аз ҳад афзун.
Зи аҳли Қарн уро Вайс ном аст,
Ҳамеша бодаи шавқаш ба ҷом аст.
Мураққаъро ба Ё бурда супоред,
Варо аз тобиин афзал шуморед.
Чунин фармуд ҳазрат, чашм пушид,
Зи завоқи Ҳақ шароби васл нушид.
Пас аз марғи Расулуллоҳ ногоҳ,
Умар шуд бо Алӣ ҳамроҳ дар роҳ.
Мураққаъро чу бурданд аз Мадина,
Шитобон ҷониби он поксина.
Расиданд дар Яман баҳри суроғаш,
Расулон дар пайи аъми балоғаш.
Бипурсиданд ҷойи бошиши ӯ,
Макону манзилу аз хоҷиши ӯ.
Бигуфтанд, ӯ чу Маҷнун дар биебон,
Биҳандад халқ ӯ бо чашми гирён.
Ҳамеша кори ӯ уштурҷаронӣ,
Ба сина гулхана дорад ниҳонӣ.
Даме ӯ бо касе суҳбат надорад,
Ба панди носихон улфат надорад.
Чу девона ба гофил ху нагирад,
Аз ин гулшан димоғаш бу нагирад.
Шуда шайдо ба куйи бекарорӣ,
Ба чашми дил ба завоқи интизорӣ.
Лаби хушкш пайпай мекашад ҷом,
На парво дорад аз нангу на аз ном.
Зи дида ашкрӯзон бар руҳи зард,

Магар дорад дили бетоқаташ дард.
Агар чуён шавед он некхуро,
Ба саҳройи Қаран ёбед уро.
Ба сӯи Қаран озим гашт ду ёр,
Барои вафқи амри Шоҳи Мухтор.

**Воқеаи хирқа пушидан ва дуъо кардани Вайс дар
ҳаққи умматони Муҳаммад саллаллоҳу алайҳи
васаллам**

Ки дидандаш ба як беша биёбон,
Намоз меҳонд бар Даргоҳи Субҳон.
Мулоқӣ гашт, биншаста дузону,
Мураққаъро супориданд бо ӯ.
Бигуфтанд, Он Расули садрапарвоз,
Ба вақти реҳлати худ кард оғоз.
Бипушад Вайс ин хирқа худойӣ,
Ба ҳаққи умматам созад дуъоёе.
Бипушид хирқаро шайдои сармаст,
Ба сачда сар ниҳод он гаҳ зи худ раст.
Дилаш чун боз сӯи Арш зад пар,
Зи рези ашк гашта сачдааш тар.
Ба Даргоҳи Карим шуд дар муноҷот,
Ки, эй Бахшандаи маҷмуи ҳоҷот.
Гуноҳи ҷумла умматро бубахшо,
Гиреҳ аз кори ҳар дармонда бикшо.
Зи ғайб омад нидо, эй марҳаматноқ,
Бидодам бо ту баъзеро, кун идрок.
Нигар он офтоби ломакон сайр,
Барои ту дуъо бигрифт аз ғайр.
Шабу рӯзат чӣ расвойи зи исён,
Надорӣ пайравӣ доим ба фармон.
Чаро дар дил надорӣ меҳри Ҳазрат,
Ба шарҳи ӯ надорӣ истиқомат.
Ба рӯзи саҳт дар ҳашри қиёмат,
Ҳама дар ваҳми ҷонанду надомат.
Ҳама во нафс, гӯени уммат ӯ,
Барои умматонаш дар тақопу.
Ҳазорон бут шикаста, канд сад ҷон,
Ки то ту ёфти ин нури имон.

Аз ин умри бағафлат дар надам бош,
 Ба роҳи дини ӯ собитқадам бош.
 Ки то зойеъ нагардад шафқати ӯ,
 Расӣ зери лавойи давлати ӯ.
 Ки шояд аз карам дар рӯзи маҳшар,
 Нигоҳи марҳамат бинӣ зи Сарвар.
 Аз ин ҳоли парешонӣ бикун шарм,
 Зи ҷон бошӣ ба ишқи Мустафо нарм.
 Бигӯӣ умматам, нуки забонӣ,
 Ҳазорон фикри фосид дар ниҳоне.

Наъти он Ҳазрат салаллоҳу алайҳи вассалам

Маҳ доғи чехраи барноӣи Мустафост,
 Хуршед дар суроғ ба савдойи Мустафост.
 Аз доғи руш чашми кавокиб кушода монд,
 Гардун барези ашк ба ғавғойи Мустафост.
 Хурон кашида саф зи қусураш ба интизор,
 Тубо ба завқи он қаду болоӣи Мустафост.
 Саф баста ҷумла аҳли малак бар дуруди ӯ,
 Љибрил пайки дарғаҳи аълоӣи Мустафост.
 Булбул ба нола бар руҳи гул ханда мезанад,
 Сумбул хиҷил зи зулфи сумансойи Мустафост.
 Фардо ба рӯзи ҳашр кашад сар зи чайби хок,
 Ҳангомаҳо ба базму тамошойи Мустафост.
 Дорад Ҷунун, умеди шифойи Муҳаммадӣ,
 Нур аст ба дида хоки кафи пойи Мустафост.

Саволи асҳоб аз Ҳазрат, ки ҷиҳат нишони вилоят

Бипурсиданд аз Султони аброр,
 Зи аснофи саҳоба баъзе ахбор.
 Ки, эй Доноӣи ваҳӣи Кибриёӣ,
 Чӣ мубошад нишони авлиёӣ?
 Бигуфт Ҳазрат, нишони авлиёӣ,
 Ҳамон ки ҳаст масти Кибриёӣ.
 Нигоҳи кас агар дар руяш афтод,
 Ҳамон лаҳза зи Ҳақ меоядаш ёд.
 Зи доғи ишқ доим синааш гарм,
 Касе, ки дид уро мешавад нарм.
 Зи доғи ӯ расад кам - кам ба дил дард,

Зи муҳри мосивойӣ дил кунад сард.
 Агар солиқ биёбад ин нишонро,
 Фидо созад ба хоки пош ҷонро.
 Бидон, эй солиқи хом, ин башорат,
 Бимол аз хоби ғафлатҳо басорат.
 Бичу, дарёб соҳибкимиёро,
 Ба дарди кӯҳна нав бахшад даворо.
 Ки асли кимиё ишқ аст, дарёб,
 Шавӣ зар оқибат аз хоки ин боб.
 Ҳама мисҳост аз ин кимиё зар,
 Заданд дар остони қудси Ё пар.
 Биё, дар буттаҳои ишқ бигдоз,
 Ба сӯи ломакон кун азми парвоз.
 Аҷаб шахд аст завқи нашъаи май,
 Дарего, ки на эй ту, воқиф аз вай.
 Зи завқи ишқ гар ояд ба дил чуш,
 Бигардад шарбати Кавсар фаромуш.

Насоеҳи Мавлавӣ Ҷунунӣ муъминони гофилро

Магар ҷонро аз ин шарбат чашонӣ,
 Ба гуфтан варна завқ менадонӣ.
 Бирав, азми майи пири муғон кун,
 Дубора умри рафтаре ҷавон кун.
 Бигардон рӯй аз ин дунёи фонӣ,
 Бирав сӯи ҷаҳони ломаконӣ.
 Ба худ ову бикун фикр, эй кафи хок,
 Ба домонат гиребони кафан чок.
 Бикун имрӯз кори фикри пухта,
 Ки фардо мебаранд дар рӯи тахта.
 Такопу кун, ба зоди роҳ шав зуд,
 Ки гардун аз димоғат мекашад дуд.
 Таманноӣ адам ҳаргиз на хуб аст,
 Ки охир марказат дар рӯи чуб аст.
 Чӣ суд аз зулм гар олам бисузӣ,
 Ба сақфи хона рӯзе чашм дузӣ.
 Ҳавоӣ ҷомаи рангин макун ҳеҷ,
 Ба ҳасрат мешавӣ рӯзе кафанпеч.
 Набошӣ бар шукӯҳу тоҷ мағрур,
 Ба сар рафта, дароӣ хонаи гур.
 Чӣ бошад нафъи молу симу асбоб,

Ки бигзорӣ, кунӣ андар лаҳад хоб.
Макун аз кибр даъвои калонӣ,
Яқин пусида мушту устухонӣ.
Зи ту очизтару мазлумтар нест,
Дареғо, ки туро аз худ хабар нест.
Ҳама мушкил барои ибни Одам,
Ҳамон кӣ нест воқиф, нест Одам.
Ҳама озоду одам пой дар гил,
Хаёли хоми умраш гашта маҳмил.
Ҳамон кӣ аз ҳақиқат бохабар шуд,
Зи андуҳи ҷазо хуни ҷигар шуд.
Ба нойи хонаву хона хароб аст,
Дар ин баҳри фано ҳамчун хубоб аст.
Нишастӣ руйи зин, кун ёди зина,
Зи доғи марг оҳе каш зи сина.
Бигардон ру ба зудӣ сӯйи меҳроб,
Зи рези ашк зан бар сачдағаҳ об.
Зи роҳу тоъату афғону зорӣ,
Бичушад қулзуми гуфрони Борӣ.

Воқеаи он, ки мурид бояд меҳри худро дар дили пир чо кунад

Чунин фармудаанд мاردони пешин,
Азизони Худо чу аҳли ботин.
Бикун худ дар дили марди Худо чо,
Шавад то қуфли боби файзи Ҳақ во.
Ба ҳар навъе тавонӣ меҳри худро,
Бикун андар дили соҳибдилон чо.
Ки ҳам меҳри варо дар сина чо кун,
Ба дилҷуӣи У ҷонро фидо кун.
Ба дил пайваста гар дорӣ муҳаббат,
Ба он дил Ҳақ кунад манзури раҳмат.
Пас он гаҳ ғунҷаи дил мешавад во,
Шавад толиб чу булбул масту шайдо.
Бикун сурма зи хоки пойи мардон,
Ба сина дард гир аз аҳли дардон.
Зи файзи аҳли дил шав, соҳиби дил,
Расонад раҳнамо охир ба манзил.
Бувад шартӣ инобат сидқу ихлос,
Зи ихлоси муҳаббат мешавӣ хос.

Чй микдоре ба дил дорй муҳаббат,
Зи муршид он қадар ёбй шафақат.
Ки аз дил то ба дил роҳест пинҳон,
Таноби баста дорад, ҳукми Яздон.
Ба ин ришта мусовй дури наздик,
Нигаҳдорах кй ҳаст ин рашта бориқ?
Агар ин робита бошад ҳамеша,
Ба дил гирад ниҳоли файз реша.
Нагун шохаш зи мева интизорй,
Кунад бар толибони Ҳақ нисоре.
Агар халқй қаҳон нушанд бо ҳам,
Нагардад з-он ҳусулаш донайе кам.
Биё ғофил, ба каф кун домани пир,
Аз ин пистон бинушй шаккарин шир.
Набинй руйи серй аз макидан,
Намонад шири пистон аз чакидан.
Вале бе гиря доя кай диҳад шир,
Зи нолаи тифл бар дояст таъсир.
Ба афғон шав зи муштоқй чу тифлон,
Ки то нушй даме шире зи пистон.
Дар ин чо то, ки гардон шуд пиёла,
Ба каф н-омад ба ғайр аз аҷзу нола.
Занад аз нола дарёи карам чуш,
Ҳазорон ташнаоб аст з-он чуш.
Биёяд аз тазарруъ раҳми Раҳмон,
Барои ташна шуд ин чом гардон.
Ба майдони муҳаббат ташналаб бош,
Ҳамеша интизори файзи Рабб бош.
Кунад ин нушҳо ъатшон зиёда,
Шавад бозон зи парвозаш фитода.

Ғазали ҳазрати Мавлавй Ҷунунй раҳматуллоҳи алайҳ

Эй дил ба Даргоҳи Карам интизор бош,
Доим ба нола аз ғами У ашкбор бош.
Бо зикру фикри нимшабй нолаи саҳар,
Шайдойи куйи ишқ ба садри фигор бош.
Эй беҳабар, биё, ки кушойиш дар ин дар аст,
Худ посбони хонаи дил шав ба ёр бош.
Эй банда, зуд хоҷаи деринаро шинос,

Ориф шудӣ, ба бандагии Кирдигор бош.
Рав хок руйи дарғаҳи майхона шав ба сидқ,
Сад коса май бинушу ба завқи хумор бош.
Дунёст ҷойи нолаи муштоқи куйи ӯ,
Чун булбулон ба нолаи ҳар марғзор бош.
То нагзарӣ зи ҷон, ба Ҷонон намерасӣ,
Ҷононачуй бошӣ ба ӯ ҷонсупор бош,
Аҳли маниву кибр дар ин куча раҳ наёфт,
Дар роҳи фақри ишқ камини хоксор бош.
Танҳо мануш бода, Ҷунунӣ, ба зери далқ,
Ба соқии косадоре ҳазорон ҳазор бош.

Воқеаи фармудани ҳазрати Бибифотимаро, ки ба насаб маноз

Ба рӯзе Ҳазрати Султони Аброр,
Бифармуд аз лаби ширин шакарбор.
Ба сӯйи Фотима, эй умматуллоҳ,
Битарс аз қаҳри Ҳақ, гу зикри огоҳ.
Макун таъя ба ман, зинҳор – зинҳор,
Ки маҳшар рӯзи сахту кори душвор.
Ки қурби Ҳақ ба мавқуфи амалҳост,
Вагарна дар раҳи тоъат ҳалалҳост.
Ба тоъат қурби Эзид метавон ёфт,
Кунад ҳосил касе, ки нек биштофт.
Манозӣ, ки паёмбарзодаам ман,
Миёни бандагон озодаам ман.
Ба хотир раҳ мадеҳ нози насабро,
Мадех аз дасти худ файзи ҳасабро.
Ба фардо аз амал пурсанд бисёр,
Зи ҷоду насл кай пурсанд, ҳуш дор.
Чунин гуфт, Он Сайиди фақри хотам,
Ту бошӣ аз насаб мелофӣ ҳар дам.
Чӣ хурдастӣ чунин худношиносӣ,
Аёзӣ ту, нигар чоруку досӣ.
Чӣ лозим, эй мани кибру маниҳо,
Ки сар бар суҳра ҳастӣ заниҳо.
Назар мекун, ба сӯйи қатраи асл,
Ту он обе, ки будӣ воҷибулғул.
Ба ту ин ҳуснҳо аз бахшиши Уст,
Чаро бо душманон баргаштӣ аз Дуст?

Ба худ гар ҳар шараф бинӣ, аз ӯ дон,
Ба куза об гар бошад, зи чу дон.
Туро меҳри падар бо шири модар,
Яқин донӣ, ки ҳаст аз лутфи Довар.
Зи ҳар кас марҳамат бинӣ, чунин дон,
Зи маҳзи фазли Раббулӯламин дон.
Бикард ин ҷо агар шафқат бародар,
Ки додат ризқ андар батни модар.
Даруни пардаҳои тангу торик,
Туро парварда, ризқат кард наздик.
Расонидат ба икрому калонӣ,
Чӣ кардӣ бандагӣ ту, эй фалонӣ?
Бикан дил аз ҳама, рӯй сӯи ӯ кун,
Рамақ то ҳаст, аз ҷон ҷустуҷу кун.

Воқеан ҳангоми розгӯйи Мусо (ъ) ва имтиҳон намудани Ҳақ Таъоло

Набинӣ дар амал ҷуз бандагӣ суд,
Ҳусули ду ҷаҳон дар амри Маъбуд.
Ба кӯҳи Тур рӯзе рафт Мусо,
Барои рози дил бо Ҳақтаъоло.
Ба Мусо гуфт, Он Донои асрор,
Фалон кӯҳ рав, ки он ҷо ҳаст як ғор.
Дар он ҷо зоҳиде тоъат сиришта,
Зи тоъат нест фориғ чун фаришта.
Ба ӯ рафта бигу, тоъат насозад,
Дигар дар хидмати Ман ҷон набозад.
Ки ман уро ба дӯзах медарорам,
Ба моликҳои дӯзах месупорам.
Чаро беҳуда ин ҷо мекашад ранҷ,
Намебахшам ба музди ранҷи ӯ ганҷ.
Бирафт Мусо ба сӯи зоҳиду ғор,
Расонид то ваъиди саҳти Ҷаббор.
Бирафт дар ғор дид, он масти Аҳрор,
Ба тоъат буд, гуфташ ҷумла ахбор.
Бигуфт зоҳид, ки эй Мусои Имрон,
Ки то ҷон дар бадан бошад, канам ҷон.
Маро Ҳақ офарид аз баҳри тоъат,
На бар айшу нишоту хоби ғафлат.
Бифармудаст андар бандагиҳо,

На бар чурму гунаҳ шармандагиҳо.
 Ки ман маъмури ин тоъат бисозам,
 Тани худро ба хидмат мегудозам.
 Ризоии ӯ, лиқойи ӯ маро бас,
 Надорам дар ду олам чуз Худо кас.
 Надорам бо биҳишту дӯзахаш кор,
 Барад ҳар су муродам завқи дидор.
 Шунид Мусо ҳамон ақволи дарвеш,
 Зиёда шуд, ба доғи синааш реш.
 Биёмад дар мақоми рози худ боз,
 Ба Эзид рози зоҳид кард оғоз.
 Бигуфт Эзид, эй Мусои Имрон,
 Нигар ту ҳиммати сидқи муҳиббон.
 Нишон додам ба ту он порсоро,
 Нигар дар имтиҳон шайдои Моро.
 Бикардам озмуди ӯ ба ногоҳ,
 Нигар ту лангари уро ба Даргоҳ.
 Варо собитқадам кардам ба хидмат,
 Зи лутфи Худ барам бо сӯйи ҷаннат.
 Нигар ту ҳиммати он ғушагирон,
 Ба ғуши ҷон шунав ин панди пирон.
 Гирифт зоҳид биҳишт аз тоъати ғор,
 Ту бар нафси сағи золим гирифтор.
 Бари ҷон ҷонканиҳо шери мардон,
 Ту мурдӣ рӯзу шаб андар ғами нон.
 Маҳал нагзашта, фикри кори худ кун,
 Нафас буд шуд, ба зудӣ туша буд кун.
 Ки умрат номи ҳастӣ дар хуру хоб,
 Намеорӣ чаро руй сӯйи Ваҳҳоб.
 Аз ин гирдоби ғафлатҳо бурун ой,
 Ки то рӯзо нагӯйӣ ҳасратан вой.
 Бикун ду дида аз ашқи надам тар,
 Намонда то ба айвони лаҳад сар.
 Бидон, эй банда, қадри зиндагиро,
 Ба вақти зиндагӣ кун бандагиро.
 Нафасҳои ту ҳар як дурри ноёб,
 Барояд гар ба зикру фикри Ваҳҳоб.
 Чаро қадри дурри ҷонро надонӣ,
 Ба боди ғафлати дунё фишонӣ.
 Ғами дин хур, ки он дамсуди ҷон аст,

Ба ту ин суди ҷон беҳ аз ҷаҳон аст.
Ғами дунё махур, ки мешавӣ дун,
Ғами чун мекунад ғофил зи Бечун.
Ҷавоно, гӯш кун ин гуфтаи пир,
Ки додам бо ту аз пистони ҷон шир.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Хайфи умре, ки ҳама дар пайи ғафлат гузарад,
Ба гирифтории дунёву ба кулфат гузарад.
Хуш ҳамон умре, ки дар сӯҳбати мардони Худо,
Бо Худочӯй ба ҳар аҳли муҳаббат гузарад.
Ба забон зикру ба дил фикри шуҳуди Зоташ,
Ба ҳузури дилу дар гармии сӯҳбат гузарад.
Дил ба огоҳиву тан қоиими меҳроби суҷуд,
Инчунин то дами охир ба ибодат гузарад.
Чун саги Каҳф муқими дари мардони Худо,
Завқи сармасти маю касби тариқат гузарад.
Дили гулхан ғаҳе ошиқ кабобе карда,
Ба чигар дарду ба рух зарди риёзат гузарад.
Ҳолати ҷазбу дами завқ ба савдойи Ҷунун,
Гиряву зор ба андуҳу қиёмат гузарад.

Суоли касе аз Иброҳими Адҳам, ки чаро тарки мулки ҷаҳон кардӣ

Касе пурсид аз он ибни Адҳам,
Чаро мулки ҷаҳонро кардӣ барҳам?
Бигуфт, ҳангоми руйи тахт будан,
Ба чашмам тахтаеро во намудан.
Бидидам хобгоҳи хеш дар хок,
Аз ин бобат гиребонро задам чок.
Ки шуд мулки ҷаҳонӣ дар дилам сард,
Зи шури ишқ пайдо шуд ба дил дард.
Фишондам доман аз ин гарди имкон,
Барои Ҳақ задам сар дар биёбон.
Чӣ суд аз тахт, ки оӣ руйи тахта,
Ки нушӣ қатраи обе зи пахта.
Мақомат зиллату иззат чӣ хоҳӣ,
Талаб бар каф кунӣ фазли Илоҳӣ.
Бигирӣ домани фазлаш чу аъмо,

Ки шояд дасти ту гирад ба фардо.
Агар панди Ҷунуниро кунӣ гуш,
Ҳамеша шарбати ваҳдат кунӣ нуш.
Ба фармони Ҷунунӣ кун иқомат,
Набошӣ то ҳаросон дар қиёмат.
Ҷунунӣ, сӯйи Ваҳдат раҳ намудат,
Калиди ганҷи мақсадро кушудат.
Мағу ҳарфи Ҷунунӣ аз забон аст,
Ҳама чун шир аз пистони қон аст.

Тамом шуд дафтари аввал ва китоби «Маъданул ҳол»-и Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.

Тасниф ёфт аз барои толибон ва равандагони тариқат ва боданушони саҳбои ҳақиқат ва нашъаи шуриши маҷзубони даргоҳ, нисбат ва файзбахши муҳиббони огоҳ ва ба вачдорандаи шайдоёни ин роҳ ва боиси шикасти дилҳои пурнур ва сабаби нолаҳои зори ошиқон ва қонбози шавқ, бахшандаи муноҷотиёни гулшани роз. Ибтидои ин дафтар ҳамди Ҳазрати Вочибалвучуд ва наъти он Ҳазрат салаллоҳу алайҳи васаллам навишта шуд ва дафтарҳои дигар ба иттифоқи ҳуши чаҳор ёр навишта хоҳад шуд. Ҳар толибе, ки ба ихлоси тамом аз бустони ин дафтарҳо сайр карда, машоми қон буй кунад, завқи тамом ҳосил шавад. Иншоаллоҳи Раббил ҷоламин ва Ҳува хайрун носирин бираҳматика ё арҳамар роҳимин.

Номе, ки давом дар раҳаш лол,
Бинвишт китоби Маъданул ҳол.
Ҳар кӣ хонад, дуъо тамаъ дорам,
З-он ки ман бандаи гунаҳкорам.

ДАФТАРИ ДУВВУМ

РАББӢ ЯСИР ВА ТАММИМ БИЛХАЙР

Бисмиллоҳир Раҳмонир Раҳим

Зи баъди Ҳазрати Султони аброр,
Абубакр аст Мир шоҳи диндор.
Бишуд сидқаш ривочи дини Сарвар,
Аз ин, соқии аввал шуд ба Кавсар.
Зи роҳи дустӣ шуд ёри ғораш,
Макид аз ҷонсупорӣ, заҳри мораш.
Аз Ӯ шуд аввали тасдиқи имон,
Ба ҷону дил итоъатҳо ба фармон.
Қадаш аз ростӣ шуд сарви ҷаннат,
Нишаст аз сидқи холис ҷойи Ҳазрат.
Халифаи аввалу ҳодии Ислом,
Шудӣ дар ӯ ҳбати Ӯ пухта ҳар хом.

Воқеан ба Яман азм намудани Абубакр аз барои савдогарӣ

Зи боби сидқи Ӯ гуям ҳикоят,
Биёбад, то дилу ҷонат ҳаловат.
Пас аз овозаи кӯси нубувват,
Ки Ҳазрат гуфтанд, андар рисолат.
Намуд азми Яман Сиддиқи Акбар,
Бари савдогарӣ аз ҳукми Довар.
Дар он ҷо орифу донишваре буд,
Таворихдону доно дафтаре буд.
Расида умри Ӯ даҳ кам чаҳорсад,
Басе доно ба илми неку ҳам бад.
Ба Ӯ рафта, мулоқӣ гашт Сиддиқ,
Ба як дидан шуд андар пурсу таҳқиқ.
Ки эй зебоҷавон, ту аз кучой?

Ба дидан гарму ширин менамой.
Кадомин қавм, номи аспият чист?
Куҷо будӣ, савдoyи ту бо кист?
Бигуфт, аз Макка мебошам мусофир,
Тиҷорат дораму савдо ба хотир.
Ки аслу наслам аз қавми арабҳо,
Дар ин ҷо омадам бо ин сабабҳо.
Бигуфто, дар китобҳо дидаам ман,
Зи пешинон чунин бишнидаам ман.
Зи шаҳри Макка пайғамбар барояд,
Ҷаҳон дар ҳалқаи динаш дарояд.
Кунад ёрӣ ба Ў марди сафедру,
Баҳилму бовиқору нек хушху.
Ба руйи ишкамаш холи сиёҳе,
Шавад Ў ёри маҳбуби Илоҳӣ.
Абубакр ишками худ кард урён,
Бишуд холи сиёҳи Ў намоён.
Қасам хурда, бигуфт он пири доно,
Туйи ёри Муҳаммад, эй ҷавоно.
Муайян он нубувват хонаи ту,
Зи ҷоми суҳбаташ мастанаи ту.
Агар бо Ў расидӣ, кун зиёрат,
Расон аз ман саломи бениҳоят.
Ба Ў имон биёрӣ зуд зинҳор,
Ки ҳаст Ў мурсали Маҳмуди Мухтор.
Яқин, Ў хотами пайғамбарон аст,
Набиюллоҳ, расули инсу ҷон аст.
Абубакр аз сафар риҷъат намуда,
Дилаш чун ғунҷаҳойи гул кушуда.
Калонҳои араб омад ба дидан,
Зи ахбороти дунёи шунидан.
Бигуфт Бубакр, ин ҷо ҳол чун аст,
Ки ахбори Банӣ Ҳошим ҷӣ гун аст.
Бигуфтанд, Муҳаммад тоҷдоре,
Ба қасди сайди олам домдоре.
Нубувватхонае кардаст бунёд,
Намуда тарки дини бобу аҷдод.
Ки меғӯяд, расули Зулҷалолам,
Зи файзи Ҳақ расида ин камолам.
Абубакр ин шунид аз масмаъи ҷон,

Равон шуд ҷониби Маҳбуби Субҳон.
Зиёрат кард, он Султони динро,
Расули раҳматал лил ʿоламинро.
Далолат кард, Ҳазрат сӯйи имон,
Ки мекун инқиёди амри Раҳмон.
Бигуфт ором, вале хоҳам далеле,
Шавам як дил, дароям дар сабиле.
Бигуфт Ҳазрат, далелат қавли он пир,
Ки будӣ дар Яман бо Ӯ сухангир.
Мусулмон шуд зи сидқ, он лаҳза Сиддиқ,
Ба ҷону дил Набиरो кард тасдиқ.
Ба ҷону дил муайян дини Сарвар,
Дилаш безор шуд, аз қавми кофар.
Агар солиқ бигирад домани пир,
Дилаш аз хун кунад парҳез чун шир.
Зи ноаҳлон гурезад чун Масеҳо,
Ба файзи ошиқон худро кунад ҷо.
Чӣ созад ақлро девонаи Ӯ,
Нахоҳад хушро мастанаи Ӯ.
Надорад гушагираш ёди ағёр,
Надорад жандапушаш фикри дастор.
Насозад дардмандаш майли дору,
Напурсад ошиқаш аз тоқи абру.
Гирифташ зи қайди тан бурун аст,
Ниҳоли мевадораш сарнагун аст.
Дилаш аз доми дун чун сарв озод,
Зи доғи ҳиҷри Ҷонон ҷон ба фарёд.
Ба ҳар ҷойе, ки ёбад синаи чок,
Шавад он ҷо гаҳе обу гаҳе хок.
Ба ботин, интизори файз доим,
Ба зоҳир, дар ибодат саҳт қоим.
Кунад поси нафасҳо бар дари дил,
Дилаш суръат намояд сӯйи манзил.
Ба дил ҳар гаҳ чу резад чилваи нур,
Ба худ печад чу мурғи баҳр аз шур.
Аз ин ру, ҳоли ошиқ аст пуршур,
Нагуям сирри ишқи Ӯ ба ҳар кур.

Ғизали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Гудози ишқи Ҳақро ошиқи мастана медонад,
Шукуҳи сузи доғи шамъро парвона медонад.
Чӣ мепурсӣ зи зоҳид илми ишқи сирри ваҳдатро,
Ки ҳушёр аст Ӯ, ин рамзро девона медонад.
Зи мақсади дур солиқ аз гумон дур меафтад,
Ба ҳар ҷо восилони мақсудро ҳамхона медонад.
Намеебӣ зи масҷид мақсади дил, дар харобот аст,
Касе, ки ёфт ақсар ганҷ дар вайрона медонад.
Шаҳидон дар тапиш лаззат зи теғи ишқ меёбанд,
Касе ҷон дод, завқи бисмили Ҷонона медонад.
Зи завқи нашъаи май зоҳидон воқиф нашуд охир,
Димоғи ринди шайдо шаммаи майхона медонад.
Ба бедардон Ҷунунӣ дурри ишқаш чаро суфтӣ,
Қучо ҳар танпарасте қадри ин дуррдона медонад.

Воқеаи ваҳӣ фиристодани Вочиб Таъоло ба ҳазрати Иброҳим алайҳиссалом

Шунав ин қиссаро аз масмаъи ҷон,
Физояд дар дилат, то нури имон.
Фиристод ваҳӣ Халлоқи қаҳондор,
Ба Иброҳими Халил аз илми асрор.
Худо гуфт, эй Халили бобашорат,
Ба ту се чиз мекардам каромат.
Ба он миннат ба ту нанҳодаам Ман,
Ки давлатҳои ӯзмо додаам Ман.
Яке, додам туро фазли рисолат,
Расонидам ба кимёи саодат.
Дигар, додам ба ту тоқи Халилӣ,
Ба фазли Хеш бинамудам сабилӣ.
Савум, додам туро Ман Сорабону,
Қамар аз ҳасрати ҳуснаш канад ру.
Вале миннат ниҳам бо ту ба се вақт,
Ба ту ояд агар аз лутфи Мо бахт.
Яке, он, ки ба шаб бедор созам,
Шавӣ қрим, адо созам намозам.
Зи баъди фориғи авроду тоъот,
Ба даргоҳам шавӣ андар муноҷот.
Бигуӣ роз, то вақти саҳаргоҳ,

Зи муштоқӣ барорӣ аз чигар оҳ,
 Зи сузи дил чаконӣ аз мижа об,
 Зи шавқам фориг оӣ аз хуру хоб.
 Дувум, илҳом созам дар дили ту,
 Ба зикри Худ намоям мойили ту.
 Бигуӣ зикри покам аз дилу ҷон,
 Зи файзи қудс резонам чу борон.
 Саввум, бо ту фиристам шахсе меҳмон,
 Ки гар нохонда бошад оварду нон.
 Набошад ҳеҷ робит ошноӣ,
 Кунӣ икромӣ У холис худой.
 Ба ту миннат ниҳам з-ин марҳаматҳо,
 Бидон, эӣ банда, қадри макраматҳо.
 Худо аз хоб ҳар гаҳ кард бедор,
 Зи ҷо бархезу ру бар бандагӣ ор.
 Агарчи бистари роҳат бувад гарм,
 Ба зикри дӯст ҳар шаб дил бикун нарма.
 Агарчи мефиребад хоби ширин,
 Бикун ёди биҳшту боғи рангин.
 Мадеҳ дипро ба шавқи оғуши зан,
 Ки ҳурон интизори ту ба гулшан.
 Дили шаб вақти рози ошиқон аст,
 Ки сарпуши либоси ошиқон аст.
 Ба дасти шаб калиди ганҷи асрор,
 Кушояд дил, хароб дидаи бедор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Хез, эӣ солиқ, ба шаб дар зикри Ҳақ бедор бош,
 Раҳрави роҳи Ҳаққӣ, ғофил машав, дар кор бош.
 Ҳам дари тавба кушода, ҳам дар файзи азал,
 Ёди исён кун, саҳаргоҳон ба истифор бош.
 Руз фориг нестӣ аз касбу кори зиндагӣ,
 Шаб ба ёди зикру фикри Ҳазрати Ҷаббор бош.
 Ҳамчу шамъи сарбурида ашк рез аз сузи дил,
 Бо фиғону нолаву бо синаи афғор бош.
 Нолаву зорӣ муштоқон хуш ояд Ёрро,
 Ошиқ зорӣ агар, дар нолаҳои зор бош.
 Мардумон дар хоб, ту хун хур ба шабҳои дароз,
 Ганҷи ваҳдатро биёбӣ доимо хушёр бош.
 Васли сузишҳо зи бедардӣ расад парвонаро,

Доғи сузи ишқ агар хоҳӣ ба ёди Ёр бош.
Аз адаб набвад, ки Ў бедору ту хоби дароз,
Дарди Ў дар дил агар пайдост, бо Дилдор бош.
Ҳосили ҳарду ҷаҳон дода ба як шури Ҷунун,
Дастафшон аз ду олам толиби дидор бош.

Дар баёни мувоқиба гуяд ҳазрати Мавлавӣ

Касе пурсид мувоқиб чист, эй ёр?
Бигу, поси нафас бо ёди Ҷаббор.
Ба ёди Ҳақ ниғаҳбони нафас бош,
Ба нолаи Ў чу булбул бе қафас бош.
Ба авҷоти гузашта бош ҳозир,
Ба андеша ба файзи қудс нозир.
Ба ту то Ҳақ набошад ҳойили байн,
Зи Ҳақ ғофил набошӣ, турфатулбайн.
Ҳамеша мунтазир будан ба даргоҳ,
Барои резиши файзони Аллоҳ.
Ғараз огоҳӣ бошад нушбода,
Бипушӣ чашми худро ё кушода.
Агар комил бўвад ҳарду баробар,
Вале дар ноқисон пушида бехтар.
Назар гар ҳар тараф афтад ҳаросон,
Диле ноқис шавад аз пай парешон.
Ниғаҳдории дил бисёр душвор,
Аз ин дармонда ҷумла аҳли рафтор.
Магар алтофи яздонӣ шавад ёр,
Раҳад то мурғи дил аз коми ин мор.
Ки раҳзан қорвонҳоро зада пай,
Магар бонги қарам уро зинад ҳай.
Даро дар роҳи Ҳақ таъя ба Ў кун,
Ба Ў шав ёр, Уро ҷустуҷу кун.
Дилат ҳар гаҳ, ки шуд дар интизорӣ,
Биборад файзҳо аз лутфи Борӣ.
Зи нури Ҳақ дилу қонат мунаввар,
Зинад шаҳбози қон бо сӯи Ў пар.
Агар дар масиво дил шуд гирифтор,
Бидон шаҳбози арширо газид мор.
Шуда нимақон, омад дар ҳалокӣ,
Шавад шаҳбози Арш мурғи хокӣ.
Ба зикри Ҳақ кунӣ гар сайқали дил,

Зи роҳи дил кунӣ дар Арш манзил.
Дар ин ойина бинӣ акси Дилдор,
Ба ин ганҷина ғунҷад илми асрор.
Ба ишқи Ў шавад ин боб мафтӯх,
Ба нола мебарояд булбули руҳ.
Агар оташ фитад дар хонаи дил,
Тапад тутии ҷон аз доғи бисмил.
Расад лаззат ба бисмил аз тапидан,
Шаҳидонро илм шуд хун чакидан.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ чунунӣ

Дами теғи ту мебусад шаҳидон,
Чӣ ҳоҷат бесаронро фарқи сомон.
Дами теғи ту чун оби ҳаёт аст,
Шавад зинда касеро кард қурбон.
Гирифторат нагардад аз камин сер,
Зи шахдат ташнатар ин талхкомон.
Ғадойи ту нахоҳад салтанатро,
Гурезон аст беморат зи дармон.
Аҷаб сузу навоз чашмон кашад об,
Кунад шайдои ту ру бар муҳиббон.
Ғизойи ошиқ аст хунобаи дил,
Намехоҳад руфу ин синачокон.
Гузашт аз Арш ҷуёнат зи мастӣ,
Ғадоятро шавад муҳтоҷ хоқон.
Ба васлат ошиқон гиряд зи шодӣ,
Ба шур афтад намойи гар намақдон.
Ҷунуно, ҷон ба Ҷонон аст зинда,
Мағу зинда диле, ки ҳаст бечон.

Дар баёни муҳосиба ғӯяд Мавлавӣ

Агар пурсад маҳосибро касе, чист?
Бигу, бо Ў ҳисоби зиндагонист.
Кунад фикре ба умри худ саропо,
Чигуна сарф шуд, дар дори дунё.
Ба тоъат сарф шуд бо ҷурму исён,
Ба ғафлат рафт ё дар зикри Субҳон.
Ба тоъат рафта бошад шукр ғӯяд,
Зи тоъат дар раҳи Ҳақ қурб ҷӯяд.

Агар чурму гуноҳу фиску исён,
Ба умри худ агар кардаст инсон.
Ба хотир ҳар гуноҳеро ҷудогон,
Расонида шавад нарму пушаймон.
Бигӯяд тавбаву астағфируллоҳ,
Ба сидқу аҷз бар даргоҳи Аллоҳ.
Зи дида ашк резад аз надомат,
Кунад нафси бади худро маломат.
Умед аст қулзуми ғуфрони Борӣ,
Ба ҷуш ояд ба сӯйи интизорӣ.
Бикун тавба зи исён дам ҳамин аст,
Ки қобиз дар пайи дам дар камин аст.
Магу тавбае созам рузи мурдан,
Ба вақти реҳлатам дар ҷон супурдан.
Мабодое, ки монӣ аз забонат,
Зи ваҳми қабз ларзад ҷисму ҷонат.
Ба се офат гирифторӣ, ту эй мур,
Якҷа талхии ҷону заъфи ранҷур.
Надорад шарҳ, гуям талхии ҷон,
Ту дармонда ба ҷон, шайтон ба имон.
Дар он ҳолат чигуна тавба соӣ?
Кунӣ чун хуҷаро, эй банда, розӣ?
Намомонад туро ин ақлу ин ҳуш,
Бие панди мани доғона кун гуш.
Гузар э-ин ақл, раб девонайе шав,
Зи шахди ӯ бихур мастонайе шав.
Барои ӯ дилу ҷонро фидо кун,
Ба зудӣ дарди исёно даво кун.
Бидонӣ гар ту қадри зиндагонӣ,
Кунӣ коре, ки фардо дар намонӣ.
Ба зорӣ гардани қаз қун ба он дар,
Намонда то ба айвони лаҳад сар.
Агар рафти ба ҳасрат хонаи гур,
Маҷоле нест, сози дафъи як мур.
Хурад мурон, надорӣ қуввати дод,
Ту он хоке, ки нафрат мекунад бод.
Бие, дар фурсати имруза кун кор,
Ба лафзи андаку маънии бисёр.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҳайф аз хирмани он умр, ки барбод шавад,
Хона бе дона пайи борике обод шавад.
Сафаре мушкилу дур аст магар туша барӣ,
То дилу ҷони ту аз ғайзи азал шод шавад.
Ёд кун аз лаҳади тор, шабе тори шаб хез,
Нола кун, равшании гури ту фарёд шавад.
Ганҷро дасти саҳо ёфт, бидеҳ то ёбӣ,
Ки зиёда зи саҳо ганҷи Худодод шавад.
Тоифи каъбаи дил шав, ки гирди ҳарамаш,
Ҳар диле бастаи дун омада озод шавад.
Зили дун ханҷари домодкуширо нагузошт,
Хун гирифта дигаре омада домод шавад.
Бе сутунвор дар ин ҷо нарасад кас ба мурод,
Зарби ҳар тешаи ин нолаи Фарҳод шавад.
Кас дами шодӣ дар ин ғамкада чун меҳонад,
Ки пайи ҳар ғаме сад ғуссае бунёд шавад.
Буриши ҷавҳарам аз оташи ишқ аст, Ҷунун,
Оҳани сард куҷо ханҷари фулод шавад.

Воқеаи пайдо шудани Ҷабраил ва намози шукр гузоридаи у

Зи тақдири қадими Ҳақ Таъоло,
Шуд аз катми адам Ҷибрил пайдо.
Бидид аз фазлҳе наъмойи Ҳақро,
Вуфури неъмати ҳафтум табақро.
Ба шукри Ҳақ забон бархост аз ҷо,
Ба ду рақъат намоз истод бар по.
Гузашт дар он намозаш сӣ ҳазор сол,
Шуда форигъ зи тоъат, гуфт дар ҳол.
Ки, эй Парвардигори кулли имкон,
Ба тоъоти малоик инсу ҳам ҷон.
Касеро инчунин бошад намозе,
Ба даргоҳи Карими Бениёзе.
Бишуд фармон зи Ҳаллоқи ҷоҳондор,
Ки, эй Ҷибрил, ин фармон ба ҳуш дор.
Кунам пайдо дар охир вақт қавме,
Намозаш панҷ, як моҳ аст савме.
Кунам бо нафси шайтоншон гирифтор,

Ба ҳирсу шаҳвату ғамҳои душвор.
Ки онҳо бо Муҳаммад умматонанд,
Кунамшон лутф, гарчи осӣенанд.
Гузоранд гарчи ду рақъат парешон,
Баробар ин намози ту ба эшон.
Ки онҳо бо чиҳоди нафс хонанд,
Зи дил васвосаи иблис ронанд.
Гузашта аз тамоми раҳзани роҳ,
Биёянд бо надомат сӯи Даргоҳ.
Биё, эй бандаи хотирпарешон.
Ба тоаът бош, бар даргоҳи Субҳон.
Ки музди тоъати ту бешумор аст,
Ҳусули кишти як дона ҳазор аст.
Барои бандагӣ Мавло сиришт аст,
Ибодат қиммати боғи биҳишт аст.
Барои бандагӣ халқи башарҳо,
На бар лову лаъаб ё шуру шарҳо.
Ризои Ҳақ хоҳӣ, бандагӣ кун,
Ба зикру фикри Мавло зиндагӣ кун.
Ибодат боиси қурби Илоҳ аст,
Ба роҳи пурхатар ин зоди роҳ аст.
Ба ҳар мушкил, ки пеш ояд фароғ аст,
Ба гури тор нури дил ҷароғ аст.
Дилат гар зинда бошад, зиндагӣ ту,
Ба ёди Ҳақ муборақ бандагӣ ту.
Бичушад аз дилат фаввораи нур,
Зи завқи қону дил мӯйи дар шур.
Машав маҳрум з-ин завқ, эй ҷоҳонбин,
Бинуш аз соғари май қоми рангин.

Ғазали ҳазрати Маълави Чунуви

Дилу қон завқи Ҳақ аз бодаи саҳбо гирад,
Олами дил ҳамаро нури таҷалло гирад.
Ғарқи мавҷӣ, ин баҳр тағишҳо дорад,
Моҳиён чун натапанд чангаки Мавло гирад.
Ғута дар баҳр бизан, ғавҳари мақсуд бичуй,
Гар зи қон ҷаст касе, ғавҳари якто гирад.
Ҳосили касби ҳама силсилаишқ аст ба гуш,
Қор кун, доғи муҳаббат ба дилат ҷо гирад.
Дил ниғаҳ дор зи найранги ҷаҳони фонӣ,

Сайри лохут кунӣ, то ба бақо ҷо гирад.
Ҳабси ин олами сифлист ҳама мурдадилон,
Шавад озод, раҳи олами боло гирад.
Аблаҳон бар шакари дун ҷу магас шод имруз,
Оқилонро ғами хун хурдани фардо гирад.
Дил ба дом аз пайи наззораи кас меафтад,
Ақл бояд, ки раҳи чашми тамошо гирад.
Эй Ҷунунӣ, зуд ба даргоҳи Карам зорӣ кун,
Ки гадо ҳоҷати худро ба тавалло гирад.

Сайри сахро намудани Мустафо (с)

Ба рузе ҳазрати Султони Аброр,
Гузар сӯи биёбон карду куҳсор.
Бидид як кофари сайёд бо сайд,
Гирифта оҳуро баста дар қайд.
Ба рӯи ӯ савору корд дар даст,
Ба болояш ба қасди қатл биншаст.
Муҳаммадро ҷу дид он оҳуи зор,
Ба зора шуд, ки эй Султони Аброр.
Кафили ман шаву филҳол даст гир,
Ду барра дораму пистон пур аз шир.
Ки рафта он ғизолонан кунам сер,
Гурусна буд, ман дар банд шуд дер.
Бибинам он сағиронро дубора,
Кунам оғуш гирамшон канора.
Биёям гашта боз ин ҷо, диҳам ҷон,
Намонад дар дилам бисёр ормон.
Ба ногаҳ он шафоатхоҳи маҳшар,
Ҷу дид ин ҳолро, шуд дидааш тар.
Кафили оҳу шуда, гуфто, ки эй ғабр,
Макун суръат, даме як лаҳза кун сабр.
Ки рафта рӯи фарзандон бубинад,
Гул аз гулзори меҳри дӯст чинад.
Ба ҳар махлуқ фарзандаш ширин аст,
Гирифтории ҳар чинсе аз ин аст.
Биёяд бо ту гашта месупорам,
Ту ро бар қатли сайди худ гузорам.
Кашид аз даст оҳуро раҳо кард,
Ки оҳу дар ҳаққи Ҳазрат дуъо кард.
Бирафта бо ғизолон дод шираш,

Бикард воқиф аз он аҳволи сираш.
Шунида ин видои марги оху,
Дарафтоданд андар кандани ру.
Зи доғи дил зи миҷгон рехта об,
Ба ҳам дар печ афтоданд дар тоб.
Чу аз доғи ҷудойӣ марги модар,
Зи ҳасратҳо ба ҳар санге занон сар.
Равон шуд оху аз пай ду ғизолаш,
Зи дида ашкрезон аз заволаш.
Расиданд назди маҳбуби Илоҳӣ,
Намуда нола аз доғи ҷудойӣ.
Бичушид раҳми он Маҳбуби Борӣ,
Забонаш шуд пайи шакар нисоре.

Воқеаи шафоат намудани Мустафо (с) охуро

Бигуфташ Мустафо, эй марди сайёд,
Дигар ҷо мерасад ризқи Худодод.
Ки ин ҳар ду ғизолаш нола доранд,
Сиришки худ зи ҳасрат жола доранд.
Ба ин дилхаста мазлумон бибахшо,
Бикун озодашон, бигзар зи даъво.
Бикун раҳме, туро Эзид кунад раҳм,
Барои Ҳақ гузар аз лаҳму аз шаҳм.
Кушод аз лутфи Ҳақ қуфли дили ӯ,
Ниҳод дар пойи Ҳазрат дар замон ру.
Калима гуфта, кофир шуд мусалмон,
Даромад дар дили ӯ ишқи Субҳон.
Гиребони таҳаммулро зада чок,
Ҳамемолид руйи ҳеш дар хок.
Шуда озод оху сайди ӯ шуд,
Шикоре буд, шикори сайди Ҳу шуд.
Ту суҳби аҳли Ҳақро кимиё дон,
Кафи хокаш ба дида тутиё дон.
Нигоҳи ошиқи соҳибкаромат,
Кунад зар хоки раҳро то қиёмат.
Ба як нима нигоҳи марҳаматнок,
Гиребони дари сад дил занад чок.
Зи дил то дил шуд аз забти назар роҳ,
Зи ҳиммат мерасад ғайзони Аллоҳ.
Дили ориф бувад чун маъдани кон,

Машав маҳрум аз ганҷи бузургон.
Хазинадори Эзид орифонанд,
Ба ботин фориғ аз кавну маконанд.
Аз ин дарёдилон гавҳар талаб кун,
Зи ҷоми дуррашон шахде ба лаб кун.

Наъти он Ҳазрат (с)

Кушодам дидаи дил чун кавокиб дар тамошояш,
Канад руро қамар аз рашки рухсори таҷаллояш.
Ба як имойи абру габри тарсо гашт меҳробӣ,
Хумори нашъамандон наргиси махмури шахлояш.
Шуд аз ташрифи нури Ў мунаввар зулмати олам,
Бигӯяд сураи Ваннаҷм аз меъроҷи болояш.
Ба афсуси хироми қомати Ў тубии ҷаннат,
Ҳама аҳли замину осмон дар шуру гавғояш.
Ҳами сунбул зи вақфи ҷаъди мушкинаш чӣ медонад,
Кунад Валлайл васфи гесуйи ҷаъди сумансояш.
Шикасти лашкари куффор бозори бутон дода,
Чӣ бок аз касрати душман, ки Ҳақ бошад фатаҳнояш.
Бутон зери сучуди макдами Ў сарнагун гашта,
Ба пеши макдамаш афтоду ларзон тоқи кисрояш.
Шигифти ғунҷаи Ў боиси сад чоки дилҳо шуд,
Ба сад дилпорагӣ зуннор канда габри тарсояш.
Агарчи як Зулайхо вола шуд бар Юсуфи Мисрӣ,
Азизи ду ҷаҳонро ду саро гардад зулайхояш.
Барои аҳли исён раҳматал лилоламин омад,
Шукуҳи қурб гар доништи аз қавсу аводнояш.
Ҳама олам туфайли як сари муяш падид омад,
Аз он ру, орзу дорад сари арш аз кафи пояш.
Гузашт аз анбиё андар мақоми қурби тавҳидӣ,
Надорад ли маъаллоҳ ғунҷиш аз қавли шакархояш.
Найи килкам Чунун, дар наъти он Сарвар шакар резад,
Магар хурдаст тут ин тутӣ аз Ясрибу Батҳояш.

Воқеаи муҳаббати асҳоб ва шуҳадои куҳи Уҳуд гӯяд ҳазрат

Шунав аз мусмиъи ҷон ин ҳикоят,
Чашӣ то шахди ин ширин ривоят.
Ба амри Ҳақ ғазо мекард Сарвар,

Ба асҳобаш ба хушнудии Довар.
Ба ногаҳ дар Уҳуд ислому куффор,
Дарафтоданд андар ҳарби бисёр.
Шаҳид шуд баъзе аз ёрони Даргоҳ,
Ба пеши Мустафо дар роҳи Аллоҳ.
Бишуд ҳафтод мурда то захмдор,
Ба хун афтодаву олуда нокор.
Яке з-он хост нуши косаи об,
Ки то нушад, диҳад қонро ба Ваҳҳоб.
Биёварданд оби сард ногаҳ,
Ишорат кард ин бо сӯи ҳамраҳ.
Ба Ё бурданд бар они дигар дод,
Чу Ё бигрифт, бар ёри дигар дод.
Ба якдигар муруват карда асҳоб,
Нахурданд аз адаб он косаи об,
Бирафтанд он ҳама лабташна охир,
Шаҳидуллоҳ шуда аз ҳукми тақдир.
Нигар солиқ, ту ҳубби аҳли шафқат,
Муҳиббонро бубин дар роҳи ваҳдат.
Ки резад файз аз чуши муҳаббат,
Шавӣ ширин ту аз нуши муҳаббат.
Аз ин ширин шавад заҳри ҳалоҳил,
Бигардад найшакар ҳар шоҳи ҳанзал.
Аз ин ҷақмоқ резад оташи ишқ,
Аз ин шуъла бисузад хирмани фисқ.
Бифармоям муҳаббат ар аз ин сон,
Ба солиқ, то шавад борони файзон.
Ба якдигар муҳиббу меҳрубон бош,
Ба ҳамроҳат чу ҳалво дар даҳон бош.
Рафиқи ду ҷаҳон ҳампарда бошад,
Зи як пистон мақад, ҳамшира башад.
Ҳазорон дар раҳи тавҳид як тан,
Ба ҳар дил шуъла аз як тоби гулхан.
Ба ҳар дил мақсаду матлуб як зот,
Ду дил будан ба тоъат айни офот.
Муҳолифро даме ҳамдам набошад,
Нукуши буғзро аз дил тарошад.
Ки шафқат хислати аҳли биҳишт аст,
Муҳаббат ҷуръаи рузи сиришт аст.
Аз ин дорад ҳарорат гармии дил,

Равад селоби чашм аз нармии дил.
Мувофиқ ёфтӣ, шав шақкару шир,
Гурезон аз муҳолиф бош чун тир.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Бо муҳиббон асари нури Худо мебошад,
Сайқали меҳр ба ҳар сина зиё мебошад.
Заҳми аҷз аст, калидон дар файзи азал,
Ҳама ойина аз ин ҷилва ҷило мебошад.
Дарди бедард шуда иллати ин курдилон,
Сурмаи ишқ ба ин дард даво мебошад.
Зиндагӣ нашъаи ишқ аст, ба зудӣ дарёб,
Завқӣ Ҳақ ҳосили ин дарди фано мебошад.
Дили шайдо, ки ба хуноб тапидан гирад,
Ошиқӣ хаста аз ин бе сару по мебошад.
Ба дари ишқ сари шоҳу гадо яксон аст,
Андар ин бори шаҳон кам зи гадо мебошад.
Чокии дил канад аз доғи гиребон чоке,
Пора Юсуфсифат чома қабо мебошад.
Иштиёқи руҳи маъшуқ умеди дили роз,
Дил ба хушнудии он завқӣ лиқо мебошад.
Кафи умеди Чунун аз дилу ҷон мешуяд,
Ҳар ду дар роҳи ғами ишқ фидо мебошад.

Дар баёни ақсоми муҳаббат гуяд Мавлавӣ Чунунӣ

Ба се қисм аст, анвои муҳаббат,
Ба ҳар дил гар расид ин ганҷи давлат.
Яке, солиқ Худоро дӯст дорад,
Дилу ҷонро ба зоти Ҳақ супорад.
Дигар, дорад Худо ин бандаро дуст,
Кунад машғули мағзу фориг аз пушт.
Саввум, солиқ зи сидқи қалби ҷонаш,
Кашад бар дида хоки дустонаш.
Ки дорад дӯст ҷамъи дустонро,
Бисозад ҷонсупорӣ ошиқонро.
Шавӣ бо дустонаш ҳубби ҷонӣ,
Ба дил резад фаёзи ломаконӣ.
Кунӣ гар ошиқӣ Ҳақро зиёрат,
Бисозӣ каъбаи дилро иморат.

Бибусй гар кафашро дар мулоқот,
Шавй сероби баҳри раҳмати Зот.
Агар бишносй қадри кимиёро,
Ба дарди хештан ёбй даворо.
Аломатҳост андар соҳиби ганҷ,
Агар баргардй дилро кардааст ранҷ.
Намеебам нишонаш гуфтаам беш,
Дилу қонам зи гуфтораш шавад реш.

Воқеаи шайх Мансур (рах)

Шунав ин қисса з-ин шайдойи пуршур,
Бирафт аз дори фонй шайх Мансур.
Яке аз соликонаш дид дар хоб,
Ба саҳройи қиёмат рух чу маҳтоб.
Бигуфт, эй мушфиқи аҳли муҳаббат,
Худо дод аз чй ру анвори давлат?
Кадомин феъл хуш омад ба Ҷаббор,
Ки додат ин таковурҳои анвор.
Бигуфто, ин зи анвори вузӯхост,
Вузуи лайл, файзи ҷустуҷӯхост.
Ки Зоти покаш аз ман хост покй,
Мутеъи бандагиву дарднокй.
Бихамдиллоҳ, ки дидам он чй кардам,
Ки шуд сурх аз карамҳо руйи зардам.
Ту ҳам з-олудагй доим вузу кун,
Ба покй Зоти Ҳахро ҷустучу кун.
Таҳороти бадан з-олудагй кун,
Ба ботин сайқали полудагй кун.
Зи покии дарун берун шавад пок,
Ки шарбатро зи шаҳди дил кашад ток.
Зи ҳар дил гар зи ҳабси сина занг аст,
Ду лафзу ду забон, ду дил, ду ранг аст.
Ба як рангон якдил бош, якранг,
Бизан дар тори номуси ҷаҳон санг.
Муқими як дариву чун ду руйй?
Ғуломи як шаҳй, хотир ба суйй.
Бигардон руйи қону дил ба як дар,
Ба санглохи тамаъ ҳар су мазан сар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Як диле болиши чон аст, надонистӣ ҳануз,
Ҷушиши ғайз аз он аст, надонистӣ ҳануз.
Ҷашми идрокат аз ин шуриши касрат кур аст,
Ваҳдати маҳз аён аст, надонистӣ ҳануз.
Коми ту дар талаби айши ҷаҳон ташнаи зор,
Ҷом бо пири муғон аст, надонистӣ ҳануз.
Зоҳидо, тоъати беишқ надорад самаре,
Ҳосилат ашки равон аст, надонистӣ ҳануз.
Ғанҷ дар кисаи ин пардаи шабҳо ҳуш дор,
Ғайзи вақти саҳарон аст, надонистӣ ҳануз.
Ба дилат орзуи васл, ба по қайди ҷаҳон,
Қурби Ҳақ тарки ҷаҳон аст, надонистӣ ҳануз.
Нур ғар хоҳӣ аз ин зулмати пуршур баро,
Нур бар тарки макон аст, надонистӣ ҳануз.
Ёри дилро кашиш аз роҳи ниҳонӣ дорад,
Майли ошиқ ба ғайгон аст, надонистӣ ҳануз.
Ҷигари сухтаам сухтаи шайдо донад,
Айши мо сузи ниҳон аст, надонистӣ ҳануз.
Намаки роҳравон шуриши ишқ аст, Чунун,
Ғайри ин суди зиён аст, надонистӣ ҳануз.

Воқеаи иртиқоби тавфи Байтуллоҳ намудани Робиаи Басрӣ

Шунав к-ин қиссаи тоҷ-ур-риҷол аст,
Мағу марди раҳи Ҳақро аёл аст.
Бибиробиа азми Каъба бинмуд,
Кашида ранҷҳо дар роҳи Маъбуд.
Мағар аз ҳад гузашташ ранҷи он роҳ,
Ба истиқболаш омад Каъбатуллоҳ.
Бигуфт, ё Рабб, ба роҳи Ту кашам ранҷ,
Пас аз ранҷи фаровонам, бидеҳ ганҷ.
Равад хона ба ҷойи асли худ боз,
Дар он ҷо рафта, гуям бо Ту ман роз.
Зи ранҷи Ту расад роҳат ба ҷонам,
Баҳори васли Ту хоҳад хазонам.

Чу рафта хона дар ҷо кард ором,
Нагардад бериёзат пухта ҳар хом.
Бирафти Робиа афтону хезон,
Ба Даргоҳи Илоҳӣ ашкрезон.
Бипечид дуди ишқаш гашт дилтанг,
Баровард аз ҷигар оҳе ба оҳанг.
Бигуфт, эй Қодири Халлоқи Бечун,
Шудам аз завқи дидорат ҷигархун.
Кулуҳиам ману он хона санг аст,
Туӣ мақсад, дигар бегона ранг аст.
Ту мебойӣ маро, дигар нахоҳам,
Тараҳҳум кун ба ин ҳоли табоҳам.
Бишуд аз сӯи Бечунӣ хитобаш,
Бидода ҳотифи ғайбӣ ҷавобаш.
Ки ин ҳаждаҳ ҳазори халқи олам,
Ба як ҷилва шавад дар лаҳза барҳам.
Надидӣ, дар сари куҳе ба як бор,
Зи Мо Мусои Имрон хост дидор.
Тамоми лаҳти куҳи санги хора,
Бишуд аз ҷилваи Мо пора-пора.
Ба фонӣ дидани боқӣ муҳол аст,
Ки қурби ошиқон завқи висол аст.
Ба муштоқии дил дар орзу бош,
Зи роҳи бандагӣ дар ҷустуҷу бош.
Ба ҷашми ҳашр бинӣ он лиқоро,
Зи зулмат бигзарӣ, нуши бақоро.
Дар ин ҷо ҳасрату хуни ҷигар бин,
Ҷамоли Ҷонфизо ҷойи дигар бин.

Воқеаи ба Макка расидани Иброҳими Адҳам

Чу Иброҳим карда тарки амвол,
Кашида ранҷи раҳро ҷаҳордаҳ сол.
Ба ҳар гоме сӯи байти Ягона,
Гузоридаи бари он як дугона.
Расид дар шаҳри Макка он ҷигарреш,
Надид ӯ хонаро дар маснади хеш.
Магар гуфто, ки гашта дидаам кур,
Кашидам ранҷро дар ин раҳи дур.
Намобинам чаро ман байти Раббро?
Надонам ҳикмати навъи сабабро.

Нидойе шуд ба У аз ҳотифи ғайб,
 Надорад дидаи ту иллати айб.
 Валекин Каъба истиқбол рафтаст,
 Заиферо зи заъфи ҳол рафтаст.
 Бигуфт Иброҳим, он Робиахотун,
 Кашид аз дарди дил оҳи чигархун.
 Магар бигзашт аз ҳад оҳи дилсуз,
 Ки шуд доғи дили У шуълаафруз.
 Ба ҳоли У тарахҳум кард Субҳон,
 Ба сӯйи У намуда хона ҷавлон.
 Биё солик, ту ҳам кун дард ҳосил,
 Зи дарди дил расӣ охир ба манзил.
 Намегуям, ки доим субҳа бишмур,
 Бигуям, доиман хуни чигар хур.
 Набошад муътабар будан ба меҳроб,
 Зи доғи дил бирезон аз мижа об.
 Ба роҳи Ҳақ нишони шермарде,
 Фақирӯ оҷизеву рангзарде.
 Баро аз худ, даро дар олами Зот,
 Ба нафӣи хеш кун тавҳид исбот.
 Диле, ки майл дорад сӯйи касрат,
 Надорад завқи ҷон аз буйи ваҳдат.
 Ҳамеша посбон шав бар дари дил,
 Чӣ суд аз тоъату аз кори ғофил.
 Бикун андешаро аз дӯст огоҳ,
 Бувад аз кучаи дил сӯйи У роҳ.
 Биҳишти ошиқон шуд равзаи дил,
 Валекин фатҳи бобаш саҳт мушқил.

В

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Чаро аз доғ меойӣ ба дунё печу тоб, эй дил,
 Зи сузи ишқ дар нола даройӣ чун кабоб, эй дил.
 Аз он рузе, ки афтодӣ ба доми ишқи шурангез,
 Тапӣ чун мурғи бисмил ҳар нафас дар хуну об, эй дил.
 Ба ҷуз хунобаи ҳасрат ғизоӣ нест ошиқро,
 Зи хуноби сиришки нола созам фатҳи боб, эй дил.
 Ҳазор ойнаи Искандару ҷоми қаҳонбине,
 Ҳама кавну макон дар авҷи баҳраш чун ҳубоб, эй дил.
 Ба ҳар коре ҳазор андеша аз рузи ҷазо бояд,
 Чӣ гуйӣ баҳсҳои рузи маҳшарро ҷавоб, эй дил.

Ба булбул буйи гул дар ин чаман фурсат нашуд охир,
 Ба боли ҷазба сӯи васли Ҷонон кун шитоб, эй дил.
 Ба даргоҳаш ба сад сабру таҳаммул интизорӣ кун,
 Дигар аз боргоҳи лутфи Яздон рух матоб, эй дил.
 Баро аз пардаҳои занги исёну сияҳруйӣ,
 Ба сӯи тавбаи дарёи ғуфрон кун шитоб, эй дил.
 Ба ҳангоми гулу мул ҳиммат аз шури Ҷунун хоҳам,
 Бипаррам сӯи Ҳақ то арш бошад дар рикоб, эй дил.

Воқеаи муноҷот намудани султон Иброҳими Адҳам

Кашид Робиа ранҷи роҳ ҳафт сол,
 Ба паҳлу роҳ рафтӣ он хушафъол.
 Пас аз ранҷу риёзатҳои бисёр,
 Расид наздики байти Зоти Ҷаббор.
 Баромад дар сари кӯҳи Арафот,
 Ба даргоҳи Худо шуд дар муноҷот.
 Нидо шуд, сӯи ӯ аз Зоти Борӣ,
 Ба Мо, эй муддаё, ҷӣ даъвӣ дорӣ?
 Ҷӣ ҳоҷат дорӣ, эй мазлуми пуршур?
 Дар ин зулмат шудӣ ҷуғи он нур.
 Бихоҳ чизе, ки мӯхоҳӣ зи Даргоҳ,
 Ҷӣ мӯхоҳӣ зи Мо, эй умматуллоҳ?
 Агар ҷилва кунам соҳи назора,
 Ҷу кӯҳи Тур гардӣ пора-пора,
 Бигуфт, ё Рабб, зи Ту ман факр хоҳам,
 Ки то ҷон ҳаст з-ин дар рух натолам.
 Бигуфташ, факр аз қаҳрам болоест,
 Дар ин майдон аҷаб мардозмоест,
 Ба мардон ранҷу факр аз имтиҳон аст,
 Ҷудозиҳои ҳуӣ ошиқон аст.
 Кунад ошиқ ба васлам ҷустуҷуӣ,
 Ҳабибам гар кунад майлон ба муйё.
 Шавад му кӯҳ, аз фони шавад дур,
 Ба афсуси намақдонам кунад шур.
 Ҳануз ту дар паси ҳафтод ҳиҷобӣ,
 Гузар з-он пардаи Мӯро биебӣ.
 Бикун ҳиммат, гузар аз ин мақомҳо,
 Зи васли факр меебӣ нишонҳо.
 Бигуфташ ҳоҷифо, бингар ба боло,
 Назар кун боргоҳи Ҳақ Таъоло.

Назар карда, муаллақ баҳри хун дид,
Аҷаб баҳри амиқу лолагун дид.
Бигуфт, ё Рабб, чӣ сон дарёи хун аст,
Муаллақ дар ҳаво аз ҳад фузун аст.
Бигуфт, хуноби чашми ошиқон аст,
Бари эшон аз ин кавну макон аст.
Нигар солиқ мақоми ишқбозон,
Ба майдони муҳаббат турктозон.
Гудози ишқи дарди дардмандон,
Бигиряд хуни дил аз гиря чандон.
Бирезад хуни дил аз роҳи дида,
Бигиряд ошиқи меҳнаткашида.
Биёби роҳат аз меҳнат кашидан,
Асал аз заҳри занбурон чашидан.
Нагиряд дида, кай хандад дили зор,
Тапад дар хун, бичушад илми асрор.
Дари дил зан ба оҳе оташангез,
Зи дида дар диле шабхуни дил рез.
Ғанимат фурсати умр, эй муҳиббон,
Ба деги ишқи Ҳақ чушед чандон.
Хурушу чуш кун, то пухта гардӣ,
Риҷолуллоҳ шудӣ, он гоҳ мардӣ.
Биё, хоки дари мардони Ҳақ шав,
Ба дарси ишқи Эзид ҳамсабақ шав.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Ҳар дил, ки баста аст дараш шуд калид ишқ,
Шайдову вола гашт, ба ҳар кас расид ишқ.
Зи ҷоми соқӣ ҷуръаи ваҳдат кашид руҳ,
Шуд музмахил вучуд ба худ метапид ишқ.
Зоҳид зи аҷаб хирмани бедона куфта аст,
Бешак зи Ҳақ ҷудост касе, ки надид ишқ.
Дар ҳоли сарфарозияш аз Арш бигзарад,
Бар ҳар диле зи нафхи ҳақиқат дамид ишқ.
Дил хонае, ки нуқтаи Ў Арши аъзам аст,
Қоғазсифат диле, ки бикардаш сафед ишқ.
Аввал, чу доғ аз дили зорам кабоб хост,
Охир, чу шуъла дар рағи ҷонам давид ишқ.
Аз ҷуши ишқи шур Ҷунунам кунад аён,
Хуноби ҳасрате, ки зи чашмам чакид ишқ.

Воқеаи шайх Ҳасани Басрӣ ва каломи у

Чунин фармуд Ҳасан, он шайхи Басрӣ,
Ба сӯи Робиа хотуни асрӣ.
Даройем дар биҳишт аз лутфи Мавло,
Чунон бошем ба шавқи Ҳақ Таъоло.
Агар як дам шавад таъхир дидор,
Бигирям ман ба ҷаннат он чунон зор.
Бигирянд аҳли фирдавсӣ ба ҳолам,
Ки ман восухтаи ишқи ҷамолам.
Бигуфташ Робиа, гар андарин ҷо,
Шудӣ ғофил даме аз ёди Мавло.
Чунон гирий, ки ҷумла халқи олам,
Бигирянд аз фиғонҳои ту мотам.
Кунӣ онгаҳ ба ҷаннат нолаи зор,
Чаро таъхир гардидаст дидор.
Шунав солиқ, каломи ошиқонро,
Чӣ сон доранд аз дардаш фиғонро.
Машав ғофил даме аз зикри Субҳон,
Биёбӣ то ҳамеша васли Ҷонон.
Ба шуғли зикри Ҳақ дил зинда гардад,
Зи нури Ҳақ ба дил тобанда гардад.
Диле, ки шуд ба зикри Кибриё ҳай,
Бинушад аз хуми ваҳдат паёпай.
Касе, ки зиндаи ишқ аст хуш дор,
Ҳамеша зинда медонаш ба дидор.
Худо дилмурдаҳоро метавон гуфт,
Сазовори қаҳаннам ғофилон гуфт.
Зи ғофилҳо гурезон бош чун тир,
Кунад заҳри газанда зуд таъсир.
Агар хоҳӣ, ки бар ҳар кас куни ру,
Бикун аввал зи тумори дилаш бу.
Нигар дил санг ё гул боғ дорад,
Чу булбул дар қифас ё зор дорад.
Дилаш чун дег ё хуршеди тобон,
Чу гури тор ё нури чароғон.
Ҷами дунёст ё ранги сиёҳе,
Ҷами дунёст ё ишқи Илоҳӣ.
Зи ҳар дил гар биёбӣ буйи доғаш,

Агар чуяндай зуд кун суроғаш.
Ба ҳар ҷойе, ки дидӣ синаи реш,
Мақун дурӣ аз ӯ, эй ҷон, рав пеш.
Мадон бегона уро аҳли ҷинс аст,
Фариштаху бошад, гарчи инс аст.
Бигӯяд ҳар сухан аз ҷон бикун гуш,
Найи ҷонаш шакар дорад, бикун нуш.
Ки ӯ хеши ту аз рузи аласт аст,
Аз он нуши азал то ҳашр маст аст.
Ба мастон бош, то мастона гардӣ,
Бинуши нашъааш девона гардӣ.
Зи ақли дун ба ҳақ девонагӣ беҳ,
Зани дунё машав, мардонагӣ беҳ.

Воқеаи хушнудии руҳониён аз дуъои азизе

Азизе сӯйи гуристон гузар кард,
Ба ибрат сӯйи хомушон назар кард.
Бидид он ҷо сафи руҳониён ҷамъ,
Бикард овозашонро як ба як самъ.
Ҳама дар шуру ғавғоҳои тақсим,
Зи шури мурдагон афтод дар бим.
Бигуфт, эй аҳли ҳасрат, ин чӣ ғавғост?
Ки чашми нек ҳайрони тамошост.
Бигуфтанд аҳли гуристон возеҳ,
Ба мо бигзашт рузе марди солеҳ.
Фиристонид ӯ бар мо дуъоёе,
Бихонд ихлос бо ҳамду санойе.
Ки шуд як ҳафта мо дорем тақсим,
Савоби ӯ мақун аз шури мо бим.
Ҳануз фориғ нагаштем аз савобаш,
Шунав аз самъи ҷон рамзи ҷавобаш.
Ба гуристон гузар кардӣ, дуъо кун,
Дуъо кардӣ, ба хотир ёди мо кун.
Ки хайрун нос шуд ман янфаъун нос,
Ба нафъи халқ бошӣ беҳтари нос.
Ризойи Ҳақ зи роҳи хайр ёбӣ,
Зи ҳар хайроту эҳсон рух натобӣ.
Ту ҳам рузе ба гури тангу торик,
Дуъохоҳандай аз турку тоҷик.
Ба хотир ор рузи бенавойӣ,
Ба руҳи бенавоён кун дуъоёе.
Дуъо кардӣ ба ҳар муъмин чӣ миқдор,
Ба ту ҳам он қадар аҷр аст, ҳуш дор.

Бувад чаннат қазойи аҳли эҳсон,
Ба эҳсони халоиқ бош, эй ҷон.
Накуйиҳо накуйи медиҳад бар,
Зарарбахшон зарар ёбанд аз зар.
Мадеҳ аз даст, эй хоҷа накуйи,
Накуйи кардаву бо кас нагуӣ.

Ҷавоби султон Боязиди Бастомӣ он соилро

Касе пурсид аз он пири Бастом,
Зи Султонорифин шайхи накуном.
Расидат ин маротиб аз ҷӣ хислат,
Ки дорӣ дар мақоми қурб рафъат.
Бигуфт, аз кудакӣ дар шаҳри Бастом,
Шудам берун ба ҷустуҷӯи он ком.
Шабё равшан мучалло буд маҳтоб,
Холоиқҳо ҳама осуда дар хоб.
Ба ҷилва ҳазрате дидам ба ногоҳ,
Ба нури Ё ниҳон шуд кавкаби моҳ.
Ба Ё ҳаждаҳ ҳазорам зарра бинмуд,
Нишоман ҳамчу ғунча сина бикшуд.
Шамоли шавқ зад дар оташи ҷон,
Ба суз афтод узвам чун найистон.
Шуд аз он доғ дилу ҷонам дигаргун,
Тапид дар хун дилам гаштам ҷигархун.
Бигуфтам, эй Худованди ҷаҳондор,
Туро пур узмату олист Дарбор.
Ба ин авҷи бузургӣ чун ниҳонӣ?
Ҳамаро сӯйи даргоҳат нахонӣ.
Нидоёе шуд ба ман аз ҳотифе зуд,
Талаб хоҳад ҳамеша дарғаҳи ҷувд.
Ба покун лутфи мо аз ҷустуҷӯиист,
На лоиқ пок бар ношуста руйеист.
Бие ошиқ, ки ҷойи покбоз аст,
Ниез бар, ки ҷойи бониез аст.
Ҷӣ хоҳад Ё зи мушти хоки поке,
Шикаста хотиреву дардноке.
Бикун дар зоҳиру ботин вузуро,
Нахоҳад боби ҳақ ношуста руро.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҷониби Даргоҳи покаш, эй ҷигархун, пок рав,
Бо ду ҷашми ашкрёзу бо дили сад ҷок рав.

Доман аз гарди ду олам чин агар озодаӣ,
Холис за қайди ду олам гаштаву чолок рав.
Ҳар сари муят гирифтор аст, ҳар су мекашад,
Рав зи ҳар су, баҳри як су тофта бебок рав.
Кор кун, то оташи ишқаш занад шуъла ба дил,
Зуд сӯи гулхани сузанда чун хошок рав.
Кимиёи ишқ ҳар хоки сияхро зар кунад,
Қониби иксирдори майкада, эй хок рав.
Марг наздик аст, дар зулмат мабодо қон диҳӣ,
Сӯи он оби ҳаёт, эй ташналаб, чолок рав.
Ногузашта аз сироти охират шодӣ макун,
Кор душвор аст, бо ду дидаи намнок рав.
Кас намедонад, ки вақти қонсупорӣ ҳол чист,
Ҳуни дил аз ғуссаи мурдан хуру ғамнок рав.
Ғар шудӣ фардо Чунун, дармондаи бори гуноҳ,
Лутфи Ҳақро тақя кун сӯи Шаҳи лавлоқ рав.

Муноҷот намудани султон Боязиди Бастомӣ (рах)

Пас аз чиҳил соли чилла дар риёзот,
Шабе шуд Боязид андар муноҷот.
Чунон бигрист, аз ҳад кард зорӣ,
Ки то шояд биёбад раҳми Борӣ.
Бигуфт, ё Рабб, ба даргоҳат бидеҳ роҳ,
Ки қонам сухт андар шавқи Даргоҳ.
Хитобе шуд, ки султон Боязидӣ,
Ба кори хайру тоъат дар мазидӣ.
Шикаста офтоба куҳна пустин,
Бикун аз худ ҷудо ин ду нахустин.
Миёни мову ту ин ду ҳиҷоб аст,
Зи шаш су варна бо ту фатҳи боб аст.
Нидо шуд боз сӯи шайх ногоҳ,
Хабар кун рафта бо ҳар раҳрави роҳ.
Бикун воқиф ҳама муддаъиёро,
Худочуёни вобаста қаҳонро.
Ки чиҳил сол Боязид ин ҷо кашид ранҷ,
Ба умеде, ки аз васлаш расад ганҷ.
Шикаста офтоба шуд ҳиҷобаш,
Бишуд як куҳна пустин садди бобаш.
Шумо бо ин гирифтори дунё,
Чӣ гуна муддаъии васли Мавло.
Сари ҳар муйҳа вобастаи дом,

Кунед аз сар бурун, ки ин тамъ хом.
Набошем гарчи лоиқ дар расидан,
Бувад шарти талаб дар роҳ мурдан.

Ваъз гуфтани азизе дар мулки Самарқанд

Азизе ваъз гуфтӣ дар Самарқанд,
Бигуфт, эй мардумон, гиред ин панд.
Равед гар мурдаед, сӯи хамушон,
Ва гар тифлед, сӯи найпарастон.
Агар девона бошед, бо табибон,
Зи бедардист бо сӯи муҳиббон.
Агар куфред, сӯи кофиристон,
Зи махмурист, сӯи майпарастон.
Мусулмонед, кушед дар раҳи дин,
Ба банда бандагии дустии ширин.
Ғараз аз бандагӣ фармонпазирӣ,
Чаро фармони Мавлоро нагирӣ.
Шавад банда зи бефармонӣ тоғӣ,
Нагардад дӯст ҳаргиз қавми ёғӣ.
Мусулмон бош аз тасдиқи ҷонӣ,
На иқрор аст ин нуки забонӣ.
Мусулмон будани ту кай ба кор аст,
Мусулмон мурдан ин ҷо эътибор аст.
Азизоне, ки аз гиря наёсуд,
Ҳама андуҳи хавф хотима буд.
Надонӣ, ки дами охир чӣ ҳол аст,
Аз ин то зери хокат сад савол аст.
Ҳазорон уқба дар пеш, ту ғофил,
Гиребон дар кафи марг, ту ҷоҳил.
Расида пойи умрат дар лаби гур,
Ту дар озурдани мардум ҷу занбур.
Кафанивори ту оварданд ба бозор,
Ту дар фикри аруси нав харидор.
Шуда паймони умри ту лабрёз,
Ба моли ғайр чун дандон кунӣ тез.
Насоат қавли ҳақро ҳалқаи гуш,
Кушода ҷашм дар хобӣ ҷу харгуш.
Бикун э-ин зиндагиву бандагӣ шарм,
Ба назди муршиде рав бо дили нарм.
Ҳазорон тавба аз ин зиндагӣ кун,
Гузар аз хоҷагиву бандагӣ кун.
Машав муллову хоҷа шайхи Канъон,

Мусалмон шав, мусалмон шав, мусалмон.
Мусалмон гардиву он ҷумла ин аст,
Ғараз дин аст, кас хоки замин аст.
Зи тоъат кун иморат хонаи дин,
Нахобида ба руйи аспӣ чубин.
Ба ҷазби ишқ кун дар зиндагӣ шур,
Нарафта то саройи хонаи гур.
Саҳойи Ҳақ кунӣ қадди яминро,
Маяфкан сӯйи меҳмоне ҷабинро.
Мизоҷат чун ба ҷамъи моли ҳорис,
Зи нодонӣ шудӣ ҳаммоли ворис.
Ҳамеша дар ризойи Зоти Ҳақ куш,
Зи файзи Зоти қудсӣ шарбате нуш.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

То ҷону дил, ки ҳаст бисозам фидойи Дуст,
Шояд аз ин нисор биёбам ризойи Дуст.
Соқӣ, биё, ки боз шавам аз худӣ ҷудо,
Дар айши ҳар ду кавн набошам ҷудойи Дуст.
Бо ғайри шуғл кор надорам барои худ,
Равия ба рузгор кунам аз барои Дуст.
Шаҳди ҷаҳони зуҳд намояд ба коми ҷон,
Зинда шавад даме, ки бинушад ғизойи Дуст.
Тоҷи сикандарӣ наситонам ба ними ҷав,
Ин давлатам бас аст, ки ҳастам гадойи Дуст.
Майли ҷаҳони фироқ бубахшад ба коми талх,
Ширин кунам даҳон ба ҳамду санойи Дуст.
Дилбастагии ғайр ҳусули ҳиҷоби дил,
Бояд ба сина меҳр набандад сивойи Дуст.
Кай дил макони зишти занги ҳаводис аст,
Рав пок дор хонаи маҳрамсаройи Дуст.
Дар ҳар ду кавн ҳеҷ надорад талаб Ҷунун,
Ҷуз он, ки рузи ҳашр бубинад лиқойи Дуст.

Аз Боязид пурсидани азизе, ки чаро ба сабаби касб наёфтам асрори Илоҳиро

Азизе буд андар шаҳри Бастом,
Набуд аз тоъати Ҳақ лаҳза ором.
Азиз аз Боязид пурсид ногоҳ,
Нашуд кошиф ба ман асрори ин роҳ.
Бигуфташ Боязид, эй солики роҳ,

Зи пандам гар пазирай, бош огоҳ.
Ки афкан аз сари худ ин амома,
Барор аз тан тамоми лубсу ҷома.
Бикан бебок бар девонагӣ руй,
Парешонвор сар, жулида кун муй.
Муламмиъ далқи зиште дар бадан кун,
Бағалро пур зи ҷавзи ношикан кун.
Бикун ҷамъе ба гирдат кудаконро,
Хабар кун ошнову мухлисонро.
Бигу бо кудакони шуҳи бадлавз,
Маро ҳар кас занад силӣ, диҳам ҷавз.
Ба як силӣ яке бахшам, ба ду ду,
Ба ҳар куча ба гирдаш рав ба ҳар су.
Ба ҳар силӣ нигар чун мешавад ҳол,
Зи худ расти, дигаргун мешавад ҳол.
Агар хоҳӣ, ки ояд раҳми Борӣ,
Ба зилли нафс ру овар ба хорӣ.
Зи хорӣ равзаи дил бишкуфад гул,
Бихонад мурғи табъи ҷон чу булбул.
Баро аз худ, ки ҳастӣ банди оҳан,
Саропо ҷавз бошӣ, мағз бишкан.
Наёӣ то бурун аз қайди ҳастӣ,
Намеебад машомат буйи мастӣ.
Гирифторӣ, зи доми хеш парҳез,
Зи доми ғафлати пиндор бигрез.
Ҳичоби роҳи ту ғайри ту кас нест,
Туро бо худ дарего, дастраст нест.
Аз ин захри худӣ худро ниғаҳ дор,
Набошӣ то ҳалоки захми пиндор.
Чу соя гир дар бар васфи хоке,
Ба шуришҳо чу Маҷнун синачоке.
Ба роҳи нестӣ шав маҳви он Зот,
Ба касрат нафӣ андар ваҳдат исбот.
Баро з-ин касрату шав аҳли тавҳид,
Зи таълиқи сивоҳо бош таҷрид.
Ки шояд роҳ ёбӣ андар он бор,
Шавӣ дар зикри Ҳақ фориг зи ағёр.

Воқеаи хун гирия намудани Боязид ва саволи шахсе аз ӯ

Чу Султонорифин он пири Бастом,
Зи ишқи Ҳақ намуда тарки ором.
Шабе бо нуки ангуштони пояш,
Ба меҳроб қиёми дил адояш.
Гирист ӯ вақти хуфтан то саҳаргоҳ,
Зи доғи дил ба ҳасрат мезадӣ оҳ.
Зи мижгон рехтӣ хуноба бар хок,
Бинолидӣ зи сузи синаи чок.
Бидид он ҳолро як толиби роҳ,
Бигуфто, кун маро, эй шайх огоҳ.
Чӣ ҳол аст ин туро, эй баргузида.
Ҳама шаб рехтӣ хунҳо зи дида.
Бигуфт, имшаб расидам ман ба як гом,
Ба Арши Ҳақ, ки то ҳосил кунам ком.
Бидидам Аршро чуёни ҳоле,
Ба доғи ҳасрати завқи висоле.
Бигуфтам арзи худ бо Арши аъло,
Ки гу бо ман нишони Ҳақ Таъоло.
Нишони васли Зоти бенишон деҳ,
Аломатҳои васлашро баён деҳ.
Ки Арраҳмон алал аршиставо гуфт,
Миёни баҳриён восил туро гуфт.
Бигуфташ Арш, эй масти суҳангу,
Ту аз ман чуйи Урову ман аз ту.
Заминиҳо бичӯяд 3-осмонӣ,
Самойӣ чӯядаш аз хоки фонӣ.
Чавонон васли ӯ хоҳад зи пирон,
Чу пирон бо чавонон дастгирон,
Хароботӣ варо чӯяд зи зоҳид,
Бичуянд зоҳидон аз ринди обид.
Бигуфт ӯ, чун ба қурби Ҳақ расидам,
Зи ҳотиф як нидойеро шунидам.
Бихоҳ чизе, ки меҳоҳӣ зи Даргоҳ,
Биёбӣ мақсади дилро зи Аллоҳ.
Бигуфто, ман туро хоҳам, Худоё,
Ба захми синаам васлат давоё.
Ба чуз Ту нест мақсуди дили реш,
Зи авҷи лутф созам восили хеш.

Воқеаи ҳичоби Акбар будани даъвӣ назди Худо

Шунидам ман зи ахбори муҳаққиқ,
Азизе гуфт, андар роҳи таҳқиқ.
Ҳичоби раҳ зи даъвӣ саъбтар нест,
Ки даъвидорро аз Ҳақ хабар нест.
Ҳусули маърифат гарданкашӣ нест,
Зи хоки одам блисе оташӣ нест.
Такаббур феъли шайтони лаъин аст,
Қуҷо ин хоҳиши мардони дин аст.
Ки роҳи Ҳақ аз ин куча шикастаст,
Раҳи боло агар ёбӣ зи пастист.
Касе, ки нест шуд, Ў ҳаст гардад,
Диле, ки маҳви Ҳақ шуд, маст гардад.
Ба рузе нуш кун з-ин шарбати қом,
Наяфтӣ то магасосо ба ҳар дом.
Зи худ гар гум шудӣ, Уро биёбӣ,
Зи истиғроқи ҳайрат рух натобӣ.
Қунад ошиқ ба боли қазба парвоз,
Ба маъшуқ аз забони дил қунад роз.
Ба ҳиҷрон хоки раҳ гардад зи мастӣ,
Зи арш афзун кашад сар вақти мастӣ.
Ба деги ишқ ошиқ мезанад қуш,
Дамида гулханаи аз бода хомуш.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Дил танурест, ки аз роҳи ниҳон месузад,
Мурғи қақнуссифат нолақунон месузад.
Нақунад майл, ки ин мурдадилон беҳабаранд,
Варна аз доғи ғамаш пиру қавон месузад.
Дуди дилро ба дами оҳ барорад ошиқ,
Гулханаи шуъла барорад, ба ғиғон месузад.
Гӯяд Ў доғи диламро қунам аз ғайр ниҳон,
Чӣ қунад шамъ, ки бо ашки равон месузад.
Ташнаи бодаи ишқи Ў набинад серӣ,
Қоса хураду ташналабон месузад.
Тавонам, ки қунам як сифати ишқ баён,
Шуълаи дил бикашад сар, ки забон месузад.
Ишқ чун хур ба ҳама зарра асар кард, вале,

Гар кунад қилва ҳама кавну макон месузад.
Умр бигзашт, ба васлаш нарасидам дарег,
Бештар ҳасрати доғи дил аз он месузад.
Интизори Чунун доғи қигар афзояд,
Ин найистони бадан з-оташи он месузад.

Воқеаи халифа намудани шайх Маъруф габреро

Азизеро биёмад ҳолати марг,
Ки то резад ниҳолашро хазонбарг.
Муридонаш зи ҳар қониб шуда ҳамъ,
Чу парвона ба суҳбат гирди он шамъ.
Ҳама соҳибтариқат чаҳорсад кас,
Гирифта шайхро аз пешу аз пас.
Бипурсиданд, ки эй сархайли ирфон,
Ба қоят, ки нишинад аз муҳиббон.
Бигуфт, габрест, номаш Шодили габр,
Чу хур борад ба руяш пардаи абр.
Халифа карда қойи худ нишондам,
Шабашро нисбати субҳе дамондам.
Муридонаш ҳама гаштанд ҳайрон,
Магар гуфтанд, шуд дар талхии қон.
Зи заъфи ҳол ин шуд ақл зоил,
Набишносад худӣ бо габр моил.
Касеро, ки чунин афзун мурид аст,
Халифа кардани габре кӣ дидаст.
Дар ин буданд, муршид чашм бикшод,
Бигуфт, эй толибони аҳли иршод,
Равед, он габрро ин ҷо биёред,
Ба қойи мо варо муршид шуморед.
Давида рафта, оварданд уро,
Ба зоҳир зишт, дар маънӣ накуро.
Бугуфт габрро, пас аз се рузи маргам,
Баровар минбари масҷид, махур ғам.
Ба мардум ваъз гуйи панди неку,
Ба қону дил даро дар бандагии Ё.
Баромад рузи саввум руйи минбар,
Саф андар саф халоиқ ҳамъ аксар.
Ҳама гуфтанд, ё Рабб, ин ҷӣ ҳол аст,
Ба габре ваъзи ирфонӣ муҳол аст.
Кулоҳи габр бар сар баста зуннор,

Чй гуяд халкро аз илми асрор.
 Дар ин буданд, Шодил кард фарёд,
 Бигуфт, эй муъминон, маълуматон бод.
 Буридам риштаи зуннори зоҳир,
 Зи тавба сидқи дил гардид тоҳир.
 Калима гуфта-гуфта шуд мусалмон,
 Бигуфт, сомеъ шавед, эй ҷамъи инсон.
 Васият кард, шайх аз сирри пинҳон,
 Ба гуши ҳеш гиред аз дилу ҷон.
 Ки бар ту тавқи зуннори алонӣ,
 Бибуранд халқ зуннори ниҳонӣ.
 Касе хоҳад маро дар ҳашр бинад,
 Бигу, зуннори ботинро бигирад.
 Кунад ширки хуфӣ аз ҳештан дур,
 Ки то лоиқ шавад бар ҷилваи нур.
 Чунин гуфту фиғон аз халқ бархост,
 Ба дунё шуриши ҳашрона орошт.
 Ки мезад ҳар касе худро ба ҳар су,
 Зи завқи ваҷд кандӣ ришу ҳам ру.
 Зада ҷайби гиребон ҳар тараф чок,
 Бимолиданд ру, ҳам сина дар хок.
 Баромад доду фарёду фиғонҳо,
 Ба сӯйи чарх аз пиру ҷавонҳо.
 Бикан солиқ, ту ҳам зуннори худро,
 Наёбӣ бе риёзат ёри худро.
 Ки ин пиндор дар пушти ҳиҷоб аст,
 Зи ҳар ҷониб вагарна фатҳи боб аст.
 Ба гардан номусу сад манн ҳадид аст,
 Аз ин мифтоҳ он дар нопадид аст.
 Дилат дар банди худбинист маҳбус,
 Чй гуна дар ҳидоят мезанӣ кӯс?
 Зи чашми дил ҳама ҳастӣ бияндоз,
 Шавад то сӯйи ҳастии зоти Ё боз.
 Чу соя маҳви хуршеди бақо шав,
 Ба Ё пайванд, з-ин ҳастӣ ҷудо шав.
 Зи сузаш ҳубб гардад ранги оташ,
 Дилу ҷонро ба нори ишқи Ё каш.
 Зи дунё рафт он Маъруфи Кархӣ,
 Задӣ дар зерӣ соқе арши чархӣ.

Воқеаи дар хоб дидани азизе шайх Маъруфи

Кархиرو

Азизе дид дар хобаш баногоҳ,
Ба шуриш буд зери арши Аллоҳ.
Чу парвона ба сузи беқарорӣ,
Наёсойид даме аз ишқи Борӣ.
Гаҳе дар нола, гоҳе масту мадхуш.
Гаҳе хомуш, гаҳ чун дег дар чуш.
Нидо ояд зи Зоти Поки Субҳон,
Ба сӯи ҳомилони арши Раҳмон.
Ба зери арши мо афтода ин кист?
Чӣ ҳоҷат бошад уро, мақсадаш чист?
Малойик гуяд, эй Донои асрор,
Ту неку дониву ҳастӣ хабардор.
Ки Маъруф аст, ин шайдои вола,
Гаҳе дар ҳасрат асту гаҳ ба нола.
Наёсояд ба чуз манзури дидор,
Ба ҷон аст ошиқи содиқ харидор.
Ҷамолатро агар ошиқ набинад,
Куҷо осояду ҷоие нишинад.
Ту, эй солиқ, ба роҳи Ҳақ чӣ кардӣ,
Чӣ дорӣ аз нишони аҳли дарде.
Надорӣ гар, нишони ишқи Дилдор,
Бизан оташ ба тасбеҳу ба дастор.
Касеро, ки ҳусули дил набудааст,
Зи карбосу зи сад дона чӣ суд аст.
Агар ман аз дилат доғе набуям,
Туро кай толиби Мавло бигуям.
Нарезад мағзи ҷуръа гар ба дил дуст,
Чӣ ҳоҷат нақшҳои фориг аз пушт.
Ғараз доим илоҳи кори дил кун,
Ба Зоти Ё вуҷудат музмаҳил кун.
Нашуд во гар дари дил кор сахт аст,
Дари дил во ба сӯи некбахт аст.
Худоро ёбӣ аз поси дари дил,
Расӣ аз интизориҳо ба манзил.
Зи занги ойина дилро ниғаҳ дор,
Ки то бинӣ ба ҷилва акси дилдор.
Ба ин миръот гар ҳар су кунӣ ру,
Набинӣ ғайри нури ҷилваи Ҳу.

Ба қасди ғорати дил дев ҳуш дор,
Сулаймонвор хотамро ниғаҳ дор.
Ки тасхири ҷаҳон дар ин нигин аст,
Дар ин бута зари мардони дин аст.
Бикун пурбода ин ҷоми ҷаҳонбин,
Ба мастӣ бигзар аз ин тоқи рангин.
Илоҷи доми рангаш буйи бода,
Дари ганҷина з-ин бу кун кушода.

Воқеъаи он, ки суҳбат ба ҳақ бояд намуд ёбӣ аҳли ҳақро

Шунидам аз азизи номдоре,
Ба ҷуз Ҳақ бо касе суҳбат надорӣ.
Ба Ё кун суҳбату бо аҳли Ё кун,
Ба шуғлу зикр Уро ҷустуҷу кун.
Ба солиқ суҳбати ҳақ зикри Ҳақ дон,
Висоли Ҳазрати Ҳақ з-ин сабақ дон.
Ҳамон дам гар ба ғайр олуда шуд дил,
Дами Ё шуд ҳалоки заҳри қотил.
Ки дил андеша дорад, сӯйи Ҳақ роҳ,
Магар бошӣ зи Зоти Қудс огоҳ.
Ки то резад ба дил нури Илоҳӣ,
Барорад нур ин занги сиёҳӣ.
Занад ҳар дам раҳи андешаро дев,
Ба чандин васвосу хатраву рев.
Ту ин андеша сӯйи Ҳақ бари боз,
Кунад душман дубора ҳамла оғоз.
Ту андар эҳтиёти ҷонканиҳо,
Адуют дар фиребу раҳзаниҳо.
Ту дар пайвастанӣ бо васли Дилдор,
Бувад душман пайи вайронаи тор.
Ҳамеша машқи огоҳист корат,
Расӣ то дар ҳарими васли борат.
Ки ин қибла ҷу сайди беқарор аст,
Ба ҳар сайёд пеш ояд, шикор аст.
Ба забти дил ҳама дармонда бошад,
Бувад мард он, ки дар дил зинда бошад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Диле, ки зинда набошад, накуст мурдани ӯ,
Амонате, ки набонӣ чи хуш супурдани ӯ.
Ғуломеро, ки ба хидмат фириштад мавлояш,
Накард хидмати хоҷа, сазост мурдани ӯ.
Бичу диле, ки туро оби зиндагӣ бахшад,
Хуш аст соҳиби дилро ҳаёт хурдани ӯ.
Биё ба майкада субҳаро зи каф андоз,
Туро ҳаст амр ба зикру на бар шумурдани ӯ.
Ба коми нафс нагардӣ, ки муҳлики ҷон аст,
Гирифта ҳалкам душман, ҷазо фишурдани ӯ.
Аду ба макр ба душам ниҳод бори гуноҳ,
Барам ба қозии одил, ниҳам ба гардани ӯ.
Зи хавфи хотима ҳар дам дили Чунун хун аст,
Илоҳӣ, раҳм намоӣ ба ҷонсупурдани ӯ.

Воқеаи Абутиробӣ (рах)

Азизе буд андар шаҳри Нахшаб,
Ҳамеша буд андар хидмати Рабб.
Ки будӣ номи некаш Бутуробӣ,
Зи доғи ишқи Ҳақ синакабобе.
Миёни шаҳр рузе дар гузаргоҳ,
Шунид фарёду гулгул, нолаву оҳ.
Бирафт аз ҳайраташ то бингарад ҳол,
Бидид ҷамъе қадал дорад ба як зол.
Дарафтодааст ҷамъе бо аҷузе,
Аҷуза дар фиғону дарду сузе.
Бигуфташ шайх, эй модар, чӣ ҳол аст?
Чӣ боис ин қадр қили мақол аст?
Аҷуза гуфт, эй пири муҳаққиқ,
Писар дорам бағоят зишту фосиқ.
Шароратпешаву бадхуя гумроҳ,
Зи дасти ӯ ҳама дар нолаву оҳ.
Зи фисқи ӯ ҳама аҳли гузар танг,
Ҳама ҷамъ омаданд бо ман бар ҷанг.
Ки мо уро зи ободӣ барорем,
Ба фисқи ӯ дигар тоқат надорем.
Бигуям манн, ки алҳол аст бемор,
Зи фисқ аз шароратҳост бекор.

Надонад касс, ки мирад ё намирад,
Чӣ роҳ аз қисмати Эзид бигирад.
Агар мирад, сазои қисмат аст Ў,
Халоси ҷумла 3-у бо мурдан аст Ў.
Агар хезад барорандаш аз ин шаҳр,
Ба хубӣ ё ба ҷангу зарбату қаҳр.
Намуда шайх ҷумла қавли Ў самъ,
Қабул карда бигуфт, эй мардуми ҷамъ.
Ки ин ақвол маъкул аст неку,
Ба ин ваъда равад ҳар кас ба ҳар су.
Ба ҳар су рафта мардум кард ором,
Ба андеша шуд он шайхи накуном.
Ки ман рафта, бубинам он ҷавонро,
Бигуям ман ба Ў суду зиёнро.
Ки шояд панди некуро пазирад,
Раҳи фиску гунаҳ дигар нагирад.
Бирафт дар бистари он марди бадкор,
Бишуд фосиқ зи хоби саҳт бедор.
Кушод мижғони худ аз ғафлати хоб,
Ки шайхро дид чашмаш шуд пури об.
Бигуфт, эй масти ишқи кибриёй,
Сабо ман карда будам ду дуъёе.
Яке, бинам шуморо зуд дидор,
Дувум, тавба насух созам зи кирдор.
Биҳамдиллоҳ, дуъоям шуд иҷобат,
Ба дасти ту кунам акнун инобат.
Зи феъли бад шудам аз ҷон пушаймон,
Бикардам тавба аз ҳар фиску исён.
Ба тавба сидқ омад сӯи Даргоҳ,
Бигардонид рӯи худ ба Аллоҳ.
Ҷавонро шайх бинмуда раҳи рост,
Ба хушнудӣ зи ҷойи ҳештан хост.
Ҷавон гуфто, биё, эй модари ҷон,
Маро аз рӯи ин бистар бигардон.
Зи болинам ба рӯи хок афкан,
Ба хорӣ ин тани нопок афкан.
Кунам тавба ба Даргоҳи Илоҳӣ,
Раҳам шояд аз ин номасиёҳӣ.
Зи бистар модараш афканд дар хок,
Гиребон аз надоматҳаш зад чок.

Ниҳода руй дар хоки мазаллат,
Бикарда тавбаҳо бо оҳу ҳасрат.
Ниҳода руйи ашколуда дар хок,
Ба руйи хок афтода чу хошок.
Ба Даргоҳи Илоҳӣ шуд ба зорӣ,
Фиғону нолаҳову ашкборӣ.
Ба гардан баст аз хорӣ расанро,
Ба хок аз зорӣ молидӣ баданро.
Зи ҳар мижгон фишонда қатраи об,
Ба гирди хеш печидӣ чу симоб.
Бигуфтӣ, эй Худованди ҷаҳондор,
Бикун раҳме ба ҳоли ин гунаҳгор.
Агар фосиқ биёмузад ҳамин аст,
Зи ҷумла фосиқон фосиқтар ин аст.
Агар ё Рабб, биёмузӣ гунаҳкор,
Зи ман оситаре набвад падидор.
Ба зорӣ буд Ў бар Даргоҳи Рабб,
Ба руйи хоки ғамолуда то шаб.
Ҳамон шаб дод ҷони худ ба хорӣ,
Ба Даргоҳи қарам бар интизорӣ.
Ба шайх будӣ магар шашсола духтар,
Ҳамон шаб хоб дид, он тоза гавҳар.
Ки Ҳазрат бо гурӯҳи анбиё буд,
Даромад дар миёни шаҳр Ў зуд.
Бигуфт духтар, ки эй Султони аброр,
Зи ташрифат шуд ин кишвар пуранвор.
Бигуфт, оре, вале имшаб ҷавоне,
Намуд тавба зи ҳар фисқу зиёне.
Ба шайхи Бутуробӣ кард инобат,
Вузу карда, ба оби ашки ҳасрат.
Ба хорӣ рафт аз ин дори фонӣ,
Ба сӯйи бустони ҷовидонӣ.
Қабул шуд тавбаи сидқаш ба Субҳон,
Муқарраб кард уро лутфи Раҳмон.
Дароварданд байни авлиёҳо,
Маро шуд амр бо ин анбиёҳо.
Ба ин шаҳр омадастам бо зиёрат,
Ба баҳри лутфи Ҳақ додаш таҳорат.
Ба гиря буд духтар гашт бедор,
Фитод андар фиғону гиряи зор.

Шунид он гиряхоро шайхи доно,
 Бигуфт, эй бинт, гу асрор бо мо.
 Чаро бархостӣ бо гиря аз хоб,
 Бикун воқиф маро аз дида ҳар боб.
 Бигуфт, он дидаву бишнида яксар,
 Ҳамон дуррҳо, ки бо Ё суфт Сарвар.
 Фитод он шайх андар гиряи зор,
 Баромад нола карда, сӯи бозор.
 Зи пеш овард ачуза ганчи ирфон,
 Бигуфт, эй шайх, дидӣ лутфи Субҳон?
 Гунаҳгоре, ки кардӣ ҷумла нафрат,
 Ҳама медид бо чашми ҳақорат.
 Чӣ гуна дар қатори авлиё шуд,
 Зиёратгоҳи азми анбиё шуд.
 Нигар ҷуди атои кибриёӣ,
 Диҳад сад салтанат бар бенавоӣ.
 Нафасро банд дар андешаи Ҳу,
 Ба зикри Ё забон кун, тори ҳар му.
 Вучуди ҳар шайъ дон аз вучудаи,
 Бидонӣ то ба ҳар ашё шуҳудаи.
 Ба баҳри Зот шав моҳисифат фарқ,
 Ки нуронӣ шавӣ аз пой то фарқ.

Ғазали ҳазрати Маънави Чунунӣ (раҳ)

Аз он рузе, ки шоҳи руҳро мулки бадан доданд,
 Ба муҳтоҷии доя тифлро нуши лабан доданд.
 Ба ҳар кас раҳнамун шуд пеша аз килки тақдираш,
 Яке чун пири Канъон нолаи байтулҳазан доданд.
 Баҳона ҳоҷати дунёву қисмат мебарад ҳар су,
 Ба ҳалқи ихтиёри ҳар раванда як расан доданд.
 Надорад ганҷ гайр аз ранҷи ин фонӣ чӣ менозӣ,
 Барои доғи ҳасрат тошаро бар куҳкан доданд.
 Бирав бо аҳли дил гар кимиёи ишқ меҳоҳӣ,
 Калиди ганҷи ирфонро ба ин дурри адан доданд.
 Ба ҳар вобастагӣҳо дил набандӣ бар аруси дун,
 Ҳамон пири ҷалаббозе ба сад Қорун зан доданд.
 На лоиқ бар ғурур асту на арзи эътимодиҳо,
 Намеарад ба ин ҳарфе, ки кас гуяд ба ман доданд.
 Бие хуш ҳар саре му кун забон бар зикри Субҳонӣ,
 Ба дил андешаи зикру забон андар даҳан доданд.

Суроғи васли ӯ кун, то даме чон дар бадан бошад,
Бақо чуйи, фаноро нек васли Зулманан доданд.
Чунунӣ, марги ишоратҳо кунад, лекин намедонӣ,
Амома бар сарат печида аз баҳри кафан доданд.

Воқеаи шоҳ Шучои Кирмонӣ (рах)

Азизе буд дар ҷуёи авсол,
Нахуфт дар роҳи Субҳонӣ чиҳил сол.
Ба ҳар гоҳе, ки хобаш омадӣ пеш,
Намак мерехтӣ дар дидаи хеш.
Зи сурхӣ шуд ду чашмаш косаи хун,
Барои иштиёқи руйи Бечун.
Пас аз чиҳил сол ранҷу кулфати хоб,
Бидид дар хоби хеш дидори Ваҳҳоб.
Бигуфт, эй Подшоҳи ҷумла олам,
Туро дар ҳоли бедорӣ бичустам.
Ба бедорӣ намуда сад табу тоб,
Чӣ боис ёфтам дар ҳолати хоб.
Бигуфт, аз ранҷи бедорист ин хоб,
Зи бедорист, дидӣ инчунин хоб.
Ба бедории умрат гар кунӣ ранҷ,
Ба хоби марг мебинӣ зи мо ганҷ.
Бишуд он шайх он гаҳ ошиқӣ хоб,
Ки то бинад ҷамоли поки Ваҳҳоб.
Ҳамеша болинаш зери бағал буд,
Нигоҳаш мунтазир сӯи аҷал буд.
Дилаш дар иштиёқи васли Дилдор,
Ба кори худ, ҳамеша фориг аз кор.
Бикуш, эй солико, мақсуд ин аст,
Макун дурӣ, ки нури ӯ яқин аст.
Зи ҳар паҳлу, ки ёбӣ буйи мақсуд,
Зи сидқӣ дил ба он су руй кун зуд.
Зи ҳар феъле, ки файзи Ҳақ биёбӣ,
Аз он феъли ҳамида рух натобӣ.
Хирадро нафъи зоҳир аз бурун аст,
Футуҳи солиқ аз роҳи дарун аст.

Воқеъан гуфтани азизе, ки фардо агар пурсад Худо чӣ овардӣ

Азизе буд андар ишқи Довар,
Бигуфтӣ гар бароям рузи маҳшар.
Бугӯяд Ҳақ, чӣ овардӣ ба Даргоҳ,
Бигуям, доғи сина, нолаву оҳ.
Зи зиндон бар сарам жулида муй,
Муламмаъ жандаёе ин зиштруй.
Сияҳруйиву исёни сиришта,
Чӣ сон, ки кардӣ тақдирам навишта,
Ба ҷуз зиштӣ чӣ орад кас зи зиндон,
Ки то лоиқ шавад дар бори Субҳон.
Ҳусули бандиёна нохуну муй,
Ғаму андуҳи кулфат зишти руй.
Гирифтории занҷиру алойиқ,
Адуҳо дар камин дар қасди тафриқ.
Ба доми зиндагониҳо гирифтор,
Гузашт умрам ба дарду ранҷу озор.
Чӣ ҳосил оварам ман аз чунин ҷой,
Бикун раҳмә Ту бо ин бесару пой.

Воқеъан шайх Ҳафзи Ҳаддод (раҳ)

Азизе буд номаш Ҳафзи Ҳадод,
Ба ирфону вараъ бо ҷумла устод.
Ба ҳар ҷо рафтӣ ҳамчу моҳпора,
Ба атрофаш муридон чун ситора.
Ба рузе буд дар суҳбат ба он ҷамъ,
Мунаввар суҳбат аз анвори он шамъ.
Муриде буд андар суҳбати ӯ,
Бағоят бо адаб, бо хулқи неку.
Ҷунайд омад ба рузе дид уро,
Ҳамон мастана шайдои накуро.
Бигуфт, ин ёри ширин чанд сол аст?
Барои Ҳақ чунин ҷуёни ҳол аст.
Бигуфт, даҳ сол шуд ин сойири роҳ,
Ба ҷону дил буд ҷуёни Аллоҳ.
Ҷунайд гуфташ, чӣ шойиста ҷавонест,
Ба сина шамъи ирфонаш гиронест.
Бигуфташ Ҳафз, оре, инчунин аст,

Ба шури қазбааш солори дин аст.
 Ки буд ин молики ҳафтдаҳ ҳазорӣ,
 Ҳамаро бохт андар роҳи Борӣ.
 Кунун ҳафдаҳ ҳазори дигареро,
 Намуда қарз бар харҷи дари мо.
 Ҳанузаш нест тобе заҳраи он,
 Зи мо ҳарфе бипурсед, эй муҳиббон.
 Писанд дар роҳи ишқаш қор он аст,
 Ба коми аввалинаш тарки қон аст.
 Дар ин раҳ гар дилат ларзид ба як пул,
 Чигуна бигзарӣ фардо аз он пул,
 Зи ҷумла гарди имкон доман афшон,
 Бикун азми тавофи Каъбаи қон.
 Касеро, ки назар бар нури пок аст,
 Қуҷо вобастаи ин қайди хок аст?
 Гузар кун аз ҳама шайдои ӯ бош,
 Ба ҳар қо бошӣ андар ҷустуҷу бош.
 Ба ҳар қойе, ки дидӣ дидаи тар,
 Ба хоки остони ӯ бизан сар.
 Зи аҳли дард гардӣ соҳиби дард,
 Ба мардон бош аз мардон шавӣ мард.
 Ба аҳли суз бинишин, то бисузӣ,
 Ба дил доғ муҳаббат барфурузӣ.
 Чу шамъ аз хони зулмат сухта рав,
 Чароғи дину дил афрухта рав.

Воқеъаи шайх Мансури Аммор (раҳ)

Азизе номи ӯ Мансури Аммор,
 Ба сина дошт доим ганҷи бисёр.
 Ба рузе маҷлиси ваъзаш шуда гарм.
 Дили ҳар толибе чун мум шуд нарма.
 Ҷавоне буд фосиқ, масту мазлум,
 Ба туфони гунаҳ олудаву шум.
 Ғуломашро ба ногаҳ қор дирам дод,
 Бари чизе ба бозораш фиристод.
 Гузашт он абд андар суҳби он пир,
 Бикардаш суҳбати пурҷуш таъсир.
 Таваққуф кард он қо ногоҳонӣ,
 Баромад аз дилаш шуру фиғоне.
 Ба ногаҳ гуфт он Мансури Аммор,
 Кӣ бошад, ки бибахшад қор динор.
 Кунам то ман дуъое қор бо ӯ,

Иҷобат гар кунад Ҷаббор бо Ӯ.
Ғулом гуфташ, бигир ин чор динор,
Ки ман ҳастам дуъоятро харидор.
Гирифт динор, гуфташ, гуй мақсуд,
Бихоҳам то ман аз Даргоҳи Маъбуд.
Ғулом гуфташ, шавам ман аввал озод,
Зи қайди бандагӣ, то дил шавад шод.
Дувум, мавлом созад тавбаи сидқ,
Барояд аз гуноҳи зишту аз фисқ.
Саввум, он ки иваз бахшад ба динор,
Кунад раҳмат ҷамоа ин бишуд чор.
Дуъо кард он азизи баргузида,
Ғулом омад дуъохоро шунида.
Бигуфт хоҷа, чӣ овардӣ зи бозор?
Ғулом гуфт, қиссаи Мансури Аммор.
Барои ту дуъохӯйе харидам,
Зи хурсандӣ ба сӯи ту давидам.
Дуъохоро ҳама як як баён кард,
Нухуфта рози дил б Ӯ аён кард.
Чавон гуфташ, туро озод кардам,
Зи ғусса хотиратро шод кардам.
Ба Ӯзид тавба кардам аз гуноҳҳо,
Намӯсозам дигар ҷурму хатоҳо.
Бидодаш чорсад динори дигар,
Иваз ба чор динор, эй бародар.
Бигуфт, оне, ки аз ман буд, кардам,
Ба захми ту ниҳодам зуд марҳам.
Ки раҳмат хоси лутфи Кибриёист,
Наям қодир, ки Ӯ кори Худоист.
Ба хоби Ӯ бигуфташ ҳотифи ғайб,
Ки, эй банда, сари худ карда дар ҷайб.
Бикардӣ бо лаиме кори худро,
Насозем чун ба ин лутфу қарамҳо.
Туро бо ин ғулому шайхи дарвеш,
Бикардам сарфароз аз раҳмати хеш.
Нигар солиқ, атои чор динор,
Кашид охир куҷо поён он қор.
Саховат хислати некуст, эй дуст,
Барорад мағзҳоро тоза аз пуст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Муддаёёфтаро ҳиммати Адҳам бояд,
Номбардоштаро ҷуд ҷу Ҳотам бояд.
Хок шав аз ғами маҳшар, ки сабо хок шавӣ,
Охиратхостаро дар раҳи дин ғам бояд.
Дар раҳи фақр касе роҳ наёбад ба нишот,
Дар хироми раҳи Ё нолаву шабнам бояд.
Чораи нома сиёҳист, агар мепурсӣ,
Нолаҳои саҳарӣ тавбаи одам бояд.
Андар ин роҳ маёмеъ ба ҳар аҳли дағал,
Ғанҷи асрори туро ошиқӣ маҳрам бояд.
Ҷон ҳамон аст, ки Ё буйи муҳаббат дорад,
Аз парешонии ҳар сангдиге рам бояд.
Кардаӣ хеш, Ҷунунӣ, надарорӣ ба назар,
Дастӣ дар домани лутфаш зада маҳкам бояд.

Воқеаи хоб дидани азизе Мустафо (с)-ро

Азизе Мустафоро дид дар хоб,
Ба суҳбат дар ҳузури ҷамъи асҳоб.
Ҷунайдӯро дид дар суҳбат нишаста,
Ба дил зикру ба хидмат даст баста.
Ба Ҳазрат як касе фатво даровард,
Бигуфт, бар бо Ҷунайд ин фатво, эй мард.
Ба амри мо ҷавобат Ё бигӯяд,
Зи лавҳи дил саводи ғусса шуяд.
Ҷунайд гуфт, эй Расули ҳарду олам,
Ба пешат чун ҷавоби Ё бигӯям?
Кучо ҳадди ғулуме назди султон,
Кунад бар бенавойе ҷуду эҳсон.
Фишонда дурр зи лабҳо гуфта Ҳазрат,
Мубоҳот аст, мурсалро ба уммат.
Ба уммат ҳар набӣ дорад мубоҳот,
Ҷунайдӯ, ман ба ту дорам мубоҳот.
Ки шайхи маърифатсолори дин аст,
Миёни умматон нури яқин аст.
Ниҳоли шаръ аз илмаш диҳад бар,
Зи ғайрат раҳнагарҳоро занад сар.
Халифа Мустафо пири муҳаққиқ,
Ки дорад дар бинои шаръ таҳқиқ.

Ба наҳйи мункар асту амри маъруф,
 Ба тақво маҷлисорои тасаввуф.
 Каломаш халқро дар раҳнамоӣ,
 Ҳузури суҳбаташ дари дилкушое.
 Ба нармаӣ ҳар касеро меდიҳад панд,
 Кушояд аз қулуби ғофилон банд.
 Агарчи аз ғами ҷон бедимоғ аст,
 Дилаш пуршуълаи нури ҷароғ аст.
 Агарчи қолиби Ё бар замин аст,
 Дилаш дар фавқӣ ҷархи ҳафтумин аст.
 Ба рағбат гар ба базми Ё нишинӣ,
 Сару муйе асар аз худ набинӣ.
 Бирав, эй хок, Ё иксир дорад,
 Дили худро сипар кун, тир дорад.
 Бувад ҳодии ҷароғи ҳонаи дин,
 Ба ҳар гумроҳ намояд зикру талқин.
 Кунад ҳар беҳабарро боҳабар Ё,
 Бигардонад ба ҳақ аз мосиво ру.
 Зи рангу буйи ин фонӣ канад дил,
 Кунад андешааш дар ишқ манзил.
 Ба деги дил бичушад ишқӣ Раҳмон,
 Раҳад он гоҳ ҷон аз қайди шайтон.
 Ба маъшуқ аз забони дил кунад роз,
 Расад дар гуши дил аз ғайб овоз.

Воқеаи ваъз гуфтани Ҷунайд ва наъра задани муриди ӯ

Ба рузе шайх Ҷунайдulloҳи Бағдод,
 Ба ёрон ваъз гуфтӣ он накузод.
 Муриде наъра зад аз сузиши дил,
 Дилаш андар тапиш чун мурғи бисмил.
 Бигуфташ шайх, сокит бошу хомуш,
 Ҷароӣ ҳар замон чун дег дар ҷуш.
 Макун дигар зи дарди дил садоӣ,
 Ки сабр авло бувад аз ҳар навойе.
 Ба наъра оҳу дуди дил барояд,
 Дил аз он сузиши аввал фарояд.
 Ба вақти ҷуши дил сабр аст сарпуш,
 Ба дуди дил бувад шуъла ҳамоғуш.
 Ҷаро берун кунӣ ин ганҷ аз дил,

Расонанда аст ин доғат ба манзил.
 Мурид чун шунид ин гуфтаи пир,
 Магар омад ба руйи синааш тир.
 Таҳаммул кард, ишқаш оташ афрухт,
 Чу хошок вучудах дарзамон сухт,
 Баногоҳӣ миёни он ҳама халқ,
 Бишуд хокистаре афтода бо далқ.
 Зи манъи худ пушаймон гашт он пир,
 Надорад суд баъд аз ҷастани тир.
 Хуш ояд бисмили ҳақро тапидан,
 Зи шахди дӯст хуш бошад макидан.
 Бигирёнад, ҷӣ сон ошиқ нагиряд,
 Бимирунад, чаро шайдо намирад.
 Ба ҳар ҳоле, ки бошад соҳиби ҳол,
 Ба солиқ лозим аст он созу минвол.
 Ба ҳар кас сабр боандоза бошад,
 Ба вифқи хона дарвоза бошад.
 Танури ишқ чун оташфишон аст,
 Чу аҳгар пеши Ё кавни макон аст.
 Ҷӣ дорад мушти хоки одамӣ тоб,
 Напечад чун бигардӣ худ чу симоб.

Воқеаи Саидносир ва саволи Ё аз Чунайд (рах)

Сайиде буд уро Носирӣ ном,
 Ба қасди ҳаҷ равон шуд сӯи эҳром.
 Ба назди шайх дар Бағдод омад,
 Чу ноқус бари фарёд омад.
 Чунайдаш гуфт, Сайид аз кучойӣ,
 Ба дидан марди неку менамойӣ.
 Бигуфт, эй шайх, меоям зи Гелон,
 Зи доғи Ё зи чашмам об сейлон.
 Бигуфт, аз насли кӣ, ҷаддат кадом аст,
 Бигуфт, ҷаддам Алӣ олимақом аст.
 Бигуфт, ҷаддат Алӣ мезад ду шамшер,
 Яке бар куфр, дигар бар нафси мудбир.
 Ту гар насли вайи, теғи ту чанд аст,
 Каломи Ҳақ ба оқил беҳ зи қанд аст.
 Шунда Сайид андар гиря афтод,
 Намуда тавба аз худ гашт озод.
 Бигуфт, эй пир ҳаҷҷи умра ин ҷост,
 Маро бо сӯи Ҳақ бинмо раҳи рост.
 Зи ҷону дил шуда ҷуёни Субҳон,

Ба ёди дӯст шуд дар шуру афғон.
 Бигуфташ шайх, ҳақ, эй толиби роҳ,
 Шунав аз самъи қону бош огоҳ.
 Ки дили маҳрам саройи Кибриёист,
 На қойи хатраҳойи мосивойист.
 Бируб ин хона, эй фарроши султон,
 Наёбад роҳ дар вай деу шайтон.
 Сулаймон шав, ки ин дил чун нигин аст,
 Мусаххар бо ту оламҳо аз ин аст.
 Ба зикру фикри Эзид кори дил кун,
 Ба вачди ишқ худро музмаҳил кун.
 Фано кун хешро дар ҳастии Ў,
 Хуморӣ шав ба кайфи мастии Ў.
 Нафасро банд дар андешаи Ҳу,
 Ба зикри Ў забон кун тори ҳар му.
 Вучуди ҳар шайъ дон аз вучодаш,
 Бидонӣ то ба ҳар ашё шухудаш.
 Ба баҳри Зот шав моҳисифат ғарқ,
 Ки нуронӣ шавӣ аз пой то фарқ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Шаш чиҳатро пур зи анвори қило мебинам,
 Ҳар тараф руй кунам, вачҳи Худо мебинам.
 Дурии ҳастии мо ба руҳи Ў гашт ҳиҷоб,
 Худии хеш ба васли Ту ҷудо мебинам.
 Шарбати ишқи Ту хурдем ба уммеди висол,
 Ҳикматаш чист, ки хуноби қафо мебинам.
 Амн гуён шудаам захмии хунрези ғамаш,
 Ишқ меҳоҳаму сад тири бало мебинам.
 Дард дорам ба чигар, боз бихоҳам доғаш,
 Ки аз ин сухтан осори даво мебинам.
 Ҳама шабҳо ба уммед, ки кашам бодаи субҳ,
 Қоми қонпарвараш аз пайки сабо мебинам.
 Ман на танҳо шудаам хок ба Дарбори карам,
 Остонбусии Ў шоҳу гадо мебинам.
 Гоҳ дар нолаву гаҳ волаву шайдои руҳаш,
 Қазбаи фасли гулаш қома қабо мебинам.
 Эй Чунун, дар ҳарами Шоҳи бақо бош муқим,
 Ки ҳама кавну макон айнаи фано мебинам.

Суоли шахсе аз Чунайд (рах)

Касе пурсид аз шайхи дилогоҳ,
Чӣ ҳол аст, ин ба солиқҳо дар ин роҳ.
Ба оромидагиву дар ҳамушӣ,
Ба оҳанги симоъ оранд чуше.
Занад ошиқ андар беқарорӣ,
Ба чуш ояд дилаш аз изтирорӣ.
Шунид ин ҳарф пири хуштакаллум,
Ба чуш омад ба сони мавҷи Қулзум.
Бигуф, эй соили ҳоли тариқат,
Гуҳаррез аст амвоҷи ҳақиқат.
Ки дар рузи азал дар аҳдт мисоқ,
Ба арвоҳҳо хитобе кард Халлоқ.
Аластуллоҳ? Арвоҳҳо бало гуфт,
Ғуломем мо, Ту бешак Рабби мо гуфт.
Ба баъзе руҳҳо он лаззате дод,
Ба ҳар як ҷомапӯш як шарбате дод.
Хитоби дарёи лаззат фирқаи ғарқ,
Шавад ин ҷо ҳамон нушидаҳо фарқ.
Дар ин ҷо гар симоеро кунад гуш,
Аз он завқ аст, аслаш мезанад чуш.
Ғизойи ҷони ушшоқон симоъ аст,
Симоъ нахлу ҳусулаш иҷтимоъ аст.
Ба ёдаш гар кунӣ оҳангу нола,
Бибахшад соқӣ аз шафқат пиёла.
Бигардад руйи дил он дам зи касрат,
Шавад дар интизори файзи Ваҳдат.
Бисозад мутриб асбоби тараб ҷамъ,
Ба маҷлисхонаи ботин занад шамъ.
Савори ҷазба орад ғорати тоз,
Ба мулки дил шабохун мезанад боз.
Чу сайди хаста дил гардад шикораш,
Ба захми тири пинҳон фигураш.
Диле, ки банд шуд дар қайди сайёд,
Шавад он гаҳ зи қайди ғайр озод.
Хушо мурғе, ки шуд дар қайди дилбар,
Занад ҳар лаҳза бар Даргоҳи Ё сар.
Фироқи дӯст бошад, аини мурдан,
Ба талхихои ҳичрон ҷон супурдан.

Суоли шахсе аз Чунайд (рах)

Касе пурсид аз он шайхи накукор,
Тасаввуф чист, эй воқиф ба асрор?
Тасаввуф, гуфт, эй ҷон, софии дил,
Сафар кардан ба Ҳақ бо дил аз ин гил.
Зи ахлоқи замима даст шустан,
Ба ахлоқи ҳамида меҳр бастан.
Зи авсофи башар гардонидан ру,
Ба авсофи малак бо хулқи неку.
Зи рангу буйи дун дил сард кардан,
Ба доғи ишқи Ҳақ пурдари кардан.
Зи худ фонӣ шудан бо тарки одат,
Супурдан тан ба меҳроби ибодат.
Ба хоки фақр доим паст будан,
Зи шурби хамри ваҳдат маст будан.
Адоӣ ёр шайдоӣ муҳаббат,
Хурушидан ба худ соат ба соат.
Фишондан доман аз ин гарди имкон,
Салимулқалб рафтан сӯи Ҷонон.
Аз ин пастӣ ба он олӣ расидан.
Ба коми ҷон майи ваҳдат кашидан.
Шудан фориф зи қайди номусу нанг,
Ба нафси кофираш афтон бар ҷанг.

Воқеаи Сампуни Муҳиб (рах)

Азизе буд Самнун ном дар панд,
Кушодӣ аз дили вобастагон банд.
Миёни ҷамъ рузе дар суҳан буд,
Каломаш беҳтар аз дурри адан буд.
Набудӣ мустамеъ дар хоҳири ҷамъ,
Миёни ҷамъ буд даргири он шамъ.
Бигуфт, эй шамъ, ман бо ту бигуям,
Ки ту аз шавқ мебинӣ ба суям.
Шунав ин рамзи асрори муҳаббат,
Бисуз аз сар ба по бо ашки ҳасрат.
Ки мову ту ба ҳам ҳамдарду ҳамсуз,
Надорем чора ғайр аз суз то суз.
Бишуд он шамъи қандил пора-пора,
Тамоми аҳли маҷлис дар наззора.

Сухан таъсир дар аҳли сухан кард.
Бидонад қадри дардаш соҳиби дард.
Хабар аз илми дин кун аҳли динро,
Макорӣ тухми ҳар шуразаминро.
Бидонад ташна қадри косаи об,
Надонад кур қадри нури маҳтоб.
Мақун ту ҳайф нури хур ба хаффош,
Ба номаҳрам насоз, сирри Ҳақ фош.
Ки ғофил ҳоли огоҳон чӣ донад,
Ки нураш зулмати уро бидонад.
Худо гуфт, авлиё тахта қабойӣ,
Ва ло яърифухум аслан сивойӣ.
Касе маҳрам ба сирри авлиё нест,
Ки илми дин аён ҷуз бо Худо нест.
Гузашт умрам ҳама дар интизорӣ,
Нашуд аз мақсади дил ҳеҷ коре.
Ба ҷустуҷуӣ ҳар суй оварам руй,
Наёбам аз гули мақсад ба ҷуз буй.
Дароғ, аз фурсати бунёди ҳастӣ,
Муяссар нест доим завқи мастӣ.
Хушо мастиву завқи дидаи тар,
Бизистӣ ҳушёрӣ хок бар сар.
Ба завқи ишқӣ Ҳақ шав, кор ин аст,
Ду олам гармии бозор ин аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунуӣ

Эй ошиқӣ Ҳақ, васлати дилдор ҳамин аст.
Дар ҳар ду ҷаҳон гармии бозор ҳамин аст.
Ҷуз ишқ надорад самаре касби тариқат,
Чун шамъ бисузон дилу ҷон, кор ҳамин аст.
Дар оташи дил суз, ки дар нор насузӣ,
Аз дӯзахи пурнор ниғаҳдор ҳамин аст.
Сарчашмаи эҳё надихад лаззати инро,
Сармаст кунад бодаи саршор ҳамин аст.
Онҳо, ки расиданд ба Ҳақ нашъаи ин буд,
Он замзамаи Хоҷаи Аҳрор ҳамин аст.
Шуре, ки аз он ҷуръа фуру рехт ба олам,
Мансур аналҳақ зада бар дор ҳамин аст.
Аз зоҳиди худбин хабари нашъа чӣ пурсӣ,
Андар дили шайдоӣ Ҳақ асрор ҳамин аст.

Дар руйи замин буд ривоҷи буту зуннор,
Дар бутшиканӣ кандани зуннор ҳамин аст.
Ошиқ тараби душ ба фардо нагузорад,
Мейбоз Чунун ишқ, ки дидор ҳамин аст.

Воқеаи шайх Чунайд ва Шиблӣ ва Нурӣ ва маҳбус шудани онҳо

Ба асри шайх Шибливу Чунайдو,
Азизи Нур андар ишқ шайдо.
Ғулومه шуд ба онҳо мункири дин,
Ба ҳар ҷо шиква кардӣ он суҳанчин.
Ба назди шоҳ омад баҳри ғорат,
Бизад дар маърака санги маломат.
Дилаш аз кинаҳои авлиё пур,
Дили сангаш пайи орзудани дурр.
Бигуфт, эй подшоҳи аҳли ислом,
Ба некӣ рафта дар олам туро ном.
Шуда пайдо аҷаб шайхони ботил,
Надоранд дар Худогуй яке дил.
Симоъу рақс дар базм сурудан,
Ба лафзи куфр гуйи ношунидан.
Сазои қатл бар ин қавми зиндиқ,
Бикун қавли маро, эй шоҳ тасдиқ.
Манам зомин, ки меёбӣ савобе,
Бикуш, дар ҳашр ман гуям ҷавобе.
Бикун аз шаҳри мо ин муфсидон дур,
Мабодо аз сари онҳо шавад шур.
Чунон он саги бадроҳи талбис,
Бишуд ҳайрон ба макраш макри иблис.
Халифа хом шуд аз макри он шум,
Бифармуд сӯи ҷаллоде ба маъдум.
Бикуш, он фитнагарҳоро бизан сар,
Ки то ибрат бигирад қавми дигар.
Бирафт ҷаллод сӯи он азизон,
Биёвард дар макони қатли инсон.
Ба ҳангоме, ки ҳар якро занад сар,
Бирафтӣ ҳар яке бар ҷони дигар.
Маро куш аввалу бигзор уро,
Мақун зойеъ ту ин ёри накуро.
Ба Ў гар рафтӣ, дигар омадӣ пеш,

Маро куш гуфта, хам кардй сари хеш.
Гузор ин ошиқи Ҳақро, ки маст аст,
Ба Ҳақ пайваставу аз халқ растаст.
Бидд ин ҳолро ҷаллоди бебок,
Гиребони дилаш аз раҳм шуд чок.
Зи ду чашмаш равон шуд оби дида,
Ба пеши подшоҳ омад давида.
Бигуфт, онҳо чунин аҳли вафоянд,
Гумон кардам муҳиббони Худоянд.
Халифа ҷониби қозй бифармуд,
Бирав бингар, даме аҳволашон зуд.
Бидид қозй, ки ҳар як баҳри пурдурр,
Дили эшон зи ганчи маърифат пур.
Бирафт қозй ба зудй хидмати шоҳ,
Бигуфт, эй шоҳи олам, бош огоҳ.
Ки ҳар як ҳодии вақтанд зинҳор,
Аз ин оташдилон худро ниғаҳ дор.
Дуъойи дустони Ҳақ чу тир аст,
Зиреҳпушон ба пайконаш хамир аст.
Дили мардон гирифт аз халқ озор,
Ҳама шуд дар балойи бад гирифтор.
Ки шуд руйи замин ҳар бор холй,
Зи озори дили мардони олй.
Зи нуқси давлатат метарсам, эй шоҳ,
Ки даст аз қатли эшон дор кутоҳ.
Халифа гуфт, эшонро биёред,
Ба дарбори карамнокам дароред.
Биёварданд эшонро ба як бор,
Ба қасди марҳамат бар тарки озор.
Бигуфт он дам халифа узри бисёр,
Хиҷолатманд гардида зи кирдор.
Бигуфт, хоҳед аз ман муддаё, чист?
Барорам муддаётонро бари зист.
Бигуфтанд, мақсади мо дурй аз ту,
Ки мо то зиндаём маҳчурй аз ту.
Надониву набинй, нашносй,
Ба мо лубс дар бадан жанда либосе.
Ба ҳоли мо гузору бош падруд,
Зи дарборат ба мо кофист ин суд.
Халифа кард он дам гиря бисёр,

Надоматдекунон аз ранҷу озор.
Ба ҳамаи тамои аз ҳар баҳона,
Аз сарҷа кард шиноро равона.
Муҳаббат хурда сад санги маломат,
Ту ки маломатӣ, эй солиқ, саломат.
Ба ширини ҳақ касе, ки кард оҳанг,
Эи ҳар су навқари шайтон занад санг.
Эи ҳар су маҷмад сағ бар сари роҳ,
Назар бар сағ макун, рав суйи Аллоҳ.

Воқоии пурсидани солиқ аз орифи муҳаққиқ

Касе пурсид аз дарвеши ориф,
Бигу ба ман эи таҳқиқи маориф.
Ки роҳи маърифат ҳоле чӣ гунаст?
Дили маҷруҳам аз ин ғусса хун аст.
Бигуфт, аз нору нури ҳафт дарё,
Гузар аз ҳафти у ҷумла саропо.
Гузар кардӣ аз онҳо, луқма гардӣ,
Риҷопуллоҳ шудӣ, он гаҳ мардӣ.
Ҳама олам ба у як луқма гардад,
Ба ҷашми дил эи таркаш сурма гардад.
Наҳанги ишқ бикшояд даҳонро,
Кунад як луқма ин кавну маконро.
Ҷаҳон дар гулшани ишқ аст аҳгар,
Ҳама ишқ аст, набвад чизи дигар.
Ва ё чун баҳр ин олам, кафи У,
Бисузонад, набинад кас тафи У.
Қалам оқиз эи васфи нуктаи У,
Забон лол аз баёни гуфтаи У.
Ба зарра гу, наояд дар тарозу,
Магар худ васфи ишқашро кунад У.
Шудам ғаввос дар ин баҳр чандон,
Надидам қатраи Уро ҳадди поён.

Дар ин дарё чу моҳӣ орифонанд,
Ба ҷуёни дурри Якто давонанд.
Дар ин қулзум ба шуру ҷазба кун авҷ,
Бичу он гавҳарӣ мақсуд эи ҳар мавҷ.

Воқеаи ранчур шудани Чунайд (рах)

Чунайд, он пири комил гашт ранчур,
Зи аркони ибодат буд маъзур.
Биёмад шайх Нурӣ бар аёдат,
Ба ҷамъи суфии соҳибвилоят.
Заданд ҳалқа ба гирди шайхи бемор,
Бигуфтанд, ҳар касе гирад зи озор.
Бигиряд ҳар яке аз ранҷи ин пир,
Ки суҳбат мекунад дар ҳол таъсир.
Зи ранҷи шайх ҳар як қисм бардошт,
Сиҳат шуд пир, он дам сар бибардошт.
Табассум карда, гуфташ шайх Нурӣ,
Аёдат кун чунин дар беҳузурӣ.
Зи ёрон аст, вақти танг ёрӣ,
Мадад кардан ба вақти интизорӣ.
Ки суфӣ чор ҳарф аст, эй накукор,
Зи ҳар ҳарфе яке маънӣ бибардор.
Ки содашро сафойи ботинӣ дон,
Зи вои у вафойи аҳд мехон.
Зи ҳарфи фо фано филлоҳ мурод аст,
Зи ё ёрӣ намоӣ нумурод аст.
Бувад мавсуф бар ин чор хислат,
Кунад дар бар амал бар ин ишорат.
Ки то лоиқ шавад бар васфи суфӣ,
Амал мекун ба рамзи ҳар ҳуруфе.
Ки илм нахлу амал дон меваи у,
Бувад ихлос шахди шеваи у.

Воқеаи ҳайрон шудани азизе дар ҳусни тарсобача

Азизе кудакеро дид тарсо,
Ҷамоле дошт чун хури оламоро.
Ба ҳасрат рафт дар ҳусну ҷамолаш,
Ки чун сузад ба дузах ин ниҳолаш.

Муқобил монд ҳайрони руҳи у,
Ба ҳайронии ҳусни ҷаъду гесу.
Ба ногаҳ шайх Чунайд омад дар он ҳол,
Гузар мекард бо ёрони абдол.

Бигуфт он шайх, эй устод, бишнав,
 Шудам ҳайрони ҳусни ин маҳи нав.
 Чунин ҳусне ба дузах мебисузад,
 Ки мижгонаш ба ҳар дил тир дузад.
 Бигуфт, бозори нафсатро кунӣ тез,
 Ки ин шуд фитнаи шайтони хунрез.
 Ба ранги ин фиребад чашми дилкаш,
 Ба хони дил занад он гаҳ оташ.
 Ҳақиқӣ гар назар сози ба ин ру,
 Ба ҳар ҳусн аст, ҳусни шеваи у.
 Зи кони у ба ҳар ҳусне намакҳост,
 Агарчи дар замин ё дар фалакҳост.
 Зи хур нур аст, бар ҳар нақши девор,
 Зи руҳ донӣ, на аз ин оби мурдор.
 Зи шаҳди руҳ олуданд дар хок,
 Аз ин хоки зъиф омад шакарнок.
 Барояд аз бадан гар чуръаи қон,
 Тани хоки шавад дар хок яксон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Боз қонро қифаси тангу тани хокии мо,
 Қолабият шарафи руҳ ба чолокии мо.
 Мушти хокам, ки ба борони ғамаш гул карданд,
 Бориши ғам сабаби гуссаву ғамнокии мо.
 Ҷадди мо баҳри гирифтаст, зи илҳони биҳишт,
 З-он ҷиҳат зақи дил ояд ба тарбнокии мо.
 Зухдро бар малаку ишқ ба одам доданд,
 Ност бар аҳли малак шуриши дилчокии мо.
 Ринди махмур ба як чуръа фурушад ду ҷаҳон,
 Ғайри Ҳақ ност касе воқифи бебокии мо.
 Ду ҷаҳон домани дил барзада, ҷуёнӣ Ваям,
 Васли Ҷунодаи ин домани фитрокии мо.
 Норро дуд гувоҳ аст, ба гулхан заданаш,
 Доғи дил бишқуфад аз дидаи намнокии мо.
 Зақи шавад аст гизои дилу қон дар раҳи У,
 Зиннати тан бувад ин салли мисвокии мо.

Муршидон махзани он ганҷи амонат бошанд,
 Эй Чунун, манфиати халқ зи сарпокии мо.

Воқеаи шайх ибни Аттор (раҳ)

Азизе будааст, ибни Атор ном,
Шудӣ дар суҳбати у пухта ҳар хом.
Ба рузи ҷамъ бар қасди зиёрат,
Чу рафтанд суйи он соҳибвилоят.
Бигуфтанд он ҷамоа, ин чӣ ҳол аст?
Умеди авфи густохӣ муҳол аст.
Даруни савмаъа буд он дилафгор,
Даромад ин ҷамоъат назди он зор.
Чу борон даруни савмаъа тар,
Набуд хушкӣ, расида об аксар.
Бигуфто, душ ҳолам шуд дигаргун,
Гуноҳе ёдам омад хавфи Бечун.
Хиҷил гаштам ба Даргоҳи Илоҳӣ,
Зи бими он яке, нома сиёҳӣ.
Ба вақти ғафлати фасли ҷавонӣ,
Гирифтам кафтари кас ногаҳонӣ.
Ризоёна барои як кабутар,
Бидодам як ҳазоре дирҳами зар.
Ҳануз андар дилам ваҳмаш хутур аст,
Барои ваҳми У дил беҳузур аст.
Ба ёдам омад имшаб он надомат,
Дамид дар хотирам субҳи қиёмат.
Зи ҷо бархостам аз беқарорӣ,
Шудам дар нолаву афғону зорӣ.
Зи захми сина дарду доғи дилсуз,
Гиристам, аввали шаб буд, то руз.
Зи ашки ҳасратам шуд ин замин тар,
Надонам чун бувад ҳолам ба маҳшар.
Нигар солиқ, сиришки марди Ҳақро,
Худотарсии қавми мо сабақро.
Чунон карданд, дилҳо аз ғамаш хун,
Расиданд то ба васли Ҳайи Бечун.
Гирифторм ба нафси шуми саркаш,
Занад ҳар лаҳза дар ҷони ту оташ.
Ғами нон меҳурву на ғами ҷон,
Худоро бандай, пайрав ба шайтон.
Бикун, эй банда, аз ин бандагӣ шарм,
Ба хоки сард норафта тани гарм.

Воқеаи Самнуни Муҳиб (раҳ)

Азизе буд, Самнуни Муҳиб ном,
Зи васли Ҳақ варо ҳосил шудӣ ком.
Ба рузе, ки Муҳиб андар сухан буд,
Зи дил шамъи муҳаббат шуълазан буд.
Биёмад, бар сараш як мурғ биншаст,
Зи сар бар руйи ҳар зонуш меҷаст.
Зи бозуяш фитода, бар замин шуд,
Ба пеши у заминсо бо ҷабин шуд.
Тапида дергоҳе гашт беҳуш,
Зи минқораш бизад хуни сияҳ чуш.
Чакида қатраи хун аз даҳонаш,
Тапида, аз тани у рафт ҷонаш.
Зи доғи ишқи Ҳақ мурғон диҳанд ҷон,
Шаванд дар карбалои шавқ қурбон.
Ба ту лоиқ бувад ин ҷонсупорӣ,
Туро дар бандагӣ шуд амри Борӣ.
Машав бедард, доғаш аз бари туст,
Ба роҳи ишқ мурдан марги некуст.
Машав бо ғам, ки ғамҳеост дар пеш,
Дили олам аз ин андуҳ шуд реш.
Ба роҳат баста чандин уқбаи саҳт,
Намедонӣ кучо хоҳӣ кашӣ раҳт.
Туро з-он рузҳо андеша лозим,
Зи нахли ишқ дар дил рӯша лозим.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ғарибам, бо дили сад доғ майлони ватан дорам,
Ба нола булбули шуридаам, завқи ҷаман дорам.
Аз он рузе, ки хурдам ҷуръаи ҷоми муҳабатро,
Ба доғи ишқ чушам, то даме ҷон дар бадан дорам.
Кушодам хуш ба мифтоҳи муҳаббат ин дари дилро,
Биҳамдиплоҳ ба дил ганҷе зи ишқи Зулманан дорам.
Ба пошам ҳар диле сангина ояд, об мегардад,
Зи авҷи гулшани ишқаш даме оташфikan дорам.
Равам, чун шамъ, ҳар ҷо толибон парвона мегардад,
Ба сина аз барои кудакони худ лабан дорам.
Ба нола андалебам, булбули пурдари мечуям,
Кучо ман гушаи ҷашме ба суйи ҳар заған дорам.

1 чуз санги ҷафо, шафқат надидам аз бародарҳо,
1рои иштиёқ Юсуфи байтулҳазан дорам.
1меояд аз ин боғи ҷаҳон буйи вафо ҳаргиз,
1ребонам ба дасти марг, бар фарқам кафан дорам.
1тоҳӣ, вақти реҳлат раҳм бар ҳоли Ҷунунӣ кун,
1гаҳ кун ганҷи имонам, ки дузду роҳзан дорам.

Пурсидани касе аз Самнуни Муҳиб

1пурсиданд аз Самнуни дилреш,
1расми ишқ 3-он мастона дарвеш.
1чун гуфтанд, ишқашро бало дор,
1сон офат расад дар илми асрор?
1зобаш гуфт, он пири хирадманд,
1гуям аз муҳаббат нуктае чанд.
1аввал ишқро гуфтанд хуне,
1резад, гар касе бошад бурунӣ.
1то ношуста гардад руйгардон,
1до гардад, муҳаннасоҳи зи мардон.
1уҳаққиқ хос гардад аз муқаллид,
1авад пасмонда андар роҳи тақлид.
1резад аз бало дармондаи роҳ,
1номардӣ шавад маҳруми Даргоҳ.
1асе, ки марди майдон асту солор,
1ами тири бало сина сипар дор.
1а роҳи ишқ қораш қонсупорист,
1а қурбонгоҳи ваҳдат интизорист.
1а ҳар ҷоёе, ки ёбад буйи Дилбар,
1гар теги ҷафо ояд, ниҳад сар,
1и у дар марг ёбад зиндагиро,
1а марзoi Илоҳӣ бандагиро.

Воқеаи омадани шайх Мансур (рах)

1зие бар сари хони таъом буд,
1асҳобаш ба ақлу шурби қом буд.
1и Кашмир омад он ҷо шайх Мансур,
1и дунболош ду сағ, он масти пуршур.
1зиз Мансурро дар суфра биншонд,

Карамҳо кард, он ёри накуро.
Ба асҳобаш малол омад зи дарвеш,
Чаро сагро намуд ҳамсуфраи хеш.
Зи баъди рафтани он шайх Мансур,
Бипурсиданд аз он шайхи мастур.
Чаро бар суфра сағхоро нишондӣ?
Ба Мансур иззати беҳад расондӣ?
Бигуфт, эй кудакони норасида,
Зи ҳарфи илми ҳикмат ночашида.
Ки Мансур марди майдони муҳаббат,
Раҳида аз ҳавоии нафси шаҳват.
Ду сагро дар пайи худ медавонад,
Ба ҳар ҷоие, ки хоҳад мекашонад.
Ки моён дар пайи як саг давонем,
Ба фармонаш ҳама пиру ҷавонем.
Бароварда зи хотир амри Ҳақро,
Ба сэг чун медиҳӣ чубин табақро?
Барои ин саги носери мурдор,
Ба мардум мӯрасонӣ саҳт озор.
Чаро нафрат намосозӣ аз ин саг,
Адуии боварфои шуму бадраг.
Зи густоҳи муридон шуд пушаймон,
Ба назди шайх ҷумла узроҳон.

Пурсидани касе аз шайх аз маърифати у

Касе пурсид аз у маърифат чист?
Ки ин ганҷи ниҳонӣ лоиқи кист?
Ҷавобаш гуфт, он ганҷи маонӣ,
Зи амвоҷи ҳақиқат дуррфишонӣ.
Ирода кард, Халлоқи ҷаҳондор,
Ба ҳар кас маърифат бахшад ба миқдор.
Тафовут кард дар тақсими ирфон,
Миёни толибони инсу ҳам ҷон.
Ҳамонеро, ки тақсими азал дод,
Ниҳонӣ ганҷи ҳикмат дар бағал дод.
Бало додаш ба қадри маърифатҳо,
Барои ин ганҷ, ранҷе дар сифатҳо.

о ҳар кас ба суйи Ҳақ кунад ру,
мардум шаванд чун дев бадху.
е, ки ҳаст дар фармони шайтон,
ад санги ҷафо суйи муҳиббон.
е, ки ҳаст дар вай файзи Раҳмон,
зад парвона андар шамъи мардон.
дав аз мункирон, аз мухлисон бош,
аҳлulloҳ чун куйи давон бош.

Ҷузаштани азизе ба суйи мулки Рум

изе мегузашт бар кишвари Рум,
зар бар дайр кард он шайхи маъсум.
дид у мурда бар тобути оҳан,
қанд ҷамъе варо дар байни гулхан.
сухт он мурдаву хокистарашро,
шид бар дида курон, гашт бино.
дид ин ҳол, дар ҳайрат фуру монд,
дар ин фикр чун фоле наку монд.
р ин андеша хобаш бурд ногоҳ,
Ҳазратро ба хобаш дид чун моҳ.
гуфташ, эй паёмбар, ин чӣ ҳол аст?
беғона чӣ осори камол аст?
гуфт Ҳазрат, ки ин осори сидқ аст,
над хосияти худ гар ба фисқ аст.
беғона чунин дорад шарофат,
фи хокаш шифо гардад ба офат.
ин сидқаш агар буд ошноранг,
удӣ садпора аз хокаш дили санг.
имеша, солико, дар ростӣ куш,
ҷоми ростонаш ҷуръае нуш.
ихоли сидқ доим медиҳад бар,
инех бар остони ростон сар.
шуд аз ростӣ Бубакр сиддиқ,
рав бурд аз миёни аҳли таҳқиқ.
аҷотат бояд аз ранҷи ду олам,
азан ҳаргиз ба ғайри ростӣ дам.

Воқеаи муноҷоти шайх Нурӣ

лабе шуд шайх Нурӣ дар муноҷот,

Ки, эй Ҳоҷатбарори мустамандон,
Давобахши маризу дардмандон.
Ки ҳар дармондаёе бар Ту кунад ру,
Занад чуянда дар роҳи Ту ку-ку.
Ки кардӣ халқро Ту аз адам халқ,
Бикардӣ мубталои нафс то ҳалқ.
Мусаллат кардаӣ ин деви шайтон,
Аз ин олуда шуд, осай ба исён.
Зи қаҳрат дузахи пурнор дорӣ,
Ба ҳар банда ба маҳшар кор дорӣ.
Ҳама дузах зи бефармон кунӣ пур,
Зи пайравҳои шайтон тойифи мур.
Бикун пур аз вучуди ман саросар,
Нағунчад то ба дузах қавми дигар.
Кунӣ пур дузахат аз ин гунаҳгор,
Наёбад қавми дигар ҳеҷ озор.
Маро андоз, бахшо дигаронро,
Аз у озод кун пиру ҷавонро.
Ба ман танҳо бидеҳ, он нори сузон,
Ҳамаро бар ба суйи хулди ризвон.
Чунин меҳост, хобе дид Ҷаъфар,
Нидоёе шуд зи ғайб аз лутфи Довар.
Аз ин шафқат, ки бар мардум ту дорӣ,
Бубахшидам туро з-ин меҳр дорӣ.
Биҳишти Ту, эй шафқаткунанда,
Аз ин раҳме, ки месозӣ ба банда.
Ту ҳам солиқ, ба ҳар кас меҳрубон бош,
Ба қасди нафъи ҳар пиру ҷавон бош.
Ту гар нафъи ҳапоикро бихоҳӣ,
Бихоҳад нафъи ту лутфи Илоҳӣ.
Ба ту ҳар кас ҷафо созад, вафо кун,
Биё, гуши қабулат суйи мо кун.
Ки неки кун, ба ҷойи ҳар бадихо,
Бикун дар роҳи неки ҷонфидоҳо.
Надонад халқ, медонад Худованд,
Ба банда бас бувад лутфи Худованд.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Зи некон хислати неки занад сар,
Ба ҳар коми забон шав таъму шакар.

Ду олам обру аз неkhoҳист,
Бибояд умматонро ҷуди Сарвар.
Набинӣ гар бадӣ, сози накуӣ,
Ҳичил гардад бад аз он феъли абтар.
Бикардам сайр авроқи ҷаҳонро,
Намудам нусхаи накуӣ аз бар.
Зи доми занги дунё мурғи дилгир,
Бикун сайдаш ба доми ишқи Дилбар.
Ба шуру ҷазба бигзар з-ин гузаргоҳ,
Зи олам чашм пушу рав ба он дар.
Раҳӣ з-офоти чархи фитнаангез,
Ба лаб ҷому ба каф домони Раҳбар.
Надорад шодӣ мотамхонаи даҳр,
Ҷами дигар махур, ҷуз дидаи тар.
Ба дил доғу ба сар жулида кун мӯй,
Ўвад ҳар ошиқи шайдо қаландар.
Ҷишон домони дил з-ин гарди имкон,
Ҷизан сӯи уручи ломакон пар.
Мақун майлони фахри худнамоӣ,
И ҳоҷат тумтууроқи мушти аҳгар.
Игар поёни кор, фикри худ кун,
И дар пеш аст рузи саҳти маҳшар.
Унун ҷуёни Аҳмад шав ба ёрон,
Инушӣ то шароби ҳавзи Кавсар.

Воқеаи ба ду ангушти по намоз гузоридаи он Ҳазрат

Ҷин нақл аст дар тасҳеҳи аҳбор,
Ҷаҳмад Аҳмади Маҳмуди мухтор.
И ду ангушт қоим шаб ба меҳроб,
Зоридӣ намозашро ба Ваҳҳоб.
Дид ин саҳна Абдуллоҳ дар пеш,
Гуфт, ман ҳам кунам ин одати хеш.
Ўбе бархост бар қасди намозаш,
Ри хушнудии он бениёзаш.
Ду ангушти по шуд дар қиёмаш,
Таъби Мустафо қасди каломаш.
Ду ангушт як рақъат адо кард,

Ба ин меҳнат дуввумро ибтидо кард.
Бишуд ҳолаш дигаргун, гашт бетоб,
Баромад Ҳазрати Сарвар зи меҳроб.
Бизад бонге ба Абдуллоҳ Паёмбар,
Намозе кун ба Эзид навъи дигар.
Ки ин навъи намоз хос морост,
Ба ҳар кас равяе Эзид биёрост.
Ба ту густоҳии мо аз адаб нест,
Қиёми мо ба ангуштон аҷаб нест.
Адаб нур аст аз ғайзи муҳаббат,
Бигардад шамъ зери хоки зулмат.
Ба теги дин адаб ҳамчун ғилоф аст,
Адаб бар каъбаи мақсад тавоф аст.
Адаб лоиқ ба ҳақи Зоти мо фавқ,
Зи хурдон бар калонон шуд аз ин фарқ.

Воқеаи даромадани сияҳпуш назди шайх

Азизо буд андар раҳнамой,
Ба у ҷамъ омади шоҳу ғадое.
Ба рузё шайх бо он ҷамъи асҳоб,
Нишаста бо ҳузури зикри Ваҳҳоб.
Сияҳпуше даромад ногаҳ аз дар,
Ду газ по то бипечида бар сар.
Ба ботин ғайрате омад ба дарвеш,
Чаро гуфташ, сияҳ пушидӣ бар хеш.
Баён кун бо ман, эй марди сияҳпуш,
Ки зишти рангат мебарад ҳуш.
Бигуфто, мурдааст дар тан худоям,
Барои мурданааш ман дар азоям.
Ки яъне нафси ман бут буд, мурдаст,
Ҳичоби ҳастие, ки буд, бурдаст.
Бифармуда, зада берун биронданд,
Бихонаш гуфт, бозаш зуд хонданд.
Зада берун кунедаш, гуфт у боз,
Заданд, берун шудӣ он соҳиби роз.
Чунин ҳафтод бораш кард берун,
Нашуд як заррае ҳолаш дигаргун.
Сабук бархост, он ориф зи ҷояш,
Бимолид руйи худ дар хоки пояш.

Бибусид дасту пояш, узрҳо хост,
Бигуфт, эй шери Ҳақ, он гуфтаат рост.
Туро ман имтиҳон кардам наранҷӣ,
Надонистам, чунин пушида ганҷӣ.
Бишуд маълум, душман куштанат рост,
Ҷиҳоди кардаат дар вачҳи симост.
Туйи солори майдони тариқат,
Дили ту ганҷи асрори ҳақиқат.
Ҳичоби роҳи мақсадро даридӣ,
Гузар кардӣ зи худ, бо Ҳақ расидӣ.
Ту ҳам, эй солики чуяндаи Дуст,
Ҷиҳоди нафс мекун, душманат уст.
Дарунат пураду бар қасди хунрез,
Ту аз берун ба ҳар муъмин маёвез.
Чунин карда, туро бадхулқу бадху,
Ҳама аз зиштии ту тофта ру.
Зи бугзу кина дар дил кардӣ гулхан,
Аз ин шуд дустонат зуд душман.
Шавад бад, некҳо 3-ин душмани бад,
Ба таъбат муқбилонро мекунад рад.
Бикун хораш, ки месозад туро хор,
Макун парво, ки ин мурат шавад мор.
Машав эмин зи макраш, то бувад ҷон,
Наяфтад дасти шумаш дар гиребон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Аҷзойи дузах аст, ҳазар кун зи нафси шум,
Роҳи Худо гиру гузар кун зи нафси шум.
Ту суд медиҳӣ, зарар медиҳад туро,
Бо ханҷари сиём зарар кун ба нафси шум.
Ба рағми ин хабис шавӣ хоки роҳи у,
Кибру риёву уҷб ба дар кун зи нафси шум.
3-ин уқба гар гузаштӣ, ба мақсуд мерасӣ,
Ҳар ҳамраҳе, ки ҳаст хабар кун зи нафси шум.
Мавло туро ба бандагии хеш офарид,
Ин ҷо туро, ки ҳаст хабар кун зи нафси шум.
Дилро ба номи арши Илоҳӣ сириштаанд,
Кай амр карда буд, мақар кун зи нафси шум.

Душман туро, Ҷунунӣ, хиҷил мекунад ба Дуст,
Андар паноҳи Дуст мақар кун зи нафси шум.

Воқеаи Абубакри Китонӣ (раҳ)

Азизе ном Бубакри Китонӣ,
Сафар кард охир аз ин дори фонӣ.
Ба вақти реҳлаташ шайхи накукор,
Бигуфт, эй ходима, ру суйи ман ор.
Ки будам бандаи зишту гурезпо,
Наёмад тоъате шойиста аз мо.
Гузашт акнун зи мо ҳангоми тоъат,
Бишуд вақти арақрезӣ хиҷолат.
Маро кун чун гунаҳгорон бандӣ,
Сарам урён, ба гардан банд бандӣ.
Ду дастамро бубанд мазбут дар пас,
Бигу, ин аст сазойи сари ҳар кас.
Гурезад бандае аз хоҷаи Дуст,
Ки ин хориву зиллат лойиқи уст.
Васият карда, ҷон бо ёди Ҳақ дод,
Баромад аз халоиқ доду фарёд.
Пас аз маргаш ба вифқи амри дарвеш,
Гирифт ходим танобе бо дили реш.
Фиканд дар гардани он ҳодии роҳ,
Нидойи марҳамат омад зи Даргоҳ.
Азиз аст, бандаи Моро макун хор,
Машав, эй бөҳабар, дар қасди озор.
Нигар аҷзу ниёзи хоси мардон,
Ба мақсадно расиданд аҳли дардон.
Ҳамон таълим барои мову ту буд,
Биёву фикри кори хеш кун зуд.
Зи ту аҷз аст ин тавба надомат,
Аз У шояд шавад раҳми қиёмат.
Бикун ту кори худ вифқи рисола,
Қазойи ҳашр кун, бо У ҳавола.
Биё соқӣ, ба ҷоми чуръаи май,
Ғами дунё ба ҷоми май кунам тай.
Баҳоре мекушояд ғунчаи дил,
Кунам булбулсифат дар нола манзил.
Ба нашъа бигзаронам зиндагиро,
Ба хидмат сарф созам бандагиро.

Набинам умри ғафлатро дубора,
Қадим хоҳам, кунам ҳодис ду пора.
Ба файзи қудси Ҳақ андеша созам,
Аз ин дар пойи ғафлат теша созам.
Бароям то аз ин гирдоби касрат,
Бичуям ғавҳари яктои Ваҳдат.
Ба мавҷи файзи Ҳақ чандон шавам ғарқ,
Рамузи Ҳақ то ботил кунам фарқ.

Воқеаи шайх Абумуҳаммад (рах)

Азизе буд номаш Бумуҳаммад,
Ба иршодаш ривочи дини Аҳмад.
Ба гумроҳон олими раҳнамо буд,
Ба суҳбат дуррфишонаш дилкушо буд.
Бидодӣ баҳра қалбаш толибонро,
Бимондӣ доғ бар дил ошиқонро.
Ба ҷойи шайх Ҷунайд ҳодии дин буд,
Дилаш пурнур аз шамъи яқин буд.
Ҷунин гуфт у, ки баъд аз субҳи дигар,
Ба масҷид шуд яке марди қаландар.
Басе жулидамую побараҳна,
Баройи ҷустани Якто бараҳна.
Ду чашмаш масти махмуру рухаш зард,
Зи доғи ишқи Бечун дар дилаш дард.
Вузуро тоза карда, шуд ба меҳроб,.
Ба шукронагузорӣ шуд ба Ваҳҳоб.
Дуё карда, бишуд сар дар гиребон,
Парид аз ҷисм, восил шуд ба Раҳмон.
Адойи шому хуфтан кард боз он,
Чу бози шоҳ шуд сар дар гиребон.
Бари даъват маро ҷойе бихонданд,
Ба дарвешон ба масҷид менамонданд.
Бигуфтам манн, ба суйи он қаландар,
Биё бо мо ба даъват, эй қаландар.
Ба мо гуфто, ҳамабояд асида,
Ту дон дигар ҳама ризку насиба.
Гумон кардам, ки ҳаст ин навмусалмон,
Ба мо рағбат надорад, ҷониби хон.
Ба даъват рафтаму зуд омадам боз,
Шавам гуфтам, ба он дарвеш дамсоз.

Бидидам, ки дар он ҳол аст ҳайрон,
Мувоқиб суйи Ҳақ сар дар гиребон.
Дар он андеша чашмам рафт дар хоб,
Нигаҳ дар хоб, дил дар зикри Ваҳҳоб.
Ба ҳоби хеш дидам Мустафоро,
Пайи у чор ёри босафоро.
Саду бисту чаҳорӣ аз Паямбар,
Бигуфт дарвеш, моят буд бар дар.
Асида хост у аз ту, надодӣ,
Шудӣ мумсик ба марди номуроде.
Шудам дар гирия аз он хоб бедор,
Давидам бе сару по суйи он ёр.
Ки дидам, ҳолӣ ҷояш, нест дар ҷо,
Давидам аз қафояш бе сару по.
Ба раҳ дидам қаландарро хиромон,
Ҳаме рафти, зи руяш нури тобон.
Бигуфтам, эй азизи баргузида,
Таваққуф кун даме, эй нури дида.
Биёрам дар замон, он орзуят,
Дами серӣ бибинам боз руют.
Ба ханда гуфт, эй ҷуёни гумроҳ,
Шудастӣ ҳодии ҷуёни Аллоҳ.
Зи ту гар соиле чизе бихоҳад,
Магар шаб бо ту Ҳазрат раҳ намояд?
Кунад воситаи ту анбиёро,
Дихӣ то хоҳиши мискин гадоро.
Ба соил ин басо амрост душвор,
Намӯхоҳам, надорам ман ба ту кор.
Надонистанд мардон марди раҳро,
Ба зери абри хорӣ нури маҳро.
Худо доност бар асрори мардон,
Чӣ донад ғайр қадри аҳли дардон?
Набинад ҳеҷ касро кас ба хорӣ,
Надонӣ бо кӣ дорад лутф Борӣ.
Ҳамон беҳ, ки ҳамаро нек донӣ,
Ба ҳар муъмин гумони нек ронӣ.
Ба ҳар дил нури Эзидро қарин дон,
Зи ҷумла ҳоли худро камтарин дон.
Зи ҳар ҷуяндаи толиб дуъо гир,
Расад андар нишон шояд яке тир.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Чу аксар толиб коми дил аз дасти дуъо ёбад,
Зи дилҷуии соҳиб дил касе ҳар муддаъо ёбад.
Ба дида сурма кун, эй кур, хоки пойи дилбине,
Ки кас аз суҳбати равшандилон буйи Худо ёбад.
Ба ҷуз шури муҳаббат лаззате бар зиндагӣ набвад,
Касе, ки ишқ дорад, зиндагии ҳар ду саро ёбад.
Маризи куйи Ҷонон нушдору хоҳад аз соқӣ,
Ба коми ташнааш аз ҷустуҷуйи У даво ёбад.
Бикун ҷоруб аз зикри сабоҳӣ хонаи дилро,
Ки ин ойина аз поси нафас нури сафо ёбад.
Ки ошиқ аз гиребон чоки дили доғ мечуяд,
Валекин дасти хушки зоҳидон ҷубин асо ёбад.
Гузори дардмандони муҳаббат гиряву зорӣ,
Зи роҳи илтиҷову аҷзи васли кибриё ёбад.
Ба ғайри пардаи ҳастӣ ҳиҷобе нест соликро,
Касе, ки қурби У хоҳад, магар аз худ ҷудо ёбад.
Пас аз мурдан расад ғайзи Ҷунун бар мухлиси комил,
Кунад аз сидқ зикру ҳалқа дар хокаш наво ёбад.

Пурсидани толибе аз азиз (раҳ)

Азизе буд андар шаҳри Бағдод,
Дилаш дар зикри Ҳақ аз қайд озод.
Касе пурсид з-он пири дилогоҳ,
Маро кун воқиф аз ин баҳраи роҳ.
Чӣ ғуна зист мебояд намудан,
Ки то ҳосил кунам аз умр хирман.
Бигуфт, эй соили ҷуянда, бишнав,
Дилам мойил будӣ бар ҷомаи нав.
Бинобар ҷомаҳову зеби дастор,
Набудам воқифи ин илми асрор.
Шабе дар хоб дар чашмам намуданд,
Дари фирдавс бар руям кушуданд.
Бирафтам байни бустонҳои ҷаннат,
Бидидам аҳли фақро ҷамоат.
Нишаста бар сари хони таоме,
Ба рағбат меҳуранд аз ҳар кадоме.
Дили фақрам шуда бар ҷинс мойил,

Бихостам, то нишинам пеши он чамъ,
Ба дил аз хони ҷаннат хостам тамъ.
Малак омад, гирифт аз банди дастам,
Бикард берун, аз он бисёр хостам.
Бигуфт, эй шайх, берун шав аз инҳо,
Ки онҳо лобисони далви танҳо.
Ки ҳастанд ин ҳама як пираҳонпуш,
Ту ду ҷома ҳамеша дорӣ бар душ.
Найи ҳамкосаи ин ҷавми мискин,
Бирав ҷойи дигар, ҳамҷинси худ бин.
Аз он вақте шудам аз хоб бедор,
Бикардам назр ман бар Зоти Ҷаббор.
Напушам ғайри як пиронаи далқ,
Дихам мозода гар ёбам ба ҳар халқ.
Биё солиқ, агар ҳастӣ ту дарвеш,
Макун ҳаргиз биноии зиннати хеш.
Бинои лубси худ орои нафс аст,
Ҳамеша боз руҳат қайди ҳабс аст.
Бувад корат ба коми нафси ғаддор,
Чӣ гуна бу барӣ аз васли Дилдор.
Бикан хораш, ки Ё рузе канад хор,
Макаш дасти тараҳҳум бар сари мор.
Намегардад газанда ром ҳаргиз,
Машав бар ромии Ё хом ҳаргиз.
Букуш ин душмани роҳи Худоро,
Ки бар дӯзах кашад шоҳу гадоро.
Ҳазорон макр дорад, бош ҳушёр,
Зи макри душманон худро ниғаҳ дор.

Воқеан шайх Мансур (рах)

Бигуям воқеоти шайх Мансур,
Зи вачди кони ҷазба дошӣ шур.
Зи доғи беқарорӣ он ҷигархун,
Талутум кард зери чархи гардун.
Ки комил буд дар касби камолот,
Ба рангоранги талвиноти ҳолот.
Зи дониш буд дарёи маъонӣ,
Ҳама таслими Ё дар нуктадонӣ.
Балоғат дар фасоҳат беназире,
Ба мулки дил зи лутфи Ҳақ амире.

Риёзатҳо, кароматҳои бисёр,
Дилаш ганчинайе аз илми асрор.
Саёҳатпеша сӯи ҳар вилоят,
Ки тофти пунбаи соҳибҳидоят.
Ғаҳе дар мулки Тустар ғаҳ ба Басра,
Ғаҳе назди Ҷунайд он пири асра.
Ба Макка рафт он сармаст се бор,
Барои ҳаҷ тавофи байти Ҷаббор.
Ручуи халқ шуд аз ҳад зиёда,
Ба тавфи Ё савору ҳам пиёда.
Зи рашкаш ҳосидон андар ҳасад шуд,
Ба Ё муллову суфӣ ҳасми бад шуд.
Хатти шиква фиристонданд ҳар су,
Ки то мухлис бигардонанд аз Ё ру.
Дилаш бигрифт аз аҳли Хуросон,
Ба дил карда либосашро чу аъвон.
Ба сӯи Мовароуннаҳр омад,
Ба ҳар шаҳре ба қасди баҳр омад.
Ба Туркистону Ҳиндустон қадам зад,
Мукаррар ҷониби Байтулҳарам зад.
Ба шаҳри форс шуд он масти ҳақбин,
Гузашт аз Ё ба сӯи Чину Мочин.
Ба ҳар водӣ биёбонӣ чу Маҷнун,
Зи доғи ишқи бесомон ҷигархун.
Намуд таснифҳо чандин рисола,
Зи илми ишқи Бечунӣ мақола.
Бирафт дар Макка, он ҷо шуд муҷовир,
Иқомат дар ҳарам кард он мусофир.
Ду сол дар остони Кибриёй,
Худочу шуд ба тарки мосивойй.
Надорад шури ишқаш фикри сомон,
Ба ҷуз доғи дилу чоки гиребон.
Чу куйи давдавон афтону хезон,
Чу Маҷнун сӯи Лайлӣ дар биёбон.
Кафи обила донад, реги саҳро,
Ду ҳавзи дида донад, мавҷи дарё.
Фиғону нола чун раъди баҳорон,
Кашида охи сард аз қалби сузон.
Зи ноёбии мақсад дил шикаста,
Дилаш аз иштиёқи васл хаста.

Физояд ишқи Ҳақ аз зикргуйй,
Зи сузи дил шавад дар ҷустуҷуйй.
Зи шарҳи доғи ишқаш гар кунам арз,
Мабодойе фитад оташ ба коғаз.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Шури ҷунун ба арсаи майдони ошиқ аст,
Руйи замин ба гардиши ҷавғони ошиқ аст.
Ғамхори ишқи Ё ғами дунё намехурад,
Андухи ҳиҷр дидаи гирёни ошиқ аст.
Доғи ниҳон чу ғунҷаи лола аст бар руҳаш,
З-он булбулона нолаву афғони ошиқ аст.
Нуши май аст роҳати ҷони ҳазини Ё,
Пуроби шавқ косаи ҷашмони ошиқ аст.
Озодавор доман аз ин ҷийфа барзанад,
Бар ғавқӣ арш ҳар даме тайрони ошиқ аст.
Он булбуле, ки ҷашм бипушид аз ду боғ,
Чуз руйи дӯст ҳиммати мардони ошиқ аст.
Ҷулидааш назар ба Сикандар намекунад.
Дар дил чу арш ҷилваи раҳмони ошиқ аст.
Марзояи Дӯст, ҷунки бувад дар дилаш муқим,
Ҳар зарра, ки ҳаст ба фармони ошиқ аст.
Дар ҳар ду кавн мойили шайдо бувад Ҷунун,
Ҳар ҷо, ки рафт волаву ҷуёни ошиқ аст.

Унс гирифтани ақрабе бар шайх (рах)

Қасо омад ба пешӣ шайх Мансур,
Бидидаш ошиқи шайдойи пуршур.
Ба пешаш ақрабе заҳроб дар неш,
Қафо рафтиву ҳар дам омадӣ пеш.
Ба қасди қатли У рафт он ҷавонмард,
Барои манъ Мансураш имо кард.
Бигуфташ, шуд ҳамин сол дувоздаҳ,
Ба мо ин кайдуми бечора ҳамраҳ.
Надими мост, ҳуш фармонпазир аст,
Ба аҳди ошноӣ беназир аст.
Қассе, ки руй орад сӯи Раҳмон,
Музирроти ҷаҳон гардад ниғаҳбон.
Қасеро, ки надорад У тараҳҳум,

Шавад ҳар мижаи ӯ неши каждӯм.
Ба амри ӯ зарарҳо медиҳад зар,
Аз ӯ дон нафъ, то чубат диҳад бар.
Ризоии ӯ бичу, ки суд ин аст,
Ки охир ҷойи ту зери замин аст.

Каромоти шайх (рах)

Ба рузе кард қасди байти Раҳмон,
Ба шури ишқ рафт андар биёбон.
Ба гирдаш чорсад суфии дарвеш,
Ҳама аз ишқи Ҳақ шайдову дилреш.
Гурусна шуд ҳама андар биёбон,
Талаб карданд аз ӯ каллабирён.
Занед, гуфто ба пеши руйи ман саф,
Кушоед аз барои муддаё каф.
Нишаста дасти ботин бурд пинҳон,
Гирифтӣ аз қафояш каллабирён.
Ба ҳар суфӣ яке калла ҳамедод,
Ҳама гардид мустағниву дилшод.
Бирафтандӣ ҳама бо пири худ роҳ,
Ба зикру фикри Ҳақ дар роҳи Аллоҳ.
Бигуфтанд, эй азизи масту шайдо,
Ба мо пайдо бикун мева зи хурмо.
Зи ҷо бархост, гуфт, моро бияфшон,
Талаб гар муддаё доред чандон.
Бияфшонданд ҳамчун нахли бустон,
Бирехт хурмо аз узваш фаровон.
Бихурданд з-он ҳама сериву марғуб,
Ҳама мустағнӣ шуд з-он меваи хуб.
Ниҳодӣ гар ба хоре пушти худро,
Шудӣ хурмои пурмева ба ҳар ҷо.
Каромоти валӣ ҳақ аст, эй ҷон,
Ки ин ҷавҳар ба маънӣ дорад инсон.
Ба сурат орифу ғофил баробар,
Бувад яксон ҳама муъмину кофар.
Биё, солиқ, ту дар маъно назар кун,
Китоби ишқи ирфонро зи бар кун.
Агар санги ҷаҳон дорад гаронӣ,
Бидонад лаълро қадри ниҳонӣ.
Ба сони лаъл дар қадри ниҳон куш,

Зи каъсони васлуллоҳ май нуш.
Муҳаммадро башар хонданд куффор,
Надиданд ҷавҳари уро зи асрор,
Бигуфт тин аст, Одамо азозил,
Каромат дод Ҳақ шуд оя нозил.
Назар кард он лаъин дар зоҳири хок,
Надид дар гавҳари Ў маънии пок.
Чу зоҳирбинӣ омад феи шайтон,
Такаббур кард, шуд малъини Субҳон.
Басе шерони даргохро надонӣ,
Чу аҳли нурро норе нахонӣ.
Гузар аз зоҳиру шав аҳли ботин,
Мунаввар шав ба нури зикри ботин.

Воқеаи рафтан ба сӯи Ҳақ аз роҳи дил гӯяд Мавлавӣ Қунунӣ

Бигуфтандаш, ки роҳ сӯи Ҳақ чист?
Ки рафтан сӯи Эзид навъи Ў кист?
Бигуфт, то Ҳақ аз ин ҷо ду қадам роҳ,
Агар ҳиммат бувад, хуш роҳи кутӯҳ.
Бигирад як қадам аз дори фонӣ,
Ниҳад дар дори боқӣ пойи сонӣ.
Қариб андешаат аз чашм пушӣ,
Агар дар сайри лохутӣ бикушӣ.
Хушо сайрӯ, ки бошад сӯи Аллоҳ,
Барояд дар шаби дил рӯи он моҳ.
Ҷавори қудсро ёбад кафи хок,
Шавад аз хубсӯи ботинӣ пок.
Либоси ботинатро шустагар бош,
Зи нафъу нуқси ботин бохабар бош.
Дилат ҳамчу маризу ту табибӣ,
Давоӣ кун, агар мушфиқ ҳабибӣ.
Зи зикри зуҳду тақво баҳравар кун,
Ҳамеша посбонӣ аз зарар кун.
Мизоҷашро зи нафъу зар ҷудо кун,
Мизоҷи дил ба марзояи Худо кун.
Сиҳат гар шуд, шавад шоҳи ҷаҳонгир,
Кунад файзаш ба қалби санг таъсир.

Дар боби суфии муҳаққиқ гуяд шайх

Касе пурсид, суфӣ кист дар роҳ?
Бикун, эй шайх, моро нек огоҳ.
Бигуфт, суфӣ ҳамон аст, эй муридон,
Ки хонад халқро бо сӯи Раҳмон.
Ба ҳар ҳарфе ба мардум медиҳад панд,
Чашонад аз найистони дилаш қанд.
Намояд сӯи Ҳақ гумрохро роҳ,
Бисозад аз раҳи таҳқиқ огоҳ.
Зи нураш медурахшад нури ваҳдат,
Раҳад дил аз дамаш аз қайди қасрат.
Зи нури қазба созад сайқали дил,
Расонад раҳравонро Ё ба манзил.
Раҳида хотираш аз қайди имкон,
Кунад андар ҷавори қудс ҷавлон.
Агарчанде танаш дар ҳабс банд аст,
Дилаш болои нух чархи баланд аст.
Намирад зиндадил, то нафҳаи сур,
Агарчанде ки гардад хок дар гур.
Ба кайфи нашъаҳои ҷуръаи май,
Дилу ҷонаш бувад дар олами ҳай.
Ба деги ишқи Раббонӣ бизан чуш,
Гузар з-ин зулмат аз оби бақо нуш.

Воқеаи ба зиндон бурдани шайх (рах)

Чу мебурданд Мансурро ба зиндон,
Аналҳақгуй буд, аз завқи Ҷонон.
Ба зиндон буд, сесад марди бандӣ,
Ба по занҷиру гардан ғул фикандӣ.
Бигуфт, эй бандиён, озод созам,
Шуморо манн аз ин ғам шод созам.
Бигуфташ бандиён, эй масти шайдо,
Аввал қайди гарони хеш бикшо.
Бигуфт, поси шариатро бидорам,
Ба теғи шаръ сару ҷон месупорам.
Ишорат гар кунам бар банду занҷир,
Бирезад банду бигрезад чун тир.
Ба ангушташ ишорат кард ногоҳ,
Кушода шуд, ҳама аз ҳукми Аллоҳ.
Шуда дилшод он ҷамъи асирон,
Зи ҳар су роҳ пайдо шуд фаровон.
Ба сӯи ҷойи худ рафтанд ҳар су,

Ниҳоданд ҷониби ҳар бешайе ру.
Ки танҳо монд он шайдо ба зиндон,
Ба шуришҳои доғи ишқи Ҷонон.
Ҳазор рақъат адо кардӣ шабу руз,
Ба дарду доғи ҳасратҳои дилсуз.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Шавад ҷонам фидойи ошиқонаш,
Ба чашмам сурма хоки дустонаш.
Ба ҳар ҷойе, ки ёбам синаи реш,
Чу калби Каҳф бошам посбонаш.
Намак ишқ аст дар деги тариқат,
Расонад 3-ин макон дар ломаконаш.
Биёбад аҳли дарди худ ба ҳар ҷо,
Барояд хуш зи дарди дил фиғонаш.
Биёбонгард маҷнун аст ҳайрон,
Бипечад дуди дил, сузи ниҳонаш.
Ба ошиқ таъна гар мункир намояд,
Бисузонад Худо охир забонаш.
Аҷаб дардест дарди ишқ, ҳайҳот,
Табибон очиз аз шарҳу баёнаш.
Ба як дам гар хурад сад косаи мул,
Нагардад сер 3-у ташналабонаш.
Ҷунуниро шаҳиди куйи худ кун,
Ки чун Мансур сер омад зи ҷонаш.

Воқеан аз зиндон ба дор бурдани шайх

Ба зиндон буд, он шурида як сол,
Ба мавҷи баҳри Ваҳдат ғарқии ҳол.
Бигуфт, ояд муллоёни хунрез,
Барои куштаним бо ханҷари тез.
Шаҳиди тоғи урени ҷунунам,
Аналҳақ бишнава аз ҳар қатра хунам.
Агар сузед, мегуям баландтар,
Аналҳақгустам, то рузи маҳшар.
Бибурданд масти Ҳақро ҷониби дор,
Кунандаш, то шаҳиди куйи Дилдор.
Ба атрофаш ҳазор андар ҳазорон,
Ки шуд ҳашри ҳалоиқ дар биёбон.
Задӣ мастана фарёди аналҳақ,
Аналҳақгуй будӣ аз бари Ҳақ.
Вучуди Ё зи бас, ки маҳви Ҳақ буд,

Варо ин дарси маҳбубӣ сабақ буд.
 Ҳама маҳви адам, ҳақ монд боқӣ,
 Шуда маст аз шароби ҷоми соқӣ.
 Бипушид чашми дил аз ҷумла имкон,
 Адам шуд ҷамъи ҳастӣ, монд Ҷонон.
 Зи худбинӣ гузашта, гашт ҳақбин,
 Аналҳақгӯй шуд андар раҳи дин.
 Намебардошт шаръи зоҳироро,
 Ба қатлаш ҳукм шуд, то аз хирадҳо.
 Аз он фатво задандаш олимон санг,
 Аналҳақро зиёда кард оҳанг.
 Дар он ҷо шайх Шиблӣ буд ҳозир,
 Ба зарби сангҳо мебуд нозир.
 Бишуд ҳайрон, ки то созад чӣ чора,
 Дилаш мебуд аз ғам пора-пора.
 Наяндозам агар санге сӯи он,
 Ба шаръи мустафойи ҳаст нуқсон.
 Занам гар сӯи Ё санги ҷафоро,
 Чӣ гуна мезанам масти Худоро?
 Намонам аз қатори шаръ гуён,
 Равон кард як кулуҳе ҷониби он.
 Фигон карда, бигуфт, эй шайх, куштӣ,
 Ба зарбат чун шикастӣ дасту пуште.
 Бигуфт Шиблӣ, ки эй сармасти шайдо,
 Туро бо санги мардум нест парво.
 Шикастанд устухонҳои ту бо санг,
 Надорӣ ғам, намепаррад туро ранг.
 Кулуҳи мо чӣ гуна кард таъсир?
 Кулуҳеро чаро пиндошти тир?
 Бигуфташ, ту занӣ доништа, эй дуст,
 Ҷафойи аҳл бар ҷонам на некуст.
 Ки онҳо курдилҳоянду маъзур,
 Бари маъзурии худ кардаанд шур.
 Насузад санги мардум устухонам,
 Кулуҳи ту бисузад маъзу ҷонам.

Воқеаи муноҷоти шайх Шиблӣ ба Даргоҳи Худои Таъоло

Дили Шиблӣ зи гуфтораш ҷунон сухт,
 Ки андар хонаи дил оташ афрухт.
 Фигон карда, баромад аз миёна,
 Чакида ашқаш, омад сӯи хона.

Аз ин гусса гирист он руз то шаб,
Ки шаб дар нола шуд бар Дарғаҳи Рабб.
Бигуфт, эй Подшоҳи ҷумла имкон,
Туйи ҳоҷатбарори инсу ҳам ҷон.
Чӣ ҳикмат буд андар қатли Мансур?
Ки будӣ ошиқи шайдои пуршур.
Ба хорӣ кардиаш мақтулу сангсор,
Ки рехтӣ хуни уро бар сари дор.
Нидоие омадаш аз ҳотифи ғайб,
Зухури сирри Мо бар ошиқон айб.
Касеро, ки писандат ишқи Дилдор,
Шавад Ё маҳзан андар илми асрор.
Касе, ки фош созад сирри Маҳбуб,
Сараш андар сари дори ҷафо хуб.
Шавӣ воқиф агар бар илми асрор,
Ниғаҳдорааш, ниғаҳдорааш, ниғаҳдор.
Касе, ки шуд ба зоҳир бо касе дуст,
Ба асрори нухуфта маҳраи уст.
Риоят гар кунад он дустро Ё,
Насозад фош асрорааш сари му.
Ғадоие гар шавад густохи асрор,
Кунад Султон сари Ё бар сари дор.

Воқеаи бурдани шайх Мансур бар сари дор

Ки бурданд шайхро бар дори хунрез,
Буриданд дасти Ё бо ханҷари тез.
Бимолид хуни дасти худ ба руяш,
Ба рези хуни худ карда вузояш.
Бугуфтанд, ин вузу бо ту чӣ ҳол аст,
Вузу бо хуни мурдоре вубол аст.
Бигуфт, бо ту вузу аз оби пок аст,
Ба хуни худ вузуйи синачок аст.
Ба ошиқ ҷуз ба хуни худ вузу нест,
Туро дар мазҳаби мо гуфтугу нест.
Ту донӣ дарси зоҳир зеби дастор,
Маро хунрезӣ андар куйи Дилдор.
Кашидандаш охир бар сари дор,
Фиғон бархост аз он халқи бозор.
Ба вақти шом бибриданд сарашро,
Шуда олуда хуни аҳмарашро.

Аналҳақ мезадӣ ҳар қатра хунаш,
Ба шуғли зикр беруно дарунаш.
Бизад ханда, ба вақти сар буридан,
Супурда қон, ҷудо гашташ сар аз тан.
Ҷудо карданд узви банд-бандаш,
Аналҳақ мезадӣ он дардмандаш.
Заданд оташ ҳама аъзо танаширо,
Аналҳақгуй будӣ гулханаширо.
Аналҳақ мезадӣ он мушти хокаш,
Ба қудси Ҳақ расида руҳи покаш.
Нигар қонбозии ушшоқи бебок,
Зи қавли худ нагардад, то кафи хок.
Намирад ошиқон дар роҳи Дилдор,
Бимирад тан, бимонад зинда асрор.
Зи аввал теғи ишқи дӯст хунист,
Гурезад кӣ муханас, кӣ бурунист.
Дар ин раҳ гоми аввал тарки сар дон,
Басираш туша аз хуни ҷигар дон.
Ба мақсад мерасад шайдои қонбоз,
Зи қонбозӣ қунад номард эъроз.

Воқеаи фуруд омадан мавҷ аз хирқани шайх (рах)

Ба ходим гуфта буд он масти мадхуш,
Ба рузе баҳри Даҷла мезанад чуш.
Зада амвоҷ, ру орад ба Бағдод,
Барояд аз халоиқ доду фарёд.
Ба бари далқ маро кун ру ба руяш,
Шавад таскин, биншинад зи хуяш.
Вагарна мезанад амвоҷи он наҳр,
Зи мавҷи он шавад вайрона ин шаҳр.
Аналҳақ мезад он дам хоки Мансур,
Бишуд туфони мавҷ он баҳри пуршур.
Кӣ ҳамла кард сӯи шаҳр дарё,
Фиғон афтод бар марум саропо.
Ба ногаҳ ходимаш овард он далқ,
Ба наззора тамоми дидаи халқ.
Ба фавҷи мавҷи дарё ру ба ру кард,
Ҳамон амвоҷи саркаш сар фуру кард.
Чунон дарёи мавҷафшони сармаст,
Зи далқи У чу кафки дег шуд паст.

Аз он хокистараш чун гашт хомуш,
Ба ҳар ду чуш шуд он далқи сарпуш.
Агарчанде фано гардад вучудаш,
Бимонад маънии доди вадудаш.
Равад ганҷаш ба сӯи авҷи маъдан,
Маҳаш дорад ба зери абри хирман.
Барояд сурати руҳ аз ниқобаш,
Шавад тира шуъойи офтобаш.

Воқеаи ба маҳшар баста овардани Мансур (рах)

Чунин гуфтанд доноёни ахбор,
Навиштанд дар таворихҳои бисёр.
Бикарданд ҷамъ он хокистарашро,
Намуданд дафн андар муъмарашро.
Агарчи сураташ хокистаре шуд,
Равонаш дар висоли дилбаре шуд.
Ба зоҳир мушти хокистар дар ин фарш,
Гузашт нури дилаш аз партави арш.
Кашад симурғи руҳи ошиқон бол,
Бигардонад равоқи чарх помол.
Қалам оқиз зи васфи руҳи покаш,
Худо донад мақоми синачокаш.
Чунин фармуд як соҳибвилоят,
Ба рузи ҳашр фардойи қиёмат.
Ба занҷири гарон барбаста Мансур,
Чунон дар вачди ҳолат мекунрад шур.
Биёрандаш ба бозори қиёмат,
Аз ӯ сар мезанад чандин аломат.
Кушояндаш агар аз банд як дам,
Кунрад он ҳашрро як лаҳза бар ҳам.
Чу шери маст андар наъраву чуш,
Касе, ки дид уро мепарад хуш.

Ғазала ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Илоҳӣ, раҳм бар ҳоли заифи ин ғарибон кун,
Бинушон шарбати тавҳид аҳли дардмандон кун.
Ба гирдам гунҷавор сад чаман кун синачоконро,
Зи доғи нолаам сад шур бар ин андалебон кун.
Зи сузи ҷазбаи дилсузи гулхан дар ҳарими дил,

Ба ин мурдадилон як шуъла з-он нори сузон кун.
Саф ороянд гар мансуриёни чуръайи ваҳдат,
Маро ҳам дар қатори он сафи масти аластон кун.
Ба роҳат ошиқон аз талхкомӣ метапад ҳар су,
Ба ин лабташнагон аз чуръаи пуршур эҳсон кун.
Маризи дарди ҳиҷрон чуз тапидан чора натвонанд,
Ба ҷоми мул ба дарди ошиқи пурдард дармон кун.
Агар пурсӣ Чунун, аз васли шайдоёни қурбонӣ,
Сари бе сар ба зери дори Дилбар бурда қурбон кун.

Воқеаи шайх Зуннуни Мисрӣ (рах)

Чунин нақл аст, аз Зуннуни Мисрӣ,
Ба асқобаш ҳамон ҳодии асрӣ.
Ки ман девона будам дар биёбон,
Ба куҳро сайр мекардам хиромон.
Бидидам як ҷамоъат қавму анбуҳ,
Шуда маҷмуъ андар домани куҳ.
Ки пурсидам ман аз он қавми бисёр,
Тавақуф чист андар байни куҳсор?
Бигуфтанд он ҷамоъат, эй ширин ёр,
Азизе ҳаст ин ҷо андар он ғор.
Барояд Ў зи ғораш баъди як сол,
Дихад бар аҳли иллат аз даме ҳол.
Шифо ёбад тамоми аҳли иллат,
Раҳо ёбанд аз ҳар иллати бад.
Дарояд боз Ў гашта ба ғораш,
Ки мо ҷамъ омадем дар интизораш.
Манам он ҷо бикардам интизорӣ,
Бубинам то ҷамоли аҳли ғорӣ.
Назар кардам, баромад он накукор,
Каси зардина, аз ғам зард руҳсор.
Зи ранҷиш чашми Ў карда мағоке,
Заиф ҳоли наҳифу дардноке.
Зи ваҳми Ў биларзид куҳи сангин,
Назар андохт сӯи аҳли ғамгин.
Ба сӯи мубталоёни баиллат,
Назар андохт мастона ба шафқат.
Назар бар чарх карда, лаб бичунбонд,
Дами худро ба сӯи мардумон ронд.
Тамоми аҳли иллат офият ёфт,

Ба сӯи хонаҳо шодона биштофт.
Бихостӣ, ки дарояд боз дар ғор,
Гирифтаи доманаш аъмо сифатвор.
Бигуфтаи, аз бари марзоеи Ҷаббор,
Тарахҳум кун ба ҳолам, эй накукор.
Бидодӣ ранҷи зоҳирро давоӣ,
Маро аз ранҷи ботин деҳ шифоӣ.
Назар карда бигуфт, эй шайх Зуннун,
Манам ҳастам ба мисли ту чигархун.
Ба авҷи узматаш Султони довар,
Туру бинад ба раҳмат, эй бародар.
Бубинад дасти ту дар домани ғайр,
Шавӣ безътибор, эй толиби сайр.
Агар мақсуд меҳоҷи зи Аллоҳ,
Зи ғайраш дор дасти хеш кутоҳ.
Бирав, дар домани фазлаш бизан даст,
Расӣ дар мақсад, эй шайдоӣ сармаст.
Касе, ки руй орад андар ин бор,
Ба мақсад мерасад Ё охири кор.
Ҳамаро қиблаи ҳоҷат ҳамин аст,
Аз ин ҳол мушкили аҳли яқин аст.
Ҳамон, ки роҳ ёбад бар дари Ё,
Нагардад хушк ду чашми тари Ё.
Касеро, ки ба бори хеш раҳ дод,
Зи қайди ҳар ду олам гашт озод.

Воқеаи омадани кӯдаке назди шайх

Биёмад кӯдаке дар пеши Зуннун,
Бигуфт, эй ошиқи масти чигархун.
Ки дорам садҳазор аз нақд динор,
Ба ту хоҳам, ки созам ҷумла ийсор.
Бигуфт Зуннун, ту тифли норасоӣ,
Агарчанде бағоят порсоӣ.
Атоӣи ту дар ин тифлӣ нашоёд,
Ба таклиф камоли ақл бояд.
Пас аз болиғ шудан омад дубора,
Муриди шайх шуд бе истихора.
Тасаддуқ кард, он зарҳо ба як бор,
Бишуд дарвеш андар куйи Дилдор.
Басо аҳли диле сарбозу зарбоз,

Ба мулки дил савори ишқ дар тоз.
Ба чашми ҳирс ойна ширин аст,
Аз ӯ дил кандан истеҳкоми дин аст.
Ба ҳар ранге, ки чашми дил шавад сайд,
Ба пойи шоҳбози руҳ шавад қайд.
Ба ин побанд натвонад паридан,
Зи гулшанҳои қуддусӣ чаридан.
Зи ранги мосиво қатъи назар кун,
Зи домангири фонӣ гузар кун.

Гристанӣ мурид назди шайх Зуннун

Муриде дошт, он Зуннунӣ шайдо,
Зи рӯяш нури субҳонӣ ҳувайдо.
Ба рузе гиря кард дар пеши Зуннун,
Зи дарди норасоӣҳо ҷигархун.
Ки чил чилла гузоридам ба сад ранҷ,
Чиҳил мавқиф биистодам бари ганҷ.
Чиҳил сол хоб аз дида рабудам,
Чиҳил сол қуфли боби дил кушудам.
Чаро ман раҳ намеёбам ба Даргоҳ,
Намегардам зи сирри ғайб огоҳ.
Нишони кам, насиб толеъи шум,
Намедонам чӣ бошад сирри мактум.
Илоҷе кун ба дардам, эй табибам,
Ки ман аз илми ваҳдат камнасибам.
Аз ин давлат сабаби маҳрумиям чист?
Зи байни авлиё маъдумиям чист?
Бигуфт Зуннун, ки хур имруз бисёр,
Намозе ҳам маҳон бар зоти Ҷаббор.
На зикреву на фикреву на ибодат,
Таҳорат бишканӣ, кун хоби ғафлат.
Ба лутфаш гар наёмад дилрабо пеш,
Кунад шояд итобаш ёди дирвеш.
Бирафт дарвеш, бикард он гуфтаи пир,
Тамомӣ вирди тоъат кард таъхир.
Дили зораш накард тоъат ба гуфтан,
Бихонд аммо намозе вақти хуфтан.
Бирафт дар хоби роҳат рӯи бистар,
Бидид дар хоб дидори Паёмбар.
Бигуфт Ҳазрат, саломат гуфт Раҳмон,

Ба ту алтоф бинмуда фаровон.
Валекин гуфт, ҳаст номарди ин роҳ,
Қариб ояд касе гардад зи даргоҳ.
Бувад айни каромат истиқомат,
Кашидан ранҷ аз бори маломат.
Диҳам ман музди чилла тоъаташро,
Риёзатҳову зикри соаташро.
Ба ҳар мақсад, ки дорад мерасонам,
Зи ҳар шахде, ки хоҳад мечашонам.
Саломам гуй, бо Зуннуни раҳзан,
Дуруғу, муддаъӣ андар раҳи Ман.
Зи Даргаҳ чун биронад толибамро,
Кунад маҳзун асири роғибамро.
Кунад бегонасурат ошноро,
Занад раҳи ошиқи шайдои Моро.
Касеро, ки кунам машғули хидмат,
Ба Ё бошад ҳама кашфи каромат.
Зи хоби хеш шуд бедор дарвеш,
Гирист бисёр аз дарди дили реш.
Пас аз он гиряҳои зори бисёр,
Ба назди шайх омад, гуфт ахбор.
Шунид Зуннун саломи Зоти Борӣ,
Бишуд ин ҳам пайи афғону зорӣ.
Паёми дӯст хуш бошад шунидан,
Машоми ҷон зи гулзораш шамидан.
Ба солиқхост шарти истиқомат,
Набошад шарти раҳ кашфи каромат.
Ба роҳи дидани солиқ бувад дом,
Ба дидан ҳам нагардад раҳравон хом.
Ки дорад доми душман дар пайи рев,
Ба рангу буй дорад макрҳо дев.
Басо бар солики дилбин зада кайд,
Ба доми ин аду дармонда чун сайд.
Зи нодидан шикаст нестӣ беш,
Шудам пасмонда гуён меравад пеш.
Ту хидмат кун, ато бо Хоҷа бигзор,
Ба банда бандагӣ бошад сазовор.
Шиносӣ гар ту қадри бандагиро,
Ба ту ҳам Ё намояд хоҷагиро.
Шудӣ Зуннунро вақти намозаш,

Ки то созад адо бар бениёзаш.
Бигуфтӣ, эй Худованди ду олам,
Чӣ гуна бандагӣ бо ту намоям.
Чӣ гуна по барорам сӯи Даргоҳ,
Даҳан кай шояд андар зикри Аллоҳ.
Ба диди қибла чашмам нест лоиқ,
Шудам шарманда аз доми алоиқ.
Зи бесармоягиҳо сар фуруйем,
Зи беанҷомӣ роҳу раҳ чӣ гуйем.
Зи дарди дил ба ҷуз Ту бо кӣ нолам,
Ба ҳар ҳоле Туйӣ доноӣи ҳолам.
Ба ҳар олудагӣ ин ҷисми нопок,
Шавад пок аз дарат ин қабзаи хок.
Ҳама нопок аз Ту пок гардад,
Ба сад ҳасрат ба роҳат хок гардад.
Ҳама охир ба Даргоҳат кунад ру,
Зи андуху надоматҳо канад му.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Биё, эй дил, аз ин кирдор бо зудӣ пушаймон шав,
Агар ту бандаи бо хоҷаи мушфиқ ба фармон шав.
Ба эҳёи дили худ мурда оби ғайб меёбад,
Ба дарди ғафлати ин русиёиҳо ба дармон шав.
Ҳама шаб то саҳар чун шамъи сузи дил бирез ашк,
Ба вақти субҳ чун булбулон дар шуру афғон шав.
Ба ғайри нашъаи ишқ аз тариқатҳо чӣ мепурсӣ?
Агар ҳосил бихоҳӣ, дар гудози нори сузон шав.
Ба ғайр аз тавқи лаънат ҳосил аз гарданкашӣ набвад,
Чу калби Каҳф мушти хок бар даргоҳи мардон шав.
Ба коми нафси шайтониву номи бандагӣ дорӣ,
Гузар аз душманони дину андар зикри Субҳон шав.
Бигардон рӯи дилро зуд сӯи қиблаи ҳоҷат,
Ба куйи беҳудӣ чун ғунча бо чоки гиребон шав.
Наёбӣ нашъае гар аз хонақоҳу минбари зоҳид,
Ба далқи бериё дар суҳбати хоси майпарастон шав.
Ба сад дар рафтаму мақсуд аз боби ҷунун доданд,
Биё, эй ҳушёр, хоки роҳи пойи мардон шав.

Воқеаи каромоти шайх баъд аз марг

Ба вақти назъи қон шайх Зуннун,
Бигуфт шахсе дар он ҳоли дигаргун.
Ки моро кун васиятҳо зи ҳар ҳол,
Зи қавли фёъли маҷрои маҳу сол.
Бигуфт Зуннун, ки машғулам мадоред,
Маро бо Зоти Бечунӣ супоред.
Аҷаб дорам ба ин ҳоли гунаҳгор,
Ба эҳсон аст У бо лутфи бисёр.
Чунин гуфта, баромад қонаш аз тан,
Чу маҳ болоӣи гардун кард хирман.
Навишта буд бар пешонии У,
Ҳабибуллоҳ бошад, ин накуру.
Гирифтанд аз замин тобути уро,
Ба шона сар ба сад дасти ғулуро.
Магар будаст вақти гарми руз,
Барои сояи он қутби дилсуз.
Ба рӯяш саф зада париси мурғон,
Кушода пар ба дафъи шамъи тобон.
Ба рафтан буд, тобутаи хиромон,
Расид бонги азони Зоти Субҳон.
Азонгу ашҳаду гуфта ба наздат,
Кашид Зуннун ангушти шаҳодат.
Баромад дасти ангушташ зи тобут,
Бишуд ҳайрон тамоми аҳли носут.
Фиғон шуд аз ҳама қамъи ҳалоиқ,
Гиребончок шуд, аҳли ҳақонқ.
Ба тобутаи нашуд гашта дароранд,
Бихобонанд, дар паҳлу фароранд.
Пушаймон шуд ҳама мункир аз инкор,
Надоматҳо ба ҳасмону ба инкор.
Мушаккиқҳо, ки мекарданд маъмур,
Шуданд аз гираву зорӣ ҷигархун.
Далели роҳи маҳрумияти инкор,
Шавад бад бонасиб аз файзи Ҷаббор.
Машав мункир, ки мункирҳои пешин,
Ба қасди фитнаҳову рахнаи дин.
Зи мункирҳо аламҳо дид Аҳмад,
Расид бар анбиҳо ранҷи бехад.
Рафиқи анбиҳо мухлисон буд,

Муҳиббу меҳрубони дустон буд.
Гирифтанд орифон з-Аҳмад вазифа,
Бикард ин муршидони ӯ халифа.
Шавад ин мухлисоншон мухлиси ӯ,
Машав мункир, ки гарди мункири ӯ.
Ба зинҳорӣ зи ҷамъи мухлисон бош,
Ба ҳар солиқ муҳиббу меҳрубон бош.

Воқеаи Боязиди Бастомӣ (раҳ)

Ба рузе Боязид пири Бастом,
Магар сармаст будӣ аз майи ҷом.
Гирифта себи сурхе бар кафи даст,
Бигуфт, ин булаҷаб себе латиф аст.
Ба сирраш гуфт, он дам ҳотифи ғайб,
Ки ин алфоз бар ошиқ бувад айб.
Надорӣ шарм ту, эй сойири роҳ,
Ба себе ронӣ номи поки Аллоҳ.
Ба ҳар олуда номи пок ронӣ,
Ба номи Мо ту ҳар шайъро бихонӣ.
Аз ин илҳоми қалбӣ гашт хомуш,
Зи дил шуд зикри субҳонӣ фаромуш.
Дари дил гашт баста то чиҳил руз,
Зи ҳиҷронаш расида тири дилсуз.
Қасам хурд он замон султони ирфон,
Насозад мевайеро сӯи дандон.
Ҳамон чизе, ки бошад монеи роҳ,
Аз ӯ бояд намудан даст кутоҳ.
Ба рафтан он кӣ гирад доманатро,
Чу кофир хор сузон раҳзанатро.
Агар мардӣ ҳамеша пардадар бош,
Зи макри раҳзанонат бохабар бош.
Назар дар пеши по кун, пешрав бош,
Халос аз ғуссаи гандуму ҷав бош.
Ғами ҷон хур, ки ёрат нури ҷон аст,
Ғами нонро нахур, таъми сагон аст.

Воқеаи узлат намудани шайх

Ба ҳар коре, ки дар хилват нишастӣ,
Дари ағёрро бар хеш бастӣ.

Сурохи хонаро мебаст чандон,
 Мабодо, ки кунад чизе парешон.
 Мууроқиб мешудӣ ӯ сар ба зону,
 Ба истиғроқи ҳол аз ҳайрати Ху.
 Ба қабзаш инчунин будӣ ба хилват,
 Ба басташ дар ҳузури ҷамъи суҳбат.
 Зи файзаш толибонаш баҳравар буд,
 Халоиқро дарахти босамар буд.
 Кашидӣ гоҳ гоҳе оҳи пурдари,
 Равона ашки хунин аз рухи зард.
 Ба худ чу аждаҳо гоҳе задӣ печ,
 Набудӣ ғайри хуни дил ғизо ҳеч.
 Бирафти куйи ғалтонваш ба меҳроб,
 Задӣ меҳробро аз ҳар мижа об.
 Гаҳе хомуш сар андар гиребон,
 Гаҳе дар ҷазба маҷнунӣ биёбон.
 Гаҳе дар нолаҳову гирии зор,
 Гаҳе дар хирқаҳои кашфи асрор.
 Басо будӣ ба ҳоли волаву данг,
 Гаҳе аз оҳи дил будӣ ба оҳанг.
 Гаҳе андар сари саҷҷода ором,
 Гаҳе дар маҳв на ӯ будӣ на ном.
 Дарӣ аз ҳасрати ин ҷуръаи май,
 Набошад ҳеҷ касро сӯрӣ аз вай.
 Равад нушидаҳо дар чуши ҳайрат,
 Лабон ташна дилҳо пур зи шарбат.
 Хумораи нашканад то кулбаи гур,
 Бимонад наҷъаш то нафҳаи сур.

Восеи шайх Аҳмади Хузравия (рах)

Азизе Аҳмади Хузравия номаш,
 Ҳамоша шарбати ваҳдат ба комаш.
 Ҳазор соҳибкамоле аз муридаш,
 Манан омад ба тавфи Боязидаш.
 Бигуфт ӯ ҷониби соҳибкамолон,
 Надорад он кӣ тоби суҳбати он.
 Шавад истода бар даҳлезӣ хона,
 Асоҳоро шавад ӯ посбона.
 Ҳама суфӣ асоҳоро ниҳода,
 Ба Аҳмад шуд дарун дарро кушода.

Яке монд андар он даҳлези хона,
Асобонӣ кунам гуён баҳона.
Надорам тоби суҳби шери ирфон,
Мабодо сузадам дар нори сузон.
Ҳамон беҳ, ки ниғаҳ дорам адабро,
Зи оташ дуртар дорам ҳатабро.
Бишуд даҳлезро байтуласо ном,
Нишаст аҳли асо бо пири Бастом.
Бигуфт султон, ку дарвешӣ асобон,
Зи ҷумла беҳтарин уро дарун хон.
Ба Аҳмад гуфт чун бисёр гардӣ,
На аз гаштан барояд кори мардӣ.
Бигуфт Аҳмад, ки об аз макси бисёр,
Муғайир мешавад нопоку мурдор.
Бигуфт султон, чаро дарё набошӣ,
Сафоойинаи маъно набошӣ.
Чу гардун дар сухан шуд, раъди гардон,
Бигуфт Аҳмад, фурутар ой чандон.
Ки то донем мазмуни баландат,
Ба курсии давр месозад самандат.

Воқеаи пурсидани дарвеш аз шайх

Яке пурсид з-он шайдойи Даргоҳ,
Чӣ ҷамъе дар ҳузурат ҳаст, эй шоҳ.
Бигуфто, ин малоик ҷамъи дар ҷамъ,
Маро хуш дар миён бигрифта чун шамъ.
Зи мо ҳар як суоли илм доранд,
Ба тақдири ҷавобам интизоранд.
Касеро, ки бувад лутфи Илоҳӣ,
Ба Ё ошиқ шавад ҳар мурғу моҳӣ.
Бигардад аз сири Ё чархи гардун,
Парад анқосифат аз чарх берун.
Пазонад нони уро қурси хуршед,
Малик аз хони лутфаш дорад умед.
Қалам гардад ба ангушташ дупора,
Занад санге ба хасми Ё ситора.
Ба каф гар хок гирад, мешавад зар,
Шавад лаъл гар кунад бар санг манзар.
Ба хоре по гузорад мешавад гул,
Ба ҷоме лаб ниҳад, шакар шавад мул.

Назар бар мурдаҳо созад, шавад ҳай,
Бигирад косаи заҳре шавад май.
Бигуй марди Ҳақро ту агар пир,
Бигуям кимиё ё кони иксир.

Воқеаи омадани ҷамоа пазди шайх (раҳ)

Ба назди Боязид пири Бастом,
Биёмад як ҷамоа бесаранҷом.
Бинолиданд аз хушкии борон,
Зи хавфи ҷувъ мустасқӣ ҳазорон.
Тараҳҳум кун ба ҳоли интизорон,
Дуъойе кун барои рези борон.
Зи лутфи Ҳақ биборад абри гардун,
Шавад шодоб ин аҳли ҷигархун.
Фуру карда сари худ дар гиребон,
Бишуд дар илтиҷои рези борон.
Пас аз як дам сари худ кард боло,
Бигуфт, борон шуд аз Борӣ Таъоло.
Дақида навадонҳо рост созед,
Барои аҳтимом хона тозед.
Давон шуд то ба ҳар су ҷамъи ёрон,
Шуд аз фармони Борӣ рези борон.
Ҳама сароб шуд кишту зироъат,
Зи луқма туъма шуд мардум фароғат.
Касо, ки шуд ба васли дӯст дамсоз,
Варо ғунҷад ба бори кибриё ноз.
Шавад фармонпазираш абри гардун,
Барорад ҳоҷаташиро лутфи Бечун.
Касо, ки дар ризои Ҳақ бикушад,
Ба У об аз сари ҳар санг чушад.
Агар дар роҳи ваҳдат гум кунад роҳ,
Шавад хушк аз қудумаш чашмаву чоҳ.
Ба Мусо чашмаҳо хориҷ шуд аз санг,
Замин Қорун кашид андар дили танг.
Ба кибру қувваташ шуд Од барбод,
Баромад аз сари Намруд фарёд.
Тамоми қавми Нуҳ шуд аз дуъо ғарқ,
Ба туфон соф шуд аз ғарб то шарқ.
Ба қавми Лутиён хуйи дигар шуд,
Ҳама вақти саҳар зору забар шуд.

Ҳамон хасме, ки сӯи ӯ бизад тир,
Кашид як пашша аз мағзи сараш шир.
Кунӣ ҳосил агар марзояи Ҷаббор,
Ду олам бишкуфад аз лутфи гулзор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бигзар аз меҳри ҷаҳон ҷуръаи майхона бигир,
Ёд аз аҳд зи паймон куну паймона бигир.
Ҳосили ҳар ду ҷаҳон сарфи амонат бояд,
Дар раҳи ишқ бидеҳ ҷоневу ҷонона бигир.
Домани дил зи ғубороти ҷаҳонӣ афшон,
Домани орифи шуридаи мастона бигир.
Ҳушёрон ҳама дар доми алойиқ сарсон,
Файзи Ҳақро зи дили хастаи девона бигир.
Оқилон мотами худ дошта рафтанд ҳама,
Мотами рузи дами марг ба ғамхона бигир.
Ҷом бар нуши лабу даст ба домони мурод,
Ғута дар баҳри дилу гавҳари яқдона бигир.
Зан бувад толиби дун, толиби уқбо хунсо,
Ба талаби кори ҳақ ҳиммати мардона бигир.
Роҳати ошиқ дилсухта аз сухтан аст,
Ибрати сухтани ишқ зи парвона бигир.
Эй Ҷунун, ҷойи ту ин кулбаи ободӣ нест,
Пеш аз марг сари хок бирав, хона бигир.

Фармудани Боязид, ки баъзе ба зиёрати мо омада сазойи лаънат шавад

Ҷунин фармуд шайхи бобасорат,
Ба мо оянд мардум бо зиёрат.
Шавад баъзе сазойи раҳмати Ҳақ,
Шавад бар баъзе мардум лаънати ӯақ.
Касе пурсид, маънояш баён кун,
Нуҳуфта рамз, маънояш аён кун.
Ки ман дар шуриши ишқам гирифтор,
Ғаҳе дар хоби суқрам, гоҳ бедор.
Ғаҳе аз ҳайрати Ҳақ мешавам гум,
Намебинам тани худро чу мардум.
Ғаҳе дар баҳри тавҳидӣ шавам ғарқ,
Бипарам аз сиҳоби ҷисм чун барқ.

Ба вақти сукур ояд марди нодон,
Ки ман қонбозийе дорам ба Қонон.
Фуруд андар мақоми лӣ маъааллоҳ,
Кушояд ҳар сари муям ба Ў роҳ.
Наҳоҳад завқи қонам Қабраилро,
Намеорам ба хотир салсабилро.
Дар он ҳолат зиёрат чун биёяд,
Чу номаҳрам ба руям дар кушояд.
Ғубори хотирам гардад вучудаш,
Набошад чуз ҳалалҳо ҳеҷ судаш.
Набитвонам кунам бо Ў мадоро,
Ба баҳри дил гарон он санги хоро.
Агар созам мадорову такаллум,
Бигардад завқи ҳолат аз дилам гум.
Ниғаҳ дорам ҳузури оғаҳиро,
Зи завқи ҳолат шоҳаншаҳиро.
Зиёратчӣ зи ман нороз гардад,
Ба ихлос омада, эъроз гардад.
Ба иқрор омаду инкор хезад,
Зи алтофаш ба кина шиква резад.
Дилаш аз авлиё гардида безор,
Шавад бар лаънати Ҳақ Ў гирифтोर.
Зи файзи марди ҳақ маҳрум гардад,
Асири нафси деви шум гардад.
Агар маъзур дорад, марди ҳақро,
Нагардонад зи рӯи дил варақро.
Надонад кори Ў ҳолӣ зи ҳикмат,
Намонад ҳолӣ он толиб зи нисбат.
Кунад аҳволи Ў бо Ҳақ ҳавола,
Чӣ донад хуӣи шӯронро гусола.
Якё ояд ба пәши ман зиёрат,
Ба вақти ҳолати саҳви фароғат.
Кунам бо Ў мадорову мурувват,
Шавад хуш Ў зи лутфи рези шафқат.
Зиёда мешавад ихлоси қалбаш,
Бигардад хатраҳои дев салбаш.
Ҳузури дил кунад, ҳосил зи ихлос,
Зи ихлосаш бигирад ҳосиле хос.
Ба ҳар маҷлис кунад мадҳи забонӣ,
Шавад фориғ дилаш аз бадгумонӣ.

Сазойи раҳмати Ҳақ мешавад Ў,
Бичӯяд роҳи некуро аз он ху.
Гумони бад макун, марди Худоро,
Ту хокӣ кай шиносӣ кимиёро.
Мабин бар сураташ, бошад ба ҳар ранг,
Бизан ҳар лаҳза бар файзи дилаш чанг.
Ки оташ зери хокистар ниҳон аст,
Ки оташков бошӣ, Ў аён аст.
Такаллум гар кунад, дудаш барояд,
Найистони танаш гулхан дарояд.
Бичу шайдойи Ҳақро, эй хирадманд,
Кушояд ишқ аз пойи дилат банд.

Воқеаи фармудани Боязид кош қиёмат омад

Ба рузе Боязид масти Даргоҳ,
Ба шури ҷазба завқи ишқи Аллоҳ.
Бигуфт, хоҳам ки зуд ояд қиёмат,
Шавад музтар ҳама ба ҳар аломат.
Занам ман сӯи дӯзах хаймаи худ,
Шавад дӯзах фуруд аз лутфи Маъбуд.
Шавам то роҳати ҷамъи халоиқ,
Бигирам дасти ҳар аҳли алоиқ.
Нигар ту, ҳиммати марди Худоро,
Сипарсолори ҳар тири балоро.
Чаро хоки кафш сурма насозӣ,
Шавӣ бино ба сар, ки бениёзӣ.
Ду олам ёрманди аҳли исён,
Ба дарди мубталоён аст дармон.
Вучуди ҳастияш нафъи халоиқ,
Раҳонад суҳбаташ аз ҳар алоиқ.
Дилаш ганҷинаи сирри Илоҳӣ,
Ки Ў ойинадори акси шоҳӣ.
Амини маҳзани султон дили Ў,
Бурун аз ҳадди имкон манзили Ў.
Бари нафъи халоиқ ҳақ сиришта,
Аз Ў деви талъатон гардад фаришта.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуний

Ту, эй олуда, маҳкам гир ин домони поконро,
Ба дида тутиё кун, хоки пойи синачоқонро.
Ба сад хорӣ зи бедардӣ, асири нафс гардидӣ,
Ба тавфи ҷону дил дарёб базми дардноқонро.
Фиристон тири оҳи дил саҳарҳо ҷониби гардун,
Ба сузи дил ба шур андоз бозори малоқонро.
Бирав, бо ҳар сафи миҷгон дари майхона кун ҷоруб,
Мапурс аз нашъаи май зоҳироройи савоқонро.
Чӣ сози сайри нахлистон, гузар кун сӯи гуристон,
Бубин, эй хок, як дам ҳоли зори мушти хоқонро.
Ба зеби сақфи кохи хонай рангин чӣ менозӣ,
Ба ҳасрат рафта, ҳамхона шавӣ аҳли мағоқонро.
Ҷунун, ҳар ҷо равам захми дили сад чок меҷуям,
Бихамдиллоҳ, ба ишқ олуда кардам қавми турқонро.

Воқеаи сар ба ҷайби ҳайрат бурдани Боязид (раҳ)

Ба рузе Боязид андар таҳайюр,
Сари худ бурд дар ҷайби тафаккур.
Баровард сар, касе гуфташ, чӣ кардӣ?
Чӣ бошад андар ин осори мардӣ?
Бигуфт, сар дар фанойи худ бибурдам,
Фаноро бар бақойи Ҳақ супурдам.
Зи маҳвият фанойи ман бақо шуд,
Ба дарди нестон ҳастӣ даво шуд.
Муридаш дид, меларзид он пир,
Чӣ бошад гуфт, андар ларзаат сир?
Ба аъзои ту ҷунбиш аз куҷо хост?
Ба ақли ноқисам, эй шайх, кун рост.
Бигуфташ Боязид, эй толиби хом,
Бизан сӣ сол дар роҳи талаб гом.
Бируб сӣ сол дарро бо маҳосин,
Муроқиб бош сӣ солаш ба тамкин.
Ки то ин ҷунбиши аъзо бидонӣ,
Ба баҳри ишқи Ҳақ киштӣ биронӣ.
Ниҳодӣ нав қадам дар силки ин роҳ,
Бихоҳӣ то бидонӣ сирри Аллоҳ?
Бигуфт, н-ояд туро ин ганҷ беранҷ,
Бувад бар ганҷҳоҳон лозими ранҷ.

Пазад гарчи кабоб аз сузиши тоб,
Бирезад ӯ магар аз дида хуноб.
Намонӣ аз талаб, охир биёбӣ,
Зи роҳи ҷустуҷу гар рух натобӣ.

Воқеаи баёни Боязид камоли васли Ҳақро

Касе гуфташ, камоли васли Ҳақ чист?
Бигуфт, он кӣ ба сузи васли Ҳақ зист.
Ки сузи ишқи ӯ айни камол аст,
Гирифтории ғайри ӯ вубол аст.
Бисуз андар танури ишқ чандон,
Шавӣ ҳамранги нори ишқи Ҷонон.
Зи ишқ Одам сафи соҳибшараф шуд,
Варо меъроқи каррамно ба каф шуд.
Намак ҳар кас гирифт, аввал аз ин кон,
Фитад ин ҷо ба доми ишқи Ҷонон.
Димоғе, ки аз зи гулзораш кашид буй,
Ба чавгонаш давад мастана чун гуй.
Муҳаббат мурғи ҷонро парру бол аст,
Камоли сухтан айни висол аст.
Ба банди ҷазби Ҳақ гар баста шуд дил,
Тапида меравад, бо сӯии манзил.
Ба зухди хушк васли ӯ муҳол аст,
Муҳаббат ҷу, ки ӯ айни висол аст.

Воқеаи давидани имом Ҳанбал аз қафои Бушри Ҳофӣ

Имом Аҳмад зи авҷи синасофӣ,
Давида сӯии суҳби Бушри Ҳофӣ.
Касе гуфташ, ки дар илми ту дарё,
Зи дониш ганҷи маъноӣ саропо.
Пас, шуридаҳолӣ чун давонӣ?
Ба ҳар ҷойе, ки меҳонад, равонӣ?
Ту соҳибмазҳаби дар баҳр ҳам бар,
Давонӣ чун қафойи як қаландар?
Бигуфт Аҳмад, шунав эй солики хом,
Туро андар суҳан гар ҳаст ифҳом.
Агарчи илми мо аз илми ӯ беш,
Худо кардаст, уро ошиқӣ хеш.

Худоро ӯ зи ман беҳтар шиносад,
Дилаш аз мосивойи Ҳақ ҳаросад.
Зи Ҳақ илме, ки ӯ донад, надонам,
Аз ӯ ман илми қалбиро бихонам.
Зи зоҳир роҳи ботин кас чӣ донад,
Магар бо хуни дил ин дарс хонад.
Канам аз сузани мичгон ба дил чоҳ,
Ки то ёбам ба бори кибриёӣ роҳ.
Надонад олиме чуз нақши қартос,
Димоғи иззату дастори карбос.
Дили шурида донад, илми тавҳид,
Зи қайди ин алоикҳост, таҷрид.
Ба баҳри ваҳдаташ моҳисифат ғарқ,
Надорад назди ӯ санги гуҳар фарқ.
Набошад ошиқон ҳаргиз ба як ҳол,
Ба ҳар соат дигаргун аст аҳвол.
Зи ғайбаш лаҳза - лаҳза ҳол рангин,
Ба суҳбат об созад қалби сангин.
Аз ин ру, соҳиби ҳолот бошанд,
Ба доми ишқи Эзид мот бошанд.
Дили ӯ интизори олами ғайб,
Даме ғофил барориҳо ба ӯ айб.
Касе, ки ориф аст, маъруф гардад,
Ба авсофи Худо мавсуф гардад.
Ба зикри ӯ кунад сарфи нафасро,
Кунад помол симурғаш қафасро.
Чароғи қолабаш гар дар замин аст,
Фурӯғаш фавқӣ чархи ҳафтумин аст.
Танури ошиқон дар тоби гулхан,
Чу маҳ нури дилаш афзуда хирман.
Чу шабнам гашта маҳви нури хуршед,
Кашида аз ду олам дасти умед.
Худоро ёфт, кас худро кунад гум,
Барояд маҳ, шавад нобуд анҷум.
Бигардад ғарқӣ истиғроқӣ ҳайрат,
Дили хора кунад пора зи ғайрат.

Воқеаи намоз хондаи Боязид аз паси муллои беамал

Ба рузе Боязид пири ирфон,
Гузорида аз паси муллои пурдон.
Пас аз фориғ шудан, пурсид мулло,
Ки, эй сарҳалқаи ирфони шайдо.
Надорӣ фикри касбу ҳеҷ коре,
Чӣ гуна ризку авҷотат гузорӣ?
Бигуфт, созам намозамро иода,
Диҳам он гаҳ ҷавоб, эй марди содда.
Касе, ки розиқи худро наднад,
Чаро кас муқтадӣ уро бихонад?
Агар донистӣ, қазъетиқодӣ,
Намекардам ба илмат эътимод.
Ба сурат олим, маънит нодон,
Чӣ суд обод қишру мағз вайрон.
Худо гуфто, назар бар дил кунам Ман,
На сӯи ҷисму оби гил кунам Ман.
Дили худ аз фасод аввал бикун соф,
Пас он гаҳ аз мусалмонӣ бизан лоф.
Ба Ҳақ шуд эътибор ободии дил,
Чӣ менозӣ ба ҳусну сурати гил?
Ба Мавло сиратат обод бошад,
Ба ҳар навъе, ки сурат ӯ тарошад.
Ки ин гил оқибат як мушти хок аст,
Бимонад нури дил к-аз ҷойи пок аст.
Даро дар корхонаи дил бикун кор,
Шавад ойинадори ҳусни дилдор.

Воқеаи дар баҳри тавҳид ғарқ шудани Боязиди Бастомӣ

Касе зад Боязидро ҳалқаи дар,
Бигуфташ, кистӣ истода бар дар.
Чӣ меҳохӣ, киро пурсӣ, бигу ҳол,
Бигуфташ, Боязид меҷуям алҳол.
Бигуфт, дар хона ҷуз ҳақ ҳеҷ кас нест,
Маро бо Боязидат дастрас нест.
Бишуд сӣ сол гашта Боязид гум,
Вучудаш нест шуд аз байни мардум.

Манам чуёни қисми Боязидам,
Зи худ гум кардани худ дар мазидам.
Агар дорӣ суроғи Ў бо ман гу,
Ки ман ҳастам басе си сол гумчу.
Бигуфтанд, ин каломи Ў ба Зуннун,
Чунин гуяд ҳамон масти цигархун.
Бигуфт, Ў ғарқ шуд дар баҳри тавҳид,
Кашид доман зи дун, он масти таҷрид.
Касе зад гутта андар қулзуми Ў,
Намонад ҳастии Ў як сари му.
Равад ҳар кас ба гирдобаш чу гавҳар,
Ба рузи ҳашр дар дона кашад сар.
Азизон рафт мастона паёпай.
Ҳама сармасти завқи нашъаи Вай.
Бимондем ташналаб мо дар ҳалокат,
Алоиқдори гирдоби фалокат.
Гирифтаи домани фазлаш чу қурон,
Надорам ғайри лутфаш ҳеҷ дармон.

Воқеаи ишғиёқи Боязиди Бастомӣ (рах)

Чунин фармуд, он сархайли ушшоқ,
Чунонам бар лиқойи дӯст муштоқ.
Агар дидор нанмояд ба ҷаннат,
Чунон нолам зи дарди ҳиҷри меҳнат.
Зи фарёди фиғону нолаи зор,
Тамоми аҳли ҳафтум саҳраву нор.
Ҳама гар нолаи зорам қунад гуш,
Азоби дӯзахаш гардад фаромуш.
Шавад парвонааш аз сухтан шод,
Дили девонааш аз нола бикшод.
Ба оҳанге, ки дар дил рехт гулхан,
Ба он оҳанг доим боби дил зан.
Бисуз ин ҷо ба нори ишқи дилкаш,
Насузад то туро дар ҳашри оташ.
Азоби ошиқон дар инфироқ аст,
Ба фардо неъматӣ хулдаш мазоқ аст.
Малоҳатхоҳи ин шуридагӣ бош,
Ба зилли нафс дар ҷулидагӣ бош.
Ки шояд пайравии хоксорон,
Расонад дар мақоми интизорон.

Гадоро интизориҳои дарбор,
Ба мақсад мерасонад охири кор.
Ба рузи он муддаъо з-он дар биёбӣ,
Зи уммеда талаб гар рух натоӣ.
Ҳамеша посбон шав, бар дари дил,
Расӣ аз файзи дил охир ба манзил.

Фармудани Боязид баёни аломатҳои муҳиббони Илоҳиро

Чунин фармуд, он султони ирфон,
Аломатхост, дар маҳбуби Субҳон.
Ба ҳар кас бошад он се хислати хуб,
Бувад Ё бо Худои хеш маҳбуб.
Саховат бошадаш, чун ҷуди дарё,
Ҳамеша дар ато бошад, саропо.
Ба шафқат ом бошад, ҳамчу хуршед,
Расад баҳра аз Ё бар аҳли умед.
Тавозуъ бошадаш хуӣ заминвор,
Кунад улфат, агар рӯяд гулу хор.
Ки ин ҳуҳо нишони авлиёист,
Чу эҳсон аз камоли порсойист.
Бирафтанд муҳсинону монд эҳсон,
Зари холис ҳама пайваста бар кон.
Туро мегуям, эй солиқ, бикун гуш,
Каломам чашмаи эҳёст, кун нуш.
Забонамро аҷал гар кард кутӯх,
Биёбанд аз каломам толибон роҳ.
Наӣ килкам зи ишқи Ё шакаррез,
Зи дарёи дили маҳзун қигаррез.
Агар бошӣ гуҳарчину шакарнуш,
Бикун ин гуфтаҳоро ҳалқаи гуш.
Чунунӣ ҳофизи шерози вақт аст,
Зи ганҷи дил гуҳар пошида рафтаст.
Барои ганҷи ҷуёни муҳаққиқ,
Ба фаҳми нуқтасанҷони мудаққиқ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (рах)

Зи меҳри дӯст сухан бо суханварон гуям,
Ба ошиқони қигарреши меҳрубон гуям.

Касе, ки дард надорад, ба ӯ сухан ҳайф аст,
 Муҳиббу ошиқам ба сӯи ошиқон гуям.
 Ба баҳри ишқ задам гутта, бекарон будаст,
 Ба ҳар қарона аз он баҳри бекарон будаст.
 Назар ба чисм намудам, ки хоки ин фарш аст,
 Зи руҳи нури дили аҳли аршиён гуям.
 Агар Худоталабӣ, боби дил бизан зинҳор,
 Чу калби Қаҳф дар он боби посбон гуям.
 Расидам ба мақоме, ки ғайри он ҷо нест,
 Нишон зи хеш надидам, зи бенишон гуям.
 Кашад ба ҷазба ба суяш ба сайри дам чу қалам,
 Зи дилшикастагии худ сухан давом гуям.
 Бирафт масту яке ташнаи дигар омад,
 Ба даври ҷоми муҳаббат чу қорвон гуям.
 Бирафт ташна Ҷунун, зи ҷуръа сер нашуд,
 Зи баҳри сер зи ҷонам зи ҷони ҷон гуям.

Воқеаи орзуи уммати Аҳмад намудани анбиёҳо(А.С)

Чунин фармуд рузе пири Бастом,
 Зи асрори ҳақойиқ он накуком.
 Ки Иброҳиму Мусову Масиҳо,
 Чунин фармудаанд, он анбиёҳо.
 Маро гардон зи умматҳои Аҳмад,
 Ки дорӣ бар Муҳаммад лутфи беҳад.
 Набуд он орзу бар уммати ом,
 Зи гуши худ бигир ин пунбаи хом.
 Ки диданд, балки байни ҷамъи уммат,
 Зи хосон аҳли шерони муҳаббат.
 Гузашта фарқашон аз арши аъло,
 Ду пошон рафта дар таҳти сурайё.
 Чу эшон дар миён аз маҳвият гум,
 Зи нури маҳ адам гашта чу анҷум.
 Бидиданд қурбҳову авҷи рафъат,
 Мақоми авлиёи хоси уммат.
 Намуданд орзуи аҳли ирфон,
 На ҳамчун мову ту шоистаруён.
 Надонистем қадри умматиро,
 Накардем пайравии суннатиро.
 Дарег, аз уммати нуки забонӣ,
 Чӣ бошад ҳол рузи имтиҳонӣ?

Набошад розй арвоҳи набийно,
Чй гуна бинадаш дар ҳашр фардо?
Қатори умматон хонад, чй хуб аст,
Вагарна мушкили аҳли зунуб аст.
Агар дар ҳашр гардонад зи ту руй,
Надорад суд он ҷо сад канй муй.
Зи сидқи дил ба Аҳмад пайравй кун,
Машав нукизабонй, умматй кун.
Бихонад гар дар он ҷоят зи уммат,
Кунад сероби дарёи шафоъат.
Қабули бандагиву умати он,
Кунад Мавло мутеъи амри фармон.

Воқеан он, ки касеро Худо дӯст гирад чанд душман ба Ӯ гуморад

Чунин фармуд, боз он пири доно,
Касеро дӯст гирад Ҳақ Таъоло.
Чу Мусоро ба Фиръавне гуморад,
Ки ҳар Аҳмадсифат Буҷаҳл дорад.
Халилосост, Намруде гирифтор,
Ба қасди душманиву ранҷу озор.
Диҳад бад некро озор ин ҷо,
Наруяд ҳеҷ гул бе хор ин ҷо.
Чу неши заҳр наздики асал шуд,
Ҳаёт ин ҷо гирифтори аҷал шуд.
Ба ҳар ҷо ганҷ бошад, мор он ҷост,
Ба ҳар ҷо ранҷ шуд тумор он ҷост.
Чунуне дошт, як ҷоҳил бародар,
Падар яке, ҷудо аз руйи модар.
Шуд аз тифлй адуи ин камина,
Адоват аз ҳасад будааш ба сина.
Мухолиф ҳамчу Канъон бо падар буд,
Баровард аз дили он раҳматй дуд.
Падар Юсуфсифат дил бо Чунун дошт,
Қафи хокаш ба ҷойи ҳеш бардошт.
Сари саҷҷодаи худ ҷонишин кард,
Зи эҳсон бахту давлат дар нигин кард.
Муридонро ҳамз бо Ӯ супорид,
Варо сархайли ушшоқон гузорид.
Падар аз дори фонй чашм пушид,

Аду бош аз ҳасад дар шиква кушид.
Ба дони ҳасад гашта дилаш гум,
Ҳаҷаша шиква мекардӣ ба мардум.
Ба чунин тухмату сад ранги васвос,
Задӣ раҳ алҳазар ё айюҳаннос.
Чунунки бо Худо карда ҳавола,
Набудӣ аз пайи хасмаш кашола.
Зи фаришадси Субҳонӣ хабар дошт,
Маломат бар ҳузури дил зарар дошт.
Ба амидорӣ зи ҷамъи мухлисон бош,
Гуравонӣ зи аҳли мункирон бош.

Ноҷиби Суфёни Саврӣ (рах)

Азиз буд, ном Суфёни Саврӣ,
Мунаввар қалбаш аз нури ҳузурӣ.
Намозе хондӣ паҳлуӣи халифа,
Ки он шаҳ дошт одат ин вазифа.
Ба ҳангоми намози бениёзӣ,
Ба ришда худ ба панҷа кардӣ бозӣ.
Бигуфт Суфён, намозат нест мақбул,
Бикун киште, ки фардо гирӣ маҳсул.
Ба руи мазанад дар рузи маҳшар,
Ба наъди Угадову шаҳ баробар.
Халифа гуфт, эй дарवेशи саргарм,
Ба султони соҳан лозим бувад нарм.
Чунин гуфта, халифа дар ғазаб шуд,
Ба чашми хашмнокаш руз шаб шуд.
Бифармуд, то барандаш ҷониби дор,
Шавад мақтул бо сад хориву зор.
Ба хона рафта буди хуфта Суфён,
Ду кас бо ҳам соҳан мекард чандон.
Зи ҳукми қатл шаҳ аз воқоли дор,
Шунид Суфён ба ногаҳ гашт бодор.
Бигуфт, чун аст ин аҳволи ахбор?
Бигуфтандаш, зи ҳукми бар сари дор.
Бигуфт Суфён, зи ҷон дер аст сврам,
Ба ҷонбозии роҳи Ҳақ далерам.
Валекин саркашони кибру нахват,
Ситамгоранд, бар аҳли муҳаббат.
Ба ғайрат гуфт, гир ин золимонро,

Бикун яксон хоки саркашонро.
 Халифа буд бар тахташ нишаста,
 Мулозимҳо ба пешаш дасти баста.
 Ҳама аркони давлат ҷамъу ҳозир,
 Ба сӯйи подшоҳаш буд нозир.
 Дуъойи сидқи он дарवेशи аҳрор,
 Ба ҳукми қудрати он Зоти Ҷаббор.
 Замин пора шуду пайдо тароқӣ,
 Фуру шуд шоҳ бо ҷамъи яроқӣ.
 Ба тахти бахти худ он шоҳ Ҳорун,
 Нагунсори замин шуд, ҳамчу Қорун.
 Зи юмни ҳиммати он пири ирфон,
 Худо кард, он ҳама бар хок яксон.
 Дили марди Худоро дод озор,
 Ба қаҳри Ҳақ шавад золим гирифтор.
 Бикун парҳез аз озори мардон,
 Дуъойи нек гир аз аҳли дардон.
 Ки ҳастанд сафшикан шерони Даргоҳ,
 Ҷаҳон вайрон кунанд, аз ҳукми Аллоҳ.

Воқеаи мухлис шудани халифани сонӣ ба шайх

Касе дигар ба ҷойи Ё шуда шах,
 Ба мулки мамлакат гашта халифа.
 Бишуд Ё мухлиси Суфёни Саврӣ,
 Дуъогираш шуд аз наздику дурӣ.
 Ба ҷону дил ба ҳар хидмат шитобон,
 Ситораваши пайи хуршеди тобон.
 Ба улфатҳо муҳибби меҳрубонӣ,
 Ба дилҷуии он кутби замонӣ.
 Бишуд аз ҳукми Ҳақ ранҷур Суфён,
 Ба сиқл афтода шуд аз заъф чандон.
 Халифа дошт, як тарсо табибе,
 Басе донишваре, доно аҷибе.
 Ба Ё фармуд, рави дар назди Суфён,
 Табибӣ кун, мариши пири ирфон.
 Биёмад набзи қурура бидид Ё,
 Бигуфт он ҳозиқи доноӣ неку.
 Ки ин аз тарси он Халлоқи Бечун,
 Чу гардидаст аз кулфат чигархун.
 Шуда лахти чигархун пора – пора,

Биёяд буйи Ү аз дил дубора.
 Зи дине, ки чунин марде барояд,
 Бувад Ҳақ куфл аз дил гар кушояд.
 Калима гуфта – гуфта, шуд мусалмон,
 Ба дард омад дилаш аз файзи Субҳон.
 Расониданд бар шаҳ ин хабарро,
 Мусалмон гаштани он чорагарро.
 Халифа шуд аз он хушнуд бисёр,
 Фиристодем ҳаким гуфта, ба бемор.
 Чунин гуфтанд, аммо дар ҳақиқат,
 Фиристодем беморе ба ҳикмат.
 Табибӣ ёфта, бемори тарсо,
 Ба ранҷи куфр олуда саропо.
 Сиҳат гардид, з-он шайдои ранҷур,
 Ба қалби зулматаш бахшидааст нур.
 Ало он, ки дорӣ дар ниҳон ранҷ,
 Табибе чу, ки дар ранҷат диҳад ганҷ.
 Магар ранҷурии дилро надонӣ,
 Ки дору аз табиби дил нахоҳӣ.
 Зи беморист қонат дар ҳалокат,
 Ҳануз ту дар пайи касби фалокат.
 Бирав назди азизони даводор,
 Бикун тавба, шифо ёбӣ зи озор.
 Мабодӣ ба ранҷи гафлати дил,
 Кай аз қорвони марг маҳмил.
 Равӣ бар Дарғаи Ӯзид гунаҳгор,
 Ба сад хорӣ равӣ дар уқбаи нор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуни

Бирав дар назди ҳозиқ, чораи ин дарди исён кун,
 Насуҳовор ду дасти надомат дар гиребон кун.
 Ҳазорон рузи бад дар пеш дорӣ, оқизи мискин,
 Бикун андешаи рузи сиеҳи ҳеш афгон кун.
 Калиди уқбаҳои рузи фарддору аз ин ҷо бар,
 Чу занбуре ба шаҳди худ ба сӯи тавба дармон кун.
 Ба гирдобӣ алоийқ метапӣ гар рузи саргардон,
 Ба шабҳо зикру фикри бандагии Зоти Субҳон кун.
 Барои нафси душман қонканӣ дорӣ зи нодонӣ,
 Ба худ гар дустӣ, ин қонканиҳо аз бари қон кун.
 Ба дунё руй кардӣ, ҳеҷ бехуде нашуд ҳосил,

Биё руйи ниёзӣ бо хиҷолат сӯи Раҳмон кун.
Саҳаргоҳон хучуми баҳри раҳмат мавҷҳо дорад,
Талаб бар шустани руйи сияҳ з-он баҳри гуфрон кун.
Ҳамон ки нафъи дунёист, бояд лоиқӣ ҳоҷат,
Дигар бунёди умри худ фидойи роҳи Ҷонон кун.
Ба имон рузи мурдан деви душман ҳамлае дорад,
Илоҳӣ, ин Ҷунуниро дар он дам, ҳифзи имон кун.

Воқеаи ба ҳаҷ рафтаи Суфёни Саврӣ (рах)

Ба сӯи ҳаҷ бирафти роҳ Суфён,
Ба гиря ашк борида зи мижгон.
Зи ҳад бигзашт рузе гиряи Ў,
Рафиқаш гуфт, эй дарвешӣ хушху,
Чаро ҳастӣ чунин дар гиряи зор?
Магар гирӣ барои ҷурми бисёр?
Бигуфт Суфён, ба сӯи ҳамраҳи роҳ,
Гуноҳам назди фазлаш чун пари коҳ.
Валекин бими саҳти мост аз он,
Қабули Ҳақ бувад ё нест имон.
Ва ё ҳангоми талхӣ ғарғари ҷон,
Чӣ бошад ҳоли мо бо деви шайтон?
Аз ин ваҳм аст ғарқи хун дили зор,
Бирезад аз ду чашмам ашки бисёр.
Нишаста дар дилам з-он бим чандон,
Чу барги бед меларзам ба имон.
Ба қурби Ҳақ касе, ки раҳнамун аст,
Зи бими Эзидӣ ваҳмаш фузун аст.
Ҳамон ки ғофил аст, аз файзи Даргоҳ,
Намеорад ба хотир тарси Аллоҳ.
Ҷигар аз хавфи Мавло ғарқи хун аст,
Макаш сар сӯи гардун, сарнагун аст.

Воқеаи марг талаб намудани азизе

Касе будаст аз тилмизи Суфён,
Ба роҳи дусти мақсуд ҷуён.
Агар ҳар кас сафар рафти ба ҳар роҳ,
Бифармудӣ к-аз ин бошад огоҳ.
Харед аз баҳри мо гар марг ёбед,
Зи ҷон бар сӯи марги мо шитобед.

Ба ҳангоме ки марг омад қарибаш,
Ки то заҳри аҷал гардад насибаш.
Гирист аз ваҳми рузи марг чандон,
Ғазид ангушти ҳасратҳо ба дандон.
Дареғо, ки чаро ман хостам марг,
Чӣ сон резад зи нахли умри мо барг.
Чунон ваҳме ба дил пайдо шудаи зуд,
Баромад аз димоғи ҳасраташ дуд.
Ба дасти бенаво, рӯи хиҷолат,
Чӣ гуна меравам бо сӯи Ҳазрат?
Ба вақти марг он Суфёни хушху,
Ниҳод аз доғ бар хоки хунук ру.
Ба ҳоби халқ шуд, аз ғайб овоз,
Намонед аз намози авлиё боз.
Муриду мухлисон шуд гирди Ё чамъ,
Миёни халқаи эшон Ё чун шамъ.
Зи зери сар кашид ҳамёни динор,
Бигуфт, ин ҷо ҳазоре ҳаст, эй ёр.
Садақа кун ба дарвешони мискин,
Ки то шояд шавад, ин ҳавл таскин.
Бигуфтандаш, ки эй шайдои дилреш,
Ту мегуфти нашояд дун ба дарвеш.
Чаро гардиди динорро ниғаҳбон,
Ғаниюлқалб буди, эй суҳандон.
Бигуфт, ин посбони дини ман буд,
Агар ханнос карди васваса зуд.
Чӣ нушӣ ё чӣ пушӣ ваҳми зистан,
Ба ин зар дафъ гаштӣ хатраи ман.
Ҳузури дил намөгаштӣ парешон,
Шудӣ ороми дил аз зикри Субҳон.
Набудӣ хотирам бо зар гирифтор,
Барои дафъи ҳоҷат буд, ночор.
Бирафт қонаш ба завқи Ҳақ ба Қонон,
Намуд андар ҷивори қудс тайрон.
Ҳамон шаҳбози дин сайди аҷал шуд,
Гирифтори қазойи дармаҳал шуд.

Воқеан баъд аз вафот дар хоб дидани дарвеш шайхро

Бирафт Суфёни Саврӣ сӯи Ваҳҳоб,
Яке дарвеш уро дид дар хоб.
Бигуфт, дар торикии гур чунӣ?
Ба хушнудӣ ё аз ғам забунӣ?
Бигуфт, қабрам зи лутфаш лолазор аст,
Зи ҷаннат равзаҳои гулӯзор аст.
Ниҳодам як қадамро бар сари пул,
Дигар по дар биҳишти адни пургул.
Ба ҳар нахле чу қумрӣ буд тайрон,
Ба парвозаш шуд он дарвеш ҳайрон.
Бигуфт, ин мартаба ҳақ аз чӣ хислат,
Муяссар кард, эй соҳиббасорат.
Бигуфто, бо вараъ будам давомат,
Маро Ҳақ аз вараъ кард ин каромат.
Зи лутфаш гашт, ҷумла мушкилам ҳал,
Нагаштам ҳеҷ ҷо дар уқба маътал.
Касеро, ки қарин шуд лутфи Довар,
Занад дар гулшани боғи ҷаҳон пар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуни

Вараъ ҳамон, ки барои Худо кунӣ парҳез,
Худо бичуиву зи мосиво кунӣ парҳез.
Ба деги ишқи ҳақиқӣ бичуш чандоне,
Муҳибби дард шавӣ аз даво кунӣ парҳез.
Барои дӯст кунӣ хидмате, ки битвонӣ,
Замири соф шавӣ аз риё кунӣ парҳез.
Ҷавори қудс куҷо ҳар нашустару донад,
Расӣ ба мартабаи авлиё кунӣ парҳез.
Чу калб ҳалқа зан, остони соҳибдил,
Ба дида сурма зан, аз тутиё кунӣ парҳез.
Агар ту душмани нафсро яқин донӣ,
Зи ҳар аду зи баҳри ошно кунӣ парҳез.
Биё, зи сидқ бизан, даст ба домони мардӣ,
Шавӣ мутеъ ба як раҳнамо, кунӣ парҳез.
Расӣ ба гушаи узлат агар ба нашъаи май,
Зи суҳбати ҳам шоҳу гадо кунӣ парҳез.

Ба сӯи шури Ҷунун ақл борҳо гӯяд,
Чӣ мешавад, ки даме аз садо кунӣ парҳез.

Воқеан Довуди Той (рах)

Ба рузе медавид, Довуди Тойӣ,
Сӯи масҷид ба сачдаи Кибриёӣ.
Касе пурсид аз Ӯ, чун мешитобӣ?
Ҳаросона чаро дар изтиробӣ?
Бигуфт, берун аз ин дарвозаи шаҳр,
Ҳуҷуми лашкар аст, дорӣ агар баҳр.
Шуда анбуҳ ҷамъи корвоне,
Ҳама дар интизори раҳравоне.
Барои мо ҳама дар интизоранд,
Ба роҳи марг гарчи хоксоранд.
Кунам суръат, намоям аз рафиқон,
Нигар дар суръаташ чун метапад ҷон.
Тапишҳои нафас андар шитоб аст,
Дареғо, дидаи мардум ба хоб аст.
Расида ҷони ширин дар рамақҳо,
Ҳануз ҳуши равоншон дар табақҳо.
Бикун тоъат, ки ризқ аз пай давон аст,
Ба тан то ҷон бувад, дар ҳалқ нон аст.
Ғами ҷон хур, чароӣ дар ғами нон?
Ба дарди рузи маргат соз дармон.
Мағу фардо, ки фурсати дам ҳамин аст,
Бувад фардот шак, ин дам яқин аст.
Ба суръат кард кору рафт ёрон,
Рафиқон дар раҳат шуд интизорон.
Насозад раҳравон фикри иқомат,
Бимонанд 3-офати дунё саломат.

Дар баёни гирияи Довуди Той

Шабе Довуди Той бар сари бом,
Набуд аз сабри ишқаш сабру ором.
Шабе маҳтоб буду моҳи равшан,
Қамар байни кавокиб карда хирман.
Ба моҳу кавкабон кардӣ назора,
Гиристӣ дар шухуди Ҳақ ба зора.
Зи авҷи гирияш гашта хурушон,

Ба худ чушид ҳамчу деги чушон.
Савори ишқ бар мулки дилаш тохт,
Кашида наърайе худро бияндохт.
Ки кори ишқ майлони харобист,
Хароботиш дар дида пуробист.
Ба дарёи муҳаббат гар шавӣ гум,
Бурун оӣи зи феълу хуӣи мардум.
Ба уӣи ошно бегонаӣи халқ,
Бигардад пок дил, аз покии халқ.
Ба дил доғи муҳаббат бех гирад,
Бисузад доимо, дигар намирад.
Ҳамеша зинда аст, дил зиндаи ӯ,
Расад бар хоҷагиҳо бандаи ӯ.
Ду чашми худ бимол аз ғафлати хоб,
Барои ҷустуҷуӣи ганчи ноёб.

Воқеаи панд додани шайх

Касе гуфташ, маро ваъзе бигу панд,
Ки то шояд раҳам аз қайди ин банд.
Бигуфт Довудаш, эӣ марди гирифтор,
Бичу покиву кун парҳез зи мурдор.
Ба ҳар аъзо ният кун савми ин дор,
Ба фардоӣи қиёмат соз ифтор.
Ба зиндон лозим аст, савми ниҳонӣ,
Хушо ифтори хулди ҷовидонӣ.
Хурӣ гар шахди дунёро дусад сол,
Ба як дам талхӣи ҷон аст помол.
Шириниҳои дун талх аст охир,
Бихур хуноба, то нуши даме шир.
Расӣ аз ҷустуҷуӣи талхкомӣ,
Зи юмни соқӣи даврон зи ҷоме.
Касеро, ки майи ваҳдат ба ҷом аст,
Муяссар муддаъоӣи дил ба ком аст.
Ба сӯӣи шаҳ кунад майлони парвоз,
Шуда қайди бадан побанди ин боз.
Ба завқи ҷоми васли ломаконӣ,
Кашад побанд по з-ин дори фонӣ.

Воқеаи Хоҷа Ҳотам (рах)

Ҳикоят кардаанд, аз Хоҷа Ҳотам,
Ба гиря буд андар фикру мотам.
Ба рузе буд андар амри маъруф,
Ба гирдаш чамъ асҳоби тасаввуф.
Дуъо карда, бигуфт, эй Пок Субҳон,
Бибахш оситарини аҳли исён.
Касе гуфташ, бидеҳ боре маро панд,
Бигуфт, аз ғайр бирав, бо Ё бипайванд.
Ба Ҳақ тоъат кунӣ гар дар ниҳонӣ,
Туро иззат диҳад, бини ҷаҳоне.
Кунӣ хидмат ба Холиқ, эй накукор,
Туро хидмат кунад махлуқи бисёр.
Ба Ё гуйӣ бари худ мекуни кор,
Ризоӣи Ё бичуйӣ баҳра бардор.
Баро аз худ худӣ ин ҷо ҳиҷоб аст,
Зи худ растӣ зи ҳар ҷо фатҳи боб аст.
Раҳад дил гар аз ин садди Сикандар,
Шавад ойинадори рӯи дилбар.
Биёбад сайқал аз зикри паёпай,
Набинӣ андар Ё ҷуз ҷилваи Вай.
Агар суфӣ шавӣ ойинадил шав,
Ба зоти қудси Борӣ музмаҳил шав.

Воқеаи баён намудани Хоҷа Ҳотам аз хатраи деви лаъин

Чунин фармуд он соҳиббасорат,
Ба сӯйи соликон карда ишорат.
Маро ҳар руз гӯяд деви иблис,
Ба сад ваҳму хаёлу доми талбис.
Чӣ нушиву чӣ пушӣ, айши худ дон,
Куҷо бошиш кунӣ андар зимистон?
Бигуям, меҳурам захри аҷалро,
Кафан пушам қазоӣи дармаҳалро.
Зимистон бошишам дар хонаи гур,
Шавад аъзои ҷисмам туъмаи мур.
Ба зерӣ хок мушти устухонам,
Кафи хоку заъифу нотаваонам.
Ба зоҳир инчунин ҳолам забун аст,

Худо донад, ки дар маънӣ чигун аст.
Агар Ҳақ кардааст, ризқам муқаррар,
Чаро ҷон меканам бар шахси дигар.
Ғами ҷон хур, чаро дар ғами нон,
Дихад нонат ҳамон, ки медиҳад ҷон.
Намонад ризқи нон, ҷон ҳам намонад,
Барои ғайр симу зар бимонад.
Басо ҳорис шавад ҳаммоли ағёр,
Шавад маҳрум ҳорис охир кор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Дидаи олам ба рангу буйи дунё шуд фиреб,
Ризқи камро ҷамъи молу нақди симо шуд фиреб.
Тоъати Ҳақро қафо андохт нафси пешагар,
Марг бар бистар расид, имрузу фардо шуд фиреб.
Хок шав бар даргоҳи шайдои масти файзбахш,
Оламеро нахвати тугёни боло шуд фиреб.
Тан чу Собир туъмаи мурон сазад дар роҳи ишқ,
Чандҳоро қуввати бозуи аъзо шуд фиреб.
Ишқ ҳосил кун, ки ғабри илм мегардад ҳиҷоб,
Даъвии рафъатдимоғиҳо ба доно шуд фиреб.
Беҳудони маҳви ҳайратҳо зи тақво восиланд,
Зоҳидони худнаморо зуҳду тақво шуд фиреб.
Он кӣ дар баҳри муҳаббат ғутта зад, маҳфуз монд,
Ҳар касе берун шуд аз ин мавҷи дарё шуд фиреб.
Роҳрав бояд равад роҳе, ки бошад мустақим,
Варна дар ошуби чандин фитна ғавғо шуд фиреб.
Эй Ҷунун, бар ҳар шайъу ашё шуҳуди дӯст бин,
Ки ҷаҳонеро ҳамин чашми тамошо шуд фиреб.

Воқеаи Суҳайли Румӣ (раҳ)

Суҳайли ошиқи шайдои Даргоҳ,
Биёбонгард буд аз ишқи Аллоҳ.
Ба саҳрои ҷунунаш бе сару по,
Бишуд ромаш ҳама ваҳшии саҳро.
Зи тоъатҳо набудӣ лаҳза ором,
Сибоон гашта аз ҳар улфаташ ром.
Ғизо додӣ ба ҳар ваҳшӣ ҳамеша,
Ба пойи нафси саркаш карда теша.

Шуд охир хонааш байтуссибоъ ном,
 Чунин хуноба хурд, то ҳосили ком.
 Биёбонӣ Лайлоҷу чу Маҷнун,
 Зи доғи ишқи бесомон ҷигархун.
 Зада мурғи дилаш дар доми Дилбар,
 Шикаста аз тапидан болу ҳам пар.
 Чу лола синааш аз доғи ғам чок,
 Зи дун оҳусифат доман ба фитрок.
 Зи каф афшонда домони ду олам,
 Дуъояш кафкушо бо чашми шабнам.
 Гирифта Ёрро бо тарки ағёр,
 Зи асбоби аллойқ гашта безор.
 Ба ҳар су ру кунад бо зикри ё Ҳу,
 Ба ҷуёнаш чу қумриҳо ба ку- ку.
 Ба чашми дил кунад бо Ҳақ назора,
 Гиребони дилаш гашта ду пора.
 Бипечад тири оҳаш сӯйи гардун,
 Малак аз тири оҳи Ў ҷигархун.
 Зи доғи дил равон ашқаш зи мижгон,
 Ба ҳоли Ў бигиряд абри найсон.
 Агар нушад касе з-ин ҷоми пуршур,
 Бимонад шуришаш то нафхаи сур.
 Ба рузи ҳашр мегардад зиёда,
 Саворон дар инону Ў пиёда.
 Аз он шури ҷунун ҳосил кунӣ зуд,
 Расӣ андар ҷавори қурби Маъбуд.

Воқеи полидани муриди Суҳайл аз забони халқ

Суҳайл рузе муридери бифармуд,
 Чунин кун ё чунон дар роҳи Маъбуд.
 Бигуфт Ў, ман натонам вирди бисёр,
 Зи озори забони аҳли инкор.
 Ки мордум кори мо донанд талбис,
 Маломатҳо кунанд аз амри иблис.
 Гумони бад кунанд, бар неkhoҳон,
 Кашанд амри бадӣ бар моҳи тобон.
 Зи таъни ҳосидон гашта сияҳдил,
 Чӣ гуна меравам бо сӯйи манзил?
 Аз ин гуфтор шуд он шайх бетоб,
 Бигардонид руйи худ ба асҳоб.

Бигуфт, эй толибони соҳиби далқ,
Кунед кар гуши худ аз гуфтаи халқ.
Агар чашм аз ҳама олам напушед,
Шароби ваҳдати Уро нанушед.
Халоиқ гар кунанд ҳар навъ гуфтор,
Намонед аз ҳузури зикри Ҷаббор.
Зи аввал ин сагон ав авкунонанд,
Ба сӯи Ҳақ равон ин корвонанд.
Бирафтанд ҷониби сағҳо надида,
Парешон ав авиро ношунда.
Ту ҳам гар аз қатори корвонӣ,
Ба ҳар сағ андар ин раҳ дар намонӣ.
Зи гуфтори халойиқ бош бебок,
Ба манзил рав, гиребони ҷигарчок.

Баёни ақсони таҷаллӣ дар ойинаи дили соликон

Таҷаллӣ гуфт, бар се навъ бошад,
Зи занг ойинаи дил гар тарошад.
Мукошифа таҷаллиҳои Зот аст,
Мувозаа таҷаллоии сифот аст.
Таҷаллӣ ҳукми зоташ охири кор,
Ба уқбову ба мофиҳост, эй ёр.
Таҷаллигоҳи Яздонӣ бувад дил,
Шаҳодатгоҳи қурбонӣ бувад дил.
Аз ин миръот бинӣ акси дилдор,
Аз ин дуқон шудӣ бо Ё харидор.
Қабои дил агар пора кунад ҷайб,
Зи ҳар су дар кушояд олами ғайб.
Зи бегона муҳаббат бош дилреш,
Ба Ё ошно шавад бегона аз хеш.
Зи худ растӣ, ба Ё пайваста гардӣ,
Дурустиҳост, гар бишката гардӣ.
Дар ин раҳ гар шавӣ аз нестӣ ҳаст,
Ба ҳуш ойӣ аз он бода шавӣ маст.
Кунад мастии Ё аз хоб бедор,
Шавӣ воқиф ба нафъи хеш изрор.
Мукаллаф нест, ҷуз мастони Аллоҳ,
Батар аз тифл бошад мондаи роҳ.

Баёни вафоти Суҳайли Румӣ (рах)

Суҳайл аз дори фонӣ чашми худ баст,
Зи дунё рафт, он шайдои сармаст.
Муридон ҷамъ шуд, анбуҳи мардум,
Ба гирди моҳаш аз ҳар су чу анҷум.
Ҷухуде буд, дар ҷамли ҷаноза,
Ба тавфи каъбаи дил истиоза.
Малоикро чу дид аз авҷи гардун,
Фаромад дар ҷанозаи он ҷигархун.
Чу парвона сафи чандин малак дид,
Ки худро андар он тобут молид.
Ҷухуд он ҳолро карда наззора,
Гиребони дилаш шуд пора – пора.
Кашида наъраҳо, гуфт, эй халоиқ,
Шунав, ҳастӣ муҳолиф ё мувофиқ.
Ҷухуде будаам ҳафтодсола,
Бихурдам аз майи ваҳдат пиёла.
Ба чашми сар бидидам сирри гардун,
Шудам аз ишқи Субҳонӣ ҷигархун.
Калима гуфта-гуфта, шуд мусалмон,
Зи ҷон ру кард бар Даргоҳи Субҳон.
Агар ифрит нушад, қатра з-ин май,
Бигардад аз даме аз мурдаҳо ҳай.
Сикандарвор чу оби ҳаёташ,
Гузар ҷуён шуда, з-ин музлимоташ.
Ба ин нашъа ғами гардун талаф кун,
Бикун ҳар кор, ҷоми май ба каф кун.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Гузаштам аз хирад, сад кош худ девона мекардам,
Ба шамъи ҷилвоҳои дилрабо парвона мекардам.
Зи тифлӣ нуш карда аз муҳаббат ҷуръаи ҷоме,
Зи аввал то ба охир умр дар майхона мекардам.
Ба шури ҷазбаи Лайлои худ дар водии Маҷнун,
Гиребончоки шайдо ҷони худ мастона мекардам.
Зи гумҷуӣ муқими кулбаи эҳсона чун Яъқуб,
Барои гиряҳову нолааш ғамхона мекардам.
Ба як каф ҷом, бо дасти дигар домони шайдойӣ,

Ба ин ду боли хеш тай манзили Ҷонона мекардам.
Ба Ҳақ ру кардаву аз ранги дунё чашм пушида,
Ҳавола қисмати худ бар хатти пешона мекардам.
Зи дасти кам насиби ташналаб рафтем ба ҳасратҳо,
Лаби ҷон то ҷазо андар лаби паймона мекардам.
Барои толибон олудаи гирдоби ғам гаштам,
Вагарна тарки ошуби ҷаҳон мардона мекардам.
Ҷунун ҳаргиз надид аз ҳеҷ ашё ошноруйй,
Ба ҷуз Ҳақ, кош худро аз ҳама бегона мекардам.

Воқеаи хоб дидани пирри Сақатӣ Яъқуб алайҳис саломро

Ба ногаҳ шайх Сиррӣ аз ҳукми Ваҳҳоб,
Ҷу Яъқуби набиро дид дар хоб.
Бигуфташ, эй набии олами нур,
Чаро кардӣ ба Юсуф ин қадар шур.
Барои гиряи он нури дида,
Бишуд нур аз ду чашмонат кашида.
Барои мотамаш дар байтулҳазон,
Ба чашми равашанат торик Канъон.
Муҳибби Ҳазрати Уйй дамсоз,
Ҳадиси Юсуфи худро бияндоз.
Ба Сир шуд нидо аз олами ғайб,
Кашид наъра, дарид аз завқи ҷон ҷайб.
Ба руйи хоки ғам беҳуш афтод,
Ридову хирқааш аз душ афтод.
Зи худ бе худ шуда, то сенздаҳ руз,
Тапиш кардӣ дилаш аз доғи дилсуз.
Ба ҳуш омад, газид дасти надомат,
Ки аз тарки адаб дидам аломат.
Ба гуши Ё расид аз ғайб овоз,
Шунав ин нуктаҳоро толиби роз.
Масозӣ ошиқонамро маломат,
Ба ҳар навъе, ки бошад феъли одат.
Маломатро сазад ин гушмол аст,
Ки эроди дустони мо вубол аст.
Ту ҳам солиқ забон аз ошиқон банд,
Агар хандӣ, аввал бар ҳоли худ банд.
Аввал бояд, ки айби хеш бинӣ,
Зи пойи ҷон зи хори нафс чинӣ.

Агар кас айбҳои хеш донад,
Касеро Ё ба фоли бад нахонад.
Бидонӣ айби худ соӣ надомат,
Набошӣ русияҳ рузи қиёмат.
Агар худро шиносӣ Ҳақ шиносӣ,
Шавӣ фориғ зи ҷурми носипосӣ.
Бигу аз нуқси худ бо сад надомат,
Ки то аз ғайби кас монӣ саломат.
Магу айби касон зинҳор-зинҳор,
Макун ҷурми дигарҳоро ба худ бор.

Воқеан пурсидани касе аз шайх Ориф ва баёни Ё

Касе пурсид з-он дарвешӣ огоҳ,
Нишони орифи Ҳақ чист дар роҳ?
Ба сирр гуфташ нишони аҳли ирфон,
Бувад шайдои завқи ишқи Ҷонон.
Хурокаш дар ноҳориҳо чу бемор,
Бувад хобаш чу он кас, ки газад мор.
Бувад айшаш мисоли ғарзаи баҳр,
Сиришкеш аз ду дида чушаи наҳр.
Чу хуршед аст, нураш оламоро,
Заминваш гул бируёнад саропо.
Ба дарди ботини ҳар кас давосоз,
Дилаш бар сирри ғайбӣ маҳраи роз.
Ба ҳар кас ру кунад он соҳиби нур,
Биафтад дар намақдони дилаш шур.
Бичу, эй кур, он соҳиб назарро,
Зи хоки пош бино кун басарро.
Бикаш дар хидматаш аз ҷону дил ранҷ,
Агарчи аждаҳое меҳидҳад ганҷ.
Аз Ё омуз расми ишқбозӣ,
Гудози ҷисми хоку дилнавозӣ.
Ки охир суҳбати мардон кунад мард,
Зи сузи доғи Ё ояд ба дил дард.
Муваҳҳид гар раҳи ваҳдат намояд,
Ду бинӣ аз нигоҳи дил барояд.
Биё, эй хок, майли кимӣ кун,
Дилат ойинаи оламнамо кун.

Б:
Б:
Х:
З:
Л:
Б:
В:
Ч:
Б:

]

Веқан шайх Фатҳи Мувсилӣ (раҳ)

Азизе буд, Фатҳи Мувсилӣ ном,
Зи тоъатҳо набудӣ лаҳза ором.
Зи гиря буд чун абри баҳорон,
Ба чашми ботинаш аз интизорон.
Чу деге аз Фурӯғи ишқ дар чуш,
Набудӣ нолааш як лаҳза хомуш.
Зи дил оҳе кашидӣ оташангез,
Шудӣ оташ ба қалби ошиқон тез.
Рузе гиря кардӣ он дилафгор,
Бирезӣ ашки ҳасрат аз ду рухсор.
Касе пурсид, эй шайдойи вола,
Чаро дар гиряи доим ба нола?
Бигуфто, ёдам ояд ҷурми исён,
Биларзад қону дил аз қаҳри Субҳон.
Бипурсад гар ба фардо аз гуноҳам,
Чӣ созам чораи руйи сиёҳам.
Надорам тоқати як захми сузан,
Чӣ гуна тоб меорам ба гулхан.
Дуруза зиндагиву марги бисёр,
Надорам тушайе дар роҳи душвор.
Надорам рахт, дорам уқбаи сахт,
Ба дил 3-ин ваҳм шуд, хуни ҷигар лахт.
Дутойӣ қоматам аз касрати бор,
Лаби хушкам зи ҳичри руйи Дилдор.
Ба тоъат амр шуд, исён сириштам,
Сияҳ шуд, аз гунаҳ руйи навиштам.
Равон аз дидаам ашки надомат,
Руҳи зардам зи андуҳу хиҷолат.
Шукуфт гунҷаи чоки дил ба булбул,
Ба гиря булбулонаш хандаи гул.
Бигардад хандаи гул гулшаноро,
Ҳузури булбулон аз нола пайдо.
Зи истиғно ба як ҳол аст Дилбар,
Валекин ошиқон ҳар су занад сар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуӣ

Туро ҳусну ҷамоле ҷилвагар бех,
Маро аз доғи ту хуни ҷигар бех.
Ба маҷнунон сазад шури биёбон,
Ҳамеша ошиқон бо ҷашми тар бех.
Кулоҳи фақр лоиқ бесаронрош,
Агар пуши кулахро тарки сар бех.
Гузаш аз ғар, биё рангзарди Ё бош,
Ки ранги зарди Ё аз ганҷи зар бех.
Сафар дорӣ, макун фикри иқомат,
Мусофирро ғами доди сафар бех.
Ҳумори тапхкомиҳои ҷомаш,
Зи шурби шишаи шаҳду шакар бех.
Бисуллад шамъи руяш гар ба фардо,
Маро парронаваш ин болу пар бех.
Ба як шуриш намоёнад дили роз,
Бигӯяд ҳар дамо шури дигар бех.
Зи ҳар су тири ишқаш гар биборад,
Ба пайконаш дили розам сияр бех.
Агар зоҳид биёнад сӯи дастор,
Маро жулидамуй то камар бех.
Ҷунун аз ҳури гилмони бихишӣ,
Ба сӯи дӯст дидан як назар бех.

Воқеаи васият намудани Сиррин Сақатӣ (рах)

Сирӣ Сақатӣ - он шайхӣ дилрош,
Васият кард бо ҳам нолан хеш.
Пас аз маргам, маро, ай ҷамъи ирфон,
Кунедам дафн дар ҷойи ғарибон.
Намонедам ба гуристонӣ Бағдод,
Зи дасти нафси золим доду фарод.
Гумони нек дорад ақли ин шаҳр,
Ки дорад мухлисон умед аз баҳр.
Буридам ҷониби хоки ғарибӣ,
Набошад ошною як ҳабибӣ.
Агар хок аз бари исён фишонад,
Маро урён касе бинад надонад.
Набошам то ҷунин расвоӣ дунё,
Ба фазли Ҳақ ҳаёла ҳоли уқбо.

Нигар мардони ҳақро биму хиҷлат,
Ба он тақвойи зуҳду шуғли тоъат.
Ту, эй ношустару, фикри чӣ дорӣ?
Тамошо бо сари зулфи кӣ дорӣ?
Аруси дун ба ту ханҷар ба даст бастаст,
Магар ин зол чашмони ту бастаст?
Ба найранг аст, дорад чашмбандӣ,
Ба ҷуз тавба намеzeбад ба бандӣ.
Бирав андар сироти шаръи бориқ,
Битарс аз ваҳми гури тангу торик.
Мабодо аз шуми ин ҷисми нопок,
Зи гуристон туро берун кунад хок.
Хуроки мурғу сағ гардӣ ба саҳро,
Миёни уқбаҳои ҳашр расво.
Ба зудӣ тавба кун з-ин фиску исён,
Бикан ҷон аз барои васли Ҷонон.
Ки тавба шуд калиди куфли уқбо,
Ба хушкӣ фикр кун з-ошуби дарё.
Дареғ, аз фурсати ин умри ноёб,
Ба ғафлат сарф гардад дар хуру хоб.
Ғанимат дон даме рабти нафасро,
Гузорад мурғи руҳат ин қафасро.
Зи худ воқиф даме пеш аз аҷал шав,
Ба фикри рузи маргат дар маҳал шав.
Чӣ руз аст рузи марг, эй одамизод,
Насозӣ чун аз он рузи табаҳ ёд.
Чаро дар ғуссаи он ғам насузӣ,
Ки чашми худ ба сақфи хона дузӣ.
Нафас дар ғарғара ҳоле дигаргун,
Ту дониву Худо ҳол, эй чигархун.
Ғами ҷон хур даме, эй ғафлатоҳанг,
Мазан дар шишаи имони худ санг.

Воқеан Юсуф ибн Ҳусайн (рах)

Азизе Юсуф ибн-ул-Ҳусайн ном,
Ба нушаш ҷуръаи тавҳид бе ҷом.
Гиребон аз хуриши ҷон дарида,
Ҳазорон уқбаи раҳро бурида.
Муриди эътбори шайх Зуннун,
Ҳусули касби ишқаш з-он чигархун.

Камоле дошт, фозилтар чу ирфон,
 Ҷамоле дошт, чун хуршеди Канъон.
 Яке шоҳи арабро духтаре буд,
 Бибиро сӯйи қасраш манзаре буд.
 Ба як дидан ба Юсуф шуд гирифтор,
 Ба ин Юсуф Зулайховаш харидор.
 Зи ишқаш тир хурда захми коре,
 Зи доғи дил ба ҳасрат ашкборе.
 Ба ногаҳ ёфт духтар ҷойи фурсат,
 Нишаста шайхро дар ҷойи хилват.
 Зулайховаш ба рағбат рафт овехт,
 Паноҳҷуён чу Юсуф шайх бигрехт.
 Расид ногаҳ ба назди қаряи дур,
 Бидид ҷамъе зи дарвешони пурнур.
 Расид наздики ҷамъи сабзпушон,
 Яке бар тахт чун хуршеди тобон.
 Миёни ҷамъ пайдо подшоҳе,
 Ки руяш нур мебахшид ба моҳе.
 Шуд он ҷо Юсуфи дарвеш ҳайрон,
 Кӣ бошад шоҳи ҷамъи сабзпушон?
 Бирафт андар миёни он ҷамоа,
 Кунад то қатлашонро истимоа.
 Варо андар миёна роҳ доданд,
 Забон бар лутфу икромаш кушоданд.
 Бигуфт дарвеш, сӯйи сабзпушон,
 Кӣ ёнеду кист бар тахт султон?
 Кӣ бошад хубру султони барно,
 Ба тахти салтанат биншаста танҳо?
 Бигуфтандаш, малак ҳастем, эй ер,
 Ки ин Юсуф паймбар шоҳу сардор.
 Ба назди Юсуф ибн-ул-Хусайн ном,
 Равад баҳри навозишҳову эълон.
 Шунда, гириявар шуд ин ҷигарреш,
 Ки лоиқ нест ин маҳзуни дарвеш.
 Чунин пайгамбаро ояд ба пешам,
 Ки ман шармандаи кирдори хешам.
 Дар ин буданд, чун Юсуф бидидаш,
 Писда дар канори худ кашидаш.
 Бароварда ба рӯйи тахт биншонд,
 Ба ҳурмат хуш фарзанди худ хонд.

Бигуфташ, эй набии Зоти Субҳон,
Набошам лоиқи ин лутфу эҳсон.
Бигуфт Юсуф, дар он вақте ки духтар,
Ба ту афканд худ чун хирмани зар.
Супурдӣ хешро бо Ҳақ Таъоло,
Паноҳ ҷустӣ зи шарри духти барно.
Туро бар ман Худоям арзайе кард,
Ба сӯйи дидаӣ дил ҷилвайе кард.
Бигуфт, эй Юсуфи сиддиқи барно,
Ту оне, ки гурехтӣ аз Зулайхо.
Нигар ин Юсуфи шайдойи Раббро,
Надида духтари шоҳи арабро.
Барои Мо гурехт аз ишрати Ё,
Зи ҷон безор шуд, аз суҳбати Ё.
Бирав Юсуф, ту бо ҷамъи фаришта,
Ба назди ошиқи неку сиришта.
Навозиш кун, ҳамон ёри накуро,
Бикун икром, он шоистахуро.
Бигуяш, ки маро бо ин малакҳо,
Ба назди ту фиристод аз фалакҳо.
Башорат деҳ ба он меҳнаткашида,
Ки, эй Юсуф, туро Ҳақ баргузида.
Зи таъсири каломи марҳаматнок,
Гиребони дилаш гардида сад чок.
Бизад деги дилаш з-ин марҳамат ҷуш,
Тапид аз вачд ҳолаш гашта беҳуш.
Касе, ки бар ризойи Ҳақ бидушад,
Шароби лутфи тавҳидӣ бинушад.
Ризойи дӯст гар хоҳӣ ба ҳар кор,
Кунад воқиф туро бар илми асрор.

Ғазади ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Аз барои меҳри Ё сузад дили шайдойи мо,
Ҷону дил шуъла занад аз ишқ бар аъзойи мо.
Ваҳшиён аз ишқи Маҷнун дар биёбон ром шуд,
Сӯйи саҳроӣ муҳаббат мекашад савдойи мо.
Ҳоли имрузе, ки доми зиндагӣ ҷон кандан аст,
Мебувад оё чигуна уқбайи фардойи мо.
Нафси золим дар гиребонам ба ҷанг овехта,
Боз ин шайтони малъун мекашад аз пойи мо.

Ғарраи ҷамъе машав, бо дӯст танҳойи гузин,
Дар шабистони лаҳад монад сари танҳойи мо.
Дор аъзоро ба меҳроби ибодат рузу шаб,
Бифшурад дар хоки хорӣ оқибат аъзойи мо.
Чун кабутар аз равоқи чарх паррон меравем,
То биёяд кафтари дигар бигирад ҷойи мо.
Дида мебояд, ба ҳасратҳо бигиряд зор-зор,
Бингарад то бар ҷамолаш дидаи бинойи мо.
Ончунон дар нолаҳояш мекунам шур, эй Чунун,
Кар қунад гуши малакро шуриши ғавғойи мо.

Рафтани Юсуф ибн-ул-Ҳусайн назди Зуннун (рах)

Бирафт Юсуф ба назди шайх Зуннун,
Ҷигархун гаштаву ҳоли дигаргун.
Салом карда, зиёрат кард уро,
Дуоӣе кард, он ёри накуро.
Ба пеши Ў иқомат кард як сол,
Паз аз як сол пурсидаш дами ҳол.
Ки, эй зебоҷавон, мақсад чӣ дорӣ?
Ки савдойи сари зулфи кӣ дорӣ?
Бигуфто, мақсадам, эй шоҳи олам,
Бикун таълим бо ман исми Аъзам.
Бишуд хомуш Зуннун, то ба як сол,
Иқомат кард, Юсуф ҳам ба ҳар ҳол.
Бидодаш косаи пушидасарро,
Бигуфт, эй ёр, бишнава ин хабарро.
Гузар аз руди Нил, он ҷо азиз аст,
Каси шойистаи соҳибтаммиз аст.
Ба Ў бурда бидеҳ ин каъси сарпуш,
Ба ту чизе, ки фармояд бикун гуш.
Гирифта, косаро аз ҷон равон шуд,
Ба сӯи шайхи фармуда давон шуд.
Миёни роҳ шуд, дил дар ҳароса,
Бигуфт, бинам чӣ бошад байни коса.
Сари коса кушода, дид ногоҳ,
Парид муше зи коса рафт дар роҳ.
Кашида оҳи сарде монд ҳайрон,
Тихӣ шуд косаи Ў, кор вайрон.
Яке бо суди Зуннун гаштанӣ шуд,
Яке бо шайхи мақсад рафтани шуд.

Ба охир рафт сӯйи шайхи маъмур,
 Ба оҳи ҳасрату бо гирияи шур.
 Бидид, он шайх уро, хандайе кард,
 Хиҷолатмандро шармандайе кард.
 Бигуфташ, исми Аъзам хостӣ аз вай,
 Туро ӯ имтиҳон карда, дар ин шайъ.
 Ба коса мушро карда гирифтор,
 Туро бинмуд бар ҳифзаш ниғаҳдор.
 Ки як муше зи дастат шуд парешон,
 Чӣ сонӣ исми Аъзамро ниғаҳбон?
 Хиҷолатмандиаш аз ҳад бияфзуд,
 Баромад аз димоғи ҳасраташ дуд.
 Раҳи пурҳасрат аст, эй толиби роҳ,
 Ба ҳар ҳолӣ намон аз ёди Аллоҳ.
 Ба ҳар лаҳза шавад ҳасрат зиёда,
 Саворон дар раҳи ишқаш пиёда.
 Ба кори ишқ ҳар чуянда ҳайрон,
 Ба вақти марг ҳасратҳо дучандон.
 Бирав, андар сафи шерони ҷонбоз,
 Бигӯяд ишқ дар гуши дилат роз.

Хиҷолатманд омадани Юсуф назди шайх Зуннун(раҳ)

Биёмад гашта, Юсуф назди Зуннун,
 Хиҷил гардида аз ҳасрат чигархун.
 Бигуфт Зуннунаш, эй дарवेशи шайдо,
 Иқозат хостам аз Ҳақ Таъоло.
 Намудам бар Ҷанобаш арза ҳафт бор,
 Бигуям исми Аъзамро ба он ёр?
 Нашуд дастури таълими ту, эй шобб,
 Ба мушат имтиҳон фармуд Ваҳҳоб.
 Бикардам имтиҳонат охири кор,
 Нашуд як мушаке зарфат ниғаҳдор.
 Нағунҷонӣ шукуҳи исми Аъзам,
 Ҷаҳонеро, кунад хонанда бар ҳам.
 Тамаъ, солиқ ба қадри зарфи худ кун,
 Камолоти тариқи дӯст буд кун.
 Биёяд сирри ғайбӣ лоиқӣ зарф,
 Агар дузӣ даҳан аз гуфтани ҳарф.
 Бувад шартӣ тариқат завқӣ ҳолат,

Набошад шарти раҳ кашфу каромот.
Бисуз аз ишқ, чу марзойи Борй,
Мурод ҳосил, дигар матлаб чӣ дорӣ?
Хусули ин ҷаҳон шуд ҷуръайи май,
Хусули рузи фардо ҷилвайи Вай.
Бигуфт Юсуф Ҳусайн, эй муршиди роҳ,
Васият кун маро, хуш соз огоҳ.
Бигуфт, илме, ки донӣ кун фаромуш,
Гурез аз донишу бо сӯйи Ҳақ чуш.
Зи зоҳир худ ба сӯйи ғайб андоз,
Аз ин қулзум даре дар ҷайб андоз.
Макун моро ситойиш пеши ҳар кас,
Мағуӣ гулшани моро ба ҳар хас.
Ба охир Юсуф аз шаҳбози дин шуд,
Ҳама сарҳалқаи аҳли яқин шуд.
Ба Ё байъат намуд Иброҳими хос,
Бо суҳбатш зоҳидон шуд масту раққос.
Касе содиқ шавад дар роҳи Ҷонон,
Барад гуй аз малак дар боби ирфон.
Шавад анқо, агарчи пашша бошад,
Агар Ё воқифи андеша бошад.
Баданро дар ибодатҳо бипардоз,
Зи андеша намо бо дӯст парвоз.
Ба мулки дил туро андеша шоҳ аст,
Ҳама ҳаввosi уро дар паноҳ аст.
Ба чашмат мардумак шуд, ҳосили нур,
Бувад хонаи дил аз андеша маъмур.
Миёни каъбаи дил чун ҷароғ аст,
Майи ваҳдат ҳамеша дар аёғ аст.
Давомат фикри дилро сӯйи Ё дор,
Дилу ҷонро ба шуғли ҷустуҷу дор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Ба ҷуши деги дил ҳар лаҳза чун гирдоб мегардам,
Ба ҳар ҷуши муҳаббат лаҳзайе шодоб мегардам.
Ғаҳе дар қабз, ғаҳ дар бастии рангоранги талвинаш,
Шабе деҷур, гоҳе шуғлаи маҳтоб мегардам.
Ба ҳар ҷо рафта, аз гулзори ҳар сина кунам буй,
Бари дағи муҳаббат гирди шайху шобб мегардам.
Гурез аз аҳли дунё, моили аҳли муҳаббат шав,

Ки то чон аст дар тан, моили аҳбоб мекардам.
Дили фойиз ба ҳар суҳбат чу қулзум чушҳо дорад,
Аз ин нисбат ба гирди ҳалқаи асҳоб мегардам.
Ба худ оям чу мардум, дидаро дар хоб мепушам,
Шудам беҳуд зи завқи ишқи Ё, беҳоб мегардам.
Ба вақти гул, ба чоми мул, дилам фирдавс мегардад,
Хазон аз боди ҳичрон гаштаву зардоб мегардам.
Надорам майли рангу буйи дунёи сари муйе,
Сафар карда ба ҳар су аз бари Ваҳҳоб мегардам.
Ҳамеша ҳамд лиллоҳ файзи борони Чунун дорам,
Зи фазли Ҳақ баҳорон гар шавад селоб мегардам.

Воқеаи шайх Усмони Ҳарирӣ (рах)

Азизе ном Усмони Ҳарирӣ,
Дилаш ойинаи равшанзамирӣ.
Гирифтори канизе гашт ногоҳ,
Дилаш дар ларза буд аз хавфи Аллоҳ.
Ки будӣ Ё муриди Ҳафзи Ҳаддод,
Расида буд з-он дарвеш иршод.
Ба назди Ҳафз омад зуд Усмон,
Ба дардам кун, бигуфт, эй шайх дармон.
Шудам дар ҳусни маҳруйе гирифтор,
Зи доғи дил шудам дар ранҷу озор.
Бигуфташ, рав сӯи Юсуф Ҳусайнӣ,
Илоҷи ту кунад, он нури айнӣ.
Ба шаҳри Рай омад, гашт пурсон,
Намуданд мункиронаш шиква чандон.
Чӣ мепурсӣ ҳамон солуси дуздон,
Чунин асту чунон, он шайхи вайрон.
Каси солеҳу неку менамоӣ,
Мубоҳи зиштро пурсон чароӣ?
Туро аз суҳбати Ё бар зиён аст,
Зи бадҳуӣ чунин асту чунон аст.
Лаби талбис гар инсон кушояд,
Ба шайтон роҳи хомушӣ намояд.
Абуусмон шуд аз рафтан пушаймон,
Ба пеши Ҳафз омад боз Усмон.
Бигуфт, дидӣ ту он шайхи накуро,
Ҳамон дарёдили шоистахуро?
Бигуфт, на, халқ гуфтандаш чунин аст,

Куҷо ӯ орифу солори дин аст?
Дилам шуд сард, майлонам ба гаштан,
Зи раҳ баргаштаам, эй муршиди ман.
Бифармудах бахашм он Ҳафзи Ҳаддод,
Бирав баргашта сӯи он накузод.
Абуусмон ба сӯи Рай шуд боз,
Бикарданд боз мардум шиква оғоз.
Бигуфт Усмон, ки кори ман зарур аст,
Равам пешаш агар наздику дур аст.
Нишон доданд, рафт ӯ аз раҳи дур,
Бидид пире нишаста қуббаи нур.
Салом карда, зиёрат кард уро,
Ҳамон соҳибдили шойистахуро.
Бидид нури дилаш чун офтобе,
Аҷоиб ошиқе, синакабобе.

Дар сифати дили шайдо гӯяд Мавлавӣ

Кунад андешааш дар ломакон сайр,
Ба авҷи қудс чун анқо кунад тайр.
Зи ду олам кашида дасти уммед,
Зи нури ломакон тобон чу хуршед.
Ба тахти дил нишаста ҳамчу шоҳе,
Гузашта накҳаташ аз мурғу моҳӣ.
Чу тутӣ дар сухан гардид аз авҷ,
Зи дониш ҳар тараф дар баҳр аз мавҷ.
Чунон гуфтор кард аз ганҷи асрор,
Зи дарди дил ба худ печид чун мор.
Каломи рамз аз таҳқиқи олӣ,
Зи асрори нухуфти лоязолӣ.
Абуусмон зи ҳайрат сар фуру шуд,
Забон бикшод андар гуфтугу шуд.
Бигугуфт, баҳри Эзид ин чӣ ҳол аст,
Халоиқҳо ба ту чун бадхаёл аст.
Туйй ғарқоби баҳри бенишонӣ,
Чаро ин халқ ин ҷур бадгумоне.
Бигуфт, ранҷу маломат дод шоҳам,
Вале меҳри канизакро нахоҳам.
Шунид Усмон андар пош афтод,
Бидонист, ки валӣ асту худодод.
Маломат санги нахли мевадор аст,

Хаданги ишқи Ҳақ бар ҷонсупор аст.
Ба ҳар чизе даббоғат медиҳад ранг,
Зи метайни лаъл пайдо мекунад санг.

Воқеаи шайх Ҳафзи Ҳаддод (рах)

Ба ҳангоми ғазабҳо Ҳафзи Ҳаддод,
Суҳанро нармтар мекардӣ бунёд.
Хилофи қавли нафсаш кор мекард,
Ба ҷойи хори бад гулзор мекард.
Забонро дар ғазаб неку ниғаҳ дор,
Забон вақти ғазабҳо мешавад мор.
Ғазад ноғаҳ дили ранҷидаеро,
Кунад маҷруҳу маҳзун бандаеро.
Ки абри қаҳр пушад ақли хурро,
Ба санги бад масозӣ ҳайф дурро.
Ба вақти қаҳр гардад ақл зоил,
Бигардад табъ бар бадхуӣ моил.
Адуӣ деви шайтони ниҳонат,
Биёрад лафзи кифре дар забонат.
Ки фарқи неку бад он дам надорӣ,
Мабодо аз даҳони худ барорӣ.
Касе, ки хашро бошад фурухур,
Бисозад кузаи дил аз шакар пур.
Асал дар ҷойи заҳр омода гардад,
Ба коми Ё шароби бода гардад.
Дар он ҳолат шавӣ худро ниғаҳдор,
Зи мардони Худой охири кор.

Воқеаи шайх Мансури Аммор (рах)

Азизе номи Ё Мансури Аммор,
Зи шавқи ишқи Ҳақ воқиф ба асрор.
Аз Ё пурсид Ҳорунарашид шоҳ,
Ҷавобамро бигу, эй ҳодии роҳ.
Зи ҷумла олиму доно, кӣ бошад,
Ва ё ҷоҳилтари аъмо, кӣ бошад?
Бигуфт, олим мутеъу тарснок аст,
Ки ҷоҳил эмини беҳавфнок аст.
Битарс, эй бандаи очиз зи Қаҳҳор,
Саҳаргоҳон даро дар нолаи зор.

Кунӣ гар аз ҳуҷуми лутфаш уммед,
Зи хавфи Ё шавӣ дар ларза чун бед.
Бикун зорӣ ба он Даргоҳи Олӣ,
Бичушад баҳри лутфи лоязолӣ.
Кунад эмин ба охир хоифонро,
Ба эҳромаш расонад тоифонро.
Дурусти каъбаи дил зи шикаст аст,
Шикасти соликон бода ба даст аст.
Ки ақз ин ҷо калиди фатҳи боб аст,
Ба ушшоқон иморат аз хароб аст.
Бирав сӯйи муқимони харобот,
Раҳӣ шояд аз ин гирдоби офот.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Хоксори ғами ту майли сикандар накунад,
Талхкомии ту назар ҷониби Кавсар накунад.
Ду ҷаҳон ҳар яке бар толибе ҷуён доранд,
Ошиқат ҳар ду ба як ҷуръа баробар накунад.
Он ки аз доғи Ту пуроб шудаш косаи чашм,
Ҳеҷ дар зам-зами дун домани дил тар накунад.
Ошиқон дар дар ду саро куштаи теғи ғами ишқ,
Майли ҷон кард магар, майл ба дилбар накунад.
Ҷазбаи ишқ дам аз шури биёбон бизанад,
То ки шуридаи Ту болину бистар накунад.
Булбули ғунчаи рӯят шуда, нолон биравем,
Мо шаҳидем ба куйи Ту кас пар накунад.
Маҳраме нест ба рози дили мо ғайри қалам,
Ҳамчу мо ҳеҷ касе арз ба дафтар накунад.
Толибат дар ду ҷаҳон ғуссаи ҳиҷрон дорад,
Васли Ту ёр шавад бим зи маҳшар накунад.
Хок зар мешавад аз суҳбати пуршури Ҷунун,
Кимиёдор бувад, солики дигар накунад.

Воқеаи шайх Ҷунайдуллоҳи Бағдодӣ (рах)

Шунидам ман Ҷунайдуллоҳи аҳрор,
Бидодӣ орифонро ҷоми саршор.
Либосаш чун либоси олимон буд,
Каломи Ё муфиди толибон буд.
Зи густохӣ ба рузе гуфт асҳоб,

Ки, эй сардафтари сархайли аҳбоб.
Мураққаъ аз барои мо бипушӣ,
Зи пистони ҳақиқат шир чушӣ.
Аз ин гуфтор дар ғайрат шуд он пир,
Чу дарё мавҷзан омад ба тақир.
Бигуфт, донам, ки кор аз лубс хезад,
Бипушам оҳане к-оташ бирезад.
Валекин шарти ин раҳ нест хирқа,
Бибояд соликонро кути ҳирфа.
Нидо аз ботинам ояд ба ҳар дам,
Ҳамеша чашм пуш, ҳуш дар дам.
Ба ҳар ранге, ки бошад лубси зоҳир,
Бикун ботини зи ҳар олуда тоҳир.
Туро якрангии дил эътибор аст,
Ба ҳар ранге, ки зоҳир шуд, ҷӣ кор аст.
Кифоят сатри аврат кӯҳна бо нав,
Ғараз қут аст, гандум ё кафи ҷав.

Воқеаи дидани шайх ҷавонеро хуфта

Ҷунайд дид, бар сари раҳ ногаҳоне,
Ба зери нахл хуфта як ҷавоне.
Бигуфташ, эй ҷавон, ин ҷо чаройӣ?
Бигуфт, ин ҷост моро моҷаройе.
Дар ин ҷо гум шуда ҳоли аҷибам,
Барои ёфтанин ин ҷо ғарибам.
Ҷунайд рафта ба ҳаҷ, омад дубора,
Бидид он шоббро дар он канора.
Ҳануз гуфташ, дар ин ҷо ҳастӣ, эй шобб?
Иқомат кардай бо рахту асбоб?
Бигуфт, он мақсаде, ки кардамаш гум,
Аз ин ҷо ёфтам чун нури анҷум.
Ҳамон ҳоле, ки буд ороми ҷонам,
Дар ин ҷо гашт пайдо дар ниҳонам.
Аз ин ҷо ёфтам он муддаоро,
Ба ҳар лаҳза кунам шукри Худоро.
Зи ҳар ҷойе, ки мақсад гашт ҳосил,
Бувад он ҷо ба толиб ҷойи манзил.
Ба ҷуянда зи ҳар суйе расад буй,
Ба он лозим бувад, он су кунад руй.
Чу гул аз аҳли дил буйи Худо гир,

Чу калби Каҳф андар дарғаҳаш мир.
Гурез аз неши хори мункиронаш,
Масозӣ гуш ҳарфи бадгумонаш.
Набошад ҳеҷ гул бе хор ин ҷо,
Надидам ҳеҷ ганҷ бе мор ин ҷо.
Нагардад ҳеҷ бад бо нек дамсоз,
Кунад ҳамчунс бо ҳамчунс парвоз.
Ки то ҳастист сӯи Ӯ бикун ру,
Намонад, то зи ҳастӣ як сари му.

Сифат намудани шайх гирияро

Чунайд гуфто, ки Юсуф гашт шайдо,
Чунон бигрист, чашмаш гашт аъмо.
Қиёму дар рукуаш буд чандон,
Дуто шуд қоматаш чун пири Канъон.
Ба рузе сахт ҷонаш банд аз банд,
Ба ҳаққи Зоти Ӯзид хурд савганд.
Раҳат яксар шавад чун ҷуғи оташ,
Насозам хотири худро мушавваш.
Зи шавқи дил дар он гулхан дароям,
Ки то дар гулшани васлат бароям.
Набинад кас чу Юсуф ранҷи ин чоҳ,
Намегардад ба тахти салтанат шоҳ.
Халилоси бибини ғуссаи нор,
Бигардад оташи сузанда гулзор.
Кашад солиқ барои ҳақ риёзат,
Рассад 3-ин ранҷи бесомон ба роҳат.
Кунад ушшоқро андар ғамаш ғарқ,
Ки то аз содиқ козиб шавад фарқ.
Шавӣ ғаввоси баҳри бенишонӣ,
Бигирӣ дар зи мавҷи ломаконӣ.
Бигардонӣ зи ранҷи роҳи Ӯ руй,
Намеёбӣ Варо, гар сад канӣ муй.

Воқеаи нома фиристодани шайх Алӣ ба Чунайд(рах)

Чунин гуфт Буалии Исфаҳонӣ,
Навишт дар нома ин ҳарфи баёнӣ.
Фиристод бо Чунайди тоҷи ирфон,
Барои ибрати аҳли муҳиббон.

Ки хоби соликон бошад ба ғафлат,
 Қарори ошиқон шуд аз касолат.
 Бувад шарти муҳаббат беқарорӣ,
 Талабро лозим ояд интизорӣ.
 Агар соир бихусбад, монад аз роҳ,
 Бимонад соил аз уммеи Даргоҳ.
 Чунончӣ Ҳазрати Ҳақ ваҳӣ фармуд,
 Фиристонд ин хабар дар ваҳӣи Довуд.
 Занад ҳар кас ба мо лофи муҳаббат,
 Кунад парҳез аз исёну ғафлат.
 Зи ишқи Ҳақ диле, ки боФурӯғ аст,
 Нахусбад варна қавли ӯ дуруғ аст.
 Муҳиббе, ки ба хобу хур бипардохт,
 Магар ру дар раҳи бегонагӣ тофт.
 Наёсоянд муштоқони дидор,
 Нашояд ошиқонро феъли ағёр.
 Нишони дустиву дардмандӣ,
 Ба қайди дӯст бояд зист бандӣ.
 Муйи жулидаву зоҳирхаробӣ,
 Ду чашми ашкрезу дилкабобӣ.
 Ба ҳар ҷойе, ки ёбӣ синаи реш,
 Ба ӯ шав дуст, аммо душмани хеш.
 Гузар аз худ, худӣ ин ҷо ҳиҷоб аст,
 Зи худ рағбӣ, ҳазорон фатҳи боб аст.
 Баро аз пардаи ҳастиву бингар,
 Фурӯғи қилваҳои хусни дилбар.
 Чаҳон аз нури ӯ равшан чу маҳтоб,
 Дареғо, ки набинад чашми пурҳоб.
 Кушо мижгону бингар қилваи ӯ,
 Ба ҳар зарра бибинӣ партави Ҳу.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Кунад ру ҳар тараф ошиқ ҷамоли ёр мебинад,
 Назар бар олами дил гар кунад, асрор мебинад.
 Зи лаззоти қаҳон гар лаб бубандад талхкомиҳо,
 Ба коми ташнаи худ шишаи саршор мебинад.
 Набошад ғайри ҳасрат кори шайдоёни даргоҳаш,
 Ба ранҷи интизорӣ нолаҳои зор мебинад.
 Дари роҳат ба рӯи дардмандон баста мегардад,
 Ду коса чашми пурхун аз дили афғор мебинад.

Надонад бе муҳаббат қадри доғи дардмандонро,
 Зи бедардон аз ин ру ошиқон озор мебинад.
 Нагардад ҳеҷ бад бо нек ҳамулфат дар ин фонӣ,
 Зи аҳли нор аҳли нур ғам бисёр мебинад.
 Бидонад аҳли дил дар файзи суҳбат ҳоли ботинро,
 Дили зоҳир нигоҳон сабҳаву дастор мебинад.
 Ба вақти хоби мардум ҳар шабе кун хуйи бедорӣ,
 Ки охир ҷилваи Ў дидаи бедор мебинад.
 Ҷунун аз шури ишқи дилрабо уммеди он дорад,
 Ки чашми ашқрезам оқибат дидор мебинад.

Гумроҳ шудани муриди шайх Ҷунайд (рах)

Ҷунайдро як муриде буд ногоҳ,
 Зи талбиси Азозил гашт гумроҳ.
 Шуда мағрур дар соҳибкамоли,
 Ки ҳосил гашт қурби лоязоли.
 Дигар моро ба суҳбат нест ҳоҷат,
 Нишинам баъд аз ин дар ҷойи хилват.
 Димоғаш пур шуда аз дуди пиндор,
 Ба танҳои худ гардида иқрор.
 Бурид аз суҳбати муршид ба гуша,
 Ки танҳо мекунам анҷоми туша.
 Нишаста гушайе он марди худбин,
 Ба муршид дар дилаш инқору сад кин.
 Ба ҳар шаб уштуре мегашт пайдо,
 Бигуфтандаш, саворӣ соз шайдо.
 Ки моён мебарем сӯйи биҳиштат,
 Ки мақсад ёфтӣ аз сарнавиштат.
 Савора бар шутур рафтӣ ба боғе,
 Бидидӣ хубруёне димоғе.
 Таъому шишаҳо лабрёзи шарбат,
 Ҳамехурдӣ зи ҳар қисми зиёфат.
 Намудӣ айш, то вақти саҳаргоҳ,
 Бидидӣ хеш дар савмаъа ногоҳ.
 Зи гумроҳӣ накарда ҳеҷ биме,
 Бишуд пайдош пиндори азиме.
 Ҷунон шуд соҳиби даъвии нахват,
 Ки ман фавқӣ ҳама шайхи вилоят.
 Бишуд воқиф Ҷунайд аз воқеаи Ў,
 Бирафт дар савмаъаи он зишти бадху.

Чу дидаш дар ғурури кибру дар ноз,
 Ба нахват дар иноди худ сарафроз.
 Чу пурсид шайх, эй суфӣ, чӣ ҳол аст?
 Бигуфт, моро шиносойи муҳол аст.
 Ки мақсад ёфтам, қорам тамом шуд,
 Пас аз хуфтан маро вақти салом шуд.
 Шавад ҳозир зи ғайбам ҷамъи бисёр,
 Маро воқиф кунанд аз илми асрор.
 Биёранд уштуре баҳри саворӣ,
 Ҳама доранд бо ман интизорӣ.
 Савора рӯи ноқа меравам роҳ,
 Миёни ҷамъи кавкаб зуд чун моҳ.
 Дароям дар биҳишти иззу икром,
 Бисозам айшҳо, ҳосил кунам ком.
 Хурам аз меваҳои шаҳду ширин,
 Ҳаменушам шароб аз ҷоми рангин.
 Зи ҳар гулшан аҷаб гулдаста чинам,
 Саҳаргаҳ хешро ин ҷо бибинам.
 Бигуфташ, гар равӣ имшаб дар он ҷо,
 Бихон ло ҳавлро ёд овар аз мо.
 Бишуд шаб суфийе бо ҷамъ ногоҳ,
 Чу мерафтӣ сӯи он боғ дар роҳ.
 Ба хотир омадаш ло ҳавл фармуд,
 Баромад аз димоғи лашкараш дуд.
 Хурушон он ҷамоъа рафт ҳар су,
 Фитод андар наҷосат хонаи Ё.
 Зи ҳар су буйи бад андар димоғаш,
 Наҷосатхона гардидаст боғаш.
 Ки донист, гумраҳӣ аз макри шайтон,
 Хато кардаст, роҳи файзи Яздон.
 Ба худ омад, ба гумроҳиш иқрор,
 Пушаймон шуд, ба тавба буд сад бор.
 Ба сад тавба ба муршид рафт пайваст,
 Зи шарри деви душман он замон раст.
 Ҷудо ҳаргиз машав аз суҳбати пир,
 Ҳалоки тифли ҷон аз дурии шир.
 Ҷудо шуд аз рама меше ба як бор,
 Бисозад луқма уро гурги бисёр.

Воқеаи наъра кашидани мурид ва манъ намудани шайх уро

Ба суҳби шайх Чунайдуллоҳи Бағдод,
Зи доғи дил муриде кард фарёд.
Бизад наъра зи сузи синаи чок,
Баромад дуди оҳаш сӯйи афлок.
Бикардаш манъ шайхи аҳли тамкин,
Ба саҳв ором кун чун куҳи сангин.
Дубора аз муҳаббат дар суҳан шуд,
Зи Лайли гуфт, суфӣ куҳкан шуд.
Нигаҳ медошт худро аз ғами дил,
Тапид чандон ба худ чун мурғи бисмил.
Миёни гулхани дил суҳт чандон,
Ки шуд хокистар аз он манъи ирфон.
Миёни далқ шуд хокистар он дам,
Бирехт аз дидаи ҳар нозире нам.
Пушаймон шуд зи манъаш шайхи доно,
Ки бар шуридаи дил манъи бечо.
Касеро хост дар чушаш Илоҳӣ,
Чаро ту сабру оромаш бихоҳӣ.
Ба ҳар ҳоле, ки дорад раҳравонро,
Мадон чун хеш ҳоли дигаронро.
Ба ҳар созе, ки дорад ишқбозӣ,
Агарчи бандаӣ, бошӣ ту розӣ.

Воқеаи зиннат додани Аллоҳ Таъоло заминро бо муҳибон

Чунин фармуд рузе шайхи доно,
Ба сӯйи ҷамъи асҳобаш сароно.
Чунончӣ дод Ҳақ зинат ба гардун,
Нучуму бо масобихҳои афзун.
Бидод зиннат заминро бо муҳибон,
Диле, ки пур бувад аз нури ирфон.
Кунад обод пандаш қасри динро,
Кунад пурнур ирфонаш заминро.
Чароғи дину дунё орифонанд,
Мадори маърифатҳо ошиқонанд.
Муҳаббат нахл, ирфон ҳосили Ё,
Ҳақиқат мағз, бошӣ қобили Ё.

Муҳаббат шуд калиди ганци ирфон,
Ки ишқ омад зи васфи Зоти Субҳон.
Ки васфи ишқ пайваста ба Зот аст,
Аз ин ру, ошиқи бечора мот аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Ҳар ҳосиле, ки ҳаст зи шури муҳаббат аст,
Дилро ниғаҳ дор, ки Тури муҳаббат аст.
Зикри шабу надомати вақти саҳаргаҳӣ,
Бо аҳли завқ вақти зухури муҳаббат аст.
Ошиқ ба гиря омаду бо нолаҳои зор,
Донӣ, ки вақти файз ҳузури муҳаббат аст.
Гоҳе шавад ба наъраву гоҳе ба дарди дуд,
Дил шуъла мезанад, ки танури муҳаббат аст.
Мустағнӣ аст, аз ҳама бо завқи васли Дуст,
Фонӣ шуда зи хеш ғурури муҳаббат аст.
Ойинадилон ба сайқали дил кор мекунад,
Ҳар дил, ки равшан аст ба нури муҳаббат аст.
Чун мурғи нимбисмиле гоҳе тапиш кунад,
Дар ҳашр қалби нафъаи сури муҳаббат аст.
Хоҳад, ки айби наъраи мастона мекунад,
Маъзурияш бидор, ки кури муҳаббат аст.
Дорад Чунун муҳаббати шуридагони Ё,
То ҷон ба қалб аст, ба шури муҳаббат аст.

Баён намудани шайх Нурӣ сабри собирро дар чафо

Чунин фармуд рузе шайх Нурӣ,
Ба дарвешони дилреши ҳузурӣ.
Ки дидам пирмрдери заифҳол,
Ба зоҳир дар заифӣ, ботин абдол.
Ки мезад ҷоҳиле бо тозиёна,
Ки мекард сабр он шайхи замона.
Ба чандин ранҷ бурдандаш ба зиндон,
Таҳаммул карда, гуфти зикри Субҳон.
Ба пешаш рафта, биншастам дузону,
Бигуфтам, эй азизи неку хушху.
Ба ин пирӣ заифӣ ин чӣ сабр аст?
Зи бадҷуён ба ту садгуна ҷабр аст.
Бигуфташ, бишнава, эй фарзанди ҷонӣ,

Ба ҳиммат сабри кулфат метавонӣ.
 Бало мифтоҳи ганҷи мақсади мост,
 Ба ҳар ҷо ранҷ бошад, ганҷ он ҷост.
 Набошад дард, кай бошӣ давоҷу,
 Набошад тарс, кай боши худоғу.
 Бигуфтам, дар бало ҳолат чигун аст?
 Ки аз шодӣ ду рӯят лолагун аст.
 Бигуфто, дохили меҳнат ба ҷонам,
 Бувад ҳамчун хуруҷаш дар гумонам.
 Ризойи дӯст гар бошад ба меҳнат,
 Ҳамон меҳнат ба мо беҳтар зи роҳат.
 Халилосо барад гар сӯйи гулхан,
 Дароям, то бигардад нор гулшан.
 Ки мо ҳастем аз қавми балокаш,
 Ба ёди Ҳақ равем дар обу оташ.
 Ба каф ҷону ба лаб ҷони муҳаббат,
 Ба зоҳир заҳр, дил пурҷоми шарбат.
 Барорад Юсуф охир ранҷи ин чоҳ,
 Бувад дар зери ин абри сияҳ моҳ.
 Балои саъби дун бар анбиё буд,
 Пас аз эшон насиби авлиё шуд.
 Аз он камтар ба ҳар муъмин насиб аст,
 Ки роҳатҳо ба меҳнат анқариб аст.
 Расад ҳар қиз гар аз дӯст некуст,
 Агар заҳр аст, ҷоми шарбати Уст.
 Ки қаҳраш беҳ зи лутфи дигарон аст,
 Навозиш дар гудози ошиқон аст.
 Ки ин майдон фазойи имтиҳонист,
 Ҷудо гардад ҳамон толиб, ки ҷонист.
 Муҳаққиқ аз муқаллид мешавад фарқ,
 Ҷудо гардад зи оташ шуълаи барқ.
 Бувад шартӣ муҳаббат ҷонсупорӣ,
 Ба ҳар ҳолё бувад марзояи Борӣ.

Баёни шайх Нурӣ аз орифони Аллоҳ Таъоло

Касе пурсид аз он шайх Нурӣ,
 Чӣ бошад маърифат вақти ҳузурӣ?
 Бигуфт, ирфон бувад чун ҳафт дарё,
 Зи нору нури бепоён саропо.
 Гузаштӣ з-он ҳама чун луқмагарде,

Ки чумла мосиво як луқма гарде.
Фуру бурдӣ ҷаҳонро бар гулуят,
Намонад дар тафаккур ғайри уят.
Расидӣ дар мақоми боқӣ биллоҳ,
Бувад сайри ту акнун сайри филлоҳ.
Зи сузаш хас шавад ҳамранги оташ,
Нагардад дигар андеша мушавваш.
Шудӣ оташ раҳӣ аз кулфати дуд,
Бибинӣ шаш ҷиҳатро ваҷҳи Маъбуд.
Шудӣ восил, раҳӣ он гаҳ зи дунё.
Самак бошӣ ба баҳри ишқи Мавло.
Фано гардида, боқиро биёбӣ,
Ва гар аз ҳазрати Мо рух натобӣ.
Шавӣ чун соя маҳви тоби хуршед,
Ба гарди кимиёи аҳли уммед.
Ҳамеша шарбати ваҳдат ба ком аст,
Зи суқри ишқи ӯ мақсад тамом аст.

Воқеаи дар ваҷди ҷунун ҳалок шудани шайх

Бишуд аз шайх Нурӣ инҷунин нақл,
Шавад бечора аз идроки ӯ ақл.
Бидидам аъморо дар биёбон,
Худо мегуфт ё Аллоҳи Субҳон.
Бигуфт Нурӣ, ки ту ўро чӣ донӣ?
Агар донӣ, даме зинда намонӣ.
Ҷунин гуфта, бишуд аз ҳуш беҳуш,
Зада деги дилаш аз ишқи Ҳақ ҷуш.
Ҷу Маҷнун зад сари худ дар биёбон,
Ҷақонда ҳуни дил аз неши мижгон.
Ҷиғонаш бар фалак ҷун раъди гардун,
Зи доғи дил ба нола он ҷигархун.
Ҷаҳе дар ваҷду ҳолу гаҳ тапида,
Бирафт он ошиқи меҳнаткашида.
Ҷитод ногаҳ гузораш дар найистон,
Намудӣ, то ду руз аз шавқи Ҷавлон.
Ба пояш най халидӣ дар паридан,
Ба паҳлуяш халидӣ дар тапидан.
Зи ҳар захме ҷакидӣ хун ба ҳар гоҳ,
Ба авроқи замин зад нақши Аллоҳ.
Биёвардандаш аз саҳро ба хона,

Ба шуриш буд, аз доғи Ягона.
Бигуфтандаш, талқини шаҳодат,
Бигуфт, он су равам баҳри зиёрат.
Тапид чун мурғи бисмил, чон супорид,
Чаҳонро бо чаҳондорон гузорид.
Қаламро дар баёни ишқ ронам,
Зи доғи Ў бисузад ҷисму ҷонам.
Илоҳӣ, тутии ҷонро наво бахш,
Ба ҳамди худ забонамро сано бахш.
Зи ишқат пар кашад шаҳбози ҷонам,
Ба зикрат бод, то мурдан забонам.

Воқеаи гузар кардани Мусо алайҳиссалом аз гуристон

Ба рузе ҳазрати Мусо паямбар,
Ба гуристон гузар кардӣ саросар.
Ба як қабре гузораш тофт ногоҳ,
Азоби сахт дорад, дид он шоҳ.
Ки аз дузах даре бар вай кушода,
Азоби оташи сузон зиёда.
Чу ҳайвонҳо садойи он ҷигархун,
Гаҳе фарёди Ў чун раъди гардун.
Шуда ҳайрон аз он аҳвол Мусо,
Кафи ҳоҷат кушода назди Мавло.
Ки, ё Рабб, зинда кун ҷисми харобаш,
Ки то ман пурсам аз ранҷу азобаш.
Чӣ боис ин азоби сахт дорад,
Фигон аз сузи оташ мебарорад.
Иҷобат шуд дуъо аз амри Бечун,
Зи қабри худ баромад он ҷигархун.
Бадан шаҳида, зардобаш чакида,
Забонаш як газ аз ҳалқаш кашида.
Бигуфт Мусо, чӣ будат дину ойин?
Чӣ будат касбу қору равнақи дин?
Бигуфташ, дини ман ойини Ислом,
Фақиру нотавону ҳол ноком.
Ба пуштора кашида ҳезуму хас,
Намуда байъ, медодам ба ҳар кас.
Касе пул дод бар як пушта ҳезум,
Гирифтам сад дарего, нақди мардум.

Ба пуштам ҳезум овардам зи саҳро,
Зи ночорӣ гирифтам дам ба як ҷо.
Гирифтам як ҳаси дандон хилолӣ,
Надонистам, ки дорад ин вуболӣ.
Хилолӣ кардаму афкандамаш зуд,
Аз ин чурмам биёмад қаҳри Маъбуд.
Чиҳол сол аст, дар ранҷу азобам,
Миёни оташи дӯзах кабобам.
Ба ҳар соат расад аз Ҳақ итобе,
Ки, эй ғаддори золим, деҳ ҷавобе.
Чаро кардӣ ба ҳаққи бандаам ҷабр?
Бикун акнун ба нори дӯзахам сабр.
Ҳақир фаҳмида ту ин гунаҳро,
Нигар имруз ин ҳоли табаҳро.
Шунидӣ номи қаҳҳоримро бас,
Чаро ғадре намудӣ дар ҳақи кас?
Чунин ҳол аст, эй Мусо паямбар,
Тараҳҳум кун, ба ҳоли зори абтар.
Шафоат кун маро аз Зоти Борӣ,
Ки шояд вораҳам з-ин ранҷу хорӣ.
Ба ҳоли зораш омад раҳми Мусо,
Шафоатхоҳ шуд аз Ҳақ Таъоло.
Худо авфе намуда, кард раҳмат,
Кушода шуд зи фазлаш боби ҷаннат.
Ҳазар кун, ҳаққи мардум гар бувад ҳас,
Дарояд оқибат дар дидаи кас.
Гунаҳро саҳл нашморед зинҳор,
Зи нотарсӣ биёяд қаҳри Ҷаббор.
Ҳамеша эҳтимоъ парҳез лозим,
Махур ҳаққи касеро чун баҳоим.
Гулугир аст, охир ҳаққи мардум,
Ба ҷони хеш кун, ин ҷо тараҳҳум.
Дар ин ҷо, кун ба мардум ҳақгузорӣ,
Бигу узру бидеҳ хайре, ки дорӣ.
Раҳон аз дасти ҳасмонат гиребон,
Ризойи ҳасм имруз аст осон.
Ба фардо нест пул ё молу гандум,
Дихӣ, ёбӣ ҳалос аз ҳаққи мардум.
Бигирад соҳиби ҳақ тоъататро,
Макун душвор рузи соататро.

Наво гиру битарс аз бенавойй,
Ҳазар кун аз азоби Кибриёй.
Ба қуфли ҳашр мифтоҳи надам бар,
Умеди каф ба домони карам бар.
Чу курон домани фазлаш ба каф кун,
Чу дурр дилро ба зикраш дар садаф кун.
Мёлой домани худро ба ҳар гил,
Бирав, бо сӯйи Ҳақ аз кучаи дил.
Дари дил қиблаи ҳоҷатбарор аст,
Ҳаримаш аршгоҳи Кирдигор аст.
Ҳамеша посбон шав бар дари дил,
Аз ин дар мерасӣ охир ба манзил.
Калиди махзани ин дар биёбӣ,
Дигар аз Ҳазрати Ё рух натобӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Хушо он дил, ки ру орад ба суяш,
Ки гардад беқарори ҷустуҷуяш.
Шавам ҳамнолаи булбул баҳорон,
Шавад гар маст мурғи ҷон зи буяш.
Ба каф дорам қадаҳ мастона пуршур,
Димоғам мекунад майли сабуяш.
Чу гунча шуд гиребони дилам чок,
Насозад сузани марҳам руфуяш,
Ба деги дил каломи ишқ дар чуш,
Забонам лол шуд аз гуфтугуяш.
Биёяд дил зи поси интизорӣ,
Агар чун гурба бошад, дар қабуяш.
Даҳан аз луқмаи олуда кун пок,
Хурад гар ҳар касе гирад гулуяш.
Қаноат ганҷи лояфнист, дарёб,
Ки томиъ рехт ин ҷо обруяш.
Ба чуши деги дил ишқ аст сарпуш,
Барояд гоҳ дуд аз ҳою ҳуяш.
Ба ҷоми ишқи дил созад таҳорат,
Бувад то нафх-и маҳшар вузуяш.
Чунунӣ аз худоройӣ гузашта,
Қаландар шуд, ҳазин жулида муяш.

Воксаи ҳичрат намудани Ҳазрат (С)

Зи чон бишнаву ту ин ширин ҳикоят,
Зи мазмуни ҳадис омад ривоят.
Зи Макка Ҳазрати Султони Аброр,
Ба амри Холиқи Донои асрор.
Намуд ҳичрат ба ҷамъи аҳли асҳоб,
Мадина карда азм аҳли аҳбоб.
Гузашт аз хешу қавми бемуҳаббат,
Дилозори бадӣ, бегонасират.
Ба кас аҳли муҳаббат мешавад хеш,
Набошад хеш море, ки занад неш.
Канӣ охир агар дандон кунад дард,
Зи озори худӣ ҷеҳра шавад зард.
Зи зулматҳо намуда нафрат он Нур,
Намуда эътирози фитнаву шур.
Шунида дар Мадина аҳли ансор,
Ба мо оянд он Султони Аброр.
Зи хушнудӣ ҳама чун гул шукуфта,
Севанчиҳо зи якдигар гирифта.
Ки ҳар як хонаи худ зуд орошт,
Ҳама ташрифи мақдамо ҳамехост.
Магар Айюби Ансории дарвеш,
Набинам гуфт, лоиқ хонаи хеш.
Чӣ лоиқ хонаи чун ман гадоӣ,
Ба ташрифи Ҳабиби Кибриӣ?
Зи аҷзи ҳештан хона наёрост,
Дигарҳо гуфт, қояш хонаи мост.
Пас аз хурсандиву орои хона,
Ҳама шуд ҷониби Ҳазрат равона.
Ба истиқболи Сарвар қавми Ансор,
Баромад аз Мадина ҷамъи бисёр.
Ҳама муштоқ гардида Мушарраф,
Ба нури рӯи он Султони Ашраф.
Ба ноқа буд он Ҳазрат савора,
Чу маҳ дар байни маҷмуъи ситора.
Намудандӣ ҳама як-як зиёрат,
Рикобу аз кафи наълайни Ҳазрат.
Чу ҳар як қарғ тақлифаш ба хона,
Ба хонаи мо рав, эй Шоҳи ягона.
Мунаввар хона кун аз ҷеҳраи шамъ,

Қадам дар кулбаи мо зан ба ин ҷамъ.
 Бигуфт Ҳазрат, маҳори ноқои мо,
 Раҳо созед, гар Ё рафта ҳар ҷо.
 Ба ҳар водӣ, ки ин ноқа кунад ру,
 Фаройем мо ҳама дар хонаи Ё.
 Маҳори ноқои Ҳазрат раҳо шуд,
 Ба ҳар дарвозае омад ҷудо шуд.
 Расида бар дари Айюби Ансор,
 Ба амри Ҳақ бихуфт уштур ба як бор.
 Шутур аз ҷойи хоби худ наҷунбид,
 Бигуфт Ҳазрат, ба ҷамъи аҳли тавҳид.
 Фаромад Мустафо дар хони Айюб,
 Гузашт аз қасрҳои зеби марғуб.
 Ба Эзид он шикасти Ё хуш омад,
 Ҳабибуллоҳ дар хонаш фаромад.
 Мушарраф хони Ё шуд аз он Нур,
 Табаррук шуд, магар то нафҳаи сур.
 Ба аҷз оӣ агар ру сӯи Даргоҳ,
 Ба зудӣ мерасӣ дар васли Аллоҳ.
 Ба сӯи очизон шуд раҳми Бори,
 Ба хорӣ гардани каҷ кун ба зорӣ.
 Адам гардад зи тавба ҷурми чун қоф,
 Биҷушад аз тазарруъ баҳри аллоф.
 Паррон шав сӯи бори Кибриёӣ,
 Кушо занҷирҳои худнамоӣ.

Воқеаи мурдани гадои муфлис назди саҳобаҳо

Ба асри Ҳазрати Султони Абзор,
 Гадое мурд дар ҷойе ба як бор.
 Ба жанда як дирам дузида дарвеш,
 Ба мурда сӯи Ё карда дили хеш.
 Ҳамон дузидаашро дида асҳоб,
 Ба Ҳазрат арз бинмуданд аҳбоб.
 Ки ёфтем дирҳами дузида бар далқ,
 Шунав, эй раҳнамои ҷумлаи халқ.
 Бигуфт Ҳазрат, ки донед ин аломат,
 Ба рузи ҳашр фардои қиёмат.
 Ба дузах ин дароҳимро битобанд,
 Гадоро ҳар кучо бошад, биёбанд.
 Кунонанд доғ бар аъзои дарвеш,
 Ки аз меҳрат бидузӣ бар тани хеш.

Надузӣ то ба дил меҳри дирҳамро,
Ба жанда кай кунӣ ақди рақамро?
Ҳазар кун, эй писар, аз меҳри дунё,
Ки то фардо нагардад доғи аъзо.
Аз ин гил домани дилро ниғаҳ дор,
Наёлойӣ ба ин нопоки мурдор.
Шавӣ воқиф, ки ин доми блис аст,
Ба зоҳир хуб, дар маъно наҷис аст.
Фиребад чашми оламо ба найранг,
Занад дар шишаи имони ҷон санг.
Муносиб дил ба доғи ишқи Мавло,
Ҳарими хос, Бечуни саропо.
Ба ҳар дил гар дарояд шуълаи нур,
Бигардад меҳри ин зулматсаро дур.
Наҷоти ҳашр аз қалби салим аст,
Зи қаҳри Ҳақ дили олам ду ним аст.
Агар банда ризои Хоҷа ёбад,
Дари раҳмат ба рӯи ӯ кушояд.
Бирав, эй банда, андар роҳи Маъбуд,
Намонӣ то миёни оташу дуд.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ба хотир ор ваҳми сахтии рузи қиёматро,
Бибинӣ дар лаҳад, эй беҳабар, чандин аломатро.
Пушаймонӣ надорад суд баъд аз хок гардидан,
Амонат то бувад ин ҷо, макун фикри хиёнатро.
Зи исён номаи аъмоли худро чун сияҳ кардӣ,
Барои шустушу омода кун ашки надоматро.
Барои ғорати дин доми дунё рангҳо дорад,
Мадеҳ аз даст бар найранги дун дину диёнатро.
Бизан дасти талаб аз сидқ бар домони шайдоёе,
Гирифта дасти ту, бинмоядат роҳи саломатро.
Бикун коре, ки сузи ишқ доғе ҷо кунад дар дил,
Махур лекин фиреби шеваи кашфу кароматро.
Ба дарёи муҳаббат ғута зан баҳри дурри якто,
Ба дукони ҷигархунон куни фикри иқоматро.
Шаҳидон роҳати теғи муҳаббат аз тапиш ёбанд,
Ту ҳам гар иштиҳо дорӣ, бихур хунин зиёфатро.
Ҷунунӣ, во гузор он боданушиҳои танҳойӣ,
Ба файзи суҳбати ӯд масту шайдо кун ҷамоатро.

Воқеаи риёзати бандан хонфи Ҳақ Таъоло

Азизе буд андар роҳи тавҳид,
Дилаш бо ёр аз ағёр таҷрид.
Намедидӣ сараш болину бистар,
Зи хавфи Ҳақ ҳамеша дидааш тар.
Надида хоб чашмонаш чиҳил сол,
Ба зикри Ҳақ дилу қонаш ба ҳар ҳол.
Ба чашмаш ҳар гаҳе, ки омадӣ хоб,
Бигуфтӣ, шарм кун чашмо, зи Ваҳҳоб.
Ки Ё бедору ҳозир, ту ба хобӣ,
Ба пешат ояд он явмул ҳисобӣ.
Бувад Мавлот бедору ту хуфта,
Туро кун бандагӣ, эй банда, гуфта.
Бикун коре, ки бедорӣ ғанимат,
Ба тоъат сарф кун айёми фурсат.
Ки хоби марг мегирад гиребон,
Бихобӣ дар лаҳад чандону чандон.
Аз ин андеша хобаш мепаридӣ,
Гиребони дили зораш даридӣ.
Дареғ аз умрҳо, шуд сарфи ғафлат,
Гузашт бо ҷурму исёну мазаллат.
Сафар дар пеш бе зоду равоҳил,
Рафиқон як ба як бастанд маҳмил.
Дам охир расиду шуд нафас танг,
Ки шуд шаҳбози қон андар қафас танг.
Ба хирмангоҳи дун доне накишта,
Барои қабзи руҳ омад фаришта.
Намеояд дигар умри дубора,
Зани сад бор сар бар санги хора.
Чӣ суд аз ҳасрату сар руйи болин,
Биёранд аз бари ту аспи чубин.
Нафас дар ғарғара, қон дар тапидан,
Чӣ бошад ҳол дар вақти кашидан?
Назар дар сақфи хона бе назора,
Чигар дар хун тапида, дил ду пора.
Даҳан дар обчакониҳо шуда боз,
Забоне на ба каш аз дил кунӣ роз.
Зи дилтангӣ ба ҳар су афканӣ даст,
Ба қонат чанги Азроил чун шаст.
Шавӣ оқиз зи захми чанги қонгир,

Ба Ҳақ кай метавонӣ узри тақсир?
Маҷоли тавба он, ки нест, хуш дор,
Бикун ин лаҳза тавба гиряи зор.
Мадеҳ аз даст фикри туша имруз,
Ба хотир ор душвории он руз.

Воқеаи ҳазрати Лукмони Ҳаким (рах)

Шунав ин қиссаи Лукмони хушдор,
Ба аввал бандаи шахсе гирифтор.
Ба маънову ба сурат хуш сиришта,
Гар ӯ бурдӣ ба тоъат аз фаришта.
Бирафтӣ ҳар шабе дар кунҷи хилват,
Ба Ҳақ то руз мекардӣ ибодат.
Шабе омад сари болин мавлю,
Бигуфт, эй марди ғофил, хез аз ҷо.
Ки бар обид биҳишт омода ризвон,
Ба ғофил дӯзахе пурнору сузон.
Чунин беғам биҳиштхоҳон нахобанд,
Ғадоваш аз тазарруъҳо биёбанд.
Шаби дигар биёмад боз Лукмон,
Бигуфт, эй хоча, тоъат кун ба Субҳон.
Рафиқон рафт, ту дар хоби ғафлат,
Зи ҷоят хез, ру овар ба тоъат.
Бар ӯ гуфт, эй ғулом, Эзид Раҳим аст,
Барои бенавоёнаш Карим аст.
Бигуфт Лукмон, агар арзан бикорӣ,
Ба фардо ҳеч гандум барнадорӣ.
Зироатгоҳи дунё ҷойи кишт аст,
Баҳои тоъаташ айши биҳишт аст.
Раҳим асту вале Қаҳҳор ҳам ҳаст,
Карим аст, аз ғазаб Ҷаббор ҳам ҳаст.
Умеди раҳматаш оранда бошӣ,
Зи қаҳраш ҳам магар тарсанда бошӣ.
Карамо кун тасаллоӣ дили хеш,
Зи бими қаҳри ӯ кун синаро реш.
Ки абди хоифаш андар амон аст,
Сазои қаҳр нотарсандагон аст.

Талаб намудани Чунайд аз Вочиб Таъоло зухди батаҳқиқро

Ба асри пеш як чуяндаи роҳ,
Талаб кард ин Чунайд аз Зоти Аллоҳ.
Ки ё Рабб, деҳ маро зухди батаҳқиқ,
Физояд зухди ман аз авҷи тавфиқ.
Иҷобат шуд дуъои Ё ба Маъбуд,
Зи файзи Ҳақ чу гардун сина бикшуд.
Зи мардум шуд ба як гуша фирорӣ,
Бигардонд аз ҳама ру сӯи Борӣ.
Тасаддуқ кард мулку мол яксар,
Чу мурғе канд аз аъзои худ пар.
Ба куҳе рафт бар тан жандаи далқ,
Гурезон шуд зи бими офати халқ.
Гиёҳи куҳ кардӣ туъмаи хеш,
Ба нафси худ гирифта ҷанг дар пеш.
Фатиламуй сар чун чатри шоҳӣ,
Басе шайдо шуд аз ишқи Илоҳӣ.
Чунон шуд ҳоли Ё дар охири қор,
Ба як маҳ мекушодӣ руза як бор.
Бишуд ваҳӣ аз Худованди ҷаҳондор,
Ба якчанди малоикҳо ба як бор.
Ба он абдам шавад гар вақти ифтор,
Баредаш неъматӣ ҷаннат шакарвор.
Биёварданд дар он ҷо ниъами ширин,
Бикардӣ нуш он шаҳи кишвари дин.
Фуру шуд ногаҳ аз авҷи фалакҳо,
Анори хулд овардӣ малакҳо.
Ба раҳ Илос шуд ҳамроҳ ногоҳ,
Бигуфт, мо ҳам зиёратхоҳи он шоҳ.
Ба ҳам дар пеши он шайдо расиданд,
Анорҳоро ба пеши Ё кашиданд.
Анорҳоро бикард он ҷо дупора,
Гирифта донааш карда назора.
Чунон бигрист он мастонаи хурр,
Ки шуд аз оби чашмаш косаҳо пур.
Пас аз ғияр бихурд он донаашро,
Намуда ҳамдҳо шукронаашро.
Ки аз лутфи Ту ояд хоби ҷаннат,
Фиристонидӣ Илосам зиёрат.

Малак аз фазли Ту ходим ба пешам,
 Вагарна воқифи ҳар ҳадди хешам.
 Ман он хокам, ки доман мекашад бод,
 Ғарибе, ки насозад ҳеҷ кас ёд.
 Манам он қатра оби зишти мурдор,
 Набудӣ покиам бе ғусли бисёр.
 Зи лутфи Ту шудам соҳибкаромат,
 Ки то қон аст дар шукрам давомат.
 Ҳама ҳуснам атоӣ дилкаши Туст,
 Маҳи қонам сақоӣ маҳваши Туст.
 Пас аз ҳамду санову шукри бисёр,
 Бикард падруд ёронро ба як бор.
 Ҳама омад ба раҳ Илёс гирён,
 Мулоқӣ шуд ба Хизр андар биёбон.
 Бигуфт Хизр, аз кучо меоӣ, эй ёр?
 Макун пушида, бо ман гуй асрор.
 Бигуфт, аз назди як дусти Илоҳӣ,
 Дилаш аз нури Ҳақ пур бесиёҳӣ.
 Бигуфт Хизраш, равам ман ҳам зиёрат,
 Биё бо ҳам равем, эй бобасорат.
 Дар он ҷо муттафиқ шуд Хизру Илёс,
 Бирафтанд қониби он ашрафи нос.
 Бидидандаш, ки андар саҷда мурда,
 Ба Зоти Поки Эзид қон супурда.
 Дар он ҷо шуста дафну хок карданд,
 Муноҷоте ба Зоти Пок карданд.
 Чӣ хислат дошт, гуфтанд ин гузида,
 Ки дар ин мартаба оӣ расида?
 Бишуд фармон, ки аз ду хислати хуб,
 Расид ин бандаи неку ба матлуб.
 Яке, дар зикргуӣҳо гиристан,
 Дигар, шукронаи неъмат кашидан.
 Агар солиқ ба зикру гиря кушад,
 Кунад шукронаи чизе, ки нушад.
 Расад дар мақсади ноёби худ зуд,
 Биёбад з-ин ҷавиш марзояи Маъбуд.
 Мадеҳ аз даст ин сармоя, эй қон,
 Агар ҷуянда бошӣ Зоти Субҳон.

Воқеаи хоб дидани шайх Сулаймон хурри ҷаинатро

Азизе буд номи ӯ Сулаймон,
Ҳамеша бандагӣ кардӣ ба Субҳон.
Чунин фармуд он ҷуёни Ваҳҳоб,
Шабе тоъат ҳамакардам ба меҳроб.
Ба чашмам гашт пайдо хоби ғафлат,
Даромад аз дарам ҳурре зи ҷаннат.
Чунон зебову ҳуснаш оламоро,
Дурахшон нур аз ҳуснаш саропо.
Нигоҳам хира шуд аз ҳусни руяш,
Муаттар шуд машоми ҷон зи буяш.
Маро чунбонда, гуфто, ҳез аз хоб,
Набошад хоб кори аҳли аҳбоб.
Маро зебо бари ту офариданд,
Ба ин хубӣ ба ҷаннат парвариданд.
Табассум кард нуре ҷаст аз дар,
Зи нури ӯ тамоми хона шуд бар.
Бигуфт, эй банда, аз хобат бикун шарм,
Ки охи сард мекаш аз дили гарм.
Бувад айёми бедорӣ ғанимат,
Бикун корё, ки дорад умр суръат.
Гузашт умри ту ҳамчун боди Сарсар,
Намояд дами бигзашта дигар.
Ба дам ҳушёр шав, ки дам ҳамин аст,
Агар монӣ зи дам, ҷоят замин аст.
Кафи хокӣ, биё фикри замин кун,
Хароботе шуда, меъмори дин кун.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Макаш сар сӯи гардун як замоне бар замин бингар,
Ба хок огушта фарқи сад ҳазорон хусравин бингар.
Ба ин дуруза умри бебақои худ менозӣ,
Ҳамеша қобизул арвоҳро андар камин бингар.
Ҳазорон лоларух чун ғунча сарпечида рафт охир,
Бируяд лола аз акси рухи ҳар маҳчабин бингар.
Бирав аз хонаи рангин, ки айвони лаҳад дорӣ,
Чароғи зулмати пурваҳми гур аз хони дин бингар.
Ба вақти машқи огоҳӣ дами андешаро хуш дор,
Парешонат насозад хатраи деви лаъин бингар.

Дил аз ваҳми дами охир гиребон чок мегардад,
Аввал рузе, ки во шуд чашм рузи охири бингар.
Нигини орифон дилхост дар сайди дили олам,
Агар тасхир хоҳӣ, софии дил чун нигин бингар.
Зи гафлат калларо бо саллаи зебо чӣ чунбонӣ,
Ғариб он беҳ сари печидаи худро кафин бингар.
Чунунӣ, рез доим аз ду дида ашки муштоқӣ,
Ҷамоли ҷонфизоро зуд дар хулди барин бингар.

Воқеаи розгуйи ҳазрати Мусо алайҳиссалом

Ба вақти розгуйӣ, гуфт Мусо,
Ба Зоти Ақдаси Эзид Таъоло.
Ки ё Рабб, аз куҷо ёбам Туро ман,
Чӣ сон ёбам ба дарди худ даво ман?
Ҷавобе шуд, ки эй шайдоӣ хаста,
Маро ёбӣ зи дилҳои шикаста.
Ҳамон чашме, ки гирёну пуроб аст,
Бидон, ки синааш ҳузу хароб аст.
Хароби дил зи ободӣ нишон аст,
Ҳаримаш ҷилвагоҳи ло макон аст.
Дари дил зан, ки мақсадгоҳ ин аст,
Агар ҷуянда бошӣ, роҳ ин аст.
Намудӣ чанд тавфи каъбаи гил,
Намеоӣ чаро дар каъбаи дил?
Ба ин дар орзуйи интизорӣ,
Ки то ҷушад зи бобаш файзи Борӣ.
Ҳамеша ҳуш дар поси нафас дор,
Ки шахди синаро дур аз магас дор.
Ғариби кучаи дил бош доим,
Ба зикраш саҳраи худ кун мулоим.
Бикун сайқал, ки то ойна гардад,
Сипехросо сафои сина гардад.
Дар ин ойна бинӣ акси дилдор,
Бикун ин хуфтаре дар зикр бедор.
Ҳарими хоси Султон аст, ҳуш дор,
Биё, аз сидқи ҳоҷат шав ба дарбор.

Воқеаи мурдани марди солеҳ ва мовдани писари барно

Ба шаҳри Басра марди солеҳе буд,
Талаб мекард фарзанде зи Маъбуд.
Ба Ё фарзанд кард, Эзид каромат,
Зи офоти замон кардаш саломат.
Падар рафт аз чаҳон, аз ҳукми Довар,
Ятим шуд он писар дар дасти модар.
Ба зебойи рухаш чун гул шукуфта,
Ду қурси руш чун моҳи духафта.
Хироми қоматаш гардид шамшод,
Зи ишқи Ё чаҳоне шуд ба фарёд.
Чу Юсуф ҳусни Ё гардид машҳур,
Ба ҳар наззора додӣ рӯи Ё нур.
Ба рӯи Ё ниқоб андохт модар,
Бари дафъи фасоди қавми пуршар.
Писар бо модараш як руз дар роҳ,
Мулоқӣ шуд ба як дарвешӣ огоҳ.
Убайдуллоҳ будӣ исми дарвеш,
Зи доғи ишқи субҳонӣ дилаш реш.
Ба асҳобаш каломи ваъз мегуфт,
Дари ганҷинаҳои дил ҳамесуфт.
Чавон гуфти, чу худ зебо наёбам,
Ки ҳар занро бари суҳбат нахоҳам.
Ба ин мазмун ба Ё шуд аҳди модар,
Насозам ҳар зане бо ту баробар.
Паричеҳра чу ту сарвинхиром аст,
Бувад хуш варнаат тарки тамои аст.
Ба ногаҳ гуфташ Ё, эй қони модар,
Равем дар суҳбати он шайхи анвар.
Самоъи панди Ё созем чандон,
Ба дил шояд физояд нури имон.
Бирафт ҳар ду ба пёши пири доно,
Зи нафхаш қалбҳои мурда оҳе.
Чу дарвеш оятро кард тафсир,
Ба сӯи мустамиҳо кард тақдир.
Ки Эзид аз барои дустонаш,
Ба солеҳ бо диёнат муъминонаш.
Ба қаннат қасрҳо кардаст пайдо,
Ба ҳар қаср аст сәсад дар ҳувайдо.

Зи ҳар дар Мустафоро кас бибинад,
Ба руйи тахти маснадҳо нишинад.
Ба пёши тахт чуйҳои равоне,
Зи ширу ангубину атрёне.
Ба руйи тахтҳо ҳурон нишаста,
Сафи филмон зи ҳар су дасти баста.
Ба як сӯи қафо машшотабофон,
Ба ҳуби рашки хуршеди дурахшон.
Канизони чу гул зебо шукуфта,
Пари рухсор чун моҳи ду ҳафта.
Сари ангушт агар бинмояд ин ҷо,
Маҳу хуршед гардад тира аъзо.
Аҷуза чун шунид авсофи ҳурон,
Бигуфт, онҳо муносиб бо ту, эй ҷон.
Сазад ҳурон чу ту зебо ҷавонро,
Гузор ин сарсияҳ, модахаронро.
Зи ҷо бархост, гуфт, эй шайхи доно,
Киро бошад чунин ҳурони барно?
Бигуфт он кас, ки кобинаш бисозад,
Тани худ дар риёзатҳо гузорад.
Намозу рузаву хайру саховат,
Закоти молу тасбеҳу тиловат.
Ғазо кардан, ба роҳаш ҷон супурдан,
Зи дунё домани дилро фишурдан.
Аҷуза гуфт назди он муҳиббон,
Ба фарзандам бидеҳ тазвиҷи ҳурон.
Қабул кардам ҳама кобини уро,
Бидеҳ бо ин ҷавон он моҳруро.
Бигуфт, додам ба амри Ҳақ кунад кор,
Ба ҷаннат он ҳама омода тайёр.
Ба хона рафт он робиахислат,
Биёвард чор ҳазор зарро зи ҳиммат.
Бигуфт, инро бигир, эй пири комил,
Бикун хайрот бар ҳар соҳиби дил.

Воқеаи шаҳид шудани писар ба умеди ҳури биҳишт

Убайдуллоҳ чунин гуфт он накуном,
Ғазо рафтам ба лашкарҳои ислом.
Ба кофир шуд нафир, ҷанг бархост,
Ба ҳарб ангез карда, ҳар сафи рост.

Мунодӣ шуд зи лашкарҳои ислом,
Ки омад вақти ҷонбозӣ бари ком.
Агар Эзидталаббошӣ биё зуд,
Ки ризвонат дари фирдавс бикшуд.
Ба вақти корзори ҷанг сафҳо,
Ба ҳарб омода шуд аз ҳар тарафҳо.
Ба ногаҳ дидам он зебописарро,
Зи ишқи лоязоль бохабарро.
Савора руйи як чобуктаковар,
Инонаш дар кафи он хаста модар.
Бигуфтӣ, суръате кун, эй ҷигарбанд,
Ба мақсуде, ки дорӣ зуд пайванд.
Писар дар тоз будӣ найзаҳобон,
Ба душман ҳамлаҳо кардӣ ба майдон.
Бигуфтам, эй ҷавони норасида,
Ҳануз шамшоди қаддат нодамида.
Надидӣ корзори паҳлавонон,
Мабодое шавӣ зойеъ ба майдон.
Бигуфто, он чи бинад дидаи ман,
Намебинӣ ту, эй дарвешӣ аҳсан.
Бихишт омода, дидам қасри зебо,
Тамоми ҳуру филмон дар тамошо.
Сафи филмони зебо дасти баста,
Азизон руйи маснадҳо нишаста.
Чунин фармуд, гуфт, Аллоҳу Акбар,
Бизад худро миёни ҷамъи кофар.
Бикушӣ чанд 3-он габрони гумроҳ,
Ба охир шуд шаҳиди роҳи Аллоҳ.
Ба руйи он ҷавон шуд ончунон ҷанг,
Зи тегӣ тегӣ он майдон гирифт ранг.
Зи нусратҳои он Халлоқи Ҷаббор,
Шикаст офтод андар қавми куффор.
Бичуштам мурдаи он навҷавонро,
Бидидам ногаҳ он абукамонро.
Зи рӯяш модурахшид нури Бечун,
Зи ҳалқаш атруён мөравад хун.
Бикардм дафн дар ҷойе ба хокаш,
Бихондам фотиҳа бар руҳи покаш.

Воқсаи хоб дидани шайх писари барноро

Дилам аз ҳасрати Ў буд бетоб,
Бидидам ногаҳонаш душ дар хоб.
Бигуфтам, эй ҷавон, ҳоли ту чун аст?
Бигуфто, ишратам аз ҳад фузун аст.
Ба сина хасм зад, то тир аз дур,
Ба пешам ҳозир омад ҷилваи ҳур.
Фитодам дар канораш кард оғуш,
Зи завқи буйи васлаш рафтам аз ҳуш.
Супурдам ҷон ба он завқ ширинӣ,
Ба ҳайрони хусни маҳҷабине.
Баромад ҷон, дидам васли ҷонон,
Набошад восилонро ҳадду поён.
Ту ҳам, эй шайх, сӯйи васл биштоб,
Бидеҳ ҷону биё ҷононаро ёб.
Ки шартӣ дустӣ дар ҷонсупорист,
Ба ҷонбозии ошиқ ҳақғузорист.
Ки ҷонбозии хубонро пазирад,
Зи ҳар шойистару ҳадя нагирад.
Чу исмоилиён қурбони Ў бош,
Қаламваш бесар андар ҷустуҷу бош.
Агарчи роҳи ҷуёнаш бувад ранҷ,
Намонӣ аз талаб, ёбӣ дари ганҷ.
Касе ки ёфт аз ишқаш ба дил доғ,
Кушояд сӯйи Ў ризвон дари боғ.
Висолаш ҳайрат асту ҷуръаи ҷом,
Муяссар шуд туро, ҳосил бувад ком.
Зи сузаш чуб шуд ҳамранги оташ,
Агар хушкӣ ту дил дар нори Ў каш.
Амонатро ба молик хуш супурдан,
Бувад дар мазҳаби мо гуй бурдан.
Агар наспориаш гирад ба зурӣ,
Аз ин безътибори беҳузурӣ.
Бирав, андар сафи шерони ҷонбоз,
Бигӯяд ишқ дар гуши дилат роз.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Сина бар тири ғами дӯст сипар мебинам,
Як қадаҳ нуш дусад хуни ҷигар мебинам.

Борҳо сар бидиҳам дар раҳи ишқаш чу қалам,
Боз зери хамаи шамшери Ту сар мебинам.
Куштаи ханчари ишқи Ту намирад ба аҷал,
Дили худ зинда ба Исои дигар мебинам.
Бисмили теги Ту роҳат зи тапидан ёбад,
Завқи сузи дилам аз шарфаи пар мебинам.
Ғута дар қулзуми ваҳдат задаам чандоне,
Ҷазбаи мавҷфишон дурри гуҳар мебинам.
Зоҳидон сабҳаи худ ҳадя ба зардор баранд,
Кимийеест ба дил маъдани зар мебинам.
Пай намебурд касе зуд зи доғи дили мо,
Оҳи пурдари аз ин дидаи тар мебинам.
Рафту оии дами кас зуд танад тори кафан,
Ҳар нафас бар шаҷари умр табар мебинам.
Чашм во кардану пушист дами фурсати умр,
Эй Ҷунун, гунбади ин чарх ду дар мебинам.

Воқеаи шайх Атои Силмӣ (раҳ)

Азизеро Атои Силмӣ номаш,
Ҳамеша ҷуръаи ваҳдат ба ҷомаш.
Чиҳил соли надида сӯйи гардун,
Дилаш доим зи хавфи Ҳақ ҷигархун.
Наҳандидиву кораш гирияи зор,
Наёсудӣ зи гирия он дилафгор.
Шудӣ дар нолаҳои зор дилсуз,
Гиристӣ вақти гирия се шабу руз.
Шудӣ гар раъду барқи тундбод,
Зи бим ларзида мерафтӣ зи ёде.
Шудӣ гар зилзила ё фитнаву шарр,
Зи ҷуд рафтӣ ҳамон бечора аксар.
Ки аз шумии ман ин фитна ангехт,
Магар оташ ба хонаи муъминон рехт.
Расад офат ба халқ аз шумии ман,
Наҷоти халқ аз маъдумии ман.
Агар мирам, раҳанд инҳо зи офат,
Паноҳи хок беҳ бар ин касофат.
Ҳама шабҳо намудӣ гирияи зор,
Ба нола то саҳар мевуд бедор.
Бигуфтӣ, боҳабар шав, эй тани зор,
Аҷал наздик омад, бош ҳушёр.

Чу ғунча соз ин дам ҷайби дили чок,
Равӣ охир ба ҳасрат ҷониби хок.
Дарой рафта гури тангу торик,
Ба пешаш сад раҳи душвору борик.
Битобад рузи маҳшар шамси тобон,
Гиребони туро гиранд хасмон.
Худо қозӣ шавад одил ба фармон,
Ба ҳабси осӣён дӯзах чу зиндон.
Гурӯҳе ҷониби дӯзах кашона,
Сӯи ҷаннат шавад қавме равона.
Чӣ бошад ҳол дар он рузи душвор,
Кӣ бошад ғайри Зоти дӯст ғамхор?
Забон бояд ба шуғлу зикри Ваҳҳоб,
Бигиряд чашм созад шарм аз хоб.
Ба таъзимаш қади банда дуто хуб,
Зи ишқаш дард ояд бедаво хуб.
Наёсо, то ки осойиш биёбӣ,
Зи ғайри дӯст бояд рух битобӣ.
Ба уқбо дори дунё киштгоҳ аст,
Таваққуф аз барои доди роҳ аст.
Барад шайтон сӯи лову лаъбҳо,
Мақун рузат ба қавли хасм шабҳо.
Ки душман ҷониби дӯзах кашонад,
Туро захробаи исён чашонад.
Ба чашмат менамояд зиштро хуб,
Машав ҳаргиз ба феъли зишт марғуб.
Бирав дар инқӣёди амри Субҳон,
Мақун коре, ки меорад пушаймон.

Воқеаи истисқо намудани аҳли Басра

Чунин кардаст доноӣе ҳикоят,
Ба сӯи ҷамъ кардӣ ин ривоят.
Ба шаҳри Басра мебудам ба ёрон,
Наборид аз само он сол борон.
Халоиқ ҷамъ шуд аз шаҳр берун,
Шуд истисқоталаб аз Ҳайи Бечун.
Ҳама шоҳу гадо ҷамъ саропо,
Дуё карданд ҳоҷоте зи Мавло.
Муноҷоти дуё соат ба соат,
Нашуд ҳаргиз дуёҳошон иҷобат.

Якero дидам аз як гуша бархост,
Баромад аз миёна, кард қад рост.
Бигуфт, ё Рабб, ба ҳаққи сирри дида,
Фирист борон ба ин меҳнаткашида.
Ба амри Ҳақ бигуррид абри гардун,
Бишуд борон зи файзи Ҳайи Бечун.
Расид тири дуъояш бар нишона,
Ки шуд селобҳо ҳар су равона.
Зи шодӣ мардумон ҳар су давон шуд,
Ба сӯйи хонаҳои худ равон шуд.
Ман аз дунболи он кас медавидам,
Паёпай рафта, дар хонаш расидам.
Бигуфтам, дар ҳаққи ман кун дуъоёе,
Ки ҳастам пургуноҳу бенавоёе.
Дуъоёе кард суям марди хушёр,
Бигуфтам, ки суоле дорам, эй ёр.
Чӣ ҳикмат буд, имруз, эй гузида,
Дуъо кардӣ, шафиъ сирри дида.
Дуъоят гашт макруни иҷобат,
Нашуд мақбул як аҳли вилоят.
Бигуфт, эй толиби роҳи ҳамида,
Бигуям бо ту ман аз сирри дида.
Ба ин дида бидидам беҳ Эзидро,
Зи ҷоми ишқи Ҳақ аҳли мазидро.
Ба рӯйи Ў назар кардам ба ихлос,
Ширин омад ба чашми бандаи хос.
Ҳузуре карда будам з-он нигоҳам,
Зи нури рӯйи шайдоии Илоҳам.
Шафиъ оварда будам он нигаҳро,
Набуд варна шараф ин русияҳро.
Ҳамон сирре, ки гуфтам, он назар буд,
Валекин халқ з-ин сирр беҳабар буд.
Бигуфташ, Ў, ки эй марди хирадманд,
Чу ҳаст он беҳ эзид ҳамсоия ман.
Ки будам борҳо ҳамсуҳбати Ў,
Накардам бо муҳаббат рағбати Ў.
Бигуфт, эй бандаи нофаҳму нодон,
Чӣ гуна пай барӣ аз сирри Яздон?
Ба пешат Боязиде соҳиби сирр,
Ту бо ман омада, гаштӣ дуъогир.

Намеарзам ба хоки дарғаҳи ӯ,
 Варо монда, ту бо ман кардаи ру.
 Биё, ин чашми зоҳирро бикун кур,
 Ки то бинӣ зи мардон лаъмаи нур.
 Азизонро мабин бо чашми зоҳир,
 Бо доғи синаи ӯ бош нозир.
 Нигар таъсири файзи суҳбати ӯ,
 Дили солиқ ба шур аз ҳикмати ӯ.
 Ба сурат гарчӣ шуд аз ҷинси инсон,
 Валекин ботини ӯ байти Раҳмон.
 Зи зоҳирбиниву аз кибру нахват,
 Азозил шуд сазойи тавқи лаънат.
 Ба таҳқири расулон карда ангез,
 Фуру рафтанд андар оташи тез.
 Набӣ рафту валиро ҷонишин кард,
 Валиҳо равнақи ислому дин кард.
 Валиро нисбати файзи ҳидоят,
 Бувад, то вақти осори қиёмат.
 Ба толиб ҳодии дин беҳ зи ҷон аст,
 Чу мурсал раҳнамои умматон аст.
 Ба ҳар асре вали Ҳақ офаринад,
 Валекин чашми маҳрумон набинад.
 Бигуянд, қавми ону ибни ин аст,
 Намедонанд, к-у шамъи замин аст.
 Шиносад марди ҳақро чашми ихлос,
 Ки аз ихлос гардад бандаи хос.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ихлос ҷавҳарест, бибахшад ба чашм нур,
 Инкор пардаiest, ки созад ду дида кур.
 Ихлос карда домани мардони роҳгир,
 Кун тавбаи Насуҳ зи ҳар фисқу ҳар фучур.
 Аҷзу шикастагист калиди дукони файз,
 Осори лаънат аст раги гардани гурур.
 Оби зулоли дӯст агар коми ҷон кашид,
 Зи оби бақойи Хизр ба ҷон мекунад нуфур.
 Боби қарам ба мунтазирони ҷувд мекунад,
 Гар хун кунад ба дараш аз хами субур.
 Девонааш ба тахти Сикандар намедихад,
 Аз шури ҷазби ишқ биёбад дами ҳузур.

Муйи сафеду хуйи ҷавонӣ хунук бувад,
Доман кашида, ё ба кафан, то ба хоки гур.
Дастӣ аҷал гирифт гиребони умрро,
Ҳастӣ ту беҳабар ба ҳаёлотӣ фикри дур.
Ё Рабб, Ту файзи ишқи Чунунӣ зиёда кун,
Хезад зи шури ҷазба зи хокаш ба нафхи сур.

Воқеаи шайх Фатҳи Мувсилӣ (рах)

Азизе буд Фатҳи Мувсилӣ ном,
Ба қасди Каъбаи Ҳақ баст эҳром.
Бидид як кудакеро дар биёбон,
Ба зикри дӯст мерафтӣ хиромон.
Бигуфт, эй кудак, азми чӣ дорӣ,
Ба дил қасди сари куйи кӣ дорӣ?
Бигуфташ, қасди мо то хонаи Дуст,
Ки мақсуди дили мо васлати Уст.
Шунидастам, ки он Зоти Ягона,
Ба шаҳри Макка дорад нек хона.
Бикардам азми тавфи байти Аллоҳ,
Ба зикру фикри Эзид меравам роҳ.
Бигуфт, зоде надорӣ тушаи роҳ,
Чӣ гуна меравӣ, эй тифли огоҳ.
Бигуфт, эй раҳрави соҳиббасорат,
Ба меҳмони каримон нон чӣ ҳоҷат?
Бигуфташ, ҳаст поҳойи ту кутӯҳ,
Чӣ гуна мерасӣ 3-ин рафтани роҳ?
Бигуфт кудак, зи мо шуд по ниҳодан,
Аз ӯ бошад маро он ҷо расондан.
Шунид ин гуфтаи он норасида,
Бикардаш ғойиб аз манзури дида.
Бирафт он шайх сӯйи ҳаҷ шитобон,
Бурида манзилу чандин биёбон.
Тавофи ҳаҷ намуд, аркони хона,
Вуқуфи саъй бо Зоти Ягона.
Ба қурбонгоҳ омад он чигарреш,
Ки кардӣ ҳар касе қурбонии ҳеҷ.
Бидид он кудак андар руйи як санг,
Дуъо мекард ӯ бо дарду оҳанг.
Кушода дастӣ худро дар муноҷот,
Ба даргоҳи қарам аз баҳри ҳоҷот.

Ки ё Рабб, мардумон аз гову гусфанд,
Ҳама қурбон ба даргоҳи Ту созанд.
Надорам ман ба чуз як қон ба даргоҳ,
Қабулаш кун, шавад қурбони Аллоҳ.
Надорам нақд андар киса дунё,
Намудам қони худ қурбони Мавло.
Чунин гуфта, ба руйи санг афтод,
Ба қурбонгоҳи ваҳдат зуд қон дод.
Давон рафта, гирифташ аз сари санг,
Ба таҷҳизу ба такфин кард оҳанг.
Ба сӯйи ҳоҷиён карда нидоёе,
Биёед, дар қанозай авлиёёе.
Қаноза карда, бо он қамъи маҳзур,
Ҳамебурданд сӯйи хонаи гур.
Ҳавоёе рафт, сӯйи чархи тобут,
Ки шуд ғойиб зи чашми аҳли носут.
Ба роҳи Ҳақ чӣ хурду чӣ калонӣ,
Зи ҳиммат мерасад кас, эй фалонӣ.
Пару бол аст ҳиммат дар раҳи дин,
Кушодабол шав, худро ҳумо бин.
Кунад усфур гар ҳимматуқоб аст,
Уқоби дунҳиммат чун зубоб аст.

Ҳикояти Абдуллоҳи Муборак (раҳ)

Чу Абдуллоҳ гуфт ибни Муборак,
Ки будам толиби Эзид Таборак.
Ба шаҳри Миср дар чуёни қоме,
Бидидам як ҳабаш занги ғулومه.
Ба пояш банд, андар гарданаш ғул,
Дилаш дар шуриши ишқе чу булбул.
Маро гуфт, эй хуросонӣ, биё зуд,
Дилам аз диданат чун ғунча бикшуд.
Бигуфтам, чун маро бишнохти зуд?
Бигуфто, гуй пайғомам ба Маъбуд.
Саҳаргоҳон шудӣ дар тоъати Зот,
Кушо ду дасти худро дар муноҷот.
Бигуяд, гу ҳамон абди сияҳруй,
Барои мақсади худ меканад муй.
Чудо кардӣ маро аз молу аз қон,
Зи ҷумла ақрабову қавму хешон.

Рабудӣ ақро, девона кардӣ,
 Ба таъни мардумон афсона кардӣ.
 Ба қайди бандагӣ кардӣ гирифтор,
 Ба озору маломат сахт сангсор.
 Магар рузе бирафт андар забонам,
 Ба гардан гул кунӣ ҳафт осмонам.
 Заминҳоро кунӣ гар ҳафт занҷир,
 Ба поям афканӣ бе ҷурм тақсир.
 Ба ҳаққи Зоти Поки Ақдаси Уст,
 Ки медорам зи аввал бештар дуст.
 Нигар ту ҳиммати шуридагонро,
 Нишон карданд ба тири дӯст қонро.
 Ки меҳонанд гирдоби балоро,
 Ба худ гиранд сад қабру қафоро.
 Ба захм осуда, аз марҳам гурезон,
 Ба коми талхашон шаҳдоб резон.
 Бувад ранҷаш калиди маҳзани ганҷ,
 Маранҷ аз ранҷ, эй ҷуяндаи ганҷ.
 Асал хоҳӣ, матарс аз неши занбур,
 Зи сар додан бигирад ток ангур.
 Шавад хушхат қалам аз сарбуриҳо,
 Расад ошиқ зи ранҷи раҳдавиҳо.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуний

Гудози дарди ишқӣ ошиқонро ёр медонад,
 Аламҳои дили пурдардро бемор медонад.
 Мапурс аз зоҳидони худнамо шури муҳаббатро,
 Аналҳақ гӯӣ, хуни куштагонро дор медонад.
 Дили аҷзшикаста воқифи сирри Худо гардад,
 Худороён кучо аз лавҳи дил асрор медонад.
 Бирав, аз боданушон ҷураи ҷоми муҳаббат ҷу,
 На ҳар тоъатфуруше бодаи саршор медонад.
 Бизан бу синаи ҳар хоксори кӯи ваҳдатро,
 Ки шайхи хонақоҳ овезиши дастор медонад.
 Зи қурони раҳи дил ҷилваи дилбар ҷӣ мепурсӣ,
 Фурӯғи нури ваҳдат дидаи хунбор медонад.
 Гузар кун аз маҷозаш, гар ҳақиқат мӯддао дорӣ,
 Ҳузури гиряи шаб дидаи бедор медонад.
 Бигуфтам, эй қалам, бинвис рози ишқ бо Маъшӯқ,
 Бигуфто, рози ҳасрат дидаи бедор медонад.

Чунуниро зи хусну қилваи хурон чӣ мепурсӣ,
Кучо ошиқ ба ғайри ҳасрати дидор медонад.

Воқеаи харидани азизе ғуломи порсоро

Азизе рафт ногаҳ суй бозор,
Ғуломеро бари хидмат харидор.
Ғуломеро бидид биншаста хомуш,
Дилаш аз ишқи Ҳақ чун дег дар чуш.
Бигуфт, эй банда, во гу, чистат ном,
Бигуфто, он чӣ хонӣ, эй накуном?
Бигуфташ, чӣ хурӣ, эй абди неку?
Бигуфташ, ҳарчи шуд бахшандаи ту.
Чӣ мепушӣ, бигуфт аз ҷомаи тан?
Бигуфт, оне ки пушонӣ ту бо ман.
Бигуфт, аз касбу корат чист пеша?
Бигуфт, оне ки фармойӣ ҳамеша.
Зи завқи нуктаи ширини хушгу,
Бишуд ошиқ ба байъи он накуху.
Ғулом гуфташ, ки дорам шарт бо ту,
Насозӣ гар хилофаш як сари му.
Ба рузам кори ҳар хидмат бифармо,
Ба шаб ҳаргиз напурсӣ бошиши ҷо.
Харидаш, ҳам қабули шарт карда,
Нашуд воқиф зи сирри зери парда.
Ба хона бурд он қимматбахоро,
Ба хидмат дошт, шайдойи Худоро.
Ба хидмат буд рузона чу мардум,
Ба шаб аз чашми мардум мешудӣ гум.
Шабе хоча басте ҷуёнӣ У шуд,
Чу гум ҷуён ба қасди ҷустуҷу шуд.
Бигуфт, ӯро бибинам дар чӣ кор аст,
Гирифтори кадомин зулфи ёр аст?
Бирафт андар хароба, дид банда,
Барои бандагиҳо ғор канда.
Ба меҳробӣ ибодат дар намоз аст,
Ба Даргоҳи Карими Бонӣёз аст.
Аз он фориф шуда, шуд дар муноҷот,
Зи Даргоҳи Илоҳӣ хост ҳоҷот.
Ба овози ҳазину зору хаста,
Ба гиря буд, дили доғи шикаста.

Ба оҳи сарди дарди нолаи зор,
Ба ҳар ҷурме ҳазорон узри бисёр.
Ки ё Рабб, оламе бар рози пинҳон,
Туйи ҳочатбарори инсу ҳам ҷон.
Ҳама кас дар макони худ биёсуд,
Барояд аз димоғи ҳасратам дуд.
Расид дунёталаб бар айши дунё,
Расид уқботалаб дар роҳи уқбо.
Мани бечора чун аҳдаргазида,
Ба мақсуди дили худ норасида.
Туйи фарёдрас дармондагонро,
Бигирӣ дасти ин афтодагонро.
Ба зери арз гар муре кунад оҳ,
Туйи аз ҳоли он дилхаста огоҳ.
Ман оқиз заъиф аз мури лангам,
Зи дарди дил даруни ғори тангам.
Умед аз лутфу эҳсони Ту дорам,
Дилу ҷонро ба марзоят супорам.
Туйи мақсуди манн, эй Зоти Якто,
Гузаштам аз сари дунёву уқбо.
Ба даргоҳи Худо мекард зорӣ,
Зи дида ашки ҳасрат карда ҷорӣ.
Ба болои сараш қандили пурнур,
Мунаввар ғори он шайдои пуршур.
Зи сузи доғҳои синаи чок,
Сару руро ҳамемолидӣ дар хок.
Дар ин будӣ, ки хоҷа кардаш оғуш,
Ба деги ишқ ҳарду мезадӣ чуш.
Ба дасту пош хоҷа буса медод,
Барои Ҳақ зи мулкаш кард озод.
Бигуфташ, эй ғуломи шоҳтинат,
Зи меҳри Ҳақ гирифтӣ тоҷу давлат.
Шавад хоки кафат сурма ба шоҳон,
Ки гардад аз сарат сад чатри ҳоқон.
Ба зери абр пинҳон офтобӣ,
Ба дил маъмур, дар зоҳир харобӣ.
Ба сурат зишт, дар маъно чу ҷаннат,
Зи ваҳдат ҷуръануши ҷоми шурбат.
Ба тан дар ғору аз дил аршпарвоз,
Дилаш ғангоми хомушӣ кунад роз.

Бувад андешааш дар олами қон,
Фидо қонаш кунад дар роҳи Қонон.

Баёни гирия ва зории ҷавоне, ки аз тобиъин буд

Зи аҳли тобиъин будӣ ҷавоне,
Ба тахти илми ботин комроне.
Дуто будӣ қадаш доим ба меҳроб,
Ба тоқ аз дидаи ҳасрат задӣ об.
Дилаш аз ишқи Эзид ёфта дард,
Зи сузи доғи пинҳон чеҳрааш зард.
Зи зарби қатъа омосида пояш,
Сияҳ гардида қойи ҷабҳасояш.
Ба Ё будӣ ачуза модаре зор,
Зи ранҷи он ҷавон доим дилафгор.
Шабе дар гирия будӣ он ҷавонмард,
Зи дарди дил кашидӣ оҳи пурдари.
Чунон бигрист, печид, кард зора,
Магар лахти дилаш шуд пора – пора.
Ба гирия модараш гуфт, эй ҷигарбанд,
Туро ин гирияву зорист, то чанд?
Бикун раҳме ба ҳоли зорат, эй қон,
Биёсо як даме з-ин шуру афгон.
На дузах ҳос бар ту офариданд,
Туро танҳо кучо дар ғам кашиданд?
Бигуфт, эй модари зори хучаста,
Сиришк омад калиди боби баста.
Набошад бандаро аз ранҷ чора,
Наёяд зиндагӣ гашта дубора.
Бикушам, то рамақ боқист, аз қон,
Набошад, то ба рузи ҳашр ормон.
Шавам деҳқони кишту кор имруз,
Наёсоям зи доғи оҳи дилсуз.
Танам қоим барои тоъати Ё,
Ба худ гирам риёзи меҳнати Ё.
Барои туша аст ин муҳлати Ё,
Дуто рав ту зи бори кулфати Ё.
Калиди бобҳои ҳашр ин қост,
Ғами ман аз бари шодии фардост.
Барои роҳати васлаш кашам ранҷ,
Ба ҳар ранҷе ҳазорон дидаам ганҷ.

Гудозам он чӣ, то Дилбар навозад,
Сари шуридагонашро фарозад.

Баёни гирияи шайх Ҳасани Басрӣ (рах)

Ба вақти шайх Ҳасан дарвешӣ Басрӣ,
Ки будӣ ҳодии ҷуёни асре.
Гиристӣ доимо он шайхи доно,
Зи хавфи Эзиди Ҳайи Тавоно.
Бипурсидаш яке, эй ганҷи ирфон,
Чароӣ ин қадар дар шуру афғон?
Бигуфтӣ, тарсам аз қаҳри Илоҳӣ,
Ки дорад номаи ҷурмам сиёҳӣ.
Ба нафхи сур гар мардум кашад сар,
Дар он сахтии саъби рузи маҳшар.
Ба гурридан дарояд гулхани нор,
Мабодое, ки созад қаҳри Қаҳҳор.
Шавад фармон, ки дар дӯзах баредаш,
Ба дори оташин бурда, кашедаш.
Чӣ мегуям, чӣ созам чораи кор,
Ба ҳоли худ бигирям инчунин зор.
Аҷойиб уқбаҳои сахт дар пеш,
Дили зорам ба доғи гуссааш реш.
Бигирям, то бичушад раҳмати Ё,
Зи аҷзу зора ояд шафқати Ё.
Ту ҳам солиқ зи рузи пеш андеш,
Бикун раҳме ба ҳоли оқизи хеш.
Бибин тарсидани шерони даргоҳ,
Машав ғофил, ки сӯйи Ё равӣ роҳ.
Ғариби оқизӣ, хасмон каминат,
Барои ғорати иймону динат.
Чароӣ ин қадар осудахотир?
Надорӣ тушаи раҳ, эй мусофир.
Қарин карда ба ҷон Азроилт чанг,
Ҳануз ту дар пайи ин номусу нанг.
Макун аз нангу номуси қаҳон ёд,
Нагардад, то ки айши хулд барбод.
Чӣ суд нанге, ки аз мақсад кунад дур,
Дари дӯзах кушояд хонаи кур.
Худоят бандагӣ фармуд ё нанг?
Ба гардун меравӣ ё гураки танг?

Шинос, эй банда, ин нафъу зарарро,
Мадеҳ аз даст файзи чашми тарро.

Ҳангоми марг гиря намудани шайх Мансур (рах)

Азизе буд, номаш Хоҷа Мансур,
Дилаш вола ба доғи ишқи он нур.
Ба вақти марг шуд дар гиряи зор,
Ҳаменолид бар даргоҳи Ҷаббор.
Бипурсиданд, эй сархайли ирфон,
Чаро гирӣ ба вақти додани ҷон?
Гузашт умрат ҳама дар зухду тоъат,
Шудӣ ғаввоси дарёи муҳаббат.
Намудӣ роҳ ҳар курони раҳро,
Ба тавба шустайӣ рӯи сияҳро.
Накуйиҳои ту аз ҳад фаровон,
Чаро мегириӣ, эй зилҷувди эҳсон?
Бигуфт, метарсам аз он, ки мабодо,
Ба чурмам дида бошад Ҳақ Таъоло.
Набошад он гунаҳ маълум бо ман,
Ғазаб созад зи феъли шум бо ман.
Писарро гуфт, эй хуш нури дида,
Магар ҳолам ба ҷон кандан расида.
Ба сӯйи қибла гардон зуд руям,
Нишаста пеши ман, бингар ба суям.
Арақ ояд ба пешонии ман чун,
Бигардад об дар чашмам дигаргун.
Даҳони хеш бинҳода ба гушам,
Бигу зикри ҷалӣ, то ҳаст хушам.
Ки то шояд манам гуфта тавонам,
Даме то ҳаст, аз зикраш намонам.
Бигу, ё Рабб, ҳамин пири гунаҳкор,
Ба дарғаҳ омада, бо чурми бисёр.
Агарчи банда бошад, бандаи Туст,
Зи хиҷлатҳо бисе шармандаи Туст.
Надорад ғайри даргоҳат дигар дар,
Зи хиҷлат руй печида ба чодар.
Равад бо сар давон бо сӯйи даргоҳ,
Надорад тушайе ҷуз фазли Аллоҳ.
Азобаш гар кунӣ, лойиқ сазовор,
Агар бахшоияш, ҳастӣ Ту Ғаффор.

Писар он ҳар васиятро ба ҷо кард,
Падарро дар лаҳад оварда, ҷо кард.
Падарро як шабе Ў дид дар хоб,
Парешонҳол байни ҷамъи аҳбоб.
Бигуфташ, эй падар, чун аст ҳолат?
Чаро зард аст гулгун ҷамолат?
Бигуфто, саъб шуд қор, эй қигарбанд,
Ҳамон дам, ки ҷудо шуд банд аз банд.
Нидоёе шуд, ҷи овардӣ ба даргоҳ?
Ҷи дорӣ аз ибодат тушаи роҳ?
Бигуфтам, шаст ҳаҷ кардам, Худоё,
Намозу савму тоъат, зуҳду тақво.
Ҷавоб омад, нашуд ин ҷумла мақбул,
Биёр лойиқтарин, шойиста маҳсул.
Биларзидам ба худ з-он ваҳм чандон,
Шикаст аз зилзила сарҳойи дандон.
Нидо омад, ки рузе ёд дорӣ,
Гирифтӣ хораке аз раҳгузоре.
Мабодойе халад дар пойи муъмин,
Биёзорат кафи ҷуяндаи дин.
Пазируфта шудӣ з-он нек ният,
Бикардам ҷойи ту дар қасри ҷаннат.
Дарунро бингарему нияти ту,
Намебинам ба сӯи сурати ту.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Дарунро соф кун, берун ба ҳар ранге, ки дорад,
Қасе, ки сираташ ойина гардад, акси Ҳу дорад.
Диле к-аз доғи Ў чун ғунча дар сад парда хун печад,
Ба ҳар гулшан чу гул гар бишкуфад сад рангу бу дорад.
Биё, шаҳбози ҷонро сӯи фавқӣ Арш тайрон кун,
Ки ин шоҳини қудсӣ то ба кай банди гулу дорад.
Маёсо аз димоғаш, гар гудози ошиқон дорӣ,
Ки ошиқ то дами хоби гаронаш ҷустуҷу дорад.
Гурезон аст доғи синаам аз марҳами ҳастӣ,
Нагуям оҳ, гар чоки қигар майли руфу дорад.
Лаби ҷонат нашуд сероб, гар аз хонақоҳ ин ҷо,
Биё, девонаи бадмаст сад май дар сабу дорад.
Агарчи руйи нома шуд сияҳ аз қасрати исён,
Ҷунун бо тавбаву ашки надомат шустушу дорад.

Воқсан шайх Абдуллоҳ ибни Молик (рах)

Азизе ном Абдуллоҳи Молик,
Ки будӣ пешвойи ҷамъи солик.
Бигуфт Ў рузе дар батҳои Макка,
Ба тавфи саъйи байти Зоти Якка.
Ба болои сари ман омад овоз,
Ба сӯи чарх кардам чашми худ боз.
Бидидам як азизеро ба гардун,
Муаллақ бар ҳаво аз ҳукми Бечун.
Сари гардуни заррине нишаста,
Кашида ҳалқи гардунро дудафта.
Ба атрофаш басте ҷамъи касире,
Чу барқ нури руяш беназире.
Ба пешаш рафтаву бишнохтам зуд,
Саломе кардамаш бо номи Маъбуд.
Ки будӣ шайх Аҳмад бинни Ҳалво,
Ба ишқи Ҳақ намуда боби дил во.
Бигуфтам, эй ғариқи баҳри ирфон,
Кучоҳо меравӣ аз ишқи чавгон.
Яке аз дустони Ҳақ дар ин ҷост,
Зи ман Ў бештар дар ишқ шайдост.
Бигуфтам, ин мақоме, ки ту дорӣ,
Намехоҳӣ чаро аз Зоти Борӣ.
Ки ўро пеши ту орад зиёрат,
Наянҷомад ба ғайри дӯст корат.
Бигуфташ, гар бихоҳам ин баёнро,
Намеебам савоби зоиронро.
Ба фазли зоиронам орзу буд,
Зи тавфи дустонаш дидаам суд.
Тавофи марди ҳақро тавфи Ҳақ дон,
Ки ин сурхии руҳо з-он шафақ дон.
Касе, ки суҳбати марди Худо ёфт,
Бидон, ки суҳбати Зоти Худо ёфт.
Ҳарими ҳақ дили инсонӣ комил,
Агар ёбӣ, аз Ў зинҳор мағсил.
Мабин сурат, сӯйи маъно назар кун,
Муваҳҳид шав, зи дубинӣ ҳазар кун.
Нигар асрори ғайбӣ аз дари дил,
Зи фарқи Арш бигзашта сари дил.

Ба чашми дил нигар асрори дилро,
Бипуш ин дидаи пуробу гилро.

Ҳикояти саргардон шудани азизе дар биёбон

Бузурге инчунин гуфт аз бузургон,
Ки мерафтам ба рузе дар биёбон.
Ба ман чуз Ҳақ набудӣ як рафиқе,
Намедонистам аз роҳу тариқе.
Ки рафтам чанд гоҳе роҳ шуд гум,
Набудӣ ҳеҷ осоре зи мардум.
Бидидам як пайи тоза баногоҳ,
Бирафтам бар сари он пай басте роҳ.
Бишуд пайдо ба пешам тоқу мөҳроб,
Дар он мөҳроб хуш биншаста як шобб.
Дилам хуш шуд, ки дидам одамиро,
Шудам вохурд насли мардумиро.
Ба тоъат як ҷавони хубу дилкаш,
Зи ишқи Ҳақ дилаш дар сузу оташ.
Бизад по дар замин он масти шайдо,
Бишуд як чашма оби сард пайдо.
Бинушид об з-он чашма вузу кард,
Дугона аз бари Яктойи У кард.
Манам з-он об хурдам ҳам вузуйе,
Бикардам қурби ўро ҷустуҷуйе.
Назар кардам, ҷавон ногаҳ равон шуд,
Суйи саҳройи бепоён давон шуд.
Давидам зуд бар доман задам даст,
Бигуфтам, эй ҷавони шери сармаст.
Намо роҳам, ки раҳро кардаам гум,
Расам, то з-ин биёбон пешӣ мардум.
Бигуфто, аз қадфои ман биё зуд,
Расӣ шояд ба ҷойи мақсади худ.
Бирафтам аз паси У андаке роҳ,
Садойи қорвон омад баногоҳ.
Бидидам, қофила мерафт бисёр,
Расонд андар раҳи омма ҳамон ёр.
Бигуфт, эй шайх инак қорвоне,
Ба ҳамроҳон бирав, ҳар су, ки донӣ.
Бигуфтам, эй ҷавон бо ҳаққи Субҳон,
Бигу, то кистӣ, эй бөҳтар аз ҷон?

Бигуфто, ман шаҳи аҳли яқинам,
 Имоми халқ, Зайнулобидинам.
 Чу ибни Шоҳ Хусайн Карбалойӣ,
 Гуле аз боғи поки Мустафойӣ.
 Шудам дар карбалойи ишқ сарсон,
 Нигоҳам андар ин ойина ҳайрон.
 Биёбонро ватан кардам чу Маҷнун,
 Дилам ҳу - ҳу кашад, ҳолам дигаргун.
 Ба Ё ҳу кардаам, чуз Ё нахоҳам,
 Зи муштоқӣ равад ашк аз нигоҳам,
 Зи васли Ё биёбон аст гулшан,
 Зи ҳиҷраш дар дили маҷруҳ гулхан.
 Муқими боргоҳи Ломаконам,
 На парвойе асту бар чоҳу маконам.
 Зи завқи май дилам шуд аршпарвоз,
 Ба тури дил кунам шаб то саҳар роз.
 Ба сурат гарчи ҳар ҷо меравад пуст,
 Вале ин мағзи ҷон дар ҷилваи Уст.

Азизе ки ҳамеша гирявар буд ва пурсидани шайх аз

У

Азизе буд андар гиряи зор,
 Шабонаруз кардӣ гиря бисёр.
 Касе пурсид, эй дарवेशи хушху,
 Чаро дар нолаҳову гиряӣ ту?
 Бигуфт, ман ишқи Ҳақро баргузидам,
 Дар ин куча басе ҳар су давидам.
 Муҳиббонро ба ҷон медоштам дуст,
 Ки шайдоён муҳибби ҳазрати Уст.
 Валекин як муҳиббро додам озор,
 Пушаймонӣ аз ин тақсири бисёр.
 Бигуям бо ту ман 3-ин сурати ҳол,
 Намудам қасди ҳаҷро, эй накуҳол.
 Зи зоди роҳила кардам саранҷом,
 Ки дар ҷойе намонам зору ноком.
 Маро аз шаҳр хешон кард падруд,
 Гирифтам роҳро аз шавқи Маъбуд.
 Равон шуд аз қафоям Зайд номе,
 Ба сурат сода, дар маънӣ тамоме.
 Бигуфтам, гард пас, эй марди ноком,

Надорй тушаи зодe саранҷом.
Бикардам он қадар илҳоҳ бисёр,
Бигард вопас, марав зинҳор-зинҳор.
Намекардй каломамро бaсe гуш,
Ки Ў будaст аз Ҳақ мaсту мaдхуш.
Бигуфтам, ту фaқиру бeнaвойй,
Ки мaрди соддaлaвҳe мeнaмойй.
Чу ин рoҳи бaсe сaхту дaроз aст,
Туро бe зoд рaҳ ҷaвру гудoз aст.
Бигуфт, эй хoҷa, Шoҳи бaндaпaрвaр,
Бa ҳaр шoҳу гaдo бoшaд бaрoбaр.
Туро гaрчй бa зoди рaҳ бaрaд рoҳ,
Мaрo ҳaм мeрaсoнaд фaзли Аллoҳ.
Дили ту гaр бa мoлaт aътaмид aст,
Мaрo аз лутфи Субҳoнй умeд aст.
Мaрo хaшм oмaдa, аз вaй гузaштaм,
Дигaр ҳaмулфaту ҳaмрaҳ нaгaштaм.
Нaкaрдaм мaрҳaмaт бo Ў дубoрa,
Нaдoдaм ҳeч вaҷҳ аз чизу чoрa.
Бикардам ҳaҷ, Мaдинa oмaдaм зуд,
Бикардам тaвфи он мaҳбуби Мaъбуд.
Зaдaм хaймa, дaр он ҷo кaрдa мaнзил,
Бa пeшaм буд ҷaмъe аз қaбoил.
Дaрoмaд нoгaҳoн он Зaйд аз дaр,
Зи доғи дил ду рuxсoрaш мунaввaр.
Бa ҳaзлу хaндa гуфтам зуд бo Ў,
Бикардй ҳaҷ ту ҳaм, эй мaрди нeку?
Бигуфт, алҳaмду лиллoҳ, ҳaҷ нaмудaм,
Дaри дилрo бa фaйзи Ҳaқ кушудaм.
Бигуфтам, гaр бaрoт oмaд бa дaстaт,
Яқин дoн, ки нaҷoт oмaд бa дaстaт.
Қaбули ҳaҷ илми хaт бaрoт aст,
Дaр он хaт муждaи итқу нaҷoт aст.
Бa мoён хaт рaсид аз лутфи Субҳoн,
Биё, хaтти бaрoтaт бинaм, эй чoн.
Бигуфт Зaйдй ғaриби соддa дилрeш,
Дaрeғo, хaт нaдид ин дaсти дaрвeш.
Кaшид oҳe, зи ҷo бaрхoст чoлoк,
Аз ин ҳaсрaт гирeбoни дилaш чoк.
Бa Кaъбa oмaдa, гaштa дубoрa,

Гиребонро зи ҳасрат карда пора.
Зи ҳалқаи байти Ҳақ бигрифт маҳкам,
Бигуфт, эй Подшоҳи ҳар ду олам.
Ғаниҳоро диҳӣ хатти баротӣ,
Ба мискинон набахшӣ чун наҷотӣ?
Ғанӣ гар қуввати дил зод дорад,
Дилаш мискин ба фазл обод дорад.
Ба зорӣ реҳт аз дида чунон об,
Зи заъфи ҳасрати дил рафт дар хоб.
Нидоёе шуд, баротат гир, эй Зайд,
Ба дарғаҳ омадӣ аз ҷон шуда шайд.
Нигаҳ бикшод, хатте бар кафаш буд,
Зи шодӣ ба ҳар ду чашми худ суд.
Бароти хушхате, итқум минан нор,
Лизайдин мин атои фазли Ҷаббор.
Биёвард хатту бо он шайхи ҳазлгу,
Бидид дар он бароташ бахшиши Ҳу.
Яке дам нозиронаш рафт аз хуш,
Зи хониш қориёро дил задӣ чуш.
Зи роҳи соддагиву дилсалимӣ,
Бароте ёфт аз фазли азиме.
Ки аксар аҳли ҷаннат содда бошанд,
Ба қасди ростӣ омода бошанд.
Аз ин ру, соддагӣ шахду шакар шуд,
Димоғи зиракӣ заҳру зарар шуд.
Гузар аз зиракиву соддадил бош,
Бикун тарки ҷаҳону музмаҳил бош.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Хотири соддадилон софу саломат бошад,
Зирак аз тезии андеша ҷароҳат бошад.
Ишқ гардад магар ойнаи олудадилон,
Сахтии санг ба ойна қабоҳат бошад.
Дудилӣ аҳвалу дар назди муҳаққиқ куфр аст,
Яқдилӣ дар раҳи тавҳид каромат бошад.
Роҳати ҷаннати мо васли нигор аст ин ҷо,
Чашми тар аз алами дарди аломат бошад.
Мурдану зистани ошиқ ба висоли ҳичр аст,
Зинда он аст, ки дар васл давомат бошад.
Дидаи зоҳиди бедард равад хушк охир,

Ба шаҳидон алами ҳичр қиёмат бошад.
Дуст гӯяд, ки чӣ овардай аз дори ҳусул,
Бенаво рафтани кас сахту хиҷолат бошад.
Қатли маъшуқ ба ошиқ бувад хушгармӣ,
Куштагонро тапиши теғи Ту роҳат бошад.
Эй Чунунӣ, ту зи бухтони ҳасудона маранҷ,
Ошиқонаш сипари тири маломат бошад.

Воқеаи барот супурдаи Зайд ба он дарवेशи ҳоҷӣ

Бидодаш он бароташро ба дарवेश,
Ки бо ҳам мон, хатамро бо хати хеш.
Ба сандуқе ниҳодам он хати Ў,
Гиристам ман басе аз хиҷлати Ў.
Ки ин хатро ба рузи саҳти маҳшар,
Кашам чун сабза аз зери замин сар.
Биёяд молики дӯзах агар пеш,
Нишон бидҳам ба Ў ман ин хати хеш.
Расидам дар ватан бо Зайд ҳамроҳ,
Ба зикру фикри Зоти Поки Аллоҳ.
Барои ҳифзи он ғайбӣ хати Ў,
Ба сандуқе ниҳодам қуфли неку.
Даруни ҳалқаву сандуқи маҳкам,
Бароти каъбаи Халлоқи олам.
Пас аз айёми чанде мурд он Зайд,
Бирафт аз дори дунё ошиқи шайд.
Набудам вақти марги он ҷигарреш,
Бароташро диҳам аз сандуқи хеш.
Пас аз дафнаш расидам ман ба хона,
Шунидам ҳоли маргаш чун фасона.
Ба ҳасрат зор бигристам фаровон,
Барои узри он тақсири нуқсон.
Расид он гаҳ бароти Ў ба хотир,
Кушодам қуфли он сандуқи боқир.
Чунон бигристам аз ҳасрати дил,
Ки шуд ин мурғи ҷон моил ба бисмил.
Бирехт то шаб зи чашми ҳасратам об,
Бидидам гулшани фирдавс дар хоб.
Нишаста Зайд андар тахти оӣ,
Мунаввар чеҳрааш соҳибҷамоле.
Аҷаб шоҳе мурассаъ тоҷ бар сар,

Ҳазорон ҳур дар пешаш мусаввар.
Канизон дар назаргоҳаш зада саф,
Сафи филмон ба пешаш ҷом бар каф.
Ба пешаш рафта, кардам ман саломе,
Ҷавобе дод, он зулҳитроме.
Табассум карда гуфт, эй шайхи боҳуш,
Надодӣ хатти мо, кардӣ фаромуш.
Расонд Эзид баротамро ба дастам,
Биҳамдиплоҳ, зи ҷоми васл мастам.
Нигар хатти бароти итқи Яздон,
Ба дастам боз дод аз лутфи Субҳон.
Аз он вақте шудам аз хоб бедор,
Ҳамеша кори ман ин гиряи зор.
Дареғо, марди ҳақро додам озор,
Бигуфтам дар ҳаётам узри бисёр.
Фиреб хурдам, ба сурат дида, афсус,
Задам оташ ба ҷон аз нангу номус.
Бигаштам воқифи сирри ниҳонаш,
Бибурдам баҳрайе аз ганҷи ҷонаш.
Мабодо аз бари он масти шайдо,
Ғазаб созад ба ман дар ҳашр Мавло.

Баёни насоиҳи соликони тариқат гӯяд ҳазрат

Биё солик гули ҳар дил бикун бу,
Зи ҳар дил гар биёбӣ шаммаи Ў
Гули ваҳдат дар он бустон шукуфтаст,
Вале аз чашми номаҳрам нухуфтаст.
Бикун сурма зи хоки ошиқонаш,
Дуёо гир аз дами девонагонаш.
Агар ту булбулӣ, дар пеши гул бош,
Ба шури нашъаҳои ҷоми мул бош.
Худоро аз дили мардон биёбӣ,
Зи базми соҳиби дардон биёбӣ.
Ба ҳар шуридае аз ҷон биёмез,
Ба аҳли дард ашк аз чашми тар рез.
Зи доғи синаи Ў шуълае гир,
Ба фармонаш макун зинҳор тақсир.
Зи дилҷуӣ бигирӣ аз дилаш ганҷ,
Намебахшад туро Ў ганҷ бе ранҷ.
Зи дил бу чун гирифт чуб асо шуд,

Нигар фиръавниёро аждаҳо шуд.
Саги каҳфӣ гирифт аз ҷоми дил бу,
Расад, то рузи ҳашр файз бо Ў.
Зи дил он устунӣ ҳаннона бу бурд,
Зи ишқи Аҳмадӣ шойиста ху бурд.
Зи ҷинси худ чаро ту бу нагирӣ?
Раҳи андешаи неку нагирӣ.
Магар кардастӣ дилро хонаи дев,
Барои нафс дорӣ ҳилаву рев?
Чу калбе пеши ҳар кас дам чалонӣ,
Магар ту ошиқи як порча нонӣ.
Шудаастӣ аз тамаъҳо обрурез,
Ки кардӣ ханҷари ҳирсу ҳавас тез.
Фуру кардӣ сари ханҷар ба ишкам,
Магу ризқи муқадарро кунам зам.
Ба хошоки ҳавас зан оташи ишқ,
Кушо мижгон зи хоби ғафлати фисқ.
Ба Ў ру ор, эй гумкардаи роҳ,
Гурез, эй банда, зуд ой сӯйи даргоҳ.
Машав навмед, лакбахши қадим аст,
Кариму соҳиби фазли азим аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Агар дар ҷуш орад баҳри фазли бекаронашро,
Ба як қатра бишӯяд номаҳони шармсорашро.
Надомат кун насӯховор, аз исён ҷӣ мепурсӣ,
Машав навмед, бингар вақти бахшиш гиру дорашро.
Сари шоҳон фуру дар пеши пойи хоксоронаш,
Ки тоҷи хусравӣ нанг аст фарқи хоксорашро.
Ту дар оғуши афсус доғи ҳиҷрӣ аз ғафлат,
Баро аз худ, назар кун беҳиҷобона узорашро.
Таҳаммул кун ба дарди ишқ, авҷи сирри ваҳдат бин,
Расон дар гушаи хотир ҳамон ғавғои дорашро.
Гузар аз ҷон, ба роҳи ишқ гоми аввалаш ин аст,
Ба қурбонгоҳи ваҳдат рафта, бингар ҷонсупорашро.
Бинуш аз завқ ҷоми ишқ, ҳарчанде ки битвонӣ,
Магу бо зоҳидони ташналаб кайфи хуморашро.
Ҳарими каъбаи Бечун дили пурдард мебошад,
Ҷӣ мепурсӣ зи наслу зот ё ҳешу таборашро.

Јунун гар бенавойй ҳалқачунбони дари дил шав,
Расад файзони қудсӣ гар намонӣ интизорашро.

Воқеаи шайх Шайбонӣ (рах)

Азизе буд, Шайбонӣ варо ном,
Зи лутфи Ҳақ бихурдӣ чуръайи ҷом.
Ба ҷамъе аз хирад он пири боақл,
Намуд аз саргузашти хештан нақл.
Ба мулки Рум будӣ подшоҳе,
Ба дини куфри худ гумкарда роҳе.
Ба Ё будӣ писар зебоҷавоне,
Сулаймон буд, динро посбоне.
Зи доғи ишқи Эзид беқароре,
Зи сузи ҳасрати дил ашкборе.
Ниҳон медошт динро аз падар Ё,
Дилу ҷонаш мунаввар буд аз Ҳу.
Хабар шуд шаҳ, ба қатлаш кард эълон,
Писар бигрехт сӯи дори Ислои.
Ба суҳбат буд назди порсоён,
Гурезон буд Ё аз нори сузон.
Риёзатҳо кашидӣ назди ирфон,
Гирифтӣ Ё дуъойи покбозон.
Бишуд ранҷур ногаҳ Ё зи қисмат,
Бирафтам пеши Ё ман бо аёдат.
Бидидам он мукаррам шоҳзода,
Шуда заъфи дилаш аз ҳад зиёда.
Яке дасташ ба зери сар ниҳода,
Ба руйи хок хориҳо фитода.
Зи раҳми Ё бирафт аз дидаам об,
Ки ин шаҳзода дар хоки хунук хоб.
Ба ҳасрат хуфта дар хоки ғарибӣ,
Надорад муниси зоҳиртабибе.
Бигуфтам, эй ҷавони масти Маъбуд,
Чӣ дорӣ орзуйи дил, бигу зуд.
Бигуфто, орзу, эй шайхи ҳақбин,
Дилам хоҳад анори сурху ширин.
Гирифтам зуд рафта, банду теша,
Бари ҳезум бирафтам, сӯи беша.
Гирифта ҳезум овардам ба бозор,
Фурухтам чор донгӣ бо харидор.

Гирифтам хуш анори сурху ширин,
Биёвардам ба пеши он шаҳи дин.
Бигуфтам, инак овардам анорат,
Намонад дар дил, эй маҳзун, губорат.
Бигуфт Ў, аз кучо оварди, эй ёр,
Бигуфтам воқеа то охири қор.
Бигуфто, соҳиби он банду теша,
Зи зухду фисқ ўро чист пеша?
Бибин гар порсо парҳезгор аст,
Анорат хуш ҳалоли рузгор аст.
Агар марди парешон асту фосиқ,
Анори ту ба хурдан нест лойиқ.
Бикардам ҷустуҷу аз соҳиби он,
Ки будӣ фосиқу марди парешон.
Бигуфтам сурати он ҳол бо Ў,
Анораширо фиканд он шоҳи неку.
Гиристам соатеви гуфтам, эй ҷон,
Чӣ дорӣ боз дар дил доғу ормон.
Бигуфто, орзуи ин дили зор,
Бибинам пири худро боз як бор.
Ба дил дигар надорам орзуё,
Биёбад синаи чокам руфуйё.
Бигуфтам, Ў бисе дур аст, эй ҷон,
Бувад ҳаштруза раҳ мулки Сиҷистон.
Намегардад дар ин ҳолат муяссар,
Ҷамоли ҷонфизоии пири раҳбар.
Ҷунин гуфтам, ки рехт аз дидааш об,
Расид пираш ба дар аз ҳукми Ваҳҳоб.
Ҷамоли муршиди худ дид он шобб,
Сараш бардошт Ў аз бистари хоб.
Ду даст афканд андар гардани пир,
Ба ҳам ангехт ҳамчун шаккару шир.
Ҷавон дар ҳол бо Ҳақ ҷон супорид,
Ҷаҳонро бо ҷаҳондорон гузорид.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Мифтоҳи файзи ганҷи Худо пири раҳбар аст,
Бо қури раҳнадида асо пири раҳбар аст.
То Хизри раҳ набуд, Сикандар наёфт роҳ,
Ҳодии роҳи шоҳу гадо пири раҳбар аст.

То кай ба дарди ғафлати исён ту метапӣ,
Бо дарди ботини ту даво пири раҳбар аст.
Олудаи ту, домани поке ба даст гир,
Собунзани ойинаҳо пири раҳбар аст.
Дилро зи қайди ишваи дунё кунад халос,
Бо сӯйи ишқ роҳнамо пири раҳбар аст.
Майхона файзи ботини соҳибдилони Ё,
Бахшандаат зи ҷоми сафо пири раҳбар аст.
То дард нест, соҳиби нола намешавӣ,
Боис ба дарди сузу садо пири раҳбар аст.
Бадфеълият ҳамеша зи торикии дил аст,
Дар зулмати ту шамъи зиё пири раҳбар аст.
Ҳар мушките, ки пеш биёяд ба аҳли сидқ,
Донӣ, Ҷунун, ки уқдакушо пири раҳбар аст.

Воқеаи имом Чаъфари Содик (рах)

Ба рузе Чаъфари Содик чунин гуфт,
Ба ёрон дурр зи ганҷи дил ҳамесуфт.
Ки будам дар ҳузури шайх Басрӣ,
Чунин фармуд, он дарवेशи асрӣ.
Ки шуд он Молики Динор ранҷур,
Равем бо дидани он масти пуршур.
Кунем он ошиқи Ҳақро аёдат,
Шавад, то файзи ботини 3-у зиёдат.
Бирафтем ҷониби Молики Динор,
Нишастем бар сари болини он ёр.
Ки дидам хишт зери сар ниҳода,
Ба рӯи хоки хориҳо фитода.
Бигуфтам, зери сарро чизи нармтар,
Агар монӣ ба вақти ранҷ беҳтар.
Назар карда, бигуфт он маст, хуш дор,
Хабар карданд аз он уқбаи нор.
Ба ҳалқи муҷримон ғулҳо салосил,
Бувад ҳафтад газ занҷири маҳмил.
Надорам тоқати он нори сузон,
Ҳамон беҳтар ба ин хорӣ диҳам ҷон.
Бувад ин хоки хорӣ бистари ман,
Муносиб хишт дар зери сари ман.
Замин қолини ҷисми бенасибам,
Само шуд курпа бар рӯи ғарибам.

Чароғи ман Фуруғи моҳтоб аст,
Тухури қисми ин олуда об аст.
Агар мирам, маро, эй ҷамъи ҳозир,
Бишуйедам, кафан печида чодар.
Ба пешоним нависонед бисёр,
Ки ҳаст ин абд осиву гунаҳкор.
Ба умри худ ҳама исён сиришта,
Сияҳ кардаст, девони навишта.
Ба поям баста як занҷири оҳан,
Кашед, то хоки гуристон тани ман.
Ки то шояд биёяд раҳми Борӣ,
Раҳо созад маро з-ин шармсорӣ.
Нигар тарсидани шерони даргоҳ,
Ба сӯйи Ҳақ чигуна мераванд роҳ.
Ба хорӣ заҳмати ҳиҷрон кашиданд,
Ки то дар давлати васлаш расиданд.
Барои он ватан з-ин ранҷу ғурбат,
Кашиданд он ҳама ранҷу риёзат.
Дар ин мазраъ зи тоъат карда хирман,
Барои ёр бо ағёр душман.
Чароӣ дар ғами ишкам гирифтор,
Наяндешӣ зи рузи охири кор.
Ғами ҷон нест, мурдӣ дар ғами нон,
Шудӣ ғофил зи зикру фикри Субҳон.
Агар ту одамӣ ҳозир ба дам бош,
Гузар з-ин ҳастӣ дар фикри адам бош.

Муноҷот ба даргоҳи Қозиялҳочот намудани ҳазрати Мавлавӣ раҳматуллоҳи алӣҳ

Илоҳӣ, чораи бечорагон кун,
Ба ҳамдат ҳар сари муям забон кун.
Ки шуд исёнам аз муйи сарам беш,
Сияҳ аз ҷурм кардам номаи хеш.
Хатоҳо кард ин банда гунаҳкор,
Ба Ту ру кардаам бо ҷурми бисёр.
Ҳиҷолатмандам аз зиштии кирдор,
Яке шарманда омад боз ба дарбор.
Агарчанде умед аз худ надорам,
Зи баҳри раҳматат уммедворам.
Зи мо саҳв асту нуқсону хатоҳо,

Зи Ту афв асту эҳсону атоҳо.
Дуъойи шармсоронро пазирӣ,
Ба ин афтодагон кун дастгирӣ.
Агарчи зарраам, аз зарра камтар,
Туйй он подшоҳи заррапарвар.
Чу тифлон кори мо лаҳв асту бозӣ,
Туйй аз лутф дар банданавозӣ.
Ба ҷони худ намоям ҷабру истам,
Насозӣ дар ҳақи мо ҷувди худ кам.
Зи нодонӣ занем дар сина ханҷар,
Дихӣ марҳам ба захми мо Ту аксар.
Намо роҳи висолатро ба курон,
Ки гардад аждаҳо аз суқи мурон.
Диламро тутии гулзори ҷон кун,
Равонам қазри Аршу ошён кун.
Зи ишқат булбули руҳам навойе,
Ба нола доим аз доғи ҷудойӣ.
Ба дарди ишқ мурғи дил гирифтор,
Кунад аз зори дил нолаи зор.
Дареғо, мурғи ҷон дар нола шуд пир,
Нашуд дар гулшани васлат қадаҳгир.
Баҳори умр рафту марг наздик,
Сафар дар пеш роҳи сахту торик.
Ба ҳасрат булбули шуридаи зор,
Равад нодида боре руйи гулзор.
Дареғ, аз нолаҳойи ашкборе,
Нашуд охир муяссар васли Борӣ.
Ба реши дил намак пошида рафтем,
Қароҳи сина бихрошида рафтем.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Охир аз савдойи ишқи Ё ба ҳасрат меравем,
Норасида дар ҳарими васли ҳазрат меравем.
Чанд рузе, ки дар ин дунёи равшан фурсат аст,
Кор кун, хушёр бош, дар чоҳи зулмат меравем.
Баҳри тоъат омадему оқибат дасти тихӣ,
Суйи Султони азал бо сад хиҷолат меравем.
Гарчи аз ноқобилӣ боре накардем пайравӣ,
Ҷониби Аҳмад ба уммеди шафоат меравем.
Ғайри савдойи муҳаббат толиби чизе мабош,

Пеши саррофони бозори қиёмат меравем.
Соф шуд умри Чунун, охир ба муштоқи ҷамол,
Аз карами завқи лиқо чуёни ҷаннат меравем.

Воқеаи толибе, ки зиёрати азизон мекард

Чунин фармуд як марди дилогоҳ,
Ки будӣ зоири мардони Аллоҳ.
Шунидӣ ҳар куҷо васфи азизон,
Зиёрат рафтӣ он ҷо аз дилу ҷон.
Халифа Умари Абдулазиз буд,
Бағоят порсо, соҳибтамин буд.
Бирафт дарвеш пеши ӯ зиёрат,
Амиро дид дар ранҷу риёзат.
Хазон гардида, аз ғам чеҳрааш зард,
Ду косаи чашм пуроб, дар дил дард.
Ба душаш ҷомаҳои далку жанда,
Зи ҳайронӣ сари худро фиканда.
Бигуфташ, эй амири вақт, чунӣ?
Чаро ҳангоми давлат сарнагунӣ?
Намегушӣ, чаро дубоӣ неку?
Наменушӣ, зи шурбатҳои хушбу?
Чӣ ҳол аст, инчунин зору харобӣ?
Зи сузи захми дил дида пуробӣ?
Ба вақти айш кардӣ кулбаи ғам,
Гирифтӣ вақти шодӣ сузу мотам.
Ба суям дид, резон аз мижа об,
Бигуфт, эй шайх, метарсам зи Ваҳоб.
Дубора гар биёӣ дидани ман,
Даруни хок мебинӣ тани ман.
Манаҳро дар хамуши саҳт баста,
Мағас бо мур дар чашмам нишаста.
Зи ваҳми гури торам дил кафида,
Равад хунобаи ҳасрат чакида.
Шавад тан ҷифаи бадбӯи мурдор,
Дар ин хоки мазаллат хору афгор.

Ривояти Абухурайра (раҳ)

Ривоят ин ҳадис аз Бухурайра,
Разияллоҳу анҳу қудсу сирраҳ.

Ки фармудӣ чунин Султони Аброр,
Хитоб карда, сӯи ҷамъи ахёр.
Шуморо уқбаи саҳт аст дар пеш,
Дилам шуд аз ғами ин умматон реш.
Касе з-он уқба натвонад гузаштан,
Магар аз хавфи Ҷаҳҳорӣ гиристан.
Касе аз тарси Ҷаҳ гардид лоғар,
Гузар з-он уқба созад рузи маҳшар.
Ба ғофил кай нишот аст, эй бародар,
Сазад хунрез доим дидаи тар.
Барои гиряи ин ҷо омад Одам,
Гирифт дар нола сесади сол мотам.
Ба як сачдаи чунон бигрист он зор,
Ки аз ду дидааш ҷорӣ ду ҷуйбор.
Бинушидӣ аз он шуроба мурғон,
Заламно ғуфтӣ, арҳамно ба афғон.
Ки то дарёи ғуфронаш зада ҷуш,
Варо фазли Илоҳӣ кард оғуш.
Дамодам шурбати ваҳдат чашондаш,
Ба тахти давлати сафват расондаш.
Сараш бар тоҷи қаррамно сарафроз,
Дилаш бо ишқи маҳфӣ маҳраи роз.
Агар ту зурриятӣ, хуӣ падар кун,
Зи васвоси адуӣ ӯ ҳазар кун.
Ба қадди ту чӣ кард он душмани ҷон,
Ба сад ҳасрат ба ҷаннат кард урён.
Ҳазар кун аз фиреби ҳасми зоте,
Ки то аз макри ин ёбӣ наҷотӣ.
Набошӣ эмин аз ин гурба чун муш,
Ба Эзид тақя карда, бош бохуш.
Ки то лутфаш ниғаҳдори ту бошад,
Ба ҳар кавну макон ёри ту бошад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Дар ду олам нест ҷуз лутфи Илоҳӣ ёри мо,
Нест ғайр аз доғи ишқаш гармии бозори мо.
Дар ҳумори нашъаи ишқ аз рузи азал,
Соқӣё, пур кун паёпай ҷуръаи саршори мо.
Дуди доғи ишқ печад андар ин баста танур,
То шавад пушида аз номаҳрамон асрори мо.

Нест ошиқ эмин аз ин шуриши гирдоби ишқ,
Ҳамчу Мансур аст хунрезӣ ба зери дори мо.
Аз табибони ҷаҳон ҷаҳми дили мо беҳ нашуд,
Доғ рӯи доғ меҳаҳад дили афғори мо.
Қадри оби дидаамро ишқ медонад, ки чист,
Дилрабо донад муроди дидаи хунбори мо.
Рӯи девонро зи ғафлатҳо сияҳро кардаем,
Дар кафи ҳасрат расад фардо хати тумори мо.
Дар дуруза зиндагонӣ зеби дасторӣ чӣ суд?
Дар лаҳад сар мениҳад ин фарқи бе дастори мо.
Эй Чунунӣ, кун суҳан бо толибони бодануш,
Ошиқи шайдо ба шур ояд аз ин гуфтори мо.

Ҳикояти шайх Зуннун (рах)

Чунин фармуд рузе шайх Зуннун,
Ба ёрони худ он шайдои Бечун.
Ба рузе рафта будам дар биёбон,
Зи шуришҳои ҷазби ишқи Субҳон.
Ки ҷазди руди Нил рафтам нишастам,
Ба ёди Ҳақ зи шуғли ғайр растам.
Бидидам ногаҳон аз сӯи саҳро,
Бишуд як ақраби бадваҳм пайдо.
Ҳаросон бар лаби дарё давон шуд,
Дилам аз ваҳми он ақраб гарон шуд.
Равон гаштам ҷитобон аз пайи Ӯ,
Ки то бидам, чӣ бошад ҳикмати Ӯ.
Зи пешам як дарахте гашт пайдо,
Ба зери уст ҳуфта марди танҳо.
Ба қасди заҳми Ӯ мори ғазанда,
Назар андар даҳони Ӯ фиканда.
Давон ақраб парид дар пушти он мор,
Ғазанда, кушт бо сад заҳми бисёр.
Ба он пай гашт Ӯ сӯи маконаш,
Бишуд таскин зи рафтори давонаш.
Гумон кардам вағӣ бошад каси хоб,
Ки ӯро меҳрубонӣ кард Ваҳҳоб.
Қафи пояш бибусидам ба ихлос,
Магар ин ҳаст, гуфтам бандаи хос.
Бимоллидам кафи пояш ба руям,
Зи қояш ҷасту ҷашм андохт суям.

Назар кардам, ки аҳли кайфу фосиқ,
Ба солиҳ нест афти У мувофиқ.
Фуру рафтам ба ҳайронии бисёр,
Чӣ бошад ҳикмати Донои асрор.
Зи ҳайронӣ таачуб шуд зиёда,
Фуру сар лиҳя дар сина фитода.
Зи ғайб омад ҷавоне нек он дам,
Ки эй Зуннун, чӣ ҳайрониву дарҳам?
Нигаҳ дорем агар мо солеҳонро,
Кӣ медорад нигаҳ ин фосиқонро.
Ки хубу зиштро Ман офаридам,
Ба нушу неъматӣ хуш парваридам.
Манам Парвардигори кулли мавҷуд,
Зи Ман ояд ба ҳар махлуқ беҳбуд.
Ба ҳар банда Ман ҳастам бандапарвар,
Мабар андешаатро ҷойи дигар.
Нигаҳбони ҳама махлуқ Моем,
Нафаҳмӣ, ки зи ашёҳо ҷудойем.
Манам бо ҳар касе бо ҳам ба ҳар ҷо,
Набошад ҳеҷ ашё ҳолӣ аз Мо,
Кашад гар мур дар зери замин оҳ,
Зи ҳоли мураки худ ҳастам огоҳ.
Бинолад гар самак дар зери дарё,
Бигардад дастгираш қудрати Мо.
Шунид Зуннун нидоӣ марҳаматнок,
Гиребону дили зораш бишуд чок.
Чунон бигрист он зори ҷигархун.
Бирафт аз дидаҳояш ашки гулгун.
Ки банда беҳабар аз лутф, эй дуст,
Ба бадкорон чӣ сонат лутф некуст.
Чӣ бошад бо муҳиббон меҳробонӣ,
Ки қадри дустонатро ту донӣ.
Сарам хоки раҳат, эй бандапарвар,
Ҳазорон ҷон фидоӣ хоки он дар.
Саре хоки раҳат шуд, тоҷ ёбад,
Касе пасти Ту шуд, меъроҷ ёбад.
Гадойи Ту зи султонӣ кунад нанг,
Чаҳон бе Ту ба ушшоқон шавад танг.
Дилеро, ки Ту ҳастӣ, растагор аст,
Ғуломеро, ки хондӣ, тоҷдор аст.

Воқеаи шайх Мансури Аммор (рах)

Чунин нақл аст аз Мансури Аммор,
Ба шаҳри Басра бигзаштам ба як бор.
Миёни шаҳр дидам қасри олӣ,
Мунаққашсурате, рангу мисоле.
Мулозим сафзанон бар дарғаҳи ӯ,
Даруни қаср дидам марди неку.
Ба руйи тахти шаҳзодӣ нишаста,
Канизонаш ба хидмат дасти баста.
Ба пеши руйи он барно зада саф,
Аҷоиб хубруён ҷом бар каф.
Ба суям дид, гуфт, эй марди соил,
Чӣ дорӣ муддаъову мақсади дил?
Бигуфтам, ман яке марди ғарибам,
Агар бемор ояд, ман табибам.
Ҷавон гуфт, аз табибиҳо чӣ донӣ?
Бикун изҳор, то махфӣ намонӣ.
Бигуфтам, ман табиби дарду исён,
Туро ранҷуртар мебинам, эй ҷон.
Малик гуфташ, ки ранҷи мо чӣ гун аст?
Бигуфт, аз ранҷи дигарҳо фузун аст.
Ба айшу ишрати имруза мағрур,
Ба мазлумони очиз мекунӣ зур.
Ба исён ханҷари зулми ту шуд тез,
Зи зулмат чашми ҳар мазлум хунрӯз.
Сияҳ руйи дилат аз ранги ғафлат,
Шудӣ машғули базми айшу ишрат.
Шудӣ аз суҳбати равшандилон дур,
Намӯроӣ ба хотир хонаи гур?
Ҳамон рузо, ки бастӣ аз ҷаҳон рахт,
Бибинӣ дар раҳи худ уқбаи сахт.
Ба душманҳо гузорӣ молу давлат,
Ҷудо гардӣ зи мулку молу ҳашмат.
Ба маҳшар зухду тоҷатҳо ба кор аст,
Кучо фарқ аз гадову тоҷдор аст.
Ту ранҷурӣ ба ҷурму маъсиятҳо,
Ту беморӣ ба кибру бадниятҳо.
Ба дил иллат шуд аз ғафлат сиёҳӣ,
Шуда руҳат заъиф аз пургуноҳӣ.

Маризиву, надонӣ дарди худро,
Насозӣ раҳм ранги зарди худро.
Ба ҷурмат нушдору тавба дорам,
Дили торат ба шамъи зикр орам.
Ба кибрат доруи бишкаста бандӣ,
Ба коми талх нушӣ ишқӣ қандӣ.
Дили сангат ба зикри Ҳақ шавад об,
Шавӣ фориг зи фикри ин хуру хоб.
Хурӣ шаҳдоби Ҳақ, эй ночашида,
Зи чашми мастат ояд оби дида.
Шавӣ бедор аз ин хоби харгуш,
Ба худ оиву ояд дар сарат хуш.
Зи душманҳо раҳида, дӯст ҷуйӣ,
Ду олам мақсади ман Уст гуйӣ.
Кунӣ нафси саги худро маломат,
Биёяд дар дилат ваҳми қиёмат.
Бидонӣ очизии хеш, эй хок,
Гиребони дил аз ҳасрат кунӣ чок.
Ба дард ойиву аҳли дард ҷуйӣ,
Ба худ ҳамнолаи рангзард ҷуйӣ.
Шавӣ воқиф зи ранҷи ишқ, эй ҷон,
Бидонӣ он замон қадри табибон.
Набошӣ ташна, сӯйи кӣ кунам об,
Ба молишҳо кушо ин чашми пурхоб.
Маликзода бигуфт, эй ҳозиқи хуб,
Дилу ҷонам ба доруйи ту марғуб.
Валекин бо ҷунин ғарқи гуноҳе,
Намешоям ба даргоҳи Илоҳӣ.
Ба даргоҳаш диҳад гар роҳ Субҳон,
Зи кирдорам пушаймонам, пушаймон.
Бигуфт Мансур, шав аз ҷон пушаймон,
Кунӣ гар тавбаи сидқ аз дилу ҷон.
Ки Ё Султони лакбахш асту фозил,
Ба зудӣ оварӣ нуш аз лаби дил.
Зи сӯйи дӯст оташ зад ба ҷонаш,
Баромад з-оташи ботин фиғонаш.
Ба сӯйи шайхи ҳақ карда назора,
Бизад чанг, гиребон карда пора.
Зи руйи тахт худро дур андохт,
Тапида дар замин шуридагӣ сохт.

Худоят музди ин некӣ расонад,
Туро аз шурбати ваҳдат чашонад.
Гузашт аз сад падар ин некии ту,
Ҳазорон марҳабо, эй шайхи хушху.
Ки то ин қони ширин ҳаст дар тан,
Ба қону дил дуъогуйи туам ман.

Воқеаи мақолаи Мавлонои Чархӣ (раҳ)

Чунин фармуд Мавлонои Чархӣ,
Ба ширинон набояд кард талхӣ.
Ба хубон кас насозад нияти бад,
Напиндор каси мақбулро рад.
Азизон подшоҳони замонанд,
Ниҳон гарчи зи чашми мардумонанд.
Басо аз мункирони кури бадранг,
Занад аз қаҳл бар ҳар авлиё санг.
Лисонҳо чун синон дар қасди озор,
Диханд озор аз даст ба гуфтор.
Шаванд маҳрум аз файзи худодод,
Ниҳоли худ кананд аз беҳу бунёд.
Зи файзи асри худ гардида маҳрум,
Итоат карда бар нафси саги шум.
Накарда, панди ширини варо гуш,
Ба захри мори нафсаш мурда чун муш.
Зи гармиҳо гурезон гашт чун ях,
Раванд андар азоби саҳти дӯзах.
Азизи асри худро дон ғанимат,
Агар дорӣ умед аз боғи ҷаннат.
Масозӣ бо худогуён ситеза,
Ки созад осоиёи чарх реза.
Шавӣ ширин агар мухлис шавӣ зуд,
Зари сурхе чу оташ бош бе дуд.
Шавӣ табдил ҳамранги муҳиббон,
Бинушӣ чуръаи шаҳдоби Субҳон.

Ҳикояти азизе ба ошиқони оташафруз

Азизе ин ҳикоят кард рузе,
Ба қалби ошиқон оташфурузе.
Ки як рузе бирафтам сӯии бозор,

Барои мардикори марди гилкор.
Бидидам як ҷавонеро нишаста,
Дилаш бо Ёр аз ағёр раста.
Заъифу рангу руяш зард гашта,
Мақомаш аз фано филлоҳ гузашта.
Ба пешаш занбали корӣ ниҳода,
Дари дилро ба файзи Ҳақ кушода.
Бигуфтам, эй ҷавон, гилкорӣ донӣ?
Аҷоиб бо намак, зебо ҷавонӣ.
Бигуфт, донам зи ҳар коре, ки бошад,
Ҳалоли пул зи ҳар ёре, ки бошад.
Вале се шарт дорам, эй бародар,
Бигуям бо ту ҳар якро саросар.
Дихӣ рухсат маро дар вақти тоъат,
Бифармо кор ҳам, бо вифқи тоқат.
Дихӣ музди ҳалол 1 бемалолам,
Наёяд заҳмате сӯйи хаёлам.
Қабул карда, бибурдам бар сари кор,
Чунину ончунон кун, гуфтам эй ёр.
Ба ҷойе рафтаму шом омадам боз,
Бидидам хидмати он соҳиби роз.
Ки карда кори даҳ касро ҳамон шобб,
Нишаста бо ҳузури зикри Ваҳҳоб.
Ба хушнудӣ бидодам музди ўро,
Ҷавобаш додам он ёри накуро.
Пас аз се руз бозор омадам боз,
Барои ҷустуҷӯи он фалактоз.
Ба ҳар ҷониб, ки бикшодам назарро,
Надидам рӯйи он олиғуҳарро.
Бипурсидам зи мардумҳо нишонаш,
Зи ҷойи бошишу аслу маконаш.
Бигуфтандаш, ба ҳафта як биёяд,
Фулусе чанд муздурӣ намояд.
Гурӯзад аз касон андар канора,
Набинад рӯйи мардумро дубора.
Ба зоҳир гарчи муздури фақир аст,
Ба мулжи дил басе шоҳу амир аст.
Зи ободӣ бурун як гуша дорад,
Барои роҳи фардо туша дорад.
Нишон доданд, то рафтам ба суяш,

Фузун шуд дар дили ман орзуяш.
Бидидам, рафта дар ғоре фитода,
Рухаш дар хоки хориҳо ниҳода.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ошиқон аз ҳасратат бар хок ру молидаанд,
Синачокон дар замин дил бе руфу молидаанд.
Ҷуръанушонат ба вақти ташнаи завқи хумор,
Теги ғамҳои Ту урён бар гулу молидаанд.
Вақти нуши бодаи Ту ҷомгирони азал,
Чашми худ аз шавқ бар ҷоми сабу молидаанд.
Ҳамчу Мансур аналҳақ гуй зери дори ишқ,
Хуни худ дар руй бар қасди вузу молидаанд.
Аз барои ҷуръаи май бар дари дил интизор,
Руйи ашколуда бар даргоҳи Ту молидаанд.
Аз барои тавфи хоки пойи муштоқони Ту,
Дидаро дар пойи ҳар ёри наку молидаанд.
Аҳли зоҳир рафт сӯйи каъбаи гил давдадон,
Аҳли дил ҷон дар ҳарими васли Ҳу молидаанд,
Эй Ҷунунӣ, ҳар сари му кун забон дар зикри Дуст,
Дардмандон дар шароби ишқ му молидаанд.

Воқеаи рафтани он азиз бар ғори Шаҳзода

Нишастам бар сари болини он ёр,
Дилам шуд реш аз хориҳои он зор.
Ба ногаҳ ҷониби ман чашм бикшуд,
Кашид оҳе, ҳама будӣ чигардуд.
Бигуфтам, эй ҷавон, ҳоли ту чун аст?
Дили зорам ба аҳволи ту хун аст.
Дар ин вайрона ранҷуриву танҳо,
Чӣ бошад, ки равӣ дар хонаи мо?
Ғарибӣ, бекасӣ, афтода бемор,
Гурусна, ташнайӣ, ёри дилафгор.
Равам гуфто, валекин шарт дорам,
Ба ман чизе набахшӣ, то нахоҳам.
Иҷобат карда, овардам ба хона,
Бикардӣ гиря бар Зоти Ягона.
Нахост Ё ҳеҷ чизе, то ба се руз,
Ба чорум аз ҳарорат гашт дилсуз.

Ба ногоҳе дигаргун гашт ҳолаш,
Нашуд бар қавмаву чалса маҷолаш.
Маро фарёд карда, пеши худ хонд,
Мағасҳоро ба даст аз руйи худ ронд.
Бигуфт, умрам ахир аст, эй бародар,
Сафар дорам, равам бо сӯйи Дилбар.
Васият мекунам бо ту, бикун гуш,
Ки бинмойӣ каси донойӣ бохуш.
Бибин гар аз бадан ҷонам барояд,
Худо ин укдаи мушкил кушояд.
Бияфкан руйи ман дар хоку хоре,
Танам олой дар хоки ғуборе.
Расанро банд андар гардани ман,
Бикаш бар гирди ин хона тани ман.
Бигу, эй абди зишти хоҷаозор,
Туро ин аст, эй осӣ, сазовор.
Ки то шояд кунад раҳм.э ба ҳолам,
Бихонад сӯйи Худ, бахшад висолам.
Бишую кун кафан ин далқи душам,
Ки шояд шурбати васлаш бинушам.
Валекин мусҳафу ангуштаринам,
Ки дар ин нақш шуд ному нигинам.
Бибар ин ҳар дуру дар шаҳри Бағдод,
Бидеҳ бо он шаҳи бо адлу бо дод.
Ҳалифаи вақт Ҳорунаррашидро,
Саломи ман расон, он мустафидро.
Бигу, гуфт соҳиби ин ду сабилӣ,
Ки ёбад дар раҳи ваҳдат далеле.
Мабод аз хамр ин фонӣ шавад маст,
Дихад он давлати ҷовид аз даст.
Аз ин найранг чашми дил бипушад,
Ба ҷон дар тоъати Эзид бikuшад.
Васият кард, Аллоҳ гуфту ҷон дод,
Аз ин зиндони меҳнат гашт озод.

Баъд аз мавти шаҳзода ба сӯйи Ҳорунаррашид рафтани азиз

Шудам аз марги У бисёр ғамнок,
Зи ҳасрат шуд гиребони дилам чок.
Бирафт аз дида чандон ашки селон,

Сиришки ман ба сурхӣ кард майлон.
Зи ҷо бархостам баҳри васият,
Таъинҳо карда буд, он покгинат.
Бибастам бандро бар гардани Ў,
Ба хок андохтам рую тани Ў.
Расан бар каф кашидан кардам оғоз,
Зи ҳар девори хона омад овоз.
Макун ин авлиёи покдилро,
Раҳида аз каманди обу гилро.
Аз он овоз ларзон шуд тани ман,
Расид оташ магар дар хирмани ман.
Нишастам дар замин, дида лиқояш,
Задам буса ба завқ аз ҳар ду пояш.
Бигуфтам, эй шаҳиди ханҷари ишқ,
Шуда покиза аз чашми тари ишқ.
Бихондам чанд ёрони накуро,
Ба иззатҳо дафн карданд ўро.
Гирифтам мусҳафу ангуштаринро,
Бикардм бусаву судам ҷабинро.
Ба оху нола кардам азми Бағдод,
Ғаҳе дар гиряву ғаҳ доду фарёд.
Расидам назди он шоҳи Худогу,
Бигуфто кистӣ, гуфтам, дуъогу.
Бидодам мусҳафу ангуштаринро,
Бидидам руйи он султони динро.
Бигуфтам, соҳиби ин ду нишона,
Саломат гуфт, эй шоҳи замона.
Васият карда, рафт аз дори дунё,
Дуъойе гу ба шоҳ аз ҷониби мо.
Нагардад ғарраи ин дори фонӣ,
Намонад аз биҳишти ҷовидонӣ.
Зи шахди ҳаққи Ў мастона бошад,
Зи меҳри мосиво бегона бошад.
Кунад коре, ки охир дар намонад,
Равад роҳе, ки сӯи Ў кашонад.
Халифа кард ҷумла гуфтаам гуш,
Чунон бигрист, он ҷо рафт аз хуш.
Ба хуш омад, бигуфт, эй ҷони бобо,
Ки рафтӣ, эй азиз, меҳмони бобо.
Гиребони худ аз ҳасрат зада чок,

Бинолид, руйи худ молид дар хок.
 Ки будӣ масти оби кавсари ишқ,
 Шудӣ охир шаҳиди ханҷари ишқ.
 Задӣ ғутта ба баҳри ишқ чандон,
 Сари муят нашуд ин ҷо намоён.
 Ба ирфон дар ҳарими хоксорӣ,
 Ба бедории дил бар интизорӣ.
 Шудӣ аз давлати шоҳӣ гурезон,
 Ба сӯйи Ҳақ давидӣ ашкрезон.
 Назар нокарда сӯйи тахту кишвар,
 Шудӣ дар роҳи ишқи Ҳақ қаландар.
 Дами охир падарро додаи панд,
 Ки аз пандат лаби ҷон меҳурад қанд.
 Намудӣ тарки роҳат, хости ранҷ,
 Магар дидӣ ба ранҷи роҳи Ў ганҷ.
 Ба куйи хоксорӣ хок гашта,
 Аз ин олудагиҳо пок гашта.
 Амири муслим, эй Адҳами вақт,
 Ки кардӣ тарки ин ҷоми ҷами вақт.
 Нигар шаҳзодагонро тарки шоҳӣ,
 Чӣ сон рафтанд дар роҳи Илоҳӣ.
 Ба ҳар паҳлу, ки раҳ диданд суяш,
 Ба он паҳлу намуданд ҷустуҷуаш.
 Ту, эй солиқ, табиби дарди худ бош,
 Бад-он зории дил бемори худ бош.
 Дили бемори худро дон мизоҷаш,
 Бидеҳ доруии ҷонбахше илоҷаш.

Аз гиря ба шури ишқ гирифташ шудани Молики Динор

Ба рузе ҳазрати Молики Динор,
 Гузар кардӣ ба гуристон ба як бор.
 Назар кард он валии вақт аз дур,
 Ки ҷамъе мурдаӣро мекунад гур.
 Сари хокаш расида, гирявар шуд,
 Гиребонаш зи оби дида тар шуд.
 Ба худ гуфтӣ, ки бингар ҷоят, эй тан,
 Назар кун хобгоҳат вақти мурдан.
 Чунон бигрист он ҷо рафт аз ҳуш,
 Тапид дар хок он масти қадаҳнуш.

Муридонаш дар он тобути мадфун,
Ба сӯи хона бурдандаш дигаргун.
Ба хуш омад, зи ҳар су осуда қавм,
Бигуфтандаш, ки эй ҳодиюл явм.
Макун дигар чунин дар байни халқон,
Туро девона мегуянд, эй чон.
Мабодо чун ту донойи замонро,
Ба санги кам занад ҳар кас забонро.
Бигуфт, оре манам девонаи Ӯ,
Зи буйи бодааш мастанаи Ӯ.
Маро девонаи худ кард дилдор,
Ман аз хушёрии ағёр безор.
Зи ақли мосиво девонагӣ хуш,
Ба ҷуз Ӯ аз ҳама бегонагӣ хуш.
Чӣ дониш он, ки аз мақсад кунад дур,
Чӣ биниш он, ки чашми дил кунад кур.
Сияҳ пушид бар тан хирқаи танг,
Бигуфт, эй кудакон, моро занед санг.
Фигон карда, баромад шоҳи диндор,
Ба сар хоке фишонда сӯи бозор.
Бигуфт, эй мардуми боақлу бохуш,
Кунед гуфтори ин девонаро гуш.
Битарсед аз азоби саҳти Қахҳор,
Ки дорад дӯзахи сузанда пурнор.
Бигуйед, ҳал мим мазид нори ҷаҳаннам,
Ки пур аз оташ асту мору каждам.
Қиёмат бениҳоят рузи саҳт аст,
Зи бими Ӯ фалакҳо лахт - лахт аст.
Қади найза фарояд қурси хуршед,
Бичушад мағзи сарҳо ларза чун бед.
Ба фармони Худо бошед имруз,
Кунед фикри ҳамон душвории суз.
Чу ман осӣ дар ин ғафлат набошед,
Баъид аз қурбати ваҳдат набошед.
Чӣ хуш оне, ки дар бозори дунё,
Харидор аст аз чон ишқи Мавло.
Бигардонед аз ҳар мосиво ру,
Ба ҷону дил шавед ҷуяндаи Ӯ.
Бигирад банда гар аз умри худ бар,
Хурад ҷонаш зи ҷоми ишқ шаккар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Шуридагии ишқ ба бозор мекашад,
Ҷоми аналҳақ ба сари дор мекашад.
Ширинии ду кавн наояд ба хотираш,
Оне, ки ҷоми бодаи саршор мекашад.
Гар доғи ишқ лоласифат дар диле шукуфт,
Хуни дилаш зи дидаи хунбор мекашад.
Ҳар кас, ки нуши ҷуръаи тавҳид кардааст,
По аз хавоси одами бисёр мекашад.
Ҳар ҷо бадист душмани нек мекунад,
Некон зи қавми бадғуҳар озор мекашад.
Кори Худо бикун, ки равонӣ ба сӯи ӯ,
Саргармият ба сояи девор мекашад.
Зинҳор амри душмани бадҳоҳро магир,
Шайтон туро ба дӯзахи пурнор мекашад.
Рав андалеби ғунчаи рӯи нигор бош,
Булбул ба нола гашт ба гулзор мекашад.
Мақсуд нест ҳосили кавнайн бо Ҷунун,
Оҳ аз ҷигар ба ҳасрати дидор мекашад.

Воқеаи мурдани Ширин писари саҳоба ва рафтани Ҳазрат (С)

Яке асҳоб буд аз қавми ансор,
Писар ӯ дошт чун тутӣ ба гуфтор.
Ба души худ гирифта доим он ёр,
Расидӣ бар тавофи Шоҳи Аброр.
Зи боди марг он ғунча хазон шуд,
Падар аз ҳасрати ӯ дар фиғон шуд.
Зи ғам Яъқубваш дар байтул аҳзон,
Ки шуд дар кулбаи андуҳ пинҳон.
Ба ногоҳе суроғаш кард Ҳазрат,
Зи рӯи касрати меҳру муҳаббат.
Зи як ёре бипурсид Маъдани нур,
Чаро шуд он фалонӣ аз назар дур?
Бигуфт ӯ воқеаи маргу мусибат,
Равон шуд сӯи ӯ филҳол Ҳазрат.
Бидидаш, дар ғаму андуҳ ғарқоб,
Равон аз дидаи пурҳасраташ об.

Чу дидаш Мустафо бисёр ғамнок,
 Зи ҳасратҳо гиребони дилаш чок.
 Бифармудаш ба лутфу меҳрубонӣ,
 Чаро ғам меҳурӣ ту, эй фалонӣ?
 Бикун шодӣ, ки дар рузи қиёмат,
 Туро Ў бегунаҳ созад шафоат.
 Бигӯяд рузи маҳшар Ҳайи Қайюм,
 Ба он кудак, ки рав, эй тифли маъсум.
 Даро дар ҷаннатулмаъво хиромон,
 Зи дунё омадӣ бе ҷурму исён.
 Бигӯяд кудак, эй Халлоқи Довар,
 Ба дунёам падар будиву модар.
 Кашидӣ меҳнатам он ду ҷигарреш,
 Ба умед, ки биам роҳате беш.
 Маро куштӣ, зи ман гаштанд маҳрум,
 Накарда хидмати эшон шудам гум.
 Ҷигарҳошон зи маргам шуд ду пора,
 Вале дар ҳукми Субҳонӣ чӣ чора.
 Маро гар мекуни хушнуд, эй Шоҳ,
 Ба ман кун он дуру имруз ҳамроҳ.
 Равам ҳамроҳи он ҳар ду ҷигарсуз,
 Кунам фарзандии он ҳар ду имруз.
 Ки то гардэл ҳалолам шири эшон,
 Бикун, ё Рабб, маро дастгири эшон.
 Набошад гар ба ҳам он ҳар ду дилреш,
 Ба ҷаннат кай гузорам мақдами хеш.
 Ба ҳар кучо бувад он синачокон,
 Маро ҳам кун, Илоҳӣ, ҳамраҳи он.
 Шавад фармон зи лутфи Зоти Аллоҳ,
 Ки созед волидайнаш зуд ҳамроҳ.
 Шавад кудак зи лутфи Мо сарафроз,
 Падар бо модараш гардида ҳамроз.
 Раванд сӯи биҳишт хушнуду хурсанд,
 Барои он шафоатҳои фарзанд.
 Бимирад гар зи ҳар кас тифлу кудак,
 Шавад зинда ба рузи ҳашр бешак.
 Бигардад аҷри зухри охират Ў,
 Махур ғам, аз бари маргаш, макан му.
 Бикун дафнаш чу дона кишт дар хок,
 Диҳад фардо ҳусулаш Эзиди Пок.

Ба андуху мусибатҳо кунӣ сабр,
Барояд оқибат чун шамс аз абр.

Баёни сифати ҷанат намудани Ҳазрат (С)

Ба рузе Ҳазрати Султони Аброр,
Бигуфтӣ ваъз бо асҳоби ахёр.
Муҷоҳид ном асҳобе ба Ҳазрат,
Бикун гуфто, ба ман авсофи ҷаннат.
Бифармудӣ сӯйи он гавҳарафшон,
Сухан аз мавҷҳои баҳри ирфон.
Замини ҷаннат аст аз симу аз зар,
Бувад хокаш ҳама аз мушку анбар.
Бувад аз зар тани ҳар нахлу рахташ,
Зи марворид ҳар шохи дарахташ.
Бувад ҳар баргу ҳар шохе зумуррад,
Ки бошад мевааш алвони беҳад.
Бигуфташ, боз дар ҷаннат дарахт аст,
Ки он маъвойи қавми некбахт аст.
Агар сад сол андар сояи Ё,
Шитобона равад ҳар марди неку.
Нагардад фориф аз он зилли мамдуд,
Дили фирдавсиён чун ғунча бикшуд.
Хурад кас мевааш хуфта, нишаста,
Ба хобаш, бо ҷулусу дасти баста.
Ба ҷаннат водийе Ҳақ офарида,
Ки ҳаргиз чашми бинанда надида.
Шавад он ҷо тамоми ҷаннатӣ ҷамъ,
Ба ҳар қавме набӣ дар пеш чун шамъ.
Набиҳову валиҳову шаҳидон,
Дар он водӣ раванд аз амри Субҳон.
Нишинад ҳар яке бар минбари нур,
Ба пеши чашмашон наздик ҳар дур.
Бибинанд аҳли ҷаннатро ба ризвон,
Ба ҳар қасре ба ҷилва ҳуру ғилмон.
Зада паҳлу сари талҳои мушкин,
Ҳама бошанд хушнуду фариҳин.
Забон бар ҳамди Субҳонӣ кушоянд,
Ҳама ҳамду санойи Ҳақ намоянд.
Нидо ояд зи Зоти Поки Субҳон,
Зи ҷумла розиям Ман, эй муҳиббон.

Бихоҳед ҳар қадар матлуб, ки доред,
Муроди дил ҳама зоҳир намоӣед.
Бигуянд ҷумла, эй Халлоқи олам,
Муроди мо ризойи Туст ҳар дам.
Худо гуяд, ризойи Ман дар он аст,
Маконтон дар биҳишти ҷовидон аст.
Зи лутфи хеш фармон мекунад Рабб,
Ба сӯи он малакҳои муқарраб.
Ҳиҷобе, ки бувад гиранд аз пеш,
Ба ушшоқон намоям ҷилваи хеш.
Бигардад он малакҳо пардабардор,
Бибинанд аҳли ҷаннат зуд дидор.
Ҳама дар сачда афтон, масту ҳайрат,
Зи худ беҳуд шаванд аз завқи ваҳдат.
Ба як қавле, фуру монанд сад сол,
Зи завқи дидани дидори Ҳақ лол.
Пас он гаҳ, амр созад Олими роз,
Ба сӯи Ҷабраили сидрапарвоз.
Муҳиббонро зи мастӣ соз бедор,
Ки то 3-ин беҳудӣ гарданд хушёр.
Раванд дар қасрҳои хеш шодон,
Ки доранд интизорӣ хуру филмон.
Биёяд Ҷабраил аз амри Ҷаббор,
Кунад он ҷумларо аз суқр бедор.
Бигӯяд, инчунин шуд амри Субҳон,
Раванд дар қасрҳои худ муҳиббон.
Шаванд дар гиряҳову шуру афгон,
Ки ҳоҷат нест моро хуру филмон.
Ба ҷуз ин лаззати завқу назора,
Назар созем, то бо Ё дубора.
Ки мақсад Уст, набвад майли ағёр,
Муроди мо ду олам буд дидор.
Бисозанд он қадар афғону зорӣ,
Шавад фармон зи лутфи фазли Борӣ.
Ки фирдавсу ҳама ниъами биҳиштам,
Тамомӣ аз бари эшон сириштам.
Ба дунё дидаанд сад ранҷу хорӣ,
Ғарибиву риёзатҳои зоре.
Кунун, рафта шаванд дар айши ҷаннат,
Бинушад шахдҳо соат ба соат.

Ба ҳар ҷумъа биёянд андар ин ҷо
Бибинанд ин ҷамоли ҷилваи Мо.

Дар боби насоиҳ гӯяд ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Чи давлатҳост дар пеш, эй накукор,
Ба роҳаш ҷони худ мастана бисёр.
Бирезон ашкҳо аз чашми муштоқ,
Бисузад, то зи оҳат қалби офоқ.
Зи доғи Ў ба гиря шав чу гардун,
Чу Маҷнун дар биёбон шав ҷигархун.
Ки кори ошиқон нола фиғон аст,
Вазифаи сабҳа кори зоҳидон аст.
Ба обид Ҳақ диҳад тавфиқи тоъат,
Ба ошиқ медиҳад дар дил ҷароҳат.
Бисозанд обидон тоъат ба Борӣ,
Зи дарди дил кунад ушшоқ зорӣ.
Ба зоҳид як дари маънӣ намуданд,
Ба ошиқ сад дар аз ҳар су кушуданд.
Ки зоҳид қоили файзони як дар,
Бувад Ў мункири дарҳои дигар.
Чаро ки Ў ба ҷуз як дар надидаст,
Зи ҳар кони асал шаккар начидаст.
Бибинад гармии андак ба дил бас,
Аз он гармиш нармӣ дар бадан рас.
Ҳамин миқдори ҳолат қисмати уст,
Ба қадри он асар ҳам ҳиммати уст.
Набошад қоили аҳволи дигар,
Агар сад бор гуйи мешавад гар.
Надонад ҷуз сукути чашми пурхоб,
Ба нойи савлату шайхиву асбоб.
Бувад ҷомия ба ҳар аҳвол ушшоқ,
Диҳад файзаш зи сад дар Холиқи Тоқ.
Бигирад ҳар замон аз шаш ҷиҳат нур,
Дилу ҷонро намедонад зи Ҳақ дур.
Ғаҳо дар саҳви истифроқи ҳол аст,
Мижа пушида, дар сайри ҳаёл аст.
Дарун, берун муҳити нур донад,
Ҳама аз нури Ҳақ маъмур донад.
Ки Ў аз аҳли тавҳиди вучуд аст,

Вучуде гоҳ дар файзи шуҳуд аст.
Зи худ раста ба баҳри Ҳу шуда гум,
Зи ҳастии Ў бигардад нест мардум.
Чу Ў омад, намонад донишу хуш,
Аз он ойина ҳар акс аст рупуш.
Гаҳе дар баҳри ишқи Ў шавад ғарқ,
Зи вачдаш менатобад по зи сар фарқ.
Хурад аз соқии даврон пиёла,
Зи чуши деги дил ояд ба нола.
Зи завқи май шавад дар сукру мастӣ,
Шавад фориги зи кулфатҳойи ҳастӣ.
Нигорам ҷуръаи рангин намояд,
Зи шаҳди Кавсар ширин намояд.
Агар гуям зи кайфи нашъамандон,
Тапад чун мурғи бисмил тутии қон.
Шукуфта гулшани ушшоқ сад ранг,
Ба як мизроб Ҳақ додаш сад оҳанг.
Зи ҳар оҳанг доман зан ба гулхан,
Ба дил ишқаш чу оташ кард хирман.
Аз он оташ занад шуъла ба аъзо,
Сиришкеш меравад чун ҷуйи дарё.
Зи гуфтан шаҳди ин шурбат надонӣ,
Ҳамон рузе, ки нушидӣ, бидонӣ.

Дар баёни қони соликон, ки қони дигар дорад аз файзи қудсӣ

Худованде, ки дар зирруҳ қон дод,
Ба аҳли файзи ботин қони қон дод.
Набошад қони қудсӣ гар дар ин қон,
Шавад худ мурда қон бе файзи Қонон.
Аз ин ру, кофиронро маййитун гуфт,
Зи файзи қудс қонашро бурун гуфт.
Бикан қоне барои қони қонат,
Зи нураш то бигардад зинда қонат.
Агар қон зинда бошад, зиндаи ту,
Агар Ў мурда бошад, мурдаи ту.
Набошад зиндагӣ бе зикри Мавло,
Зи ҳар умри ба ғафлат марг авло.
Шиносӣ гар ту қадри зиндагиро,
Биёбӣ файзҳои бандагиро.

Ҳаёт он аст, бошад восили Ҳай,
Ҳамеша дар ҳузури чуръаи вай.
Бувад кам, гар биёбӣ умри Нухе,
Раҳад аз қайди тан шаҳбози руҳе.
Тариқат сайқали дил кори руҳ аст,
Ба солиқҳо зи боби дил футуҳ аст.
Дилу қон гар ба васли қони қон аст,
Барӣ з-олоиши кавну макон аст.
Чу хур аз зулмати олам барояд,
Ба авҷи нури Субҳонӣ дарояд.
Чароғи дил ба нури дӯст пайваст,
Шавӣ беҳуд, надонӣ пой аз даст.
Бақо ёбӣ, шавӣ то боқӣ биллоҳ,
Бисозӣ тай мақоми фонӣ филлоҳ.
Бимирад гар бадан, ҳастӣ ту зинда,
Чу хур иқлими қон партав фиканда.
Зи марги абр тан гардад муҷалло,
Мунаввартар шавад дар сайри боло.
Бинои нафси тан қасди ҳалок аст,
Ҳамеша зиндагӣ аз руҳи пок аст.

Дар баёни диалогоҳ гӯяд ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ рахматуллоҳи алайҳ

Агарчи дил бувад ин гуштпора,
Диле дорад бурун аз ҳар назора.
Ҳамон дил дар кушод аз зикри Субҳон,
Бигардад қилвагоҳи Арши Раҳмон.
Дили дилро бипарвар, эй накузод,
Агар ту одамӣ ё одамизод.
Дили дил дошт, то Одам сафо ёфт,
Ба дарди зилпаташ аз Ҳақ даво ёфт.
Дили шайтон, ки бөдил буду бесуд,
Бишуд аз дарғаҳи Маъбуд мардуд.
Ки дил доранд ҳар аҷносу ҳайвон,
Дили дил ояд аз аҳсони Раҳмон.
Ба зикри Ҳақ дари дил мешавад во,
Дари баста ба ин мифтоҳ бикшо.
Кушодӣ гар ба нури зикри Ҳақ дар,
Бигардад он замон қалбат санавбар.
Аз ин ру, аҳли дил мардони ҳақро,

Бигуянд, хонда аз ваҳдат сабақро.
Нағӯяд ғофилеро аҳли дил кас,
Набошад шуълаи файзаш ба ҳар хас.
Ба зикри Ҳақ агар дил зинда гардад,
Зи нураш шуълаҳо тобанда гардад.
Шавад бедор дил, дигар ба ин дил,
Кунад дил дар ҷавори қудс манзил.
Дил, эй дил, меканад дар ишқ як дил,
Шудӣ як дил, шавӣ чун мурғи бисмил.
Чу соя музмахил гардӣ зи нураш,
Шудӣ наздик, ворастӣ зи дураш.
Ҳамон дил ҷилвагоҳи ломаконист,
Ки берун аз ҳама кавну маконест.
Бигардад Арши Аъзам нуқтаи Ё,
Ба чашмаш нуҳ фалак як парда чун му.
Ба ваҷҳи шаш ҷиҳат ойина гардад,
Ки файзаш сайқали ҳар сина гардад.

Бидон, ки муҳиббони Аллоҳ Таоло ақли дигар доранд

Бидон, ки ақли маҳбубони Аллоҳ,
Ки доранд ақли дигар андар ин роҳ.
Зи сӯи Бесуяш ақле биёяд,
Мадад бар ақли солиқҳо намояд.
Шавад урён ба Ё шамшери идрок,
Бигардад пардаҳои ғафлаташ чок.
Бидонанд, он ки оқилҳо надонанд,
Бифаҳманд, он ки доноён нахонанд.
Бишав ҷуёни ақлу ақро ёб,
Ки ин ақли ту ҳол асту ту дар хоб.
Ба ақлат ақл гар бахшид Ҷаббор,
Бигардад ақлат, эй хобида, бедор.
Шудӣ бедор, болиғ мешавӣ мард,
Ки гардӣ ҳақшиносу соҳиби дард.
Шавӣ оқил, хурӣ аз ақли худ бар,
Зи ишқи Ҳақ шавӣ бо дидаи тар.
Бидонӣ он замон нафъу зарарро,
Шиносад ақли ту хубу батарро.
Куни хайру зи шарр парҳез созӣ,
Зи илми Ҳақ забонат тез созӣ.

Бичу он ақпро, эй сурати данг,
 Чаро сарсонӣ дар гил, эй хари ланг?
 Намегардӣ ба маҳзи сурат инсон,
 Набошад маъният дуне зи ҳайвон.
 Азобе нест ҳайвонро ба маҳшар,
 Шаванд аз амри Эзид хоку ахгар.
 Ба одамсуратони хирсрафтор,
 Занад он ҷо забона оташи нор.
 Ман одам гуфта, ҳастӣ каллачунбон,
 Чаро дорӣ мизоҷи хуӣи ҳайвон.
 Гаҳе чун саг шавӣ дар ҷанги ихвон,
 Ки ҳар дилро газӣ бе захми дандон.
 Гаҳе созӣ ба ҳар кас хислати мор,
 Диҳӣ ҳар муъминеро сахт озор.
 Ғами ишкам хурӣ ҳамчун баҳойим,
 Нагардӣ сар ҳамчун гов доим.
 Зи пурхурист нофу гардани ғафс,
 Ба шаҳват ронӣ ҳамчун хар бар нафс.
 Ба вақти хоб бошӣ хирси пуртоб,
 Биноӣи умр дар сарфи хуру хоб.
 Агар ту одамӣ, шав одамихуй,
 Бибар аз суҳбати мардони ҳақ буй.
 Барой з-ин хуйҳои зишту ҳайвон,
 Дарой дар хислати некуӣи мардон.
 Бигуфтам талх, то ширин шавӣ зуд,
 Шавӣ шояд ба рузи ҳашр масъуд.

Муноҷоти Боязид ба даргоҳи Қозиюл ҳочот

Шаббе шуд Боязид андар муноҷот,
 Ба даргоҳи Карам аз баҳри ҳочот.
 Иҷобат кун, Илоҳӣ, арзи соил,
 Миёни мову васлат чист ҳойил?
 Нидо шуд суяш аз Доноӣ асрор,
 Ба Мо гар ойӣ, нафси ҳеш бигзор.
 Ҳиҷоби роҳи ту ин раҳзани роҳ,
 Аз ин раҳзан гузар, ойу ба даргоҳ.
 Адуӣи ҷони худ, эй дӯст бишнос,
 Набояд, то ба фарқат ақди карбос.
 Ки дузде дар камингоҳи ту пинҳон,
 Шабонаруз гашта раҳзани ҷон.

Агар мардӣ, набошӣ пайрави У,
Асири ишқи Ҳақ шав, волаи Ҳу.
Зи ҳиммат каш адуро дар раҳи дуст,
Ки мақсад марги хасму марзии Уст.
Касе шуд гар ба амри ин саги шум,
Бигардад аз ҷавори қурб маҳрум.
Ҳама лабташнағони ишқи Бечун,
Аз ин саг рафтаанд чун лола дилхун.
Бибояд ошиқи Рустаминоне,
Зи оҳи шаб занад гурзи гароне.
Кунад сагро ҳалоки роҳи хорӣ,
Равад беғам ба сӯйи қурби Борӣ.
Нишаста хасмат андар хонаи тан,
Чаро хасмат бурун бо мард ё зан?
Ба хона дил ба қасди ҷонат аждар,
Ту аз берун адуӣ ҳар бародар.
Агар сози ҳалоки нафси шайтон,
Расӣ дар васли Ҳақ, эй шери Раҳмон.
Ҷудой, он ки амрашро кунӣ тарқ,
Ҳалоқӣ, он ки сози тушаи марг.
Хароби ин саги маккораи дун,
Агар хоҳӣ, бирав дар амри Бечун.
Ки ин саг домани дилро гирифтаст,
Лаъинак роҳи манзилро гирифтаст.
Ду душман дар ҳалоқӣ иттифоқанд,
Ки ҳар ду лаънативу деви оқанд.
Ба ту ин ақлу руҳат мунису ёр,
Ба зери пойи хасмонаш макун хор.
Кунӣ парво, шавад руҳи ту шаҳбоз,
Шавад чун муш андар чанги ин боз.
Бихоҳӣ нусрат аз лутфи Илоҳӣ,
Дихад аз шарри ин хасмон паноҳе.
Ба ту лутфи Худовандӣ шавад ёр,
Барӣ дуздони худро ҷониби дор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Эй Подшоҳ, сояи лутфат паноҳи мо,
Бар дарғаҳи Ту коми забон узрхоҳи мо.
Маҳфуз дор хирмани имони мо зи дев,
Дар қасди оташ аст ба ҳар барги коҳи мо.

Бо ҷону дил ба каъбаи васлат равонайем,
 Ин ду саги хабис гирифтанд роҳи мо.
 Чандон ба ҷурму маъсият олуда гаштайем.
 Тарсам, ба вазни ҳашр нағунчад гуноҳи мо.
 Ин номаи сиёҳ ба дарёи лутф шуй,
 Ногашта тира шамс зи руйи сиёҳи мо.
 Доғе, ки мо зи ишқи Ту дар дил гирифтаем,
 Дузах гурез мекунад аз дуди оҳи мо.
 Бударам гадойи куйи Ту, султониям расид,
 Гашта шукуҳи олами ғайбӣ, сипоҳи мо.
 Соқӣ, биё, ки гардиши даврон ғанимат аст,
 Бе шури ҷазби ишқ назебад кулоҳи мо.
 Ё Рабб, Ҷунун зи кардаи худ тавба мекунад,
 Раҳме ба ранги зард ба ҳоли табоҳи мо.

Баёни узрҳои Султони анбиё алайҳис салоту вас салом

Чунин фармуд рузе ибни Аббос,
 Зи авзои хуши он Афзали нос.
 Ки ҳаргоҳ Ҷаноби Олӣ Ҳазрат,
 Шудӣ фориг зи таблиғи рисолат.
 Сари худ аз амома кардӣ урён,
 Ба сачда сар ниҳодӣ, дидагирён.
 Кушодӣ Ӯ забон бар узрҳои,
 Тазарруъ кардӣ, бар даргоҳи Борӣ.
 Ано абдун касиру занби исён,
 Туӣ Раббур Раҳим зилҷувди ғуфрон.
 Ҳама шаб то саҳарҳо дида бедор,
 Бари уммат бикардӣ нолаи зор.
 Зи гиряи Ӯ фалак дар гиря будӣ,
 Сафи аҳли малак дар нола будӣ.
 Касе, ки шуд ба қурби Ҳақ муқарраб,
 Зи ҷумла ҳаст Ӯ тарсонтар аз Рабб.
 Нигар он Сарвару фаҳри ҷаҳонро,
 Ҳамон сардафтари пайғамбаронро.
 Барои бандагӣ як дам наёсуд,
 Кашида рафт ранҷи роҳи Маъбуд.
 Ба мову ту бифармуд, эй ҷигарбанд,
 Туро ман аз дили пурхун диҳам панд.
 Нигар бар пешвойи худ, бикун кор,

Битарс аз қаҳри рузи саҳти Қаҳҳор.
Бирафт андар сиротул мустақим Ҳ,
Ба мову ту намуд имойи абру.
Биёйед аз паси мо, аз раҳи рост,
Раҳи офияту беҳбуд ин қост.
Чаро бигзоштӣ роҳи расулат,
Пайи шайтон равӣ бо суий лаънат.
Ки монда роҳи Сардори накуро,
Макун ту пайравии ин адуро.
Бирав роҳе, ки меҳонад туро Дуст,
Ки дар он роҳ марги ин хунукруст.
Бикуш хасму муҳибби хеш кун шод,
Шавӣ то аз азоби ҳашр озод.
Бикуш ин раҳзани роҳи Худоро,
Ки аз раҳ мебарад шоҳу гадоро.
Ҳичоби роҳ чун садди Сикандар,
Намеебад дилат раҳ сӯйи Дилбар.
Ба ин дузд аз риёзат дор бояд,
Синони чувъ ба ин маккор бояд.
Гурусна монд сағ, гардад шикорӣ,
Ки ҳар саркаш мутеъ гардад ба хорӣ.
Зи савм аз дасти ин маҳфуз домон,
Халос аз зарби чанголаш гиребон.

Дар баёни гиряи Робиан Басрӣ (рах)

Ҳамеша Робиа дар гиря будӣ,
Фигону нолааш аз ҳад фузудӣ.
Яке гуфташ, ки эй чуяндаи роҳ,
Чаро дар гиряӣ пурҳасрату оҳ?
Наёсоеӣ даме аз нолаи зор,
Даме роҳат надорӣ, эй дилафгор?
Бигуфт, бо васли Ҷонон кардаам ху,
Рамақ то ҳаст ҳастам волаи Ҳ.
Аз ин тарсам, ки дар ҳангоми мурдан,
Нидо ояд ба вақти ҷон супурдан.
Ба даргоҳаш нашойӣ, эй гунаҳкор,
Тағофулпешайӣ ту, зиштрафтор.
Чӣ бошад чораи қорам дар он руз,
Барои он бувад ин гиряву суз.
Дар ин олам касе беғам набошад,

Агар бошад, банӣ Одам набошад.
Муҳиббон бо вучуди ҷонсупорӣ,
Чунин тарсанд аз доғи ҷудойӣ.
Азоби дӯзахи ошиқ фироқ аст,
Ба васлаш шурбати ҷаннат мазоқ аст.
Биҳишту дӯзахи ушшоқи гирён,
Бувад дар қаҳри лутфи куйи Ҷонон.
Назар пушида аз ранги ду олам,
Ба куйи ишқ карда, кулбаи ғам.
Дилаш майли ғаму шодӣ надорад,
Ғами вайрону ободӣ надорад.
Садойи зикри ҷонро мекунад гуш,
Ба сӯйи куйи Ҷонон мебарад хуш.
Ки дида ганҷ дар вайронаи дил,
Зи завқи Ё шавад, бе тег бисмил.
Шавад бесар, сари дигар барорад,
Тапад бепар, пари дигар кушояд.
Ба кушиш дар ғами чавғони ишқ аст,
Ба сони гуй дар майдони ишқ аст.
Зи ҳар ҷой расад аз ишқ буйе,
Кунад аз доғи ҳасрат ҳою хуйе.
Ба ҳар дил гар расад чун лола ин доғ,
Шавад дар нолааш чун булбули боғ.

Пурсидани касе аз Робиа (рах)

Касе Робиаро чанд руз озмуд,
Даме аз нолаву зорӣ наёсуд.
Бигуфташ, боиси ин нолаат чист?
Кунӣ зорӣ, ки дар озори ту кист.
Бигуфт, дорам ба сина захми носур,
Намак рӯзад аз ин доим ба он шур.
Аз ин дардам шуда оқиз табибон,
Ки шуд ин захм аз марҳам гурезон.
Даво ҷуям, шавад ҳар лаҳза афзун,
Шавад чун доғи лола ғарқии хун.
Надорам чора бар доғи гирифтор,
Зи сузи доғ дорам нолаи зор.
Ниҳон аз чашми олам сухт ҷонам,
Аз ин сузи нухуфта дар фиғонам.
Зи дида андар ин гулхан занам об,

Танури дил физояд шуълаи тоб.
Бипечам гирди худ чун мори захмӣ,
Ки то шояд кунад Маҳбуб раҳме.
Нанушӣ гар аз ин ратли гароне,
Ба гуфтан ҳоли ошиқро надонӣ.
Ҳамон рузе, ки гардад синаат реш,
Бибинӣ сузи доғам дар дили хеш.
Бидонӣ қадри ин сузи ниҳонам,
Бинолӣ аз ғаму оҳу фиғонам.
Ба бедорон набояд гуфт ин роз,
Ба гуши кар чӣ суд аз ҳусн овоз.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Қадри доғи дили мо синаи пурхун донад,
Оҳи дили сузи мо водии Маҷнун донад.
Оқилон беҳабар аз шуриши савдои ҷунун,
Ки аз ин дафтари мо нукта Флотун донад.
Ғарқи ишқанд ҳама силсилаҷунбони ғамаш,
Файзи дилро, ки аз ин ғамзада берун донад.
Дилбар аз сузи дили сухтагон боҳабар аст,
Ашки хунии маро чеҳраи гулгун донад.
Ошиқ аз зикри шабҳо шиканад қалъаи дил,
Ҷазби Ҳақ низ инон асту шабохун донад.
Дили вайрона бар ганҷ харобӣ дорад,
На ҷунон ганҷи фуру рафта, ки Қорун донад.
Сари шоҳон агар аз хоки лаҳад ёд кунад,
Қиссаи фарқи сари Хусрав гардун донад.
Ақраби зулфи муҳаббат, ки газид аз ҷонам,
Ба лабам шишаи соқист, ки афсун донад.
Нест маълуми Ҷунунӣ, чӣ шавад охири кор?
Охири кор ҳама Ҳазрати Бечун донад.

Воқеаи фармудани шайх ибни Ҳаёна (рах)

Азизе номи Ё ибни Ҳаёна,
Ҷунин фармуд, он кутби замона.
Шунидам васфи он шоҳи Қаранро,
Ки маҳбуби Набӣ, Вайси Яманро.
Ки дорад мартаба қурби шафоъат,
Дилам муштоқ шуд, ўро зиёрат.

Ки рафтам сӯйи Куфа дар суроғаш,
 Задам бу аз шамими буйи доғаш.
 Бидидам дар лаби дарё вузусоз,
 Ба Эзид аз забони дил кунад роз.
 Шиносо гаштамаш аз васфи неку,
 Ки мардум гуфта будӣ хислати ӯ.
 Салом карда, бидидам чашми масташ,
 Дароз кардам кафи худ сӯйи дасташ.
 Ки то созам ду дасти ӯ зиёрат,
 Кашид дасти худ он соҳиббасорат.
 Шудам дар гиря аз завқи тавофаш,
 Чу симурғе шудам муштоқи қофаш.
 Бигуфтам, гуй авсофи Набиरो,
 Сифатҳойи Расули Ҳошимиро.
 Дар он дам гашт ҳоли ӯ дигаргун,
 Зи мижгонаш чакида ашки гулгун.
 Кашида оҳ, бигуфт ӯро надидам,
 Зи мардум васфи некуяш шунидам.
 Забон аз васфи рӯяш гунгу лол аст,
 Ба ҳар кас васфи маҳбубон маҳол аст.
 Бувад лойиқи сифот Шоҳи дилхоҳ,
 Зи ашк андар ҳарими ҷон диҳам роҳ.
 Бигуфтам, эй азизи некрафтор,
 Насиҳат кун маро чандон зи ахбор.
 Васият кун ба кори хайр, эй ҷон,
 Расам то бар ҷавори қурби Раҳмон.
 Бигуфт, эй солики доноӣ боҳуш,
 Масозӣ маргро ҳаргиз фаромуш.
 Нишинӣ, дон аҷалро рӯи қолин,
 Бихуфтӣ, дон варо дар зери болин.
 Вузу гар сохтӣ, наздики ҷу дон,
 Агар дар сачда бошӣ, пеши ру дон.
 Аҷал дар оташи ҳирси ту об аст,
 Ки ҳастӣ андар ин дарё ҳубоб аст.
 Дигар гуям, шунав зинҳор — зинҳор,
 Гуноҳоро ҳақиру саҳл машмор.
 Зи хавфи Ҳақ азим донӣ гунаҳро,
 Бихур ғами зиштию ҳоли табаҳро.
 Касе, ки чурми худро хурд донад,
 Чунон дон, ки Худоро хурд донад.

Гунаҳ аз тавба гардад хурду нобуд,
Надомат мекашад бо сӯи Маъбуд.
Гунаҳ бузург шумору мағфират хоҳ,
Ба тавба бош дар астағфируллоҳ.
Шикасти аҷз меорад дурустӣ,
Ба боло мерасӣ охир зи пастӣ.
Диҳад ҳастӣ туро ин нестиҳо,
Чунин омад халосӣ, чашм бикшо.
Адам бошад раҳи васл, эй накукор,
Расонад иштиёқ охир ба дидор.

Воқеаи зиндагонии Вайси Қарани (рах)

Тамоми акрабо, ҳамсоягонаш,
Ки меҳонданд аз девонагонаш.
Ба дил шуридаву жулида ранге,
Ки аз тифлон ба ҳар ҷо хурдӣ санге.
Зи хурмо чида аз ҳар роҳ дона,
Фурухта, қут мекардӣ шабона.
Зи шаб тоъат намуда то саҳаргоҳ,
Ба зикру фикри Ҳақ бо гиряву оҳ.
Бибин хориву ранҷи авлиёро,
Ҳамон маҳбуби рӯи Мустафоро.
Ки рафтанд, домани дил чида 3-ин гил,
Намуда дар ҷавори қудс манзил.
Наёсуданд ҷуз меҳнат замоне,
Ба Ҳақ шуд сарфи пириву ҷавонӣ.
Ки бози руҳ дар азми шикор аст,
Танат аз ҳирс хурдан майли кор аст.
Гузар аз кори дун корат шикор аст,
Дами оромгоҳат васли ёр аст.
Ғанимат дон шикори сайди ин боз,
Ки дорад сӯи соқи Арш парвоз.
Кунад парвоз гар ин мурғи бебок,
Бибинӣ хешро дар дар бистари хок.
Аз ин қолаб гар ин анҷо занад пар,
Шавӣ хок ва ё аз хок камтар.
Кафи хоҳо, макун зойеъ маҳалро,
Бикун дар зиндагӣ фикри аҷалро.
Кунӣ имруз ҳар коре тавонӣ,
Ба зери хок фардо устухонӣ.

Назар аз рангу буйи Ҳирси дун пуш,
 Ки мурон мезананд дар косааш чуш.
 Зи бистар хез, гу зикри Аҳадро,
 Ки фардо хобгаҳ соӣ лаҳадро.
 Ба шур ҷазба кун, дар ишқи Ё чуш,
 Бикун нола, ки созад марг хомуш.
 Мағу фардо, ки фардоҳо гумон аст,
 Ки ҷон чун тир ин дам дар камон аст.
 Садоҳойи камонҳо ҳаст бо тир,
 Зи хоки бесадоён ибрате гир.
 Ба оқил хоки гур арзи ҳол аст,
 Ба нодон ҳайфи доноро мақол аст.
 Битарс аз хобгоҳи танги торик,
 Ҳазар кун аз сироти тези борик.
 Ба хотир ор, рузи саҳти фардо,
 Бикун андеша аз таъзиби Мавло.
 Тағишҳойи нафасро зуд ҳушдор,
 Бикун ёд аз гудози охири кор.
 Аз он рузе, ки ояд сар ба болин,
 Биёроянд хешон аспи чубин.
 Бичунбонӣ сар аз саҳтиву шиддат,
 Зи мижгонат чакида ашки ҳасрат.
 Назар ҳар су кунӣ аз заъф ҳайрон,
 Расад Азроил андар ғорати ҷон.
 Нафас дар ғарғара, ҷон дар тапидан,
 Ба худ печӣ зи зарби ҷон кашидан.
 Зи дарди талхӣ ин ҷони ширин,
 Ба чашмат об гардад куҳи сангин.
 Дареғ, аз ҳоли зори одамизод,
 Магар он дам расад Эзид ба фарёд.

Воқеаи шайх Ҳасан (раҳ)

Азиз Булҳасан - он кутби асрӣ
 Ки буд аз тобиъин, он шайхи Басрӣ.
 Саду сӣ аз саҳоба дида буд Ё,
 Ки таълим аз Алӣ бишнида буд Ё.
 Шабе дар хона менолид бодард,
 Касе гуфташ, чаро менолӣ, эй мард?
 Бигуфт, ёлам зи ваҳми қаҳри Субҳон,
 Мабодо, карда бошам душ исён.

Сухан бечо равад, дар вақти гуфтор,
Қадам ноҷо равад, дар вақти рафтор.
Назар ноҷо фитад, вақти тамошо,
Ба дил хатра равад, чун хас ба дарё.
Зи андеша ба ғафлат меравад хуш,
Сарам ҳарфи хаторо мекунад гуш.
Зи ҳар узвам хиёнат мезанад сар,
Ки тарсам аз азоби саҳти Довар.
Ба ғафлат ман гузорам гар шаби тор,
Ба торикии гурам кист ғамхор?
Зи хоби хеш хез, эй солики роҳ,
Бигу аз завқи ҷонат зикри Аллоҳ.
Зи ишқи Ҳақ ба дил зад шуъла гулхан,
Зи нураш гури торик аст равшан.
Чароғи гур хоҳ, эй луқмаи мур,
Кунад пурнур Ҳақ, то нафҳаи сур.
Суханҳои Чунунӣ гар бихонӣ,
Амал сози, ба маҳшар дар намонӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Пур аз анвори муҳаббат дон дили огоҳро,
Гуй доим ашкрезон зикри иллаллоҳро.
Хоксори куйи ваҳдат бош, нолон рузу шаб,
Тай кунӣ охир ба ин касби тариқат роҳро.
Айби худ пушида доим, айби кас гуйи аён,
Менамояд айби худ, бингар ту руйи моҳро.
Рав ба ҳар айби Ё сад ашки надомат кун ба сидқ,
Ҳар саҳаргоҳӣ вазифа кун фиғону оҳро.
Чун гадойи бенаво кун гардани қач дар талаб,
Нолаҳо кун, то ба ҳолат раҳм ояд Шоҳро.
Дар дари остони дӯст аз сағ кам мабош,
Чун сағи асҳоби Каҳфӣ ҳалқа зан даргоҳро.
Мо зи бозори ҷаҳон доғи муҳаббат хостем,
Мондаём бо ҳар харидори дигар дилхоҳро.
Тухфаи русурх лозим ба он даргоҳи Дуст,
Чун барад ин бенаво бо дӯст ранги коҳро.
Эй Чунунӣ, дастгирӣ кун ба курони ҷаҳон,
Каш ба даргоҳи қарам аз ҳар тараф дилхоҳро.

Гузар намудани шайх Ҳасани Басри ба гуристон

Ба рузе шайх Ҳасан - он ҳодии роҳ,
Ба гуристон гузар кардӣ ба ногоҳ.
Касоне будаанд, гуфто дар ин хок,
Накарда майли ҷаннат арши афлок.
Зи эшон ҳасрате резида дар хок,
Агар гуям, бирезад аҳли афлок.
Ҳамон ҳасрат туро ҳам ояд аз пеш,
Ситам сози чаро, эй хоҷа, бар хеш?
Кушо, бингар даме чашми ҷаҳонбин,
Харобии ҷаҳон ҷуз хонаи дин.
Кучо монд аз тамошо дар назар ранг,
Фуру бурда таъоме буд ё санг.
Ҳаёле буд умри рафта ё хоб,
Ҳама умрат ба боде рафт ё об.
Чӣ дидӣ пеш аз ин, ки боз бинӣ,
Заминӣ, эй писар, охир заминӣ.
Ба гури тор шамъи ҷон бичу зуд,
Гузар кун аз ҷаҳон, имон бичу зуд.
Ба дил аз зикргӯӣ пур шавад нур,
Шавад ҳар зулмате аз нури Ҳақ дур.
Зи нури ҷон чароғи дил бияфруз,
Ҳама ҳастӣ ба нори ишқи У суз.
Ки ин оташ туро охир пазонад,
Лаби анҷоми мақсадро газонад.
Зи шурби ҷуръаи ваҳдат шавӣ маст,
Раҳӣ аз қасди ҳастӣ рафта аз даст.
Барояд ин сари шурида аз шур,
Хароби зоҳириву сина маъмур.
Зи дунё руй тоби ҷониби дин,
Забон ҷорӣ кунӣ бо зикру талқин.
Шавӣ бар ҳар муҳиббе ошноранг,
Ниҳолат мева бахшад гар хурад санг.
Зи ҳар гулшан, ки ёбӣ шаммаи У,
Чу булбул кун ба нола он тараф ру.
Зи буйи дӯст ояд ҷон ба нола,
Зи нола зуд монушад пиёла.
Махур ҳасрат, ки мардон буд дар пеш,
Бикун саъйи азизи вақтро хеш.
Кашидӣ ранҷо, эшон бари ганҷ.

Барои ганчи мақсад каш ту ҳам ранҷ.
Зи аввал то ба охир файзи Субҳон,
Ба ҳар толиб ба ҳар ҷо ҳаст яксон.
Агар з-он баҳра нушонад ба олам,
Нагардад қатраие аз баҳри Ё кам.
Ҳамеша баҳри пурмавҷ аст дар ҷуш,
Зи ғафлат гаштаи ғофил, аз ин нуш.
Зи ғафлат буд ё аз бенасибӣ,
Зи бедардӣ наменҷуйӣ табибе.
Ба вақти Нух бингар қавми ноаҳл,
Ба асри Мустафойӣ чун Абуҷаҳл.
Басо вақти расулон бенасибон,
Ки рафтанд ташналаб з-он мавҷи уммон.
Ба ҳар асрӯ шавад гар лутфи Ҳақ ёр,
Шавад чун нори Иброҳим гулзор.

Дар баёни он, ки толибе, ки ҳамсуҳбати фосиқ шуд ва ба Худо бадгумон

Азизе гуфт, аксар бадгумонӣ,
Зи суҳби фосиқи фоҷир бидонӣ.
Аз ин гуям, ки аз бад дур бигрез,
Зи базми фосиқи ноҷинс парҳез.
Шавӣ ҳамсуҳбати ҳар фисқпеша,
Занӣ дар нахли имон зуд теша.
Чӣ дид Фиръавн аз он панди Ҳомон,
Фуру шуд оқибат дар лойи хизлон.
Шуда маҳрум аз шахди рисолат,
Ки хурдӣ заҳри муҳлики шақоват.
Бигуфтӣ Иблису Ҳомони гумроҳ,
Ба Мусо бадгумонӣ кард бадхоҳ.
Нишони муъҷизоташ сеҳр пиндошт,
Ба арзи дил зи тухми кина мекошт.
Тамоми хусни ёро қубҳ бинмуд,
Зи даргоҳи Илоҳӣ гашт мардуд.
Бидодӣ панд Мусо нарму ширин,
Симоъаш об кардӣ куҳи сангин.
Ки Фиръавн машварат кардӣ ба Ҳомон,
Ба як ҳийни ваҷоҳат кард вайрон.
Бадон доим ба некон бадгумон аст,
Маломатҳову бадхуйӣ аз он аст.

Ки ориф нур, фосиқ аҳли нор аст,
Ба якдигар аз ин боис ғубор аст.
Зи аввал ин ду ҷинс омад муҳолиф,
Накарда ҳеҷ фосиқ майли ориф.
Азизон ин қадар андуҳи бисёр,
Кашиданд аз бадандешони фуқор.
Мақун ҳаргиз ба некон бадгумонӣ,
Зи феъли гумраҳон дорад нишоне.

Воқеаи бурдани сайдон ба ҷаннат

Ҳасан фармуд, фардои қиёмат,
Баранд аҳли сайдонро ба ҷаннат.
Ба ҳини дидани ҷаннат ҳама он,
Шаванд аз хушҳо бе хуш, эй ҷон.
Ки монанд то ба ҳафтсад сол беҳуш,
Шаванд фориф тамомӣ аз хуру нуш.
Бар он, ки кунад ҷилва Худованд,
Назар бар ҷилваи Маъбуд созанд.
Зи манзури ҷалолаш ғарқи ҳайбат,
Зи манзури ҷамолаш масти ваҳдат.
Бувад масти имруза зи буяш,
Шавад масти фардойи зи руяш.
Хушо ҳастӣ, ки дорад завқи мастӣ,
Гузорад умри худ дар ҳақпарастӣ.
Кунад бо соликон касби тариқат,
Шавад ҳамсуҳбати аҳли муҳаббат.
Зи ҷоми ишқ ҳар лаҳза кунад нуш,
Ба шайдоёни Ҳақ ҳар ҷо занад чуш.
Ба ҳар ҷойе, ки ёбад ошиқи зор,
Ба дард ояд, шавад аз доғ бемор.
Ба ҳар чизе, ки бинад доғи сина,
Равон гардад зи ҷашмаш оби дида.
Кунад доғи дили ҳар сухтаро бу,
Кашад аз ҳасрати дил зикри ӯ Ҳу.
Ҷунунро ишқ аз бобо мӯросист,
Ба фардо тоинонаш зишт осист.
Зи файзи ишқ мункирҳои маҳрум,
Бигардад номи ҳасмаш аз ҷаҳон гум.
Муҳиббонаш саропо соҳиби дард,
Расид аз гардиши ин осӣ гард.

Тамоми мухлисаш шайдову вола,
Чу булбулҳо дар ин гулшан ба нола.
Ҳамон толиб, ки аз ганҷаш хабар ёфт,
Ба коми талхи худ кони шакар ёфт.
Мағасҳоро кунад анқо саробаш,
Пазонад синаи зори кабобаш.
Ба ӯ оне, ки аз ҷоми азал хурд,
Зи буйи гулшани ӯ баҳрае бурд.
Касе, ки дошт маҳруми аломат,
Бизад дар даври ӯ санги маломат.
Вагарна, бо ҳама ӯ меҳрубон буд,
Набудааш чораи тақдири Маъбуд.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Зуд, эй солиқ, ки ҷомам масти муаммо мекунад,
Гар бинушӣ қатраи ин завқ шайдо мекунад.
Гар шумори сабҳа хоҳӣ, нек донад зоҳидон,
Ошиқӣ шурида хоҳӣ, синаи мо мекунад.
Синаи мурғон зи байза ҷуҷа меорад бурун,
Манзари мо мурдаи садсола эҳё мекунад,
Зикр кун, чанде тавонӣ гаҳ ҷаливу гаҳ хафӣ,
Ошиқон аз зикргӯйи ишқ пайдо мекунад.
Бандағони нафсро сад ҳайф номи бандагӣ,
Бандаи содиқ ҳамон, ки ру ба Мавло мекунад.
Беҳабарҳо дар фиреби ишрати имрузаанд,
Боҳабарҳо рузу шаб анҷоми фардо мекунад.
Зуд гирӣ домани як ошиқӣ шуридаро,
Кимиёи ишқӣ гунг мадҳгуён мекунад.
Ҳоки пойи ҳодии равшандилеро сурма кун,
Аҳвалӣ чашми дилро зуд бино мекунад.
Гар матоъи ду ҷаҳон оранд дар бозори ишқ,
Ин Ҷунунӣ ҳар ду бо як ҷилва савдо мекунад.

Воқеаи озор додапи ҷавони фосиқ шайх Молиқро

Ба асри Молики Динори дилреш,
Ба ӯ як фосиқе ҳамсоя дар пеш.
Бидодӣ он валиро саҳт озор,
Ба озораш намудӣ сабри бисёр.
Ба рузе рафт пеши он дилозор,
Насиҳат то кунад ӯро зи ахбор.

Ба Ӯ гуфт, он ҷавони ғарқи исён,
Ки ҳастам навқари бадхуйи султон.
Маро кас дафъ кардан кай тавонад,
Ки султон теғ бар ҳалқаш биронад.
Бигуфт Молик, ки бо Раҳмон бигуям,
Зи зулмат арзи ҳоли худ бичуям.
Бигуфт, Раҳмон аз ин султон карим аст,
Ба ҳаққи банда лутфи Ӯ азим аст.
Ба рузи дигаре ҷамъи фаровон,
Ба пеши Молик омад додхоҳон.
Зи дасти он ҷавони сахтозор,
Фасодандешаи бадхуй, дилозор.
Равон шуд бо ғазаб Молики Динор,
Кунад, то он ҷавонро зарби бисёр.
Ба роҳ будӣ, ки аз ғайб омад овоз,
Ки дусти Мост, ноозурда бинвоз.
Бишуд ҳайрон аз ин Молики Динор,
Ба фосиқ дустии Зоти Ҷаббор.
Бирафт назди ҷавон он шайхи доно,
Бигуфт, боз омадӣ, чун аст ин ҷо.
Бигуфт Молик, зи дида ашкрезон,
Башорат дорама аз фазли Раҳмон.
Туро хондаст дусти ҳеш Субҳон,
Сарафрози ду олам бош, эй ҷон.
Шунида, шуд гирёбони дилаш чок,
Намуда тавба, шуд аз маъсият пок.
Бигуфт, бо ҳамчу ман бо фиску исён,
Бихонд дусти худ аз лутф Раҳмон.
Ба Ӯ хидмат сазад, ҳам ҷонсупорӣ,
Равам аз ҷон ба сӯи Зоти Борӣ.
Зи дунё дар замоне рӯи худ тофт,
Зи буӣи Ҳақ машоми ҷони Ӯ офт.
Тамоми молу мулкаш кард тороҷ,
Шуд аз мулки ватан мастана ихроҷ.
Ки розод оташи сузон ба ҷонаш,
Кашида ҷазбаи ғайбӣ инонаш.
Ки рафт ҳу - ҳукашон бо сӯи саҳро,
Ба зикру фикри шури ишқи Мавло.
Касеро хонд аз шавқаш давон аст,
Касеро ронд дар банди гарон аст.

Мулоқот намудани он ҷавони фосиқ шайхро дар ҳарам

Чунин фармуд он Молики Динор,
Ки рафтам бар тавофи байти Ҷаббор.
Гузашт умреву чандин солу моҳе,
Расидам дар ҳарамгоҳи Илоҳӣ.
Дар он ҷамъи тавофи халқи олам,
Бидидам он ҷавон бо чашми пурнам.
Ба душман жандаи далқи дарида,
Зи ранҷи бандагӣ рангаш парида.
Зи доғи ишқи сузон мекашад оҳ,
Дилаш аз Зоти Поки дӯст огоҳ.
Хазон гардида аз ранҷу риёзат,
Хамида қоматаш аз бори тоъат.
Бигуфт, ин абди зишти осии Уст,
Мани бадкорро Ў хондааст дуст.
Чунин гуфта, кашида оҳ афтод,
Зи дарди дил ба Ҳақ мастона ҷон дод.
Ҳама рафтанд муштоқони ҷонбоз,
Кабутарвор суяш карда парвоз.
Нигар гар ошиқ астӣ, ҷон супорӣ,
Чӣ гуна ёфт ошиқ васли Борӣ.
Ту ҳам шав пайрави он шоҳбозон,
Расӣ то дар ҷавори қурби Раҳмон.
Ки то хоки кафи поят шавад зар,
Ту аҳли дил шавӣ аз васли Дилбар.
Дилашро ишқ гар рузе кунад зер,
Шавад аз моли дун чашми дилат сер.
Набошад меҳри ишқи Ў агар ёр,
Накардӣ сер аз дунёи мурдор.
Нагардад ҷамъи меҳри ду ба як дил,
Зи дунё ишқи Ҳақ меҳоҳӣ, бигсил.
Агар чашми дилат бошад ба ҳар су,
Мазан лофе, ки ҳастам ошиқи Ў.
Сафедихои дилҳо аз шаби тор,
Зи шабхезист ошиқ гарми бозор.
Ки гуянд дар дили шаб ошиқон роз,
Чу най дар нолаи дилсуз овоз.
Зи нола доғи дилҳо тоза гардад,
Аз ин ру, ошиқон овоза гардад.

Гиребони таҳаммулро даронад,
Гудозаш ранги ошиқро паронад.
Агар чун мушк дар сад нофа пушӣ
Зи зери пардаҳо ояд ба чуше.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ишқ доғест, ки дар сина асарҳо дорад,
Ҳар замон сухтанаш хуни ҷигарҳо дорад.
Кай ба ҳам чок дил аз тири паёнай гардад,
Ки зи ҳар чоки дили зор сипарҳо дорад.
Чашмпушони ғамат қасди тамошойи Ту дошт,
Чашми қурбоншудагони Ту назарҳо дорад.
Талхкоме, ки ғами кулфати ҳичрони Ту дид,
Ба лаби ташнаи худ нуши шакарҳо дорад.
Тутии ишқ бувад дар паси ойинадилон,
Ҳар дам аз пардаи асрор хабарҳо дорад.
Дар раҳи ишқ манеҳ домани фазлаш аз каф,
Мавҷи селоби дами ҷазба хатарҳо дорад,
Самари ишқ зи ҳар зоҳиди бебаҳра маҷуӣ,
Нахли боғест, ки садгуна самарҳо дорад.
Шишаи дил машикан дар нафаси сангдилон,
Ки туро суҳбати ноҷинс зарарҳо дорад.
Эй Ҷунун, ғуттазани баҳри муҳаббат бошӣ,
Кулзуми ишқ ба ҳар мавҷ гуҳарҳо дорад.

Воқеаи аз аҷзи таманно ёфтани куҳи Тур дар таманнои куҳҳои дигар

Чунин гуфт он Фузайли ҳодии роҳ,
Ба куҳҳо ваҳй шуд аз фазли Аллоҳ.
Ки бар рӯи яке куҳи шумоён,
Бигуям роз бо Мусои Имрон.
Таманно кард ҳар куҳе сарафроз,
Ки дар болои ман Эзид кунад роз.
Ғуруре карда бар худ зуд болид,
Ки худро ӯ бузургу сарфарозид.
Магар бар худ фуру шуд Тури Сино,
Наям лойиқ ба рози Ҳақ Таъоло.
Ки пасту хурдам аз куҳҳои аъло,
Ҳама аз ман бузургу сар ба боло.

Зи пастӣ дид Ў нури таҷалло,
Мунаввар шуд зи нури Ҳақ Таъоло.
Аҷаб дорам ман аз ҷуёи ҳастӣ,
Фуру н-орад чаро сар сӯи пастӣ.
Нагардад гар фуру дар хок дона,
Куҷо созад бурути хеш шона?
Ба пастӣ гар наяндозад шаҷар по,
Нахоҳад сар кашидан сӯи боло.
Зи аҷзат тухфа кун бар дарғаҳи дуст,
Фуруру кибру нахват лойиқи уст.
Кафи хокро бидон осори пастӣ,
Барой аз худнамову худпарастӣ.
Зи як қатра мании зишти мурдор,
Шудӣ мавҷуд, ҳадди худ ниғаҳ дор,
Ту он зиштиву хубиҳо аз Ў дон,
Тамоми ҳусн аз худ фазли Ҳу дон.
Ба зилли нафс ҳар солик бичушад,
Ба суяш раҳмати Бесу бичушад.
Фано дон хешро бо зоти имкон,
Бақо ёбӣ зи васли нури Субҳон.
Ба як дил чун ба як андеша як Зот,
Агар хоҳӣ, раҳо аз ҷумла офот.
Ду андеша ду бин аҳвал чу кур аст,
Ба ваҳди маърифат бисёр зур аст.
Аз ин касрат барой, тавҳидро ёб,
Ба шуғли касратат тавҳиди ноёб.

Ба аёдати фосиқ рафтани Молики Динор (раҳ)

Чунин фармуд он Молики Динор,
Ки рафтам бар сари болини бемор.
Барои пурсиши ҳоли аёдат,
Ба ботин дидамаш, ғарқи касофат.
Расида ҳоли Ў дар назъи мурдан,
Аҷал наздик, вақти ҷон супурдан.
Бикардам зуд талқини шаҳодат,
Нагуфта, руй тобид аз ибодат.
Ба талқинаш намудам чаҳди бисёр,
Нагуфт ҳаргиз калима охири кор.
Даҳу ёздаҳ ҳамегуфтӣ паёпай,
Надонистам, ҷӣ бошад ҳикмати вай.

Бигуфтам, ки калима чун нагуйй?
 Дами охир Худои худ наҷуйй.
 Бигуфт, дар пеш куйи оташин аст,
 Забона шуъла то ҳафтум замин аст.
 Агар гуям калима, зикри дилкаш,
 Ба сӯйи ман барорад шуъла оташ.
 Бипурсидам зи мардум касбу кораш,
 Чӣ гуна буд зисти рузгораш?
 Бигуфтандаш, ки мебудӣ рибохор,
 Накардӣ хавф рузи охири кор.
 Даҳу ёздаҳ ҳисоби суд хурдан,
 Натарсидӣ зи рузи саҳти мурдан.
 Намудӣ узр дар паймонаи кас,
 Накардӣ фикр рузи пеш ё пас.
 Ба ҳар ҳарфе кунад одат забонат,
 Ба рузи марг ояд дар даҳонат.
 Бикун вирди забонат зикри Маъбуд,
 Ба қонат дар дами тангӣ кунад суд.
 Бимирӣ гар ба зикру фикри Субҳон,
 Ба рузи ҳашр ҳезад зикргуён.
 Ба зикр осуда шав, дар ҳар ду олам,
 Мағу ҳарфе, ки созад файзи дил кам.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бигардад ботини ҳар солике ойинавор аз зикр,
 Кунӣ қорубу гардад хона беғубор аз зикр.
 Ба вақти зикр дар дил баҳри файзон мавҷ меорад,
 Бигирад муфлисони суҳбати гавҳар ҳазор аз зикр.
 Бигирӣ домани пири муғон аз завқи майнушӣ,
 Зи соқӣ мерасад аз шаш ҷиҳат ҷоми қатор аз зикр.
 Гар аз сангиндиле доим дурушту тунду бадхуйй,
 Чу оби гарм гардӣ дилфигору ашқбор аз зикр.
 Зи ғафлат он қадар осудагиву айш меҳақӣ,
 Ба шуру ҷазбаи дилсуз гардӣ беқарор аз зикр.
 Бувад аз қуфли ботин ин саводи зулмати дилҳо,
 Бигардад фатҳи боби ҳар дили гулгунчадор аз зикр.
 Муҳаббат дар дили пурфайзи ошиқ доғ мемонад,
 Биёбад ошиқи шурида ишқи Кирдигор аз зикр.
 Ба ҳангоме, ки ҳақро ёфт ошиқ, гум кунад худро,
 Аналҳақу шавад ҳар қатра хунаш зери дор аз зикр.

Намебахшам ба тоҷи хусравӣ далқи гадойиро,
Биҳамдиллоҳ, Чунунӣ шуд ба тахти дил савор аз зикр.

Воқеаи ривоят намудани Молики Динор (рах)

Ривоят кардааст Молики Динор,
Ба сӯи соликони ҳақ зи ахбор.
Ба Таврот хондам ин қавли Худоро,
Шунав гуфтори беруву риёро.
Худо дар ояти Таврот фармуд,
Ба ҷамъи бандагони содиқи худ.
Ки дил пурнур созедаш чу анҷум,
Кунед аз зикри Мо доим танаъум.
Ба дунё он, ки дар зикр муқим аст,
Ба ӯ ин неъмат асли азим аст.
Азим неъмат бувад зикрам ба дунё,
Хазоинҳо шавад дар дори уқбо.
Бибахшоям ҳусули ҳар ду олам,
Зи басти ҳар ду олам шоду хуррам.
Зи зикрам он, ки ру тобад ба дунё,
Ба фардо ҳашр созам зишту аъмо.
Зи зери хок хезад дидааш кур,
Сияҳ гашта дилаш чун лайл бенур.
Кунад нола ҳамон банда ба Мавло,
Ки ҳикмат чист, чашмам кардӣ аъмо?
Ба дунё доштам ду чашми равшан,
Бикардӣ кураш, эй Дорандаи ман.
Худо гӯяд, эй махлуқи нодон,
Ба дунё додамат неъмат фаровон.
Бидодам дасту пою чашми бино,
Дили доно, забони созу гуё.
Бифармудам туро бар зикргуй,
Зи душман эҳтирозу дӯст чуйй.
Зи зикри Мо шудӣ ту руйгардон,
Ба амри нафс бо фармони шайтон.
Ба дунё кардаӣ Моро фаромуш,
Манам созам туро ин ҷо фаромуш.
Биё солик, ба зикраш куш чандон,
Кушой чашми дил аз файзи Субҳон.
Ки бинӣ аз ҷамолаш ҷилваи нур,
Намонӣ, то ба фардо хаставу кур.

Агар биноии ду кавн хоҳӣ,
Бигу аз сидқи дил зикри Илоҳӣ.

Воқеаи хоб дидани азизе Молики Динорро

Ба ногаҳ як азизи соҳиби ҳол,
Қиёматро ба хобаш дид дар ҳол.
Муҳаммадвосиёу Молики Динор,
Ба сӯйи хулд мерафтанд, ду ёр.
Ки Молик пешу Восиё аз қафояш,
Шунидам бар дари ҷаннат садояш.
Ки меғуфт Молики Динори хушху,
Ба ризвони биҳишти карда Ў ру.
Зи ман олимтар ин Восиёи акмал,
Дарояд аз дари фирдавс аввал.
Бигуфт, ризвони ҷаннат ту дарой пеш,
Ки будӣ дар қаноъатҳо аз ин беш.
Ки ин ду пираҳан мекард дар бар,
Ту дар як пираҳан мебудӣ аксар.
Нигар, эй хоксори куйи ваҳдат,
Ба ин хорит он ҷо ҳаст иззат.
Ба роҳи фақр андар фоқа ху кун,
Назар дар ҳашр сӯйи фазли Ў кун.
Сахоҳо кун, ба дунё бош дарвеш,
Ки аз зиллат биёбӣ иззати хеш.
Ба зилли нафс руй орӣ ба хорӣ,
Бибинӣ дар қиёмат лутфи Борӣ.
Бидонӣ қадри фақри мискинатро,
Нахоҳӣ ҳеҷ гуна салтанатро.
Аз ин ру, фақр фаҳри Мустафо шуд,
Агар донӣ, дари таълим во шуд.
Қаноъат карда Ў бар тикаи ҷав,
Набудааш фарқ лубси куҳнаву нав.
Барои мову ту буд ин ишорот,
Вагарна, Ў барӣ буд аз уқубот.
Мадеҳ аз дасти худ ин пайравиро,
Биёбӣ, то биҳишти сармадиро.
Кунӣ гар пайравии он рисолат,
Расӣ андар мақомоти вилоят.
Нашуд бе ранҷ во ҳаргиз дари ганҷ,
Наёбӣ ганҷи ишқи дӯст бе ранҷ.

Ба рузи ҳашр назди Кавсар, эй чон,
Аввал нушанд 3-у куҳналибосон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Дар ҳар ду ҷаҳон ҳазрати Ҳақ ёри фақир аст,
Ҷабраили амин пайки ҷилавдори фақир аст.
Он гавҳари ишқе, ки ғанӣ аз ду саро буд,
Ғар толиби Уйӣ, ба дили зори фақир аст.
Бо чашми ҳақорат манигар сӯйи фақире,
Он шоҳи русул ҳомии сардори фақир аст.
Зинҳор бипарҳез зи озурдани дарвеш,
Нуши лаби чон бодаи саршори фақир аст.
Ҷойе, ки ба авҷаш нарасад шаҳпарӣ анқо,
Аз мижа задан зудрасӣ кори фақир аст.
Исо нафасе зинда кунад мурдадилонро,
Он аз шарафи ҳиммати бисёри фақир аст.
Кимёназаре зар бикунад санги сияҳро,
Иксири ниҳонӣ, ки ба бозори фақир аст.
Нуше, ки ду олам шавад аз ёд фаромуш,
Нуши лаби чон бодаи саршори фақир аст.
Дар охири вақте, ки басе сустии дин аст,
Дарёб, Чунун қофиласолори фақир аст.

Воқеаи Ҳабиби Аҷамӣ (рах)

Азизеро Ҳабиби Аҷамӣ ном,
Зи файзи ҳимматаш ҳосил шудӣ ком.
Ба рузе пеши Ё омад ачузе,
Ба ранҷу ғуссаву бо дарду сузе.
Ки ҳастӣ пири вақт дастгирам,
Тарахҳум кун, ки дар кулфат асирам.
Писар дорам яке он нури дида,
Бишуд умре, ки ғойиб шуд зи дида.
Фироқи он гузида сухт чонам,
Зи доғи фирқати Ё дар фиғонам.
Бари Ҳақ як дуъо кун дар ҳаққи Ё,
Ки то шояд ба зудӣ бинамаш ру.
Садақа кун, бигуфташ, эй ачуза,
Ба дарвешон бикун ифтори руза.
Ду дирҳам дошт бо Ё дод кампир,

Дуъо кардаш, ки то ҷаст аз камон тир.
Бигуфташ, рав, ки хуш бикшода шуд банд,
Бибинӣ то ба зудӣ руйи фарзанд.
Ачуза сӯи хона рафт хуррам,
Даромад он ҷавон аз дар ҳамон дам.
Ачуза гуфт, эй фарзанд, ҳолат,
Чӣ гуна буд дар авҷоти ғурбат?
Писар гуфташ, ки ман будам ба Кирмон,
Ба шогирдии устоде ба дукон.
Харидам гушт аз дукони қассоб,
Ба раҳ боде расид аз ҳукми Ваҳҳоб.
Зи ғайб омад нидойи хуш ба гушам,
Зи ҳайронӣ яке дам рафт ҳушам.
Ба каф кун домани соҳибдуъоёе,
Расӣ охир ту ҳам рузе ба ҷойе.
Агарчанде фақирон ҳақиранд,
Ба тахти кишвари дилҳо амиранд.
Ба аҷзу хоксорӣ чун гадоянд,
Ба ботин дар ду олам подшоҳанд.
Ба зоҳир гар надорад ранг ё бу,
Дилаш аз ҳар ду олам тофта ру.
Ҳамон ҳоким, ки Ё тири дуъо дошт,
Ҷаҳонگیرӣ намуда, ном бардошт.
Мусаххар кард оламро ҳамон мир,
Ба душман сохта аз аҳли дил тир.
Сафи тирукамон дар назди султон,
Сафи тири дуъо дар назди Раҳмон.
Яке тири дуъо аз ҳукми Субҳон,
Зи сад саф тири лашкарҳо фузун дон.
Шикастӣ ҳар аду аз тири ботин,
Мабин сӯи туфанги ботин, эй тин.
Худо гуфт, мо рамайтӯ из рамайтә,
Ҳақиқат фаҳм кун, кам бош лайта.
Шаҳаншоҳӣ биё аз аҳли дил ҷу,
Худогуйӣ кунӣ бо аҳли дил гу.

Воқеаи Ҳабиби Аҷамӣ (рах)

Ҳабиб рузе даруни савмаъа буд,
Ҳасан он ҷо ба Ё ташриф фармуд.
Ҳабиб он дам намози фарз меҳонд,

Ҳасан он ҷо ба худ ҳайрон фуру монд.
Ки гуфт, ин нест авло бар имомат,
Чу ман набвад ба илму дар қироат.
Ки танҳо хонд, шаб он ҷо бихуфтид,
Худойи хешро дар хоби худ дид.
Бигуфт, ё Рабб, зи хидмат рух натолам,
Чӣ созам, то ризойи Ту биёнам.
Худо гуфташ, ризоям ёфта будӣ,
Зи каф додӣ ҳамон давлат, чӣ суде.
Накардӣ бо ҳабибам иқтидо зуд,
Дар он меёфтӣ марзойи Маъбуд.
Фузун будӣ зи тоъатҳои умрат,
Чаро додӣ зи каф он муфт фурсат.
Агар лафзаш ғалат будӣ, дилаш рост,
Диле, ки рост шуд, шойистаи Мост.
Назар созам ҳамеша сӯйи дилҳо,
Намесозам назар бар обу гилҳо.
Мусаффо соз, эй солик дили худ,
Ба қурби Ҳақ расонӣ манзили худ.
Агар бар ҳар касе қалби салим аст,
Саломат Ё зи таъзиби алим аст.
Агар муслиҳ шавад дил, муслиҳӣ ту,
В-агар толиҳ шавад дил, толиҳи ту.
Диле, ки гуфта будам, зуд дарёб,
Расӣ то дар ҳарими хоси Ваҳҳоб.
Сулуки роҳи ваҳдат кори дил дон,
Камоли соликон дар музмаҳил дон.

Воқеаи се нишона фиристодани Робиа ба Ҳасани Басрӣ (рах)

Ҳасан рузе ба назди Робиа буд,
Ба суҳбат мегирифт аз ҳамдигар суд.
Сухан кардӣ ба якдигар ҳақиқӣ,
Хабар додӣ зи аҳволи тариқе.
Ба рузи дигаре дар ғойибона,
Фиристод бо Ҳасан Ё се нишона.
Яке сузан, яке муму яке муй,
Ишорат карда, бар он шайхи хушхуй.
Зи дунё шав бараҳна ҳамчу сузан,
Қаҳон чун мум кун аз нури равшан.

Агар чун му шавӣ андар риёзат,
Раҳо ёбӣ аз ин нафси пурофат.
Барои мову ту будӣ ишорат,
Расиданд он азизон худ ба мақсад.
Бикун коре, ки ин дил дар кушояд,
Ба сӯи ҷилвааш манзар намояд.
Ки ҳалли ин гиреҳ аз зикри Ҳақ дон,
Ҳузури ботин аз ҳифзи сабақ дон.
Шикастӣ гар ту ин садди гаронро,
Мусаххар мекуний он аҳ ҷаҳонро.
Худоро авлиё аз пайравӣ ёфт,
Аз ин раҳ зуд сӯи дӯст биштофт.
Раҳи Аҳмад сиротул мустақим аст,
Зи Ҳақ бо раҳравон фазли азим аст.
Ба ҷон кун азми ин раҳ, роҳ ин аст,
Тариқи восили Аллоҳ ин аст.

Воқеаи пурсидани касе аз Робиа, ки чаро шавҳар насозӣ

Аз он Робиа пурсон кард соил,
Чаро шавҳар насозӣ аз қабил?
Бигуфташ, дар ғами сө чиз ҳастам,
Надонам қисмати рузи аластам.
Надонам, рузи реҳлат додани ҷон,
Раҳам, ё на зи макри деви шайтон.
Дуввум, дар шиддати рузи қиёмат,
Чӣ бошад ҳолам андар додани хат?
Саввум, ду фирқа гардад халқ фардо,
Яке хонда шавад бар хулди аъло.
Дигар ронда шавад бар ҷониби нор,
Гирифторони қаҳри саҳти Қаҳҳор.
Намедонам, ки дар байни кадомам,
Аз ин андуҳ дар кулфат мудомам.
Аз ин боис насозам фикри шавҳар,
Наям фориғ даме аз хавфи маҳшар.
Нигар, эй марди солиқ, ҳиммати зан,
Ки он зан тоҷи мардон аст, ту зан.
Илм набвад ба марди ришу моя,
Бузу харро калонтар ришу хоя.
Бувад мардӣ нишони ғайрати дин,

Агар мардӣ, бикун ин рахшро зин.
Ба ҳар матлаб ба кас ҳиммат ба кор аст,
Ки дунҳиммат ба ҳар ду кавн хор аст.
Кунӣ ҳиммат, ки парам фавқи афлок,
Парӣ, андеша кун з-олудагӣ пок.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Мақсади ноёбро дидан нишони ҳиммат аст,
Ҳиммати олий бахшишҳои ҷувди қисмат аст.
Эй сияхдил, зуд рав дар суҳбати равшандилон,
Ҳар чароғи пурзие бо шуълаҳо ҳамсуҳбат аст.
Меравӣ дар хонаи торики пурваҳми лаҳад,
Аз барои тушаи он гуша ин ҷо фурсат аст.
Талхкоми кӯйи дилбар гар равӣ сӯйи ватан,
Аз шароби ҳавзи Кавсар нуш ҷоми шарбат аст.
Давлати дунё ҳама сармояи меҳнат бувад,
Гар гадойи ишқи Ҳақ бошӣ нишони давлат аст.
Ошиқон диданд роҳат аз майи шахдоби файз,
Ошиқи моли ҷаҳонӣ фарқи ранҷу меҳнат аст.
Шарти ҳар ду илм бошад дар ҷаҳон тарки ватан,
Ки шикасти нафси ҳар толиб зи ранҷу ғурбат аст.
Гар кунӣ иззат Худоро, душманашро хор дор,
Иззати фардо агар меҳоҷӣ аз ин зиллат аст.
Эй Ҷунунӣ, умри худ дар тоъати Ё сарф кун,
Ваъдаи фармони Ҳақ тоъат баҳойи ҷаннат аст.

Муноҷоти Робиаи Басрӣ (рах)

Ба рузе Робиа кардӣ муноҷот,
Ба даргоҳи Карим аз баҳри ҳоҷот.
Ки ё Рабб, ҳосили дуни ҷаҳонат,
Бидеҳ ин ҷумларо бар душманонат.
Ниҳамҳои бихишти ҷовидонро,
Бидеҳ, ё Рабб, тамоми дустонро.
Ба ман дар ҳар ду олам васли Ту бас,
Ниғаҳи ҷуз Ту кунам, дар дидаам хас.
Намесозам назар бо сӯйи кавнайн,
Фуруғи ҷилваат кун қурратулъайн.
Дилам хоҳад Туро, на мосивойе,
Надорам тоқати аз Ту ҷудойӣ.

Ки маргу зиндагонӣ бо Худо хуш,
Чудо будан зи хубби мосиво хуш.
Ду олам ғайри Зоти Ё чӣ дорад?
Ки ошиқ ғайри маъшуқаш кӣ дорад?
Гадо гар дур шуд аз қурби шоҳе,
Чудо гардад зи дарё ҳамчу моҳӣ.
Маяфкан хешро андар ҳалокӣ,
Ту, эй олуда, рав бо сӯи покӣ.
Бирав дар суҳбати пурфайзи покон,
Бикун ху бо гурӯҳи дарднокон.
Зи дардаш то расад андар дилат дард,
Бигир аз осиеи аҳли дил гард.
Зи гарди домани соҳибкамоле,
Расад шояд зи файзи Ҳақ шамоле.
Шамоли субҳи дилҳои муҳиббон,
Расонад чоки дилҳоро ба домон.
Ба ногоҳӣ насим орад пиёла,
Шавӣ чун булбули маҳзун ба нола.

Воқеан хоб дидани азизе Робиаро

Азизе Робиаро дид дар хоб,
Ки гуфт, чунат зи олам бурд Ваҳҳоб?
Чӣ гуфт мункар нақир, эй порсомоҳ?
Чӣ гуна шуд ҷавобат? Соз огоҳ.
Бигуфт, омад ба пешам ду ҷавонё,
Бағоят хушлатофат, хушзабонё.
Бигуфт, ман раббук, эй умматуллоҳ,
Худоят кист, дорӣ тушаи роҳ?
Бигуфтам, бозгардед сӯи Субҳон,
Бигуьед, гуфт он мазлуми бечон.
Ту Шоҳи олами ҳаждаҳ ҳазорӣ,
Ғании Бениёзӣ, Кирдигорӣ.
Насозӣ ин аҷузари фаромуш,
Суроғам кардӣ зери хоки рупуш.
Мани бекас ба ҷуз Ту кас надорам,
Туро аз ёди худ кай мебарорам?
Агарчи як заифу нотаваонам,
Ба ҷуз Зоти Ту чизеро нахоҳам.
Ту худ донӣ, ки ҷуз Ту мақсадам нест,
Ба дил ҷуз доғи ишқи Ту алам нест.

Ту худ Мавлову гуйи мавлоят кист?
Туйи мақсуд, гуйи мақсадат чист?
Нигар он бандаҳои негустох,
Ҳама шуд хок дар ин зишт санглох.
Ҳамон аҳде, ки карданд рузи мисоқ,
Вафодоранд, то рафтан аз ин тоқ.
Бувад завқи муҳаббат дар дилу ҷон,
Бизан бу хок бо файзи муҳиббон.
Ба пистони муҳиббон файз чун шир,
Зи пистони дили Ё баҳрайе гир.
Чу барра пайравони меши худ бош,
Давосози дили пурреши худ бош.
Аз ин сина макидӣ, то шудӣ мард,
Бимақ шири ҳақиқат бо дили дард.

Воқсаи Фузайли Айёз (рах)

Фузайл аз роҳи зане шуд ҳодии роҳ,
Зи ҷоми ишқ хурд, омад ба даргоҳ.
Ба рузе гуфт он шуридаи Рабб,
Шавам хурсанд ҳар гаҳ, ки шавад шаб.
Шавам фориғ зи ташвиши ҷаҳонӣ,
Кунам азми саройи ломаконӣ.
Халал набвад ба зикри Ҳақ ба ҷуз хоб,
Ки меёбам ҳузури зикри Ваҳҳоб.
Либоси шаб бипушам зери китмон,
Бинушам ҷуръае аз завқи Ҷонон.
Дари тавба, дари ҷаннат бувад во,
Биё, ҳар шаб зи хобат чашм бикшо.
Саҳаргоҳон бичушад баҳри раҳмат,
Ба ғафлат магзарон, ин муфт фурсат.
Кашӣ оҳе, калиди боби ганҷ аст,
Агарчи тарки хобаш саҳт ранҷ аст.
Саҳар ҳангоми рози ошиқон аст,
Ки вақти гиряву оҳу фиғон аст.
Ба ошиқ хилвати шаб вақти роз аст,
Ки қисса ранҷи маъшуқаш дароз аст.
Агар аз файзи шабҳо рух натобӣ,
Ба охир ганҷи мақсадро биёбӣ.

Баёни гириги Фузайли Айёз (рах)

Фузайл аз тарси Ҳақ доим ба ғам буд,
Ки кораш гириҳои пуралам буд.
Нахандида лабонаш то ба сӣ сол,
Ба боли ҷазба сӯи Ҳақ зади бол.
Битарс, эй банда, аз қаҳри Илоҳӣ,
Ки тарсон аст аз Вай мурғу моҳӣ.
Ба хотир ор ҳар дам рузи мурдан,
Чӣ бошад, ҳол вақти чон супурдан?
Ки дорӣ уқбаҳои саҳт дар пеш,
Занад рузе, ки қассоди аҷал неш.
Ба ҳар уқба шавӣ дармондаву зор,
Магар раҳме намояд лутфи Ғаффор.
Надорӣ тоб бар як захми сузан,
Чӣ гуна тоб меорӣ ба гулхан?
Ба ҳар банда ваъиди Ҳақ назир аст,
Ки Эзид дергиру саҳтгир аст.
Ғаҳе бар куҳ бахшад аз надомат,
Ғаҳе бар коҳ гирад дар қиёмат.
Либоси ҷурмо шуд тавба собун,
Биёяд дар надомат раҳми Бечун.
Бикун тавба зи исён, эй гунаҳкор,
Бисозад афви ҷурмат лутфи Ғаффор.
Мағу фардо, дами фурсат ҳамин аст,
Ки фардоят шаку ин дам яқин аст.
Мабодо хайр шарр гардад зи таъхир,
Ки сабр аз шарр чун хун мекашад шёр.
Ба ҳар хайре бикун зинҳор суръат,
Ки дар таъхири хайри туст офат.
Мағу, эй ташна, фардо об нушам,
Пас аз пирӣ ба кори хайр кушам.
Ба буйи пир чандин навҷавонё,
Ки рафт бе тавба аз ин дори фонӣ.
Ба фарзе гар расӣ дар пирӣ, эй ёр,
Қади пирон надорад тоқати бор.
Бикаш бори ибодат дар ҷавонӣ,
Ба тоъат куш чанде, ки тавонӣ.
Туро додам аз ин пистони чон шир,
Бинуш ину макун зинҳор таъхир.

Воқеан ба ҳаҷ рафтани Иброҳими Адҳам (рах)

Ба ҳаҷ мерафт Иброҳими Адҳам,
Дилаш хуноби ишқу сина пурғам.
Фурухтӣ ҳас, саҳо кардӣ ба дарвеш,
Ба гиря буд шабҳо аз дили реш.
Ба зикру бо намозу гиряи зор,
Гузаштӣ инчунинаш ҳар шаби тор.
Касе гуфташ, намесозӣ чаро хоб?
Бигуфт, аз хавфи Ҳақ чашмам кашад об.
Дилам аз хавфи Ҳақ хуноба дорад,
Ду чашми ҳасратам селоба дорад.
Нафас дар зикр мекушад шабу руз,
Бипечам гирди худ аз ишқи дилсуз.
Чӣ сон роҳат кунам, дар дори пурранҷ?
Ки ганҷи муддао мавқуф бар ранҷ.
Агар чашмам ба ҳоби дун кунад ху,
Мабодо монам аз наззораи Ё.
Ки мақсудам аз ин зистан висол аст,
Ба фардо муддаъоӣ дил ҷамол аст.
Ду чашмам ошиқи наззораи Уст,
Дили пурҳасратам садпораи Уст.
Намезебад ба ошиқ ҳоби роҳат,
Муносиб нола аз доғи ҷароҳат.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ошиқи сухта пеши Ту ба зорӣ ояд,
Аз бари ҷурму гунаҳ узргузорӣ ояд.
Васл нодида, зи ҳиҷрон шуда сер аз ҷонаш,
Шуда қурбони ғамат, руҳсупорӣ ояд.
Бингар, эй соқӣ, ба ин ташналабони раҳи Дуст,
Ки дар ин майкада сад масти хуморӣ ояд.
Сад дарего, ҳама якмақсаду якранг нашуд,
Ки ба бозори ҷаҳон ҳар кӣ ба коре ояд.
Ҷон чу шаҳбоз бари сайди шикор омадааст,
То дами хондани Шаҳ, Ё ба шикоре ояд.
Рав ба зикр ор агар роҳати файзаш хоҳӣ,
Доим аз соқии ҷон ҷоми қаторе ояд.
Даъвии ишқ кунад қатраи хуни ошиқ,
Гар ба бозори ҷаҳон бар сари доре ояд.

Зи дари дун гузару рав ба дари пири муғон,
Ки дар ин ғамкада дар сина ғуборе ояд.
Ошиқон буй кашанд гар зи кафи хоки Ҷунун,
Буйи доғи дил аз ин масти Ҳисорӣ ояд.

Воқеаи пурсидани касе аз Иброҳими Адҳам (раҳ)

Зи Иброҳим касе пурсид, эй шаҳ,
Ба ман гу касбу корат чист пеша?
Бигуфт, корам шунав, эй марди соил,
Агар ҳастӣ ба зикри дӯст мойил.
Бидодам нақди дун бар аҳли дунё,
Матоъи охират бар аҳли уқбо.
Гузидам зикри Мавлоро ба олам,
Ба фардо аз лиқояш мезанам дам.
Ба ҷуз васлаш надорам орзуе,
Нафас то ҳаст, дорам ҷустуҷуе.
Ҳусули ду ҷаҳон ин аст, ҳуш дор,
Бикун коре, ки ёбӣ завқи дидор.
Агар ҳосил бичуӣ, бош восил,
Аз ин беҳосилон зинҳор бигсил.
Ки аз ошуби дунё кас наёсуд,
Барорад аз димоғи саркашон дуд.
Ба рангу бу агар афтӣ ба домаш,
Ба ғафлат бигзаронӣ субҳу шомаш.
Дар ин зулмат чароғат дар нагирад,
Зи ғафлат нахли умрат бар нагирад.
Фуру поят ба лойи зишти исён,
Равӣ бе тавба сӯи нори сузон.
Макун ҳаргиз ба умрат эътимод,
Ки ҳаст ин хоки ту мавқуфи бод.
Бувад умре ҳама як турфатулҳайн,
Дарозу кутаҳаш бар бод мобайн.
Кушояд гар лаҳад ҳар гаҳ даҳонро,
Ба навбат луқма мӯсозад ҷаҳонро.
Чаро тан парварӣ, эй луқмаи гур,
Ки тан фарбӯх кунӣ бар хурдани мур.
Риёзат каш, ба нафси сағ қадал кун,
Агар даҳқонӣ, коре дар маҳал кун.
Зи нури ишқ шамъи дил бияфруз,
Дилат равшан шавад аз доғи дилсуз.

Ба даргоҳи Илоҳӣ сой ҷабинро,
Мунаввар кун зи нури дил заминро.
Шудӣ, эй ҷуръа, олуда дар ин хок,
Равӣ охир ба сӯи олами пок.
Машав олуда, дил ху кун ба покӣ,
Ба шуғли бандагиву дардноӣ.
Агар аз меҳри Ў ҳосил кунӣ дард,
Риҷолуллоҳ гашта, мешавӣ мард.

Воқеаи шайх Зуннуни Мисрӣ (рах)

Ба ишқаш шуҳра шуд Зуннуни Мисрӣ,
Расид ҷазба аз Ў бар аҳли асре.
Ба атрофаш ҳама парвонаҳо ҷамъ,
Мунаввар буд аҳли дил аз он шамъ.
Ҳасадкешон зи ҳар су аҳли инкор,
Варо зиндиқ гуфтанд, охири кор.
Шикоятҳокунон дар назди султон,
Намудандаш ба тухмат ҳабси зиндон.
Чу Юсуф кард андар чоҳ маскан,
Дилаш аз нори ишқи дӯст гулхан.
Ба зиндон монд Зуннун то чиҳил руз,
Ба шуришҳойи ишқи нолаву суз.
Зи ҳолаш кард он шаҳ нек таҳқиқ,
Баромад Ў зи сардорони сиддиқ.
Бихондаш подшоҳи Миср дар пеш,
Ки дидаш ошиқи пуршуру дилреш.
Ба шуру ҷазбаи Ў монд ҳайрон,
Зи оби дидаи Ў гашт гирён.
Намуд таслим зери нутқи то маш,
Ба ҷону дил Халифа шуд ғуломаш.
Ба аҳли дил, надонам, чист ҳикмат?
Шавад хасму дарафтад аҳли ғафлат.
Ба ҷойе, ки дилреш асту шайдо,
Ҳасадкешӣ дилозор аст пайдо.
Асал ҳар ҷо, ки бошад, ҳаст занбур,
Ба бинойи қаҳон ханда занад кур.
Ҷафоҳо дидаанд ин ҷо муҳиббон,
Кафи дилшон аз ин хори мағелон.
Ба ҳар ҷойе, ки бошад пири дастгир,
Набошад ҳолӣ аз инкору мункир.

Бувад мухлис асалваш суҳбаторо,
Зи ваҷҳи шуми мункир заҳр пайдо.
Гурез аз талх, мойил шав ба ширин,
Муҳиббонанд, шаккархонаи дин.

Дар сифати оҳи саҳар гӯяд шайх

Чунин фармуд он султони ирфон,
Кушоянд гар дари фирдавси Ризвон.
Диҳандам тахти ду гетӣ баногоҳ,
Намегирам ба як оҳи саҳаргоҳ.
Кашам оҳе агар аз завқи Ҷонон,
Ба ду олам набахшам ҳосили он.
Дамро, ки ба дарди Ё барорам,
Намебахшам ба тахти ҳар ду олам.
Ҳамеша нолаву оҳи саҳар кун,
Зи ваҳмаш гирия аз хуни ҷигар кун.
Ба ғафлат магзарон файзи саҳарро,
Масозӣ хушк дойим чашми тарро.
Ба вақти файз ояд хоби ширин,
Ба зикри оғаҳӣ кун равнақи дин.
Ки аксар ҷуръанушони ҷигарреш,
Расиданд аз саҳар бар мақсади ҳеш.
Насими субҳро кун марҳами дил,
Ки гардад зинда, то ин мурғи бисмил.
Ба гирия бош вақти хандаи субҳ,
Биё, эй мурдадил, шав зиндаи субҳ.
Хушо соъат, ки дар вай оҳи дилсуз,
Ба солиқ бигзарад андар шабу руз.
Намомонад, дарег он ҳоли вола,
Вагарна умр лойиқ сарфи нола.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуӣ

Кош он ҳоли дигаргунӣ ба кас бошад мудом,
Нолаи дилсузи ҷонафзову завқи нуши ҷом.
Оташи ишқаш гаҳе дар шуълагоҳӣ мееравад,
Хунчакон монам ба ҳасрат чун кабоби нимхом.
Доғи васли Ё ҷудо сузонд, ҳиҷронаш ҷудо,
Сухтам аз гардиши ин нашъа дар ҳар субҳу шом.
Гаҳ ба гулзори висолу гаҳ биёбони фироқ,

Медавам чун гуй дар фармони чавгонаш хиром.
Ошиқон андар каманди ҷазби ишқаш мубтало,
Ғаҳ ба зикру ғаҳ ба фикри сачдаву ғаҳ дар қиём.
Шавқи ҷазба рози дил аз парда берун мекунад,
Мерасад буйи ҷигар аз охи сардаш дар машом.
Ёри мо руйпуш аз ҳар дидаи номаҳрам аст,
Нест осон нуши май аз соқии нозукхиром.
Интизориҳои ин дар ҷон ба лаб овардааст,
Раҳм кун бар ҳар гадо, эй Хусрави олимақом.
З-он даме, ки шуд Ҷунунӣ ҷуръануш аз ҷоми ишқ,
Шуд ба гулзори муҳаббат булбули ширинкалом.

Воқеаи шайх Абдуллоҳ ибни Муборак (раҳ)

Чу Абдуллоҳ ном ибни Муборак,
Бигуфт он бандаи Эзид Таборак.
Ки будам дар ғазойи ҳарби куффор,
Муқобил шуд ба ман габре ба як бор.
Ба ҳангоми ба якдигар пайи ҳарб,
Ба ҳам дар ҳамлаҳои разми бо зарб.
Азон гуфтанду шуд вақти ибодат,
Аз он кофир гирифтам зуд муҳлат.
Адо кардам намозу омадам боз,
Ки то орам ба кофир ҳамлаву тоз.
Ки шуд вақти намози дини кофир,
Ҷавоб аз ман гирифту рафт охир.
Сари худ монд андар сачда кофир,
Кашида теғ, ҷастам ҳамчунон тир.
Ба қасди он, ки мебурам сарашро,
Кунам аҷзойи ханҷар пайкарашро.
Зи ҳотиф омад овозе ба гушам,
Даме аз ҳайрати дил рафт хушам.
Ки, эй банда, ба аҳди худ вафо кун,
Амонаш деҳ, руй бо сӯйи Мо кун.
Сиришк аз чашми Абдуллоҳ равон шуд,
Зи сузи ҳасрати дил дар фиғон шуд.
Сари худ аз замин бардошт кофир,
Адуру бар сари худ дид ҳозир.
Аҷаб чолок, бар каф теғи урён,
Зи доғи ҳасрати дил зору гирён,
Бигуфташ, ки чаро мегирий, эй ёр?

Чунин ошуфтаву дар гиряи зор?
Бигуфт, омад итоб аз суйи Мавло,
Барои ту зи лутфи Ҳақ Таъоло.
Шунида, наъра зад кофир, шуд аз чой
Ба ин гумроҳи хизлон дусад вой.
Ки Мавлоям чунин дар меҳрубонӣ,
Чаро бегонаам ман, эй фалонӣ?
Аҷаб, Ӯ ошно, бегонаам ман,
Магар беақли бебоконаам ман?
Сазовори парастии он Худойе,
Ки дорад раҳм бар ҳар бенавойе.
Бари душман итобе ҷониби дуст,
Сазовори парастии Ҳазрати Уст.
Агар дониستم алтофи ӯро,
Зи аввал кардаме ин ҷустуҷуро.
Калима гуфта – гуфта, шуд мусалмон,
Ба сидқ аз ҷону дил овард имон.
Кушояд қуфли дил аз лутф Борӣ,
Бигардад оби раҳм аз дида ҷорӣ.
Ки нармадилӣ зи фазли раҳмати Уст,
Ҳарорат аз нигоҳи шафқати Уст.
Касеро хонд, гардад фарқои нур,
Ҳамон, ки ронд аз қурбаш фитад дур.

Воқеаи гирён омадани ҷавон назди Абдуллоҳи Муборак

Ба рузе як ҷавоне омад аз дар,
Зи оби дида ду рухсорааш тар.
Фитод дар пойи Абдуллоҳ ба гиря,
Чакида бар замин обаш зи дида.
Бигуфт ӯро, ки ҳолат чист, эй шобб?
Чаро гирёнӣ, аз дида равон об?
Бигуфто, шуд гуноҳам аз ҳад афзун,
Намедонам, чӣ созам назди Бечун?
Қадам аст, гуфт, он ҷурми азимат?
Дилат хун шуд магар аз хавфи бимат.
Бигуфт, қардам зинойи зишту мурдор,
Намедонам, чӣ созам охири кор.
Бигуфт Абдуллоҳ, эй соҳибнадомат,
Битарсидам, ки ту қардастӣ ғайбат.

Ки ғайбатро ашадтар аз зино дон,
Ниғаҳ дорӣ забон аз гуфтани он.
Макун зинҳор дар ғайбат далерӣ,
Надорӣ чун зи лаҳми халқ серӣ.
Хурокат доимо лаҳми ҳаром аст,
Забонат хунчакон аз лаҳми хом аст.
Забонат шуд бари зикр офарида,
Мағу алфози зишти ношунида.
Бипарҳез аз каломи дилсиёҳӣ,
Дилу нома сияҳ аз пургуноҳӣ.
Каломи зикр гуё ҳамди ширин,
Шавад равшан дилу ҳам хонаи дин.
Биҷу ҳамсуҳбате, ки зикр гуяд,
Машав ҳамроҳи он, ки айб ҷӯяд.

Воқеаи ҳасрат хурдани ҷавоне бар ғавти ҳаҷ

Тавофи ҳаҷ ҷавонеро бишуд ғавт,
Зи дил оҳе кашид, пурдард босавт.
Зи ҳасрат чарх зад дар дидааш об,
Ки мондам аз тавофи байти Ваҳҳоб.
Биғуфт Суфён, чиҳил ҳаҷ кардам аз ҷон,
Ба як оҳи ту мебахшам ҳама он.
Бидеҳ як оҳу бистон ин чиҳил ҳаҷ,
Агар пас мондаӣ, эй марди аъраҷ.
Фурухт ҳаҷро, харид як оҳи уро,
Намуд шукрона таҷдиди вузуро.
Азизе гуфт, дар хобаш басе зуд,
Аз ин савдо гирифтӣ ончунон суд.
Агар қисмат кунӣ бар аҳли маҳшар,
Расад бо он ҳама хайраш баробар.
Ғанӣ гарданд, ҷумла аз савобаш,
Намедонам, Худо донад ҳисобаш.
Ба дил як зарраи дарди муҳаббат,
Агар бошад, барояд оҳи ҳасрат.
Бибин аҷри савоби оҳи пурдард,
Ба ҷамъи ҳашр дар қисмат вафо кард.
Зи дирди дил ба оҳи сард ху кун,
Ба хуноби дил аз ҳасрат вузу кун.
Чу лола гар ба дил пайдо кунӣ доғ,
Шавӣ булбул, баройӣ аз сафи зоғ.

Барои ишқи ирфон хилқати халқ,
На бар айшу нишоту шаҳвати халқ.
Барои бандагӣ ин зиндагиҳо,
Набошӣ дар раҳи шармандагиҳо.
Ки ин куҳна работи офатангез,
Ки дардаш дар камин ханчар кунад тез.
Зи ҳар суят бувад хавфи ҳалокат,
Гирифторӣ ба бозори фалокат.
Бувад олам пур аз ҳар донаи дом,
Ба ҷуз роҳи тариқат нест ором.
Агар роҳи амон хоҳӣ, биё зуд,
Зи дунё руй гардон сӯи Маъбуд.
Иқомат кун дар ин роҳи саломат,
Шавӣ то растгор андар қиёмат.

Воқеаи Суфёни Саврӣ (рах)

Чунин фармуд он Суфёни Саврӣ,
Ба ҷамъи дардмандони ҳузуре.
Бувад даҳ қисм гирия андар ин роҳ,
Шавад як қисми Ё мақбули даргоҳ.
На дигар шавад, ҷумла риёӣ,
Бикун аз сидқи дил гирия худойӣ.
Шавад ҳар қатрааш сад баҳри Уммон,
Ба Ё мавҷ оварад дарёи ғуфрон.
Шавад шойистаи алтофи Борӣ,
Бигирияд банда бо сузу ба зорӣ.
Баҳори умрро дар гирия бигзор,
Чу булбул хуй кун дар нолаи зор.
Бикун гирия, агар гириёнд Бечун,
Ки дар гириёндани Ё дил шавад хун.
Ба сӯи дида хуни дил гурезад,
Ба об олудаву хуноба резад.
Зи дарди дил сиришки ошиқон, хун,
Ба вақти гирия 3-ин сонанд гулгун.
Зи доғи дил шавад саргарму шайдо,
Зи руяш нури тавҳидӣ ҳувайдо.
Чу гул аз гулшани Ҳақ бишкуфад ру,
Вале аз доғи ҳасрат меканад му.
Ки шурби ҷуръаи ваҳдат кунад кайф,
Дареғо, боз гардад нашъа сад ҳайф.

Агар доим бувад он нуш ширин,
Намонад то қиёмат дар ҷабин чин.
Фишонад дасти ошиқ аз ду олам,
Дилаш кардӣ зи қайди мосиво рам.
Намегуфтӣ ба ду гетӣ ба ҷуз Ҳу,
Шудӣ хокистар андар сузиши Ӯ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Кош он шуълаи дилсузи Ту доим бошад,
Ёр чун тутӣ ба ойина муаллим бошад.
Ҳар ки чун лола ба доғи дили чок омаду рафт,
Ғунчааш назди гулистони Ту қоим бошад.
Одам он аст, ки ҷо кард ба дил меҳри Туро,
Дили беишқ магар қалби баҳоим бошад.
Гашт маҳрум аз ин сангдилони ғайрӣ,
Хуш аз ин шуъла, муҳибби Ту мулоим бошад.
Зистану мурдани ушшоқ барои Ту бувад,
Дар лаҳад хуш ба ҳаёлотии Ту ноим бошад.
Гар ба ёдат нафасе нест, набошад аз умр,
Нафаси умр ба Ту рафтаву ойим бошад.
Ин Ҷунун, ханҷари чувъ ҷониби ҳасм андозад,
Қасди Ӯ азми ҷиҳод аст, ки соим бошад.

Воқеаи шафқати Суфёни Саврӣ (раҳ)

Ба ҳар махлуқ Суфён шафқате дошт,
Ба аҳли мубталоён раҳмате дошт.
Ба рузе мегузаштӣ байни бозор,
Бидид андар қафас мурғе гирифтор.
Ки дидаш мурғаке маҳбусу дилтанг,
Тапида, бо фиғон мекард оҳанг.
Зи шафқатҳо харида, кардаш озод,
Ҳамон мурғак зи шодӣ бол бикшод.
Ба ҳар шаб омадӣ дар хона Суфён,
Гирифтӣ баҳра аз файзи муҳиббон.
Муҳаббат карда Ӯ бо аҳли суҳбат,
Шудӣ парвонаи аҳли муҳаббат.
Ба шаб кардӣ намоз он марди неку,
Бикардӣ мурғакаш наззораи Ӯ.
Ғаҳе дар бозуии Суфён нишастӣ,

Чунин бо мушфиқи худ меҳр бастӣ.
Ба рузи реҳлати Суфён ба ногоҳ,
Муҳиббонаш ҳама дар нолаву оҳ.
Халоиқ ҷамъ дар ҳамли ҷаноза,
Расид он мурғак бе эҳтироза.
Ҳамесудӣ пару болаш ба тобут,
Ки шуд ҳайрон ба ҳолаш аҳли носут.
Аз он шафқат ҳама дар гиря афтод,
Баромад аз халоиқ доду фарёд.
Зи дил бар дил асар дорад муҳаббат,
Ба ҳар махлуқ бояд лутфу шафқат.
Ба ноҷинсон чунин кардаст, таъсир,
Ба ҷинси дил расад чун дар ҳадаф тир.
Ба зери хок карданд дафн Суфён,
Сари хокаш касе меҳонд Қуръон.
Бизад худро ҳамон мурғак ба хокаш,
Зи дарди синаи маҳзуни чокаш.
Тапида, руйи хокаш зуд ҷон дод,
Тамоми мардумон омад ба фарёд.
Аҷаб карданд, меҳри мушти парро,
Ба аҳди дустӣ хуни ҷигарро.
Зи шафқат мешавад ноҷинс дилбанд,
Зи бемеҳрӣ гурезад дур фарзанд.
Муҳаббат қолиб аст, эй толиби роҳ,
Зи асрори муҳиббон бош огоҳ.
Таноби дил ба сӯи дил дароз аст,
Набинад кас, ки сирри бениёз аст.
Пас аз ҷон додани он мурғи ҷонбоз,
Баромад аз даруни қабр овоз.
Шавед сомеъ каломам, эй халоиқ,
Ба самъи гуш ҷону дил мувофиқ.
Наёмад дастгирам зуҳду тоъат,
Маро бахшид Ҳақ аз руйи шафқат.
Ба ҳар махлуқи Холиқ меҳрубон бош,
Ба дилҷуӣ базе ширинзабон бош.
Макун ҳангоми шафқат қасди дигар,
Ба ин қасде, ки ҳаст ин сунъи Довар.
Бари марзояи Сонеъ марҳамат кун,
Ба ҳар корат ризояи Ў ният кун.
Ба ҳар ранге халоиқ кард пайдо,

Камоли қудраташ, то шуд ҳувайдо.
Бипушонид ҳар якро либосе,
Бинушонид ҳар якро зи тосе.
Ба ҳар як вазъи дигар истилоҳе,
Яке гумроҳу дигар дар фалоҳӣ.
Ба хорӣ мангарӣ, бар мури лангаш,
Мабодое, ки бинӣ захми сангаш.
Шавад мур аждаҳо аз қудрати ӯ,
Аҷаб набвад, ки куҳеро кунад му.
Ба борааш хешро аз зарра кам дон,
Зи ҷумла сар фуру бо фарқи ҳам дон.
Ба ибрат бингарӣ сӯйи залилон,
Чунин шуд амри Ҳақ дар қисмати он.
Набошӣ ҳосиди қавми худодод,
Каси дигар надод, ӯро Худо дод.
Худоро аз дари мардон талаб кун,
Зи дунё руй гардон, сӯйи Рабб кун.
Ба каф кун домани як ҳодии роҳ,
Барад, дастат гирифта, сӯйи даргоҳ.
Ба касби бандагиҳо кори дил кун,
Ҳазар аз хатраи ҳар қолу қил кун.
Ҳарими каъбаи дипро кунӣ соф,
Ки то симурғ зояд байзаи қоф.
Парад симурғи дил гар ҷониби Арш,
Шавӣ безор аз олойиши фарш.

Воқеаи шайх Шақиқи Балхӣ (раҳ)

Азизеро Шақиқ мебуд номаш,
Ба шаҳри Балх мебудӣ мақомаш.
Ба Балх омад аҷаб қаҳти азиме,
Халоиқ аз ҳалокат дошт биме.
Ғулуме дид ӯ рузе ба бозор,
Ки кардӣ хуррамиву ханда бисёр.
Бигуфт, эй банда, вақти марги мардум,
Чӣ қойи қаҳқаҳа, зиҳку табассум?
Ҳама рафтанд фуру фар қулзуми ғам,
Чароӣ ту чунин шодобу хуррам?
Ғулом гуфташ, надорам ғусса, эй мард,
Ки мавлоӣ ман аст андар ғино фард.
Ба қойе карда сад манн ғалла анбор,

Дихад он хоҷаи ман нони тайёр.
Ки аз он ғалла бошад хоҷаам сер,
Маро кай Ў гурусна мекунад дер.
Шақиқ ин ҳарф фаҳмида зи худ рафт,
Ба руйи хеш зада як силии сахт.
Ки бингар, ин ғулум бар хоҷа нозад,
Зи ғалладории Ў сарфарозад.
Туро Мавлост, мулкаш беқиёс аст,
Парешон чун бари ризқат хавос аст.
Хазинаҳои қудрат кам нагардад,
Сазад гар бандааш, дар ғам нагардад.
Дихад нон, то ки қон додаст дар тан,
Бувад бечо ғами нон хурдани ман.
Бигардонед ру аз шуғли дунё,
Ба тавба руйи дил карда, ба Мавло.
Таваккул карда андар зухд кушед,
Зи қоми шурбати тавҳид нушед.
Ғами дин хур, ғами рузӣ чӣ лозим,
Ки Раззоқи ғанӣ дорӣ ту доим.
Агар суръат кунӣ дар хурдани нон,
Шавад суръат туро дар додани қон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Дар қаҳон ҳар зийи нафс ризқи муқаррар дорад,
Аблаҳ он аст, ки Ў шуғли муқаррар дорад.
Донаи ризқ зиёд аз сабаби ҳирс нашуд,
Гарчи сад мулк чу Ҷамшеду Сикандар дорад.
Шишаи ҳирси туро санги қаноат шиканад,
Он замон қониби дун майли ту камтар дорад.
Оқил он аст, ки иксири муҳаббат ҷуён,
Оҳи сарде ба дилу дидаи худ тар дорад.
Дилаш огоҳу забон зикри шаҳодат гуён,
Андарин роҳ агар ҳар қадаме бардорад.
Манзили аҳли тариқат на ба сайри қадам аст,
Рухбозист, ки аз ишқи Худо пар дорад.
Сер аз ранги қаҳон дидаи пуроби Чунун,
Ашкборӣ магар аз ҳасрати манзар дорад.

Баён намудани шайх Сулаймон хавфу ричоро

Чунин фармуд рузе Бусулаймон,
Ба суйи ҷамъи асҳоби муҳиббон.
Рицову хавф андар дил, ду нур аст,
Ба солиқҳо аз ин ҳар ду ҳузур аст.
Касе ғўяд, ки равшантар кадом аст,
Бигу, анвори хавф олимақом аст.
Мунаввар хонаи дин з-ин ду шамъ аст,
Зи хатра хотири он банда ҷамъ аст.
Ба ин ду ришта баста мурғи имон,
Ба истиҳкоми ин ҳарду бикан ҷон.
Ба дил ин риштаҳо доим ниғаҳ дор,
Мабодое канад ин мурғи рам дор.
Агар донӣ, мусалмонӣ ҳамин аст,
Рицову хавф истиҳкоми дин аст.
Яке дорӣ агар, дигар надорӣ,
Парад мурғат раҳу довар надорӣ.
Рицову хавф бошад амри қалбӣ,
Ки феъли амрро дон наҳии салбӣ.
Миёни амру наҳяш мубталойӣ,
Миёни омма ё андар халойӣ.
Ду роҳе пешат, эй банда, ниҳоданд,
Ба дастат ихтиёри ҷуз доданд.
Агар ҷаннат равӣ, рав дар раҳи рост,
Ба чап мойил машав, ки дӯзах он ҷост.
Зи роҳи неку бад Эзид хабар дод,
Туро ақлу хирад, ҳуше ба сар дод.
Агар ту аҳли асҳоби яминӣ,
Ба роҳи рост дар аҳкоми динӣ.
Агар ҳамроҳи асҳоби шимолӣ,
Раҳи дӯзах гирифта, дар залолӣ.
Зи беқайдӣ паронда мурғи имон,
Шавӣ мардуд аз даргоҳи Субҳон.
Биё, андар паноҳи муқбилон бош,
Ба суди худ гурезон аз зиён бош.
Яке гар хоҳӣ, як дил як забон шав,
Ба ҳар роҳе, ки Ё хонад, давон шав.
Худоро чу, Худоро чу, Худоро,
Бигу зикру бимон чуну чароро.

Воқеаи панд додани Аҳмади Ҳарбӣ фарзанди худро

Азизе буд номаш Аҳмади Ҳарб,
Бари дин кардӣ Ё бо душманон зарб.
Ба рузе қониби фарзанди дилбанд,
Бигуфт, андар Худочуйи шунав панд.
Бикун, эй қон, ба Зоти Ё таваккул,
Ба саъбу амри душворӣ таҳаммул.
Агар ноне, таъоме хоҳӣ кофӣ,
Талаб кун, рафта зуд аз ин шикофӣ.
Шикофе буд дар девори хона,
Бигуфт, бо аҳли худ шайхи замона.
Аз ин суроҳ ту бо ин писар деҳ,
Таъому ҳар шайъе хоҳад агар, деҳ.
Гирифтӣ нон писар аз он шикофӣ,
Ҳамехурдӣ аз он бар қадри кофӣ.
Гурусна шуд писар рузе бари нон,
Бирафт дар назди суроҳӣ хиромон.
Тифоқо аҳли хона рафтӣ қойе,
Набудӣ кас бидоданд, то садойе.
Зи ғайб омад таъом аз лутфи Субҳон,
Писар бигрифт баҳри тушаи қон.
Ба хурдан буд, омад аҳли хона,
Бигуфтандаш, кӣ додат шахди нона?
Гирифтам аз шикофӣ гуфт алҳол,
Ба он тарзе, ки бигрифтам маҳу сол.
Бигуфт Аҳмад, ки аз лутфи Худованд,
Зи ғайб омад таъоми хуш ба фарзанд.
Натиҷа ин бувад фазлу таваккул,
Мадон аз ҷузъ, ки ҳаст ин бахшиши кулл.
Бувад аҳли таваккул дар паноҳаш,
Ҳамеша исмати Ҳақ таҷаҷҷош.
Агар бошад ниғаҳбони касе Ё,
Намегардад хиёнат тори як му.
Расонад ризқро он Зоти Якто,
Ба ҳар муштоқи рузихур ба ҳар қо.
Ки як номи қадимаш ҳаст Раззоқ,
Ба ҳар кас кард қисмат рузи мисоқ.
Аз он қисмат намегардад зиёда,
Саворон к-аз амал гардад пиёда.
Нагардад ҳам зи қисмат донаёе кам,

Аз ин гуям, ки аз рузӣ махур ғам.
Ту банда бош, донад бандапарвар,
Ғами дин хур барои рузи маҳшар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Фигони шайху шобб зи ваҳми қиёмат аст,
Ин тарки хуфту хоб зи ваҳми қиёмат аст.
Гардун ба ҳар баҳор хурушад ба рези ашк,
Резад зи дида об зи ваҳми қиёмат аст.
Аз гиря шуд зи дидаи Одам Сафӣ ду ҷуй,
Он дидаи пуроб зи ваҳми қиёмат аст.
Нуҳи набӣ, ки навҳагарӣ кард умрҳо,
Он бими печUTOB зи ваҳми қиёмат аст.
Кухҳо ба вақти нолаи Довуд нола кард,
Он синаи кабоб зи ваҳми қиёмат аст.
Кирмон, ки хурд аз тани Аюб ҳафт сол,
Сабраш дар он азоб зи ваҳми қиёмат аст.
Маҷруҳ шуд ду орази Яҳё зи оби чашм,
Рукард дар хароб зи ваҳми қиёмат аст.
Афғони ҳар набию валиҳо дар ин ҷаҳон,
Муштоқи он ҷамол зи ваҳми қиёмат аст.
Хуршеду моҳ дар фалаки чархи нилгун,
Хуш медавад шитоб зи ваҳми қиёмат аст.
Фардо ба рузи ҳашр бигуянд ғофилон,
Ё лайтанӣ туроб зи ваҳми қиёмат аст.

Воқеаи гиряи бисёри шайх Аҳмад (рах)

Ҳамон шайх Аҳмади шайдои дилсуз,
Зи ваҳми Ҳақ наёсудӣ шабу руз.
Касе рузе бигуфт, эй марди дарвеш,
Ниҳодӣ ранҷу сахтӣ бар тани хеш.
Наёсойӣ чаро аз гиряи зор?
Намозу зикр дорӣ ҳар шаби тор.
Бигуфташ Аҳмад, эй ёри хирадманд,
Набошад ошиқонро ҳоҷати панд.
Ба боло ҳашт ҷаннат фавқи гардун,
Ба зеро ҳафт дӯзах монд Бечун.
Биёсоям чӣ гуна дар миёна?
Бувад лозим ба ман зикри шабона.

Надонам, аҳли пастам ё ки боло,
 Чӣ ояд ҳукм аз Эзид Таъоло?
 Чунин гуфт он ҷигархун, гирявар шуд,
 Кашид оҳе магар хуни ҷигар шуд.
 Амал кун, ҷумла гуфтори азизон,
 Машав олуда бо ин бетамизон.
 Рафиқи аҳл камёб аст, ҳуш дор,
 Ҳазар кун аз қаринҳои дилозор.
 Бирав, биншин ба назди кайдому мор,
 Марав дар пеши ҳар шайтони маккор.
 Ки заҳри мор бошад марги дунё,
 Бувад заҳроби мункир марги уқбо.
 Кашад ҳодӣ туро дар роҳи масъуд,
 Барад гумроҳ андар роҳи мардуд.
 Басо ноаҳл шуд аз аҳли Ҳақ аҳл,
 Зи қисмат шуд фариқи ёри Буҷаҳл.
 Зи Буҷаҳлон гурез, эй ёри Аҳмад,
 Агар ту уммат ҳастӣ бо Муҳаммад.
 Ҳамонеро, ки Аҳмад умматӣ гуфт,
 Зи мункирҳои Буҷаҳлӣ барӣ гуфт.
 Гурез аз оташи сузони мункир,
 Ба заҳр олуда дон дандони мункир.
 Дами сардаш кашад шамъи дилатро,
 Бисузад аз ҳасадҳо ҳосилатро.
 Қарини Ё азоби нор дорад,
 Чу дуздон дар каминаш дор дорад.

Воқеаи ваъзи Хоҷа Ҳотам ва тавфиқ ёфтани кафандузд

Ба рузе ваъз гуфти Хоҷа Ҳотам,
 Ба гиря буд дарвешон чу мотам.
 Кафандузде дар он ҷо буд ҳозир,
 Ба ҳоли суфиёни ҷамъ нозир.
 Зи баъди ваъз шуд андар муноҷот,
 Ба даргоҳи Карим аз баҳри ҳоҷот.
 Бигуфт, эй Подшоҳи инсу ҳам ҷон,
 Тараҳҳум кун ба ҳоли аҳли инсон.
 Бибахш муҷримтарини маҷлисамро,
 Макун манзур ҷурми бошу камро.
 Дар ин суҳбат зи ҷумла зиштқирдор,

Агар бошад, бибахшо, мағфират ор.
Гузашт он суҳбати он рузи равшан,
Фуру шуд офтоб аз дар ба равзан.
Ҷаҳон торик шуд аз зулмати шаб,
Ба хоб осуд халқ аз ҳикмати Рабб.
Миёниро баста, он гаҳ дузди наббош,
Намуда хешро чун қалби қаллош.
Бишуд сӯи кафандузди равона,
Баромад сӯи гуристон зи хона.
Шикофта қабри тоза кард ӯ боз,
Расид дар гуши ӯ аз ғайб овоз.
Ки имруз Хоҷа Ҳотам кард суҳбат,
Расидат аз дуъойи ӯ шарофат.
Бигуфт, бахшо ба ман оситаринро,
Бикун афве, бидеҳ хулду баринро.
Гуноҳат афв шуд аз лутфи Раҳмон,
Чаро боз омадӣ дар қасди исён?
Кафандузди он замон дар ларза афтод,
Забони худ ба узру тавба бикшод.
Паёпай тавба, истиғфор мегуфт,
Чӣ хуш узре ба гиря зор мегуфт.
Ки, эй Бахшандаи Парвардигорам,
Ту дар лутфи чунин, ман дар чӣ қорам.
Ту дар қони ғарибам дар вафоҳо,
Ман андар қони худ дорам ҷафоҳо.
Зи Ту будаст, ҷумла меҳрубонӣ,
Ман андар фисқ рушоду ниҳонӣ.
Харидӣ бандаи пурайбро зуд,
Гузидӣ зиштро бо фазли Маъбуд.
Ки чун ман бандаи зишту гунаҳкор,
Назояд модари айём ду бор.
Туйи Султони лакбахши қарамсоз,
Ки кардӣ абди осиро сарафроз.
Ҳамон беҳ, ки кунам бар тоъатат ру,
Барорам ҳар нафас бо зикри ё ху.
Зи мардум рӯй гардонам ба гуша,
Мусофирро сазад анҷоми туша.
Гузорам умр бар тоъат ҷабинсо,
Кунам меҳри Туро дар қону дил қо.

Воқеаи панд хостани соил аз Ҳоҷа Ҳотам (рах)

Ба пеши Ҳоҷа омад марди соил,
Бигуфт, эй Ҳотами ҷувду фазоил.
Бидеҳ панде маро, кун раҳнамойӣ,
Ба дарди иллати дил кун давойе.
Бигуфташ, ёр гар хоҳӣ, Худо бас.
Рафиқ хоҳӣ, каломи Раббано бас.
Ба ҳар корат агар меҳоҳӣ ҳамроҳ,
Ду шоҳид котибинат ҳаст ҳамроҳ.
Агар ибрат ҳамеҳоҳӣ ту, эй ёр,
Туро бас бошад ин дунёи мурдор.
Агар меҳоҳӣ касби роҳи васлат,
Бувад бас мар туро феъли ибодат.
Агар воъиз бихоҳӣ, марг кофӣ,
Ба ҳасратҳо даройӣ дар шикофӣ.
Туро гар бас нашуд ин ҷумла гуфтор,
Бувад бас мар туро ин уқбаи нор.
Бигуям саҳт, то рузе шавӣ нарм,
Агарчи сард гуям, мешавӣ гарм.
Ба аҳли дил каломам оташин аст,
Муфиди ошиқони покдин аст.
Бикаш бори ибодат дар ҷавонӣ,
Ки пирӣ ҳаст ҷойи нотагонӣ.
Зи қувват гар шавад инсон фитода,
Шавад ҳар лаҳзае иллат зиёда.
Камоли умрҳо андар ҷавонӣ,
Бикун коре, ки фардо дар намонӣ.

Ғазали ҳазрати Маълави Ҷунуни

Хушёр шав ба зикр, ки умрат дубора нест,
Кун ваҳми рузи марг, ки гурат гувора нест.
Бо тахти ҷисм маноз, ки охир ба рузи марг,
Ку Хусраве, ки марқаби ҷубин савора нест.
Чун мурғи доначин гирифтори доми дун,
Ҳар синайе, ки аз ғами ишқи Ту пора нест.
Дар рузгори умр ба мақсад намерасад,
Ҳар ошиқе, ки вақти саҳарҳо ба зора нест.
Созӣ ба оҳу нола тасаллоӣ дарди дил,
Чуа нолаи фироқ ба ин дард чора нест.

Мотамсаро ба гиряву зорӣ муносиб аст,
Вақти суруру ишрату ҷойи нақора нест.
Ин гул шукуфти синаи ошиқ бувад мудом,
Ҳамчун шукуфти лолаи ҳар куҳсора нест.
Парвонаҳо зи шамъи дилам чарх мезананд,
Дар зери чарх ҳеҷ қамар бе ситора нест.
Аз доғи як нигоҳ Ҷунунӣ ҳалок шуд,
Дар ҳар ду кавн мақсади ӯ ҷуз наззора нест.

Воқеаи ёд доштани Суҳайл (рах) қолув балоро

Суҳайл бинни Абдуллоҳ чунин гуфт,
Дурр аз ганҷинаҳои дил ҳамесуфт.
Ки дар рузи аластуи Кирдигорам,
Бало гуфтам, ба хотир ёд дорам.
Қиёми шаб ба сӣ сола намудам,
Зи хурдӣ уқдаи дилро кушудам.
Маро будӣ Муҳаммад ном ҳоле,
Ба дарди ишқи Ҳақ шуридаҳоле.
Гиристӣ ҳар шабе он марди дилреш,
Ба Эзид гуфт, ӯ рози дили хеш.
Шабе дидам аҷойиб нек хобе,
Дилам аз нури Ҳақ дар фатҳи бобе.
Мунаввар сина аз ҳоле дигаргун,
Тапон мурғи дилам дар қайди Бечун.
Сарам бар Арши Ҳақ сачда намуда,
Ба дил файзи Илоҳӣ дар кушуда.
Ба холи худ баёни хоб кардам,
Ба гиря хуни дилро об кардам.
Бигуфт, эй кудаки ошиқ, нишона,
Макун ин хобро ҳар ҷо фасона.
Ба дил ин сирри ваҳдатро ниҳон дор,
Ба дил фикру ба лаб зикри забон дор.
Чу мегуфтам ба шаб зикри забонӣ,
Ҳаловат омадӣ дар дил ниҳонӣ.
Ба ҳафтум сол будам соимуддаҳр,
Ба нафси хеш кардам чун аду қаҳр.
Бирафт охир ба саҳби шайх Зуннун,
Дар он ҷо шуд ба ишқи Ҳақ ҷигархун.
Биёмузид аз Зуннун тариқат,
Ки шуд ғаввоси дарёи ҳақиқат.

Азизоне, ки аз Ҳақ бар гирифтанд,
Фазилатро зи якдигар гирифтанд.
Ба якдигар аз ин ру ҳоҷат афтод,
Барои доди Ҳақ шогирди устод.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Ба каф кун домани мардӣ, талаб аз фазли Раҳмон кун,
Бихоӣ меҳри Ҳақ ру ҷониби базми муҳиббон кун.
Гузар аз молу мулку хоксори куйи ваҳдат шав,
Ба боли ҷазбаи факрона сӯи Арш ҷавлон кун.
Надорад майли касратҳо ҳақиқат байни тавҳидӣ,
Биё, эй раҳгузар, аз гарди ин раҳ доман афшон кун.
Кунад тарки макон ҳар кас, ки азми ломакон дорад,
Муриди боргоҳи ломакон шав, тарки имкон кун.
Аз ин шури ҳаводис нест ҳосил ғайри расвойӣ,
Зи ҷону дил даро дар гушайеву зикри Субҳон кун.
Диле, ки захми доғи ишқ шуд, марҳам намехоҳад,
Аз ин захм аст гар чоки дилат пур аз намақдон кун.
Ба дареи қиёмат киштии Нухе агар хоҳӣ,
Сиришк аз нашъаи бими ҳалокат зери туфон кун.
Нашуд аз гиря то аъмо, надид Яъқуб Юсуфро,
Агар шайдои ҳуснӣ, нолаҳо дар байтулаҳзон кун.
Чунунӣ гар миёни ҷуръанушони азал бошӣ,
Ҳамеша ҷуши майнушӣ миёни майпарастон кун.

Воқеаи бемор шудани Амру Лайс ва дуо гирифтани ӯ аз Суҳайл (раҳ)

Бишуд ранҷур Амру Лайс ногоҳ,
Маризаш саҳт шуд аз ҳукми Аллоҳ.
Табибон ҷумла оқиз шуд зи дармон,
Киро ҳадди давои дарди Субҳон.
Бигуфтандаш, азизе ҳаст, эй шоҳ,
Дуъои ӯ бувад мақбули даргоҳ.
Талаб сози ҳамон Исонафасро,
Кунӣ гар илтимоси мултамасро.
Кунад шояд дуъои марҳаматнок,
Танат э-ин ранҷу иллатҳо шавад пок.
Талаб бинмуд шоҳ сар ба болин,
Биёмад он Суҳайли Хусрави дин.

Басе амволу зарҳои фаровон,
Намуданд арза бар сардори ирфон.
Накардӣ сӯи зарҳо гушаи чашм,
Нагуфтӣ ин зару сим аст ё пашм.
Накарда молу симашро иҷобат,
Зи ҷо бархост он соҳибқаноат.
Муридаш гуфт андар роҳ дар ҳол,
Чӣ будӣ, гар гирифтӣ он ҳама мол?
Ки ҳам харҷи адоӣи вом мешуд,
Ақойиб нафъи хосу ом мешуд.
Муридро гуфт, гар бояд туро зар,
Ба куҳу дашту саҳро зуд бингар.
Чу дид суфӣ, тамоми санги саҳро,
Зари сурх аст дар чашми тамошо.
Ки баъзе лаълу ёкуту зумуррад,
Кунад сурхӣ ба ҳар ҷо лаъл беҳад.
Аҷаб суфӣ таҳайюр шуд аз он ҳол,
Ки ин сурат надида дар маҳу сол.
Суҳайл гуфт, эй муриди нимхома,
Бигир ин зевару кун нафъи омма.
Касеро, ки диҳад Ҳақ қадри бисёр,
Надорад ӯ ба зарду сурхи дун кор.
Зи гарди дун фишонад домани дил,
Бисозад дар ҷавори қудс манзил.
Ба ин озодагон олудагӣ нест,
Ба ойинадилон фарсудагӣ нест.
Ки пеши кимӣе яксон зару хок,
Надорад аз вучуду аз адам бок.
Ба ғайр аз муддаҳои қиблаи дил,
Ба пеши дил ҳиҷобе нест ҳоил.

Воқеаи хабар додани Суҳайл аз вилояти нонво

Суҳайл фармуд сӯи марди дарвеш,
Ба Миср аст як валии қутби дилреш.
Ки дорад шуғли касби нонвойӣ,
Надорад як даме аз Ҳақ ҷудойӣ.
Дуъойи ӯ ба толиб кимӣеест,
Ғаниюлқалб марди порсоест.
Ба сӯи Миср рафт он марди дарвеш,
Ки то созад илоҷи чораи хеш.

Бидидаш мард, риш андар халита,
Ба худ печида аз ғам чун палита.
Арақ рез аст андар пухтани нон,
Ба пешаш суфраву тахта, намақдон.
Бигуфт, ин гар валӣ будӣ ба Ҷаббор,
Накардӣ эҳтироз аз сузиши нор.
Ки шуд шаккок андар рутбаи Ё,
Дареғо, чашми сирбин дар ҷаҳон ку.
Саломе кард, бо Ё дар суҳан шуд,
Ба зоҳир дар хушуӣ мову ман шуд.
Бигуфташ, зуд он қутби дилоғоҳ,
Шудӣ пайдо, ту эй дарвеш, аз роҳ.
Назар кардӣ ту бо чашми ҳақорат,
Ба ришу рӯи мо, эй бебасорат.
Магар аз ёд додӣ гуфтаи пир,
Насозад суҳбати мо бо ту таъсир.
Агар ояд ба дил як зарра инкор,
Набинад рӯи он дил файзи Ҷаббор.
Зи айбам дидаи сир гар бибастӣ,
Зи Ҳақ дидӣ машомат бӯи мастӣ.
Нигоҳи сар ба чашми дил ҳиҷоб аст,
Зи сӯи дӯст варна фатҳи боб аст.
Зи асрори ниҳонӣ чашми сар кур,
Намебинад зи дил фаввораи нур.
Ба зоҳир мушкилат маъруфу ориф,
Набошад кас зи сирри ғайб воқиф.
Азизонро ба чашми дил назар кун,
Зи нуқсонҷуи эшон ҳазар кун.
Нишин дар суҳбати эшон ба ихлос,
Нигар табдилашон дар суҳбати хос.

Воқеан хоб дидани Суҳайл духули ҷаннатро

Суҳайл фармуд, дидам душ дар хоб,
Маро бо сӯи ҷаннат бурд Ваҳҳоб.
Ба сесада тан шудам он ҷо мулоқӣ,
Ки хурдандӣ шароб аз ҷоми соқӣ.
Бигуфтам, эй азизбони бихиштӣ,
Ба дунё аз амал тухми ҷӣ киштӣ?
Ҷӣ буд боис ба тарсу хавфатон беш,
Ки будаи аз кадомин уқба дилреш?

Ҳама гуфтанд, хавфи хотима буд,
Набуд ҳолӣ димоғи мо аз ин дуд.
Ҷигархун буд дил аз охири кор,
Чӣ бошад оқибат бо деви маккор?
Дар он ҳоли заъифу нотавонӣ,
Гирифтори ғами талхии ҷонӣ.
Бувад қобиз зи як су дар кашидан,
Фитад ҷон чун кабутар дар тапидан.
Зи як су дев андар қасди имон,
Басо мушқил бувад бар ҷони инсон.
Магар он дам шавад лутфи Худованд,
Саломат монӣ ту аз қайди он банд.
Нагирӣ чун ба ҳоли абтари хеш,
Ки сад рузи сиёҳат ҳаст дар пеш.
Заъифу нотавонӣ, уқбайе сахт,
Кашӣ ночор сӯи уқбаҳо рахт.
Дар ин мотамсаро мотам биёмуз,
Бикун нола ба дарди оҳи дилсуз.
Кунӣ гар арзи ҳоли нотавонӣ,
Кунад гар раҳм Эзид, дар намонӣ.
Бикун коре, ки раҳми У бичушад,
Ба Сатториш нуқсонат бипушад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Ба зудӣ туша кун, эй беҳабар, азми сафар дорӣ,
Чаро дилбастагӣ бо ин ҷаҳони раҳгузар дорӣ?
Ки охир сар ба болиниву ҷон дар ҷанги Азроил,
Нафас дар ғарғара печида, хун андар ҷигар дорӣ.
Чӣ суд аз бистару болин, ки рӯи тахта меойӣ,
Ба гури тангу торики лаҳад рафта, муқарр дорӣ.
Ба аҷзи хеш, эй мушти ғубори хаста, қойил шав,
Чӣ мушқилҳо, ки андар пеши ру, эй беҳабар, дорӣ.
Бикун хайре, ки дар гармоии маҳшар соябон гардад,
Ҳамон рузе, ки бо сад доғ сар аз хок бардорӣ.
Зи девони лаҳад ояд ба дастат номаи аъмол,
Зи ваҳми додан аз сӯи чап ҳар су назар дорӣ.
Ба дил нуре агар за зикри Ҳақ пайдо кунӣ ин ҷо,
Миёни аҳли маҳшар рӯй чун нури қамар дорӣ.
Барои худ чаро дорӣ бинои хонаи рангин,
Макони хобгаҳ, эй беҳабар, ҷойи дигар дорӣ.

Чунунӣ, гар ба фардо ҷилваи дидор мецоҳӣ,
Ду дида доимо аз иштиёқи дӯст тар дорӣ.

Воқеаи меҳмон шудани азизе ба шайх Аҳмади Ҳарб(рах)

Ба шайх Аҳмад бишуд меҳмон азизе,
Ба ёрони хуш соҳибтамизе.
Ки шайх Аҳмад бaсе соҳибсаҳо буд,
Ба дарди толибони Ҳақ даво буд,
Гиронд ҳафтод шамъеро ба меҳмон,
Муродаш аз бари марзoiи Субҳон.
Бигуфташ он азиз меҳмони дилреш,
Чӣ лозим ин такаллуфҳо ба дарвеш.
Ба ман кофӣ яке шамъи чароғе,
Ки гардад лаҳза аз зулмат фароғе.
Бигуфт Аҳмад, кушедаш, гар тавонед,
Шумо меҳмон, ширинтар зи ҷонед.
Ба боди доману бо хоку бо об,
Нашуд куштан ба ҷаҳду саъйи ҳар боб.
Ки ҳайрон шуд ҳама суфӣ ба он ҳол,
Касе инро надида дар маҳу сол.
Бигуфт Аҳмад, ки эй ёрони меҳмон,
Ба ҷойе меравем аз роҳи эҳсон.
Гирифта дасти меҳмонҳо равон шуд,
Ду рухсораш зи ғайрат арғувон шуд.
Даромад зикргуён дар калисо,
Мусалмон шуд ба Ӯ ҳафтод тарсо.
Ғирев аз мардуми олам баромад,
Ки Аҳмад байни ирфони сафдар омад.
Гиронидӣ ба мо ҳафтод қандил,
Кушодам бо ту ҳафтод аз дари дил.
Ту эҳсон кардӣ, эй ҷуёнӣ содиқ,
Бишуд эҳсон ба эҳсонат мувофиқ.
Касе эҳсон кунад, эҳсон ҷазояш,
Касе нуқсон кунад, нуқсон сазояш.
Ба эҳсон бош, то эҳсон биёбӣ,
Зи суҳби муҳсинон гар рух натобӣ.
Фақиронро набинӣ бо ҳақорат,

Надорй гар ба дил бини басорат.
Ки оташ зери хокистар ниҳон аст,
Ба зери абр хур дар осмон аст.

Воқеаи шайх Абутиробӣ Нахшабӣ (рах)

Азизе Бутуроби Нахшабӣ ном,
Ба зикру фикри Ҳақ дар нашъаи ҷом.
Шабу рузаш набудӣ лаҳзае хоб,
Ба шури ишқи он Султони Ваҳҳоб.
Ба солу маҳ сараш нодида болин,
Надида паҳлуяш нармии қолин.
Ба ногаҳ дар ҳарам вақти саҳаргоҳ,
Бибурдаш хоб аз тақдири Аллоҳ.
Ба пешаш омада, ҳурони ҷаннат,
Зи хур буданд афзунтар ба сурат.
Ки моро Ҳақ бари ту офарида,
Ба хидмат омадем, эй баргузида.
Бигуфт, як лаҳза шуғли зикри Бечун,
Ба ман беҳтар зи сад ҳурони мавзун.
Рабуда дил чунон завқи муҳаббат,
Қучо парво кунам, бар ҳури ҷаннат.
Бигуфт ҳурон, ки эй шайдоӣ Дилбар,
Ба мо таъна зананд ҳурони дигар.
Ки бо ин ҳусни хубу зебу равнақ,
Нагардидед қабули бандаи Ҳақ.
Дар ин буданд ризвон зад мунодӣ,
Ба хулд ойед, эй ҳурон ба шодӣ.
Ки ин муъмин ба фардо рузи маҳшар,
Барояд рӯи тахти авҷи кишвар.
Ки меойед он ҷо баҳри хидмат,
Хиромон пеши Ё дар қасри ҷаннат.
Нигар мардони Ҳақро чуши ҳиммат,
Надоранд манзари ҳурони ҷаннат.
Бағоят ҳиммати ошиқ баланд аст,
Фалак дар авҷи Ё зери саманд аст.
Ду оламро яке нокарда манзур,
Ҳамеша муддаошон ҷилваи нур.
Нигар чушу хуруши ишқбозон,
Ба майдони муҳаббат турктозон.

Кароҳати муридонро аз худ дониستاني Абутороб (раҳ)

Зи асҳобаш агар дидӣ кароҳат,
Худи ӯ тавба кардӣ аз надомат.
Ки з-ин бечора содир шуд хатойе,
Ҳама аз шумии ман шуд ҷафойе.
Манам дар байни ҳар ашё касофат,
Ба ҳар кас аз мани зишт аст офат.
Ба даргоҳи Худо кардӣ тазарруъ,
Муноҷоте пас аз фарзу татаввуъ.
Ба худ доранд некон бадгумонӣ,
Макун васфи худиро, эй фалонӣ.
Зарарҳоро зи васфи бадгуҳар дон,
Расад гар нафъ бо ту, аз дигар дон.
Зи Ҳақ бинӣ, ба Ҳақ пайваста гардӣ,
Зи хорӣ оқибат гулдаста гардӣ.
Зи қисмат гар расад чизе, аз ӯ дон,
Ки ҳар оби сабуйеро зи чу дон.
Агар худро набинӣ дар миёна,
Кунӣ дар авҷи ваҳдат ошёна.
Ҳиҷоби худ шудӣ аз худнамойӣ,
Ба васли ӯ агар аз худ чудойӣ.
Зи худ берун шавӣ, бинӣ Варо бас,
Ки дар ҳастӣ набошад ғайри ӯ кас.
Фишон аз байни мижгон гарди имкон,
Ки то бинӣ зи шаш су нури Субҳон.
Зи қон нагзашта, Қононро наёбӣ,
Ки ту андар паси ҳафтсад ҳиҷобӣ.
Тапӣ чун мурғ ҳар рузе ба сад дом,
Намӯёбад даме корат саранҷом.
На дунё ёбиву на роҳи мақсад,
Чӣ суд аз ин тапиданҳойи беҳад?
Ба сӯйи Зоти Бесу рӯйи дил кун,
Бигу зикраш, ҳазар аз қолу қил кун.
Дили зокир зи ҳарза зуд мирад,
Чароғи ҳарзагуён дар нагирад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Гузар, эй беҳабар, аз ҳарзагуйӣ, зуд зокир шав,
Бикун тавба зи мурдории фисқи ҳеш, тоҳир шав.
Дилат аз хатраҳои дев чун санги сияҳ гашта,
Даро дар кимиёи ишқи Ҳақ, лаълу ҷавохир шав.
Ба ғафлат мағзарон, эй беҳабар, умри азизатро,
Ба ҳар поси нафас бо Зоти Поки дӯст ҳозир шав.
Сулуки раҳравони Ё сафар андар ватан бошад,
Ба зудӣ з-ин ватан бо олами қудсӣ мусофир шав.
Насозад ҳеҷ ориф кашфи асрори ҳақиқатро,
Дар ин хона агар сад ранг шамъ афрухт, сотир шав.
Ба нулат гар кабутарвор як дона расад рузе,
Қаноат кун, ба он ризқи каму бисёр шокир шав.
Ба роҳи ишқ чун Айюб бо мурон дарандозад,
Зи мардум руй гардон, гушайеро гиру зокир шав.
Барои он назар бояд, ки хунрезӣ зи ҳар мижгон,
Дар ин ҷо хунчакон аз дида, андар ҳашр нозир шав.
Ҷунунӣ, то қиёмат шури ишқи Ё агар хоҳӣ,
Муриди шери сафдар Ғавсулаъзам абди Қодир шав.

Воқеаи вафоти шайх Абутуроби Нахшабӣ (рах)

Вафоти Бутуроби шайхи олам,
Ба роҳи дашти Басра гашт барҳам.
Гирифт ўро аҷал андар биёбон,
Наёфт андар сари шурида сомон.
Бимурд аз ҳукми Эзид андар он чул,
Ки шуд андар ҷавори қурб мавсул.
Пас аз маҷрои чандон маҳу сол,
Ба он раҳ корвон бигзашт бо мол.
Ки дидандаш, ба по истода қоим,
Ба сўйи қибла руяш гашт ноим.
Асоро рост бар дасташ гирифта,
Ба дил аз ишқи Ҳақ доғе нухуфта.
Рутубат рафта аз тан, хушк гашта,
Ба шамми ҷоншиносон мушк гашта.
Гумони кас, ки қоим дар намоз аст,
Ду чашми масти Ё дар хоби ноз аст.
Чу ҳар дам раҳмати Ҳақ бар равонаш,
Ба завқ осуда мағзу устухонаш.

Ки рафтанд ошиқон аз ин гузаргоҳ,
Ба шавқи ҷазбаҳои ишқи Аллоҳ.
Паёпай корвон ин ҷо ба рафтор,
Ба роҳи пурхатар бо сӯи Ҷаббор.
Адам доим ба-дин соне, ки будаст,
Рукуъ охир гирифтори суҷуд аст.
Бипушад чеҳраи ҳар рузро шом,
Ба мурғи ҷон ниҳода ҳар нафас дом.
Халосӣ нест зӣ руҳе аз ин қайд,
Ба ин дом аст аз қисмат ҳама сайд.
Хубоби баҳро фурсат набошад,
Кафидӣ гар сараш дил метарошад.
Вуҷудат ҳамчунон боди ҳубоб аст,
Равад бодаш, саросар ҷумла об аст.
Хубоби баҳри ваҳдат боди ҳастӣ,
Шавӣ восил, ҳамон лаҳза, ки растӣ.
Ба нафӣи ҳеш кун исбот ўро,
Ба ин андеша ёбӣ Зоти Ҳуро.
Гузар кун аз ҳама, доим ба Ў бош,
Биёбӣ оқибат, дар ҷустуҷу бош.
Ҷавори Ҳақ зи ҳар офат амон аст,
Ба ҳар ҷо лутфи Ў хуш соябон аст.

Воқеаи шайх Яҳёи Муъодӣ (рах)

Азизе ном Яҳёи Муъодӣ,
Шабе шамъаш бимиронид боде.
Даромад шайх андар гиряи зор,
Намуд аз ҳад зиёда нола бисёр.
Касе пурсид аз он пири ирфон,
Чӣ боис шуд туро ин шуру афгон?
Бигуфт, аз мурдани ин шамъи зоҳир,
Расид ногаҳ чунин рамзе ба хотир.
Ба дил доим гарон аст шамъи имон,
Мунаввар доим аз анвори ирфон.
Мабод иблис созад боди доман,
Бимиронад варо ин дузди раҳзан.
Зи шарри душмани бебоки маккор,
Паноҳҷуён, бинолидам ба Ҷаббор.
Заъифам, нотавон, оқизтар аз мур,
Гирифторам, ба душманҳои пурзур.

- Иноят гар зи лутфи Ў набошад,
Маҷоли оҷизи мискин чӣ бошад?
Ту ҳам солик зи макри Ў паноҳ чу,
Мабош эмин зи макри деви бадху.
Ба ин қолаб рамақ то ҳаст дар қон,
Гирифторӣ ба доми нафси шайтон.
Ба сар то хуш дорӣ, бош хушёр,
Зи макри деви хасмонат хабардор.
Мабош эмин, машав сайди хуру хоб,
Ки ин дуздон ба қасди рахти асбоб.

Воқеаи фармудани он маҷзубуллоҳ, ки ба оҳи хеш бисузам дӯзахро

Чунин фармуд он сармасти шайдо,
Маро пурсад агар Эзид ба фардо.
Чӣ мөхоҳӣ зи Ман, эй толиби роҳ,
Бихоҳ онё, ки мөхоҳӣ зи даргоҳ.
Бигуям, эй Худои бандапарвар,
Ҳамин лаҳза ба қаъри дӯзахам бар.
Нишон дар руйи тахти оташинам,
Шавад иқлими дӯзах дар нигинам.
Дилам аз оташи ишқат танур аст,
Ба оташ зистан бисёр зур аст.
Бидеҳ дастур, то аз дил кашам оҳ,
Бисузам дӯзахат чун хирмани коҳ.
Барорам аз дили худ доғи асрор,
Занам барҳам тамоми дӯзаҳу нор.
Зи доғи ишқ дӯзах мегурезад,
Ки ин суз обруйи Ў бирезад.
Худо додаст сабре ошиқонро,
Чу Ў додаст абре ошиқонро.
Зи дил доранд оҳи оташангез,
Ба зоҳир хок, ботин ханҷари тез.
Ба хокистар бувад оташ ниҳонӣ,
Насузӣ то дар он оташ, надонӣ.
Ки ин шамшер гарчи дар ғилоф аст,
Ҳазар кун, дар юришҳо чун масоф аст.
Зи худбинӣ ба хокистар мазан по,
Насузӣ, то дар ин гулхан саропо.
Ҳазорон сар ба ин ханҷар ҷудо шуд.

Ки то аз дини Аҳмад уқда во шуд.
Агар бо дустони Ҳақ ситезӣ,
Ду олам обруйи хеш резӣ.
Аввал он, ки бигир аз гулханаи нур,
Агар бинойи ҳолӣ, нестӣ кур.
Бибин анвори ин равшандилонро,
Ба хидмат кун фидо аз сидқ ҷонро.
Агарчи нестӣ аз аҳли хидмат,
Мабошӣ аҳли инкору хусумат.
Ба аҳли Ҳақ шавӣ хасмситезӣ,
Ба маҳшар дар сафи инкор хезӣ.
Шавӣ мухлис дар ин ҷо бо муҳиббон,
Шавӣ маҳшур фардо байни эшон.
Ду олам дар миёни дустон бош,
Гурезон аз гурӯҳи мункирон бош.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Илоҳӣ, дар ду олам ҷойи мо байни муҳиббон кун,
Ба ду гетӣ зи мункирҳои бадтинат гурезон кун.
Ба доғи синаи мо ошиқӣ ҳамнола мебояд,
Маро ҳар ҷо, ки аҳли дард пайдо шуд, ба афгон кун.
Дам аз субҳи қиёмат мезанад шури дили чокам,
Миёни он кафанҷокон маро чоки гиребон кун.
Ба сӯйи осӣён рузе, ки ояд шуълаи дӯзах,
Зи оҳи оташинам дар гурезон нори сузон кун.
Ба девони амал гар аз сиёҳии нома дар монам,
Ба ин номасиёҳон резиши борони ғуфрон кун.
Ба мизони қиёмат вазни исёнам гарон ояд,
Нигоҳи марҳамат бар шармсори вазни мизон кун.
Ба рузе шамси маҳшар мағзи сарҳоро бичушонад,
Зи лутфи соябонӣ андар он хуршеди тобон кун.
Ба дарди мо ғарибон ғайри фазлат нест дармоне,
Ба ҳар дармондагиҳо ҷораи дарди-ғарибон кун.
Зи дарди иштиёқ ин Ҷунунӣ, ҷон диҳад охир,
Ба чашми хунфишонаш ҷилваи худро намоён кун.

Воқеаи дар саҳоҳо вомдор шудани Яҳё (раҳ)

Саҳоҳо дошт Яҳёи дилафгор,
Ба муҳтоҷон дар тангӣ гирифтор.

Ба гардан садҳазораш дайн афтод,
Ба дил ташвиқ дар мобайн афтод.
Зи ҳар су қарзхоҳе курб ё дур,
Дилаш карданд аз андуҳ ранҷур.
Шабе Ў Мустафоро дид дар хоб,
Чу маҳ байни нучуми ҷамъи аҳбоб.
Бигуфт Ҳазрат, машав Яҳё ту дар шур,
Шудам ман аз парешонит ранҷур.
Чаройи ин қадар маҳзуну дилтанг?
Бикун сӯи Хуросон қасди оҳанг.
Ки он ҷо мухлисе дорам заъифа,
Адои қарз шуд бо Ў вазифа.
Шабе бо Ў ҷамоли худ намоям,
Машав ғамгин, ки уқди ту кушоям.
Зи ҷо бархоста, Яҳё равон шуд,
Зи ҳар ваъзаш ба ҳар маҷлис фиғон шуд.
Расид андар деҳи мулки Хуросон,
Яке духтар будӣ з-он шоҳи даврон.
Ба ногаҳ Мустафоро дид дар хоб,
Ба ҷону дил шуда маҳбубу аҳбоб.
Расулulloҳ хабар додаш аз ин ҳол,
Адои дайни ин Яҳёи Абдол.
Бигуфт Ў, ман равам ё Ў биёяд?
Расул гуфт, Ў ба пеши ту дарояд.
Ба ин уммед он Яҳёи дилреш,
Ба эҳсону карамҳо беназир буд.
Шунида, омад он Яҳёи дилреш,
Бидод вомаш, ҳама аз зевари хеш.
Дуъои марди ҳақро кард дар бар,
Вилоят ёфт, он покизагавҳар.
Зи ҳиммат мерасад ҳар кас ба ҷоие,
Зи дилҷуиҳои ҳар соҳибдуъоие.
Бикун доим тавофи каъбаи дил,
Кунӣ то дар ҳарими дӯст манзил.
Худоро ҳар худочуе зи дил ёфт,
Чу соя шуд ба нураш музмаҳил ёфт.

Насоиҳи Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Ба як имон намонад куфри сад сол,
Зи ҳар олуида гардад пок дар ҳол.

Ба як тавба равад садсола исён,
 Бишуйад чурми ўро баҳри ғуфрон.
 Ба даргоҳи Худо пеш аз аҷал ой,
 Гузашт умри азизат, дармаҳал ой.
 Ба ғафлат ҳайф шуд умрат маҳу сол,
 Биё, бедор шав аз хоб имсол.
 Замин рузе кунад се бор фарёд,
 Чаро дар ғафлатӣ, эй одамизод.
 Машав бар фурсати дуруза мағрур,
 Туро бошад дили ман хонаи гур.
 Ба ҳасратҳо даройӣ дар дили ман,
 Ғарибӣ оқибат дар манзили ман.
 Ки ҳастӣ рузи маргат луқмаи гур,
 Бимонӣ дар адам то нафҳаи сур.
 Бихобӣ байни гури тангу торик,
 Ба пешат уқбаҳои саҳту борик.
 Ду чашмони қаҳонбинат хурад мур,
 Маҷоле на, ки то ўро кунӣ дур.
 Шавӣ пусида мушти устухоне,
 Бикун коре, ки он ҷо дарнамонӣ.
 Махур доми фиреби ранги дунё,
 Машав гофил зи файзи зикри Мавло.
 Қаҳон дом аст, рангу буш дона,
 Туро бо худ кашад бо ҳар баҳона.
 Агар донойӣ, аз домаш ҳазар кун,
 Бикун фикру ба пешу пас назар кун.
 Ки пеш аҳволи ин хешон дар хок,
 Бувад пас ҳоли рузи назъ бебок.
 Назар гар сӯйи ин ду ҳол дорӣ,
 Ба парвози ҳақиқат бол дорӣ.

Тамом шуд дафтари дуввум аз китоби «Маъданул ҳол»- и Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ ва тариқу равиш ва рафтору гуфтори равандағони роҳ ва азизони огоҳ ва шайдоёни ориф ва солиқони воқиф ва маҷзубони ҷазбаи Илоҳӣ ва қадаҳнушони соқии даргоҳ ва синаҷокони водии ҳичрон дар баёни ишқи маҷнунон:

Чуши ишқ аст назми девонам,

З-он Чунунӣ маҳви ҷононам.

Поёни дафтари дуввуми китоби «Маъдан-ул ҳол»-и ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳи.

ДАФТАРИ САВВУМ

БИСМИЛЛОҲИР РАҲМОНИР РАҲИМ

Умар шуд дар хилофат ёри дуввум,
Чу маҳ дар гирди ӯ асҳоб анҷум.
Аз он рузе, ки шуд бо Мустафо ёр,
Аз ӯ шуд дини миллат гарм бозор.
Ба асри ӯ ҳазору сию шаш шаҳр,
Мусалмон шуд, гирифт аз дини Ҳақ баҳр.
Зи зарбаш чор ҳазор масҷид бино шуд,
Зи адлаш сад ҳазорон уқда во шуд.
Ба рузи ҳарб душман сафшикан буд,
Ба солорони майдон таҳмтан буд.
Сари хасмони Аҳмадро ҳамекуфт,
Ғубори ойини исломӣ ҳамеруфт.
Сари ҳар саркаш аз ваҳмаш шудӣ ҳам,
Кафидӣ ҳар мунофикро дил аз ғам.
Гирифта дурраи ислом дар даст,
Абуҷаҳли лаъинро фарқ бишкаст.
Аз ӯ равнақ гирифта Оли Ёсин,
Зи шамъи ӯ мунаввар хонаи дин.
Зи нури Мустафову фазли Раҳмон,
Гурезон шуд зи бимаш деви шайтон.
Гирифт Бағдоду Шому Миср яксар,
Ривоче дод ӯ дини Паямбар.
Шариатро ба адлаш кард қорӣ,
Кушоиш шуд ба ӯ аз лутфи Борӣ.
Ба давраш зулми ноҳақ бартараф шуд,
Ки тири адли ӯ андар ҳадаф шуд.
Шудӣ дар Миср баҳри руди Нил кам,
Гирифтӣ мазраъони шаҳрро ғам.
Фикандӣ халқ як духтар дар он ям,
Шудӣ дарё сақоя гирди олам.
Шудӣ мисрӣ аз он селона сероб,

Расидӣ бо тамоми заръҳо об.
Ба он баҳр инчунин ҳар сол одат,
Яке духтар ба ӯ будӣ зиёфат.
Ба асри Уммари хаттоб он баҳр,
Ба одат кам шуда, бе об шуд шаҳр.
Талотум шуд миёни қавм аксар,
Магар дар баҳр андозем духтар?
Зироатҳо ҳазон гардида бе об,
Ки вайрон гашта ин рахту асбоб.
Бикард он мисриёро манъ Уммар,
Зи хуни куштани бечора духтар.
Навишт Уммар ба он дарё китобат,
Ки эй дарё шавӣ кам аз чӣ бобат?
Зи ту бошад зиёдӣ, аз ту хоҳам,
Зи Ҳақ бошад, бихостам аз Илоҳам.
Ба мавҷ ойу машав ҳаргиз дигар кам,
Халоиқро бикун сероб эй ям.
Бияфканданд он хатро ба дарё,
Бичушид баҳр ногаҳ сӯи боло.
Ба ҳар чуйе ба амри Ҳақ равон шуд,
Зи шодӣ ҳар касе ҳар су давон шуд.
Намонд он баҳро он феъли хунӣ,
Нагаштӣ кам ҳамеша дар фузунӣ.
Нигар солиқ каромоти валиро,
Амири вақт, солори Набиरो.
Расулуллоҳ аз асҳоб гуфта,
Дурри васфаш ба ҳар кас нок суфта.
Бизан андар даҳони рофизӣ хок,
Нагуяд, то ба он шаҳ лафзи нопок.
Касеро, ки ӯ суфти Расул аст,
Чигуна ӯ ба уммат ноқабул аст.
Касеро, ки Муҳаммад ёри худхонд,
Набошад уммат он, ки аз ӯ монд.
Бародар хонад он Ҳазрат ба кавнайн,
Муқаддам хонад аз Усмони нурайн.
Ҳабибуллоҳ ҳамеша шуд ба ӯ дуст,
Мусулмон на касе, ки душмани уст.
Ҳамонё, ки мухолиф шуд ба як ёр,
Фитад андар ҷазо дар оташи нор.
Ба рағми рофизии бадсиришта,

Сазад чандон кунам васфаш навишта.
Фаровон васфи ӯ, аммо варақ танг,
Чӣ сон тозад ба майдон мураки ланг.

Воқеаи вафоти Амиралмуъминин Уммар разияллоху Таъоло анҳу

Басе андар хилофат муътабар шуд,
Ба охир ӯ ба ҳоли муҳтазар шуд.
Ба вақти марг он сархайли иршод,
Ба назди Оиша як кас фиристод.
Бибӣ, то ҷо диҳад назди Расулам,
Ки ман аз ин ҷудоиҳо малулам.
Чу парвона ба назди шамъи Сарвар,
Муҳиббонро қариби дӯст беҳтар.
Надодаш изн дафни назди сарвар,
Шунида табъи Уммар шуд мукаддар.
Кашид оҳе зи дида ашк борид,
Ба даргоҳи Худои хеш зорид.
Васият карда, гуфт, эй ҷамъи асҳоб,
Биёед бар ҷанозам шайху ҳам шоб.
Бихонедам ҷаноза мағфиратхоҳ,
Биёредам суи маҳбубуллоҳ.
Кунед бар равзаи Ҳазрат муқобил,
Кунед бо аҷз чун муҳтоҷу соил.
Биёвардем Уммарро ба даргоҳ,
Агар дар паҳлуи худ медиҳӣ роҳ.
Зи лутфи худ Расулам гар диҳад ҷо,
Кунедам дафн дар он ҷои аъло.
Касе ки нест лоиқ назди Сарвар,
Ба ӯ хоки ғарибон дур беҳтар.
Чунин фармуд рафт он шаҳ зи олам,
Фитод андар муҳиббон сузу мотам.
Ҳама ҷамъ омада баҳри васият,
Ҷаноза хонда бурданд назди Ҳазрат.
Гирифта тобуташиро моили дар,
Саловот хонда гуфтанд ё Паёмбар.
Ба уммед омада Уммар ба дарбор,
Надорад фирқататро тоби ночор.
Диҳӣ қояш ба назди хеш ё на?
Бисозем манзили дигар сағона.

Баромад аз даруни равза овоз,
Биёредаш, ки ӯ ҳаст маҳрами роз.
Ба ҳар ду кавн бо мо ғамгусор аст,
Зи сидқи дил муҳиббу ҷонсупор аст.
Уммарро дафн карданд назди Ҳазрат,
Равону руҳи эшон ғарқи раҳмат.
Абубакру Уммар паҳлуи Аҳмад,
Худо дода ба эшон фазли беҳад.
Ба гуристони Бақъа хуфт Усмон,
Бибиоиша ҳам он ҷост, эй ҷон.
Алӣ дорад ду ҷо ҷои зиёрат,
Яке шаҳри Наҷаф кони шарофат.
Яке дигар ба шаҳри Шоҳи мардон,
Ба мо шак шуд, яқин дар илми Яздон.
Бибифотима дарбони Расул аст,
Муқарраб аз дигар аҳли қабул аст.
Ба рӯи турбати он умматуллоҳ,
Зада як чодари сабзу аъло.
Ҳасан дар ҷаннатулбуқъа дарун аст,
Ҳусайн дар Карбалояш ғарқи хун аст.
Ба ҳар маҳбуби Ҳақ як такагоҳе,
Равоншон восили нури Илоҳӣ.
Ба ҷону дил муҳибби хонадон бош,
Ба ҳар нолоиқе аз пай равон бош.

Дар баёни мазмуни ҳадиси Расули акрам саллаллоҳу алайҳи васаллам

Муҳаммад сӯйи ёрон дирҳаме суфт,
Ки «Аддунё мазраъул охират» гуфт.
Қаҳон бар одамӣ як киштгоҳ аст,
Ба деҳқони амал фазли Илоҳ аст.
Дар ин ҷо кор, он ҷо нахл бардор,
Шавӣ то сарфароз аз фазли Ғаффор.
Ки ин ранҷи ту охир ганҷ дорад,
Ба як эҳсон ато дучанд дорад.
Ба як қавле, ба як эҳсон ҳафтсад,
Иваз бахшад Худо аз фазли беҳад.
Худоят акризуллоҳ гуфт, эй ҷон,
Ба эҳсон бош бингар фазли субҳон.
Ту мемирву эҳсонат намирад,

Ба тангиҳои маҳшар даст гирад.
Бикун он фикри тангӣ дар кушодӣ,
Ғами дин хур ба ҷойи айшу шодӣ.
Хусули ин мурод аз номуродӣ,
Ки охир ин камиҳо дар зиёдӣ.
Фано гардӣ, бақо гардад муяссар,
Шавӣ фонӣ, лиқо гардад муяссар.

Бозфармудани ҳадиси Набӣ саллаллоҳу алайҳи васаллам

Расул фармуд: Аддунёу соат,
Ба соат фаҷъалуҳо ҳам ба тоат.
Ба тоат шуд ба банда амри чандон,
Зи Ҳақ амр, аз Расулуллоҳ фурсат.
Ба тоат бош, соат дон ғанимат!
Макун зоеъ, ки ноёб аст фурсат.
Ҷаҳон як соат асту дам ҳамин дам,
Надорад эътиборе беш ё кам.
Мижа во кардану пушидани бас,
Намебинад зи дун чизи дигар кас.
Бувад ин зиндагонӣ турфатул айн,
Сари муе набинӣ айши мобайн.
Чи мағрурӣ ба як мижгон кушой,
Равӣ охир ба доғи бенавой.
Нафас аввал, ки дар охир баромад,
Ба ин миқдор умри ту саромад.
Шамоли руҳ бар қолаб гузар кард,
Аҷал омад, туро зеру забар кард.
Чӣ дидву чӣ пушидӣ, чӣ хурдӣ,
Ба як дам з-ин чаман буи чӣ бурдӣ.
Чӣ шуд, он ки аз ту пештар буд,
Камоли қолабият бештар буд.
Бирав, бингар ба суи мушти хокаш,
Бипурс аз ҳоли зори дарднокаш.
Бигир ибрат ту аз он ҳамраҳи роҳ,
Шавӣ шояд зи таҳти кор огоҳ.

Дар баёни бақои шариат ва тариқати Набӣ саллаллоҳу алайҳи васаллам то хуручи доббатул арз

Тариқат бо шариат суннату фарз,
Қиёмаш то хуручи доббатул арз.
Ки гардад хориҷ аз меҳроби Макка,
Ба шакли булғаҷаб, танҳову якка.
Чу ҳар узваш ба ҳар махлуқ монанд,
Паре дорад чу мурғи доя хонанд.
Параш то арш рафта дар калонӣ,
Думаш андар сурайё арзи сонӣ.
Ба ӯ бар рубъи маскун чор руй аст,
Ба ҳар чораш забон дар гуфтугуй аст.
Забонҳояш ба ваъз хушфасеҳ аст,
Ба мардум кори ӯ панду насеҳ аст.
Бигӯяд, эй мусалмонон шуд охир,
Гузашт дунё шумо дар раҳ мусофир.
Битарсед аз азоби саҳти Қаҳҳор,
Бикушед дар ибодатҳои бисёр.
Бигуед зикри Ҳақро ошиқона,
Шавед андар ғами фикри сағона.
Зи Эзид як даме ғофил набошед,
Хаёли ғайри ӯ аз дил тарошед.
Ҷаҳони бебақо шуд оқибат соф,
Амонӣ рафт, омад манзиле хоф.
Ки шуд охир замони сур наздик,
Ба банда уқбаҳои гур торик.
Нафас то ҳаст дар тан зикр гуед,
Ба оби тавба рӯи нома шued.

Воқеаи фарқ шудани нек аз бад дар он руз

Ба як дасташ асои ибни Имрон,
Ба дасти дигараш муҳри Сулаймон.
Бибинад ҳар касе гар он асоро,
Ба қибтӣ он ба ваҳшат аждаҳоро.
Сафедру мешавад гар муъмин аст ӯ,
Сияҳру мешавад куффори бадху.
Аз он гарданд мардумҳо душаққа,
Якё муъмин якё ҳиндуи қашқа.

Насозанд муъминон уро саломе,
Ба онҳо кас намегуяд каломе.
Сияхруён, ки созанд тавба бисёр,
Намегардад қабули зоти Ҷаббор.
Ки гардад боби тавба баста он руз,
Чӣ суд аз он фиғону гиряву суз.
Бикун гиря, ки ин гиря яқин аст,
Кушода боби тавба, вақт ин аст.
Ба ин оби надомат ру бишуй,
Сазои раҳмати ризвони Уйй.
Бикун суръат ба тавба эй накукор,
Кунад суръат гузори умр, ҳушдор.
Мабодое ки бе тавба бимирӣ,
Зи нахли боғи умрат бар нагирӣ.

Воқеаи ҳалок шудани ҳалонқ ба он сайҳаи ваҳмнок

Пас аз добба шавад як сайҳаи сахт,
Ки аз ваҳмаш чигарҳо мешавад лахт.
Зи Шарқу Ғарб мардумҳо шунида,
Ба гардун чашмашон монад кушуда.
Зи ваҳми ӯ фалакҳо пора гардад,
Бани одам аҷаб бечора гардад.
Зи ҳар кас тавбаву оҳу надомат,
Ки омад, сад дарег, акнун қиёмат.
Ба он ташвиш чандон бигзарад руз,
Ба фарёду фиғону нолаҳо суд.
Барояд офтоб аз ҷониби Ғарб,
Ба ибни Одам ояд паллаи зарб.
Ки гардад боби тавба сахт масдуд,
Надорад он фиғону нолаҳо суд.
Фиғон он руз чун бонги шағол аст,
Ки шамси умрҳо андар завол аст.
Бикун ин дам ба тавба нолаи зор,
Ки гардад дастгират охири кор.

Воқеаи ба амри Ҳақ сур дамидаии Исрофил ва рузи қиёмат

Шавад он гоҳ Исрофил маъмур,
Зи зоти поки Эзид бо дами сур.
Бимиранд аҳли ҷон дар як дамидан,
Ба ҷон доданд, ҳама ҳар су тапидан.
Намебинанд марги якдигарро,
Ки ҳар кас хун кунад ҳар су ҷигарро.
Замин холӣ шавад аз одамизод,
Зи ҷумла аҳли ҷиннону паризод.
Чу мемиранд малакҳо дар фалакҳо,
Ба қазри баҳрҳо ҷинси самакҳо.
Замин нолад ба даргоҳи Илоҳӣ,
Зи фисқи осиеҳи ру сиёҳе.
Ки гӯяд, эй Худои олимулғайб,
Туи воқиф ба ашё бе шаку райб.
Ба рӯи ман чиҳо кард одамизод,
Зи дасти ибни Одам доду фарёд.
Фасоду фитнахову фиску исён,
Гуноҳон кардаанд, то додани ҷон.
Гаронборам ман аз исёни эшон,
Шуд аз мадфунашон хокам парешон.
Надорам тоқати исёни ин бор,
Зи ман ин осиеҳро зуд бардор.
Бифармояд Худои ҷумла олам,
Иқобат, эй замин, арзи ту кардам.
Бифармояд Худо рихулақимро,
Шамоли сахт пурзури азимро.
Биаррад дар замин андар вазидан,
Куҷо ангушти ҳайрат дар газидан.
На ангушт асту на аз аҳли ҳайрат,
Ки то бинанд он шуру сиёсат.
Зи зарбаш арз дар зилзолу дакко,
Ва ло фи шидда ҳозал явм шакко.
Ҷиболҳоро кунад калиҳнил манфуш,
Бигуррад дар само абри сияҳпуш.
Зи ҳайбат пора гардад сақфи марфуъ,
Зи рӯи шамс тобон абри мамнуъ.
Чунин рузи сиёҳат ҳаст дар пеш,
Намегирӣ чаро бар ҳолати хеш.

Воқеаи қабзи рух намудани Азроил чони малоики муқаррабро

Нидо ояд зи Яздони ҷаҳондор,
Ба Азроил, киҳо мондаст ҷондор.
Бигӯяд, Азроил, доной ё Рабб,
Ҳаётаст ин малакҳои муқарраб.
Зи ҷамъи кофирон иблис мондаст,
Яке, ин маъдани талбис мондаст.
Дигар, махлукҳо ҷумла бимуранд,
Ба ҳасратҳо ба қобиз ҷон супурданд.
Шавад фармон ба қабзи руҳи эшон,
Пас аз фармони Субҳонӣ, ҷи дармон.
Бигирянд ҷаҳор зӣ руҳи муқарраб,
Бигуянд, муҳлате бахшой ё Рабб.
Ки то тоъат кунем эй дӯст чандон,
Намонад то ба дилҳо доғу армон.
Дихад сад сол муҳлат Эзиди пок,
Ки то тоъат кунанд он чор амлок.
Бимиранд он малакҳо охири кор,
Ба амри Ҳазрати Султони Ҷаббор.
Шавад он гаҳ зи Зоти пок фармон,
Ба суи Азроил, эй қобизи ҷон.
Ки гири ҷони иблиси лаъинро,
Ҳамон вайронкунанда қасри динро.
Ба сахтӣ гир ҷони он адуро,
Шикан он талхи бе мағзи кадуру.
Чӣ миқдоре ки раҳ зад бандагонро,
Ки гумроҳ кард чандин инсу ҷонро.
Зи шарри ин ба тоат тан надоданд,
Зи фисқ охир ба сахтӣ ҷон бидоданд.
Баробар кун ту ҳам сахтии инро,
Ки то гардад ҳама рӯи заминро.

Ғазали ҳазрати мавлави Ҷунунӣ (раҳ)

Хазон шуд гулшани пайғамбарон аз ҷанги Азроил,
Ки шуд сокин хуруши ошиқон аз ҷанги Азроил.
Фигони орифон дар хонақоҳи ҷуръаи ваҳдат,
Ба нола рафт охир орифон аз ҷанги Азроил.

- Ҳазорон шоҳро аз тахт руи тахта меорад,
 Кафи хок гашт шоҳони ҷаҳон аз чанги Азроил.
 Дили сад модари айёмро доғи алам карда,
 Тапад чун мурғи бисмил кудакон аз чанги Азроил.
 Ҳазорон чашми шаҳло шуд зи дасти ӯ хумор охир,
 Баҳори гулғузорон шуд ҳазон аз чанги Азроил.
 Саворӣ, марг андар мулки ҷон ғорат кунад, аммо,
 Ба афғон мевавад ҳар инсу ҷон аз чанги Азроил.
 Ҳамеша корвони ин равиш азми адам дорад,
 • Раҳо набвад маҳори корвон аз чанги Азроил.
 Малакҳо дар фалакҳо дар сафи шуғлу ибодатҳо,
 Намемонад яке каррубиён аз чанги Азроил.
 Ба ҷуз зоти ягона, эй Ҷунунӣ ҷумла руҳонӣ,
 Ба навбат мешавад, охир ниҳон аз чанги Азроил.

Воқеаи қабз намудани қобиз руҳи иблиси лаъинро

Ба шайтон ҳамла созад қобизи руҳ,
 Шавад ҷони лаъин аз зарб маҷруҳ.
 Зи дарди ҷонканӣ ояд ба фарёд,
 Занад худро ба чандин доду бедод.
 Равад дар мулки Ҳиндустон гурезад,
 Фигону нола карда, ашк резад.
 Дар он ҷо боз Азроил занад чанг,
 Ки гардад ҳоли иблиси лаъин танг.
 Аз он ҷо ҷониби Каъба гурезад,
 Зи дида ашки ҳасратҳо бирезад.
 Шавад аз кардаҳои худ пушаймон,
 Газад ангушти ҳасратҳо ба дандон.
 Кунад дар Каъба сад афғону зорӣ,
 Ҳазорон тавба бар даргоҳи Борӣ.
 Бигӯяд қобизаш эй лаънати дун,
 Дари раҳмат ба ту бастаст бе чун.
 Надорад тавбаву ашку надам суд,
 Қиёмат шуд, дари тавба аст масдуд.
 Ғазаб карда ба ҷони ӯ занад чанг,
 Шавад аз талхии ҷонаш ба ҳар ранг.
 Кашад аз нохуни по ҷониби ҳалқ,
 Бимирад гар бувад з-овози ӯ ҳалқ.
 Шавад рағҳои ҷонаш пора – пора,
 Ба дарди худ наёбад ҳеч чора.

Ки гардад тоқаташ аз очизй тоқ,
Шавад бечора он гаҳ девакй оқ.
Дари Каъба шавад баста ба руяш,
Ба чоки қон намебахшад рафуяш.
Равад аз Макка ӯ сӯйи Мадина,
Зада аз сузи қон санге ба сина.
Бимолад рӯи худ бар хоки дарбор,
Бигӯяд эй Шафеъи ҳар гунаҳкор.
Ҳазорон бар дарат омад гунаҳкор,
Туфайли ту биёмурзид Ғаффор.
Бикун раҳме Шафеъи аҳли исён,
Кунад шояд қабулам лутфи Раҳмон.
Дари тавба кушода буд он гаҳ,
Ки шуд он тавбаҳо мақбули даргаҳ.
Дари тавба кунун масдуд эй шум,
Хуруси бе маҳалро қатл маълум.
Бидеҳ қонат барад дар нори сузон,
Ту малъуниву маҳрум зи ғуфрон.
Дари Равза шавад баста ба руяш,
Ба ҳасми худ ҳама гардад адуяш.
Ба қонаш боз Азроил занад чанг,
Равад з-он қо афғон карда оҳанг.
Зи дарди қон занад гирди қаҳон чарх,
Зи сахтй қони ширин мешавад талх.
Ба Шарқу Ғарб гардад, рубъи маскун,
Шавад озори қонаш аз ҳад афзун.
Кашад талхйи қонро се ҳазор сол,
Бимирад дар укубатҳои бадҳол.

Воқеаи қабз намудани қобиз қони худро

Шавад фармон зи Зоти поки Субҳон,
Ки эй қобиз, кӣ монд аз инс ё қон.
Бигӯяд Азроил эй Оламулғайб,
Туи доно ба ашё бе шаку райб.
Ки кардам қабзи қони неку бадро,
Фано кардам ҳама мақбулу радро.
Намонда ғайри ман як зинда қоне,
Ба ҳеҷ қое ва ё шаҳру маконе.
Шавад фармон, ба қабзи руҳи худ шав,
Аз ин ҳастй ту ҳам суи адам рав.

Бигӯяд, эй Карими корсозо,
Ба оқиз бандаҳо банданавозо.
Ҳамеша кардиам машғули хидмат,
Накардастам ба даргоҳат итоат.
Бидеҳ муҳлат кунам тоъат Илоҳо,
Тараҳхум кун ба ҳолам, Подшоҳо.
Ҳазор солаш диҳад муҳлат ҳамон дам,
Кунад тоъат ба сад афғону мотам.
Ба чандин аҷзу сад афғону зорӣ,
Бинолид зор бар даргоҳи Борӣ.
Шавад фармон ба суи қобизи қон,
Ки кардӣ қабзи арвоҳи муҳиббон.
Ҳалоки захми ту пайғамбарон шуд,
Хароби захми чангат дустон шуд.
Гирифтӣ қони ушшоқони шайдо,
Хазон кардӣ ҳазорон ғунчаи во.
Кунун кун қабз аз тан қони худро,
Ки уқди худ ба бастӣ хеш бикшо.
Ба қабзи қон шавад сӣ сол машғул,
Зи талхи қон бигӯяд ҳарфи маъкул.
Агар донистаме ин талхии қон,
Ба мардум кардаме бисёр осон.
Чунон наъра занад ӯ андар он дам,
Бимирад гар бувад қоне ба олам.
Ба қудрат қони уро Зоти бечун,
Кунад қабзву шавад аз қисм берун.
Биларзад аз фиғонаш Аршу Курсӣ,
Ба ҳолат гиря кун аз ман ки пурсӣ.
Ҳамеша нола кун эй одамизод,
Бикун аз сакраҳои мавти худ ёд.
Чӣ бошад, ҳоли зорат андар он руз,
Ба тоъат шамъи эмонро бияфруз.
Бикун з-он мубталоиҳои худ ёд,
Ба даргоҳи Карам кун доду фарёд.
Кунад то раҳм бар ҳоли ту Раҳмон,
Шавад он мушкили саҳти ту осон.
Шавад зинда малакҳои муқарраб,
Зи мардум пештар аз қудрати Рабб.
Шавад Исрофил он гаҳ дар дами сур,
Ки гардад олами арвоҳи пуршур.

Шавад фармони Ҳақ аз лутфи беҳад,
Ки рав эй Ҷабраил назди Муҳаммад.
Бикун бедор аввал Мустафоро,
Шафоъатхоҳи он рузи ҷазоро.

Воқеаи аввал ҳашр шудани Русули акрам саллаллоҳу алайҳи васаллам

Биёянд он малакҳои муқарраб,
Ба суи Аҳмад аз фармоиши Рабб.
Гирифта Ҷабраил ҳулла зи ҷаннат,
Ки Микоил ба каф тоҷи шафоъат.
Ба Исрофил ду наълайни каромат,
Ба Азроил бурроқ барқи роҳат.
Ки оянд бар сари қабри Муҳаммад,
Фиристода саловотҳои бе ҳад.
Малакҳо қум би изниллоҳ гуянд,
Абийр аз Равзаи покаш бибуянд.
Шавад шаққ турбати Сарвар ҳамон дам,
Барояд зуд Хуршеди ду олам.
Бигуянд, ассалом, эй Маъдани нур,
Биҳишт интизору қасри пурхур.
Бигуянд, ассалом, эй Хоси даргоҳ,
Шафеъи осиеён, маҳбуби Аллоҳ.
Бигуянд, ассалом, эй Шоҳи меъроҷ,
Бипуш ин ҳулларо, бар сар бинеҳ тоҷ.
Бигуянд, ассалом, эй Фаҳри олам,
Ту Султони расулониву Хотам.
Алайк гирад ду рухсораш муғайяр,
Дилаш аз нури Субҳонӣ мунаввар.
Бигуянд, уммат, ҳолат чигунаст,
Бари уммат дилам ғарқоби хун аст.
Ки аксар умматонам осиеёнанд,
Ба гирудори маҳшар оҷизонанд.
Чӣ шуд, эй уммати бечора ҳолат,
Ба ранҷи уқбаи роҳи қиёмат?
Шудам ғофил зи умматҳо дар ин хоб,
Чӣ бошад ҳоли маҳшар шайх то шоб.

Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (рах)

Гузаштам аз падар аз модари худ аз бари уммат,
Бидеҳ, ё Рабб, ба дастам рузи маҳшар дафтари уммат.
Дилам доим барои умматон чун доғ месузад,
Набинам кош дар ҳар ду ҷаҳон дарди сари уммат.
Чӣ шуд аҳволи зори умматонам рузи ҷон додан?
Набудам як даме, афсус, болои сари уммат.
Зи ранҷу шури дунё омаданд дар хоки хориҷо,
Намедонам, чӣ бошад ҳоли рузи маҳшари уммат.
Чӣ пеш ояд ба девони амал номасиёҳонро?
Надорам тоб гар бином суи чашми тари уммат.
Ба гармои қиёмат гар зи аҷзи хеш дармонанд,
Ливои хешро созам зи шафқат чодари уммат.
Шаванд дармондаи вазни амал аз касрати исён,
Шавам андар тарозуи қиёмат лангари уммат.
Ба ҳар ҳоле агар афтода бином очизонамро,
Бигирам даст, бикшоям зи ғам болу пари уммат.
Нигоҳи марҳамат бар ранги зарди ин Чунунӣ кун,
Кушой чашми шаҳло гар ба суи манзари уммат.

Ҷавоби Ҷабраил он Ҳазрат (с)- ро аз уммат

Бигӯяд Ҷабраил эй дустӣ Ваҳҳоб,
Ҳануз аст, умматонат ҷумла дар хоб.
Ба зери Арш рав эй Оламоро,
Бибин лутфу қарам аз Ҳақ Таъоло.
Равад Ҳазрат ба зери Арш он руз,
Барои умматон дар нолаву суз.
Ба сачда мениҳад сарро ба даргоҳ,
Ба дарди умматони худ шафоҳоҳ,
Бигӯяд, умматӣ, ё умматӣ ӯ,
Таззаруъҳо кунад бар дарғаҳи Ҳу,
Аз он нола бинолад Арши Раҳмон,
Ба мавҷ ояд шукуҳи баҳри ҳурон.
Нидо ояд зи Халлоқи Ҷаҳондор,
Ҳабибам, эй шафоатҳоҳи мухтор.
Зи Ман бахшиш бувад аз ту шафоат,
Ту ро кардам шафоҳоҳи қиёмат.
Ба ту бахшам, ту ҳар касро ки хоҳӣ,
Ба уммат доимо пушту паноҳӣ.

Сари худ, Аҳмадо, аз сачда бардор,
Харидорӣ кунӣ, рав бин бозор.
Шавад хуш, аз замин боло кунад сар,
Бипушад ҳуллаҳои хулд дар бар.
Бигирад бар кафаш муҳри шафоат,
Ба фарқаш мениҳад тоҷи каромат.
Равад дар байни саҳрои қиёмат,
Барои умматаш қасди шафоат.
Шавад ӯ мунтазир андар ҳисобгоҳ,
Ба пеши роҳи уммат чашм бар роҳ.
Назар созад зи ҳимматҳо чапу рост,
Чигуна ояд уммат аз Худо хост.

Воқеаи ҳашири ҳалоиқ ба фикру зикри ҳубби қалбӣ

Шавад фармоиш аз Халлоқи олам,
Ба Исрофил ки дар сур зуд дар дам.
Шавад Исрофил он гаҳ дар дами сур,
Барояд, зинда гашта, мурдаи гур.
Ҳама гардад зи хоби марг бедор,
Ба он фикре, ки будӣ аввали кор.
Ба ҳар чизе, ки меҳру фикри ӯ буд,
Ба вақти айш маргаш зикри ӯ буд.
Ба фикру зикри ишқи ӯ кашад сар,
Наёяд дар дили ӯ чизи дигар.
Аз ин гуям, ки дар зикри Худо куш,
Ба деги ишқи ӯ то зиндаӣ, чуш.
Ки то аз хок дар саҳрои маҳшар,
Ба зикру фикри Мавлоят кашӣ сар.
Ду олам ишқи Субҳонӣ ба кораст,
Ки уят дастгир андар шумораст.
Надорад ҳеч меҳри мосиво суд,
Зарар дорад, шавӣ ғофил зи Маъбуд.
Бувад ҳар ғофилеро кор душвор,
Ба рузи саҳти маҳшар уқбаи нор,
Бикун коре, ки он ҷо дарнамонӣ,
Дарой дар биҳишти ҷовидонӣ.

Воқеаи шиддату сахтии рузи қиёмат

Ҳама зи руҳ дар чунбиш дароянд,
Тапида аз макони худ бароянд.
Биёянд фавҷҳо андар қиёмат,
Ба чандин ҳасрату оҳу надомат.
Аҷаб сахт аст рузи растаҳезон,
Шавад ҳар дусте аз ҳам гурезон.
Бувад душвории ӯ аз ҳад афзун,
Ҳама аз ваҳмҳои ӯ цигархун.
Қади найза бувад хуршеди тобон,
Бигардад сурх чун оҳан биёбон.
Касеро бар ҳалосӣ дастрас на,
Ба ҷуз лутфи Худо фарёдрас на.
Ки як рузаш бувад панҷоҳ ҳазор сол,
Шавад бечора насли одамии лол.
Натонам сахтии он руз таҳрир,
Назар кун бар каломи Ҳақ ба тафсир.
Зи тоби шамс гардад сурх он фарш,
Набошад сояе ҷуз сояи Арш.
Ба сояи Арш бошад аҳли ислом,
Ба сахтӣ кофиронро ҳар қадам дом.
Ки оянд фавҷ - фавҷ андар ҳисобгоҳ,
Ба сад ранҷу азобу нолаву оҳ.
Биёянд фавҷҳо дар қойи маҳсуб,
Зи ваҳми сахтии маҳшар пурошуб,
Шавад фармон, ки саф гиранд яқсар,
Зи сафҳо пёши маҷмуъи Паёмбар.

ҒАЗАЛИ ҲАЗРАТИ МАВЛАВӢ ЧУНУНӢ

Илоҳӣ, раҳм кун бар ҳоли мо дар сахтии маҳшар,
Ки мегуянд во нафси зи ваҳмаш ҷумла пайғамбар.
Битобад ҳафт рӯи курси ин хуршеди оташху,
Чу деги оташи ҷушҳо фитад он дам ба мағзи Сар.
Дар ин рузи кушодӣ лозим ояд фикри он тангӣ,
Ба зикру фикр аз доғи муҳаббат шав ба чашми тар.
Ҳазорон рузи бад дар пеш, эй оқиз, машав ғофил,
Машав мағрури доми зиндагӣ эй қабзаи аҳгар.
Арақрезии ҳиҷолатҳо бувад ҳар бандаи оӣ,
Бигуянд кош дар дунё намезоди маро модар.

Зи ҳар банда Худо гирад ҳисоби кишти дунёро,
Ба ҳар дона амалҳо дар ҷавоб, дона ё аксар.
Ба ранҷаш талх бояд зист то ширин бимиронад,
Ба роҳаш ташналаб шав, то ки нушӣ шарбати кавсар.
Машав мункир, ки фардо чор кунҷи ҳавзи он Сарвар,
Ки соқиҳо Абубакру Умару Усмон бувад Ҳайдар.
Чунунӣ дар гудози ишқи ӯ бигдоз чандоне,
Ки то дар чилва фардо ба ҳайронӣ кашад манзар.

Воқеаи ҳисоби пайғамбарон алайҳимуссалавоту васаллам

Халоиқ саф бигиранд андар он дам,
Сафи пайғамбарон бошад муқаддам.
Ҳисоби аввал аз пайғамбарон аст,
Пас аз эшон ҳисоби дигарон аст.
Худо гуяд, ки эй ҷамъи расулон,
Фиристодам шумоёнро ба қавмон.
Бикардам ваҳйҳо, додам китобе,
Чиҳо кардед? Гуйедам ҳисобе,
Чиҳил сол сар фуру монанд ҳайрон,
Бибардоранд сар онгаҳ расулон.
Бигуянд, эй Карими олимулғайб,
Ту медонӣ тамомӣ бе шаку райб.
Ҳар он чи карда будӣ амру фармон,
Расонидем онҳоро ба қавмон.
Валекин аксари қавм аз ҷаҳолат,
Бирафтанд дар пайи нафсу залолат.
Заданд дар панди мо санги ҷафоҳо,
Шуда носеҳ, шунидем носазоҳо.
Шавад он гаҳ зи Зоти пок фармон,
Ҳисоби худ диҳед, қавми ҷудогон.
Зи қавми Нух пурсад аввали ҳол,
Чиҳо кардед, эй мардум, маҳу сол.
Ба Мавлотон чаро бегона будед,
Ба савдои бутон ҳамхона будед.
Чаро фармони Пайғамбар набурдед,
Зи нахли умрҳотон бар набурдед.
Шаванд шармандаву расвои маҳшар,
Пушаймонӣ чӣ суд аз дидаи тар,
Бигуянд, эй Худо, мондем маҳрум,

Зи урфонат ба куфру хислате шум.
 Ҳама сарҳо фуру андар хиҷолат,
 Чу хар дармондаи лойи залолат.
 Ки пурсид аз тамоми қавми кофир,
 Шаванд иқрори маҳрумӣ ба охир.
 Ба дӯзах амр созад Ҳақ Таъоло,
 Биронад моликонаш бе сару по.
 Нидо ояд ба аҳли илму дониш,
 Чӣ кардед аз амал з-ин илму хониш?
 Шудед олим ба амру наҳӣи Қуръон,
 Расонидед ё на суди қавмон.
 Ба қону дил амал кардед ё на?
 Ба нодон панд меғуфтед ғало на?
 Диҳедам ҳар қавоби нек ё бад,
 Чиҳо кардед аз мақбул ё рад.
 Фуру монанд олимҳо чиҳил сол,
 Зи хиҷлатҳову ҳайрат бе забон, лол.
 Бигуянд онгаҳ эй Донои асрор,
 Расонидем бо мардум зи ахбор.
 Намозу рузаву аз ҳайру эҳсон,
 Бигуфтем амру наҳӣи Ту ба халқон.
 Ба қон баъзе шунида дар амал шуд,
 Ки баъзе қоҳилу баъзе касал шуд.
 Ту доноӣ ба ҳоли неку бадкор,
 Аён бошад ба иллат ҷумла асрор.

Воқеаи растагор шудани имоми нек

Имоми нехислат некрафтор,
 Ба қавми худ расонад ваъз бисёр.
 Ризо аз яқдигар гашта ба тоъат,
 Ба Ҳақ аз қону дил карда итоъат.
 Диҳад Ӯзид ба фарқаш тоҷ аз нур,
 Нишонад бар буроқе ки қаҳад дур.
 Равад дар байни қавмаш шоду хандон,
 Бихонад хатти озодиаш чандон.
 Бигардад нури руяш оламоро,
 Зи руяш партави хуршед пайдо.
 Нидо аз лутфи Ҳақ ояд дар он дам,
 Равед ҷаннат имому қавм бо ҳам.
 Равон гарданд хуш шодону хуррам,

Қафои муқтадои худ ҳамон дам.
Дуъо созанд қавм он пешворо,
Ки кардӣ ту ба дарди мо даворо.
Ба даргоҳ ёфтем аз қавли ту роҳ,
Туфайли ту шудем мақбули даргоҳ.
Биҳамдуллоҳ, ки чун ту пешвое,
Ба мо кардаст лутфи Ҳақ ӯатое.
Расид моро зи фазлат баҳра чандон,
Ки шуд охир зи мо хушнуд Субҳон.
Дароянд дар биҳишти адни аъло,
Саъидона ба амри Ҳақ Таъоло.

Баёни гирифтори азоби дӯзах шудани имоми бадкор

Имоме ки ба илмаш бе амал шуд,
Зи ғафлат улфати аҳли дағал шуд.
Насозад ҳеч касро манъи исён,
Парешон аст, хушдору парешон.
Ки дида феъли ӯ гумраҳ шаванд қавм,
Халос аз ӯ шаванд дар марг ё навм.
Бароти оташин ояд ясораш,
Занад оташ забона аз канораш.
Зи дӯзах тоҷи оташ бар сари ӯ,
Бисузад то зи тобаш пайкари у.
Зи оташ ҷомаи қатрон бипушад,
Зақуму заҳри дӯзахро бинушад.
Ба по пушида наълайни пуроташ
Миёни қавми худ ояд мушавваш.
Ба дасти чап гирифта хатти исён,
Занад доди пушаймонӣ ба қавмон.
Кунад вовайлу ҳасратҳо надомат,
Шудем, афсус расои қиёмат.
Бубинанду шиносанд қавм уро,
Ҳама гуянд лаънат он адуро.
Шавад фармон баредаш ҷониби нор,
Сақар ҷои имому қавми бадкор.
Бикун лоиқ ба дониш амри маъруф,
Насиҳатпеша шав аҳли тасаввуф.
Каломи Ҳақ ба гуши ҳақ шунав, гу,
На бар ҳар ҷоҳили тунди сияҳру.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раҳ)

Каломи Ҳақ ба гуши оқил аз лаълу ҷавоҳир бех,
Касеро, ки Худо доно кунад ӯ қум фаанзур бех,
Насиҳат суннати пайғамбарон аст, аҳли донишро,
Каломе ки нафаҳмад толиби бечора, тафсир бех.
Ба шури ишқ куш, эй солико, гар кимиё хоҳӣ,
Агар, эй хок хоҳӣ зар шавӣ дарёб, иксир бех.
Сахо бар хозинони ганҷи маънӣ ӯламе дорад,
Ҳамон, ки қобили тавфир бошад, зуд тавфир бех.
Ба самъи куштагон ишқи ӯ зикри Ҷало бояд,
Ба гуши ҳар шаҳиди пуралам овози такбир бех.
Бирав дар ганҷи узлат то даме аз умр осойӣ,
Даме огоҳ аз садсола айёми хавотир бех.
Давои захми дил аз ҳозиқон ҳосил нашуд охир,
Диле ки ху ба захми ӯ кунад, печад ба носир бех.
Ғами зоди сафар кун корвон рафтанд, эй ғофил,
Ба роҳи дуру пурхавфу хатар зоди мусофир бех.
Чунунӣ ташналаб дар руз бошу нола кун шабҳо,
Ба ошиқ савми рузу нолаҳои зори шабгир бех.

Воқеаи ҳисоб кардан ва додани девони амалҳо аз ямин

Ҳисоби халқ гирад Зоти якто,
Шавад фармон ба девони амалҳо.
Ба некон нома ояд аз яминаш,
Бихонад кардаҳои дилнишинаш.
Кунад фарёд аз шодӣ шуда рост,
Ки омад номаи ман бар кафи рост.
Ба осонӣ бихондам номаи хеш,
Халосам кард Ҳақ аз уқбаи пеш.
Ҳазорон ғусса буд андар дили ман,
Зи хавфи нор, гардад манзили ман.
Биҳамдуллоҳ, ки аз алтофи Раҳмон,
Аз ин уқба гузаштам зуд осон.
Нидо ояд ба ӯ аз дарғаҳи Рабб,
Бидонед, эй малакҳои муқарраб.
Ки ҳастам розӣ аз ин бандаи худ,
Ки кораш ҷумла бар марзoi мо буд.
Талаб кардӣ ризои мо ҳамеша,

Ба тоъат буд дойим хайрпеша.
Зи тақво рӯи аъмолаш сафед аст,
Зи хавфи мо ба ларза ҳамчу бед аст.
Диҳам бар хоифон роҳи наҷотӣ,
Зи озодии ҳар уқба наҷоте.
Расонам бар муроди ҷумла мақсуд,
Кунамшон дар биҳишти анбарин ҷуд.
Зи мо розиву мо розӣ зи эшон,
Шаванд мастонаи васлам муҳиббон.

Воқеаи омадани номаи фосиқ аз дасти чап

Ба фосиқ бар кафи чап нома ояд,
Ва ё аз ҷониби захираш барояд.
Бихонад рӯи нома, русиёҳӣ,
Ҳама фиску фучуру пургуноҳӣ.
Зи каф афканда бигрезад ба мағриб,
Кунад инкори хат он аҳли таъзиб.
Ки ин он номаи аъмоли ман нест,
Маро ин феъл аз дасту даҳан нест.
Накардам ман чунин афъоли бадро,
Надорам ман қабул ин хатти радро.
Кунанд фарёд мункирҳои гумроҳ,
Ба қабри хеш бинмуда назарҳо.
Барояд нолае аз қабри эшон,
Сияҳру гашта аз фиску парешон.
Ки бинанд номаи кирдори худро,
Забони захири пурозори худро.
Шаванд шарманда дар хичлат фурусар,
Пушаймониву ҳасратҳо фузунтар.
Сияҳ гардад ҳамон дам рӯи эшон,
Ба танг оянду халқ аз буи эшон.
Фариқи русияҳ андар саъир аст,
Сафедруён ба ҷаннат дар ҳарир аст.
Ҳамеша аз сияҳруйи ҳазар кун,
Бирав, домони ҳиммат дар камар кун.
Бигир аз сидқ дасти марди ҳақро,
Бихон аз илми тавҳидӣ сабақро.
Бикун тавба зи ҷурму русиёҳӣ,

Мушарраф шав ба даргоҳи Илоҳӣ.
Бикун парҳез аз феъли шақоват,
Ба роҳе рав, ки пеш ояд саодат.

Баёни он, ки некони фардо сафедруй шаванд

Фариқе аҳли ҷаннат русафед аст,
Чу бадре рӯи он аҳли умед аст.
Дурахшон аст чун хуршеди тобон,
Ки гардад дидаи бинанда ҳайрон.
Сирот ҷисрест бар рӯи ҷаҳаннам,
Чу охир уқбаи саҳт охири ғам.
Бувад аз тег тез, аз муй борик,
Ба гумроҳон зи лайли тор торик.
Гузаргоҳи тамоми неку бадҳост,
Сияҳруёни фосикро дару ҷост.
Ба по мондан ғитад дар дӯзахи нор,
Давонад моликон бо зарби ночор.
Сафедруёни ҷаҳон чун барқи хотиф,
Намесазад сари муйе зи ориф.
Равад баъзе дигар чун боди сар – сар,
Равад баъзе чу аспи тунду хушпар.
Равад баъзе чу мури ланг, лангон,
Яке оҳиста, дигар афту хезон.
Ки ҳар кас меравад бар қадри аъмол,
Ҳамон феъле, ки кард андар маҳу сол.
Мунофиқҳо бигуянд суи муъмин,
Равед оҳистатар чун аҳли тамкин.
Расонида рафиқи роҳ бошем,
Ситораваши қариби моҳ бош.
Гузар аз пул кунем шояд туфайле,
Ба мо пасмондагон созед майле.
Бигуянд муъминони хушмувофиқ,
Чаро будед дар дунё мунофиқ?
Касе ки дар ҳаёти нест улфат,
Набошад ҳамраҳи рузи қиёмат.
Ҷудогона гузар созанд аз пул,
Ҷаҳаннам гардад аз он иблисон мул.
Гузар 3-он пул ба гумроҳ аст душвор,
Худо осон кунад бар аҳли аброр.

Баёни он, ки баъд аз гузаштани сирот назар кунанд дузахро

Пас аз маҷрои пул бо аҳли имон,
Нидо ояд зи Зоти поки Субҳон.
Гузаштед аз сироти пурхатар зуд,
Ионат шуд, ҳама аз лутфи Маъбуд.
Назар созед суи гулхани нор,
Ки то бинед бар вай ҳоли фаҷҷор.
Бигуянд, ҳамдулиллоҳ шукри бисёр,
Гузаштем аз сиорти оташи нор.
Ки бинанд суи ҷаннат як дарахте,
Мақоми муъминони некбахте.
Аҷаб ҷойи хушву дилкушое,
Фараҳбахшу назокат хушнамое.
Бигуянд муъминон ё Рабб бифармо,
Ба мо кун сояи он нахпро ҷо.
Шавад он дам зи Зоти пок фармон,
Бувад он ҷойи хуш ҷои муҳиббон.
Раванд он ҷойи хуш, додам ба эшон,
Ба хидмат озмуда сидқи кешон.
Раванд шодикунон бар нахли азмат,
Аз он ҷо бингаранд девори ҷаннат.
Назар созанд девори биҳиште,
Ки аз лаълу ҷавохир ҷумла хиште.
Ҳама гуянд, эй Изҳори мастур,
Бидеҳ моро суи фирдавс дастур.
Нидо ояд, ки эй ҷамъи муҳиббон,
Равед суи биҳишт аз лутфи Субҳон.
Дароянд дар биҳишти анбаринбу,
Намоянд бар тамошо ҳар тараф ру.
Бубинанд саф гирифта ҳуру филмон,
Саломсозон зи ҳар су хубруён.
Бибинанд он сарову қасру ва айвон,
Зи ҳар суе таъоми хону алвон.

Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Биё, эй дил гар фирдавс меҳоҳӣ, ибодат кун,
Ба амри Ҳазрати Мавлои худ доим итоат кун.
Ғаҳе зикру ғаҳе фикру ғаҳе дар нолаву зорӣ,

Ҳамеша ху ба файзи ҷазбаи аҳли муҳаббат кун.
Гурезон шав зи мункирҳои дилсангу парешонху,
Агар ихлос дорӣ, ҷон фидои аҳли суҳбат кун.
Ба касрат мубтало бошӣ наёби файзи ваҳдатро,
Аз ин гарди парешон доман афшон, ру ба ваҳдат кун.
Зи дунё одами аввал чӣ диду хотами охир,
Ба ибрат кун назар гар оқилӣ, фикри қиёмат кун.
Набошӣ эътимоди равнақи дини мусалмонӣ,
Ба ҳар ҳоле ки бошӣ бош, рав имон саломат кун.
Бипарвар мурғи ваҳдат то даме қудси ошён гардад,
Ҳамеша гар тавонӣ нафси бадхуро маломат кун.
Илоҳӣ, ин Ҷунуниро сабо бо ҷамъи муштоқон,
Миёни ошиқони мастлиқо дар садри ҷаннат кун.

Воқеаи он, ки ҳар муъмин ба рӯи тахти ҷаннат таъязанону сарфароз бошад

Ки ҳар муъмин ба рӯи тахти ноз аст,
Зи лутфи Ҳазрати Ҳақ сарфароз аст.
Биёяд Ҷабраил аз амри Субҳон,
Бигӯяд, эй ҳама аҳли муҳиббон.
Дигар мақсудатон аз орзу чист?
Талабтон аз ҷониби Зоти ху чист?
Бигуянд муъминон, эй пайки Яздон,
Дигар моро чӣ бошад майлу армон?
Худо моро зи ранҷи дун раҳо кард,
Ба дарди ҷумла мушқилҳо даво кард.
Халосӣ дод аз саҳтии маҳшар,
Ки пушид айби моро лутфи Довар.
Гузаргоҳи сироташ кард осон,
Надорад шарҳ, гуям ҷуди Раҳмон.
Муяссар кард ин фирдавси аъло,
Ки ҳар чашме шавад масти тамошо.
Зиёда з-ин ҳама бошад талаб айб,
Ки худ донад ҳамон донандаи ғайб.
Ба дилҳо ҳеч армонӣ надорем,
Зи хушнудиаш поёни надорем.
Ҳазорон шукр мегуем уро,
Чунин кардаст эҳсонӣ накуро.
Ки будем чун гадо дар ранҷи дунё,
Ато карда аст Султони уқбо.

Ба рӯи тахти ҷаннат подшоҳем,
Зиёда мо аз ӯ дигар чӣ хоҳем?
Равад Ҷибрил гуяд, эй Худованд,
Ҳама шукронаи лутфи Ту доранд.
Зи эҳсонат ҳама дар сарфарозӣ,
Тамоми бандагон хушнуду розӣ.
Ҳама машғули айши хуру филмон,
Ба дилшон ғайри шодӣ нест ормон.
Ту беҳтар донӣ, эй Донандаи ғайб,
Ба Ту маълум бошад, бе шаку райб.

Воқеаи муҳтоҷ шудани муъминон ба олимон дар ҷаннат

Бигӯяд Ҳақ, кӣ дорад муддаёе?
Навоҳо доштанд аз бенавой,
Ба дил доранд ҷумла орзуе,
Биёбад чоки дилшон з-он рафуй.
Ки диданд неъматӣ фирдавсро душ,
Аз он шуд мақсади дилшон фаромуш.
Раванд ҷумла ба пеши олимоншон,
Ҳама пурсанд аз донишвароншон.
Биёяд Ҷабраил назди муҳиббон,
Бигӯяд муъминонро пайки Субҳон.
Кунед рафта савол аз олимонтон,
Ҷавоб гуянд то донишваронтон.
Ки моро муддаъӣ ҳаст ё на?
Сабаб дар нолаву зикри шабона.
Ҳама дар пеши олимон биёянд,
Савол аз мақсади худҳо намоянд.
Бигуянд олимон, эй ҷамъи аброр,
Зи дунё омадем аз баҳри дидор.
Ба дилҳо дидани ӯ орзу буд,
Давомат чоки дилҳо берафу буд.
Биёядшон ҷамоли Ҷонфазо ёд,
Ҳама оянд якбора ба фарёд.
Ки ҳоҷат нест моро айши бустон,
Бикун ё Рабб лиқои худ намоён.
Муроди мо ҷамоли Ту ба кавнайн,
Фурӯғи нури руят қурбатулайн.

Воқеаи дидори муъминон дар бихишт

Шавад он гоҳ бо Ҷибрил фармон,
Бикун рафъи ҳиҷоб, эй пайки Субҳон.
Паси ҳафсад ҳиҷоб Нури бечун,
Кунад ҷилва ба ҳар чашми ҷигархун.
Ки мебинанд муштоқон ба як бор,
Шаванд бе худ, фитода масти дидор.
Чунин фармуд донои куҳансол,
Ки мемонанд бе худ то ба сад сол.
Пас аз сад сол ояд амри Субҳон,
Ба суи Ҷабраил пайки Раҳмон.
Бикун бедор акун дустонро,
Кунанд айши бихишти ҷовидонро.
Ки хурон ё ки ғилмон интизоранд,
Ба кафҳо шишаи шарбат қаторанд.
Кунад бедор он гаҳ ошиқонро,
Намоядшон бихишти ҷовидонро.
Шавед ҳар як ба тахти худ савора,
Ки доранд хуру ғилмон интизора.
Кунед айши бихишти ҷовидонро,
Тарабгоҳи нишоти дустонро.
Ҳама созанд он ҷо гиряи зор,
Ки моро айши фирдавсӣ чӣ даркор?
Ба мо завқи лиқои Кибриё бас,
Надорем ғайри ӯ дар ду саро кас.
Нидо ояд зи Зоти поки Субҳон,
Раванд дар қасрҳои худ муҳиббон.
Шаванд машғули ишратҳои ҷаннат,
Ба дунё дидаанд сад ранҷу меҳнат.
Ба манзаргоҳ ҳар ҷумъа биёянд,
Тамошои ҷамоли мо намоянд.
Ҷафои ҳиҷри мо диданд ба дунё,
Бибинанд ин вафои васли уқбо.
Раванд он гаҳ ба қасри хеш шодон,
Шаванд дар айшу нуши ниъми алвон.
Ба ҳар ҷумъа раванд андар назаргоҳ,
Шаванд мустағриқи анвори Аллоҳ.
Илоҳӣ, аз туфайли ҷумла аброр,
Чунуниро кунӣ мадҳуши дидор.

Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Бо ошиқони хаста лиқои Ту орзуост,
Бо захмҳои сина давои Ту орзуост.
Дар ҳар ду кавн оинаи дил ҷамол хост,
Дар ҳар нигоҳи ҷилва намои Ту орзуост
Ҳар зинда, ки ба Ту набуд, мурданаҷ сазост,
Дили зиндари ба ҳамду санои Ту орзуост.
Чон аст он ки дар раҳи ҷонона меҷарад,
Чон дар рамқ барои фидои Ту орзуост.
Ранҷи ҷаҳон барои ризои Ту мекашад,
Аз ҳар вафо ғайри ҷафои Ту орзуост.
Аз буи ғунҷаи Ту бувад маст мурғи руҳ,
Дар вақти субҳ пайки сабои Ту орзуост.
Дидам, ки дар ҳаёт муяссар нашуд висол,
Акнун маро мамонт барои Ту орзуост.
Жулидаи Ту майл надорад ба ҷоми Ҷам,
Шоҳон ба хоки пои гадои Ту орзуост.
Афғор кун ба ханҷари ишқат дили Чунун,
Бо нолаҳои зори навои Ту орзуост.

Воқеаи шинохтани ҳаққи олимони дин

Нигар дар байни он фирдавси аъло,
Шавӣ муҳтоҷи олимҳои донно.
Чароғи ҳар ду олам олимонанд,
Ба судат амри монеъ аз зиёнанд.
Касе ки дар шариат раҳнамо шуд,
Бидон, ки ҷонишини Мустафо шуд.
Шиносӣ ҳодиёни роҳи динро,
Кунӣ хидмат ба ҷон аҳли яқинро.
Сутуни хонаи дин ҳодиёнанд,
Паи таъмир ин хон толибонанд.
Ба илмаш олиме ки бо амал шуд,
Бад-он, ки буд занбури асал шуд.
Ба он илмаш, ки гирад домани пир,
Биёмезад ба шахдаш дар замон шир.
Қаломи шахдомезаш ба сар кун,
Ширин дилро ба он шахду шакар кун.
Баро аз ҳар раҳу роҳи Худо гир,
Зи ҳар аҳли дуо рафта дуо гир.

Чунин омад сулуки роҳи Борӣ,
Хумоён аз магас хоҳанд ёрӣ.
Ба ҳар ҷо оқизи бишкаста ёбӣ,
Зи тавфи каъба дил рух натобӣ.
Биёбӣ гар ба ҳар ҷо синаи реш,
Бисозӣ хоки пояш сурмаи хеш.
Диле ки шуд хароби ишқи пуршур,
Ба назди аҳли таҳқиқ аст, маъмур.
Ба ҳар дил чилва созад нури Борӣ,
Танаш моил шавад бар хоксорӣ.
Физояд гар ба ҳар дил шуъла даста,
Бигардад оқизе зору шикаста.
Бизан аз синаи ҳар аҳли дил бу,
Ки то шояд биёбӣ, шаммаи У.
Муқими дарғаҳи майхорагон бош,
Талабгори шароби арғувон бош.
Дар ин зулмат шароби зиндагӣ нуш,
Гузар аз зиндагӣ дар бандагӣ куш.
Гузар аз фарри шоҳӣ, бандагӣ кун,
Зи ғафлатҳо гузар дил, зиндагӣ кун.

Воқеаи фармудани он Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи васаллам

Ривоят шуд зи асҳоби рисолат,
Ки ин фармуд бо асҳоб Ҳазрат.
Расидам дар шаби меъроҷ ҷое,
Маконе ваҳми пурваҳшатнамое.
Назар кардам, ки дӯзах шуд намудор,
Ҳарими нор пур аз каждumu мор.
Ки дидам моликаш нӯздаҳ малакро,
Ки ҳар кас бар кафаш гирад фалакро.
Чунон пурҳайбату чандин сиёсат,
Ваҷоҳатзишту бадранги қабоҳат.
Барояд аз даҳонаш шуълаи нор,
Ба аъзо муяшон чун наштари хор.
Барояд аз димоғи ғорашон дуд,
Саводи руяшон аз дег афзуд.
Нишаста рӯи минбарҳои дӯзах,
Ҷаҳаннам оташ асту замҳарир ях.
Набошад заррае раҳме ба эшон,

Чй вовайлост бар дармондаи он.
Маро диданд, гуфтанд марҳабҳо,
Салом карданд, хезида зи ҷоҳо.
Муборак бод меъроҷ ё Муҳаммад,
Худо бо ту намуда лутфи бе ҳад.
Бигуфтам, эй малакҳои баҳайбат,
Ҷазаболуда пурвахму сиёсат.
Шуморо Ҳақ зи қаҳри худ сиришта?
Ба сурат зишт, дар маъно фаришта?
Бигиред як даме сарпуши дузах,
Ки бидам аҳли нористони пурях.
Ба дасти чап гирифтанд аз сари ӯ,
Назар кардам ба нору аждари ӯ.
Ки дидам сад забона оташинро,
Амудҳои гарони оҳаниро.
Ба куҳҳо гар занад ӯ пора гардад,
Ба зераш сурма санги хора гардад.
Малак фарёд кард, эй аҳли дузах,
Гирифторони байни оташу ях.
Ҳама сар ҷумла ҷамъ оед ба як ҷо,
Кунад то бо шумо Аҳмад тамошо.
Ба суи марду зан кардам назора,
Ки ҳар фавҷе фузунтар аз ситора.
Ба занҷирҳои оташ карда овед,
Ба коми талхашон захру зақумрез.
Забонҳоро паси ҳалқаш кашида,
Лабон аз атш бар зону расида.
Ба Цибрил гуфт Аҳмад, ин гурӯҳ кист?
Забонҳшон кашиданро сабаб чист?
Бигуфт Цибрил, ки бишнавар ё Муҳаммад,
Забонҳоро азоб аз гуфтаи бад.
Дуруғ гуиву дил озору ғайбат,
Қасам хуриву наммои ҳақорат.
Забонро кардаанд аз сина овед,
Ҳамесузанд байни оташи тез.
Ки он занҳо ҳама беизни шавҳар,
Бидоданд шир бар фарзанди дигар.
Ки як ҷамъи сияҳруву сияҳпуш,
Муҳиташ оташу оташ дар оғуш.
Ба гурзи оташин кубад малакҳо,

Азобе сахт дорад бар даракҳо.
Наметарсӣ, чаро эй одамизод?
Насозӣ з-он азоби охират ёд?
Надорӣ тоби он дармондагиҳо,
Макун масруфи ғафлат зиндагиҳо.
Дареғ аз фурсати ин умри ноёб,
Ки гардад ҳайф дар сарфи хуру хоб.
Дуруза умр, сад сола умедҳо,
Табар ояд ба зери нахл бедҳо.
Ҳазорон хоми тамъ бар умри барбод,
Ба фикри хом дилро мекунанд шод.
Расида пойи умрат бар лаби гур,
Надонӣ маргро иблисваш дур.
Бидон дасти аҷалро дар гиребон,
Машав ғофил даме аз зикри Субҳон.

Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ба ҷуз Зоти ягона зоти ҳар ҳастӣ адам дорад,
Гирифтори аҷал хоҳад шудан оне ки дам дорад.
Зи ошубу мусибатҳои ин олам чӣ менолӣ,
Ки аз рузи азал ин ранҷи девонат рақам дорад.
Касе раҳ ёфт суи Ҳақ ғами охир хурад ин ҷо,
Дигарҳо рузу шаб ҳайвонсифат фикри шикам дорад.
Зи бедардист бар лаб хандаву бар дил тарабноӣ,
Дили пурдард доим нолаҳои пуралам дорад.
Чӣ менозӣ ба тоҷу тахт, эй хоки лаҳад охир?
Ниҳад по бар сарат он, ки назар андар қадам дорад.
Сари ҳар саркашero гардиши гардун шикаст, аммо,
Биёбад ганҷи маъниро касе, ки фарқи хам дорад.
Ба назди аҳли таҳқиқ аст як дил сарфи яктой,
Ба ишқи мосиво ҳар кас дуто гардад, санам дорад.
Ба роҳи ишқбозӣ нашнавам, ман лофи зоҳидро,
Нишони ошиқи шайдои ӯ дар дида нам дорад.
Ба махласҳо дукон дорад Ҷунун нуш аз ду пистонаш,
Машав мункир ба сад зинҳор шамшер ду дам дорад.

Баёни он, ки аз сахтии қиёмат ҳар кас ба худ дармонад

Битарс, эй банда аз рузи қиёмат,
Ба ҳар банда аст сад гуна аломат.
Қади найза фарояд курси хуршед,
Ки ларзад инсу чин аз ваҳм чун бед.
Ба нафси худ шавад ҳар кас гирифтор,
Ғами ҷон меҳурад фориғ зи агёр.
Бародарҳо гурезанд аз бародар,
Писарҳо дар фирор оянд зи модар.
Гурезад аз падар фарзанди ширин,
Иморат кун ба зудӣ хонаи дин.
Гурезад зан зи марду мард аз зан,
Зи ваҳми рузи сахту тоби гулхан.
Ки гардад сурх чун оҳан биёбон,
Зи зарби тобиши хуршеди тобон.
Ду по дар зеру боло мағзи сар чуш,
Равӣ бори гуноҳи хеш бар душ.
Бувад тафриқаи рузи ҷазо ин,
Ба дунё мешавад тафриқа аз дин.
Иморат кун дар ин ҷо хонаи дин,
Ки то он ҷо шавӣ аз аҳли Ёсин.
Бари пандат буридам ман қаламро,
Ту ҳам бур ин сари нафси санамро.

Воқеаи он, ки аз касрати гуноҳ дармонад банда

Набитавонам, ки гуям васфи он руз,
Агар хоҳӣ, бирав тафсир омуз.
Зи қавли Ҳақ бидон сахтии он явм,
Ки то донӣ гудози ҳоли ҳар қавм.
Ҳама бар нафси худ гардад гирифтор,
Бигӯяд уммати Султони аброр.
Дар он рузи сиёҳи сахту душвор,
Бувад Аҳмад барои умматон зор.
Тарозуи амалсанҷист барпо,
Магар созад Худо ҳар уқбаро во.
Гуруҳи осийн аз тоъати кам,
Зи ҷурми беш дилхошон пур аз ғам.
Ба мизон гар сабук ояд тарозу,

Бигардад уммати оӣ хичилру.
Шавад фармон ба эшон ҷониби нор,
Бигирянд оӣён бо Зоти Ҷаббор.
Ки ё Рабб, оӣёнро бахш муҳлат,
Ки то аз анбиё хоҳем шафоъат.
Шавад фармон, ки муҳлат дех ба эшон,
Ба дарди худ кунанд имруз^о дармон.
Дихад муҳлат бар эшон молики нор,
Ба амри Ҳазрати Султони Ҷаҳҳор;
Раванд он оӣён дар назди Одам,
Ба чандин гиряву зориву мотам.
Бигуянд, ирҳаму, эӣ ҷадди аъло,
Шафоъат кун ба мо бо Ҳақ Таъоло.
Басе дармондаем, эӣ ҷадди мушфиқ,
Кушо мушқил ба мо дар ҳолати зиқ.
Насозӣ раҳм бар мо гар падарвор,
Бисузонанд андар уқбаи нор.
Бигӯяд Одам, эӣ маҷруҳ фарзанд,
Падарро ҳаст бар ҳар зурра дилбанд.
Валекин кардаам дар хулд зиллат,
Ҳанузам ман гирифтори хиҷолат.
Аз ин хиҷлат шафоъат кай тавонам,
Валекин ҳаст шафқат дар ниҳонам.
Зи ҷадди худ чунин бишнида гуфтор,
Бигирянд оӣён пурҳасрату зор.
Раванд гирён ба пеши Ҳазрати Нух,
Ба уммеде шавад ин уқда мафтуҳ.
Шафоъат кун, ки мо дармондагонем,
Ба мизони қиёмат оӣёнем.
Бигӯяд Нух, эӣ қавми гирифтор,
Набитвонам шафоъат охири кор.
Ки буд Канъони мо ноаҳлу кофир,
Ман уро аҳли худ хондам ба зоҳир.
Худо ноаҳл гуфта фарқ кардаш,
Аз ин аҳли нубувват фарқ кардаш.
Хиҷил ҳастам аз он бар Зоти Борӣ,
Набитвонам шафоът ё ки ёрӣ.
Ҳама оянд андар шуру афғон,
Зи афъоли бади худҳо пушаймон.
Кунанд он руз Аҳмадро фаромуш,

Зи ваҳми уқбаҳои ҳашр беҳуш.
 Раванд як - як ба назди анбиёҳо,
 Ба дарди хеш чуёни давоҳо.
 Бисозад ҳар яке изҳори хиҷолат,
 Насозанд осӣ умматро шафоъат.
 Бигӯяд Ҳазрати Мусо паёмбар,
 Равед, эй осӣён, дар назди Сарвар.
 Муҳаммадро шафоъатхоҳ карданд,
 Қариб аз қавс бар даргоҳ карданд.
 Ҳама номи Муҳаммадро шунида,
 Фигон созанд бар худҳо тапида.
 Ҳама оянд гирён назди Сарвар
 Ниҳанд ру бар кафи пои паёмбар.
 Бигуянд, хоки поят сурмаи мо,
 Бирафтем мо ба пеши анбиёҳо.
 Бари дармондагии чурму исён,
 Накарданди шифохоҳӣ ба Субҳон.
 Ҳама гуфтанд, мо дорем хиҷлат,
 Муҳаммад шуд шафоъатхоҳи уммат.
 Ки мо кардем номатро фаромуш,
 Зи ваҳми уқбаи норем беҳуш.
 Бикун раҳме ба ҳоли осӣёнат,
 Ки ҳастем аз камини осӣёнат.
 Расулulloҳ бинад осӣёнро,
 Кунад нола шунида ин фигонро.
 Давон ояд ба зери Арши аъло,
 Ниҳад сарро ба сачда, Ҳақ Таъоло,
 Ба даргоҳи Худо созад муноҷот,
 Шафохоҳӣ кунад бар аҳли ҳоҷот.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Илоҳӣ, аз Ту меҳоҳам гуноҳи осӣ умматро,
 Бикун осон ба ин дармондагон ранҷи қиёматро.
 Гузаштам аз падар аз модари худ аз бари уммат,
 Ту ҳам бигзар Илоҳӣ, чурми ин аҳли надоматро.
 Шуданд аз хутраи шайтон, ҳама олудаи исён,
 Ба ман деҳ осӣёнамро, бисузон аҳли лаънатро.
 Сиёҳ карданд рӯи номаро аз чурми нодонӣ,
 Ба мавҷ овар барои шустушу дарёи раҳматро.
 Ҳама олуда шуд дар фитнаи охирзамон ё Рабб,

Кушо бар рӯи эшон аз карам боби саломатро.
Зи шафқат дар ду олам ашкрезон умматӣ, гуфтам,
Набошанд умматонам, ман нахоҳам айши ҷаннатро.
Набардорам сар аз сачда набахшӣ умматонамро,
Ато кардӣ зи аввал дар дилам меҳри шафоатро.
Ба дунё ранҷи ошубу ба уқбо ранҷи душворӣ,
Кашиданд, мубталоён, дар ду олам ранҷу меҳнатро.
Агар хоҳӣ, Чунун, лутфу шафоатҳои он Сарвар,
Нафас то метапад дар тан насозӣ тарки суннатро.

Баёни муноҷоти он Ҳазрат (с)

Бигӯяд аз карам, эй пок Субҳон,
Бибахшо ҷурмҳои аҳли усён.
Бикун дарёи лутфи хеш дар ҷуш,
Гунаҳ аз осийн гардад фаромуш.
Шавад фармон зи Зоти поки Ғаффор,
Сари худ, Аҳмадо, аз сачда бардор.
Ки бахшидам гуноҳи умматонат,
Раванд аз фазли Мо бо суи ҷаннат.
Иқомат кун раҳи шаръи Набиरो,
Нафас то ҳаст мекун, пайравиро.
Бадил кун ҷои меҳри Мустафоро,
Кунӣ дарёб то меҳри Худоро.
Худо хоҳад зи банда бандагиро,
Расул хоҳад зи уммат пайравиро.
Набошӣ бандаи нуки забонӣ,
Ки то дар нори дӯзах дар намонӣ.
Бикун коре, ки онҷо кор ояд,
Ба нақдат андар он бозор ояд.
Шикаст Аҳмад ҳама бутхонаҳоро,
Ки то бишнохтӣ ин ҷо Худоро.
Мадех аз даст ганҷи маърифатро,
Мадон ҳолӣ зи Мавло шаш ҷиҳатро.
Миёни баҳри ваҳдат чун хубобӣ,
Равад гар боди ҳастӣ ҷумла обӣ.
Пазонад ҳосили дун қурси хуршед,
Бибахшад нури худ бар аҳли уммед.
Пазонад ошиқонро нури тавҳид,
Шавад равшан диле, ки нури Ҳақ дид.
Кабоби дил пазад дар нори ишқаш,

Бидонй гармии бозори ишқаш.
Кабоби дил ба шуришҳо намак кун,
Шудй гар кимие дилро маҳак кун.
Ки гардад суҳбатат иксири дилҳо,
Шавад дасти дуоят тири дилҳо.

Баёни он, ки шафоати анбиё ва авлиё ҳақ аст муъминони осиро

Шафоъат анбиёву авлиёро,
Ба аъри Ҳақ бувад мар асфиёро.
Кунад фардо шафоат аҳли ахёр,
Зи мухбир инчунин омад ба ахбор.
Ривоят карда шуд аз Бухурайра,
Разияллоху анху қадаса сира.
Ки рузе гуфт бо асҳоб Сарвар,
Занад гар мурғи руҳи муъминй пар.
Равад муъмин аз ин дунёи пуршур,
Ба тоатҳо ба хилватхонаи гур.
Ба ӯ Қуръон ба ҳам он ҷо дарояд,
Ба тоқе ҷониби сар мебарояд.
Дарояд тоъату савму салоташ,
Ҳама хайру сахо ҳаҷчу закоташ.
Шавад ҳамроҳи ӯ аз ҷониби рост,
Дил осон мекунад, уро ба ҳар хост.
Саволҳои кироман котибинро,
Диҳанд он ҷо ҷавоби бо яқинро.
Наҷотӣ ёбад аз ҳар сахтии гур,
Чароғон аст, гури ӯ пур аз нур.
Бикун ҷаҳд, эй писар дар ҳосили нур,
Ки то гардад мунаввар хонаи гур.
Маҳу хуршод нури ин ҷаҳон аст,
Биёбй нури ишқаш, ҷовидон аст.
Зи нури Ҳақ диле, ки зинда гардад,
Фуруғаш дар ҷаҳон тобанда гардад.
Ҳамон ҳодис, ки восил бар қадим аст,
Ба зери сояи фазли азим аст.
Фано гардида рав, оби бақо нуш,
Бизан доим ба деги ишқи Ҳақ ҷуш.

Баёни нури он Ҳазрат (С)

Ҳама халқи қаҳон эй нури дида,
Худо аз нури Аҳмад офарида.
Зи ашё халқ шуд, нураш муқаддам,
Зи нури ӯ Худо афрохт олам.
Ба нураш карда Ҳақ қандил пайдо,
Дар он қандил ҳамчун шуъла шуд ҷо.
Ба ҳар сола ба амри Зоти Субҳон,
Намудӣ сачдае бар Зоти Раҳмон.
Худои қодир аз қудратнамой,
Аз ӯ пайдо намуд ин мосивой.
Тамоми Аршу курсию қаламро,
Чунон Лавҳи азими муҳтарамро.
Биҳишту дӯзаҳу сабъа фалакро,
Замину осмон ҷамъи малакро.
Маҳу хуршеду кавкабҳои тобон,
Шамолу раъду ҳам барку чароғон.
Ҳама деҳу парию одамизод,
Ҳама ваҳшу туюру ҷумла бунёд.
Зи нури Аҳмадӣ омад ба эҷод,
Ҳамин аст, эътиқоди аҳли иршод.
Ҳамон рузе, ки дар одам дамид дам,
Бидид андар қафояш нури хотам.
Бигуфто, кист ё Рабб дар қафоям,
Намесозад ҷудой аз вафоям.
Худо гуфташ, ки нури Мустафой,
Надорад умрҳо аз ту ҷудой.
Ба ту фарзанд, бо Мо ӯ ҳабиб аст,
Ба дарди уммати осӣ табиб аст.
Бигуфт, ё Рабб, ба ман бинмой нураш,
Ба чашми сар бубинам бо ҳузураш.
Худо овард аз пас байни абру,
Дурахшон чун кавокиб шуълаи у.
Худо фармуд бо ризвони ҷаннат,
Биёр ойина Одамо ба талъат.
Зи ҷаннат дод ойина ба Одам,
Ба он ойина дидӣ нури Хотам.
Ки шуд ӯ ошиқи нури Муҳаммад,
Дурудҳо бар равонаш бод беҳад.

Газали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (рах)

Эҷоди «кун фаякун» зи анвори Аҳмад аст,
Аъмо ҳама аён ба асрори Аҳмад аст.
Шуридагони чуръаи ваҳдат дар ин ҷаҳон,
Нушон шароби ҷон зи саршори Аҳмад аст.
Он шаб, ки азми рафъати меъроҷ карда буд,
Рухуламини хучаста ҷилавдори Аҳмад аст.
Аз меҳри ӯ расид ба қурбат муқаррибон,
Ин файзҳо зи гармии бозори Аҳмад аст.
Ҳар бадгуҳар, ки ҳезуми дӯзах шавад мудом,
Донӣ, ки аз хусумату инкори Аҳмад аст.
Оне, ки ёфтааст калиди дари қарам,
Сармасти ҷоми ишқ зи иқрори Аҳмад аст.
Ҳар лолае, ки бу кунӣ дар баҳори ҳусн,
Ин аз нишони синаи афғори Аҳмад аст.
Чашми ситора пайравии ӯ кунад мудом,
Осорҳои дидаи бедори Аҳмад аст.
Бо ишқи ӯ Чунунӣ, кашам сар зи ҷайби хок,
Чашми кушода ҷониби дидори Аҳмад аст.

Воқеаи таваллуд ёфтани он Ҳазарт (с)

Шабе, ки он ҳабиби Зоти Бечун,
Таваллуд ёфт аз Оминахотун.
Чунин кардаст он Хотун ҳикоят,
Зи гуфтораш чунин омад ривоят.
Шаби душанбеву дар ҷои танҳо,
Аломатҳо аҷоиб гашт пайдо.
Шудам ҳайрон, ба дил шуд ваҳми бисёр,
Даҳонам хушку атшон охири қор.
Зи ғайб омад ба каф ҷоми шаробе,
Сафед аз шир дидам, на ба хобе.
Бинушидам, шуд аз ман атш зоил,
Набудӣ ҳеҷ мунис аз қабоил.
Сафед мурғе ба ман худро бимолид,
Дилам аз дарди заҳ андак бинолид.
Занон ҳозир шуданд аз хубруён,
Фаромад пеши ман аз чарх мурғон.
Ки буд минқорҳошон аз забарҷад,
Пару болаш зи ёкуту зумуррад.

Зи ман то шуд чудо он Оламоро,
Зи руяш нури барқӣ зад муҷалло,
Шуд аз он шуъла Шарқу Ғарб равшан,
Ки дидам қасрҳои шаҳро ман.
Дузону омада, дар сачда афтод,
Зи ҳар су мешунидам навъе фарёд.
Ба болои сараш абри сафеде,
Ки кардам з-он аломатҳо умеде.
Бикард, он абр уро зуд ғойиб,
Шунидам, бонг аз ҳар су аҷоиб.
Ки уро қониби руҳониён бар,
Тавофаш ғайбиён созанд яксар.
Расад ӯ дар мақоми қурби аъло,
Ба зоҳир охиру маънош боло.
Ба гушам омад овози мунодӣ,
Чунин меғуфт, то шахсе ба шодӣ.
Ба Аҳмад сафвати Одам бидоданд,
Даре аз риққати Нухе кушоданд.
Ки доданд, хилъати Иброҳимиरो,
Лисони Исмоил он ҳошимиро.
Ҷамоли Юсуфу ҳусну малоҳат,
Чу Яъқуб аст, дар ҳичрону ҳичрат.
Бидоданд, нағмаи овози Довуд,
Зи худ мерафт ҳар гуше, ки бишнуд.
Бидоданд, гиряву тақвои Яҳё,
Муяссар шуд, карам бо ҷуди Исо.
Тамоми васфу ҳусну ҳуи мурсал,
Ба Аҳмад шуд муяссар ҷумла акмал.

Баёни ҳозир омадани сабзпушони ғайбӣ назди

Омина

Чунин гуфтаст он Оминахотун,
Ба пешам ҳозир омад Мустафо чун.
Назар кардам, ба гирдаш сабзпушон,
Ки машғуланд андар хидмати он.
Якё офтоба бар каф ташти симин,
Дигар, суфи ҳарирӣ дошт мушкин.
Муҳаммадро чу ғусл доданд неку,
Бипечиданд андар хирқаи у.
Расид мурғи сафеде дар замонаш,

Даҳони худ ниҳод андар даҳонаш.
Тамоми илмҳоро кард таълим,
Ҳама ахлоқи некуро ба таъзим.
Ки гуфти бо забони бофасоҳат,
Алона зуд такбири шаҳодат.
Ки будӣ хатнакарда чиданохун,
Бурида ноф на-ндар дилаш хун.
Хабар бурданд бар Абдулмуталлиб,
Бигуфтандаш аломатҳои таъҷиб.
Басе хушнуд гашту шоду хурам,
Аз ин фарзанди пурнури мукаррам.
Зи ташрифаш фитод он тоқи Кисро,
Ҳама бут сарнагун гардид расво.
Зи Кисро чордах кунгур бияфтод,
Тамоми бутпарастон гашт ношод.
Ду қоҳин буд ӯ аз номдорон,
Аз онҳо амри таъҷили ҳазорон.
Бигуфтанд, эй ҳалоиқҳои беҳуш,
Кунед ин қавли пирони хирад гуш.
Аломатҳои гуногуни равшан,
Бигуям, гуши худ созед бар ман.
Баҳори умри дини мо ҳазон аст,
Маҳи шаб матлаъи охирзамон аст.
Хуруҷи раҳматаллӣ оламин аст,
Мунаввар 3-у ҳама рӯи замин аст.
Аз ӯ гармӣ кунад бозори ирфон,
Шикаст афтад ба лашкарҳои шайтон.
Ки бутҳо аз қудумаш сарнагун шуд,
Бидон, ки соқии аҳли ҷунун шуд.
Савори ҷусти оламгири даврон,
Сари ҳар саркаше кубад ба майдон.
Билисонро фитода шуру мотам,
Ки омад аз адам ташрифи хотам.
Ҳама динро кунад мансух динаш,
Шавад олам мусаххар дар нигинаш.
Аз ӯ сад ошиқу маъшуқ пайдо,
Зи ҷуръи ӯ ҳазорон маст шайдо.
Замини гирд кунад меъроҷи гардун,
Бипушад хилъати лавлок бечун.
Замину осмоне ошиқи ӯ,

Гули руюш ду оламо диҳад бу.
Ба асри ҳокими одил, ки Нуш аст,
Таваллудгоҳи он чуръафуруш аст.
Мувофиқ шуд ба аҳли манзари дил,
Хушо ташриф асри шоҳи одил.
Кудумаш аҳли бахш, аҳли нуш аст,
Аз ӯ дарёи ирфонӣ ба чуш аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Хушо чашме, ки дида дар ҷаҳон руи Муҳаммадро,
Ба дида кард сурма гарди гесуи Мӯҳаммадро.
Ҳами меҳробӣ олам шуд бино аз тоқи абруаш,
Ҳама ру овариданд тоқи абруи Муҳаммадро.
Дар ин гулшан зи ишқаш ҳамчу булбул дар фиғон омад,
Гирифт андар машом ҷони касе буи Муҳаммадро.
Зи мо зоғулбасар бишнава, сифат аз чашми шаҳлояш,
Назар дар сураи Валлайл кун муи Муҳаммадро.
Музаммил бо қубо васфи қиёму сулси лайли ӯ,
Қиёму лайл дард овард зонуи Муҳаммадро.
Ба хулқи хуш фуру афканд фарқи саркашон охир,
Худо додаст он ширинии ҳуи Муҳаммадро.
Барои сайди ин ваҳшидилон омода суҳбатҳо,
Ҷаҳон шайдосифат шуд, базми дилҷуи Муҳаммадро.
Ҳама олам шуда сероб аз ҷуи мусулмонӣ,
Бунушад аҳли олам то ҷазо ҷуи Муҳаммадро.
Бинолад ин Чунунӣ то дами мурдан аз ин ҳасрат,
Накарда тавф муҳри байни бозуи Муҳаммадро.

Воқеаи ғавти Омина ва ба доя додани Ҳазрат(с)

Пас аз ҳафт руз он Оминахотун,
Бимурд аз қисмати Халлоқи Бечун.
Чу аз модар Муҳаммад монд бешир,
Ризои Ҳақ чунин будааст, тақдир.
Ҳалима ногаҳон омад зи саҳро,
Барои доягиҳо гашт пайдо.
Ба як пистони ӯ ширу дигар қоқ,
Ки шуд доя ба он як синаи тоқ.
Ниҳод он синаро дар коми Аҳмад,
Чу чашма 3-у баромад шири беҳад.

Ҳиморе дошт доя лангу лоғар,
Саломат гашт фарбеҳ маст он хар.
Ба ташрифи муборак мақдами ӯ,
Ба он зан хайрҳо омад зи ҳар су.
Ба поси хидмати шири Набӣ шуд,
Туфайли хидмати Ҳазрат ғанӣ шуд.
Касе, ки ширдеҳ бошад ба Сарвар,
Ба ӯ сангрёза гардад дурру гавҳар.
Агар бишнохтӣ ӯ қадри фарзанд,
Ба ҷои шир додӣ ҷони дилбанд.
Дареғо, сирати пинҳони инсон,
Набинад чашми кури ҳеҷ ҳайвон.
Ки шуд аз диди маънӣ чашми сар кур,
Бидидӣ, нури ботин несташ нур.
Аз ин ру, аҳли дил пушида рафтанд,
Ба деги дил басо ҷушида рафтанд.

Сафар намудани Ҳазрат (с) ба сӯйи Яман

Расид Аҳмад ба сини ҳафтсола,
Шукуфтӣ гулшани руяш чу лола.
Ба ӯ Абдулмуталлиб қадди айнӣ,
Барои ҳоҷате бо дафъи динӣ.
Сафар карда, Муҳаммадро Яман бурд,
Нагуфт, саҳт аст раҳ, фарзанди ман хурд.
Дар он ҷо буд, марде ном Сайфо,
Басе донно, ба дини ғайр, ҳайфо.
Ки дида дар таворих васфи Аҳмад,
Назар андохт бар рӯи Муҳаммад.
Бигуфташ, эй араб ин бачаи кист,
Зи ҷон ширинтар асту номи ин чист.
Бигуфто, номи некуяш Муҳаммад,
Худо дорад ниғаҳ аз манзари бад.
Ҷигарбанд аст, зуррия зодаи манн,
Писандида аст, нури дидаи ман.
Бигуфт, Сайфо ба ӯ карда ишорат,
Ки бишнава, эй араб, аз ман башорат.
Чу ин пайғамбари охирзамон аст,
Ҷаҳон чун ҷисм, ин руҳи равон аст.
Ба мулки дилситониҳо амир аст,
Ҳама аъмодилонро дастгир аст.

Мунаввар моху ҳур аз нури руяш,
 Муаттар гардад ин олам зи буяш.
 Нигини нусраташ дар фатҳи боб аст,
 Дуояш назди Бечун мустақоб аст.
 Зи хушкӣ қаҳтӣ афтода дар ин шаҳр,
 Зироат хушк аз беобии наҳр.
 Бигу, созад бари борон дуое,
 Ба дарди оламӣ созад давое.
 Ва ё худ ин Муҳаммадро шафиъ ор,
 Дуо кун, то шавад мақбули Ҷаббор.
 Шунид Абдулмуталлиб гуфтаи ӯ,
 Бигардонид суи байти Ҳақ ру.
 Кафи худро кушода дар дуо шуд,
 Шафъорандаи он Мустафо шуд.
 Бигуфт, эй Қодири Ҳайи Тавоно,
 Зи ҳоли ҷумлагӣ воқиф саропо.
 Надорам гарчи ман қадре ба даргоҳ,
 Шафъ овардаам ман қадри ин моҳ.
 Ба ҳаққи нури зебои ҷабинаш,
 Ба ҳаққи ҳар ду ҷаъди анбаринаш.
 Ба заръи мо фиристон оби борон,
 Надорад суд бе бориш баҳорон.
 Бишуд аз амри Ҳақ он лаҳза борон,
 Ба мақсад зуд пайваст интизорон.
 Ту ҳам охир расӣ аз интизорӣ,
 Набошӣ ғофил аз даргоҳи Борӣ.
 Умедат дар кашишҳо чун таноб аст,
 Дареғо, чашми ҳирси дил ба хоб аст.
 Зи хоби ҳирси ғафлат дида бикшо,
 Ба чашми дил ҷамоли дӯст бинмо.
 Ба рӯи ёр дил оинадор аст,
 Валекин аз ҳаводис пурғубор аст.
 Бизан сайқал ба зикри субҳгоҳӣ,
 Бикун нола ба даргоҳи Илоҳӣ.
 Бикаш аз гулхани дил оҳи пурдуд,
 Бичушад то ба ҳолат раҳми Маъбуд.
 Агарчи баҳри лутфи ӯ ба чуш аст,
 Вале мавқуфи афғону хуруш аст.
 Ту зорӣ кун, ки мустағнист матлуб,
 Ба ту зориву истиғно ба ӯ хуб.

Насозад баҳр бар лабташна сайлон,
Магар ташна кунад бар баҳри майлон.
Ба суи баҳри бесу кун такопу,
Шавӣ серобу сармасту сухангу.

Баёни ваҳйи он Ҳазрат (С)

Ривоят шуд, чунин аз ибни Аббос,
Аввал ваҳйе, ки шуд бар афзали нос.
Ки Аҳмад рафта андар ғори Ҳирро,
Ибодат кард, бо Эзид Таъоло.
Ба гушаш омад овози нидое,
Зи ғайбаш, ё Муҳаммад, шуд садое.
Кушода чашми шаҳлояш ба ҳар су,
Назар андохт, карда ҳар тараф ру.
Садои ё Муҳаммад, шуд дубора,
Надидӣ ҳеҷ кас кардӣ назора.
Нидои ё Муҳаммад, омадаш боз,
Басе ширин ҳаловатбахш овоз.
Назар бинмуд ногаҳ суи боло,
Ки дид шахсе ба руҳи нурш хувайдо.
Ба руи тахти заррин аст, чун шах,
Физояд нури ӯ аз партави маҳ.
Либоси сабзи неку дошт дар бар,
Муҷалло тоҷи нурониш бар сар.
Зи заъфи ҳис аз ӯ ваҳмида Сарвар,
Зи куҳ андохт худро чун кабутар.
Гирифт Цибрил зуд андар канораш,
Тасаллӣ дод, дил шуд устувораш.
Бигуфт, икраъ, каломи Ҳайи Бечун,
Машав Сарвар зиҲҳайи Ҳақ дигаргун.
Бигуфт Ҳазрат, наям хонда эй ёр,
Чӣ сон хонам каломи Зоти Ҷаббор?
Гирифта, саҳт афшурдаш дар оғуш,
Зи худ рафта, парид аз Мустафо хуш.
Ба худ боз омада хонанда шуд, зуд,
Зи лутфи бекарони фазли Маъбуд.
Бигуфт Цибрил, эй Аҳмад, башорат,
Ато кардат Худо тоҷи рисолат.
Ба ҳам поён шуданд аз куҳи Ҳирро,
Фуру зад Ҷабраил андар замин по.

Зи ҷои по баромад чашмаи об,
 Равон шуд оби хуш аз амри Ваҳҳоб.
 Таҳорат кард, Ҷибрилу бифармуд,
 Вузу кун андар ин ё Мустафо, зуд.
 Муъаллим шуд ба тартиби таҳорат,
 Ба ҳам ру овариданд дар ибодат.
 Дугона хонд бар Зоти Ягона,
 Расул омухт аз Ҷибрил дугона.
 Ки рафт Ҷибрил Аҳмад шуд ба хона,
 Ба тоат буд, ҳам рузу шабона.
 Ба назди аҳли таҳқиқи маъонист,
 Нугуфт то Ҷабраил Ҳазрат надонист.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Зи ваҳӣи Ҳақ ба ҳар мурсал дари асрорҳо во шуд,
 Зи ваҳӣ дили валиҳо дар ҷаҳон маҷнуну шайдо шуд.
 Ба файзи ӯ дари ҳар дилкушод ойна шуд охир,
 К - аз ин нури мукаррам сад ҳазорон чашми дил во шуд.
 Бичу чандон, ки дарёбӣ калиди ганҷи ваҳдатро,
 Аз ин дарбастагиҳо олами бөбаҳра расво шуд.
 Зи кишти дун кунӣ мифтоҳи ганҷи охират ҳосил,
 Калиди ҳосил дун фатҳи мушқилҳои фардо шуд.
 Дари дил зан, ки мақсад, оқибат з-ин дар бурун ояд,
 Дар ин вайрона аз бо интизори ганҷ пайдо шуд.
 Шамоли субҳ дар поси нафас файзи дигар дорад,
 Ҳама ҷуяндаи ин роҳ аз ин нур бино шуд.
 Бикаш тифли дили худ суи мактабхонаи ишқаш,
 Зи таълими муҳаббат сад ҳазорон тифл гуё шуд.
 Биё соқӣ, ки дар базми қадаҳ дил роз мегӯяд,
 Дили ошиқ аз ин кайфи муҳаббат тури Сино шуд.
 Ба даври хеш ҳар ошиқ фиғону нолаҳо дорад,
 Хурушу ҷуш кун акнун, Ҷунунӣ, навбати мо шуд.

Воқеаи ғоибона мухлис шудани малик Табаъ ба он Ҳазрат (с)

Малик Табаъ, ки ӯ шоҳи Яман буд,
 Ба ишқи Аҳмадӣ чун куҳкан буд.
 Ба ҳафтсад сол ӯ аз Мустафо пеш,
 Итоатро гирифт дар гардани хеш.

Ба Ҳазрат қонсупору муътақид буд,
 Зи васфи хусн дар гуфтушунид буд.
 Бихурдӣ ҳасрати нодиданӣ пеш,
 Ба қони мо занад пасмондагӣ неш.
 Ки дид андар кутуб авсофи Сарвар,
 Мадина мекунад, маскан, Паёмбар.
 Зи меҳри Мустафо омад Мадина,
 Чу лола доғи рухсораш ба сина.
 Барии Аҳмад намуда қасру айвон,
 Ки то бошад макони хоси Раҳмон.
 Ки шуд ободу вайрон чанд боре,
 Нишаст он ҷо қасон чун раҳму зорӣ.
 Ба вақти ҳиҷрати Султони аброр,
 Дар он ҳавлӣ будӣ Айюби ансор.
 Зи боби шаҳр дохил шуд Набӣино,
 Талаб кардӣ саҳоба сӯи ҳар ҷо.
 Бигуфт, ман ноқаи худро гузорам,
 Маромашро ба Эзид месупорам.
 Ба ҳар дарвозае, ки ин шутур хуфт,
 Ҳамон ҷо, эй муҳиббон ҷойи мо, гуфт.
 Таваққуф кард ӯ дар боби Айюб,
 Намерафтӣ аз он ҷо бо лату куб.
 Бихуфт андар дари муштоқи дерин,
 Фуру шуд Мустафо он ҷо батамкин.
 Каманди қазби муштоқон дароз аст,
 Надонад қасс, ки сирре бениёз аст.
 Набошад иштиёқи ҳар чигархун,
 Куҷо файз ояд аз файзони Бечун.
 Гиёҳ аз иштиёқи об шуд ҳам,
 Шавад аз раҳмати Ҳақ суи ӯ нам.
 Замини хушк аз гардун кашад об,
 Ба арзи тор бахшад нури маҳтоб.

Воқеаи ҳангоми ҳиҷрат дар роҳ бе туша мондани Ҳазрат (с)

Расулulloҳ дар айёми ҳиҷрат,
 Ба вақти сайри раҳ асҳоби Ҳазрат.
 Батанг шуд ҳолашон бе зоду туша,
 Назар андохтандӣ суи гуша.
 Заъифе буд аз қавми Хузоа,

Сахо кардӣ ба ҳар кас аз бизоа.
Ба пеши хонааш Аҳмад фуру шуд,
Зи тақдири Худо меҳмони ӯ шуд.
Ки буд он сол соли тангу қаҳтӣ,
Гузаштӣ ҳоли мардумҳо ба сахтӣ.
Набудӣ чизе андар хонаи ӯ,
Бишуд дасти тӣҳӣ парвонаи у.
Дилаш чун баҳр дар чуши сахо буд,
Чи суд аз тангдастӣ бенаво буд.
Саҳоба хост аз вай ширу хурмо,
Бигуфт зан бенавоиро саропо.
Вале дорам яке меши хароба,
Зи чувъ хушк аст ин пистони доба.
Бигуфт Ҳазрат, бидеҳ изне бичушам,
Биёр он ман зи шири ӯ бинушам.
Бигуфт хоҳӣ ту гар ин меши бешир,
Тасаддуқ бо ту қонҳо, эй қаҳонгир.
Расулулллоҳ кашид он мешро пеш,
Гирифта заръи хушкаш дар кафи хеш.
Бишуд пистон пур аз ширу равон шуд,
Зи ҳар су зарфҳо суяш давон шуд.
Зи душидан тамоми зарф пур шуд,
Зи нуши ӯ ҳама андар ҳузур шуд.
Ҳама асҳобу қамъи раҳравон сер,
Гирифтандӣ барои тушаи дер.
Ҳануз шир аз дулохи ӯ равон буд,
Ба чашми равшан он муъҷиз аён буд.
Назар бар каф макун ту фазли Ҳақ бин,
Зи дасти дил гул аз гулзори ӯ чин.
Ба ҳар банда, ки фазли ӯ шавад ёр,
Расад дар мақсади худ охири кор.
Чу аъмо домани фазлаш ба каф гир,
Зи файзи Қудс тифли қон мақад шир.
Ба мулки дил шавад шоҳ аз макидан,
Шавад дарёи зи маҷмуъи чакидан.
Аз он дарё садафҳо гашт пурдурр,
Дари як дил қаҳонеро кунад пур.
Чу хур бар ҷумла олам нур бахшад,
На кам то рузи маҳшар медурахшад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Соҳиби дил ҳамчу хур то ҳашр гардад, нур пош,
Толиби гармӣ зи ҳар ҷониб ғарибе бенавош.
Заҳми носури муҳаббат гар ба мар дил ҷо кунад,
Ҳозиқон дармонда мегардад зи дарди бедавош.
Ҳайфи умре дар ғами ризқи муқаддар шуд талаф,
Банда дар хидмат бувад аз хоҷа кам н-ояд маош.
Шури ишқи аҳли суҳбат тоза созад доғи дил,
Аз ҳароратҳои дил таъсирҳо дорад садош.
Ғуссаи рузи пасини хур кулфати айёми пеш,
Марди доно хун хурад аз ғуссаи пешу қафош.
Аз барои зикри Худ кому забонат додааст,
Чун ба ҳарфи ҳарза дорӣ олати ҳамду саност.
Орзуи толиби содиқ бувад асрори дил,
Булҳавас бу мезанад ҳар ҷо ба гирди нону ош.
Солики шабхез ёбад аз дами файзи саҳар,
Буи гулзори висолаш медиҳад пайки сабош.
Синаи ошиқ бувад тири маломатро нишон,
Эй Чунунӣ, синаро кун заҳмии тири қафош.

Воқеаи заҳр додани Зайнаб бинти Ҳорис он Ҳазрат (с)- ро

Бишуд фориғ Расул аз фатҳи Хайбар,
Ғаниматҳо гирифт асҳоб аксар.
Заъифе ном- Зайнаб бинти Ҳорис,
Ба дил бугзи Набӣ кард аз хабоис.
Чу пурсид аз саҳоба он бадандеш,
Ба меҳмони Ҳазрат куштаам меш.
Қадомин лаҳми узваш рағбати уст,
Мароми мо ривоҷи давлати уст.
Саҳоба гуфт, майлаш дар зироъ аст,
Надонист, макри он зан дар видоъ аст.
Ки рафт он дам заъифи кутаҳандеш,
Ба заҳр олуда бирён кард он меш.
Қудогона зироъашро биёлуд,
Табак пур карда шодон бурд ӯ зуд.
Ба пеши Мустафо бинҳод уро,
Бигуфт, ҳадя аст он шоистахуро.
Ниҳод як луқма Ҳазрат дар даҳонаш,

Баромад гуштро оху фиғонаш.
 Махур аз манн, ки ман олуда заҳрам,
 Зараркорам, басе фориғ зи баҳрам.
 Бигуфт Ҳазрат, ба суи ҷамъи аҳбоб,
 Ҳазар созед 3-ин, эй ҷамъи асҳоб.
 Ки заҳролудааст ин гушти бирён,
 Чу омад луқмаи дастам ба афғон.
 Биёварданд он маккораро зуд,
 Ба суи ӯ чунин Ҳазрат бифармуд.
 Чаро кардӣ чунин феъли шақоват?
 Натарсидӣ зи таъзиби қиёмат?
 Бигуфташ, имтиҳонат кардам эй қон,
 Набии мурсали ё шоҳи даврон.
 Бигуфтам, гар набӣ бошад, бидонад,
 Насозад ақл 3-ин касро нахонад.
 Агар бошад малик худ маргаш авло,
 Раҳанд аз қайди мардумҳо саропо.
 Бидонистӣ, ки дониستم Расули,
 Набии мурсалӣ, аҳли қабулӣ.
 Нигар бар Сарвари авлоди Одам,
 Чиҳо карданд, мункирҳо ба олам.
 Ба он ширин чи лозим заҳри қотил,
 Чаро шуд ҳасми ӯ хешу қабоил.
 Ба масҷид омадӣ, гар Шоҳи аброр,
 Ба роҳаш мефиканданд, душманон хор.

Дар баёни ба ҳар дустӣ Худо душман пайдо хоҳад шуд

Чунин шуд ҳикмати тақдири Ғаффор,
 Бирунад ба назди ҳар гуле хор.
 Кунад сад душмане пайдо ба ҳар дуст,
 Ки доим дар пайи озурдани уст.
 Кунад ӯ мункиронро зишту бадху,
 Ки то солиқ ба суи Ҳақ кунад ру.
 Аз ин хорӣ шигифтӣ ғунҷаи уст,
 Аз ин ғам шодкоми восили Ҳуст.
 Ки шуд 3-ин ранҷ ганҷи ишқ пайдо,
 Набошад бе маломат ҳеҷ шайдо.
 Маранҷ аз захми хор, эй гул дар ин боғ,
 Ту гар як доғ дорӣ, ман дусад доғ.

Ба бонги саг намон аз рафтани роҳ,
Ки саг озори кас хоҳад ту, Аллоҳ.
Ҳазорон корвон рафтанд дав – дав,
Ҳануз ин калбҳо доранд ав – ав.
Ниҳоли мевадори хубу хушранг,
Зи ҳар су мезанандаш кудакон санг.
Бувад мункар мисоли тифли нодон,
Зи нодонӣ кунад таъна ба мардон.
Миёни нафъу зарр оқил кунад фарқ,
Чи ақл аст, ки ба исёнҳо шавӣ ғарқ.

Баёни вафоти Султони анбиё ҳазрати Муҳаммад(с)

Ривоят шуд чунин аз шоҳи мардон,
Ба рузи марги он Шоҳи расулон.
Гирифт Азроил аз он Нозанин ҷон,
Бирафт суи фалак аз ғусса гирён.
Кашидам ҷома бар рӯи муборак,
Бикардам хатм ёсину таборак.
Бигуфтам, алвидоъ, эй Шамъи ирфон,
Дареғо, рафтӣ, эй Маҳбуби Субҳон.
Ҷудо аз моҳи рӯят ҳар ситора,
Гиребони ҷигарҳо пора – пора.
Биёянд андалебонат зи ҳар су,
Ҳазон гардида бинанд, ин Гулру.
Фиғон созанд бо сад нолаи зор,
Намонад бегули рӯи Ту гулзор.
Абубакр омад ин ҳиҷрат шунида,
Сиришки ҳасрат аз мижгон чакида.
Гирифта ҷомаро аз оризи ӯ,
Бидодаш буса дар байни ду абру.
Дареғ, аз ҳасрати доғи ҷудой,
Дареғ, аз баҳри рӯи мустафой.
Давон шуд андалебонаш зи ҳар боғ,
Ба гирди шамъи ӯ парвонаҳо доғ.
Зи сузу доғи аҳли байт он руз,
Фитод андар дили каррубиён суз.
Ки печид дуди дил суи фалакҳо,
Ба гиря омаданд, охир малакҳо.
Кучо шуд, Сарвари авлоди Одам?
Кучо шуд, Аҳмаду Маҳмуди хотам?

Дареғо, аз маҳи меъроҷи афлок,
Ки рафт охир ба зери пардаи хок.
Дили ҳар ғунча з-ин ҳасрат қигархун,
Бигиряд то қиёмат чашми гардун.
Надид аз дун вафо он Тозагавҳар,
Ту чун бинӣ вафо, эй хок бар сар.
Бикан дил зудтар аз ин гузаргоҳ,
Зи меҳраш руй гадон суи Даргоҳ.
Набошӣ доим аз он руз ғофил,
Ба имон ҳамла месозад Азозил.
Занад қобиз ба қонат чанги алмос,
Ғами қон хур ҳамеша айюҳан нос.
Гузашт умри ту доим дар ғами нон,
Надонистӣ, ки қобиз чун кашад қон.
Даме талхии қонро гар бидонӣ,
Кунӣ коре, ки он ҷо дарнамонӣ.
Тапид қони Ҳабибуллоҳ дами марг,
Гузорад кай ба нахлат ин хазон барг.

Ғазали ҳазрати Мавлави Чунунӣ

Чашми қаҳон ба гиря зи ҳиҷрони Мустафост,
Булбул ба нола дар ғами аҳзони Мустафост.
Аз мотамаш зи чашми малак рехт ашқо,
Чарх аз саҳоби ғамзада нолони Мустафост.
Шуре, ки рехт бар дили шайдои рузгор,
Аз нашъаҳои сузи намақдони Мутафост.
Он соқӣ, ки ин сари хунро кушода рафт,
Донӣ, ки фатҳи боб ба даврони Мустафост.
Чушу хуруши бода ба даврони ошиқон,
Айбаш макун, ки ҳолати мастони Мустафост.
Ҳар синае, ки доғи муҳаббат гирифтааст,
Ин аз нишони синаи бирени Мустафост.
Аз ранҷи ин қаҳон, ҷӣ нолӣ, ки рузгор,
Санге фиканда бар лаби дандони Мустафост.
Қонам фидои ғесуи анбарафшони ӯ,
Дилҳо хароби хидмати ёрони Мустафост.
Ин тутии Чунунӣ ҳамеша дар ин чаман,
Бо нолаҳои зор ғазалҳои Мустафост.

Воқеан Маъози Ҷабал (рах)

Маъоз аз акбари асҳоби ӯ буд,
Ҳамеша ходими шоистаху буд.
Ба рузе ҳазрати Султони аброр,
Ба дасти худ зи шафқат баст дастор.
Маъозро хонда бар фарқаш ниҳоданд,
Ба шафқатҳо дуои хайр доданд.
Васиятҳоқунон аҳкоми ислом,
Ба ӯ зоди сафар дода саранҷом.
Фиристонданд бо мулки Яман зуд,
Ба асҳобаш видоъе карду падруд.
Ба амри Мустафо шоҳи Яман шуд,
Ҷаҳон аз адлу доди ӯ чаман шуд.
Ҳамеша кори ӯ сидқу сафо буд,
Ба фармони Расулаллоҳ вафо буд.
Зи ранҷи касб будӣ қути нонаш,
Таъомуллоҳ будӣ зоди ҷонаш.
Наёсудӣ даме дар рӯи бистар,
Сари сачҷодааш бо дидаи тар.
Накардӣ вазъи шоҳӣ марди дарвеш,
Раҳи фақру фано омода дар пеш.
Чу вайсона ба ишқи Шоҳи аброр,
Ба ҳасратҳои дил муштоқи дидор.
Шабе ӯ буд андар хоби роҳат,
Шунид овози пурваҳми баҳайбат.
Ки барҳез, эй Маъоз, аз хоби сомон,
Ки бошад Мустафо дар кандани ҷон.
Расулаллоҳ дар ҳоли вафот аст,
Туро чун хоби роҳат бо субот аст.
Зи хоби хеш гирён гашт бедор,
Ҷакида ашки ҳасрат аз ду рухсор.
Сабо бо худ тафаккур кард чандон,
Мабодое ки бошад макри шайтон.
Аъуз мегуфт сад астағфируллоҳ,
Набошад қорвоне эмин аз роҳ.
Шабе дигар ба хобаш омад овоз,
Чаро дар хоби хуш осудай боз.
Зи хобат хез, эй шайдои бебоқ,
Ки Аҳмад рафт зери пардаи хок.
Кашида наъра, шуд бедор аз хоб,

Зи доғи дил чу аждар печу дартоб.
Ҳамегуфтӣ ба гиря ё Расуло,
Муҳиббу мушфику аҳли қабуло.
Кашида наъраҳо он ошиқӣ зор,
Чунон бигрист мардум гашт бедор.
Ҳама ҷамъ омаданд аз ҳар тараф зуд,
Ки диданд кори ӯ оҳу фиғон буд.
Шунида ҳар яке марги Набиरो,
Баромад нолаи ҳар кас ба ҳар ҷо.
Ки шуд шуру фиғон то рузи равшан,
Маъозро гашт хона байтул аҳзан.
Фиғони ҷамъ чун шури қиёмат,
Зи ҳиҷрони Набӣ бар ҷони уммат.

Воқеаи сафар намудани Маъоз ибни Ҷабал сӯйи Мадина

Маъоз суи Мадина дар сафар шуд,
Гирифта зоди раҳ, баста камар шуд.
Равон шуд бо сиришку оҳи дилсуз,
Ба гиря роҳ мерафтӣ шабу руз.
Расид наздик дар шаҳри Мадина,
Чигар хун гаштаву маҷруҳ сина.
Дар он манзил шаб аз ғам буд бедор,
Шунид овози нола, гиряи зор.
Касе мегуфт, во Султони афлок,
Дареғо, рафт зери пардаи хок.
Чароғу нури чашми ҷамъи ирфон,
Ба дарди ҳар ғариби хаста дармон.
Дареғ, аз раҳмати олам, дареғо,
Ки рафтӣ хурсифат дар зери меғо.
Маъоз овоз додаш, кистӣ ту?
Равон дар роҳ ба азми чистӣ ту?
Бигуфт Амморам аз асҳоби Сарвар,
Бирафт аз байни мо он тоза Гавҳар.
Хилифа шуд ба ҷояш монд Сиддиқ,
Барам номаи имоми аҳли таҳқиқ.
Ба султони Яман, ки ӯ Маъоз аст,
Ки ӯ ғофил зи марги Шоҳбоз аст.
Шунида ин хабарро ӯ дубора,
Гиребони дилаш шуд пора – пора.

Фигон оғоз кард он ошиқи зор,
Зи мижгон рехт чандон ашки хунбор.
Ба худ чун мор захме мезадӣ печ,
Набудааш майл бар ин зиндагӣ ҳеч.
Бигуфт, эй ёри ҷони пайки Аммор,
Чӣ ҳол ҳастанд он асҳоби Аброр.
Бигуфташ чун тани бе сар ҳаросон,
Ба сони лашкару бе шоҳ ҳайрон.
Ҳама чашми тару бо оҳу ҳасрат,
Барои фирқати дидори Ҳазрат.
Даромад дар Мадина зору гирён,
Ба истикболи ӯ омад муҳиббон.
Ки шуд мотам дубора андарон руз,
Ҷигарҳо хун шуд аз он гиряву суз.
Нишаста пеши хоки Мустафой,
Бикардӣ нола аз доғи ҷудой.
Ки эй пушту паноҳи мо ғарибон,
Ба дарди ҳар маризи хаста дармон.
Дареғ, аз рӯи моҳи Шоҳи лавлок,
Ниҳон шуд зери абри пардаи хок.
Бирафтӣ аз ҷаҳон, эй Шоҳи меъроҷ,
Ки месозӣ карам бар аҳли муҳтоҷ.
Ҷаҳон бе рӯи хуршеди Ту тор аст,
Зи ҳиҷрони Ту ойинам ғубор аст.
Зи мо шуд қатъ акнун ваҳйи Ҷибрил,
Дигар ҳаргиз нагардад оя танзил.
Ҳамон шаҳде, ки дар суҳбат чашондӣ,
Ба рӯи синиаш мо доғ мондӣ.
Бисузад то дами мурдан ҳамин доғ,
Кунам нола чу булбулҳо ба ҳар боғ.
Ба авҷи қудс кардӣ ошиёнро,
Ҷигархун карда рафтӣ умматонро.
Фишондӣ доман аз ин гарди имкон,
Расидӣ дар ҳарими қурби Субҳон.
Чи гуна бингарам бо суи меҳроб,
Набинам рӯи Ту чун оварам тоб.

Ғазали шахду шакарomezи ҳазрати Мавлавӣ

Чунунӣ (рах)

Бинмо ҷамоли ҷонфазо ё Раҳматал лил оламин,
Дар хоби муштоқон даро ё Раҳматал лил оламин.
Дар мотамат ҷамъи малак, нолон ба фавқӣ ҳар фалак,
Аз аршу фаршу то самак ё Раҳматал лил оламин.
Бе шамъи Ту парвонаҳо, аз сузи дил дёвонаҳо,
Наъразанон мастонаҳо ё Раҳматал лил оламин.
Руи гулат то шуд ҳазон, ҳасрат ба ҷони булбулон,
Дар ҳар ҷаман шуру фиғон ё Раҳматал лил оламин.
Шайдои руят ҳар замон, аз доғ ояд дар фиғон,
Бигзаштаанд аз хону мон ё Раҳматал лил оламин.
Бечорагони хастаро, дармондаи бишкастаро,
Ҳал кардӣ укди бастаро ё Раҳматал лил оламин.
Ҳуруну ғилмон ҳар тараф, гирди мазорат баста саф,
Сад шишаи шарбат ба каф ё Раҳматал лил оламин.
Ризвон ба хидмат мунтазир, хони наъима дилпазир,
Бар тахти фирдавсӣ амир ё Раҳматал лил оламин.
Ҷони Чунун қурбони Ту, бо ҷумлаи ёрони ту,
Бо аҳли хонадони Ту ё Раҳматал лил оламин.

Баёни рафтани Маъоз ибни Ҷабал пазди модарн муъминон (рах)

Бирафт дар пёши уммулмуъминин ӯ,
Сиришк аз дида ҷорӣ карда чун чу.
Саломаш кард газиён аз паси дар,
Ба ҳасрат мезадӣ бар остон сар.
Бигуфт Оиша, ки эй шуридаи зор,
Ту кистӣ, аз кучой, эй дилафгор?
Зи марги фирқати Султони аброр,
Ҷигархунем мо бо чашми хунбор.
Зи чашми мо ниҳон шуд рӯи моҳаш,
Абиросо ду гесуи сиёҳаш.
Ҷаҳон тор аст бе хуршеди руяш,
Намёебад нишон аз атри буяш.
Маъозаш гуфт, аҳли хонадонам,
Вафодорам, ки андар остонам.
Маро Ҳазрат пайи хидмат фиристонд,
Надидам, сад дарёго, зуд ҷон дод.

Дами охир маро карда зи худ дур,
 Дилам з-ин доғ шуд то нафхаи сур.
 Аз ин ҳасрат гиребони дилам чок,
 Чигархун меравам дар пардаи хок.
 Бибусид остонро кард оғуш,
 Чунон бигрист, охир рафт аз ҳуш.
 Ба ҳуш омад бигуфт, эй модари зор,
 Бигу аз ҳоли фавти Шоҳи аброр.
 Каломе гуфт Ҳазрат ғойибона,
 Аз ин маҳҷур зоҳир ё ниҳона.
 Бигуфт, рузе саломе гуй аз мо,
 Маъозамро, ки буд ҷонбози шайдо.
 Ба рузи ҷамъи бозори қиёмат,
 Бувад дар байни олимҳои уммат.
 Чунин гуфт, аз шумо он Соҳиби роз,
 Парид аз ин ҷаман он Сидра парвоз.
 Шунда ин каломи марҳаматнок,
 Дубора шуд гиребони дилаш чок.
 Гирист, аз дида хуни дил чакида,
 Фитод дар хоки даргоҳаш тапида.
 Бигуфт, эй Сарвари авлоди Одам,
 Фидои руҳи покат бод ҷонам.
 Маро ҳангоми рихлат кардаӣ ёд,
 Ба ин оқизнавозӣ, офарин бод.
 Чунин месухт аз доғи ҷудой,
 Бидеҳ, ё Рабб, ба дарди дил давое.
 Аҷаб дардест дарди ишқ, ҳайҳот,
 Кӣ донад дарди дорт Ҳазрати Зот.
 Давои дарди ошиқ васли маъшук,
 Висоле, ки надорад ҳеҷ мафруқ.
 Каманди васли сузи иштиёқ аст,
 Қиёматгоҳи муштоқон фироқ аст.
 На сабри ҳиҷру на ороми васлаш,
 Магар аз доғи ин ду суخت сабраш?
 Ки то зинда аст кори ӯ гузор аст,
 Фигону нолаву аҷзу ниёз аст.
 Бисуз, эй дил, ки асли кор ин аст,
 Ба фардо гармии бозор ин аст.
 Набошад сузи шамсу ашки гардун,
 Намегардад ҳусул аз арз берун.

Расад ҳосил ба сузу ашки мижгон,
 Ба захми дил аз ин доғ аст, дармон.
 Ки нолид булбул аз ҳичрон дар ин боғ,
 Ба васли гул дубора мешавад доғ.
 Бувад сузи фироқаш тангудозӣ,
 Гудози васл дорад дилнавозӣ.
 Агар гуям туро мағзи тасаввуф,
 Назар андоз дар шарҳи таарруф.
 Бувад ин ноз як ҷузве зи ҳафтод,
 Зи аҷзоҳои дӯзах дур афтод.
 Ки дӯзах ҳаст як ҷузве зи ҳафтсад,
 Ба назди нори ишқи Зоти беҳад.
 Бувад ҳар ду ҷаҳон бегонаи ишқ,
 Ҷаҳон дар хушаву ҷон донаи ишқ.
 Дили ушшоқ пур аз гулшани ишқ,
 Хушачин оламе з-ин хирмани ишқ.
 Наҳанги ишқро гавҳар ба комаш,
 Ҳама ғаввосҳо дар сайди домаш.
 Тапида мераванд дар баҳри ирфон,
 Надорад баҳри ваҳдат ҳадду поён.
 Ҳама толиб чу моҳӣ ғута доранд,
 Ба қатъраш норасида ҷон супоранд.
 Тапида мир, эй шайдо, ба роҳаш,
 Шаҳиди асл қурбони нигоҳаш.
 Фанои ишқи ў шав, зиндагӣ ёб,
 Зи султонӣ гузар кун, бандагӣ ёб.
 Хушо шоҳӣ, ки ў аз бандагӣ ёфт,
 Шаҳиди ишқи ў шуд, зиндагӣ ёфт.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бодо тану вучуду дилу ҷон фидои ишқ,
 Ху кардаам ба дард, начуям давои ишқ.
 Аз аҳли дард нолаи дилсуз бишнавам,
 Аз доғҳои сина барояд садои ишқ.
 Дил чун танури оташи ишқ аст шуълазан,
 Дар зулмати ду кавн мабодо ҷудои ишқ.
 Сад тоҷи хусравист асири кулоҳи ў,
 Бишкатаам кулоҳ, ки ҳастам гадои ишқ.
 Булбул ба завқи ғунҷаи гул нола мекунад,
 Ҳар ошиқе ба нола биёбад навои ишқ.

Ойинадор акси рухи дӯст мешавад,
Ҳар дил, ки ёфт дар раҳи ваҳдат сафои ишқ.
Ҳар хоксор гар ба дил ин доғро ниҳад,
Бошад Ҷунун, ба ҳашр ба зери ливои ишқ.

Баёии имон овардани чанд кас ба Иброҳим алайҳиссалом

Чунин фармуд як донои ахбор,
Ҳикоят аз Хилили Зоти Ҷаббор.
Ҳамон рузе, ки оташ шуд гулистон,
Зи фазли бекиёси Зоти Субҳон.
Ба ӯ филҳол Лут овард имон,
Зи сидқи дил бишуд он дам мусалмон.
Нубуват ёфт аз фазли Илоҳӣ,
Расид он гаҳ ба васли подшоҳӣ.
Мушарраф шуд касе бисёр дар дин,
Ба ихлоси тамому фориғ аз кин.
Мусалмон шуд ба рағбат Сорабону,
Алиф лом аз адаб ду дасту зону.
Ба хубӣ мисли ӯ маҳру набудӣ,
Ҳиҷил наргис, агар чашмаш кушудӣ.
Нигоҳи гарми ӯ рашки физолон,
Ду рухсораш зи гул пур карда домон.
Камони абруяш наргис кашида,
Худанги тири миҷгонаш дамида.
Лаби лаълаш чу ғунча дар табассум,
Сафи дарҳо намоён дар такаллум.
Ду зулфи анбаринаш чатри сунбул,
Ба Иброҳим расид он хирмани гул.
Ба дунё лутфи Эзид дод хуре,
Дурахшидӣ зи моҳи руш нуре.
Расид ваҳйи Худованди ҷаҳондор,
Ба Иброҳим, ки Сора дар никоҳ ор.
Аввал ваҳйе, ки шуд аз Зоти Борӣ,
Ҳамин, ки Сораро дар ақд орь.
Ба ақдаш ёри дилкашро даровард,
Забон бар ҳамду шукри Ҳақ баровард.
Пас аз ақди никоҳи моҳи марғуб,
Гирифт бо бист дароҳим маркаби хуб.
Халиллулоҳ гирифт аз дасти Сора,

Намудаш рӯи он маркаб савора.
 Ба суи Миср он азми сафар кард,
 Пиёда буд, доман дар камар кард.
 Ду кам чил сол буд умри шарифаш,
 Ба ранчи роҳ шуд ҷисми зарифаш.
 Ба мулки Миср шоҳе буд золим,
 Фасодандеши баднафс аз ӯҳойим.
 Зи қавми Қибтии фиръавниён буд,
 Зи сархайл зиннокори замон буд.
 Ба мулкаш ҳар кассе, ки зан гирифтӣ,
 Варо бурда, шаби аввал бихуфтӣ.
 Ба ҳар роҳе ниҳода роҳбонон,
 Ба ҳар кас бингаристӣ посбонон.
 Агар диди заъифи хушҷамоле,
 Бибурдӣ назди шоҳи бадхисоле.
 Аз ин фитна шуд Иброҳим хабардор,
 Ба сандуқе ниҳонаш кард, ночор.
 Расид ногаҳ ба пеши роҳбонон,
 Давидандӣ зи ҳар су посбонон.
 Кушоданд рахту бор аз ғайри сандуқ,
 Ҳама бадбин шуда бо манзари суқ.
 Ки ин сандуқро мо мекушоем,
 Ба султон ҳосилашро менамоем.
 Халил гуфт, гар бувад лаълу ҷавоҳир,
 Бигир бо ҳеш, макун зинҳор зоҳир.
 Басо ширинзабониву насиҳат,
 Наёмад рост бар аҳли фасиҳат.
 Шавад неке агар бо бад гирифтор,
 Бигардад кори андак сахт душвор.
 Каломии шаҳдрези нарму маъқул,
 Аҷаб ҳайф аст андар гуши ҳар гул.
 Наёяд ҳеҷ қач бо ростон рост,
 Ки қачро дар азал Холиқ қач орошт.
 Ба зери ин равоқи чархи қачрав,
 Нашуд ҳаргиз асалро заҳр пайрав.
 Асал бо қони ширин аст мойил,
 Ҳалоки қон бувад аз заҳри қотил.
 Аҷаб зид аст бо ҳам зулмату нур,
 Ки шаб омад шавад хур аз фалак дур.
 Шабе Буҷаҳлу шамси Мустафо қанг,

Сияҳ дил дорад аз нурулҳудо нанг.
Зи файзи Ҳақ бувад анвори дилҳо,
Сафо ёбад дил аз зангори гулҳо.
Бувад асҳоби ҷаннат аҳли файзон,
Кашад анвори дилшон суи ризвон.
Бувад асҳоби дӯзах бад сияҳдил,
Дилаш аз фисқ суи нор мойил.
Шавад мункир зи нури аҳли иршод,
Ба озори диле иблис аз ӯ шод.
Аз ин боис зи аҳли дил гурезад,
Зи кибраш аз насихат меситезад.
Кунад бо нармхуён баддурушті,
Ба ҳақгуён ба шайтон ҳаст пуште.
Нагардад рост ҳаргиз қачсиришта,
Шавад гар носихаш ҷумла фаришта.

Баёни кушодани сандуқи Бибисораро (Р 3)

Кушоданд зуд сандуқи Халилро,
Ки диданд он маҳи байзоҷамилро.
Ду рухсораш Фурӯғи шамси тобон,
Зи анвораш биёбон шуд, чароғон.
Бигуфтанд, ин васила назди султон,
Бувад беҳтар зи лаълу дурру марҷон.
Халилу Сораву сандуқ бо ҳам,
Ҳамебурданд дилҳошон пур аз ғам.
Ба пеши он шаҳи ғаддори золим,
Ки аз шарраш шараф дорад баҳоим.
Сагу хуканд беҳтар аз шақиҳо,
Ки доранд як азоби ҷонканиҳо.
Дигар аз уқбаҳои ҳашр озода,
Барои ҳар қисосаш ҳашр эҷод.
Ҳама мушқил бари фарзанди Одам,
Агар фарзанди уйӣ, гир мотам.
Заламно гуйу афғони падар кун,
Зи хавфи Ҳақ дилат хуни ҷигар кун.
Ки одамзодагӣ ру дар саид аст,
Нишони номаи некон сафед аст.
Расад дар хат саводи ҷурм чун муй,
Варо бо тавбаву оби надам шуй.
Расад гар файзи қудси Ҳақ Таъоло,

Бигардӣ аз малак дар қурб боло.
Касоне, ки шақоватро гузиданд,
Ҳамеша аз пайи шайтон давиданд.
Гузаштанд аз падар канъонсифат зуд,
Худояш «Лайса мин аҳлик» бифармуд.
Барӣ з-одам шуданд фарзанди шайтон,
Раванд бо ин падар дар нори сузон.
Пайи бобо бирав бо суи ҷаннат,
Машав мойил ба аҳли тавқи лаънат.

Воқеаи рафтани ҳазрати Иброҳим ва Бибисора ба назди подшоҳ

Расиданд назди он шоҳи бадафъол,
Бигуфтанд он авонон, ончи ақвол.
Халилу Сораро карданд маълум,
Ба ҷуш омад дили он гумраҳи шум.
Суйи чандин аҷуза зол фармуд,
Ки оред назди мо он моҳро зуд.
Зи Иброҳим ҷудо карданд уро,
Бар ӯ ҳофиз Худо гуфт, он накуро.
Халил истода шуд рӯи мусалло,
Ба тоат шуд ба бори Ҳақ Таъоло.
Ки бурданд Сораро дар пеши он шоҳ,
Даруни қаср матлаъ кард чун моҳ.
Ба ҳукми Ҳазрати Халлоқи Бечун,
Халил медид Сораро зи берун.
Дару девори қаср ойина гардид,
Ки акси ҳар дуру ӯ нек медид.
Дарозаш кард даст, он золими зур,
Ду дасташ хушк шуд, ду дидааш кур.
Биларзид он дару девори хона,
Ки тарсида кашид худро канора.
Бигуфт, эй моҳи талъат, аз чӣ зотӣ?
Дамида аз кадом шоҳу наботӣ?
Бигуфташ Сора, ман ҷуфти Халилам,
Бувад зоти Худо ниъмал вакилам.
Нигаҳбони ман аст ӯ, эй бадандеш,
Ба ҷони худ макун ҷавре аз ин беш.
Бигуфт, он шоҳи фосиқ узри бисёр,
Пушаймон шуд ба қасди дил зи кирдор.

Дуъо бинмуд Сора, офият ёфт,
Иҷобат шуд дуъо нур аз басар тофт.
Бигуфташ шаҳ, иҷора дастдуъоят,
Бидодам ин канизакро баҳоят.
Ба Ҳоҷар он канизак шуд мусаммо,
Нигар қудратнамойи Ҳақ Таъоло.
Саломат бо он канизаш омад он дам,
Ба Иброҳим саломе кард хуррам.
Хилил бо ҳамду шукри дӯст пардохт,
Дугона аз бари Якто адо сохт.
Касеро, ки Худо бошад ниғаҳбон,
Багардад мушкилоташ зуд осон.
Ки сангин қасрҳо ойина гардад,
Сипеҳросо сафояш сина гардад.
Ба ҷилва ишқ чун хуршеди тобон,
Чу кавкаб нури файзи Ҳақ чароғон.
Зи дарди дил фиғон чун раъди гардун,
Ба бораи абри мижғони дил ҷигархун.
Ба гулзори муҳаббат андалеб аст,
Ба ӯ анвори руҳонӣ насиб аст.
Ба ҷон нушида аз ҷоми аласт аст,
Зи нушаш то ба нафхи сур маст аст.
Бирафтанд боданушон бода боқӣ,
Адам шуд маст, даврон монд боқӣ.
Ба ҳар кас давр ояд чанд рузе,
Шавад сарфи яҷузу лояҷузӣ,
Ки гардад гардиши ҷомаш давомат,
Бинушад боданушон то қиёмат.
Нагардад зарра кам ин баҳр аз нуш,
Биҷушад мавҷи ин баҳр зери сарпуш.
Ба даври хеш гар аз ҷон накушӣ,
Қучо 3-ин шарбати ваҳдат бинушӣ?
Бимонӣ ташналаб 3-ин баҳри Аммон,
Газӣ ангушти ҳасратро ба дандон.
Ба кушиш нуш кун, фурсат ғанимат,
Зи дунё рав ба кайфи ҷоми шарбат.

Воқеаи равон шудани Ҳазрат бо Сора ва иқомат кардани у биёбони Димишқро

Халилу Сораву Ҳоҷар равон шуд,
Биёбони Димишқ уро макон шуд.
Халил рузе ҷаволе кард бар душ,
Ки шуд ҷуёни гандум аз бари нуш.
Шуда ҳайрон ба саҳро баҳри ноне,
Набудаш дона дар ҷойи гумоне.
Ҷуволи хешро пур кард аз рег,
Бари нони танурӣ таъмаи дег.
Ба хона бурд, аз ғам рафт дар хоб,
Ҷуволаш пур зи гандум кард Ваҳҳоб.
Аз он шуд таъма, ҳам кишти зироат,
Ба қути у баҳам дар шуғлу тоъат.
Бикун ин қути нонро туъмаи қон,
Ки то восил шавад қонат ба Қонон.
Ба қудрат регро нон мекунад у,
Ба фазлаш нонро қон мекунад У.
Барои қути қон нон офарида,
Ки қонро баҳри ирфон офарида.
Касе ки нури қони қон надорад,
Тани бечон бувад у, қон надорад.
Аз ин Ҳақ кофиронро майитун гуфт,
Машав бо аҳли ғафлат лаҳзае чуфт.
Бипавар қон, ки то Қонон биёбӣ,
Нафас то ҳаст 3-ин раҳ рух натобӣ.
Талаб дар роҳи Бечун чун каманд аст,
Кашаш занҷири ботинро фикандаст.
Гирифтор аст дил дар доми Дилбар,
Тапон 3-ин рав ба ҳар су мезанад сар.
Зи ҳар ҷоие, ки ёбад буйи мақсуд.
Барояд аз дили пуроташаш дуд.
Шавад дар нола булбулвор гул дид,
Кунад пора қабо дар қоми мул дид.
Чу парвона ба шамъи васл сузад,
Ба мулки қону дил оташ фурузад.

Ғазали ҳазрати Мавлави Ҷунуни (рах)

Ҷоне, ки ба сузу алам тоби Ту афтод,
Дил дар тапиши ҳасрати хуноби Ту афтод.
Аз буи каботи ҷигар омад ба машомам,
Ҳар хаста, ки дар суҳбати аҳботи Ту афтод.
Олам ҳама ру бар тарафи қибла намуданд,
Ошиқ ба дили реш ба меҳроби Ту афтод.
Бедории ҷуянда ба афғон гузарад хуш,
Умеди ҷамол аст, агар хоби Ту афтод.
Аз тоҷи Ҷаму тахти Сикандар накунад ёд,
Оне, ки ҷу калб омада бар боби Ту афтод.
Ғаввос дар ин баҳр бари гавҳари якто,
Мирад ба тапиш он, ки ба гирдоби Ту афтод.
Муштоқи дари васли Ту дилҳо нигарон аст,
Бе сабр аз он аст, ки симоби Ту афтод.
Дилҳои муҳиббон ҳама аз ишқ мунаввар,
Аз равзани дил шуғлаи маҳтоби Ту афтод.
Доғе, ки бар руи дили садчоки Ҷунун аст,
Аз бахшиши номи хуши Ваҳҳоби Ту афтод.

Воқеаи ба ақд даровардани ҳазрати Биби Ҳочарро

Нашуд аввал зи Сора ҳеҷ фарзанд,
Заъифонанд бар фарзанди дилбанд.
Канизаш буд Ҳочар хубу зебо,
Бидодаш бо Халили Ҳақ Таъоло.
Ки то шояд аз ӯ фарзанд ояд,
Мурод аз ҷуфти инсон насл ёбад.
Магар тири иҷобат дар ҳадаф шуд,
Дурри Исмоил охир з-он садаф шуд.
Зи Иброҳим Фуруғи нури Аҳмад,
Ба ваҷҳи аҳсан Исмоил омад.
Аҷаб фарзанди зебои ҷамила,
Зи инсон зоданаширо кас надида.
Тавалуд ёфт аз лутфи Илоҳӣ,
Магар оғуши Ҳочар ёфт моҳӣ.
Гаҳе дастӣ Халилу гаҳ ба Ҳочар,
Ҷу гул дар ханда буд, он гунҷаи тар.
Ҷу қумрӣ қум - қумаш дилро рабудӣ,

Чу тутӣ дар каломаш дил кушудӣ.
Ғазола аз нигоҳаш гашта сероб,
Зи рафтори хиромаш кабк бётоб.
Хушо, санъатгаре аз қатраи об,
Кунад пайдо чунин дуррҳои ноёб.
Ба худ ошиқ кунад дар ишқбозӣ,
Ба тан меҳнат ниҳад бар дилнавозӣ.
Ба зоҳир мекунад шуридаи зор,
Ба ботин дилхушу сармасту саршор.
Маҳи ишқаш ба абри ҷисм пинҳон,
Ки аҳгар шуъла дорад зери домон.
Зи сузиш ёфт ин ойина пардоз,
Кунад тутии ҷон аз шавқ овоз.
Ба сузи ишқ шамъи ҷон биафруз,
Мунаввар хонаи дил кун, аз ин суз.
Пазонад ҷуши деги ишқ чандон,
Шавад восил дилу ҷонат ба Ҷонон.

Баёни умед кардани Бибисора нури Мустафо(с)- ро

Чунин будӣ умеди Сорабону,
Маро он нур ояд рӯи зону.
Ба Ҳаҷар шуд қарин он нури Аҳмад,
Таваллуд ёфт Исмоили аршад.
Халил мекард лутфу меҳрубонӣ,
Ба ӯ пайдо шудӣ рашки гароне.
Ғазаб карда, намуд Сора қасам ёд,
Шикофам узви Ҳоҷар карда ношод.
Ки Ҳоҷар дар гурез омад ниҳон шуд,
Низоъ охир ба Иброҳим аён шуд.
Шафоъат карду бисёре насихат,
Ба Сора шуд қабули он шафоъат.
Бари дафъи қасам гушаш шикофид,
Ки ин суннат ба нисвон ӯ гузорид.
Халил гуфташ, аз ин рашку хусумат,
Чӣ бошад мақсадат, эй покгинат?
Бигуфт Сора, ки эй маҳбуби Субҳон,
Варо аз пеши ман кун, зуд пинҳон.
Бубар уро ба тифлаш ҷойи дигар,
Надорам тоби лутфаш пеши манзар.

Бубар қойе набошад обу дона,
На маъмуреву ободиву хона.
Бимонаш руйи реге, пас, биё зуд,
Набошад ҳамраҳи ӯ ғайри Маъбуд.
Зи аввал рашк буда дар нисоён,
На имруз аст рашку бахти чандон.
Ҳамон ишқе, ки насфонист доим,
Ба рашку тоби шаҳвонист, қоим.
Нахоҳад ғайрро дар қурби мақсад,
Биронад ҳамнишинашро ба лаънат.
Бувад ишқи ҳақиқӣ дар дилу қон,
Ту ишқаш хониву ман нори сузон.
Аз ин сон ишқ ҳуре пурфутух аст,
Ба даъват қавмҳоро ҳамчу Нух аст.
Ки хоҳад ишқбозонро ҳазорон,
Чаҳонро пур кунад аз интизорон.
Дили доғаш ба аҳли дард мойил,
Забони ӯ ба нафъи ғайр соил.
Бубинад ҳар касеро мекашад бор,
Зи юмни ишқ чун гул бишкуфад хор.
Бичу ин ишқро, чандон тавонӣ,
Ки то дар ҳашр дар ҳасрат намонӣ.

Баёни қабул намудани Халиллуллоҳ қавли Сораро

Халил он қавл аз Сора пазируфт,
Ки бо тифлаш ба қое мебарам, гуфт.
Дар он дам Ҷабраил аз амри Субҳон,
Буроқ овард ҳамчун боди паррон.
Савор шуд тифлу Ҳоҷарро гирифта,
Зи нури Ҳақ ду рухсораш шукуфта.
Ба ӯ руҳуламин мебуд ҳамроҳ,
Расиданд дар замини Макка ногоҳ.
Ба амри Ҳақ дар он манзил фаромад,
Сиришк аз чашми шаҳлояш баромад.
Ба Зоти Поки Ҳақ қарда муноҷот,
Барои хайри ҳолаш хост ҳоҷот.
Супорида ба Ҳақ он тифлу модар,
Бигашт маҳзундилу бо дидаи тар.
Бигуфт Ҳоҷар, ба чашми ашкрезон,
Ба Иброҳим халили Зоти Раҳмон.

Ба ҳаққи ҳурмати Халлоқи Бечун,
Бигу ин воқеа, бо ин цигархун.
Ки бо амри Худоям кардӣ маҳчур?
Ва ё аз пеши худ андохтӣ дур?
Бигуфт, оре, ба амри Зулҷалол аст,
Ниғаҳбонат кунун Эзид Таъол аст.
Чунин гуфта суи Сора равон шуд,
Ба гиря аз нигоҳи ӯ ниҳон шуд.
Бимонд Ҳоҷар ба тифли маҳҷабинаш,
Ниҳод он тифлро рӯи заминаш.
Ки ёбам об ё 3- одам нишоне,
Надид обеву на хурду калоне.
Давон бар куҳи Марва рафт ҳафт бор,
Надид ободиву аз об осор.
Ки омад пеши тифли маҳъузораи,
Гирифт он гулсифатро дар канораи.
Давида бар сари куҳи Сафо рафт,
Ба дарди атш ҷуёни даво рафт.
Чу дид, ҷушида об аз суми пояш,
Чи хуш чашма аст аз фазли Худояш.
Бигуфт, зам-зам, ба гирдаш кард девор,
Ки то ҷамъ ояд он ҷо оби бисёр.
Кафи пои муборак тифли шайдо,
Ба модар кард он ҷо чашма пайдо.
Бинушид об, карда шукри бисёр,
Тавакал бо Худо кард, он дилафгор.

Воқеаи овоз додани Ҷабраил аз ғайб Бибиҳочарро

Чу додаш Ҷабраил овоз аз ғайб,
Шунид Ҳоҷар нидояш, бе шаку райб.
Бигуфташ, кистӣ, дар ин биёбон?
Ба тифли норасида зору урён?
Бигуфт, ман ҷуфти Иброҳим халилам,
Бувад Зоти Худо ниъмал вакилам.
Бигуфт, Ҷибрил, эй маҳзун заъифа,
Туро бе дону нону бе вазифа.
Ба саҳроят ба тифли ширхора,
Супоридат ба кӣ дар ин канора?
Бигуфт, бо Ҳақ супурда, рафт ҳайрон,

Бимондам ман дар ин саҳро ба аҳзон.
Бигуфт, гар бо Худо бошӣ, махур ғам,
Ба чашми худ маёр аз ваҳми дил нам.
Нигаҳбони ту бошад, Зоти Ҷаббор,
Матарс аз ҳеҷ кас зинҳор-зинҳор.
Ба ту ин кудаке, ки дар канор аст,
Ба ин фазли Илоҳӣ бешумор аст.
Ки шуд аз ҷойи пояш чашма пайдо,
Шавад ҳар кас зи файзаш масту шайдо.
Ки уро Ҳақ зи шаҳди худ чашонад,
Ба файзони нубувват мерасонад.
Туро танҳо наместонад, дар ин ҷо,
Кунад обод шаҳристони аъло.
Халилulloҳ ба амри Шоҳи Аъзам,
Бинои Каъбаи байтул мукаррам.
Биёнд тоифон аз рубъи маскун,
Гуруҳи ҳоҷиён аз амри Бечун.
Ҳуҷуми зоирон бошад, давомат.
Паёпай ҷамъ то рузи қиёмат.
Машав маҳзун, ки хушнудӣ ба пеш аст,
Худоям меҳрубон бо синареш аст.
Ба ҳар маҳзуният шодист, охир,
Ба ин вайрона ободист, охир.
Ба танҳойи ту ҷамъи азим аст,
Нигаҳбонат Худо шуд, аз чӣ бим аст?
Касеро, ки нигаҳдоранда шуд Ҳу,
Намегардад хиёнат, тори як му.
Шавад мунис агар аз лутфи Ваҳдат,
Ба он банда дигар ҳамраҳ, чӣ ҳоҷат?
Баро аз касрату шав ёри тавҳид,
Дил аз олудагиҳо соз таҷрид.
Ба ишқаш ёр шав, фориг зи ағёр,
Бикан дил аз ҳама, дил деҳ ба Дилдор.
Ки дил сарпуши ишқи Поязол аст,
Ҳарими ҳоси нури Зулҷалол аст.
Ки кун ҷоруб дил аз нафӣ исбот,
Шавад ойинадори ҷилваи Зот.
Ба зикри Эзид ойинадил бош,
Зи нураш ҳамчу соя музмаҳил бош.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Шавад аз зикр чун ойина дилҳои муҳиббонаш,
Кунад ҷазби ҳақиқат, то ки маҷнунӣ биёбонаш.
Дарояд нури Ҳақ аз равзани чоки дили маҳзун,
Қабоби чоки дил охир барорад оҳу афғонаш.
Нагардад сер аз ҷоми муҳаббат ҷуръануши ӯ,
Агар соқӣ диҳад ҷоми маю бояд ду чандонаш.
Аналҳақ хуни ошиқ зери дори васл мегӯяд,
Ба қурбонгоҳи ваҳдат гар бубахшад қон ба қононаш.
Зи сури дил ҷаҳонро доғи оташхона медонад,
Ба ҳар ҷо гар равад, бошад танури нори сузонаш.
Ба вақти ҷуши деги дил нагунҷад дар қабои танг.
Зи авҷи пуррии руҳ аст, он чоки гиребонаш.
Шамоли шавқӣ дилбар оташи дил гар биафрузад,
Вучуди ошиқӣ дилхаста гардад чун нестонаш.
Нахоҳад доғи ишқ аз ғайри васлаш зиндагониро,
Зи ҳиҷрон мегурезад боданушони аластонаш.
Машав навмед аз мавҷи қарам аз қасрати исён,
Ҷунунӣ, бе ниҳоят мавҷ дорад баҳри ғуфронаш.

Баёни хилъати Қаъба қабл аз Одам алайҳиссалом

Шунав ин гуссаро ё айюҳаннос,
Ривоят шуд ҷунин, аз ибни Аббос.
Худо дарёи обе қард пайдо,
Ба рӯи мавҷи дарё каф ҳувайдо.
Замини Қаъбаро з-он каф кашонид,
Ки андар рубъи маскунаш расонид.
Даромад қони Одам чашм бикшуд,
Тали сурхе ба қои Қаъба бинмуд.
Малоик омада қардӣ зиёрат,
Тамошо қард он соҳиббасорат.
Пас аз чанде нигоҳашро дарандухт,
Ҳама таълими тавфи Қаъба омухт.
Ба рузи тавбаи инно замламно,
Фигону гиряву ашқу надамно.
Ки шуд амри Худо он қой хона,
Зиёрат кун ба марзои ягона.
Кунам онгаҳ қабул тавбаи ту,
Зиёрат кун, ба қон кун тавфи неку.

Ба таълими малоик шуд, тавофаш,
 Қабули тавба шуд, зиллат муъофаш.
 Зи тавба ёфт бобои ту ғуфрон,
 Чаро тавба намесозӣ зи исён?
 Надомат кард нафси худ ба зорӣ,
 Ки осуд оқибат аз лутфи Борӣ.
 Зи хичлат ашкрезон сарнагун шуд,
 Ба ӯ алтофи Субҳонӣ фузун шуд.
 Баромад аз ватан дар ғурбати дун,
 Барои насл аз тақдири Бечун.
 Барои гиря омад, ҷониби хок,
 Зи гарди зиллаташ аз гиря шуд пок.
 Ҳамон бо мову ту таълими ӯ буд,
 Ба мифтоҳи надомат ақд бикшуд.
 Агар фарзанди уйи, хуӣи ӯ кун,
 Ба чашми тар Худоро ҷустуҷу кун.
 Пушаймониву ашку оҳи ҳасрат,
 Чӣ ширин аст, бар аҳли муҳаббат.
 Маконеи бу барӣ аз ло маконӣ,
 Ҳамон дам рамзи ғуфторам бидонӣ.
 Сухан аз суз гуям, доғ бингар,
 Зи доғам буй гиру доғ бингар.
 Дили ошиқ зи буяш чун баҳор аст,
 Хасонсурат, ба маънӣ лолазор аст.
 Ки доим дар хароба ганҷ пинҳон,
 Хароби куйи ӯ шав, гир домон.
 Ба зери пардаи дил ганҷи асрор,
 Ба аҳлаш маҳраму ру пуш ба ағёр.

Фиристодани Эзид Таъоло Байтул - маъмурро қиблаи Одам алайҳиссалом

Барои қиблаи Одам ба дастур,
 Фиристонид Эзид Байти маъмур.
 Дар ӯ қандили нури сад ҳазораш,
 Мунаввартар зи моҳу аз ситораш.
 Ҳаҷарасвад ба аввал андар он буд,
 Ба Одам курсийи қатъа нишон буд.
 Зи ёқути сафеди ҷаннатӣ буд,
 Муғассал аз сиришки он Сафӣ буд.
 Зи оби дидаи Одам сиришта,

Худо фармуд ҳазорон аз фаришта.
Ҳама дар посбони хона машғул,
Намебудӣ яке як лаҳза мағрур.
Чунин буд, то бақои умри Одам,
Ба қояш хонаи дигар ҳамон дам.
Чу Одам аз фано суи бақо рафт,
Ки он хона ҳамон дам бар само рафт.
Бино карданд, фарзандони Одам,
Ба қояш хонаи дигар ҳамон дам.
Ки буд он қибла то туфони Нухӣ,
Аз ӯ меёфтандӣ ҳар футуҳе.
Ки шуд асри Халулуллоҳ ногоҳ,
Бинои Каъбаро фармуд Аллоҳ.
Ба Ҷибрили амин шуд амри Борӣ,
Халилро кун ба ҳар таълим ёрӣ.
Биёмад Ҷабраил онгаҳ ба фармон,
Ба шом пеши Халили Зоти Раҳмон.
Ба ҳам рафтанд ҳар ду суи Батҳо,
Бари таъмири байти Ҳақ Таъоло.
Ба хушнудиву хурсандии бисёр,
Ки омад бар бинои байти Ҷаббор.
Чу дид Исмоили сарвинхиромаш,
Тарошид тирдасте бар римомаш.
Бигуфт Иброҳимаш, эй тоза гавҳар,
Чунин фармон шуд аз Халлоқи Довар.
Бинои Каъбатуллоҳро намоед,
Даре аз қониби шарқӣ кушоед.
Аз ин фармон шуд Исмоил хушнуд,
Ки бодо қон фидои амри Маъбуд.
Сафед як порча абре рӯи Хона,
Муаллақ буд, бо амри Яғона.
Аз ин абр омадӣ овози таълим,
Бинои Хонаро то шуд муъаллим.
Бигуфт, он абрро, фармони Борӣ,
Халиламо бидеҳ таълиму ёрӣ.
Ки аҷри меҳнатат таълими Хона,
Ба вақти сайиди охирзамона.
Ба болои сар он Шоҳи лавлок,
Туро чатре кунам, эй абри афлок.
Равад ҳар қо, ту бошӣ соябонаш,

Шавад дар олами улё маконаш.
Касеро фазли Эзид гашт ҳамрош,
Бигардад абр соқӣ, бод фаррош.
Фалак гардон шавад аз гирди фарқаш,
Шавад ҳорис ба хидмат ғарбу шарқаш.
Ба таъзимаш шавад ҳам, фарқи фағфур,
Асал бахшад ба ӯ ҳар неши занбур.
Пазонад нони уро қурси хуршед,
Аз ӯ сад баҳра бо ҳар дасти умед.
Тулуъи нури ӯ чун офтоб аст,
Зи нураш баҳра дар ҳар шайху шоб аст.
Муҳиббони Илоҳӣ шамъи динанд,
Шифохоҳандаи аҳли яқинанд.
Зи дарёи дилаш ҳар ташна сероб,
Шавад соқӣ файзоне ба аҳбоб.
Зи баҳри бекарони ӯ бихур об,
Гузар кун аз бинои ин хуру хоб.
Худоро аз дили марди Худо ёб,
Дихад гавҳар туро ин мавҷи гирдоб.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Машомам буйи ваҳдат аз дили хунинҷигар ёбад,
Диле, ки шуд фалак парвоз аз анвори қамар ёбад.
Наёбад кас Худоро аз тамоми гардиши олам,
Магар ойинадил ҷуяд, ки акси ҷилва гар ёбад.
Бичушад баҳри раҳмат аз ниёзу гиряву зорӣ,
Лиқои бениёзаш ошиқон аз чашми тар ёбад.
Фиреби рангу буйи дун махур, эй беҳабар, ин ҷо,
Чӣ суд оне, ки рузи чашм пушидан хабар ёбад.
Нигоҳи ишқ санги хораро лаълу гуҳар созад,
Сафои қалби ҳар сангиндил аз соҳибназар ёбад.
Гузаргоҳи ҷаҳон бар туша мавқуф аст, гар донӣ,
Бувад лозим мусофирро, ки то зоди сафар ёбад.
Ба хомушон назар андоз, кори дун тамошо кун,
Куҷо буйи вафои кас аз ин қасри дудар ёбад.
Аз ин захроби ғафлат мешавад воқиф ҳама рузе,
Шавад бедор, аз соқии ҷон нуши шакар ёбад.
Ҷунун аз фазли Ҳақ нушид ин ҷоми муҳаббатро,
Вагарна дар ҷаҳон кай ҳар писар файзи падар ёбад.

Воқеаи ҳаҷаруласвад ниҳодан дар рукни Байт

Чунин гуянд, дар таъмири Хона,
Бари марзoi он Шоҳи Яғона.
Ба девораш намуд Иброҳим оҳанг,
Кашид Исмоилад аз ҷону дил санг.
Зи ҳар куҳ санг овардӣ ба девор,
Ки то гардад тамоm он Байти Ҷаббор.
Халил омад сӯи рукни ҳаҷар зуд,
Ба Исмоил таъйин карда, фармуд.
Ки ин ҷо санги неку ёфта ор,
Ҷудо кун аз миёни санги бисёр,
Ҳаҷар асвад, ки ӯ омад зи ҷаннат,
Ки будӣ дар қабис он ҷо вадиъат.
Нишонаш дод, Ҷибрили аминаш,
Ки кун дар хотами Хона нигинаш.
Ниҳодандаш дар он рукни қабийсӣ,
Ки дорад, дар сиёҳӣ акси вайсӣ.
Тамоm шуд Каъбатуллоҳи мукаррам,
Мутаҳҳар, Хонаи Шоҳи Муаззам.
Бубаст, эҳром ҳар ду дар тавофаш,
Ба тавфи Хона шуд ойина софаш.
Зи тавфи дӯст дил ойина гардад,
Сафо аз кулфати дeрина гардад.
Наёбӣ гар Варо аз Хонаи гил,
Биё аз сидқ, суи каъбаи дил
Тавофи ҳаҷчи мақбулон ҳамин аст,
Ки ин ҷо қиблаи аҳли яқин аст.
Зухури сирри тавҳидӣ дар ин ҷост,
Зи касрат сирри таҷридӣ дар ин ҷост.
Ҳарими хоси Бечун, хонаи дил,
Аз ин арш аст зоти қудс ҳосил.
Ба ҳангоме, ки Дилбар кард оғуш,
Зи завқи авҷи дeг дил занад чуш.
Тапиданҳои ваҷди ҳол ин аст,
Кунад арзу само помол, ин аст.
Надонӣ, то нанушӣ шарбати ишқ,
Касе нушид, донад лаззати ишқ.
Агар бошад муродат васли Ҷонон,
Биёбӣ аз дили пурдарди мардон.
Ҳама майхонаҳо аз ҷуд дар чуш,

Зи ҷаҳди дил макун худро фаромуш.
Чу худ холӣ, надонӣ авлиёро,
Гумони бад макун марди Худоро.
Чу худ пиндоштанд куффори пешин,
Расулонро шуданд гумроҳи бе дин
Макуш худро ба заҳри бадгумонӣ,
Ниятро соф кун, дигар ту донӣ.
Ба сурат мангару маънӣ назар кун,
Садаф бигзор, чашм андар гуҳар кун.
Набинад аҳли дил бо суи дастор,
Бичуяд аз ниҳодаш илми асрор.
Бувад гар атр дар дукони аттор,
Бигирад бу, машоми аҳли бозор.
Кунад гар мушкро мастур, нофа,
Барояд буяш аз чандин лифофа.

Баёни он, ки дари Каъба аз суи машриқ аст

Бидон, эй толиби роҳи муҳаққиқ,
Ба Хона як дар аст, аз суи машриқ.
Ҳаҷар асвад буд, дар кунҷи Хона,
Бубинӣ, рафта гар байти Ягона.
Зи сӯйи боб бошӣ дар ясор аст,
Ба тавфаш толибон чандин ҳазор аст.
Ҳазими Хона аз сӯйи ямин аст,
Ҳамеша тойифонаш дар камин аст.
Агар борон шуд аз абри саъодат,
Ба ӯ резад аз он мизроби раҳмат.
Ба гирди Байт хуш саҳни мутоф аст,
Зи мармар фарш, чун ойина соф аст.
Зи беруни мутоф аст, оби зам – зам,
Мақоми чор мазҳаб хуш мукаррам.
Варойи ҳар мақоми саҳн басит аст,
Ба ӯ девору гумбадҳо муҳит аст.
Бигардад ,тойифон чун мавҷи дарё,
Ба эҳроманд, сар урён саропо.
Ба дил завқу ба лаб лаббайк гуён,
Дил аз олудагиҳо чида домон.
Якум, чиҳил боб дорад саҳни девор,
Қанодилҳо ҳазорон дар шаби тор.
Чи хуш тавф аст, гар дар дил ҳузур аст,

Диле огоху пур аз файзи нур аст.
Ба ғофил ҳайф бошад, тавфи он боб,
Надорад суд, хоби байни меҳроб.
Ба ёди ӯ ба ҳар тоъат бикун ру,
Агар хоҳӣ ризои Ҳазрати Ҳу.
Амал холис нагардад, кай диҳад бар?
Агар ғаш ғолиб ояд, санг шуд зар.
Назар созад Худо бо сӯи ният,
На бар зоҳир, ба сӯи ҷисму сурат.
Бо ботин дар амал гар сидқи том аст,
Туро хуршеду кавкабҳо ғулом аст.

Баёни эълон намудани ҳазрати Иброҳим ба овози баланд тойифонро

Бишуд фармони Халлоқи қаҳондор,
Ба Иброҳим халили Зоти Ҷаббор.
Ки чун Байти муборак ёфт, итмом,
Ба сӯи бандагонам соз эълон.
Нидо кун, руҳи ҷамъи тойифонро,
Ба қасди Ман тавофорандагонро.
Бигуфт Иброҳим, эй Донои асрор,
Халоикро чӣ гуна созам ахбор?
Нидоам кай расад дар рубъи маскун,
Ту беҳтар донӣ, эй Халлоқи Бечун.
Худо фармуд, то ба вифқи фармон,
Қаҳонеро ба сӯи Байти Ман хон.
Нидо аз ту шавад, аз Мо расондан,
Садо дар гуши ҳар сомаъи кашондан.
Ки ҷисмониву руҳонӣ эшон,
Биёянд бар тавофи Байти Раҳмон.
Халилро буд, дар Каъба мақоме,
Ки шуд рофеътар аз куҳи изоме.
Баромад, руйи он олӣ мақомаш,
Нидое саҳт кард, аз сидқи томаш.
Ки, эй ҷамъи гурӯҳи аҳли Ислои,
Ало, эй ҳақпарастии инсу ҳам ҷон.
Ки ин шуд, бар шумо амри Ягона,
Биёянд, бар тавофи ҳаҷҷи Хона.
Ба Шарқу Ғарб сӯи рубъи маскун,
Халил фарёд кард, аз амри Бечун.
Ба гуши ҷамъи инсон рафт, овоз,

Бидононидашон он Олими роз.
Шунид он, ки дар пушти падар буд,
Ва ё дар раҳми модарҳо мақар буд.
Сафи арвоҳ шунид, аз масмаъи қон,
Ҳама воқиф шуданд, аз амри Раҳмон.
Бувад идрокҳо дар олами қон,
Кучо идрок дорад, гуши бечон?

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Қон, қон бояд, ки то қон васли ӯ дар бар кунад,
Чашми дил хуноба гиряд, то ба ӯ манзар кунад.
Кай қулоҳи ишқ дорад, майли фарқи саркашон,
Толиби он хоксори ӯ, ки тарки сар кунад.
Пуш боби мадраса, бикшо дари майхонаро,
Толиб он бошад, ки дарси ишқро аз бар кунад.
Илми он, ки восили мақсад кунад, донандаро,
Қаҳл беҳтар дон аз он илме, ки тан павар кунад.
Рухпарвар бош, шав шаҳбози қудси ошён,
То туро оғуш нури қилваи Дилбар кунад.
Аз ду олам бигзару як қилваи Якто бубин,
Ошиқ он бошад, ки тарки олами дудар кунад.
Чун Сулаймон он, ки тасхираш нигини дил шавад,
Ҳукм бар гардуни гардон аз бари ахтар кунад.
Ҳар гадое, ки зи қоми хоксоронат чашид,
Кай назар бар қоми Қам, бар мулки Искандар кунад?
Эй Ҷунун асрори дарди дил ба бедардон магу,
Сузи дарди дил кучо ҳар беҳабар бовар кунад.

Баёни ҷавоби арвоҳи тойифон

Ҳамоне, ки ҷавобаш дод, як бор,
Кунад як бор тавфи Байти Ҷаббор.
Касе, ки ӯ ҷавобаш гуфт, ду бор,
Ба қадри ӯ кунад ҳаҷ, оҳри кор.
Касе, ки нуши ӯ қоми аласт аст,
Чу булбулҳо дар ин гулзор маст аст.
Мабин сурат, ки ин ҷавҳар зи руҳ аст,
Бадан кишти сифат, қон ҳамчу Нуҳ аст.
Бадан бар теғи руҳӣ чун ғилоф аст,
Бараш чуз теғ гар гуйи хилоф аст.
Бизан сайқал ба шамшери ниҳонӣ,
Чудо созад сари нафс, эй фалонӣ.
Қаҳонгир аст, ин алмоси ботин,

Дареғо, ки ба зангаш додй, эй тин.
 Ба дасти кудак афтад теғи хушранг,
 Занад бераҳм, нодониста дар санг.
 Ту то тифле набошад, ханҷарат тез,
 Зи феъли бад шудасти, обрурез.
 Зи худ нораства дар қайде гирифтор,
 Шудат ин кибру нухват тори зуннор.
 Бикан, аз мурғи дил ин қайди зуннор,
 Кунад парвоз то бо васли дидор.
 Шавӣ то марди майдони муҳаббат,
 Ба роҳат мерасӣ, охир зи меҳнат.
 Ҳичобат пардаи пиндори ҷисм аст,
 Ба рӯи ганҷи мақсад чун тилисм аст.
 Кушода хоҳӣ ин садди Сикандар,
 Бирон ин нафси сағро зуд аз дар.
 Ба назди Ҳақ зи кирдорат хичил шав,
 Такопуён ба сӯи аҳли дил шав.
 Чу калби Каҳф дар пояш сар афкан,
 Тилисмастро ба зилли факр бишкан.
 Ба коми ҷон шароби ишқи Ҳақ нуш,
 Яке хону ду олам кун фаромуш.
 Нигаҳ пуш аз фиреби ранги касрат,
 Назар дар шаш чиҳат кун, ваҷҳи ваҳдат.
 Ба Ҳақ ашё ҳама ойинадор аст,
 Ба чашми маърифат дидори ёр аст.
 Зухури ваҳдат аз касрат хувайдо,
 Зи ваҳдат гарчи касрат гашт пайдо.
 Ба ҳар ранге, ки санъат шуд намудор,
 Зи Сонӣ дону рӯи дил ба ӯ ор.
 Нишонат медиҳад, аз бенишонӣ,
 Макон бинмоядат, аз ломаконӣ.
 Бигир он мағз, афкан зуд ин пушт,
 Аз ин гуям, ки аз мақсад ҳам аз Уст.

Баёни сакинаи тобут ва будани сурати анбиё дар он тобут

Чунин гуфтаст, таърихи басоир,
 Ба Иброҳим халил шуд, умр охир.
 Зи Одам монда андар мулки носут,
 Гиромӣ номи ӯ сакинатобут.
 Аҷоиб тобути зебои дилкаш,

Дар ӯ акси набиюллоҳ мунаққаш.
Барои ҳар набӣ, як хона пайдо,
Дар ӯ байти забарҷадҳо ҳувайдо.
Пас аз хатми ҳама хона расулон,
Муборак хонаи маҳбуби Субҳон.
Басе зебо зи фазлу лутфи беҳад,
Дар он ороаст, байти Муҳаммад.
Дар ӯ дебоҷаи аҳмар фиканда,
Ба килки қудраташ зебо фиканда.
Дар ӯ буд сурати Султони аброр,
Навишта он, ки қасри Шоҳи мухтор.
Ҷамолу ҷони он сурат ҳувайдо,
Дареғо, ки ба дида нест, пайдо.
Ниҳон карданд ҳусн аз ҷашми муштоқ,
Чунин шуд ишқбоз аз ҳикмати Тоқ,
Дари ранҷиш кушода, ганҷ баста,
Аз ин ру ошиқонаш зору хаста.
Мурод аз ин гирифторӣ гудоз аст,
Гудози ҷисми ошиқ дилнавоз аст.
Ҳамеша абри танро гирявар кун,
Ба дил нури ҳақиқат чун қамар кун.
Мусаххар гар кунӣ ин хотами дил,
Сулаймони замонӣ, қудси манзил.
Ки гардад девҳо фармонпазират,
Ту шоҳи нур, ирфонӣ вазират.
Сулаймон рафт, ин хотам туро монд,
Халифазодаро бар ҷой биншонд.
Бикун сер аз шароби ишқи дилдор,
Ба зикри Дуст, некуяш ниғаҳ дор.
Зи макру ғорати девон ҳазар кун,
Ба сӯйи Ҳақ зи роҳи дил сафар кун.
Ба ҳифзи ҳоли дил пайваста кун ҳуш,
Ки девон дар қабу, чун гурбаву муш.
Даме ғофил агар ёбад, занад чанг,
Кашад мурғи дили зорат ба сад ранг.
Ту душман дорӣ, эй бечора мазлум,
Гирифтори ба доми ду саги шум.
Пайи ҳар корвону раҳраву роҳ,
Бувад андар камин дуздони бадҳоҳ.
Ҳазорон корвон аз Ғарб то Шарқ,

Ба сад ҳасрат дар ин туфон шуданд гарқ,
Аз ин ру, чархи қачру сарнагун аст,
Тамошояш ба сӯи рези хун аст.
Кавокибҳо ҳама шаб дида бедор,
Бигуянд, эй мусофир, бош хушёр.
Ту хобӣ душманон дар қасди бедор,
Зи бистар хез, ру овар ба дарбор.
Ки то фазли Илоҳӣ даст гирад,
Ба лутфаш нолаи зорат пазирад.
Саломат монад ин хотам зи девон,
Раҳад аз дузди хоин ганҷи имон.
Бари ин ганҷ кардӣ солҳо ранҷ,
Бибар солим, ба мизони ҷазо санҷ.
Мадеҳ аз даст шамъи хонаи гур,
Саводи ӯ шавад, з-ин шуъла пурнур.
Мунаввар хона то даври қиёмат,
Агар имони ту монад саломат.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чупунӣ (раҳ)

Илоҳӣ, он даме, ки мебарорӣ аз бадан ҷонро,
Нигаҳ дорӣ зи хавфи хотима ин нури имонро.
Ба даргоҳат тилидасту хиҷил ру карда ночорӣ,
Тараҳҳум кун, ба фазли Худ хиҷолатманди меҳмонро.
Агарчанде сияҳ шуд номаҳо аз қасрати исён,
Ба ҷуш овар барои шустушу дарёи ғуфронро.
Умед аз сояи чатри қарам дорад, сарам рузе,
Агар тобӣ ба фарқи оқизон хуршеди тобонро.
Бувад вирди забонам нафӣи ло исбот иллатлоҳ,
Ба ҳаққи афзали зикрат, гарон кун вазни мизонро.
Ба ҷону дил дар ин ҷо ошиқонро дӯст медорам,
Масозӣ аз дили решам ҷудо, он ҷо муҳиббонро.
Ба завқи ҷуръа ошиқ дар ду олам зиндагӣ хоҳад,
Чу булбулҳо барои васл созад, сайри бустонро.
Ки дорад, рӯи Ҷонон, сад ҳазорон чашм қурбонӣ,
Сазад ин қарбало бар ҷон нишони рӯи Ҷононро.
Чунун, дасти тили гарчи сафар дорӣ ба даргоҳаш,
Бихон ло тақнату уммеи дил кун, фазли Субҳонро.

Баёни акси Абубакри Сиддиқ разияллоху анху

Ба дасти рости Султони аброр,
Мунаққаш сурати сиддиқи Аҳрор.
Ба пешонии ӯ буд, ин навишта,
Ки ин олий мақом аст, аз фаришта.
Аввал дар дини Аҳмад ӯ дарояд,
Аввали уқди ҷаҳолат ин кушояд.
Ки будӣ муниси ғори нубуват,
Муқаддам аз ҳама ёрони Ҳазрат.
Қиямаш рост меояд ба меҳроб,
Фишонад бар мусалло аз мижа об.
Дилаш зокир ҳама шаб то саҳаргоҳ,
Кашад аз доғи бирёни ҷигар оҳ.
Фидо дар роҳи Аҳмад молу ҷонаш,
Каломи Ҳақ бувад, вирди забонаш.
Зи ҳарза муҳр мекардӣ даҳонаш,
Ниҳодӣ санг дар зери забонаш.
Ки то гардад хамуш аз ҳарфи бечо,
Сукут, аз ҳарфи бемаънист, авло.
Чароғи дил зи лафзи ҳарза мирад,
Ба ҷуз зикри Илоҳӣ дар нагирад.
Бигу ҳарфе, кушояд ғучаи дил,
Мусофирро шавад, кутӯҳ манзил.
Каломи дӯст ширин дар забон аст,
Ки ишқаш роҳати ҷон дар ниҳон аст.
Чи микдоре, ки меғуйи, аз ӯ гуй,
Варо гуфтӣ, бигардон аз ҳама руй.
Ба як дар гар гузорӣ руйи дилро,
Набинӣ шаш даре аз обу гилро.
Шуд ин гул мурғи дилро саҳт побанд,
Ба ҳар зикрат кушояд, уқди ин банд.
Кунад тайрон сайри ломаконӣ,
Ки пушад чашм з-ошуби ҷаҳонӣ.
Зи сайри арш гардад ғарқай нур,
Зи қайди зулматистонӣ шавад кур.
Кашокашҳост байни нуру зулмат,
Ба солиқ то мақоми қурби рафъат.

Баёии сурати ҳазрати Умар разияллоҳу анҳу

Навишта бар ясораш акси Уммар,
Қависурат амире, хушдиловар.
Ба пешонии ӯ бинвишта ин буд,
Ба хатти зарфишон нақши қабин буд.
Ки ин бошад, дуввум ёри Муҳаммад,
Ба ин бахшад Худо аз лутф беҳад.
Шуқоатпеша гардад, ҳомии дин,
Ба зарб аз қавми буҷаҳлон кашад кин.
Ба майдони мубориз шоҳвор аст,
Зи теғаш куштагон чандин ҳазор аст.
Зи ғайрат кард, чандин дуррадоре,
Хароби куфр шуд, Исломи ҷорӣ.
Зи ҷуйи адли ин сероб олам,
Ки номаш Уммари форуқи аъзам.
Аз он рузе, ки бо Аҳмад шавад ёр,
Фитад андар харобӣ қавми куффор.
Ривоқи дини Аҳмад менамояд,
Ҳазорон укди мушқил мекушояд.
Кашад курони раҳро ҷониби роҳ,
Залолатпешаро орад ба даргоҳ.
Магар ин аст бози дасти Султон,
Паронидаст сӯйи сайди халқон.
Тамоми ҳодиён шаҳбози динанд,
Ба қасди ваҳшии рӯйи заминанд.
Ба амри Ҳақ шуда, сайёди дилҳо,
Раҳонад то зи қайди оби гилҳо.
Зи касрат мекашонад сӯйи ваҳдат,
Ки бахшад ҷуръаи ҷоми муҳаббат.
Шавад сардори ҷамъи қорвонё,
Барад дар боргоҳи ломакони.
Ба ин хидмат басо ҳарфаш фузуда,
Дилаш дар суҳбати ёрон кушуда.
Каманди қазбааш дилро кунад сайд,
Зи тасхири дилаш олам шавад сайд.
Нидои ирҷиъӣ ояд зи Шоҳаш
Шавад бообру дар азми роҳаш.
Кунад парвоз бо шавқи сари даст,
Ба завқи шахднуши ҷоми сармаст.
Нишинад рӯйи тахти давлати ноз,

Кулаҳ пушида аз Шоҳаш сарафроз.
Зи Шаҳ бинад, бағоят меҳрубонӣ,
Тамом шуд хидмат, эй сайёди қонӣ.

Баёни сурати ҳазрати Усмон разияллоҳу анҳу

Ҳувайдо акси Усмон аз қафояш,
Тавозуъ карда аз ҳилм васеъаш.
Ба пешони ӯ бинвишта ин буд,
Ки ин ҳаст ёри саввум, соҳиби ҷуд.
Ғанизоҳиру ботин шавад ин,
Зи эҳсону саховат ҳомии дин.
Ду нури Мустафо дар ақд орад,
Димор аз хасми пайғамбар барорад.
Ба ин Усмони зиннурайн ном аст,
Ки қомиъ бар ҳама оя калом аст.
Ғинои молиаш нафъи масокин,
Ғинои қониаш қонбахши чандин.
Ғаниюлқалб бошад, марди комил,
Саҳоҳо дорад аз ганҷинаи дил.
Ғанӣ гардад зи як дил сад ҳазорон,
Дили ошуфтаҳоли интизорон.
Ҳамон дил, ки таҷаллигоҳи Зот аст,
Аз ӯ баҳра, ба ҷумла коинот аст.
Ба қонбахшии толиб пир гардад,
Масеҳоваш дамаш иксир гардад.
Мунаввар қалбаш аз ишқи Худодод,
Ба тифли қони ӯ шуд ишқ, устод.
Дилаш ойина, қон тутӣ, равонаш,
Шавад дар авҷи қудси ошёнаш.
Ғанӣ созад дили ӯ муфлисонро,
Кашад бо қазбаи дил толибонро.
Бинушонад аз он хун хонаи ноб.
Ки то солиқ барояд аз хуру хоб.
Ба ҳар кас гар кунад ин нуши май кайф,
Бугӯяд, сад дарего, умр шуд ҳайф.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҳайфи он умре, ки сарфи ҷуръаи саҳбо нашуд,
Андар ин саҳро зи қон Маҷнуни он Лайло нашуд.

Дод дар ғафлат баҳори умр дар боди хазон,
Шоди имруза шуда, дар ғуссаи фардо нашуд.
Ногирифта домани пири тариқатро ба каф,
Дар сулуки роҳи ваҳдат толиби лавло нашуд.
Нафсро ҳайвонсифат дар ин чароғаҳ парварид,
Дар пайи хони таъоми олами боло нашуд.
Монд андар тори рангу буйи дунё чун магас,
Чафта з-ин доми макон дар ломакон анқо нашуд.
Дидаи дил кур аз ошуби касратҳои дун,
Доимо гар интизораш қониби Якто нашуд.
Мурғи дил хуш мешавад аз ваъдаи доруссалом,
Гарчи фориг як даме з-ошуби ин ғавғо нашуд.
Гавҳари мақсуд буд, мавҷи ин баҳри амиқ,
Ҳар касеро ғарқ кард, ин ҷо дигар пайдо нашуд.
Ишқ ҷу, солиқ ҳамеша, к-ин Ҷунунӣ дар тарик,
То нанушид ҷуръаи ваҳдат, чунин шайдо нашуд.

Баёни сурати ҳазрати Алӣ разияллоҳу анҳу

Ба пёши руйи ӯ як сурати хуб,
Ба ҳар наззораи бинанда марғуб.
Ба пёшони ӯ буд, ин навишта,
Ки ин шаҳ мешавад, олӣ сиришта.
Шавад ёри чаҳорум бо Паёмбар,
Бувад номаш Аливу Шоҳхайдар.
Шавад шери Худо дар ҳарби куффор,
Ривочи дин кунад, бар Шоҳи аброр.
Чунон шер аст, рузи ҳарби куффор,
Суфуфаш бишканад, аз ҳамла якбор.
Кашад, гар бонги наъра ҳайдариро,
Гурезонад, ҳуҷуми кофариро.
Агар андар ғазаб созад наззора,
Дили душман шавад аз ваҳм, пора.
Ба китфаш сурати шамшери урён,
Ки ин бошад, нишони шери Яздон.
Ғазо бо кофирон ин аст, бишнав,
Ҷиҳоди нафсиаш бо пораи ҷав.
Раҷаъно мин ҷиҳодил асғарӣ, гуфт,
Ило ёзми ҷиҳодил акбарӣ, гуфт.
Ғаҳе як тикка, ғаҳ як тоқа талқон,
Ба ифтораш бихурдӣ, Шоҳи мардон.

Риёзатҳо давомат карда пеша,
Задӣ дар пойи нафси хеш теша.
Ба ин ҷаҳди ҷиҳодаш охири кор,
Муяссар шуд ба ӯ, аз илми асрор.
Ту, эй солиқ, ба ин шуғли хуру хоб,
Чӣ гуна мерасӣ дар қурби Ваҳҳоб?
Ҳиҷоби акбар омад нафси ғаддор,
Агар марди раҳӣ, ин парда бардор.
Агарчанде, ки мақсудат қариб аст,
Туро боис ба дардат ин рақиб аст.
Бувад дар пеш чун садди Сикандар,
Туро монеъ бувад аз васли Дилбар.
Ба завқи ишқи Ширин, қуҳкан бош,
Риёзатпеша шав, тешафикан бош.
Чу Маҷнун тай қунад гар ин биёбон,
Расӣ дар васли Лайлоят хиромон.
Чу Юсуф гар аз ин зиндон барой,
Ба қасри мулки ҷонафзо дарой.
Зи худ гум шав, ки то ёбӣ висолаш,
Ба ҳайрат бош, дар маҳви ҳаёлаш.
Фуру рав чун самак дар баҳри тавҳид,
Барой з-ошуби касратҳои тамҳид.
Агар з-ин қайди маҳрумӣ барой,
Ба файзи олами қудсӣ дарой.

Баёни меҳмон хостани Халиллулоҳ дар охири умр

Ривоят шуд, чунин аз Каъбул ахбор,
Ки Иброҳими халил дар охири кор.
Баромад, рузе сӯи биёбон,
Барои ҷустуҷӯи марди меҳмон.
Ба саҳро дид, як пири хуҷаста,
Заъифу оқизу бисёр хаста.
Ба меҳмонӣ варо овард хона,
Ки то нушад таъоми обдона.
Ки одат дошт, он Шоҳи диловар,
Таъоми худ ба меҳмон хурдӣ аксар.
Таъом овард, назди пир бинҳод,
Даҳон он пир сӯи луқма бикшод.
Ки бурдӣ луқмаашро сӯи дастор,
Ба чашмаш мерасонду ғаҳ ба рухсор.

Ба бинӣ мениҳодӣ, гоҳ бар гуш,
Зи ларзони дасту рафтани ҳуш.
Бугуфт, эй пири хаста, ин чӣ ҳол аст?
Чароят хурдани неъмат муҳол аст?
Бигуфт, ин аст, ҳоли умри пирӣ,
Батар хоҳӣ шудан з-ин гар намирӣ.
Халилро дил гирифт аз зиндагонӣ,
Намуд азми фазои ломаконӣ.
Ки гуфт, ё Рабб, нахоҳам умр з-ин беш,
Маро бар дар ҷавори раҳмати хеш.
Ки қобиз буд, он пири нишаста,
Ба сурат пир, дар маъно фаришта.
Дар он соат кашид руҳи Халилро,
Баҷо овард, фармони Ҷалилро.
Ғанимат дон баҳори умр, эй ҷон,
Хазон омад, наёбӣ лаззати он.
Хушо фасли ҷавони боданушӣ,
Ба доми ишқи Дилбар дил фурушӣ.
Чу гул дар фасли гул бошӣ ҷигархун,
Барой аз чаро аз ҳукми Бечун.
Дигаргун ҳоли ҳайрат ашкрезон,
Шавӣ аз ғайри маҳбубат гурезон.
Зи дарди дил шавӣ дар печу дар тоб,
Ду коса чашми муштоқат пур аз об.
Равад андеша андар интизорӣ,
Дили зорат хароби беқарорӣ.
Чу гул аз ғам гиребон чоку вола,
Чу булбул аз ғами ҳиҷрон ба нола.
Чу қумрӣ гуйӣ куку аз суроғаш,
Чу бум ҳу ҳу кашӣ аз сузи доғаш.
Барорӣ оҳи ҳасрат аз дили реш,
Ба хотир ор рузи уқбаи хеш.
Ҷигархун гардӣ гоҳ аз васли Дилбар,
Гаҳе дар санг аз ҳиҷрон занӣ сар.
Кунад ҳиҷраш ғубори зилли фаршӣ,
Ба васлаш мекунад султони аршӣ.
Бирав, эй мурда, андар олами ҳай.
Бинуш аз қоми руҳи нашаи май.
Чу соя пешӣ нураш музмаҳил бош,
Саросар қону фориг з-обу гил бош.

Ҳиҷоби ҷон бувад ин тан ба ҷонон,
Барои васли Ҷонона бикан ҷон.
Ки нушӣ ишқӣ Ҳақ ҷони ҷаҳон аст,
Ба ӯ восил шудан хуштар зи ҷон аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Дар ин раҳ бигзарӣ аз ҷон, ки то Ҷонон қарин гардад,
Зи ваҳми шакк барои ҷилвааш айналяқин гардад.
Гирифторӣ зи касрат мекунад маҳруми тавҳидӣ,
Аз ин ғафлат барояд, солике, султони дин гардад.
Ба сузи ҷазбаи дилсуз аз сомон чӣ меҳохӣ?
Ки ишқӣ хонавайронкун зи аввал оташин гардад.
Ду коса ҷашми мо аз ҷушиши кавсар нишон дорад,
Дилам аз доғи рӯяш беҳтар аз хулду барин гардад.
Зи оҳу нолаи муштоқи бесомон чӣ мепурсӣ?
Касе, ки захмӣи ишқ аст, аҳволаш чунин гардад.
Манозӣ гар, фалак бар тахти ҳафтум чарх бинишонад,
Чӣ суд хуршеди оламгир гар зери замин гардад.
Ба ёди Ҳақ агар ин хотами дилро ниғаҳ дорӣ,
Ба тасхират сулаймонваш ҷаҳон зери нигин гардад.
Зи аҷзи хеш доим таъя бар лутфи Илоҳӣ кун,
Мабош эмин аз ин дузде, ки доим дар камин бошад.
Чунунӣ, дар ду олам ҷашми муштоқам, лиқо ҷуяд,
Кучо ҷашми пуробам сайд бар ҳар маҳаббин гардад.

Баёни Ҳасани Басрӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд, Ҳасан пири хирадманд,
Ки будам ҷавҳаре дар фурсате чанд.
Ба бозоргонӣ рафтам ҷониби Рум,
Вазири шоҳро дидам ба мардум.
Ба ҷамъу аз сипоҳи хайли сарҳанг,
Ки аз аксаш биёбон мезадӣ ранг.
Бигуфтандам, биё, эй марди дилхоҳ,
Ки ҷое меравему бош ҳамроҳ.
Бирафтам ҳамраҳи он аҳли ҳашмат,
Ба саҳрое, бидидам ин аломат.
Дар он ҷо хаймаи дебои румӣ,
Мунаққаш дар назар тарфи русумӣ.
Танобаш аз ҳариру меҳи заррин,

Ҷаҳон дар домани он хайма гулчин.
Бидидам як сипоҳи куҳпайкар,
Мусаллаҳ, булаҷаб анбуҳи лашкар.
Зи хайма гаштаву нолида рафтанд,
Зиёрат кардаву зорида рафтанд.
Бидидам, боз ҷамъи паҳлавонон,
Қавибозу диловар навҷавонон.
Зи гирди хайма якборӣ зада печ,
Бигуфтанд, сад дарег аз олами ҳеҷ.
Ки рафтанд он ҷамоъат бо сад афсус,
Нигар ҳоли шаҳони соҳиби кус.
Бишуд пайдо бисе ҷамъи канизон,
Паричеҳра хучуми моҳруён.
Табакҳои пур зар бар сари даст,
Зи хайма гашта ҷумла рахт барбаст.
Ҳама резиди ашк аз неши мижгон,
Дарег аз навҷавони покдомон.
Дарег аз хатту холи навҷавонӣ,
Ки кардаш хок охир дори фонӣ.
Ба ногаҳ омад он ҷо шоҳ Қайсар,
Вазираш рафт ҳамроҳи диловар.
Даруни хайма ҳар ду гашт ғойиб,
Шудам ҳайрон, аз он ҳоли ақойиб.
Пас аз соат баромад ҳар ду бо ҳам,
Зи дида ашкрезон сина пурғам.
Ба сӯи шаҳр рафтандӣ зада оҳ,
Чӣ чора дар қазои ҳукми Аллоҳ.
Бигуфтам, бо вазири маснади шоҳ,
Маро з-ин булақойиб соз огоҳ.
Вазир гуфташ, агар дорӣ ба сар ҳуш,
Саропо кун каломамро ҳама гуш.
Бигардӣ то зи рамзи хайма огоҳ,
Зи ҳоли пеш доништа рӯи роҳ.
Ба Қайсар як ҷавонзёбо писар шуд,
Ҷаҳоне чун зи рӯяш баҳравар шуд.
Дар ин бустон чу сарвона давида,
Нигоҳи наргисаш абру ҳамида.
Ҳиҷил тутӣ з-оҳанги каломаш,
Намояд хат, кунад сунбул саломаш.
Ба шуҳрат Юсуфи сонӣ ҷамолаш,

Самар шахдона бахшидӣ ниҳолаш.
Ба дониш дар расой ганҷи маънӣ,
Сипеҳри синааш ойина, яъне.
Ба ҳар фазлу сазо ҳушёру комил,
Ба тахти маҳкама аз Нуш одил.
Худо дода ба ӯ аз ҳусн бисёр,
Валекин аз қазо шуд, саҳт бемор.
Дили шах буд бар шоҳзода пайванд,
Ки кушид дар илоҷи чорааш чанд.
Табибони қаҳонро ҷамъ овард,
Ки то созад илоҷи ранҷи он дард.
Ба ҷони ӯ давоҳо дард афзуд,
Надид шахзода з-инҳо ҳеҷ беҳбуд.
Тамоми чорагар бечора гардид,
Зи маргаш шах гиребон пора гардид.
Хазон шуд, он гули тоза зи боғаш,
Санадосо ба суз омад, зи доғаш.
Ба ҳасратҳои дил шоҳи қигархун,
Писарро кард дар ин хайма мадфун.
Ба ҳар соле биёяд бо зиёрат,
Ба ҳамроҳи тамоми хайлу ҳашмат.
Ба он тартиб гар кардӣ назора,
Бигуям бо ту ҳар якро дубора.
Аввал, фавҷи сипоҳи кавнпайкар,
Ки омад ҷарх зад аз хайма яксар.
Бигуфтанд он ҳама, эй Шоҳзода,
Туро ин ҳол аз қисмат фитода.
Тавонистам агар бо ҷанг ёрӣ,
Ба роҳат кардаме хуш ҷонсупорӣ.
Чӣ созам, кори ҳукми Кирдигор аст.
Қаҳон дар назди Қудрат зарравор аст.
Чунин гуфта гузашт он фавҷи лашкар,
Сипаҳсолори майдони диловар.
Далерон, паҳлавонони қавидил,
Заданд ҷарх, рафта аз он гирди манзил.
Чунин гуфтанд, эй Шаҳзодаи ҷон,
Нашуд аз зури бозу бо ту дармон.
На аз роҳи даво чора, на аз зур,
Вагарна кардаме сад ғайрату шур.
Ҳама очиз шудем аз ҳукми тақдир,

Нашуд аз мо илоҷи кори тадбир.
Чунин гуфта аз он хайма гузаштанд,
Зиёратҳокунон зорида рафтанд.
Канизҳое гузашт бо ташти пурзар,
Фузун будӣ ба хубӣ, ҳам зи дигар.
Ки эй Шаҳзодаи дармонда дар хок,
Гиребони дили мо аз ғамат чок.
Агар бо ҳусн будӣ дафъи ин кор,
Ва ё бо зар шудӣ умрат харидор.
Ҷамолу ҷон фидо будӣ, ба роҳат,
Ҳазоинҳо фидои он нигоҳат.
Чӣ созам, ки аҷал тақдири Борист,
Илоҷаш на ба зур аст, на ба зорист.
Чунин гуфта, ҳама нолида рафтанд,
Чу борон аз мижа борида рафтанд.
Биёяд Қайсару гӯяд, ки эй ҷон,
Падар аз доғи маргат синабирён.
Фидо ту кунам фавҷи сипахро,
Канизони хушрухсора махро.
Ҳазоинҳои лаълу дурру гавҳар,
Фидоят кардаме ин мулку манзар.
Табиб овардамат аз рубъи маскун,
Чӣ чора бандаро дар ҳукми Бечун.
Ба пешам зад аҷал дар синаат тир,
Тапидӣ чун кабутар назди ҷонгир.
Ба ҷони нозукат зад чанги бебок,
Чу гул пайвандҳоят гашт сад чок.
Туро дидам чунин дар ҳоли зорӣ,
Зи дасти ман наёмад, ҳеҷ коре.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Аҷал ба шоҳу гадои қаҳон бувад яксон,
Баробар аст ба теғаш гулуи пиру ҷавон.
Касе муқим нагардад дар ин работи куҳан,
Ки ҳаст сӯйи ватан ҳушу хотири меҳмон.
Аруси дун агарчи табассуме дорад,
Ба марги шавҳари худ тез мекунад дандон.
Зи тахти тоҷ чӣ шодӣ, зи ранҷи факр чӣ ғам,
На з-ин ба даҳр нишоневу на як малоли аз он.
Пиёла гиру гузар аз тамоми нафъу зарар,

Баёбӣ роҳати ҷонро зи нашаи ҷонон.
Даме фароғ наёбӣ зи чархи пурошуб,
Бигу ба дил, фишонад зи гард ин домон.
Ҳамеша пок кун аз ин ғубор ойинаро,
Ки занги ғайр ба ҷоми ҷаҳоннамост зиён.
Ба лавҳи дил, ки кашидӣ алифи қомати ёр,
Ба мактаб дусар аз китоби ғайр маҳон.
Зи рангу буйи ҷаҳонӣ бипуш чашм, эй Ҷунун,
Ба сӯи қурби Ҷанобаш бирав ба доғи ниҳон.

Гиряи Қайсар бар хоки писар ҳар солту навҳан тобеонаш

Чунин гуфта, бигиряд Қайсари Рум,
Зи доғи ҳасрати шаҳзода марҳум.
Равад ҳасраткунон то соли дигар,
Ҳамин аст, одати ин шоҳ Қайсар.
Ҳасан бишнид, шуд ҳолаш дигаргун,
Дилаш фориғ шуд аз савдои ин дун.
Бирафт дар назди Қайсар хурд савганд,
Гузашта аз гирифтории ин банд.
Зи дунё руйгардон шуд ба меҳроб,
Зи осойиш гузашта аз хуру хоб.
Зи ишқи Ҳақ дилаш ҷома дарида,
Ки даст аз домани дунё бурида.
Кашида тан ба зонуи риёзат,
Газида лаб ба дандони қаноат.
Ки шуд охир наҳанги баҳри тавҳид,
Зи ошуби ғами ҳар қайд таҷрид.
Дилаш дар ҷазба шуд, тариди Якто,
Ғами имруза хурдӣ баҳри фардо.
Бинои дил намудӣ дуди оҳаш,
Набудӣ хотироро хонақоҳаш.
Чу соя музмаҳил будӣ ба хуршед,
Зи ҳайрат сарнагун гардида чун бед.
Зи худ гум гаштаву ёбида Уро,
Забони дил кашида зикри Ҳуро.
Фано гардида, ёбида бақоро,
Гузашта аз ҳама, ҷуён лиқоро.
Лаби ҷоми муҳаббат дар лаби ҷон,
Ҳамеша масти файзи ишқи Субҳон.

Дилаш манзар сўйи бесу кашида,
Ҷаҳон андар нигоҳаш хоктуда.
Зи гарди ҳар ҳаводис доманаш пок,
Шуда масти муҳаббат бе майи ток.
Ба нармиҳо бурешим гашта белос,
Ба ахлоқи наку бо омаву хос.

Баёни он, ки ҳаргоҳ шайх Ҳасанро дида ваъз мефармуд

Ҳасан бо Робиа ҳам маҳрами роз,
Ки уро дида, кардӣ ваъз оғоз.
Ба маҷлис гар будӣ Робиа аксар,
Зи завқи ваъз рафтӣ сўйи минбар.
Чунон дар маърифат будӣ шакаррез,
Зи файзаш ошиқон хуни ҷигаррез.
Набудӣ Робиа гар байни он ҷамъ,
Фуру бурдӣ зи минбар доим он шамъ.
Касе гуфташ, ки эй сардори ирфон,
Ба суҳбат ҳаст хуш чандин бузургон.
Чаро сўйи аҷузе интизорӣ,
Ба коми ташнагон шакар наборӣ.
Кашида оҳ, гуфт, эй толиби хом,
Бувад ҳар кас ба зарфаш луқмаошом.
Таъоме, ки диҳам бо пили пурзур,
Намешояд, ниҳам дар коми ҳар мур.
Зи ҳар ҳайвон наёяд коми нахчир,
Ба ҳар саъва чӣ лойиқ таъми анчир.
Сухан дар хур фаҳми мустамеъ аст,
Ки хони матъами ғайбӣ васеъ аст.
Таъом ояд ба қадри зарфи ҳар кас,
Магасро сайди анқо кай бувад бас?
Дар ин саҳрост, ҳар шери шикорӣ,
Шағолонро дар ӯ набвад гузоре.
Сухан чун шер дар пистони ҷон аст,
Ба қадри зарфи ҳар тифле равон аст.

Воқеаи назар ба гуристон намудани Ҳасани Басрӣ рахматуллоҳи алайҳ

Ҳасан рузе ба гуристон гузар кард,
Ба сӯи ҷамъи хомушон назар кард.
Ду чашми масти худро карда пуроб,
Чунин фармуд, сӯи ҷамъи асҳоб.
Касоне хуфтаанд дар зери ин хок,
Гузашта дар мақом аз арши афлок.
Нигоҳи ҳиммати олии эшон,
Надорад майл сӯи хулди ризвон.
Ба ёраш сайду дил фориф зи ағёр,
Чунон пурҳасрату муштоқи дидор.
Агар як зарра з-ин ҳасрат, ки хезад,
Тамоми аҳли гардунӣ бирезад.
Чунин будаст, хуйи аҳли ушшоқ,
Ба ҳасрат мурдан андар роҳи муштоқ.
Муяссар гар нагардад васли Борӣ,
Ба роҳаш марги дилрешон ба зорӣ.
Шаҳидоне, ки ҷон доданд, дар роҳ,
Чу хур дилхун фуру рафтанд, бегоҳ.
Ҳама восил ҳалоки ҳасрати васл,
Ки аз файзи азал осуда дар асл.
Чу моҳӣ фарқи баҳри ташна дойим
Миёни хона ҷоне хуфта соим.
Физояд иштиҳо з-ин луқмаи хон,
Ки созад ташнатар ин оби ҳайвон.
Ба қурбонгоҳи ӯ лозим бувад наҳр,
Бимирад хушклуб моҳии ин баҳр.
Дар ин мурдан ҳаёти худ бидонӣ,
Ҳамон Рузе, ки бал аҳё бихонӣ.
Ҳамон дил, ки ба зикри ӯ шавад ҳай,
Ба завақаш бошад андар ташнаи май.
Зи мурдан зиндатар гардад дами марг,
Бимонад ҳосилаш, резад хазонбарг.
Касе дар ишқ ёбад зиндагонӣ,
Ба ӯ бошад ҳаёти ҷовидонӣ.
Бинуш, эй ташна, ин оби бақаро,
Назар мастона кун, нури лиқоро.
Биёбӣ ишқи май ёбӣ бақоро,
Ки аҳли дард ёбад ин даворо.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Хуш он кас, ки азм ба сӯи шумо кунад,
Дардат ба ҷон гирифтаву тарки даво кунад.
Булбул ба нола омада аз доғи ишқи гул,
Аз буйи васли ғунчаи дилбар наво кунад.
Ошиқ зи ҳарду кавн фишонда кафи умед,
Ру бо якеву пушт ба ҳар ду саро кунад.
Мойил нагашта ҳеҷ ба дунёву доми ӯ,
Бо чашми ҷон назора ба сӯи Худо кунад.
Дида дар интизору дилу ҷон ба иштиёқ,
Дар роҳи васли дӯст дилу ҷон фидо кунад.
Хуниндилони ӯ шавад аз доғ ҷомачок,
Ҳар гоҳ, ки ғунча ҷомаи ҷонро фидо кунад.
Бегонаҳо ба ишрат даванд сарфароз,
Андӯҳи ранҷу ғусса сӯи ошно кунад.
Соҳибназар ҳамон, ки дар ин раҳ ба ҷустуҷу,
Хоки қудуми аҳли назар тутиё кунад.
Аз роҳати ду кавн Ҷунунӣ гузаштааст,
Ин гиряҳои зор барои Худо кунад.

Воқеаи Молики Динор раҳматуллоҳи алайҳ

Ҳадиси Молики Динор ин аст,
Ки ӯ сардафтари аҳли яқин аст.
Ба рузе хуфта будӣ зери девор,
Ба зоҳир хоб, дил дар зикр бедор.
Гирифта шоҳи наргис дар даҳан мор,
Варо медод бод, аз амри Ҷаббор.
Шиносад марди ҳақро мори пурзаҳр,
Надонад ҷоҳили маҳрум аз баҳр.
Расулро устуни хона бишинохт,
Абуҷаҳл одамиву душманӣ сохт.
Асо шуд мор дар фармони Мусо,
Муҳиб шуд бар калими Ҳақ Таъоло.
Бишуд Фиръавн кур аз нури ваҳдат,
Ки шуд маҳрум аз он файзи нубуват.
Шуд андар амри Солеҳ санг пора,
Намуд қавми ӯ андар назора.
Зи саҳра ноқа зоду шуд гувоҳаш,

Ки ин Солеҳ расул аст, аз Илоҳаш.
Нашуд тавфиқ ёри қавми гумроҳ,
Надонистанд, к-ин маҳбуби Аллоҳ.
Шинохт оташ Халилашро, ки шуд сард,
Нагуфт, Намруд, рузе кист ин мард?
Бидонист, Ҳудро он боди сарсар,
Надонист, қадри уро қавми кофар.
Чи ҳикмат бошад, андар илми идрок,
Ки шуд тафриқа андар поку нопок.
Ҷудо гардад дар ин ҷо нору нурӣ,
Ба дине мухталиф аз беҳузурӣ.
Ба идрок қарин шуд нури ирфон,
Бидон, ки маъниаш шуд, лутфи Субҳон.
Тамизе, ки мунаввар гашт аз Ҳу,
Шиносо мешавад, бар ваҳдати У.
Бисозад фарқ он гаҳ ҳақ зи ботил,
Ки гардад аҳли маънӣ соҳиби дил.
Аз он чашми басират гашт бино,
Бигардад синаи ӯ Тури Сино.
Шавад он санг он гаҳ соҳиби қадр,
Зи абри ҷаҳли ӯ берун шавад бадр.
Ба ҳар кас гар физояд нури ирфон,
Бувад комили тарини ҷамъи инсон.
Агар тавфиқ ёбӣ, маърифат чу,
Димоғи синачокобро бизан бу.
Шавӣ булбул гулистон аст, ҷоят,
Чаман дар интизори хоки поят.
Гулистон базми ҷамъи ошиқон аст,
Ба суҳбат зикргуйиву фиғон аст.
Бизан, худро ба базми боданушон,
Бигу зикри Илоҳӣ, аз дилу ҷон.
Ки то аз зикри ҷонӣ завқ биёбӣ,
Қабули зикр аз дида пуробе.
Хушо зикре барояд аз дили дард,
Ба огоҳиву доғу чехраи зард.
Ғараз, дарди дилу сидқ, эй фалонӣ,
Баробар зикри аъёну ниҳонӣ.

Воқеаи кулфат додани ноҳудоён Молики Динорро

Ба рузе шайх Молик ибни Динор,
Ба кишитӣ буд, байни ҷамъи ағёр.
Барои музди киштӣ ноҳудоён,
Ки додандаш басте ранҷи фаровон.
Барои меҳри ин дунёи мурдор,
Бидоданд он валиро саҳт озор.
Гирифта, дасту пояшро кашиданд,
Кашон андар лаби киштӣ расиданд.
Ки андозем, андар қарри дарё,
Ба зудӣ ёб, харҷи нақди дунё.
Дар ин ҳангом аз амри Илоҳӣ,
Ҳазорон саркашид, аз баҳр моҳӣ.
Ҳама ҷамъ омада, дар назди он шоҳ,
Ки гир, эй мард, ҳақ аз ганҷи Аллоҳ.
Гирифт, Молик аз он бо ноҳудо дод.
Аз он ранҷу уқубат гашт озод,
Шиносад мардро моҳӣ ба дарё.
Бидонад чарх гардунӣ ба боло.
Шиносо гургу сағ шуд аз раҳи дил,
Надонад ҷоҳиле инсон, ҷӣ мушқил,
Бигир, эй кур, аз ҷон дасти бино,
Асокаш лозим андар роҳи аъмо.
Ба ин куриг гар ту кар набошӣ,
Чу девореву санги дар набошӣ.
Ба самъи дил шунав, ин панди пирон,
Амал кун, нуктаҳои дастгирон.
Кунад бино туро, ин панди бино,
Ки созад синаатро Тури Сино.
Зи тури дил бигуӣ, роз чандон,
Чунон ки гуфт дар куҳ, ибни Имрон.
Бигу, бо ишқ рози дил саҳаргоҳ,
Ба истиғфору нола, зораву оҳ.
Тазарруъ қадри дорад ба даргоҳ,
Зи аҷзу зора чушад раҳми Аллоҳ.
Қаломаш гарчи удъу рабака гуфт,
Тазарруъан дурри амраш чунин суфт.
Биёбанд 3-ин тазарруъ оқизон роҳ,

Наёбанд худнамоён раҳ ба Даргоҳ,
Агар як зарра аз ҳастӣ гурур аст,
Зи Бори Кибриё маҳруми дурр аст.

Баёни он, ки такаббурро аҳли таҳқиқ ширк гуфтаанд

Такаббур васфи Зоти Кибриёист,
Ўлувв лойиқ ба иҷлоли Худоист.
Аз ин ру ширк гуяд, аҳли маънӣ,
Ба махлуқ васфи Холиқ нест, яъне.
Ту пастии ҳешро олий напиндор,
Ки ин хоки сияҳ кай дошт анвор?
Аз ӯ дон, ҳар шарофатро, ки бинмо,
Зи худ донӣ касофатҳои дунё.
Ту кони зулматӣ, ӯ медиҳад нур,
Шакар аз Вай расад, эй хоқаки шур.
Биё қатрамани, тарки мани кун,
Ҷиҳоди нафсу кибр дур аз мани кун.
Ба дузди раҳ набошӣ гарми бозор,
Ба гармӣ зуд ораш ҷониби дор.
Таноби савм дар ҳалқаш кашида,
Сараш бо теғи хомушӣ бурида.
Ту хокӣ, лек аз нафс аст, тугён,
Бикаш андар ҷиҳоди роҳи Субҳон.
Мусулмоно, агар ин бут шикастӣ,
Муҳаққиқ мешавад дар бутпарастӣ.
Ба Дарғаҳ ой, бигзор ин санамро,
Бикун суръат, ғанимат дор дадро.
Дами охир шумораш, ки дам ин аст,
Шавӣ бедам, дами аҳли яқин аст.
Даме ҷону дилу тан сарфи ӯ кун,
Талаб кун, зуд раҳ рав, ҷустуҷу кун.

Баёни васфи ҳадди фазли Худо, ки ба одамон додааст

Чунин фармуд, он Молики Динор,
Ба сӯи соликони ҷамъи ахбор.
Ки дар баъзе китобаш Ҳақ бифармуд,
Ба аҳли ибни Одам кардаам ҷуд.
Чунон фазле, ки додастам ба Одам,

Ба Цибрилу ба Микоил надодам.
Яке он, «фазкурунӣ азкуркум»,
Физоям нури дилҳотон чу анҷум.
Дигар, «фадъунӣ» фармуд, ар бихонед,
Иҷобат мекунам, то дар намоед.
Ба зикрат амр карда, «фазкурув» гуфт,
Зану фарзанду молатро аду гуфт.
Адувоне, ки аз мақсад кунад дур,
Ба меҳри ӯ шавӣ аз ишқ маҳчур.
Зи файзи ишқи Ҳақ маҳрум дорад,
Мададҳое ба нафси шум дорад.
Ҷудо кун домани дилро зи ағёр,
Бисозаш пургуҳар аз ишқи Дилдор.
Дили марди Худо ганчи Илоҳист,
Дар ин парда ба чандин ҷилва моҳист.
Зухур, асрори Ҳақ аз вай намояд,
Тилисмоти ниҳонӣ 3-у кушояд.
Аз ин ру, соликон беихтиёранд,
Дили эшон ҳарими хоси ёранд.
Вазад ҳар гуна гар тарзи шамолаш,
Ба он су майлҳо дорад, ниҳолаш.

Пурсидани Молики Динор аз дарवेशи асри худ, ки роҳи наҷот чист?

Азизе аз кибори тобиин буд,
Ки сарҳалқа ба ҳар аҳли яқин буд.
Ба рузе ваъз гуфти, байни асҳоб,
Фишондӣ, гавҳари маънӣ зи ҳар боб.
Молики аср будӣ, шоҳи ҳашом,
Шаҳи одилталоши соҳибинъом.
Ба ӯ омад, бигуфт, эй марди дарवेश,
Ба ту дорам суол аз ҳоҷати ҳеш.
Бигу коре, кунам андар ҳаётӣ,
Биёбам аз уқубатҳо наҷотӣ.
Бигуфташ, гир пул аз мавзаи пок,
Ба қойи Ҳақ бисозаш, сарфи бёбок.
Агар ҳастӣ биҳишташро талабгор,
Гурезонӣ ба қон аз уқбаи нор.
Ба ҳар банда, ки бошад меҳри дунё,
Агарчи бандагӣ созад ба Мавло.

Бисозандаш ба фардои қиёмат,
Ба чандин сарзанишҳову маломат.
Сари эълон мардум карда боло,
Мунодиҳо ба амри Ҳақ Таъоло.
Ки ин он банда аст, эй аҳли маҳшар,
Муҳаббат кард бар дунёи абтар.
Ки кардам ман ҳамон мурдорро хор,
Бикардаш ин мукаррам иззи бисёр.
Хиҷил гардад, миёни аҳли маҳшар,
Арақрезон шавад, аз баҳри аксар.
Худоят хор кардаш, хор дораш,
Ба дил макруҳ дон, мурдор дораш.
Бигир аз дун ба қадри ҳоҷати хеш,
Дигарҳоро саховат кун ба дарвеш.
Зи нақши меҳри ин кун лавҳи дил пок,
Ба нури ишқи Ҳақ рав ҷониби хок.
Ки то аз буйи доғи синачокат,
Даме буйи кабоб ояд зи хокат.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Аз захми тири ишқ басуз аст, доғи мо,
То субҳи маҳшар аст, ба сина чароғи мо.
Фасли гул аст, нолаи булбул ба ҳар чаман,
Доим ба нола тутии дил шуд, ба боғи мо.
Зоҳид биҳишту равзаву ризвони мурод хост,
Соқӣ биё ба лутф бикун пур, аёғи мо.
Обид тамаъ зи лаъли лаби ҳур мекунад,
Суйи лиқои дӯст ҳамеша димоғи мо.
Чандон задем ғута ба баҳри муҳаббаташ,
Гум гаштаем, ки кас натавонад суроғи мо.
Дил сӯйи ёр мекашаду ё ба ин чаман,
Аз сулҳи ин ду зид набошад фироғи мо.
Толиб, шитоб кун, ки Чунунӣ кимиёгар аст,
Булбул ба боғи ишқ шуд ин гунгзоғи мо.

Баёни ошиқ шудани ҳурон ба обидони Ҳақ Таъоло

Азизе ногаҳон шаб дид дар хоб,
Ба пешаш ҳури ғийн омад чу маҳтоб.
Бигуфташ, ошиқам эй шайх, бо ту,

Барои зуҳду тоъатҳои неку.
Бикун коре маро дар хулд ёбӣ,
Зи меҳробӣ ибодат рух натоӣ.
Азиз гуфташ, ки кардам тарки дунё,
Гирифтам дар дилу ҷон, ишқи Мавло.
Дутоӣ қоматам дойим ба меҳроб,
Ба завқи Ҳақ гузаштам аз хуру хоб.
Ҳамеша ҷониби ӯ дошта ҳуш,
Ба зикраш мосиво будӣ фаромуш.
Бирафт он порсо аз дори фонӣ,
Ба хобаш дид, уро шайхи сонӣ.
Сияҳ гардида будӣ, ними руяш,
Ба завқи дил давон омад, ба суяш.
Бигуфт, эй пири комил, чист ҳолат?
Сияҳруи ҷӣ боис шуд вуболат?
Кашид оҳеву гуфташ, бош огоҳ!
Ки мерафтам ба дарси илм дар роҳ,
Ба пешам амраде ногаҳ гузар кард,
Ба ногаҳ дидаам бо ӯ назар кард.
Аз он шуд чашмҳои ман гунаҳгор,
Аз он ҷурмам кашидам, саҳт озор.
Маро овард шахсе байни маҳшар,
Худо фармуд, сӯи хулд бигзар.
Бирав, эй банда, сӯи боби ризвон,
Бикун ишрат миёни хуру ғилмон.
Ҳамерафтам, хиромон сӯи ҷаннат,
Ба хушнудии айшу нуши шарбат.
Гузар мекардам аз дӯзах канора,
Намуд як аждаҳо бо ман наззора.
Чунон ҳамла намуд, аз қаҳр суям,
Сияҳ карда, газид аз ними руям.
Бигуфто, чун гирифтӣ аз назар баҳр,
Бичаш, акнун дар ин ҷо аз ман ин заҳр.
Зи заҳри ӯ сияҳ шуд, ними руям,
Зи озораш намедонам, ҷӣ гуям.
Зи номаҳрам нигоҳи худ ниғаҳ дор,
Хусус аз амрадонӣ шуҳи таррор.
Ба як дидан ҷунин шуд, бандаи хос,
Ки то дар рузи маҳшар оммаи нос.
Бикун парҳез, чанде ки тавонӣ,

Чй бошад, рузи ҳашр дарнамонӣ.
Назар ҳар су равад, он су дилу ҳуш,
Ба васвос аст, деви нафс дар ҷуш.
Шавад з-он ҷуш мори хуфта бедор,
Чу кам - кам мури шаҳват мешавад мор.
Бипушад, абри шаҳват ақли хурро,
Ғуломи нафс созад, ҷони хурро.
Зи лаълат рафт обру, мешавӣ санг,
Бирав, эй кони шарр, дунро макун танг.
Зи умре, ки набошад ҷуз касофат,
Ба ӯ шуд зиндагонӣ сахту офат.
Мусофирро ба раҳ бораш сабук беҳ,
Зи дунё гум шавад ҳар рухунук беҳ.
Зироатгоҳ ҷойи кишти деҳқон,
Кашад ранҷу кунад, кишти фаровон.
Зи хирман то кунад дар ҳашр анбор,
Ки кардад сурхруйи гарми бозор.
Ба қурби Ҳақ шавад олӣ, мақомаш,
Бигардад шамс, на кавкаб ғуломаш.

Воқеаи ранҷур шудани Робиа ва ба аёдат омадани дарвеше

Ба бистар хуфта буд, Робиа ранҷур,
Дилаш аз зикри Бечунӣ пур аз нур.
Азизе буд, дар Басра накукор,
Ба сайрони тариқат тезрафтор.
Ба пеши Робиа шуд, бо аёдат,
Ба назди ӯ бикард, аз дун шикоят.
Бибиробиа лаб бикшуд, он ҷо,
Бигуфт, дорӣ магар ту меҳри дунё?
Ба хотир оӣ аз вай пур бигуӣ,
Зи лавҳи дил хаёлашро нашуйӣ.
Зи ҳубби дил бувад, ин касрати зикр,
Суйи маҳбубаи дил меравад фикр.
Худо бошад агар, маҳбуби ҷонат,
Нагардад, суйи ғайри ӯ забонат.
Аз ӯ пур гуй, гар ҷуёни Уйӣ,
Ба ҷуз зикраш дигар ҳарфе нагуй.
Забонро аз бари зикр офарида,
Ки додат бар тиловат нури дида.

Каломи ҳарза ояд, аз забонат,
Парешон мекунад, ҳуши ниҳонат.
Парешон шуд агар, андешаи ту,
Чӣ суд аз устухону решаи ту.
Маризӣ ту, табиби ҳоли худ бош,
Мумайиз дар каломи қоли худ бош.
Парешонии ин андеша, эй ҷон,
Намуд ин аҳли оламо парешон.

Муноҷоти Робиъа ба даргоҳи Қозилхочот

Чунин мекард, як рузе муноҷот,
Ба даргоҳи Карим аз баҳри ҳоҷот.
Ки ё Рабб, ончи тақсими зи дунёст,
Бубахшӣ ҷумларо бо он, ки эъдост.
Ҳар ончи кардаӣ қисмат зи ҷаннат,
Бидеҳ бо дустони аҳли шафқат.
Висолат бас маро дар ҳар ду олам,
Ба ҷуз Зоти Ту мақсуде надорам.
Ба ҳар ҷое, ки дорӣ, бош ҳамроҳ,
Надорам ғайри Ту, эй дуст, дилхоҳ.
Зи тарси дӯзахат бошам, ба фармон,
Маро дар дӯзахи сузон, бисузон.
Парастам гар Туро бар айши ҷаннат,
Ҳаром гардон ба ман айши фароғат.
Агар баҳри риёзат мепарастам,
Ба анвори таҷаллӣ соз мастам.
Фурӯғи ҷилваат мақсуди дида,
Бирезад ашки ин меҳнаткашида,
Бари наззора резам, аз мижжа об,
Бимолам руй андар хоки меҳроб.
Муроди ошиқӣ содиқ ҷамол аст,
Ба ҷуз Дилдор, дилбандӣ вубол аст.
Ба ҷонам дарди тавба аз давоҳо,
Зи дардат гарчи бошам дар навоҳо.
Зи ганҷи ғайр ҳар ранҷи Ту бехтар,
Ба ҷонам нолаҳуш бо дидаи тар.
Аз он рузе, ки дил шуд сайди домат,
Физояд нури дил аз зикри номат.
Чи миқдоре, ки кушидам, шудам сайд,
Ки гардад аз тапиш масдуд, ин қайд.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Хушлаззат аст, роҳати дардат ба ҷони мо,
Ширин шавад, зи номи ширинат забони мо.
Булбул ба шохи гул шавад аз ғам ҷигаркабоб,
Ғар бишнавад зи ҳасрати васлат ғиғони мо.
Ғардун кушода чашми тамошо сӯйи замин,
Шабнам бирезад аз ғами ашки равони мо.
Аз ранги зард доғи ниҳон гардад ошкор,
Ғаммози дарду доғи Ту ранги хазони мо.
Дар рузи ҳашр агар кашам ман оҳи иштиёқ,
Дӯзах гурезад аз дами сузи ниҳони мо.
Ду кавнро бидодаву кофӣ гирифтаем,
Аз кони ишқӣ дӯст биёбӣ макони мо.
Аз тарки ҷон ба васлати Ҷонон расидаем,
Ҷонона ёфт аз дами хунгашта ҷони мо.
Рузи аласту дар сафи арвоҳи ошиқон,
Ҷоме расид аз майи пири муғони мо.
Сад сол агар, Ҷунунӣ, нависад ба ҳар варақ,
Пур мешавад, саҳифа зи рози ниҳони мо.

Воқеаи омадани азизон рузи марги Робиаи Басрӣ (рах)

Ба рузи марги он Робиа Басрӣ,
Ба болин омадаш, пирони асрӣ.
Азизоне, ки ҳар як шери даргоҳ,
Ҳама мустағриқӣ файзони Аллоҳ.
Бигуфт, ёрон маро танҳо гузored,
Ба хилватгоҳи тавҳидӣ супored.
Гузашт суҳбат, расид ҳангоми хилват,
Бубинам, то чӣ бошад, кори қисмат.
Кунун вақт аст, реҳлат ҷониби Ёр,
Парешонам насозад, ҳеҷ ағёр.
Надонам, лутф созад ё итобам,
Кунад раҳмат ва ё созад азобам.
Ғазаб созад ва ё дар меҳрубонӣ,
Чӣ бошад, ҳоли мушти устухоне?
Ба ҷони хастаам сад уқба дар роҳ,
Надонам, рузи маҳшар ҳукми Аллоҳ.
Чӣ мушкилҳо ба ҷони одамизод,

Назодӣ, кошкӣ модар зи бунёд.
Аз он рузе, ки омад раҳти ҳастӣ,
Шикаст омад, шикаст омад, шикасте.
Надонам, қабзаи хоки кучоям,
Тане афсурдаву аз ҷон ҷудоям.
Макони тан кучову ҷон кучо рафт,
Ба бустон ё ба коми аждаҳо рафт.
Илоҳӣ, раҳм кун, бар ҳоли инсон,
Хусусан, вақти рихлат додани ҷон.
Зи қудрат хоки Одамо сирештӣ,
Ба ҳар кас қисми неку бад навиштӣ.
Надодӣ вақти қисмат ихтиёрам,
Ки шояд тухми некуӣ бикорам.
Кушодам чашм, деве буд ҳамроҳ,
Зи як паҳлуӣ дигар нафси бадхоҳ.
Бимонд ин меши оқиз байни гургон,
Шуда олуда андар ҷурму исён.
Гаронборам, сафар дорам раҳи дур,
Ба сад уқба гирифтор аст, ин мур.
Ҳазорон сол дармонам дар ин роҳ,
Надорам, ҳеҷ умеде ғайри даргоҳ.
Агарчи ганда бошам, бандаи Ту,
Зи кирдори бадам, шармандаи Ту.
Ба хоки тираам гарчи супорӣ,
Нигоҳи марҳамат суям гузорӣ.
Даруни тангу тори хонаи гур,
Зи лутфи Ҳақ фиристон шуълаи нур.
Бишу рӯи сиёҳи аҳли исён,
Ба фазли Худ, дар он дарёи ғуфрон.

Воқеаи дигаргун шудани азизе ва пушаймон шудани ӯ

Азизеро даме шурида шуд ҳол,
Ки шуд нодим зи кирдор маҳу сол.
Бифармуд бо муридони хадам зуд,
Ки қардам ман хилофи амри Маъбуд.
Маро бандед дар гардан танобе,
Кашед бо ҷониби султон шитобе.
Барои он ҳама усёну тақсир,
Занед, дар пушти оёӣ ҳадди таъзир.

Ки то шояд зи зарби ҳадди дунё,
Шавам озод аз ошуби уқбо.
Кашидандаш ба сӯи боби султон,
Назар андохт шаҳ бар чеҳраи он.
Бугуфт, симои руяш ғарқи нур аст,
Дилаш аз зикр дойим дар ҳузур аст.
Хувайдо аз ҷабинаш нури ирфон,
Бувад ошиқ, надорад ҷурму исён.
Гирифта оваредандаш ба хона,
Ки нолид сахт, он шайхи замона.
Аёлаш гуфт, аз ин оҳу зорӣ,
Магар эй мард, хурдӣ захми коре?
Бигуфт, оре, бихурдам захми дилпреш,
Намеебам, илоҷи чораи хеш.
Агар хоҳӣ, раҳо созам туро зуд,
Равам беғам ба сӯи байти Маъбуд.
Шудам аз айши дунёи дунӣ сер,
Гузашт умрам ба ғафлат, руз шуд дер.
Ба исён сарф шуд, умрам маҳу сол,
Кунам тавба забонам ношуда лол.
Ҳамин лаҳзааст, умру дам ҳамин аст,
Ки фардо хобгоҳам дар замин аст.
Ба зери хокаму ту ёри агёр,
Дилам аз бевафоён дуру бехор.
Шавам ёри ҳамон, ки дилнишин аст,
Ҳамеша восили аҳли яқин аст.
Ба Уям ошно бегонаи ғайр,
Шавам ҷуёни ӯ аз масҷиди дайр.
Ту донӣ айш бо ҳар кас, ки хоҳӣ,
Ки ман рафтам ба даргоҳи Илоҳӣ.

Баёни Исми Аъзам хондани Иброҳими Адҳам

Чу зикри тарки дунё кардам ин дам,
Ба ёдам омад Иброҳими Адҳам.
Шабе ӯ гашт маҷнуни биёбон,
Ба ҳар гомаш суҷуду зикри Аъзам.
Бузурге шуд, даме ҳамроҳ бо ҳам,
Ба ӯ омухт, дар роҳ Исми Аъзам.
Бихонд ӯ Исми Аъзамро ба саҳро,
Ба пешаш шуд дар он ҷо Хизр пайдо,

Бигуфт Хизраш, шунав, эй ибни Одам,
Ҳамон, ки ёд додат Исми Аъзам.
Рафиқи роҳ шуд, Илёс буд, ӯ,
Ба ман бошад, бародар он накуру.
Насихатҳо намуда, дод таълим,
Ба роҳи зоҳиру ботин муъаллим.
Ки Хизр будӣ, ҳамеша пири роҳаш,
Паноҳи исмати Ҳақ таъягоҳаш.
Ба ҷуёни раҳи Ҳақ пир бояд,
Ба аъмои равон дастгир бояд.
Ба Искандар нашуд, то Хизр ҳамроҳ,
Наёфти, сӯи зулмат як даме роҳ.
Ту чун танҳо рав, андар раҳи дур,
Раҳи дурударозу чашми дил кур.
Ҳазорон уқбаву сад хатра дар роҳ,
Бувад дар ҳар камингаҳ дузди бадҳо.
К-аз ин муршид ба ҷамъи корвон бош,
Муҳиббу ҷонсупори раҳравон бош.
Надорад дузд тоби ғорати ҷамъ,
Ҳама раҳрав мувофиқ нури дил шамъ.
Ба ҷамъи корвон пир аст, сардор,
Зи хавфи ҷойи раҳзан саҳт хушдор.
Куҷо пасмондагонро даст гирад,
Зи шафқат арзи ҳолашро пазирад.
Ҳазар фармуд, аз ҳар хатраи роҳ,
Кашонид корвонро сӯи даргоҳ.

Баёни афзалияти пири муршид аз падару модар

Зи устоду падар афзал бувад пир,
Зи пистони ҳақақат меҳиҳад шир.
Раҳонида зи доми нафси шайтон,
Расонад дар ҷавори қурби Раҳмон.
Ба роҳаш молу ҷони худ фидо кун,
Ба дида хоки пояш тутиё кун.
Ба ҳар амр ризойи ӯ талаб кун,
Ба ҳар феъл ба ҷону дил адаб кун.
Ба дилҷуӣ басе дораш мукаррам,
Дилаш афзал бувад аз арши аъзам.
Тавофи дил фузун аз ҳаҷҷи акбар,
Чаро сар мезанӣ ҳар су ба ҳар дар.

Аз ин хона Худоро ёфт ориф,
 Ба асрори муҳаббат гашт воқиф.
 Ҳақиқи хонаи дил байти Ҳақ дон,
 Саҳифа сирри дил чандин varaқ дон.
 Ки он Байтулҳарам байти маҷоз аст,
 Ба тавфи зоҳири қибла намоз аст.
 Зи соҳибдил шавӣ соҳибдил охир,
 Чунин аз хунхуриҳо мемакӣ шир.
 Зи ранҷи хидмати ҳодӣ наранҷӣ,
 Агар ту толиби асрори ганҷӣ.
 Саге ки туъмаи ӯ устухон аст,
 Ба ҷону дил муҳибби хонадон аст.
 Агар сад бор ронад соҳиби ӯ,
 Нагардонад аз он поси намак ру.
 Занад гар зарб, гардад бо адабтар,
 Ки бусад дасту дар пояш ниҳад сар.
 Нагардад дилхунук аз рондани он,
 Давон аст аз паси ӯ карда афғон.
 Наёяд дар хаёлаш боби дигар,
 Равад ҳалқа занад, гашта ба он дар.
 Чаро ту қадри пири роҳдоне,
 Ба қадри устухони саг надонӣ.
 Зи саг камтар бувад, ҳар толиби хом,
 Кунад ҳар лаҳза ёди ҳар дару бом.
 Ба ҳар дар бишнавад гар кулчаи ғафс,
 Равад он ҷо барои хоҳиши нафс.
 Ки аксар толиби кизбу дағалхоҳ,
 Зи саргардонии нафс аст гумроҳ.
 Надоранд ҳиммати ин роҳ чандон,
 Шуда боис ба бадномии пирон.
 Забон дар зикру дил машғули дунё,
 Кучо ёбад муқаллид файзи Мавло?
 Дар ин раҳ кор кори эътиқод аст,
 Зи ихлосат ҳусули ҳар мурод аст.
 Чӣ мечуӣ дар ин раҳ пири комил,
 Бирав, кун эътиқоди худ мукамил.
 Набошад ҳеч комил чун Набийно,
 Нашуд аз бемуҳаббат уқди дил во.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҳамеша то тавонӣ дар дилу ҷон кун муҳаббатро,
Ба файзи суҳбати гарми азизон кун муҳаббатро.
Шавад пухта ҳазорон хомру аз як танури дил,
Аз ин гуям, ки сарфи нури ирфон кун муҳаббатро.
Зи файзи зикр деги ишқ ҷушонад дили зокир,
Ба дил дойим зи файзи ишқ ҷушон кун муҳаббатро.
Зи поси шаб кафи солиқ расад дар домани васлаш,
Саҳар ғаввоси ҷуши баҳри ғуфрон кун муҳаббатро.
Зи файзи покбози ишқ шав, чанде ки битвонӣ,
Зи юмни дил ҳамеша пок домон кун муҳаббатро.
Зи ҷоми ишқ аз нушаш нагардад, сер шайдойӣ,
Зи авҷу саъю кушиш мавҷи туфон кун муҳаббатро.
Нагардад хушк, то кишти талабҳо аз замини дил,
Зи ҳар тори мижа селоби борон кун муҳаббатро.
Ба рузе, ки ҳазорон дард ояд бар сари танҳо,
Табиби ҳозиқи худ бошу дармон кун муҳаббатро.
Ҷунуно, кони ишқ аз сарф кардан гардад афзунтар,
Ба суҳбатҳо ҳамеша сарфи ёрон кун муҳаббатро.

Воқеаи Молики Динор раҳматуллоҳи алайҳи

Ба рузе рафт Иброҳим ба ҷойе,
Шунид аз гушае савту садойе.
Ки дид, он ҷост хуфта, марди дарвеш,
Ҳама нолид зи заъфи ҳолати хеш.
Бигуфт, Иброҳимаш, эй марди нолон,
Гумонам шуд, зи оҳу нола чандон.
Ки додӣ молу дарвешӣ харидӣ,
Зи факрат пардаи ҳастӣ даридӣ.
Бигуфт, ӯ, кай харидан ҳаст мумкин,
Бидеҳ дилро аз ин гуфтор таскин.
Бигуфт, Иброҳимаш, гар донӣ, эй ҷон,
Бидодам, мулки Балху мол чандон.
Ҳазойинҳои пур аз симу гавҳар,
Харидам, ин кулоҳи факр бар сар.
Гузар аз дун кунӣ, уқбо биёбӣ,
Гузар аз худ кунӣ, Мавло биёбӣ.
Гузар аз зулмату рав ҷониби нур,
Ду зидро ҷамъ кардан, нест дастур.

Гадойи фақр шав, шоҳӣ талаб кун,
Аз ин зулмат барой, моҳе талаб кун.
Замини фақр дойим гул шукуфтаст,
Ба зери пардааш розе нухуфтаст.
Дар ин субҳ дойим қурси хуршед,
Расӣ дар муддао 3-ин дасти умед.
Аз ин раҳ қорвонро роҳ доданд,
Ба ҳар кавкаб тулуғи моҳ доданд.
Ба сурат фақр, маънӣ подшоҳӣ,
Саросар лутф аз фазли Илоҳӣ.
Замине, ки хурад 3-ин шахд ҷоме,
Кунад гардун варо дойим ғулومه.
Гадое, ки ҷаҳон пешаш пури коҳ,
Наярзад дар ҳаёли завқи Аллоҳ.
Фақири куйи ишқаш подшоҳ аст,
Ҷаҳон андар нигоҳаш хоки роҳ аст.
Ба ғайри сузиши ишқаш чу мучмар,
Наёрад бар матоғи ду ҷаҳон сар.
Дилаш дар боби майхона фитода,
Барои нуши ҷому завқи бода.
Ҳамеша интизори ҷуди он дар,
Ки мақсад аз ҷӣ паҳлу мекашад сар.
Талаб дар боби истиғно каманд аст,
Ба пастӣ об ҷорӣ аз баланд аст.
Гиёҳи ташна дойим сарнагун аст,
Нагунро рези боронҳо фузун аст.
Зи нуши соғари май ташнатар бош,
Машав маҳруми истиғно, чу ӯ бош.

Воқеаи расидани Султон Иброҳимт Адҳам ба Макка

Кашида ранҷи раҳ то чордахсол,
Расид андар ҳарам он соҳиби ҳол.
Муҷовир шуд, ҳамон Султони балхӣ,
Ки шуд ширин кашида ранҷу талхӣ.
Чунин фармуд, он соҳиббасорат,
Ба аҳли суҳбати худ ин иборат.
Ба сахни гирди Байтуллоҳ ҳуҷуме,
Ба тавфи моҳи ваҳдат чун нучуме.
Мани оқиз наёбидам гузаргоҳ,

Нашуд хилват, ки созам тавфи даргоҳ.
Магар як шаб шуд он ҷо бориши сахт,
Кашидандӣ ҳама бар ҳар тараф рахт.
Гирифтам ҳалқаи он боби даргоҳ,
Ниҳодам сар ба боби байти Аллоҳ.
Бихостам исмат аз даргоҳи Борӣ,
Ба гиря нолаи пурдарду зорӣ.
Ба ногаҳ ин нидо омад ба гушам,
Зи камзарфии тоқат рафт ҳушам.
Ки, эй банда, зи ман исмат бихоҳӣ,
Ҳама аҳли фалак то пушти моҳӣ.
Зи ман хоҳанд исмат аз гуноҳон,
Гунаҳгориони пур номасиёҳон.
Агар исмат диҳам бар аҳли исён,
Шавад бӯ кор монад баҳри ғуфрон.
Ба маҳшар осӣён гар дар хуруш аст,
Дар он ҷо баҳри ғуфронам ба ҷуш аст.
Дар ин ҷо гар бубахшам ҷамъи исён,
Шавад зоеъ маро он ҷуди эҳсон,
Киро бахшам, набошад гар гунаҳгор,
Ба он умед дойим ру ба Ман ор.

Омадани шайх Шақиқ пазди Иброҳим (рах)

Ба рузе шайх Шақиқ омад ба пешаш,
Барои пурси ҳолу доғи решаш.
Бигуфташ, гуй ту, эй шоҳи кишвар,
Ба ботин шоҳ, дар зоҳир қаландар.
Чаро аз халқи олам мегурезӣ,
Ба пешат ҳар касе биншаст, ҳезӣ.
Бигуфт андар канорам шишаи дин,
Гурезонам варо аз ҳарфи сангин.
Чаҳон пурифату ман зору хаста,
Барам дар хони уқбо ношикаста.
Дилам ойинаву динам чу шиша,
Чӣ сон суҳбат кунам бо сангу теша?
Аз ин ру, солико, зинҳор – зинҳор,
Кунӣ парҳез аз ноҷинси ағёр.
Аз он домӯ, ки тарсад шери даргоҳ,
Бувад лозим, ҳазар кардан зи рубоҳ.
Агарчи одамӣ як ҷинси сурат,

Валёкин мухталиф бошад, ба тинат.
Басо иблис одамшакл дорад,
Ба сад талбис аз роҳат барорад.
Басо саг хуйи ҳукомез ин қост,
Зи шарри ӯ ҳазорон фитна парпост.
Басо занбурмонанди дилозор,
Занад ҳалқа ба пушт захр чун мор.
Басо чун думи рубаҳ каллачунбон,
Лаби талбис чандин макр пинҳон.
Ҷӣ медонӣ, ки омез аз кадом аст,
Ҳазар кун, суҳбати ночинс дом аст.
Нишин бо он, ки ҳамдарди ту бошад,
Рафиқи чехраи зарди ту бошад.
Ба сина шуъла зан аз ишқи Ҳақ нур,
Зи манзураш ба қазба оядат Шур.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ошиқ агар, ба сӯйи дили мо назар кунад,
Тир аст он нигоҳ, ки андар ҷигар кунад.
Соҳибдиле чу ойина то гашт ру ба ру,
Ҷоми қаҳоннамост, зи мақсад хабар кунад.
Эй мушти хок, қониби он кимӣё шитоб,
Бо як нигоҳ то кафи хоки ту зар кунад.
Шаб интизори ҷилваи субҳи қиёмат аст,
Бо тира оҳи синаи гардун сипар кунад.
Як дил шуда, ба дарғаҳи Яқто ниҳода руй,
Кай майли ин сарои фанои ду дар кунад.
Гоҳе ба сӯйи водии Маҷнун ба изтироб,
Аз иштиёқи нолаи дилсуз сайр кунад.
Аз оташи ниҳон, ки ба дил шуъла мезанад,
Мехробрӯ зи бориши хуноба тар кунад.
Афшон зуд, домани дилро аз ин макон,
Дар авҷи ломакон зи ҳиммат мақар кунад.
Юсуфсифат зи ранҷиши ихвон раҳида дил,
Маҳзун шуда, Ҷунунӣ, фиғони падар кунад.

Мучовир шудани Султони Каъба ва нахурдани ӯ аз оби зам-зам

Мучовир шуд ба Макка ибни Адҳам,
Намехурдӣ зи оби чоҳи зам – зам.
Ки далви уст аз маҳҷуми Султон,
Нанушидӣ, барои шубҳаи он.
Ба мақсад мерасад, толиб зи тақво,
Зи парҳез аст, пастиро ба боло.
Бикун тоъат, ба қути луқмаи пок,
Саропо нур гардӣ, то ту, эй хок.
Ғизои нафси бадро қути қон кун,
Хумо шуд, руҳи қудсаш ошён кун.
Чу хур аз абр ин тан гар барой,
Ҳама қон гашта, бо Қонон дарой.
Расидӣ гар ба авҷи олами нур,
Дилат фориг шавад з - ошуби пуршур.
Шавӣ якранг, дил фориг зи найранг,
Зи истиғроқ ҳолат волаву данг.
Ки вайронӣ ба ҳайронӣ кашида,
Ба сина субҳи файзонӣ дамида.
Ба сӯйи қоми соқӣ рафт хушаш,
Шуда ташналабони боданушаш.
Ду олам аз назар андохта дур,
Ҳамеша интизори олами нур.
Дилаш дар зикри пинҳонӣ чу симоб,
Зи доғи ишқ косаи чашм пуроб.
Ба ин ҳолат, ки ёби ошиқӣ маст,
Надорӣ доманаширо дур аз даст.
Нишони орифи комил ҳамин аст,
Чароғи синааш нуруляқин аст.
Бирав, чун байза андар зери болаш,
Чӣ мекурсӣ зи наслу синну солаш?
Ки ӯ парвардаи фазли азим аст,
Миёни нури қуддусӣ муқим аст.
Шаҳаншоҳ аст дар мулки тариқат,
Наҳанги қазри дарёи ҳақиқат.

Пурсидани касе аз султон Иброҳими Адҳам

Касе пурсид аз он шоҳи огоҳ,
Чӣ пеша дорӣ, эй солиқ, дар ин роҳ?
Бигуфт, Иброҳим, эй пурсандаи ҳол,
Бигуям пешаи худро маҳу сол.
Ки додам, мулки дун бар толибонаш,
Бидодам, ухравӣ бар ҷолибонаш.
Гирифтам зикри Ҳақро аз дилу ҷон,
Хусули охираш, дидори Субҳон.
Ба ҷуз ин, пешаи дигар надорам,
Ризоям дар ризои ӯ гузорам.
Касе, ки зикри Ҳақро пеша дорад,
Ҳамеша сӯи ӯ андеша дорад.
Биё, солиқ, ба ин ду пеша кун ху,
Ба шуғли зикр сӯи дӯст кун ру.
Хусули ду ҷаҳон ин кони лаззат,
Набошӣ хушқлаб з-ин шаҳди шарбат.
Ба ҳар ҷо зикр гуй, бош ҳозир,
Худо бошад ба аҳволи ту нозир.
Кашад муре агар таҳти саро оҳ,
Зи ҳоли зори он мур аст огоҳ.
Бувад ӯ олими сиррул хуфӣёт,
Набошад ҷаҳл андар олами зот.
Тамоми кун фаякун дар илми ӯ буд,
Ки аз қудрат дар ин ҷо гашт мавҷуд.
Надорад илми бечунӣ ниҳоят,
Ба ӯ кун руй, гар дорӣ басорат.

Воқеаи кашидани касе аз пойи Иброҳими Адҳам

Ба вақти ҳаҷравӣ шоҳи дилогоҳ,
Ки шуд ранҷур ӯ аз кулфати роҳ.
Ба рузе шуд, магар шоҳи ғарибон,
Набуд аҳли валоро қадри меҳмон.
Ба як масҷид даромад он ҷигарреш,
Фиканд он ҷо тани афсурдаи хеш.
Касе омад, бигуфташ ҳез, эй мард,
Бирав, ҷойи дигар ҷоро макун гард.
Чунон афсурда буд аз заъф ҳолаш,
Набудӣ бар қиёми по маҷолаш.

Гирифта, ҳар ду пояшро кашидӣ,
Кашида, бар дари масҷид расидӣ.
Ки он дар дошт, чандин поя минбар,
Ба ҳар як дар кашидан, мезадӣ сар.
Сазо додӣ, ба нафси худ дар он дам,
Ки будӣ руйи тахт, эй шоҳи олам.
Туро ин лоиқ аст, эй хоқаки Балх,
Дихам сад ранҷ бо заҳробаи талх.
Аз ин сазо шуда, душман шикаста,
Кушода шуд, дари асрори баста.
Дари ганчинаи дилро кушоданд,
Аҷоибҳо ба чашми у намуданд.
Ба ҳар минбар шароби тоза хурдӣ,
Дилашро лутфи бёандоза бурдӣ.
Аз ончи диданӣ буд, дид чандон,
Бинушид аз майи асрори пинҳон.
Натонам гуфт, васфи сирри Субҳон,
Чӣ донад, банда рози ғайби Яздон?
Ба ҳар нушанда шахдобе ба тос аст,
Ба ҳар пушанда як навъе либос аст.
Чунон резад ба коми қон пиёла,
Надонанд, аҳли суҳбат з-он навола.
Магар аз нашъаи он қоми сармаст,
Шавад бехуд, ба ҳар су афканад даст.
Ва ё резад зи ҳасрат оби дида,
Ва ё тоб оварад ранги парида.
Ва ё аз завқӣ дил ояд ба нола,
Зи завқӣ бодаи масти пиёла.
Ва ё бо худ тапад чун мурғи бисмил,
Ва ё бехуд шавад аз ҳайрати дил.
Ва ё наъра кашад аз захми доғаш,
Чу булбул дар фиғон ояд ба боғаш.
Нишони завқӣ нуши чуръа ин аст,
Бидонад, солике ҳолаш ҳамин аст.
Бигуфташ, завқӣ ботин кас надонад,
Магар вақте шавад, ки У чашонад.
На ҳоли ошиқон қойи баён аст,
Ки нуши бодаҳо худ завқӣ қон аст.

Баёни номаълум будани турбати Иброҳими Адҳам (рах)

Тамом шуд, умри Иброҳими Адҳам,
Ниҳон шуд аз нигоҳи аҳли олам.
Надонистанд, к-он шайдои шаҳбоз,
Чӣ гуна кард, суйи қудс парвоз.
Надорад, ҳеҷ ҷо ҷойи зиёрат,
Қадамҷест баҳри тавфи шуҳрат.
Ҳазорон шоҳ рафтанд аз пайи нафс,
Намонд номе зи айшу гардани ғавс.
Зи таркаш монд, номи нек ба дунё,
Зи тақво ёфт, мулки ганчи уқбо.
Зи дил меҳри фаноро кард берун,
Бақоро ёфт, дойим васли Бечун.
Бувад ҳиммат калиди ганчи мақсад,
Зи ҳиммат ҳам Аҳад розӣ, ҳам Аҳмад.
Пари ҳиммат кушо, парвози ҷон кун,
Маконеро ба сайри ломакон кун.
Зи марги нафс зери бори тоъат,
Ҳузури дил бувад, мағзи ибодат.
Зи зуҳди хушк зоҳидро чӣ суд аст?
Агарчи умр дар тоъат фузудаст.
Биё, дар мағз монун завқи ҷон бин,
Ба ёди У шаву завқи ниҳон бин.
Ба сар куфтан, ки ёфтӣ бениёзаш,
Шудӣ восил магар оби ҷавозаш.
Мурод аз ҳосили тоъат ҳузур аст,
Ҳузур омад, ҳусулаш завқи нур аст.
Нишони завқ осори қабул аст,
Аз ин кишти ту дар охир ҳусул аст.
Ба огоҳии дил ҳосил назар кун,
Набошад ҳосилаш, кишти дигар кун.

Пурсидани касе аз Бушри Ҳофӣ (рах)

Яке омад ба назди Бушри Ҳофӣ,
Бигуфт, эй шайх, бингар суйи ҷофӣ.
Саволе дорам аз ту, эй ҷигарреш,
Бигу рамзи ҳусули ҳолати хеш.

Ки дорад шубҳа ноне шаҳри Бағдод,
Ба ин луқма чӣ сон гаштӣ худодод?
Бигуфташ Бушр, бишнава, эй бародар,
Мадон ту сангу гавҳарро баробар.
Ҳамон, ки нон хурд гиряд ҳамеша,
Баробар нест, бар ҳар ханда пеша.
Хуроки орифона нур гардад,
Мунаввар вақти нафхи сур гардад.
Дихад Ҳақ дустонро луқмаи пок,
Намедонӣ ту сирри аҳли имсоқ.
Ба кудак модараш чун меҳрубон аст,
Нигаҳдоранда аз нуши зиён аст.
Ки дорад ҳифз ҳолаш аз фалокат,
Хусусан, аз таъоми боҳалокат.
Худо мушфиқтарин аз модарон аст,
Нигаҳдоранда аз чандин зиён аст.
Кучо буд, модар андар рузи қисмат?
Ки Ҳақ бинвишт аз аҳли муҳаббат?
Кучо буд, модар андар вақти тақдир?
Мусулмон кардат он ҷо Олимуссир.
Кучо модар будӣ андар аластат?
Ки кард аз чуръаи тавҳид мастат.
Бидон, қадри қарамҳои Худоро,
Ки кард андар азали ин лутфхоро.
Бикун шукре ба даргоҳи Қарамсоз,
Туро бо нури ирфон кард дамсоз.
Дар он рузе ҳама ғарқоб шуд, руҳ,
Туро андохт андар киштии Нух.
Накард аз ҷамъи муғу ғабру тарсо,
Мусалмон кард байни қавми аҳё.
Бари шукраш забон кун ҳар сари му,
Бигу ҳар рузу шаб шукронаи У.
Насозӣ соф ҳаргиз шукри Ҳақро,
Бикун тақдор дойим ин сабақро.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Бихамдиллоҳ, ки шури ишқ дар иқлими ҷон дорам,
Шароби шавқ аз ҷоми муҳаббат дар даҳон дорам.
Ба дил дарёи ваҳдат манҷҳо чушҳо дорад,
Шудам соқӣ, ки ҳар атроф сад ташналабон дорад.

Дилам узлат гирифт, аз фитнаи ин чархи пурошуб,
Гузаштам аз макони зишт, сайри ломакон дорам.
Назар кардам, ки ин ҳастӣ надорад лаззати мастӣ,
Шудам қойим ба зикри Дуст шаҳде дар забон дорам.
Шудам сероби сармасти азал аз чуръаи соқӣ,
Агар зоҳид гузинад пир, ман пири муғон дорам.
Ба як лаҳза дукони ишқ чандин ранг мерезад,
Гаҳе саҳву гаҳе сакру гаҳе шуру фиғон дорам.
Мабин, эй муддаъӣ, чашми ҳақорат хоксоронро,
Чу он хокистарам, ки чувғи оташ дар ниҳон дорам.
Абучаҳлони мункир дойимо дар макру вайронӣ,
Ғуломи Аҳмадам, аз лутфи Ҳақ сад посбон дорам.
Зи шарри чаҳру хуфта мечашонам талхкомонро,
Аз ин шаҳду шакар дар дил Чунун дойим дукон дорам.

Воқеаи ба хона даромадани Бушри Ҳофӣ ва дидани у Хизр алайҳиссаломро

Даромад Бушр як рузе ба хона,
Ки дид, шахсе нишаста дар миёна.
Бигуфташ, кистӣ, эй марди бонур?
Духули хонае бе изну дастур?
Бигуфташ, Хизрам, эй дарवेशи дилкаш,
Набошӣ аз барои мо мушавваш.
Бигуфт, гар Хизр бошӣ, кун дуъое,
Ба носури дилам мекун шифое.
Илочи чораи дарди куҳан кун,
Ба тақли чон лабан суйи даҳан кун.
Табибӣ гар, мариши дарди дилро,
Бинушон чуръаҳои салсабилро.
Бигуфто, Ҳақ диҳад, тавфиқи тоъат,
Кунад осон ба ту ранҷи ибодат.
Туро гар бандагии У мурод аст,
Кушоди кори ту андар кушод аст.
Зи хидмат мерасад банда ба Мавло,
Ризои У бичуӣ хидмат авло.
Ба фармон бош, васли У талаб кун,
Зи завқ шарбати ваҳдат ба лаб кун.
Камоли бандагӣ аз инқиёд аст,
Ҳамеша бандаро Мавло мурод аст.
Ба дил аз меҳри ин олам чудо бош,

Ба ҳар ҷое, ки бошӣ, бо Худо бош.
 Худо бо туст наздик аз рағи ҷон,
 Баробар зикри У махфиву аён
 Забон дар зикру дил дар фикри У дор,
 Дилу ҷонро ба завқӣ ҷустуҷу дор.
 Зи зикри дил бигирад баҳра зокир,
 Намесозад ба ҷуз гуянда таъсир.
 Нагирад баҳра аҳли суҳбати у,
 Зи сирри у чӣ донад, ҳамраҳи у?
 Зи зикри ҷаҳр бар гуяндаву ғайр,
 Бувад баҳра, намудам дар тариқ сайр.
 Агар зокир бигирад файзи гуфтан,
 Расад бар сомион файзи шунидан.
 Ки ғофил аз симоаш оғаҳӣ ёфт,
 Батар аз мусмиъаш рузе биҳӣ ёфт.
 Парешон ҷамъ гардад аз раҳи гуш,
 Биёбад ташнаи ғофил раҳи нуш.
 Барои нафи омма ҷаҳр авло,
 Ки гиранд бандагон файзе зи Мавло.

Баёни дидани Бушри Ҳофӣ ҳазрати Алиро (Р)

Шабе у Муртазоро дид дар хоб,
 Нишаста дар миёни аҳли аҳбоб.
 Ба гиря рафт, гуфт, эй Шери даргоҳ,
 Маро панде бидеҳ дар роҳи Аллоҳ.
 Амал созам, биёбам мақсади дил,
 Ч? хуш роҳе, ки зуд орад ба манзил.
 Бигуфташ, рав қарам кун, эй бародар,
 Ба мискин хуш бувад, лутфи танонгар.
 Агар қудрат биёбӣ бар заъифон,
 Бикун хайру сахову ҷуду эҳсон.
 Саховаткор марди некбахт аст,
 Барои Ҳақ гузар аз молу рахт аст.
 Худо дар ҳубби дунё озмояд,
 Дилат аз меҳри худ гар У кушояд.
 Дихӣ дар роҳи У гар симу зарро,
 Кунӣ хушдил зи худ муҳтоҷтарро.
 Ба ҳар дил сад тавофи ҳақ гузорӣ,
 Ҳамин беҳтар туро дар роҳи Борӣ.
 Шунав аз мусмиъи ҷон панди пирон,

Ҳаломи шаҳдрези дастгирон.
Кунад андар ривочи роҳи дин ҷон,
Ки то шояд расад ҷоне ба Ҷонон.
Шикаст Аҳмад дар ин ҷо сад буту санг,
Гирифт майдон зи хуни мункирон ранг.
Ки то уммат муваҳид шуд, Худо гу,
Зи бутхона ба масҷид кардаанд ру.

Фармудани Бушри Ҳофӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ба рузе гуфт суйи ҷамъи асҳоб,
Ки, эй шафқатнамои аҳли аҳбоб.
Барои Ҳақ саёҳатпеша бошед,
Ба зикри дил пайи андеша бошед.
Ки дарё аз саёҳат гашт дилсоф,
Сафо лозим бувад бар аҳли ашроф.
Кабоби дил зи гардиш мепазад хуб,
Ғубори дил намояд сер ҷоруб.
Зи куштан шуд мунаввар курси хуршед,
Бубахшад нурҳо бар аҳли умед.
Ба гардиш шуд ситора дидабедор,
Кунад равшан ҷаҳонро ба анвор.
Зи истодан биёбад об тағйир,
Биёбад кас аз у як зарра тавфир.
Магар равшандилоне узлатоҳанг,
Намегардад ба хилват ҳе? дил танг..
Ки дорад муниси хуш дипнавозӣ,
Ба дарди ошиқонаш чорасозе,
Ба истиғроқи ҳайронӣ дилаш гум,
Нахоҳад суҳбати пуршури мардум.
Кунад бе чашм оламо тамошо,
Сафар андар ватан дар сайр бепо.
Мижа гирёну дил хандон зи шодӣ,
Ба вақти гиряш ёбад муроде.
Миёни ҷамъ дорад хилвати зикр,
Парешон мардуму у ҷамъ дар фикр.
Нишони солики комил ҳамин аст,
Вазифа кори аҳли дил ҳамин аст.
Набошад шартӣ ин раҳ хонақоҳе,
Бувад шартӣ муҳаббат сузу оҳе.
Касе, ки дар раҳи ваҳдат муқим аст,

Ба у на чарх дар гардиш надим аст.
Иқомат кун, ки гирди арш парвоз,
Чу Мусо то кунӣ дар Тури дил роз.
Чу най дар хидматаш баста камар бош,
Чу ғунча аз ғамаш хунинчигар бош.
Шавӣ чун фохта ҷуён ба ку – ку,
Ба дил шавку забон дар зикри ё Ҳу.
Бизан бу, синаи ҳар хастадилро,
Бикун тавфи қулуби музмаҳилро.

Баёни мавти Бушри Ҳофӣ раҳматуллоҳи алайҳи

Бишуд вақти вафоти Бушри Ҳофӣ,
Ба болин шуд ба зикри сина софӣ.
Маризи мавт будӣ руйи бистар,
Дилаш карда ба суйи қудси манзар.
Шикоят кард, дарвеш ба пешаш,
Зи нобудиву тангиҳои хешаш.
Кашида Бушр пирохан ба у дод,
Намуд он хастаро з-он лутф дилшод
Ба орият гирифта ҷома пушид,
Шуда осудаву дар зикр кушид.
Зи дунё дар либоси орият рафт,
Аз ин ошуби дунё офият рафт.
Нигар шерони дарғахро саҳоҳо,
Намуданд сабр з-ошуби балоҳо.
Ки рафтанд домани дил чида з-ин гил,
Расиданд з-ин раҳи хорӣ ба манзил.
Агар озодаӣ, дилро ниғаҳ дор,
Ба покӣ, то наёлюяд ба мурдор.
Дилат мурдор шуд, дар ҳубби дунё,
Надорад суд покии нафсҳо.
Ба ботин дил сияҳ бошад мулаввас,
Чӣ суд аз пушиши кимҳоҳ атлас.
Агар гуриат ҳампақшу нигор аст,
Чӣ суд пур дар лаҳад гар аждаҳор аст.
Машав дар мазҳаби зоҳирпарастон,
Ба ботин куш, бишнава панди мастон.

Баёни вафоти Бушри Ҳофӣ ва хоб дидани азизе уро

Зи дунё рафт охир Бушри огоҳ,
Ки дод ҷон дар ҳарими васли Аллоҳ.
Бигуфт, эй ошиқи пуршури даврон,
Дар ин ҷо омадӣ чунӣ ба Субҳон?
Чӣ кард Эзид, чӣ гуфт аз меҳрубонӣ?
Бигу бо ман зи асрори ниҳонӣ.
Бигуфташ, омадам бо хавфи бисёр,
Ба ваҳму тарсу ҳам сахтии Қаҳҳор.
Ба раҳми худ гирифт хуш меҳрубонӣ,
Ки дод ин айши хулди ҷовидонӣ.
Бигуфт, эй бандае, ки будӣ бедор,
Бикун акнун дар ин ҷо сайри гулзор.
Намехурдиву будӣ соимуддаҳр,
Бихур, акнун таъоми шаҳду шаккар.
Ба гармо хушклаб аз ташнагиҳо,
Бинуш аз ҳар шароби ташнагиҳо.
Ҳамеша жандапуши фақр урён,
Бипуш ин ҳуллаи ҷаннат фаровон.
Ба гиря будӣ аз ҳиҷрам ҷигархун,
Биханд, акнун зи шавқи васли Бечун.
Ду косаи чашм мекардӣ пури об,
Зи ишқам бе қарорӣ печу дар тоб.
Кашидӣ ранҷҳои иштиёқӣ,
Шави масти ҷамоли нури Боқӣ.

Воқеаи шайх Зуннуни Мисрӣ (раҳ)

Чунин шуд нақл аз Зуннуни Мисрӣ,
Сабаб дар тавбаи он шоҳ асрӣ.
Шунидам зоҳиде дар авҷи шухрат,
Ки рафтам назди у баҳри зиёрат.
Бидидам як азизи некбаҳте,
Тани худ карда овези дарахте.
Дихад сазо, ки эй нафси ҷафокор,
Чаро кардӣ маро бо Ҳақ гунаҳгор?
Маро аз дуст чун бегона кардӣ,
Ба ранҷи ҷурм додӣ рангзардӣ.

Агар бо ман раҳи тоъат нагирӣ,
Гурусна монамат, то ки бимири.
Ба ман аз ҳоли зораш гирия омад,
Шудам дар шур, афғонам баромад.
Шунид овози гирия гуфт, эй ёр,
Чаро раҳме кунӣ бар ин гунаҳгор?
Бигуфтам, эй муҷоҳид, ин чӣ ҳол аст?
Ба нафси хеш з-ин бобат вубол аст.
Бигуфто, ин адувви ҷони саркаш,
Маро созад зи ёди Ҳақ мушавваш.
Бихоҳад ихтилооти мардумонро,
Нахоҳад суд, меҳоҳад зиёнро.
Ки ҳалти мардумон уммул фасод аст,
Гунаҳ аз суҳбати ося зиёд аст.
Пайи ҳарфи парешон меравад ҳуш,
Аз ин абри тағофул нур рупуш.
Ба шур ояд ҳавосу лашкари шар,
Барорад мори хоб аз ҳар тараф сар.
Шавад аъзои шарр ошуб бедор,
Шавад парҳез он гоҳ, сахт душвор.

Назди зоҳид узлат рафтани Зуннун(раҳ)

Бигуфтам, марҳабо дар зуҳду тақво,
Зи ту зоҳидтаре набвад ба дунё.
Бигуфт, аз ман фузунтар зоҳиде ҳаст,
Ба мулки дил шаҳаншаҳ кишваре ҳаст.
Ба зери куҳ рав, савмаъа бинӣ,
Дар он савмаъа он султони динӣ.
Ки рафтам, дидам он ҷо як ҷавоне,
Дилаш пурдоғ бо ранги ҳазоне.
Яке пояш даруни савмаъа буд,
Дигар пояш ба берун буд пурдуд,
Ҳамон пое, ки дар берун ниҳода.
Бурида гаштаву кирмон фитода,
Ки меҳурданд, кирмон он сақатро,
Дарафтоданд, он узви лақатро.
Бигуфташ, эй гузида, ин чӣ рафтор?
Дар ин ҳоли аҷоиб, чист рафтор?
Бигуфт, рузе нишаста будам ин ҷо,
Ба ёди Ҳақ даруни гор танҳо.
Ба ногаҳ як зане аз суйи берун,

Гузашт андар нигоҳи ин чигархун.
Нигоҳам кард майлони тамошо,
Ки бинам, у кӣ бошад, шуҳу зебо.
Зи ҷо бархоста, кардам тамошо,
Ниҳодам хориҷи савмаъа ин по.
Дарун як пову дигар по ба берун,
Зи ғайб омад нидо бо ин чигархун.
Ки, эй банда, аз ин корат бикун шарм,
Зи доғи ишқи Мо дорӣ диле гарм?
Задӣ сӣ сол лофи ишқи Субҳон,
Чӣ гуна меравӣ дар роҳи шайтон?
Бурида шуд ҳамон дам пойи берун,
Бимондам, зору пурҳасрат чигархун.
Бисозам, тавбаҳо бо узри бисёр,
Шабонаруз бар даргоҳи Ғаффор.
Намедонам, чӣ бошад охири кор,
Ба рузи ҳашр ҳоли ин гунаҳгор.
Хиҷолатмандаму афтода бар дар,
Ба боби савмаъа дар боби Довар.
Азизон шуд хиҷил аз як нигоҳе,
Ту, эй тан, чун кунӣ ин русиёҳӣ?
Барои як нигоҳ шуд по бурида,
Бикун ин чораи қадди хамида.
Ки шуд бори гунаҳ аз куҳ афзун,
Дутой зери у чун беи маҷнун.
Надорӣ шарм аз кирдорат, эй мард,
Ки шуд аз гарди исён чеҳраат зард.
Расида, соати умрат ба охир,
Надорӣ тушаи роҳ, эй мусофир.
Гузашт айёми умри навҷавонӣ,
Расид пириву ҳоли нотагонӣ.
Сафед шуд муй, қомат шуд хамида,
Ки рехт дандону ҳам нурат зи дида.
Шуда заъфи ту ҳар соат зиёда,
Бикун бо муршиди комил ирода.
Зи кирдори бади худ кун надомат,
Барӣ шояд ба худ имон саломат.
Сироталмустақимро кун иқомат,
Ки он ҷо дар намонӣ дар қиёмат.

Дар гузаргоҳ хазина дидани Зуннун (раҳ)

Ба ёрон шайх Зуннун дар гузар буд,
Ба шуғли зикри Ҳақ дар баҳру бар буд.
Расид андар харобӣ ногаҳон,
Ки буд он ҷо зари сурхе аёне.
Ба рӯи зар фитода лавҳи сим буд,
Навишта исми Раҳмонурраҳим буд.
Гирифт, он лавҳро бо исми Раҳмон,
Намуд тақсим он зарро ба ёрон,
Бигуфт, ин номи Маҳбубам ба ман бас,
Бидод он симу зарҳоро ба ҳар кас.
Гирифта лавҳро бар чашм бинҳод,
Ба номи поки Эзид буса меод.
Расидӣ завқи он буса ба ҷонаш,
Ба шавқ осуда мағзи устуғонаш.
Кушода шуд дари ганҷинаи роз,
Ба авҷи қудси руҳаш гашт шаҳбоз.
Ҳамон шаб ногаҳонӣ дид дар хоб,
Ҷамоли ҳазрати Султони Ваҳҳоб.
Бигуфт, эй банда қардӣ ҳиммати хуб,
Расӣ 3-ин ҳимматат охир ба матлуб.
Ки қардӣ тарк ҷумла симу зарро,
Гузидӣ номи Раббӣ баҳру барро.
Писандида шудӣ дар роҳи ваҳдат,
Кушодемат дари асрори ҳикмат.
Аз он дам гашт ҳоли у дигаргун,
Футуҳ андар футуҳ омад ба Зуннун.
Ки аз маъшуқ як ному нишонаш,
Муяссар гар шавад бар ошиқонаш.
Агар муштоқ бошад бо висолаш,
Аз он ҳосил кунад, завқи ҷамолаш.
Ба мусҳафҳо назар кун чанд номаш,
Бувад мусҳаф калому ҳам нишонаш.
Аз ин ному нишон кун завқи ҳосил,
Расӣ, эй марди солиқ, то ба манзил.

Каромоти шайх Зуннун (раҳ)

Касе омад ба назди шайх Зуннун,
Зи андуҳи ҷаҳон гашта ?игархун.
Бигуфт Зуннун, ки эй марди ғамолуд,

Чаро дар гуссай ошуфта чун дуд?
Бигуфташ, эй саҳии ҷамъи мискин,
Дилам аз вомхоҳон аст ғамгин.
Ба ин дармонда кун чизе саховат,
Шавам, то фориғ аз қарзи қиёмат.
Шунида ончунон афғону зора,
Гирифт у аз замин як санги хора.
Бигуфт, ин сангро бурда ба бозор,
Фурушу зуд қарзи хеш бигзор.
Бибурд он сангро бо суйи бозор,
Ки зумард гашт, сад кас шуд харидор.
Ба қадри қиматаш он ҷо баҳо ёфт,
Гузорид воми худро ҳам ғино ёфт.
Дами пирон кунад ҳар санг гавҳар,
Кафи эшон бисозад, хокро зар.
Агар ихлос бошад, сидқи ботин,
Биёбӣ кимиё аз қолиби тин.
Худоро аз паси ин парда ёбӣ,
Зи ҳиммат ранҷу хидмат карда ёбӣ.
Ҳазорон ойна дар ин тилисм аст,
Надонӣ пардаи ҳар дил ҷӣ қисм аст.
Магар ҳаммашрабе гардад муқобил,
Зи ҳар ойна созад, ранг ҳосил.

Аз аҷузи ошиқ пурсидани Зуннун аз воқеаи ишқ

Чунин фармуд он мақбули даргоҳ,
Ба рузе як аҷузе сории роҳ.
Мулоқӣ шуд ба ман дар роҳ рузе,
Ба доғи ишқи Эзид синасузе.
Бигуфтам, эй аҷузи покгинат,
Бигу аз ғояти ишқу муҳаббат.
Бигуфт, эй марди дар роҳ монда ҳайрон,
Набошад ишқи Ҳақро ҳадду поён.
Надорад қатъи ин дарё расидан,
Ки ҳар кас лоиқи зарфе кашидан.
Ҳамеша соликон з-ин баҳри Уммон,
Ба қадри ризқи худ нушиданд, эй ҷон.
Тариқи мухталиф чун зарфи асбоб,
Аз ин дарё гирифта, мехуранд об.
Яке бо кузаву дигар бо коса,

Яке офтобаву дигар ба тоса.
Яке бо мушт дигар фавз монад,
Ба қадри қисмати Эзид кашонад.
Ғараз гар хурдани об аст, эй ёр,
Бари зарфе чӣ ҳоҷат ҷанги бисёр?
Ҳама якрангу афзал, эй муҳиббон,
Зи якрангӣ бичушад, файзи Субҳон.
Бувад нафсоният ин ғайр бинӣ,
Сафои масчидеро дайр бинӣ.
Ки аксар суфиёни хомрафтор,
Ба якдигар ба баҳсу қасди озор.
Ки роҳи худ гузору роҳи мо гир,
Зи пири худ гузар кун, пеши мо мир.
Ҳама роҳро раҳи Ҳақ аст, ҳақ дон,
Ту кори хеш кун, роҳи сабақ дон.
Зи роҳи хеш ҳар кас васл ҷуяд,
Худо бо истилоҳи худ бигуяд.
Нигар авзои мургони ҳаворо,
Ба лафзи хеш мехонад Худоро.
Вале шарт аст, вифқи шаръи Сарвар,
Дубола бош, пар бо суйи Дилбар.

Фармудани Зуннун толибони муҳаққиқро

Бифармуд толиби пири муҳаққиқ,
Кунад рафтор чун Бубакри сиддиқ.
Чи одобе, ки бо Сарвар намуд у,
Набошад з-он муҳолиф як сари му.
Вале ҷои Набӣ нишаста диҳад об,
Зи баҳри файзи бепоеи Ваҳҳоб.
Агар ёрӣ, мувофиқ шав ба ёрӣ,
Бикун бар равзани дил интизорӣ.
Ки тобад нур аз ин роҳ равзан,
Фитад оташ ба доғи дил ба гулхан.
Ҳамеша, эй қаландар, гулхане бош,
Назардузон ба суйи равзана бош.
Ба қасри дил аз он дар тофт анвор,
Мунаввар мешавад аз ҷилваи ёр.
Аз ин дар ҷилваи Дилбар аён аст,
Аз ин дар қошифи сирри ниҳон аст.
Замини дил зи олам мунбасит аст,

Само дорад, ки 3-ин олам муҳит аст.
Ба гардунаш мучалло шамси Дилбар,
Ба тахти мулки дил дар ҳукми афсар.
Ба ҳар су баҳри ҳукмаш карда сайлон,
Инонашро ба ҳар су карда майлон.

Фармудани Зуннуни миср? (рах)

Чунин фармуд он дарвеши ҳушёр,
Ба вақти ваъзгуйиҳо ба ҳар ёр.
Ки ҳар кас ҷониби Эзид кунад ҳуш,
Бисозад мосивояшро фаромуш.
Бақоро ёфт, аз фонӣ гурезад,
Асалро ёфт, сиркаро бирезад.
Ба нур осуда аз зулмат барояд,
Ба субҳ аз зулмати шаб мефарояд.
Ки шуд, зинда кунад ваҳшат зи амвот,
Биёбад ҷон, насозад майли аҷсод.
Саросар ҷон шавад дар олами руҳ,
Шавад шашсад зи нури Зот мафтӯҳ.
Самак гардад, ба қатри баҳри Уммон,
Муҳит аз ҳар тараф болову поён.
Бубинад, об созад ҳар тараф ру,
Бигирад хуйи об аз рангу ҳам бу.
Ки ориф аз наззораи ҷумла ашё,
Набинад ғайри вачҳи Ҳақ Таъоло.
Ҳамин мазмун тавҳиди вучудӣ,
Ба ҷуз Ҳақ андарин ҳастӣ кӣ будӣ?
Вучуди ин фаноҳоро мағу, ҳаст,
Фишон аз гарди ин ҷумла фано даст.
Аналҳақ гу, агар Мансур бувад у,
Пас аз маргаш ки буд аз хун Худоғу.
Ба дил фаҳмӣ, лаби зоҳир маҷнубон,
Ки лаб номаҳрам омад, ҳаст нуқсон.
Ҳубобе, ки ба руйи ҳавзи об аст,
Агар бодаш барояд, ҷумла об аст.
Чӣ ҳастӣ дошт, як дам фурсати об,
Чӣ даъвои вучуд, эй одамизод.
Ҳамаро нест гу, ҳастӣ аз У дон,
Ба ҳар куза, ки об ояд, зи ҷу дон.
Мурод аз куза зарфи соликон аст,
Ки дар атрофи у ташналабон аст.
Мурод аз баҳр бошад, баҳри тавҳид,

Либоси дин аз ин нуш аст таҷдид.
Бигир, эй ташналаб, ҷоми паёпай,
Аз ин куза, аз ин соқӣ, аз ин май.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Хайфи он умре, ки бе бодаи даврон гузарад,
Нуш нокарда аз ин шарбати уммон гузарад.
Узлати мо зи бари ваҳшати агёр бувад,
Умр он аст, ки дар суҳбати ёрон гузарад.
Ба чаман булбул мастонасифат нолакунон,
Шуриши ишқ ба маҷмуи муҳиббон гузарад.
Руз дар зикр дил, ҳайрати ҷонсузи ниҳон,
Шаб зи ҳиҷрон ҳама бо гиряву афгон гузарад.
Ҷонҳо канда бари ҷоми муҳаббат шабу руз,
То дар ин роҳ зи ҷон аз бари Ҷонон гузарад.
Ҷоми май дар лабу сад тири маломат дар дил,
Бо ҷафову ситами даҳри азизон гузарад.
Фурсат он беҳ, ки дар ин ойинаи ҳусни Илоҳ,
То дами марг ба як манзари ҳайрон гузарад.
Назди ҳар аҳли дағал як нафасе ҳайф макун,
Нафас он аст, ки ҳам нолаи ирфон гузарад.
Умр он беҳ, ки дар ин майкадаи охири вақт,
Толиби ишқи Ҷунун гашта, ба некон гузарад.

Воқеаи Боязиди Бастомӣ (рах)

Зи модар зод то он пири Бастом,
Ба тавфи Ҳақ зи ҷон барбаст эҳром.
Ба рузе модараш мактуб фиристод,
Бари илму адаб дар назди устод.
Ба рузе пеши у меҳонд Қуръон,
Бихонд, яшкурлӣ лилволид ба Луқмон.
Бипушид Мусҳафу омад ба хона,
Намуда навъи короро баҳона.
Ба модар гуфт, эй модар, бикун гуш,
Ба пешам рузи мушқил омада душ.
Худо фармуд шукри бандагиро,
Ба амру наҳй сарафкандагиро.
Ки ҳам хидмату шукри волидайн кун,
Бувад мушқил ба ҳоли ин чигархун.

Мани очиз гирифтори ду хидмат,
Баҷо оварданам саъбу машаққат.
Маро дар хидмати худ кун гирифтор,
Ва ё дар хидмати Халлоқ бигзор.
Бигуфт модар, ки эй фарзанди дилреш,
Бубахшидам ба ту ман ҳиссаи хеш.
Ҳамеша рафта бо кори Худо бош,
Мани дилхастаро андар дуъо бош.
Дуъои ту ба ман беҳтар зи хидмат,
Бирав, кун Ҳазрати Ҳақро ибодат.
Ки рафт он гаҳ ба суйи водии Шом,
Биёбонӣ шуда, бе сабру ором.
Бигашт сӣ сол дар саҳрои ваҳшат,
Кашида он ҳама ранҷу риёзат.
Зи беҳобиву ранҷи чувъу атшон,
Худо донист, эй маҷнунӣ ҳайрон.
Гирифт баҳра зи яксаду сездеҳ пир,
Ки будӣ суҳбати ҳар як чу иксир.
Яке з-он Ҷаъфари Содӣқ ҳамебуд,
Зи файзонаш дари асрор бикшуд.
Зи ҳар хум бодаи ваҳдат кашидӣ,
Зи шири доягон ҳар ҷо макидӣ.
Зи хидмат боязидон дар мазиданд,
Ки дар хидмат лаби ҳиммат газиданд.
Ба хидмат шуд ризои Мавлову пир,
Дихад аз ранҷу хидмат ганҷи иксир.
Ба зудӣ ин калиди ганҷро ёб,
Нигар он гаҳ ба суйи лутфи Ваҳҳоб.

Ба хидмати имом Ҷаъфари Содӣқ будани Боязиди Бастомӣ(раҳ)

Ки будӣ Боязид ёри мувофиқ,
Ба саҳби Ҷаъфараш он пири содиқ.
Бигуфт Содӣқ, китобам гир аз тоқ,
Ҳамеша шав ба зикри Холиқи тоқ.
Бигуфташ Боязид, тоқи кадомин,
Бигу, то ман бидонам, эй шаҳи дин.
Бигуфт, ту муддате ҳастӣ дар ин ҷо,
Надонӣ чун зи тоқи пасту боло.
Бигуфто, омадам ҷуёни як тоқ,
Куҷо дорам назаре бо суйи ҳар тоқ.

Ҳамеша фикру ҳушам сӯи он Тоқ,
Ки шуд ҷону дилам бо васл муштоқ.
Шудам гум ки суроғи худ наёбам,
Ба баҳри ваҳдаташ ҳар су шитобам.
Надонам ман киву олам кадом аст,
Ҳамеша ҷони ман масти мудом аст.
Зи ҳайронӣ ба вайронӣ кашидам,
Зи ҷон бигзашта бо ҷон расидам.
Чунон ғарқам ба мавҷи баҳри Бечун,
Намеебам зи ҳастӣ рӯи нохун.
Ки шуд сӣ сол худро кардаам гум,
Бигӯяд, Боязид, овози мардум.
Маро маъзур дор, эй шайхи офоқ,
Мани ҳайрон надонам гардиши тоқ.
Бигуфт Содиқ, ки ҳастӣ дардошом,
Бирав, акнун ба сӯи шаҳри Бастом.
Бирав, дар мулки худ корат тамом аст,
Давомат ҷуръаи нушат ба ҷом аст.
Дар ин раҳ то зи нушӣ ҷоми даврон,
Шавад номи хушат султони ирфон.
Ба деги дил бичушон ҷому бода,
Ки гардад ҷуш, то рафта зиёда.
Аз ин шарбат бидеҳ бо талхкомон,
Бикун ҳар ташнаро сероби уммон.

Сифати азизеро муридони назди Боязид намудан

Касе гуфташ, ки эй муштоқи ирфон,
Ба ҷое ҳаст як маҳбуи Субҳон.
Камолоташ аҷаб шоиста пир аст,
Ҳама афтодагонро дастгир аст.
Ки муштоқон давон сӯи тавофаш,
Зиёратҳокунон дар эътикофаш.
Азизе ошиқу гушнанишин аст,
Мувофиқ бар дили аҳли яқин аст.
Шунида Боязид омад ба суяш,
Ки дид афъоли ӯ нодида руяш.
Ба сӯи қибла туф карда, луобаш,
Бигуфт, ин аст, ба ин кори харобаш?
Надида гашт аз роҳаш, чунин гуфт,
Дурр аз амвоҷи баҳри дил ба ӯ суфт.

Агар мебуд донои ҳақиқат,
 Ба ӯ лозим ҳама поси шариат.
 Бари таъзими хона кибриёе,
 Хуӣи хеш андозад ба ҷоӣе.
 Наяндозад ба сӯӣи байти Борӣ,
 Адаб бошад, камоли ҳақгузорӣ.
 Ҳамеша сачдагоҳаш байти Раҳмон,
 Чӣ лозим, туф намудан ҷониби он.
 Бувад ин раҳ адабгоҳи муҳаббат,
 Расад кас аз адаб дар васли Ҳазрат.
 Адаб бошад, камоли фақр, эӣ ҷон,
 Таноби каҳкашони арши Раҳмон.
 Бувад мурғи диле, ки арши парвоз,
 Бигардад аз адаб дар фарши шаҳбоз.
 Адаб нурест аз фазли Илоҳӣ,
 Бинеҳ бар дил, бирав ҳар ҷо, ки хоҳӣ.

Воқеаи азми Каъба намудани Боязиди Бастомӣ (раҳ)

Ба завқу шавқӣ он Зоти Ягона,
 Намуд ӯ азми тавфи ҳаҷҷи Хона.
 Ба ҳар гомаш дугона кард оғоз,
 Ба асрори ҳақиқат гашт ҳамроз.
 Бигуфтӣ, к-ин раҳи Бори Илоҳ аст,
 Ба куӣ ӯ гадо ҳар подшоҳ аст.
 Ки дид дар роҳ як лавҳи сиришта,
 Дар ӯ ин ояти Қуръон навишта.
 Ки суммум букмун ъумюн ло яъқилувн буд,
 Чу гунгу куру кар ҳар ғофилун буд.
 Бидида, наърае зад, гашт беҳуш,
 Рафиқонаш рамида, кард оғуш.
 Ба худ омад, зи мастӣ кард фарёд,
 Ба руйи лавҳи оят буса медод.
 Касе гуфташ, ки эӣ сардори ирфон,
 Чӣ сир дидӣ дар ин маънои Қуръон?
 Бигуфт, ин оя дидам васфи мастон,
 Сифат дар боби мастони аластон.
 Зи маҳве аз либоси ақл берун,
 Тапон ҳар су зи доғи дил ҷигархун.
 Бувад гунг аз каломи ғайри Ҳақ ӯ,

Бувад кар ғайри самъи зикри ё Ҳу.
Набинад чашми у чуз қилваи ёр,
Дилу қону вучудаш ғайри анвор.
Дигаргун гашт, дил з-ин завқи ҳолат,
Ки шуд беҳуд дилам аз ин ишорат.
Ишоратҳо ба ошиқшуд башорат,
Башорат медиҳад, дилро басорат.
Ишоратҳост, дар ашё ба доно,
Надонад куру кар, нодону аъмо.

Каромати шайх Боязиди Бастомӣ (рах)

Ба роҳи ҳақ ба у як уштуре буд,
Ба руйи он шутур бори пуре буд.
Касе гуфташ зи ирфон мезанӣ лоф,
Ба ҳайвон ин қадар боре чӣ инсоф?
Нигар гуфто, надорад уштурам бор,
Бимол дида, нигоҳи нек бигзор.
Ки дид, мерафт бори у ҳавоӣ,
Шутур ҳолӣ равон қудратнамоӣ.
Пушаймон шуд, аз он гуфтор соил,
Дилаш сӯи муҳаббат гашт моил.
Ки гуфт, эй аҳли зоҳир, ин чӣ ҳол аст?
Шуморо таънаи мастон вубол аст.
Агар пинҳон кунам ҳол аз шумоён,
Кунед таъну маломатҳо фаровон.
Агар макшуф созам сирри пинҳон,
Надоред тоқату бар мост нуқсон.
Ҳамон беҳтар, ки танҳои гузинам,
Ба сӯи мосивоӣ Ҳақ набинам.
Бувад ҳамчунс шартӣ ҳамраҳи роҳ,
Зи ҳоли ҳамдигар ҳастанд огоҳ.
Ба дарди ҳамдигар бо ҳам мувофиқ,
Ба ҳам ҳамроз дар асрори таҳқиқ.
Зи якдигар майи ваҳдат бинушанд,
Зи завқи қоми мул бо ҳам бичушанд.
Зи ҳамдигар гирифта баҳраи роҳ,
Равон бо ҳам ба сӯи қурби Аллоҳ.
Набошад гар рафиқи чинс бо ҳам,
Ҳамон беҳ, ки равӣ танҳои беғам.
Худо гардад ба лутфаш муниси дил,

Ба ӯ кун руй аз агёр бигсил.
Худоро ёфтӣ ҷумла муяссар,
Ҳама з-У дон, набошад чизи дигар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Ҳаждаҳ ҳазор халқ зи эҷоди Кибриёст,
Сарриштаи тамои ба фармони Раббаност.
Аз ҳар вучуди зарра ба илмаш аён бувад,
Донои ҷумла роз, самӣи ҳама садост.
Наздики ҳар шайъ муҳити вучуди ӯ,
Донои кулли ҳол бурун аз ҳама сивост.
Дар ҳар макон ҳозире ҳар мумкинул вучуд,
Бо чашму бинӣ ҳар сари муй ҷудо ҷудост.
Ҳастии ӯ зи зоти қадимаш вучуд ёфт,
Аз вай вучуди ин ҳамаи олам фаност.
Бахшад фанойи ҷумла ба як амри ламякун,
Созад ҳалоки ғайр ба як ҳол дар бақост.
Зотаи ғанӣ зи нафъу зарарҳои ҳар ду кавн,
Лекин зи ҷуди нафъ ба дарди ҳама давост.
Муҳтоҷҳо зи хони каримаш вазифахур,
Гумрохро ба додани тавфиқ раҳнамои.
Ё Рабб, бидеҳ ба лутфу қарам мақсади Ҷунун,
Бигашта аз ду кавн талабгори як лиқост.

Воқеаи тавофи Каъба намудани Боязид (раҳ)

Тавофи ҳаҷ намуд, омад Мадина,
Ба тавфи Мустафо доғаш ба сина.
Дар ин ҷо боз эҳроми дигар баст,
Зиёрат кард, он шайдои сармаст.
Зи ҷуши деги дил бе сабру ором,
Ба пеши модар омад, сӯи Бастом
Саҳаргоҳе расид дар боби хона,
Ба шуру ҷазбаи ишқи Ягона.
Ба дар истода ҳайрон гуш медошт,
Ба гуфти модари худ ҳуш медошт.
Ба гиря буд модар дар муноҷот,
Дуё кардӣ, кушода дасти ҳоҷот.
Ки ё Рабб, он ғарибамро ниғаҳ дор,
Ки маҳфузаш зи ҳар офоти раҳ дор.

Цигарбандам, надонам дар чӣ ҳол аст,
Чудо гардида чандин моҳу сол аст.
Расон уро ба манн, ё Рабб, саломат,
Ба ин маҳзун ачуза кун каромат.
Ки шуд овора чун Юсуф зи дида,
Шудам Яъқубваш аз дил рамида.
Ба ман ин хона шуд чун байтулаҳзон,
Ба мотам гашт, Бастомам чу Канъон.
Зи ашки шур шуд, ду дидаам кур,
Намӯёбам хабар аз он раҳи дур.
Зи раҳмаш Боязид дар гирия омад,
Саломаш кардаву аз дар даромад.
Гирифт фарзанди ширин дар канораш,
Мунаввар шуд, ду чашми ашкбораш.
Гаҳе чун ғунчаи гул буй мекард,
Гаҳе молиш ба пояш руй мекард.
Чӣ хуш бошад, ки баъд аз интизорӣ,
Ба умедаш расад, умедворе.
Биёбад васли дилбар ҳамчу дида,
Расад дар муддаёи норасида.
Фаромушаш шавад доғи чудой,
Наво ёбад, раҳад аз бенавой.
Биҳишт васл аст, дӯзах ҳаҷри дилдор,
Шакар васл аст, ҳиҷрон заҳри ғаддор.
Бувад кори висолаш дилнавозӣ,
Кунад ошуби ҳиҷрон ҷонгудозӣ.
Висолаш гули шукуфта навбаҳор аст,
Фироқаш чун хазони хору зор аст.
Бичу ҷоми бақои васл доим,
Ба шаб дил зинда бошу руз соим.

Дуъои модар гирифтаи Боязиди Бастом (раҳ)

Чунин фармуд рузе он цигарреш,
Зи ранчу ҳам футуҳоти раҳи хеш.
Ки будӣ модарам дар бистари ҳоб,
Дилаш бедори зикри номи Ваҳҳоб.
Ба болои сари он умми ноим,
Ба дастам кузаи пуроб қоим.
Зи ваҳме, ки мабодо об гӯяд,
Маро бар додани обаш бичуяд.

Чунон кардам дар он шаб интизораш,
Ду дастам майда шуд, дил бе қарораш.
Ба вақти фаҷр шуд аз хоб бедор,
Ки будӣ ташналаб он оби тайёр.
Бинушид об, гуфт, эй нек фарзанд,
Наёсоӣ даме ту, эй ҷигарбанд.
Шаби тори дарозе куза бар даст,
Чаро наншастӣ, эй шайдои сармаст.
Ки гуфт аз тарси он, ки об гуйи,
Агар гофил шавам ҳар су бичуйи.
Зи таъхирам малол ояд ба хотир,
Зи озорат ба ҷонам мерасад тир.
Аз он дилёбии ӯ дар саҳаргоҳ,
Кушода шуд, дари асрори Аллоҳ.
Муяссар шуд, муроди дил ба ҳолат,
Шудам мустағриқи файзони Ваҳдат.
Нигар роҳу равиш, эй солики роҳ,
Шикасти ранги он шерони даргоҳ.
Ҳамон, ки дар раҳи тавҳид биштофт,
Зи поси дил ба охир муддаъо ёфт.
Ба одобу сулуки ӯ амал кун,
Ба сӯи муддаъо саъю қадал кун.

Дар ҳолати суқри тавҳиди вучуди Субҳон гуфтани Боязид (рах)

Ба вақти суҳбати зикри муҳиббон,
Шудӣ мастона он пири ирфон.
Шабе ҳангоми истиғроқи ҳайрат,
Бизад наъра зи завқи ҷуши ҳолат.
Ки Субҳонӣ бигуфтӣ, Аъзамушшон,
Аз он гуфтор шуд, ҳайрон муҳиббон.
Ҳама чамъ омаданд, дар пеши он пир,
Бигуфтандаш, ки шуд шаб инчунин сир.
Ки Субҳонӣ бигуфтӣ, Аъзамушшон,
Гувоҳем мо ҳама, эй пири ирфон.
Бигуфт, ҳай - ҳай қабоҳат лафзи душвор,
Ҳазорн тавба з-ин алфози гуфтор.
Ки аз ман оқизу заъфу низоре,
Чӣ сон шуд, даъвии парвардигорӣ?
Зи ман мазлуму оқизтар касе нест,

Садои кибриёй аз куҷо хест?
Маро гар пир донед, эй муридон,
Агар фармон пазиред аз дилу қон.
Баред дар суҳбатам аз баҳри хунрез,
Ҳама шамшерҳову ханҷари тез.
Бигуям гар чунин лафзе дубора,
Зада созед, ҷисмам поре — пора.
Чунин гуфта васият кард чандон,
Таъинҳо кард бар ҷамъи муҳиббон.
Ки шаб шуд, омад он ҳангоми суҳбат.
Муридон ҷамъ шуд, бо он васият.
Гирифта ҳар кадоме ханҷари тез,
Ба дил гуён, ки гардад ҳайф хунрез.
Ба суҳбат шуд, ки омад боз он ҳуш,
Шуд он ҷумла васиятҳо фаромуш.
Чу соя маҳв шуд, дар шуълаи нур,
Дилу қонаш зи суқр афтод дар шур.
Кашид наъра аз аввал қавитар,
Бигуфт, субҳонам, эй ҷамъи бародар.
Бари поси васият он муридон,
Заданд дар ҷисми ӯ сад теғи урён.
Ки диданд хонаҳо пур Боязид шуд,
Зи ҳар су савти Субҳонӣ мазид шуд.
Чунончӣ теғро ронӣ ба дарё,
Самак дар об монад солимаъзо.
Сари эшон бигашт аз ҳайрати ҳол,
Ба якдигар бигуфти чашми худ мол.
Ки диданд Боязидро байни меҳроб,
Чу тифл хурд гашт дар байни асҳоб.
Нишаст аз ғайб пайдо гашт дар ҷо,
Муҳити нури Субҳонӣ саропо.
Ки шуд ақли ҳама ҳайрону вола,
Чӣ донад, сирри Ҳақро ҳар гусола?
Бигуфтандаш, ки эй шайдо, чӣ ҳол аст?
Чӣ сирр аст ин, чигуна қилу қол аст?
Бигуфто, то ба ин дам ман набудам,
На бар ҳарфе калом лаб кушудам.
Агар ҳар сояе, ки маҳви нур аст,
Шуда маъдум аз гуфтор дур аст.
Бувад ин шуриши гуфтор аз нур,

Зи идроки шумоён аст, мастур.
Сухангу шуд ба Мусо аз дарахте,
Чӣ шуд, гуфт аз забони некбахте.
Шаҷарро ҳеҷ кас қатъаш нафармуд,
Маро чун бе ҷинойт мекушӣ зуд.
Аҷаб сир аст, андар чуши ин май,
Забон аз мову гуёнандааш Вай.

Ҳикмат хостани Боязид аз хатраи худнамоии дил

Чунин фармуд рузе пири Бастом,
Ки будам дар хумори нашаи ҷом.
Гузашт дар хотирам фикре баногоҳ,
Ки ҳастам пири вақту ҳодии роҳ.
Аз ин хатра шудам беҳад пушаймон,
Сафар кардам, ки ёбам ҳикмати он.
Ба як манзил сари роҳе нишастам,
Ба ғайри Ҳақ зи ҷумла чашм бастам.
Бикардам аҳд он ҷо назди Субҳон,
Нахезам, то наёбам ҳикмати он.
Назар кардам, ки як уштурсаворе,
Ду чашмаш кур бо ҳоли низоре.
Дар ӯ осори огоҳӣ чу дидам,
Садо карда, ба сӯи ӯ давидам.
Бигуфтам, эй шутур, истода шав зуд,
Фурупо бошад ба арз аз ҳукми Маъбуд.
Шутур шуд чор меҳу монд ночор,
Зи рӯяш пири аъмо шуд ба гуфтор.
Ки хоҳӣ, Боязид, то афканам шур?
Намоям ончунонат қуввати зур?
Ба ҳиммат гар кунам наззора, эй хом,
Фуру созам туро бо шаҳри Бастом.
Равӣ то қатъи ҳафтуми замин зуд,
Чӣ кардӣ бандагӣ нозӣ ба Маъбуд?
Аз он ваҳму итобаш рафт хушам,
Зи ҳайрат рафт сачҷода зи душам.
Бигуфтам, аз кучо меойӣ, эй ҷон?
Бигу аслу макону бошишу хон.
Бигуфт, ту аҳд то кардӣ ба Борӣ,
Нахезам з-ин нишасти раҳгузорӣ.
Надононӣ ба ман то сирри хатра,

Нишинам то дами мурдан дар ин раҳ,
 Ту кардӣ аҳд ман гаштам ба оҳанг,
 Чу сар - сар се ҳазорон роҳ фарсанг.
 Валекин, Боязид, зинҳор — зинҳор,
 Ба андеша дигар ин хатра мағзор.
 Чунин гуфта, бирафт он соҳиби роз,
 Ба суръат дар макони асли худ боз.
 Ба даргоҳаш ҳазорон Боязид аст,
 Ки аз султони Бастомӣ мазид аст.
 Азизон аст андар қурби Даргоҳ,
 Ки он ҷо Боязидон гум кунад роҳ.
 Бувад он Боргоҳ бениҳоят,
 Надорад охире ҳадду иноят.
 Расоёни висолаш норасоянд,
 Ҳануз дар ранҷи роҳаш мубталоянд.
 Чунон шерон бувад дар бешаи роҳ,
 Чу қибла кард тавфаш кавкабу моҳ.
 Зи якдигар фузун дар қурб чандон,
 Мулк дар қурб нест, хок ҳайрон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Қурби карими Ламязал бе ниҳоят аст,
 Болу пари тариқи Вай аз завқи ҳолат аст.
 Дарбори Бениёз ба кас ҷойи ноз нест,
 Ҷумла муқаррибон ба он дар хиҷолат аст.
 Он туша, ки лозими ин раҳ ба ташнагон,
 Дарёб, эй хуҷаста, ки ҷоми муҳаббат аст.
 Сад Боязид ташна бимирад зи нуши ӯ,
 Лабташнагии зиёд аз нуши шарбат аст.
 Тоҷи шаҳаншаҳӣ насонад гадои ӯ,
 Иззат нахост он, ки ба даргоҳи Иззат аст.
 Огоҳ шав, ҳисоби нафс ношуда тамом,
 Зоди мусофирона бар роҳи муҳлат аст.
 Тоъат бувад мурод, зи иншои бандагӣ,
 Санге, ки лаъл гашт зи ташрифи хидмат аст.
 Ин давлати дурузаи дун бебақо бувад,
 Дил зинда кун ба ишқ, ки ҷовид давлат аст.
 Соқӣ биё, нахост Ҷунун, кавсару биҳишт,
 Кавсар сиришку доғи дилам боғи ҷаннат аст.

Фармудани Боязид, ки қуввати чону тўшаи роҳам аз қои дигар бувад

Чунин фармуд он дарвешӣ огоҳ,
Ба дил тай кардаам ман сатҳи ин роҳ.
Хуроки мардумонро то чиҳил сол,
Нахурдам, то шудам дар қурби Абдол.
Ки яъне кутам аз қои дигар буд,
Дилу қонам зи нураш баҳравар буд.
Ғизои руҳ аз нури Ҷалол аст.
Ки шарҳи рамзи ин маънӣ кашол аст.
Дилу қоне, ки қуташ нури Пок аст,
Қучо ӯ моили ин нони хок аст?
Башар хуӣ малак гирад дар ин боб,
Бадал созад ба дил султони Ваҳҳоб.
Набошад қути Ҷибрил аз таъоме,
Бувад аз нури поки Лояномӣ.
Ба огоҳӣ шавад дилро даҳан боз,
Бигардад оқилоташ луқмаи роз.
Аз ин луқма шавад ин мурғи шаҳбоз,
Қунад бар ошёнӣ қудс парвоз.
Бипарвар мурғи дилро то тавонӣ,
Расӣ дар боргоҳи Ломаконӣ.
Аз ин файзу аз ин нуру аз ин қут,
Наҳанги маҷмаъул баҳрайн шуд ҳут.
Чу мурғи хуфтаӣ бар байзаӣ дил,
Бизар сина ба зикраш чун шавад дил.
Машав ғофил нагардад то палағда,
Қ-аз ин ру, толибон гардад алағда,
Қунад зоеъ ҳусули ранҷи роҳро,
Сияҳ созад зи ғафлат руйи маҳро.
Палағда гар шавад тухме зи як тайр,
Ба сад мурғе нагардад қуча аз сайр.
Қасе, ки ронда шуд аз як дари дил,
Ба сад дар гар равад ӯ, нест ҳосил.
Чу қалби Қаҳф бошӣ як дарат бас,
Садоям бас, агар дар деҳ бувад қас.

Баёни он, ки эй дил интизори қалб бош

Чунин фармуд он пири нақуҳол,
Шудам дар интизори дил чиҳил сол.
Шунидам ин садо аз луъмаи дил,
Ки, эй солиқ, ту воқиф шав ба манзил.

Ки ишқу ошиқу маъшуқ аз ў дон,
Талаб ҳам толибу матлуби ў хон.
Ба сўйи ошиқон андар ниёз аст,
Зи парда ҳусни маъшуқон ба ноз аст.
Ғаҳе ишқ аст, дар ҳар дил занад чуш,
Ғаҳе солиқ шавад дар саҳв хомуш.
Ғаҳе дар суқр орад ошиқонро,
Ба гардун мекашад оҳу фиғонро.
Зи парда чилва дорад баҳри ҳар кас,
Ба ҳар васфе, ки дорад бандаро бас.
Ҳалимонро назар созад ҷамоле,
Дуруштонанд манзури ҷалолӣ.
Нигоҳи бо намакро шур бингар,
Яке зулмат яке дар нур бингар.
Кашад шури тапиш бо сўйи тақдир,
Набошад дар муқаддар ҳеҷ тадбир.
Касеро хонд ў дигар наронад,
Касеро ронд ў аслан нахоҳад.
Надонад банда худро аз кадом аст,
Зи қавми хор ё шахдаш ба ҷом аст.
Шуда андар сафи арвоҳ сероб,
Ва ё ғофил шуда маҳрум аз хоб.
Басе мушкил шуд ин рамзи дақиқа,
Надорад дору ин дарди шақиқа.
Ба ҳар ҳоле, ки бошӣ ҷустуҷу кун,
Бигардон аз ҳама ру, ру ба ў кун.

Баёни он, ки дар гуфтани зикр хичил бошад зокир

Чунин фармуд он масти муҳаббат,
Бихоҳам ҳар ғаҳе, ки зикри Ҳазрат.
Даҳанро борҳо дар об шуям,
Пас он ғаҳ, зикри поки ў бигуям.
Ҳанузам хичлате ояд зи номаш.
Нашояд ин забон зикри мудомаш.
Диламро медиҳам ман ин тасалло,
Ки шуд дар зикри амри ,Хақ Таъоло.
Ба ин олуда як мушти хоке,
Бишуд фармон ба зикри номи Поке.
Ба оби пок рав, аввал даҳан шуй,
Ба покӣ зикри поки номи ў гуй.
Чӣ миқдоре, ки одобат шавад беш,
Биёбӣ он қадар нушӯ дили реш.

Шавад дар ҳар амал ҳурмат зиёда,
Бинушӣ ҷуръаҳои ҷому бода.
Бувад айна адаб касби тариқат,
Адабгоҳ аст дукони муҳаббат.
Касеро ҳуш бошад ақлу идрок,
Адаб шуд руяи Султони Лавлок.
Валекин ҷуръануши суқр маъзур,
Дилаш бошад, кабоби оташи нур.
Вазад гар аз шамоли шавқи маҳбуб,
Дарояд оташи ҷонаш дар ошуб.
Ҳамеша пардадар шуд, ишқи пуршур,
Надорад марҳаме ин дарди носур.
Ки бемори муҳаббат беқарор аст,
Кашанда ҷазбааш занҷири ёр аст.
Ба дег он дона, ки дар байни об аст,
Зи ҷуши зарби оташ сад ҳубоб аст.
Шавад рақсон чигуна оби дона,
Чунин дон, ҳоли мастони ягона.
Агар сад бор гуйи ҷониби ҷуш,
Ки оббо, сабр кун дарҷуш хомуш.
Надорад суд он панду насиҳат,
Магар кам сози он шуъла ҳарорат.
Кунӣ гар оташи зераш ниҳода,
Шавад савту фиғони ӯ зиёда.
Ки ошиқ шуълае дар сина дорад.
Хуруш аз гулхани дерина дорад.
Чу худ уро мадон сарду хунукдил,
Чӣ донӣ ҷушҳои мурғи бисмил.
Аввал ту ӯ шаву худро ниғаҳ дор,
Ба оташ сина чун деги сияҳ дор.
Ба ҳар ҳоле, ки бошад ошиқи зор,
Забон аз таъну озораш ноғаҳ дор.

Ба тири нигоҳи Боязид ҳалок шудани муриди шайх

Азизе Бутуроби Нахшабӣ ном,
Гирифтӣ ком аз вай ҷумла ноком.
Муриде дошт соҳибвачду шайдо,
Дилаш дар сузи ишқи Ҳақ Таъоло.
Бигуфт пираш, ба сӯи Боязид рав,
Бубин дидори уро панд бишнав.
Мурид гуфт, он ки бинад рузе сад бор,
Зи Рабби Боязидон нури дидор.

Чй ҳоҷат у ба диди Боязид аст,
Ки нури Ҳақ ба у ҳар дам мазид аст.
Бигуфт, ҳар кас тафовутхост дар дид,
Ки ҳар бино ба қадри диди худ дид.
Дар ин ҷо диданат ҳосил чй дид аст,
Дар ин ҷо бин, ки диди Боязид аст.
Мурид гуфташ, равем бо ҳам дар он ҷо,
Бисозем руйи марди ҳақ тамошо.
Ба ҳам ҳар ду равон шуд, сӯйи Бастом,
Ба коми ҷон ниҳода ҷуръаи ҷом.
Ки диданд, шайх меомад зи ҷуйе,
Ба дасташ кузаи оби накуйе.
Дарида пустине дошт, дар бар,
Кулоҳи фақро бинҳода бар сар.
Муридро Боязид ногаҳ назар кард,
Магар тирри назарро дар чигар кард.
Мурид бе худ шуда, афтод дар хок,
Супориш кард, ҷон бар холиқи Тоқ.
Бигуфташ Бутуроб, эй пири доно,
Чй гуна дида буд, эй шайхи бино.
Назар андохтӣ ё тири алмос,
Чи сирр аст, эй Худо дар тинати нос.
Чу ғунҷаи тоза пажмурда гардид,
Ки зинда аз нигоҳат мурда гардид.
Чи ҳикмат буд, дар тири нигоҳат,
Ки ин бечора бисмил шуд, ба роҳат.
Бигуфташ Боязид, эй пири дилреш,
Шунав, бо ту бигуям ҳикмати хеш.
Танг буд шишаи ин зарфи солиқ,
Шикаст аз қуввати ман, гашт ҳолик.
Чй донад кас шукуҳи ҷуши майро?
Ба як дам бишканонад зарфи вайро.
Занони Миср аз як қилва мастӣ,
Намуданд пора - пора ҷумла дастӣ.
Ҳама аз ҳайрати дидори Юсуф,
Буридӣ дасту панҷа аз таассуф.
Шукуҳи ҳусни махлуқӣ чунин аст,
Чй гуна қилваи айнулақин аст?
Ба куҳ то кард, Мусо як наззора,
Зи қилваи Ҳақ шуд он куҳ пора – пора.

Кунад пора таҷаллӣ куҳи сангин,
Чӣ гуна тоб орад, қалби ойин.
Ки шуд беҳуш Мусо паёмбар,
Шудӣ хокистар он ҷо қавми дигар.
Камоли қуввату қурби нубуват,
Шуда беҳуш боқӣ, монд сурат.
Ба зери куҳ буд хосоне аз қавм,
Ки шуд хокистаре бар ёди он явм.
Агарчи шамъи ӯ парвонасуз аст,
Бари парвона сузӣ то ба руз аст.
Занад парвонаҳо худро дубора,
Насозад назди шамъ истихора.
Муроди ӯ тану ҷон сухтан шуд,
Ба сузиш шуълаҳо афрухтан шуд.
Ба дил оне, ки оташхона дорад,
Мизоҷаш сузиши парвона дорад.

Задани Боязидро бо рубобе он ҷавони ҷоҳил

Шабе будӣ ба гуристони Бастом,
Ба сайри ибрат он шайхи накуном.
Ҷавоне омад он ҷо бо рубобе,
Ба хамри ҷаҳли ғафлат масти хобе.
Бигуфт, лоҳавл он шайхи замона,
Ба ҷоҳил он рубобӣ шуд баҳона.
Ба фарқи Боязид зад, он рубобаш,
Дупора карда, бишкаста харобаш.
Рубобашро шикаста бар сари пир,
Ки рафт нафринкунон он марди бадгир.
Биёмад Боязид дар хилвати роз,
Сари ҷон з-он шикастан шуд сарафроз.
Сабо шуд, зуд ходимро талаб кард,
Зи хулқӣ хуш шакаррезӣ зи лаб кард.
Бигу гуфт он ҷавонро узри бисёр,
Ки ӯ з-он сар шикастан ёфт озор.
Шикаст рубобаш аз сахтии сари мо,
Бидеҳ ин чанд нақде аз бари мо,
Баҳои хурд созе он рубобаш,
Ба ҷойи ӯ дигар гирад, шитобаш.
Ки додаш як табақ ҳалвои дигар,
Кунад ширин даҳон з-ин таъми шаккар.

Ки будӣ талх дар вақти ғазабҳо,
 Ширин созад мазоқаш з-ин сабабҳо.
 Бибурд он ходимаш он нақду ҳалво,
 Ба пеши он ҷавони аҳли балво.
 Бигуфташ узрҳову ҳарфи ширин,
 Ки шуд об он замонаш қалби сангин.
 Зи файзи ҳиммати он қутби олам,
 Даромад он ҷавон дар шуру мотам.
 Фитод андар ниҳодаш сузи пинҳон,
 Равон омад, зи дида ашкрезон.
 Фитод андар қудумаш руй бар хок,
 Ба алмоси пушаймонӣ дилаш чок.
 Ба сад тавба муҳибби хонадон шуд,
 Чу оби дида дар хидмат давон шуд.
 Ба шаъи ӯ мувофиқ чамъи бисёр,
 Муриди шайх гаштанд, аҳли инкор.
 Дуруштонрост нармӣ чораи кор,
 Забони нармро дандон нагунсор.
 Чу санги осиеб дар амри об аст,
 Ки кораш дар пайи хидмат шитоб аст.
 Шаҷар аз нармии ӯ мева дорад,
 Дурушт шоҳаҳо ҳалво барорад.
 Ба пеши сангзанҳо сарнагун аст,
 Аз он ру, ҳосилаш доим фузун аст.
 Хурад ҳар сол сангу мева бахшад,
 Самар бар толиби қолиба бахшад.
 Туро, эй солиқ, ин чумла назир аст,
 Қаломам бар муҳаққиқ дилпазир аст.
 Ғараз аҳлият асту хулқӣ неку,
 Кашӣ то саркашонро ҷониби у.
 Ба ҳар паҳлу, ки бошад равнақи дин,
 Ризои ҳазрати Ҳақро дар ӯ бин.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ба аввал тавбаву охир камол, андар ризо бинӣ,
 Бикун коре, ки андар ӯ ризои Кибриё бинӣ.
 Ба лавҳи дил бикаш нақши ҳаёли ҷилваи нозаш,
 Алифхони муҳаббат шав, ки то ҷоми сафо бинӣ.
 Ҷаҳон чун нуқтаи маҳбус андар ҳалқаи ишқ аст,
 Шавӣ ҳамҳалқаи ӯ, то мақоми авлиё бинӣ.

Дихад чун субҳ чуши файзи ногаҳ аз канори дил,
Ба нафйи лои сидқ андар сарои дил Худо бинӣ.
Ба ранци роҳ чун таълим аз Сарвар намегирӣ,
Зи паҳлуяш нишон ҳар ҷо, ки нақши бурё бинӣ.
Ҳазорон шиша бишкасту садо зоҳир нашуд ин ҷо,
Бикаш ҷоми аналҳақ гуй, то шуру наво бинӣ.
Ба қурбонгоҳ рав, то чашми қурбонӣ чӣ меғӯяд,
Ҷамоли дӯст бо чашми шаҳиди Карбало бинӣ.
Дили зокир пайи поси нафас ойна мегардад,
Дар ин ойинаи оламнамо сад ҷилваҳо бинӣ.
Чунун аз зиндагӣ баргир чандоне, ки битвонӣ,
Ду оламо назар нокарда як нури лиқо бинӣ.

Парешон памудани мунтазир қалби орифро

Шабе дар зикр будӣ пири Бастом,
Наёмад завқу шавқи зикр дар ком.
Бигуфт, ходим нигар дар ҳуҷраи мо,
Чӣ бошад монеи ин баҳраи мо?
Ки дид он ҷо ба зарфе буд ангур,
Ба ҷое аз нигоҳи шайх мастур.
Бигуфташ шайх, ҳастам толиби ҳол,
На ин ҳуҷра бувад дукони баққол.
Барор аз ҳуҷраам ин мосиворо,
Ки носури дилам ёбад даворо.
Сивойи муддаӣ гарчи қалил аст,
Ба озори ту чун хори сабил аст.
Дар ин раҳ гар биёбад ҷинси ағёр,
Бимонад раравон аз сайри рафтор.
Гурезон мурғи дилро кун зи ҳар дом,
Агар бастӣ ба тавфи дӯст эҳром.
Бикаш доман зи домангири роҳаш,
Мабодо, ки шави сайди нигоҳаш.
Шавӣ озода гар доман фишонӣ,
Зи гарди хираҳези дори фонӣ.
Намонад нақшу ранги ин маконҳо,
Чӣ суд аз ин сарову ин дуконҳо.
Надорад обу ранг ин кони найранг,
Ки резад хуни аҳлашро ба сад ранг.
Бимирад толибонаш худ сабил аст,
Ба ғофил ҳар каломам як далил аст.

Валекин гофилон санги мазоранд,
Зи хоки рафтагон ибрат надоранд.
Зи пешинон, ки гирад ибрат ин ҷо,
Баёни растагориҳои уқбо.

Аз мурувати Боязид мусулмон шудани ҳамсояш

Ба ӯ будӣ як ҳамсояи габр,
Ба пеши нури маҳ чун зулмати абр.
Зи зулмат тифли ӯ дар гирия омад,
Фигонаш дар шаби торе баромад.
Набуд уро ба хона шаб чароғе,
Зи зулмат буд, маҳзун бе димоғе.
Гирифта Боязидаш шамъи анвар,
Зи шафқатҳо кушод он габрро дар.
Ба шамъаш хони уро кард равшан,
Ки шуд хомуш уро кудаку зан.
Мунаввар зулмати хон аз чароғаш,
Дилаш шуд равшан аз анвори доғаш.
Бигуфт он габр, нур омад ба зулмат,
Чӣ лозим беш аз инам ҷаҳлу ғафлат?
Дар он ҷойе, ки нури Боязид аст,
Касе осори зулматро надидаст.
Кудуми дилкушояш уқда во кард,
Ба қалбаш нури ирфонро зиё кард.
Калима гуфта, гуфта шуд мусулмон,
Ба аҳлу байти худ бигзид имон.
Басо ноаҳл аз шафқат шавад аҳл,
Зи файзи нармии хуй меравад ҷаҳл.

Равон шудани Боязид бар зиёрати азизе ки меомад ба зиёрати ӯ

Ба рузе гуфт он Султони ирфон,
Равем ҷойе зиёрат, эй муридон.
Зи дарвоза баромад он ҷигарреш,
Баромад як азизи шайх аз пеш.
Ки будӣ шайх Иброҳим Баротӣ,
Ба шуру ҷазбаи дил турфа зоте.
Бигуфташ Боязид, эй шайхи даврон,
Нидо шуд дар дилам аз роҳ пинҳон.

Ки аз ҷо хез истиқболи ӯ рав,
Биёбад пеши ту, ту пеши ӯ рав.
Ба даргоҳи Карим уро шафиъ ор,
Зи ҳамдигар бигирад баҳра аброр.
Бигуфташ шайх, эй пуршури шайдо,
Набошад ҳамчу ту дар аср пайдо.
Дихандат гар ҳама руйи заминро,
Шафоъатхоҳи аввал охиринро.
Хануз, эй Боязид, ту мушти хокӣ,
Аз ин олудагӣ рав сӯйи покӣ.
Бигуфташ Боязид, оре, писанд аст,
Ба оқилҳо каломат беҳ зи қанд аст.
Каломе, ки барояд аз Худогу,
Бувад шириниаш аз зикри ё Ху.
Даромад хона он шоиста меҳмон,
Таъом овардаш он Султони ирфон.
Таъомҳои лазизу неку дилхоҳ,
Ки то нушанд дарвешона ҳамроҳ.
Ба дил овард Иброҳим дар он дам,
Чӣ лозим ин хуриш бо шайхи олам?
Риёзат хуӣи ҷамъи ошиқон аст,
Ҷиҳоди нафси ҳар рустам инон аст.
Чу омад ғайрати Султони ирфон,
Гирифт аз банди дасти марди меҳмон.
Биё гуфташ, бикун ин сирр тамошо,
Шавӣ, то воқифи асрори Мавло.
Бибурдаш зуд дар ҷойи канора,
Ба ҷамъи аҳли дил бе истихора.
Ба ногаҳ гашт деворе падидор,
Ба мушти хеш зад Султон ба девор.
Даре во шуд аз он девор ногоҳ,
Ба сӯйи дар назар карданд ҳамроҳ.
Равона буд дарёи азиме,
Ки афтад дар дили бинанда биме.
Бигуфташ Боязид, ҳар ду дароём,
Шиновар гашта, бар хушкӣ бароём.
Дилаш аз ваҳми дарё гашт бечо,
Кашид аз дасти Султон дасти худро.
Бигуфт, инҳо мақоми туст, эй шоҳ,
Наёбад солике дигар дар ин роҳ.

Ту дарёй, ки қаърат нопадид аст,
Ба ман ҷуйе зи уммонӣ расидаст.
Бигуфташ Боязид, гар ҷуйи хурдӣ,
Ба дарё чун гумони бад бибурдӣ?
Шунид аз Боязид сирри ниҳонро,
Ба тавба кард тақрорӣ забонро.
Бигуфташ, тавба кардам, эй шаҳи дин,
Ба ин қурбу камолоти ту таҳсин.
Надонад кас кадомин аст тозӣ,
Гузашт аз ин фазои ишқбозӣ.
Зи ҳар дил сӯи он даргоҳ роҳ аст,
Зи ҳар солиқ ба қурбаш тақягоҳ аст.
Зи якдигар бувад боло мақоме,
Якero қатрае дигар ба ҷоме.
Ту ҳам гарчи ба васлаш нозанинӣ,
Бувад боло зи ту султони динӣ.

Авсофи Боязид намудани шайх Иброҳим (рах)

Бигуфт Иброҳимаш, эй нури дида,
Туйи олимақом, эй баргузида.
Ба Табаристон дар ин шаҳри муаззам,
Ҷаноза буд, байни ҷамъи одам.
Туро дидам, чунон шайдои сармаст,
Ба Хизри вақт будӣ даст бар даст.
Ҷаноза хонда ҳар кас шуд ба ҳар ҷо,
Шудӣ паррон ту сӯи авҷи боло.
Задӣ пар сӯи гардунҳо чу шаҳбоз,
Шудӣ ғойиб, надидӣ ҳеҷ кас боз.
Бигуфт, оре, ҳамон ман будам, эй ёр,
Ба васли ёр бибридам зи ағёр.
Ғаҳе сурат шавам дар байни инсон,
Ғаҳе маънӣ шавам дар олами ҷон.
Ғаҳе аз дидаҳо мастур бошам,
Ғаҳе зулмат, ғаҳе пурнур бошам.
Ғаҳе аз саҳвҳо андешахотир,
Ғаҳе аз суқр сӯи арш нозир.
Ғаҳе фавқӣ само, ғаҳ дар заминам,
Ғубори шак намонда дар яқинам.
Задам ғута ба қулзум сӯи гавҳар,
Надонам аз кучоҳо мекашам сар.

Саволи азизе аз азизи дигар (рах)

Касе бо як азизе шуд мулоқӣ,
Бигуфт, эй чуръануши чоми соқӣ.
Саволе дорамат, аз уқда бикшо,
Ҷавобе дар саволам зуд фармо.
Чаро созад, яке ин ҷо гуноҳе,
Равад бар они дигар з-ин сиёҳӣ?
Бигуфт, эй қон, касофат мерасад зуд,
Зи нори ҷурм ҳар су меравад дуд.
Ки банда дар замин исён пазирад,
Намебинӣ ба гардун маҳ бигирад.
Зи бадкорони қонӣ дуртар бош,
Чу маҳ андар надомат руй махрош.
Чу офат аз касофат дур бигрез,
Ба заҳри аждари бадху маёвез.
Ки заҳри ӯ кунад бо ту сироят,
Ҳалоки заҳри ӯ куштан қабоҳат.
Ба амри Хоҷа шуд, машғул банда,
Кунад парҳез аз зишти газанда.
Агар некӣ, бичаш аз шахди ёрон,
Ба бад бигзор заҳри неши морон.
Агарчи шуд асл аз коми занбур,
Бигардад туъмаи шоҳони машхур.
Ҳамон заҳре, ки назди ангубин аст,
Сазовори ҳалоки аҳли кин аст.
Ки ҳар як сӯйи ҷинси худ равона,
Расад бо аҳли худ бо ҳар баҳона.
Зи шахди ишқ нушу шаккарин шав,
Барӣ аз хеш дар хулди барин шав.
Асалхуён ҳама аҳли биҳиштанд,
Зироатгоҳро дар вақт киштанд.
Ҳама талхон саросар аҳли норанд,
Зи талхиҳо ба коми аждаҳоранд.
Ҳамон, ки ҷинси ҷаннат офариданд,
Варо бо сӯйи он бустон кашиданд.
Ҳамон, ки хилқати ӯ оташин аст,
Мақомаш зери дарки софилин аст.
Бирав, дар суҳби ширин зуд, эй талх,
Ҳисору ё Бухоро Кобулу Балх.

Бичу гар толибӣ, рӯи заминро,
Ки шояд ёбӣ он султони динро.
Худоро аз дили соҳибдилон ёб,
Муқими дарғаҳи дил шав, на ҳар боб.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуӣ

То нафс боқист, ин ҷо дарғаҳи дил мезанам,
Ҳалқаи занҷири боби қалби комил мезанам.
Корвон рафтанд, ман пасмондаам афтону ҳез,
Ташналаб шому саҳар раҳ сӯи манзил мезанам.
Мухлиси аҳли муҳаббатро диҳам шахду шакар,
Гардани ҳар мункири бадбахти ҷоҳил мезанам.
Соқӣё, дар даври ҷоми мо тасалсул гар кунӣ,
Нашъаи ҷоми ту то сури Сирофил мезанам.
Дар ҳиҷоби роҳ ҳафтсад парда дорад нури Ҳақ,
Ҷавҳарам шуд пардадар 3-ин садди ҳоил мезанам.
Аз барои нафси саркаш бар кафам теғи сиём,
Сар агар боло кунад, то теғи қотил мезанам.
Дурраи шаръи Набиरो то ба дастам дода дуст,
Гар аду сӯи бадӣ гардид моил, мезанам.
Гар хирад инкор созад шури шавқам аз ҳасад,
Волаи ишқам варо ба сад далоил мезанам.
Эй Ҷунун, дидам, ки раҳ пурхавфу раҳзан дар камин,
Манзили пурхавф бо ҷамъи қавофил мезанам.

Омадани мункире назди Боязид аз барои имтиҳон

Чу омад мункире дар назди Султон,
Барои имтиҳони ҳоли пинҳон.
Бигу, гуфто саволам, эй гузида,
Ки гардад мушкилам ҳал 3-ин шунида.
Бигуфташ, рав ба сӯи куҳ ғор аст,
Дар он ҷо як муҳибби хоксор аст,
Ки ӯ аз дустони хонадон аст,
Ба ӯ илми ҷавоби мункирон аст.
Чу рафта дид, зулматхона ғоре,
Ба ваҳшат пурҳайбат аждаҳоре.
Зи як наззорааш бехуш афтод,
Зи роҳи бавли ғоят банд бикшод.
Ба хас карда, зи бимаш савб исор,

Тапид он чо, замоне гашт бедор.
 Зи тарси чони худ гашта гурезон,
 Давон омад ҳаросон пеши Султон.
 Гузошта кафшҳо дар назди он ғор,
 Расид бар дарғаҳи он аҳли асрор.
 Фитод аз сидқи дил бар хоки пояш,
 Ки шуд хоки қудумаш сурмасояш.
 Бигуфташ Боязид, чунӣ ба зорӣ?
 Гузори кафши худ аз ваҳми море.
 Наметарсӣ зи Халлоқи ҷаҳондор,
 Ки оӣ назди мо бар қасди инкор.
 Бигуфто, тавбаву сад тавба кардам,
 Тараҳҳум кун, шаҳо, бар ранги зардам.
 Шудам безор аз инкори мардон,
 Занам буса зи пойи аҳли дардон.
 Шудам аз ҷон ғуломи ҳалқа баргуш,
 Нигаҳ дориву ё худ бурда бифруш.
 Қабулам кун, ба дарбонии ин дар,
 Саги дарбори худ хон, ё ки камтар.
 Сари ман бувад хоки дарғаҳи ту,
 Рамақ то ҳаст, ҳастам чокари ту.
 Муҳибби дустони хонадонам,
 Гурезон аз гурӯҳи мункиронам.
 Чӣ сон шуд аз чароғат дидаам кур,
 Зи хуршедат надидам ламъаи нур.
 Биҳамдиллоҳ кушодам дида аз хоб,
 Бидидам нури Ҳақ аз қалби аҳбоб.
 Шудам фориғ зи гумроҳии курон,
 Мунаввар шуд дилам аз нури ирфон.

Омадани Саъди Майхора назди Боязид (рах)

Азизе буд, номаш Саъди Майхор,
 Ҳамеша ҷуръануши ҷоми саршор.
 Шунид авсофи Султон орифинро,
 Надида буд, суҳби шоҳи динро.
 Барои имтиҳон омад, ба ногоҳ,
 Мулоқӣ шуд ба шайхи масти Аллоҳ.
 Магар донист, қасдаш имтиҳон аст,
 Тарозусанҷ дар иқлими ҷон аст.
 Бигуфташ Боязид, эй шайхи меҳмон,

Муриде ҳаст моро масти ирфон.
Бувад номи шарифаш Пири Роъй,
Шубони гусфандон аз субоъй.
Ба ў додем мо чумла каромот,
Ба пеши ў бирав, бингар аломот.
Ба сахро рафт он гаҳ Саъди Майхор,
Шубоне дид, дар сахро ба як бор.
Ба гусфандони ў гургон шубон аст,
Ки худ андар мусалло ҳамдхон аст.
Бишуд аз тоати Маҳбуб фориғ,
Зи руяш нур чун хуршед бориқ.
Бигуфт Роъй, чӣ меҳоҳӣ, бигу зуд?
Кунам пайдо ба ту аз амри Маъбуд.
Бигуфт меҳоҳам, эй ҷон, нону ангур,
Ба ман пайдо намо, эй масти пуршур.
Асо бишкаста дар реге халонид,
Шуда ангур, токи худ давонид.
Ба ҳар шохе давида хушае чанд,
Лазизу тозаву ширинтар аз қанд.
Ба сӯйи Саъд ангуре сияҳ баст,
Сафедангур сӯйи Роъй мераст.
Бигуфташ Саъд, чун суям сиёҳ аст?
Чаро суят сафед, эй некҳоҳ, аст?
Ба як токе дурангӣ аз чӣ бошад?
Яди қудрат ба ҳар ранге тарошад?
Бигуфт Роъй, сафедаш аз яқин аст,
Яқин андар ниҳоди ман таъин аст.
Сияҳ аз имтиҳон шуд, ҷониби ту,
Зи шаккоқӣ барой зуд, эй накуху.
Ба ойина намояд акси ҳар шайъ,
Шавад ҳамрангии ў мойили вай.
Дар ин ҷо ҳаст яксон нору нурӣ,
Ба ҳам омез доранд, шахду шурӣ.
Шиносад нақдро бозори маҳшар,
Чудо гар аҳли имон шуд, зи кофар.
Зи нури дил шавад рухҳо мунаввар,
Ба авҷи сарфарозон мекашад сар.
Фариқи русафедон дар саодат,
Раванд чун моҳи тобон сӯйи ҷаннат.
Фариқи русияҳ аз зулмати дил,

Ба ҳар уқба ҳаросон, пой дар гил.
Сиёҳдил занад чун дег бар ру,
Чу мухоффона резад, чашму абру.
Барояд буйи бадбу аз даҳонаш,
Барояд аз паси ҳулқум забонаш.
Биё, дар зиндагӣ дил шустушу кун,
Қатори толибон рав, ҷустуҷу кун.
Бикун чора ба нуқси дилсиёҳӣ,
Бичу дору ба дарди пургуноҳӣ.
Ба ноҳуни надомат уқда во кун,
Худочуйӣ ба тарки мосиво кун.

Баён намудани Хузравия хоби худро дар сифати

Боязид

Чунин гуфт Аҳмади Хузравия дар хоб,
Ки дидам ҳазрати Султони Ваҳҳоб,
Ба хобам, инчунин фармуд Борӣ,
Ки, эй Аҳмад, ҳама дар интизорӣ.
Ба дарборам ҳама дар интизоранд,
Ба дилҳо ҳар яке мақсуд доранд.
Зи ман хоҳанд, ҷумла мосиворо,
Валекин Боязид хоҳад Худоро.
Муҳаққиқ бандаву ҷуяндаам уст,
Писанди содиқу пуяндаам уст.
Аз ин ру, номи Султон орифин аст,
Ҳама сарҳалқаи аҳли яқин аст.
Аз ин гуям туро, эй солики роҳ,
Маҳоҳ аз вай ба ғайри васли Аллоҳ.
Ба сидки дил аз ӯ уро талаб кун,
Муроди худ ҳамеша васли Рабб кун.
Шунав аз манн, «Лаҳалул мавло лаҳалул кул»,
Бичу уро, бикун бо ӯ таваккул.
Варо ёбӣ ҳама гардад муяссар,
Бичу уро, гузар аз чизи дигар.
Аз ӯ хоҳӣ агар чизи дигарро,
Дихад он муддаъои хайру шарро.
Бувад қодир ба халқи муддаъоҳо,
Ба ҳар дарде фиристоннад давоҳо.
Валекин, назди ӯ беиътиборӣ,
Миёни содиқонаш шармсорӣ.

Бигу, зикри ломақсуд авқот,
Ба нафйи ғайр Иллаллоҳ исбот.
Ки яъне мақсудам, ё Рабб, туйи бас,
Надорам дар ду олам ғайри Ту кас.
Чунин гуиву аз вай ғайр хоҳй,
Набошй муътабар назди Илоҳй.
Аз ӯ доим талаб кун васли урӯ,
Махоҳ аз мосивойй рангу буро.

Нақли азизе мадади Боязиди Бастомро дар ҷанги куффор

Чунин фармуд як донои асрор,
Ки рузи ҳарб мекардй ба куффор,
Ба ҳангоми ғуллу ҷамъи кофир,
Шикаст исломро аз зарби охир.
Ба ҳангоми гурези аҳли ислом,
Касе фарёд кард, ё қутби Бастом.
Ба ногаҳ оташ аз суи Хуросон,
Расиду кард кофирро ҳаросон.
Аз он барқи шарори оташангез,
Зи ваҳмаш ҳар яке меғуфт, бигрез.
Сафи ҳар кофире ҳар су гурезон,
Ҳама мақхуру абтар афту хезон.
Ба нусрат муъминон бо сад ғанимат,
Ба пирузй сафар дар рахту давлат.
Зи юмни ҳиммати марди Худо шуд,
Ба дарди мустағисонаш даво шуд.
Каманди ҳиммати ошиқ дароз аст,
Ба даргаҳ соҳиби нозу ниёз аст.
Расад дасти дилаш дар рубъи маскун,
Ки гирад дасти ҳар афтода маҳзун.
Дилеро қуввате аз Ҳақ расида,
Камонаш қаҳқашонро даркашида.
Гаҳе оташ шавад, гаҳ тири паррон,
Гаҳе аждар шавад, гаҳ шери ғуррон.
Гаҳе дарё шавад, гаҳ мавҷи хунрез,
Гаҳе лашкар шавад, гаҳ ханҷари тез.
Гаҳе сар - сар шавад бар Оди мункир,
Гаҳе туфон шавад бар қавми кофир.

Вали шамшери яди қудрати Уст,
Агар фармон шавад, дар хидмати Уст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Қунунӣ

Қадамро боадаб бигзор, дар ин беша шеронанд,
Дар ин хоки хунук афсурда чандин аждаҳоронанд.
Ба зери абри сурат ҳамчу хуршеданд пинҳоне,
Дар ин вайрона бо ганҷи ҳақиқат хоксоронанд.
Зи сузи ишқ хокистарнамову маъдани оташ,
Ба сурат чун гадои фақр, маънӣ тоҷдоронанд.
Зи захми дил шуда, шуридаву жулидаву ҳайрон,
Мақун айби фиғону нолааш, ки доғдоронанд.
Шамоли қазби шавқаш мекашад доман ба саҳроӣ,
Чу Маҷнуне, ба завқи васли Лайлӣ масту ҳайронанд.
Тапонад, то нафас боқист, андар кучаи нозаш,
Ба қуёни висолаш аз ғами дил беқароронанд.
Дуто гаштанд муштоқон бари манзури яқтоӣ,
Ба гардуни қиёмат чун кавокиб интизоронанд.
Даҳон аз лаззати ин айшу нуши бебақо баста,
Ба коми қон зи шахди қуръаӣ май комгоронанд.
Қуноно, гар ба дунё лаззати дидор меҳоӣ,
Биё андар ҳарими иштиёқаш, ошкоронанд.

Ба назди Боязид омадани азизе дар мувоқибаи дидани уро

Азизе пеши шайх омад ба рузе,
Чароғи синааш ҳангоми сузе.
Ба ҳайрат дар мувоқиб сарнагун дид.
Ба сӯи қудси қон дар қустучу дид.
Тавқуф кард, то ӯ сар бибардошт,
Ба фикраш, арзи дилро тухм мекошт.
Қучо будӣ, бифармуд сӯи Султон,
Бигуфташ Боязид, дар назди Субҳон.
Бигуфт, ман будам он қо, ту набудӣ,
Қигуна лаб ба ин даъват қушудӣ?
Бигуфташ Боязид, ин гуфтаат рост,
Дар ин даргоҳ даст аз даст болост.
Даруни парда будам ман, ту берун,
Дарунеро набинад, аҳли берун.

Ту донӣ то мақоми ҷой дидан,
Намедонӣ, зи сирри пардаи ман.
Ба ҳар солиқ мақому ҷойгоҳест,
Ба ҳар султони дил як таҷағоҳест.
Ки ҳафтсад парда дорад, нури Яздон,
Чӣ донӣ хилвати ҳар пардаи он?
Паси ҳар парда ҳар гуна мақом аст,
Ба ҳар лаб шарбатӣ дигар ба ком аст.
Бувад мақсуд яке, ҷуянда бисёр,
Ба ҳар кас ҷилвае дигар кунад Ёр.
Бувад як ҳоли васфи Зоти Бечун,
Ба солиқҳо бувад ҳоле дигаргун.

Фармудани Боязид, ки хитоб шунидам, ки тухфа биёр

Ба рузе гуфт, он Султони ирфон,
Хитобе шуд ба ман аз Зоти субҳон.
Ки, эй банда, агар оӣ ба Дарбор,
Маё дасти тҳиву тухфайе ор.
Биёр он тухфайе, Моро набошад,
Ки ранги куҳнаи дилро тарошад.
Бигуфтам, он чигуна тухфа некуст?
Ки бо ман ҳаст, бо Ту нест, эй Дуст?
Бигуфт, эй Боязид, аҷзу шикаст аст,
Ба аҷз аз макри Ман ҳар банда растаст.
Аз ин су роҳ ёбӣ сӯи Бесу,
Агар ҳастӣ бихоӣ, нестӣ ҷу.
Нишон гар хоӣ зи авҷи бенишонӣ,
Маконро гар кунӣ дар ло маконӣ.
Зи роҳи дил ба аҷзи нестӣ рав,
Ба ӯ восил шавӣ аз худ бурун шав.
Расӣ шояд ба ҷои норасоӣ,
Мунаввар гардӣ аз нури Худойӣ.

Фармудани Боязид, ки дар роҳи тавҳидбиштофтам, оқибат аз фазли ӯ ёфтам

Чунин фармуд рузе пири Бастом,
Ҳамон Султони ирфони накуном.
Надидам аз намоз ҷуз ранҷи бисёр,

Киёму чуз рукуъу сачда эй ёр.
Надидам ғайри чувъ аз руза ҳосил,
Шудам охир зи фазли дӯст восил.
Зи фазли ў майи ваҳдат кашидам,
Зи лутфи дӯст дидам, он чӣ дидам.
Макун така ба зухду касбу кирдор,
Умед аз фазли ў кун, ру ба ў ор.
Ҳамон банда, ки фазлаш кард дар бар,
Шавад ҳар муддаъои ў муяссар.
Ба назди аҳли ирфонӣ ҳама уст,
Ҳама роҳили зоҳир мосивогуст.
Сиворо ҳеҷ медонад муҳаққиқ,
Ҳама ҳеҷ аст, назди аҳли таҳқиқ.
Чигуна нестро кас ҳаст гӯяд?
Зи маъдумон бақоро чун бичуяд?
Чӣ сон нафйро исбот хонад?
Ба нақше оби дилро шод донад?
Биё сӯйи бақо, оби бақо нуш,
Фано доништа худро дар бақо куш.

Баёни таҷаллии сифоту зоти Вочиб Таъоло (Ҷ)

Ба ҳангоми таҷалии сифоте,
Шудӣ андар қарору дар суботе.
Фуру будӣ ба истиғроқи ҳайрат,
Зи худ ғойиб, вале ҳозир ба Ҳазрат.
Вале вақти таҷаллигоҳи зотӣ,
Шудӣ дар шуришу дар бесуботӣ.
Ба ҷунбиш омадӣ ҳар узв ларзон,
Шудӣ вачдӣ ба истиғроқи Субҳон.
Ки гуфтӣ вақти мастӣ, омад – омад,
Чу нуре дар дили ҷонам даромад.
Зи чуши дил дигаргун гашта ҳолаш,
Шакарафшон шудӣ аз ҳар мақолаш.
Шамоли шавқ ҷунбонад баданро,
Физояд дар найистон суҳтанро.
Наёяд то шамоли шавқ аз Вай,
Куҷо нола брояд аз дили най?
Зи нафхи ишқ олим дар фигон аст,
Кӣ донад он, ки уро сирри ҷон аст?
Мабин дар куза, бингар кузачунбон,

Чу бинӣ тули найро, бишнав афгон.
Агар ту аҳли асрори яқинӣ,
Ба зоҳир қониби сурат набинӣ.

Фармудани Боязид, ки умрҳо чаҳд кардам намоз шойишта кунам, нашуд

Чунин фармуд он дарвеши огоҳ,
Накардам тоъате лойиқ ба Даргоҳ.
Тамоми умр кардам қасди бисёр,
Намозеро ниёз орам ба Ҷаббор.
Нашуд аз ман намозе лойиқи ӯ,
Зи тақсироти аҷзам меканам му.
Шабе аз вақти хуфтан то саҳаргоҳ,
Гузоридам намозеро ба Даргоҳ.
Саҳаргоҳаш шудам андар муноҷот,
Кушодам дасти дил бар Дарғаҳи Зот.
Бигуфтам, эй Худованди халойиқ,
Наёвардам намозе бар Ту лойиқ.
Ба Даргоҳат бувад фосиқ ҳазорон,
Манам ҳастам яке з-он бенамозон.
Намозам дархури ин Боязид аст,
Куҷо шойистайи Зоти Маҷид аст?
Ба Даргоҳаш нашуд, Султон, намозе,
Ту, эй ношуста ру, бар худ чӣ нозӣ?
Куҷо дар тоъати омма ҳузур аст?
Ҳазорон хатраи деви қусур аст.
Баданҳо гар ба масҷид дар ҳаму рост,
Парешон дил зи ғафлатҳо ба ҳар қост.
Ба ҳар рақъат намозат сад хатоҳо,
Зи шарри фикр сӯйи мочароҳо.
Ҷуволи сад шикоф омад тани ту,
Зи ҳар суроҳ резад арзани ту.
Ба фикри эҳтиёт резӣ як су,
Пайи рузӣ, ки резад аз дигар су.
Дигар суро кунӣ гар забти чора,
Шавад резон зи чандин чокпора.
Ки резад арзани фикрат ба ҳар су,
Хатову саҳвоҳ резон зи ҳар су.
Зи нуқсони ибодатҳо хиҷил бош,
Зи ҳайронии ҳолат музмаҳил бош.

Хиҷил аз ҳадяҳои номуносиб,
Забон кутаҳ зи нуқси касбу косиб.
Ниёзе бар ба бори Бениёзӣ,
Сари муйе ба касби худ нанозӣ.

Хостани муриди Боязид аз шайх пустинашро

Ба рузе буд Султон сойири роҳ,
Дилаш андар шухуди дӯст огоҳ,
Либосаш як дарида пустин буд,
Ба ӯ ҳамроҳ ёри дилнишин буд.
Бигуфташ ёр, бишнав аз каминат,
Бидеҳ бо ман зи лахте пустинат.
Табаррук, то шавад бо ман футуҳӣ,
Раҳад аз қайди банд ин мурғи руҳӣ.
Бигуфташ Боязид, эй солики хом,
Зи пустинаи кучо ёбӣ саранҷом?
Агар пушӣ ту пусти боязидӣ,
Дар ин раҳ кай биёбӣ як мазиде?
Магар сози ту кори Боязидро,
Ба ҳоли хеш то ёбӣ мазидро.
Бигирӣ феълу хуӣ боязидӣ,
Биёбӣ пустини боязидӣ.
Раҳи мардон бигир, эй солики роҳ,
Барад роҳи азизон сӯи Аллоҳ.
Либос чӣ гар ба Байтуллоҳ дорӣ,
Чӣ суд гар дил бувад бар мосивой?
Агар дар хона фисқу қиморе,
Бувад масҷид агар бо Кирдигорӣ.
На бо ӯ муътабар ҷойи либос аст,
Магар кирдори аҳли ҳақшинос аст.
Бари кор омадастӣ, мардикорӣ,
Зи касби кор ёбӣ васли Борӣ.

Дидани Боязид девонаи шуридаро, ки мегуфт, ба ман назар кун

Назар андохт рузе пири огоҳ,
Яке шуридаеро масти Аллоҳ.
Дуё мекард, он шайдои пуршур,
Чунин меҳост, ӯ аз олами нур.

Ки ё Рабб, сӯйи ин хаста назар кун,
Нигаҳ бар ҳоли ин беболу пар кун.
Табассум карда суяш Боязид, гуфт,
Дурре аз ганҷи пинҳонӣ чунин суфт.
Сару рӯйи накуёе, ки ту дорӣ,
Назар созад ба ту Халлоқи Борӣ.
Бигуфт он маст, эй Султони ирфон,
Аз он хоҳам ба худ манзури Субҳон.
Наку гардад, сару рӯйи мани зишт,
Ки деҳқони азал моро чунин кишт.
Ки шояд манзари Ҳақро биёбам,
Аз ин зиштӣ расвойӣ бароям.
Каломи он ҳақиқат дон мавсул,
Ба самъи боязидӣ гашт маъкул.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Ё Илоҳӣ, кун назар шуридагони хешро,
Сӯйи ғазлат кун ҳавола осӣёни хешро.
Зиштии рӯйи ҳама аз ҳусни Ту дорад умед,
Моҳи мисрӣ кун руҳи зиндониёни хешро.
Лойиқӣ номи Ту набвад ин забон з-олудагӣ,
Сад ба оби шаҳд гар шуям даҳони хешро.
Буд рузе як найе баста миён дар нолаҳо,
Бастаам дар нолаи ишқат миёни хешро.
Гарчи худ вобастаам дар қайди доми зиндагӣ,
Мефиристам сӯйи Ту ашки равони хешро.
Ҷониби васлат ба занҷири ҳидоят мекашон,
Ман надонам тифлваш суду зиёни хешро.
Дар касофатхона ҷуз бори гунаҳ ҳосил нашуд,
Афту хезон мебарам бори гарони хешро.
Сад дарего, пешро маргам давойи дил нашуд,
Мебарам сӯйи лаҳад доғи ниҳони хешро.
Васл гар хоҳӣ Ҷунунӣ, ғайри мурдан чора нест,
Дар баҳори васли ӯ бинӣ хазони хешро.

Фармудани Боязид, ки дил мечустам нидоёе шунидам

Чунин фармуд рузе сӯйи ёрон,
Касоне бар дари дил интизорон.

Ки мечустам дили гўмкардаи худ,
 Биёбам захмии афсурдаи худ.
 Шунидам як нидоёе дар саҳаргоҳ,
 Чаро ҷуӣи сивойи Зоти Аллоҳ?
 Ба мо гар дори лофи ошной,
 Чӣ мечуӣи зи ҳар су мосивойе?
 Ки дил дар тинати аҳли макон аст,
 Худойи ту Қадиму Ломакон аст.
 Чаро ҷуӣи нишонам аз маконе?
 Биё сӯӣи ҷаҳони бенишонӣ.
 Нишин як ҷо, сӯӣи бесу сафар кун,
 Бипушон чашм, сӯӣи ў назар кун.
 Ба як мижгон задан васлаш ба ком аст,
 Чӣ суд ин мурғи аршӣ сайди дом аст?
 Зи дунё то ба уқбо ними гом аст,
 Ки ин ҷушиш барои лаҳми хом аст.
 Саройи дун бувад ҷойи гудозе,
 Ки то олудагон гардад намозӣ.
 Намозиҳро ба васл бениёзанд,
 Чу покони шав покнавозанд.
 Тайиботи ҷаҳон мар тайибинрош,
 Ки сидқӣ маърифат аҳли яқинрош.
 Ба дил гар нури субҳонӣ қарин аст,
 Мунаввар сина аз айнуляқин аст.

Фармудани Боязид (раҳ) ки аз ғалабаи ишқ душмани хеш гардидам

Чунин фармуд рузе он ҷигарреш,
 Зи рамзи воқеоти ҳолати хеш.
 Рамид мурғи дилам аз дори дунё,
 Парид дар ошёнӣ қурби Мавло.
 Чунон хубби Илоҳӣ ҷуш зад беш,
 Шудам он гаҳ адусон душмани хеш.
 Бувад дар ҳаққӣ адуви хеш инсон,
 Ки созад қатъи фикраш решаи ҷон.
 Набошад гар ду чашмат душмани ту,
 Чаро бо сӯӣи номаҳрам равад у?
 Забон андар даҳон чун ханҷаре тез,
 Кунад бо кизбу ғайбат хуни ту рез.
 Ду поят гар муҳиббу меҳрубон аст,

Чаро бо сӯйи кори бад равон аст?
Агар дорад ду дастат ошной,
Ба исён чун кунад аз ту ҷудой?
Ҳавоси чашми тан гар бошадат ёр,
Чаро бо ту кунад бори гунаҳ бор?
Ту рн ҷонӣ, ки ҷон ҷони туро дуст,
Физойи ҷони маҳзуни ту аз Уст.
Надорӣ дӯст ҷуз Ҳаққ дар ду олам,
Аз ӯ пур мешавӣ дар мосиво кам.
Ба ҷуз Ҳаққ, ин ҳама бегона дораест,
Агарчи тифли ширин дар канор аст.
Бигардон ру зи душманҳои ҷонӣ,
Ба сӯйи боби лутфи Ломаконӣ.
Адуҳо сарфи роҳи дустӣ некуст,
Аду дар хидмати ӯ мешавад дуст.

Фармудани Боязид, ки касе пайваста ба Ҳаққ канад таноби дилро

Чунин фармуд рузе он чигарреш,
Ба сӯйи ҷамъи аҳли суҳбати хеш.
Касеро Ҳаққ шавад аз роҳи дил ёр,
Канад аз дил таноби меҳри ағёр.
Ба нури маърифат ху карда чандон,
Шавад аз зулмати ҳар дил гурезон.
Ба қудси ломаконӣ мекунад сайр,
Малоле оядаш аз суҳбати ғайр.
Ба он солиқ муносиб ганҷи узлат,
Ба ӯ офат бувад ошуби суҳбат.
Бипушад чашм гардад ғарқӣ ҳайрат,
Зи худ ғойиб шавад, ҳозир ба Ҳазрат.
Ба худ гумгаштагон дарёфт Уро,
Наҷунбонида чашмаш тори муро.
Парад з-ин ҷисми фитнахоҳи носут,
Равад дар ошӯни қудси лохут.
Чароғаш дар замин, нураш ба улё,
Кунад сайри мақом аз Арш боло.
Ба ӯ овози як пашша ҳиҷоб аст,
Раҳи андеша аз муйи хароб аст.
Ба вақти саҳви истиғроқӣ ҳайрат,
Ба солиқ ру кунад ҷуёни хилват.

Фармудани Боязид, чунон ки тан тавоф кунад каъбаи дилро чон тавоф кунад каъбаи гилро

Чунин фармуд рузе пири ирфон,
Ки роҳи зоҳиру ботин чунин дон.
Ба сурат ҳақиён дар гирди хона,
Тавоф оранд бар Зоти Ягона.
Бихоҳанд мосивову орзуҳо,
Ба айшу нуши қолаб обрӯҳо.
Дили ориф ба гирди Арши Раҳмон,
Зи завқи чон ба тавфи Зоти Субҳон.
Бақохоҳон ба даргоҳи Карамсоз,
Ба ў гуянд аз асрори дил роз.
Зи файзи завқи ў дил мешавад дил,
Биёбад руҳи чон чон зи ҳосил.
Тавофи Зоти Бечун тавфи руҳ аст.
Дар ин эҳром сад чандон футуҳ аст.
Ки ин махсус бар аҳли яқин аст,
Ҳақиқӣ ҳоҷии ноҷӣ ҳамин аст.
Чунин мекун тавоф, эй кузагардон,
Тавофи чону дил шуд кори мардон.
Шикаст ин ҷо ҳазорон куза беоб,
Ба зудӣ чашми дилро мол аз хоб.
Хубобе бош андар баҳри тавҳид,
Кафида, об шав аз боди таҷрид.
Шикаста кузаи тан об гардӣ,
Зи хур фориф барӣ аз хор гардӣ.
Бувад осори файзи қурбати он,
Ба ту ояд сифоту хуӣи Яздон.
Биёбӣ з-ин фано, боқӣ маъаллоҳ,
Аз ин нушӣ бақо, кутаҳ шавад роҳ.

Воқеаи фармудани Боязид сӯи муҳиббон

Чунин фармуд сӯи ҷамъи ёрон.
Ки, эй аз ҷоми соқӣ косадорон.
Худо гар давлати ҳар ду ҷаҳонӣ,
Бибахшояд зи ҷуди ломаконӣ.
Сари муйе ба ў ғарра набошад,
Назар нокарда, сӯи ў талошад.

Диҳад бедавлатӣ фонӣ, агар ӯ,
Набошед ноумед аз бахшиши Ҳу.
Ба ориф ранҷу ганҷ ҳар ду баробар,
Бувад як сон ба чашмаш хок ё зар.
Зи Аршу фарш пешаш ҳалқаи нун,
Натобад дар нигоҳи он ҷигархун.
Ту гетӣ ҳаст аз як амри кун шуд,
Зи нафхи сур бар боди забун шуд.
Ҷаҳон барпо кунун бар рӯи бод аст,
Дили хомон ба ин барбод шод аст.
Нафасбоди бадан андар тапидан,
Ҳисоби умр бар поён расидан.
Ба охир дам бидон, ки нафхи сур аст.
Хамушон аз дамаш дар авҷи шур аст.
Ҷаҳон бо ҳар ҷаҳоне ҷумла барбод,
Чаро оқил ниҳад дил андар ин бод.

Баёни Боязид аломати камолро, ки олам тафсон аст

Касе пурсид з-он султони ирфон,
Чӣ осори камол ояд ба инсон?
Бигуфташ, гар ба ҳар солиқ камол аст,
Ҳамеша олами тафсони ҳол аст.
Бидонад ҷурму нуқси хештанро,
Ҳиҷолат гашта, гуяб Зулмананро.
Кунад ҳиммат ба ҳар як мосивой,
Шавад гӯи зикри Кибриёй.
Шикастӣ гар тилисми табъи ҳастӣ,
Шифо ёбад дилат аз ҳақпарастӣ.
Ҳазорон мурғи ҷон мақтули ин тег,
Тамоми қурси маҳ дар зери ин меғ.
Куҷо сармаст як шери шикорӣ,
Даронад пардари аз ҷазби Борӣ.
Ки ин ҷо пардадар Рустаминон аст,
Саросар ҷон ҳам, ҷони ҷаҳон аст.
Гузорад абри танро ҳамчу хуршед,
Давад бо сӯйи қибла ҷон ба уммед.
Расад дар қибла, то гардад ҷигархун,
Фуру нишнад зи по ҳолаш дигаргун.
Дигаргунӣ нишони васл, зӣ ҷон,
Зи ҳамрангии оташ пухта хомон.

Пурсидани солик аз Боязид, ки роҳи Ҳақ чун аст

Касе пурсид з-он пири дилогоҳ,
Чӣ гунна роҳ бошад сӯи Аллоҳ?
Бигуфт, аз роҳ хезӣ, мерасӣ зуд,
Дари дил боз кун, ки боб бикшуд.
Ба сӯи ӯ бирав, фориғ зи роҳ шав,
Зи шавқӣ ишқ ҳайрони дари Илоҳ шав.
Зи ҳайронӣ расӣ охир ба қойе,
Ба он дар бинӣ шоҳонро гадоӣ.
Ба аҳли саҳв истиғроқ саҳвест,
Ки ҳайрониву данғхолӣ маҳвест.
Ба аҳли суқр истиғроқ вачд аст,
Ба шураш дар қиёму қатъда сачд аст.
Ғаҳе дар ҷунбиши узв тапидан,
Ғаҳе ҳайрон сиришкаш дар чакидан.
Ғаҳе андар мувоқиб фарқи ваҳдат,
Зи худ гум гашта, ёбад васли Ҳазрат.
Ба ошиқ суқру саҳви ишқ пайдо,
Ба ҳар паҳлу равона масту шайдо.
Зи ҳар гуна гуле ӯ мекашад бу,
Ба ӯ ҳар гуна ҳоле медиҳад ру.
Аз ин ру, соҳиби ҳолат бошад,
Муфизӣ ҷумлаи авҷот бошад.
Ба аҳли саҳв хомушӣ зи ҳайрат,
Зи истиғроқ ёбад завқи ҳолат.
Надорад завқи вачди суқр асло,
Аз ин ру, мункири вачд аст ин қо.

Ғазали Мавлавӣ Ҷунунӣ

Завқи майро ошиқи майхора медонад, ки чист,
Заҳми дилро синаи садпора медонад, ки чист.
Пеши бедардон чӣ мағӯйӣ зи сирру рози дил,
Он, ки аз дардаш шавад бечора, медонад, ки чист.
Носеҳон ҳайрон зи бесамъии ин сангиндилон,
Гар гузар созад ба санги хора, медонад, ки чист.
Бо муқимон кас нағӯяд лаззати ҳуббул ватан,
Аз ватан оне, ки шуд овора, медонад, ки чист.
Сайри боғи ишқ кун, то бу барӣ аз васли ӯ,

Буйи васлаш ошиқи сайёра медонад, ки чист.
Бохабар бошӣ зи макри ин ачузи шуйкуш,
Куштагонаш макри ин маккора медонад, ки чист.
Халқро дар дам кашид ин аждаҳои нафсшум,
Орифон мақсуди ин аммора медонад, ки чист.
Талхкомон дар тақопу соқии истиғноии ноз,
Аҳли дилро дидаи бедора медонад, ки чист.
Эй Ҷунунӣ, кас надонад, лаззати завқи ҷамол,
Рухсати дидор шуд, наззора медонад, ки чист.

Панд хостани солике аз Боязиди Бастом (рах)

Яке омад ба пеши он хирадманд,
Бигуфт, эй марди ҳақ, моро бидеҳ панд.
Бигуфташ, сӯйи гардун кун наззора,
Назар карда, бидид моҳу ситора.
Бигуфт, донистай халлоқи ин кист?
Мурод аз хулқати махлуқҳо чист?
Бигуфт, донистаам, Ҳақ офарида,
Ба боло чарх на торам кашида.
Бигуфт, дониста бошӣ, бохабар бош,
Ба ҳар ҷойе, ки бошӣ барҳазар бош.
Ба ту ҳамроҳ дар ҳар кардаи ту,
Зи сатториш надаррад пардаи ту.
Ба ӯ ҳастӣ, ба зикру фикри ӯ бош,
Зи роҳи дил талаб дар ҷустуҷу бош.
Аз ӯ дон ҷумлаи нафъу зарарҳо,
Зи доғи худ кунад хунин ҷигарҳо.
Набошад ҳеҷ роҳе ҷуз дари ӯ,
Ҳама шоҳон камина чокари ӯ.
Саре, ки сӯйи он дарғаҳ равон аст,
Ҳазорон корвон дар корвон аст.
Ту ҳам аз пайравони корвон бош,
Ба ҷону дил муҳибби раҳравон бош.
Муҳаббат ҷавҳари шамшери руҳ аст,
Ба киштии бадан чун файзи Нуҳ аст.
Буриш 3-ин ҷавҳар аст, эй оҳани хом,
Ба майхона даро, 3-ин ҷуръа ошом.
Бикун суръат, ки наздик омада дур,
Расид ин пойи умрат бар лаби гур.

Магу фардову пасфардо, дам ин аст,
Аҷал каф бар гиребонат қарин аст.

Пурсидани касе аз Боязид чаро чувъро ситоиш кунӣ

Касе пурсид аз он пири ирфон,
Ки дорам мушките, гу маънии он.
Чаро чувъро ба ҳар кас меситой?
Гурусна дустро чӣ сирр намой?
Бигуфташ Боязид, гуям бикун гуш,
Ба мазмуни каломам сарф кун хуш.
Агар як дам гурусна будӣ Фиръавн,
Накардӣ даъвӣ он бадбахти беавн.
Зи серӣ буд он тугёни қаҳлаш,
Накардӣ панди ширини Мусо аҳлаш.
Гурусна гар даме мондӣ ба ҷойе,
Накардӣ ҳеҷ даъвои худой.
Бувад аҷзояи дузах нафси саркаш,
Инонаш дар риёзат сахттар каш.
Ки ин нор аст, бар норат кашонад,
Ба қатъи оташи дузах расонад.
Дар ин раҳ дар риёзатҳо бидеҳ тан,
Халилосо шавад, то нор гулшан.
Ба завқи зикр кун ин норро нур,
Ки сӯйи нор рафтан нест дастур.
Мадад гирӣ агар аз олами нур,
Шавад наздик бо ту роҳати гур.

Хостани Боязиди Бастомӣ ҳангоми вафот зикри огоҳиро

Даме, ки шуд вафоти он мукаррам,
Бигуфтӣ зикри Аллоҳро ба ҳар дам.
Илоҳо гуфт, вақти зикри Аллоҳ,
Маро ғофил нагардонӣ зи Даргоҳ.
Ба ғафлат зикри Ту гуфтам ҳамеша,
Ниҳоли дил надорад ҳеҷ реша.
Расид умрам ба охир, назъи ҷон аст,
Ҳануз зикрам ба ғафлат дар ниҳон аст.
Надонам, кай ҳузури дил биёбам,
Ба завқи оғаҳӣ дида пуробам.

Бигуфтӣ узру тақсираш ба Даргоҳ,
Шикастӣ нуқсҳои дил ба Аллоҳ.
Бувад хуӣ муҳиббон узру тақсир,
К-аз ин диданд дар ин роҳ тавфир.
Бизан дасти надомат дар гиребон,
Забони узро доим биҷунбон.
Даме, ки рафт дар ғафлат абас дон,
Чу мурғи кушта зойеъ дар қафас дон.
Барояд гар нафас бо ёди Субҳон,
Кунад чун боз сӯи Арш тайрон.
Паронӣ ин кабутарро паёпай,
Шавӣ шаҳбоз андар дарғаҳи Вай.

Хоб дидани муриде Боязидро баъд аз вафот

Ба ногаҳ як муридаш дид дар хоб,
Ба фарқи сар гирифта Арши Ваҳҳоб.
Мурид бедор шуд аз хоби ғафлат,
Давон шуд сӯи он муршид ба суръат.
Расид дар боргоҳи боязидӣ,
Ки дид мотамсаро гуфтушуниде.
Ҳамон шаб руҳи покаш нақл карда,
Чу хуршеди фуру дар зери парда.
Сӯи ҳамли ҷаноза халқ биштофт,
Магар суфӣ зи ҷойе фурсате ёфт.
Бизад худро миёни қавми бисёр,
Ба зери ҳамл шуд тобутбардор.
Чу мерафтӣ ба зери ҳамл чун бод,
Ҳамон хоби шабина рафташ аз ёд.
Бигуфташ Боязид, эй суфӣ, он хоб,
Ҳамин тобути мо бинмуд Ваҳҳоб.
Бувад таъбири хоб, ин рафъи тобут,
Бувад ин қалби мо чун Арши Лохут.
Азизонро мағу мурда, ҳаётанд,
Асал нушона дар шаҳду наботанд.
Зи абри тан барояд моҳи руҳаш,
Аз ин ҳастӣ фузун гардад футуҳаш.
Қудо аз абр нури маҳ физояд,
Мунаввар мешавад, ҳар кӣ барояд.
Ҳаёти мурдасурат зиндаи дин,
Ба чашми дил сӯи руҳониён бин.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (рах)

Саросар қон шав, эй дил, қониби руҳониён бингар,
Гузашта з-ин макон, дар ломакон рафта, макон бингар.
Шуда дилгир з-ин зиндон, шикаста қайди занҷирҳо,
Ҳама машғул дар айши биҳишти ҷовидон бингар.
Ният карданд ғофилҳо, иқоматро зи нодонӣ,
Равад доно ба сӯи васли бесу, давдагон бингар.
Мусофир дар ғами роҳ аст, дар фикри равоҳилҳо,
Ҳама бастанд маҳмилҳо, ба сӯи корвон бингар.
Надорад ин биёбон ҳосиле аз ғайри нобудӣ,
Баҳоре нест андар ин чаман, ғайри хазон бингар.
Тамоми неку бад дар як баҳо бифрухт бозораш,
Насозад фарқ ин савдогар аз пиру ҷавон бингар.
Магар ин хоктуда қойи бозигоҳи тифлон аст?
Назар андар ҳақиқат карда, қойи кудакон бингар.
Фиреби бозии дунё махур, эй ташнаҷу ҷоме,
Ҳама сероб аз ҷоми кафи пири муғон бингар.
Ба шабҳо каш Чунун, аз доғи ишқаш ранҷи бедорӣ,
Ба рузи марг сӯи дӯст дар хоби гарон бингар.

Воқеаи дафни султон Боязид (рах)

Муридон Боязидро карда мадфун,
Супориданд бо Халлоқи Бечун.
Азизе гуфт, назди турбати ӯ,
Шабе рафтам зи худ дар олами Ҳу.
Ки дидам ман ба зери Арш бустон,
Шукуфта ғунчаҳову хуш гулистон.
Дамида сунбули чуши бунафша,
Надорад ӯ канору ҳадду гуша.
Ба ҳар барге навишта ин бидидаст,
Валии вақт султон Боязид аст.
Ки додӣ ҷумла авроқаш гувоҳӣ,
Ки ҳаст ин шайх маҳбуби Илоҳӣ.
Пушаймон гашта, ҷамъи мункиронаш,
Ҳама дар ҳасрати оҳу фиғонаш.
Ки рафт он авлиёи вақт, афсус,
Ба руйи тахти ҷаннат мезанад к с.
Бикандандӣ зи ҳасрат ришу руро,

Шиносо гашта васвоси адуро.
Ки буд васвоси деви маккор,
Маро маҳрум кард аз файзи аброр.
Тамоми ҳусни уро кубҳ бинмуд,
Баровард аз димоғи ҳасратам дуд.
Кунун аз ҳуббу ихлосам чӣ суд аст?
Ки уро марг аз пешам рабудаст.
Дарег аз курии ин чашми зоҳир,
Набинад сангҳоро то ҷавоҳир.
Надонад санг то гавҳар кадом аст,
Ки зарфи заҳр ё шаҳди мудом аст.
Магар бахшад Худо чашми басорат,
Ба сӯи авлиё созад ишорат.

Пурсидани касе дар хоб аз Боязид, ки тасаввуф чист

Шабе уро азизе дид дар хоб,
Бигуфт, эй файзбахши ҷамъи аҳбоб.
Тасаввуф чист андар роҳи тавҳид?
Чӣ бошад шеваҳои аҳли таҷрид?
Табассум карда, гуфташ бишнав аз ман,
Дари роҳат ба рӯи хеш бастан.
Кашидан ранҷи одоби дузону,
Ба Бесу аз дигар су тофтан ру.
Биё солиқ, дари роҳат ба худ банд,
Бичу Бечун, гузар аз чуну аз чанд.
Гузашт умри ту дар чуну чаридан,
Фиёлат пардаи худро даридан.
Нафас охир нагашта, чашм во кун,
Сиво худро зи мӯҳри мосиво кун.
Назар кун, ҳамнишинонат кучо шуд,
Ҳама дар хоки ҳасрат рафта, ҷо шуд.
Гузори умр бин чун боди Сар-сар,
Тапон шуд мурғи руҳат мойили пар.
Шуда наздик назъи ҷонсупорӣ,
Хаёли хоми ту садсола-дорӣ.
Ҳама афсус аз ин хоми ғафлат,
Раванд як-як ба гуристон ба ҳасрат.
Зи дун дил гир, пеш аз ҷон гирифтани,
Хазон ояд зи дунболи шукуфтани.
Нагирӣ ибрат аз ёрони пешин,—

Ки рафтанд дар рикоби аспи чубин.
Ба ҳар дар он фарас омода чолок,
Кунад пуштора, тозад ҷониби хок.
Биёяд бар дарат ногаҳ ба ҷавлон,
Бикун имруз фикри маҳмили он.

Воқеаи Абдуллоҳ бини Муборак (раҳ)

Чу Абдуллоҳ он ибни Муборак,
Гузида банда Эзиди Таборак.
Чунин гуянд уро аввали ҳол,
Варо ишқи канизе кард помол.
Шаби торик андар зери девор,
Ба шуғли ҳасрати ҷуёни он ёр.
Шамоли тунду борони сарду гирён,
Гузашт он шаб ба саҳтӣ зору ҳайрон.
Чу шуд бонги намози ғажр ногоҳ,
Набудӣ он зи ҳоли хеш огоҳ.
Гумонаш, он ки бошад бонги хуфтан,
Магар вақти ишо шуд, бонги гуфтан.
Зи истиғроқи шуғлу завқи ҳайрат,
Фуру андешааш рафта ба ғафлат.
Назар андохтӯ, ки субҳ дамида,
Ба куҳро домани субҳӣ расида.
Бигуфт, афсус дар умре ба ғафлат,
Гузашта беҳабар, мондам ба тоъат.
Агар дар роҳи Ҳақ ин ранҷ будӣ,
Аз ин ранҷам ҳусули ганҷ будӣ.
Бизад худро кашида оҳи ҳасрат,
Парид аз фазли Бечун хоби ғафлат.
Дилаш дар тири ишқи Ҳақ ҳадаф шуд,
Даре пайдо миёни он садаф шуд.
Кашида шуд маҷозаш сӯйи таҳқиқ,
Ба сӯйи васл зад гоме ба тафриқ.
Бигардонид ру аз фисқу исён,
Ба ҷон кушид андар роҳи Субҳон.
Ба Макка рафта, шуд охир муҷовир,
Дилаш дар боргоҳи қудс ҳозир.
Қадаҳнушон соқӣ нашъаи май,
Ниҳода сар ба хоки Дарғаи Вай.

Дили худ карда аз ҳар мосиво пок,
Ба тарки майл домангири бебок.

Воқеаи дуъо намудани Абдуллоҳ нобиноро то бино шуд

Ба Рузе дар хиромаш он Муборак,
Ба сӯи Каъбаи Эзид Таборак.
Ба роҳаш буд аъмоие нишаста,
Саломаш кард суяш даст баста.
Бигуфт, эй ошиқи бадмасти шайдо,
Дуъоие кун бар ин бечора аъмо.
Ки то гардад ду чашми тор равшан,
Ҷаҳонбинӣ намояд дидаи ман.
Бипушид чашми худ он дидабино,
Талаб кард аз Ҷаноби Ҳақ Таъоло.
Ду чашми равшани он кури мискин,
Ки шуд дарҳол чашми ӯ ҷаҳонбин.
Равад ҳар ҷо агар шайдоии ирфон,
Шавад асрори бечунӣ намоён.
Назаршон кимиё аз кони пок аст,
Дили пурҷуши эшон ҷуръанок аст.
Чашида бину завқи ӯ назар кун,
Зи шаҳдаш беҳабарҳоро хабар кун.
Ки ҷамъ оянд занбурони бадхӯй,
Баранд шояд аз ин кони асал бӯй.
Ҳазорон заҳр дар ин кон асал шуд,
Ҳама талху ширин сайди аҷал шуд.

Воқеаи дар роҳ рафтани Абдуллоҳ ва таъна задани мункирон уро

Ба назди шайх Абдуллоҳи шайдо,
Муридон ҷамъ дар гирдаш ҳувайдо.
Ба чандин салвате мерафт дар роҳ,
Сайиде буд, омад пеш ногоҳ.
Дилаш дар бухл чандон шуд фитода,
Бигуфт, ин чӣ ҳашам, эй ҳиндузода?
Ту ҳиндузодаву ин давлату ганҷ,
Манам оли насаби ин меҳнати ранҷ.
Чаро сар бошад андар хоки раҳ хор,

Чй лойиқ бойро ин зеби дастор?
Шунида, гуфт бо ӯ шайхи доно,
Шунав ҳарфам, магар ин ҳарфи бечо.
Агарчи ту зи насли Мустафой,
Зи фармони Расули Ҳақ ҷудой.
Шудӣ фармонпазири нафси ғаддор,
Шудастӣ пайрави шайтони маккор.
Шариат хор кардӣ, хор аз онӣ,
Ба ҷуз номи мусалмонӣ надонӣ.
Агарчи ҳиндуям ё турку тоҷик,
Равам фармонпазири роҳи борик.
Мутеъи амри фармони Расулам,
Ман аз нопайравии Аҳмад малулам.
Ба ман хоки раҳи ӯ кимиё шуд,
Аз ин хокам ба олам тутиё шуд.
Ки дорам иззати шаръи Набиरो,
Ба ҷону дил намоям пайравиро.
Зи ҳурматҳои ин шаръи рисолат,
Худо кардаст иззатҳо каромат.
Ҳиҷолатманд шуд хоҷа зи гуфтор,
Даҳонаш баста шуд аз шарм ночор.
Агар иззат кунӣ шаръи Набиरो,
Мадеҳ аз даст ҳаргиз пайравиро.
Биёбӣ иззат, эй солиқ ба ду кавн,
Агар ёбӣ зи тавфиқи Худо авн.
Бувад аҳли Набӣ аз ол афзал,
Ҳама ноқис зи фазли уст акмал.
Билол омад зи Ҳабашистон араб шуд,
Абуҷаҳл ҳиндӣ аз кибру насаб шуд.
Билол пурнур шуд аз моҳи Сарвар,
Абутолиб зи зулмат хок бар сар.
Ба Нуҳ шуд аҳл бегона ба Уммон,
Нигар Канъон ба дӯзах меканад ҷон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)

Гузашт умрам ба ғафлат, беҳабар будам, надонистам,
Ғариби бенавойи навсафар будам, надонистам.
Зи ман оқиз дар ин ҳаждаҳ ҳазори оламаш набвад,
Зи ҳар махлуқ ман дармондатар будам, надонистам.
Саросар ғарқи исёну ба лаб лофи мусалмонӣ,

Чӣ суд аз зиндагӣ, ки андар зарар будам, надонистам.
Заламно гуфт аз як дона гандум ҷадди аълоям,
Барои гирия пайрав бо падар будам, надонистам.
Ғалат фикри иқомат андар ин куҳна работи дун,
Яке аз талхкомӣ раҳгузар будам, надонистам.
Ниҳолам то дамид дар боғи даврон дар парешонӣ,
Зи по афтодаву захми табар будам, надонистам.
Бани Одам гирифтор аст дар сад уқбаи мушкил,
Зи тарси Ҳақ чу Нуҳ навҳагар будам, надонистам.
Биё соқӣ, Чунуни ташналаб азми сафар дорад,
Ки ман ғофил аз ин таъми шакар будам, надонистам.

Воқеаи фармудани Абдуллоҳ аз мусалмон шудани ҷавони тарсо

Чунин фармуд Абдуллоҳи дарвеш,
Ба сӯи соликони содиқи хеш.
Ки рузе дар ҳарам будам, баногоҳ,
Ҷавоне хубруй омад аз роҳ.
Ба сӯи Каъба будӣ дар давидан,
Ба таъзим буд майлони хамидан.
Кашида оҳи сахт, афтод бехуш,
Дилаш будӣ ба сони дег дар чуш.
Давон рафтам ба болои сари ӯ,
Ки шуд ҳушёр он зебойи хушху.
Намуд аз завқи ҷон зикри шаҳодат,
Зи чашмаш рафт чандон ашки ҳасрат.
Бигуфтам, эй ҷавоно, ин чӣ ҳол аст,
Ки афтодиву ҳолат бемаҷол аст?
Зи ҷо бархост, гуфт, эй пири доно,
Ки будам кофире дар дини тарсо.
Ба қасдам буд талбис омадам зуд,
Дароям, то даруни байти Маъбуд.
Давидам, ки зи ҳотиф омад овоз,
Ки, эй банда, зи кирдорат шарм соз.
Ки қалбат пур зи куфру кинаи уст,
Чӣ сон дохил шавӣ дар хонаи Дуст?
Ба алмоси нидояш шуд дилам чок,
Шудам беҳуд, фитодам руй бар хок.
Биҳамдиллоҳ, шудам акнун мусалмон,
Нафас то ҳаст, дар роҳаш канам ҷон.

Задї бар сар, ки эй бемағзи ковок,
 Накардї чун зи файзи дӯст идрок?
 Задї дар бар, ки эй аъзои ғофил,
 Чаро будї ба хидмат сусту коҳил?
 Задї бар чашм, ки эй печида мижгон,
 Намедидї, чаро анвори ирфон?
 Надоматҳову ҳасратҳои кирдор,
 Ба ҳар дам тавба мекардї ду сад бор.
 Сиришки оташи дил ҳамчу дарё,
 Гиребон то ба домон тар саропо.
 Савори ишқ оварда шабохун,
 Дилаш бисмил шуда, дар ғаркаи хун.
 Чу сайди тирхурда захми коре,
 Ба гиря буд бар Даргоҳи Борї.
 Дарё аз оташу доғи нухуфта,
 Ки доим нест дар сина шукуфта.
 Гаҳе хокистар ояд рӯи оташ,
 Ки гардад хотири ошиқ мушавваш.
 Шамоле нафхагар ояд зи Дилбар,
 Равад хокистари ӯ сӯи дигар.
 Бигардад тозатар он ҷувӣ дилсуз,
 Бисузад руз то шаб, шом то руз.
 Бувад доғи нухуфта то дами сур,
 Ба завқи устухон дар хонаи гур.

Фармудани Абдуллоҳ ғуломи порсоро

Чунин фармуд он сархайли ирфон,
 Ба Нишопур будам дар зимистон.
 Бидидам як ғуломе байни бозор,
 Ки меларзид аз сардї ба бозор.
 Либосе на, ба ҷуз як жандаи далқ,
 Ки меларзид байни маҷмаъи халқ.
 Ба ӯ гуфтам, магар чома надорї?
 Чунин меларзї дар сармо ба хорї?
 Чаро бо хоҷаат чома нагуйї?
 Дар ин сармо шавад, то обруйе?
 Бигуфт ӯ, ман чї гуям? Худ бидонад,
 Сари муям ниҳон аз Вай намонад.
 Ки бинад ранги урёни танамро,
 Бидонад, инчунин ларзиданамро.

Шунида, наъра зад шайхи дилогоҳ,
Ки шуд беҳуд зи доғи ишқи Аллоҳ.
Ба худ омад, бигуфт, эй ҷамъи ёрон,
Зи чашми дил ба Эзид интизорон.
Тариқатро биёмузед аз ин,
Ки ӯабд аст ӯ аз шоҳаншаҳи дин.
Агарчанде ғуломи хоки роҳ аст,
Ба тахти кишвари дил подшоҳ аст.
Дар ин вайрона бошад ганҷи пинҳон,
Аз ин мушкин расад буйи муҳиббон.
Дар ин хокистар оташ шуъла дорад,
Ки дуд аз равзани оҳаш барорад.
Ба симояш нишони файз пайдо,
Дилаш аз ҷоми ваҳдат масту шайдо.
Гувоҳ бошад суҳанҳо бар яқинаш,
Хувайдо нури ботин аз ҷабинаш.

Хушнуд шудани Абдуллоҳ аз омадани меҳмон

Чунин нақл аст аз он пири огоҳ,
Бидодӣ молҳо дар роҳи Аллоҳ.
Атову дар сахову ҷувду эҳсон,
Бари хушнудии марзоеи Субҳон.
Баногоҳ омадӣ меҳмон ба хонаш,
Шудӣ тоза ба сина шамъи ҷонаш.
Бигуфтӣ, хуш атоӣи Кибриёист,
Фиристода ба сӯйи мо худойист.
Намудӣ зоди худро сарфи меҳмон,
Барии хушнудии марзоеи Субҳон.
Намуда завҷааш бо ӯ хусумат,
Барои манъи меҳмон аз саховат.
Ба зан дода, ҳамон дам маҳри кобин,
Талоқаш кард, он шоҳаншаҳи дин.
Бигуфт, он зан шуд аз эҳсон ниғаҳдор,
Зи домангири хайрам дуру безор.
Касе хушдухтари зебоӣи хушру,
Ба чандин симу зар бахшид бо у.
Зари нақдаш, бигуфт, панҷоҳ ҳазорё,
Намуд бар он саҳопеша нисорё.
Бигуфташ ҳотифе дар бистари хоб,
Нигар бахшидани Султони Ваҳҳоб.

Талоқи зан, ки додӣ дар раҳи ӯ,
Худо бахшид, ки ин аз уст неку.
Якё бахшӣ, иваз бахшад ҳазорон,
Бубахшо, то бибинӣ ҷувди Субҳон.
Ҷазойи аҳли эҳсон аст, эҳсон,
Нигар дар сураи тақрири Раҳмон.
Дар ин ҷо ҷувд кун, то ҷувд бинӣ,
Бикун коре, ки фардо суд бинӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Касе, ки дод якё, аҷри ӯ ҳазор бувад,
Ба дона бикорӣ, ки хуша қатор бувад.
Баёзи ҳар ду ҷаҳонро ба як карашмаи ӯ,
Ки назди мазҳаби ошиқ чунин қимор бувад.
Мазан ба синаи решам зи ҳиҷри тири ниҳон,
Ки садри мо зи азал ҳамчунин фиғор бувад.
Шукуҳи нашъаи соқӣ чунон рабуд маро,
Дилам ба сури қиёмат пайи хумор бувад.
Зи доғи дарди нухуфта ба хеш мепечам,
Диле, ки соҳиби дард аст, беқарар бувад.
Ба ҳар тараф шуда сарсон, Худо чӣ мечӯй?
Ки мақсади дил ҷони ту дар канор бувад.
Чӣ ҳоҷат аст ба мо қабзи чанги Азроил,
Ки ҷони ошиқи мискин ба ӯ нисор бувад.
Мапуш дидаи бозам ба вақти додани ҷон,
Барои ҷилваи Дилбар ба интизор бувад.
Навишти мискини мо байни мункирон афтод,
Ки ҳайфи хоки Ҷунунӣ дар ин диёр бувад.

Воқеи вафоти шайх Абдуллоҳ бини Муборак (рах)

Бишуд вақти вафоти шайхи охир,
Ба болинаш муҳиббон гашт ҳозир.
Яке гуфташ, ки эй пири ҷаҳонӣ,
Равӣ, фарзандҳоро бо кӣ монӣ?
Бигуфт фарзандҳоро, эй бародар,
Супоридам ба Зоти Поки Довар.
Ниғаҳбонӣ кунад аз ман накутар,
Ки инҳо бандаву ӯ бандапарвар.
Ки ин махлуқҳо додам ба Холиқ,

Ба ҳафзи ҳоли банда Уст лойиқ.
Ба вақти назъ чашми худ кушода,
Лабонро аз табассум ханда дода.
Нидойи ирчиъй бишнид шаҳбоз,
Намуд андар ҷавори қудс парвоз.
Ҳазорон раҳмати Ҳақ бар равонаш,
Биёмурзй, Илоҳй, ҷисму ҷонаш.
Азизон рафта сӯйи олами нур,
Дар ин зулматсаро мондем маҳчӯр.
Шарофат рафт, ғолиб шуд касофат,
Аз ин ру, хонаи дунё пурофат.
Ба айёме, ки файзи солиҳин буд,
Давоии дарди қавми Толиҳин буд.

Воқеаи Суфёни Саврӣ (рах)

Бигуям қиссаи Суфёни Саврӣ,
Мунаввар буд у аз файзи нуре.
Ба ҳангоми ҷанин дар раҳми модар,
Дилаш будй ба шуғли зикри Довар.
Ба рузе модараш аз боғи як кас,
Ниҳод як меваро андар даҳон бас.
Сари худро бизад дар батни модар,
Ки ларзон шуд шикам аз зарбати сар.
Ба ёди модар омад ҳаққи мардум,
Дилаш ғашён намуда, мезадй гум.
Ба назди соҳиби ҳақ рафт гирён,
Намуд розиву додаш қиммати он.
Аз он сокин шуд андар батни модар,
Нигар сарчашмаи пок, эй бародар.
Хурй моли касон чун ҷифаи калб,
Қучо ҳаққи кас аз гардан шавад салб?
Махур он луқма, ки бошад гулугир,
Мағу луқма, ки гардад ханҷару тир.
Бувад хуйи сагон худмурдаковй,
Ҷигар, бо сӯйи ин мардум масовй.
Таъоме хур, ки дар меъда шавад ҳал,
Махур он, ки шавад дар ҳашр маътал.

Воқеаи шайх Шақиқи Балхӣ (рах)

Ки як шайх Шақиқ номи азизаш,
Зи ойна мусаффотар тамизаш.
Муриди хоси Иброҳими Адҳам,
Ба анвоъи улум комилмукаррам.
Ки будӣ муқтадойи Хоҷа Ҳотам,
Зи фазли ӯ набудӣ дар ҷаҳон кам.
Ба як шаҳре бари савдогарӣ рафт,
Барои ҳоҷат чизехарӣ рафт.
Гузораш ҷониби бутхона афтод,
Даме он ҷо тамошо карда, истод.
Нишаста пеши бут як кофаре дид,
Намуда сачда, уро мепарастид.
Ба сӯи ӯ ба сачда илтиҷо буд,
Ҷимодеро ақида карда маъбуд.
Шақиқ гуфташ, чаро шарме надорӣ,
Бигуӣ сангро парвардигорӣ?
Туро зинда Худои Қодире ҳаст,
Чаро дар домани мурда занӣ даст?
Бигуфт кофар, Худо гар дорӣ Қодир,
Ки буд Раззоқ дар ҳар ҷойе ҳозир.
Набуд қодир диҳад ризқи ту дар Балх,
Бичуӣ ризқ ин ҷову суҳан талх?
Каломи ӯ бағоят кард таъсир,
Каломаш тир гашту Шайх нахҷир.
Ҷигарро чок карда, доғ биншонд,
Зи шуғли кори дунёи фуру монд.
Ба сӯи шаҳри худ омад шитобон,
Бикард тавба зи ҷумла ҷурму исён.
Бикушид ончунон дар зуҳду тоъат,
Шуд охир восили анвори узлат.

Воқеаи Имом Аҳмади Ҳанбал (рах)

Имом Аҳмад ба рузе дар вузу буд,
Нишаста дар таҳорат назди ҷу буд.
Вузу мекард дарвеше ба боло,
Адабомузи ишқи Ҳақ Таъоло.
Имомро дид дар поён нишаста,
Вузу мекард дил аз қайд раста.

Адаб карда, давид поёни чуйбор,
Нишаст поёнтар аз он шоҳи диндор,
Пас аз марг ҳамин марди адабсоз,
Касе дидаш ба хоб уро сарафроз.
Бипурсидаш, ки чунӣ назди Мавло?
Чӣ дидӣ аз ҷаноби Ҳақ Таъоло?
Бигуфт, кардам ба як аҳли дил одоб,
Ба Ҳангоми вузуям дар лаби об.
Аз он бахшид Ҳақ ҷурму гуноҳам,
Бихамдиллоҳ, ки дар фазли илоҳам.
Тавозуъ пеша кун, эй солики роҳ,
Асогират адаб гардад ба Даргоҳ.
Адаб бошад далели аҷзи инсон,
Бувад дилчӯй бар ҳар аҳли ирфон.
Шиносойи нафас дар ҳадди поён,
Аз ин файзи адаб гардад намоён.
Ба ашрофон адаб гар сози афзун,
Ҳақиқат он адаб бошад ба Бечун.
Даройи дар адабгоҳи муҳаббат,
Бибини файзи мардони тариқат.
Саросар ҷумла одоб аст ин роҳ,
Аз ин паҳлу раси дар қурби Аллоҳ.
Адабро аз адабсозон биёмуз,
Ба дил доғе зи аҳли дард афруз.
Худо додаст бо ту илми таълим,
Бибояд бо ту устоду муаллим.
Зи Ҳақ тавфиқ дар дил азми роҳ аст,
Зи пирон раҳнамоӣ бо Илоҳ аст.

Ғазали ҳазрати Мавлави Ҷунуни (раҳ)

Бе пир ҳеҷ рафта ба ҷойе намерасад,
Аз пойи як савор садойе намерасад.
Он ҷо, ки шоҳи ишқ намояд далели роҳ,
Аз пеша худ ба васли гадойе намерасад.
Васлаш ба ҳар расоии ҳақиқӣ тафовут аст,
Варна ба кӣ васли расоӣ намерасад.
Соқӣ, биё, ки коми дилу ҷон кушода монд,
Умрест к-аз шароби ғизоӣ намерасад.
Додем ҷону дил ба як ҷуръаи висол,
Мо байъ кардаем, широйе намерасад.

Ҳар дардро илоҷи ҳакимон кунад даво,
Бо дарди доғи ишқ давоёе намерасад.
Машғули сайқалем ҳамеша ба занги дил,
Аз шустушу ба ҳеҷ сафойе намерасад.
Ин турфа роҳу расм бидидам ба куйи ишқ,
Ҷуз нолаи фироқ навоёе намерасад.
Рузи аҷал Ҷунунӣ дар ин доғи ҳасрат аст,
Ҷон меравад зи ҷисм лиқойе намерасад.

Фармудани Имом Аҳмади Ҳанбал (рах)

Бигуфт Аҳмад, ки мерафтам ба роҳе,
Шудам раҳгум зи тақдири Илоҳӣ.
Биёбони фароҳу марди танҳо,
Набуд ободиву одам ба як ҷо.
Назар кардам, ба ҳар гуша биёбон,
Ба чашмам то касе гардад намоён.
Касе дидам ҷу аъробӣ ба як ҷо,
Дарида хирқа дар аъзо саропо.
Нишаста буд дар гуша дилоғоҳ,
Ба пешаш рафтаву пурсидам аз роҳ.
Бигуфто, ман гуруснаам аз бари нон,
Баровардам ба ӯ нони фаровон.
Ба худ шурида гуфт, эй Аҳмади хом,
Туро ҳосил кучо ҷуз шуҳрату ном.
Равона ҷониби байти Худой,
Зи доди ризқи Эзид норизоӣ.
Шудӣ гумроҳи сарсон дар биёбон,
Набошад васли Дилбар кори осон.
Дар он ҳайрон шуда, гуфтам, Илоҳӣ,
Ту нурӣ, лек моён дар сиёҳӣ.
Ба ҳар гуша чунин пушида мардон,
Ба ботин лаъли сурху рангзардон.
Иқомат дода дар хоксорӣ,
Бувад кашфи равонаш баҳри ҷорӣ.
Бишуд дар ҳолати ғайрат бифармуд,
Ки эй Аҳмад, чӣ ҳайронӣ, бигу зуд.
Худоро дар вилоят бандагонанд,
Ба сони шер дар иқлими ҷонанд.
Кунад нозе, бигӯяд сӯи Дилбар,
Бикан ин куху саҳроро ҳама зар.

Бигардад зар тамоми куҳу саҳро,
Бибинӣ зар кунӣ ҳар су тамошо.
Ҳама куҳҳову саҳро зар шуд он дам,
Зи таъсири дами он қутби олам.
Зи ҳайрони ҳолат рафт ҳушам,
Зи ҳотиф омад овозе ба гушам.
Ки эй Аҳмад, чӣ ҳайронӣ аз ин кор?
Чунон ин банда дорад қурби Дарбор.
Ба даргоҳи каримам гар кунад ноз,
Ки оламу барои ман барандоз.
Кунам вайрон барои ӯ ҷаҳонро,
Барандозам замину осмонро.
Надонад ҳеҷ кас марди Худоро,
Мақоми қурбу нози авлиёро.
Дар ин раҳ бад мабин шуридагонро,
Ба санги кам мазан жулидагонро.

Воқеаи вафоти Имом Аҳмади Ҳанбал (раҳ)

Расид умри Имом Аҳмад ба охир,
Пайи азми сафар шуд он мусофир.
Расид ҷон дар гулу, дил дар тапидан,
Зи дида ашки ҳасрат дар ҷакидан.
Ҳануз на, ҳануз на ӯ ҳамеғуфт,
Дурри ганҷинаи дилро чунин суфт.
Писар гуфташ, чӣ гуйӣ, муддаё чист?
Киро гуйӣ, сухан аз муддаё кист?
Бигуфт Аҳмад, ки эй ширин ҷигарбанд,
Падарро кун дуё, эй нек фарзанд.
Ки дорад ҳамлае он деви душман,
Ки ҳозир шуд аду бар болини ман.
Кунад дар пёши ман ӯ доду фарёд,
Ба сар хоки сияхро мекунад бод.
Ки Аҳмад бурд имонро саломат,
Равад сӯи биҳишт андар қиёмат.
Барои ӯ бигуям на ҳанузро,
Рамақ то ҳаст хуи хонасузро.
Ҳануз, яъне набошам эмин аз ту,
Зи фитна шарри ин малъуни бадху.
Нидоӣ ирҷиъи бишнид шаҳбоз,
Намуд андар ҷавори қудс парвоз.

Халоиқ чамъ омад дар чаноза,
Ки шуд пур саҳну саҳрову мафоза.
Ҳучум шуд мардумон дар ҳамли тобут,
Чу маҳшар шуд ба зери чархи носут.
Зи гардун чамъи мурғони ҳавойи,
Ба тобуташ намудӣ синасойи.
Зи файзи ӯ кушоиш шуд дар он руз,
Чухуду габру тарсо шуд дилсуз.
Мусалмон шуд чиҳилу ду ҳазораш,
Ҳама зунноркун шуд ашкбораш.
Калима гуфта, такбири шаҳодат,
Ба тобуташ намудандӣ зиёрат.
Чунин шуд ҳикмати Халлоқи Борӣ,
Ҳама дар гиря шуд афғону зорӣ.
Дар он қазба ҳама куфру мусалмон,
Ба гиря омадӣ аз файзи Субҳон.
Яке пурсид он ҷо аз азизе,
Ки эй марди раҳи соҳибтамизе.
Ки Аҳмад вақти ҳоҷоти дуъояш,
Чӣ метлабидӣ аз файзи Илоҳаш?
Бигуфт ӯ, гуфти эй донои асрор,
Ба ҳар кас додӣ гар имон нигаҳдор.
Ба ҳар банда агар имон надодӣ,
Бидеҳ имон ба фазли дилкушодӣ.
Яке шуд мустаҷобаш дар ҳаётӣ,
Камолӣ шуд ба имонаш суботе.
Ки кофарҳо ҳама канданд зуннор,
Шароби ишқнушон масту хушёр.
Аввал аз Ҳақ талаб нафъи дигарҳо,
Ки шуд аз баҳри мардум хун чигарҳо.
Дар ин ҷо он, ки нафъи мардумон хост,
Худо созад тамоми кори ӯ рост.
Ҳадиси Мустафо шуд беҳтари нос,
Бувад оне, ки шуд майянфаъун нос.
Барои ҳар мусалмон нафъ хоҳӣ,
Биёбӣ, то ки марзояи Илоҳӣ.
Ҳамон, ки шер шуд дар бешаи ҷон,
Ҳама аз файзу бахшоиши халқон.
Накуйӣ кун, накуйӣ кун, накуйӣ,
Накуйӣ кардаву бо кас накуйӣ.

Ғазали шакарomezи ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)

Барои нафъи олам раҳматан лиълъоламин омад,
Ҷу нури баҳраи хуршеди тобон бар замин омад.
Касе, ки дар пайи нафъи мусалмонони дин бошад,
Ҳамон банда бари тадриҷи истехкоми дин омад.
Бувад хуӣи Набӣ баҳрарасонӣ андар ин фонӣ,
Барои русиёҳон он маҳи байзо омад.
Дар ин ҷо аҳли нор омад, ба халқи худ салосил ҷу,
Ки аҳли нур ҷуёни қимати хулди барин омад.
Барои нафси сағ аз туъмаи рангин ҷӣ мечуӣ?
Ки кути подшоҳи анбиё нуни ҷавин омад.
Зи Раззоқулматин ғофил шуда, рузӣ ҷӣ мечуӣ?
Ки ҳар кас аз муқаддар ризку рузӣ дар камин омад.
Нигини дил бичу, то ҷони ту созад сулаймонӣ,
Сулаймонҳо ба тахти ҳар ду олам з-ин нигин омад.
Шарофат дар макин дон, ин макони тан ҷӣ оройӣ,
Ҷароғи ҷон дар ин зулмат макони тан макин омад.
Ҷунунӣ оҳи пурдарди ҳазинро дӯст медорад,
Ки буйи дарду доғи ишқ аз роҳи ҳазин омад.

Хоб дидани шайх Муҳаммад Имом Аҳмадро (рах)

Азизе шайх Муҳаммад номи ӯ буд,
Ҳамеша шуғли ҷонаш ҷустуҷу буд.
Имомро гуфт, дидам душ дар хоб,
Ду рух афрухта чун нури маҳтоб.
Ба роҳ мерафт, мелангид пояш,
Салом андохтам карда садояш.
Бигуфтам, эй имоми аҳли аброр,
Ҷаро мелангӣ андар сайри рафтор?
Бигуфт, он сайр сӯӣи хулд ин аст,
Ки ин рафтор бар аҳли яқин аст.
Бигуфтам, бо ту Мавлоят чиҳо кард?
Бигуфт, Эзид ба фазлаш лутфҳо кард.
Ки омурзиду тоҷе дод аз нур,
Ки чун хуршеди тобон аз ради дур.
Ба поям дод наълайне ҳам аз нур,
Ба эҳсону карамҳо сохт масрур.
Бигуфт, эй Аҳмад, ин аҷру эҳсон,

Барои он, ки дӯст доштӣ ту Куръон.
Барои он каломи сидқуфтор,
Туро кардем Мо аз қавми аброр.
Бирав дар мақсади сидқ, эй накукор,
Даро андар гулистонҳои беҳор.

Воқеаи Довуди Той (рах)

Бигуям қиссаи Довуди Тойӣ,
Дилаш афкори захми бедавойе.
Муаллим буд уро Бу Ҳанифа,
Наёлудӣ ба дунёи касифа.
Ба илми фазли қазби ишқ доно,
Зи лавҳи сина дарси ишқоно.
Ба рузе навҳагар меғуфт ин ҳарф,
Ба ҳасрат гиря мекардӣ ба як тарф.
Ки эй бечора мискин одамизод,
Намесозӣ чаро аз ҳоли худ ёд?
Ки охир мекунӣ зери лаҳад ҷо,
Надонӣ сар кучо афтод ё по.
Фуру резад зи сарҳо муй дар хок,
Гиребони кафан афтода сад чок.
Ки резад чашмҳо аз косаи сар,
Намонад устухонро гушт дар бар.
Аз он Довуди Тойӣ шуд хурушон,
Дилаш аз дард шуд чун деги ҷушон.
Дилаш аз гармии дунё шуда сард,
Зи доғи ишқ омад дар дилаш дард.
Биканд аз дилрабоён тори уммед,
Мунаввар шуд дилаш чун нури хуршед.
Ба хилват рафта, боби хеш пушид,
Ба тоъат аз самими қалб кушид.
Расид ҷойе, ки он ҷо мосиво на,
Ҳама нури Худо аз вай риё на.

Гиряи Довуди Той хангоми нон хурдани у

Касе рафта ба пеши шайхи огоҳ,
Чу дидаш, нон хурад бо гиряву оҳ.
Ба дасти худ гирифта хушкпора,
Бихурду аз ду чашмаш об ҷора.

Бигуфт, эй шайхи олам, ин чӣ ҳол аст?,
 Муборак хотират дар чӣ ҳаёл аст?
 Бигуфташ, ман гирифтам хушки ноне,
 Ки то созам ба хидмат қути қоне.
 Ба ёдам ваҳми ин андеша афтод,
 Ки ин нон аз қучо гардид бунёд?
 Ба дил аз покии ин шубҳа омад,
 Зи хавфи Ҳақ ба дил дарде даромад.
 Аз ин дар гиряам, эй солики роҳ,
 Намедонам, чӣ гуям назди Аллоҳ.
 Ту ҳам солик таъоми худ чудо кун,
 Ба дил вақти хуриш хавфи Худо кун.
 Ба пеши луқма рузи марг кун ёд,
 Зи хавфи хотима, эй одамизод.
 Зи луқма гардад андеша парешон,
 Аз ин аксар парешонии инсон.
 Бувад асли фасод аз ҳалқи нопок,
 Ба худ ойи магар норафта дар хок.

Воқеаи рафтани Халифа Ҳорунаррашид ба зиёрати Довуди Той (раҳ)

Ба Юсуф гуфт Ҳоруни Халифа,
 Ба мо имруз бошӣ ҳодии раҳ.
 Бибар моро ба пеши Шайх Довуд,
 Зи тавфаш, то биёбам дар ҷазо суд.
 Ки ҳар ду рафта андар хилвати ӯ,
 Бидидандаш, ки дар баст он накуру.
 Бигуфт, ин кулбаи бечорагон аст,
 На қойи гиру дори золимон аст.
 Имом омад ба назди модари ӯ,
 Ки рав бо ӯ ба ҳаққи шири ман гу.
 Шафоъат кун, ки султонро диҳад роҳ,
 Ба марди Ҳақ зи моён маъзарат ҳоҳ.
 Чу рафта модари ӯ кардӣ илҷоҷ,
 Ки омад сар фуру он соҳиби тоҷ.
 Ба ҳаққи ҳурмати шири сафедам,
 Магардонӣ аз ин дар ноумедам.
 Гирист Довуду гуфт, эй Рабби Қаҳҳор,
 Ту гуфти ҳаққи модарро нигаҳ дор.
 Шудам музтарр ба назди ҳаққи модар,

Туйи донотар, эй Султони Довар.
Чу додаш изн андар хилвати хеш,
Зиёрат карда, биншастанд дар пеш.
Ба ваъзаш шуд зи ганчи дил дуррафшон,
Сиришки шоҳ резон шуд зи мижгон.
Ба вақти бозгашташ муҳри зар дод,
Ҳалолу пок дон, гуён хабар дод.
Намуд Довуд сӯйи шаҳ ишорат,
Зари худ гир, моро нест ҳоҷат.
Зи байъи хона дорам харҷи авқот,
Бисозам сарф андар вақти ҳоҷот.
Ҳамон рузе, ки он харҷӣ шавад дур,
Зи Ҳақ хоҳам барад дар олами нур.
Надорам ҳоҷати умри зарарнок,
Ба покӣ меравам дар олами пок.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (рах)

Дар ин ҷо муддаёро солик аз парҳез меёбад,
Дами покаш дуёро ҳамчу теғи тез меёбад.
Ба болини маризи ишқ ҳоли дил чӣ мепурсӣ?
Табий, ки тапонад мурғи дил хунрез меёбад.
Ба лаб омад зи доғи иштиёқаш ҷони муштоқам,
Касе гирад хабар паймонаам лабрез меёбад.
Ниёзу аҷри ошиқ назди Дилбар қадрҳо дорад,
Аз ин тухфа ба боби ноз дастовез меёбад.
Бинушам ҷуръаи мастона, гуям васфи лаъли ӯ,
Сухандонон каломамро шакаромез меёбад.
Бикун зикри шабӣ, ки руз ташвиқи дигар дорӣ,
Ки файзи қудси Уро солики шабхез меёбад.
Китоби Маъдан-ул- ҳолам бихон, гар ҳол меҳоҳӣ,
Ки ҳар ҷуянда шахди ишқ з-ин полиз меёбад.
Муяссар васли Дилбар доим аз поси нафас гардад,
Ба ҳар зикре раванда сӯйи ӯ муҳмиз меёбад.
Чунун аз ганчи ишқ овард ин ҷо назми девоне,
Кучо як мисрааш ҷуянда аз Табрез меёбад.

Пурсидани муриди муҳиб аз вафоти Шайх

Касе аз ходимони хоси Довуд,
Ба ҷону дил муҳиббу меҳрубон буд.

Зи баъди марги он Довуди Тойй,
 Ба пеши модараш омад зи ҷойе.
 Бигуфт, эй модари дарвеши огоҳ,
 Чӣ гуна дод ҷон дар шавқи Аллоҳ?
 Бигуфт, он шаб, ки ӯ азми сафар кард,
 Намозу зикр то вақти саҳар кард.
 Саҳар ки шуд сараш дар сачда бинҳод,
 Назар кардам зи сачда дер истод.
 Бигуфтам, эй писар, шуд матлаъи фаҷр,
 Надонистам, ки руҳаш шуд зи мо ҳаҷр.
 Каломам ношунуда ҳамчунон буд,
 Дилам андар ҳалокаш хатра афзуд.
 Сараш бардоштам аз сачдаи хоб,
 Супурда буд ҷони худ ба Ваҳҳоб.
 Нигар ошиқ чӣ гуна меდიҳад ҷон,
 Сараш дар сачдаи фармони Субҳон.
 Сару ру суда дар хоки мазаллат,
 Равад ҷонаш ба тавфи қудси Ҳазрат.
 Биёмуз ин равиш аз ашкрезон,
 Намири то чу марги бетамизон.

Васият кардани Довуд муридонро ба дафни зери девор

Васият карда буд андар ҳаётӣ,
 Агар ёбам аз ин зиндон наҷотӣ.
 Кунедам дафн андар зери девор,
 Надорам хуш даме дар қурби ағёр.
 Касе то нагзорад аз пеши васлам,
 Ки то буйи гули васлаш бибуям.
 Ҳамон шаб омад овозе зи гардун,
 Ки шуд восил ба Ҳақ Довуди маҳзун.
 Худо розӣ аз ӯ, ӯ розӣ аз Ҳақ,
 Бувад кораш ба фазли Ҳақ ба равнақ.
 Ҳамон шаб як азизе дид дар хоб,
 Мунаввар руяш аз анвори Ваҳҳоб.
 Паридӣ дар ҳаво он масти шаҳбоз,
 Ба васли ҷонфазо гашта сарафроз.
 Зи хоби ҳеш шуд он мард бедор,
 Набудӣ ӯ зи марги он хабардор.
 Давид суяш, ки то хобаш бигӯяд,

Аз ин маънӣ ризойи ӯ бичуяд.
 Ки рехлат карда буд аз дори фонӣ,
 Ба дорулмулки қудси ҷовидонӣ.
 Парад ошиқ, ки уро хонд шахбоз,
 Нидои ирҷиъӣ бишнид овоз.
 Ки хонад шоҳбозашро ба суяш,
 Парида меравад муштоқи руяш.
 Ки буд ӯ қайди зиндони ғарибӣ,
 Ба ҳиҷрон аз висолаш бенасибӣ.
 Ба зулмат мубталои ранчу меҳнат,
 Гудозида мудом аз ранҷи фурқат.
 Шуда вобаста дар сад қайди занҷир,
 Зи хориӣ ғарибӣ сахт дилгир.
 Нигоҳаш сӯи табли бози шоҳӣ,
 Ки то ояд нидоёе аз Илоҳӣ.
 Бихонад шоҳбози хешро боз,
 Парад бо сӯи бесуяш сарафроз.
 Гадоро Шаҳ ба қурби хеш хонад,
 Кунад хушнуд, сӯи худ давонад.
 Ғариберо ватан гардад муяссар,
 Ба шодӣ сӯи он водӣ кашад пар.
 Бипар, гар ошиқ астӣ, сӯи Бесу,
 Бичу Уро, бичу Уро, Варо чу.
 Агар аз сидқӣ дил ҷуӣ дил биёбӣ,
 Зи меҳробӣ талаб гар рух натоӣ.

Воқеаи Шайх Алии Формадӣ (рах)

Азизе буд Алии Формадӣ ном,
 Ба шуру завқу шавқӣ нашъаи ҷом.
 Ба Нишопур будӣ ҳодии қавм,
 Ба вазъу панди мардум буд ҳар явм.
 Ба рузе сӯи ҷамъе ваъз меғуфт,
 Зи ганҷи дил дар тавҳид месуфт.
 Ба назди ӯ имоме буд ҳозир,
 Бипурсидаш, ки эй Шайхи ақобир.
 Чунин омад ҳадиси Мустафойӣ,
 Ба оламҳост ирси анбиёӣ.
 Бигу бо ман, ки он олам кадом аст?
 Ки мероси расулонаш мудом аст.
 Бигуфташ, Аслами Тусист, эй ёр,

Муқими шаръи Сарвар, шоҳи диндор.
Ки омад подшоҳе аз Хуросон,
Ба Нишопур шуд, мардум ҳаросон.
Гирифт он шаҳрро шоҳи накуху,
Накухуву накухусну накуру.
Ҳама рафтанд суяш шоду хандон,
Гирифтанд аз шаҳи бочувду эҳсон.
Бигуфт шаҳ, ҳеҷ кас мондаст дар шаҳр,
Саломи мо накарда аз бари баҳр?
Бигуфтанд, Аслами Тусӣ бимонда,
Ки фотиҳа ба ин дарғаҳ нахонда.
Басе олим ба илму боамал ӯ,
Зи дарбори салотин тофта ру.
Намеояд ба назди ҳеҷ султон,
Шабонаруз ӯ машғули Субҳон.
Бигуфт шаҳ, гар наёяд ҷониби мо,
Равем мо назди он ашрофи доно.
Зиёратбоб буда, он мукаррам,
Дуъо гирем з-он бофазли аълам.
Бари тавфи зиёрат хуш ба ихлос,
Чу омад назди ӯ бо ҷамъи хаввос.
Дари худро ба руйи шоҳ пушид,
Ба шуғли зикру тоъат зуд кушид.
Намуд алҳол шаҳ истода бар дар,
Нашуд изни духулаш монд музтарр.
Наёмад аз даруни ҳуҷра овоз,
Ба ҳасрат гашт сӯйи қасри худ боз.
Ки шаҳ дар роҳи ҷомеъ буд хушёр,
Ба ҷамъе дар раҳаш истод тайёр.
Барои ҷумъа омад марди рупуш,
Дилаш аз ишқи Субҳонӣ зада чуш.
Фуруд омад зи маркаб шаҳ давида,
Фитод дар пойи он меҳнаткашида.
Бимолид ришу руйи худ ба пояш,
Ки шуд хоки кафи ӯ сурмасояш.
Ба хок афтода, шаҳ шуд дар муноҷот,
Зи даргоҳи Худо меҳост Хоҷот.

Муноҷоти ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ ва поёни дафтари китоби саввуми «Маъдан-ул-ҳол»

Илоҳӣ, бандаи гумкардароҳам,
Тараҳҳум кун ба ин ҳоли табоҳам.
Гирифтoram ба доми нафси ғаддор,
Саропо ғарқи ин дунёи мурдор.
Ганаҳкорам, ба сад ҳоли табоҳе,
Равам сӯйи Ту бо ин русиёҳӣ.
Ба ҳаққи ҳурмати Зоти Қадимат,
Ба авсофу ба асмойи Каримат.
Ба ҳаққи нури поки кибриёӣ,
Ба ҳаққи ғузмати номи Худойӣ.
Ба ҳаққи Одаму Ҳаввои барно,
Ба ҳаққи тавбаи «Инно заламно».
Ба ҳаққи Нуҳу навҳа гиряи ӯ,
Ба ҳаққи рези ашки дидаи у.
Ба ҳаққи сабри Иброҳим дар нор,
Ба он лутфе, ки оташ гашт гулзор.
Ба ҳаққи ҷувди Исмоилу Исҳоқ,
Ки қурбон кард қон бар Холиқи Тоқ.
Ба ҳаққи нолаҳои зори Яъқуб,
Ба ранҷи ғурбати Юсуф з-ошуб.
Ба ҳаққи Зикриёи арра бар сар,
Ба оби дидаи Яҳё паёмбар.
Ба ҳаққи Юнус андар батни моҳӣ,
Ба он тавба надомат узрхоҳӣ.
Ба ҳаққи нолаи пурдарди Довуд,
Зи доғаш ваҳшиён гардид нобуд.
Ба ҳаққи Мусои нуртаҷалло,
Ба он рози дилу Тури муалло.
Ба ҳаққи Исову эҳё дами ӯ,
Ба ҳаққи Мустафову хотами у.
Ба ҳаққи нури ҷамъи анбиёҳо,
Ба ҳаққи ҷуши файзи авлиёҳо.
Ба ҳаққи чор ёри баргузида,
Ба ҳаққи ду имоми нури дида.
Ҷунуниро ба ҷамъи муъминонат,
Бикун сероб аз дарёи раҳмат.
Ба ҷамъи ошиқон андар висолат,
Бикун мустағриқи шавқи ҷамолат.

ДАФТАРИ ЧАҲОРУМ

Бисмиллоҳир Раҳмонир Раҳим

Буд Усмон ба Аҳмад ёри саввум,
Халифа ӯ, пас аз Форуқи марҳум.
Ду нури Мустафо дар ақди комаш,
Аз он шуд шуҳра зиннурайн номаш.
Ба асри ӯ фузун шуд равнақи дин,
Кашид аз душманони хонадон кин.
Ба сарфи молу ҳам бо зарби бозу,
Ривочи дини Сарвар омад аз ӯ.
Ба қону дил муҳибби Мустафо буд,
Ба хулқаш маъдани ҳилму ҳаё буд.
Кашида ранҷ чамъ овард Қуръон,
Гирифт ганҷе зи ганҷуроти Субҳон.
Дуто дойим ба мөҳробии ибодат,
Дузону назди Қуръону тиловат.
Муноҷоту дуояш ашкборӣ,
Ба шабҳо то саҳар шабзиндадорӣ.
Ҷиҳози лашкари ислом ӯ кард,
Ба насри муъминон фатҳи аду кард.
Ба ҳар бетушайе ӯ тӯша меод,
Расидӣ бенавоёнро ба фарёд.
Ба урёнон либоси харҷи лашкар,
Ба нодорон силоҳи тег ханҷар.
Дувоздаҳ сол ӯ карда хилофат,
Рикоботи ҳумоюнаш ба нусрат.
Ба охир қавмҳои фитнаоҳанг,
Зи ҳар су чамъ омад аз бари ҷанг.
Даруни хона он шаҳ дар тиловат,
Дилаш аз файзи Қуръон дар ҳаловат.
Ба гирди хона омад қавми хунрез,
Ба дил кина ба кафҳо ханҷари тез.
Шикофиданд дар як лаҳза девор,
Бирезиданд хуни он дилафгор.

Кушода буд, пешаш рӯи Қуръон,
Варақҳо сурх шуд, аз хуни Усмон.
Шаҳиди куйи Ҳақ шуд, он гузида,
Равонаш дар висоли Ҳақ расида.
Инно лиллоҳ ва инно илайҳи роҷиъун гӯ,
Ба руҳаш раҳмати Ҳақро фузун гӯ.

Халифа шудани Алии Муртазо баъд аз Усмон разияллоҳу анҳумо

Алии Муртазо ёри чаҳорум,
Халифа шуд, пас аз Усмон ба мардум.
Ба Дулдул гар шудӣ ҳар гаҳ савора,
Зи хавфаш ҳар адуро дил ду пора.
Кашидӣ наъраҳои ҳайдариро,
Шикастӣ сафзанони кофариро.
Саховатпешаи дармондагон буд,
Ҳамеша дастгири очизон буд.
Амакзода, қарини Мустафое,
Дилаш аз нури ирфон пурзиёе.
Зи тифлӣ меҳри Сарвар дар дилаш буд,
Даме бе Мустафо ҳаргиз наёсуд.
Ба гиря гар шудӣ андар гувора,
Муҳаммад сӯи ӯ кардӣ наззора.
Шудӣ хомуш ӯ з-он меҳрубонӣ,
Набоистӣ ба ҷуз ӯ зиндагонӣ.
Ба сибёнӣ раҳи динро гузида,
Барои дин басте меҳнат кашида.
Алӣ боби Мадина, гуфт Сарвар,
Ба ман дар ҳар ду олам хуш бародар.
Касеро, ки бихонад шери худ Ҳақ,
Чаро уро нагирад кор равнақ?
Худо шераш бихонд, Аҳмад бародар,
Чӣ бошад беҳтар аз ин фазл дигар?
Зи тифлӣ аз Набӣ ӯ тарбият ёфт,
Аз он дар қатли кофир зуд биштофт.
Биканд аз зарби бозу боби Хайбар,
Дупора сохт фарқи Амру Антар.
Пас аз шаш соли даврони хилофат,
Расондаш ибни Мулчам бар шаҳодат.
Сараш дар сачда будӣ, дар мусалло,

Чу моҳӣ гарқи баҳри завқи Мавло.
Ки зад он кинавар бо теғи урён,
Парид шаҳбози қудсӣ сӯи Субҳон.

Хилофати имом Ҳасан баъд аз вафоти ҳазрати Алӣ разияллоҳу анҳу

Зи баъди Ҳайдари каррори он явм,
Халифа шуд, Ҳасан бар маҷмаъи қавм.
Намудӣ ҳукм бар шаръи Набӣ ӯ,
Ба суннат карда андар пайрави ӯ.
Пас аз шаш моҳ айёми хилофат,
Расид наздик уро умр соат.
Язид шуд муддаъиву хасми бадхоҳ,
Ба даъвои хилофат буд, гумроҳ.
Зи макраш заҳр сӯи ӯ фиристонд,
Ба обу ҳам таомаш аблаҳе дод.
Ду бор омад ба назди хоки Сарвар,
Шуда дафъ ба дору гашт бехтар.
Бидодаш дафъи саввум он бадандеш,
Ба қасди қатли марги шавҳари хеш.
Чу додаш заҳр пешаш монд як тос,
Даруни об ӯ пур карда алмос.
Ҳасан бар рӯи заҳраш об нушид,
Ҳаллоқ шуд, ба кори хеш кушид.
Сафар кард аз қаҳон бо ҷомии сабз,
Намӯбинад дигар ҳожиқ вара наба.
Ба руиш хок дар буқъа фишурданд,
Ба сӯи раҳмати бе су супурданд.

Хилофати имом Ҳусайн баъд аз имом Ҳасан разияллоҳу анҳумо

Зи баъди ӯ Ҳусайн омад халифа,
Ба расми бобу қадд карда вазифа.
Ба вақти интишори ҷамъи асҳоб,
Ба андак фирқо аз аҳли аҳбоб.
Ҳисобаш гар кунӣ, ҳафтоду ду тан,
Миёни он ҳазорон қавми раҳзан.
Ба дашти Карбалой шуд гирифтор,
Гирифтанд дар миёна қавми бадкор.

Намуда корҳо он шерзода,
Зи шамшераш ҳазорон шуд фитода.
Рафиқон шуд шаҳиду монд танҳо,
Задӣ шамшери дин бар ёди Якто.
Чу шере ҳар сафи душман даридӣ,
Ба теғаш аз аду кина кашидӣ.
Ба ҳар сӯе, ки ҳамла менамудӣ,
Дилаш аз қатли душманҳо гушудӣ.
Ҳама карданд, охир тирборон,
Чӣ созад як нафар байни ҳазорон.
Расид андар танааш аз захми бисёр,
Равон шуд хун зи ҳар узве ба якбор.
Зи як су ташнагӣ, заъфи ҳарорат,
Зи як су рези хунҳои ҷароҳат.
Фитод охир ба майдони шаҳидон,
Зи ваҳмаш кас нарафтӣ ҷониби он.
Шаҳидаш кард, охир Шамри малъун,
Ба майдони шаҳидон ғарқии хун.
Даҳони хушк аз дунё сафар кард,
Ба хуни худ лабони хушк тар кард.
Дареғ аз навҷавони шерзода,
Ба дашти Қарбало дар хун фитода.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳи

Ҳеҷ донӣ, ки ба фарзанди Паёмбар чӣ гузашт,
Нури ду дидаи Фотимаву Ҳайдар чӣ гузашт.
Яке дар заҳр шуда сабз, яке сурх ба хун,
Ки з-ошуби ҷаҳон бо ду бародар чӣ гузашт.
Сари шаҳзода ба зулм аз тани ӯ гашт ҷудо,
Ғарқии хун шуда олуда, ба аҳгар чӣ гузашт.
Чашми шаҳлош ба хунрези гулу пушида,
Аз ғами чарх ба он покизагавҳар чӣ гузашт.
Рӯи рухсорааш аз хуни шаҳодат гулгун,
Ба расулзода ба дунёи ситамгар чӣ гузашт.
Хати сабзиши ғам аз он водии бесабз чӣ дид,
Ҳоли ду гесӯи мушкини муанбар чӣ гузашт.
Ташналаб, ҳолӣ шикам, рафт ба сад ҳасрати дил,
Ҳалқи покаш ба ҷафо дар дами ханҷар чӣ гузашт.
Дар ғами мотами ӯ ҷумлаи азвоҷи ҳарам,

Монда сарсони биёбон шуда, бар сар чӣ гузашт.
Эй Ҷунун, шуй зи дунё кафи уммеди вафо,
Ки аз ин ғамкада бо зуррияи Сарвар чӣ гузашт.

Баёни бевафои дунё ба бани Одам пасохи ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Чӣ кард ин дун ба авлоди Паёмбар,
Ба мову ту кунад, то эй бародар.
Барои ибрати ту мекунад ин,
Ки аҳволи бародарро биё бин.
Нишонат медиҳад, ҳар руз сад бор,
Чаро дида нагирӣ ибрат, эй ёр?
Зи ту некутарон дар хок пинҳон,
Ба сад доғи алам хуфта ҳазорон.
Бидидастӣ, нафаҳмидӣ сад афсус,
Магар афтодаи дар чоҳи номус.
Фиребад дидаҳо ин золи қоду,
Нашудӣ сёр, эй аҷуз, аз куштани шу.
Ҳалоки заҳри ҳасрат ҷумла шавҳар,
Ҳануз хандон ба сӯи шуйи дигар.
Бигирёнад туро ин хандааш зуд,
Ба заҳри заҳми дандон карда нобуд.
Нигар дар ҳастияш ранги адамро,
Ғами дин хур, бимон фикри шикамро.
Харобот аст, ободӣ надорад,
Дар ин ғамхона кас шодӣ надорад.
Намонад беҳазонаш ҳеҷ боғе,
Намонад як диле безаҳми доғе.
Ҳама яксон ба ошуби қафояш,
Ҳама гирёни дарди бе давояш.
Чу занбурон асалҳо мениҳанд пеш,
Бигирӣ бо ҳавасҳо, мезанад неш.
Ҳалоки нешҳо бин, қониби хок,
Гиребони кафанҳо аз алам чок.
Бикун қорё, ки сарпечи гиребон,
Наёрад шармсорӣ назди Субҳон.

Пурсидани касе аз хоча Ҳотам раҳматуллоҳи алайҳ

Касе омад ба пеши хоча Ҳотам,
Бигуфташ, гу саволам эй муаллам.
Намозеро ба ман таълим кун зуд,
Салотам то шавад, меъроҷи Маъбуд.
Бигуфташ, соз зоҳирро таҳорат,
Дили худ пок кун, з-оби надомат.
Бикун ру сӯйи ваҷҳи Байтулҳаром,
Шухуди Ҳақ ба сина, мағз ором.
Мақоми Иброҳим байни ду абру,
Дилу андеша андар ҳазрати ӯ.
Биҳишт бо сӯйи дасти рост медон,
Ба сӯйи дасти чап дон нори сузон.
Сиротро зери мақдам дон гузаргоҳ,
Бувад ҳақ омадӣ он уқба дар роҳ.
Бидон Азроилатро дар паси пушт,
Ба қонат ҳамласозон чанг дар мушт.
Супурда дил ба Эзид, гуй такбир,
Шуда маҳви Худо, пеш аз аҷал мир.
Намози бониёз ин аст, бишнава,
Ба ин тартиб Хонда, сӯйи ӯ рав.
Намоз гар суботи беяқин аст,
Мусаллӣ нест, мурғи доначин аст.
Фитад кола маъиб бар реши хованд,
Занад бар фарқи ту гашта Худованд.
Таҳорат мекунӣ бо ранҷи сардӣ,
Макун зоеъ намозе, кун ба мардӣ.
Ки аз ранҷат биёбӣ дар ҷазо суд,
Шавад шоистаи даргоҳи Маъбуд.
Зи ту розӣ шавад, ту рози аз ӯ,
Накуйӣ кун, накуору накуху.

Воқеаи Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Сиррии Сақатӣ он пири ирфон,
Яке аз восилони қурби Субҳон.
Ба аввал будӣ дар савдои бозор,
Даруни раста мебудӣ дукондор.
Ба шуғли касб дар суқотфурушӣ,
Ниҳонӣ дар намози зуҳд кушӣ.

Гирифта парда дар боби дуккон,
Намудӣ бандагӣ хилват ба Субҳон.
Яке омад, зи сӯи куҳи Лубнон,
Бари қасди зиёрат кардани он.
Бигуфт, дар куҳи Лубнон обиде ҳаст,
Зи завқи ҷуръаҳои шавқ сармаст.
Зи шури ҳар алоиқ тофта ру,
Саломе гуфт, бо ту он накуху.
Сиррӣ гуфт, нест аз мардонагӣ ғор,
Нишони марди огоҳе ба бозор.
Миёни халқ дар ғавғои мардум,
Дилаш аз зикри завқи Ҳақ занад гум.
Хало бо ӯ мало гардида яксон,
Намонад як нафас аз зикри Субҳон.
Нагардад монеи ӯ ҳеҷ ошуб,
Зи ранҷи ғор, ин мардонагӣ хуб.
Камоли қуввати нисбат ҳамин аст,
Ки ин раҳ равияи мардони дин аст.

Воқеаи шайхи маъруф Кархӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ба рузе ҳазрати маъруфи шайдо,
Сабиҳо аз қафояш гашт пайдо.
Ба дуккони Сиррӣ ногаҳ гузар кард,
Ба шафқат ҷониби ӯ як назар кард.
Ба як кудак намуда ин ишорат,
Бифармуд, бо сари ӯ ин иборат.
Ки кун зуд ин сабиро ҷомаи нав,
Зи дунё кун гузар, аз ошиқон шав.
Бидод ҷома, зи дунё дилхунук шуд,
Намуд тарки ҳама, бораи сабук шуд.
Ба домони ҳамон шайдо зада чанг,
Гузашта аз ғурури номусу нанг.
Зи ҷон кушид андар роҳи Борӣ,
Намонд дар рӯи ойинаш ғуборе.
Ки аксар орифи пирони Бағдод,
Расиданд аз дуои ӯ ба иршод.
Зи маъруф ёфт, файзи амри маъруф,
Ки шуд сардори асҳоби тасаввуф.
Чу ӯ холи Чунаидуллоҳ будӣ,
Ба гумроҳон ҷароғи роҳ будӣ.

Ду кам сад сол андар тоати Ху,
Намонда дар замин аз хоб паҳлу.
Зи асрори ҳақиқат бохабар шуд,
Зи файзи ишқ ҷонаш баҳравар шуд.
Пиёлануши базми ҷоми соқӣ,
Фано гардида андар зоти Боқӣ.

Нақли Ҷунайд аз Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ҷунайд гуфто, ки рафтам ҷониби ӯ,
Ба гиря буд, ҳоли он накуху.
Бигуфт, гиряи ту боиси чист?
Ва ё бо гиря дойим мекунӣ зист?
Бигуфт, овехтам як кузаи об,
Ки то гардад хунук бар нуш, эй шобб.
Шудам дар хоб, дидам ҳури айне,
Қамарру ҷилваорое ба зайне.
Зи рӯяш оламоро шуд мунаввар,
Саломам кард, он зебои дилбар.
Бигуфтам манн, аз они кистӣ ту?
Ба ин ҳусну ҷамолат, эй накуру?
Бигуфт, аз ошиқе, ки дил бисуза,
Наёвезад барои нафс куза.
Зада бишкаста рафт, ин кузаи об,
Ки рехт обаш, шудам бедор аз хоб.
Ба пешаш буд, он куза шикаста,
Замин тар буд, ӯ бисёр хаста.
Ки оби сард буд, аз хоҳиши нафс,
Бикаш ранҷе, ки бошад коҳиши нафс.
Ҳамон чизе, ки хоҳад нафси бадхоҳ,
Агар марди Худой, акси ӯ хоҳ.
Ҷиҳоди нафс бошад, кори мардон,
Бикаш ин дузди раҳзанро ба зиндон.
Ҷиҳоди акбари солиқ ҳамин аст,
Ҷидолаш пешаи мардони дин аст.

Воқеаи ҳамшираи Сирри Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Сирриро порсо ҳамширае буд,
Ҳамеша толиби марзoi Маъбуд.
Ба рузе омада пеши бародар,
Бигуфт, изнам бидеҳ, эй тоза гавҳар.
Ки то рубам ғубори хонаи ту,
Мусаффо, то кунам кошонаи ту.
Бигуфт, аз хонарубӣ зикр беҳтар,
Кунӣ кори наку, бошӣ накутар.
Масозӣ умрро зоеъ ба ҳар кор,
Ҳамеша кори ӯ кун, ру ба ӯ ор.
Мабодое, ки дар ҳангоми ғафлат,
Нафас охир шавад аз умр соат.
Надодаш изн андар хонарубӣ,
Бифармудаш ба зикру вирди хубӣ.
Зиёрат омад он хоҳар ба рузе,
Бидидаш, хона мерубад ачузе.
Бигуфт, бо ман надодӣ изни хидмат,
Дилам муштоқ буд, аз поси ҳурмат.
Чӣ додӣ изн як номаҳрамеро?
Кӣ мерубад сарои ҳамдамеро?
Табассум карда, гуфт, эй хоҳари қон,
Барои ин қадар дилро маранҷон.
Ки ин кампир, ин дунёи фонист,
Ки бар мо ошиқ аз ҳиммат нишонист.
Ки Ҳақро хостам, аз дун гурезон,
Аз ин, ин мойили мо шуд, овезон.
Накардемаш назар дар ҳеҷ бобе,
Наёвардам ба тӯъдоди ҳисобе.
Зи Ҳақ дархост кард, ин хонарубӣ,
Ки гирам баҳра аз аҳли ҳубубе.
Ба изни Ҳақ гузоридам ба хидмат,
Набошад ин аҷуз аз ҳли ҳурмат.
Азизоне, ки карданд тарки дунё,
Расиданд, дар ҳарими васли Мавло.
Аҷузе дун бисозад хонарубӣ,
Фалак бусад рикобаш дар рукубе.
Гурезӣ, аз қафойи ту давон аст,
Агар майлон кунӣ, тири камон аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Гузар аз дори дунё, то биёбӣ васли Мавлоро,
Агар уқбо ҳавас дорӣ, гузор ошуби дунёро.
Назар кардам, ба ҳар дил, дар чаҳон сад муддао дорад,
Гузидам доғи ишқи ӯ, намудам сайри дилҳоро.
Дар ин ҷо эҳтиёти поси шаръи Мустафо карда,
Ба шустушуйи уммонаш гузорам ҷурми фардоро.
Бидодам ҷону дил, аз ҷуръаи васлаш тамаъ кардам,
Ба нафхи сур месозам талаб ин шури савдоро.
Ба ҳар ҷурмам кунам сад тавба инно заламнойӣ,
К-аз ин тавба кунам хушнуд, руҳи ҷадди аълоро.
Ба сайри фикр шуд андешаи мо тоири қудсӣ,
Надорам бок дар ҳар ҷо, ки созад хоки аъзоро.
Магар дилбастагони суфли дунё софилин хоҳанд,
Аз ин ҳастӣ рамида зуд кардам азми болоро.
Ба ҳангоми сафи шайдои Ҳақ рузи азал будам,
Ки қалбам дуст медорад, дар ин ҷо қалби шайдоро.
Биё соқӣ, Чунунӣ, то дами маҳшар қадаҳ нушад,
Макун дур аз лабаш то шури маҳшар шахди миноро.

Фармудани шайх Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ба рузе дар дили он пири ирфон,
Чунин омад, зи завқи файзи Субҳон.
Яке аз авлиёро кош бинам,
Ба назди он ҳақоикдон нишинам.
Шавам ҳамсуҳбаташ ҳам ҳарфу гуфтор,
Бибинам, то ба ӯ чун аст рафтор?
Ба рузе рафт, андар сайри куҳе,
Бидид як ошиқеро бе шукуҳе.
Ба сар маст, ба шуру хоксорӣ,
Ба дил дар завқ нуши интизорӣ.
Саломаш карда гуфташ, кисти ту?
Ҷавобаш дод, бо суръат бигуфт ӯ.
Бипурсидаш, чӣ мегуӣ, ба ман гу?
Бигардонид руяш боз гуфт ӯ,
Бигуфташ, чӣ хурӣ аз додаи Ҳу?
Назар карда ба руяш, боз гуфт ӯ,

Сиррӣ ҳайрон шуда, медид хомуш,
 Ба ногаҳ худ ба худ чун дег зад чуш.
 Бигуфт, хоҳӣ чунин шайдо валиро,
 Тамошо кардаи шайхи сабиرو.
 Кашида як наъра зад як хандаи сахт,
 Фитод андар тапиш, баст аз ҷаҳон рахт.
 Ба ҳар ранге намояд марди ҳақро,
 Ба ҳар толиб диҳад навъе сабақро.
 Муҳити баҳри тавҳидӣ амиқ аст,
 Раҳи асрори Субҳонӣ дақиқ аст.
 Валиҳо андар ин майдони чавгон,
 Ба кори якдигар ҳастанд ҳайрон.
 Ба ҳар як машрабе аз ҷилваи ӯ,
 Ба ҳар кас аз гили васлаш ҷудо бу.

Фармудани азизе аз дуои Сиррӣ ёфтам нисбатро

Касе си сол карда зухду тақво,
 Расид андар висоли завқи Мавло.
 Касе пурсидаш, эй дарवेशи огоҳ,
 Чӣ гуна ёфтӣ ин қурби Аллоҳ?
 Ба ман рушан баён кун, эй гузида,
 Ба ту ин аз куҷо нисбат расида.
 Бигуфт, эй соили ҳоли ниҳонӣ,
 Сирри рузии нафс кардӣ аёнӣ.
 Расид ин ҳол бо ман аз дами ӯ,
 Ки ин баҳрест, ҷорӣ аз нами ӯ.
 Ки рузе омад андар хотири ман,
 Диҳад пандам, равам назди Сиррӣ манн.
 Чу дидам, рафта дар баста ба хилват,
 Ба кунҷи узлате машғули тоъат.
 Бикардам тақ - тақе бобаш зи бөрун,
 Бигуфт ту кистӣ? шайхи чигархун.
 Бигуфтам, эй шаҳи дин, ошноям,
 Ба дарборат ба умеди дуоям.
 Бигуфт, гар ошно будӣ ту бо ӯ,
 Накардӣ ёди ғайраш як сари му.
 Агар ту фаҳм дорӣ бас ҳамин панд,
 Бикан дил аз ҷаҳону дил ба ӯ банд.
 Чунин фармуда гуфт, он поки Субҳон,
 Ҷаҳонро дар дили ин сард гардон.

Дами маймуни он соҳибқироне,
Дилам шуд сард аз моли ҷаҳоне.
Зи меҳри Ҳақ гирифтаи, кунҷи узлат,
Намеояд ба хотир ғайри тоъат.
Дуо гирӣ гар аз соҳибнафасҳо,
Аз ин шаҳбоз мегардад магасҳо.
Дуо номаш, ба маънӣ кони иксир,
Кунад зар хоки қолибро зи таъсир.
Расид ин тир ҷойи норасоӣ,
Расонад девро бар порсоӣ.

Фармудани азизе нақли Сирри Сақатиро рахматуллоҳи алайҳ

Азизе кард рузе инчунин нақл,
Ки аз кори валӣ ҳайрон шавад ақл.
Ки як шаб бо Сиррӣ будем меҳмон,
Ба ҳам ифтор кардем, аз сари хон.
Зи шаб посе гузашт, аз ҷой бархост,
Бипушид ҷомаи худро бикард қад рост.
Ридо печида, бигрифта асоро,
Мукаррар сохта, ҳамду саноро.
Равон шуд, гуфтаиш, азми кӣ дорӣ?
Кучо хоҳӣ равӣ, дар дил чӣ дорӣ?
Бигуфт, дар шаҳри Мувсил фатҳи огоҳ,
Бишуд ранҷур он шайдои Аллоҳ.
Ба назди ӯ равам, баҳри аёдат,
Ки будӣ дар миён буъди масофат.
Чунин гуфта, зи хона рафт берун,
Миёни шаҳр мерафт, он чигархун.
Асас воқиф шуда, барбаст уро,
Ба зиндон кард, он шоистахуро.
Миёни аҳли зиндони гунаҳкор,
Бишуд маҳбус он шайхи дилафгор.
Сабо шуд, ҳукми маҳбусон биёред,
Якҷоя маҷмаъи уро шуморед.
Занед бар ҳар кадоме он қадар чуб,
Шаванд андар надомат саҳт марғуб.
Ки шуд то навбати он шайхи доно,
Ба зарбаш чуб худро кард боло.
Ҳамон чубу ҳамон каф дар ҳаво монд,

Ки Султон дар ғазаб омад, варо хонд.
 Бигуфташ, чун хурй раҳми гунаҳкор?
 Накубй зарби чуби сахт озор?
 Бигуфт, эй шоҳ, дастам монд аз кор,
 Нагардад ҳам барои зарби озор.
 Ба болои сарам марде ба ҳайбат,
 Нигоҳаш тез, худ девонасурат.
 Мазан Гуяд, ки сузам хонаатро,
 Канам пар дарзамон паймонаатро.
 Зи ваҳмаш дар дилам пайдо шуда ғам,
 Нагардад дасти боло кардаам ҳам.
 Сирриро дар замон озод карданд,
 Муборак хотирашро шод карданд.
 Магар он шахс Фатҳи Мувсилй буд,
 Сирриро омада аз қайд бигшуд.
 Ки гардад бо валй наздик ҳар дур,
 Зи ташрифаш шавад парвона маъмур.
 Масофат дар бадан бошад на дар ҷон,
 Самову арз дар андеша яксон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Бипуши чашми сар аз чашми дил нури Худо бинй,
 Дили огоҳро аз олами имкон ҷудо бинй.
 Тамоми ранҷу роҳат нест, бe мактуби девонаш,
 Расад аз ҳар тараф гар ранҷ аз Раббулӯло бинй.
 Чаро аз ошно рафта ба ҳар бегона мeнолӣ?
 Ҳамоне, ки зи бегона расад, аз ошно бинӣ?
 Шикаста бош, то бишкастабандад меҳрубон гардад,
 Ба ҳар банди шикаста сад ҳазорон мумиё бинӣ.
 Набошад, ҳеҷ кас бeайб, аз айбат чӣ маъюсӣ?
 Назар кун бар қамар ҳар гаҳ, ки бар рӯи само бинӣ.
 Бувад ризқи муқаддар ҳамраҳи тан мeравад ҳар су,
 Равӣ гар ҳар тараф, ризқи муқаддар дар қaфо бинӣ.
 Бикун корe, ки бошад бe надомат дар ғами фардо,
 Надорат суд гар худ дар ғами вовайлато бинӣ.
 Машав мағрури моли дун, ки ту ҳаммоли ағeрӣ,
 Сабо худро ба зeри хок дасти бeнаво бинӣ.
 Мадеҳ аз даст, Ҷунунӣ, домани шури муҳаббатро,
 Ки то завқи висоли Дуст дар ҳар ду саро бинӣ.

Истиғнон Фақирӣ Ҳақиқӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе буд маҳзуни шикаста,
Дилаш аз қайди дунё нек раста.
Ба рузе як ғанӣ меҳмони ӯ шуд,
Таомаш нони хушк, оби сабу шуд.
Ғанӣ воқиф шуд аз нодории ӯ,
Биёмад раҳми он марди сахиҳу.
Фиристодаш зи хона сурраи зар,
Ки гирад он фақир аз давлатам баҳр.
Бигардонид зарро пас дубора,
Надорам гуфт, бар дунё наззора.
Ки фаҳрам, фаҳргоҳи Мустафойист,
Дилам озори қайди мосивоист.
Ман ин давлат кучо бо зар фурушам,
Сабукборӣ бувад майлони душам.
Надорам тоқати явмулҳисобаш,
Ҳалолро то ҳаром гуям ҷавобаш.
Нагуфтам, фақри худро ҳеч гаҳ кам,
Набахшам ранҷ бар ганҷи ду олам.
Дихад зарро ба он фақре, ки хоҳад,
Зи нобудии зар нафсаш бикоҳад.
Ки ҳаст ин фақри мо аз ихтиёрӣ,
Набошад аз камии изтирорӣ.
Фақри изтирориро бидеҳ зар,
Ки бар поят бари зар мениҳад сар.
Талаб кун ганҷи фақри ихтиёрӣ,
Гурезон шав, зи фақри изтирорӣ.

Воқеаи шайх Абутуроби Нахшабӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе Бутуроби Нахшабӣ буд,
Даме аз ранҷи тоъатҳо наёсуд.
Муриде гар гунаҳ кардӣ ба як бор,
Ба нафсаш шайх кардӣ тавба бисёр.
Ки ин дар лойи исён дод доман,
Хато кард, ин ғариб, аз шумии ман.
Расид аз ман ба ин мискин касофат,
Ки ин бечораро дарёфт офат.

Ба Ӓзид менамудӣ зора бисёр,
Ки ё Рабб, аз гунаҳ уро ниғаҳ дор.
Ба худ карданд, некон бадгумонӣ,
Ба мардум хусни занн аз нехонӣ.
Ту ҳам солиқ, ба нафсат бадгумон шав,
Ба бадкориӣ ин сағ посбон шав.
Бибинӣ гар шараф дорӣ зи ағёр,
Бади ағерро аз хеш пиндор.
Далели нестиву ақз ин аст,
Ки тифли ҳақ ба маъдумон қарин аст.
Раҳӣ то аз газанди худписандӣ,
Худӣ, то ҳаст маҳбусиву бандӣ.
Ки то бошад сари муйе зи ҳастӣ,
Дар ин раҳ ширк бошад худпарастӣ.
Ба теғи ло сари ҳастӣ қалам зан,
Ба ҳастии ҳақ ба илпаллоҳ дам зан.

Нома фиристодани азизе Сирриро раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе сӯйи ӯ нома фиристод,
Дар он руқъа чунин гуфт, он накузод.
Касе дар хоб гар гиря бубинад,
Ба бедориш дар ханда нишинад.
Саропо хоб дон, ин зиндагонӣ,
Бувад мурдан ҳаёти ҷовидонӣ.
Бикун гиря зи хавфи Ӓақ дар ин хоб,
Ки то хандон кунад дар ҳашр Ваҳҳоб.
Ба хотир ор, рузи сахт дар пеш,
Ки қассоди аҷал бар ҷон занад неш.
Зи як су талхии ин ҷони ширин,
Зи як су дев андар ғорати дин.
Чӣ бошад ҳоли ту андар миёна?
Набошад мустаъон ғайри Ягона.
Ба ҳар уқба гузорад мушти ҳокат,
Ки бошад мустаъон ҷуз зоти покат.
Насозӣ чун аз он рузи сияҳ ёд?
Чаро аз ғам намеойӣ ба фарёд?
Ба ҳолат гиря кун, аз руз ин аст,
Мақоми нола дарду суз ин аст.
Ки булбул аз хазон нолид баҳорон,

Нигар дар хок фарқи тоҷдорон.
Чӣ дидӣ аз ҷаҳон, ки бастаи дил,
Ба меҳри ин зи ҳоли хеш гофил.
Бикун фикру назар кун охири кор,
Шавӣ хоки кадомин зери девор.
Аз ин бозӣ чу тифлон кай баройӣ?
Ба аснофи риҷолуллоҳ даройӣ.
Риҷолуллоҳи шайдоёни даргоҳ,
Намебошанд даме гофил зи Аллоҳ.

Пурсидани касе аз Сирри Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Касе пурсид з-он пири муҳиббон,
Ба фардо гар барояд нори сузон.
Ба ҳар су шуълаи сузон фурузад,
Дар он ҷо ҳеч ошиқро насузад.
Ҷавобаш дод, он шайдои хушху,
Насузад ошиқонро як сари му.
Ки ӯ сузидаи ишқ аст, сад бор,
Бувад фориғ зи сузи оташи нор.
Бипурсидаш, агар бошад гунаҳкор?
Мабодояш бисузад шуълаи нор?
Ҷавобаш дод, боз он пири дилреш,
Худо ҳаргиз насузад ошиқи хеш.
На ҷурми ӯ зи касби ихтиёрист,
Гуноҳи ӯ хатои изтирорист.
Хато сар мезанад аз саҳви нисён,
Ки ҷонбоз аст ошиқ маҳви ҷонон.
Бувад ӯ нашъаманди ҷуръаи май,
Чу дарё мавҷ орад ҳастии вай.
Шавад гар мавҷи ин селоба дар чуш,
Дарахти дусаро гардад дар оғуш.
Чу шуъла гар кунад дар суз оҳанг,
Зи тобаш гарди хокистар шавад санг.
Ҳазорон офарин бар мушти хоке,
Ки месузад зи ишқи Зоти Поке.
Шавад бисмил, намонад аз тапидан,
Ду чашмаш тира гардад аз ҷакидан.
Бувад парвонаваш ӯ ошиқи суз,
Бисузад гарчи шаб аз доғ то руз.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҳар сина, ки ҳаст ба ҳасрат кабоби ӯ,
Дар рузи растаҳез набошад, азоби ӯ.
Дар ҳар диле, ки доғи ниҳонист дар ҷаҳон,
Гардад аён зи рези ду чашми пуроби ӯ.
Ҳастӣ мудом то дами субҳи қиёмат аст,
Оне, ки нуш кард зи ҷоми шароби ӯ.
Аз даст додаем ба умре инони дил,
Зеро, ки кардааст ба гардан таноби ӯ.
Ҳар гаҳ савори ишқ дарояд ба тарки тоз,
Дил медавад мудом ба зери рикоби ӯ.
Мо мурдаему ҷилваи нозаш дубора гашт,
Ё Рабб, ба қатли мурда чӣ бошад, шитоби у?
Ту як гуливу булбулӣ, нолони ту ҳама,
Мирад ҳама зи доғ набинад гулоби ӯ.
Омад бари висол ба лаб ҷони ошиқон,
Берун шавад дарег, наёбад ҷавоби ӯ.
Ҷон меканад Ҷунун, барои висоли дуст,
Раҳме ба ранги зарду ба ҳоли хароби ӯ.

Воқеаи шоҳ Шучои Кирмонӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизи шоҳ Шучоъ номе зи Кирмон,
Ҳамеша масти ҷоми ишқи Субҳон.
Бузурги аср, донои ҳақоик,
Ба ӯ ҳал ҷумла мазмуни дақоик.
Ки шаҳзода зи абнои малак буд,
Гулаш аз гулшани тавҳид бигшуд.
Ба даври худ задӣ кӯси вилоят,
Ба касби порсои бениҳоят.
Ба ӯ як духтаре хушпорсо буд,
Фузун дар ҳусн аз зебо нисо буд.
Ба ӯ меғуфт шаҳ, эй тоза гавҳар,
Кунам як солиҳеро бо ту шавҳар.
Ҳамечусти миёни аҳли ирфон,
Кӣ бошад, лоиқи манкуҳии он?
Назар кардӣ ба масҷид, ҳам харобот,
Ба сайри дил ҳама маҷрои авҷот.
Ба ногаҳ дид, дар рӯи мусалло,

Мусалли буд, дарвеше ба як ҷо.
 Тамошо кард, симояш намак дошт,
 Дили ӯ кимиёсурат маҳак дошт.
 Таҳаммул кард, шуд фориг зи тоъат,
 Бигуфташ, эй ҷавони бобасорат.
 Тааллуқдор ё марди муҷаррад,
 Чӣ дорӣ зиндагонӣ нек аз бад?
 Бигуфт, дарवेशаму таҷриди даргоҳ,
 Надорам ҳеҷ гуна тӯшаи роҳ.
 Ба ғайри се дирам чизе надорам,
 Чӣ гуна духтаре дар хона орам?
 Бигуфташ, як афифи ботиловат,
 Дилаш аз файзи тақво боҳаловат.
 Агар хоҳӣ, диҳам бо ту ба тазвич,
 Ба ӯ кун зиндагӣ бо ҳусну тадрич.
 Бигуфт, чун гирам он моҳе, ки кам нест,
 Ба ҷайби ман ба ҷуз ин се дирам нест.
 Бигуфт шаҳ, медиҳам, эй марди хушху,
 Ба як дирам бигир аз атр хушбу.
 Ду дирҳам нони ширин гир чолок,
 Ба ақди ту дарорам гавҳари пок.
 Ҳамон шаб шоҳ Шуҷоъ он духтари хеш,
 Никоҳ карда супоридаш ба дарвеш.
 Чу рафт духтар ба хонаи он қаландар,
 Бидид як куза обе, нон бар сар.
 Ишорат карда духтар, гуфт, ин чист?
 Ба рӯи куза ин нон тӯшаи кист?
 Бигфт, ман мондаам об баҳри фардо,
 Ки нон бар одамӣ ҳоҷат ба ҳар ҷо.
 Сабук аз ҷойи худ бархост духтар,
 Бигуфт, ориф найи ту, эй қаландар.
 Падар гуфти, диҳам бо порсойе,
 Набудӣ порсо, ботилнамойе.
 Шиносоне нестӣ раззоқи худро,
 Найи ту порсо, ин уқда бикшо.
 Ки ризқи ту ба Раззоқулматин аст,
 Ба ҳар ҷо рузии ту дар камин аст.
 Туро то он, ки бошад дар бадан ҷон,
 Бимонад дар даҳонат луқмаи нон.
 Нагардад очиз аз рузирасоне,

Ғами фардо хурӣ, шуд бадгумонӣ.
Ба хидмат бош, касби бандагӣ дон,
Ғами ҷон хур, чароӣ дар ғами нон?
Ту оҷиз бандаву у бандапарвар,
Худо гар мепарастӣ, худ мапарвар.

Воқеаи ҷавони фосиқ ва ҳидоят ёфтани он

Ҷавоне буд, Абдулвоҳидӣ ном,
Ба фисқу маъсият ҳар субҳу ҳар шом.
Бағоят нопазиро, нохалаф буд.
Падар модар ҳамеша дар халаф буд.
Давидӣ волидайнаш аз пайи ӯ,
Накардӣ гуш сӯи қавли неку.
Гузашт аз маҷлиси Юсуф Ҳусайнӣ,
Бигуфт ваъз, буд он нури айнӣ,
Чунин фармуд, он донои ахбор.
Карим аст, Ҳазрати Султони Ғаффор,
Шавад ҳодӣ ба фазлаш гумраҳонро,
Бибахшояд гуноҳи осӣёнро.
Шунид он ваъзи уро марди бадкор,
Дилаш аз ғафлати тан гашт бедор.
Кашид наъра, гиребонро дарида,
Фитод андар замин, рангаш парида.
Давон омад, ба пойи шайх афтод,
Зи исён бо надомат гашт озод.
Бирафт сӯи гуристон макон кард,
Димоғаш сӯи азми Ломакон кард.
Фишонда кард, дун аз домани дил,
Намуд андар ҷавори қудс манзил.
Ки мавти қабл, мавтро амал кард,
Ба гуристон макон пеш аз аҷал кард.
Баромад аз либоси кибру нахват,
Ба аҷз омад, фуру дар маҳви ҳайрат.
Зи қайди ҳабси тан озод руҳаш,
Фаровон шуд, зи фазли Ҳақ футуҳаш.
Бимурда дар тани ӯ нафси ғаддор,
Халилосо ба ӯ шуд, нор гулзор.
Ба марги нафси бадху зинда шуд ҷон,
Парид шаҳбози руҳаш сӯи Субҳон.
Раҳида з-ин гирифтории носут,

Чу булбул восили гулзори Лохут.
Ба нола ғунчаи васлаш давомат,
Нашуд саре зи буяш то қиёмат.
Бичу буйи муҳаббат, зуд дарёб,
Барой з-ин қайди ошуби хуру хоб.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ

Эй дил даме хиром ба бозори ошиқон,
Аз завқи дуст бош, гирифтори ошиқон.
Дар водии фироқ чаро мондӣ ташналаб,
Биштоб сӯйи бодаи саршори ошиқон.
Кун тутиёи дида, ғубори кафи муҳиб,
Ҳаргиз ба дил маёр зи инкори ошиқон.
Аз сирри мард ҳеч касе пай намебарад,
Ќуз Ҳақ мадонн, маҳрами асрори ошиқон.
Печидаанд дар дили худ муддаои хос,
Хонӣ магар ба ҳашр зи тумори ошиқон.
Донӣ, ки аз барои чӣ резад сиришки ӯ,
Манзур хост, дидаи хунбори ошиқон.
То ғунчаро надид, наёсуд булбулаш,
Аз иштиёқи гиряи бисёри ошиқон.
Носури дил ба доруи ҳикмат шифо наёфт,
Лола шукуфта дар дили афғори ошиқон.
Ҳар кас ба қинси хеш шавад ҳашр дар ҷазо,
Бодо Чунун ба ҳашр ҷилавдори ошиқон.

Воқеаи шайх Ҳафзи Ҳаддод раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе буд, номаш Ҳафзи Ҳаддод,
Гирифтӣ баҳра аз вай аҳли иршод.
Дили солиқ ба суҳбат карда мойил,
Бузургон дар камолаш буд, қойил.
Зи қабҳа нури тавҳидӣ ҳувайдо,
Шудӣ дар суҳбаташ ҷон масту шайдо.
Ба аввал аз ҳақиқат беҳабар буд,
Чу мардум гаҳ ба нафъу гаҳ зарар буд.
Дилаш бар як канизе шуд гирифтор,
Гирифтори диле шуд, саҳт душвор.
Дилаш симобваш дар беқарорӣ,
Нигоҳаш пур зи оби интизорӣ.

Бипурсидӣ зи ҳар кас доруи дил,
 Нашуд ҳал аз касе он укди мушкил.
 Касе гуфташ, ки дар шаҳри Нишопур,
 Ҷухуде ҳаст, дар ҷодуӣ машҳур.
 Ба назди ӯ бирав, чора кунад ӯ,
 Илоҷи ин гирифторӣ аз ӯ чу.
 Ба пеши он ҷухуд омад Хуросон,
 Давойи дарди худро кард пурсон.
 Ҷухуд гуфто, бисозам чораи кор,
 Бувад парҳез ин бисёр душвор.
 Магу зикри Худоро то чиҳил руз,
 Чароғи тоъати Эзид маяфруз.
 На руза, на намозу вирди аврод,
 Зи некуӣ насозӣ зарра бунёд.
 Бихур бар луқмаҳо, кун хоби роҳат,
 Бисозам мушкилат ҳал дар риёзат.
 Иҷобат кард, шуд андар хуру хоб,
 Ҷухуд машғул шуд, дар фатҳи он боб.
 Тилизму ҳилаҳову чораҳо кард,
 Нашуд ҳаргиз илоҷи чораи дард.
 Ҷухуд гуфто, ки кардӣ кори неку,
 Бишуд вайрон тилисмам аз бари ту.
 Намудам таҷриба бисёр – бисёр,
 Муқаррар кардаӣ ту, эй накукор.
 Муҷарраб буд, варна ҳар тилисмам,
 Иҷобат буд, хонишҳои исмам.
 Ҷавобаш дод, он гаҳ Ҳафзи Ҳаддод,
 Зи ман ҳеҷ гуна тақсире наяфтод.
 Магар рузе ба роҳе дар гузаргоҳ,
 Канора карда Будар, санге аз роҳ.
 Наёяд, то касеро пеш пойе,
 Зи роҳ андохтам уро ба қойе.
 Ҷухуд гуфт, ҳайф шуд ранҷи чиҳил руз,
 Нагуфтам манн, ки як некӣ маёмуз.
 Бишуд зоеъ агарчи ранҷам аз ту,
 Нашуд раҷи ту ҳайф аз бахшиши Ху.
 Аз ин ҳарфи ҷухуд карда дилаш ҷуш,
 Ба коми ҷон шароби шавқ шуд нуш.
 Зи худ рафта, ба худ омад дубора,
 Гиребони дилаш шуд пора-пора.

Маҷозии ӯ кашид сӯии ҳақиқат,
Кашидаш ҷазбии ғайбии сӯии узлат.
Зи доғи ишқи бесомон дилаш реш,
Ҳусулии касбии худ додӣ ба дарвеш.
Ҷунунаш шуд кашон сӯии харобӣ,
Ба зуҳду тоъату дида пуробӣ.

Каромоти шайх раҳматуллоҳи алайҳ

Ҷу касбу кори ӯ оҳангарӣ буд,
Дилаш аз меҳри ғайри Ҳақ барӣ буд.
Ба рузе кор мекард, он ҷигархун,
Ба вақти тоб оҳан шуд дигархун.
Дилаш фориг шуда аз қайди ҳастӣ,
Ба ҷуши шури дил омад ба мастӣ.
Саропо шуд фуруд, дар олами нур,
Зи даст афтод як су путку анбур.
Бизад дасти худ андар байни гулхан,
Гирифту кард берун, сурх оҳан.
Ниҳода рӯии сандон гуфт, изриб,
Ба шогирдони зарбӣ карда тарғиб.
Ҳама шогирд ҳайрон шуд аз он ҳол,
Забон аз изтиробии ҳоли ӯ лол.
Ҷӣ гуна мезананд, бар рӯии дасташ,
Ҷӣ сон озурда созанд, ҷони масташ?
Пас аз як соате омад ба худ боз,
Бидид ангушти худ дар нори миқроз.
Кашиди дасти худ дар ҳайрати ҳол,
Ба Ҳақ восил намо он шайхӣ абдол.
Ба ғорат дод рахту бори дукон,
Ба зоҳир ғорат, аммо роҳати ҷон.
Сабукборе гирифт он хона бар душ,
Зи ҷон шуд нашъаманди ҷуръануш.
Гузашт аз ҳосили дунёи фонӣ,
Ҳусулаш шуд висоли ломаконӣ.
Ҳамеша чашми дил дар интизорӣ,
Ду дида зоҳираш дар ашкборӣ.

Ҳидоят ёфтани шайх аз сабаби каломи он чухуд

Аз он ҳарфи чухудаш қуфли дил во,
Намуд тавба ба дасти ӯ дар он ҷо.
Ки ҳал шуд, аз дами ӯ уқдаи дил,
Қуҷо қуям дигар ман пири комил.
Зи ҳар сӯйе, ки дилбар ишва созад,
Муҳиббонаш дар он су ишқ бозад.
Ғаҳе аз Каъба ғаҳ аз дайр ёбӣ,
Ғаҳе аз хона, ғаҳ аз сайр ёбӣ.
Агар аз хок қушад чашмаи об,
Мадон аз хокдон, аз лутфи Ваҳҳоб.
Зи юмну юсру таҳту фавқи аъло,
Битобад бо ту нури Ҳақ Таъоло.
Мабин бар кору бингар омади кор,
Ба ҳар навъе, ки ёбӣ файзи дилдор.
Мизоқи дил надонад аҳли зоҳир,
Давомат ху ба файзи аҳли дил гир.
Ҳамон рузе, ки дил дар тоб афтод,
Зи равзан шуълаи маҳтоб афтод.
Раҳид қониб зи зулмат хонаи дун,
Гузаштам аз чаро аз ишқи Бечун.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Эй дил биёву ху ба куйи Ягона гир,
Аз шури рузгор ба як су кирона гир.
Эмин шавӣ зи фитнаву ошуби рузгор,
Дасти умеди ҳеш зи аҳли замона гир.
Дунё ба қадду қомати ту гур меканад,
Туша агар гирифта, роҳи сағона гир.
Дар доми ризқ монда чун мурғи доначин,
Хур шаҳди ишқу нули худ аз обу дона гир.
Кому забон ба зикри Худо офарида шуд,
Эй ҳарзагу, забони худ аз ҳар фасона гир.
Як сӯй нафсу дөв, дигар сӯй мөкашад,
Худ дар паноҳи лутфи Ҳақ аз ин миёна гир.
Соле гузашту қом наёмад ба даври мо,
Соқӣ, биёву бода ба қоми маҳона гир.

Дилгир шуд, Ҷунун, зи ҳамсоия дағал,
Эй дил, туро кӣ гуфт, ба ноҷинс хона гир.

Азми ҳаҷ намудани шайх раҳматуллоҳи алайҳ

Ба ҷамъе аз муридони хавосон,
Равон шуд шайх аз мулки Хуросон.
Кашида ранҷи раҳ то мулки Бағдод,
Гузораи бо Ҷунаиду Шиблӣ афтод.
Ба онҳо суҳбату гуфтушунидӣ,
Мақома аз расиду норасидӣ.
Ба меҳмони Шиблӣ ҷаҳор моҳ буд,
Дилаш аз хидматаш бисёр бигшуд.
Ба ҳар соат дигаргуна таъоме,
Ба ҳар лаҳза дигар шарбат ба ҷоме.
Ба ҳангоми видоъаш, гуфт Ҳаддод,
Ба Нишопур агар оӣ зи Бағдод.
Кунам таълими меҳмонӣ туро ман,
Ки таклифҳо намудӣ вачҳи аҳсан.
Ба дарвешон ҷунон кун меҳрубонӣ,
Биёнд аз қафо н-ояд гаронӣ.
Ки ин ранҷе кашиди дар ҳақи мо,
Тараддудҳо ба поси равнақи мо.
Дубора омаданро ҳиҷлат орад,
Миёни дуст тарки суҳбат орад.
Бикун меҳмоние, ки бемалол аст,
Сабукбории ӯ файзи висол аст.
Ба ҳар гоҳе, ки дил хонад қаринро,
Мулоқоти рафиқи дилнишинро.
Биёяд бе тақаллуф хуш ба суҳбат,
Шавад машғули завқи зикри Ваҳдат.

Меҳмон шудани шайх Шиблӣ ба Ҳафзи Ҳаддод раҳматуллоҳи алайҳимо

Ба ногаҳ аз қазои Кибриёӣ,
Ба ҳукми Рабби вал арзис самоӣ.
Ки омад шайх Шиблӣ бо ҷиҳил тан,
Ба Нишопур, назди Ҳафзи аҳсан.
Гиронид шаб ҷиҳилу як ҷароғаш,
Намуд аз ҷумла ҳочатҳо фароғаш.

Бигуфт Шиблӣ, ки эй сархели ирфон,
Маро гуфтӣ макун таклифи меҳмон.
Чаро худ ин такаллуф мекунӣ ту,
Ба ё кардӣ фаромуш, эй накуху.
Чи ҳоҷат ин қадар шамъи фаровон,
Яке кофист, дар ҷамъи муҳиббон.
Бигуфт Ҳаддод, агар бошад такаллуф,
Бикуш ин шамъҳоро, зуд кун пуф.
Бимурд як шамъ аз боди пуфи ӯ,
Намурд шамъи чиҳил аз таклифи ӯ.
Ба пуф ё чуб ё бо боди доман,
Натонистӣ ҳамон ҷаҳро шинондан.
Аз он ҳайрон шуда, Шиблӣ фуру монд,
Ки ҷаҳдаш шамъи Ҳақро ҳеҷ нашонд.
Табассум карда, гуфташ Ҳафзи Ҳаддод,
Намурдӣ шамъҳо аз дасту аз бод.
Барои ҳар кадоми аҳли ирфон,
Гиронидам яке аз ин чароғон.
Бари равшандилони синапурнур,
Ниёт холис худойӣ на ба дастур.
Ки аз фармони Ҳақ омад азизон,
Барои Ҳақ гирондам шамъи ирфон.
Ба сина ҳар яке шамъи ҷудо буд,
Дилу ҷонтон зи нураш пурзиё буд.
Ба вифқӣ ӯ гирондам шамъи зоҳир,
Ба марзои Худо дил карда моҳир.
Чароғе, ки барои Ҳақ гиронӣ,
Намемирад ба доман гар нишонӣ.
Такаллуф нест, дар кори худойӣ,
Такаллуф он, ки ӯ бошад риёӣ.
Ту бо ман карда будӣ, ман бари ӯ,
Намирад шамъи ӯ, эй шайхи хушху.

Воқеаи шайх Мансури Аммор раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе номи ӯ Мансури Аммор,
Ба мулки Басра буд, он шоҳи диндор.
Сабаб дар тавбааш он буд, рузе,
Ба роҳе мегузашт он дилфурузе.
Миёни хоки роҳ дид қитъапора,
Гирифт андар хаташ карда наззора.

Ки Бисмиллоҳир - Раҳмонир - Раҳим буд,
Дар ӯ асмои он Зоти қадим буд.
Зи ҳубби номи Ҳақ уро фуру бурд,
Намонад зери по гуён, варо хурд.
Зи ғайб омад нидое хуш ба гушаш,
Зи завқи он карамҳо рафт хушаш.
Ки, эй банда, туро аз ҳурмати ном,
Бинушондем завқи қоми Ислом.
Ба ботинат дари ҳикмат кушодем,
Туро дар сафи ирфон роҳ додем.
Гиребони дили ӯ пора гардид,
Зи доғи дарди дил бечора гардид.
Зи хоби ғафлат он гаҳ гашт бедор,
Дилаш аз мосиво гардид безор.
Расид он тифл он дам дар балоғат,
Шиносо гашта ақлаш дар қабоҳат.
Мукаллаф шуд ба тафриқи зарарҳо,
Магар донист хурба аз табарҳо.
Пушаймон шуд, зи афъоли гузашта,
Гиребонро гирифт он гаҳ дудафта.
Намуд тавба ба сидқ аз ҷурму исён,
Зи қон кушид андар роҳи Субҳон.
Чу моҳи ғутта зад дар баҳри тавҳид,
Дилаш аз ҳар алоиқ гашт таҷрид.
Шабу рузаш ба асҳоби тасаввуф,
Муаллам шуд дилаш дарси таъоруф.
Намуд аз қоми соқӣ чуръае нуш,
Сивои Ҳақ шуд аз ёдаш фаромуш.

Суоли халифа аз шайх раҳматуллоҳи алайҳ

Халифаи вақт Ҳорунааррашид буд,
Ба рузе қониби он шайх фармуд.
Миёни мардумон олимтарин кист?
Ва ё нодону бадқоҳилтарин кист?
Бигуфт, олим мутиъу тарснок аст,
Ки қоҳил осию бе хавфнок аст.
Бувад доно кассе, ки суд гирад,
Ба ҳар кораш раҳи беҳбуд гирад.
Ниҳоли қоғ кунад аз бех реша,
Ба дасти худ занад дар пой теша.

Дари тоъат ба рӯи хеш баста,
Занад дар қони худ ханҷар ду даста.
Қаҳлваш мойили олуданокӣ,
Наҷасхоҳон кунад нафрат зи покӣ.
Бигуфт Ҳорун, афокаллоҳ чунин аст,
Ба фикру хотири мо ҳам ҳамин аст.
Касеро, ки ба лутфи худ Худо дод,
Дари хайротро бар вай бигушод.
Зи фазли худ касеро кард маҳрум,
Дар ин зулмат зи роҳи файз раҳгум.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ҳар бандае, ки лоиқӣ фазли Худо шавад,
Аз байни гумраҳони ҳалокат ҷудо шавад.
Дарди гуноҳи хеш даво чун намекуни,
Рав, тавба кун ба сидқ, ки дардат даво шавад.
Эй ошиқӣ гадо, ба дари Шоҳ зора кун,
То раҳми Подшоҳ ба ҳоли гадо шавад.
Буйи гулаш, ки булбули шайдо ба нола ёфт,
Муҳтоҷи раҳнамои ғанӣ аз садо шавад.
Дастӣ ҳавас ба домани мақсад намерасад,
Бояд ба роҳи васл дилу қон фидо шавад.
Ҳар дил, ки шуд фиғор ба захми давои ишқ,
Аз равзанаи зи шамси ҳақиқат зиёе шавад.
Аз сузи доғ дар ду қаҳонаш фиरोқ нест,
Ҳар ошиқе, ки зуд зи ёраш ҷудо шавад.
Соқӣ, биё, ки муддати умрам дубора нест,
Қоиме бидеҳ, ки тӯшаи ҳар ду саро шавад.
Ҷуръа бинуш ҳамчу Ҷунунӣ ба ишқ куш,
Рузе бувад, ки далқӣ ту зарринқабо шавад.

Вафот ёфтани Мансури Аммор раҳматуллоҳи алайҳ

Зи дунё рафт он Мансури Аммор,
Ба зерӣ хок карданд, аҳли азкор.
Азизе буд, Шаъронӣ Ҳасан ном,
Шудӣ дар суҳбати ӯ пухта ҳар хом.
Шабе Мансурро ӯ дид дар хоб,
Бигуфташ, гуй, чун шуд ҳукми Ваҳҳоб?
Бигуфт, Эзид, чӣ овардӣ ба Дарбор?

Ба гуфтор омадиву на ба кирдор,
Бигуфтам, эй Худованди ҷаҳондор,
Ба ҳар банда, Туйи донои асрор.
Ба ҳар гоҳе, ки ваъз оғоз кардам,
Даҳан аввал ба ҳамдат боз кардам.
Фиристодам Ҳабибатро дуруде,
Бигуфтам ваъз, то дилҳо гушудӣ.
Бигуфт Ҳақ, рост гуфти, эй гузида,
Зи пандат баҳра бар дилҳо кашида.
Худо фармуд бар ҷамъи малакҳо,
Баред ин воизамро бар фалакҳо.
Нишонедаш ба рӯи курсии зар,
Бипушад хуллаи фирдавс дар бар.
Чунончи дар замин ин ваъз мегуфт,
Дурри тавҳиди Ман бо халқ месуфт.
Ба гардун бо малакҳо ваъз Гуяд,
Ғубори хотири амлок шуяд.
Зи лутфи Ҳақ ба гардуни висолам,
Бувад ҳамду санои Ҳақ мақолам.
Зи ҷуди Эзидӣ курсинишинам,
Зи шодӣ гул шукуфта дар ҷабинам.
Зи фазли Дуст доим дар фарозам,
Бигуям беҳиҷоб аз қурб розам.
Зи ман розӣ шуда, ман розӣ аз ӯ,
Надорам ғусса дар дил як сари му.
Раҳидам, шукр аз ранҷи ҷаҳонӣ,
Расид дастам ба ганҷи ломаконӣ.

Воқеаи Чунайдуллоҳи Бағдодӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Бигуям аз Чунайдуллоҳи Бағдод,
Сайиди тоифаи ҳар аҳли иршод.
Ба дониш дар фунуни илм моҳир,
Гарав бурда, зи ҷамъи аҳли зоҳир.
Ба ботин моҳии баҳри ҳақиқат,
Аз ӯ сероб гулзори тариқат.
Ба тақво аз ду олам чида доман,
Чу маҳ дар авҷи қудсӣ карда хирман.
Имому раҳнамои солики роҳ,
Расондӣ соири раҳро ба даргоҳ.
Тариқи саҳб будӣ, пешаи ӯ,

Ба истиғроқ гарқ андешаи ӯ.
Муриди уст, аксар пири Бағдод,
Ба ӯ нисбат расондӣ аҳли иршод.
Зи сузи сина дардаш буд ғолиб,
Ки файзи суҳбаташ иксири толиб.
Чунон шаҳбози бустони ҳидоят,
Намонд аз захми мункирҳо саломат.
Ҳамон сиддиқро зиндиқ гуфтанд,
Дили ҷамъи варо тафриқ гуфтанд.
Ба куфраш ҳосидон маҳбус карданд,
Ба ӯ сад фитнаву ошуб карданд.
Дар ин ҷо ҳеҷ гул бе хор набвад,
Ки ганҷи ин саро бе мор набвад.
Ба домони азизон хорҳо буд,
Ба панди носихон озорҳо буд.
Ба кина сад адуватҳои пуршур,
Гузашт ин ҷо миёни зулмату нур.
Наруяд ҳеҷ бе санги маломат,
Ниҳоле андарин боғи муҳаббат.

Пурсидани касе аз Сирри Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Муриди шайх Сирри Сақатӣ буд,
Зи юмнаш ҳар дили дарбаста бикшуд.
Ба рузе шайх Сиррӣ дар байни ирфон,
Сухан мекард аз сулки азизон.
Касе пурсид, эй пири ҷаҳонгир,
Мурид ҳам мешавад, болотар аз пир?
Бигуфт оре, шавад шаҳбози қобил,
Ки гардад фазли Ҳақ бо ӯ муқобил.
Чунайдуллоҳ шавад аз мо фузунтар,
Ба даргоҳи муъалло сарнагунтар.
Мақомаш аз мақоми мост боло,
Муқарратар шавад бо Ҳақ Таъоло.
Ки бепоён биёбони фарох аст,
Ҳазорон уқбаҳову санглох аст.
Дар ин майдон ҳазорон асби тозӣ,
Фуру мондаст дар роҳи дарозе.
Надонад ҳеҷ кас кӣ дар куҷо монд,
Мадораш аз куҷоҳо то куҷо ронд.

Равад ин корвонсоир пасу пеш,
Нашуд воқиф касе аз манзили хеш.
Ҳама соир ба уммеде расиданд,
Нашуд изни таваққуф, по кашиданд.
Нафас то метапад, эшон равонанд,
Ба сӯи манзили бесу давонанд.
Ту ҳам доим миёни раҳравон бош,
Намонда аз қатори корвон бош.
Чу хоки пойи эшон дон сари хеш,
Ки ҳар пасмондари дон сарвари хеш.
Ғараз раҳ рафтан асту пайравихо,
Набошад шарт қурби буъди Мавло.
Бувад шарти тариқат мурдани роҳ,
Супурдани қони худ дар роҳи Аллоҳ.
Ки ин раҳро набошад ҳадду поён,
Бидеҳ, эй роҳрав, дар роҳи Ҳақ қон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Оқибат дар роҳи ӯ аз доғи дил қон медиҳем,
Ногирифта мақсади дилро ба ормон медиҳем.
Муддао як буд, мо ду қону дил овардаем,
Гар яке мақсуди дил хоҳӣ дучандон медиҳем.
Дар ниёзаш карда дар меҳроб қоматро дуто,
Нози ӯ хоҳад шикаст аз доғи товон медиҳем.
Гавҳарам аз кон ҷудо афтод дар олудагӣ,
Шустушу карда ба боби тавба дар кон медиҳем.
Маҳмили исён ба душ андар раҳи хавфу дароз,
Халқ гар тоъат диҳад, мо бори исён медиҳем.
Соқӣ, зуд ой, ки ҷуз қомат надидам ҳосиле,
Ҳосили ин зиндагӣ бо қоми даврон медиҳем.
Аз барои мақсади ноёб нолон рузу шаб,
Рузи мурдан қон зи доғи ҳиҷр нолон медиҳем.
Руҳи мо вақти духули тан басте хандида буд,
З-он сабаб қонро зи чурми ханда гирён медиҳем.
Ин Ҷунунӣ ганҷи маънӣ аз тиловат ёфтааст,
Ҳамчу Усмон қони худ дар рӯи Қуръон медиҳем.

Муқим шудани Чунайд бо пири худ дар ҳарам дар байни чаҳорсад пир

Чунайд бо пири худ сӯи ҳарам рафт,
Ба тавфи байти шоҳи Зулқарам рафт.
Муқим шуд дар миёни чорсад пир,
Ки ҳар як дар ҳақиқат кони иксир,
Ба дониш ҳар яке чун баҳри Уммон,
Задандӣ мавҷ ҳар сӯе суҳанрон.
Суҳан андар баёни шукрҳо буд,
Гирифтӣ аз каломи якдигар суд.
Сиррӣ гуфт, эй Чунайд, ту ҳам суҳан кун,
Зи ҳарфи ишқ маҷлисро чаман кун.
Зи гуфторат гули ваҳдат диҳад бу,
Чу булбул қониби гулзор кунӣ ру.
Бигуфт он тутии бустони қудсӣ,
Тариқи шукри Раббӣ аршу курсӣ.
Худо он неъмате, ки дод бо ту,
Машав осӣ, бикун шукронаи ӯ.
Ба ҳар неъмат ҳазорон шукр лозим,
Ба қути ӯ сари саҷҷода қоим.
Нагардад неъматаш қути хатоҳо,
Вафо гардад, на сармоя қафоҳо.
Ҳама аҳсантгуён чорсад пир,
Каломаш бар ҳама дил қард таъсир.
Ҳама аҳсант гуфт, эй қурратулайн,
Зи тақрири ҳама ин қавли ту зайн.
Дар ин раҳ гарчи нуре менамойӣ,
Гули гулзори хушбу менамойӣ.
Агарчи дар вазифа мубтадойӣ,
Валёкин дар ҳақиқат мунтаҳойӣ.
Ба сурат гар қавони навхурушӣ,
Ба маънӣ, пири вақти ҷуръанушӣ.
Баландӣ мекунад, парвози руҳат,
Зи фазли Ҳақ фузун гардад футуҳат.
Баҳорат хушнамо, эй соли неку,
Зани охир ба фавқӣ арш зону.

Ибодат кардани Чунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Чиҳил сол ганҷи узлатҳо гирифт ӯ,
Ба каф домони давлат то гирифт ӯ.
Намози фаҷрро бо зуҳру хуфтан,
Гузоридаст, то сӣ сол гуфтан.
Гирифт нураш чу хур рӯи заминро,
Саропо нур шуд, андохт тинро.
Ба ҳар су буйи мушқаш мунташир шуд,
Дили солиқ ба доми ӯ асир шуд.
Мунаввар хонаи дин шуд зи шамъаш,
Ба гардиш шуд, ҳама парвона ҷамъаш.
Ки шуд овозааш ҳар су парешон,
Ҳасадхоҳон шуда, бадхоҳи эшон,
Халифаи вақт Ҳорунарашид буд,
Ривоҷи шаръи Сарвар дар мазид буд.
Ғаразгуён ба ӯ кардӣ шикоят,
Муҳиббонанд, асҳоби маломат.
Зи ҳар су тоъинон дар таънаи ӯ,
Бадон доим ба неконнанд бадгу.
Халифа шуд, ба қасди озмудан,
Дилаш дар шубҳа шуд, аз бад шунудан.
Канизе дошт, зебову дилором,
Кашидӣ мурғи дилҳо ҷониби дом,
Камони абруяш ҳар су хамида,
Нигоҳаш ҳамчу охуйи рамида.
Хаданги тири мижгон саф кашида,
Ба саҳни оразаш лола дамида.
Шудӣ гар ҷаъди мушкинаш парешон,
Ба рӯи лола будӣ сунбулистон.
Халифа гуфт, рав, эй фитнаоханг,
Ба пеши шайх дохил шав ба найранг.
Бигу, ман омадастам карда ихлос,
Чу иблисаш намо дар ғамза васвос.
Бисанҷӣ шайхро дар хилват, эй моҳ,
Ба сад шухиву таррорӣ бизан роҳ.

Омадани канизак назди Чунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Ба сад найранг омад, шуҳи танноз,
Ба хилватхонаи он соҳиби роз.
Дари савмаъаро бигрифт чун хур,
Зи рухсораш дурахшон шуълаи нур.
Чу гул сад ранг пушида либосе,
Набудӣ ҳусни ӯ ҳаргиз ба носе.
Дили Ҳорун ба ишқаш баста будӣ,
Ба чашмаш беҳтар аз гулдаста будӣ.
Ки рафт он ҷо ба қасди ғорати дил,
Фиребад то нигоҳи пири комил.
Саломаш кард чун сарви ҳамида,
Чу гул биншаста шуд доман кашида.
Чу ғунча лаб гушода дар табассум,
Чу тутӣ шуд ба оҳанги такаллум.
Ки, эй дарвеш, шуд номи ту машхур,
Нашуд мушки ту зери парда мастур.
Шунидам номи некат кардам ихлос,
Ба уммӯд омадам, эй бандаи хос.
Дилам шуд сард аз ин дори фонӣ,
Шудам толиб ба файзи ломаконӣ.
Намудам тарки дунёи дуниро,
Гузoram пас аз ин, мову маниро.
Ба ҷону дил гузидам суҳбати ту,
Гузoram умри худ дар хидмати ту.
Канизӣ дарғаҳат бошам ҳамеша,
Ба дил аз нахли меҳрат кард реша.
Ба хидмат хоҳӣ ё помоли маҳрам,
Ризои туст, эй шайхи мукаррам.
Дилат ҳар навъ хоҳад монетъе нест,
Ба Зоти Ҳақ, ки ҷуз ӯ сонитъе нест.
Ҳамин аҳде, ки кардам бөхилоф аст,
Ба ихлосат дилам з-ойина соф аст.
Чунайд кард наззора дар рӯйи он моҳ,
Бипушид чашм, соқит буд он шоҳ.
Ба сад ишвафиреб он моҳпора,
Суханҳо кард сӯйи ӯ дубора.
Ба ногаҳ ғайрати ботин бичушид,
Дили ориф зи ишқи Ҳақ хурушид.

Кашид оҳе, дамид дар рӯи он моҳ,
Бимурд он фитна аз тақдири Аллоҳ.
Ба тири оҳи бисмил шуд тапида,
Ки тири дил ба ӯ марге расида.
Саломат беадаб кай мебарад ҷон,
Ҳалоки тири ботин шуд ҳазорон.
Ҳануз ибрат нагирад, беадабҳо,
Ҳалоки хеш хоҳон во аҷабҳо.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ғар ба аҳли дил дар ин ҷо заррае кин мекунӣ,
Синаи худро сипар бар тири ботин мекунӣ.
Авлиёи Ҳақ ривочу равнақи дин мекунад,
Ту чаро карда хусумат раҳнаи дин мекунӣ?
Зулмати ғафлати дилат печон ба сад абри сиёҳ,
Эй сияҳру, таъна чун бар моҳу парвин мекунӣ?
Бандаро бояд, ки хун гиряд зи хавфи бандагӣ,
Шикваи шабзиндадорӣ рӯи болин мекунӣ.
Синаи оиндилон аз сайқали зикр аст соф,
Дилхушони васли Бечунро чӣ ғамгин мекунӣ?
Орифон чун шамси тобонанд, аз анвори дил,
Аз ҳасад чун хок дар чашми ҷаҳонбин мекунӣ?
Ҳомиёни дини Пайғамбар бувад, Оли Расул,
Чун хавориҷ душманӣ бар Оли Ёсин мекунӣ?
Аҳли шайтонро барои фисқ карда халқҳо,
Суйи аҳли Ҳақ чаро абруйи худ чин мекунӣ?
Эй Ҷунун, аз завқҳои ҳусни ширини нигор,
Хуш суҳанҳои шакарomezу ширин мекунӣ.

Ҳалок шудани каниз аз тири оҳи Шайдои Ҳақ

Зи тири оҳи он Шайдои Субҳон,
Канизак шуд аҷаб дар ҷой яксон.
Канизони дигар андар камин буд,
Ба посбонии ёри дилнишин буд.
Чунин диданд, онҳо сурати ҳол,
Ҳалифаро хабар бурданд дарҳол.
Пушаймон шуд, зи ташкики ниҳонаш,
Бишуд доғ аз хазони арғувонаш.

Бигуфт, будаст бешак пири комил,
Галат кардам, ба густохиш таъчил.
Кунам ман баъд аз ин сидку муҳаббат,
Дуо гирам аз ӯ, созам зиёрат.
Барои тавфи он шайхи қигархун,
Равон шуд бо ҳашам, он шоҳ Ҳорун.
Даруни савмаъа кардаш зиёрат,
Алиф лом аз адаб қоим ба хидмат.
Бигуфт, эй шаҳ, чунин бошад амири?
Ҳамин шафқат сазои ҳар фақире.
Дихӣ бар боди кишт хирмани мо,
Фиристӣ об сӯи гулхани мо.
Ба қасди зоеъи ранҷи чиҳил сол,
Ба ман бадфитнаеро кардӣ ирсол.
Худоро эй шаҳи кишвар, аз ин беш,
Маёзорӣ дигар чуз ман дили реш.
Қигархунам ба дарди дил гирифтор,
Дигар моро аз ин маънӣ маёзор.
Халифа тавба кард аз кардаи хеш,
Бибахшо, гуфт, эй шоиста дарвеш.
Замират пок шуд аз лутфи он Пок,
Зи илми ӯ расидат фазлу идрок.
Магар аз олами пок омадӣ ту,
Чу нури хур сӯи хок омадӣ ту.
Насанҷад, кай шиносад кур раҳро,
Чӣ донад, ав - ави сағ нури маҳро.
Зи бадхоҳон шунидам таъна бисёр,
Кашид ин қо каломам охири кор.
Ақоиб ҳикмате дар зоти инсон,
Зи сурат кас надонад, маънии он.
Чу субҳе, ки дамад дар нури маҳтоб,
Надонад дидаи олуда дар хоб.
Ҳазорон корвонеро зи бунёд,
Фиреби субҳи козиб дод бар бод.
Басо солуси тақлидӣ дар ин роҳ,
Гуруҳеро фиребаш кард гумроҳ.
Аз ин боис, ки санҷидам туро ман,
Муҳаққиқ будай, чун субҳ равшан.
Зари холис туйй, эй беғашӣ соф,
На ҳар шайхи мазори бурёбоф.

Мунаввар чехраат аз олами нур,
Ту аз васли Илоҳи нестӣ дур.
Агар дар хидматат аз ҷон шитобам,
Нишони бенишонро аз ту ёбам.
Мақун дар ҳиммат ботин фаромуш,
Шудам аз ҷон ғуломи ҳалқабаргуш.

Муҳаббати Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ бо муҳиббон

Қиёмуллайл будӣ, соимуддаҳр,
Ба ҷон дар нусрату дар нафси худ қаҳр.
Ба ёрон лутфҳову меҳрубонӣ,
Далолатҳои хайру нуктаронӣ.
Ба пешаш омадӣ ёрон ба як бор,
Ба эшон рузаи худ кардӣ ифтор.
Бигуфтӣ, аҷри ифторе ба ёрон,
Фузун бошад савобаш аз ҳазорон.
Бигуфтӣ, суҳбати файзи бародар,
Бувад афзалтар аз тооти дигар.
Агар донам намозро аҷри бисёр,
Бувад аз суҳбати ин аҳли азкор.
Намекардам даме суҳбат ба ёрон,
Мусалло меғузоридам ҳазорон.
Валекин, гуфт он Султони аброр,
Муҳотаб карда ҷамъе сӯи аҳёр.
Ки хайрун-носҳо ман янфаъун-нос,
Бари хайр омадастӣ, хайр бишнос.
Расон нафъе ба ҳар кас то тавонӣ,
Расӣ то дар бихишти ҷовидонӣ.
Надорӣ гар ба нафъе иститоат,
Набошӣ ҳам пайи қасди мазаррат.
Бикун қоре, ки он ҷо хайр хонанд,
Дар он рузе, ки руҳатро дамонанд.
Шавӣ андар қатори хайрхоҳон,
Равӣ андар ҷавори қурби Субҳон.

Фармудани Шиблӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ба рузе шайх Шиблӣ сӯи ёрон,
Ҷунин фармуд бар он интизорон.

Ба фардо байни доду гири маҳшар,
 Агар созад маро Эзид мухайяр.
 Миёни ҷаннату дузах гузорад,
 Инони ихтиерамро супорад.
 Кунам ман ихтиёр нори сузон,
 Ба норам гар бувад, марзои Субҳон.
 Шунид ин ҳарфро муршид паноҳаш,
 Чунайдуллоҳ пиру қиблагоҳаш.
 Бигуфт, ин ҳарф қавли кудакон аст,
 Ки кудак беғам аз суду зиён аст.
 Дихад бо ман агар у ихтиёри,
 Бигуям, ихтиёрам хостӣ, Бори.
 Ба ҳар навъе, ки марзои Ту бошад,
 Илоҷи бандаи оқиз чӣ бошад?
 Ба банда чӣ маҷоли ихтиёр аст,
 Ризоям дар ризои Кирдигор аст.
 Ризои Туст мақсуди дили ман,
 Ба ҳар ҷойе, ки сози манзили ман.
 Ризоро дар ризои Ту ниҳодам,
 Кушо ки уқдаи дилро кушодам.
 Ба ҳар ҷойе фиристодӣ, ризоям,
 Ки ман таслими тақдиру қазоям.
 Худоғуӣ, ризочуӣист қорам,
 Ба фармони қазояш интзорам.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ

Ранҷи ҷаҳон барои ризои Ту мекашем,
 Бори гарони даҳр барои Ту мекашем.
 Дард, ки ҳаст дар дили сад ҷок дар азал,
 Зардоби ҳиҷр баҳри давои Ту мекашем.
 Аз мо ҷафо, зи лутфу қарамҳои Ту вафо,
 Мекун вафо, ки мо зи ҷафои Ту мекашем.
 Дар куйи бенавойӣ, навойи Ту хостем,
 Оҳ аз ҷигар зи дарди навойи Ту мекашем.
 Озори рузгор зи ошуби ҷархи дун,
 Ҳар мусибат зи дасти қазои Ту мекашем.
 Бо теғи ло бурида сари ҷумла мосиво,
 Теғи забон ба ҳамду санои Ту мекашем.
 Дар пойи ҳар диле ду ҳаманд ниҳода,
 Озори қайди хавфу ричои Ту мекашем.

Оби бақойи зулмати фонӣ нахостем,
Лабташнаему ҷоми бақойи Ту мекашем.
Муштоқ меравем ба умеди нигоҳи Ту,
Ҷони Ҷунун ба завқи лиқои Ту мекашем.

Ба аёдат рафтани Ҷунайд назди беморе, ки менолид

Ба рузе шайх Ҷунайдуллоҳи аҳрор,
Аёдат рафт, бо дарвеши бемор.
Зи зарби дард менолид он зор,
Ба авҷи дарди бесомон гирифтор.
Бигуфташ шайх, эй ёр, аз кӣ ноли?
Надорӣ чун ба дарди ӯ маҷоле?
Кашид дам андаруну гашт хомуш,
Аруси дарди дилро кард рупуш.
Бигуфташ боз, ин сабрат бари кист?
Ба сабру нолишу дардат сабаб чист?
Кашид оҳе, бигуфт, эй ҳодии роҳ,
Басе бечораам дар роҳи Аллоҳ.
На сомони фиғону нола дорам,
На сабри ашкрези жола дорам.
На андар сузиши ишқаш таҳаммул,
На андар бандагӣ сабру таваккул.
На тоби кулфату ҳичраш кашидан,
На орому ба васли ӯ расидан.
На тоқат дорам андар ранҷи қаҳраш,
На сабри лутфи ҷонафзои баҳраш.
Наёям рост ман бар ҳеҷ паҳлу,
Ба роҳи эътибораш дар тарозу.
Чӣ бошад тоқати як мушти ҳоке,
Ба ранҷу ибтилои Зоти Поке?
Ки бинам хешро оқизтар аз мур,
Ба роҳи бандагӣ бисёр маъзур.
Ба ҳар қорам ҳазорон саҳву нуқсон,
Ба як тан бори исёнам ҳазорон.
Ман он бозам, ки побандам ҳазор аст,
Ки ҷуди ёр гарчи дар қанор аст.

Парҳез фармудани табиб Чунайдро аз об

Шунидам, ки Чунайдуллоҳи аҳрор,
Ба дарди чашм шуд ногаҳ гирифтор.
Табиб гуфт, кунӣ аз об парҳез,
Мабодое, ки гардад назла дар рез.
Агар бояд туро ин чашми равшан,
Амал кун, эй гузида, гуфтаи ман.
Ба сад таъкидҳо парҳез фармуд,
Ба сӯие рафта, уро кард падруд.
Дили меҳнаткашаш н-овард тоқат,
Таҳорат карда ҳангоми ибодат.
Ба чашмаш нур афзуд аз таҳорат,
Саломат шуд аз он шуғли ибодат.
Табиб омад, ду чашмаш офият дид,
Бигуфт, эй раҳнамои аҳли тавҳид.
Зи иллат чун ду чашмонат наку шуд,
Чунайд гуфташ, зи анвори вузу шуд.
Табиби габр буд ӯ, шуд мусалмон,
Ки гуфт, ин аз ҳақимиҳои Субҳон.
Илоҳи банда бо доруи кас нест,
Кунун чуз хидматат дар дил ҳавас нест.
Ту бино будай, эй марди хушёр,
Ба дарди чашм ман будам гирифтор.
Ки курам умрҳо бо чашми равшан,
Кунун маълум шуд, ин қурии ман.
Набинад айби худро одамизод,
Аз он бар айби ҳар кас чашм бикшод.
Надонад аз қусури худ сари му,
Ба нуқсони каси дигар кунад ру.
Чу ойина назар бар айби худ соз,
Ба айби ҳеҷ махлуқе напардоз.

Баёни нидо шунидани Чунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Пас аз офияти чашмони он пир,
Нидое омадаш аз олами сирр.
Ки дар роҳам гузаштӣ аз ду дида,
Давои мо ба чашмонат расида.
Таваккул карда азми роҳ кардӣ,
Дилат дар зикри мо огоҳ кардӣ.

Туро чашми сару ҳам дил кушодем,
Зи лутфи худ ба ҳар ду нур додем.
Зи ман меҳостӣ гар дузахиرو,
Гирифтори ҳиҷоби барзахиرو.
Ба ин эҳсон ҳама бо ту бидодам,
Гиреҳ аз нокушудан мекушодам.
Ки рафт андешаат бо сӯи дида,
Бидодам чашмат, эй меҳнат кашида.
Писандӣ дар миёни аҳли рафтор,
Чӣ сон рафтанд бе дилҳо ба дилдор.
Ту ҳам рафтори сардорон назар кун,
Агар хубӣ, хироми хубтар кун,
Бикун ҳақде, ки ёбӣ муддаёро,
Намо сарфи раҳи ӯ умрҳоро.
Камар баста ба хидмат бош чун най,
Шакарҳо нуш кун аз нолаи вай.
Биёбӣ ё бимири дар раҳи ӯ,
Шаҳиди куйи ӯ будан чӣ неку.
Ба ашки чашми қурбонӣ назар кун,
Аз он ҳасрат ту ҳам ду дида тар кун.
Ҳамон, ки шуд ба теғи ишқ бисмил,
Тапида меравад бо сӯи манзил.
Чи-ширин аст ошиқро тапидан,
Зи шаҳди қоми тавҳидӣ чашидан.
Зи доғи васл дар ҳиҷрони ёр мон,
Ба ёди чилваи Дилбар диҳад қон.

Фармудани Чунайди Бағдодӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд рузе он дилоғоҳ,
Агар Иблисро бинам ба ногоҳ.
Суоле дорам аз он гумраҳи дин,
Зи бефармони кирдори пешин.
Ба рузе будаам қоёе нишаста,
Дилам аз қайди дунё неқ раста.
Ба ногоҳ пире аз пешам гузар кард,
Ба суям тезу бегона назар кард.
Фирорӣ шуд дилам аз ваҳшати ӯ,
Ваҷоҳат баднамою пири бадху.
Бигуфтам кистӣ, эй пири раҳрав,
Бигу ному нишона, дар баён шав.

Бигуфт, онам, ки меҳоҳӣ маро ту,
 Чӣ мепурсӣ зи ман акнун сухан гу.
 Бигуфт, эй лаъини фитнаангез,
 Чаҳон сузӣ ту ҳамчун оташи тез.
 Чаро сачда накардӣ қадди моро?
 Ба дарди хеш напзирӣ даворо?
 Намудӣ ҳайф ҳафтсадсола тоъат,
 Ба гардан кардаӣ бад тавқи лаънат.
 Бигуфт, эй шайх, хоҳам сачдаи ёр,
 Нахоҳам, ки шавам масҷуди агёр.
 Зи авҷи ғайрату ҳам рашки Маъбуд,
 Нахоҳам ғайри Уро сохт масҷуд.
 Ба ҳасрат ногаҳон дил рафт ҷоёе,
 Ба дил ногаҳ зи ғайб омад нидоёе.
 Ки, эй бадбахт, гуфторат дуруғ аст,
 Ҳамеша зулмати ту бе фуруғ аст.
 Агар ту банда мёбудӣ ба Субҳон,
 Намекардӣ ба Маъло тарки фармон.
 Ба назди Ҳақ бикардӣ худпарастӣ,
 Ба кибру ҷаҳл қадри худ шикастӣ.
 На рашки ғайрат, он бухлу ҳасад буд,
 Дилат бар он Сафиюллоҳ бад буд.
 Зи гардан ҳалқаи абдӣ буридӣ,
 Зи ҷаҳлат тавқи лаънатро гузидӣ.
 Бувад кори ту доим фитнаву шарр,
 Сазои лаънатат то рузи маҳшар.

Пурсидани Ҷувайд раҳматуллоҳи алайҳи аз Иблис

Шудӣ мардуди Ҳақ аз тарки фармон,
 Нагаштӣ чун зи кибри худ пушаймон.
 Ки гуфтӣ, ё Рабб унзурнӣ илайно,
 Нагуфтӣ, тубтука унзур алайно.
 Ки гуфтӣ, муҳлатам деҳ то қиёмат,
 Нагуфтӣ, тавба кардам дар надомат.
 Надомат давлати узмост, эй шум,
 Чаро з-ин роҳи раҳмат гаштӣ маҳрум?
 Зи раҳматҳои Ҳақ гардида маҳрум,
 Ба аҳли дузахи сардори марҷум.
 Биё солиқ, макун ту тарки фармон,
 Набошӣ пайраву васвоси шайтон.

Бикун бар ҳар гунаҳ чандин надомат,
Билисона макун бисёр ҳуҷҷат.
Кунӣ фарзандӣ гар бо ҷадди аъло,
Бигу сад тавба инно заламно.
Агар фарзандӣ, рав касби падар гир,
Дамодам тавбаи хичлат зи сар гир.
Ҳамон рузе, ки аз фирдавси гулзор,
Ба ҳасратҳо фуру омад дар ин нор.
Ба як сачда дар ин хоки мазаллат,
Ба се сад сол будӣ дар надомат.
Равон ашки ду чашмаш ҳамчу селоб,
Ки мурғони ҳавойӣ гаштӣ сероб.
Заламнову надамно дар забонаш,
Ба гардун пур шуда оху фиғонаш.
Басе умре ба даргоҳаш хурушид,
Ки то дарёи бахшоиш бичушид.
Ки аз зиллат/саводи рӯи моҳаш,
Бишустӣ баҳри ғуфрони Илоҳаш.
Туро Бобо тариқи тавба омухт,
Дар ин зулмат ба ту ин шамъ афрухт.
Бикун ту пайравӣ бо ҷадди дилсуз,
Марав андар пайи ин дев ҳар руз.
Бидон аз дуст то ин душмани бад,
Бирав андар пайи мақбул, на рад.
Кашад ҷадди биҳиштӣ сӯи ҷаннат,
Кашад ин ҳасми норӣ сӯи лаънат.
Мухайяр дар миёни ин ду роҳӣ,
Ту медониву тақдири Илоҳӣ.
Ҳамон кун, ки бувад марзои Ғаффор,
Макун коре, ки пеш ояд дари нор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Эй бародар дар миёни ду каманди мубтало,
Маро бо ҷунин дармондагӣ дар пеш ояд сад бало.
Шури дун як су кашад, ваҳми қиёмат як тараф,
Нест фориг як диле з-ин ғусса аз шоҳу гадо.
Кулфати ҷурми қафо бо ғуссаи айёми пеш,
То нафас боқист, дил хун хурад назди Худо.
Кас надонад дар азал андар хати тақдир чист,

Ки ба рузи ҳашр дар нома чӣ бошад моҷаро.
То нагзаштӣ пул ба одам як даме бе дом нест,
Барги бед аз ваҳм шав, вирди забон кун Раббано.
Нафси бадхоҳи ту гар бо сӯйи гумроҳӣ кашад,
Бо сиротул мустақим гу, ё Илоҳо ихдино.
Рузи реҳлат як тараф қобиз, зи як су деви шум,
Мард мебояд кунад аз ғораташ имон ҷудо.
Сад савол Эзид намояд норасида то лаҳад,
Нест ҷуз фазли худовандӣ ба дарди кас даво.
Зиндагиро, эй Ҷунун, сарфи шури ишқ кун,
Завқи васли ӯ гузин аз ишрати ҳар ду саро.

Арз намудани толибе бо Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Яке гуфт, сӯйи он соҳибвилоят,
Маро бо як муридат кун далоат.
Ки бошам рузу шаб дар хидмати ӯ,
Ки гирам баҳрае аз суҳбати ӯ.
Ҷунайд гуфташ, шунав ин нукта эй ёр,
Мувофиқ ёр ёбӣ кори душвор.
Касе гар хоҳӣ бори ту кашад ӯ,
Бувад ноёб он шайдои хушху.
Касе хоҳӣ каши гар ту аз ӯ бор,
Ба ин маънӣ бародарҳост бисёр.
Рафиқи боркаш ҳар ҷо ягон аст,
Ки ӯ чун ноқа нори корвон аст.
Ҷунайдуплоҳ наёбад борбардор,
Дар ин охир мувофиқ ёбӣ душвор.
Наёбам толиби вифқи рисола,
Тариқатсанҷ дар нуши пиёла.
Назар бар нозукии роҳи Маъбуд,
Бигирям сахт, гардад роҳ масдуд.
Намудам саъй қадри вусъу тоқат,
Ки то ёбад ривоҷи дини Ҳазрат.
Агар мардӣ ту, бори дигарон каш,
Машав дар маҳмили андак мушавваш.
Худо бошад муайян борбардор,
Ту дил аз хатраи душман ниғаҳ дор.
Каримонро чунин рузӣ расонад,
Ки сад ҳосид дар ӯ ҳайрон бимонад.

Воқсан шайх Абусанди Харроз раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе Бусағид номе зи Харроз,
Ба Ҳақ восилнамою махрами роз.
Тавочуд кард вақти ҷон супурдан,
Намуд талваса ҳангоми мурдан.
Касе гуфт бо Ҷунайд, ин чӣ мақом аст?
Тапидан авлиёро ин чӣ дом аст?
Ҷунайд гуфташ, ки пур олий мақом аст,
Бағоят ҷуръаи завқаш ба ҷом аст.
Кашад ҷон аз бадан бо завқи дидор,
Тапишҳояш бувад аз завқи бисёр.
Шавад мустағриқи анвори ваҳдат,
Надонад лаззаташро аҳли касрат.
Набошад з-ин ширинтар лаззати нуш,
Ки ҷонро дилрабо гирад дар оғуш.
Кашида солҳо андуҳи ҳичрон,
Шавад ҷон ғарқи васли нури Ҷонон.
Ба ҳангоми ба сӯйи худ кашидан,
Аз он лаззат шавад андар тапидан.
Чӣ ширин аст, дар васли нигоре,
Расад гар ошиқи умедворе.
Бикан ҷонҳо то Ҷонон гузинад,
Даме ҷонат ба васли ӯ нишинад.
Фидоӣи васли ҷон кун ин тани хеш,
Бикаш ранҷе бар ганҷинаи пеш.
Бинушӣ шаҳди васлаш гӯӣи ҳой-ҳой,
Вагарна доғи маҳрумият сад вой.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ҷони ширинро барои як наззора меканам,
Гар набинам васли ӯ ҷони дубора меканам.
Ин таваққуфҳо барои як нидоӣи ирҷиъист,
Аз замин гар шуд ишорат, чун ситора меканам.
Синачоқонро агар ёбам кунам суҳбат мудом,
Ҳарзагейӣ гар шавад, пайдо канора меканам.
Аз барои ҷони мо Азроиле даркор нест,
Ҳар нафас ҷон дар ғами он моҳвора меканам.

Соқие, боз ой, ки қобизҳо мабодо ҷон барад,
Чунки ҷон дар нашлаи ҷоми қатора меканам.
Умр сарфи интизорӣ шуд, надидам коми дил
Оқибат ҷонро ба ҳасрат интизора меканам.
Пир гаштам гарчи аз андуху ранҷи роҳи ишқ,
Ҷони худ охир чу тифле найсавора меканам.
Душмани ҷон аст домаи меҳри ин фарзанду зан,
Дил барои Ҳақ аз ин хешу табора меканам.
Ин Ҷунунӣ, ишқ аз файзи тиловат ёфтааст,
Ҷон ба рӯи хониши ин сӣ сипора меканам.

Саволи солике аз соҳибдиле раҳматуллоҳи алайҳ

Яке пурсид аз он пири доно,
Ки дил кай хуш шавад, ин уқда бикшо?
Бигуфт, вақте ки бошад ёр дар дил,
Шавад нураш ба зулмат хона ҳосил.
Бувад ороми дил аз он дилором,
Агар дар завқи ӯ ҳосил шавад ком.
Сипехросо васеъаш сина гардад,
Зи андуҳи ҷаҳон бекина гардад.
Чу ойина мусаффо беғуборӣ,
Чаманваш гул шукуфтӣ, навбахорӣ.
Дилат гулшан шавад, булбул шавӣ ту,
Зи завқи дил шавӣ дар нолаи ӯ.
Шавад файзони қудсӣ дар таназзул.
Бигардад тутии ҷон бе таҳаммул.
Каманди қазбааш дар гардани дил,
Ба ҳар сӯе кашонад он ҳамойил.
Ба сӯи шаш ҷиҳат нураш хувайдо,
Ба ҳар ҷо гум шавӣ, то Уст пайдо.
Бувад илмаш муҳити ҷумла ашё,
Ниҳонҳо ҳам аён бо Ҳақ Таъоло.
Ба наззораи Худо шарме надорӣ,
Ба зиштӣ тухми ҳар исён бикорӣ.
Кунӣ пинҳон зи қурон айбҳоро,
Наойӣ назди бино ошкоро.
Туро бино бигирад рузи маҳшар,
Чӣ суд аз шарму ваҳми шахси дигар?
Намемонад ниҳон аз Вай замире,
Надорӣ ғайри лутфаш дастгире.

Тазарруъ кун, ниҳонию аёнӣ,
Бикан қон, то расад қонат ба Қонӣ.
Ки аз қон кандани Фарҳоду Ширин,
Зи доғи иштиёқ омад ба болин.
Чи ширин аст марги ошиқӣ зор,
Ки рузи марг бинад рӯи Дилдор.
Мағуяш марг, айна зиндагӣ дон.
Ризойи хоҷаро дар бандагӣ дон,
Ба Мавло то тавонӣ бандагӣ кун,
Ба поси зикри он Ҳай зиндагӣ кун.

Бадгумон шудани Чунайд ба он авлиёи Қубобӣ

Ба рузе шайх Чунайдulloҳ ба асҳоб,
Нишаста буд, бо як ҷамъи аҳбоб.
Яке жулида соил омад он ҷо,
Саволе кард аз он пири доно.
Ба дил гуфт, ин гадо аз баҳри ҳоҷат,
Чаро бар худ ниҳад ранҷу мазаллат?
Барои нафс худро мекунад хор,
Бари қуташ насозад касби бекор.
Ҳамон шаб шайхи бино дид дар хоб,
Табақ пайдо шуд аз тақдири Ваҳҳоб.
Табақ пур, лек ў пушидасар буд,
Гаронбореву вазнаш бештар буд.
Ниҳоданд пеш, бихур гуфтанд ба серӣ,
Ки дорӣ андар ин дарғаҳ далерӣ.
Гирифт сарпуши ў бар хурдани хеш,
Бидид андар табақ худ мурда дарвеш.
Бигуфто, лаҳми инсонӣ нахурдам,
Ки ҳаргиз аз ҳаром буйе набурдам.
Бигуфташ, ки чаро меҳурдӣ дируз,
Ту лаҳми ин гадо дар таънаву суз?
Бидонист, ки шуд он андеша ғайбат,
Зи хобаш ҷаст, аз он ваҳми ҳайбат.
Таҳорат карда рафт андар мусалло,
Дугона кард бар Дарғоҳи Якто.
Ба сад ҳасрат ҳамон шайдойи дилреш,
Давон шуд дар пайи ҷуёни дарвеш.
Чу дидаш бар лаби Даҷла нишаста,
Пучоқи тар мешуяд ду даста.

Хурад пучоку дил бар Тоқ восил,
Магар тори нафас гардида ҳойил.

Воқеаи тавба памудани Чунайд назди дарвеш

Чунайд гуфто, садойи ман чу бишнид,
Сари худ кард болову маро дид.
Бигуфт, бар мо ту бад андеша кардӣ,
Шавад мақбули Ҳақ гар тавба кардӣ.
Бигуфтам, тавба кардам, эй дилогоҳ,
Гуноҳи мо гузар дар роҳи Аллоҳ.
Бубахшо ҷурми мо, эй ганҷи пинҳон,
Тараҳҳум кун бар марзои Субҳон.
Бигуфт, чун тавба кардӣ нури дида,
Бишуд ҳар дидае акнун надида.
Зи ман афв қабулу тавба аз Уст,
Ва ё ҳар зи ҷуду бахшиши Ҳуст.
Вале дигар ба сӯи ҳеч дарвеш,
Назар карда ба ин хорӣ маяндеш.
Ки шеронанд андар бешаи ӯ,
Зи по афканда захми тешаи ӯ.
Асиронанд дар куйи харобот.
Хароби як нигоҳи ҷилваи Зот.
Мабин мури дари Уро ба хорӣ,
Бидонаш дар ҳақиқат аждаҳоре.
Ки пушонид ҳар якро либосе,
Надонад сирри дил ақлу қиёсе.
Наҷунбад ҳеч ҷуянда ба як су,
Наҳоҳад, то ки ҷунбонандаи ӯ.
Ки шаҳ аз пеши худ шоҳ аз қучо шуд,
Қучо соил зи пеши худ гадо шуд?
Агар наққоши неконро сиришта,
Дар ин ҷо зиштҳоро кӣ навишта?
Ҳама дар ҳукми тақдираш давонанд,
Ба ҳар сӯе, ки мехонад равонанд.
Ба хорӣ сӯи кофир ҳам набинӣ,
Мабодое фурузад шамъи динӣ.
Магасро лутфи ӯ созад хумоие,
Қунад қаҳраш, ҳуморо хоки пойе.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Эй ки алтофи ту ҳар хоки сияхро зар кунад,
Пашшаи пажмурдари шахбози арши пар кунад.
Мушти хокери сафои дода аз фазли қадим,
Аз замин сӯи фалак болои нӯҳ ахтар кунад.
Карда бунёди нубувват хонаҳо аз қатрае,
Шамъи ҷонҳоро фузун аз шӯълаи ховар кунад.
Ғар бигирад, мешавад Хокрон ғадойи дар ба дар,
Ғар диҳад мискин ғадоро Хисрави афсар кунад.
Мешавад андар азимӣ ғолиб аз арши азим,
Ҳар дилеро, ки зи нури поки худ анвар кунад.
Ту зи ғафлат гаштӣ маҳрум аз нигоҳи марҳамат,
Сесаду шаст бор рузе сӯи ту манзар кунад.
Бо ҳама нолоиқӣ ҷуянда бошӣ дар талаб,
Аз қарам як Хизри роҳиро ба ту раҳбар кунад.
Асби тозӣ ғар наӣ, шав мури ланги қорвон,
То туро зери ливои Ҳазрати Сарвар кунад.
Эй Чунун, аз доғи шамъи рӯи ӯ ҷонбоз бош,
Ошиқонро дар ҷазо парвонаи маҳшар кунад.

Фармудани Чунаиди Бағдодӣ раҳматуллоҳи алайҳ, ки ихлосро аз кӣ омӯхтам

Чунин фармуд, он шайхи накуном,
Ки омӯзидам ихлосе зи Ҳаҷҷом.
Ба сӯи Макка мерафтам, мусофир,
Ба шаҳре дар дуконе ҷамъе ҳозир.
Дар он ҷо сар тарошидӣ ҷавоне,
Давомат бар дари дил посбоне.
Бигуфтам, эй ҷавон бори Худой,
Тарошӣ мӯи шахси бенавойе?
Ба суям дид, чашмаш шуд пуроб,
Бигуфт, хуштар тарошам баҳри Ваҳҳоб.
Саре, ки метарошидаш гузорид,
Бимонд нимкола аз мижгон биборид.
Бигуфташ, хез ту, эй соҳиби пул,
Ки ҷонам шуд зи номаш бе таҳаммул.
Гузаштам аз бари қори Худой,
Зи ҷумла қори дунёи риёӣ.

Маро биншонду оҳ аз дил кашида,
 Сиришжи ҳасрат аз микгон чакида.
 Зи завқи дил зи фарқам буса меодод,
 Ба хубиҳо тарошид, шуд дилам шод,
 Ба дастам қрғози печидае дод.
 Бигуфт, ин харҷи раҳ кун, тушаи зод.
 Ба дил гуфтам, агар аз ҷойи дигар,
 Расонад харҷие он бандапарвар.
 Диҳам, оварда бо ин марди неку,
 Аҷаб шайдои Ҳақ, устои неку.
 Фитад гар ҳар қадар аз нуқраву зар,
 Бибахшоям ҳама бо ин накуфар.
 Сабо шуд ногаҳонӣ сурраи зар,
 Расид аз бахшиши Султони довар.
 Биёвардам, ба пеши он гузида,
 Ба коми қон зи ишқи Ҳақ чашида.
 Бигуфт, ин чист, эй дарवेशи огоҳ?
 Бигуфтам, инчунинам буд дилхоҳ.
 Фулусе гар Худо орад зи ҳар су,
 Ният кардам, ки созам қадяи ту.
 Бигуфто, аз Худо шарме надорӣ,
 Ки пешам омада, зар мегузорӣ.
 Ту гуфти муям аз баҳри Худо гир.
 Ба қон бистурдамаш, гуй баҳро гир?
 Барои Ҳақ касе, ки қард коре,
 Намерирад баҳри ҳақгузоре.
 Дуо кун, дар ҳақи ин хаста дилреш,
 Ки то ҳонад Худо бар Дарғаи хеш.
 Ба ман ин хайрхоҳ аз ҷаҳон беҳ,
 Зи ҷумла ҳосили қавну макон беҳ.

Фармудани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ сӯин мунтазир

Ҷунин фармуд, боз он пири ирфон,
 Шаб тоъат ҳамекардам ба Субҳон.
 Ба ҳангоми намозу тоъати шаб,
 Гирифта шуд дилам аз ҳикмати Рабб.
 На аз сачда ҳузуре на қиеме,
 На аз тасбеҳу на зикри давоме.
 Ба дилтанги аз он рӯи мусалло,

Шудам берун ба зикри Ҳақ Таъоло.
Ки дидам, як ҷавон биншаста бар дар,
Гилеми асвадӣ пушида бар сар.
Сари худро ниҳода рӯи зону,
Ба истиғроқи ҳайрат рафта бо Ҳу.
Бидиду гуфт, будам интизорат,
Бубинам то рухи чун лолазорат.
Бигуфтам ки, ту кардӣ беқарорам?
Ки дар тоат ҳузури дил надорам?
Магар аз интизори ту, эй ҷон,
Шудастам дар намози худ парешон?
Бигуфт, оре, зи ранҷи интизорӣ,
Туро афкандаам дар беқарорӣ.
Бигуфтам, чӣ сабаб, эй баргузида?
Чи ҳоҷат оваридат хуш кашида?
Бигуфт, як масъала дорам ба хотир,
Ҷавобам гуй, ҳақро дида ҳозир.
Бигуфтам, гуй, эй ширин қаландар,
Бигуям, то ҷавоб аз фазли Довар.
Бигуфт, нафсе, ки бошад масту саркаш,
Ту хоҳӣ хайри ӯ, ӯ хоҳад оташ.
Агар дард оварад дору шавад хуб,
Вагарна дард заҳр орад ба матлуб.
Бигуфтам, гар кунад тарки ҳавое,
Шавад дору расад рузе ба ҷойе
Шунида, сар фуру шуд дар гиребон,
Бигуфт, эй нафси душманхуӣ нодон.
Бигуфтам, солҳо ман бо ту ин панд,
Шунав акнун аз ин пири хирадманд.
Чунин гуфта, чу Маҷнун рафт саҳро,
Ба завқи ишқ рафт, ҷуёни даво.
Ки фармуд авлиё таҳти қабое,
Ба зери парда ло яъриф сивое.

Муноҷоти шайх Юнус раҳматуллоҳи алайҳ

Гирист Юнус зи шавқи Дуст чандон,
Зи дида рафт нур, аз ашки резон.
Зи тоъат қомати сарваш дуто шуд,
Дили решаш пур анвори Худо шуд.
Ба рузе гуфт ӯ андар муноҷот,

Худовандо, ба ҳаққи иззати Зот.
 Чунон дил додаам дар хидмати Ту,
 Ба қон бигзидаам ман тоъати Ту.
 Агар пайдо шавад, оташ ба роҳам,
 Занам худ чун самандар, эй Илоҳам.
 Ки шуд қону дилам парвонаи Ту,
 Надорад бок, ин мастонаи Ту.
 Халилосо ба норам гар дарорӣ,
 Бувад беҳтар аз ин ҳичрон гузорӣ.
 Висолат норро созад гулистон,
 Баҳор аз ҳаҷри Ту гардад зимистон.
 Висолат гар шавад рузе муяссар,
 Тавофи ман кунад хуршеду ахтар.
 Гузорам нақши тан аз завқи наққош,
 Зи дил асрори дерина кунам фош.
 Бибандам лаб дар он оғуши мастӣ,
 Зи дил гуям каломи ҳақпарастӣ.
 БиГуяд дил ва ё ӯ Гуяд аз дил,
 Тапишҳо нек Гуяд ҳоли бисмил.
 Ҳамон сирре, ки дар дил ҳаст хомуш,
 Зи беҳи ҳар сари му мезанад ҷуш.
 Даҳан хомуш, дил дар шуру ғавғо,
 Шавад сирри ниҳон он гаҳ ҳувайдо.
 Намегуям дигар, ки қой танг аст,
 Чунун бо ақли ин соат ба қанг аст.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ошиқи шурида ҳар гоҳе сухан аз Вай кунад,
 Ақли кас андар даҳан пушидаву ҳай - ҳай кунад.
 Ошиқ аз васфи башар берун қаҳида сӯйи нур,
 Ғарқ мегардад даме, ки нуши қоми май кунад.
 Чашмпушиҳои соликро даме ғофил мадон,
 Ҳар гоҳе, ки чашм мепушад қаҳонро тай кунад.
 Орифе, ки хурда бошад шакар аз қоми азал,
 Гоҳ-гоҳе нолаи дилсуз ҳамчун най кунад.
 Соқие, ҳар дам ба чилва сӯйи махмурон хиром,
 Зеби ошиқ ин, ки нуши бода пай дар пай кунад.
 Оламеро ин қаҳон чун тифл домангир шуд,
 Гар бигирад домани дил қазби ӯ ло шайъ кунад.

Тавба аз май муфтиву қозӣ кунад бо муҳтасиб,
Дардмандон тавба аз завқи ҳақиқат кай кунад?
Зинҳор, эй муддаъӣ, аз ҳаққи кас парҳез кун.
Ҳар касе, ки моли мардум хурд, охир қай кунад.
Марг меҳоҳад Ҷунун, 3-ин зиндагӣ дилгир шуд,
Аз миёни мурдаҳо парвоз сӯи ҳай кунад.

Ба сӯи шайх нома фиристодани ориф

Азизе буд, орифи аҳли иршод,
Ба сӯи шайх ин нома фиристод.
Ки хоб аз ғафлат ояд андарин роҳ,
Бувад шартӣ тариқат будан огоҳ.
Агар хусбад, шавад ғофил зи мақсуд,
Бимонад дар миёни роҳи Маъбуд.
Чунонки ваҳй кард Эзид ба Довуд,
Ба он содиқ расули хеш фармуд.
Касе, ки меравад дар хоби ғафлат,
Бувад козиб ба даъвои муҳаббат.
Муҳиббон хоби роҳатро кунанд тарк,
Ҳама дар зиндагӣ муштоқ бо марг.
Чунайд бо ӯ навишти ин ҷавобаш,
Чунин фармуд, дар роҳи савобаш.
Бувад бедор феъли банда, эй ёр,
Бувад хоб аз ҷаноби Зоти Ҷаббор.
Ки яъне хобро ӯ мегуморад,
Ки худро банда бо Ҳақ месупорад.
Барад дар хоб, созад боз бедор,
Ба хуш орад, кунад машғули ҳар кор.
Зи феъли банда доим феъли ӯ хуб,
Расад аз дуст ҳар чиз аст, марғуб.
Ки хоб ин ҷо атои Дуст бошад,
Ки ҳар мағзи наку аз пушт бошад.
Расул фармуд, айнонӣ таному,
Зи зикриллоҳ қалбӣ ло яному.
Бувад хоби дилогоҳон ибодат,
Расад аз зикри дил ҷон дар ҳаловат.
Ба вақти хоб дил огоҳ дорӣ,
Агар марди, раҳе дар роҳ дорӣ.
Биёбӣ файзи бедорият аз хоб,
Ки тан дар хоб дорӣ, дил ба Ваҳҳоб.

Ҳамон хобе ба зикри ҳазрати Уст,
Зи бедории ғофил чанд некуст.
Ба ӯ хуш ҷумла бедориву ҳам хоб,
Саропо сарфи умри худ ба Ваҳҳоб.
Ба Ҳақ хуш, зиндагию дину дунё,
Бари ӯ ҷон кани, на баҳри уқбо.

Фидои пир намудани муриде молу мулки худро

Муриде дошт ӯ дунёи бисёр,
Дилаш шуд сайди доғи ишқи дилдор.
Ба назди пир рафта, гуфт, эй шоҳ,
Ҳама молам фидоии номи Аллоҳ.
Ҳамаро бурд андар хидмати пир,
Бикун сарф ин ҳама гуфт, эй ҷаҳонгир.
Ба ӯ боқӣ бимонд як дори хона,
Дигарҳо рафт дар роҳи Ягона.
Ба назди шайх боз омад ба рузе,
Зада об аз мижа бо доғу сузе.
Бигуфт, эй пир, он дорам фидоят,
Ба чашмам сурма кардам, хоки поят.
Бигуфташ, шуд дилат бар дор мойил,
Мабодо, ки шавад ин парда ҳойил.
Фуруш он дорро нақдаш ба мо ор,
Ки мо созем сарфи роҳи Ҷаббор.
Фурухта, нақди уро зуд овард,
Зи доғи дил кашида оҳи пурдари.
Ҷунайд гуфташ, бибар дар Даҷла андоз,
Фишон даст аз ҷаҳон, бо мо биё боз.
Ба об андохт бурда мушти зарро,
Ҷу найсон бор карда чашми тарро.
Ба пёши шайх омад ӯ дубора,
Мижа резони ашқу дил дупора.
Ҳақорат карда, зуд аз пёши худ ронд,
Ҳама ҳайрон ба кори он валӣ монд.
Дубора омадӣ ӯ боз зиёрат,
Ҳамарондӣ ба нафрину ҳақорат.
Ҷу калби Каҳф гарчи рондӣ аз дар,
Ниҳодӣ боз андар остон сар.
Муридеро намонда сабру тоқат,
Бигуфт, эй раҳнамо, дар ин ҷӣ ҳикмат?

Ки меронӣ асиреро зи даргоҳ,
 Дилаш гашта асири ишқи Аллоҳ?
 Чунайд гуфташ, сабаб ин аст, эй хом,
 Ки хурдаст аз шароби ишқи Ҳақ ҷом.
 Зи дарди хеш ман додам ба ӯ дард,
 Дилаш то шуд зи амволи ҷаҳон сард.
 Ҳама молаш барои Ҳақ фидо кард,
 Худоро хост, тарки мосиво кард.
 Биронам ман, ки то бишкаста гардад,
 Дар ин раҳ хоки роҳу хаста гардад.
 Бари молаш зи ман иззат нахоҳад,
 Ба ғоят нафси иззатхоҳ коҳад.
 Ба зоҳир гарчи ронам, эй фалонӣ,
 Ба дил дорам бағоят меҳрубонӣ.
 Аз ин роҳи шикастан бурда боло,
 Расонам ман ба васли Ҳақ Таъоло.
 Набошад гар ба ботин баҳра бо ӯ,
 Чӣ судаш гар бигирам, рӯи зону?
 Саҳо ё хайр гар мадди назар шуд,
 Назар аз нури қудсӣ беҳабар шуд.
 Ба миннат мешавад зоеъ атоҳо,
 Ба дарди дил зи аҷз/ояд давоҳо.
 Ки ҳозиқ мешиносад, ранҷи зоҳир,
 Бирав, аз ганҷи маънояш хабар гир.
 Барои ганҷи маънӣ омадаст, ӯ,
 На бар иззи нишастӣ рӯи зону.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайх

Бе шикасти нафс рафтан сӯи Субҳон мушкӣ аст,
 Уқдаи дилро намудан ҳал ба дандон мушкӣ аст.
 Ҷонканиҳо кун, ки то Ҷонона созад ҷилвае,
 Васли ҷонон ёфтан бе кандани ҷон мушкӣ аст.
 Ғарқ шуд, ғаввосҳову ғавҳараш нома ба каф,
 Ғавҳари васлаш ба каф дар шури уммон мушкӣ аст.
 Аз барои ломакон созӣ магар тарки макон,
 Ломакон ёбӣ дар ин ошуби имкон мушкӣ аст.
 Он, ки нушидаст май, нушад аз он ҷоми азал,
 Варна нушидан аз ин шахдоби даврон мушкӣ аст.
 Заҳми зоҳир гирад аз доруйи ҳозиқҳо руфу,

Чораи доруйи ин носури пинҳон мушкил аст.
Чон бувад меҳмони ширин, меравад аз дори мо,
Доғи фирқатҳои ин шахду ӯ меҳмон мушкил аст.
Рав, ғами чон хур, чаро ҳар дам ғами нон меҳурӣ?
Хун хурӣ беҳтар, ки он ҷо сад ҳазорон мушкил аст.
Эй Чунунӣ, соябоне ҷу зи сояи лутфи ӯ,
Варна фардо андарон хуршеди тобон мушкил аст.

Тарки адаб намуда гурезон шудани муриди шайх

Чунин нақл аст, аз он ҳодии роҳ,
Муриде дошт, дар хидмат ба даргоҳ.
Ба ногоҳе аз ӯ тарки адаб шуд,
Зи ваҳми дил гурезон аз ғазаб шуд.
Ба ҷойе рафта, дар як кунҷи масҷид,
Дар он хилват ба касби роҳ дар ҷидд.
Гузори шайх ногаҳ он тараф шуд,
Зи тарси чон магар ӯ чон ба каф шуд.
Ба ҳайбат ҷониби ӯ як назар кард,
Назар чун тир аз он су гузар кард.
Фитод андар замин, шуд сар кафида,
Равон шуд, хунаш аз ҳар су чакида.
Чакида қатраҳои хун дар он роҳ,
Задӣ ҳар қатра хунаш нақши Аллоҳ.
Ҷунайд гуфташ, макун бо худ таманно,
Ки ҳастам дар мақоми зикри аъло.
Ҳануз ин аз мақоми кудакон аст,
Тан аст ин кор дар иқлим чон аст.
Мағуӣ, ки ғаму ранҷе кашидам,
Ба ганҷи зикри Субҳонӣ расидам.
Мурод аз зикр мазкур аст, дарёб,
Аз ин зулмат ғараз нур аст, дарёб.
Бувад ин зикр сӯи ӯ давидан,
Набошад айн дар васлаш расидан.
Ғараз коре шавад, ки аҷз ояд,
Димоғи ӯҷбу худбинӣ барояд.
Шикастаҳо равад, неки дар ин роҳ,
Расӣ бе болу пар аз дил ба Аллоҳ.
Фано шав, то диҳад оби бақоят,
Шудӣ лабташна, ӯ гардад сақоят.

Дуст доштанӣ муридро Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Ҷунайдро як муриде буд, шайдо,
Писандида ба назди шайхи доно.
Ба ӯ бисёр кардӣ меҳрубонӣ,
Ба пеши мардумону ҳам ниҳонӣ.
Шудӣ дар ғайрати рашкаш муридон,
Ки мо дар хидматем аз ӯ фаровон.
Ба рузе буд, чамъе дар маконе,
Ҷунайд он ҷо ба қасди имтиҳоне.
Бигуфт, ҳар як яке мурғе гирифта,
Кашедаш, бурда як ҷоие нухуфта.
Касе то қатли мурғакро набинад,
Гули кайфияти ҳолаш начинад.
Гирифта мурғ ҳар як бурд ҳар су,
Ба амри пир карда ҳар тараф ру.
Намуда қатл мурғашро ба пинҳон,
Чу оварданд назди пири ирфон.
Магар он толиби шуридаи хос,
Ки овард зинда байни маҷмаъи нос.
Бигуфт, эй пир, рафтам ҳар кучое,
Нашуд мавҷуд як ҷоии халойе.
Шудам дар хилвати ҳар гуша нозир,
Чу дидам, Ҳақ дар он ҷо буд ҳозир.
Наёфтам, ҳеҷ кулфу сангу ғоре,
Хало аз вай ба дашту куҳсоре.
Ту фармудӣ, ки ҷоии хилвате ёб,
Надидам, ҳеҷ ҷо холӣ зи Ваҳҳоб.
Табассум кард, гуфт он пири ирфон,
Бидонед сидқи софаш, эй муҳиббон.
Мақомаш олӣ аз ин эътиқод аст,
Аз ин фикраш кушод андар кушод аст.

Дар баёни мақоми орифон ва ошиқони Ҳақ Гуяд

Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ба ориф гуфт ӯ ҳафтод мақом аст,
Яке з-он ҷумла ноёбӣ маром аст.
Ки ҳафтсад парда дорад, нури Бечун,
Ба ҳар парда яке қавми дигаргун.
Раванд аз ҷаҳдҳо дар пардаҳо пеш,

Ўигар хун карда ин чо аз дили реш.
Ба нури зикри Ӳақ парда шикофон,
Шаванд восил ба қурби нури Субҳон.
Бикун чаҳд, эй бародар, кор ин аст,
Ки кори бандағи меймори дин аст.
Макун коре, ки аз парда баройи,
Ўудо аз Ӳақ шави, дар мосивойи.
Агар содир шавад чурму хатойе,
Ба рӯи арз афти аз самойе.
Ба зиллат аз биҳишт афтод Одам,
Ба рӯи хоки ин дунёи пурғам.
Хато бар анбиё овард хорй,
Натарси ту чун аз Қаҳҳори Борй.
Барои хурдани як дона гандум,
Ба ранчи дун гирифторанд, мардум.
Ўудо Юнус зи қавмаш шуд ба танғи,
Худо андохт, дар батни наҳанге.
Ки Юсуф гуфт, хоби худ ба ихвон,
Даромад ашкборида ба зиндон.
Ки Нуҳ Канъони писарро аҳли худ Хонд,
Аз он дар ранчи туфон умрҳо монд.
Ба Иброҳим нигар, дар кулфати нор,
Ки қурбон кард фарзандаш ба дилдор.
Нигар Яъқубро дар байтул аҳзон,
Баёзи дидааш шуд, ашкрёзон.
Ба Закариё назар кун, арра бар сар,
Сари Яҳё бурида, қавми кофар.
Тани Аюби Собир қути кирмон,
Ба Ўирчис омада, қатли фаровон.
Ки Мусот рафт, дар сандуқи Уммон,
Кашида ранчи Фиръавни ҳазорон.
Чиҳо карданд, бо Солиҳ Самудй,
Шунидй гарчи дар асраш набудй.
Зи Ӳақ фармон ба ҳангоми саҳар шуд,
Ба қавми Лут то зеру забар шуд.
Ба Исо аз чафойи дун чиҳо рафт,
Фирорй аз замин сӯйи само рафт.
Кашид Аҳмад зи Буҷаҳлон чафоҳо,
Даруни ғор гуфти, раббаноҳо.
Ғулув карда аду дар куҳ чандон,

Муҳаммадро шаҳид карданд, дандон.
Ғараз, эй банда, ин ҷо мубталойӣ,
Нафас то ҳаст, дар доми балойӣ.
Чи диданд аз ҷаҳон он аҳли асрор?
Ки то ту бинӣ, эй абди гунаҳкор?

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Анбиё бо сад алам рафтанд, ту ҳам меравӣ,
Авлиё бо чашми нам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Ошиқон бо синаи афғор дойим ашқбор,
Ҷониби хоки адам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Дардмандон аз ғами дилдор нолон рузу шаб,
Дар ғами рӯи санам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Нозанирони ҷаҳон чун ғунҷаи гул дар шукуфт,
Дар ҳазони дарду ғам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Подшоҳон дар ғурури тоҷу тахту молу мулк,
Монда мулки Ҷому Ҷам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Ҳар муборизсаркаши Рустаминони рузгор,
Дар дами теғи дудам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Он биёбонгарди абдолони сайёҳи висол,
Сӯи дарбори қарам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Рав, ғами қон хур, чаро дар ғами нон мондаӣ?
Нонхурон холишикам рафтанд, ту ҳам меравӣ.
Эй Ҷунунӣ, нола кун то зиндаӣ, аз ҳаҷри Дуст,
Ошиқон сӯи ҳарам рафтанд, ту ҳам меравӣ.

Охир шудани умри Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Бифармуд, пеш оред суфраи нон,
Ҳузур оянд маҷмуъи муҳиббон.
Нихед хони таъом аз қисми бисёр,
Хуранд дар пеши чашмам аҳли азқор.
Ки то вақте ғизои ҷамъи асқоб,
Диҳам қони азизи худ ба Ваҳҳоб.
Дар он маҷмуъ шуд ҳолаш дигаргун,
Вузу оғоз кард, аз завқи Бечун.
Ба покӣ то барояд қони ширин,
Ба сачда қон диҳам дар зикри талқин.
Вузу кард, он замон дар сачда афтод,

Ба сад шуру фиғон дар гиря афтод.
Бигуфтандаш, ки эй сар хайли ирфон,
Намудӣ солҳо тоъат ба Субҳон.
Чӣ мегирӣ, ки кардӣ корҳое,
Ба ту осон ҳама душворихое.
Бигуфт, ин дам зи ман дармондатар нест,
Чу ман очиз ғарибе муштипар нест.
Зи ман муҳтоқтар як мойиле нест,
Ба ҷурму бори исён ҳомиле нест.
Ба даргоҳи каримаш чун гадоям,
Раҳи дур ба пешу бенавоям.
Ҳамон ҳафтодсола ранҷу тоъат,
Тамоми ҳосили бори ибодат.
Ба муйе баста дар пешам кашол аст,
Чу барги бед ларзон бе шамол аст.
Миёни ду раҳи радду қабул аст,
Зи ваҳмаш хотири зорам малул аст.

Баёни вафоти Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ

Ба Қуръонхонӣ машғул шуд, чандон,
Тиловат кард, чандон пири ирфон.
Касе Аллоҳ гуфташ дар баногуш,
Бигуфт, ман кай варо кардам фаромуш?
Бишуд машғули зикри Ҳақ ниҳонӣ,
Сари ангушт ҳам кардӣ аёнӣ.
Расидаш уқди ангуштон ба панҷум,
Кушод ду чашми масташро чу анҷум.
Кушод ду дида он муштоқи дидор,
Супорид ҷон ба Зоти Поки Ҷаббор.
Ба рӯи тахта вақти ғусли ғассол,
Ба чашмаш дастро молид дар ҳол,
Нидоие омад аз хотиф, макун даст,
Ба чашмӣ ошиқи муштоқу сармаст.
Ки ин дар ҳасрати дидори Ёр аст,
Бақочуён ба завқи он нигор аст.
Бихост, то уқди ангуштон кушояд,
Расонда об, хуш ғусле намояд.
Нидо шуд, даст гир аз панҷаи ӯ,
Ба номи мост, уқди панҷаи ӯ:
Кафан карда, ба тобуташи ниҳоданд,

Ба пояш соликонаш буса доданд.
Ба ногоҳе зи гардун як кабутар,
Парон омад, ба пёши ҷумла яксар.
Нишаст дар гушаи тобути ӯ зуд,
Забон бар ҳамди Зоти Пок бикшуд.
Сафед рангии ӯ равшантар аз шир,
Зада чангол дар тобути он пир.
На бимеву на ваҳшат аз касе дошт,
Таваққуф кард, то ҳангоми бардошт.
Ҳаме ронданд, вақти ҳамли тобут,
Бигуфти, омадам аз сӯи Лоҳут.
Чунон андар дили ман ишқ афрухт,
Ду поямро ба тобутаи Худо духт.
Зи меҳри дил ба тобутаи нишастам,
Ба тобути шарифаш чашм бастам.
Ки ин тобут аз каррубиён аст,
Насиби ҷумлаи руҳониён аст.
Зи ошуби шумоён хуш чудо шуд,
Ҷавори қудс рафта, аҳли мо шуд.
Баредаш зудтар бар ҷониби хок,
Шавад шод, аз атои Ҳазрати Пок.
Ту ҳам солик, ба сина шамъ афруз,
Тариқи ишқбозиро биёмуз.
Назар кун сӯи рафтори азизон,
Чӣ сон нушидаанд, аз ҷоми даврон.
Ҳамон рузе, ки Ҳақ чашми ту бикшуд.
Фиъоли раҳравон таълими ту буд.
Барои ту низоми роҳ карданд,
Туро аз расму роҳ огоҳ карданд.
Ки, эй ҳамроҳ, зуд ой аз паси мо,
Ниҳоли худ расон дар мағраси мо.
Чаро дурӣ аз ин роҳи рафиқон?
Гирифторӣ ба доми нафси шайтон?
Ба зудӣ фикр кун, ки роҳ ин аст,
Ризои Ҳазрати Аллоҳ ин аст.

Хоб дидани касе Чунайдро баъд аз марг

Азизе он валиро дид дар хоб,
Бигуфт, бо ту чӣ кард, эй шайх, Ваҳҳоб?
Чӣ гуфт мункир накир дар хонаи гур?

Аҷаб хушру намойӣ, тоза масрур.
 Бигуфт, он ду малак аз сӯи иззат,
 Ба пешам дар лаҳад омад ба ҳайбат.
 Бигуфт, эй банда во гу, рабби ту кист?
 Бигу номи Расулу дини ту чист?
 Ба ханда гуфтам, эй пурсандаи гур,
 Зи ман пурсида буд, он олами нур.
 Дар он руз, ки аласту раббакум гуфт,
 Гулуро аз саволи дуст бишкуфт.
 Ҷавобаш дода будам, ман дар он руз,
 Туи Парвардигорам, эй дилафруз.
 Зи лутфи Ту мунаввар шамъи имон,
 Музаввиқ аз хитобат ҷумлаи ҷон.
 Агар аз ҷониби ӯ як хитоб аст,
 Ба мо ширинтар аз сад хум шароб аст.
 Ки додастам, ҷавоби Зоти Бечун,
 Чаро ту омадӣ бо ин ҷигархун.
 Касе Гӯяд, ҷавоби Холиқи Ҳай,
 Чӣ ҳоҷат пурсиши махлуқ аз Вай?
 Бигуфтандаш, ҳануз аз шавқ маст аст,
 Магар нушидаӣ ҷоми аласт аст.
 Ба одоби тамомаш карда падруд,
 Бирафтанд, соилонаш сӯи Маъбуд.
 Шароби ишқ нуш, эй ҷон, зи соқӣ,
 Ки монад то қиёмат суз боқӣ.
 Ба гирди кайфи дунёӣ чӣ гардӣ,
 Бигир аз кайфи Эзид гар ту мардӣ.
 Бувад кайфи Худо дар ҷон давомат,
 Шавӣ мастана то рузи қиёмат.
 Бичу ин давлати камӯб дарӯб,
 Ба завқи ишқ рав, бо сӯи Ваҳҳоб.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Соқӣ биё, ки боз бинушам шароби ишқ,
 Мастана то ба ҳашр навозам рубоби ишқ.
 Оташ занам ба кишвари дил дар раҳи талаб,
 Афкори дуст бувад бисозам хароби ишқ.
 Бо тӯғ ҷилваи мурғи дилам бувад бисмилаш,
 Дар шуълаҳои шавқ шуд охир каботи ишқ.

Ҳар гаҳ ба ёди дуст бичушад муҳити дил,
Пур косаҳои чашм бигардад зи оби ишқ.
Эмин шавад зи ҳашр, зи сузу гудози нор,
Оне, ки дида рафт ба дунё азоби ишқ.
Айбе макун ба шуриши риндони куйи ӯ,
Бо беҳудони дуст набошад ҳисоби ишқ.
Аз даст додаем, инони мароми дил,
Зиндон, ки кардааст ба гардан таноби ишқ.
Руз ҳазор бор ба куштан барад маро,
Ҳайронам аз ҷӣ руст ба қатлам шитоби ишқ?
Наздиқ шуд китоби Ҷунунӣ, шавад тамом,
Бо солиқони даҳр бимонад китоби ишқ.

Хоб дидани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳро азизе

Азизи дигаре ҳам дид дар хоб,
Бигуфт, ҷунӣ бигу, дар назди Ваҳҳоб.
Ҷӣ мепурсӣ бигуфт, эй марди дарвеш,
Фузун ҳар дам зи ваҳмаш синаи реш.
Ки ҷумла анбиёву авлиёҳо,
Ҳама дар сарнагунӣ назди Мавло.
Манам андар қатори сарнагунон,
Намедонам, ҷӣ пеш ояд зи Субҳон.
Ҳама хомуш бар даргоҳ ҳайрон,
Ки то аз Зоти Ҳақ ояд ҷӣ фармон.
Наметарсӣ, чаро аз қаҳри Борӣ,
Зи ранҷу уқбаи парвардигорӣ.
Ба фардо гар азизонанд ҳайрон,
Ба дарди худ бичу имруз дармон.
Бибар з-ин ҷо калиди қуфли маҳшар,
Ба тавба кун илоҷи дарди ҳар шарр.
Барои мо макун, аз баҳри худ кун,
Макан ру аз надам фардо ба нохун.
Надоматҳо дар ин ҷо мекунад кор,
Надорад суд фардо гиряи зор.
Машав мағрур бар ин дори фонӣ,
Кучо шуд ҳамнишинон, эй фалонӣ?
Надидӣ корвони рафта аз душ,
Ва ё дидию кардастӣ фаромуш?
Расида пойи умрат бар лаби гур,
Ҳануз чун тифл дорӣ фитнаву шур.

Гузашт умрат дами ошуби марг аст,
Ниҳолатро хазонрезии барг аст.
Расидат қон ба лаб чашми ту дар хоб,
Кушо чашмё ба сӯйи тавба биштоб.
Бувад ҷурмат фузун аз куҳи куҳсор,
Бисузад оташи тавба ба як бор.
Ба ҳар кас гар Худо бахшад надомат,
Дихад бо ӯ калиди ганҷу раҳмат.

Боз дар хоб дидани каси дигар Ҷунайдро рахматуллоҳи алайҳ

Азизи дигаре ҳам дид дар хоб,
Баён фармуд назди аҳли аҳбоб.
Ки дидам, ман Ҷунайдро душ масрур,
Зи руяш хуш дурахшон шуълаи нур.
Бигуфтам, эй сайиди тоифа зуд,
Бигу, ҳолат чӣ шуд дар назди маъбуд?
Бигуфт, он ҷумла таснифу ишорот,
Ба бода рафт, он кашфу каромот.
Ба кор омад, намозу тоъати шаб,
Ҳамон мақбул шуд, бар Ҳазрати Рабб.
Туфайли ранҷу тарки хобу роҳат,
Худованди каримам кард раҳмат.
Бихамдиллоҳ, зи лутфаш сарфарозам,
Ба пайванди ҳақиқат шуд маҷозам.
Биё солиқ, ту ҳам уро талаб кун,
Намози бе ниёзиро ба шаб кун.
Макун зоеъ ба ғафлат умри ноёб,
Кунӣ то кай бино бар ин хуру хоб.
Азиз аст, умр, кун сарфи азизе,
Зи нури маърифат соҳибтамизе.
Тамиз аз нури ирфон аст, хушдор,
Аз он нур аст, бахти хуфта бедор.
Саги даргоҳи мардони илоҳӣ,
Тамиз гар дорӣ, беҳ аз подшоҳӣ.
Қабулат гар кунад, шайдои мақбул,
Туро ҳам мекунад, бо васл мавсул.

Баёни ҳурмат кардани шайх Шиблӣ турбати Чунайдро

Ба рузе шайх Шиблии дилафгор,
Бирафт дар турбати он пири аҳрор.
Нишаста буд, назди хоки покаш,
Сиришкафшон зи доғи дарднокаш.
Касе пурсид аз вай як масоил,
Бигу, гуфташ ҷавобам бо далоил.
Бигуфт ӯ, дар ҳузури турбати пир,
Адаб набвад ҷавоби ин муҳаққир.
Зи нури маърифат, бедор ҷонаш,
Ба завқи ишқ мағзу устухонаш.
Мадон мурда муҳиббонро, ҳаётанд,
Зи марги қайди зиндонӣ наҷотанд.
Чу хур то зинда бошад, зери абр аст,
Ҳаёти аҳли Ҳақ дар хоки қабр аст.
Ки ҷонаш аз ҳиҷоби тан барояд,
Ба иқлими ҳаёти Ҳақ дарояд.
Набошад марг андар олами ҳай,
Ҳаёти зиндагонӣ ояд аз вай.
Биё, эй мурда, майли зиндагӣ кун,
Гузар аз хоҷагиву бандагӣ кун.
Зи сидқи дил кунӣ гар бандагиро,
Дихад Эзид мақоми хоҷагиро.
Дар ин ҷо бандагӣ ҳам интизор аст,
Дар он ҷо хоҷагиҳо пойдор аст.
Адо кун умри худ дар интизорӣ,
Расӣ то дар висоли пойдорӣ.

Панди ман бишнавар, ки тан банди қавӣ аст

Биё, эй дил, бикун коре, ки донӣ,
Ки то дар ҳашри фардо дар намонӣ.
Бари суд омадӣ чун корвоне,
Бикун суръат, зи ёрон пас намонӣ.
Матое гир, то он ҷо кунад суд,
Аз он тухфа шавад, хушнуд Маъбуд.
Ба пайдо омадастӣ, эй мусофир,
Бикун анҷомҳо, роҳи ватан гир.
Ба гурбат то кай, эй дар ранҷу хорӣ,

Гадоваш бар дари дил интизорӣ.
Дар ин зулмат саросар кулфатолуд,
Набинад шодӣ қалби ғамандуд.
Набошад ҳеҷ дил аз ғусса холӣ,
Набинад кас дилеро бе малоле.
Ба ҳар домони дил чандин ғубор аст,
Зи пайкони алам сад ҷо фигур аст.
Нашуд бе доғ дар як гуша зоғе,
Наёбӣ бе хазоне ҳеҷ боғе.
Ба рӯи моҳи гардун доғро бин,
Шигифти лола гар шуд боғро бин.
Киро дидӣ, ки аз дунё нанолид.
Чӣ дид оне, ки аз дун чашм пушид.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

То нафас боқист, андуҳи дил аз сар бигзарад,
Сад парешонӣ ба ҳар табъи муқаддар бигзарад.
Мард бояд, ки ниғаҳ дорад ба зикр андешаро,
То тапишҳои нафас бо ёди дилбар бигзарад.
Ишқ дарёест, шав ғаввоси ин баҳри амиқ,
То ки умрат дар пайи ҷуёни гавҳар бигзарад.
Ҷавҳаре дорад тариқат, солико, ғофил мабош,
Кас зи ҳар уқба ба завқи ҷоми ҷавҳар бигзарад.
Ташна гар нуш созад қатрае аз ҷоми ӯ,
Аз шукуҳи ҷому ҷам таҳти Сикандар бигзарад.
Умр он, ки сарф гардад дар ҳузури зикри ӯ,
Ҳайфи умре дар ғами ин нафси кофар бигзарад.
Нест мардӣ ин, ки резӣ хуни як дармондари,
Мард он бошад, ки аз пул рузи маҳшар бигзарад.
Рав ғами дин хур ҳамеша, ғуссаи рузӣ махур,
Ҷумларо авқот бо ризқи муқаддар бигзарад.
Нест кори ошиқӣ бар ғайри Ҳақ дилбастагӣ,
Ошиқ он бошад, ҷунуниваши қаландар бигзарад.

Воқеаи Абуусмони Маккӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе буд, пур олий мақомаш,
Абуусмони Маккӣ буд, номаш.
Ба коми ҷон майи ваҳдат чашидӣ,

Зи дунё домани дилро кашидӣ.
Тариқат буд, дойим сайргоҳаш,
Тавофи каъбаи дил қиблагоҳаш.
Ҳамеша зикр будӣ пешаи ӯ,
Ба Ҳақ пайваста буд, андешаи ӯ.
Чароғи қолабаш гардон ба дунё,
Дами нураш ба фавқӣ арши аъло.
Ба дил оташ фурузи ишқӣ Ваҳҳоб,
Зи мижгон мезадӣ бар оташаш об.
Гаҳе дар сукур, гаҳ дар саҳв будӣ,
Гаҳе дар вачд, гаҳ дар маҳв будӣ.
Гаҳе дар мастии чоми муҳаббат,
Гаҳе рафтӣ зи худ аз завқӣ ҳайрат.
Ҳамеша муътакиф андар ҳарам буд,
Халос аз гардиши ҳирси шикам буд.
Китоби ганҷнома кард тасниф,
Дар он ҷо ганҷи маънӣ кард таълиф.
Аз он як руқъа дар зерӣ мусалло,
Ниҳода рафт, то созад таваззо.
Миёни обдасти он вузӯяш,
Ба хотир омад он ганҷи накуяш.
Ба ходим гуфт, рав он ганҷро гир,
Ба зерӣ ҷонамози мост иксир.
Давон рафта, бидидаш чумла яқсар,
Ниҳон гардида он ганҷури дилбар.
Шуда ғойиб дар он ҷо ганҷи маънӣ,
Чунин фармуд, дар он ганҷ яъне.
Ки дилҳоро Худо кардаст пайдо,
Қулуби ошиқони масти шайдо.
Зи руҳон ҳафтҳазорон солҳо пеш,
Сиришт Эзид дили ҳар ошиқӣ хеш.
Ба равза инси дилҳои муҳиббон,
Ба ҳикмат дошт, соле дер чандон.
Ба дилҳо кард пайдо илми асрор,
Ба васлаш ҳафтҳазорон дошт афкор.
Ба он дилҳо нигоҳӣ марҳамат баст,
Ба ҳар рузе зи лутфаш сесаду шаст.
Қаломҳои муҳиббӣ бишнавошед,
Ба эълои маротибҳо расонед.
Саду шаст аз латифа унс бинҳод,

Ба дилҳо равзана аз нур бигшод.
 Таҷалло кард, Эзид сесаду шаст,
 Ки то дилҳо зи завқи дуст шуд маст.
 Ки шуд кашфи ҷамолаш сесаду шаст,
 Ҳама дилҳо зи ҳайрат рафт аз даст.
 Басе диданд, худҳоро гиромӣ,
 Ба авҷи рутбаи олий мақоме.
 Ба эшон фахр пайдо шуд аз он қадр,
 Ки ҳар як буд афзун аз маҳи бадр.
 Аз он фахре, ки пайо шуд ба эшон,
 Намуд асрорро дар руҳ зиндон.
 Намуд руҳро даруни қалб маҳбус,
 Ки дил дар қайди қолаб нест маҳбус.
 Ки шуд ҳар се ба ҳабси тан гирифтдор,
 Бикун фаҳми каломам, зуд ҳуш дор.

Ёне мураккаб шуд ҷавҳари ақл ба қалбу руҳи асрор

Ба ман пири хирад фармуд ин нақл,
 Ба эшон шуд мураккаб ҷавҳари ақл.
 Дамонид руҳро андар баданҳо,
 Ки шуд шуридагони ишқ пайдо.
 Фиристод анбиёҳоро ба эшон,
 Бишуд парвонаҳшон синарешон.
 Ба фармонаш ҳама гардан ниҳоданд,
 Даҳон дар ҳамди субҳонӣ кушоданд.
 Шуданд аз қону дил ҷуёни Бечун,
 Зи дарди ишқи бечунӣ ҷигархун.
 Гирифтанд аз майи тақдир ҷоме,
 Расида ҳар яке дар ҳар мақоме.
 Намозро бар ниёзи ӯ гузиданд.
 Ба ӯ дил баста, аз ғайраш буриданд,
 Ба қон нушида аз паймонаи ишқ,
 Қулуби ҳеш карда, хонаи ишқ.
 Дили эшон шуда ҷуши муҳаббат,
 Ҳамеша майли қоншон сӯйи қурбат.
 Расид асрорашон аз васлати дуст,
 Ки маъшуқи тамоми ошиқон Уст.
 Ҳама ҷуёни он нури висоланд,
 Ки ғаввосони дурри лоязоланд.

Нома фиристодани Абуусмони Маккӣ ба Шиблӣ рахматуллоҳи алайҳимо

Навишт ӯ нома бо пири Ироқӣ,
Ба Шиблӣ, ки ба асраш буд соқӣ.
Ҳамон ошиқ, ки дар мулки Ироқ аст,
Ба ҷамъи толибон ҷуёни Тоқ аст.
Ҷамоли Каъба гар хоҳед ин су,
Аз ин гулшан ба фоқа мебаред бу.
Риёзатро шиори худ намоед,
Каманди меҳри дунёро кушоед.
Биёед ин тараф аз шаққи анфус,
Кунед аз шаққи ин нафсҳо таҷассус.
Ҷамоли каъба мебинед аз ранҷ,
Зи касби ранҷҳо пайдо шавад ганҷ.
Касе бошад, агар ӯ марди майдон,
Ба роҳи ӯ чу куҳ ояд ба ҷуён.
Ҳазорон куҳ дар ин раҳ оташин аст,
Ҳазорон дузду раҳзан дар камин аст.
Ҳазорон баҳри хунҳор аст, дар пеш,
Гузар созед аз инҳо бо дили реш.
Расид нома ба пирони Ироқӣ,
Ки ҳар як ташнагонро буд соқӣ.
Ҳамаро шайх Шиблӣ ҷамъ овард,
Бигуфт, эй солиқони соҳиби дард.
Ба нома инчунин он шайх Усмон,
Баён кардаст саъби роҳи Субҳон.
Бигуед, рамзи куҳи оташин чист?
Зи дарёҳо муроди он валӣ кист?
Чунин шуд, иттифоқи ҷамъи пирон,
Бигуфтанд, маънии ӯ дастгирон.
Ҳазор бор ошиқон сузад ба нораш,
Ки гардад нест дар ҳастии ёраш.
Ҳамон сузи муҳаббат дар яқин аст,
Ба ошиқ ҳамчу куҳи оташин аст.
Ба ҳастӣ омадан чун мавҷи дарё,
Ба теғи ҳаҷр резад хуни шайдо.
Ба ин маънӣ бимирад сад ҳазорон,
Шавад зинда зи нафхи васли Ҷонон.
Ҳазорон нест гашта, ҳаст гардад,

Ки то аз ҷоми боқӣ маст гардад.
Чунин шуд ишқбозонро гудозаш,
Ҳақиқатро бубин ранҷу маҷозаш.
Ба ҳар ҷонбозиҳо сад дилнавозист,
Шаҳидонаш зи қотил нек розист.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Мирад ҳазор бор муҳиббон ба куйи ишқ,
Зинда шаванд боз дар ин раҳ зи буйи ишқ.
Сад бор тираш омада аз ҷону дил гузашт,
Бо захми хунфишон давонам ба сӯйи ишқ.
З-он дам, ки дил зи шавқ гиребон даридааст,
Бар чоки синасуз наёбам руфуйи ишқ.
Ҷоми шароби хулд наёяд ба хотирам,
Нушидаам косаи об зи ҷуйи ишқ.
Пушам чашми ҳеш баҳри хоб аз ин умед,
Шояд ба вақти файз бубинем рӯйи ишқ.
Хушкии лабам ба коса агар тар намешавад,
Дар коми ҷом бирез паёпай сабуйи ишқ.
Гуфтам, чаро зи ранҷ наёсуд ошиқе?
Гуфто, намоӣ сабр, ки ин аст хуйи ишқ.
Ҳамчун наҳанги баҳр кушояд агар гулу,
Ҳаждаҳ ҳазор халқ равад дар гулуйи ишқ.
Мансур зери дор ба хунаш вузу намуд,
Бо хуни ошиқ аст, Чунунӣ вузуйи ишқ.

Омадани шайх Усмон аз Макка ва муқим шудани ӯ ба Исфаҳон

Зи Макка омад охир шайх Усмон,
Дилаш дойим ба ҷуши ишқи Субҳон.
Ба шаҳри Исфаҳон карда иқомат,
Ба зикру фикри огоҳӣ давомат.
Ки шуд сарҳалқаи суҳбат дар он ҷо,
Ба шамъаш шуд ҳама парвона шайдо.
Ҷавоне буд андар суҳбати ӯ,
Хиромаш дар тариқат буд неку.
Ба рузе шуд ҳамон шурида бемор,
Бимонд умре дар он ранҷаш ба озор.

Ба рузи чумъа бо маҷмуъи ёрон,
Аёдат омад уро шайх Усмон.
Якero гуфт, як байте бихон зуд,
Ба дам ёбад шифо аз амри Маъбуд.
Бихонд як байт як суфӣ дамидаш,
Зи фазли Эзидӣ сиҳат расидаш.
Ҳамон, ки дар ҳақиқат пир гардад,
Масеҳоваш дамаш иксир гардад.
Нафас аз покии дил эътибор аст,
Ба Зоти Поки ӯ поки ба кор аст.
Чи афсус масиҳони паёпай,
Дами Исо талаб аз нашъаи май.

Воқеаи шайх Абусаиди Харрози раҳматуллоҳи алайҳ

Чу шайх Бусаид Харроз номаш,
Паёпай буд завқи нуши ҷомаш.
Раҳон мурғи дилаш аз дори дунё,
Тапон парвози сайраш сӯи Мавло.
Дилаш аз ҳар ду олам чида доман,
Чу маҳ дар авҷи қудсӣ карда хирман.
Дугонаҳони дарғоҳи Яғона,
Ба шуғли бандагӣ рузу шабона.
Ба сачҷода сараш дар ҷабҳасойӣ,
Забон дар зикру тасбеҳи Илоҳӣ.
Танаш ҷушон зи сузи шуълаи дил,
Ба теғи ҷазби Ҳақ чун мурғи бисмил.
Ба вачди суқри тайфури замона,
Дилаш дар тири ишқи ӯ нишона.
Ҳаҳе бо шуру ҷазба зикргуйе,
Ҳаҳе аз доғи дил дар ҳойу хуйе.
Ҳаҳе ҳайрон зи маҳви ҳайрати дил,
Намуда дар мақоми қурб манзил.
Дилаш дойим ба майли нуши бода,
Ба доми ишқ чун сайде фитода.
Чунин фармуд, рузе он ҷигарреш,
Расад кас гар ба қурби Холиқи хеш.
Ҳамеша ҷоми тавҳидӣ кунад нуш,
Зи ёдаш мосиво гардад фаромуш.
Зи худ раста дилаш пурнур гардад,

Хавосоти башар 3-у дур гардад.
Зи файзи субҳи маҳмудӣ дамида,
Барояд аз замим, гардад ҳамида.
Башарсурат ба маънояш малоик,
Шавад ӯ муқтадои турку тоҷик.

Хоб дидани шайх ду малакро ва саволи ӯ аз онҳо

Ба рузе гуфт, он дарваши огоҳ,
Рабуд хобам ба вақти зикри Аллоҳ.
Ба хобам зуд омад ду фаришта,
Зи гардун аз қасамнойи навишта.
Бипурсиданд аз ман сидқро чист?
Дар ин роҳ эътибори содиқон кист?
Бигуфтам ман, вафойи аҳд бошад,
Вафо ширинтар аз ҳар шахд бошад.
Ки гуфт ҳар ду, бағоят рост гуфти,
Дурр аз ганчинаи дил нек суфти.
Вафо мекун, ба он аҳди аластӣ,
Чаро он аҳди аввалро шикастӣ.
Шикастӣ боз сад аҳди дигаргун,
Вафо аз аҳди содиқ бештар кун.
Ба аҳди худ чу килки мо бидеҳ сар,
Шуда бесар ба сар дав сӯи дилбар.
Наҷот аз сидқ фармони паёмбар,
Зи ҷон гар умматӣ, фармони ӯ бар.
Дар он рузе, ки шуд мардум ду тафриқ,
Чи хуш бошӣ равон бо ҷамъи содиқ.
Худо ҷоят диҳад дар мақъади сидқ,
Ба сиддиқон кунад аз бандагӣ итқ.
Сухан ҳақ гу, ки шуд як номи ӯ Ҳақ,
Зи Ҳақ гирад ба ҳар ҷо кор равнақ.
Сутун аз ростӣ қойим ба меҳроб,
Тавофи ӯ кунад ҳар кас зи одоб.
Агар қач будӣ, лоиқ бар табаркуб,
Сазойи сузи оташ буд, он чуб.
Вуқуди нор нос асту ҳиҷора,
Бикун коре зи оташ шав канора.
Битарс аз қаҳри Ҳақ, раҳме ба ҷон кун,
Ба хотир ор мурданро фиғон кун.

Ки шояд дар фиғону нолаи ту,
Ба чуш ояд чу Уммон раҳмати ӯ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Наъраҳо аз дурии ошуби манзил мезанам,
Дилрабое дораму фарёди бе дил мезанам.
Мосиворо сар занам ҳар нафас бо теги ло,
Зарби иллаллоҳро андар сари дил мезанам.
Бо кафи дил домани мардӣ гирифтам дар талаб,
Шаҳди ҷонбахше зи юмни пири комил мезанам.
Обу гил ҳойил шуда, дилро аз он иқлими нур,
3-ин сабаб санги қаноатро дар ин гил мезанам.
Нолаи дилсузро аз сузиши дил гарм кунам,
3-оташи дил шуълае дар ҷамъи қавофил мезанам.
Гар даҳон бандам, даҳони ҷону дил во мешавад,
Гардани душман ба ин шамшери қотил мезанам.
Ҳосили дунё ба ғайр аз роҳи нафсонӣ набуд,
Роҳи ин бадхоҳ бар уммеи ҳосил мезанам.
Дар навишти номаам чуз маъсият ҳосил нашуд,
Дар умеди раҳматаш манзил ба маҳмил мезанам.
Аз тавофи Каъба мақсуди Чунун ҳосил нашуд,
Ёфтам аз дил аз ин дойим дар дил мезанам.

Хоб дидани шайх Расули Акрамо салаллоҳу алайҳи ва салам

Чунин фармуд боз он пири аҳбоб,
Шабе омад, Расулуллоҳ дар хоб.
Давидам ҳамчу парвона ба суяш,
Бибинам, то ки нури шамъи руяш.
Бидидам гулшани руяш хувайдо,
Зи симояш фуруғи нур пайдо.
Табассум карда гуфт, аз ошиқонӣ,
Маро ҳам дуст дорӣ, эй фалонӣ?
Бигуфтам, шуд дилам аз ишқи Ҳақ пур,
Зи меҳри мосивойӣ гаштаам хурр.
Бигуфто, ҳар ки бошад ошиқи дуст,
Муҳиббу ошиқи ҷонии мо уст.
Муҳибби мо, муҳибби кибриёист,

Кучо дар восили ваҳдат ҷудоист.
Ба ҷону дил муҳибби дустон бош,
Ки то ишқи ҳақиқат гардад фош.
Бувад ишқи муҳиббонаш туфайле,
Бувад дилро ба аҳли ҷинс майле.
Ки як нур аст ишқу зарф бисёр,
Чароғи ҳар диле равшан зи анвор.
Ба ҳар гоҳе, ки қурси хур барояд,
Ба ҳар хона фуруғи ӯ дарояд.
Бувад як хур мунаввар хона бисёр,
Худо пайдо кунад ҳар навъ асрор.
Валекин сирри Эзид гуфтани нест,
Дурри ганҷинаи ҷон суфтани нест.

Боз хоб дидани шайх он Ҳазратро салаллоҳу алайҳи ва саллам

Чунин фармуд боз он ҳодии роҳ,
Шабе будам ба зикри номи Аллоҳ.
Ба хоби хеш дидам Мустафоро,
Ба суҳбат чор ёри босафоро.
Зи як су зери бозу буд сиддиқ,
Зи як суяш Умар он аҳли таҳқиқ.
Ба ҳар ду такя мекардӣ Паёмбар,
Гаҳе Бубақр гоҳе сӯйи Умар.
Хиромон дар миёна буд Сарвар,
Зи пас меомадӣ асҳоби дигар.
Ман он ҷо байт меҳондам сарафроз,
Ба сина мушткубон хуш ба овоз.
Салом андохтам аз пёши руяш,
Машоми ҷону дил шуд масти буяш.
Бигуфт, дасте мазан ҳаргиз ба сина,
Ба тоъат бош рузону шабона.
Бикун суръат, ки ҷамъи корвоне,
Ба маҳмил баста рихлат, эй фалонӣ.
Ба зудӣ ҷамъ овар кишти хирман,
Рафиқонат зи ҳар су чида доман.
Зи мижгон рез маҳзунӣ шикаста,
Тазарруъҳо намо бо аҷзу хаста.
Ба гирудори зоти Кирдугорӣ,
Ту, эй хоки заъиф, тоқат надорӣ.

Иборатро гузору роҳи бисёр,
Ба ҳар ҳоле, ки боши ру ба ӯ ор.

Воқеаи шайх Ҳасани Басрӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин нақл аст, з-он пири хирадманд,
Ба он шойистаху будӣ ду фарзанд.
Яке дар ғояти ҳусну камоле,
Ба боғи қони ӯ чун навниҳоле.
Чу гул дар гулшани ҳастӣ дамида,
Камони абруяш ҳар су хамида.
Дақиқасанҷ дар табъи расоие,
Муқими дарди ишқи порсоие.
Хами абруш мойил сӯи меҳроб,
Ба сачҷода задӣ аз ҳар мижа об.
Ба қазба ҳаминаи шури Мансур,
Дилу қонаш хароби ишқи он нур.
Ба ҳангоми шукуфташ он дили расо,
Хазон шуд ғунчааш аз боғи дунё.
Ба ҳасрат рафт, ғамолуда маҳзун,
Чу ғунча шуд кафанпечу қигархун.
Зи доғи ишқи васли Ҳазрати пок,
Гиребони дилаш шуд, то лаҳад чок.
Дареғ аз навбаҳори навҷавонӣ,
Харобаш мекунад боди хазоне.
Чу гул як ҳафта дор буйи дунё,
Чу булбул шав ба нола масту гуё.
Тамоми умри пириву ҷавонӣ,
Ба нола бигзарон дигар ту донӣ.
Агар андеше сози охири кор,
Ба нола ой аз андуҳи бисёр.
Ҳама шабҳо чу чокак чоки ӯ гу,
Ба сони фохта чуёни ба ку-ку.
Агарчи нест васл ин қо муяссар,
Ба ҳасрат дар талаб мурдан накутар.

Хоб дидани шайх писари худро баъд аз марг

Чунин фармуд он чуёни Ваҳҳоб,
Ки дидам он писарро душ дар хоб.
Бигуфтам, эй писар, ҳолат чӣ гун аст?

Дили зорам зи доғат ғарқи хун аст.
Худо бо ту чӣ кард, эй нек фарзанд?
Ки ҳолат чист дар назди Худованд.
Бигуфт, Эзид зи лутфи бешумораш,
Маро роҳ дод дар қурби ҷивораш.
Фуруд овард дар ҷойи гиромӣ,
Расонидаст дар олий мақоме.
Зи қурби Зоти Олий сарафрозам,
Маро бинвохт ёри дилнавозам.
Мақомам бар сари тахти биҳишт аст,
Машомам масти он анбарсиришт аст.
Тамошогоҳи ман чандин қусур аст,
Ба хидмат саф зада ғилмону ҳур аст.
Ба ҳар дам бар кафам тоза шаробе,
Ба сад алвон таоме шахди нобе.
Либосам ру ба ру чун ғунчаи гул,
Ба ранги ҳар яке аз бахшиши кулл.
Қучо ин ҷо маро ранҷу гадойист,
Мақомам рӯйи тахти подшоҳист.
Ба дунё ранҷҳо дидам ба зиндон,
Худо дар мулки уқбо кард султон.
Дар ин ҷо кош хуш меомадам пеш,
Дилам аз ранҷи дунё н-ошуда реш.

Панд хостани шайх аз писари хеш

Бигуфтам, эй гузида нек фарзанд,
Падарро аз барои Ҳақ бидеҳ панд.
Бигуфт, кун бандагӣ на бадгумонӣ,
Висоли Ҳақ бичу, дигар ту донӣ.
Бигуфтам, боз гу аз ин зиёда,
Ҳаловат дар дил аз пандат фитода.
Бигуфто, эй падар, тоқат надорӣ,
Хилофи нафс андар роҳи Борӣ.
Бигуфтам, аз Худо тоқат бихоҳам,
Гадойи боргоҳи Подшоҳам.
Бигуфт, домони дил аз гарди ағёр,
Бияфшон, чок зан аз ишқи дилдор.
Миёни хешу Ҳақ бигзор як далқ,
Ба як гуша, машав олудаи халқ.
Шунида ин каломи неку дуррвор,

Падар аз хоби хуш гардид бедор.
Ба як гуша, ба як пирохани тоқ,
Муқим шуд бо висоли дуст муштоқ.
Ба ин тартиб тоъат кард сӣ сол,
Ба як далқи муламмаъ он накуҳол.
Зи дунё рафт охир зери як далқ,
Ба Ҳақ осуда фориг аз ғами халқ.
Нигар рафтори таҷридонии даргоҳ,
Чӣ сон рафтанд з-ин ҷо сӯи Аллоҳ.
Ту ҳам гар толибию пайравӣ кун,
Ба захми тоза доруйи нави кун.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Дар ин раҳ тири ишқаш мурғи бепар мекунад моро,
Зи ҳар су рӯи гардон сӯи дилбар мекунад моро.
Ба сӯи кимиёи дил кунӣ мушти ғуборатро,
Ки соҳибдил ба як ними нигаҳ зар мекунад моро.
Гузар аз офати қасрат, гадойи куйи ваҳдат шав,
Ба охир ин гадойӣ шоҳу афсар мекунад моро.
Ба факраш фаҳр кун андар ҳузури ғайби таҷридӣ,
Ки фардо зери чатри нури Сарвар мекунад моро.
Ба ҳар руз аз нигоҳи марҳамат ғофил чӣ мегардӣ,
Ба рузи се саду шасте, ки манзар мекунад моро.
Ба ин дуруза фурсат ҳастии дунё чӣ менозӣ,
Ба зери хоки қасрат мушти аҳгар мекунад моро.
Қабулгардор дар куйи муҳаббат ҳу кашам дойим,
Ки шавқӣ зикри номи дуст қафтар мекунад моро.
Чаро дар дил сиёҳии зулмати ғафлат гирифторӣ,
Диалогоҳе фузун аз шамси анвар мекунад моро.
Ҷунунӣ, то тавонӣ умрро сарфи муҳаббат кун,
Ки дар байни муҳиббон рузи маҳшар мекунад моро.

Баёни нақли Абусаид раҳматуллоҳи алайҳ аз саргузашти худ

Ҷунин кардаст нақл он пири доно,
Зи шури қазбаҳои роҳи Аллоҳ.
Задам сар ҳамчу Маҷнун дар биёбон,
Зи меҳри ҳарду олам чида домон.

Ба чойе, ки набуд аз одамизод,
На инсиву на чинсӣ аз паризод.
Гузидам, роҳи саъбе сахту борик,
Бикандам, дар ҳаёти гури торик.
Даруни гур мӯбудам ба фоқа,
Ба нафси худ ниҳода ранҷу шоқа.
Ба гушам ногаҳонӣ омад овоз,
Ба лутфу марҳамат аз пардаи роз.
Ки эй қавми ҳама рӯи заминӣ,
Дар ин ғор аст пинҳон шамъи динӣ.
Даруни ғор ин реғи биёбон,
Яке аз авлиё гардида пинҳон.
Биёбедаш, ки хуш пинҳон шуда пир,
Дар ин ғори хароба кони иксир.
Ба ғоре зулмати оби ҳаёт аст,
Гузашта аз ҳама, восил ба Зот аст.
Зи ҳар су чамъ омад қавми бисёр,
Зи ҳар гуна таоме карда тайёр.
Заъиф гардида будам аз риёзат,
Хароби кучаву куйи муҳаббат.
Шудам з-он офати шуҳрат гурезон,
Дубора сар задам андар биёбон.
Ки рафтам дар ҷазоир бӯ сару по,
Набудӣ муниси дил ғайри Якто.
Ба тоъат будам он ҷо то ба се руз,
Гурусна, ташна, дар саҳро шабу руз.
Заъиф шуд, ҳол дар рузи чаҳорум,
Дил аз баҳри таоме мезадӣ гум.
Муроқиб гашта дар чойе нишастам,
Зи ғайри дарғаҳи ӯ чашм бастам.
Ба гушам боз ҳотиф кард овоз,
Фасиҳ омад, суҳан аз пардаи роз.
Туро кардем, эй банда мухайяр,
Зи ғаш фориф шудӣ, эй маъдани зар.
Зи файзаш қуввате омад ба аъзо,
Қавӣ гардида аъзоям саропо.
Зи таъсири нидои марҳаматнок,
Шуд ин ҷайби дилам сар то қадам чок.
Дувоздаҳ руз мӯбудам хиромон,
Ба ёди Ҳақ дар он реғи биёбон.

Биёбон гарди маҷнуни муҳаббат,
Зи доғи рӯи лайлоӣ ба ҳасрат.
Сиришк афшонда дар рӯи биёбон,
Чу най дар нолаву зорӣ ба афгон.
Ба гирдоби ҷунунӣ беқарорӣ,
Ба ҷазби сузи дил дар ашкборӣ.

Нашнохтани шайх авлиёи Қабобиро

Ба дарёе расидам ногаҳоне,
Нишаста дидам он ҷо навҷавоне.
Мураққаъ дошт дарвешона дар бар,
Кулоҳи фақро бинҳода бар сар.
Ба гардан миҳбара карда ҳамойил,
Дилам дар суҳбаташ гардид мойил.
Ба дил гуфтам, кулоҳаш аҳли ҳол аст,
Валекин миҳбараш асҳоби қол аст.
Ки толибилм ё хуш марди дарвеш,
Ба ҳолаш ду гумон кард, ин дили реш.
Бигуфтам, эй ҷавони нексимо,
Бигу анвоъи роҳат сӯи Якто.
Бигуфт, бар толибони Ҳақ ду роҳ аст,
Яке ому дигар хоси Илоҳ аст.
Вале дар роҳи хосон нестӣ ту,
Ба чашмат миҳбари мо раст чун му.
Ки пешат миҳбари мо шуд ҳиҷобе,
Зи омма кардамат ин ҷо ҳисобе.
Бикандӣ ҷону ҷонона надидӣ,
Бидидӣ гулшан, аммо гул начидӣ.
Назар дар ҷома кардан кори омма,
Назар бар дил намо, на сӯи ҷома.
Чӣ мебинӣ ба сӯи ранги зоҳир,
Назар афкан ба сӯи қалби тоҳир.
Ба сӯи пушт мангар, мағзро бин,
Гули тавҳид аз гулзори дил чин.
Ба ҳар ранге, ки бошад сурати мард,
Ба маъно кун назар сӯи дили дард.
Агар бошӣ дар ин раҳ аҳли ботин,
Ба нури дил нигар, на ҷониби тин.
Ки зоҳирбинӣ дар ин раҳ ҳиҷоб аст,
Чу лафзе дар руҳи маънӣ ниқоб аст.

Даруни хонаи дил ҳаст дилбар,
Бари зоҳирнигоҳон бастаам дар.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ки ин зоҳирнигоҳон ҳоли соҳибдил чӣ медонанд,
Мусофир ношуда расму раҳи манзил чӣ медонанд.
Ки ҳар суфинамоёе менавозад куси дарвешӣ,
Дили курони ғофил Ҳақ аз ботил чӣ медонанд.
Дами ошиқ кунад эҳёи дилҳоро чу Исрофил,
Ки ин дилмурдаҳо овози Исрофил чӣ медонанд.
Ба ҳар кас ҷавҳари ҷом аст, донд ҷавҳари моро,
Ҳусули ганҷи дилро қавми беҳосил чӣ медонанд.
Зи ваҳми рихлати тан ҷони ширин метапад дойим,
Зи душвории раҳ нобастагони маҳмил чӣ медонанд.
Хирад дар мактаби ушшоқ рафт, аз сар алиф хонад,
Нишони илму ваҳдат мардуми ҷоҳил чӣ медонанд.
Магар бо филбонони муҳаббат суҳбат оройӣ,
Ки ин аъмо ҳазони шуми қадри фил чӣ медонанд.
Зи обу гил рамидӣ нури қуддусӣ шавад пайдо,
Аз ин асрор маҳбусони обу гил чӣ медонанд.
Чунунӣ чун кабутар бисмили теғи муҳаббат шуд,
Муридон аз тапиданҳои ин бисмил чӣ медонанд.

Ҳангоми ваъзи шайх аз роҳ гузаштани шайх Маҳмуд раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд боз он пири огоҳ,
Ба рузе ваъз гуфтам, бар сари роҳ.
Дилам аз файзи ӯ пурнур чун шамъ,
Ба пешам сомеъон аз ҳар тараф ҷамъ.
Зи раҳ шуд даргузар Аббоси Маҳдӣ,
Бигуфт, эй шайх Булхаррози Саъдӣ.
Ба зери кохи донуқе нишинӣ,
Чаро бар шубҳа қасраш набинӣ.
Бинушӣ об аз ҳавзи зубайда,
Ба назди ҳар калон хурдӣ дамида.
Надорӣ шарм аз он Ҳазрати Пок,
Аз ӯ гуйӣ сухан бо қавми бебок.
Аз ин олудагӣ бояд баройӣ,

Таҳорат карда, дар покӣ даройӣ.
Каломаш лойиқи аҳли яқин аст,
Ки майли покиаш бо таййибин аст.
Тапидӣ чун кабоб дар сад тануре,
Гирифтӣ аз ҳазорон дил ҳузуре.
Чаро дар нори ишқаш нимхомӣ?
Ба каф гирӣ ба ҳар ноаҳл ҷоме?
Басе шайх аз каломаш сарнагун шуд,
Ба сукри қазбааш ҳайрат фузун шуд.
Аз он қуфли забонаш бе калид шуд,
Сухан аз лавҳи қалбаш нопадид шуд.
Аз он шуд, азми тақвояш зиёда,
Дубора шуд дари файзаш кушода.

Фармудани шайх Абусаид раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд он дарवेशи дилреш,
Ба ҷамъи соликони суҳбати хеш.
Касеро, ки ба худ бигзид Аллоҳ,
Биёрад майли уро ҷониби роҳ.
Дилаш аввал ба зикри Худ кушояд,
Ҳузури файз дар қалбаш дарояд.
Кунад бо ӯ таҷаллий аз ҷамолаш,
Шавад нодим зи ҷурми моҳу солаш.
Ба ӯ кам-кам кунад маълум узмат,
Дилаш аз касрат ояд сӯйи ваҳдат.
Ҳазорон парда дар дил шуд зи носут,
Ба ҳар зикре бикун, то рафъи тобут.
Ба зикри дуст дойим пардадар бош,
Қиёмуллайл бо оҳи саҳар бош.
Намонад пардаҳо дар дил кунад кор,
Шавад он гоҳ дил маҷруҳи афгор.
Ки шуд маҷруҳ мепечад ба носур,
Давоӣ нест уро то дами сур.
Бичу ин захмро аз ханҷари дуст,
Фуруғи нури дил аз равзани уст.
Табибе чу, ки дар захмат ниҳад доғ,
Чу булбул пуралам нолад дар ин боғ.
Ниҳад доғат барои нола дилбар,
Ба ӯ тухфа сиришки лолагун бар.

Ибодат тухфа шуд, бар қавми дигар,
Ба ошиқ ҳадя ашқу дидаи тар.

Воқеаи шайх Абул Ҳусайни Нури раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе Булхусайни Нурӣ номаш,
Паёпай бодаи ваҳдат ба ҷомаш.
Зи авҷи шавқ афзунтар зи Мансур,
Ба ҷазба ҳам инони ваҷд тайфур.
Ҷунайдуллоҳ ба нутқаш карда таслим,
Зи илми сирр ба Шиблӣ кардӣ таълим.
Ба роҳи ишқ бесомон хиромаш,
Набудӣ бесиришки субҳ шомаш.
Зи доғи ишқи Бечунӣ чигархун,
Биёбон гардтар аз шури Маҷнун.
Зи шайдои дилаш маҷруҳу вола,
Намудӣ доғи булбул зори нола.
Дилаш аз гарди имкон доманафшон,
Чу анқо кард фавқӣ арш тайрон.
Ҷунонаш ҳар гаҳе аз дил задӣ ҷуш,
Шудӣ сӯи биёбон хона бар душ.
Муҳити ганҷи маънӣ ботини ӯ,
Шароби шавқ нушӣ зикри ё Ҳу.
Зи худ раста, ба Ҳақ пайваста ҷонаш,
Парида аз макон дар ло маконаш.
Зи сузиш оташи бедард гашта,
Раҳида аз зарарҳо суд гашта.
Дар ин зулматсаро гардида нуре,
Мунаввар 3-у нигоҳи чанд гуре.
Дилаш аз зикри субҳонӣ пур аз нур,
Ба зери пардааш асрор мастур.
Ҳамеша авҷи қудси ошнояш,
Ба таври дилқунон рози ниҳонаш.
Ба иршодаш забонаш дар ҳидоят,
Навози ботинаш куси вилоят.
Чунон шаҳбози қудсиро дар ин дор,
Забони ҳосидон мекард сангсор.
Задӣ ҳар бөҳабар санги маломат,
Ба озораш ҳасадхоҳон давомат.
Набошад ҳеҷ ориф бөмаломат,

Бувад бадхасми некон то қиёмат.
Набошй бадгумон дар ҳаққи некон,
К-аз ин шерон шағолон кам баранд қон.

Фармудани шайх Нури раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд он дарвеши огоҳ,
Ки суҳбат фарз шуд, бар солики роҳ.
Зи дил бар дил намояд фарз таъсир,
Аз ин таъсир гардад қони иксир.
Ба ҳар қойе, ки бошад шуълаи шамъ,
Чароғон мешавад, гар созияш чамъ.
Ба суҳбат мешавад, сангиндилон нарм,
Хунукруйе аз он оташ шавад гарм.
Наёяд сӯйи он маҷмуа иблис,
Барои раҳзанӣ, васвосу талбис.
Ба раҳ гар чамъ бошад корвоне,
Намегардад аён дузди ниҳоне.
Зи якдигар бигирад баҳра инсон,
Бигир аз ботини пурнур файзон.
Нишинад бад ба некон мешавад нек,
Зи баднекон сияҳдил ҳамчунон дег.
Кунад таъсири суҳб аз гармсарде,
Шавад дилсард гарм аз аҳли дарде.
Ҳамеша назди аҳли дард биншин,
Зи гарми дил ба оҳи сард биншин.
Ки то аз ин парешонӣ баройӣ,
Ба файзи олами қудсӣ даройӣ.
Ба чамъият кашад андешаи ту,
Давад бо сӯйи бесу решаи ту.
Саропо қон шавӣ аз тан баройӣ,
Набинӣ то абад аз қон ҷудойӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Қони ушшоқ нашавад ҳеҷ зи Қонона ҷудо,
Нури шамъаш нашавад аз пари парвона ҷудо.
З-он даме, ки зи майи қоми муҳаббат хурдам,
Зи фиғонам нашавад наъраи мастона ҷудо.
Чуръаи қоми сабоҳӣ зи дами нашъаи ӯ,

Ман ҷудо метапаму косаи паймона ҷудо.
Сайди ишқе, ки аз ӯ ҳеҷ халосӣ набуд,
То абад дил нашавад аз дари майхона ҷудо.
Мавҷи баҳри дилу ҷон дида шиновар шудаам,
Ғута созам, ки кунам гавҳари якдона ҷудо.
Доғ дорам ҷунину волаву шайдо шудаам,
Нашавад сузу вой аз ин дили девона ҷудо.
Мурғи дил гарчи дар ин доми муҳаббат афтод,
Гашт пайванди дилам аз худу бегона ҷудо.
Ҳар касе нони қадр то нахурад, ҷон надиҳад,
Чунки шуд ризқ аз он қисмати пешона ҷудо.
Ин Ҷунун карда сафар сӯйи ҳарими дари Дуст,
Аз алоиқ шуда бо ҳиммати мардона ҷудо.

Баёни номи шайх Нуриро Нури номидан

Чунин нақл аст аз аҳли ҳузуре,
Зи ваҷҳи тасмия он шайх Нури.
Сухан гар кардӣ ӯ андар шаби тор,
Зи лаб берун шарар мекард анвор.
Шудӣ равшан чу маҳ олам зи нураш,
Намоён мешудӣ наздику дураш.
Каси дигар чунин кардаш ривоят,
Ки нуре дошт, қалби ӯ зи ваҳдат.
Суханҳо кард э-он нури фаросат,
Ба назди халқ бинмудӣ каромат.
Аз он Нури лақаб карданд уро,
Мунаввар хонда, он шойистахуро.
Ба қавли дигаре, рафта ба сахро,
Яке савмаъа он ҷо кард пайдо.
Дар он савмаъа мекардӣ ибодат,
Ҳама шаб то сахар дар зикри Ваҳдат.
Задӣ шуъла аз он савмаъа анвор,
Шудӣ равшан аз он шуъла шаби тор.
Задӣ фаввора нураш сӯйи гардун,
Дурахшон ҳамчу хур аз фазли Бечун.
Ки ҳар бинандае дида ба ҳар ҷо,
Мунаввар арзҳо, то сақф боло.
Аз он номи хушаш Нури ниҳоданд,
Ба пояш аз бари нуре фитоиданд.
Зи нураш халқи олам баҳравар буд,

Бағоят нахли руҳаш бо самар буд.
Ба нав набвад ҳусулашро адоёе,
Ғаниюлқалб гаштӣ ҳар гадоёе.
Мунаввар кард, олабро чу хуршед,
Наво бахшид бар ҳар аҳли умед.
Расидӣ мустафидонаш зи ҳар су,
Гирифтӣ файзи қон аз суҳбати ӯ.
Ба сӯйи шахди ӯ паррон магасҳо,
Ба нола булбули қон дар қафасҳо.
Зи рези файзҳову касрати нур,
Ба Нурӣ дар қаҳон гардид машхур.
Ҳама дар эътибори ӯ мусаллам,
Ғадоӣ боргоҳаш афсару ҷам.

Баёни риёзатҳои шайх раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд он муршидпаноҳе,
Зи ранҷи сахтии роҳи Илоҳӣ.
Ки будам солҳо дар ранҷу шоқа,
Ба сахтӣ меҳиромидам ба фоқа.
Ибодатҳо ба чандин ҳиллаву ранҷ,
Кашидам ман нашуд фатҳ дар ганҷ.
Чиҳил соли дигар кардам ибодат,
Кашида ранҷ аз касби ибодат.
Дари асрори Ҳақ бо ман нашуд во,
Ба кори ҳеш дар мондам саропо.
Шудам фикри ба кори ҳеш ҳайрон,
Ки ҳикмат чистам, ё Рабб зи ҳирмон.
Ба худ гуфтам, ки қавли анбиё ҳақ,
Каромоти тамоми авлиё ҳақ.
Шаванд воқиф ба сар ойна дилҳо,
Раҳида мурғи дил аз қайди гилҳо.
Чаро воқиф намегардам зи асрор,
Намедонам, чӣ бошад хомии кор.
Назар кардам, фуру гардида неку,
Ба ботин ёфтам ман иллати ӯ.
Ки дил бо нафс гардида мувофиқ,
Шуда ҳар ду ҳиҷоби сирри таҳқиқ.
Ҳузуре, ки ба дил ояд зи Субҳон,
Гирифтӣ нафс ҳам аз лаззати он.
Зи шумии болиш ин нафси ғаддор,

Ба ман масдуд гашта боби асрор.
Шудам воқиф зи макри душмани ҷон,
Бикушидам ба акси хоҳиши он.
Буридам решаҳои макри уро,
Намудам номуродаш ин адуро.
Бишуд дарҳол асрорам намудор,
Бигуфтам, кистӣ ту, эй хушанвор?
Бигуфтӯ, ки туроям илми асрор,
Расидӣ дар мақоми аҳли аброр.
Бигуфтам, ки муроди худ бигу чист?
Бигуфто, ки муродам номуродист.
Бувад комам ба нокомӣ расидан,
Расидан шуд шикасти норасидан.
Бигуфо, гуй бо ҷамъи муридон,
Расанд аз номуродиҳо ба Субҳон.
Зи хори и нафс меёбанд Ҳақро,
Бишунанд з-оби ашки худ варақро.
Ҳиҷоби Акбар омад нафси бадхоҳ,
Қавӣ сатт аст андар роҳи Аллоҳ.
Ҳиҷоби ҷумла маҳҷубон ҳамин аст,
Шикасти пешаи мардони дин аст.
Шикасти ин тилисмоти ниҳонӣ,
Бувад афзунтар аз Рустам иноне.
Магар фазли худовандӣ шавад ёр,
Ки то осон шавад ин кори душвор.
Бикун ҷаҳду ҷиҳодаш кор ин аст,
Ки монӣҳо туро з-асрор ин аст.

Ҳозир шудани Ҷунайд вақти гиряи шайх Нури рахматуллоҳи алайҳимо

Чунин нақл аст з-он Нурии шайдо,
Ҷунайд рузе ба пешаш гашт пайдо.
Бидид Нури фуру афтода дар хок,
Гиребони дилаш аз ғам шуда чок,
Ҷунайд гуфташ, бигу ки ҳол чун аст?
Чаро ҳолат чунин зору забун аст?
Бигуфто, кор шуд душвор акнун,
Надорад тоби ин зори ҷигархун.
Ки шуд, сӣ сол андар як мақомам,
Тапон чун мурғ андар қайди домам.

Ки ман гар гум шудам, пайдо шавад ў,
 Агар пайдо шудам, гум мешавад ў.
 Шавад ҳозир агар ғойиб шавад зуд,
 Шавад ғойиб, шавам гар боз мавҷуд.
 Кунам ҳарчанд зориву тавалло,
 Ки як лаҳза ба васлат шод фармо.
 ҲамеГӯяд, ки ман бошам ва ё ту,
 Наёбӣ васл, то ҳастӣ сари му.
 Шудам дармонда дар ин амри душвор,
 Намедонам, чӣ бошад охири кор?
 Чунайд фармуд, сӯйи аҳли асҳоб,
 Ки неку бингаред, эй аҳли аҳбоб.
 Чунин саҳт аст, роҳи васли дилбар,
 Ки шеронанд дар ин беша музтар.
 Бигуфт, он гоҳ сӯйи шайх Нурӣ,
 Ки, эй шайдо, агар нолӣ зи дурӣ.
 Ба ў ғойиб шаву ҳозир ба ў бош,
 Ба ў дар ҷумлаи кор наку бош.
 Ба шарте дар миёна ту набошӣ,
 Ба ў бошӣ агарчи ў набошӣ.
 Набошӣ ту ҳама ў бошаду бас,
 Бикун рафъи худӣ, худ ба ў рас.
 Ҳиҷоби худ, худӣ, эй солики роҳ,
 Зи худ гум шав, биёбӣ васли Аллоҳ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Зи худ гум шав, назар кун беҳиҷобона ҷамолашро,
 Дар ин раҳ гар ҷудо аз худ шавӣ, ёбӣ висолашро.
 Бикун коре, ки доғаш лолаваш дар хуни дил печад,
 Ба оҳу нолаи дилсуз кун касби камолашро.
 Бадан дар тоъату шуғл, забон дар номи поки ў,
 Ба ҳар корӣ, зи дил берун макун фикру хиёлашро.
 Бисуз аз ашкбору ҷумла шаб чун шамъи бесомон,
 Ки то ёбӣ ба вақти субҳдам файзи шамолашро.
 Мағу айби касе, ки нестӣ бе айб, эй ғофил,
 Дутойӣ зерӣ бори худ, чӣ бардорӣ вуболашро?
 Ҷаҳон рузе, ки пушонид чашматро, чӣ мебинӣ?
 Сари муйе набинӣ айшу нуши моҳу солашро.
 Фаромушат шавад, оби бақоӣи Хизр дар зулмат,

Дар ин раҳ гар бинушӣ қатраи оби зулолашро.
Пас аз сад сол сузад даст аз хокистари ошиқ,
Агар бинад касе обилаи дасти кулолашро.
Биё сад мөваи ширин аз ин боғи Ҷунунӣ чин,
Ки аз боғи муҳаббат кард пайванд ниҳолашро.

Баёи намудани ҷазбан шайхро муридон бо Ҷунайд рахматуллоҳи алайҳ

Чунин нақл аст боз аз шайх Нурӣ,
Ки дар роҳи муҳаббат дошт шуре.
Ба рузе бо Ҷунайд пири аҳрор,
Чунин гуфтанд, дарвешони ахёр.
Ба ҷойи зикргуён шайх Нурӣ,
Намуда аз хуруши ишқ шуре.
Басе дар гиряву нола шабу руз,
Наёсояд дамё аз ашки дилсуз.
Наменушад дамё обу таъомё,
НамеГӯяд ба кас ҳарфу каломё.
Намози хешро вақт меғузорад,
Ба ҷуз гиря дигар корё надорад.
Бигуфтандӣ дар он ҷо ҷамъи асҳоб,
Бувад хушёр Нурӣ, андар он боб.
Агар маслуби ақлу маст будӣ,
Намозаш рафта худ аз даст будӣ.
Касе фонӣ шавад аз ишқи Боқӣ,
Такаллуф меравад аз ҷоми соқӣ.
Зи тоъатҳо обу ранг монад,
Ба истиғроқи саҳви данг монад.
Ҷунайд омад ба назди шайх Нурӣ,
Ки уро дид андар завқу шуре.
Бигуфт, эй шури дарёи муҳаббат,
Ба афгон гар расӣ дар васли Ҳазрат.
Фигонҳову хурушу бекарорӣ,
Расонидӣ агар дар васли Борӣ.
Зи афгон кардамё гуши фалак кар,
Ба гиря будамё, то рузи маҳшар.
Ки инналлоҳа маъас собирин гуфт,
Зи сабраш мерасад аҳли яқин гуфт.
Каси бедард ҷуяд дарду нола,
Касе дар нола шуд, гу бош вола.

Агар бедард бошӣ, дардро ёб,
Расидат дард, сӯи сабр биштоб.

Хабар додани шайх аз омадани ҷавони Исфаҳонӣ

Чунин нақл аст, аз он шайхи фонӣ,
Ки меояд ҷавони Исфаҳонӣ.
Зи шаҳри Исфаҳон шайдо ҷавоне,
Бараҳна пой дар роҳаш давоне.
Ки меомад ба тавфи шайх Нури,
Ба одоби тамом аз роҳи дуре.
Ба нури қалб дидаш пири огоҳ,
Ки ояд содиқе бо сӯи даргоҳ.
Муридери бифармуд, рав ба ҷоруб,
Ба як фарсах тариқи он ҷавон руб.
Ки уро як бахили Исфаҳонӣ,
Зи инкори бади ин шайхи фонӣ.
Намудӣ манъҳо аз хидмати пир,
Канизи хушҷамоле медиҳам, гир.
Диҳам дору саропо қасри дилкаш,
Ҳазор аз зар диҳам ман сурху беғаш.
Марав дар хидмати он пири солус,
Ки нафсонист, уро шуҳрати кус.
Қабул нокарда ин шарбат чашида,
Таноби ҷазба овардаш кашида.
Аз ин мардонагиро ин гузида,
Ба нури завқҳои ҷон расида.
Таноби раҳзанонро кандани ӯ,
Назар бар моли дун нокардани ӯ.
Писанд афтод бар он пири огоҳ,
Ки толиб, инчунин бояд дар ин роҳ.

Ба шайх Нури мулоқот намудани ҷавони Исфаҳонӣ

Ба тавфи пир омад, шуд мушарраф,
Дилаш дар авҷи қудсу ҷон сари каф.
Бигуфташ шайх, ин ҷо аз кучойӣ?
Ки аз он гармрутар менамойӣ.
Зи ҷон ширинтарӣ, эй нек фарзанд,
Бувад ҷон он, ки аз ағёр дил канд.
Ҷавон гуфташ, ки ҷону дил фидоят,

Сарам гардад ғубори хоки поят.
Мани хаста зи мулки Исфаҳонам,
Бишуд меҳри ту пайдо дар ниҳонам.
Зи ихлоси ту омад дар дилам дард,
Дилам аз ғайри Ҳақ шуд дар замон сард.
Дилам суят кашон шуд, бетанобе,
Зи ободӣ кашид сӯи харобӣ.
Давидам ҳамчу куйи бесару по,
Чу най бастам камар дар роҳи Мавло.
Табассум карда, гуфташ шайх Нурӣ,
Ки, эй навомада дар ишқу шуре.
Туро он ҷо мулки Исфаҳонӣ,
Канизе дод, қасру моли фонӣ.
Агар ин олами ҳаждаҳ ҳазораш,
Ниҳанд гар содиқеро дар канораҷ.
Насозад сӯи ӯ ними нигоҳе,
Нигоҳаш ҷониби васли Илоҳӣ.
Ҳамоне, ки шароби ишқ нушад,
Бари Як аз ду олам чашм пушад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ҳамон руз, ки ҷом аз дасти соқӣ баҳри нуш омад,
Ҷунон оташ задам бар дил, ки деги дил ба ҷуш омад.
Хурушидам зи шури ишқ чун оҳанги довудӣ,
Зи оҳанги дилам мурғи чаманҳо дар хуруш омад.
Гузар аз ҷони худ гар васли он Ҷонона меҳохӣ,
Сари бозори ҷонбозон, ки рафтам майфуруш омад.
Ба гардан аз азал чун қумрӣ тавқи бандагӣ будам,
Зи куйи қазбаи ӯ ҳалқаи дигар ба гуш омад.
Саводи номаам бар баҳри раҳмат кард муҳтоҷам,
Ба умеди карам ин бори исёнам ба душ омад.
Зарарро чашми хоболуди ғофил суд медонад,
Бубинад суди худро гар зи фазли Ҳақ ба ҳуш омад.
Ба ҳар ранге дар ин раҳ толибонро ҷома пушонад,
Миёни ошиқони ӯ Ҷунунӣ жандапуш омад.

Баёни гирияи шайх Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин нақл аст, рузе он чигарреш,
Нишаста буд, ҷойи мард дар пеш.
Гиристандӣ ба ҳам чун абри найсон,
Ба зориҳои зору шуру афгон.
Зи ҷо бархост, рафт он шахс сӯе,
Зи оби дида тар рухсора рӯе.
Ба ёрон кард ру он шайх Нурӣ,
Бигуфт, эй маҷмаъи аҳли ҳузурӣ.
Ки буд ин шахс гирён рафт з-ин ҷо,
Надонем гуфт, ёрон ҳеҷ асло.
Бигуфт, иблис буд ин марди гирён,
Ки кардӣ ҳасрат аз зухди фаровон.
Ибодати солҳо ҳафтсад ҳазораш,
Ба сузу гиря мекардӣ шумораш.
Ҳамон ҷазботи шавқӣ роҳи дилдор,
Ҳамон касби камоли дида бедор.
Ҳамон савму салоту ранҷу шоқа,
Ҳазорон ҳуллаву душвори фоқа.
Муноҷотҳову рози дил ба Дилбар,
Ба сачда рӯи арзро зада сар.
Ҳамаро ёд карда, гиря мекард,
Ки охир шуд, зи навмедӣ рухам зард.
Ба ҳоли ӯ манам дар гиря будам,
Зи дил тумори ҳасрат мекушудам.
Намедонам, чӣ бошад хатти тақдир?
Дами охир чӣ гуна мерасад тир?
Зи фазли ӯ саъидона диҳам ҷон,
Ва ё аз адл бахшад нори сузон.
Чигархунам аз ин доғи нухуфта,
Чӣ ранг гардад гулам фардо шукуфта?

Ба ваҳшиён унс гирифтани шайх Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин нақл аст, аз он пири ирфон,
Ки маҷнунвор будӣ дар биёбон.
Зи қодсия ба рузе омад овоз,
Ки дарёбед зуд ин махзани роз.
Ки марди ҳақ ба саҳроӣ расида,

Миёни ваҳшиён хуш дил рамида.
Давон рафтанд, ҷамъе сӯйи сахро,
Ба ҷуёнаш ба ҳар су босару по.
Ки диданд шайхро дар байни шерон,
Биканда гур дар беша биёбон.
Бигуфтандаш азизон, ҷӣ хаёл аст?
Ки шури ҷазбаи ту дайри сол аст?
Бигуфт, будам дар ин сахро ба тоъат,
Шабу рузона дар касби ибодат.
Дилам шуд ногаҳон дар орзуйе,
Ки ояд нону хурмойе зи сӯйе.
Ғазаб кардам ба ин нафси гунаҳкор,
Равам дар орзуйи нури он ёр.
Тазарруъ карданаш, омад ба хона,
Харобу волаи ишқи Ягона.
Ба ҳар як сар бувад сад орзуҳо,
Бизан теғи қаноат бар адуҳо.
Ки бо ту гар сари муйе зи ҳастист,
Куҷо бо ту нишони сайри мастист?
Адуи ҷон бувад, ин ҳастии тан,
Дар ин вайрона пинҳон ҷумла равшан.
Харобаш кун, ки мӯсозад харобат,
Ба дасти хасм чун бахши танобат.
Равӣ аз ин камингаҳ гар саломат,
Биёбӣ растагорӣ дар қиёмат.

Ҳангоми ғусли шайх рабудани дузде ҷоман уро

Чунин фармуд, он ҷуёни Ваҳҳоб,
Ки ғусл мекардаму ҷома лаби об.
Даруни об будам дар таҳорат,
Ки дузде ҷомаамро кард ғорат.
Ҳануз дар об будам ман дилафгор,
Ки дасти ҷомабар шуд хушку бекор.
Ба зудӣ ҷомаам овард бар ҷой,
Бигуфт, эй марди ҳақ, ин уқда бикшой.
Ки кардам тавба аз ин зишт кирдор,
Тараҳҳум кун, ба ҳоли ин гунаҳкор.
Бигуфтам, эй Шаҳи Ҳайи Тавоно,
Либосамро саломат монд, дар ҷо.
Пушаймон шуд зи афғони бади хеш,

Наёзорад дигар ў ҳеҷ дарвеш.
Бидеҳ дасташ, саломат соз аъзош,
Ба ҳар касс, то нагардад сирри мо фош.
Саломат шуд ҳамон дам дасти ў зуд,
Ба амсоли қадима офият буд.
Гуноҳи дастро аз даст гиранд,
Ки заҷри бодаро аз маст гиранд.
Қудо ҳар узв агар созад гуноҳе,
Қудогона кунад заҷраш Илоҳӣ.
Ки ҳар узве қудо парҳез дорад,
Чу ҷоми умрҳо лабрес дорад.
Зи исён узвҳои худ ниғаҳ дор,
Ба фардо то шавӣ аз қавми аброр.

Зинда шудани маркаби мурда ба нафаси шайх рахматуллоҳи алайҳ

Ба роҳе мегузаштӣ шайх Нурӣ,
Ба зикру фикри Эзид дар ҳузуре.
Ба раҳ шахсе нишаста гирявар дид,
Ба пешаш бору хуфта мурда ҳар дид.
Расид Нурӣ, бизад харро ба по зуд,
Бигуфт, эй добба, бихез аз амри Маъбуд.
Чӣ ҷойи хуфтан аст, андар сари роҳ,
Ба як манзил расида, рав, бихур коҳ.
Ҳамон дам зинда шуд, аз қудрати Рабб,
Зи ҷо барҷаста меболид маркаб.
Зи хурсандӣ дили он молики ҳар,
Зи пойи шайх сурма кардӣ аҳгар.
Ба ҳар бораш ниҳода, шуд хиромон,
Бирафт шодикунон андар биёбон.
Расад қувват зи Ҳақ бар авлиёҳо,
Ки гиранд дасти ҳар афтон ба роҳҳо.
Ки чун олат ба яди қудрати Ҳақ,
Кунад тири ниғаҳшон сангро шақ.
Ба зоҳир гарчи мардони дастбардор,
Ба маънӣ, Зоти Бечун мекунад кор.
Маҷозан дасти эшон сангбардор,
Ҳақиқат дон, ки тир омад зи Ҷаббор.
Бихонӣ «мо рамайти из рамаита»,
Бидонӣ қудрати Ҳақ чун раайта.

Ки аз ихлосу аз инкори эшон,
Ба эшон нест таҳқиқан ба Раҳмон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Дорӣ агар ба қалб яқини Муҳаммадӣ,
Ҳосил кунӣ мурод зи дини Муҳаммадӣ.
Гарчи ҷаҳон ба хотами Сулаймон мусаххар аст,
Мулки бақо ба зери нигини Муҳаммадӣ.
Бо фақр фахр кун, ки шавӣ пайрави Расул,
Шабхез шав ба оҳи ҳазини Муҳаммадӣ.
Бо ранҷу фоқа соз қаноат зи гушайе,
Кун тӯша нони хушки ҷавини Муҳаммадӣ.
Насле, ки асл нест, нагардад қарини ӯ,
Бо аҳлият биҷ ӣ қарини Муҳаммадӣ.
Зулмат қарини ҳеш нагардад ба ҳеҷ боб,
Шав нур рав ба сӯи замини Муҳаммадӣ.
Хоҳӣ наҷот гар ту зи офоти ҳар ду кавн,
Осуда шав, ба зулли камини Муҳаммадӣ.
Аз ранҷи рузгор чӣ менолӣ, эй ҳазин?
К-ин ҷо фараҳ надид ҷабини Муҳаммадӣ.
Ҳаргиз Ҷунун буйи биҳишташ намерасад,
Ҳар дил, ки шуд сиёҳ ба кини Муҳаммадӣ.

Воқеаи шайх Абу Убайдуллоҳ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе, Бу Убайдуллоҳ номаш,
Ба зикри Ҳақ гузаштӣ субҳу шомаш.
Бинушидӣ паёпай ҷуръаи май,
Зи рафтораш мақоми солиқон тай.
Тариқат буд, дар фоқа мақомаш,
Шариғат буд, дар шоқа хиромаш.
Ба ин ду бол будӣ арш парвоз,
Ба фавқӣ арш сайронаш чу шаҳбоз.
Дуто гардида дар меҳробӣ тоъат,
Хазон гардида рангаш аз риёзат.
Зи доғи дил ба худ печон чу 'симоб,
Даҳону чашм фориг аз хуру хоб.
Гирифтӣ баҳраҳо аз шайх Зуннун,
Тариқ омухта аз он чигархун.

Зи суҳби шайх Чунайду шайх Нурӣ,
Гирифта дойимо завқи ҳузуре.
Ба ҳар ҷойе шакар дидӣ, чашидӣ,
Ба коми ҷон майи ваҳдат кашидӣ.
Димоғаш аз гули ғайбӣ шамидӣ,
Дилаш аз рангу буйи дун рамидӣ.
Наҳанги маҷмаъул баҳрайн ҷонаш,
Чу найсон, резиши ашки равонаш.
Дилаш дар фикри қатли нафс дойим,
Ҷиҳодаш шаб қиёму руз соим.
Чароғи тан ба гардиш ҳар маконе,
Расида шуълааш дар ло маконӣ.

Рухсат хостани шайх аз падару модар дар роҳи тавҳид

Чунин фармуд он дарвеши огоҳ,
Дилам вақте, ки шуд ҷуёни Аллоҳ.
Бигуфтам бо падару модарам зуд,
Маро ёбанд хуш дар роҳи Маъбуд.
Гузоридам ба ҳар кори худойӣ,
Ки безорам ман аз феъли риёӣ.
Бигуфтандам, бирав дар кори Ҳақ бош,
Ба фикру зикри Эзид дар сабақ бош.
Ба узлат рафта шуд, машғули тоъат,
Шабонаруз дар касби ибодат.
Пас аз айём чанде боз омад,
Ба дори волидайнӣ худ даромад.
Шаби торик, боби хона баста,
Ки бикшодам базур дарро ду даста.
Бигуфт аз хона модар, кистӣ ту?
Бигуфтам, Абдуллоҳ фарзанд бо ту.
Бигуфтандаш, ки як фарзанд ба мо буд,
Фидо кардем андар роҳи Маъбуд.
Ҳамонеро, ки мо додем ба Довар,
Намегирем уро гашта дигар.
Шаби торик, абру рези борон,
Аз он дар гашт, ру карда ба Яздон.
Нигар солиқ, атои қавми пешин,

Вафойи аҳди худ андар раҳи дин.
Гузар карданд, аз фарзанди ширин,
Шуданд, то дар сафи аҳли муҳиббин.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳмату алайҳ

Мард он бошад, дар ин раҳ аз сари ҷон бигзарад,
Аз зану фарзанду аз ширинии он бигзарад.
Нуш ҷоми ишқ карда, тарк созад ҷому ҷам,
Аз кулоҳи Хусраву тахти Сулаймон бигзарад.
Ҳамчу Юсуф ру ба сӯи Миср уқбойикунон,
Аз нишоту кулфати ин байтулаҳзон бигзарад.
Сафдариҳо андар ин майдон нишони мардӣ нест,
Мард он бошад, ки аз дунё ба имон бигзарад.
Умрро зойеъ макун, дар ғафлати андуҳи нафс,
Умр он бех, ки ба нуши ҷоми даврон бигзарад.
То нафас боқист, як дам во намонӣ аз талаб,
Толиби озода бояд чида домон бигзарад.
Чашм гар пушӣ ҳазорон уқба меояд ба пеш,
Мард бояд, ки аз он ҳар уқба осон бигзарад.
Бо саводи нома маъюсӣ макун аз раҳматаш,
Кун надомат, ки гунаҳ аз лутфи Субҳон бигзарад.
Умрҳо дар ишқи дилбар кунҷи узлат дидаам,
Боқии умри Ҷунун, акнун ба ёрон бигзарад.

Пурсидани касе аз шайх ки чӣ бошад пешаи факр андар ин роҳ

Касе пурсид, аз он дарвешии огоҳ,
Чӣ бошад, пешаи факр андар ин роҳ?
Сухан нокарда, зуд аз ҷой бархост,
Ба берун рафт, боз омад, шуда рост.
Бигуфт, аз ман саволи факр кардӣ,
Зи нодорӣ мақоми рангзардӣ.
Ба ҷайбам чор дирҳам буд пинҳон,
Барои харҷии ҳоҷоти инсон.
Намудам шарм дар будии дароҳим,
Шавам андар каломи факр қойим.
Шудам хориҷ, ҳама кардам худойӣ,
Бари хушнудии як бенавойе.

Сиво гашта, сухан аз факр мекард.
Расонидӣ дами гармаш ба дил дард.
Таносуҳ шарт шуд, андар насихат,
Кунад таъсир, то бар аҳли суҳбат.
Магар аз сидқи дил ояд мақола,
Ки то сомӣ аз ӯ нушад пиёла.
Аввал, бояд писанд оӣ ба кирдор,
Пас, он гаҳ дар сухан оӣ ба гуфтор.
Ҳамон ҳарфе зи сидқи ҷону дил нест,
Яқин донӣ, каломи аҳли дил нест.
Нагардад ҳалқа андар самъи гуше,
Надорад шир, гар сад бор чушӣ.
Хамушӣ беҳтар ояд з-он дами сард,
Шифойе менаёбад як дили дард.
Дар ин раҳ шарти носих дардноке,
Мақола содиқе аз қалби поке.
Дами маймун зи лутфи ӯ талаб кун,
Ба ҷон аз ҷавҳари ишқаш ба лаб кун.
Зи поси ҳар нафас соҳибнафас бош,
Дар ин қофила сардори ҷарас бош.
Ки то донӣ раҳили корвонӣ,
Зи рафтори рафиқон пас намонӣ.

Хоб дидани он Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи ва салламо

Чунин фармуд, он шайдоӣ Даргоҳ,
Шудам фориғ зи тавфи Каъбатуллоҳ.
Ба Ясриб омадам бо синаи чок,
Бари тавфи мазори шоҳи лавлок.
Зиёрат карда, афтодам ба дарбор,
Гаҳе дар ҳайрату гаҳ масту хушёр.
Бигуфтам, эй ҳабиби зоти Бечун,
Ба ишқат умрҳо будам ҷигархун.
Кашидастам, ба роҳат ранҷу шоқа,
Ҳазорон бенавоиҳои фоқа.
Ба дарбори ту меҳмонам, ман акнун,
Гурусна мондаам аз заъфи маҳзун.
Дар ин андеша чашмам рафт дар хоб,
Ба хобам омад, он маҳбуи Ваҳхоб.
Ба дасташ гирда ноне гирифта,

Табассум карда, мисли гул шукуфта.
Ба дастам дод, боқӣ нимаии нон,
Ки дидам рехт хуни дил зи мижгон.
Хушо чашме, ки бинад рӯи Сарвар,
Дарой дар нури он маҳро ба манзар.
Бари ақли ту маҳ гуфтам, валекин,
Бувад сад маҳ аз он хирман хушачин.
Ки ин ҳаждаҳ ҳазори ҳадде имкон,
Зи нури ӯ падид овард, Субҳон.

Дар баёни зоҳиду обид ва орифу муваҳҳид ва суфиву ошиқ Гуяд шайх

Чунин фармуд, он шайдои Даргоҳ,
Бувад зоҳид касе дар роҳи Аллоҳ.
Ки мадҳу замм ба ӯ яксон намояд,
Тағайюр дар мизоқи ӯ наёяд.
Бувад обид касе дар роҳи Бечун,
Фароизро ниғаҳ дорад, ба маҳсуб.
Зи авқоти аввал ногашта таъхир,
Ба завқи дил адаб созад авомир.
Муваҳҳид он, ки ҷумла феълҳоро,
Зи Ҳақ бинад, раҳи шоҳу гадоро.
Бувад ориф ҳамон, ки ҳиммати ӯ,
Наҳоҳад аз касе ҷуз дарғаҳи ӯ.
Бувад суфӣ касе, ки соф бошад,
Ба дилсофии худ ашроф бошад.
Фақир он аст, аз фақраш кунад фаҳр,
Агарчанде ки ӯ саҳт аст, аз саҳр.
Бувад толиб, ҳамоне ки фаришта,
Наёбад ҷурм, то созад навишта.
Бувад ошиқ, ҳамон ки ғайри Дилбар,
Надорад дуст, аз муштоқи манзар.
Бувад дарвеш он, ки бо дили реш,
Ғами дунё надорад дар ғами хеш.
Бувад солиқ, ҳамон ки бошад огоҳ,
Ба ғафлат дам наҷафшонад дар ин роҳ.
Бувад комил, ҳамон ки аз камолаш,
Ба ҳар кас медиҳад, ҳосил ниҳолаш.
Бувад шайдо касе, ки беқарор аст,
Ҳамеша волаву муштоқи ёр аст.

Бувад носих касе, ки дар насихат,
Таносухро нигаҳ дорад, давомат.
Муродаш, нафъи мардумҳо худой,
На баҳри иззу қасди худнамой.
Ба чизе гар кунад, ҳар кас далолат,
Шарики хайр гардад, то қиёмат.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

То тавонӣ ҳар залолатпешаеро раҳнамой кун,
Нашуд хушнуд нафс аз ту, биё кори худой кун.
Ҳамон ки ҳамчу тифлон дар раҳаш домони дил гирад,
Бибур бо теги ғиммат зудтар, аз вай ҷудой кун,
Надорӣ гар ту ганҷи ишқ дар ганҷинаи ботин,
Қаландарвор ҷуён аз дари дилҳо гадой кун.
Ба ҷонбозӣ агар майлони он Ҷонона меҳоӣ,
Чу Исмоил ба қурбонгоҳи ваҳдат ҷонфидой кун.
Зи бегона гурезон бош, то гар ошно ёбӣ,
Нишони ошноро бо муҳиббон ошнот кун.
Шудӣ, эй ташналаб, сероб то аз ҷоми саршораш,
Дар ин раҳ ҳар қучо гар ташнаё ёбӣ сақой кун.
Туро Мавло барои касби аҷзу бандагӣ овард,
Кадомин шарф фармудат, ки даъвои худой кун.
Агар хоӣ, ки руи тахти ҷаннат муттақӣ боӣ,
Гузар аз тоҷу тахти фанӣ, фикри порсой кун.
Ба захми дил, Ҷунуно, гирди дилрешон чӣ мегардӣ?
Агар боӣ табиби вақт, захми худ давоӣ кун.

Баёни вафоти шайх Ubaydulloh раҳматуллоҳи алайҳ

Ҷунин нақл аст, аз он пири ирфон,
Тамом шуд, умри ӯ дар роҳи Субҳон.
Зи ғурбат азм бо сӯи ватан кард,
Сафар з-ин кулбаи байтулҳазан кард.
Чу гул ҳангоми назъи руҳ хандон,
Ба ханда дод ҷон, бишкуфта дандон.
Табибаш дид, гуфто ин намурдаст,
Нафасро дид, бар қобиз супурдаст.
Чи хуш дар ханда ҷони худ супорид,

Надонам, ки дар он ҳолат чиҳо дид?
Касе, ки гиряд аз ҳичраш ба дунё,
Равад хандида суйи васли Мавло.
Ҳама ҷон қабз созад, қобиз ин ҷо,
Бигирад, ҷони ошиқ зоти Якто.
Ки ин аст, муддаёи ошиқи зор,
Дихад ҷони ширин дар пеши Дилдор.
Ба ошиқ лаззати он васли Дилбар,
Ширин талхии ҷон созад, саросар.
Хушо давлат, ки пас аз интизорӣ,
Зи фирқатҳо расӣ дар васли ёре.
Мақоми ошиқон олӣ мақом аст,
Ба ҳар ду кавн дар завқи мудом аст.

Воқеаи шайх Муҳаммад раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе буд, ҳамноми Муҳаммад,
Ҳамеша маст, аз ҷоми Муҳаммад,
Ба ҷону дил муқими пайравиҳо,
Ба парҳези ҷамиъи қачравиҳо.
Чунин фармуд, он шайхи замона,
Ба савдо будам, огоҳ аз Ягона.
Гузар кардам, сари бозори Бағдод,
Зи гармо ташнагиам ғолиб афтод.
Яке кудак ҳамекардӣ сақоёе,
Ба у аз ташнагӣ кардам садоёе.
Ба дастам дод, пур як косаи об,
Чӣ гуна суфии, гуфто ба Ваҳҳоб.
Нагирӣ руза рузона, хурӣ об,
Чӣ суд аз суфии нақши хуру хоб.
Ба дил омад, каломаш ҳамчу тире,
Ба сурат кудаку маънош пире.
Ба нафси хеш кардам, з-он сухан қаҳр,
Ки созам шаб қиёму соимуддаҳр.
Намесозам, дигар рузона ифтор,
Равам соим зи дун, то охири кор.
Ба оқилҳо бувад, кофӣ ишорат,
Қаҳон ойинаи соҳиббашорат.
Ба ибрат гар назар созӣ ба ашё,
Ҳама ойинадори ибрати мо.

Ба худ боз ой, ба зудӣ гир ибрат,
Ба охир н-орасида рузи фурсат.

Дар боби маърифати Аллоҳ гуяд шайх

Касе пурсид, з-он дарвеши огоҳ,
Чӣ бошад, фарзи аввал андар ин роҳ?
Бигуфташ, фарзи аввал маърифат дон,
Шиносӣ, то сифоти зоти Субҳон.
Ки халқи инсу чин бар яъбудунӣ,
Мурод аз яъбудунӣ яърифунӣ.
Қадим дониستاني зоти сифоташ,
Қадим асмои поки босуботаш.
Ба У на оразу на ҷисму ҷавҳар,
Мубарро аз сифоташ халқ яксар.
Ба У на хобу на марғу на найсон,
Бувад Эзид барӣ аз васфи имкон.

Ҳамеша лам язал, ло язол аст,
Давоми қоим аз зоти камол аст.
Сифоташ лам ялид лам юлад омад,
Ки ҳастии У зи зоти Беҳад омад.
Нишони У зи куйи бенишонӣ,
Мақонаш дар ҳарими ло маконӣ.
Вучудаш аз азал бе ибтидо дон,
Қиёми доими беинтиҳо дон.
Ғанӣ аз эҳтиёҷи ҷумла ашё,
Ба У муҳтоҷ ҳар ашё саропо.
Ҳама имкон ба килки қудрати У,
Муҳолиф нест, аз ашё сари му.
Наяфтад беризояш ҳеҷ барге,
На бе тақдири У пайдост, марге.
Ҳама мавҷуд пайдову ниҳонӣ,
Ба илми бе қиёси У аёне.
Ҳамеша зинда андар олами ҳай,
Тамоми мурда гардад зинда аз вай.
Шавад аз қудраташ амвот маҳшур,
Ҷудо созад, тамизаш зулмату нур.
Забон қосир, зи васфи беҳисобаш,
Қалам очиз, зи таҳрири китобаш.

Воқеаи ризо ба қазо будани шайх раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе буд, андар роҳи Субҳон,
Гарав бурда, зи ҷамъи аҳли ирфон.
Дар ин раҳ раҳравони раҳнамоие,
Ба роҳи зуҳду тақво порсое.
Ҳамеша маст аз васли Ягона,
Дилаш тири муҳаббатро нишона.
Ба Зоти пок карда ошнойӣ,
Зи ҳар олудайе карда ҷудойӣ.
Дилаш ху карда дар сузи нухуфта,
Зи мардум гушаи узлат гирифта.
Чунин гуянд, уро на писар буд,
Ҳама бо фазлу хуш соҳиб ҳунар буд.
Басе хушҳусну зебо дар малоҳат,
Ба одобу ба ойину диёнат.
Ба роҳе бо падар ҳамроҳ буданд,
Ҳамеша толиби Аллоҳ буданд.
Баромад, аз камине ҷамъи дуздон,
Писарҳоро бибастанд, дар биёбон.
Якояк пеши ҷашми он накуфар,
Ки хобонида дуздон мезадӣ сар.
Бигуфтӣ, исбирунӣ фил балоик,
Мусаллам, розиинна бил қазоик.
Табассум карда медидӣ, ба гардун,
Ки ин омад ризои Ҳайи Бечун.
Шаҳид карданд, ҳашт фарзанди уро,
Чу оварданд нухум ибни накуро.
Ба вақти зери по хобондани у,
Бигардонид у суйи падар ру.
Бигуфташ, ин чӣ бераҳмист, бобо?
Ки кушта шуд, ҳама фарзанди барно.
Ту меҳандӣ, намёсозӣ шафоат,
Намеғуйӣ сухан бар аҳли офат.
Бигуфт, эй ҷони бобо, Уст ҳозир,
Ба қотил суйи мақтул аст, нозир.
Ба тақдирот дар рузи аввал буд,
Ки ин мурдан қазои дар маҳал буд.
Чӣ гуям дар ҳузури ҳукми Бечун?
Ризо шуд, дар қазояш ин ҷигархун.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ризо бояд шудан аз ҷону дил дар ҳукми тақдираш,
Ки ҳаргиз мағсалад аз чораи кас банди занҷираш.
Сипар ман синаро ночор дар тири бало кардам,
Ки дидам, дар расоӣ чун хатойе нест дар тираш.
Муҳаббат ҷуй дар роҳи ҳақиқат, то ки битвонӣ,
Ки ҳар хоки сияхро зар кунад, дукони иксираш.
Ба ҳар зикр қаҳида рафтам андар олами қудсӣ,
Хиромони дилам аз як нигоҳе кард нахҷираш.
Савори ишқ андар мулки ҷон чандон шабехун зад,
Набинад ҳеҷ кас то рузи маҳшар ранги таъмираш.
Шабе омад ба хобам печиши тумори пешонӣ,
Наёбад Юсуфи айём ин ҷо шарҳи таъбираш.
Мурод аз нахли умрат меваи ирфон бувад ҳосил,
Зи серобии ҷуйбори маломатхост тавфираш.
Нишони ишқ ранги зарду ашки чашми тар дорад,
Бипечад суйи гардун дуди оҳи зори шабгираш.
Ҷунун аз синаи се пир шири ишқ менушид,
Башоратҳо расида суйи ин шайдо зи ҳар пираш.

Фармудани шайх Муҳаммад суйи Ҷунайд, ки ғино аз фақр беҳтар

Бигуфт, суйи Ҷунайд он пири оғоҳ,
Ғино аз фақр беҳтар назди Аллоҳ.
Ғаниро, чунки дар фардо ҳисоб аст,
Ҳисоби дуст аз баҳри ҷавоб аст.
Итоби дуст айнаи лутф бошад,
Ба лутф ояд зи қисмат ҳарчи бошад.
Ҷунайд гуфташ, ғаниро гар ҳисоб аст,
Фақирро узрхоҳӣ беҳисоб аст.
Фақирӣ беҳтар аст аз ҳар ғиноӣ,
Узрхоҳӣ баланд аз ҳар мочароӣ.
Ҳамон фақре, ки фаҳру сабр дорад,
Чу маҳ нур ба зери абр дорад.
Ба дунё ганҷ пинҳон аст, ҳуш дор,
Мадонаш қатра, уммон аст, ҳуш дор.
Ғариб афтод ин ҷо мурғи арше,
Ба сад хорӣ дар ин саҳрои фарше.
Гирифтор аст, дар ин ҳабси зиндон,

Дилаш Юсуфсифат мойил ба Канъон.
Танаш пайдо шуда аз хоки фарше,
Дилу қонаш зи нури шамъи арше.
Танаш з-ин қинсият мойил ҳамеша,
Ки дорад нахлаш андар хок реша.
Дилу қонаш ба нури арш мойил,
Ҳичоби зиндагӣ гардида ҳойил.
Кунад побанди тан гар зуд ин боз,
Намояд суйи қинси хеш парвоз.
Ки гардад тан ба қинси хеш мадфун,
Бибинад қисмати Халлоқи Бечун.
Бикун тан аз фидойи қон фазойе,
Ки то ин байзаат гардад ҳумойе.
Мусаллам давлати ҳар ду саройӣ,
Ба ин поя пару боли ҳумойӣ.
Ҳамон, ки чарх зад дар фавқи гардун,
Расад дар турфатулайне ба Бечун.

Фармудани шайх Муҳаммад раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд, он сардори ирфон,
Ба суҳбат қониби қамъи муҳиббон.
Ки рафъи ҳар мақоме аз ҷӣ ҳислат,
Муяссар мешавад, дар роҳи ваҳдат.
Касе гуфташ, ки таксири салот аст,
Дигар гуфто, ки савму ё закот аст.
Касе гуфто, ки тақво дар раҳи дин,
Дигар гуфташ, ки вирди зикр таққин.
Касе гуфташ, зи бисёрии тоъат,
Дигар мегуфт, афзунии саховат.
Табассум карда гуфт, он восили Ҳу,
Ки рафъи ҳар мақом аз хулқи неку.
Дили ҳар кас шавад аз хулқи хуш шод,
Бикун ҳар каъбаи вайрона обод.
Ба нармӣ мурғи дилҳо ром гардад,
Ба доне халқҳо дар дом гардад.
Зи дилҷуӣ гиromиқадр гардӣ,
Саропо нур ҳамчун бадр гардӣ.
Ба дилҷуӣ фикрат кори дил кун,
Сифотахро ба зоташ музмахил кун.
Ки дил байти кабири кибриёист,

Ҳамеша ҷилваи зоти Худойист.
Ҳарими хоси Бечун ту дарбон,
Мадеҳ раҳ ғайрро дар байти Субҳон.
Азоби посбонҳо з-ин хиёнат,
Надорад суд афсуси қиёмат.

Дароз андохтани шайх пойи худро ба суйи ёрон

Ба як рузе магар он шайхи ирфон,
Дароз андохт, по суйи муҳиббон.
Чунин фармуд, вақти подарозӣ,
Ки як рузе ҳабиби бениёзе.
Ба суйи ҳазрати Сиддику Умар,
Дароз андохт пойи хеш Сарвар.
Фузунтар буд софиҳои эшон,
Кашид по, чун даромад зуд Усмон.
Риёи адаб байни муҳиббон,
Бувад вифқи мизоҷи зарфи эшон.
Ғараз он кун, ки ҳубб гардад зиёда,
Шавад ҳар табъ аз хулқат кушода.
Ба ойинадиле н-ояд ҳеҷ ғуборе,
Ба пойи ҳеҷ дил н-ораства хоре.
Бувад файзи тариқат аз раҳи дил,
Дареғо, поси дил бисёр мушкил.
Миёни пиру солиқ, эй муҳиббон,
Муҳаббат шарт шуд, дар роҳи Субҳон.
Таноби файзи қуддусӣ аз ин аст,
Каманди қазбаи нурафзойи дин аст.
Чу бофанда ба ногаҳ бигсалад тор,
Ба зуди зуд кун пайванд, эй ёр.
Бимон марҳам ба захми якдигар зуд,
Нагардад робита вайрон ба Маъбуд.
Напечадад захми сина то ба носур,
Бикун парҳез, аз у ногашта ранҷур.

Баёни мункир ва хасмони шайх раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд, рузе як дилогоҳ,
Бадон ориф будӣ сад хасму бадхоҳ.

Ҳамеша дар пайи озор буданд,
Ба ҳар роҳе, ки рафти хор буданд.
Ниҳолаш зери ҳар санги маломат,
Мудом озурда, он соҳибкаромат.
Хусусан, як вазири хоси султон,
Ба у шуд хасм бо кини фаровон.
Ба рузе дар миёни ҷамъи бисёр,
Варо зиндиқ гуфта, дод озор.
Азиз ҳам гуфт, қавли ҳақ мар уро,
Намуд мулзам он аҳли ғуруро.
Зи ҷаҳлаш он вазири тунду бадху,
Кашида музаву мезад бар сари у.
Азиз гуфташ, ки дастат бод мақтуъ,
Зи қалбат файзи қудсӣ бод мамнуъ.
Дар он ҷо кард, рӯҳлат он мукаррам,
Ба руҳаш раҳмати Ҳақ бод бо ҳам.
Зи қобиз зуд ҷоми марғ нушид,
Ба кулфатҳо зи дунё чашм пушид.
Дуо карда, бирафт аз дори фонӣ,
Ки бурранд дасту поят, эй фалонӣ.
Ба ногаҳ аз қазои Зоти Субҳон,
Ба он ҷоҳил ғазабҳо кард султон.
Бифармуд, дасту пояшро буриданд,
Аз у он кини орифро кашиданд.
Аҷаб расмост, дар ин дори гаддор,
Ки сад ноаҳл бар аҳле гирифтор.
Надидам ҳеҷ як шойистахуё,
Ба дунё зиста бошад, бе адуё.
На гул бехор моруяд дар ин боғ,
Малоли булбулон аз дақ - дақи зог.
Бикун сабр, аз ҷафои мункири дил,
Шавад шояд мурод аз сабр ҳосил.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ба дустони Худо дар даҳр сад душман шавад пайдо,
Ба ҳар раҳрав дар ин раҳ аз камин раҳзан шавад пайдо.
Ба ҳар кас аз гумони неқ бар сар даст мемолам,
Ба дастам аз кулоҳи нахваташ сузан шавад пайдо.

Ба хориҳо мабин, эй беҳабар, бар хоксорон,
Ки аз хори ишқи У ба дил гулшан шавад пайдо.
Бикуш ҷоно, ба теги ноз ё васлат муяссар кун,
Ба ошиқ лаззати васли Ту аз куштан шавад пайдо.
Ба ду ҷуйи равонӣ, чашмаи чашмам чӣ мебинӣ?
Гиребони дили чокам магар гулхан шавад пайдо.
Бикун рафъ аз миёна садди ҳастӣ, васл агар хоҳӣ.
Ҳиҷоби нури Ҳақ аз кибри мову ман шавад пайдо.
Ба фикри У хамушӣ сайқали ойина мегардад,
Ба ойина ғубор аз ҳавли пургуфтанҳо шавад пайдо.
Ҷунунӣ, дар ҳаётӣ меҳурад санги маломатро,
Ба мардум қадри ин шайдо пас аз мурдан шавад пайдо.

Воқеаи ба пеши шерон гузар кардани азизе

Азизе пеши шероне гузар кард,
Ба у як шер ғуррида назар кард.
Ба вақти ҳамла дидаш суйи ҷома,
Ба далқаш буд, як ламъа алома.
Зи далқи ошиқи шуридаи зор,
Ба жанда буд, вазида чу тумор.
Ки дид он ламъаро он шери ғуррон,
Фитод дар хок ҳамчун хоксорон.
Назар карда, ба ламъа ошиқи пок,
Руҳи худро ҳамеҶолид дар хок.
Зи ламъа буйи дил ҳайвон биёбад,
Ки инсон аз гумони бад наёбад.
Дар ин ҷо мункирон аз бадгумонӣ,
Ҳама маҳрум аз файзи замонӣ.
Ба хайран гуфт, заннулмуъмининро,
Хусусан, аҳли дарди ошиқинро.
Машав мункир, ки оби қадр резӣ,
Миёни мункирон дар ҳашр хезӣ.
Машав бад аз гумони бад ба инкор,
Гумони нек кун, бо аҳли азкор.
Ки инкор аз ҳасад хезад ба эшон,
Чаро худро кунӣ пайрав ба шайтон.
Ки аз кибру ҳасад тоғии саркаш,
Ба ҷонаш зад, зи бефармонӣ оташ.

Тамоми мункирсон аз аҳли уянд,
Ки бадхоҳи ҳама аҳли накуянд.
Камарбандони инкор аз адоват,
Шаванд маҳрум аз файзи вилоят.
Дили мухлис ба файзи Ҳақ қарин аст,
Насибаш баҳраи айнуляқин аст,
Зи ихлосу зи одобу зи хидмат,
Бигирад баҳра аз аҳли муҳаббат.
Ғараз ихлос бошад, тухми ҳосил,
Зи инкор аст, маҳрумӣ ба ғофил.

Воқеаи шайх Яъқуби Наҳрӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе номи у Яъқуби Наҳрӣ,
Зи файзи қудс доим дошт баҳре,
Дуто доим ба меҳробӣ шабу руз,
Саропо шамъваш дар гиряву суз.
Муқими куйи ишқаш тоқи меҳроб,
Зи мижгон хонақаҳро мезади об.
Муҷовир доимо андар ҳарам буд,
Саховатпешаву соҳибкарам буд.
Бинолидӣ зи ҳиҷри чилваи Зот,
Бизоридӣ ҳамеша дар муноҷот.
Нидо омад, ба у аз пардаи ғайб,
Ки роҳат ёфтӣ ту бешаку райб.
Касе ки тарки роҳат кард дар роҳ,
Ба у роҳат расад аз файзи Даргоҳ.
Шавад дилбар ба аҳли дил дилором,
Ба коми қону дилрезон кунад чом.
Ки резад файз аз файзони қудсӣ,
Зи шаҳди у нагуям, то напурсӣ.
Ҳамеша нуши уро қуввати қон кун,
Мағу сирри дили зору фиғон кун.
Зи ханда дил ба ошиқ гиря ояд,
Сурури файзи ишқаш ҳузн зояд.
Ба ҳар вақте, ки ёбад васли дилдор,
Ба гиря ояд андар нолаи зор.
Ту ғам пиндорӣ, аммо айни қон аст,
Зи шодӣ тифли қон синамакон аст.

Зи даври доя мегирианд тифлон,
Бари нушидани шире зи пистон.
Валекин тифли дил андар макидан,
Бигиряд, ки сиришкаш дар чакидан.

Пурсидани касе аз шайх, ки дар ибодати дилам ҳаловат намеебам

Касе пурсид, з-он дарвеши огоҳ,
Намедонам, чӣ сирр бошад дар ин роҳ.
Ки қоим мешавам андар ибодат,
Намеебам ба дил файзи ҳаловат.
Табассум карда гуфт, эй солики хом,
Чӣ сон ёбад дилат аз файз ором.
Ки дар вақти намоз огаҳ кунӣ бас,
Дигар авқот дар ғафлат мулаввас.
Чунон, ки маркаbero соири роҳ,
Расида зери уқба медиҳад коҳ.
Надида вақти дигар коҳ на ҷав,
Чӣ сон уқба барояд, бо қаҳи нав.
Ҳузури огаҳӣ ёбад ҳамеша,
Давонад, то ниҳоли ишқ реша.
Бидеҳ кам-кам ниҳолатро камоле,
Нагардад решагардон аз шамоле.
Шамоли фикри фосид аз чапу рост,
Вазон дар қасди реша кандани мост.
Ҳама дадро ба огоҳӣ ниғаҳ дор,
Ки то ёбад ҳаловат дил зи ҳар кор.
Барояд ҳар нафас, то ҳуш дар дам,
Зи тоби дил шавад пурнур олам.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ рахматуллоҳи алайҳ

Дил чӣ хурдаст, ки нураш ба ҷаҳон метобад,
Ҷон чӣ хурдаст, ки шаҳдаш зи даҳон метобад.
Чӣ танурест, ки бе шуълаи оташ сузад,
Чӣ кабоб аст, ки доғаш ба фиғон метобад.
Домани ҳичри дилам файзи муҳаббат дорад,

Ломакон чилва намояд, зи макон метобад.
Дарди доге, ки зи ишқаш ба дил хона кунад,
Дилхаробӣ зи даму ранги хазон метобад.
Ки муяссар ба ҷавон мешаваду гоҳ ба пир,
На чу хуршед ба ҳар пиру ҷавон метобад.
Лутфҳое, ки ман аз ишқи ҳақиқӣ дидам,
Меҳрубонтар зи тамоми падарон метобад.
Соқӣ, дар даври мино зори таъаллул накуни,
Кун тасалсул, ки дилам ташналабон метобад.
Пашшаро сояи лутфи Ту ҳумо месозад,
Ба нигоҳи карамат хурд калон метобад.
Ҷавҳари ҷони Ҷунун, ҳеҷ нигоҳе нашинохт,
Ба муҳаббатназарон қутби замон метобад.

Воқеаи Абумуҳаммади Нишопурӣ рахматуллоҳи алайҳ

Азизе буд, номаш Бумуҳаммад,
Шароби шавқ нуш, аз ҷоми Аҳмад.
Ҳамеша нашъаманд ҷуръае нуш,
Гаҳе дар сукру ҷазба рафтӣ аз ҳуш.
Зи таҷриди фанойе карда ҳосил,
Шуда андар бақойи дуст восил.
Дилаш аз қайди носутӣ раҳида,
Ба суйи олами бесу ҷаҳида.
Зи Нишопур он гулгунча раста,
Ба Бағдод аз хазон гардида хаста.
Ба рузе хост, у аз хонае об,
Баромад духтаре аз ҳукми Ваҳҳоб,
Бидодаш косаи обе дудада,
Ба ишқи у дилаш гардид баста.
Чу мурғи дил ба қайди ишқи у баст,
Зи ҳайрат бар дари он хона биншаст.
Ки соҳибхона омад, дар мулоқот,
Чу дид, шахсе башуғли нафӣу исбот.
Бигуфт, эй марди дарвеш, аз кучой?
Ба сурат марди неку менамойӣ.
Бигуфт, хурдам аз ин дар косаи об,
Дилам шуд, баста аз тақдири Ваҳҳоб.
Бигуфт, он дилбарӣ буд, духтари ман,
Садафсурат намояд гавҳари ман.
Ба ту додам, агар дил баста бошӣ,
Чаро бар додани дил баста бошӣ?

Саховатпеша буд, аз агниёҳо,
Зи худ ороста тую тамошо.
Ғул дода, ба оби гарми ҳаммом,
Бипушонид, лубси хуш зи инъом.
Намуда ақду дод, он маҳчабинро,
Аҷаб хушнуд кард, он марди динро.
Назар нокарда он шаб суйи он ёр,
Намоз меҳонд, бар даргоҳи Ҷаббор.
Ба ногаҳ доду фарёдаш баромад,
Давон ҳар кас ба пеши у даромад.
Бигуфтандаш, чӣ шуд, эй ганҷи ирфон?
Ки нисфи лайл шуда, месозӣ афгон?
Биуфт, аз ғайб суям ин нидо шуд,
Ки аз ваҳмаш дилу ҷон дар садо шуд.
Ки, эй безътибори ошноӣ,
Шудӣ дар қайди банди мосивойе.
Барои як нигоҳи мосивоят,
Зи байни солеҳон кардам ҷудоят.
Дубора бингарӣ гар мосивойе,
Бисозам, қатъи тори ошноӣ.
Зи авҷи ҳимматаш чун дег ҷушид,
Бирезӣ ашк чун гардуни хуршед.
Кулоҳи тарки дунёро ба сар кард,
Зи фақри дил мураққаъро ба бар кард.
Раҳо кард, он аруси мунтазирро,
Зи дил берун намуд, он дилпазирро.
Зи ҷо барҷаста, он шайдои маҳзун,
Ба куяш шуд, биёбонӣ чу Маҷнун.
Сари му гар шавӣ ба ғайр мойил,
Шавад андар миён сад парда ҳойил.
Ду дил ин ҷо дурангиву дубинӣ,
Набошад пешайи ваҳдатгузинӣ.

Баёни ҳаловати қалб дар тиловати бериё

Чунин нақл аст, аз он масти майнуш,
Хароботи қаландар хона бар душ.
Даҳаи моҳи Шарифу ашри охир,
Нишаста эътикоф, он шайхи зокир.
Ҳаросона зи ҷомеъ гашт берун,
Зи ҷоми лолагун ҳолаш дигаргун.

Касе пурсид ки, эй сардори ирфон,
Чаро берун шудӣ зуду ҳаросон?
Бигуфт, як қорие мехонд Қуръон,
Дигаргунам зи уҷби хониши он.
Бихонд у зи ҳубби Ҳақ Худоро,
Кашад аз уҷб оҳанги риёро.
Бувад гар зикри Қуръон баҳри Яздон,
Сазад бар ҳар калима бахшиши қон.
Агар хирман кунӣ кишти ибодат,
Бисузад оташи уҷбе ба соат.
Бихоҳӣ васли ширин гар зи Раҳмон,
Макан чун куҳкан бе фойида қон.
Ниятро холис аз уҷбу риё кун,
Аз инҳо донаи тақво ҷудо кун.
Бикун киште, ки бошад ҳосили У,
Мурод аз қишр бошад мағзи неку.
Бино дар мағзи нағзат монӣ, эй пуст,
Ки то мағзи ту гирад баҳра аз дуст.
Ҳубобона агар бемағз бошӣ,
Ба ғайр аз як садо чизе набошӣ.

Дар баёни қалби салим гуяд ҳазрати Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Касе пурсид аз он ҳодии роҳ,
Чӣ сон қалби салим ёбам ба Аллоҳ.
Бигуфт, ойна аз ҳаққуляқин аст,
Аз ин раҳ восили илмуляқин аст.
Касе гар ёфт ин ду нозаниро,
Биёбад ҷилваи айнуляқинро.
Сафо шуд дил зи гарди мессивойӣ,
Шавад ойнадори кибриёӣ.
Ба ҳар қасре, ки аввал шоҳ ояд,
Ҳама фаррош дар покӣ дарояд.
Чу фаррошона дар покии ин хон,
Набошӣ, то ки гардад арши Раҳмон.
Бари покии ин хон омадӣ ту,
Чу калбе бари нон омадӣ ту.
Ҳама ашё бари ин хона омад,
Ҳарими ҷилваи қонона омад.

Сафойе кун, бaсe шoйиcтa гaрдaд,
Бaри aғeр ин дaр бaстa гaрдaд.
Нaмeбинӣ бa oлaм ҳeч дaрбoн,
Нaбигзoрaд кaсe бe изни Султoн.
Ҳaмa aшe дaр ин хoнa кунӣ гум,
Шaвӣ гум, тo биeбӣ вaсли мaрдум.
Худopo аз дaри ин дил биeбӣ,
Кучo аз бaйти oбу гил биeбӣ?
Лaби худ бaстa аз чуну чaрo бoш,
Ҳaмeшa муeтaзир дaр ин сaрo бoш.

Зикри нaфӣ иcбoти ғaзaлoмeз вa шaкaрoмeзи ҳaзрaти Мaвлaвӣ Ҷунунӣ рaҳмaтуллоҳи aлaлӣҳ

Гуяд дaрбoни ин дaр, лo илoҳa иллaллоҳ,
Ҳoзиру нoзир дилбaр, лo илoҳa иллaллоҳ.
Зикри aнбиeи У, вирди aвлиeи У,
Хoсa зикри oн Сaрвaр, лo илoҳa иллaллоҳ.
Мaктуби аршу курсӣ бaр aврoқи фирдaвсӣ,
Зикри аршиeн aкcар, лo илoҳa иллaллоҳ.
Ғулғули мaлaк бишнaв, нoлaи фaлaк бишнaв,
Meoяд сaдo, эй кaр, лo илoҳa иллaллоҳ.
Oшиқoн аз ин вoсил, зoкирoн аз ин шoғил,
Вирди ҷумлa бaҳру бaр, лo илoҳa иллaллоҳ.
Toлибoни вaҳдaтpo, aҳли нуши шaрбaтpo,
Нушoнaд мaйи кaвcар, лo илoҳa иллaллоҳ.
Кoрвoни ин рaҳpo, coликoни дaргaҳpo,
Дaрсe, ки кунaд аз бaр, лo илoҳa иллaллоҳ.
Кaфтaрoни аршиpo, муъминoни фaршиpo,
Хуш зикри ҷинну ҷoнвaр, лo илoҳa иллaллоҳ.
Зикри чoр мaзҳaбҳo, фaтҳи гaнҷи мaтлaбҳo,
Гуяд Ҷунун дaр мaҳшaр, лo илoҳa иллaллоҳ.

Воқeаи хoҷa Aбулҳaкими Тирмизӣ рaҳмaтуллоҳи aлaйҳ

Aзизe буд, хoҷa Булҳaким нoм,
Пaёпaй нуш кaрдӣ ҷуръaи ҷoм.
Бинушӣ бoдaҳoи ҷoми лaбрeз,
Муқими шaръи дин дaр шaҳри Тирмиз.
Aз у рaвшaн чaрoғи дини миллaт,
Гузaшт аз oшиқoн дaр бoби хиллaт.

Муқаддам з-авлиёи асри худ буд,
Зи маймуни нафас ҳар укда бикшуд.
Мақомаш ёфта айнуляқинро,
Бикушта ҳимматаш деви лаъинро.
Ҳамеша пешааш эҳёи дин буд,
Чу хур пурнур з-у руйи замин буд.
Ба шайх Бутуробӣ карда суҳбат,
Зи Хузравия бaсе нушида шарбат.
Ба Яҳёи Маъодӣ баҳри маънӣ,
Чунон кушид дар гуфтор яъне.
Ки у ҳайрон бимонд, аз гуфтаи у,
Гуҳар борид ганҷи суфтаи у.
Дари маънӣ гар аз ваҳдат кушояд,
Ба касрат роҳи хомушӣ намояд.
Агар дилро муҳаббат кард оғуш,
Аз у илми ладунӣ мезанад чуш.
Дар ин раҳ тифли мактабхони маҳвӣ,
Ҳамебандад забони пири наҳвӣ.
Биё, маҳвӣ шав, у наҳвӣ маҳчур,
Барой аз ин сиёҳӣ ҷониби нур.

Дар баёни ҷиҳоди хоча раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд он соҳибвилоят,
Ки кушидам ба нафс андар итоъат.
Наёмад ҳеҷ ин саркаш ба фармон,
Ба ҷаҳдаш гарчи кандам умрҳо ҷон.
Ба охир гуфтам ин аҷзойи дузах,
Ҳиҷоби роҳ гардидаст, барзах.
Ҳалокаш мекунам, якборагӣ соф,
Намехоҳам қарини бурёбоф.
Ки дил аз ин муҳолиф шуд ҷигархун,
Бирафтам бар лаби дарёи Ҷайхун.
Бибастам дасту пойи хеш маҳкам,
Бияфкандам тани худро дар он ям.
Ба оғушаш кашид, он мавҷи дарё,
Кушод он укдаи дасту сару по.
Маро андохт дар хушкӣ зи худ дур,
Ба нола омадам, дар олами нур.
Ки, ё Рабб, ин ҷӣ нафс аст бар тани ман?
Ҳамеша душмани ҷон, раҳзани ман,
На лойиқ бар биҳишт асту на дузах,

Чй сон маҳрум ношойиста барзах?
На шояд қатлро на зиндагиرو,
Зи касбу кор роҳи бандагиرو.
Шудам маъюс, кардам гиряи зор,
Кушуд боби дилам аз ганчи асрор.
Ба ин навъ аз чиҳоди душмани роҳ,
Расиданд, дустони Ҳақ ба Даргоҳ.

Баёни дар об андохтани Хоҷа тасонифҳои худро

Чунин фармуд, он маъруфи доно,
Тасониф кардаам, дар роҳи Мавло.
Китобҳое зи завқи ишқи Бечун,
Фикандам он китобҳоро ба Ҷайхун.
Зи байни мавҷҳо авроқ яксар,
Ҳамаро ҷамъ карда, ҳузри раҳбар,
Зи ҳифзи қудрати он олами нур,
Яке ҳарф аз тасонифҳо нашуд кур.
Ки ҳузр он ҷумла пешам кард ҳозир,
Саломат буд, аз маҳфузи Қодир.
Халилро нор гулшан шуд саропо,
Аҷаб набвад шавад сандуқ дарё.
Ба Мусо дар шаби водии Айман,
Шудӣ гургон шубон аз ваҷҳи аҳсан.
Бигардад душманон аз фазли У дуст,
Туро фарзанд аз қаҳраш кунад пушт.
Бифармояд, ба дандон канда шав зуд,
Яке дандонат аз бинӣ кашад дуд.
Худӣ бегона гардад офати ҷон,
Ки ҳаст ин ҷумла дар фармони Субҳон.
Агар бо Ҳақ шавӣ ин ҷумла бо туст,
Тамоми хасми бадҳоҳат шавад дуст.
Шунав аз ман, лаҳул мавло лаҳул кулл,
Ки У бахшад туро сад косаи мул.
Гузар кун аз ҳама бо суйи У бин,
Иморат кун ҳамеша хонаи дин.
Дар ин хона расӣ рузе ба хоне,
Расад ҷононаи ҷуйҳо ба ҷоне.

Расад чононаи чуйҳо ба чоне.
Саросар қон шудӣ, бигзор танро,
Ҳама Уғу шудӣ, бигзор манро.

Фармудани ҳоҷа, ки дидам Зоти Бечунро ҳазор бор

Чунин фармуд, боз он пири ирфон,
Ки кандам қонҳо дар роҳи Қонон.
Ба ҳоби ҳеш шудастам масти дидор,
Ки дидам Зоти Бечунро ҳазор бор.
Ба ҳар дидан аз ӯ хостам муроде,
Зи эҳсонаш расидам дар кушодӣ.
Кушода шуд, зи ҳар су уқдаи роҳ,
Муяссар шуд шароби васли Аллоҳ.
Ба бедорӣ ба касби ҷустуҷу бош,
Ки хуфтӣ, интизори рӯи ӯ бош.
Ба он сузиш диле бошад ҳамеша,
Давонад, то ниҳоли ишқ реша.
Бикун дар арзи дил кишти муҳаббат,
Ки то ҳосил диҳад рузи қиёмат.
Бағоят арзи сатҳи дил васеъ аст,
Зи шури ишқ соҳибдил малеҳ аст.
Малоҳат ёб, аз кони ҳақиқат,
Ба шуру ҷазба кун сайри тариқат.
Малеҳоне, ки сайр диданд аз пеш,
Намак пошидаанд андар дили реш.
Гудоз андар раҳи ӯ, сузро ёб,
Кашад ин суз сӯи васли Ваҳҳоб.
Ҳамон сузе, ки бахшад Эзиди пок,
Насузад сузи хокистар чу хошок.
Чу уди тар баре бе шуъла сузад,
Ба ҳиҷри дуди дил оташ фурузад.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Оташу ишқи ӯ ба ҳам наздик,
Ҷоми май бо сабу ба ҳам наздик.
Ҷоки дил духтан намӯбинад,
Сузани хуш руфу ба ҳам наздик.
Доғи дилсузу рӯзи ашки равон,

Гулхану оби чу ба ҳам наздик.
Мурдану зистане, ки ошикрост,
Теғи тезу гулу ба ҳам наздик.
Талху ширинии дили солик,
Шиша шуд бо каду ба ҳам наздик.
Дили умеде, ки андар ин роҳ аст,
Паҳлавону қабу ба ҳам наздик.
Аз фано манзили бақо ёбӣ,
Камӣ бо нуму ба ҳам наздик.
Эй Чунунӣ, даруни қасри бадан,
Ошнову аду ба ҳам наздик.

Эътирози шайхи асраш ба Хоча раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин нақл аст, андар аҳди ӯ,
Азизе буд, бо атвор неку.
Бузурге бо камолоти мақоме,
Ба назди халқ соҳибэҳтироме.
Ба хоҷа буд, дойим эътирозӣ,
Набуд хоҷа зи унфаш нек розӣ.
Ки хоҷа кулбаи вайронае дошт,
Ба арзи дил дар он ҷо тухм мекошт.
Дар он кулба саге зодӣ кучукҳо,
Нарондӣ хоҷааш аз поси дилҳо.
Бари рондан бирафт ҳафтод боре,
Нарондаш оқибат аз хавфи Борӣ.
Таҳаммул карда, мекардӣ ибодат,
Ба завқи қону дил, на касбу одат.
Шабе он бузурге унфи ӯ дошт,
Ки тухми эътирози хоҷа мекошт.
Ба ногаҳ Мустафоро дид дар хоб,
Бигуфт, эй шайх, андар роҳи Ваҳҳоб.
Ба шахсе мекунӣ ту подарозӣ,
Валиюллоҳ, Худо аз уст розӣ.
Дилаш ҳафтод боре рафт аз кор,
Наёфт аз хуӣ некаш калб озор.
Писандидааст ӯ дар роҳи тавҳид,
Дилаш дар васли ӯ аз халқ таҷрид.
Агар хоҳӣ саъодат дар ду олам,
Бикун ту чокарии он мукаррам.

Чу калби қаҳф шав, дар остонаш,
Давон шав, аз дилу ҷон дар инонаш.
Дуояш гир, дойим кун зиёрат,
Бикун парҳез аз чашми ҳақорат.
Туйи ҳамчун муридон, ӯ чу пир аст,
Туро дар мартаба ӯ дастгир аст.
Намуда тавба, дар хидмат камар баст,
Ба дар чун чокари маҳкур биншаст.

Воқеаи ҳашми Хоҷа раҳматуллоҳи алайҳ

Касе пурсид аз аҳли аёлаш,
Зи хуйи умрҳо моҳу солаш.
Ки қаҳру қоҳише дорад ё на,
Ба кирдори шумо рузу шабона.
Бигуфтандӣ, ки ҳашмаш инчунин аст,
Ба рузи қоҳиши моён ҳазин аст.
Дилаш аз ҳар касе, ки дорад озор,
Ба он кас мекунад некуйи бисёр.
Бинушад об, на нону таъоме,
Ба нармӣ Гуяд у ширин каломӣ.
Шавад дар гиряву андар муноҷот,
Зи даргоҳи қарам хоҳони ҳоҷот.
Ба рези ашк Гуяд , ё Илоҳӣ,
Чӣ қардам ман ба даргоҳат гуноҳе?
Ки эшонро ба ман қардастӣ бадху,
Бадӣ созанд бо ман аҳли неку.
Намӯдонам, туро додам чӣ озор?
Ки дар озорашон қардӣ гирифта?
Дуо қарда, бигиряд назди Бечун,
Шавем аз нолаи зораш қигархун.
Тамоми аҳли хона ҷамъ оёем,
Ба хилватхона дар пешаш дароёем.
Ҳама тавбакунон дар узру тақсир,
Ки бахшо ҷурми мо, эй Қони иксир.
Кунад афву шавад аз гиря хомуш,
Шавад деги дилаш сокин аз он ҷуш.
Ба ту неку бадӣ душману дуст,
Агар донӣ, ҳама аз ҷониби Уст.
Маёзораш, ки дар озор афтӣ,
Бакораш шав, ки аз қор афтӣ.

Воқеаи начосатрези канизе бар сари Хоҷа дар роҳ

Чунин нақл аст, аз он пири раҳбар,
Дилаш меҳост, суҳби пири аксар.
Ба рузе мегузаштӣ ногаҳонӣ,
Ба сӯйи ҷомеъе бо ҷумъагонӣ.
Либосҳои баёзу нек дар бар,
Имома бо сафойе баста бар сар.
Сари девори қасре як канизаш,
Наёмад неку бад андар тамизаш.
Зи тифлаш шуста мурдори бавле,
Ба таште карда пур омад ба ҳавлӣ.
Гузар мекард Хоҷа зери девор,
Фуру резид аз боло ба як бор.
Наҷосат рез шуд малбусу дастор,
Имома кисваташ гардид мурдор.
Наёмад хашми бад ҳаргиз ба хуяш,
Нашуд табдили он хуӣ накуяш.
Ҳамон шаб ҳузри хуш омад ба пешаш,
Намуда сарфароз аз файзи хешаш.
Бидид оне, ки ӯ нодиданӣ буд,
Гулуро чид к-он ночиданӣ буд.
Дар ин раҳ ҳар, ки хашми худ фуру хурд,
Бидон, ки аз рафиқонаш гарав бурд.
Ба вақти қаҳри душман мекашад сар,
Ба фарқаш зуд зан аз сабр ханҷар.
Ки ин туғёнқунон бархост чун мор,
Ба ҳар дил захм андозад зи озор.

Гирифтор шудани зане ба Хоҷа раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин нақл аст, аз он пири аҳрор,
Зане шуд, дар ҷавониҳо гирифтор.
Чу Юсуф будам, аз фитна гурезон,
Ки ӯ ҷуён зулайховаш канизон.
Агар мурғи диле ҳар су равон аст,
Тани бечора ҳам аз пай давон аст.
Бувад ҳаввосу аъзо навқари дил,
Зи дунболаш даванд, чун кузаи гил.
Ҷимоди кузае аз руҳ равон шуд,

Ҳамон салсол аз ҷони давон шуд,
 Дилу тан дар ҳаётӣ дар амал шуд,
 Ки самнушону бо ҷоми асал шуд,
 Ба касби роҳи тоҷат мебарад ҷон,
 Ки то ҷони дигар ёбад зи Ҷонон,
 Ба сӯйи нури босу мебарад дил,
 Ки то аз файзи ӯ дил созад ҳосил,
 Барои имтиёз омад туро ақл,
 К-аз ин ақлат ба ақли кулл кунӣ нақл,
 Ба як ҷисм ин ҳама ҷавҳар мураккаб,
 Ҳамаро дар амал овард, мурағтаб,
 Ба ақли кулл ба ислоҳи бадан куш,
 Дурре, ки суфтаам, кун ҳалқаи гуш,
 Ки ин силсила занҷири дароз аст,
 Сараш бар баста бар даргоҳи роз аст,
 Ҷунунӣ силсилаҷунбони ишқ аст,
 Дилаш дар Каъбаву тан дар Димишқ аст,

Ғазали ҳазрати Мавлави Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ

Ҷоми завқи ишқ аз рузи азал нушидаам,
 Дар аласт ин деги майолударо пушидаам,
 Аз барои пухтани хомон, фурузам оташе,
 Варна дар деги муҳаббат борҳо ҷушидаам,
 Ҳеҷ аз ризқи қасамно донам н-ояд зиёд,
 Дар зиёди ӯ чӣ мекушӣ, ки ман кушидаам,
 Ақлу ҳушам шамъваш дар мағзи сар нури фурузад,
 Нури ишқи дилрабо аз файзи дил пушидаам,
 Дар ҳузури дил нишастам, фориф аз ғавғойи тан,
 Интизори файзи қудсӣ карда, хомушидаам,
 Ту зи дур андозӣ андешаи дур афтода,
 Наҳну ақрабу мин варид фаҳмида, хомушидаам,
 Рафтаанд мардони раҳ, даври ҷиҳод омад ба ту,
 Ки Ҷунун меғуфт, рӯйи ҳасми ҷон бихрушидаам.

Воқеаи шайх Абубакри Варроқ раҳматуллоҳи алайҳ

Азизе номи ӯ Бубакри Варроқ,
 Мунаввар ӯ зи нури Холиқи Тоқ,
 Дар ин раҳ пешвоии корвоне,

Дилу ҷонаш ба сайри ломаконе.
Ба ҳар зикре ҳиҷобаш пардадар буд,
Зи кимёи нигоҳаш хок зар буд.
Зи роҳаш курдилҳо роҳ дида,
Зи ҷомаш талхкомон май кашида.
Муридон гирди моҳаш чун ситора,
Ба нуши хуми ваҳдат бенақора.
Зи таълимаш ҳама дар нола шабхез,
Ба ташна дода юмнаш ҷоми лабррез.
Мусоҳиб бо ҳакими Тирмизӣ буд,
Ба Ҳузравия пайи улфатпазӣ буд.
Адибулавлиё уро лақаб буд,
Ки хулқаш доимо ҳусни адаб буд.
Муридро манъ кардӣ аз сафарҳо,
Ки сабр омад, калиди қуфли дарҳо.
Ҳамеша сабр мифтоҳул фараҷ гуфт,
Ғули мақсад зи сабри ғунча бишкуфт.
Қамоли нахли имон сабр бошад,
Ки тухм аз сабр шаҳбозӣ тарошад.
Зи сабр аз хоки тира бишкуфад гул,
Лаби хушке расад дар шишаи мул.
Ҳазорон кимё ин ҷо падида аст,
Қасе чун сабр иксире надидаст.

Фармудани шайх Абубакри Варроқ раҳматуллоҳи алайҳ

Чунин фармуд, рӯзе он дилогоҳ,
Ки ман санҷидаам, дар роҳи Аллоҳ.
Ду олам ҳайр дар моли қалил аст,
Зиёда аз қадар аз сарсабил аст.
Ҳисоби кам малолаш камтар ояд,
Ҷавоби осон ба рузи маҳшар ояд.
Шарри ду кавн аз моли қасир аст,
Дили бебаҳра дар баҳраш асир аст.
Ки ақсар дил зи меҳри Зоти Ҷаббор,
Қушояд қуфли боби ганҷи асрор.
Аз он ганҷи саъодатҳои маъсум,
Бисозад меҳри ин мурдори маҳрум.
Аз ин бадтар адуят қист, эй қон?
Ки маҳрумат қунад, аз файзи Субҳон?

Чй бошад, фитнатар аз мөҳри дунё?
Чудо ҳар бандаро созад зи Мавло?
Сияҳ гар шуд, либоси дил дар ин дуд,
Намебинад сафойи нури Маъбуд.
Ду зид як ҷо нагардад ҷамъ ҳаргиз,
Нашуд зулмат ба нури шамъ ҳаргиз.
Ба суръат зуд з-ин ҷифа бикан дил,
Ки қабл аз ҷифа гаштан тор бигсил.
Ки ин ҷифа туро мурдор созад,
Ба дузах дар ҳучуми нор созад.
Ниҳоли дил ба шаҳди дуст пайванд,
Аз ин талхӣ барой, шав маъдани қанд.

Боз фармудани шайх раҳматулоҳи алайҳ

Чунин фармуд, он шайдойи марҳум,
Шавад аз ганҷи дил асрор маълум.
Ба ман фармуд, ҳай, эй қалби огоҳ,
Бихоҳ чизе, ки мөхоҳӣ зи Даргоҳ.
Бигуфтам, эй Худованди ҷаҳондор,
Аён бар илми ту пушида асрор.
Ҳама пайғамбарони оламоро,
Фиристодӣ ба дунё ганҷи исро.
Сари ғавғойи ҷамъи офариниш,
Ҳама сардори ғофилҳои биниш.
Балоҳо бар сари эшон фуру шуд,
Барои дуст дар ранҷи аду шуд.
Надорам тоқати он ранҷи эшон,
Маро дар бандагӣ бечорагӣ мон.
Ба ман зикри Ту дар як гуша бехтар,
Зи ғавғойи ҷаҳонӣ тӯша бехтар.
Ба эшон қуввати пайғамбарӣ буд,
Дили эшон зи олойиш барӣ буд.
Ки фарқи Закариё бин арраи тез,
Кашидӣ аз ду ҷониб қавми хунрез.
Дупора шуд, зи зулми қавми ҷоҳил,
Набудӣ як нафас аз зикр ғофил.
Киро мегардад ин давлат муяссар,
Ба ёди Ҳақ дуто гардад баробар.
Агарчанде ки аз душман ҷафо буд,
Зи сӯйи Дуст сад мөҳру вафо буд.

Касе ки нуш кард аз шахди Борӣ,
Зи завқи дил намояд ҷонсупорӣ.
Ғизойи ҷонфизо дар коми ҷон кун,
Ба азми ломакон тарки макон кун.

Вафоти шайх ва хоб дидани касе уро (рах.)

Ба охир шуд, дами паймонааш пур,
Паси хоки садаф гардид он дурр.
Шабе уро азизе дид дар хоб,
Ба гиря буд, ашки ӯ чу селоб.
Ба ғам олуда, рӯй гул чу заъфар,
Дуто гардида аз андуҳ пайкар.
Бигуфт, эй шайхи олам, ҳол чун аст?
Ки аҳволат чунин дил бесукун аст?
Бигуфто, дар ғами дил чун набошам?
Ки мардум фарқ шуд, дар баҳри олам.
Надоранд ёди марг аз айшу мастӣ,
Зи Ҳақ ғофил ҳама ишкампарастӣ.
Дулу ҷоншон асири меҳри дунё,
Намесозанд ёди ишқи Мавло.
Ба гуристон аз он рузе, ки хобам,
Чунин дар гиряву ҳоли харобам.
Ки ҳар мурда биёранд сӯи гуристон,
Надорад даҳяки ӯ нури имон.
Аз ин ғам хастаам бисёр-бисёр,
Битарсон қавмро аз қаҳри Қаҳҳор.
Набошанд фарраи найранги дунё,
Машуянд дасти маҳруми зи уқбо.
Сазойи бандагӣ умри дуруза,
Ба шаб қоим бибояд, руз руза.
Чаро дар роҳи дунёӣ кананд ҷон,
Кананд ҷон аз барои нури имон.
Ба шамъ оянд сӯи гури торик,
Ки сад уқба аст, ин ҷо сахту борик.
Зи ирфони шамъ имонро гиронанд,
Вагарна дар азоби бад бимонанд.
Шунав солиқ, ҷӣ гуфт он ҳолдида,
Намояш ҳалқа дар гуше кашида.
Пазиро шав, ки мегуям падарвор,
Хурӣ варна басте гурзи табарвор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раз

Бохабар бош, ки ин хок камар мөшиканад
Зери девори лаҳад косаи сар мөшиканад
На магас ёфт халосӣ, на пари анқойе,
Бол зан қониби мақсуд, ки пар мөшиканад.
Охири кор ҳама сарвхиромони қаҳон,
Қади сарвона дар ин хона ду дар мөшиканад.
Кухқанвор дар ин водии ҳичрони аллам,
Раҳравон, тешазанон лаҳти ҷигар мөшиканад.
Дилшикаста зи ғами санги маломат нашавӣ,
Шохи нахлат нигар аз бори самар мөшиканад.
Чун сафедор макаш сар, ки дар ин боғи қаҳон,
Қадат аз бесамарӣ зарби табар мөшиканад.
Ҳеҷ дил тоб надорад ба дами тири ғамаш,
Раме нокарда ба оҳанги сипар мөшиканад.
Нашавӣ дар пайи озори дили ошиқи зор,
Санги хора зи дами оҳи сахар мөшиканад.
Маъданулҳоли Чунунӣ дар сари бозори қаҳон,
Қимати лаззати сад шахду шакар мөшиканад.

Воқеан ба хоб дидани азизе шайхро

Азизе дигаре ҳам дид дар хоб,
Фузунтар нури рухсораш зи маҳтоб.
Бигуфташ, чунӣ дар нури Илоҳӣ?
Ки дар дидан мунаввартар зи моҳӣ?
Бигуфт, дар арш оварда муқобил,
Ба дастам дод, номаи ҷумла ҳосил.
Назар кардам, ки аз исён сияҳ буд,
Зи ҳайрони ӯ дилам табаҳ буд.
Бигуфт Эзид, ки Сатторул – уюбам,
Ки Ман пушандаи ҷурму зунубам.
Ба дунёят нақардам интизоро,
Насозам низ рузи ҳашр расво.
Гуноҳат афв кардам, аз карамҳе,
Намепурсам туро аз бешу камҳе.
Биҳамдиллоҳ, зи лутфаш сарфарозам,
Адо шуд, уқбаи саҳту дарозам.
Саропо номаам гарчи сияҳ аст,

Умеди томам аз фазли Илоҳ аст.
Ба ҳар муям ҳазорон ҷурму исён,
Равам андар умеди афви Субҳон.
Намедонам, чӣ бошад қисмати ғайб?
Надидам хешро як лаҳза бе айб.
Башар доим ба шарр будаст мойил,
Ба ду ният шавам дар айб қойил.
Хама шарри дили инсон ниҳон аст,
Ба як су хайри пинҳонӣ дукон аст.
Агар тавфиқи Яздонӣ шавад ёр,
Шавад хайри ниҳон ғолиб ба ашрор.
Насозад лутфи ӯ гар дастгире,
Ба доми нафси ғаддорат асирӣ.
Чу аъмо сахт домони карам гир,
Зи феъли зишт худро дар надам гир.
Зи ботин сар кашад шарр гар чу аждар,
Надомат ҳамчу теғаш мезанад сар.

Воқеаи шайх Абуалии Исфаҳонӣ (раҳ.)

Азизе шайх Алии Исфаҳонӣ,
Расида з-ин макон дар ло маконӣ.
Ба таҳвилоти рангоранги ҷомаш,
Ба саҳву суқр маҳвият мақомаш.
Бузургу эътибори ҷамъи ирфон,
Гарав бурда ба тақво аз бузургон.
Мусоҳиб бо Ҷунайду Бутуробӣ,
Зи доғи ишқ дар сина харобӣ.
Бағоят хушхиром андар тариқат,
Мунаввар ҷонаш аз нури ҳақиқат.
Зиёрат омад Усмони Маккӣ,
Суханвар буд, аз табъи музаккӣ.
Ба вомаш сӣ ҳазор аз нақди динор,
Зи эҳсонаш ба сарфи роҳи дилдор.
Ҳамаро як муриди ӯ Суҳайл ном,
Барои Ҳақ адо кардаш зи инъом.
Муриди Бусухайлаш буд шайдо,
Зи руяш нури тавҳидӣ ҳувайдо.
Ба роҳи Дуст амволаш талаф буд,
Барои Ҳақ ҳамеша ҷон ба каф буд.
Чунин гуфт, он Алии Исфаҳонӣ,

Мақоми соликон дорад нишоне.
Яқинони вафо дар боргоҳанд,
Ҳамеша ҳозирон дар пешгоҳанд.
Бувад ҳар зокире дар раҳмати Рабб,
Зи ҷумлаи орифон бошад муқарраб.
Ҳузури Ҳақ зиёда аз яқин аст,
Дар ин илмуляқин айнуляқин аст.
Шудам гуён бар ҷуёни роҳаш,
Ки то ёбад дилам файзи нигоҳаш.

Фармудани шайх Алӣ (раҳ.)

Чунин фармуд, рузе он ҷигарреш,
Назар андохтам дар ботини хеш.
Ки фаҳри хешро дар фақр дидам,
Гуле солим зи навмедӣ шамидам.
Зи файзи илм гардидам тавонгар,
Дилам аз касрати зикраш мунаввар.
Касе Гӯяд, расидам қурби Ҳуро,
Ба дониш дар миёни роҳ уро.
Чнонки кудакон дар хонаи тор,
Зи равзан гар занад хуршед анвор.
Ба шуъла нури он партав занад даст,
Ба умеде ба қабзаш шуълае ҳаст.
Кушода панҷаро бинад, ки холӣ,
На ранге аз асар, на аз мисоле.
Ба ҳар ҷо бо ҳама кас ҳаст ҳамроҳ,
Вале аз қурби ӯ кас нест, огоҳ.
Зи нураш ҳар дили оғаҳ мунаввар,
Зи гулзораш машоми ҷон муаттар.
Ба зоҳир дур, дар маъно қариб аст,
Маризи ӯ шавӣ, неку табиб аст.
Ба шарте, ки аз ӯ дору бихоҳӣ,
Кунӣ зора ба Даргоҳи Илоҳӣ.
Тазарруӣ қадрҳо ба Даргоҳ,
Ба сӯи зориён шуд раҳми Аллоҳ.
Ки ин ҳастӣ набошад дар ҳақиқат,
Бувад ҳастӣ сифоти Зоти Бөҳад.
Ба оқизҳо расад ваҳми ғурураш,
Ба зулматҳо диҳад пайваста нураш.
Ки ин касрат аз ӯ пайдову маълум,

Ҳама охир ба ваҳдат мешавад гумм.
Зи касрат рӯй гардон, шав ба ваҳдат,
Муваҳҳид бош, то рузи қиёмат.
Зи ғамҳо, то биёбӣ растагорӣ,
Ба дил кун интизорӣ, интизорӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)

Дарег, субҳи умедам расид ба шом охир,
Лабам зи хушкии ҳиҷрон надид ҷом охир.
Надид васли нигоре дар ин фазои фироқ,
Начида дона чу мурғе, задам ба дом охир.
Зи ранҷи фирқати Дилбар дил ҷигархун шуд,
Равам ба гиря, ки ваҳшӣ нагашт ром охир.
Умедам он, ки сабо мерасам ба гулшани васл,
Ки шуд ба хом тамаъҳо нафас тамом охир.
Зи нуши шаҳди майи ӯ ҳануз ташнатарам,
Нарафт талхии ҳиҷронат зи талхком охир.
Гурехт ҷони ғарибам зи чанги Азроил,
Нашуд илоҷ, ки кардам ба ӯ салом охир.
Чӣ суд иззату нозе ба рӯи тахти ғурур?
Ки зери хоки лаҳад мешавӣ изом охир.
Ба бенишони Худо рав, нишон чӣ металабӣ?
Намонад аз касе ин ҷо нишону ном охир.
Қариб шуд, ки китоби Ҷунунӣ тамом шуд,
Валек ҳарфи муҳаббат нашуд тамом охир.

Фармудани шайх Абубакр (раҳ.)

Чунин фармуд, он сармасти ушшоқ,
Даме, ки ҷон диҳам, бар Холиқи Тоқ.
На ҳамчун дигарон бемор бошам,
Пайи омезиши ағёр бошам.
Касон ояд зи ҳар су бо аёдат,
Ба ҳар як қилу қолу як иборат.
Зи ҳар кас хоста дору давоӣ,
Ба ҳар бегона, ҷони ошноӣ.
Диҳам ман ҷони худро ошиқона,
Кашам худро ба навъе аз миёна.
Ба рузе гуфт, лаббайку зи худ рафт,
Ниҳод дар сачда пешони худ рафт.

Табассум карда гуфт, аз чашми дил бин,
Расидам дар муроди хеш ал ҳин.
Миёни мову ӯ чуз пардаё нест,
Ба ман з-У нектар дилбурдаё нест.
Бигуфт Аллоҳ, ҷони худ супорид,
Ҷаҳонро бо ҷаҳондорон гузорид.
Гузашт аз дори дун он раҳнамун, гу
Инно лиллоҳи ва инно илайҳи роҷиъун гу.
Ҳамон шахси шаҳодатгуй гуфто,
Бидон Абулҳасан, он шайхи шайдо.
Гирифта риши худ бигристӣ зор,
Каломи сарзанишро карда тайёр.
Ки чун гуфтӣ, ба сӯи авлиёе,
Шаҳодат гуй дар назъат худойе.
Чӣ ҳад дорад шикаста мури лангё?
Кунад талқин ба болини наҳангё?
Дихад ошиқ чунон ҷонё ба Ҷонон,
Нағунҷад дар миёна қобизи он.
Ҳазорон раҳмати Ҳақ бар равонаш,
Ба завқ осуда бодо устухонаш.

Воқеаи шайх Хайруннасоч (рах.)

Азизе номи ӯ Хайруннасочӣ,
Ба фарқи орифони аср тоҷе.
Ба қурби рутба, олимақоме,
Ба хулқ, дилбари ширинкаломе.
Пайи эҳёи дил, Исо нафас буд,
Шакаррезон ба коми ҳар магас буд.
Дами шаъни ӯ иксир будӣ,
Дуояш дар ҳадаф чун тир будӣ.
Дукони суҳбаташ чун кимийе,
Шудӣ зар мушти хоки ҳар гадоёе.
Муриди шайх Сарри синаафкор,
Чунайдро мешудӣ ҳампира дар кор.
Ба ваъзаш об кардӣ, қалби сангин,
Ба ҳар лабташна додӣ, ҷоми рангин.
Ки Шиблӣ бо ҳамон Иброҳими хос,
Ба файзи саҳби ӯ шуд аҳли ихлос.
Ба дасташ тавбаву байъат намуданд,
Зи юмнаш нуши ин шарбат намуданд.

Зи поси ҳурмати бисёр устод,
Ки Шиблӣ бо Ҷунайдуллоҳ фиристонд.
Ҷунайд уро ба суҳбат дошт, чандон,
Расид, то дар мақоми қурби Субҳон.
Ки Иброҳим ба файзи суҳбати ӯ,
Ба коми ҷон расид аз давлати ӯ.
Вале бошад амонатдори Бечун,
Расонд он аластӣ ҷоми гулгун.

Баёни касбу кори шайх (раҳ.)

Чунин гуянд, касби он чигарреш,
Ки қардӣ кути нон аз пешайи хеш.
Ғаҳе бофандагӣ қардӣ ба дукон,
Ғаҳе моҳикашӣ қардӣ зи Уммон.
Шудӣ гар бар лаби Даҷла хиромаш,
Давидӣ, моҳиён бо сӯйи домаш.
Ки ҳар кас мешудӣ, ҷуёни қурбат,
Мутеъи ҷумла фармонаш ба хидмат.
Ба рузе ёфт, қарбоси аҷузе,
Ба зикру фикри Эзид дардсузе.
Аҷуза гуфт, орам музди қарбос,
Набошӣ, чун кунам ё аюҳаннос?
Бигуфташ, бурда андар Даҷла андоз,
Расонад сим бо мо ҳар самак боз.
Биёвардаш саман, рузе заъифа,
Набудӣ шайх, то гирад вазифа.
Ба вифқи амри ӯ дар Даҷла андохт,
Шуда фориф ба сӯйи кулбааш тохт.
Хиромон шуд, ба рузе шайхи шайдо,
Ба пешаш моҳие омад зи дарё.
Гирифта, симро андар даҳонаш,
Супориш қард, бо қутби замонаш.
Касеро, ки расад фазли Илоҳӣ,
Ба ӯ парвона гардад, мурғу моҳӣ.
Шавад аҳли ҷаҳон бо ӯ мусаххар,
Назар дар хок созад, мешавад зар.
Дили аҳли ҷаҳон дар қудрати Уст,
Касе бо ӯ бувад, он ҷумла бо уст.
Шунав аз манн, лаҳул мавло лаҳул кулл,
Бирав, эй ҷуз, ба зудӣ ҷониби кулл.

Фармудани шайх (рах.)

Ба рузе гуфт, ӯ бо сӯйи ёрон,
Ба самъи мудрики он интизорон.
Ба ҷуз аҷзу шикасти пурниёзе,
Масозед назди Эзид сарфарозӣ.
Набошед эътимоди зикри асмо,
Ки бар Одам будӣ кулли илми асмо.
Ба ҷаннат монёи зиллат нагардид,
Зи зиллат аз уло бар хок афтид.
Ба чандин тавбаву инно заламно,
Қабул шуд, тавбааш бо сад надамно.
Ба зухду тоъати пур ҳам манозед,
Нағунҷад нози маъмур наёзед.
Ки Иблис аз ҳама зоҳид ба пиндор,
Наёфт он ҷо раҳе охир ба Дарбор.
Мабош эмин зи макри кирдугорӣ,
Ту оқиз тоқати макраш надорӣ.
Зи қаҳраш тарс, умед аз риҷойӣ,
Ба ҷуз ӯ нест, ғамхорат ба ҷойе.
Ба аҷз меъмори қасри дин набошӣ,
Зи пул, то нағзарӣ, эмин набошӣ.
Бувад дин чун садаф имон дар ӯ,
Дили муъмин бувад доим пари ӯ.
Аз ин шамъ аст, равшан хонаи дил,
Зи ғафлатҳо машав, бегонаи дил.
Ба афзойи дилу ҷон боядат кор,
Набошӣ дар физойи ҷисми мурдор.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуний (рах.)

Ман он олуда будам, нури ирфонаш диҳад покӣ,
Ки омад аз азал, аз тири ишқи ӯ ба дил чоке.
Ба умеди ҷамоли ҷонфизо, ду чашма шуд чашмам,
Барам то рузи маҳшар ашкрезон чашми намноке.
Аз он рузе, ки хурдам ҷуръаи шавқи майи Уро,
Намесозам назар таъзимҳои навраси токе.
Наяндозад назар аз фирқати дил хок мегардам,
Расонад лутфаш аз ними нигаҳ дар сақфи афлоке.
Ба фазли ӯ кунам тай, уқбаҳои рузи маҳшарро,

Вагарна мешавад мушкил, ба ҳоли ин кафи хоке.
Зи эҳсонат ҳама дар айшу базму комрониҳо,
Намеднам, ба қатли куштаи нозат чӣ чолоке.
Зи андуҳи ҷаҳон чун ғунҷайе ба гарди дил,
Биё соқӣ, даме бо ҷуръаи ҷоми тарабноке.
Зи ишқаш шуъла гар дар танури дил фуру резад,
Ба сузишҳо дилу ҷону бадан афтад чу хошоке.
Умед ин аст, фардо оташи дузах насузонад,
Ки аз тифлӣ Ҷунун шуд, ошиқӣ Султони лавлоке.

Воқеаи вафоти шайх Абубакр (рах.)

Ба тақдири Худованди тавоно,
Саду бистсола шуд, он пири доно.
Намози шом будаш, қобиз омад,
Ба назди он валиюллоҳ даромад.
Бигуфт, хуш омадӣ, эй қобизи қон,
Ҳазорон қон фидойи номи Субҳон.
Ту ҳам ҳастӣ мутеъи амри Бечун,
Баройи қабзи руҳи ин чигархун.
Агарчи бо ту амри қабзи қон аст,
Ба ман амри намози фарз, хон аст.
Нагардад фарзи ту аз қудраташ фавт,
Вале гардад намозам фавт аз мавт.
Таҳаммул кун, ки то хонам намозам,
Бигуям роз, бар Даргоҳи розам.
Таҳорат тоза карда, хуш гузорид,
Ба сачда сар ниҳода, қон супорид.
Ҳамеша раҳмати Ҳақ бар равонаш,
Мунаввар бод, доим ҷисму ҷонаш.
Нигар маргу тариқи зистанро,
Агар дар суд хоҳӣ, хештанро.
Ки бояд зиндагӣ ҳам аз бари ӯ,
Бувад мурдан ба завқи манзари ӯ.
Барӣ аз вай на баҳри айшу лаззат,
Бари ӯ мар на бар даъвойи ҷаннат.
Муроди ду ҷаҳон ӯ бошаду бас,
Ниҳоли ишқ кун дар сина мағрас.

Хоб дидани азизе шайхро (рах.)

Азизе дид, уро дар шабе хоб,
Мунаввар чөҳрааш аз нури Ваҳҳоб.
Бипурсидаш, ки эй сардори ирфон,
Чӣ дидӣ баъди марг аз лутфи Субҳон?
Бигуфт, аз ман чӣ пурсӣ з-ин хабарҳо,
Ғизо кун, дар раҳаш хуни чигарҳо.
Бҳамдиллоҳ, ки аз зиндони дунё,
Халосӣ ёфтам, дар қурби Мавло.
Аҷал сад кош будӣ дар маҳалтар,
Зи ғамхона расидӣ ранҷи камтар.
Чаҳоне қифаи ғаддори мурда,
Дар ӯ халқ аз хунукруйӣ фусурда.
Ҳазорон шукр, дидам олами ҳай,
Дилу қонам фараҳ аз бахшиши Вай.
Зи феъли бад шавад марги бадон бад,
Надонад кас, ки мақбул аст ё рад.
Зи андуҳи ғами хавфу риҷояш,
Ба ларза дил зи тақдири қазояш.
Чӣ донад кас, ки дар тумори тақдир,
Чӣ бинвиштаст, килки олимуссир?
Чигарҳо хун аз ин рамзи ниҳон аст,
Хирадҳо з-ин дақиқа дар фиғон аст.

Воқеаи азизи Хуросонӣ (рах.)

Азизе буд, дар мулки Хуросон,
Ба Нишопур қойи ҳақпарастон.
Ба қазба дар раҳи Эзид хиромон,
Ғаҳе дар хонақаҳ, ғаҳ дар биёбон.
Чу Маҷнун дар биёбонҳо мақомаш,
Зи улфат ваҳшиёни дашт ромаш.
Хиромони тариқат аз раҳи дил,
Чу дурр дар баҳри ваҳдат карда манзил.
Зи худ раста, ба Ҳақ пайваста доим,
Дилаш аз оташи ғайбӣ мулойим.
Чу соя маҳви хуршеди ҳақиқӣ,
Дилаш воқиф зи файзи ҳар тариқе.
Миёни мардумон Бӯҳамза номаш,
Ба коми дил паёпай нуши қомаш.

Ба рузе дар таваккул қасд карда,
Ба дил ният намуда, зери парда.
Ки қуту туъмаё аз кас нахоҳам,
Чӣ навъе, ки ато созад Илоҳам.
Ба шури ишқ рафт, андар биебон,
Гурусна, ташна дар хуршеди тобон.
Баромад аз сари роҳаш чаҳи об,
Аҷаб оби хуш аз тақдири Ваҳҳоб.
Ба хору хас даҳони чоҳ пушид,
Ба зикри Ҳақ ба як гуша бикушид.
Ки нафсаш ба танг аз ранҷу хорӣ,
Баромад аз ниҳоди нафси зорӣ.
Ки, эй банда, чароӣ дар ҳалокам?
Ба хориҳо фикандастӣ ба хокам?
Худо фармуд, ло тулқу, амал кун,
На танро дар ҳалокатҳо касал кун.
Надорам, тоқате з-ин беш дар ранҷ,
Ҳалокам кардаӣ дар касрати ганҷ.
Бигуфт, эй раҳзани солуси маккор,
Намири, нест ҳосил васли Дилдор.

Воқеаи шайх Ҷунайд (раҳ.)

Чунин нақл аст, андар соати руз,
Ҷунайд андар раҳе мерафт, бо суз.
Ба ногаҳ дид, он малъуни шайтон,
Ба маккорӣ шуда, чун тифли урён.
Ҷаҳад дар гардани ҳар кас савора,
Ҷунайд андохт сӯи ӯ назора.
Бигуфт, эй лаънатӣ, шарме надорӣ,
Ки худро дар сари мардум барорӣ.
Бувад мардум ҳамон қавми қигарреш,
Ки роҳи ҳақпарастӣ карда дар пеш.
Ба Шавнизия дар хилват ништаста,
Ба рӯи худ дари ағёр баста.
Ки доим ман қигархунам зи эшон,
Зи зуҳду тоъати он сидққешон.
Ҷунайд омад, ба Шавнизия ногоҳ,
Ки то бинад, ки бошад қавми огоҳ.
Абуҳамза зи хилват кард фарёд,
Дуруғ меғӯяд, он малъуни бедод.

Ки кай аз авлиё воқиф шавад ў,
Надонад ҳоли эшон як сари му.
Надонистанд, шерони дилогоҳ,
Мақоми марди ҳақро андар ин роҳ.
Бувад асрор зери пардаи дил,
Надонад, зиндадилро мурдаи дил.
Бувад махсуси илми олимуссир,
Надонад ҳеҷ кас, ин кони иксир.
Гумони неқдорон аз аломат,
Зи зуҳду порсойиву муҳаббат.
Зи некӣ нек пиндоранд уро,
Надонанд, сирри сидқи он накуро,
Ки бошад рутбаи ў то кучоҳо,
Хуфӣ ин ганҷ дар шоҳу гадоҳо.
Магар доно кунад, доноӣи асрор,
Шавад лутфи Илоҳӣ пардабардор.
Дар ин раҳ ҳар муҳибbero валӣ дон,
Ба ҳар дил меҳри Ҳақ бошад, Алӣ дон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)

Ишқи Худо ба сина нишони вилоят аст,
Як қатраи сиришк бех аз сад каромат аст.
Дар ҳар диле, ки доғ зи ишқаш ниҳодаанд,
Ҳамчун сипар фиғор ба тири маломат аст.
Худ дуст дошт, аз азап омӯхт дустӣ,
Ин дустӣ ба хондани суяш аломат аст.
Аз нозҳо дубора қиёмат чӣ мекунӣ,
Ки ин ҷо ғами фироқ ба ошиқ қиёмат аст.
То бози шоҳдор ба зудӣ ғликор кун,
Ояд нидоӣи ирҷиъӣ дон, ки амонат аст.
Ёди нигоҳ хуни дил аз дида мекашад,
Ё Рабб, зи неши мижа аҷойиб ҳиҷомат аст.
Теги забон нагашта, бигу зикри поки ў,
Ки вақти назъи руҳ забон дар каломат аст.
Ҷони ширин ба ҳалқу ниғаҳ дар хумори сақф,
Эй хастаӣи хароб, ба ҷониб чӣ ҳолат аст?
Муҳтоҷ шуд, Ҷунунӣ, ба ҳоҷоти рузгор,
Танро ба шур додаву дил дар фароғат аст.

Фармоиши шайх (раҳ.)

Чунин нақл аст, аз он маҳрами дил,
Ҳамеша шуд биёбон гарди манзил.
Гилеми чун кафан печида дар тан,
Давомат дар сафар бо дидаи тар.
Ба болои сараш сайрони хуршед,
Давон будӣ ба сӯи куйи умед.
Ҳазорон фарсах ӯ мерафт, соле,
Ба огоҳикунон сарфи хаёле.
Ба охир сокини Байтулҳарам шуд,
Муқими дарғаҳи он Зулкарам шуд.
Ба ҳаргоҳе, ки хориҷ мешудӣ ӯ,
Дубора бастӣ ихром аз бари Ҳу.
Касе пурсид, з-он масти цигархун,
Кӣ бошад, суфӣ андар роҳи Бечун?
Бигуфт, суфӣ ҳамоне, ки дар ин роҳ,
Дилаш мунис нахоҳад ғайри Аллоҳ.
Агар ағёр пайдо шуд ба пешаш,
Кунад тангӣ сафойи қалби решаш.
Шавад ваҳшӣ зи дил донони дилгир,
Дилоромаш шавад он олимуссир.
Бикун холӣ саройи дил зи ағёр,
Ки то хилватсаро гардад ба Дилдор.
Илоҳо, завқи ишқат ёри қон кун,
Зи дониш ҳар сари муям забон кун.
Ки гуям зикри маҳбубони даргоҳ,
Чӣ гуна рафтаанд, бо сӯи Аллоҳ?
Ба қону дил муҳибби ҳонадонам,
Кафи хоки қудуми дустионам.
Нашуд гарчи зиёратшон муяссар,
Зи зикри авлиё қонам мунаввар.

Воқеаи хабар додани он Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи васаллам

Ба рузе Мустафо омад ба хона,
Дилу қонаш ба файзони Ягона.
Ҳасанро дид, маъюсу шикаста,
Муборак хотираш аз ғусса хаста.
Бигуфт, эй қон, чунин ғамгин чаройӣ?

Расидат ин кудурат аз кучойе?
Чу гунча омад он гул дар табассум,
Чу тутӣ шуд паси арзи такаллум.
Ки аз насли Ҳусайни додарам зуд,
Шавад ёздаҳ имом аз халқи Маъбуд.
Ки фарзандони зуррияи хош,
Чунин ғамгину маҳзуну дилрош.
Табассум карда, Ҳазрат гуфт, эй ҷон,
Басе хушнуд шав, аз лутфи Субҳон,
Ки руёнад зи наслат шоҳбозе,
Шавад ғавси замону дилнавозе.
Ҷаҳонро нури ӯ гирад чу хуршед,
Ки бахшад баҳраҳо бар аҳли умед.
Зи файзаш соликон шайдову вола,
Зи дардаш ошиқон доим ба нола.
Аз ӯ гирад ривоҷ дини Ислом,
Кунад эҳёи динам он накуном.
Ба нафъи халқ аз файзони Аллоҳ,
Кунад пеш аз имомон андар ин роҳ,
Шавад сарҳалқаи ҳар авлиёе,
Расад дар қурби Ҳақ аз порсойӣ.
Шавад машхур он сардори ирфон,
Ҷаҳонро пур кунад аз амри Субҳон,
Ба ҳар ташна зи ҷон гардида соқӣ,
Ки бахшад чуръаҳо аз ҷоми боқӣ.
Аз ӯ чандин каромат гашта содир,
Бувад исми шарифаш Абдулқодир.
Ҳасан хушнуд шуд, аз он башорат,
Намози шукр Хонда, бо таҳорат.
Касе, ки шуд муҳибби Ғавсул - азъзам,
Ба мақсад мөрасад, дар ҳар ду олам.

Воқеаи ҳазрати Ғавсулаъзам (раҳ.)

Зи насли шоҳ Ҳасан он тоза ғавҳар,
Ҳусайне буд ӯ аз рӯи модар.
Зи батни ду садаф пайдо шуд он дурр,
Ҷаҳон шуд ҳамчу маҳ аз нури ӯ пур.
Ба Ҷелон буд нуши шарбати ӯ,
Ба Бағдод аст, хоки турбати ӯ.
Чунунӣ хоки ӯ аз ҷон зада бу,

Бинушид чуръайе аз шарбати Ху.
 Ба рузе омадӣ, он кутби ирфон,
 Лаби дарёи Даҷла бо муридон.
 Аҷузе дид, дар он ҷо нишаста,
 Гиристӣ бо фиғону зору хаста.
 Бигуфташ, эй аҷузи зору гирён,
 Чӣ гирий, ин чӣ ҳол асту чӣ афғон?
 Бигуфт, эй хоки поят нури дида,
 Ба ҷонам кулфати саъбе расида.
 Маро як навҷавон зебо писар буд,
 Аз он нурулбасар ҳушам ба сар буд.
 Ки кардам бо ҳавасҳо хонадораш,
 Аруси нав ниҳодам дар канораш.
 Ки ман дар шодии асбоби хона,
 Дар ин гирдоб аз ҳукми Ягона.
 Писар он арусу ҷамъи хешон,
 Ба киштӣ шоду хуррам ҷамъи эшон.
 Бишуд ғарқоб он киштӣ ба Уммон,
 Бимондам зору саргардону ҳайрон.
 Чунин будаст, тақдири Илоҳӣ,
 Ҳама шуд туъма бар ҳар мурғу моҳӣ.
 Ки ҳар рузе биёям, назди гирдоб,
 Дили пурҳасрату бо чашми пуроб.
 Кунам ёд аз ҷавони наврасида,
 Ҷавони мурда, ба мақсад норасида.
 Бигирям зор зор аз ҳасрати ӯ,
 Ки бист сол аст, дар ин кардаам ху.
 Бигуфташ Ғавс, як дам бош хомуш,
 Барорад киштиро Қодир аз ин чуш.
 Ба қибла карда ру, шуд дар муноҷот,
 Ки, эй ҳоҷатбарори ҷумла ҳоҷот.
 Ба Ту осон бувад, ҳар амри душвор,
 Чӣ навъе, ки ниҳон кардӣ, падида ор.
 Ҳама аз қудрати Ҳайӣи тавоно,
 Баромад киштӣ аз он қатри дарё.
 Ҳамон ҷамъу ҳамон базму тарона,
 Саломат буд, аз лутфи Ягона.
 Аз ин навъи каромоташ ҳазорон,
 Сарехо буд аз он Ғавси Ҷелон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ дар сифати Ғавсулаъзам

Дурри дарёи сафо, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Ғавҳари мавҷи бақо, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Соқии ҷоми карам, дар хилвати хоси ҳарам,
Раҳбари хоси Худо, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Шуд ло макон маъвойи ӯ, халқи қаҳон шайдойи ӯ,
Бар дарди ранҷурон даво, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Ғар ҳар тараф манзар кунад, хоки сияхро зар кунад,
Андар ҳақиқат кимиё, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Шоҳи ҳама шоҳони дин, қутби ҳама рӯи замин,
Бигашта аз арши Ёло, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Аз ду қаҳон доманкашон, ғаввоси баҳри бенишон,
Тобон чу хуршеди само, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Тай карда сад роҳи фано, пайваста дар нурулбақо,
Ошиқ ба анвори лиқо, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Дар ишқи Ҳақ бирён шуда, аз хуни дил гуён шуда,
Дар роҳи ваҳдат мосиво, он шоҳи Ғавсулаъзам аст,
Аз ҷон Ҷунунӣ чокараш, афтода бар хоки дараш,
Соқӣ ба ӯ шому сабо, он шоҳи Ғавсулаъзам аст.

Воқеаи густоҳӣ иамудани шайх Амҷади Ҷомӣ ба Ғавсулаъзам

Ба вақти суқр шайхул Аҳмади Ҷом,
Басе шурида буд аз нашъаи ҷом.
Зи ғайрат шуд, ба як шөрө савора,
Намудӣ сайри олам моҳвора,
Мунаввар карда, оламо ба нураш,
Ба ҳар ориф намудӣ зарби зураш.
Мусаххар карда, оламо аҷойиб,
Гузар кард аз Хуросон сӯи Мағриб.
Азизе гуфт, эй пири муқаррам,
Бирав, акнун ба сӯи Ғавсулаъзам.
Ба ӯ ғолиб шудӣ, рафта дар Бағдод,
Мусаллам бо ту ҷумла аҳли иршод.
Ки ҷамъи авлиёи зери гардун,
Ба ту қойил шаванд, эй шайхи маҷнун.
Инони шери худро тофт он дам,
Равон гардид, сӯи Ғавсулаъзам.

Расид андар фозойи дашти Бағдод,
Даруни хонақаҳ буд, он накузод.
Зи густохи Шайх - ул - Аҳмади Ҷом,
Чу омад ғайрати он тоҷулисом.
Сагери дид, истода ба дарбор,
Бигуфт, эй калб, рав аз амри Ҷаббор.
Зи роҳи омма ояд шайхи сармаст,
Савори ӯ магар як гурбайе ҳаст?
Макун бар шайх меҳмонам назора,
Бикун он гурбаашро пора-пора.
Зи юмни ҳиммати Ғавс - ул — илоҳӣ,
Қавӣ шуд калб, чун деви сиёҳе.
Давон омад, гирифт он шери нарро,
Даронида кафонидаш цигарро.
Аз ин ҳикмат шуда он шайх ҳайрон,
Ҳаросон монда, дар рӯи биёбон.
Намондаш ҳеҷ аз он кайф ҳоле,
Равонаш шуд магар аз бод холӣ.
Чу дид он қуввати қутби замонро,
Кашид оҳи пушаймонӣ ниҳонро.
Шуда сарпанчааш з-ангушти ӯ хам,
Зи густохӣ надомат кард он дам.
Қафо гардид з-он ҷо сӯи хона,
Ватан омад, ба азкори Яғона.
Ба ҳар солиқ дар ин раҳ як мақом аст,
Ки ҳар субҳи умед аз баъди шом аст.
Ҳамон шерон, ки андар поси динанд,
Ба ҳадди ҳеш ҳар як нозанинанд.
Худованде, ки кард ин халқи носут,
Сиришт ӯ ҳар якеро дар тафовут.
Надода пашшаро зури ҳумойӣ,
Музоҳим боз бар дустон чаройӣ?
Агар бозе ба ҳар кабке занад чанг,
Бигирад чанги боз аз хуни ӯ ранг.
Намедонӣ ту аз табъи мушавваш,
Ки бошад зери ин хокистар оташ.
Дар ин раҳ хуфта шеронанд, ҳуш дор,
Шағоло, аз адаб худро ниғаҳ дор.
Ки ҳар рубаҳ кунад бо ҷинс бозӣ,
Нашояд ғамзааш дар пеши тозӣ.

Кабутарвор охир андарин хон,
Набурд аз чанги бозон беадаб чон.
Дар ин раҳ мурро мори дусар дон,
Саги ин боргахро шери нар дон.

Воқеаи хабар кардани Ғавсулаъзам ҳафтоду ҳашт сол пеш аз Баҳоуддин (раҳ.)

Ба рузи ваъз фармудан ба асҳоб,
Чу маҳ хирманкунон дар байни аҳбоб.
Назар афканда бо сӯи Бухоро,
Чунин фармуд ӯ бе истихоро.
Ки баъд аз мо, пас аз ҳафтоду ҳашт сол,
Барояд дар Бухоро соҳиби ҳол.
Қаландар талъате, бо нуши ҷоме,
Муҳаммад машрабе, олимақоме.
Ба қазба ҳам инони шури Мансур,
Гарав бурда, зи мастиҳо ба тайфур.
Зи руҳи мо биёбад тарбиятҳо,
Зи мо гардад дари ганчи дилаш во.
Навиштанд, дар замонаш нақши таърих,
Гузоридад дар саҳфи таворих.
Диле, ки пур шавад аз илми асрор,
Бубинад пешу пасро ойинавор.
Бизан сайқал, ки то ойина созӣ,
Дилат з-олудагӣ гардад намозӣ.
Вузуйи зоҳирӣ кардастӣ бисёр,
Таҳорат кун, ба ҳавзи қалб як бор.
Агар дар назди Эзид дил шавад пок,
Мадор аз касрати олудагӣ бок.
Назар бар дил кунад Эзид на бар тан,
Ки мақсад дона аст аз ҷамъи хирман.
Сафо ёбад, назаргоҳи Илоҳӣ,
Бубини ҷилваи ӯ гоҳ-гоҳе.

Хабар додани бобо Саммосӣ аз пайдо шудани Баҳоуддин (раҳ)

Буруни шаҳр қасри фосиқон буд,
Дар он ҷо чанд хона хоҷагон буд.
Аз он ҷо пири Саммосӣ гузар кард,

Ба сӯи қасри фосиқон назар кард.
Кашида буй, шуд ҳолаш дигаргун,
Ба ҳайрат рафт, он пири чигархун.
Бигуфто, буй меояд аз ин ҷо,
Магар як марди Ҳақ гардид пайдо.
Бигуфт, зуд аст, қасри фосиқоне,
Шавад аз файз қасри орифоне.
Ба рузе боз бо ҷамъи муридон,
Ки омад он дилогаҳ, пири ирфон.
Ба қасри орифон гардид дохил,
Ба меҳмонӣ ба хоҷа кард манзил.
Баҳроуддин дар он дам буд к дак,
Таъомӣ гашта буд ё тифли ширмак.
Ба Хоҷа гуфт, он тифле, ки дорӣ,
Гирифта, зуд пеши мо биёрӣ.
Кашида бар сари ӯ дасти шафқат,
Басе кардаш аён навъе муҳаббат.
Бифармуд, ҷониби Мири кулолӣ,
Ки гар ту толиби он Зулҷалолӣ.
Ки ин кудак, кунун фарзанди мо шуд,
Агар ин толиби роҳи Худо шуд.
Супурдам бо ту, неку тарбият кун,
Ба ин анвори Ҳақ аз шаш ҷиҳат кун.
Агар комил нашуд аз хирмани ту,
Ба фардо дасти мову домани ту.
Ки мо ҳастем з-ин фонӣ равона,
Туйи дар ҷойи мо шайхи замона.
Касеро, ки ба ӯ бошад Худо ёр,
Тамоми авлиё гардад мадагор.
Шавад дар хидмати ӯ моҳу ахтар,
Ба ӯ ҳаммол гардад, боди Сар – сар.
Ҳамон, ки роҳ ёбад, сӯи Бораш,
Тамоми халқ гардад, интизораш.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах.)

Зи чуди Шоҳ дар ин раҳ касе ғанӣ накунад,
Надод роҳ ба ҳарам, то ки ҷонканӣ накунад.
Ба сӯи нури ҳақиқат ҳазор домангир,
Нараст домани дил, то ки равшанӣ накунад.
Биё ба майкадаҳо, ҷуръайи муҳаббат нуш,

Насохт Каъба диле, то ки гулханӣ накунад.
 Зи роҳи нафс бизан, ки карими ӯ бошӣ,
 Касе сахӣ нашавад, то ки раҳзанӣ накунад.
 Зи нестӣ кас бирасад ба қурби пешаи ӯ,
 Ба шарти ҳеҷ мане, зодаи манӣ накунад.
 Ҳамон, ки ҳаст муқими ҳарими дил имрӯз,
 Сабо ба ранҷи сафар рафта, руканӣ накунад.
 Ки баст боз шаҳро танобе канда тан,
 Надод васл ба қоне, ки ботанӣ накунад.
 Ту душмани худӣ, аз тан ҳиҷоби бад баргир,
 Касе ба қуз та ба қон ҳеҷ душманӣ накунад.
 Чунунӣ, то ки набинад қилваи ӯ,
 Назар ба қилваи ҳурони гулшане накунад.

Воқеаи таваҷҷуҳ додани ҳазрати Ғавсулаъзам ба Баҳоуддин аз олами арвоҳ

Ки рафт, бобои Саммосӣ зи олам,
 Ба руҳи ӯ расад, раҳмат дамодам.
 Халифа шуд, ба ҷо Мири кулолаш,
 Фузун будӣ, ривоҷи моҳу солаш.
 Баҳоуддин ба он шаҳ кард байъат,
 Ба ҷо овард он қавлу васият.
 Ба қалбаш исми Зоти пок фармуд,
 Валекин қалби ӯ дар ҳеҷ нақшуд.
 Баромад қабзи олуда ба саҳро,
 Ба гуша муътакиф биншаст, як ҷо.
 Шабе дар хоб будӣ, он мукаррам,
 Ба хобаш ҳозир омад Ғавсулаъзам.
 Ниҳод ангушт бар рӯи дили ӯ,
 Нафас карда, ба ҳалли мушкили ӯ.
 Бигуфташ, гуй зикри исми Зотӣ,
 Ки то з-ин бастагӣ ебӣ наҷоте.
 Ба зерӣ панҷа гуфта, зикр со бор,
 Дилаш то баст нақши зикри Ҷаббор.
 Кушода шуд дари ганҷинаи дил,
 Паёпай шуд ба қалбаш файз ҳосил.
 Бигуфташ Ғавс, эй фарзанд, дарёб,
 Мунаққаш шуд дилат аз зикри Ваҳҳоб.
 Кунун ту фориг аз нуқсу газандӣ,
 Ба қалби толиби Ҳақ нақш бандӣ.

Забони дил шуда дар зикр қорӣ,
Ҳамегуфтӣ, ҳамеша зикри Борӣ.
Аз он дам дар футуҳ афтод кораш,
Расо шуд, тири файзи интизораш.
Ки аксар авлиёи ошиқона,
Ки доранд, нисбат аз Ғавси замона.

Воқеаи ба зикри хуфя пардохтани Баҳоуддин дар суҳбати Амир Кулонӣ

Амир дар зикри махфиву аёнӣ,
Ки гуфтӣ зикри қаҳру ҳам ниҳонӣ.
Баҳоуддин ба зикри хуфя пардохт,
Баҳористони дилро сайр месохт.
Ба зикри хуфя мебудӣ ба суҳбат,
Ба вақти қаҳрҳо рафтӣ ба узлат,
Хулафо карданд, иғво бар сари ӯ,
Ки эърозат зи суҳбат нест неку.
Амир фармудшон, уро гузоред,
Ба ҳоли ҳолбахшии ӯ супоред.
Ки ӯ аз роҳи хуфя бонасиб аст,
Ба ӯ дар зикри аъёнӣ ҳаҷиб аст.
Ки вақти қаҳр уро қабз ояд,
Дилаш аз зикри пинҳонӣ кушояд.
Аз ин боис варо маъзур доред,
Зи занни бадгумонӣ дур доред.
Муридон ҷумла шуд, дар равияи пир,
Баҳоуддин зи хуфя шуд қаҳонгир.
Ки ҳар ташна насиб аз чашмаиё дошт,
Худо меҳри варо он сӯй бигмошт.
Мағу уро, ки рав аз оби ман нуш,
Гузар аз деги худ, дар деги ман ҷуш.
На як деғу на як чашма аст ин ҷо,
Ҳазорон дар ҳазорон чашм бикшо.
Басе дарбори яздонӣ калон аст,
Ҳазорон олам андар вай ниҳон аст.
Ба ҳар ранғу ба ҳар вазъу ба ҳар ҳол,
Кунад наққош хоҳад нақшу тимсол.
Карашмаи оламорой назар кун,
Зи айби нақши наққошат ҳазар кун.

Ба мақоми эҳён дам расидани хоҷа Баҳоуддин (рах.)

Ба хидмат рафта будӣ, сӯйи саҳро,
Ба як ёри маъод дар зикри аъзо.
Магар зикраш латифаи Исавӣ буд,
Ҳамоно машрабаш дар пайравӣ буд.
Ба ҳазлан гуфт, эй суфӣ, бимир зуд,
Дароз афтод, мурд аз амри Маъбуд.
Баҳоуддин шуда, бисёр ҳайрон,
Парешон шуд, дар он рӯйи биёбон.
Пас аз чандин парешонии хотир,
Бигуфташ, зинда шав, эй мусофир.
Дар он дам зинда шуд, аз амри Субҳон,
Ба кори авлиёҳо ақл ҳайрон.
Ки омад назди мир пири ирфон,
Намудаш арзи он ҳоли парешон.
Табассум карда гуфт, эй соҳиби ҳол,
Нагуфти зинда шав, эй мард, дар ҳол.
Кашидӣ он қадар ташвиши бисёр,
Ба кори саҳл андуҳе чӣ даркор?
Ба солиқ ру диҳад беихтиёрӣ,
Ки гардад амри ӯ фармони Борӣ.
Зи худ гум шав, ки ин ҳастӣ ҳиҷоб аст,
Сари муйе вучудат садди боб аст.
Ба ҳар гоҳе фано гаштӣ, бақо бин,
Ба ҳар ҳоле, ки дард омад, дано бин.
Гузар кун аз давоҳо, дардро ӯб,
Зи доғи сина ранги зардро ӯб.

Ғазали шакарomezи ҳазрати Маълавӣ Чунуш рахматуллоҳи алайҳ

Ҳар шайъро зи бари санъати Ҳу менигарам,
Ойнавор зи қон бар рухи ӯ менигарам.
Ҳар маҷозе, ки дар ин қост, ҳақиқат дорад,
Ба ҳақиқат зи маҷозиш наку менигарам.
Рафтани умри азизам, ки ба хотир ояд,
Оҳи пурдардкашон қониби ҷу менигарам.
Қаҳдҳо мекунам аз баҳри ғизоии дилу қон,
Ќуръа монушаму гаҳ сӯйи гулу менигарам.
Дусту душман ба қадал омада андар дили танг,

Дусти маҷруҳ аз ин ҷанги аду менигарам.
Синачокии ман аз тири азал омада буд,
То дами марг кучо сӯи руфу менигарам?
Боданушему надонем, ки зи майхонаи кист,
Нуш доништа на бо сӯи сабу менигарам.
Дил ба хуноба вузу кард, ки дилдор омад,
Ранҷи ҷонона зи ҷон карда, вузу менигарам.
Эй Чунун, то нигаҳам сайри ҷамолаш накунад,
Кай ба ҳурони маҳи силсиламу менигарам?

Рехлат намудани Амир Кулолӣ ва халифа шудани Баҳоуддин ба ҷойи у

Расид умри Амири руз ба охир,
Пайи азми ватан шуд, он мусофир.
Ҷаҳонро манзили меҳнатсаро дид,
Дилаш з-ин гарди имкон домане чид.
Ба ҷояш шуд Баҳоуддин халифа,
Муқаяд гашт, дар силки вазифа.
Мунаввар шамъи ҷон дар хонаи ӯ,
Зи ҳар су ҷамъ шуд парвонаи ӯ.
Ба ҳар лабташнайе гардид соқӣ,
Фано гардида дар ҳастии Боқӣ.
Мунаввар шуд, Бухоро дар замонаш,
Зи нури синаи девонагонаш.
Ба тавфи Каъба шуд рузе равона,
Кашида оҳи сарди ошиқона.
Бифармуд бар Алоуддини Аттор,
Ба ҷойи мо халифа бош, эй ёр,
Ки доим толибонро гарм дорӣ,
Зи пирони тариқат шарм дорӣ.
Пас аз ҳаҷ рафтани он соҳиби роз,
Халифа кард доим ҷаҳр оғоз.
Чунон гармӣ расид аз ишқи Яздон,
Ки борид дар Бухоро абри файзон.
Ба ҳар суҳбат ҳама шайдову вола,
Чу булбул ошиқон ҳар су ба нола.
Ки зикри ҷаҳр гардад масмаъи гуш,
Зи гуш ояд ба ҳар ҷон лаззати нуш.
Зи ҷону дил расад бар ҷумла аъзо,
Бичушад деги дил чун мавҷи дарё.

Забону гушу дил дар зикр ояд,
 Аз ин ру, зуд боби дил кушояд.
 Ки гирад баҳра ому хос яксар,
 Ба ҷуз мункир шавад ҳар дил мунаввар.
 Ки зикри дил тариқи хосагон аст,
 Забони дилшиносиҳо ягон аст.
 Агар гуяндааш андеша дорад,
 Ниҳолаш сӯйи ваҳдат реша дорад.
 Ки зикр аз ҳифзи андеша ҳисоб аст,
 Зи огоҳӣ ба ҳар зикре савоб аст.
 Магар мазкурро ҳозир бидонӣ,
 Варо андар ҳузури дил бихонӣ.
 Ки то дил роҳате аз зикр гирад,
 Ки Мазкур зокири худро пазирад.

Воқеаи омадани хоҷа Баҳроуддин аз Байтуллоҳ

Баҳроуддин зи баъди тавфи хона,
 Биёмад боз сӯйи корхона.
 Алоуддин ба суҳбат буд ҳозир,
 Тамоми соликон дар ҳалқа доир.
 Касе то гуфт, назди пири ирфон,
 Алоуддин халифа гашт, эй ҷон,
 Ба суҳбат зикри ҷаҳр оғоз кардӣ,
 Зи дарди дил, баланд овоз кардӣ.
 Мухолиф бо шумо шуд, зиндагонӣ,
 Чунин шуд воқеа, дигар ту донӣ.
 Баҳо сӯйи Алоӣ худ назар кард,
 Табассум сӯйи он олигуҳар кард.
 Бифармудаш, чаро ту ҷаҳр кардӣ?
 Зи гарми дил кашидӣ охи сардӣ.
 Алоуддин бигуфт, эй кутби олам,
 Ба суҳбат ҷаҳр аз амри ту кардам.
 Ки гуфти соликонро гарм дорӣ,
 Нагуфти зикри хуфя нарм дорӣ.
 Накардам ҷаҳр суҳбатҳо нашуд гарм,
 Шумо донед, з-ин пас ҷаҳр ё нарм?
 Баҳроуддин аз ин хомуш гардид,
 Ба ҷушиши ин сухан сарпуш гардид.
 Ба сомеъ ҳар каломе, ки писанд аст,
 Ба завқи ҷони ошиқ бех зи қанд аст.

Зи ҳар зикре, ки ёбад дил ҳузуре,
Ба хонаи дил занад партав зи нуре.
Ба ӯ кушиш дар ин раҳ бештар кун,
Мақомат аз рафиқон пештар кун.
Ба ҳар паҳлу, ки мақсадро биёбӣ,
Аз он паҳлуруйҳо рух натобӣ.

Баёни вафоти хоча Баҳоуддин (рах.)

Расид умри Баҳоуддин ба итмом,
Ба тавфи каъбаи қон баст ихром.
Кафи ҳуҷҷат кушода, дар дуо шуд,
Ба ҳангоми тазарруъ қонфидо шуд.
Чу боз аз кундаи тан канда побанд,
Бишуд восил ба анвори Худованд.
Ҳазорон раҳмати Ҳақ бар равонаш,
Зи Ҳақ хушнуд бодо қисму қонаш.
Чӣ қонҳо канд ӯ дар роҳи Қонон,
Ки қорӣ шуд тариқи нақшбандон.
Зи некон пешаи некӣ бимонад,
Самарбахшаст, нахле ки шинонад.
Ки Ғавс аз нисбати қаҳр қавӣ буд,
Зи қаҳраш сад ҳазорон уқда бикшуд.
Баҳоуддин насиба аз хуфӣ дошт,
Ба арзи дил ниҳонӣ тухм мекошт.
Ту ҳам ду зикрро ширу шакар дон,
Ҳусули файз аз ганҷи дигар дон.
Хушо кас, ки ба қо орад якero,
Ба якдигар кунад бухлу шакero.
Бувад ҳар чор раҳ, роҳи Паёмбар,
Ба Бубакру Умар, Усмону Ҳайдар.
Ки худ карданд, фармуданд эшон,
Ба маҷмуъи саҳоба файзкешон.
Накарданд наҳйи кори хайр ҳаргиз,
Ту чунӣ каллаи ҳар байни полиз?
Кунӣ наҳйе раҳи Ҳақро надида,
Бигуӣ талху шаҳдаш ночашида.
Бизан буса зи пойи раҳравонаш,
Қадаҳнушӣ зи юмни май кашонаш.
Бикун наҳй ин димоғи худписандӣ,
К -аз ин шерон наёбӣ то газанде.

Баройи аз худӣ, уро биёбӣ,
Аз ин роҳи талаб гар рух натобӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)

Надида роҳро инкори раҳ кардан, ҷӣ вовайло,
Сияхруйи надида таъни маҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Туро амри сафединома кард, аз нури ирфонаш,
Ба дасти хеш рӯи худ сияҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Ба ҳар ҷурме ҳазорон тавбаву ашқу надам бояд,
Надида айби худ фаҳри гунаҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Саропо ғарқи айбӣ аз сари ғафлат намедонӣ,
Ба айби андаки ҳар кас ниғаҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Бари хидмат фиристонид аз ҳосил чиҳо кардӣ,
Накарда ҳеҷ ҳосил ру ба шоҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Дари дилро кушо, бо ин калиди зикри субҳонӣ,
Ба ин уқда сару поро гиреҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Хушо, ки сар ба савдойи муҳаббат шурҳо дорад,
Ба савдойи ҷаҳон сар зери чоҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Муҳиббон дар паноҳи лутфи Эзид рафта осуда,
Ба зери теғи душман сар панаҳ кардан, ҷӣ вовайло.
Ҷунуно, суҳбати девонагон шуд, роҳати ҷонам,
Баройи ҳоҷате ру боз сияҳ кардан, ҷӣ вовайло.

Воқеаи халифа шудани хоҷа Алоуддини Аттор раҳматуллоҳи алайҳ

Халифа шуд Алоуддини Аттор,
Ба ҷойи пири худ бар ҷамъи аброр.
Халифа буд, ҳам домоди хона,
Ҷамеша кори ӯ зикри шабона.
Зи эшон шуд, Низомуддин Хомуш,
Миёни соликони маст қадаҳнуш.
Ки ӯ мебуд дар мулки Самарқанд,
Бидодӣ толибони роҳро панд.
Чу маҳ шуд нури ӯ кам-кам зиёда,
Зи рафтораш саворон шуд пиёда.
Шуда машҳур дар кашфу каромот,
Ҷамеша ғарқи нури ҷилваии Зот.
Ки ҳар солик зи иксири нигоҳаш,
Бигаштӣ зар зи хоки такагоҳаш.

Ғаразгуён ба назди шайх Аттор,
Расониданд, бадгуйи бисёр.
Ки мавлоно Низомуддини Хомуш,
Намесозад ба фармони шумо гуш.
Ки дорад, дағдаға рахти калоне,
Шуда ғарра ба таъзими ҷаҳоне.
Намедонад шуморо муршиду пир,
Агарчи аз шумо шуд, кони иксир.
Забони шарру талбисӣ кушоданд,
Ба бадхоҳию бадгуйи фитоиданд.
Алоуддин ғазабомез гашта,
Чу оташ з-он шамогон тез гашта.
Ба ӯ коҳиш намуда, ғойибона,
Касеро кард сӯйи ӯ равона.
Ки мавлоно ба пеши мо биёяд,
Ки шояд уқдаи дилро кушояд.
Ки аввал буд ӯ чун чуби хушке,
Расид аз нофаи мо, буйи мушке.
Зи ҷуйи мо ниҳоли босамар шуд,
Зи мавҷи баҳри мо олиғуҳар шуд.
Ба ӯ байъат намуда, қавми чанде,
Таманно карда бошад худписандӣ?
Варо, эй соликон, ин ҷо биёрем,
Либосе додаву худро барорем.
Бигирем, он чӣ додастем бо ӯ,
Биронемаш, равад ӯ хушк ҳар су.

Баёни каромати мавлоно Низомуддини Хомуш раҳматуллоҳи алайҳ

Ба рузе он Низомуддини хушху,
Вузу мекард, андар як лаби ҷу.
Дар он ҷо аз қазоҳо буд сарбанд,
Зироат об додӣ мардуме чанд.
Ба ногаҳ ҷоҳиле омад ҳаросон,
Гумонаш ин, ки обам баст эшон.
Заъиф буд ҷисмашон, бисёр нозук,
Гирифт он девсурат ҷаст чобук.
Чу тифле дар миёни об андохт,
Либоси хушки эшон ҷумла тар сохт.
Ҳануз аз об ӯ ногашта берун,

Фитод он чоҳил аз тақдири Бечун.
 Ҳалоки тири ботин шуд, дар он чо,
 Савори рахши чубин шуд, дар он чо.
 Куҷо ҳар беадаб ин чо барад қон,
 Зи хунрезии тири ғайби ирфон.
 Ҳазар кун, эй писар зинҳор-зинҳор,
 Аз ин тири бало худро ниғаҳ дор.
 Расад дар тан ва ё дар қони ширин,
 Ба имон мерасад ё шишаи дин.
 Макун, бо ин дами шамшер бозӣ,
 Ба ҳеҷ чуйе намегардӣ намозӣ.
 Ба мункирҳо шавад дар сузи оташ,
 Пазонад мухлисонро карда беғаш.
 Зи ихлосат пазӣ беҳтар дар ин нор,
 Насузӣ, то чу хокистар зи озор.

Воқеаи расидани хати итобе ба хоҷа Низомуддин раҳматуллоҳи алайҳ

Расид хатти итоби хоҷа Аттор,
 Чӣ хуш бусида, молидаш ба абсор.
 Итобomez дидаш карда таклиф,
 Ба қону дил шуд андар азми ташриф.
 Ба ҳини гармии чуғнониён буд,
 Ба суҳбат гарм аз хурду калон буд.
 Мулоқӣ шуд, ба хоҷа баъди ишроқ,
 Зиёрат дод, хоҷа лек ночноқ.
 Ғазабomez эшон сар фуру кард,
 Чу шоҳин чанг андар қони ӯ кард.
 Низомуддин зи бими хоҷа Аттор,
 Мувоқиб сар фуру гардид ночор.
 Чу шоҳин хоҷа гардида овезон,
 Низомуддини кабутар шуд гурезон.
 Гурезӣ гашт, то ҳар рубъи маскун,
 Расид шоҳин зи пай аз ҳукми Бечун.
 Муаллақзан баромад сӯйи афлок,
 Наёфт он чо паноҳе байни амлок.
 Ки зад афлок, то лавҳу қалам бол,
 Расид шоҳин ба ҳар қойе зи дунбол.
 Шуда бечора, ҳайрон буд шаш дар,
 Таваҷҷуҳ кард охир сӯйи Сарвар.

Ба ногаҳ дид қойе чатри Хизрро,
 Ба бустоне аҷойиб хайма барпо.
 Басе зебо, мунаққаш, сабзу рангин,
 Ба наззора бағоят хубу дилшин.
 Бизад худро чу парвона дар он дар,
 Ки дид зери алам биншаста Сарвар.
 Ба вақти судани пояш ба дида,
 Ба фарқаш Мустафо дасте кашида.
 Кашидӣ дасти шафқат бар сари ӯ,
 Тараҳҳум карда, бар чашми тари ӯ.
 Хушо он сар, ки сояд ончунон даст,
 Ки ӯ аз офати ҳар ду ҷаҳон раст.
 Зи шафқатҳо, ки ӯ дорад ба уммат,
 Куҷо уммат, ки созад забти суннат.
 Агар донӣ, ту қадри меҳрубонӣ,
 Ба роҳаш аз рафиқон пас намонӣ.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ дар сифати он

Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи ва саллам

Эй реши дили маҳзун, афгори Муҳаммад шав,
 Эй дида шуда Ҷайхун, хунбори Муҳаммад шав.
 Аз хоби гарон бархез, чун шамси шаҳи Табрез,
 Кун азм сӯйи Бечун, бедори Муҳаммад шав.
 Шаб хез таҳорат кун, ру сӯйи ибодат кун,
 Ё зикр зи ҳад афзун, дар кори Муҳаммад шав.
 Андар талаби боқӣ, нушида майи соқӣ,
 Сармаст майи гулгун, саршори Муҳаммад шав.
 Дар каъбаи қон бошӣ, доим нигарон бошӣ,
 Санги зи ҷурм берун, куҳсори Муҳаммад шав.
 У аз хуми ҷонона, бахшад майи паймона,
 Аз шарбати гуногун, ифтори Муҳаммад шав.
 Хоҳӣ, ки дар он маҳшар, аз дард набинад сар,
 Дар зиндагии ин дун, бемори Муҳаммад шав.
 Кун пайравии уро, гир аз гули ӯ буро,
 Дар боғи ҷаҳон дилхун, гулзори Муҳаммад шав.
 Дил шавқӣ фузун дорад, қон завқӣ Чунун дорад,
 Эй табъи ба ҳар мавзун, дуррбори Муҳаммад шав.

Ба пазди он Ҳазрат будани мавлоно ва расидани хоҷа Алоуддин раҳматуллоҳи алайҳ

Ба побусии Аҳмад буд, он ҳин,
Расид дар боби хайма зуд шоҳин.
Набиरो дид, шоҳин монд ҳайрон,
Дуто аз сарнагунӣ шуд чу дарбон.
Кабутарро гирифта, рӯи зону,
Кашид ду дасти шафқат бар сару ру.
Бифармуд сӯи шоҳини ғазабнок,
Мухотаб карда, уро Шоҳи лавлок.
Низомуддин ба мо фарзанд бошад,
Ба қурби Ҳақ фузун аз чанд бошад.
Машав дигар ба ин шайдо ғараздор,
Ба гуфти ҳар ғаразгӯе маёзор.
Мусаллам шуд, сари худ зуд бардошт,
Кабутарро Набӣ нек ниғаҳ дошт.
Низом ҳар сар дар он ҷо кард боло,
Ба сӯи хоҷа мӯкардӣ тамошо.
Ки ҳар ду гашта дар суҳбат арақрӯз,
Ба нисфи руз рафта гармии тез.
Сухан н-окарда хоҷа шуд равона,
Даромад бо кудуратҳо ба хона.
Аз-он зарбат шуда, як ҳафта бӯтоб,
Муқаддартабъ андар хона шуд хоб.
Дар он дам, умри хоҷа дар навад буд,
Шабу рузона дар зикри Аҳад буд.
Расида умри мавлоно ба ҳафтод,
Зи боби ҳар азизони худодод.
Пас аз як ҳафта берун шуд зи хона,
Бари тавфи мазорӯ шуд равона.
Ба равзаи Буалӣ шайхи Тирмиз,
Ба ҷамъи суфиёнаш кард ангез.
Ба дарвешон саворӣ кард тақсим,
Ба мавлоно надод аз тарки тақрим.
Ки мерафт аз қафо афтону ҳезон,
Ба зикру фикри Ҳақ андар биёбон.
Саворон ҳамраҳи хоҷа шуда пеш,
Низомуддин қафо монд, аз дили рӯш.
Кашида гоҳ - гоҳе оҳи дилсуз,
Биёбон қатъ мӯкардӣ, шабу руз.

Расида хоҷа дар тавфи мазораш,
Муроқиб шуд, ба қалби доғдораш.
Ки дид хоҷа набуд андар мазораш,
Набуд чуз гунбади холӣ канораш.
Ки монда қишр, аммо мағз рафта,
Давон хоҷа ба ҷойи нағз рафта.
Ба меҳмон соҳиби хона набошад,
Дили ӯ хуш зи бегона набошад.

Воқеаи омадани хоҷа Абулҳаким ба истиқболи Мавлоно раҳматуллоҳи алайҳ

Ба истиқболи мавлоноӣ Хомуш,
Азизе қабри худ рафта кафанпуш.
Алоуддин зи истиғроқи ҳайрат,
Баромад ӯ зи ваҳдат сӯи касрат.
Дур афшон шуд, дар он ҷо сӯи ёрон,
Ки, эй ҷамъи муҳиббу интизорон.
Худо додаст, мавлоноӣ Хомуш,
Зи юмни Ҳақ шуда, масти қадаҳнуш,
Касеро, ки Худо дар қурби худ хонд,
Набитвонад, каси дигар варо ронд.
Ба ҳар дил, ки шикасту аҷзи беш аст,
Ба васли муддаъо аз ҷумла пеш аст.
Бародар, бо ту мегуям, ки донӣ,
Худоро дониву худро надонӣ.
Сафар кардан зи худ бо сӯи Бечун,
Аз ин сайр аст, бо ҷоми дигаргун.
Сафар андар ватан, ин аст, эй ёр,
Ҳамеша кун сафар бо сӯи дилдор.
Зи куйи уст файзи ҷонфазоӣ,
Расад, то бенавоён дар навоӣ.
Сафар кардан ватан акнун ҳиҷоб аст,
Ки тан доим дар ин дар садди боб аст.
Гузор ин қуфлро, то дар кушояд,
Дар ин ойина ҳуснаш ру намояд.
Ба ӯ ойинадор аз шаш ҷиҳат шав,
Ба мулки дил амир аз маъдалат шав.

Воқсеи ҳавола намудани Баҳоуддини Мавлоно Яъқубро ба Алоуддини раҳматуллоҳи алайҳим аҷмаъин

Ба як рузе Баҳоуддини марҳум,
Чу маҳ биншастӣ, ёронаш чу анҷум.
Дар он ҷо буд, мавлонои Яъқуб,
Дилаш бар зикру фикри Дуст марғуб.
Баҳоуддин бигуфт, эй солики роҳ,
Расондам бо ту файз аз лутфи Аллоҳ.
Ту ҳам бо толибони Ҳақ расонӣ,
Дар ин раҳ аз рафиқон пас намонӣ.
Туро бо ин Ало кардам ҳавола,
Алоуддин диҳад боқӣ пиёла.
Пас аз марги Баҳоуддини марҳум,
Халифа шуд, Алоуддини маъсум.
Ба Хатлон рафт, мавлонои Яъқуб,
Ба сайри дашти К'лак гашт марғуб.
Ба равзаи Тоҷуддин карда иқомат,
Ба зикри Зоти Бечунӣ давомат.
Алоуддин ба ӯ руқъа фиристонд,
Ки, эй шафқатпаноҳи аҳли иршод.
Фаромуш шуд магар он амри ҳазрат?
Васият карда будандӣ ба суҳбат?
Аз он ҷо омада, бо пири сонӣ,
Ба зикри Ҳақ намудӣ зиндагонӣ.
Пас аз тай кардани ҷумла мақомот,
Хусули рутбаи кашфу каромот.
Халифа соҳиби ҷоми сабу шуд,
Муқиму ҷонишини Ҳалғуту шуд.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунуни (рах.)

Олам ҳама ҷонбози ту ҷоно, ба куҷой,
Ҳамроҳи ҳама дар ҳама ҷову нанамой.
Ҳозир ҳама ҷо, нозири офоқ ҳамеша,
Тири ту парон шуд на камону на садойе.
Ҳам ранҷ зи Ту ояду ҳам ганҷ ба ҳар кас,
Ҳам дард фиристонӣ ҳам буйи давойе.
Султони салотин ба ҳама олами имкон,
Шоҳон ба дарат дар талаб ояд чу гадойе.

Аз нури Ту пур чумлаи аъёну ниҳонҳо,
 Лекин зи сифоти ҳамаи халқ сивойӣ.
 Олам ҳама чуёни Ту шуд, лек надонам,
 Дар байни ҳама ошиқу чуяннда кироӣ.
 Аз мост ҷафоҳову вафойи Ту мудом аст,
 Дорӣ ба ҳама аҳли ҷафо кори вафойӣ.
 Ин зиндагию марги муҳиббон ба Ту бодо,
 Ҷон бод ҷудойи ту гар, эй дуст, ҷудойӣ,
 Аз зикр кунад хона Ҷунун доғи муҳабат,
 Аз гиря расад дидаи ошиқ ба лиқойӣ.

Воқеаи хоҷа Абдулҳолиқи Гичдувонӣ раҳматулоҳи алайҳ

Шунав ҳарфи азизи Гичдувонӣ,
 Ба вақти кудакӣҳо ногаҳонӣ.
 Ба сибён дар миёни ҳавзи обе,
 Намудӣ оббозӣ беҳиҷобе.
 Ба ногаҳ Хизр аз тақдири Ваҳҳоб,
 Бишуд ҳозир ба пешаш, бар сари об.
 Кашидаш бар лаби он ҳавз аз даст,
 Бигуфташ, гӣ зикру бош сармаст.
 Намуд таълим зикри нафю исбот,
 Бидодаш ҷуръае аз ҷилваи Зот.
 Дилаш аз ҷуръа аз худ рафт чандон,
 Ки шуд вола ба завқи ишқи Ҷонон.
 Ба ин шуридагӣ мебуд доим,
 Сиёми рузу андар лайл қоим.
 Зи мулки Ҳамадон омад азизе,
 Басе соҳибкамолу хуштамизе.
 Ки шуд машҳур дар мулки Бухоро,
 Ба тавфаш соликон омад зи ҳар ҷо.
 Ба ӯ байъат намуда, ҷамъи бисёр,
 Калон шуд, кам-кам он ғайзона дарбор.
 Ки рафт хоҷаи ҷаҳон мастана бо ӯ,
 Зи ихлосаш шуда парвона бо ӯ.
 Ба он шаҳбози қудсӣ карда байъат,
 Бинушид аз хуми ӯ ҷоми шарбат.
 Бигуфт зикре, ки кардааст, Хизр таълим,
 Ҳамон кофӣ, насозам ман муаллим.
 Ки нафӣи ло иллоллоху исбот,

Бувад ин афзали зикри камолот.
Кашй гар мадди ло аз завқи ҷонон,
Гунаҳ резад, чун барги дарахтон.

Воқеаи хоҷа Юсуфи Ҳамадонӣ (рах.)

Азизе Хоҷаюсуф буд, номаш,
Шудӣ ҳар ваҳшии дил зуд ромаш.
Зи эшон ду халифа гашт машҳур,
Мунаввар руҳашон аз олами нур.
Якё ӯ хоҷаи шоҳи қаҳонӣ,
Дигар шуд хоҷа Аҳмад дар калонӣ.
Макони Абдулхолиқ Ғичдувон шуд,
Ки Аҳмад сӯи Туркистон равон шуд.
Ба дил мегуфт, зикри хуфяро нарма,
Нашуд бё қаҳру қазба суҳбаташ гарма.
Фиристонд то ба пири ҳеш мактуб,
Ки изни зикри қаҳраш буд, марғуб.
Бари гармии суҳбат нафъи омма,
Фасоҳи зикрҳо аз нутқи тома.
Чу дид мактубро пири қадаҳнуш,
Нагуфташ ҳеҷ ҳарфе, гашт хомуш.
Якё Ҳу гуфта, барҷаста равон шуд,
Ҷавоби ӯ магар зикри аён шуд.
Аз он Ҳу гуфтани зикри ишорат,
Магар омад зи ишқи Ҳақ ҳарорат,
Зи зикри Ҳу ба ҳар суҳбат гулуш шуд,
Ҳама аз қазби Ҳақ дар ҷустуҷу шуд.
Мусаххар гашт, Туркистон саросар,
Ба чашми тар ҳама ҷуғени Дилбар.
Ки қаҳр аз завқи ҷон таъсир дорад,
Ба гуянда майи иксир дорад.

Воқеаи девона Машраб раҳматуллоҳи алайҳ ва хислати ӯ

Шунав ин нақл, эй ҷуғени Субҳон,
Заъифе буд, дар шаҳри Намангон.
Зи шавҳар дар дили худ ҳомила дошт,
Набуд хонанишину сар яла дошт.
Гузар мекард, ӯ рузе ба бозор,

Барои ҳоҷате будӣ харидор.
Зи дуконе ба роҳ як дона ангур,
Фитода буд, аз тақдири он нур.
Гирифта хурд, то он сарви озод,
Баромад аз дили ӯ доду фарёд.
Ки ангурдор агар розӣ насозӣ,
Набошам, аз ту модар, ҳеҷ розӣ.
Шавам нобуд ман андар дили ту,
Бурун н-оям ба сӯи манзили ту.
Заъиф ҳайрон шуда, омад ба хона,
Ба шавҳар гуфт, ин сирро шабона.
Бигуфт шавҳар, ин навъи каромат,
Ки ин кудак шавад, соҳибвилоят.
Сабо баққолро рафта ризо кун,
Баҳойи дона ангураш адо кун.
Ба ангураш ризо гардид баққол,
Тамом шуд, муҳлати ҳамлаш маҳу сол.
Таваллуд ёфт, он фарзанди неку,
Фатиламуй, шаҳлочашму хушру.
Ба ӯ номи Раҳимбобо ниҳоданд,
Ба дил пайванди меҳраш роҳ доданд.
Ҳамеша гиря мекардӣ ба афғон,
Накарда майл сӯи шири пистон.
Надонистӣ касе дарди дили ӯ,
На аз сайри уруҷ манзили ӯ.

Баёни урён ва шайдо будани девона Машраб рахматуллоҳи алайҳ

Напушидӣ ба тан ҳаргиз либосе,
Ба чуз чуръа, нанушидӣ зи тосе.
Сару пойи бараҳна, масту шайдо,
Зи руяш нури яздонӣ ҳувайдо.
Мулло Бозор ном марди азизе,
Ба зуҳду тақвии дин ботамизе.
Падар дар пёши ӯ бурдаш ба хондан,
Зи баҳри илм дар гушаш чакондан.
Бигуфт Мулло, Раҳимбобо алиф гу,
Алифу беву те бо ин радиф гу.
Бигуфт, бур дар алифу ҳам Худо бур,
На булуғӣ, бурни маънӣ син баён бур.

Бизад силй, чй мепурсй зи маънй,
Бигу, гардад забонат рост яъне.
Кашида наъра, берун шуд зи хона,
Чу Мачнун суйи сахро шуд равона.
Бигуфт Мулло, марав бе изни абавайн,
Ки ҳастй ту ба эшон қурратулайн.
Бигардонид ру, гуфт, эй мунаввар,
На ошиқро падар бошад на модар.
Баромад бар сари куҳе хиромон,
Зи доғи сузу қазби ишқи Субҳон.

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (рах.)

Ин чй шурест, ки андар дилу қон мөрезад,
Намаки суда ба ин захми зуком мерезад.
Кас надонад зи куҷо рехту куҷо месузад,
Нест маҳрам назари ғайри ниҳон мөрезад.
Ошиқонро назаре аз сари ихлос кунӣ,
Зи бадан ҷурми ту чун барги хазон мөрезад.
Ишқи бекисмати Ҳақ майл ба ҳар дил накунад,
Варна ашк аз мижаи хурду калон мөрезад.
Обруйи ду қаҳони ту аз ин ҳирси фузун,
Фаҳмидаам ин пур чи нон мөрезад.
Кас надонад, ки хат аз рост биеяд ё чап,
Арақ аз ҳиҷлати он шарм зи миён мөрезад.
Ёд кун аз лаҳади тангу саволи малакон,
Устухонат зи дами гурзи гарон мөрезад.
Гар нигорам ба фалак шамсифат чилва кунад,
Ба замин кавкабу хуршод ниҳон мөрезад.
Ба варақ килки Чунунӣ зи каломи ишқаш,
Ашқрезон ба сари ҳеш давон мөрезад.

Баёни Сайид Офоқ хоҷа (рах.)

Сайид Офоқи хоҷа буд он дам,
Миёни порсоёни қутби олам.
Ки рафт, Девона рузе назди эшон,
Бародар шуд, ба ҷамъи ишқ кешон.
Бихонд эшон, ки, эй девона Машраб,
Ба ту бодо зи сирри ҳикмати Рабб.
Бирав, дар хидмати уштурчаронӣ,

Ба хидмат бош, бо доғи ниҳонӣ.
 Дар он хидмат ба вачду шуриши ҳол,
 Либосаш пустинӣ буд ҳафт сол.
 Ба олам аз намақдон шур андхохт,
 Ки тири фикри худро дур андохт.
 Ба нуши чуръаҳои ҷоми рангин,
 Ба саргардони аҳволи талвин.
 Чу дарё бе сару по мавҷ мезад,
 Зи ҷон зикри Худо бо авҷ мезад.
 Чу сарсар ҳар тараф сайлон намудӣ,
 Ба ҷазби Ҳақ дилаш майлон намудӣ.
 Гаҳе дар гиря чун гардун ба афгон,
 Гаҳе дар нола, дар сайри биёбон.
 Гаҳ истиғроку гаҳ дар сукру мастӣ,
 Гаҳе дар саҳву гаҳ дар Ҳақпарастӣ.
 Шикастӣ гардани нафси шаётин,
 Кубоби зоҳиру дар ҳусни ботин.
 Нашуд моил ҳеҷ ширин ба талхӣ,
 Шаҳидаш кард, охир мир Балхӣ.
 Кафан олудаи хун рафт Машраб,
 Ки шуд қурбониаш девонаи Рабб.
 Зи дунё раст, чун пайваст бо ӯ,
 Ба руҳаш бод доим раҳмати Ҳу.
 Намудам зикри чандин анбиёҳо,
 Бигуфтам, воқеъоти авлиёҳо.
 Ҳазорон раҳмати Ҳақ бар равоншон,
 Зи Ҳақ хушнуд бодо, ҷисму ҷоншон.
 Илоҳо, аз туфайли ин муҳиббон,
 Ҷунуниро ба эшон ҳашр гардон.
 Бимолам чашм то бар пойи покон,
 Барангезон миёни синачокон.

Ғазали шахду шакарomezи ҳазрати Мавлавӣ **Ҷунунӣ (раҳ.) поёни китоби «Маъданул ҳол»-и** **ҳазрат**

Илоҳӣ, ғарқи нури зоти ваҳдат кун Ҷунуниро,
 Агарчи ғарқи исён асту раҳмат кун Ҷунуниро.
 Ба дунё гарчи аз номаҳрамон асрор пушидам,
 Ба шури ишқ дар шури қиёмат кун Ҷунуниро.

Муҳиббони Туро дида, надида, дуст медорам,
Ба фардо дар сафи аҳли муҳаббат кун Ҷунуниро.
Азоби дузахи ошиқ, ки ҳиҷрон буд, сузидам,
Ба васлат сарфарози сайри ҷаннат кун Ҷунуниро.
Гули руяш надидам, дар таъофи Ясрибу Батҳо,
Ба зери хаймаи пурнури ҳазрат кун Ҷунуниро.
Нагашта сёр аз қоми муҳаббат, ташналиб рафтам,
Ба зери хок масти қому шарбат кун Ҷунуниро.
Ба худ дору ба худ бар дар фаною дар бақо доим,
Халоси қайди ҳар ошубу меҳнат кун Ҷунуниро.
Ба завқу шури ишқ аз қудакӣ парварда шуд қонам,
Ба қазба дар кафан бо завқӣ ҳолат кун Ҷунуниро.
Зи ҳар су синаҷоке гар биёяд бар сари хокам,
Нузули файз андар хоки турбат кун Ҷунуниро.

**Илоҳо, аз туфайли ошиқонат,
ки моро ҳам бо эшон ҳашр гардон
Омин.**

Поёни китоби «Маъданул ҳол»

**Хотимаи китоби «Маъданул ҳол»-и ҳазрати
Мавлавӣ Ҷунунӣ ва шукронаи ӯ раҳматуллоҳи
алайҳ**

Шукр, ки шуд номаи номӣ тамом,
Аз иноёти Илоҳӣ вассалом.
Дарҷ дар ин, воқеоти анбиё,
Харҷ дар ин, вазъи сирри авлиё.
Зикри чандин ошиқони синачок,
Қиссаи шерони он Даргоҳи Пок.
Шуриши Мансуриёни куйи ӯ,
Нолаҳои ошиқони рӯи ӯ.
Шуд баён, касбу тариқи раҳравон,
Навъи рафтори сулуки соликон.
Маъданул ҳол аст, бар ҷуёни ҳол,
Дил кунад табдили ин сеҳри ҳалол.
Ошиқонро роҳати қону дил аст,
Толибонро ҳалли ҷумла мушкил аст.
Соликонро раҳнамойӣ мекунад,
Дардмандонро давоӣ мекунад.
Шуд бурун ин ганҷнома аз ниҳон,
Аз барои сузу доғи ошиқон.
Махзани асрори маҷзубони дил,
Воқеоти орифони музмаҳил.
Боданушонро ба яғмо мекашад,
Аҳли дунёро ба Мавло мекашад.
Орифонро хуш дигаргун мекунад,
Дардмандонро ҷигархун мекунад.
Гумраҳони роҳро пири ҳудо,
Дар бағал кардаст, иксири Худо.
Мекунад усфурро анқоӣ қон,
Мерасонад, то ба авҷи ломакон.
Ҳамд лиллоҳ, гуфтаниҳо гуфта шуд,
Дурри дарёи муҳаббат суфта шуд.

**Дар баёни саргузашти ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ
раҳматуллоҳи алайҳ**

Ҳофизу Машраб Ҷунунӣ вайсианд,
Бо шароби ҷоми Аҳмад мезиянд.
Пири эшон руҳи поки Сарвар аст,

Ин қанодил з-он чароғон анвар аст.
 Ин Чунун сайид Қаландар ном дошт,
 Аз азал завқи ҳузури ҷом дошт.
 Ибни Шоҳсоҳиб, азизи бодануш,
 Бобу аҷдодаш дар ин раҳ хирқапуш.
 Аз Сиёдоти Пушанги Қандаҳор,
 Шуд ватан маҷройи умраш дар Ҳисор.
 Дар навадсолӣ падар марҳум шуд,
 Нахлаш аз боғи ҷаҳон маъдум шуд.
 Бо падар шуд, ин Чунунӣ ҷонишин,
 Раҳнамо шуд, аҳли шақро бо яқин.
 Боз аз ҷоми дигаргун нуш кард,
 Баҳри бепоёни ишқаш ҷуш кард.
 Тарк карда, хонаву фарзанду зан,
 Рафт гирён, сӯи байти Зулманан.
 Шуд дари ганҷинаҳо во з-он сафар,
 Ин ишорат бас, намоғуям дигар.
 У ба тавфи Ясрибу Батҳо расид,
 Хоки даргоҳаш ба мижгон мокашид,
 Равзаи пайғамбарону авлиё,
 Карда хокашро ба чашмаш тутиё,
 Буйё аз ҳар гулшани ҷонаш кашид,
 Ҳар хумё, ки дид аз ӯ ҷуръа кашид.
 Ҳамчу хуршед сойири рӯи замин,
 Сайри ҷонаш олами айнул яқин,
 Мавҷ мезад, ҳамчу дарё ҳар тараф,
 Бар умеди гавҳараш к-ояд ба каф.
 Лутфи яздонӣ ба фародаш расид,
 Нисбати ғавсӣ зи Бағдодаш расид.
 Қасди ӯ тавфи зиёрат қарданӣ,
 Равзаи Ҳазрат иқомат қарданӣ.
 Мулки Шому дар даҳа моҳи Шариф,
 Буд андар такайи ӯ муътакиф.
 Шаб даромад, як азизё дар назар,
 Пеш омад, қард оғушаш падар.
 Буса қарда, гирявар шуд пешӣ ӯ,
 Рехт милҳи тозайё дар риши ӯ.
 Гуфт, кун азми ватан, эй ҷони ман,
 Интизоронанд, суят дар ватан.
 Хуми май пур шуд, биё, аз ҷой хез,

Қатраїе дар коми ҳар муштоқ рез.
Гар ту фарзандї кунї бо Мустафо,
Дар тариқат гумраҳонро раҳ намо.
Мекунї хушнуд гар руҳи Расул,
Рав, бикун суҳбат ба ҳар аҳли қабул.
Нури Ҳақ дар суҳбатат пайдо шавад,
Соликон дар нолаат шайдо шавад.
З-он башорат кард ӯ азми ватан,
Шуд Ҳисориҳо ба ҳисраш анҷуман.
Қаряи Нилкон иқомат кард ӯ,
Корхона карда бар ҷуёни Ҳу.
Омада аз ҳар тараф ҷуяндагон,
Баҳраҳо бурданд аз файзи дукон.
Шарбате аз ҷаҳру хуфя карда нуш,
Ҳар тараф девонагон рафтї зи хуш.
Рафтї аз умри Ҷунун панҷоҳу ду,
Маъданул ҳоле бигуфт, аз ишқи Ҳу.
Ин китоби файзбахши Мавлавї,
То қиёмат бод, бар шайху сабї.
Шукри билоғоя бо Парвардигор,
Нусха шуд, аз қаламам ёдгор.

Сабаби чаҳор дафтар шудани китоби

«Маъданул ҳол»

Чор дафтар шуд, китоби Маъданам,
То ки шамъи чор роҳ равшан кунам.
Баҳра то бахшад ба ҳар аҳли сулук,
Хоҳ мискин бошаду хоҳе мулук.
Ҳам муносиб шуд ба табъи чаҳор ёр,
Ҳамду наъту васфи асҳоби кибор.
Ҳам ба вифқи чор мазҳаб кардамаш,
Файз гирад, аҳли ҳар чор аз дамаш.
Гардад ин то рубъи маскун раҳнамо,
Мерасонад норасоро бо Худо.
Ошиқон аз хонишаш мастанайе,
Оқилон аз донишаш девонайе.
Ҳаст ин қону дили шуридагон,
Мешавад равшан дили бишнудагон.
Мухлисонро руҳафзойи кунад,

Аҳли дарду сузу шайдойи кунад.
Раҳнамои халқ баъд аз Мавлавӣ,
Маъданул ҳол аст, ганҷи маънавӣ.
Ин китоби аҳли дарду ошиқ аст,
На барои дидани ҳар фосиқ аст.
Аҳли дард аз хонишаш пурнур бод,
Дар ҷаҳон номи хушаш машҳур бод.
Гуфтаам, ин нусха дар роҳи Худо,
Дорам аз хонанда умеди дуъо.
То ки шояд аз дами шуридае,
Бо ҷамолаш бингарад нодидае.
Ин китоби Маъданул ҳоли киром,
Асри султон Музаффар шуд тамоm.
Шукр лиллоҳ, ки ба унвон расид,
Пештар аз марг ба поён расид.

Таммат

Шуд ба фазли Подшоҳи ло яном,
Ин китоб рузи ҷаҳоршанбе тамоm.

Таърихи китоб

Гардид тамоm китоби дилкаш,
Дар соли ҳазору сесаду шаш.

Исми котиб

Носир, ки давом дар раҳаш лол,
Бинвишт китоби «Маъдан-ул-ҳол».
Ҳар кӣ хонад, дуъо тамаъ дорам,
З-он ки ман бандаи гунаҳкорам.

Мундариҷа

Муқаддима.....	3
Дар баёни наъти Султони анбиё (а) иҷмолан қатрае аз дарё	12
Дар баёни меъроҷи он Ҳазрат (С)	14
Воқеаи исрор намудани ҳазрати Алӣ ба он Ҳазрат аз илми асрор	17
Воқеаи Хулафои рошидин, шаммаиё аз авсофи ҳар қадам	19
Дар баёни нисбати силсилаи азизони нақшбандия	22
Дар баёни латоифи ҳамса гӯяд Мавлавӣ	24
Дар баёни латоифи олами халқ	26
Дар баёни таълими нафйи исботи Воҷиб Таъоло	27
Дар баёни таълими мувоқиба гуянд	28
Дар баёни суоли азизе аз Арш, ки магар ту восилӣ	29
Дар баёни дуъо хостани Ҳазрати Расул (с) аз очизон	30
Дар боби он, ки солиқ ба пир бояд чун тифл ба доя	31
Дар баёни пир хостан ва ҳақи сӯҳбат ва хидмат ба ҷо овардан	32
Дар баёни мазмунӣ ҳадиси Набӣ (С) «Алуламоу ворисул анбиё»	34
Дар баёни бақои Воҷиб Таъоло ва фано ёфтани солиқон	35
Дар баёни ақсоми олам гӯяд Мавлавӣ	36
Дар баёни он, ки руҳи дӯст ҳамчу Мусо ва нафси душман ҳамчу Фиръавн	39
Дар баёни он, ки руҳ чун подшоҳ аст, ақл вазир	41
Дар баёни халқ шудани ҷисми Одам	42
Дар баёни хилқати қолиби ҳазрати Одам ва боридани борони ғам	44
Дар баёни дохил шудани руҳи Одам	45
Дар баёни мардуд шудани иблис алайҳи лаъна	46
Дар баёни хориҷ шудани Одам аз ҷаннат	48
Дар баёни ибрат гирифтани оқил аҳволи фиребхурдаҳоро	50
Дар баёни тоқ будани хилқати нури Муҳаммад(с)	52
Воқеаи роз гуфтани Мусо (а), ки ё Раббман бо Ту қарибам ё Муҳаммад (с)	53
Воқеаи таваллуд ёфтани он Ҳазрат (с)	54
Воқеаи дояи Ҳалима ба он Ҳазрат (с)	55
Воқеаи суоли пири бутпараст Ҳалмаро, ки чаро дар шуру фиғонӣ	57
Воқеаи дар сачда афтодани бутон шунда исми Муҳаммад (с)-ро	58
Воқеаи хабар шудани Абдулмуталлиб аз нопадид шудани Муҳаммад (с)	59
Воқеаи нидои ҳотифе аз даруни Каъба	60
Воқеаи нопадид шудани Ҳазрат дар чабали Нур	61
Дар баёни ба ҷангоми ҷавонӣ расидани Ҳазрат	62
Воқеаи васият намудани Исо (а) ба пир Абулхайр аз хуруҷи Муҳаммад(с)	64
Воқеаи мулоқоти Абулхайр бо Муҳаммад (с) ва байъат намудани у	66
Воқеаи тамошои бозор он Ҳазрат (с) ва игвои ҷуҳудон	69
Воқеаи маҳори ноқеи Муҳаммад (с)-ро аз роҳ гирифта сӯйи биебон бурдани иблис	70
Воқеаи ҳамроҳӣ намудани Ҷабраил (а) бо Муҳаммад (с)	71
Воқеаи хабар додани мубашшир аз воқеот ва аломоти Муҳаммад (с)	73
Воқеаи изҳори Ҳадича талабгории Ҳазратро(с)	74
Воқеаи дар ақди он Ҳазрат даромадани Бибиҳадича	76
Дар баёни хуӣ ошиқон ва ривои У дар дилҳои курон	78
Чихил сол рисолат ёфтани Султони анбиё (с)	79
Беморӣ ва вафот ёфтани Ҳазрат дар 63 - солагӣ	82
Воқеаи қасос хостани Аккоша барои муҳри нубувват	84
Воқеаи талош намудани Ҳазрат дар заъфу нотаъвоӣ аз барои ҷамоат	85
Воқеаи омадани Азроил барои қабзи руҳи Муҳаммад (с)	86
Дар баёни қиссаи ҳазрати Юсуф (а) ва подшоҳ шудани У дар Миср	89
Дар баёни васият кардани Яъқуб (а) ба фарзандон аз барои супориши Юсуф	92
Воқеаи дар ҷоҳ андохтани ихвон Юсуфро ва гириён омадани онҳо назди падар	94
Воқеаи гирифтани шудани Зулайхо ба ҳусни Юсуф(а)	95
Воқеаи баён кардани Зулайхо рози худро ба дояаш	98
Воқеаи ба Азизи Миср сифат кардани мардум Зулайхоро	99
Воқеаи аз ҳоб бедор шудан ва расани далғери гирифта аз ҷоҳ баромадан	100
Воқеаи дар бозор андохтани Юсуф (а)	102

Воқеаи хабар ёфтани Зулайхо ва харидорӣ намудани Ҷ Юсуф (а)-ро	104
Воқеаи ба ҳафт хона бурдани Зулайхо Юсуф (а)-ро	107
Воқеаи ҷамъ намудани Зулайхо занони мисриро ва даст буридани занон аз ҳайрат	110
Воқеаи сарзаниш намудани Зулайхо занони Мисро	111
Воқеаи хоб дидани ду ҷавон ва таъбир гуфтани Юсуф (а)	112
Воқеаи пушаймон шудани Зулайхо аз маҳбус сохтани Юсуф (а)	114
Воқеаи хоб дидани Азизи Миср ва таъбир крдани Юсуф (а)	115
Воқеаи баъд аз таъбири хоб ва рӯ ба ибодат овардани Азизи Миср	116
Воқеаи Болиа ва шунидани Ҷ сифати ҳусни Юсуф (а)	118
Воқеаи ҷавоб гуфтани Юсуф (а) Болиаро ва роҳ намудани Ӯ ба сӯи Ҳақ	120
Воқеаи ҳоли соикон дар сайри мақомот	121
Ғазали Мавлавӣ Чунунӣ дар гузори шури ишқ	122
Воқеаи пир шудани Зулайхо дар ғудози ишқи Юсуф(а)	123
Воқеаи ланди Мавлавӣ аз ҳазар крдани макри душман иблиси лаъин	124
Воқеаи ғудохтани Зулайхо дар ишқи Юсуф (а)	125
Воқеаи тараҳҳум намудани Юсуф (а) ва далолат намудан ба Ислои Зулайхоро	126
Воқеаи муноҷот намудани Зулайхо ба даргоҳи Худо	127
Воқеаи ба қудрати Худо ҷавон шудани Зулайхо ва интиқом гирифтани ӯ	128
Муноҷоти волаи ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	130
Воқеаи қурбонӣ намудани Иброҳим Исмоил(а)-ро	131
Воқеаи роҳ гирифтари иблис Исмоил (а)-ро	132
Воқеаи васият намудани Исмоил (а) ба вақти қурбонии падар	133
Дар воқеаи ҷон дода ҷонон ёфтани ошиқӣ ҳақиқӣ ғӯд Мавлавӣ	134
Воқеаи таълим гирифтани солиқон аз рафтор ва кирдори муҳиббонаш	137
Дар воқеаи дили солиқ ғӯд, ки муназзар аз нури Арш аст	139
Воқеаи Бибиробиаи Басрий	139
Воқеаи Бибӣ ба ибодатхона рафтан ва хабар ёфтани шох	140
Воқеаи узр гуфтан ва озода крдани хоҷа Робиаро	142
Воқеаи он, ки аз касрати зикр сафои дил ҳосил шавад	143
Воқеаи Адҳами гурбон ва зинда шудани духтари подшоҳ	144
Воқеаи дар ақд даровардани Иброҳим духтари Подшоҳро	146
Воқеаи мамонат крдани занон доира аз барои нон додан	147
Воқеаи тақлиф намудани бибӣ Иброҳимро аз ҷиҳати мушобихати писари ӯ	149
Воқеаи подшоҳ шудани Иброҳими Адҳам ва тарки дунё крдани ӯ	151
Воқеаи дар Макка иқомат намудани Иброҳими Адҳам	152
Воқеаи азми Катба намудани писари Иброҳими Адҳам ва дар канори падар ҷон додани ӯ	153
Дар воқеаи аҳволи тасаввуф ғӯд Мавлавӣ	156
Воқеаи рафтани Иброҳими Халилulloҳ ба саҳро ва мулоқоти Ӯ бо зӯҳди узлатӣ	157
Воқеаи гардонидани рӯйи дил аз дунё ба сӯи Ҳақ Таъоло	159
Воқеаи мулоқоти Иброҳим (а) бо шубон ва об хостан аз ӯ	159
Воқеаи ҳайрон мондани Халилulloҳ аз қармоти аҷиб	161
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	161
Воқеаи нишони хуӣ солиқ аз аломатҳои ишқи Ҳақ	162
Воқеаи аҳволи ошиқон ва солиқони роҳи тариқат	163
Воқеаи Насуҳо ва сабаби таъба намудани Ӯ аз исён	164
Воқеаи муноҷот ва зории Насуҳо ба даргоҳи Қазиялҳақот	165
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	166
Воқеаи хилқати Одам(а) ва сокини бинишад шудани ӯ	167
Воқеаи он, ки Одам саропо гирифтори ғам аст, магар шудани аасли Мақсуд	168
Воқеаи ҳазрати Нух (а) ва гирифтари Ӯ бо қисми ҷафқор	169
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (р)	171
Воқеаи ваҳӣи Илоҳӣ аз барои бунеди киштӣ ба Нух(а)	171
Воқеаи баромадани об аз танури пуроташ ба қудрати Ҳақ Таъоло	172
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	173
Воқеаи муноҷот намудани Нух (а)	174
Воқеаи даромадани шайтон бо ҳамроҳии марқаб ба киштии Нух	175
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (р)	176
Воқеаи ором гирифтани киштӣ дар сари кӯҳ ба фармони Ҳақ Таъоло	177
Воқеаи амр крдани Худои Таъоло Нух (а)-ро ба сохтан аз шикастани кузаҳо	178
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	180
Воқеаи суоли Нух (а) аз Малакулмавт, ки аз барои зиёрат омадӣ?	180

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	182
Қиссаи ҳазрати Мусо (а) ва хоб дидани Фиръавн	182
Воқеаи ғазаб намудани Фиръавн ба соҳирони ғумроҳ	185
Воқеаи узр гуфтан ва муҳлат хостани соҳирон	186
Воқеаи задани Мусо (а).....	187
Воқеи ваҳӣ шудан ба модари Мусо (а), ки ба об андоз Мусоро	188
Воқеи модари Мусо (а)-ро доя намудани Фиръавн ба Мусо	190
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	191
Воқеае, ки банда ба ҳикматҳои Илоҳӣ нодон ва бечора хоҳад буд	192
Воқеаи дар бағал гирифтани Фиръавн Мусо (а)-ро ва риши уро қандан	192
Воқеаи оташ гирифтани Мусо ва суктани даст ва забони у	193
Воқеаи задани Мусо (а) қабтиро ва ҳалок шудани ӯ	194
Воқеаи бар сари чоҳ қарор гирифтани Мусо (а)	195
Воқеи об додани Мусо (а) мешони Шуъайб (а)-ро	197
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	198
Воқеаи дар қабини духтари Шуъайб шубонӣ намудани Мусо (а)	199
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	200
Воқеаи ба сӯйи Миср сафар кардани Мусо (а)	200
Дар рафтори ҳуӣ солиқон ғӯяд Мавлавӣ	202
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	204
Дар воқеаи мағзи олами имкон ғӯяд Мавлавӣ	204
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	205
Воқеаи роз гуфтани Боязид дар хилвати роз	206
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	207
Воқеаи аҳволи орифон ва ошиқони роҳи У	208
Воқеаи дар ҳангоми пир зани порсо хостани Хоҷа Ҳотам	209
Муноҷот ба даргоҳи Қозилхҷот намудани ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	211
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	212
Воқеаи ҳидоят ёфтани Бушри Ҳофӣ (раҳ.)	212
Воқеаи башорат додани шайх Ҳасани Басрӣ Бушри Ҳофиро	213
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	214
Воқеаи он ки банда ҳамеша аз хавфи уқбаҳои пеш тарсон бошад	215
Воқеаи фазилати дӯст доштани он Ҳазрат (С)	216
Назми Ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ дар наъти он Ҳазрат (С)	217
Воқеаи Вайси Ямаиӣ ва ишқбозии У ба он Ҳазрат(с)	218
Воқеаи гириаи Яҳе (а) аз хавфи Вочиб Таъоло	219
Воқеаи модари Яҳе ва пурсидани хабари	220
Яҳе(а)-ро аз шубоне	220
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раҳ.)	221
Воқеаи факр ва риёзати он Ҳазрат (с)	222
Воқеаи ҳозир шудани Қабраил ва суол кардани У аз он Ҳазрат (с)	223
Воқеаи ҳасрат хурдани се тоифа дар рӯзи қиёмат	224
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (р)	225
Воқеаи раҳмат хостани малоик бар зокирони Ҳақ Таъоло	225
Воқеаи он, ки моили сӯҳбати некон шудан далели наҳбаҳӣ аст	226
Воқеаи саҳтии рӯзи марг ва талхӣи ҷон қандан	227
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	228
Воқеаи он, ки банда ҳамеша хоиф бошад	229
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	231
Воқеаи ҷавоне аз ҷаҳли тан ва васият намудани ӯ	231
Воқеаи вафоти он ҷавон яке аз ҷиҳил тан ва ғайб баён кардани ӯ	233
Воқеаи ҳазрати Имоми Аъзам ва ба тавофи Каъба рафтани ӯ	234
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	235
Воқеаи қаромоти Хоҷа Ҳотам раҳматуллоҳи алайҳ	236
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ.....	237
Воқеаи он, ки ҳар банда амнати худ ба ҳақ супориш кунад	238
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	239
Воқеаи нисфи шаб дар гуристон рафтан ва муноҷот кардани он Ҳазрат	240
Воқеаи хабар додани он Ҳазрат салаллоҳу алайҳи васалламаз омадани Билал раҳияллоҳу анқу	242
Воқеаи суоли Абудардо аз Ҳазрат салаллоҳу алайҳи васаллам	243

Воқеаи роҳ мондани Иброҳими Аҳдӣ ба сабаби як дона хурмо	244
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	245
Воқеаи суолӣ яв аз аҳли саҳа аз аҳли шиқ ва суқар	246
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	247
Суолӣ Хоҷа Абдуллоҳи Ансорӣ дар бораи аз ҷудайи нисрати динӣ	248
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	249
Воқеаи шайх Абутуроби Нахшбӣ раҳматуллоҳи алайҳ	250
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	251
Воқеаи нидо кардани маълоҷӣ дар ғуристонӣ дар бораи	251
Воқеаи дуо намулдани Мусо алайҳиссалом аз барои барои	262
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	254
Об хостани ҷавоне аз шайх Абулқасим	254
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	255
Воқеаи Солеҳ алайҳиссалом ва ҳалоқи қавми ғуҷӣ	256
Воқеаи ҳалоқи намулдани қавми баёқи ноқаро	267
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	268
Воқеаи васият намулдани Ҳазрат хирқаро ба Найд	269
Воқеаи хирқа пушидан ва дуо кардани Вайс дар ҳақиқи уммати Мухаммад раҳматуллоҳи алайҳи асаллам	260
Наъти он Ҳазрат салаллоҳу алайҳи ва саллам	261
Саволи асҳоб аз Ҳазрат, ки чист нишони ғиёбат	261
Насеҳати Маълавай Ҷунунӣ мӯминони ғофилро	262
Воқеаи он, ки мурид бояд маҳри худро дар дили пир ҷо кунад	263
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	264
Воқеаи фармудани ҳазрати Бибиротимаро, ки ба насаб маноз	265
Воқеаи ҳангоми роғуби Мусо (ъ) ва имтиҳон намулдани Ҳақ Таъоло	266
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	268
Суолӣ касе аз Иброҳими Аҳдӣ, ки чаро тарки мулки ҷаҳон кардӣ	268
ДАҲТАРИ ДУВВУМ	270
РАББӣ ЯСИР ВА ТАММИМ БИЛХАЙР	270
Воқеаи ба Яман азм намулдани Абубакр аз барои намулдани	270
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	273
Воқеаи ваҳӣ фаришадани Насрид Таълим ба ҳазрати Ибн Аббас раҳматуллоҳи алайҳи асаллам	273
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	274
Дар баёни муқофба ғӯд ҳазрати Маълавай	275
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	276
Дар баёни муқофба ғӯд Маълавай	276
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	278
Воқеаи пайдо шудани Ҷабраил ва наъзи шӯр гуфтаишони ӯ	278
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	279
Сайри саҳро намулдани Мустафо (с)	280
Воқеаи шафват намулдани Мустафо (с) асуро	281
Наъти он Ҳазрат (с)	282
Воқеаи муҳаббати асҳоб ва шӯҳадӣи кули Уҷуд ғӯд ҳазрат	282
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	284
Дар баёни ақсоми муҳаббат ғӯд Маълавай Ҷунунӣ	284
Воқеаи шайх Мансур (рах)	285
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	286
Воқеаи иртиқоби таъфи Байтуллоҳ намулдани Робити Басрӣ	286
Воқеаи ба Макка расидани Иброҳими Аҳдӣ	287
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	288
Воқеаи муноҷот намулдани султон Иброҳими Аҳдӣ	289
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (рах)	290
Воқеаи шайх Ҳасани Басрӣ ва қалъи ӯ	291
Воқеаи хушнудии руҳонӣ аз дуъои азиза	292
Ҷавоби султон Боязиди Бастомӣ он боқиро	293
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	293
Муноҷот намулдани султон Боязиди Бастомӣ (рах)	294
Вазъи гуфтани азиза дар мулки Самарқанд	295
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	296
Аз Боязиди пурсидани азизе, ки чаро ба сабаби касб нафтаи асрори Илоҳиро	296

Воқеаи хун гирия намудани Боязид ва саволи шахсе аз ӯ	298
Воқеаи ҳиҷоби Акбар будани даъвӣ назди Худо	299
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	299
Воқеаи халифа намудани шайх Маъруф габреро	300
Воқеаи дар ҳоб дидани азизе шайх Маъруфи Кархиро	302
Воқеаи он, ки суҳбат ба ҳақ бояд намуд ёбӣ аҳли ҳақро	303
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	304
Воқеаи Абутиробӣ (раҳ)	304
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)	307
Воқеаи шоҳ Шучои Кирмонӣ (раҳ)	308
Воқеаи гуфтани азизе, ки фардо агар пурсад Худо чӣ овардӣ	309
Воқеаи шайх Ҳафзи Ҳаддод (раҳ)	309
Воқеаи шайх Мансури Аммор (раҳ)	310
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	312
Воқеаи ҳоб дидани азизе Мустафо (с)-ро	312
Воқеаи ваъз гуфтани Ҷунайд ва наъра задани муриди ӯ	313
Воқеаи Саидносир ва саволи ӯ аз Ҷунайд (раҳ)	314
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	315
Суоли шахсе аз Ҷунайд (раҳ)	316
Суоли шахсе аз Ҷунайд (раҳ)	317
Воқеаи Самнуни Муҳиб (раҳ)	317
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	318
Воқеаи шайх Ҷунайд ва Шиблӣ ва Нурий ва маҳбус шудани онҳо	319
Воқеаи пурсидани солиқ аз орифи муҳаққиқ	321
Воқеаи ранҷур шудани Ҷунайд (раҳ)	322
Воқеаи ҳайрон шудани азизе дар ҳусни тарсобача	322
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	323
Воқеаи шайх ибни Аттор (раҳ)	323
Воқеаи Самнуни Муҳиб (раҳ)	325
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	325
Пурсидани касе аз Самнуни Муҳиб	326
Воқеаи омадани шайх Мансур (раҳ)	326
Пурсидани касе аз шайх аз маърифати ӯ	327
Гузаштани азизе ба сӯи мулки Рум	328
Воқеаи муноҷоти шайх Нурий	328
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	329
Воқеаи ба ду ангушти по намоз гузоридани он Ҳазрат	330
Воқеаи даромадани сияҳпуш назди шайх	331
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ)	332
Воқеаи Абубаҳри Китонӣ (раҳ)	333
Воқеаи шайх Абумуҳаммад (раҳ)	334
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	336
Пурсидани толибе аз азиз (раҳ)	336
Воқеаи шайх Мансур (раҳ)	337
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	339
Унс гирифтани ақрабе бар шайх (раҳ)	339
Каромоти шайх (раҳ)	340
Воқеаи рафтан ба сӯи Ҳақ аз роҳи дил гуяд Мавлавӣ Ҷунунӣ	341
Дар боби суфии муҳаққиқ гуяд шайх	342
Воқеаи ба зиндон бурдани шайх (раҳ)	342
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	343
Воқеаи аз зиндон ба дор бурдани шайх	343
Воқеаи муноҷоти шайх Шиблӣ ба Даргоҳи Худои Таъоло	344
Воқеаи бурдани шайх Мансур бар сари дор	345
Воқеаи фуруд омадан мавҷ аз ҳиқмати шайх (раҳ)	346
Воқеаи ба маҳшар баста овардани Мансур (раҳ)	347
Ҷазала ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	347
Воқеаи шайх Зуннуни Мисрий (раҳ)	348
Воқеаи омадани кудак назди шайх	349
Гиристани мурид назди шайх Зуннун	350
Ҷазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	352

Воқеаи каромоти шайх баъд аз марг	353
Воқеаи Боязиди Бастомӣ (раҳ)	354
Воқеаи улаат намудани шайх	354
Воқеаи шайх Аҳмади Хузравия (раҳ)	355
Воқеаи пурсидани дарваш аз шайх	356
Воқеаи омадани ҷамоа назди шайх (раҳ)	357
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	358
Фармудани Боязид, ки баъза ба зирати мо омада аз ӯрои лиянат шавад	358
Воқеаи фармудани Боязид кош қиёмат омад	360
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	361
Воқеаи сар ба ҷайби ҳайрат бурдани Боязид (раҳ)	361
Воқеаи баёни Боязид камоли касли Ҳақро	362
Воқеаи давидани имом Ҳанбал аз қафои Бушри Ҳафӣӣ	362
Воқеаи намоз хондани Боязид аз паси муллои баъмал	364
Воқеаи дар баҳри таъхид гарк шудани Боязиди Бастомӣ	364
Воқеаи иштиёқи Боязиди Бастомӣ (раҳ)	365
Фармудани Боязид баъни аломатҳои муҳиббони Илоҳиро	366
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ (раҳ)	366
Воқеаи орзуи уммати Аҳмад намудани анбиёҳо (А.С.)	367
Воқеаи он, ки касеро Худо дӯст гирад чанд душман ба ӯ гуморад	368
Воқеаи Суфенӣ Саърӣ (раҳ)	369
Воқеаи мухлис шудани халифаи сонӣ ба шайх	370
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	371
Воқеаи ба ҳаҷ рафтани Суфенӣ Саърӣ (раҳ)	372
Воқеаи марг талаб намудани азиз	372
Воқеаи баъд аз вафот дар ҳоб дидани дарваше шайхро	374
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	374
Воқеаи Довуди Той (раҳ)	375
Дар баёни ғияри Довуди Той	375
Воқеаи панд додани шайх	376
Воқеаи Ҳоҷа Ҳотам (раҳ)	377
Воқеаи баён намудани Ҳоҷа Ҳотам аз хатраи дави лиятин	377
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ (раҳ)	378
Воқеаи Суҳайли Румӣ (раҳ)	378
Воқеаи нолидани муриди Суҳайл аз забони халқ	379
Баёни ақсои таҷаллӣ дар ойнаи дили солиқон	380
Баёни вафоти Суҳайли Румӣ (раҳ)	381
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ (раҳ)	381
Воқеаи ҳоб дидани пири Сақатӣ Яъқуб алайҳис саломро	382
Воқеаи пурсидани касе аз шайх Ориф ва баёни ӯ	383
Воқеаи шайх Фатҳи Муъсипӣ (раҳ)	384
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	385
Воқеаи васият намудани Сирри Сақатӣ (раҳ)	385
Воқеаи Юсуф ибн Ҳусайн (раҳ)	386
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ (раҳ)	388
Рафтани Юсуф ибн-ул-Ҳусайн назди Зуннун (раҳ)	389
Ҳиҷолатманд омадани Юсуф назди шайх Зуннун (раҳ)	390
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ (раҳ)	391
Воқеаи шайх Усмони Ҳарирӣ (раҳ)	392
Дар сифати дили шайдо гӯяд Маълавай	393
Воқеаи шайх Ҳафзи Ҳаддод (раҳ)	394
Воқеаи шайх Мансури Аммо (раҳ)	394
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	395
Воқеаи шайх Чунайдӯллоҳи Бағдодӣ (раҳ)	395
Воқеаи дидани шайх ҷавонеро хуфта	396
Сифат намудани шайх ғияро	397
Воқеаи нома фиристодани шайх Алия ба Чунайд (раҳ)	397
Ғазали ҳазрати Маълавай Чунунӣ	398
Гумроҳ шудани муриди шайх Чунайд (раҳ)	399
Воқеаи наъра кашидани мурид ва манъ намудани шайх ӯро	401
Воқеаи зиннат додани Аллоҳ Таъоло заминро бо муҳибон	401

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	402
Баён намулдани шайх Нурӣ сабри собирро дар ҷафо.....	402
Баёни шайх Нурӣ аз орифони Аллоҳ Таъоло.....	403
Воқеаи дар ваҷди ҷунун ҳалок шудани шайх.....	404
Воқеаи гузар кардани Мусо алайҳиссалом аз гуристон.....	405
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	407
Воқеаи ҳиҷрат намулдани Ҳазрат (С).....	408
Воқеаи мурдани гадои муфлис назди саҳобаҳо.....	409
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	410
Воқеаи риёзати бандаи хоифи Ҳақ Таъоло.....	411
Воқеаи ҳазрати Луқмони Ҳақим (рах).....	412
Талаб намулдани Ҷунайд аз Воҷиб Таъоло зухди батаҳқиқро.....	413
Воқеаи ҳоб дидани шайх Сулаймон хурри ҷаннатро.....	415
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	415
Воқеаи розгуиӣи ҳазрати Мусо алайҳиссалом.....	416
Воқеаи мурдани марди солеҳ ва мӯндани писари барно.....	417
Воқеаи шахид шудани писар ба умеди хури бихишт.....	418
Воқеаи ҳоб дидани шайх писари барноро.....	420
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	420
Воқеаи шайх Атои Силмӣ (рах).....	421
Воқеаи истисқо намулдани аҳли Басра.....	422
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	424
Воқеаи шайх Фатҳи Мувиҷилӣ (рах).....	425
Ҳикояти Абдуллоҳи Муборак (рах).....	426
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	427
Воқеаи харидани азизе гуломи порсоро.....	428
Баёни гиря ва зории ҷавоне, ки аз тобиъин буд.....	430
Баёни гиряи шайх Ҳасани Басрӣ (рах).....	431
Ҳангоми марг гиря намулдани шайх Мансур (рах).....	432
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	433
Воқеаи шайх Абдуллоҳ ибни Молик (рах).....	434
Ҳикояти саргардон шудани азизе дар биебон.....	435
Азизе ки ҳамеша гирявар буд ва пурсидани шайх аз ӯ.....	436
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	438
Воқеаи барот супурдани Зайд ба он дарвешӣ ҳоҷӣ.....	439
Баёни насоиҳи солиқони тариқат гӯяд ҳазрат.....	440
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	441
Воқеаи шайх Шайбонӣ (рах).....	442
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	443
Воқеаи имом Ҷаъфарӣ Содӣқ (рах).....	444
Муноҷот ба даргоҳи Қозиялҳоҷот намулдани ҳазрати Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	445
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах).....	446
Воқеаи толиба, ки зиёрати азизон мекард.....	447
Ривояти Абуҳурайра (рах).....	447
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	448
Ҳикояти шайх Зуннун (рах).....	449
Воқеаи шайх Мансури Аммор (рах).....	451
Воқеаи мулоқоти шайх бо шахзода дар ҳарам.....	453
Воқеаи мақолаи Мавлонои Чархӣ (рах).....	454
Ҳикояти азизе ба ошиқони оташафруз.....	454
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	456
Воқеаи рафтани он азиз бар гори Шаҳзода.....	456
Баъд аз мавти шахзода ба суӣи Ҳорунаррашид рафтани азиз.....	457
Аз гиря ба шури ишқ гирифторм шудани Молики Динор.....	459
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	461
Воқеаи мурдани Ширин писари саҳоба ва рафтани Ҳазрат (С).....	461
Баёни сифати ҷанат намулдани Ҳазрат (С).....	463
Дар боби насоиҳ гӯяд ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах).....	465
Дар баёни ҷони солиқон, ки ҷони дигар дорад аз файзи қудсӣ.....	466
Дар баёни дилоғоҳ гӯяд ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	467
Бидон, ки муҳиббони Аллоҳ Таоло ақли дигар доранд.....	468

Муноҷоти Боязид ба даргоҳи Қозимол ҳаҷот.....	469
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	470
Баёни узрҳои Султони анбӣ ғалайҳис салоту вас салом.....	471
Дар баёни ғиряи Робиаи Басрӣ (раҳ).....	472
Пурсидани касе аз Робиа (раҳ).....	473
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	474
Воқеаи фармудани шайх ибни Ҳалла (раҳ).....	474
Воқеаи зиндагонии Вайси Қаранӣ (раҳ).....	476
Воқеаи шайх Ҳасан (раҳ).....	477
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	478
Гузашт намудани шайх Ҳасани Басрӣ ба ғуристон.....	479
Дар баёни он, ки толибе, ки ҳамсӯхбати фосиқ шуд ва ба Худо бадғумон.....	480
Воқеаи бурдани сайдон ба ҷаннат.....	481
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ).....	482
Воқеаи озор додани ҷавони фосиқ шайх Молиқро.....	482
Мулоқот намудани он ҷавони фосиқ шайхро дар ҳарам.....	484
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	485
Воқеаи аз аҷзи таманно ёфтани кӯҳи Тур дар таманнои кӯҳҳои дигар.....	485
Ба аёдати фосиқ рафтани Молиқи Динор (раҳ).....	486
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	487
Воқеаи ривоят намудани Молиқи Динор (раҳ).....	488
Воқеаи хоб دیدани азизе Молиқи Динорро.....	489
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	490
Воқеаи Ҳабиби Аҷамӣ (раҳ).....	490
Воқеаи Ҳабиби Аҷамӣ (раҳ).....	491
Воқеаи се нишона фиристодани Робиа ба Ҳасани Басрӣ (раҳ).....	492
Воқеаи пурсидани касе аз Робиа, ки чаро шаваҳар нестозӣ.....	493
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ).....	494
Муноҷоти Робиаи Басрӣ (раҳ).....	494
Воқеаи хоб دیدани азизе Робияро.....	495
Воқеаи Фузайли Айёз (раҳ).....	496
Баёни ғиряи Фузайли Айёз (раҳ).....	497
Воқеаи ба ҳаҷ рафтани Иброҳими Адҳам (раҳ).....	498
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	498
Воқеаи пурсидани касе аз Иброҳими Адҳам (раҳ).....	499
Воқеаи шайх Зуннуни Мисрӣ (раҳ).....	500
Дар сифати охи саҳар гӯяд шайх.....	501
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	501
Воқеаи шайх Абдуллоҳ ибни Муборак (раҳ).....	502
Воқеаи ғирён омадани ҷавон назди Абдуллоҳи Муборак.....	503
Воқеаи ҳасрат хурдани ҷавоне бар фаъти ҳаҷ.....	504
Воқеаи Суфёни Саврӣ (раҳ).....	505
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	506
Воқеаи шафқати Суфёни Саврӣ (раҳ).....	506
Воқеаи шайх Шақиқи Балхӣ (раҳ).....	508
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	509
Баён намудани шайх Сулаймон хавфу риҷро.....	510
Воқеаи панд додани Аҳмади Ҳарбӣ фарзанди худро.....	511
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	512
Воқеаи ғиряи бисери шайх Аҳмад (раҳ).....	512
Воқеаи ваъзи Хоҷа Ҳотам аз таъфиқ ёфтани кавфандузд.....	513
Воқеаи панд хостани соил аз Хоҷа Ҳотам (раҳ).....	515
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	515
Воқеаи ёд доштани Сухайл (раҳ) қолуи балоро.....	516
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ.....	517
Воқеаи бемор шудани Амру Лайс аз дуо гирифтани У аз Сухайл (раҳ).....	517
Воқеаи хабар додани Сухайл аз вилояти номӯ.....	518
Воқеаи хоб دیدани Сухайл духули ҷаннатро.....	519
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ).....	520
Воқеаи меҳмон шудани азизе ба шайх Аҳмади Ҳарб (раҳ).....	521
Воқеаи шайх Абутуроби Нахшабӣ (раҳ).....	522

Қароқати муридони аз худ донишманди Абутироб (раҳ).....	523
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	524
Воқеаи вафоти шайх Абутироби Нахшабӣ (раҳ).....	524
Воқеаи шайх Яҳеи Муъодӣ (раҳ).....	525
Воқеаи фармудани он маҷзубуллоҳ, ки ба охи ҳеш бисузам дӯзахро.....	526
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	527
Воқеаи дар саҳро вомдор шудани Яҳе (раҳ).....	527
Насоихи Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	528
ДАҶТАРИ САВВУМ.....	530
Воқеаи вафоти Амиралмуъминин Уммар разияллоҳу Таъоло анҳу.....	532
Дар баёни мазмуни ҳадиси Расули акрам саллаллоҳу алайҳи васаллам.....	533
Бозфармудани ҳадиси Набӣ саллаллоҳу алайҳи васаллам.....	534
Дар баёни бақои шарият ва тариқати Набӣ саллаллоҳу алайҳи васаллам то ҳуруҷи доббатул арз.....	535
Воқеаи фарқ шудани нек аз бад дар он руз.....	535
Воқеаи ҳалок шудани ҳалоиқ ба он сайҳаи ваҳмонк.....	536
Воқеаи ба амри Ҳақ сур дамидани Исрофил ва рузи қиёмат.....	537
Воқеаи қабзи руҳ намудани Азроил ҷони малоики муқаррабро.....	538
Ғазали ҳазрати мавлави Ҷунунӣ (раҳ).....	538
Воқеаи қабз намудани қибз руҳи иблиси лаъинро.....	539
Воқеаи қабз намудани қибз ҷони худро.....	540
Воқеаи аввал ҳашир шудани Расули акрам саллаллоҳу алайҳи васаллам.....	542
Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	543
Ҷавоби Ҷабраил он Ҳазрат (с)-ро аз уммат.....	543
Воқеаи ҳашири ҳалоиқ ба фикру зикри ҳубби қалбӣ.....	544
Воқеаи шиддати сахтии рузи қиёмат.....	545
ҒАЗАЛИ ҲАЗРАТИ МАВЛАВИ ҶУНУНИ.....	545
Воқеаи ҳисоби пайғамбарон алайҳимуссалавоту васаллам.....	546
Воқеаи растағор шудани имоми нек.....	547
Баёни гирифтори азоби дӯзах шудани имоми бадкор.....	548
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	549
Воқеаи ҳисоб қардан ва додани девони амалҳо аз ямин.....	549
Воқеаи омадани номаи фосиқ аз дасти чап.....	550
Баёни он, ки некони фардо сафедруй шаванд.....	551
Баёни он, ки баъд аз гузаштани сирот назар кунанд дӯзахро.....	552
Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	552
Воқеаи он, ки ҳар муъмин ба рӯи тахти ҷаннат таъязанону сарфароз бошад.....	553
Воқеаи муҳтоҷ шудани муъминон ба олимони дар ҷаннат.....	554
Воқеаи дидори муъминон дар биҳишт.....	555
Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	556
Воқеаи шинохтани ҳақиқати олимони дин.....	556
Воқеаи фармудани он Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи васаллам.....	557
Ғазали Ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	559
Баёни он, ки аз сахтии қиёмат ҳар кас ба худ дармонад.....	560
Воқеаи он, ки аз қасрати гуноҳ дармонад банда.....	560
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	562
Баёни муноҷоти он Ҳазрат (с).....	563
Баёни он, ки шафоати анбиё ва авлиё ҳақ аст муъминони осиро.....	564
Баёни нури он Ҳазрат (с).....	565
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ).....	566
Воқеаи таваллуд ёфтани он Ҳазрат (с).....	566
Баёни ҳозир омадани сабзушони ғайбӣ назди Омина.....	567
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	569
Воқеаи фавти Омина ва ба доя додани Ҳазрат(с).....	569
Сафар намудани Ҳазрат (с) ба суғи Яман.....	570
Баёни ваҳйи он Ҳазрат (с).....	572
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	573
Воқеаи ғойбона мухлис шудани малик Табаъ ба он Ҳазрат (с).....	573
Воқеаи ҳангоми ҳиҷрат дар роҳ ба туша мондани Ҳазрат (с).....	574
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ.....	576

Воқеаи захр додани Зайнаб бинти Ҳорис он Ҳазрат (с)- ро	576
Дар баёни ба ҳар дустӣ Худо душман пайдо хоҳад шуд	577
Баёни вафоти Султони анбиё ҳазрати Муҳаммад(с)	578
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	579
Воқеаи Маъзои Чабал (раҳ)	580
Воқеаи сафар намудани Маъоз ибни Чабал сӯи Мадина	581
Ҳазали шаҳду шакароеми ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раҳ)	583
Баёни рафтани Маъоз ибни Чабал назди модари муъминон (раҳ)	583
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	585
Баёни имон овардани чанд кас ба Иброҳим алайҳиссалом	586
Баёни кушодани сандуқи Бибисораро (Р 3)	588
Воқеаи рафтани ҳазрати Иброҳим ва Бибисора ба назди подшоҳ	589
Воқеаи равон шудани Ҳазрат бо Сора ва иқомат кардани ӯ биёбони Димишқро	591
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раҳ)	592
Воқеаи ба ақд даровардани ҳазрати Биби Ҳочарро	592
Баёни умед кардани Бибисора нури Мустафо(с)- ро	593
Баёни қабул намудани Халиллуллоҳ қавли Сораро	594
Воқеаи овоз додани Чабраил аз ғайб Бибиҳочарро	595
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раҳ)	597
Баёни хилъати Каъба қабл аз Одам алайҳиссалом	597
Фиристодани Эзид Таъоло Байтул - маъмурро қиблаи Одам алайҳиссалом	598
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	600
Воқеаи ҳаҷаруласвад ниҳодан дар рунги Байт	601
Баёни он, ки дари Каъба аз суи машриқ аст	602
Баёни эълон намудани ҳазрати Иброҳим ба овози баланд тойифонро	603
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	604
Баёни ҷавоби арвоҳи тойифон	604
Баёни сакинаи тобут ва будани сурати анбиё дар он тобут	605
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ (раҳ)	607
Баёни акси Абубакри Сиддиқ разияллоҳу анҳу	608
Баёни сурати ҳазрати Умар разияллоҳу анҳу	609
Баёни сурати ҳазрати Усмон разияллоҳу анҳу	610
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	610
Баёни сурати ҳазрати Алий разияллоҳу анҳу	611
Баёни меҳмон хостани Халиллуллоҳ дар охири умр	612
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	614
Баёни Ҳасани Басрий раҳматуллоҳи алайҳ	614
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ	617
Гиряи Қайсар бар хоки писар ҳар солу наваҳаи тоҷиконро	618
Баёни он, ки ҳароҳ шайх Ҳасанро дида ваъза мефармуд	619
Воқеаи назар ба гуристон намудани Ҳасани Басрий раҳматуллоҳи алайҳ	620
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	621
Воқеаи Молики Динор раҳматуллоҳи алайҳ	621
Воқеаи куфрат додани ноҳудайн Молики Диндорро	623
Баёни он, ки такаббурро аҳли таҳқиқ ширк гуфтаанд	624
Баёни ваасфи ҳадди фазли Худо, ки ба ӯ ҳамаи дунё аст	624
Пурсидани Молики Динор аз дарнаши африқуд, ки роҳи наҷот ҷаҳт?	625
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	626
Баёни ошиқ шудани хурон ба обидони Ҳақ Таъоло	626
Воқеаи ранҷур шудани Робиа ва ба асдат омадани ӯ (дарнаши)	628
Муноҷоти Робиа ба даргоҳи Қозилхон	629
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	630
Воқеаи омадани азизон рузи марги Робиаи Басрий (раҳ)	630
Воқеаи дигаргун шудани азиза ва пушаймон шудани ӯ	631
Баёни Исми Аъзам хондани Иброҳими Аҳдам	632
Баёни афзалияти пири муршид аз падару модар	633
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	635
Воқеаи Молики Динор раҳматуллоҳи алайҳ	635
Воқеаи расидани Султон Иброҳим Аҳдам ба Макка	636
Омадани шайх Шақиқ назди Иброҳим (раҳ)	637
Ҳазали ҳазрати Мавлавӣ Чунунӣ	638

Муҷовир шудани Султони Каъба ва нахурдани ӯ аз оби зам-зам	639
Пурсидани касе аз султон Иброҳими Адҳам	640
Воқеаи кашидани касе аз пойи Иброҳими Адҳам	640
Баёни номатълум будани турбати Иброҳими Адҳам (рах)	642
Пурсидани касе аз Бушри Ҳофӣ (рах)	642
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	643
Воқеаи ба хона даромадани Бушри Ҳофӣ ва дидани ӯ Хиар алайҳиссаломро	644
Баёни дидани Бушри Ҳофӣ ҳазрати Аліро (Р)	645
Фармудани Бушри Ҳофӣ раҳматуллоҳи алайҳ	646
Баёни мавти Бушри Ҳофӣ раҳматуллоҳи алайҳи	647
Баёни вафоти Бушри Ҳофӣ ва хоб дидани азизе уро	647
Воқеаи шайх Зуннунӣ Мисрӣ (рах)	648
Назди зоҳид узлат рафтани Зуннун (рах)	649
Дар гузаргоҳ ҳазина дидани Зуннун (рах)	650
Каромати шайх Зуннун (рах)	651
Аз аҷузи ошиқ пурсидани Зуннун аз воқеаи ишқ	652
Фармудани Зуннун толибони муҳаққиро	653
Фармудани Зуннунӣ мисрӣ (рах)	654
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)	655
Воқеаи Боязиди Бастомӣ (рах)	655
Ба хидмати имом Чаъфарӣ Содӣқ будани Боязиди Бастомӣ (рах)	656
Сифати азизро муридон назди Боязид намудан	657
Воқеаи азии Каъба намулдани Боязиди Бастомӣ (рах)	658
Каромати шайх Боязиди Бастомӣ (рах)	659
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)	660
Воқеаи тавофи Каъба намулдани Боязид (рах)	660
Дуъои модар гирифтани Боязиди Бастом (рах)	661
Дар ҳолати суқри тавҳиди вучуди Субҳон гуфтани Боязид (рах)	662
Ҳикмат хостани Боязид аз хатраи худнамояи дил	664
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)	665
Фармудани Боязид, ки қуввати ҷону тӯшаи роҳам аз ҷои дигар бувад	666
Баёни он, ки эй дил интизори қалб бош	666
Баёни он, ки дар гуфтани зикр хиҷил бошад зокир	667
Ба тирӣ нигоҳи Боязид ҳалок шудани муриди шайх	668
Задани Боязидро бо рубобе он ҷавони ҷоҳил	670
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	671
Парешон намулдани мунтазир қалби орифро	672
Аз мурувати Боязид мусулмон шудани ҳамсояш	673
Равон шудани Боязид бар зиёрати азизе ки меомад ба зиёрати ӯ	673
Авсофи Боязид намулдани шайх Иброҳим (рах)	675
Саволи азизе аз азизи дигар (рах)	676
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	677
Омадани мункире назди Боязид аз барои имтиҳон	677
Омадани Саъди Майхора назди Боязид (рах)	678
Баён намулдани Ҳузравия хоби худро дар сифати Боязид	680
Нақли азизе мадади Боязиди Бастомиро дар ҷанги куффор	681
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	682
Ба назди Боязид омадани азизе дар мувоҷибаи дидани уро	682
Фармудани Боязид, ки хитоб шунидам, ки ту ҳаф биёр	683
Фармудани Боязид, ки дар роҳи тавҳидиштофтам, оқибат аз фазли ӯ ёфтам	683
Баёни таҷаллими сифоту зоти Воҷиб Таъоло (Ҷ)	684
Фармудани Боязид, ки умрро ҷаҳд кардам намоз шойиста кунам, нашуд	685
Хостани муриди Боязид аз шайх пустинашро	686
Дидани Боязид девонаи шуридаро, ки мегуфт, ба ман назар кун	686
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (рах)	687
Фармудани Боязид, ки дил мечустам нидоие шунидам	687
Фармудани Боязид (рах) ки аз ғалабаи ишқ душмани хеш гардидам	688
Фармудани Боязид, ки касе пайваста ба Ҳаққ канад таноби дилро	689
Фармудани Боязид, ҷунон ки тан тавоф кунад каъбаи дилро ҷон тавоф кунад каъбаи гилро	690
Воқеаи фармудани Боязид сӯи муҳиббон	690

Баёни Боязид аломати ҷамолро, ки олам тафсон аст	691
Пурсидани солиҷ аз Боязид, ки роҳи Ҳақ чун аст	692
Ғазали Маълавай Ҷунунӣ	692
Панд хостани солиҷ аз Боязиди Бастом (раҳ)	693
Пурсидани касе аз Боязид чаро ҷузъро ситониш кунӣ	694
Хостани Боязиди Бастом ҷангоми вафот зикри огоҳиро	694
Хоб дидани муриде Боязидро баъд аз вафот	695
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ)	696
Воқеаи дафни султон Боязид (раҳ)	696
Пурсидани касе дар хоб аз Боязид, ки тасаввуф чист	697
Воқеаи Абдуллоҳ бини Муборак (раҳ)	698
Воқеаи дуъо намудани Абдуллоҳ нобиноро то бино шуд	699
Воқеаи дар роҳ рафтани Абдуллоҳ ва таъна задани мункирон уро	699
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ)	700
Воқеаи фармудани Абдуллоҳ аз мусалмон шудани ҷавони тарсо	701
Фармудани Абдуллоҳ ғуломи порсоро	702
Хушнуд шудани Абдуллоҳ аз омадани маҳшон	703
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	704
Воқеаи вафоти шайх Абдуллоҳ бини Муборак (раҳ)	704
Воқеаи Суфёни Саврӣ (раҳ)	705
Воқеаи шайх Шақиқи Балхӣ (раҳ)	706
Воқеаи Имом Аҳмади Ҳанбал (раҳ)	706
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ)	707
Фармудани Имом Аҳмади Ҳанбал (раҳ)	708
Воқеаи вафоти Имом Аҳмади Ҳанбал (раҳ)	709
Ғазали шакарOMEзи ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ)	711
Хоб дидани шайх Муҳаммад Имом Аҳмадро (раҳ)	711
Воқеаи Довуди Той (раҳ)	712
Гиряи Довуди Той ҳангоми нон хурдани у	712
Воқеаи рафтани Халифа Ҳорунаррашид ба ҷиёрати Довуди Той (раҳ)	713
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ (раҳ)	714
Пурсидани муриди муҳиб аз вафоти Шайх	714
Васият кардани Довуд муридчиро ба дафни зери давор	715
Воқеаи Шайх Алии Формадӣ (раҳ)	716
Муноҷоти ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ ва повни дафтари китоби саввуми «Маъдан-ул-ҳол»	718
ДАФТАРИ ҶАҶОҶУМ	719
Халифа шудани Алии Муртазо баъд аз Усмон разияллоҳу анҳумо	720
Хилофати имом Ҳасан баъд аз вафоти ҳазрати Алӣ разияллоҳу анҳу	721
Хилофати имом Хусайн баъд аз имом Ҳасан разияллоҳу анҳумо	721
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳи	722
Баёни бевафоии дунё ба банӣ Одаи насоиқи ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	723
Пурсидани касе аз хоҷа Ҳотам раҳматуллоҳи алайҳ	724
Воқеаи Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ	724
Воқеаи шайхи маъруф Кархӣ раҳматуллоҳи алайҳ	725
Нақли Ҷунайд аз Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ	726
Воқеаи ҳамширази Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ	727
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	728
Фармудани шайх Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ	728
Фармудани азизе аз дуои Сиррӣ офтам нисбатро	729
Фармудани азизе нақли Сиррии Сақатиро раҳматуллоҳи алайҳ	730
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	731
Истиғнои Фақри Ҳарӣ раҳматуллоҳи алайҳ	732
Воқеаи шайх Абутуроби Нахшабӣ раҳматуллоҳи алайҳ	732
Нома фиристодани азизе Сирриро раҳматуллоҳи алайҳ	733
Пурсидани касе аз Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ	734
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	735
Воқеаи шоҳ Шӯҷи Қирмонӣ раҳматуллоҳи алайҳ	735
Воқеаи ҷавони фосиҷ ва ҳидоят ёфтани он	737
Ғазали ҳазрати Маълавай Ҷунунӣ	738
Воқеаи шайх Ҳафои Ҳаддод раҳматуллоҳи алайҳ	738
Каромоти шайх раҳматуллоҳи алайҳ	740

Ҳидоят ёфтани шайх аз сабаби каломи он ҷуҳуд	741
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	741
Азми ҳаҷ намудани шайх раҳматуллоҳи алайҳ	742
Меҳмон шудани шайх Шиблӣ ба Ҳафзӣ Ҳаддод раҳматуллоҳи алайҳим	742
Воқеаи шайх Мансури Аммор раҳматуллоҳи алайҳ	743
Суолӣ халифа аз шайх раҳматуллоҳи алайҳ	744
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	745
Бафот ёфтани Мансури Аммор раҳматуллоҳи алайҳ	745
Воқеаи Ҷунайдulloҳи Бағдодӣ раҳматуллоҳи алайҳ	746
Пурсидани касе аз Сиррии Сақатӣ раҳматуллоҳи алайҳ	747
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	748
Муқим шудани Ҷунайд бо пирӣ худ дар ҳарам дар байни чаҳорсад пир	749
Ибодат қардани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	750
Омадани қанизак назди Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	751
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	752
Ҳалок шудани қаниз аз тирӣ охи Шайдои Ҳақ	752
Муҳаббати Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ бо муҳиббон	754
Фармудани Шиблӣ раҳматуллоҳи алайҳ	754
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ	755
Ба аёдат рафтани Ҷунайд назди бемор, ки мөнolid	756
Парҳез фармудани табиб Ҷунайдро аз об	757
Баёни нидо шунидани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	757
Фармудани Ҷунайд Бағдодӣ раҳматуллоҳи алайҳ	758
Пурсидани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳи аз Иблис	759
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	760
Ара намудани толибе бо Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	761
Воқеаи шайх Абусаиди Харрози раҳматуллоҳи алайҳ	762
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	762
Саволи солиҳе аз соҳибдиле раҳматуллоҳи алайҳ	763
Бадгумон шудани Ҷунайд ба он авлиёи Кубобӣ	764
Воқеаи тавба намудани Ҷунайд назди дарвеш	765
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	766
Фармудани Ҷунайд Бағдодӣ раҳматуллоҳи алайҳ, ки ихлосро аз қӣ омуктам	766
Фармудани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ сӯи мунтазир	767
Муноҷоти шайх Юнус раҳматуллоҳи алайҳ	768
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	769
Ба сӯи шайх нома фиристодани ориф	770
Фидои пир намудани мурид мону мулки худро	771
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	772
Тарки адаб намуда гурезон шудани муриди шайх	773
Дӯст доштани муридро Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	774
Дар баёни мақоми орифон ва ошиқони Ҳақ Гуяд Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ	774
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	776
Охир шудани умри Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	776
Баёни вафоти Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	777
Хоб дидани касе Ҷунайд баъд аз марг	778
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	779
Хоб дидани Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳро азизе	780
Боз дар хоб дидани каси дигар Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ	781
Баёни ҳурмат қардани шайх Шиблӣ турбати Ҷунайд	782
Панди ман бишнав, ки тан банди қавӣ аст	782
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	783
Воқеаи Абуусмони Маккӣ раҳматуллоҳи алайҳ	783
Ҷане мураккаб шуд ҷавҳари ақл ба қалбу руҳи асрор	785
Нома фиристодани Абуусмони Маккӣ ба Шиблӣ раҳматуллоҳи алайҳим	786
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	787
Омадани шайх Усмон аз Макка ва муқим шудани ӯ ба Исфаҳон	787
Воқеаи шайх Абусаиди Харрози раҳматуллоҳи алайҳ	788
Хоб дидани шайх ду малакро ва саволи ӯ аз онҳо	789
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	790
Хоб дидани шайх Расули Акрамро салаллоху алайҳи ва салам	790

Боз хоб дидани шайх он Ҳазратро салаллоху алайҳи ва саллам.....	791
Воқеаи шайх Ҳасани Басрӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	792
Хоб дидани шайх писари худро баъд аз марг.....	792
Панд хостани шайх аз писари хеш.....	793
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	794
Баёни нақли Абусайд раҳматуллоҳи алайҳ аз саргузашти худ.....	794
Нашнохтани шайх авлиёи Қабобиро.....	796
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	797
Ҳангоми вағъи шайх аз роҳ гузаштани шайх Маҳмуд раҳматуллоҳи алайҳ.....	797
Фармудани шайх Абусайд раҳматуллоҳи алайҳ.....	798
Воқеаи шайх Абул Ҳусайни Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	799
Фармудани шайх Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	800
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	800
Баёни номи шайх Нуриро Нурӣ номидан.....	801
Баёни риёзатҳои шайх раҳматуллоҳи алайҳ.....	802
Ҳозир шудани Ҷунайд вақти гиряи шайх Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳимо.....	803
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	804
Баён намудани қазбаи шайхро муридон бо Ҷунайд раҳматуллоҳи алайҳ.....	805
Хабар додани шайх аз омадани ҷавони Исфаҳонӣ.....	806
Ба шайх Нурӣ мулоқот намудани ҷавони Исфаҳонӣ.....	806
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	807
Баёни гиряи шайх Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	808
Ба ваҳшиён унс гирифтани шайх Нурӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	808
Ҳангоми гусли шайх рабудани дузде ҷомаи уро.....	809
Зинда шудани маркаи мурда ба нафаси шайх раҳматуллоҳи алайҳ.....	810
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	811
Воқеаи шайх Абу Ubайдulloҳ раҳматуллоҳи алайҳ.....	811
Рухсат хостани шайх аз падару модар дар роҳи таъхид.....	812
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	813
Пурсидани касе аз шайх ки чӣ бошад пешаи факр андар ин роҳ.....	813
Хоб дидани он Ҳазрат саллаллоху алайҳи ва салламро.....	814
Дар баёни зоҳиду обид ва орифу муваҳхид ва суфиву ошиқ Гуяд шайх.....	815
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	816
Баёни вафоти шайх Ubайдulloҳ раҳматуллоҳи алайҳ.....	816
Воқеаи шайх Муҳаммад раҳматуллоҳи алайҳ.....	817
Дар боби маърифати Аллоҳ Гуяд шайх.....	818
Воқеаи ризо ба қазо будани шайх раҳматуллоҳи алайҳ.....	819
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	820
Фармудани шайх Муҳаммад сӯйи Ҷунайд, ки гино аз факр бехатар.....	820
Фармудани шайх Муҳаммад раҳматуллоҳи алайҳ.....	821
Дароз андохтани шайх пойи худро ба сӯйи ёрон.....	822
Баёни мункир ва ҳасмони шайх раҳматуллоҳи алайҳ.....	823
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	824
Воқеаи ба пешаи шерон гузар кардани азизе.....	824
Воқеаи шайх Ёқуби Нихрӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	825
Пурсидани касе аз шайх, ки дар ибодати дилам ҳаловат намебавам.....	828
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	826
Воқеаи Абумуҳаммади Нишогурӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	827
Баёни ҳаловати қалб дар тиловати бориё.....	828
Дар баёни қалби салим Гуяд ҳазрати Мавлавӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	829
Зикри нақли исботи ғазаломез ва шакармомези ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	830
Воқеаи хоҷа Абулҳакими Тирмизӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	830
Дар баёни ҷиҳоди хоҷа раҳматуллоҳи алайҳ.....	831
Баёни дар об андохтани Хоҷа таснифҳои худро.....	832
Фармудани хоҷа, ки дидам Зоти Бечунро ҳизор бор.....	833
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ.....	833
Эътирози шайхи эсраш ба Хоҷа раҳматуллоҳи алайҳ.....	834
Воқеаи хашии Хоҷа раҳматуллоҳи алайҳ.....	835
Воқеаи наҷосатрози канизе бар сари Хоҷа дар роҳ.....	836
Гирифтोर шудани зане ба Хоҷа раҳматуллоҳи алайҳ.....	836

Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	837
Воқеаи шайх Абубақри Варроқ раҳматуллоҳи алайҳ	837
Фармудани шайх Абубақри Варроқ раҳматуллоҳи алайҳ	838
Боз фармудани шайх раҳматуллоҳи алайҳ	839
Вафоти шайх ва ҳоб дидани касе уро (раҳ.)	840
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	841
Воқеаи ба ҳоб дидани азизе шайхро	841
Воқеаи шайх Абуалии Исфаҳонӣ (раҳ.)	842
Фармудани шайх Алӣ (раҳ.)	843
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	844
Фармудани шайх Абубақр (раҳ.)	844
Воқеаи шайх Хайруннасоҷ (раҳ.)	845
Баёни касбу кори шайх (раҳ.)	846
Фармудани шайх (раҳ.)	847
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	847
Воқеаи вафоти шайх Абубақр (раҳ.)	848
Ҳоб дидани азизе шайхро (раҳ.)	849
Воқеаи азизи Хуросонӣ (раҳ.)	849
Воқеаи шайх Ҷунайд (раҳ.)	850
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	851
Фармоиши шайх (раҳ.)	852
Воқеаи хабар додани он Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи васаллам	852
Воқеаи ҳазрати Ғавсулаъзам (раҳ.)	853
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ дар сифати Ғавсулаъзам	855
Воқеаи густохӣ намудани шайх Амҷади Ҷомӣ ба Ғавсулаъзам	855
Воқеаи хабар кардани Ғавсулаъзам ҳафтоду ҳашт сол пеш аз Баҳроуддин (раҳ.)	857
Хабар додани бобо Саммосӣ аз пайдо шудани Баҳроуддин (раҳ.)	857
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	858
Воқеаи таваҷҷуҳ додани ҳазрати Ғавсулаъзам ба Баҳроуддин аз олами арвоҳ	859
Воқеаи ба зикри хуфя пардохтани Баҳроуддин дар суҳбати Амир Кулонӣ	860
Ба мақоми эҳёи дам расидани хоҷа Баҳроуддин (раҳ.)	861
Ғазали шакаромези ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	861
Реҳлат намудани Амир Кулонӣ ва халифа шудани Баҳроуддин ба ҷойи ӯ	862
Воқеаи омадани хоҷа Баҳроуддин аз Байтуллоҳ	863
Баёни вафоти хоҷа Баҳроуддин (раҳ.)	864
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	865
Воқеаи халифа шудани хоҷа Алоуддини Аттор раҳматуллоҳи алайҳ	865
Баёни каромати мавлоно Низомуддини Хомуш раҳматуллоҳи алайҳ	866
Воқеаи расидани хати итбе ба хоҷа Низомуддин раҳматуллоҳи алайҳ	867
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ дар сифати он Ҳазрат саллаллоҳу алайҳи ва саллам	868
Ба назди он Ҳазрат будани мавлоно ва расидани хоҷа Алоуддин раҳматуллоҳи алайҳ	869
Воқеаи хоҷа Абулҳаким ба истиқболи Мавлоно раҳматуллоҳи алайҳ	870
Воқеаи ҳавола намудани Баҳроуддин Мавлоно Яъқубро ба Алоуддин раҳматуллоҳи алайҳим аҷмаъин	871
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	871
Воқеаи хоҷа Абдулқолиҷи Ғичдувонӣ раҳматуллоҳи алайҳ	872
Воқеаи хоҷа Юсуфи Ҳамадонӣ (раҳ.)	873
Воқеаи девона Машраб раҳматуллоҳи алайҳ ва хислати ӯ	873
Баёни урён ва шайдо будани девона Машраб раҳматуллоҳи алайҳ	874
Ғазали ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.)	875
Баёни Сайид Офоқ хоҷа (раҳ.)	875
Ғазали шаҳду шакаромези ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ (раҳ.) поёни китоби «Маъданул ҳол»-и ҳазрат	876
Хотимаи китоби «Маъданул ҳол»-и ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ ва шукронаи ӯ раҳматуллоҳи алайҳ	878
Дар баёни саргузашти ҳазрати Мавлавӣ Ҷунунӣ раҳматуллоҳи алайҳ	878
Сабоби чаҳор дафтар шудани китоби «Маъданул ҳол»	880
Таммат	881
Таърихи китоб	881
Исми китоб	881

Донишгоҳи давлатии Тирмиз

Факултаи Филологияи забони тоҷикӣ ва забонҳои шарқ

Номи лоиҳа: "Китобхонаи электронии ман"

Сардори лоиҳа: Раунов Шодмон

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right, positioned over the text of the project name and the project leader's name.